

Učebné osnovy

Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho
Školská 21
990 01 Veľký Krtíš

Školský vzdelávací program: **Gymnázium**

**Gymnázium -
môj „odrazový mostík“ na vysokoškolské štúdium**

Dĺžka štúdia: **osemročná**

Motto:

„Vzdelaní a múdri ľudia boli, sú a budú národným bohatstvom,
soľou zeme.“

Jan Procházka

Učebné osnovy pre predmet

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

ČASŤ: SLOVENSKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu

Základná charakteristika predmetu vyplýva zo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, do ktorej je slovenský jazyk a literatúra zaradený. Dominantou oblasti je problematika jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je zdrojom osobného a kultúrneho obohatenia človeka a jeho teoretické a praktické zvládnutie je predpokladom pre ďalšie vzdelávanie a osobnostný rast človeka. Jazyk je zároveň znakom národnej a individuálnej identity, prostriedkom komunikácie a zároveň prostriedkom na vyjadrenie citov. Významné postavenie predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese umocňuje aj fakt, že slovenský jazyk a literatúra je povinným maturitným predmetom pre všetkých absolventov gymnázia.

Ciele

Cieľom daného predmetu je:

- uvedomiť si jazykovú a kultúrnu pestrosť v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí;
- pochopiť význam jazyka pre národnú kultúru a nadobudnúť pozitívny vzťah k národnému jazyku;
- dospieť k chápaniu odlišností, tolerance v multikultúrnom prostredí Európy;
- viesť k pochopeniu jazyka ako zjednocujúceho činiteľa národného spoločenstva a ako prostriedku celoživotného vzdelávania;
- viesť k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, na vyvodzovanie vlastných názorov a postojov;
- prostredníctvom ovládania jazykovej normy vedieť analyzovať a interpretovať texty / prejavy;
- prostredníctvom ovládania jazykovej normy viesť žiakov k tvorbe a k zvyšovaniu kultúry ich vlastných verbálnych i písomných jazykových prejavov;
- viesť každého žiaka k podpore sebadôvery;
- dať každému žiakovi priestor prejať svoj pozitívny vzťah k sebe a k iným;
- dokázať hodnotiť svoje prednosti a nedostatky, svoje správanie a jeho dôsledky;
- viesť k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup

Základnými kompetenciami predmetu sú **komunikačné jazykové kompetencie**, a to: *čítanie s porozumením, písanie a hovorenie*. Uvedené komunikačné kompetencie je možné rozvíjať samostatne alebo ich vzájomne kombinovať. Postupnosť rozvíjania komunikačných jazykových kompetencií je v právomoci učiteľa.

Čítanie s porozumením:

- I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby
- II. Pochopiť význam textu
- III. Pochopiť formálnu stránku textu
- IV. Odlíšiť vetu a text
- V. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie
- VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek

Písanie:

- I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.
- II. Organizovať text z hľadiska kompozície
- III. Zosúladiť štylistickú úroveň s cieľom písania a čitateľmi
- IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia
- V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií
- VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého
- VII. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis

Hovorenie:

- I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum
- II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.
- III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku
- IV. Štylizovať text.
- V. Využívať pri komunikácii jazykové a mimojazykové prostriedky.

V rámci komunikačných jazykových kompetencií sú spôsobilosti usporiadané vzostupne. Je na rozhodnutí učiteľa, či pri preberaní a utvrdzovaní jednotlivých tematických celkov uplatní všetky spôsobilosti. V rámci celého školského roka však musí učiteľ rozvíjať všetky spôsobilosti.

Záväzným **výstupom** pre všetkých žiakov 1. – 4. ročníka osemročnej formy štúdia sú kontrolné diktáty a kontrolné slohové práce. Je len na rozhodnutí učiteľa, aký spôsob si zvolí pri kontrole osvojenia si učiva v rámci jednotlivých tematických celkov.

Kontrolné slohové práce

Kontrolná slohová práca je školská a sú na ňu vymedzené 4 vyučovacie hodiny (2 na napísanie práce, 2 na jej opravu). Kontrolná práca je všestrannou jazykovou skúškou. Pri jej vypracovaní môžu žiaci používať normatívnu pravopisnú príručku a normatívny slovník. Klasifikuje sa jednou známku. Znamka celkove zhodnotí vonkajšiu (4 body) aj vnútornú (obsahovú, kompozičnú, pravopisnú, jazykovú a štylistickú – 20 bodov) formu celej práce, pričom hodnotiteľ má možnosť subjektívneho hodnotenia v rámci celkového dojmu práce (4 body). Na rozbor a opravu sa venujú 2 vyučovacie hodiny a využijú sa na individuálnu prácu

so žiakmi, prípadne na precvičovanie javov, ktorým podľa výsledkov treba venovať viac pozornosti.

Stupnica hodnotenia: 28 – 26 bodov	výborný
25 – 21 bodov	chválibitný
20 – 14 bodov	dobry
13 – 9 bodov	dostatočný
8 – 0 bodov	nedostatočný

Pedagogické stratégie – metódy a formy

Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

V priebehu celoročného osvojovania si poznatkov učiteľ využije vhodné motivačné metódy (TC významová, tvarová, skladobná rovina jazyka, sloh, krátke formy ústnej ľudovej slovesnosti, poézia, próza dráma), expozičné metódy (TC významová, tvarová, skladobná rovina jazyka, sloh, krátke formy ústnej ľudovej slovesnosti, poézia, próza, dráma), fixačné metódy (TC významová, tvarová, skladobná rovina jazyka, sloh, krátke formy ústnej ľudovej slovesnosti, poézia, próza, dráma, opakovanie), diagnostické a klasifikačné metódy (TC významová, tvarová, skladobná rovina jazyka, sloh, krátke formy ústnej ľudovej slovesnosti, poézia, próza, dráma, opakovanie), ale aj moderné metódy (komunikatívno-zážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie – TC významová, tvarová, skladobná rovina jazyka, sloh, krátke formy ústnej ľudovej slovesnosti, poézia, próza, dráma, opakovanie) podľa vlastného uváženia. Žiaci si osvoja individuálnu prácu, aj skupinovú prácu s umeleckým a vecným textom.

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, environmentálna výchova, multikultúrna výchova

1.ročník (počet hodín týždenne 2, počet hodín spolu 66)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Opakovanie		Zopakovať a upevniť učivo z 5. ročníka	kontrolný diktát	6
VÝZNAMOVÁ STRÁNKA JAZYKA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ neutrálne slová ▪ citovo zafarbené (expresívne) slová ▪ slovníky - pravopisný - výkladový ▪ tvorenie slov 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyvodíť explicitné a implicitné informácie z umeleckého a vecného textu.</p> <p>II. Porozumieť významu slov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie. ▪ Žiak dokáže na základe explicitných a implicitných informácií 	6

	<p>- odvodzovaním</p> <p>- skladaním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovotvorný základ ▪ slovotvorná prípona, predpona ▪ základové slovo ▪ odvodené slovo ▪ zložené slovo 	<p>v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>III. Overiť si význam slova.</p> <p>IV. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky.</p> <p>II. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>III. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.</p> <p>II. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>v umeleckom texte analyzovať dej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam. ▪ Žiak dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. ▪ Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov. ▪ Žiak dokáže určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu. ▪ Žiak dokáže v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak. ▪ Žiak dokáže určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo. ▪ Žiak dokáže prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. ▪ Žiak pri tvorbe textov funkčne využíva 	
--	--	---	--	--

			<p>bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. ▪ Žiak dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie. 	
<p>TVAROVÁ STRÁNKA JAZYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatné mená <ul style="list-style-type: none"> - konkrétne - abstraktné ▪ vokatív ▪ oslovenie ▪ prídavné mená <ul style="list-style-type: none"> - vzťahové - prívlastňovacie (druhé, individuálne) ▪ vzory <ul style="list-style-type: none"> - páví - otcov, matkin ▪ zámená <ul style="list-style-type: none"> -skloňovanie ▪ slovesá <ul style="list-style-type: none"> - plnovýznamové, neplnovýznamové - zvrtné, 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyhľadať v texte nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>II. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Skontrolovať a upraviť text s cieľom opraviť gramatické chyby, pravopis</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže určiť prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru páví, matkin, otcov a svoje tvrdenie odôvodniť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prísloviek v texte. ▪ Žiak dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť 	25

	<p>nezvratné</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovesný spôsob - oznamovací - rozkazovací - podmieňovací ▪ príslovky - miesta - času - spôsobu - príčiny ▪ stupňovanie prísloviek ▪ predložky - vokalizácia - väzba s pádom ▪ citoslovca – neohybný slovný druh 	<p>a interpunkciu.</p> <p>II. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.</p> <p>II. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p> <p>III. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p>	<p>jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. ▪ Žiak dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 	
<p>SKLADOBNÁ STRÁNKA JAZYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hlavné vetné členy ▪ podmet - vyjadrený - nevyjadrený ▪ prísudok - slovesný - slovesno – menný - neslovesný ▪ prisudzovací sklad ▪ zhoda 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyhľadať v texte nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>II. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p><i>Písanie:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu. ▪ Žiak dokáže samostatne vytvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. ▪ Žiak dokáže samostatne tvoriť jednočlenné 	5

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá veta ▪ dvojčlenná veta - úplná, neúplná - holá, rozvitá 	<p>I. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Utvoriť jednoduché vety a súvetia.</p> <p>II. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p> <p>III. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať hlavné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ. ▪ Žiak dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety/ jednoduché jednočlenné a dvojčlenné vety, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. ▪ Žiak dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 	
SLOH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ priama reč ▪ uvádzacia veta ▪ statický opis ▪ dynamický opis ▪ charakteristika ▪ rozprávanie s využitím priamej reči / ústne a písomné ▪ projekt ▪ argument, protiargument ▪ dokazovanie, dôkaz ▪ dialóg ▪ vnútorná 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov. Podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>II. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p> <p>III. Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. ▪ Žiak dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam 	21

	<p>kompozícia</p> <p>- úvod, zápletka, vyvrcholenie, dejový obrat, rozuzlenie a záver</p> <p>▪ gestikulácia, mimika, postoj</p>	<p>IV. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>V. Rozoznať pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>II. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p> <p>III. Zostaviť osnovu, koncept.</p> <p>IV. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.</p> <p>V. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.</p> <p>VI. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.</p> <p>VII. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl.</p> <p>VIII. Upraviť text na základe spätnej</p>	<p>a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>▪ Žiak dokáže správne v domácich slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania.</p> <p>▪ Žiak dokáže prerozprávať obsah textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>▪ Žiak dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>▪ Žiak dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní.</p> <p>▪ Žiak dokáže určiť všetky časti vnútornej kompozície rozprávania.</p> <p>▪ Žiak dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a s cieľom písania.</p> <p>▪ Žiak dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový</p>	
--	---	---	---	--

		<p>väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p>IX. Vytvoriť čistopis.</p> <p>X. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.</p> <p>XI. Vybrať a použiť slová, vety a textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p> <p>XII. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.</p> <p>XIII. Vytvoriť modifikovaný text.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť.</p> <p>II. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.</p> <p>III. Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie.</p> <p>IV. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.</p>	<p>útvary/žánry.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. ▪ Žiak dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru. ▪ Žiak dokáže pri tvorbe textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy. ▪ Žiak dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov. ▪ Žiak dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich. ▪ Žiak si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte. ▪ Žiak dokáže porovnať a odlíšiť jednotlivé slohové útvary/žánre. ▪ Žiak dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých útvaroch/žánroch pri transformácii z jedného žánru do druhého. ▪ Žiak dokáže 	
--	--	---	---	--

		<p>V. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.</p> <p>VI. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu.</p> <p>VII. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu.</p> <p>VIII. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p> <p>IX. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p> <p>X. Uplatňovať logickú nadväznosť textu.</p> <p>XI. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových útvarov/žánrov.</p> <p>XII. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>XIII. Využívať gestikuláciu a mimiku.</p>	<p>skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté vedomosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným. ▪ Žiak dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. ▪ Žiak dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. ▪ Žiak dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. ▪ Žiak dokáže vytvoriť čistopis. ▪ Žiak dokáže zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže sformulovať vlastný názor a použiť 	
--	--	---	--	--

			<p>presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak si dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. ▪ Žiak dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a zrozumiteľne ich vysloviť. ▪ Žiak dokáže samostatne sformulovať text na určitú tému. ▪ Žiak dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. ▪ Žiak dokáže použiť vhodné jazykové a mimojazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. ▪ Žiak dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. ▪ Žiak dokáže vhodne začať a ukončiť svoj prejav a použiť pritom vhodné jazykové prostriedky. ▪ Žiak dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči	
--	--	--	--	--

			<p>porozumeli vytvorenému prejavu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže zhodnotiť obsah a kvalitu ústnych prejavov spolužiakov a reagovať na ne spoločensky vhodným spôsobom. ▪ Žiak dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov. ▪ Žiak dokáže samostatne vytvoriť logicky usporiadaný súvislý text. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy zhodnotiť správnosť použitého útvaru/žánru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera. 	
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z prímý	kontrolný diktát	3

Kontrolné diktáty

► počet: 4

► zameranie: opakovanie učiva 5. ročníka, prídavné mená, slovesné spôsoby, opakovanie učiva z prímý (1.ročníka osemročnej formy štúdia)

Kontrolné diktáty sa píše 2 za polrok a všetky sa klasifikujú. Text s rozsahom 61 – 70 plnovýznamových slov obsahuje komunikatívne frekventované javy, nejde o hromadenie pravopisných javov. Písanie, oprava a rozbor kontrolných diktátov je súčasťou vyučovacích hodín.

Stupnica hodnotenia:	0 – 1 chyba	výborný
	2 – 3 chyby	chválitebný
	4 – 7 chýb	dobrý
	8 – 10 chýb	dostatočný

viac ako 11 chýb   nedostatočný

Kontrolné slohové práce

- ▶ počet: 2
- ▶ zameranie: statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči

Kontrolná slohová práca je školská a sú na ňu vymedzené 4 vyučovacie hodiny (2 na napísanie práce, 2 na jej opravu). Kontrolná práca je všestrannou jazykovou skúškou. Pri jej vypracovaní môžu žiaci používať normatívnu pravopisnú príručku a normatívny slovník. Klasifikuje sa jednou známku. Znáмка celkove zhodnotí vonkajšiu (4 body) aj vnútornú (obsahovú, kompozičnú, pravopisnú, jazykovú a štylistickú – 20 bodov) formu celej práce, pričom hodnotiteľ má možnosť subjektívneho hodnotenia v rámci celkového dojmu práce (4 body). Na rozbor a opravu sa venujú 2 vyučovacie hodiny a využijú sa na individuálnu prácu so žiakmi, prípadne na precvičovanie javov, ktorým podľa výsledkov treba venovať viac pozornosti.

Stupnica hodnotenia: 28 – 26 bodov	výborný
25 – 21 bodov	chválitebný
20 – 14 bodov	dobrý
13 – 9 bodov	dostatočný
8 – 0 bodov	nedostatočný

Zdroje

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, normatívne jazykovedné príručky a slovníky, internet.

- ▶ Krajčovičová,J., Kesselová,J.: *Slovenský jazyk pre 6. ročník základných škôl*. Bratislava: SPN, 2011, 96 s. ISBN 978-80-10-02163-5

2.ročník (počet hodín týždenne 3, počet hodín spolu 99)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z prímym.	kontrolný diktát	8
VÝZNAMOVÁ STRÁNKA JAZYKA	▪ spisovné a nespisovné slová -slangové slová	<i>Čítanie s porozumením:</i> I. Vyvodit' explicitné a implicitné	▪ Žiak dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa	10

	<p>-nářečové slová</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ domáce slová a slová cudzieho pôvodu ▪ spisovná výslovnosť v slovách cudzieho pôvodu ▪ nové slová ▪ zastarané slová, historizmy, archaizmy ▪ skratky 	<p>informácie z umeleckého a vecného textu.</p> <p>II. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>III. Overiť si význam slova.</p> <p>IV. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.</p> <p>V. Prerozprávať obsah umeleckého alebo vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky.</p> <p>II. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>III. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Využívať</p>	<p>na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodiť pointu. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam. ▪ Žiak dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. ▪ Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov. ▪ Žiak dokáže prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. ▪ Žiak pri tvorbe textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. ▪ Žiak dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. 	
--	---	--	--	--

		<p>v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.</p> <p>II. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť pojem skratka a použiť v texte. ▪ Žiak dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie. ▪ Žiak dokáže správne v cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de,te,ne.le,di,ti,ni,li 	
<p>TVAROVÁ STRÁNKA JAZYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomnožné podstatné mená - rod pomnožných podstatných mien ▪ číslovky a ich skloňovanie -určité -neurčité -násobné ▪ slovesá - jednoduchý a zložený slovesný tvar ▪ slovesný vid - dokonavý - nedokonavý ▪ spojky 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyhľadať v texte nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>II. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Skontrolovať a upraviť text s cieľom opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.</p> <p>II. Upraviť text na základe spätnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. ▪ Žiak dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. ▪ Žiak dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 	33

		<p>väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p>II. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.</p> <p>II. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p> <p>III. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p>		
<p>SKLADOBNÁ STRÁNKA JAZYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ holá veta ▪ rozvitá veta - s viacnásobným vetným členom ▪ vetný základ ▪ jednočlenná veta - slovesná, neslovesná 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyhľadať v texte nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>II. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu. ▪ Žiak dokáže samostatne vytvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. ▪ Žiak dokáže samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. ▪ Žiak dokáže pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať hlavné vetné 	13

		<p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Utvoriť jednoduché vety a súvetia.</p> <p>II. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p> <p>III. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p> <p>IV. Vytvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<p>členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety/ jednoduché jednočlenné a dvojčlenné vety, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. ▪ Žiak dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 	
SLOH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umelecký opis ▪ slávnostný príhovor (prívet) ▪ tabuľka -názov -hlavička -riadok -stĺpec -graf ▪ komunikačná situácia -odosielateľ -prijímateľ ▪ efektívna komunikácia ▪ asertívna komunikácia ▪ sila hlasu ▪ artikulácia 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov. Podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>II. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p> <p>III. Rozpoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>IV. Rozpoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. ▪ Žiak dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. ▪ Žiak dokáže správne v domácich slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, 	32

		<p>II. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p> <p>III. Zostaviť osnovu, koncept.</p> <p>IV. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.</p> <p>V. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.</p> <p>VI. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.</p> <p>VII. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl.</p> <p>VIII. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p>IX. Vytvoriť čistopis.</p> <p>X. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.</p> <p>XI. Vybrať a použiť slová, vety a textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p> <p>XII. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.</p> <p>XIII. Vytvoriť</p>	<p>ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže prerozprávať obsah <p>textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty , resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu. ▪ Žiak dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní. ▪ Žiak dokáže určiť všetky časti vnútornej kompozície rozprávania. ▪ Žiak dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a s cieľom písania. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner. ▪ Žiak dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. ▪ Žiak dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru. 	
--	--	---	--	--

		<p>modifikovaný text.</p> <p>XIV. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek.</p> <p>XV. Vytvoriť graf a tabuľku.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť.</p> <p>II. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.</p> <p>III. Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie.</p> <p>IV. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.</p> <p>V. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.</p> <p>VI. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu.</p> <p>VII. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu.</p> <p>VIII. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p> <p>IX. Vybrať slová,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže pri tvorbe textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy. ▪ Žiak dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov. ▪ Žiak dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich. ▪ Žiak si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte. ▪ Žiak dokáže porovnať a odlíšiť jednotlivé slohové útvary/žánre. ▪ Žiak dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých útvaroch/žánroch pri transformácii z jedného žánru do druhého. ▪ Žiak dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté vedomosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. ▪ Žiak dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným. ▪ Žiak dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne 	
--	--	--	--	--

		<p>vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p> <p>X. Uplatňovať logickú nadväznosť textu.</p> <p>XI. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových útvarov/žánrov.</p> <p>XII. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>XIII. Využívať gestikuláciu a mimiku.</p> <p>XIV. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p>	<p>artikuluje , intonuje prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. ▪ Žiak dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. ▪ Žiak dokáže vytvoriť čistopis. ▪ Žiak dokáže zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. ▪ Žiak si dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. ▪ Žiak dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a zrozumiteľne ich vysloviť. ▪ Žiak dokáže samostatne 	
--	--	--	---	--

			<p>sformulovať text na určitú tému.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. ▪ Žiak dokáže použiť vhodné jazykové a mimojazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. ▪ Žiak dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. ▪ Žiak dokáže vhodne začať a ukončiť svoj prejav a použiť pritom vhodné jazykové prostriedky. ▪ Žiak dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli vytvorenému prejavu. ▪ Žiak dokáže zhodnotiť obsah a kvalitu ústnych prejavov spolužiakov a reagovať na ne spoločensky vhodným spôsobom. ▪ Žiak dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov. ▪ Žiak dokáže samostatne vytvoriť logicky usporiadaný súvislý text. ▪ Žiak dokáže na základe	
--	--	--	---	--

			<p>analýzy zhodnotiť správnosť použitého útvaru/žánru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť pojmy tabuľka, názov, hlavička, riadok, stĺpec. ▪ Žiak dokáže určiť jednotlivé časti tabuľky, pomenovať ich a objasniť vzťahy medzi nimi. ▪ Žiak dokáže z východiskového textu vybrať potrebné údaje a usporiadať ich do tabuľky 	
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo zo sekundy.	kontrolný diktát	3

Kontrolné diktáty

► počet: 4

► zameranie: opakovanie učiva z prímky (1.ročníka osemročnej formy štúdia), cudzie slová, číslovky, opakovanie učiva zo sekundy (2.ročníka osemročnej formy štúdia)

Kontrolné diktáty sa píše 2 za polrok a všetky sa klasifikujú. Text s rozsahom 71 – 80 plnovýznamových slov obsahuje komunikatívne frekventované javy, nejde o hromadenie pravopisných javov. Písanie, oprava a rozbor kontrolných diktátov je súčasťou vyučovacích hodín.

Stupnica hodnotenia:	0 – 1 chyba	výborný
	2 – 3 chyby	chválitebný
	4 – 7 chýb	dobry
	8 – 10 chýb	dostatočný
	viac ako 11 chýb	nedostatočný

Kontrolné slohové práce

► počet: 2

► zameranie: umelecký opis, charakteristika osoby

Kontrolná slohová práca je školská a sú na ňu vymedzené 4 vyučovacie hodiny (2 na napísanie práce, 2 na jej opravu). Kontrolná práca je všestrannou jazykovou skúškou. Pri jej vypracovaní môžu žiaci používať normatívnu pravopisnú príručku a normatívny slovník. Klasifikuje sa jednou známku. Znamka celkove zhodnotí vonkajšiu (4 body) aj vnútornú (obsahovú, kompozičnú, pravopisnú, jazykovú a štylistickú – 20 bodov) formu celej práce, pričom hodnotiteľ má možnosť subjektívneho hodnotenia v rámci celkového dojmu práce (4 body). Na rozbor a opravu sa venujú 2 vyučovacie hodiny a využijú sa na individuálnu prácu so žiakmi, prípadne na precvičovanie javov, ktorým podľa výsledkov treba venovať viac pozornosti.

Stupnica hodnotenia: 28 – 26 bodov	výborný
25 – 21 bodov	chválitebný
20 – 14 bodov	dobrý
13 – 9 bodov	dostatočný
8 – 0 bodov	nedostatočný

Zdroje

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, normatívne jazykovedné príručky a slovníky, internet.

- KRAJČOVIČOVÁ, J., KESSELOVÁ, J.: *Slovenský jazyk pre 7.ročník základných škôl*. Bratislava: SPN, 2010. ISBN 978-80-10-01840-6

3.ročník (počet hodín týždenne 3, počet hodín spolu 99)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo zo sekundy.	Kontrolný diktát	7
VÝZNAMOVÁ STRÁNKA JAZYKA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nepriame pomenovanie: metafora ▪ jednoslovné pomenovania ▪ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ▪ frazeologizmus ▪ spôsoby obohacovania slovnej zásoby - tvorenie slov 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyvodíť explicitné a implicitné informácie z umeleckého a vecného textu.</p> <p>II. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>III. Overiť si význam slova.</p> <p>IV. Prerozprávať obsah umeleckého</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie. ▪ Žiak dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodíť pointu. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. 	8

	<p>- preberanie slov</p>	<p>alebo vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky.</p> <p>II. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.</p> <p>II. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p> <p>III. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p> <p>IV. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke. ▪ žiak dokáže vybrať vhodný jazykový slovník a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek. ▪ Žiak dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti. ▪ Žiak si dokáže vytvoriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu. ▪ Žiak dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. ▪ Žiak dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner a cieľ komunikácie. ▪ Žiak dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. ▪ Žiak dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie. 	
<p>TVAROVÁ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatné mená mužského 	<p><i>Čítanie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov 	<p>38</p>

STRÁNKA JAZYKA	<p>rodu zvieracie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na – r, -l ▪ cudzie nesklonné podstatné mená ▪ skloňovanie podstatného mena <i>pani</i> ▪ zámená - základný tvar - skloňovanie - opytovacie - ukazovacie ▪ častice 	<p><i>s porozumením:</i></p> <p>I. Vyhľadať v texte nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>II. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Sformulovať a upraviť text s cieľom opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.</p> <p>II. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>a určiť ich vo vete.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže určiť podstatné mená, zámená, častice a svoje tvrdenie zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. ▪ Žiak dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať pasáže vo svojej výpovedi. 	
SKLADOBNÁ STRÁNKA JAZYKA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vsuvka, prístavok, oslovenie ▪ vedľajšie vetné členy - prívlastok zhodný, nezhdodný 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Utvoriť jednoduché vety</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu. ▪ Žiak dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôrazniť ich 	<p>15</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - prístavok - predmet - príslovkové určenie miesta, času, spôsobu, príčiny ▪ jednoduché súvetie ▪ interpunkcia 	<p>s rôznou modalitou a použitím interpunkčného znamienka.</p> <p>II. Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použitím interpunkčného znamienka.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Utvoriť jednoduché vety a súvetia.</p> <p>II. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p> <p>III. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p> <p>IV. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov.</p>	<p>funkciu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta a jednoduché súvetie). ▪ Žiak dokáže v jednoduchých vetách správne používať hlavné a vedľajšie vetné členy a zdôvodniť ich funkciu. ▪ Žiak dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled, intonáciu a správne používa interpunkčné znamienka. ▪ Žiak dokáže v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu interpunkciu. 	
SLOH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ prihláška ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný prejav 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov. Podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>II. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>II. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. ▪ Žiak dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni 	24

		<p>v súlade s cieľmi písania.</p> <p>III. Zostaviť osnovu, koncept.</p> <p>IV. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.</p> <p>V. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.</p> <p>VI. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.</p> <p>VII. Vybrať a použiť slová, vety a textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p> <p>VIII. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek.</p> <p>IX. Vytvoriť graf a tabuľku.</p> <p>X. Určiť rozdielnosti jednotlivých žánrov.</p> <p>XI. Vytvoriť modifikovaný text.</p> <p>XII. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl.</p> <p>XIII. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p>XIV. Vytvoriť čistopis.</p>	<p>a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania. ▪ Žiak dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. ▪ Žiak dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru. ▪ Žiak dokáže pri tvorbe umeleckého a vecného textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii. ▪ Žiak dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov. ▪ Žiak dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať a zaznamenať si informácie súvisiac s obsahom jeho textu a použiť ich vo vlastnom texte. ▪ Žiak dokáže vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich vo vlastnom texte. ▪ Žiak dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf, 	
--	--	---	--	--

		<p>XV. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.</p>	<p>tabuľku a použiť ich v texte.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže porovnať a odlíšiť texty z hľadiska slohových žánrov. ▪ Žiak dokáže aplikovať vedomosti o jednotlivých žánroch pri transformácii z jedného žánru do druhého. ▪ Žiak dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté vedomosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. ▪ Žiak dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. ▪ Žiak dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. ▪ Žiak dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. ▪ Žiak dokáže vytvoriť čistopis. 	
--	--	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže skontrolovať texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. 	
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z tercie.	Kontrolný diktát	7

Kontrolné diktáty

► počet: 4

► zameranie: opakovanie učiva zo sekundy (2.ročníka osemročnej formy štúdia), podstatné mená mužského rodu – zvieracie, neživotné zakončené na –r, -l, opakovanie učiva z tercie (3.ročníka osemročnej formy štúdia)

Kontrolné diktáty sa píšu 2 za polrok a všetky sa klasifikujú. Text s rozsahom 81 – 90 plnovýznamových slov obsahuje komunikatívne frekventované javy, nejde o hromadenie pravopisných javov. Písanie, oprava a rozbor kontrolných diktátov je súčasťou vyučovacích hodín.

Stupnica hodnotenia:	0 – 1 chyba	výborný
	2 – 3 chyby	chválitebný
	4 – 7 chýb	dobry
	8 – 10 chýb	dostatočný
	viac ako 11 chýb	nedostatočný

Kontrolné slohové práce

► počet: 2

► zameranie: slávnostný prejav, životopis

Kontrolná slohová práca je školská a sú na ňu vymedzené 4 vyučovacie hodiny (2 na napísanie práce, 2 na jej opravu). Kontrolná práca je všestrannou jazykovou skúškou. Pri jej vypracovaní môžu žiaci používať normatívnu pravopisnú príručku a normatívny slovník. Klasifikuje sa jednou známku. Znamka celkove zhodnotí vonkajšiu (4 body) aj vnútornú (obsahovú, kompozičnú, pravopisnú, jazykovú a štylistickú – 20 bodov) formu celej práce, pričom hodnotiteľ má možnosť subjektívneho hodnotenia v rámci celkového dojmu práce (4 body). Na rozbor a opravu sa venujú 2 vyučovacie hodiny a využijú sa na individuálnu prácu so žiakmi, prípadne na precvičovanie javov, ktorým podľa výsledkov treba venovať viac pozornosti.

Stupnica hodnotenia:	28 – 26 bodov	výborný
----------------------	---------------	---------

25 – 21 bodov	chválitebný
20 – 14 bodov	dobrý
13 – 9 bodov	dostatočný
8 – 0 bodov	nedostatočný

Zdroje

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, normatívne jazykovedné príručky a slovníky, internet.

- KRAJČOVIČOVÁ, J., KESSELOVÁ, J.: *Slovenský jazyk pre 8.ročník základnej školy a 3.ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. Bratislava: SPN, 2011. ISBN 978-80-10-02039-3

4. ročník (počet hodín týždenne 3, počet hodín spolu 99)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z tercie.	Kontrolný diktát	1
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA A PRAVOPIS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ interpunkčné znamienka (pomlčka, spojovník, úvodzovky, lomka) ▪ pravopis 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Utvoriť jednoduché vety/súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Uplatňovať plynulosť, tempo, a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>II. Využívať gestikuláciu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov. ▪ Žiak dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. ▪ Žiak dokáže hlasným čítaním vyjadriť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu. ▪ Žiak pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu. ▪ Žiak dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety 	11

		a mimiku.	<p>a jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správnu intonáciu a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. ▪ Žiak dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať, funkčne využívať tempo reči . ▪ Žiak dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločenský postoj a dodržiavať vhodnú komunikačnú vzdialenosť s komunikujúcim. 	
VÝZNAMOVÁ STRÁNKA JAZYKA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odborné slová ▪ systematizácia slovných zásob 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyvodíť explicitné a implicitné informácie z umeleckého a vecného textu.</p> <p>II. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>III. Overiť si význam slova.</p> <p>IV. Prerozprávať obsah umeleckého alebo vecného textu na základe chronologickej alebo logickej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie. ▪ Žiak dokáže na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodíť hlavnú myšlienku. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte a posúdiť ich štylistický význam. ▪ Žiak dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický 	13

		<p>postupnosti.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky.</p> <p>II. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>význam jazykových prostriedkov v texte.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vybrať vhodný jazykový slovník a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek. ▪ Žiak dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti. ▪ Žiak si dokáže vytvoriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu. ▪ Žiak dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. 	
<p>TVAROVÁ STRÁNKA JAZYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ systematizácia poznatkov z morfológie ▪ neživotné podstatné mená muž.rodu zakončené na –ál, -r, -l 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže určiť všetky slovné druhy v rozsahu obsahového štandardu a svoje tvrdenie zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť štylistickú funkciu zámen 	21

		I. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.	a častíc v texte. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 	
SKLADOBNÁ STRÁNKA JAZYKA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ systematizácia poznatkov zo syntaxe ▪ súdržnosť textu ▪ zápor v slovenčine 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>II. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Utvoriť jednoduché vety/súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Vytvoriť jednoduché vety a súvetia.</p> <p>II. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže v jednoduchých vetách správne používať hlavné a vedľajšie vetné členy a zdôvodniť ich funkciu. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta a jednoduché súvetie). ▪ Žiak dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled. ▪ Žiak dokáže správne tvoriť vety so záporom. ▪ Žiak dokáže pri tvorbe jednoduchých súvetí správne používať hlavné vetné členy, určiť ich a zdôrazniť funkciu. ▪ Žiak dokáže v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu interpunkciu. 	13
SLOH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jazykové štýly (náučný, rečnícky, publicistický, hovorový, umelecký, administratívny) 	<p><i>Čítanie s porozumením:</i></p> <p>I. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže u obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. 	31

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slohové postupy (opisný, informačný, výkladový, rozprávací) ▪ odborný opis ▪ rétorika ▪ úradný list ▪ výklad ▪ úvaha 	<p>komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>II. Pochopiť kompozíciu textu.</p> <p>III. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej a vnútornej kompozície textu.</p> <p><i>Písanie:</i></p> <p>I. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>II. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p> <p>III. Zostaviť osnovu, koncept.</p> <p>IV. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.</p> <p>V. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.</p> <p>VI. Prispôsobiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.</p> <p>VII. Vybrať a použiť slová, vety a textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p> <p>VIII. Vybrať a použiť údaje z grafov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch. ▪ Žiak dokáže rozlišovať jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu. ▪ Žiak dokáže rozlíšiť jednotlivé časti tabuľky, dokáže ich pomenovať a chápe vzťahy medzi nimi. ▪ Žiak dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné resp. spoločné znaky vonkajšej/vnútornej kompozície štandardizovaných slohových útvarov. ▪ Žiak dokáže identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner. ▪ Žiak dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. ▪ Žiak dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa 	
--	---	--	---	--

		<p>a tabuliek.</p> <p>IX. Vytvoriť graf a tabuľku.</p> <p>X. Určiť rozdielnosti jednotlivých žánrov.</p> <p>XI. Vytvoriť modifikovaný text.</p> <p>XII. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl.</p> <p>XIII. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p>XIV. Vytvoriť čistopis.</p> <p>XV. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.</p> <p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p> <p>II. Využívať s jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.</p> <p>III. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových útvarov/žánrov.</p>	<p>znaky konkrétneho slohového postupu, slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže pri tvorbe umeleckého a vecného textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii. ▪ Žiak dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov. ▪ Žiak dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie. ▪ Žiak dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať a zaznamenať si informácie súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich vo vlastnom texte. ▪ Žiak dokáže vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich vo vlastnom texte. ▪ Žiak dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf, tabuľku a použiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže porovnať a odlíšiť texty z hľadiska slohových žánrov. ▪ Žiak dokáže aplikovať vedomosti o jednotlivých 	
--	--	---	---	--

			<p>žánroch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté vedomosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. ▪ Žiak dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. ▪ Žiak dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. ▪ Žiak dokáže vytvoriť čistopis. ▪ Žiak dokáže skontrolovať texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. ▪ Žiak dokáže zhodnotiť prejav spolužiakov z hľadiska obsahu, jazykovej správnosti a spoločenského tónu a reagovať naň	
--	--	--	--	--

			<p>spoločensky vhodným spôsobom.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. ▪ Žiak dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie. ▪ Žiak dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. ▪ Žiak dokáže vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu, slohového útvaru a jazykového štýlu. 	
JAZYKOVEDA A NÁRODNÝ JAZYK	<ul style="list-style-type: none"> ▪ národný jazyk (spisovný jazyk a nárečia) ▪ jazykoveda (náuka o zvukovej, významovej, tvarovej, skladobnej rovine jazyka) 	<p><i>Hovorenie:</i></p> <p>I. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť.</p> <p>II. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.</p> <p>III. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie.</p> <p>IV. Zvoliť vhodný</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť stylistický význam jazykových prostriedkov v texte. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. ▪ Žiak dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. ▪ Žiak dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové 	5

		<p>spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.</p> <p>V. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.</p> <p>VI. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu.</p> <p>VII. Analyzovať a hodnotiť kvalitu jazykového prejavu.</p> <p>VIII. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>prostriedky.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak si dokáže samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. ▪ Žiak dokáže samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne. ▪ Žiak dokáže samostatne sformulovať súvislý a logicky usporiadaný text na danú tému. ▪ Žiak dokáže samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. ▪ Žiak dokáže v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. ▪ Žiak dokáže pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a dokáže použiť správne prostriedky. 	
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z ISCED 2	▪ Žiak vie aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti.	4

►zameranie: opakovanie učiva z tercie, interpunkcia, jednoduché súvetia, záverečné opakovanie učiva prímej - kvarty

Kontrolné diktáty sa píšú 2 za polrok a všetky sa klasifikujú. Text s rozsahom 91 - 100 plnovýznamových slov obsahuje komunikatívne frekventované javy, nejde o hromadenie pravopisných javov. V texte ide zvyčajne o komunikatívne frekventované javy, napr. texty z beletrie, z tlače. Písanie, oprava a rozbor kontrolných diktátov je súčasťou vyučovacích hodín.

Stupnica hodnotenia:	0 – 1 chyba	výborný
	2 – 3 chyby	chválitebný
	4 – 7 chýb	dobrý
	8 – 10 chýb	dostatočný
	viac ako 11 chýb	nedostatočný

Kontrolné slohové práce

► počet: 2

► zameranie: výklad, úvaha

Kontrolná slohová práca je školská a sú na ňu vymedzené 4 vyučovacie hodiny (2 na napísanie práce, 2 na jej opravu). Kontrolná práca je všestrannou jazykovou skúškou. Pri jej vypracovaní môžu žiaci používať normatívnu pravopisnú príručku a normatívny slovník. Klasifikuje sa jednou známku. Znáмка celkove zhodnotí vonkajšiu (4 body) aj vnútornú (obsahovú, kompozičnú, pravopisnú, jazykovú a štylistickú – 20 bodov) formu celej práce, pričom hodnotiteľ má možnosť subjektívneho hodnotenia v rámci celkového dojmu práce (4 body). Na rozbor a opravu sa venujú 2 vyučovacie hodiny a využijú sa na individuálnu prácu so žiakmi, prípadne na precvičovanie javov, ktorým podľa výsledkov treba venovať viac pozornosti.

Stupnica hodnotenia:	28 – 26 bodov	výborný
	25 – 21 bodov	chválitebný
	20 – 14 bodov	dobrý
	13 – 9 bodov	dostatočný
	8 – 0 bodov	nedostatočný

Zdroje

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, normatívne jazykovedné príručky a slovníky, internet.

- KRAJČOVIČOVÁ, J., KESSELOVÁ, J.: *Slovenský jazyk pre 9.ročník základnej školy a 4.ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. Bratislava: SPN, 2011. ISBN 978-80-10-02106-2

5. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
-----------------	--------------	------	-----------------------	-------------

<p>Komunikácia</p>	<p>Komunikácia; verbálna, neverbálna, súkromná, verejná, efektívna, asertívna, devalvujúca</p> <p>Mimojazykové prostriedky; mimika, gestika, proxemika</p> <p>Komunikačná situácia; odosielateľ, prijímateľ, dialóg, monológ</p> <p>Diskusia, debata; názor, dôkaz, argument, protiargument</p> <p>Vstupný diktát</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova</p>	<p>Vedieť komunikovať adekvátne danej komunikačnej situácii</p> <p>Vedieť aktívne počúvať</p> <p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p>	<p>Zorientovať sa v danej komunikačnej situácii a reagovať na počutý text</p> <p>Vhodne začať, viesť a ukončiť komunikáciu</p> <p>Aktívne využívať vhodné mimojazykové prostriedky</p> <p>Dodržiavať spoločenské zásady jazykovej komunikácie a vedome sa vyhýbať devalvujúcej komunikácii</p> <p>Prispôbiť svoj prejav komunikačnej situácii</p>	<p>4</p>
<p>Práca s informáciami</p>	<p>Informácia; kľúčové slová, vedľajšia informácia v texte</p> <p>Zdroje informácií; nadpis, titulok, marginálie, resumé, abstrakt, anotácia, obsah, bibliografia, bibliografický záznam, menný a vecný register, poznámky pod čiarou, vysvetlivky Spôsoby spracovania informácií; konšpekt/poznámky, hlavná myšlienka, osnova z prečítaného alebo počutého textu, tézy</p> <p>Citácia; presná, voľná, parafráza</p> <p>Propagácia, agitácia, dezinformácia, masmediálne komunikačné prostriedky</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty</p> <p>Vedieť aktívne počúvať</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Kriticky myslieť</p>	<p>Identifikovať kľúčové slová textu, odlíšiť hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných a sformulovať hlavnú myšlienku</p> <p>Analyzovať text – vytvoriť z neho konšpekt, osnovu a tézy</p> <p>Funkčne používať voľnú a presnú citáciu a parafrázu</p> <p>Efektívne využiť zdroje informácií pri práci s textom</p> <p>Posúdiť vierohodnosť, spoľahlivosť a relevantnosť informačných zdrojov</p>	<p>6</p>

<p>Učenie sa</p>	<p>Učebný štýl; faktory ovplyvňujúce učenie sa; efektívne zapamätávanie Plánovanie činnosti, kontrola plnenia plánu; projektovanie vlastnej budúcnosti Myslenie a učenie; analýza, syntéza, komparácia, indukcia, dedukcia, analógia</p> <p>Kontrolný diktát</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Schopnosť učiť sa učiť a schopnosť cieľavedome riadiť vlastný život</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p>	<p>Samostatne sa učiť , využívať podnety na učenie z rôznych zdrojov a poznať svoj učebný štýl</p> <p>Poznať zásady plánovania vlastnej činnosti</p>	<p>4</p>
<p>Sloh</p>	<p>Text; vecný, umelecký, súvislý, nesúvislý (graf, schéma, tabuľka), spoločné a rozdielne znaky textov</p> <p>Kontext; kľúčové slová, osnova, koncept</p> <p>Analýza textu (obsah textu, forma textu, autorský zámer); interpretácia textu</p> <p>Slohové postupy; slohové útvary; slohotvorný proces; jazykové štýly; hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov a slohových útvarov; štýlotvorné činitele</p> <p>Bežná komunikácia, hovorový štýl; klasické útvary bežnej komunikácie: ústne a písané (blahoželenie – ústne/písomne, pohľadnica, súkromný list), moderné útvary bežnej komunikácie: reklama, inzerát, vizitka, krátke správy – SMS, e-mail/mejl Oficiálna komunikácia, administratívny štýl; útvary administratívneho štýlu: úradný list (žiadosť, reklamácia, objednávka, potvrdenie,</p>	<p>Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Tvoriť, prijívať a spracovávať informácie</p> <p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne i písomne (vhodná forma a obsah)</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatňovať výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu</p> <p>Spolupracovať s inými</p>	<p>Rozlíšiť a charakterizovať umelecký a vecný text po obsahovej i formálnej stránke</p> <p>Analyzovať v texte využité výrazové prostriedky z hľadiska autorovho zámeru a funkcie textu</p> <p>Vysvetliť pojem hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov výrazových prostriedkov hybridizácie a vo vlastných prejavoch odôvodniť ich využitie</p> <p>Vysvetliť pôsobenie jednotlivých štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov a zohľadňovať ich vo vlastných prejavoch</p> <p>Na základe komunikačnej situácie správne stanoviť vhodný slohový útvar a zodpovedajúci jazykový štýl a na ich základe samostatne vytvoriť požadovaný text</p>	<p>29</p>

	<p>sťažnosť, predtlač: dotazník, prihláška, zápisnica, splnomocnenie, motivačný list); pravidlá písania a úpravy písomností administratívneho štýlu</p> <p>Životopis; štruktúrovaný životopis, beletrizovaný životopis</p> <p>Kontrolná slohová práca – beletrizovaný životopis</p> <p>Rozprávanie ako slohový postup a útvar; vnútorná kompozícia rozprávania (úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie)</p> <p>Kontrolná slohová práca – rozprávanie</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Finančná gramotnosť</p>			
Zvuková rovina jazyka, grafická stránka jazyka a pravopis	<p>Náuka o zvukovej rovine jazyka/fonetika a fonológia</p> <p>Fonéma, hláska, písmeno/graféma</p> <p>Abeceda; písmená: malé – veľké, písané – tlačené</p> <p>Diakritické znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve body</p> <p>Interpunkčné znamienka: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, bodkočiarka, spojovník, zátvorka, pomlčka, úvodzovky, dvojbodka, apostrof, lomka, tri body Systém hlások: samohlásky (krátke – dlhé), spoluhlásky (tvrdé – mäkké – obojaké, znelé – neznelé, znelé</p>	<p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p>	<p>Charakterizovať jazykovedné disciplíny, ktoré skúmajú zvukovú a písomnú podobu reči, a ich základné jednotky</p> <p>V ústnych jazykových prejavoch dodržiavať pravidlá spisovnej slovenskej výslovnosti</p> <p>V písaných jazykových prejavoch dodržiavať pravidlá spisovného slovenského pravopisu</p>	8

	<p>nepárové/zvučné), dvojhĺasky Slabika; rozdeľovanie slov na slabiku, slabikotvorné hlásky -l,-ĺ, -r,-ř; rytmické krátenie</p> <p>Slovo; spisovná výslovnosť/ortoepia, splývavá/viazaná výslovnosť, spodobovanie/znelostná asimilácia, výslovnosť a výskyt ä, výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách; výslovnosť cudzích slov</p> <p>Kontrolný diktát</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>			
Významová/ lexikálna rovina jazyka	<p>Sémantický trojuholník; objekt/vec – pojem – slovo</p> <p>Lexikálny význam slova – gramatický význam slova</p> <p>Jednovýznamové – viacvýznamové slová; synonymá, antonymá/ opozitá, homonymá</p> <p>Jednoslovné a viacslovné pomenovania; združené pomenovania, frazeologizmus: príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie Slovná zásoba a jej členenie; jadro SZ – okraj SZ, SZ národného jazyka – individuálna SZ, aktívna SZ – pasívna SZ, spisovné a nespisovné slová (nárečové a slangové), termíny/odborné názvy, neutrálne slová, citovo zafarbené/expresívne slová (zdrobneniny, eufemizmy, pejoratíva, vulgarizmy), domáce slová – cudzie slová, nové slová/neologizmy – zastarané slová,</p>	<p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p>	<p>Poznať význam využívaných slov, vyhľadať význam neznámych slov v slovníkoch</p> <p>Vysvetliť sémantické vzťahy medzi slovami, rozlíšiť homonymiu a viacvýznamovosť slov a správne ich uplatniť pri tvorbe vlastných prejavov</p> <p>Využívať primeraný repertoár slovnej zásoby, vyhýbať sa stereotypnému vyjadrovaniu, rozlišovať funkčnosť a vhodnosť domácich a cudzích slov</p> <p>Charakterizovať rozdiel medzi individuálnou SZ a SZ národného jazyka, cieleno si rozširovať vlastnú aktívnu SZ z dostupných zdrojov – slovníky, beletria, odborná literatúra, internet ap.</p> <p>Vysvetliť spôsoby obohacovania SZ a využívať ich pri tvorbe vlastných jazykových</p>	15

	<p>archaizmy, historizmy</p> <p>Spôsoby obohacovania slovnej zásoby; tvorenie slov: slovotvorný základ, základové slovo; odvodzovanie – predpona, prípona, odvodené slovo; skladanie; skracovanie – skratky, značky, skratkové slová; preberanie slov; prenášanie významu/nepriame pomenovania – metafora, metonymia, personifikácia</p> <p>Internacionalizácia – internacionalizmus</p> <p>Slovná zásoba – systemizácia</p> <p>Slovníky; pravopisný, synonymický, výkladový, cudzích slov, frazeologický, prekladový, terminologický</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>		<p>prejavoch</p> <p>Vysvetliť slovotvorné postupy a využívať ich pri tvorbe vlastných jazykových prejavoch</p> <p>Odlišovať v písaných i počutých prejavoch spisovné/nepisovné, resp. štylisticky vhodné/nehodné slová a túto vedomosť vhodne využívať vo vlastných jazykových prejavoch</p>	
--	--	--	--	--

Zdroje:

Učebnice

- IHNÁTKOVÁ, N. a kol. *Slovenský jazyk pre 1. – 2. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 1990, 210 s. ISBN 80-08-00977-2
- IHNÁTKOVÁ, N. a kol. *Slovenský jazyk pre 3. – 4. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 1997, 143 s. ISBN 80-08-02596-4
- HINCOVÁ, K. a HÚSKOVÁ, A. *Slovenský jazyk pre 1. – 4. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 2007, 367 s. ISBN 978-80-10-00690-8
- CALTIKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 1*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2010, 96 s. ISBN 978-80-8120-045-8

Odborná literatúra a slovníky

- WEIDLEROVÁ, A. a WEIDLER, E. *Sloh na dlani*. Príroda, Bratislava: 2005, 240 s. ISBN 80-07-01332-6
- VARSÁNYIOVÁ, M. *Súbor pravopisných cvičení, diktátov a testov*. Varia Print, Komárno: 2004, 74 s. ISBN 80-89181-01-5
- Slovníky – výkladové, pravopisné, synonymické, frazeologické, terminologické, cudzích slov, správnej výslovnosti

K uvedeným zdrojom patria aj všetky dostupné odborné publikácie a internet.

Hodnotenie:

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková a literárna zložka. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúce z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Každý žiak musí napísať predpísaný počet diktátov, kontrolných slohových prác, testov a v každom polroku musí absolvovať 1 ústnu odpoveď. Súčasťou klasifikácie sú aj ostatné aktivity, t. j. referáty, krátke previerky, projekty, aktivita na vyučovacej hodine. Klasifikácia jednotlivých komponentov sa riadi podľa Metodického usmernenia č. 15/2006-R.

Každý žiak musí počas školského roka napísať 2 kontrolné diktáty, v každom polroku 1. Kontrolný diktát je súvislým textom, nie súborom viet vytrhnutých z kontextu a musí obsahovať 150 – 170 slov. Kontrolný diktát sa hodnotí nasledovne:

- 0 – 1 chyba = výborný
- 2 – 3 chyby = chváľitebný
- 4 – 6 chýb = dobrý
- 7 – 8 chýb = dostatočný
- 9 a viac chýb = nedostatočný

Každý žiak musí počas školského roka napísať 2 kontrolné slohové práce, v každom polroku 1. Kontrolná slohová práca sa píše 2 vyučovacie hodiny a 1 vyučovacia hodina sa venuje jej rozboru a oprave. Hodnotenie kontrolnej slohovej práce sa riadi pokynmi na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. Hodnotí sa:

- vonkajšia forma.....maximálne 4 body
- obsah.....maximálne 4 body
- kompozícia.....maximálne 4 body
- jazyk.....maximálne 4 body
- pravopis.....maximálne 4 body
- štýl.....maximálne 4 body
- celkový dojem.....maximálne 4 body

Kontrolná slohová práca sa hodnotí nasledovne:

- 28 – 26 bodov = výborný
- 25 – 21 bodov = chváľitebný
- 20 – 14 bodov = dobrý
- 13 – 9 bodov = dostatočný
- 8 – 0 bodov = nedostatočný

Didaktické testy sa hodnotia nasledovne:

- 100 – 90% = výborný
- 89 – 75% = chváľitebný
- 74 – 50% = dobrý
- 49 – 30% = dostatočný
- 29 – 0% = nedostatočný

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Sloh	<p>Masmediálna komunikácia, publicistický štýl; útvary publicistického štýlu: správa, interview, recenzia, komentár, reportáž; horizontálne a vertikálne členenie novín a časopisov</p> <p>Komunikácia slovesného umenia, umelecký štýl; využitie slohových postupov v umeleckom štýle; útvary umeleckého štýlu</p> <p>Opisný slohový postup; opis, kompozícia opisu, druhy opisu: statický – dynamický, objektívny – subjektívny, jednoduchý – umelecký – odborný</p> <p>Charakteristika; druhy charakteristiky: objektívna – subjektívna, priama – nepriama, skupinová charakteristika, porovnávacia charakteristika, individuálna charakteristika</p> <p>Kontrolná slohová práca – umelecký opis</p> <p>Kontrolná slohová práca – charakteristika osoby</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvorivo myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>Rozlíšiť a charakterizovať umelecký a vecný text po obsahovej i formálnej stránke</p> <p>Analyzovať v texte využité výrazové prostriedky z hľadiska autorovho zámeru a funkcie textu</p> <p>Vysvetliť pojem hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov a slohových útvarov a vo vlastných jazykových prejavoch odôvodniť využitie výrazových prostriedkov hybridizácie</p> <p>Vysvetliť pôsobenie jednotlivých štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov a zohľadňovať ich vo vlastných jazykových prostriedkoch</p> <p>Na základe komunikačnej situácie správne stanoviť vhodný slohový útvar a zodpovedajúci jazykový štýl a na ich základe samostatne vytvoriť požadovaný text</p>	26
Tvarová/ morfológická rovina jazyka	<p>Gramatický tvar; skloňovanie; menné gramatické kategórie: rod, číslo, pád (pádové otázky)</p>	<p>Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma</p>	<p>Klasifikovať slovné druhy</p> <p>Odlíšiť v texte plnovýznamové slovné druhy od</p>	20

	<p>Podstatné mená; ohybný slovný druh, plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, všeobecné – vlastné, konkrétne – abstraktné, životné – neživotné, skloňovacie vzory, pomnožné podstatné mená, podstatné mená mužského rodu, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie podstatného mena pani</p> <p>Prídavné mená; ohybný slovný druh, plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, akostné – vzťahové – privlastňovacie, stupňovanie, skloňovacie vzory</p> <p>Zámená; ohybný slovný druh, plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, skloňovanie, druhy zámen: osobné (základné – privlastňovacie), zvrtné (základné – privlastňovacie), vymedzovacie, neurčité, opytovacie, ukazovacie</p> <p>Číslovky; ohybný slovný druh, plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, skloňovanie, druhy čísloviek: určité – neurčité, základné, radové, násobné, skupinové</p> <p>Slovesný tvar: určitý – neurčitý (neurčitok, prechodník, činné prídavné prítomné, trpné prídavné, slovesné podstatné meno), jednoduchý – zložený; časovanie; slovesné podstatné mená: osoba, číslo, čas, spôsob, rod, vid</p>	<p>a obsah)</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvorivo myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>neplnovýznamových</p> <p>Správne uplatniť gramatické kategórie slovných druhov pri tvorbe viet a textov</p> <p>Vo vlastných jazykových prejavoch používať na vyjadrenie vyššej miery vlastností či okolností deja správne tvary stupňovania prídavných mien a prísloviek</p> <p>Odlíšiť v texte plnovýznamové slovesá od neplnovýznamových</p> <p>Odlíšiť v texte jednotlivé druhy neplnovýznamových sloviac</p>	
--	--	---	---	--

	<p>Slovesá; ohybný slovný druh, plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, časovanie, tykanie/vykanie, historický prítom, zvrätané – nezvrätané, plnovýznamové (činnostné a stavové) – neplnovýznamové (sponové, modálne, fázové)</p> <p>Príslovky; neohybný slovný druh, plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, stupňovanie, druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny</p> <p>Predložky; neohybný slovný druh, neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, väzba s pádom, vokalizácia</p> <p>Spojky; neohybný slovný druh, neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, priraďovacie (zlučovacie, stupňovacie, vylučovacie, odporovacie) – podradovacie, interpunkcia</p> <p>Častice; neohybný slovný druh, neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, interpunkcia</p> <p>Citoslovcia; neohybný slovný druh, neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, interpunkcia</p> <p>Kontrolný diktát</p>			
--	---	--	--	--

	<p>Test z morfolologickej roviny jazyka</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>			
<p>Syntaktická/ skladobná rovina jazyka</p>	<p>Veta; vety podľa zloženia: jednoduchá veta (holá, rozvitá, s viacnásobným vetným členom) – zložená veta/súvetie (jednoduché a zložené súvetie); vety podľa členitosti (jednočlenná: slovesná – neslovesná, dvojčlenná: úplná – neúplná)</p> <p>Vetné členy: základné/hlavné (podmet: vyjadrený – nevyjadrený, prísudok: slovesný – neslovesný, vetný základ: slovesný – neslovesný), vedľajšie/rozvíjacie (predmet: priamy – nepriamy, príslovkové určenie miesta, času, spôsobu a príčiny; prívlastok: zhodný – nezahodný, prístavok)</p> <p>Vetné sklady: prísudzovací, určovací, priraďovací; zhoda</p> <p>Polovetná konštrukcia: s prechodníkom, s prírčastím, s neurčitkom</p> <p>Jednoduché súvetie: priraďovacie (zlučovacie, stupňovacie, vylučovacie, odporovacie) – podradovacie (vedľajšia veta prísudková, podmetová, predmetová, príslovková, prívlastková)</p> <p>Expresívne syntaktické konštrukcie: vsuvka, prístavok, oslovenie,</p>	<p>Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvorivo myslieť</p> <p>Tvoriť, prijíť a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>Pri organizácii myšlienok vo vlastných jazykových prostriedkoch dodržiavať pravidlá a požiadavky syntaxe</p> <p>Vysvetliť funkciu prísudku, podmetu, predmetu, príslovkového určenia a prívlastku vo vete</p> <p>Zdôvodniť vzťah medzi členmi skladov vo vete na základe ich funkcie</p> <p>Transformovať jednoduché vety na polovetné konštrukcie a súvetia a naopak, funkčne ich využívať vo vlastných jazykových prejavoch.</p> <p>Odlíšiť jednoduchú vetu od súvetia a funkčne ich využívať vo vlastných jazykových prejavoch, transformovať jednoduché vety na súvetia a naopak</p> <p>Odlíšiť priraďovacie súvetie od podradovacieho, určiť druh priraďovacieho súvetia a určiť druh vedľajšej vety v podradovacom súvetí</p> <p>Nájsť odchýlky od vetnej stavby (elipsu, vsuvku a apoziopézu) a funkčne ich používať vo vlastných jazykových prejavoch</p> <p>Dodržiavať interpunkciu</p>	20

	<p>výpustka/elipsa, neukončená výpoveď/apoziopéza; zápor v slovenčine</p> <p>Slovosled: významový, gramatický a rytmický činiteľ</p> <p>Nadvetná/textová syntax: názov, titulok, odsek, kapitola, úvod, jadro, záver; súdržnosť textu</p> <p>Kontrolný diktát</p> <p>Test z morfolologickej roviny jazyka</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>		<p>v jednoduchej vete, v jednoduchom súvetí a v zloženom súvetí</p> <p>Vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text s uplatnením logických, časových a príčinnno-následných súvislostí textu a požiadaviek slovosledu v slovenčine</p> <p>V cudzom texte vyhľadať a vo vlastnom jazykovom prejave uplatniť obsahové, jazykové i mimojazykové konektory, ktoré zabezpečujú súdržnosť textu</p>	
--	---	--	--	--

7. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Sloh	<p>Vedecká, odborná a pracovná komunikácia; náučný štýl; vedecko-náučný a populárno-náučný štýl; útvary náučného štýlu; kompozícia a členenie textov náučného štýlu; súdržnosť textu; lexika, morfológia a syntax náučného štýlu</p> <p>Výkladový slohový postup; postupy a formy logického myslenia; vyjadrenie príčinnosti; výklad a jeho kompozícia, štylizácia výkladového textu</p> <p>Úvahový slohový postup; charakteristika úvahy a jej formy, uplatnenie prostriedkov umeleckého štýlu v úvahe</p>	<p>Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvorivo myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p>	<p>Rozlíšiť umelecký a vecný text, určiť obsah textu, formu textu a autorský zámer.</p> <p>Charakterizovať náučný štýl a jeho útvary, rozlíšiť vedecko-náučný a populárno-náučný štýl</p> <p>Vytvoriť kompozične zrozumiteľný text, uplatňovať v ňom logické, časové a príčinnno-následné súvislosti a požiadavky slovosledu</p> <p>Vedieť vyhľadať a uplatniť obsahové, jazykové aj mimojazykové konektory zabezpečujúce súdržnosť textu</p>	23

	<p>Kontrolná slohová práca – výklad</p> <p>Kontrolná slohová práca – úvaha</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>Dodržiavať logické poradie viet v súvetiach, rešpektovať významový činiteľ výstavby výpovede</p> <p>Vybrať vhodný slohový žáner v súlade s cieľom komunikácie, samostatne transformovať text z jedného žánru do druhého</p> <p>Pri tvorbe vlastných jazykových prejavov dodržiavať tému a zohľadňovať funkciu prejavov</p> <p>Odlíšiť výkladový slohový postup od úvahového a odlíšiť výklad od úvahy</p>	
<p>Zvuková rovina jazyka, grafická stránka jazyka a pravopis</p>	<p>Prozodické vlastnosti reči, intonácia</p> <p>Časová modulácia reči: kvantita hlások, prestávka/pauza (fyziologická, významová), tempo reči, rytmus</p> <p>Silová modulácia reči: slovný prízvuk, dôraz, sila hlasu</p> <p>Tónová modulácia reči: uspokojivá končiaca/klesavá, neuspokojivá končiaca/stúpavá a neuspokojivá nekončiaca melódia vety</p> <p>Frázovanie</p> <p>Pravopis: vybrané slová; rozdeľovanie predponových slov; slabičné a neslabičné predpony, priama reč a uvádzacia veta; vsuvka, prístavok, oslovenie; pravidlo o rytmickej krátení; samohlásková – spoluhlásková skupina</p> <p>Kontrolný diktát</p>	<p>Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvorivo myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>Pri ústnom prejave dodržiavať spisovnú výslovnosť, správne artikulovať, uplatňovať vhodnú intonáciu, primerané tempo reči, správne frázovanie výpovede a vhodnú moduláciu hlasu</p> <p>Odlíšovať zvukovú a písomnú podobu reči</p> <p>Poznať jazykovedné disciplíny, ktoré skúmajú zvukovú a písomnú podobu reči, a ich základné jednotky</p> <p>Ovládať a dodržiavať jazykovú normu vo vlastných prejavoch</p> <p>Používať jazykové slovníky a korigovať podľa nich vlastné texty</p>	10

	Kontrolný diktát <i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj			
--	---	--	--	--

Zdroje:

Učebnice

- IHNÁTKOVÁ, N. a kol. *Slovenský jazyk pre 1. – 2. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 1990, ISBN 80-08-00977-2
- IHNÁTKOVÁ, N. a kol. *Slovenský jazyk pre 3. – 4. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 1997, ISBN 80-08-02596-4
- HINCOVÁ, K. a HÚSKOVÁ, A. *Slovenský jazyk pre 1. – 4. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 2007, ISBN 978-80-10-00690-8
- CALTÍKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 1*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2010, ISBN 978-80-8120-045-8
- CALTÍKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 2*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2010, ISBN 9788071589990
- CALTÍKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 3*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2012, ISBN 9788081201226

Hodnotenie:

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková a literárna zložka. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúce z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Každý žiak musí napísať predpísaný počet diktátov, kontrolných slohových prác, testov a v každom polroku musí absolvovať 1 ústnu odpoveď. Súčasťou klasifikácie sú aj ostatné aktivity, t. j. referáty, krátke previerky, projekty, aktivita na vyučovacej hodine. Klasifikácia jednotlivých komponentov sa riadi podľa Metodického usmernenia č. 15/2006-R.

Každý žiak musí počas školského roka napísať 2 kontrolné diktáty, v každom polroku 1. Kontrolný diktát je súvislým textom, nie súborom viet vytrhnutých z kontextu a musí obsahovať 150 – 170 slov. Kontrolný diktát sa hodnotí nasledovne:

- 0 – 1 chyba = výborný
- 2 – 3 chyby = chválitebný
- 4 – 6 chýb = dobrý
- 7 – 8 chýb = dostatočný
- 9 a viac chýb = nedostatočný

Každý žiak musí počas školského roka napísať 2 kontrolné slohové práce, v každom polroku 1. Kontrolná slohová práca sa píše 2 vyučovacie hodiny a 1 vyučovacia hodina sa venuje jej

rozboru a oprave. Hodnotenie kontrolnej slohovej práce sa riadi pokynmi na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. Hodnotí sa:

- vonkajšia forma.....maximálne 4 body
- obsah.....maximálne 4 body
- kompozícia.....maximálne 4 body
- jazyk.....maximálne 4 body
- pravopis.....maximálne 4 body
- štýl.....maximálne 4 body
- celkový dojem.....maximálne 4 body

Kontrolná slohová práca sa hodnotí nasledovne:

- 28 – 26 bodov = výborný
- 25 – 21 bodov = chválitebný
- 20 – 14 bodov = dobrý
- 13 – 9 bodov = dostatočný
- 8 – 0 bodov = nedostatočný

Didaktické testy sa hodnotia nasledovne:

- 100 – 90% = výborný
- 89 – 75% = chválitebný
- 74 – 50% = dobrý
- 49 – 30% = dostatočný
- 29 – 0% = nedostatočný

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Sloh	Ústna verejná komunikácia Rečnický štýl Rétorika Znaky rečnickeho štýlu Útvary rečnickeho štýlu Agitačný prejav: politická reč, súdna reč Náučný prejav: prednáška, referát, diskusný príspevok Príležitostné prejavy: príhovor (prívet) Kontrolná slohová práca – slávnostný prejav Kontrolná slohová práca – diskusný	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) Používať kognitívne operácie Kriticky myslieť Formulovať a riešiť problémy Tvorivo myslieť Tvoriť, prijať a spracovať informácie Vyhľadávať a sprostredkovať informácie Formulovať svoj názor a argumentovať Verbálne	Rozlíšiť verejnú – súkromnú, ústnu – písomnú komunikáciu Charakterizovať rétoriku, rečnický štýl, jeho znaky a útvary Vysvetliť typické znaky príležitostných, náučných a agitačných prejavov a dokázať tieto žánre samostatne vytvoriť Pri tvorbe vlastných jazykových prejavov dodržiavať tému a zohľadňovať funkciu prejavov Poznať fázy tvorenia rečnickeho prejavu a vedieť ich aplikovať pri tvorbe vlastných jazykových prejavov Pri prednese vlastných jazykových prejavov	17

	<p>príspevok</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti, správne artikulovať, uplatňovať vhodnú intonáciu – dodržiavať významové a fyziologické pauzy, primerané tempo reči, správne frázovanie výpovede a vhodnú moduláciu hlasu</p> <p>Pri ústnej prezentácii jazykového prejavu aktívne využívať vhodné mimojazykové prostriedky</p>	
<p>Všeobecné poznatky o jazyku</p>	<p>Jazyk ako znakový systém</p> <p>Jazyk a myslenie</p> <p>Fungovanie jazyka v spoločnosti – primárne a sekundárne funkcie</p> <p>Vznik jazyka</p> <p>Prirodzený jazyk a plánové jazyky</p> <p>Vývin jazyka</p> <p>Indoeurópske jazyky</p> <p>Slovanské jazyky a ich triedenie</p> <p>Vznik a vývin slovenského jazyka</p> <p>Členenie slovenského národného jazyka</p> <p>Vývinové tendencie súčasnej slovenčiny</p> <p>Norma a kodifikácia</p> <p>Jazyková kultúra</p> <p>Jazykoveda a jej disciplíny</p> <p>Kontrolný diktát</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvorivo myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>Definovať pojmy: jazyk, jazykový znak, jazykový systém a reč</p> <p>Vedieť vysvetliť primárne a sekundárne funkcie jazyka</p> <p>Vysvetliť rozdiel medzi prirodzeným a umelým jazykom; materinským, cieľovým a cudzím jazykom</p> <p>Charakterizovať národný jazyk a jeho formy: spisovnú, štandardnú a subštandardnú</p> <p>Rozlíšiť teritoriálne a sociálne nárečia</p> <p>Vysvetliť vývin indoeurópskych jazykov z indoeurópskeho prajazyka</p> <p>Vysvetliť vývin slovanských jazykov z praslovančiny a vedieť vymenovať súčasné slovanské jazyky</p> <p>Dokázať zhodnotiť text z hľadiska jazykovej kultúry</p> <p>Poznať a pri tvorbe vlastných jazykových prejavov aktívne využívať platné jazykové</p>	<p>13</p>

			<p>kodifikačné príručky</p> <p>Ovládať a vo vlastných jazykových prejavoch dodržiavať spoločenské zásady jazykovej komunikácie</p> <p>Definovať jazykovedu a jej disciplíny</p>	
<p>Zhrnutie učiva zo slovenského jazyka – príprava na maturitnú skúšku</p>	<p>Systém jazyka, jazykové roviny, jazykovedné disciplíny, jazykoveda</p> <p>Náuka o zvukovej rovine jazyka/fonetika a fonológia; spisovná výslovnosť/ortoepia; prozodické vlastnosti reč; grafická stránka jazyka</p> <p>Náuka o významovej rovine jazyka/lexikológia; triedenie slov, členenie slovnej zásoby, tvorenie slov</p> <p>Tvaroslovie/morfológia; gramatický tvar, slovné druhy, menné gramatické kategórie, slovesné gramatické kategórie</p> <p>Syntax/skladba; veta, vetný člen, vetný sklad, polovetná konštrukcia, súvetie, nadvetná/textová syntax</p> <p>Štylistika; funkčné jazykové štýly, štýlotvorné činitele, štýlotvorný proces; slohové postupy, slohové útvary</p> <p>Jazyk a reč; vznik a vývin jazyka; indoeurópske jazyky; slovanské jazyky; vývin spisovnej slovenčiny;</p>	<p>Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah)</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvorivo myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vyhľadávať a sprostredkovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city</p> <p>Tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín</p>	<p>Charakterizovať systém jazyka, jazykové roviny, jazykovedné disciplíny, jazykovedu</p> <p>Charakterizovať zvukovú rovinu jazyka, fonetiku a fonológiu; ovládať spisovnú výslovnosť a prozodické vlastnosti reči a vedieť ich aplikovať v ústnych prejavoch; ovládať pravopis slovenčiny</p> <p>Charakterizovať významovú rovinu jazyka, lexikológiu; poznať triedenie slov, členenie slovnej zásoby a tvorenie slov</p> <p>Definovať morfológiu, gramatický tvar, slovné druhy, menné a slovesné gramatické kategórie</p> <p>Definovať syntax, vetu, vetný člen, vetný sklad, polovetnú konštrukciu, súvetie a nadvetnú syntax</p> <p>Charakterizovať štylistiku, funkčné jazykové štýly, štýlotvorné činitele, štýlotvorný proces, slohové postupy a slohové útvary</p> <p>Rozlíšiť jazyk a reč, poznať vznik a vývin jazyka, jeho funkcie a formy</p>	30

	národný jazyk; jazyková kultúra Komunikácia Práca s informáciami Učenie sa Kontrolný diktát <i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj		Charakterizovať komunikáciu a jej druhy; poznať znaky efektívnej komunikácii a vedieť ich uplatniť v praxi Poznať spôsoby získavania, spracovania a uchovávanía informácií Poznať svoj učebný štýl a zásady plánovania vlastnej činnosti	
--	---	--	--	--

Metódy a formy práce:

Tematický celok	Metódy a formy práce
Sloh	informačno-receptívne, reproduktívne, heuristické, motivačné, problémové, metódy logického myslenia, názorné, zážitkové, inscenačné, metódy riadeného rozhovoru, brainstorming, výklad, práca s učebnicou/slovníkom a textom, práca s IKT a masmédiami, riešenie úloh, samostatná a skupinová práca, projekty, prezentácia projektov
Všeobecné poznatky o jazyku	informačno-receptívne, reproduktívne, heuristické, motivačné, problémové, metódy logického myslenia, názorné, metódy riadeného rozhovoru, brainstorming, výklad, práca s učebnicou/slovníkom a textom, práca s IKT a masmédiami, riešenie úloh, samostatná a skupinová práca, projekty, prezentácia projektov
Zhrnutie učiva zo slovenského jazyka – príprava na maturitnú skúšku	informačno-receptívne, reproduktívne, heuristické, motivačné, problémové, metódy logického myslenia, názorné, metódy riadeného rozhovoru, brainstorming, výklad, práca s učebnicou/slovníkom a textom, práca s IKT a masmédiami, riešenie úloh, samostatná a skupinová práca, projekty, prezentácia projektov

Zdroje:

Učebnice

- IHNÁTKOVÁ, N. a kol. *Slovenský jazyk pre 1. – 2. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 1990, 210 s. ISBN 80-08-00977-2
- IHNÁTKOVÁ, N. a kol. *Slovenský jazyk pre 3. – 4. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 1997, 143 s. ISBN 80-08-02596-4
- HINCOVÁ, K. a HÚSKOVÁ, A. *Slovenský jazyk pre 1. – 4. ročník stredných škôl*. SPN, Bratislava: 2007, 367 s. ISBN 978-80-10-00690-8
- CALTIKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 1*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2010, 96 s. ISBN 978-80-8120-045-8
- CALTIKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 2*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2010, 96 s. ISBN 9788071589990

- CALTÍKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 3*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2012, 64 s. ISBN 9788081201226
- CALTÍKOVÁ, M. a kol. *Slovenský jazyk pre stredné školy 4*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2015, 64 s. ISBN 9788081203497

Odborná literatúra a slovníky

- WEIDLEROVÁ, A. a WEIDLER, E. *Sloh na dlani*. Príroda, Bratislava: 2005, 240 s. ISBN 80-07-01332-6
- VARSÁNYIOVÁ, M. *Súbor pravopisných cvičení, diktátov a testov*. Varia Print, Komárno: 2004, 74 s. ISBN 80-89181-01-5
- Slovníky – výkladové, pravopisné, synonymické, frazeologické, terminologické, cudzích slov, správnej výslovnosti

K uvedeným zdrojom patria aj všetky dostupné odborné publikácie a internet.

LITERARNA ZLOŽKA

1.ročník (počet hodín týždenne 2, počet hodín spolu 66)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z 5. ročníka		2
KRÁTKE FORMY ÚSTNEJ ĽUDOVEJ SLOVESNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ príslovie ▪ porekadlo ▪ pranostika ▪ anekdota ▪ humor 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>IV. Usporiadať známe javy do tried.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej stránke a určiť</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad. ▪ Žiak dokáže vysvetliť význam konkrétneho príslovia, porekadla, pranostiky. ▪ Žiak dokáže vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu. ▪ Žiak dokáže funkčne využiť príslovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte. ▪ Žiak dokáže vytvoriť 	3

		<p>funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VI. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VII. Transformovať literárny text.</p> <p>VIII. Vytvoriť krátky umelecký text.</p>	<p>krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikuje svoje znalosti o anekdote.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
POÉZIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bájka ▪ balada ▪ kompozícia literárneho diela ▪ populárna pieseň ▪ lyrika ▪ verš ▪ rým - striedavý - združený 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>IV. Usporiadať známe javy do tried.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov. ▪ Žiak dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného diela. ▪ Žiak dokáže v literárnom diele vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. ▪ Žiak dokáže výrazne prečítať literárny text, prezentovať ho v dramatizovanom čítaní, resp. zdramatizovať ho. ▪ Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj 	24

		<p>diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Transformovať literárny text.</p> <p>IX. Recitovať spamäti básnické diela.</p> <p>X. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.</p>	<p>čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť rozdiel medzi striedavým a združeným rýmom. ▪ Žiak vie vyhľadať striedavý a združený rým v neznámom texte. ▪ Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom uplatní striedavý alebo združený rým. ▪ Žiak dokáže analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky. 	
PRÓZA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ báj ▪ poviedka ▪ dobrodružná literatúra ▪ hlavná a vedľajšia literárna postava ▪ kompozícia literárneho diela ▪ vnútorná kompozícia literárneho diela - úvod - zápleтка - vyvrcholenie 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>IV. Usporiadať známe javy do tried.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov. ▪ Žiak dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného diela. ▪ Žiak dokáže v literárnom diele vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie 	24

	<ul style="list-style-type: none"> - obrat - rozuzlenie ▪ spôsob rozprávania - ja-rozprávanie - on-rozprávanie ▪ humor 	<p>štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>IX. Zdramatizovať prozaický text.</p> <p>X. Napísať kratší prozaický útvar.</p> <p>XI. Transformovať literárny text.</p>	<p>podložiť argumentmi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie odôvodniť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície. ▪ Žiak dokáže rozpoznať jednotlivé spôsoby rozprávania. ▪ Žiak dokáže transformovať spôsoby rozprávania – z ja-rozprávania do on-rozprávania a naopak. ▪ Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
DRÁMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhlasová hra ▪ dialóg ▪ monológ 	<p>I. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.</p> <p>II. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.</p> <p>III. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. ▪ Žiak dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu 	7

		<p>demonštrovať ich znalosť.</p> <p>IV. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Transformovať literárny text.</p>	<p>v súlade s ich charakterom.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom a rozhlasovou rozprávkou. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárnej / rozhlasovej rozprávky. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárnej/rozhlasovej rozprávky. ▪ Žiak dokáže určiť na základe analýzy rozhlasovej rozprávky hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. ▪ Žiak dokáže transformovať dramatický text na prozaický. ▪ Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj estetický zážitok z rozhlasovej hry a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo 1. a 2. polroka z prímy.		3 + 3

Testy na záver polroka

► počet: 2

► zameranie: podľa prebraného učiva

Zdroje:

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná a krásna literatúra, odborné časopisy, normatívne jazykovedné príručky a slovníky, videonahrávky, CD- a MG-nahrávky, internet.

- Petříková, D.: *Literárna výchova pre 6.ročník základných škôl*. Prievidza: Združenie EDUCO, 2010,164 s. ISBN 978-80-89431-15-1
- Petříková, D. a kol.: *Literárna výchova pre 6.ročník základných škôl*. Bratislava: Poľana, 1999, 192 s. ISBN 80-968002-6-4

2.ročník (počet hodín týždenne 2, počet hodín spolu 66)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z prímky		2
KRÁTKE FORMY ÚSTNEJ ĽUDOVEJ SLOVESNOSTI	▪ anekdota	I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. IV. Usporiadať známe javy do tried. V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.	▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť pojem anekdota a uviesť príklad. ▪ Žiak dokáže vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu. ▪ Žiak dokáže funkčne využiť anekdotu vo svojom texte. ▪ Žiak dokáže vytvoriť krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikuje svoje	2

		<p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VI. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VII. Transformovať literárny text.</p> <p>VIII. Vytvoriť krátky umelecký text.</p>	<p>znalosti o anekdote.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
<p>POÉZIA/BÁSEŇ</p> <p>POÉZIA/POPULÁRNA PIESEŇ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kompozícia literárneho diela ▪ populárna pieseň ▪ lyrika ▪ verš - voľný verš ▪ rým - striedavý - združený - obkročný 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>IV. Recitovať spamäti básnické diela.</p> <p>V. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov. ▪ Žiak dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného diela. ▪ Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. ▪ Žiak dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje 	17

		<p>štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p>	<p>a dodržiava spisovnú výslovnosť.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vysvetliť rozdiel medzi striedavým, združeným a obkročným rýmom. ▪ Žiak vie vyhľadať striedavý, združený a obkročný rým v neznámom texte. ▪ Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom uplatní striedavý alebo združený rým. ▪ Žiak dokáže analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky. 	
PRÓZA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poviedka ▪ dobrodružná literatúra -fantasy literatúra -detektívka -western -robinsonáda ▪ hlavná a vedľajšia literárna postava ▪ kompozícia literárneho diela ▪ vnútorná kompozícia literárneho diela - úvod - zápletka 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>IV. Usporiadať známe javy do tried.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov. ▪ Žiak dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného diela. ▪ Žiak dokáže v literárnom diele vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho 	29

	<ul style="list-style-type: none"> - vyvrcholenie - obrat - rozuzlenie ▪ spôsob rozprávania - ja-rozprávanie - on-rozprávanie ▪ humor ▪ literatúra pre deti a mládež 	<p>a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>IX. Zdramatizovať prozaický text.</p> <p>X. Napísať kratší prozaický útvar.</p> <p>XI. Transformovať literárny text.</p>	<p>vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie odôvodniť.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície. ▪ Žiak dokáže rozpoznať jednotlivé spôsoby rozprávania. ▪ Žiak dokáže transformovať spôsoby rozprávania – z ja-rozprávania do on-rozprávania a naopak. ▪ Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
DRÁMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhlasová hra ▪ dialóg ▪ monológ ▪ film ▪ filmový scenár 	<p>I. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.</p> <p>II. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.</p> <p>III. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>IV. Vysvetliť podstatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. ▪ Žiak dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. ▪ Žiak dokáže vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom 	12

		<p>osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Transformovať literárny text.</p>	<p>a rozhlasovou rozprávkou.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárnej / rozhlasovej rozprávky. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárnej/rozhlasovej rozprávky. ▪ Žiak dokáže určiť na základe analýzy rozhlasovej rozprávky hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. ▪ Žiak dokáže transformovať dramatický text na prozaický. ▪ Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj estetický zážitok z rozhlasovej hry a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo 1. a 2.polroka zo sekundy.		2 + 2

Testy na záver polroka

► počet: 2

► zameranie: podľa prebraného učiva

Zdroje:

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná a krásna literatúra, odborné časopisy, normatívne jazykovedné príručky a slovníky, videonahrávky, CD- a MG-nahrávky, internet.

- Mgr.Petríková, D.: *Literárna výchova pre 7.ročník základných škôl a 2.ročník gymnázií s osemročným štúdiom*. Prievidza: Združenie EDUCO 2011. ISBN 987-80-89431-17-5

3.ročník (počet hodín týždenne 2, počet hodín spolu 66)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo zo sekundy .		2
POÉZIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lyrika -prírodná -ľúbostná ▪ verš - voľný verš ▪ metafora ▪ básnická otázka ▪ modlitba 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Recitovať spamäti básnické diela.</p> <p>IV. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť vysvetliť definície daných pojmov. ▪ Žiak dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. ▪ Žiak dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. ▪ Žiak dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. ▪ Žiak dokáže určiť v texte básnickú otázku, 	26

		<p>jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Vytvoriť krátky umelecký text.</p>	<p>metaforu a vytvoriť vlastné príklady.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom vie aplikovať získané vedomosti z teórie literatúry.	
--	--	---	---	--

<p>PRÓZA</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ román -biografický -detektívny -dievčenský -historický -román vo forme denníka ▪ dobrodružná literatúra ▪ diel ▪ vedecko-fantastická literatúra ▪ literatúra faktu ▪ vedecko-populárna literatúra 		<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>IV. Usporiadať známe javy do tried.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>IX. Vytvoriť kratší</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. ▪ Žiak dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. ▪ Žiak dokáže v literárnom diele vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie odôvodniť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície a uplatnené znaky vonkajšej kompozície. ▪ Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>34</p>

		umelecký text. X. Transformovať literárny text.		
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo 1. a 2.polroka z tercie		2 + 2

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, umelecká a vecná literatúra, internet.

- PETRÍKOVÁ, D., TRUTZ,D.: *Literárna výchova pre 8.ročník základných škôl a 3.ročník gymnázií s osemročným štúdiom*. Harmanec: VKÚ, a.s, 2011. ISBN 978-80-8042-625-5

4. ročník (počet hodín týždenne 2, počet hodín spolu 66)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo z tercie .		2
POÉZIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spoločenská lyrika ▪ reflexívna lyrika 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Recitovať spamäti básnické diela.</p> <p>IV. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť vysvetliť definície daných pojmov. ▪ Žiak dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. ▪ Žiak dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje 	20

		<p>štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Vytvoriť krátky umelecký text</p> <p>IX. Usporiadať známe javy do tried.</p>	<p>a dodržiava spisovnú výslovnosť.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. ▪ Žiak dokáže určiť v texte básnickú otázku, metaforu a vytvoriť vlastné príklady. ▪ Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom vie aplikovať získané vedomosti z teórie literatúry. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
PRÓZA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ epos ▪ historický román ▪ sci-fi román ▪ dobrodružný román ▪ detektívny román ▪ generačný román ▪ dievčenský román ▪ román zo života mladých ľudí ▪ román v denníkovej forme ▪ vonkajšia kompozícia literárneho diela 	<p>I. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>II. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>III. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>IV. Usporiadať známe javy do tried.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. ▪ Žiak dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. ▪ Žiak dokáže určiť text ako aforizmus a svoje tvrdenie vie odôvodniť. ▪ Žiak dokáže v literárnom diele vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska 	30

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aforizmus 	<p>štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Vytvoriť kratší umelecký text.</p> <p>IX. Transformovať literárny text.</p>	<p>a svoje tvrdenie podložiť argumentmi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať v dramatickom čítaní. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie odôvodniť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície a uplatnené znaky vonkajšej kompozície. ▪ Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
DRÁMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dráma ▪ tragédia ▪ komédia ▪ činohra ▪ muzikál ▪ vonkajšia kompozícia drámy/dejstvo 	<p>I. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.</p> <p>II. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.</p> <p>III. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>IV. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. ▪ Žiak dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. ▪ Žiak dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. ▪ Žiak dokáže určiť dielo 	10

		<p>nimi.</p> <p>V. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>VI. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>VII. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>VIII. Transformovať literárny text.</p>	<p>z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak dokáže v literárnom diele vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. ▪ Žiak dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie odôvodniť. ▪ Žiak dokáže vytvoriť krátky dramatický text. ▪ Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. ▪ Žiak dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie odôvodniť. ▪ Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE		Zopakovať a upevniť učivo 1. a 2. polroka z kvarty		2+2

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, umelecká a vecná literatúra, internet.

- PETRÍKOVÁ, D.: *Literárna výchova pre 9.ročník základných škôl a 4.ročník gymnázií s osemročným štúdiom*. Harmanec: VKÚ, a.s, 2011. ISBN 978-80-8042-626-2

5. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Všeobecné literárne pojmy	<p>Literatúra ako slovesné umenie; podsystémy literatúry, literárne druhy, literárne formy, literárne žánre</p> <p>Štruktúra literárneho diela; významový a dejový plán diela, vnútorná a vonkajšia kompozícia literárneho diela, kompozičné postupy, pásmo rozprávača a pásmo postáv</p> <p>Štylizácia a forma literárneho textu; umelecké výrazové prostriedky – anafora, prirovnanie, epiteton, hyperbola, metafora, metonymia, symbol, protiklad/kontrast</p> <p>Metrika; rým, rytmus, verš, veršový systém</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Učiť sa sám aj v skupine</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p>	<p>Reprodukovat' fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi</p> <p>Usporiadať známe javy do tried a systémov</p> <p>Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty</p>	4
Staroveká literatúra	<p>Staroveká literatúra; antická grécka a rímska literatúra</p> <p>Lyrika – ľúbostná, spoločenská, reflexívna</p> <p>Epika; báj, bájka, podobenstvo, rozsiahla epická skladba/epos</p> <p>Dráma; tragédia, komédia; herec, replika, monológ, dialóg</p> <p>Sofokles: Antigona</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p>	<p>Charakterizovať starovekú literatúru</p> <p>Vymedziť pojmy ľúbostná, spoločenská a reflexívna lyrika a aplikovať ich na akúkoľvek lyrickú báseň</p> <p>Charakterizovať epos a jeho kompozíciu a uviesť príklady z antickej literatúry</p> <p>Poznať podstatu tragédie a komédie</p> <p>Analyzovať a interpretovať dielo</p>	6

	<p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>		Antigona	
Stredoveká literatúra	<p>Stredoveká literatúra; kresťanská a rytierska literatúra</p> <p>Duchovná lyrika; modlitba, symbol</p> <p>Epika; legenda, epická báseň, rozsiahla epická skladba/epos (hrdinský, rytiersky, alegorický)</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Formulovať a riešiť problémy</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p>	<p>Poznať znaky stredovekej literatúry</p> <p>Charakterizovať duchovnú lyriku</p> <p>Vysvetliť podstatu legendy, jej typické znaky a vedieť uviesť príklady zo stredovekej literatúry</p> <p>Porovnať staroveký a stredoveký epos</p>	5
Humanistická a renesančná literatúra	<p>Humanizmus a renesancia</p> <p>L'úboštná a spoločenská lyrika; sonet</p> <p>Epika; román, novela, literárna postava</p> <p>Dráma; vonkajšia a vnútorná kompozícia divadelnej hry, tragédia, komédia</p> <p>Shakespeare: Hamlet</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu</p> <p>Spolupracovať s inými</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p>	<p>Charakterizovať humanistickú a renesančnú literatúru</p> <p>Poznať kompozičnú štruktúru sonetu a rozpoznať formu sonetu aj u neznámej básne</p> <p>Charakterizovať román a novelu ako epické žánre a porovnať ich</p> <p>Poznať vonkajšiu a vnútornú kompozíciu divadelnej hry a vedieť ju aplikovať na akékoľvek dramatické dielo</p> <p>Analyzovať a interpretovať dielo Hamlet</p>	6

<p>Baroková literatúra</p>	<p>Baroková literatúra; hyperbola, protiklad/kontrast, symbol, alegória</p> <p>Odborná/náučná literatúra</p> <p>Lúbostná lyrika, reflexívna/úvahová lyrika, duchovná lyrika</p> <p>Rythmus a rým, sylabický veršový systém, rytmicko-syntaktický paralelizmus, básnické prirovnanie, metafora</p> <p>H. Gavlovič: Valaská škola mravúv stodola</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p>	<p>Charakterizovať barokovú literatúru</p> <p>Vymedziť pojmy didakticko-reflexívna, lúbostná a duchovná lyrika a aplikovať ich na akejkoľvek básni</p> <p>Vysvetliť podstatu sylabického veršového systému a identifikovať jeho znaky v konkrétnej básni</p> <p>Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty</p> <p>Analyzovať a interpretovať dielo Valaská škola mravúv stodola</p>	<p>5</p>
<p>Klasicizmus a osvietenstvo</p>	<p>Klasicistická literatúra</p> <p>Lúbostná a spoločenská lyrika; časomiera, stopa, daktyl, trochej</p> <p>Kollár: Předzpěv (Slávy dcera)</p> <p>Epika; román, epos</p> <p>Dráma; tragédia, komédia, charakterový typ postavy, hyperbola</p> <p>Molière: Lakomec</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Spolupracovať s inými</p>	<p>Charakterizovať klasicistickú literatúru</p> <p>Vysvetliť podstatu časomerného veršového systému a identifikovať jeho znaky v konkrétnej básni</p> <p>Analyzovať a interpretovať Předzpěv z diela Slávy dcera</p> <p>Definovať podstatu veselohry a uviesť príklady na komické sformovanie postavy a situačný humor</p> <p>Poznať pojem charakterový typ postavy a vedieť ho aplikovať na divadelnú hru s daným typom postavy</p> <p>Definovať pojem humor, poznať štylistické jazykové prvky, ktoré vytvárajú humoristický charakter textu (vrátane hyperboly), a dokázať ich vyhľadať v texte</p>	<p>7</p>

			Analyzovať a interpretovať dielo Lakomec	
--	--	--	--	--

Zdroje:

Učebnice

- Gregorová, I. – Lapitka, M. *Literatúra 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl*. SPN, Bratislava : 2009, 116 s. ISBN 978-80-10-01780-5
- Dvořák, K. *Čítanka 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl*. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec : 2009, 224 s. ISBN 978-80-8042-573-9
- Polakovičová, A. – Caltíková, M. – Štarková, Ľ. – Lábaj, Ľ. *Literatúra I. pre stredné školy*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2011, 158 s. ISBN 978-80-81200618

K uvedeným študijným materiálom patria aj dostupné odborné publikácie, časopisy, beletria a internet.

6. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Romantická literatúra	<p>Romantizmus; protiklad/kontrast, idealizovaný typ postavy</p> <p>Ústna ľudová slovesnosť; pieseň, balada, sylabický veršový systém, združený rým, rytmicko-syntaktický paralelizmus</p> <p>Lyrika; hymnická pieseň, básnická skladba; refrén</p> <p>Lyrickoepické žánre; básnická poviedka/ poéma, balada</p> <p>Epika; hrdinská báseň, historický román, poviedka, historická povesť; chronologický/ kronikársky kompozičný postup</p> <p>S. Chalupka: Mor ho!</p> <p>A. Sládkovič: Marína</p> <p>J. Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať ústnu ľudovú slovesnosť a jej typické žánre (pieseň a balada)</p> <p>Definovať sylabický veršový systém a nájsť jeho typické znaky v konkrétnej básni</p> <p>Poznať združený rým a vedieť určiť jeho rýmovú schému</p> <p>Charakterizovať romantizmus ako umelecký smer</p> <p>Poznať lyrické a lyrickoepické žánre, ktoré sa rozvíjali v období romantizmu (hymnická pieseň, básnická skladba, básnická poviedka/ poéma, balada)</p> <p>Poznať epické žánre, ktoré sa rozvíjali v období romantizmu (hrdinská báseň, historický román, poviedka, historická povesť)</p>	14

	<p>J. Botto: Smrť Jánošíkova</p> <p>A. S. Puškin: Kapitánova dcéra</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>		<p>Definovať chronologický /kronikársky kompozičný postup a vedieť ho určiť v konkrétnom literárnom diele</p> <p>Analyzovať a interpretovať diela: Mor ho!, Marína, Zakliata panna vo Váhu a divný Janko, Smrť Jánošíkova, Kapitánova dcéra</p>	
Prechod od romantizmu k realizmu	<p>Literatúra porevolučných a matičných rokov</p> <p>Idealizovaný typ postavy</p> <p>Komickosť; humor jazykový a situačný; komédia</p> <p>J. Palárik: Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať slovenskú literatúru v období prechodu od romantizmu k realizmu</p> <p>Definovať podstatu veselohry a uviesť príklady na komické sformovanie postavy a situačný humor</p> <p>Analyzovať a interpretovať dielo Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch</p>	3
Realistická literatúra	<p>Realizmus a naturalizmus; sociálny konflikt, sociálny typ postavy</p> <p>Lyrika; sonet; sylabotonickej veršový systém, stopa, trochej, daktyl, jamb</p> <p>Lyrickoepické žánre; lyrickoepická skladba</p> <p>Epika; spoločenský/</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky</p>	<p>Charakterizovať realizmus a naturalizmus</p> <p>Charakterizovať sylabotonickej veršový systém, rozumieť pojmom stopa, daktyl, trochej, jamb</p> <p>Definovať žánrové formy prozaických diel (poviedka, novela, román)</p>	16

	<p>sociálny román, psychologický román, poviedka, novela</p> <p>Chronologický a retrospektívny kompozičný postup; pásmo rozprávača a pásmo postáv; vševediaci, priamy a nespoľahlivý rozprávač; vnútorný monológ</p> <p>Dráma; činohra</p> <p>Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie</p> <p>Timrava: Ťapákovci</p> <p>Tajovský: Maco Mlieč</p> <p>Tajovský: Statky-zmätky</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>	<p>tvorivého myslenia</p> <p>Tvorit', prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Poznať druhy románu, vedieť rozlíšiť sociálny a psychologický román</p> <p>Chápať podstatu vnútorného monológu a vedieť vysvetliť jeho funkciu v diele</p> <p>Vedieť určiť prvky vonkajšej kompozície a identifikovať fázy vnútornej kompozičnej osnovy</p> <p>Definovať retrospektívny kompozičný postup a vedieť ho určiť v konkrétnom literárnom diele</p> <p>Dokázať určiť vševediaceho, priameho a nespoľahlivého rozprávača</p> <p>Definovať podstatu činohry ako dramatického žánru a nájsť znaky tohto žánru v diele</p> <p>Analyzovať a interpretovať diela: Keď báčik z Chochoľova umrie, Ťapákovci, Maco Mlieč, Statky-zmätky</p>	
--	--	--	---	--

7. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
-----------------	--------------	------	-----------------------	-------------

<p>Literárna moderna</p>	<p>Moderna; symbolizmus, impresionizmus</p> <p>Čistá lyrika, prírodná lyrika, spoločenská lyrika, lúboštná lyrika, reflexívna lyrika</p> <p>Protiklad/kontrast, asociácia, symbol, zvukomaľba, eufónia</p> <p>Satira, irónia, kontrast</p> <p>I. Krasko (vlastný výber)</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať modernu a jej smery (symbolizmus a impresionizmus)</p> <p>Osvojiť si pojem čistá lyrika a dokázať určiť tento druh lyrickej básne pri známych dielach napísaných metrickým i voľným veršom</p> <p>Vedieť charakterizovať lyriku, jej druhy a chápať prekrývanie sa jednotlivých druhov lyriky v konkrétnych dielach</p> <p>Definovať protiklad/kontrast, asociáciu, symbol, zvukomaľbu/eufóniu, vedieť ich vyhľadať a zapojiť do reprodukcie výkladu básne</p> <p>Analyzovať a interpretovať lyrické básne Ivana Kraska podľa vlastného výberu</p>	<p>6</p>
<p>Moderná slovenská poézia v medzi-vojnovom období</p>	<p>Literárne smery a tendencie; neosymbolizmus, vitalizmus</p> <p>Lyrika, lúboštná a spoločenská lyrika</p> <p>Sonet, verš</p> <p>J. Smrek (vlastný výber)</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať literárne smery a tendencie v medzi-vojnovom období</p> <p>Definovať neosymbolizmus a vitalizmus a vedieť nájsť ich znaky v konkrétnej básni</p> <p>Analyzovať a interpretovať lyrické básne Jána Smreka podľa vlastného výberu</p>	<p>5</p>

<p>Avantgarda</p>	<p>Avantgarda, avantgardné smery a hnutia; expresionizmus, surrealizmus/nadrealizmus, katolícka moderna, naturizmus</p> <p>Voľný verš, zvukomafba, protiklad/kontrast, asociácia</p> <p>Prúd vedomia, automatický text, pásmo</p> <p>Epika; spoločenský/ sociálny román, psychologický román, poviedka, novela Lyrizovaná próza</p> <p>Chronologický, retrospektívny a reťazový kompozičný postup; pásmo rozprávača a pásmo postáv; vševediaci a priamy rozprávač; vnútorný monológ; sociálny a charakterový typ postavy</p> <p>Dráma, činohra, komiks</p> <p>R. Dilong (vlastný výber)</p> <p>E. M. Remarque: Na západe nič nové</p> <p>M. Urban: Živý bič</p> <p>J. C. Hronský: Jozef Mak</p> <p>D. Chrobák: Drak sa vracia</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijívať a spracovávať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať avantgardu, avantgardné smery a hnutia</p> <p>Rozpoznať rozdiel medzi voľným a metricky viazaným veršom Chápať princíp voľného priradovania lyrických pasáží a ich veľkú sémantickú a gramatickú uvoľnenosť Definovať automatický text, chápať asociatívnosť ako vedomú alebo podvedomú formu radenia jednotlivých segmentov básnickej výpovede Charakterizovať román a poznať jeho druhy</p> <p>Vedieť rozlíšiť sociálny a psychologický román</p> <p>Poznať vymedzenie sociálneho a charakterového typu postavy a vedieť uviesť príklad z prozaických diel</p> <p>Vedieť charakterizovať klasický päťfázový i reťazový kompozičný postup a identifikovať príslušnú kompozíciu v známej próze</p> <p>Vedieť charakterizovať lyrizovanú prózu, nájsť v konkrétnom texte znaky lyrizmu</p> <p>Vedieť charakterizovať drámu, činohru, komiks</p> <p>Vedieť prezentovať svoj čitateľský/divácky zážitok</p> <p>Analyzovať a interpretovať lyrické básne Rudolfa Dilonga podľa vlastného výberu</p> <p>Analyzovať</p>	<p>40</p>
--------------------------	---	--	--	-----------

			a interpretovať diela: Na západe nič nové, Živý bič, Jozef Mak, Drak sa vracia	
Návrat k spoločenskej funkcii literatúry	<p>Počiatky absurdnej literatúry, sociálne angažovaná literatúra, literatúra prúdu vedomia, literatúra sci-fi</p> <p>Absurdita, nonsens; poviedka, román</p> <p>Proletárska literatúra; avantgardné experimentovanie, socialistický realizmus; sociálna balada, novela</p> <p>Prúd vedomia, vnútorný monológ, bezsujetová próza, nespoľahlivý rozprávač</p> <p>P. Jilemnický: O dvoch bratoch, z ktorých prvý druhého vôbec nepoznal</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať, príp. vysvetliť pojmy absurdná literatúra, sociálne angažovaná literatúra, literatúra prúdu vedomia, literatúra sci-fi Porovnať avantgardné experimentovanie a metódu socialistického realizmu v rámci proletárskej literatúry Definovať sociálnu baladu Vedieť poukázať na zmeny v spôsoboch rozprávania v netradičnej próze Dokázať vysvetliť princíp voľných asociácií v rozprávaní a uviesť na ne príklady</p> <p>Rozumieť koncepcii bizarných, nonrealistických, nadprirodzených postáv či netradičných rozprávačov a dokázať vystihnúť ich zmysel v celkovom zameraní diela</p> <p>Analyzovať a interpretovať dielo O dvoch bratoch, z ktorých prvý druhého vôbec nepoznal</p>	15

Zdroje:

Učebnice

- Gregorová, I. – Lapitka, M. *Literatúra 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl*. SPN, Bratislava: 2009, ISBN 978-80-10-01780-5
- Dvořák, K. *Čítanka 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl*. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec: 2009, ISBN 978-80-8042-573-9
- Polakovičová, A. – Caltíková, M. – Štarková, Ľ. – Lábaj, Ľ. *Literatúra I. pre stredné školy*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2011, ISBN 978-80-81200618
- Obert, V. a kol. *Literatúra 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl*. Vydavateľstvo LITERA, Bratislava: 1994, ISBN 80-85452-33-2

- Ihnátková, N. a kol. *Čítanka 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl*. Vydavateľstvo LITERA, Bratislava: 1994, ISBN 85-85452-35-9
- Gregorová, I. – Lapitka, M.: *Literatúra 2 pre 2. ročník gymnázií a stredných škôl*. SPN, Bratislava: 2009, ISBN 978-80-10-01799-7
- Dvořák, K.: *Čítanka 2 pre 2. ročník gymnázií a stredných škôl*. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec: 2009, ISBN 978-80-8042-574-6
- Polakovičová, A. – Caltíková, M. – Štarková, Ľ. – Mezeiová, A. *Literatúra II. pre stredné školy*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2011, ISBN 9788081201165
- Obert, V. a kol. *Literatúra 2 pre 2. ročník gymnázií a stredných škôl*. Vydavateľstvo LITERA, Bratislava : 1994, ISBN 80-85452-34-0
- Ihnátková, N. a kol. *Čítanka 2 pre 2. ročník gymnázií a stredných škôl*. Vydavateľstvo LITERA, Bratislava : 1995, ISBN 80-85452-36-7
- Gregorová, I. – Lapitka, M. *Literatúra pre 3. a 4. ročník gymnázií a stredných škôl 1. diel* SPN, Bratislava : 2011, ISBN 978-80-07-01894-5
- Dvořák, K.: *Čítanka 3 pre 3. ročník gymnázií a stredných škôl*. SPN, Bratislava: 2011, ISBN 9788010020225
- Polakovičová, A. – Caltíková, M. – Štarková, Ľ. – Mezeiová, A. *Literatúra III. pre stredné školy*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava: 2012, ISBN 9788081201769
- Obert, V. a kol. *Literatúra 3 pre 3. ročník gymnázií a stredných škôl*. Vydavateľstvo Poľana, Bratislava : 1995, ISBN 80-85452-44-8
- Ihnátková, N. a kol. : *Čítanka 3 pre 3. ročník gymnázií a stredných škôl*. Vydavateľstvo LITERA, Bratislava: 1995, ISBN 80-85452-46-4

K uvedeným študijným materiálom patria aj dostupné odborné publikácie, časopisy, beletria a internet.

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Vývin literárnych smerov po druhej svetovej vojne	Spoločenský a historický kontext Znaky literatúry po roku 1945 Literatúra západného a východného bloku Rozvoj realistickej i avantgardnej línie v literatúre Socialistický realizmus Samizdatová a exilová literatúra <i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	Používať kognitívne operácie Kriticky myslieť Tvoriť, prijať a spracovať informácie Formulovať svoj názor a argumentovať Vytvárať vlastný hodnotový systém	Charakterizovať spoločenskú situáciu po druhej svetovej vojne a chápať jej vplyv na umenie a literatúru Definovať znaky literatúry po roku 1945 Rozlíšiť pluralitný model západnej literatúry a monolitný model literatúry východného bloku Vymenovať hlavné literárne smery po druhej svetovej vojne Stručne charakterizovať literatúru socialistického realizmu Poznať pojmy samizdatová a exilová	4

			literatúra	
Súčasná lyrická poézia	<p>Svetová poézia po roku 1945</p> <p>Beat generation – americká poézia</p> <p>Slovenská poézia po roku 1945</p> <p>Osobitosť vývinu slovenskej poézie po roku 1956</p> <p>M. Rúfus (vlastný výber)</p> <p>M. Válek (vlastný výber)</p> <p>Vplyv svetovej avantgardy a českého poetizmu na tvorbu tzv. Trnavskej skupiny (konkretistov)</p> <p>Vplyv amerických básnikov na skupinu Osamelých bežcov</p> <p>Piesňové texty - poppoézia</p> <p>J. Urban (vlastný výber)</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať literárne smery a tendencie v svetovej a slovenskej poézii po roku 1945</p> <p>Vysvetliť, ako básnická generácia reagovala na deformácie v americkej spoločnosti</p> <p>Vysvetliť, ako sa nová generácia básnikov, snažila oslobodiť básnickú tvorbu od schematizmu a od vplyvu ideológie</p> <p>Analýzou vybraných básní poukázať na obsahovú a formálnu rôznorodosť tvorby Milana Rúfusa a Miroslava Válka Identifikovať vplyv svetovej avantgardy a českého poetizmu na tvorbu tzv. Trnavskej skupiny (konkretistov)</p> <p>Identifikovať vplyv amerických básnikov na skupinu Osamelých bežcov</p> <p>Vysvetliť pojem poppoézia, určiť jej špecifiká v porovnaní</p>	20

	Multikultúrna výchova		s „klasickou“ poéziou Analyzovať a interpretovať lyrické básne Jozefa Urbana podľa vlastného výberu	
Súčasná epická próza	<p>Svetová próza po roku 1945</p> <p>Revolta ako prejav spoločenskej angažovanosti (realita ako zdroj nespokojnosti)</p> <p>J. D. Salinger: Kto chytá v žite</p> <p>Literárny existencializmus (bytie a realita)</p> <p>Nový román (realita bez psychológie)</p> <p>Neorealizmus, spoločenský/sociálny román</p> <p>Postmoderna a magický realizmus (spájanie reality a fantázie)</p> <p>Človek v totalitnej spoločnosti</p> <p>Slovenská próza po roku 1945</p> <p>Pokračovanie v tradíciách kritického, sociálneho a psychologického realizmu</p> <p>A. Bednár: Kolíska</p> <p>Politický pamflet</p> <p>L. Mňačko: Ako chutí moc</p> <p>Prvky postmodernity a magického realizmu v slovenskej próze</p> <p>D. Dušek: Kufor na sny</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať svetovú prózu po roku 1945</p> <p>Charakterizovať epickú prózu, makrokompozíciu a mikrokompozíciu prozaického textu, druhy rozprávača</p> <p>Definovať retrospektívny kompozičný postup a vedieť ho identifikovať v konkrétnom diele</p> <p>Analýzou diela Kto chytá v žite priblížiť typ rebelanta v americkej literatúre</p> <p>Charakterizovať existencializmus ako myšlienkový a umelecký smer, nájsť znaky tohto smeru v konkrétnych ukázkach</p> <p>Vysvetliť rozdiel medzi tradičným románom s klasickou kompozíciou, psychológiou postáv, dejom a tzv. novým románom/antirománom</p> <p>Charakterizovať neorealizmus ako literárny smer</p> <p>Charakterizovať slovenskú prózu po roku 1945</p> <p>Priblížiť obraz ľudskej bolesti a utrpenia spôsobeného fašizmom v slovenskej próze</p> <p>Analýzou diela Kolíska zhodnotiť zhubné vplyvy fašizmu na charaktery a osudy ľudí</p> <p>Priblížiť obraz človeka v totalitnej spoločnosti</p>	24

	<p>Pišťanek, Taragel: Sekerou a nožom</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</p>		<p>v slovenskej próze</p> <p>Analýzou diela Ako chutí moc zhodnotiť zhubné vplyvy totalitného režimu na charaktery a osudy ľudí</p> <p>Identifikovať prvky postmodernej a magického realizmu v modernej slovenskej próze</p> <p>Na základe analýzy diel Kufor na sny, Sekerou a nožom dokázať originalnosť štýlu autorovho umeleckého stvárnenia skutočnosti</p>	
<p>Súčasná dramatická literatúra</p>	<p>Svetová dráma po roku 1945</p> <p>Absurdná dráma</p> <p>Slovenská dráma po roku 1945</p> <p>Dráma s prvkami existencializmu</p> <p>Bukovčan: Kým kohút nezaspieva</p> <p>Autorské divadlo, humor, satira, kabaret, skeč</p> <p>Podnety absurdnej drámy a postmodernej v kabaretných inscenáciách a divadelných hrách autorských divadiel</p> <p>Lasica, Satinský: Soirée</p> <p><i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>	<p>Čítať s porozumením umelecké texty</p> <p>Chápať umelecké dielo ako autorov model sveta</p> <p>Používať kognitívne operácie</p> <p>Kriticky myslieť</p> <p>Tvorivo myslieť a uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Tvoriť, prijať a spracovať informácie</p> <p>Formulovať svoj názor a argumentovať</p> <p>Vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	<p>Charakterizovať vývoj svetovej a slovenskej drámy po roku 1945</p> <p>Vysvetliť pojem absurdná dráma; na základe ukážky, príp. celého diela potvrdiť typické znaky absurdnej drámy</p> <p>Formulovať znaky hraničnej situácie v literárnom diele existencializmu a porovnať ich s hraničnou situáciou v dráme Kým kohút nezaspieva</p> <p>Vysvetliť pojmy: autorské divadlo, humor, satira, kabaret, skeč</p> <p>Charakterizovať humoristicko-satirické autorské divadlá na Slovensku</p> <p>Identifikovať prvky absurdnej drámy a postmodernej v diele Soirée</p>	<p>12</p>

Metódy a formy práce:

Tematický celok	Metódy a formy práce
Vývin literárnych smerov po druhej svetovej vojne	informačno-receptívne, reproduktívne, heuristické, motivačné, problémové, metódy logického myslenia, názorné, metódy riadeného rozhovoru, brainstorming, výklad, práca s učebnicou/slovníkom a textom, práca s IKT a masmédiami, riešenie úloh
Súčasná lyrická poézia	informačno-receptívne, reproduktívne, heuristické, motivačné, problémové, metódy logického myslenia, názorné, zážitkové, inscenačné, metódy riadeného rozhovoru, brainstorming, výklad, práca s učebnicou/slovníkom a textom, práca s IKT a masmédiami, riešenie úloh, samostatná a skupinová práca
Súčasná epická próza	informačno-receptívne, reproduktívne, heuristické, motivačné, problémové, metódy logického myslenia, názorné, zážitkové, inscenačné, metódy riadeného rozhovoru, brainstorming, výklad, práca s učebnicou/slovníkom a textom, práca s IKT a masmédiami, riešenie úloh, samostatná a skupinová práca, projekty, prezentácia projektov
Súčasná dramatická literatúra	informačno-receptívne, reproduktívne, heuristické, motivačné, problémové, metódy logického myslenia, názorné, zážitkové, inscenačné, metódy riadeného rozhovoru, brainstorming, výklad, práca s učebnicou/slovníkom a textom, práca s IKT a masmédiami, riešenie úloh, samostatná a skupinová práca

Zdroje:

Učebnice

- Gregorová, I. – Lapitka, M.: *Literatúra pre 3. – 4. ročník gymnázií a stredných škôl*. Bratislava: Príroda, 2011, 128 s. ISBN 978-80-07-01895-2
- Dvořák, K.: *Čítanka 4 pre 4. ročník gymnázií a stredných škôl*. Harmanec : VKÚ, akciová spoločnosť, 2011, 256 s. ISBN 978-80-8042-627-9
- Polakovičová, A. – Caltíková, M. – Štarková, Ľ. – Mezeiová, A. *Literatúra IV. pre stredné školy*. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2015, 208 s. ISBN 978-80-8120-383-1

K uvedeným študijným materiálom patria aj dostupné odborné publikácie, časopisy, beletria a internet.

Učebné osnovy pre predmet

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu:

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Osvojením si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce.

Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Vzdelávanie v 1. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B2, v 2. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne A2 (podľa spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky). Úspešnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen od výsledkov vzdelávania v materinskom jazyku a v cudzom jazyku, ale závisí aj od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu aj všetkých ostatných oblastí vzdelávania.

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie vytvára v nemalej miere podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Predmetu sme venovali 33 disponibilných hodín v triede PRIMA na prehĺbenie poznatkov.

Ciele:

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka;
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote;
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého a mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov;
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;

- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických citení a vnímaní;

- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

ÚROVNE OVLÁDANIA ANGLICKÉHO JAZYKA

Spoločný európsky rámec (The Common European Framework) rozdeľuje študentov cudzích jazykov do troch hlavných skupín (A, B, C). Každá skupina sa delí na dve úrovne.

Vzdelávanie v cudzích jazykoch na základných a stredných školách predpokladá iba dosiahnutie niektorej zo štyroch úrovní A1 – B2.

A – Požívateľ cudzieho jazyka so základnými vedomosťami – Basic User

- A1 – Začiatocníci – Breakthrough (A1.1, A1.2)
- A2 – Mierne pokročilí – Waystage (A2.1, A2.2)

B – Samostatný /nezávislý používateľ jazyka – Independent User

- B1 – Stredne pokročilí – Threshold (B1.1, B1.2)
- B2 – Vyšší stupeň stredne pokročilých – Vantage (B2.1, B2.1)

Všeobecná charakteristika stupňov:

A1 - Schopnosť porozumieť základným pojmom a jednoduchým vetám, používaným v každodennom styku za účelom vyjadrenia konkrétnych požiadaviek. Schopnosť predstaviť seba a iných, sformulovať jednoduché otázky, napr. kde bývaš?, koho poznáš?, čo máš? čo robíš? a podať adekvátnu odpoveď. Schopnosť dorozumieť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner hovorí pomaly a zreteľne a je ochotný pomôcť.

A2 - Schopnosť porozumieť vetám a často používaným pojmom, súvisiacim s bezprostrednou komunikáciou /napr. informácie o osobách, rodine, nákupoch, práci/. Schopnosť dorozumieť sa v zaužívaných situáciách, kde sa jedná o jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych a bežných veciach. Pomocou jednoduchých jazyk. prostriedkov opísať svoj pôvod a vzdelanie, okolie a veci, súvisiace s bezprostrednými potrebami.

B1 - Schopnosť porozumieť hlavným bodom komunikácie, ak sa používa a spisovný, štandardný jazyk v už známych súvislostiach /škola, práca, voľný čas atď./.. Schopnosť zvládnuť väčšinu situácií, vyskytujúcich sa pri cestách do danej jazykovej oblasti. Schopnosť jednoduchého súvislého prejavu na známe témy a oblasti osobného záujmu. Schopnosť hovoriť o skúsenostiach a udalostiach, opisovať sny, želania a ciele a poskytnúť krátke odôvodnenie alebo vysvetlenie.

B2 - Schopnosť porozumieť komplexným textom na konkrétne a abstraktné témy, v oblasti vlastnej špecializácie porozumieť aj odborným diskusiám. Schopnosť spontánneho a plynulého dorozumievania sa pri normálnom tempe prejavu s partnerom, pre ktorého je daný jazyk materinským jazykom. Schopnosť jasného a detailného prejavu na rôzne témy, vyjadrenie vlastného stanoviska k aktuálnym otázkam a definovanie výhod i nevýhod rôznych možností.

1. KOMPETENCIE

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca (SEERR)* pre cudzie jazyky pri používaní a učení sa cudzieho jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

1.1 Všeobecné kompetencie

Sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

1.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Patria sem jazyková, sociolingvistická a pragmatická kompetencia.

2. KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti). Patria sem: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav.

3. SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE pre úrovne A1 – B2

SPÔSOBILOSTI	FUNKCIE (VÝSTUPY)	ÚROVNE
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie	A1,A2,B1,B2
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť	A1,A2,B1,B2
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)	A1,A2,B1,B2
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor	A1,A2,B1,B2

	Protestovať Vyjadriť stupeň istoty	
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)	A1,A2,B1,B2
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť	A1,A2,B1,B2
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu	A2,B1,B2
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím	A2,B1,B2
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu	A1,A2,B1,B2
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať	A2,B1,B2
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť	A2,B1,B2
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať	A2,B1,B2
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem	A2,B1,B2
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal	A2,B1,B2

	<p>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</p> <p>Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p> <p>Odpovedať na návrh niekoho iného</p>	
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím</p> <p>Poradiť</p> <p>Dodať odvalu/Podporiť</p> <p>Adresovať niekomu svoje želanie</p>	A2,B1,B2
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho</p> <p>Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol</p> <p>Pripomenúť</p> <p>Kondolovať</p> <p>Gratulovať</p>	A2,B1,B2
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho</p> <p>Predstaviť sa</p> <p>Reagovať na predstavenie niekoho</p> <p>Privítať</p> <p>Predniesť prípitok</p>	A1,A2,B1,B2
18. Korešpondovať	<p>Korešpondovať</p> <p>Začať list</p> <p>Ukončiť list</p>	A1,A2,B1,B2
19. Telefonovať	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>	A2,B1,B2
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor</p> <p>Ujať sa slova v rozhovore</p> <p>Vypýtať si slovo</p> <p>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</p> <p>Zabrániť niekomu v rozhovore</p>	A1,A2,B1,B2
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</p> <p>Oboznámiť s obsahom/osnovou</p> <p>Rozviesť tému a osnovu</p> <p>Prejsť z jedného bodu na iný</p> <p>Ukončiť svoj výklad</p>	B1,B2

22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť / dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať	B1,B2
23. Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať	Navrhnuť novú tému / nové body diskusie Odmietať diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme / k bodu diskusie	B1,B2
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru	A2,B1,B2
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku	A2,B1,B2

5. JAZYKOVÉ VEDOMOSTI pre úrovne A1 – B2

5.1 Zvuková stránka jazyka

Učiaci sa vyslovuje zreteľne a zrozumiteľne, ovláda zásady správnej výslovnosti hlások, správnu intonáciu vo vetách ich rytmizáciu, správne uplatňuje slovný a vetný prízvuk. Pasívne ovláda znaky medzinárodného fonetického pravopisu. Nepresnosti vo výslovnosti a prízvuk materinského jazyka nenarúšajú komunikáciu.

Učiaci sa je schopný porozumieť rôznym variantom výslovnosti anglického jazyka.

5.2 Grafická stránka jazyka

Učiaci sa ovláda a uplatňuje pravidlá pravopisu, vrátane interpunkcie.

5.3 Lexika

Učiaci sa má dostatočnú slovnú zásobu, aby sa dokázal vyjadriť k témam uvedeným v kapitole 4. Svoje myšlienky dokáže formulovať rôznym spôsobom. Je schopný porozumieť ústnemu prejavu a písaným textom. Je schopný odhadnúť význam neznámych výrazov z kontextu alebo situácie.

5.4 Morfológia a syntax (gramatika)

Učiaci sa ovláda a vie prakticky používať gramatické konštrukcie v kontexte. Ovláda rozdiely medzi gramatickým systémom materinského a cudzieho jazyka. Gramatické javy používa správne, prípadné nedostatky vie opraviť.

Tematické celky:

Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Kultúra.

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Aby učiaci sa pochopil, ktoré metódy sú pre jeho učenie najefektívnejšie, musí mať možnosť stretávať sa čo s najväčším množstvom interaktívnych metód a klásť si otázky, ktoré mu objasnia procesnú stránku učenia sa.

1. participatívne metódy:

- **dialóg a diskusia** - *Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Rôzne kultúry. Dobrovoľníci. Nakupovanie. Počítače. Vesmír. Domovy. Hrdinovia. Výzva, Oslavy, Jedlá, Peniaze, Prístroje, Komunikácia, Web, More, Tanec, Hudba, Obrazy, Príbehy, Cestovanie, Médiá, Reklama, Učenie sa, Kariéra, Kultúrny kútik 9 – Austrália, Kultúrny šok, Kultúra, Geografia a ľudia v anglicky hovoriacich krajinách, Civilizácia*
- **situačné (prípadové) metódy** - *Osobnosť. V meste. Cestovanie. Zdravý život. Šport. Rôzne kultúry. Imidž. Slávne osobnosti. Dobrovoľníci. Nakupovanie. Hrdinovia. Web, More, Tanec, Hudba, Obrazy, Médiá, Redklama, Kariéra, Civilizácia, Cestovanie, Identita, Smiech, Štýl*
- **inscenačné metódy (metódy hrania role-play),** - *Priatelia. Cestovanie. Zdravý život. Dovolenka,. Rôzne kultúry. Imidž. Slávne osobnosti. Dobrovoľníci. Nakupovanie. Počítače. Vesmír. Domovy. Hrdinovia. Oslavy, Jedlá, Peniaze, Web, More, Tanec, Budovy, Dobrodružstvo, Médiá, Reklama, Učenie sa, Kariéra*
- **brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov)** - *Osobnosť. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Dovolenka. Imidž. More, Budovy, Obrazy, Slávne osobnosti. Nakupovanie. Domovy. Hrdinovia., Reklama, Učenie sa, Kariéra, Civilizácia, Krása, Štýl*

2. kognitívne metódy - *Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka.*

Rôzne kultúry. Imidž. Slávne osobnosti. Dobrovoľníci. Nakupovanie. Počítače. Vesmír. Domovy. Hrdinovia.

More, Pohoria, Obrazy, Budovy, Príbehy, Médiá, Reklama, Učenie sa, Kariéra, Civilizácia, Cestovanie, Nové hranice, Citlivé stroje

Výzva, Oslavy, Jedlá, Peniaze, Prístroje, Komunikácia, Web

3. zážitkové metody - Ako sa učiť. Priatelia. V meste. Rozprávanie príbehov. Šport.

Rôzne kultúry. Imidž. Slávne osobnosti. Nakupovanie. Domovy.

Jedlá, More, Pohoria, Tanec, Hudba, Dobrodružstvo, Médiá, Reklama, Ľudia, Učenie sa, Kultúrny šok 9 – Austrália, Cestovanie

4. skúsenostné metody - Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka.

Rôzne kultúry. Imidž. Slávne osobnosti. Dobrovoľníci. Nakupovanie. Počítače. Vesmír. Domovy. Hrdinovia.

Oslavy, More, Pohoria, Tanec, Hudba, Dobrodružstvo, Médiá, Reklama Ľudia, Učenie sa, Globálne problémy

Pri vyučovaní cudzích jazykov je dôležité striedať rôzne formy vyučovania, aby žiak sa čo najefektívnejšie zapájal do vyučovacieho procesu .

- výučba skupinová (rozdelenie žiakov do skupín podľa rôznych hľadísk, napríklad podľa záujmu, druhu činnosti, náročnosti úloh ap. Skupinu tvoria dvaja až siedmi žiaci. Práca v skupine na zlepšenie priebehu učenia a je vhodné využívať najmä vo fáze precvičovania a upevňovania poznatkov a zručností).

Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Dovolenka. Kultúra, More, Tanec, Hudba, Obrazy, Dobrodružstvo Výzva, Oslavy, Komunikácia, Web, Médiá, Učenie sa, Reklama, Kariéra, Kultúrny šok, Kultúra, Geografia a ľudia v anglicky hovoriacich krajinách

- výučba vo dvojiciach (využíva sa predovšetkým pri role-play, pri riešení krížoviek, pri problémových úlohách a projektoch. Táto výučba by sa mala končiť diskusiou).

Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Kultúra, Reklama, Ľudia, Cestovanie Výzva, Oslavy, More, Tanec, Budovy, Dobrodružstvo, Civilizácia, Identita, Štýl

- výučba kooperatívna (skupinové vyučovanie , pri ktorom sa zdôraznia sociálne aspekty. Do popredia sa dostávajú sociálno–komunikačné kompetencie, celoživotné pravidlá ako sú aktívne počúvanie, dôvera, pravdivosť, úcta, maximálne osobné nasadenie – výkon.

Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Kultúra, More, Pohoria, Obrazy, Budovy, Ľudia, Učenie sa, Kariéra, Kultúrny šok 7 – Školský systém, Civilizácia, Nové hranice, Citlivé stroje, Globálne problémy, Spoločnosť

- samoštúdium (realizovať hlavne vo vyšších ročníkoch. Zadanie témy musí byť reálne a musí zaujať a jej vypracovanie /analýza textu, mapa mysle, kritické zhodnotenie textu/ realizuje sa v škole v rámci vyučovania, ak je prístup k informáciám /na internete, v knižnici/a možnosť ďalších aktivít.

Globálne problémy, Nové hranice

- výučba projektová (podstatou tejto organizačnej formy je riešenie určitej úlohy komplexného charakteru – projektu, ktorý buď vychádza z praktických potrieb, alebo je s praxou úzko spätý). Pri výbere témy je potrebné zohľadniť vek a osobnosť študenta a tematický plán v danom ročníku.

Osobnosť. Dejiny. Rozprávanie príbehov.

Oslavy, Jedlá, Prístroje, Web, Tanec, Obrazy, Budovy, Dobrodružstvo, Príbehy, Reklama, Civilizácia

- integrované tematické vyučovanie (nepřítomnosť ohrozenia a podporujúce prostredie, zmysluplný obsah, možnosť výberu, obohatené prostredie, spolupráca, adekvátny čas, okamžitá spätná väzba, dokonalosť, cielený pohyb).

Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Kultúra.

- problémové vyučovanie (problémové vyučovanie spočíva v tom, že v procese riešenia špeciálne vypracovaného systému problémov a problémových úloh žiaci získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti, prebieha tvorivé osvojovanie poznatkov a spôsobov činnosti).

Ako sa učiť. Cestovanie. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka.

Web, Tanec, Hudba, Dobrodružstvo, Cestovanie, Médiá, Reklama, Ľudia, Nové hranice, Citlivé stroje

- tradičné vyučovanie (rozumie sa pod tým hromadné vyučovanie a využíva sa predovšetkým pri výklade nového učiva alebo pri frontálnom skúšaní a opakovaní).

Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Kultúra.

Výzva, Oslavy, Jedlá, Prístroje, Komunikácia, Web, More, Pohoria, Tanec, Hudba, Obrazy, Budovy, Dobrodružstvo, Kultúrny šok, Kultúra, geografia a ľudia v anglicky hovoriacich krajinách, Globálne problémy, Citlivé stroje, Nové hranice

- vyučovanie v odborných učebniach

Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Kultúra.

Výzva, Oslavy, Jedlá, Web, Cestovanie, Médiá, Reklama, Ľudia, Učenie sa, Kultúrny šok 7 – Školský systém, Kariéra, Kultúrny šok - Austrália

- vyučovanie v prirodzenom prostredí

Ako sa učiť. Priatelia. Osobnosť. V meste. Cestovanie. Dejiny. Rozprávanie príbehov. Zdravý život. Šport. Dovolenka. Kultúra.

Výzva

1. ročník (4hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Starter Unit	Gramatika Sloveso „be“ Sloveso „have got“ Väzba „there is/are“ Podmetové a predmetové zámená Privlastňovací pád Privlastňovacie adjektíva	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme - chápe a dokáže prevziať zodpovednosť za výsledky spoločnej práce - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie slovíes „be“ a „have got“ v kladných a záporných vetách - správne používanie väzby „there is/are“ - správne	20

	<p>a zámená</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Miesta</p> <p>Majetok</p> <p>Krajiny a národnosti</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Klub priateľov</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Prvý deň v škole</p> <p>Písanie</p> <p>Vytvorenie profilu na internetovej stránke</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>svoje silné a slabé stránky</p> <p>PT: osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>používanie privlastňovacieho pádu, adjektív a zámen</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- správne vytvorenie profilu na internetovej stránke</p>	
Unit 1 – Play the Game	<p>Gramatika</p> <p>Prítomný jednoduchý čas</p> <p>Slovesné tvary</p> <p>Príslovky frekvencie</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Šport</p> <p>Zložené podstatné mená</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Olympijské hry</p> <p>Poverčiví športovci</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Šport</p> <p>Rozhlasová relácia o talizmanoch</p> <p>Písanie</p> <p>Opis športu</p> <p>Hovorenie</p>	<p>- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, s učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu</p> <p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p>PT: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia</p>	<p>- správne používanie prítomného jednoduchého času</p> <p>- správne používanie prísloviak frekvencie</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- vytvorenie opisu športu</p> <p>- vyjadrenie vlastného názoru</p> <p>- zistenie názoru iných</p>	23

	<p>Vyjadrenie vlastného názoru. Zistenie názoru iných osôb.</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>			
<p>Unit 2 – The Big Picture</p>	<p>Gramatika</p> <p>Prítomný prítomný čas</p> <p>Rozdiely medzi prítomným jednoduchým a prítomným časom</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Druhy filmov</p> <p>Adjektíva</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Rozhovor v časopise</p> <p>Ellin blog</p> <p>Článok o mladom producentovi</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovor o filme</p> <p>Písanie</p> <p>Recenzia filmu</p> <p>Hovorenie</p> <p>Prezentácia návrhov</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory - chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p><i>PT: mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie prítomného jednoduchého a prítomného času - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - vedenie rozhovoru o filme - napísanie recenzie filmu - akceptovateľné prezentovanie návrhu 	23
<p>Unit 3 – Past Lives Review 1</p>	<p>Gramatika</p> <p>Minulý jednoduchý čas</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>História</p> <p>Životné udalosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si koncepty demokracie, spravodlivosti, rovnosti, občianstva a občianskych práv - dokáže byť tolerantný, 	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie minulého jednoduchého času - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby 	26

	<p>Čítanie s porozumením</p> <p>London Dungeon</p> <p>William Shakespeare</p> <p>Staroveké civilizácie</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Kvíz z histórie</p> <p>Písanie</p> <p>Biografia</p> <p>Hovorenie</p> <p>Odôvodňovanie</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>vyjadrovať odlišné stanoviská a porozumieť im</p> <p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p>PT: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>- vytvorenie biografie</p> <p>- správne zdôvodňovanie názorov</p>	
<p>Unit 4 – Is It a Crime?</p>	<p>Gramatika</p> <p>Minulý priebehový čas</p> <p>Minulý jednoduchý a priebehový čas</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Porušovanie pravidiel</p> <p>Priestorové a dynamické predložky</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>List do časopisu</p> <p>Novinový článok – Superbabka chytila zlodēja</p> <p>Angelikina nástenná maľba</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Prvý deň v škole</p> <p>Písanie</p> <p>Krátky príbeh / poviedka</p> <p>Hovorenie</p> <p>Prejavenie záujmu</p>	<p>- dokáže odprezentovať vlastný názor, rešpektovať názor iných a zaujať k nemu postoj</p> <p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p>PT: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>- správne používanie minulého jednoduchého a priebehového času</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- napísanie krátkeho príbehu</p> <p>- aktívne prejavenie záujmu</p>	<p>25</p>

	Upevnenie učiva			
	Test			
	Rozbor testu			
Unit 5 – Look at You	Gramatika Komparatíva a superlatíva Prítomný priebehový čas na vyjadrenie budúcnosti Slovná zásoba Opis vzľadu Opis charakteru	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p><i>PT: multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne tvorenie a používanie komparatív a superlatív - správne používanie prítomného priebehového času 	15

Zdroje :

Učebnica a slovníček, pracovný zošit, príručka pre učiteľa, CD, CD-ROM a DVD – Next Move 2, vydavateľstvo Pearson

Gramatické príručky

Planéta vedomostí

Prekladové a výkladové slovníky

Časopis Hello!

Filmy z produkcie anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

Rôzne webové stránky viažuce sa k jednotlivým témam

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné (písomky, testy, slohové práce, projekty)
- sebahodnotenie

2. ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie	<p>Gramatika</p> <p>Prítomný jednoduchý a priebehový čas</p> <p>Minulý jednoduchý a priebehový čas</p> <p>Superlatív a komparatív prídavných mien</p> <p>Frekvenčné príslovky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, s učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky - uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele 	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie prítomného jednoduchého a priebehového času, minulého jednoduchého a priebehového času, frekvenčných prísloviak, stupňovať prídavné mená - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - napísanie opisu priateľa - vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu s výrokmí iných 	17
Unit 5 – Look at You	<p>Čítanie s porozumením</p> <p>Dvojníci celebrit</p> <p>Inakosť je dobrá</p> <p>Gény a DNA</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovor na tému charakteru</p> <p>Písanie</p> <p>Opis priateľa</p> <p>Hovorenie</p> <p>Vyjadrenie súhlasu</p>	<p><i>PT: multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>		

	a nesúhlasu			
	<p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>			
Unit 6 – It's your world Review 2	<p>Gramatika</p> <p>Vyjadrenie budúcnosti pomocou „going to“</p> <p>Modálne slovesá „should“ a „must/mustn't“</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Slovesá spojené so životným prostredím</p> <p>Materiály a nádoby</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Zelený problém</p> <p>Tašky z plastu</p> <p>Litia chráni planétu</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Exponát v múzeu</p> <p>Písanie</p> <p>Informačný leták</p> <p>Hovorenie</p> <p>Nakupovanie, práca v obchode</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>- má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožnia používať na primeranej úrovni postupy uplatňované vo vede</p> <p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p><i>PT: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť</i></p>	<p>- správne používanie „going to“</p> <p>- správne používanie modálnych sloves „should“ a „must“</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- napísanie informačného letáku</p> <p>- vedenie dialógu v obchode</p>	28
Unit 7 – Make Music	<p>Gramatika</p> <p>Modálne sloveso „will“ pre robenie predpovedí a ponúk</p> <p>Prvá podmienková veta</p> <p>Slovná zásoba</p>	<p>- dokáže oceniť umelecké diela a mať z nich radosť, rešpektovať rozmanitosť kultúrneho vyjadrovania</p>	<p>- správne používanie modálneho slovesa „will“ a prvej podmienkovej vety</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej</p>	29

	<p>Hudba</p> <p>Hudobné nástroje a druhy hudby</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>História hudby</p> <p>Zbor</p> <p>Orchester</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rockový muzikál</p> <p>Písanie</p> <p>Profil hudobnej skupiny</p> <p>Hovorenie</p> <p>Ponuky</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p><i>PT: multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia,</i></p> <p><i>tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>	<p>zásoby</p> <p>- napísanie profilu hudobnej skupiny</p> <p>- vyjadrenie ponuky</p>	
<p>Unit 8 - Adventure</p>	<p>Gramatika</p> <p>Predprítomný jednoduchý čas</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Príroda</p> <p>Kempovanie</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Dobrodružovia</p> <p>Helenine dobrodružstvo</p> <p>Pôvodní obyvatelia Austrálie</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Tanečník cestovateľ</p> <p>Písanie</p> <p>Neformálny email</p> <p>Hovorenie</p> <p>Ospravedlňovanie</p>	<p>- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu medzikultúrnej komunikácie</p> <p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p><i>PT: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj,</i></p> <p><i>environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>	<p>- správne používanie predprítomného jednoduchého času</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- napísanie neformálneho emailu</p> <p>- vyjadrenie ospravedlnenia</p>	<p>29</p>

	Upevnenie učiva			
	Test			
	Rozbor testu			
Unit 9 – World of Work Review 3	Gramatika Neurčitý člen a kvantifikátory „some“ a „any“ Neurčité zámená Slovná zásoba Zamestnania Popis zamestnania Čítanie s porozumením Tématický park Zabudnite na opatrovanie Obal knihy Posluch s porozumením Letné brigády Písanie Dotazník Hovorenie Reagovanie Upevnenie učiva Test Rozbor testu	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže uplatniť získané vedomosti a spôsobilosti v rozličných (pracovných a mimopracovných) životných situáciách - dosiahol základnú úroveň motivovanosti na celoživotné vzdelávanie sa - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p><i>PT: osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie neurčitého člena a kvantifikátorov - správne používanie neurčitých zámen - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby <p>vyplnenie a vytvorenie dotazníka</p>	29

Zdroje :

Učebnica a slovníček, pracovný zošit, príručka pre učiteľa, CD, CD-ROM a DVD – Next Move 2, vydavateľstvo Pearson

Gramatické príručky

Planéta vedomostí

Prekladové a výkladové slovníky

Časopis Hello!

Filmy z produkcie anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

Rôzne webové stránky viažuce sa k jednotlivým témam

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné (písomky, testy, slohové práce, projekty)
- sebahodnotenie

3. ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Starter Unit	<p>Gramatika</p> <p>Sloveso „be“</p> <p>Sloveso „have got“</p> <p>Podmetové a predmetové zámená</p> <p>Privlastňovací pád</p> <p>Privlastňovacie adjektíva</p> <p>Neurčité zámená</p> <p>Predložky</p> <p>Príslovky frekvencie</p> <p>Prítomný jednoduchý čas</p> <p>Minulý jednoduchý čas slovesa „to be“</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Bežné slovesá</p> <p>Každodenné predmety</p> <p>Školské predmety</p> <p>Číslovky a dátumy</p> <p>Adjektíva vyjadrujúce názor</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Webová stránka školy</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Prvý deň v škole</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme - chápe a dokáže prevziať zodpovednosť za výsledky spoločnej práce - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p>PT: Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie slovies „be“ a „have got“ v kladných a záporných vetách - správne používanie privlastňovacieho pádu, adjektív a zámen - správne používanie podmetových, predmetových a neurčitých zámen - vhodné používanie prítomného a minulého jednoduchého času - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - správne vytvorenie profilu na školskej stránke spoločensky akceptovateľné zoznámenie sa v 	20

	<p>Hovorenie</p> <p>Zoznamovanie v škole</p> <p>Písanie</p> <p>Profil na školskej stránke</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>		škole	
Unit 1 Home Sweet Home	<p>Gramatika</p> <p>Prítomný jednoduchý a priebehový čas</p> <p>Slovesá nasledované gerundiom</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Izby a časti domu</p> <p>Nábytok a veci v dome</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Žitie v malom</p> <p>Čo o Tebe hovorí Tvoja izba?</p> <p>Domy po celom svete</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovor o vlastnej izbe</p> <p>Písanie</p> <p>Opis izby</p> <p>Hovorenie</p> <p>Opisovanie miesta</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, s učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu</p> <p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p><i>PT: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>	<p>- správne používanie prítomného a priebehového času</p> <p>- správne používanie gerundia po zvolených slovesách</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- vytvorenie opisu izby</p> <p>- jasné a zrozumiteľné opísanie miesta</p>	23
Unit 2 – What's the Story?	<p>Gramatika</p> <p>Minulý jednoduchý a priebehový čas a rozdiely medzi nimi</p>	<p>- dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory</p>	<p>- správne používanie minulého a priebehového</p>	25

	<p>Slovná zásoba</p> <p>Adjektíva na opis obrázkov</p> <p>Adjektíva s viazanými predložkami</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Súťaž fotografov</p> <p>Veľké momenty histórie</p> <p>Kieronove maľby</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovor o fotografii</p> <p>Písanie</p> <p>Opis obrázka</p> <p>Hovorenie</p> <p>Pýtanie si povolenia</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p>PT: mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, multikultúrna výchova</p>	<p>času</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - vedenie rozhovoru o fotografi - napísanie opisu obrázka - akceptovateľné pýtanie si povolenia 	
Unit 3 – It's a Bargain! Review 1	<p>Gramatika</p> <p>Komparatíva a superlatíva</p> <p>Kvantifikátory „much“, „many“ a „a lot of“</p> <p>Výrazy „too“ a „enough“</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>História</p> <p>Životné udalosti</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Londýnsky trh vyhral cenu</p> <p>Internet – najväčší trh na svete</p> <p>Ceny vybraných produktov po celom svete</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Novinka zo správ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže byť tolerantný, vyjadrovať odlišné stanoviská a porozumieť im - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p>PT: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne tvorenie a používanie komparatív a superlatív - správne používanie kvantifikátorov a výrazov „too“ a „enough“ - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - napísanie zákaznickej recenzie - správne požiadanie o pomoc 	25

	<p>Písanie</p> <p>Zákaznícka recenzia</p> <p>Hovorenie</p> <p>Požiadanie o pomoc</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>			
Unit 4 – In the News	<p>Gramatika</p> <p>Predprítomný jednoduchý čas</p> <p>Rozdiely medzi predprítomným a minulým jednoduchým časom</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Správy a médiá</p> <p>Príslovky spôsobu</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Prieskum: Nástroční a médiá</p> <p>Profil: Christiane Amanpour</p> <p>Amy Grey: Blogger o móde</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovory o aktuálnych správach</p> <p>Písanie</p> <p>Profil</p> <p>Hovorenie</p> <p>Pochyby a nedôvera</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže odprezentovať vlastný názor, rešpektovať názor iných a zaujať k nemu postoj - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p>PT: multikultúrna výchova,</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj,</p> <p>ochrana života a zdravia,</p> <p>tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>mediálna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie predprítomného jednoduchého času - úspešné rozlišovanie v použití predprítomného a minulého jednoduchého času - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - napísanie profilu - vhodné vyjadrenie pochyb a nedôvery 	25
Unit 5 - Happy Holidays	<p>Gramatika</p> <p>Predprítomný jednoduchý čas v spojení s „for“ a „since“</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si 	<ul style="list-style-type: none"> - správne tvorenie a používanie predprítomného 	14

	<p>Otázky začínajúce sa na „Ako dlho“</p> <p>Predprítomný jednoduchý čas v spojení s „just“</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Dovolenka</p> <p>Významy slovesa „get“</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky - má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožnia používať na primeranej úrovni postupy uplatňované vo vede <p>PT: multikultúrna výchova,</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj,</p> <p>environmentálna výchova,</p> <p>ochrana života a zdravia,</p> <p>tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>jednoduchého času</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby 	
--	---	---	---	--

Zdroje :

Učebnica a slovníček, pracovný zošit, príručka pre učiteľa, CD, CD-ROM a DVD – Next Move 3, vydavateľstvo Pearson

Gramatické príručky

Planéta vedomostí

Prekladové a výkladové slovníky

Časopis Hello!

Filmy z produkcie anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

Rôzne webové stránky viažuce sa k jednotlivým témam

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné (písomky, testy, slohové práce, projekty)
- sebahodnotenie

4. ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie	<p>Prítomný jednoduchý a priebehový čas</p> <p>Minulý jednoduchý a priebehový čas</p> <p>Predprítomný čas</p> <p>Porovnanie predprítomného a minulého času</p> <p>Komparatíva a superlatíva</p> <p>Kvantifikátory „much“, „many“ a „a lot of“</p> <p>Výrazy „too“ a „enough“</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme - chápe a dokáže prevziať zodpovednosť za výsledky spoločnej práce - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky - uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky - má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré 	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie prítomného, minulého a predprítomného času - správne tvorenie a používanie komparatív a superlatív - správne používanie kvantifikátorov a výrazov „too“ a „enough“ - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - napísanie cestovného sprievodcu - úspešné zistenie informácií 	25
Unit 5 - Happy Holidays	<p>Čítanie s porozumením</p> <p>Za fotoaparátom</p> <p>Čudné turistické atrakcie</p> <p>Gulliverove cesty</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovor v rádiu – Najnezvyčajnejšie miesto</p> <p>Písanie</p> <p>Cestovný sprievodca</p>			

	<p>Hovorenie</p> <p>Zisťovanie informácií</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>mu umožnia používať na primeranej úrovni postupy uplatňované vo vede</p>		
<p>Unit 6- That's Life! Review</p>	<p>Gramatika</p> <p>Modálne slovesá „have to“, „must“</p> <p>Vyjadrovanie predpovedí pomocou „will“ a „might“</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Domáce povinnosti</p> <p>Adjektíva vyjadrujúce pocity</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Dnešní nástroční nevykonávajú domáce práce</p> <p>Nástroční v budúcnosti</p> <p>Robov príbeh</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovory s nástročými v budúcnosti</p> <p>Písanie</p> <p>Poradňa</p> <p>Hovorenie</p> <p>Dávanie rád pomocou „should“</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p>- uvedomuje si koncepty demokracie, spravodlivosti, rovnosti, občianstva a občianskych práv</p> <p>PT: multikultúrna výchova,</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj,</p> <p>environmentálna výchova,</p> <p>tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť</p>	<p>- správne používanie modálnych sloves „must“ a „have to“</p> <p>- správne vyjadrenie charakteru predpovedí pomocou „will“ a „might“</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- napísanie príspevku do poradne</p> <p>- poskytovanie rád priateľom pomocou „should“</p>	28
<p>Unit 7 – Make a Difference</p>	<p>Gramatika</p> <p>Vyjadrenie budúcnosti pomocou „going to“ a „will“</p> <p>Prvá podmienková veta</p>	<p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé</p>	<p>- správne vyjadrenie budúcnosti pomocou „going to“ a „will“</p> <p>- správne vyjadrenie</p>	24

	<p>Slovná zásoba</p> <p>Protestovanie a podpora</p> <p>Ustálené väzby sloviess predložkami</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Prehliadka slonov v Londýne</p> <p>Eko svet</p> <p>Fairtrade čokoláda</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovor o charite</p> <p>Písanie</p> <p>Formálny list</p> <p>Hovorenie</p> <p>Presviedčanie</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže uplatniť získané vedomosti a spôsobilosti v rozličných (pracovných a mimopracovných) životných situáciách <p>PT: multikultúrna výchova,</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj,</p> <p>ochrana života a zdravia,</p> <p>tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť</p>	<p>prvej podmienkovej vety</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - napísanie formálneho listu - úspešné presviedčanie známych, priateľov 	
Unit 8 – Danger and Risk	<p>Gramatika</p> <p>Druhá podmienková veta</p> <p>Vzťažné zámená</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Silné adjektíva</p> <p>Choroby a zranenia</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Rozhovor s Naomi Daniels</p> <p>Prečo ľudia riskujú?</p> <p>Coco miluje horolezectvo</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Rozhovor o TV šou</p> <p>Písanie</p> <p>Žiadosť</p> <p>Hovorenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu medzikultúrnej komunikácie - je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky <p>PT: multikultúrna výchova,</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj,</p> <p>environmentálna výchova,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie druhej podmienkovej vety a vzťažných zámen - aktívne používanie tematickej slovnej zásoby - napísanie žiadosti - jasné a zreteľné vyjadrenie prípadných problémov so zdravím 	25

	<p>Rozprávanie o zdraví</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>ochrana života a zdravia</p> <p>tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>		
<p>Unit 9 – Inventions Revis 3</p>	<p>Gramatika</p> <p>Pasív v prítomnom jednoduchom čase</p> <p>Pasív v minulom jednoduchom čase</p> <p>Slovná zásoba</p> <p>Podstatné mená a slovesá spojené so strojmi</p> <p>Slovotvorba</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Mladí vynálezcovia</p> <p>Kniha navždy?</p> <p>Rozhovor o čítaní kníh na inteligentnom telefóne</p> <p>Oxid uhličitý v prírode</p> <p>Posluch s porozumením</p> <p>Letné brigády</p> <p>Písanie</p> <p>Esej prezentujúca vlastný názor</p> <p>Hovorenie</p> <p>Problémy so strojmi</p> <p>Upevnenie učiva</p> <p>Test</p> <p>Rozbor testu</p>	<p>- dosiahol základnú úroveň motivovanosti na celoživotné vzdelávanie sa</p> <p>- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky</p> <p>- dokáže oceniť umelecké diela a mať z nich radosť, rešpektovať rozmanitosť kultúrneho vyjadrovania</p> <p>PT: osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>- správne používanie pasíva v prítomnom a minulom čase</p> <p>- aktívne používanie tematickej slovnej zásoby</p> <p>- napísanie eseje prezentujúcej vlastný názor</p> <p>- jasné vyjadrenie prípadných problémov so strojmi</p>	<p>30</p>

Zdroje :

Učebnica a slovníček, pracovný zošit, príručka pre učiteľa, CD, CD-ROM a DVD – Next Move 3, vydavateľstvo Pearson

Gramatické príručky

Planéta vedomostí

Prekladové a výkladové slovníky

Časopis Hello!

Filmy z produkcie anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

Rôzne webové stránky viažuce sa k jednotlivým témam

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné (písomky, testy, slohové práce, projekty)
- sebahodnotenie

5. ročník – 1. cudzí jazyk (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Oslavy	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	13
	Bláznivé svadby	Precvičovať čítanie s porozumením a obohatiť slovnú zásobu na tému svadby.	Žiak aktívne pracuje s nadobudnutou slovnou zásobou v texte.	
	Modálne slovesá	Zopakovať si základné pravidlá použitia modálnych sloves a rozvíjať vedomosti o ďalšie.	Žiak dokáže používať modálne slovesá vo vetách.	
	Večierky	Naučiť žiakov pracovať s textom a obrázkami.	Žiak dokáže porovnávať fotografie a využívať techniky predikcie v súvislosti s článkom.	
<i>Prierezová téma: multikultúrna výchova</i>	Škótsko	Oboznámiť žiakov s geograficky významnými oblasťami v Škótsku.	Žiak dokáže nájsť na mape najčastejšie navštevované miesta a mestá Škótska, vie ich bližšie špecifikovať, pozná kultúru Škótska.	
Jedlá	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	13

	Jesť v meste	Precvičovať čítanie s porozumením.	Žiak aktívne pracuje s textom.	
	Stupňovanie prídavných mien – druhý a tretí stupeň	Zopakovať si základné pravidlá stupňovania prídavných mien a rozvíjať vedomosti o ďalšie.	Žiak dokáže stupňovať prídavné mená, pozná komparatív a superlatív prídavných mien.	
	Čo sa varí	Precvičovať čítanie s porozumením.	Žiak aktívne pracuje s textom a dokáže odpovedať na príslušné otázky.	
	Komunikácia	Precvičovať posluš a následne hovorenie na danú tému. Obohatiť slovnú zásobu žiakov.	Žiak využíva frázy naučené v reálnych rozhovoroch. Vie navrhovať a odmietat pozvanie .	
<i>Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Písanie e-mailov	Oboznámiť žiakov so základnými prvkami e-mailov a precvičovať ich štruktúru.	Žiak dokáže napísať vlastný e-mail, pozná štruktúru e-mailu.	
Peniaze	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	11
	Smutní milionári	Precvičovať čítanie a vyjadrovanie názorov na danú tému.	Na základe prečítaného žiak vyjadruje svoj názor na danú tému.	
	Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená	Naučiť žiakov tvar a základné pravidlá použitia počítateľných a nepočítateľných podstatných mien.	Žiak vie správne identifikovať počítateľnosť podstatných mien a priradiť k nim správne tvary.	
	Peňažné záležitosti	Precvičovať so žiakmi prácu s textom a posluš	Na základe vypočutého žiak samostatne komunikuje v obchode.	
<i>Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj</i> <i>Finančná gramotnosť</i>	Perla	Precvičovať čítanie s porozumením.	Žiak dokáže prečítať a pochopiť význam dlhšieho textu.	
Pristroje	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	9

	Vynálezy	Čítať krátke oznamy. Pracovať vo dvojiciach, viesť dialógy.	Žiaci dokážu pracovať vo dvojiciach, získavať informácie z prečítaného a navzájom zodpovedaného.	
	Predpoveď s "will a be going to"	Precvičovať použitie a tvar daných budúcich časov.	Žiak správne používa dané budúce časy.	
	Život o tridsať rokov	Pracovať s textom.	Žiak vie písomne vyjadriť svoje predstavy o budúcnosti.	
	Inzeráty	Pracovať s textom a rozvíjať kritické hodnotenie u žiakov.	Žiak dokáže objektívne ohodnotiť váhu marketingových stratégií.	
<i>Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Písanie inzerátu	Naučiť žiakov napísať krátky inzerát.	Žiak dokáže napísať inzerát so zámerom predáť produkt.	
Komunikácia	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	12
	Mobilová horúčka	Naučiť žiakov pracovať s textom.	Žiak pozná základnú odbornú terminológiu. Vie pracovať s textom v cudzom jazyku.	
	Nulová a prvá podmienková veta.	Precvičovať použitie a tvar podmienkových viet.	Žiak dôkladnejšie pozná a správne používa podmienkové vety.	
	Televízor	Precvičovať so žiakmi prácu s textom a vytváranie kolokácií na danú tému.	Na základe prečítaného žiak samostatne vytvára kolokácie.	
<i>Prierezová téma: mediálna výchova</i>	Dni rádia	Precvičovať so žiakmi prácu s textom.	Žiak pozná základnú odbornú terminológiu a históriu vývoja rádia na svete.	
Web	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	12
	Online	Naučiť žiakov pracovať s textom a odpovedať na otázky v dotazníku.	Žiak sa oboznámil s novými technikami čítania.	
	Druhá podmienková veta	Precvičovať tvar a použitie druhej podmienkovej vety.	Žiak dokáže priamo vo vetách použiť druhú podmienkovú vetu.	

	Virtuálna turistika	Pracovať s obsahovo náročnejším textom.	Žiak dokáže odpovedať na obsahovo náročnejšie otázky, pozná základné informácie o Novom Zélande.	
<i>Prierezová téma: tvorba projektu a prezenčné zručnosti</i>	Komunikácia	Použiť posluchové cvičenia zamerané na formálne a neformálne tel.rozhovory.	Žiak dokáže na základe vypočutého viesť formálny a neformálny tel.rozhovor.	
More	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	10
	Po celom svete	Precvičovať čítanie s porozumením.	Žiak aktívne pracuje s textom.	
	Jednoduchý a priebehový predprítomný čas	Zopakovať tvar a použitie dvoch časov. Obohatiť vedomosti žiakov o ďalšie pravidlá použitia.	Žiak pozná rozdiely použitia týchto dvoch časov. Dokáže analyzovať oba tvary predprítomného času.	
	Cestovanie do zahraničia	Precvičovať poslech na danú tému.	Žiak dokáže pracovať s rôznymi druhmi posluchového cvičenia.	
	Frázové sloveso „get“	Oboznámiť žiakov s väzbami slovesa „get“.	Žiak rozumie väzbám tohto slovesa a vie ich použiť správne v kontexte.	
<i>Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Vodný vír	Pracovať s textom.	Žiak dokáže pracovať s dlhším a náročnejším textom.	
Hory	Kľúčové slová	Obohatiť slovnú zásobu.	Žiak aktívne používa novú slovnú zásobu.	10
	Zimné športy	Precvičovať čítanie na danú tému.	Žiak dokáže pracovať s rôznymi druhmi krátkych textov.	
	Trpný rod	Precvičovať naučené a rozširovať vedomosti o ďalšie poznatky.	Žiak pozná nielen tvar, ale aj pravidlá použitia trpného rodu.	
	Everest	Precvičovať čítanie s porozumením a následné cvičenia s ním spojené.	Žiak analyzuje a syntetizuje text.	
	Výrazy s pedločkami	Oboznámiť žiakov so základnými väzbami uvedených	Žiak pozná frázy, ktoré sa viažu s uvedenými slovnými druhmi.	

	a príslovkami	slovných druhov.		
<i>Prierezová téma:</i> <i>osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Formálny list	Oboznámiť žiakov s osnovou formálneho listu prostredníctvom analýzy listu.	Žiak je schopný samostatne napísať list a popýtať sa na informácie ohľadom dovolenky.	

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Tanec <i>Prierezová téma:</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Budúci čas-všetky tvary budúceho času. Zložené slovesá Časové vety	Počúvať rozhovor v rádiu Precvičovať vyjadrovanie súhlasu Pracovať s textom piesne	Žiak: -vie použiť zložené slovesá -vie vytvoriť rozhovor na tému tanec a hudba - vie použiť adekvátnu slovnú zásobu	8
Hudba <i>Prierezová téma:</i> <i>Multikulturál na výchova</i>	Disjunktívne otázky Zložené slovesá	Čítanie a práca s textom s využívaním rôznych techník čítania Precvičovať disjunktívne otázky Oboznámiť sa so základnými pravidlami tvorby zložených slov	žiak: -získal prehľad o zložených podstatných menách -porozumie čítanému textu s cieľom pochopiť hlavnú myšlienku -aktívne používa slovnú zásobu	9
Obrazy <i>Prierezová téma:</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Vzťažné vedľajšie vety a zámená Zložené slovesá	Čítať leták o múzeu s cieľom identifikácie vzťažných zámien Precvičovať vzťažné zámená a vedľajšie vety v kontexte Precvičovať stratégie rozhovoru zamerané na popis obrázkov <i>Prierezová téma:</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	žiak: - získal vedomosti o vzťažných vetách, zámenách a aktívne ich používa - vie sa opýtať a odpovedať na otázky týkajúce sa umenia	12

Budovy <i>Prierezová téma:</i> <i>Projektová a prezentač ná zručnosť</i>	Nepriame požiadavky a príkazy Slovná zásoba – americká a britská angličtina v základnej slovnej zásobe a gramatike	Vedieť opísať základné znaky budovy a svoj vlastný dom Vedieť porovnať britskú a americkú angličtinu v základnej slovnej zásobe a gramatike	žiak: -vie opísať budovu použitím prídavných mien formou projektovej práce -vie napísať stručný opis budovy	13
---	---	---	--	-----------

Zdroje:

- učebnice a pracovný zošit - New Opportunities Beginner, Elementary
pre úroveň A1.1, A 1.2 (príma)
- New Opportunities Elementary, Pre-Intermediate
pre úroveň A1.2, B 1.1 (1.ročník – začiatocníci)
  - New Opportunities Pre-Intermediate, Intermediate
pre úroveň B1 (1.ročník – pokročilí)

audiovizuálny materiál

časopisy Hello, Friendship

denná tlač v anglickom jazyku

beletria z edície Penguin Reader's vydavateľstva Longman, Veľká Británia

filmy anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

internet

projekty v anglickom jazyku

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné hodnotenie (formou písomiek, testov, slohových prác, projektov)
- sebahodnotenie

6. ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Dobrodružstvo	Opakovanie prítomných časov Vyjadrenie preferencií Osobný list Stavba slov	Vedieť napísať osobný list Vedieť tvoriť prídavné mená a príslovky z podstatných mien Vedieť správne použiť jednoduchý prítomný, prítomný prítomný, prítomný prítomný a predprítomný čas Čítať letáky s ponukami cestovných kancelárií za účelom precvičenia si vyjadrenia preferencií	Žiak: - pomocou novej slovnej zásoby vie opísať jednotlivé športy - vie tvoriť otázky a odpovede vo všetkých prítomných časoch a využiť ich v rozhovore na tému „dovolenka“ - žiak vie tvoriť prídavné mená a príslovky z podstatných mien -vie napísať osobný list	14
Príbehy	Precvičovanie vyjadrenia názoru Písanie príbehu <i>Past Perfect</i> , používanie <i>would a used to</i> Spojky	Vedieť používať frázy na vyjadrenie názoru Vedieť správne používať spojky pri písaní a rozprávaní príbehu Vedieť viesť rozhovor na témy: <i>Film, Kniha</i> Vedieť správne použiť jednotlivé minulé časy	Žiak: - pomocou novej slovnej zásoby vie prerozprávať obsah knihy, článku alebo filmu - vhodným použitím spojok vie napísať/porozprávať krátky príbeh - je schopný viesť dialóg na tému <i>Film, Kniha</i> - vie rozlíšiť jednotlivé minulé časy a správne ich používať	15
Cestovanie	Predprítomný jednoduchý a predprítomný prítomný čas Zložené slovesá Zámená	Vedieť používať novú slovnú zásobu Vedieť pripraviť <i>roleplay</i> Vedieť reagovať na rôzne situácie a problémy súvisiace s cestovaním Vedieť napísať	Žiak: - vie ako tvoriť a používať <i>Predprítomný jednoduchý a predprítomný prítomný čas</i> - vie vhodne použiť novú	14

		<p>správu o turizme v našom regióne</p> <p>Vedieť vhodne používať</p> <p><i>Predprítomný jednoduchý a predprítomný priebehový čas</i></p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Multikulturálna výchova</i> <i>Finančná gramotnosť</i></p>	<p>slovnú zásobu pri role-play na tému <i>Cestovanie</i></p> <p>- vie reagovať na rôzne situácie, s ktorými sa môže stretnúť pri cestovaní</p> <p>- je schopný napísať krátku správu o turizme</p>	
Média	<p>Trpný rod</p> <p>Vyjadrenie názoru</p> <p>Vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu</p> <p>Zložené slovesá</p> <p>Prídavné mená</p>	<p>Vedieť vyjadriť vlastný názor, súhlasiť/nesúhlasiť s rozličnými tvrdeniami,</p> <p>Vedieť napísať recenziu na film alebo televízny program</p> <p>Vedieť vlastnými slovami zreprodukovať obsah prečítaných článkov a príbehov</p> <p>Vedieť používať trpný rod</p>	<p>Žiak:</p> <p>- vie tvoriť a správne použiť trpný rod</p> <p>- vie voľne prerozprávať obsah prečítaných článkov a vyjadriť o nich svoj vlastný názor</p> <p>- použitím novej slovnej zásoby je schopný napísať stručnú recenziu na ľubovoľný film alebo televízny program</p> <p>- je schopný vedenia dialógu na tému <i>Média</i></p> <p>- vie použiť nové zložené slovesá a nahradiť ich synonymami</p>	15
Reklama	<p>Budúci čas - všetky tvary používajúce sa na vyjadrenie budúceho času</p> <p>Členy v geografických názvoch</p> <p>Zložené slovesá</p> <p>Dávať rady</p> <p>Vyjadriť názor</p>	<p>Vedieť správne používať tvary na vyjadrenie budúceho času</p> <p>Vedieť správne použiť členy s geografickými názvami</p> <p>Vedieť prezentovať reklamu na produkt</p> <p>Vedieť napísať reklamáciu na tovar</p> <p>Vedieť viesť dialóg na</p>	<p>Žiak:</p> <p>-vie tvoriť a správne používať všetky tvary budúceho času</p> <p>-vie predviesť dialóg v obchode</p> <p>-je schopný napísať reklamáciu formou e-mailu</p> <p>-vie poradiť a povedať svoj názor na</p>	17

		tému nákupy a reklamácia <i>Prierezová téma: Projektová a prezentačná zručnosť Finančná gramotnosť</i>	reklamu a tovar -vie používať zložené slovesá o nakupovaní	
Ludia	Modálne slovesá na vyjadrenie špekulácie Modálne slovesá v minulom čase Zložené slovesá týkajúce sa opisu ľudí Prídavné mená - tvorenie protikladov	Vedieť používať špekulatívne modálne slovesá Vedieť utvoriť protiklady prídavných mien pomocou predpôn Vedieť opísať vonkajšie a charakterové vlastnosti ľudí Vedieť viesť dialóg a vzťahoch Vedieť napísať opis osoby <i>Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Žiak: -vie správne používať modálne slovesá a to aj v minulom čase -vie použiť správne predpony na tvorenie protikladov prídavných mien -je schopný viesť dialóg o ľuďoch a ich vzťahoch a vie ich opísať -vie napísať opis osoby	18
Učenie sa	Podmienkové vety Gerundium a infinitív Slovná zásoba o vzdelaní a učení sa Fakty o vzdelávacom systéme	Vedieť používať všetky základné tvary podmienkových viet Vedieť správne použiť gerundium alebo infinitív pri slovesách Vedieť získavať správne informácie Naučiť sa slovnú zásobu a fakty týkajúce sa učenia a vzdelania Napísať „za“ a „proti“ <i>esejPrierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Žiak: -vie správne použiť podmienkové vety -naučil sa správne použiť infinitív a gerundium so slovesami .vie napísať „za“ a „proti“ esej -vie požiadať o informáciu -vie porozprávať o skúsenostiach a učení sa v škole a doma	19
Kariéra	Priama a nepriama reč Priame a nepriame nariadenia Vzťažné súvetia Slovná zásoba o práci a kariére Výber správneho zamestnania a kariéra Interview do zamestnania Napísať formálny list – žiadosť o zamestnanie a životopis Fakty a pracovných príležitostiach a	Vedieť správne používať priamu a nepriamu reč ako priame a nepriame nariadenia Vedieť viesť rozhovor na pohovore do zamestnania Vedieť napísať životopis a žiadosť do zamestnania Vedieť porozprávať o vlastnom výbere povolania a kariére	Žiak: -vie správne používať priamu a nepriamu reč -vie uskutočniť pohovor do zamestnania -vie napísať formálny lis-žiadosť do zamestnania a životopis -vie porozprávať a pracovných možnostiach a	20

	povolaniach	v zamestnaní <i>Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť</i>	výbere povolania -vie použiť správne zložené slovesá a povolani - vie navrhnuť plán pre dosiahnutie kariérových cieľov	
--	-------------	---	--	--

Zdroje :

Učebnice a pracovný zošit - New Opportunities Intermediate
pre úroveň B1-B2

audiovizuálny materiál

časopisy Hello, Friendship

denná tlač v anglickom jazyku

beletria z edície Penguin Reader's vydavateľstva Longman, Veľká Británia

filmy anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

internet

projekty v anglickom jazyku

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne)

- písomné hodnotenie (formou písomiek, testov, slohových prác, projektov)

- sebahodnotenie

7. ročník (4 hodín týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč · hodín
Kultúrny šok	Priama a nepriama otázka Spojky a spájacie výrazy Rôzne kultúry a spôsoby správania sa Rozhovor o každodenných situáciách Neformálny osobný list	Vedieť tvoriť priame a nepriame otázky Vedieť správne používať spojky vo vetách Vedieť porozprávať o rôznych kultúrach a správaní sa ľudí v rôznych situáciách Vedieť napísať osobný list priateľovi o výmennom pobyte PT:	Žiak: -vie tvoriť priame a nepriame otázky -vie správne použiť neformálne spojky v písanom texte -dokáže viesť rozhovor o rôznych kultúrach a správaní sa ľudí -vie napísať osobný list priateľovi	12

		Multikulturálna výchova		
Kultúra, geografia a ľudia v anglicky hovoriacich krajinách	<p>Vedieť používať všetky základné tvary podmienkových viet</p> <p>Vedieť správne použiť gerundium alebo infinitív pri slovesách</p> <p>Vedieť získavať správne informácie</p> <p>Naučiť sa slovnú zásobu a fakty týkajúce sa učenia</p>	<p>Vedieť porozprávať o týchto krajinách a porovnať ich kultúru</p> <p>Porozumieť filmu a vedieť vyriešiť úlohy týkajúceho sa filmu o týchto krajinách</p> <p>PT:</p> <p>Multikulturálna výchova</p>	<p>Žiak:</p> <p>-vie voľne a pútavo a plynule porozprávať a živote, geografii a kultúre anglicky hovoriacich krajín</p>	8
Civilizácia	<p>Želacie vety</p> <p>Ďalšie slovesá s gerundiom a infinitívom</p> <p>Opis miesta</p> <p>Dialóg o bývaní a miestach</p> <p>Napísať opis miesta</p>	<p>Vedieť správne používať želacie vety</p> <p>Vedieť opísať izbu Vedieť opísať krajinu, mesto, budovy</p> <p>Vedieť napísať list-opis miesta</p> <p>PT:</p> <p>Projektová a prezentačná zručnosť</p>	<p>Žiak:</p> <p>-vie správne používať želacie vety</p> <p>-vie viesť dialóg o miestach ktoré navštívil</p> <p>-vie opísať svoju izbu</p> <p>-vie napísať opis miesta</p>	8

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Identita	<p>-autobiografia- slovná zásoba osobnosti</p> <p>-opakovanie gramatických časov</p> <p>-národná identita Britov</p>	<p>ukážky o osobnosti</p> <p>-vedieť používať gramatické časy pri rozprávaní aj v písomnej forme</p> <p>-vedieť opísať národ a</p>	<p>Žiak:</p> <p>- vie porozprávať na základe ukážky literárneho diela obsah využitím rôznych gramatických</p>	12

	<p>a Slovákov</p> <p>-formálny/neformálny list</p>	<p>ich ľudí</p> <p>-vedieť rozlíšiť formálny list od neformálneho</p> <p>PT: Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>časov</p> <p>-vie rozprávať o národoch a národnostiach použitím novej slovnej zásoby</p> <p>-rozpozná rozdiely medzi formálnym a neformálnym listom</p>	
Smiech	<p>-predminulý priebehový čas</p> <p>-využitie minulých časov</p> <p>-zložené slovesá</p> <p>-história anglického jazyka</p> <p>-recenzia</p>	<p>-vedieť porovnávať a využívať minulé časy v kontexte</p> <p>-naučiť nové frázy</p> <p>-vedieť porozprávať o histórii anglického jazyka</p> <p>-vedieť napísať recenziu o</p>	<p>Žiak:</p> <p>-získal vedomosti o predminulom priebehovom čase a vie porovnať s ostatnými minulými časmi</p> <p>-bude vedieť nové frázy</p> <p>-vie napísať recenziu</p>	8
Štýl	<p>-ľudia, móda, miesta - opis</p> <p>-komunikácia o štýle v umení - grafity</p> <p>-vzťažné súvetia</p> <p>- písanie -opis miesta</p>	<p>-vedieť na obrázkov opísať ľudí, miesta a ich štýl</p> <p>použitím novej slovnej zásoby</p> <p>-vedieť povedať vlastný názor na umelecké dielo</p> <p>-naučiť sa tvoriť vzťažné súvetia</p> <p>-vedieť napísať opis</p>	<p>Žiak:</p> <p>- vie opísať štýl ľudí, domu a zariadenia na obrázkoch</p> <p>-vie hovoriť o umení a umeleckom štýle</p> <p>-bude vedieť tvoriť vzťažné súvetia</p> <p>-naučí sa ako písať opis</p>	10

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Krása	-nová slovná zásoba - idiomatický jazyk, metafory ,prirovnania -trpný rod –všetky tvary -vedieť vyjadriť súhlas a nesúhlas	-vedieť nájsť v ukážke metafory a prirovnania -vedieť používať všetky tvary trpného rodu a vedieť odlíšiť od rodu činného	Žiak: -bude vedieť nájsť v ukážke metaforu alebo prirovnanie -bude vedieť využiť trpný rod v praktickej komunikácii -bude vedieť	10
Nové hranice	-veda a technika –nová slovná zásoba a fakty -budúci priebehový a budúci perfektový čas -opis udalosti .	-vedieť rozprávať vede a technike a vedieť pripraviť prezentáciu -vedieť používať tvary budúceho času -vedieť opísať nejakú udalosť	Žiak: -žiak vie rozprávať o vede, technike, objavoch a vynálezoch a vie pripraviť prezentáciu o objave alebo vynáleze -žiak bude vedieť použiť správne rôzne tvary budúceho času	14
Citlivé stroje	-zdravie a moderná technológia -podmienkové vety -diskurzívna esej -história USA	-vedieť na obrázku vymenovať časti tela,orgány a vedieť hovoriť o ich funkciách -vedieť porozprávať o moderných technológiách v medicíne a o ich využití -vedieť stručne porozprávať o histórii	Žiak: -bude vedieť vymenovať časti tela,orgány a vedieť hovoriť o ich funkciách -bude vedieť porozprávať o moderných technológiách v medicíne a o ich	15

			využití -bude vedieť stručne porozprávať o histórii USA	
--	--	--	---	--

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Cestovanie	-zážitky s cestovania -gerundium a infinitív -tvorenie slov predponami -písanie článku	-vedieť porozprávať o zážitkoch z cestovania a využitia rôznych dopravných prostriedkov a ich výhody a nevýhody - naučiť sa kde používať gerundium	Žiak: -vie porozprávať svoje zážitky z ciest a o výhodách a nevýhodách rôznych dopravných prostriedkov -vie použiť tvary gerundia a infinitívu v slovách	9

		<p>a kde infinitív</p> <p>-vedieť napísať článok do novin</p> <p>PT:</p> <p>Ochrana života a zdravia, Multikulturálna výchova, Finančná gramotnosť</p>		
<p>Globálne problémy</p>	<p>- enviromentálne problémy a problémy ľudí vo svete dnes</p> <p>-nepriama reč</p> <p>-napísať žiadosť</p>	<p>-vedieť definovať globálne problémy vo svete a vedieť o nich rozprávať</p> <p>-vedieť používať nepriamu reč</p> <p>-vedieť napísať žiadosť</p> <p>PT: Ochrana života a zdravia, Enviromentálna výchova, Finančná gramotnosť</p>	<p>Žiak:</p> <p>-vie definovať globálne problémy vo svete a vie o nich rozprávať</p> <p>-bude vedieť používať nepriamu reč</p> <p>-vie napísať žiadosť</p>	<p>16</p>
<p>Spoločnosť</p>	<p>-spoločnosť, pravidlá, kultúra a správanie sa - slovná zásoba</p> <p>-postavenie človeka v spoločnosti -čítanie s porozumením</p> <p>-písanie eseje</p>	<p>-naučiť sa novú slovnú zásobu týkajúcu sa spoločnosti</p> <p>-vedieť hovoriť a vyjadriť názor na život človeka spoločnosti</p> <p>-na základe prečítaného textu vedieť vyriešiť úlohy</p> <p>PT: Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Žiak:</p> <p>-žiak si obohatí slovnú zásobu týkajúcu sa danej témy</p> <p>-vie vyjadriť svoj vlastný názor na postavenie človeka v spoločnosti</p> <p>-bude vedieť napísať eseje</p>	<p>10</p>

Zdroje :

ZDROJE : New Opportunities –intermediate

New Opportunities – upper-intermediate

Audiovizuálny materiál

Výkladové slovníky

Beletria z edície Penguin reader's

Časopis Bridge

Internet

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE CIELE

- prebrať a upevňovať učivo podľa časovo-tematického plánu;
- zdokonaľovať všetky zručnosti a kompetencie – rozprávanie, písanie, posluš, čítanie;
- prehľbovať vedomosti o anglicky hovoriacich krajinách;
- pripravovať na písomnú a ústnu časť maturitnej skúšky.

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné hodnotenie (formou písomiek, testov, slohových prác, projektov)
- sebahodnotenie

8.ročník (4 hodiny týždenne 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Lekcia1 Interact /Vzájomne na seba pôsobiť/	Slovná zásoba - vedné a študijné odbory, idiómy v spojení s ľudským telom, s ľuďmi, slovtvorné prípony, prirovnania, slovesá vyjadrujúce rôzny spôsob rozprávania Gramatika – gramatické časy týkajúce sa minulosti, prítomné a minulé rutiny Použitie jazyka – tvorba slov Čítanie s porozumením – Nezvyčajné správanie (priradenie myšlienky k časti textu), Bratstvá a sesterstvá (vyhľadanie špecifickej	Produktívne zručnosti: - byť schopný správne používať gramatické časy týkajúce sa minulosti, vyjadriť prítomné a minulé rutiny - byť schopný štylisticky a lexikologicky správne napísať príbeh - rozvíjať komunikačné zručnosti – dialóg Receptívne zručnosti:	aktívne používať tematickú slovnú zásobu správne používať gramatické časy týkajúce sa minulosti, vyjadriť prítomné a minulé rutiny zmeniť tvar slova podľa významu v kontexte pri čítaní priradiť myšlienku k časti textu, vyhľadať špecifickú informáciu pri počúvaní zachytiť špecifickú informáciu, určiť pravdivosť výroku napísať príbeh	12

	<p>informácie)</p> <p>Počúvanie s porozumením – Rušný týždeň (zachytenie špecifickej informácie), rozhlasová relácia o mladých ľuďoch (určenie pravdivosti výroku)</p> <p>Písanie – príbeh</p> <p>Hovorenie – súkromné rozhovory)</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p>	<p>- byť schopný v prečítanom a vypočutom texte</p> <p>priradiť myšlienku k časti textu, vyhľadať</p> <p>špecifickú informáciu, určiť pravdivosť výroku</p> <p>Interakcia:</p> <p>- rozvíjať interpersonálne zručnosti (spolupráca v skupine, argumentácia)</p> <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozširovať vedomosti o reáliách anglicky na</p> <p>PT: Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>rozvíjať dialóg používaním príkladov, vyjadriť názor na danú tému</p>	
<p>Lekcia2</p> <p>Road Trips</p> <p>/Výlety na cestách/</p>	<p>Slovná zásoba – zložené podstatné mená (autá, cesty), frázové slovesá (pravidlá a zákony), kolokácie so slovesami „take“, „make“ a „do“</p> <p>Gramatika – modálne slovesá – povinnosť, dovolenie, zákaz, rada, kritika, špekulácia, dedukcia, stupne pravdepodobnosti (prítomný a minulý čas)</p> <p>Použitie jazyka – výber z možností</p> <p>Čítanie s porozumením – Pripravený na cestu? (doplnenie viet do textu), Elektromobily (hlavné myšlienky v texte), priradenie špecifickej informácie k niektorému z textov</p> <p>Počúvanie s porozumením - Autá na zástrčku (rozhlasová relácia – doplnenie špecifickej informácie), podcast (výber z možností)</p> <p>Písanie – úvaha s vyjadrením názoru</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie a obhájenie názoru (šoférovanie, autá na elektrinu, nebezpečné cesty);</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <p>- byť schopný správne používať modálne slovesá – povinnosť, dovolenie, zákaz, rada,</p> <p>kritika, špekulácia, dedukcia, stupne pravdepodobnosti (prítomný a minulý čas)</p> <p>- byť schopný štylisticky a lexikologicky správne napísať úvahu s vyjadrením vlastného názoru</p> <p>- rozvíjať komunikačné zručnosti – diskusia</p> <p>Receptívne zručnosti:</p> <p>- byť schopný vo vypočutom a prečítanom texte vybrať správnu informáciu, určiť hlavnú myšlienku, doplniť text</p> <p>Interakcia:</p> <p>- rozvíjať interpersonálne zručnosti (spolupráca v skupine)</p> <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy – Elektromobily (technológia, ekológia)</p>	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne používať modálne slovesá – povinnosť, dovolenie, zákaz, rada, kritika, špekulácia, dedukcia, pravdepodobnosť (prítomný a minulý čas)</p> <p>vybrať správnu odpoveď na základe prečítaného textu, doplniť vety do textu, určiť hlavné myšlienky, priradiť špecifickú informáciu</p> <p>doplniť špecifickú informáciu vo vypočutom texte, vybrať správnu z možností</p> <p>napísať úvahu s vyjadrením vlastného názoru</p> <p>ústne vyjadriť a obhájiť názor</p> <p>diskutovať na základe vizuálneho podnetu</p>	12

	<p>diskusia na základe vizuálneho podnetu - fotografie</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p> <p>Opakovanie a upevňovanie učiva – L 1,2</p> <p>Kontrolná písomná práca</p>	<p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Uvedomiť si význam ekologického správania v súvislosti s dopravou</p> <p>PT: Multikulturálna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezenčná zručnosť</p>		
--	--	--	--	--

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Lekcia3 Mind Power /Sila mysle/	<p>Slovná zásoba - ľudská myseľ, frážové slovesá (myslenie), predpony (inter-, dis-/un-/im-/ir-/il-/in-/ , re-, ex-, under-, mis-, over-, co-, post-, pre-, sub-, super-, anti-)</p> <p>Gramatika – väzba slovesa s gerundiom alebo infinitívom, väzba sloveso+predmet+ infinitív</p> <p>Použitie jazyka – tvorba slov</p> <p>Čítanie s porozumením – Daniel Tammet: Brainman (výber z možností), Mark Haddon: Čudná príhoda so psom uprostred noci (úryvok z románu, rozbor textu)</p> <p>Počúvanie s porozumením - informácie o živote Marka Haddona (pravdivosť výroku), priradenie informácie k hovoriacemu</p> <p>Písanie – recenzia filmu</p> <p>Hovorenie - prezentácie (čítanie a internet, učenie sa jazyka)</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne používať väzbu slovesa s gerundiom alebo infinitívom, väzbu sloveso+predmet+ infinitív - byť schopný štylisticky a lexikologicky správne napísať recenziu filmu - rozvíjať komunikačné zručnosti ústne a písomné <p>Receptívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byť schopný vo vypočutí a prečítaní textu vybrať správnu možnosť, určiť pravdivosť výroku a priradiť informáciu k hovoriacemu - rozvíjať kritické hodnotenie a myslenie <p>Interakcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať interpersonálne zručnosti <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy - literatúra (Mark Haddon: Čudná príhoda so psom uprostred noci)</p> <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>PT: Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne používať väzby slovesa s gerundiom alebo infinitívom, väzby sloveso+predmet+ infinitív</p> <p>zmeniť tvar slova podľa kontextu pomocou predpony alebo prípony</p> <p>na základe prečítaného textu vybrať správnu možnosť</p> <p>pri počúvaní určiť pravdivosť výroku, priradiť správnu informáciu k hovoriacemu</p> <p>napísať recenziu filmu</p> <p>vytvoriť a uviesť prezentáciu na danú tému</p>	12
Lekcia4 Mad Science /Šialená veda/	<p>Slovná zásoba – vedecké postupy a výskum, zložené podstatné a prídavné mená, príčiny dôvody a následky</p> <p>Gramatika – podmienkové vety, zmiešané podmienkové vety, inverzia v podmienkových vetách, ďalšie podmienkové štruktúry, pokročilé vyjadrenie budúcnosti</p> <p>Použitie jazyka – tvorba</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správne používať podmienkové vety, zmiešané podmienkové vety, inverziu v podmienkových vetách, ďalšie podmienkové štruktúry, pokročilé vyjadrenie budúcnosti 	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne používať podmienkové vety, zmiešané podmienkové vety, inverziu v podmienkových vetách, ďalšie podmienkové štruktúry, pokročilé vyjadrenie budúcnosti</p> <p>zmeniť tvar slova podľa</p>	12

	<p>slov</p> <p>Čítanie s porozumením - Kto chce žiť večne? (doplnenie časti textu), Pôvod superhrdinov (hlavné myšlienky textu)</p> <p>Počúvanie s porozumením - rozhlasová relácia o superhrdinoch (určenie pravdivosti výroku), podcast (výber z možností)</p> <p>Písanie – esej s vyjadrením názoru pre a proti</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie názoru (dlhovekosť, superhrdinovia); štatistiky – čítanie z grafov a tabuliek, prezentácia s vyjadrením názoru na výrok</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p> <p>Opakovanie a upevňovanie učiva – L 3, 4</p> <p>Kontrolná písomná práca</p>	<p>- byť schopný napísať esej s vyjadrením názoru pre a proti</p> <p>- rozvíjať komunikačné zručnosti ústne a písomné</p> <p>Receptívne zručnosti:</p> <p>- byť schopný vo vypočutom a prečítanom texte určiť pravdivosť výroku, doplniť časti textu, vybrať správnu možnosť</p> <p>Interakcia:</p> <p>- rozvíjať interpersonálne zručnosti</p> <p>Rozvíjať kritické hodnotenie a myslenie</p> <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy – dejepis, veda (pôvod superhrdinov, veda a pseudoveda)</p> <p>PT: Enviromentálna výchova</p>	<p>kontextu</p> <p>pri čítaní určiť doplniť časti textu</p> <p>pri počúvaní určiť pravdivosť výroku, vybrať správnu možnosť</p> <p>napísať esej s vyjadrením názoru pre a proti</p> <p>vytvoriť a uviesť prezentáciu s vyjadrením názoru na výroky čítať z grafov a tabuliek</p>	
--	---	--	--	--

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Lekcia5 Big Brother /Veľký brat/	<p>Slovná zásoba – mocní ľudia, drobné priestupky a tresty, predložkové frázy, vágny jazyk</p> <p>Gramatika – zvýšenie dôrazu vedľajšími vetami, ďalšie spôsoby zdôrazňovania</p> <p>Použitie jazyka – doplnenie jedného slova do textu</p> <p>Čítanie s porozumením - Pokuta za krmenie kačiek (novinový článok – určenie pravdivosti výroku) G. Orwell: 1984 (úryvok z románu, rozbor textu)</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <p>- gramaticky správne zvýšiť dôraz pomocou vedľajších viet, správne používať ďalšie spôsoby zdôrazňovania</p> <p>- byť schopný štylisticky a lexikologicky správne napísať sťažnosť</p> <p>- rozvíjať komunikačné zručnosti ústne a písomné (sťažnosti, rady)</p> <p>Receptívne zručnosti:</p> <p>- byť schopný vo vypočutom</p>	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne zvýšiť dôraz vedľajšími vetami, používať ďalšie spôsoby zdôrazňovania</p> <p>pri čítaní určiť pravdivosť výroku, doplniť správne slovo do textu</p> <p>pri počúvaní zachytiť špecifickú informáciu</p> <p>napísať úradný list (sťažnosť)</p> <p>ústne vyjadriť názor a skúsenosť</p> <p>v simulovanej hre rolí dať r</p>	12

	<p>Počúvanie s porozumením – rozhovor o románe 1984 (zachytenie špecifickej informácie), bezpečnostné kamery (rozhlasová relácia – zachytenie špecifickej informácie)</p> <p>Písanie – úradný list (sťažnosť)</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie názoru a skúseností (priestupky, jazyk, literatúra); hry rolí (dať radu)</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p>	<p>a</p> <p>prečítanom texte určiť pravdivosť výroku, zachytiť špecifickú informáciu</p> <p>Interakcia:</p> <p>- rozvíjať interpersonálne zručnosti (spolupráca v skupine), rozvíjať kritické hodnotenie a myslenie</p> <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy – literatúra (G. Orwell: 1984)</p> <p>PT:Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova</p>		
<p>Lekcia6</p> <p>Moving home</p> <p>/Sťahovanie/</p>	<p>Slovná zásoba – typy obydli, miesta v dome, kúpa, predaj a prenájom bytu, idiomatické výrazy so slovom „home“</p> <p>Gramatika – súslednosť časov, väzby na vyjadrenie nepriamej reči, neosobné vyjadrenie nepriamej reči</p> <p>Použitie jazyka – transformácia viet, úlohy na doplnenie s možnosťou výber a bez možnosti výberu</p> <p>Čítanie s porozumením - Susedia z pekla (priradenie špecifickej informácie k časti textu), Život vo viktoriánskej domácnosti (rozbor textu)</p> <p>Počúvanie s porozumením – rozhlasová relácia (I. Beeton: Vedenie domácnosti – zachytenie špecifickej informácie), podcast o dome (doplnenie špecifickej informácie do textu)</p> <p>Písanie – článok (opis miesta s využitím stratégií na zaujatie čitateľa)</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie názoru (susedské vzťahy, život vo viktoriánskej dobe,</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <p>- gramaticky správne používať súslednosť časov, väzby na vyjadrenie nepriamej reči,</p> <p>neosobné vyjadrenie nepriamej reči</p> <p>- byť schopný štylisticky a lexikologicky</p> <p>správne napísať článok</p> <p>- rozvíjať komunikačné zručnosti</p> <p>ústne a písomné</p> <p>Receptívne zručnosti:</p> <p>- byť schopný vo vypočutí a</p> <p>prečítanom texte vyhľadať špecifickú informáciu a doplniť informáciu do textu</p> <p>Interakcia:</p> <p>- rozvíjať interpersonálne zručnosti</p> <p>(spolupráca v skupine)</p> <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy –</p>	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne používať súslednosť časov, väzby na vyjadrenie nepriamej reči, neosobné vyjadrenie nepriamej reči</p> <p>transformovať vetu s použitím iných jazykových prostriedkov pri zachovaní významu</p> <p>pri čítaní priradiť špecifickú informáciu k časti textu</p> <p>pri počúvaní zachytiť špecifickú informáciu, doplniť informáciu do textu</p> <p>napísať článok s opisom miesta</p> <p>diskutovať o fotografiách, vyjadriť vlastný názor na dané témy</p>	12

	<p>budovanie luxusných domov), diskusia na základe vizuálneho podnetu (fotografie) s využitím prísloviak a príslovkových určení</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p> <p>Opakovanie a upevňovanie učiva – L 5, 6</p> <p>Kontrolná písomná práca</p>	<p>dejepis (Anglicko vo viktoriánskej dobe)</p> <p>PT: Finančná gramotnosť, Ochrana života a zdravia, osobnostný a sociálny rozvoj</p>		
--	--	---	--	--

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
<p>Lekcia7</p> <p>Marketing Campaign</p> <p>/Marketingová kampaň/</p>	<p>Slovná zásoba – reklama, predaj</p> <p>Gramatika – trpný rod, trpný neurčitok a gerundium, trpný rod s dvoma predmetmi, väzba „dať si niečo urobiť“, determinujúce slová a kvantifikátory</p> <p>Použitie jazyka – tvorba slov</p> <p>Čítanie s porozumením - Meniaca sa tvár reklamy (výber z možností), Bill Bryson: Už dosť (literárny úryvok, rozbor textu)</p> <p>Počúvanie s porozumením – ochrana spotrebiteľa (výber z možností)</p> <p>Písanie – správa</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie názoru (reklama, konzumný spôsob života, ekológia bežného života), úlohy na vyjednávanie a spoluprácu</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správne používať trpný rod, trpný neurčitok a gerundium, trpný rod s dvoma predmetmi, väzbu „dať si niečo urobiť“, determinujúce slová a kvantifikátory urobiť“, determinujúce slová a kvantifikátory - byť schopný štylisticky a lexikologicky správne napísať správu - rozvíjať komunikačné zručnosti <p>ústne a písomné</p> <p>Receptívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byť schopný vybrať správnu odpoveď z viacerých možností vo vypočutom a prečítanom texte <p>Interakcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať interpersonálne zručnosti - rozvíjať kritické hodnotenie a myslenie 	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne používať trpný rod, trpný neurčitok a gerundium, trpný rod s dvoma predmetmi, väzbu „dať si niečo urobiť“, determinujúce slová a kvantifikátory</p> <p>zmeniť tvar slova podľa kontextu</p> <p>pri čítaní a počúvaní vybrať správnu možnosť</p> <p>napísať správu</p> <p>ústne prezentovať vlastný názor</p> <p>ústne vyjednávať, spolupracovať a dohodnúť sa na spoločnom riešení</p>	12

		<p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozširovať vedomosti o reáliách anglicky hovoriacich krajín – konzumný spôsob života v USA (ukážka z knihy Billa Brysona)</p> <p>PT: Finančná gramotnosť, Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</p>		
<p>Lekcia8</p> <p>One Life, Live It</p> <p>/Ži svoj život, máš ho len jeden/</p>	<p>Slovná zásoba – zložené prídavné mená (časti tela), viacvýznamové slová, metafory (šťastie a smútok)</p> <p>Gramatika – skracovanie vedľajších viet prídavných, porovnávanie a stupňovanie, modifikácia stupňovania</p> <p>Použitie jazyka – tvorba slov</p> <p>Čítanie s porozumením - Birdin zázračný let (doplnenie častí textu), Nick Hornby: Slam (literárna ukážka, rozbor textu), Red Bull (výber z možností)</p> <p>Počúvanie s porozumením – kvíz o skateboardingu (výber správnej odpovede), výnimočná chvíľa v živote (priradenie informácie k hovoriacemu)</p> <p>Písanie – úvaha s vyjadrením názoru, úvaha s vyjadrením argumentov pre a proti</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie názoru (najdôležitejší koníček, najlepšia kniha o živote tínedžerov), výnimočná chvíľa v živote, diskusia na základe vizuálnych podnetov (výrazy dávajúce čas na premyslenie)</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p> <p>Opakovanie a upevňovanie</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správne skracovať vedľajšie vety prídavných, porovnávať a stupňovať, modifikovať stupňovanie - byť schopný napísať úvahu s vyjadrením názoru a s vyjadrením argumentov pre a proti - rozvíjať komunikačné zručnosti ústne a písomné <p>Receptívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byť schopný vo vypočutom a prečítanom texte vybrať správnu odpoveď z možností, doplniť časti textu, priradiť informácie k hovoriacemu <p>Interakcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať interpersonálne zručnosti (spolupráca v skupine, diskusia) - rozvíjať kritické hodnotenie a myslenie <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy – literatúra (Nick Hornby: Slam)</p>	<p>tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne skracovať vedľajšie vety prídavných, porovnávať a stupňovať, modifikovať stupňovanie</p> <p>zmeniť tvar slova podľa kontextu</p> <p>pri čítaní vybrať správnu odpoveď z viacerých možností, doplniť časti textu</p> <p>pri počúvaní vybrať správnu odpoveď z viacerých možností, priradiť informáciu k hovoriacemu</p> <p>napísať úvahu s vyjadrením názoru a s vyjadrením argumentov pre a proti</p> <p>diskutovať na základe vizuálnych podnetov</p>	

	učiva – L 7, 8 Kontrolná písomná práca	PT: Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj,		
--	---	--	--	--

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Lekcia 9 Career openings /Pracovné príležitosti/	<p>Slovná zásoba – životný a kariérny rozvoj, kolokácie sloveso + podstatné meno, pracovný pohovor</p> <p>Gramatika – členy, predložky vo vedľajších vzťažných vetách</p> <p>Čítanie s porozumením - priradenie informácie k časti textu, Zamestnania v budúcnosti (skimming, scanning)</p> <p>Počúvanie s porozumením – rozhlasová relácia (zachytenie špecifickej informácie), Ako sa pripraviť na pracovný pohovor (zachytenie špecifickej informácie)</p> <p>Písanie – sprievodný list (žiadost' do zamestnania)</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie názoru a skúseností (byť učňom, zamestnania v budúcnosti, pracovný pohovor), hra rolí (príprava na pracovný pohovor, hľadanie si práce)</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p>	<p>Produktívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správne používať členy, predložky vo vedľajších vzťažných vetách - rozvíjať komunikačné zručnosti ústne a písomné <p>Receptívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byť schopný vo vypočutí a prečítaní texte doplniť informáciu, vyhľadať špecifickú informáciu, určiť hlavnú myšlienku textu <p>Interakcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjať interpersonálne zručnosti (spolupráca v skupine) - rozvíjať kritické hodnotenie a myslenie <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy – ekonómia, veda a technika (zamestnania v budúcnosti)</p> <p>PT: Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne používať členy, predložky vo vedľajších vzťažných vetách</p> <p>pri čítaní určiť hlavné myšlienky textu, vyhľadať špecifickú informáciu</p> <p>pri počúvaní zachytiť špecifickú informáciu</p> <p>napísať sprievodný list (žiadost' do zamestnania)</p> <p>vyjadriť a obhájiť svoj názor</p> <p>v hre rolí simulovať pohovor do zamestnania</p>	12
Lekcia 10	Slovná zásoba – komunikácia, zlyhanie komunikácie, medzinárodne populárne anglické slová, frázové slovesá súvisiace s	<p>Produktívne zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správne používať gerundium a infinitív, neurčité 	<p>aktívne používať tematickú slovnú zásobu</p> <p>správne používať gerundium a infinitív, neurčité zámená</p>	12

<p>Found in translation</p> <p>/Nájdenný v preklade/</p>	<p>komunikáciou</p> <p>Gramatika – gerundium a infinitív (pravidlá, opakovanie), neurčité zámená „whatever“, „whenever“, „wherever“, ..., výpustka</p> <p>Čítanie s porozumením - novinové články (zhrnutie hlavnej myšlienky, určenie pravdivosti výroku, vyhľadanie špecifickej informácie), C. Fowler: Paperboy (úryvok z autobiografie, rozbor textu)</p> <p>Počúvanie s porozumením – o čítaní (robenie si poznámok), o krížovkách (doplnenie slov do textu)</p> <p>Písanie – príspevok do súťaže (vyhýbanie sa opakovaniu slov)</p> <p>Hovorenie – vyjadrenie názoru (čítanie, krížovky, hry so slovami, obľúbené a neobľúbené slová v angličtine), prezentácie na osobné témy</p> <p>Práca s pracovným zošitom</p> <p>Opakovanie a upevňovanie učiva – L 9, 10</p> <p>Kontrolná písomná práca</p>	<p>zámená „whatever“, „whenever“, „wherever“, ..., výpustku</p> <p>- byť schopný štylisticky a lexikologicky</p> <p>správne napísať príspevok do súťaže</p> <p>- rozvíjať komunikačné zručnosti ústne a písomné</p> <p>Receptívne zručnosti:</p> <p>- byť schopný vo vypočutí a prečítaní</p> <p>texte doplniť slovami do textu, vyhľadať špecifickú informáciu, zhrnúť hlavnú myšlienku, určiť pravdivosť výroku, robiť si poznámky</p> <p>Interakcia:</p> <p>- rozvíjať interpersonálne zručnosti (spolupráca v skupine)</p> <p>- rozvíjať kritické hodnotenie a myslenie</p> <p>Rozvíjať samostatnosť žiaka</p> <p>Rozvíjať a využívať medzipredmetové vzťahy – literatúra (Ch. Fowler: Paperboy, mládež a čítanie)</p> <p>PT: Mediálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</p>	<p>„whatever“, „whenever“, „wherever“, ..., výpustku</p> <p>pri čítaní zhrnúť hlavnú myšlienku, určiť pravdivosť výroku, vyhľadať špecifickú informáciu</p> <p>pri počúvaní si robiť poznámky, doplniť slová do textu</p> <p>napísať príspevok do súťaže</p> <p>vyjadriť a obhájiť svoj názor</p> <p>vytvoriť a predstaviť prezentáciu na osobnú tému</p>	
--	--	--	---	--

Zdroje :

ZDROJE Gateway to maturita B2+

Audiovizuálny materiál

Výkladové slovníky

Beletria z edície Penguin reader's

Časopis Bridge

Internet

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE CIELE

- prebrať a upevňovať učivo podľa časovo-tematického plánu;
- zdokonaľovať všetky zručnosti a kompetencie – rozprávanie, písanie, posluš, čítanie, prezenčné zručnosti
- prehľbovať vedomosti o anglicky hovoriacich krajinách;
- pripravovať na písomnú a ústnu časť maturitnej skúšky.

HODNOTENIE

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné hodnotenie (formou písomiek, testov, slohových prác, projektov)
- sebahodnotenie

Učebné osnovy pre predmet

FRANCÚZSKY JAZYK

Charakteristika predmetu:

Francúzsky jazyk sa na našej škole učí ako druhý cudzí jazyk. Tento predmet sa žiaci učia od primy po oktávu osemročného gymnázia a aj od prvého po štvrtý ročník štvorročného gymnázia. To znamená, že na začiatku prvého ročníka alebo primy nemali žiadne vedomosti z tohto predmetu, sú úplní začiatočníci.

Vyučovanie jazyka vychádza z obsahu vzdelávacej oblasti Jazyk a jazyková komunikácia, vzdelávacieho odboru Cudzí jazyk a nadväzuje na vyučovanie slovenského jazyka.

Obsahovou náplňou vyučovania francúzštiny je nácvik **rečových spôsobilostí**, a to **receptívnych, produktívnych, interaktívnych a mediačných** pomocou jazykových prostriedkov. K ich rozvíjaniu sa využíva slovná zásoba vybraných tematických celkov a komunikačných situácií.

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky má byť v prípade vyučovania druhého cudzieho jazyka dosiahnutá jazyková úroveň A2/B1: Žiak rozumie hlavným myšlienkam zrozumiteľnej vstupnej informácie týkajúcej sa bežných tém, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, v škole, vo voľnom čase atď., vie napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré dobre pozná alebo ktoré ho/ju osobne zaujímajú. Dokáže opísať svoje zážitky a udalosti, sny, nádeje a ciele a vie stručne vysvetliť a odôvodniť svoje názory a plány. Dokáže na vyjadrenie použiť širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať. K tomu využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu. Jazyková úroveň B1 predpokladá osvojenie si zhruba 1 500 jazykových jednotiek.

V príme francúzština ako druhý cudzí jazyk s počtom hodín týždenne: 2 hodiny.

Ciele:

Základným cieľom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby žiak:

- dokázal podať jednoduchý opis a charakteristiku ľudí, životných a pracovných podmienok, každodenných zvyklostí, opis toho, čo má a nemá rád, vo forme krátkeho sledu jednoduchých výrazov a viet,
- dokázal odpovedať na sled jednoznačne formulovaných otázok,
- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria francúzskym jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje,
- dokázal viac a lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

Kompetencia učenia sa

Žiaci sú vedení

- ku skupinovej a samostatnej práci zakončenej výstupmi (referáty, správy, písomné práce, vlastné prezentácie slovné i písomné),
- k aktivnej činnosti s informačnými zdrojmi, ku triedeniu a vyhľadávaniu informácií (práca s učebnicami, slovníkmi, internetom, tlačou, náučnou literatúrou),
- ku schopnosti pracovať s chybou, k vlastnému hodnoteniu svojej práce, ku sledovaniu dosiahnutých výsledkov.

Kompetencia riešenia problémov

Žiaci sú vedení

- k riešeniu problémových úloh a situácií pomocou metódy hrania rolí.

Kompetencia komunikatívna

Žiaci sú vedení

- ku schopnosti prezentovať a obhajovať svoje názory a myšlienky (projekty, nástenky, prezentácie),
- ku pokojnému slovnému prejavu pred kolektívom a rodeným hovoriacim týmto jazykom.

Kompetencia sociálna a personálna:

Žiaci sú vedení:

- ku spolupráci s kolektívom spolužiakov, k zodpovednosti za výsledky tímovej práce, pri ktorej v širokom rozsahu uplatňujú a precvičujú zvládnuté jazykové prostriedky,
- k posilneniu sebadôvery, k tolerancii a ku schopnosti rešpektovať jednotlivé osobnosti a ich spôsob práce a vyjadrovania sa.
- k ústnemu i písomnému prejavu, v ktorom formulujú vlastné názory, obhajujú svoje práva a práva ostatných, sledujú dianie v triede, škole, spoločnosti,
- ku sledovaniu aktuálneho diania vo Francúzsku a frankofónnych krajinách, k rešpektovaniu jednotlivých kultúr a národností.

Kompetencia pracovná

Žiaci sú vedení

- k používaniu vhodných študijných pomôcok a technológií – slovníky, výukové programy,
- k vytváraniu pravidelnej študijnej a pracovnej morálky,
- ku vhodnému spôsobu štúdia a vedeniu záznamov v zošitoch, ku vhodnému osvojeniu slovnej zásoby a gramatiky.

Všeobecné kompetencie

sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových činností.

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- rozoznávať, pochopiť a efektívne používať jednotlivé stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj budúci profesijný rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- identifikovať základné reálie krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými reáliami vlastnej krajiny,

- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
  - účinne spolupracovať vo dvojiciach i v skupinách
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikatívne kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- **Jazykové kompetencie**

Žiak dokáže používať:

- a/ bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb,
- b/ základné vetné modely
- c/ vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- d/ osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- e/ gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

- **Sociolingvistické kompetencie**

Žiak dokáže:

- a/ komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- b/ jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- c/ udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov,
- d/ vyjadriť sa v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.

- **Pragmatické kompetencie**

Žiak dokáže:

- a/ sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),
- b/ funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- c/ vytvoriť interaktívny text za účelom výmeny informácií,

- d/ použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,
- e/ používať najfrekventovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

- **Komunikačné zručnosti**

- 1/ Počúvanie s porozumením

Žiak za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná :

- a/ dokáže naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- b/ rozumie slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- c/ rozumie základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- d/ vie identifikovať tému, hlavnú myšlienku vypočutej diskusie, dialógu,
- e/ rozumie základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- f/ rozumie jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- g/ chápe vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

- 2/ Čítanie s porozumením

Žiak dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu.

Žiak:

- a/ dokáže vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch,
- b/ vie vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- c/ rozumie bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach,
- d/ pochopí konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad korešpondencia, brožúry a krátke články,
- e/ porozumie jednoduché osobné listy, texty,
- f/ z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopí význam niektorých neznámych slov,
- g/ vie nájsť potrebné informácie v krátkych textoch v masovokomunikačných prostriedkoch.

- 3/ Písomný prejav

Žiak vie:

- a/ napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- b/ napísať jednoduché osobné listy,
- c/ zaznamenať krátky jednoduchý odkaz,

- d/ □ stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci, činnosť, udalosť, miesto
- e/ □ napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- f/ opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy),
- g/ napísať krátky príbeh, rozprávanie, životopis,
- h/ napísať krátky slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru.

4/ Ústny prejav

Žiak dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou, každodenným životom a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu.

Žiak dokáže:

1/ v dialógu:

- a/ □ zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú, témy bežného života
- b/ □ používať zdvorilostné formy oslovení,
- c/ □ sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,
- d/ □ povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- e/ □ požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť,

2/ v monológu:

- f/ podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď.,
- g/ vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- h/ rozprávať sa o každodenných praktických otázkach,
- i/ □ komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role),
- j/ □ vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov, osôb, obrázkov,...
- k/ □ opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

OČAKÁVANÉ VÝSTUPY na úrovni A1

Receptívne rečové spôsobilosti

Žiak

- □ vyslovuje a číta nahlas plynule a foneticky správne jednoduché texty zložené zo známej slovnej zásoby (**prima-kvarta**),
- □ rozumie známym každodenným výrazom, celkom základným frázam a jednoduchým vetám (**prima-kvarta**),
- □ rozumie jednoduchým pokynom a adekvátne na ne reaguje (**prima-kvarta**),
- □ rozumie obsahu a zmyslu jednoduchého textu, v texte vyhledá potrebnú informáciu a odpoveď na otázku (**prima-kvarta**),
- □ používa abecedný slovník učebnice a dvojjazyčný slovník (**prima-kvarta**).

Produktívne rečové spôsobilosti

Žiak

- vyjadrí ústne i písomne základné údaje o svojej osobe, svojej rodine a o bežných každodenných situáciách, vyplní základné údaje do formulárov (**prima-kvarta**),
- reprodukuje ústne i písomne obsah primerane obtiažneho textu, prehovoru a jednoduchej konverzácie (**sekunda-kvarta**),
- napíše jednoduchú správu, oznámenie a odpoveď na správu, oznámenie so správne použitými základnými gramatickými štruktúrami a vetami (**prima-kvarta**).

Interaktívne rečové spôsobilosti

Žiak

- zapojí sa do jednoduchej, starostlivo vyslovovanej konverzácie ďalších osôb prostredníctvom bežných výrazov, poskytne požadované informácie (**prima-kvarta**)

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Metódy a formy práce výuky sú prepojené s vyučovaním materského jazyka a využívajú sa i metódy práce iných predmetov. Z dramatickej výchovy sa pri vyučovaní francúzštiny uplatňuje hranie rolí a dramatizácia textov. Ďalej sa využívajú metódy hovoreného a písaného slova: vysvetľovanie, grafické znázornenie, metódy slovné – vysvetľovanie, rozhovor, diskusia, reprodukčné a produkčné, analyticko-syntetické, komparácia, motivačné, expozičné, fixačné, diagnostické.

Prierezové témy:

V predmete sa realizujú nasledujúce prierezové témy a ich tematické okruhy:

Osobnostná a sociálna výchova

– pri zadávaní a vyhodnocovaní individuálnych alebo kolektívnych prác, pri rozhovoroch a diskusiách.

Rozvoj schopností poznávania

Sebeoznanie a sebaopätie

Sebaregulácia a sebaorganizácia

Psychohygiena

Kreativita

Poznávanie ľudí

Medziľudské vzťahy

Komunikácia

Kooperácia a kompetícia

Riešenie problémov a rozhodovacie schopnosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Multikultúrna výchova

– naplňa sa najmä pri vyučovaní reálií, kedy žiaci spoznávajú kultúrne zvyklosti frankofónnych krajín a funkcie jazyka ako dorozumievacieho prostriedku, ktorý zjednocuje rôzne národy a ich kultúru.

Kultúrne diferencie

Ľudské vzťahy

Etnický pôvod

Multikulturalita

Princíp sociálnej dohody a solidarity

Mediálna výchova

– je realizovaná pri práci v rámci tematických celkov, pri práci s tlačou a ostatnými mediálnymi prostriedkami.

Kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií

Interpretácia mediálnych informácií a reality

Zloženie mediálnych informácií

Fungovanie médií v spoločnosti

Tvorba mediálnych vyhlásení

Práca v realizačnom time

Environmentálna výchova

– ochrana prírody a životného prostredia, ľudské aktivity, vzťah človeka k problematike, nutnosť medzinárodnej spolupráce – pri čítaní a spracovávaní textov na danú tému, pri diskusiách a prácach na projektoch.

Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

Vzťah človeka k prostrediu

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

1. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Pozdravenie, predstavovanie sa	Zvuková stránka jazyka Abeceda Základné výrazy, pokyny Časovanie slovesa "s'appeler" Podstatné mená a členy-osoby, mestá, oslovenia Elízia Osobné zámená Aj samostatné moi, toi - podmet, zdôraznenie Predložky a, en s názvami miest a krajín Slovosled v oznam.vete Základy reálií Francúzska Zásady telefonnickej komunikácie-telefonát	Žiak bude vedieť nadviazať kontakt <i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i>	Žiak: Ovláda pravidlá francúzskej výslovnosti Vie vyhlásť a prečítať jednoduché francúzske slová Vie sa pozdraviť, predstaviť sa Pozná pravidlá slušného správania - rozlišuje vykanie a tykanie Vie priradiť vybrané mestá do frankofónnych krajín Vie slušne viesť jednoduchý telefonát Vie o dôležitosti členov a o elízii Vie o rozdieloch materského jazyka a francúzskeho jazyka-rody, samohláskový a spoluhláskový system, predložkách a ich funkcii, o slovoslede	17

Kde? Kedy? Ako?	<p>Telefonické rozhovory Dni v týždni Choroby a zdravie Vlastnosti ľudí základné, vybrané Členovia rodiny Miesta niektoré Sloveso etre Slovesný zápor ne...pas,n...pas, non pre celu vetu Rod a číslo prídavných mien Predložka de+podst.meno Otázka vo francúzštine- tvorenie Pieseň</p>	<p>Žiak bude vedieť: Jednoducho nadviazať telefonický rozhovor Jednoducho sa orientovať v čase Vymenovať niektoré choroby Jednoducho označiť niektoré vlastnosti ľudí</p>	<p>Žiak: Vie slušne nadviazať a krátko pokračovať v jednoduchom telefonickom rozhovore Ovláda jednoduchú orientáciu v čase-dni Vie menovať niektoré časté choroby Vie menovať členov rodiny a niektoré základné vlastnosti Vie tvoriť otázky, slovesný a vetný zápor, privlastniť niečo niekomu Vie časovať a používa základné sloveso byť Vie o zhode prídavných mien s podst.m. a používa ju Zaspievať pieseň</p>	<p>16</p>
Čo je to?	<p>Kladná a záporná odpoveď-to je, to nie je... Niektoré bežne používané predmety Predložky miestne - pod, na, vpravo, vľavo Popis jednoduchých obrázkov Či? Čie? Farby Dom a okolie-základná slovná zásoba Noviny a cédéčka Pieseň Člen určitý a neurčitý Množné číslo podstatných mien Pieseň</p>	<p>Žiak bude vedieť: jedno- ducho záporne a kladne odpovedať na otázku Orientovať sa v priestore -základy Jednoducho opísať obrázky Privlastniť niečo niekomu Menovať farby, predmety bežne používané, základné slová o dome a okolí</p>	<p>Žiak Vie záporne- kladne odpovedať Vie sa orientovať v priestore Vie jednoducho opísať obrázky Vie menovať farby Ovláda základnú slovnú zásobu z okruhov-dom, predmety okolo, noviny, cd Vie o určitých a neurčitých členoch Vie vytvoriť, použiť množné číslo podst.m.</p>	<p>17</p>
Moja rodina a moji priatelia	<p>Predstavenie rodiny, povolanie vek, narodeniny, sviatky On je, on má -výrazy Návšteva- jednoduché frázy Privlastňovacie zámená nesamostatné Sloveso avoir Základné číslovky 0- 100</p>	<p>Žiak bude vedieť: jednoducho predstaviť rodinu, menovať povolania, sviatky, uskutočniť návštevu, vyčasovať sloveso mať, používať základné číslovky a nesamostatné privlastňovacie zámená Ovládať niektoré zaužívané frázy so</p>	<p>Žiak vie Jednoducho porozprávať o rodine Napísať blahoželanie k sviatkom Predstaviť sa pri prvej návšteve Používať správne formy sloves mať a byť a základné frázy s nimi</p>	<p>16</p>

	Vynechávanie člena pri povolaniach Báseň	slovesami byť a mať <i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova</i>	Počítat' do sto, čiže uviesť vek Základnú slovnú zásobu o povolaniach a členoch rodiny Recitovať báseň	
--	---	--	--	--

Zdroje:

Vyučovanie francúzskeho jazyka prebieha podľa vybraných učebníc vo francúzštine - vid' nižšie uvedené zdroje. Na dôsledné precvičenie učiva, a najmä na domácu prípravu, je určený pracovný zošit. Pri práci s reáliami je zaradená práca s mapou, obrazovými publikáciami, plánmi, atď. Vybrané tematické celky sú dopĺňané prácou s autentickými materiálmi tlačenými a audiovizuálnymi, využívajú sa i materiály uverejnené na internete, materiály doporučené Francúzskou alianciou. Pri vyučovaní sa využíva základná audiovizuálna technika, k dispozícii je aj učebňa vybavená počítačmi alebo interaktívnou tabuľou. Všetky vyučovacie hodiny sú delené.

Základným zdrojom pre vyučujúcich a žiakov v príme sú učebnica:

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.: En français 1. Bratislava: SPN/Hachette, 2002. ISBN 80-08-03428-9

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.: En français 2. Bratislava: SPN/Hachette, 2001. ISBN 80-08-03229-4

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L' amitié“, beletria, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Realizácia hodnotenia a klasifikácie bude na základe platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,
- slohové písomné práce.

2. ročník (2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Opakovanie	Abeceda, základné výrazy, zvuková, písomná podoba francúzskeho jazyka, lexikálne	Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne	Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme	4

	a gramatické javy z primy			
Naša trieda	<p>Predmety v triede, školské pomôcky, vyučovacie predmety, rozdiel v pomnožných podst.m. v slov.jaz. a vo franc.jaz.</p> <p>Jednoduchý opis učebnice a zaujímavej hodiny</p> <p>Základy školského systému-colllege, lycée -Výrazy: mať šťastie že...avoir de la chance de...</p> <p>Výraz tam je,sú ...il y a-pri určovaní miesta, pri uvádzaní</p> <p>Il y a v opytovacej a v zápornej vete</p> <p>Predložka de po výrazoch množstva</p> <p>Časovanie pravidelných slovies na -er -1.slovesná trieda -parler, écouter</p> <p>Báseň</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Základnú slovnú zásobu z okruhu školských predmetov, pomôcok a učebníc</p> <p>Opísať jednoducho zaujímavú hodinu a učebnicu jazyka, opísať základy školského systému vo Francúzsku, používať niektoré zaužívané výrazy so slovesom mať, určovať miesto alebo uvádzať nové predmety, správne využívať výrazy množstva, časovať slovesá</p> <p>1.slovesnej triedy</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Multikultúrna výchova</i></p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Menovať školské predmety, pomôcky</p> <p>Opísať základnú stavbu učebníc jazyka a svoju triedu</p> <p>Jednoducho opísať zaujímavú hodinu a učebnicu</p> <p>Základné rozdiely školských systémov- franc. a slov.</p> <p>Správne použiť zaužívané výrazy so slovesom mať</p> <p>Určiť miesto alebo uviesť nové predmety, javy</p> <p>Správne použiť výrazy množstva</p> <p>Vyčasovať slovesá</p> <p>1.slovesnej triedy</p>	13
Opakovanie	Súhrnné zhrnutie gramatického a lexikálneho učiva troch posledných lekcií	Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne	Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme	4
Môj týždeň	<p>Slovesá faire, aller -robiť, ísť</p> <p>Sťahovanie predložiek a, de s určitým členom-du, des, au, aux</p> <p>Slovesné väzby parler de, hovoriť o a parler a, hovoriť s...</p> <p>Upevnenie časovania 1.slovesnej triedy</p> <p>Upevnenie čísloviek</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Jednoducho porozprávať o svojom dni a týždni, o základných činnostiach, o divadle a tv, vyjadriť čas - dátum a hodinu</p> <p>Správne časovať slovesá aller, faire</p> <p>Správne používať slovesné väzby a správne tvary určitých členov pri predložkách</p> <p>Správne odpovedať po</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Jednoducho porozprávať o využívaní svojho voľného času a o svojich aktivitách počas týždňa, správne vyjadri čas v rozprávaní</p> <p>Pri rozprávaní správne používa slovesné väzby a slovesné tvary, tvary stiahnutých určitých členov, správne používa si po zápornej</p>	13

	<p>Výraz oui, si</p> <p>Vyjadrenie času - kalendár, dátum, hodiny</p> <p>Slovná zásoba základná divadlo a tv</p> <p>Režim dňa a týždňa, základné činnosti,</p> <p>Hovoriť po...</p> <p>Číslovka prvý,á</p> <p>Pieseň</p>	<p>zápornej otázke</p> <p>Správne používať tvary čísloviek a tvary slovies 1.slovesnej triedy</p> <p><i>Prierezová téma: osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>otázke</p> <p>Ovláda tvary čísloviek a slovies 1.slovesnej triedy</p>	
Upršaná nedeľa	<p>Samostatné osobné zámená - doplnenie, súhrn</p> <p>Slovesá écrire, lire, savoir - písať, čítať, vedieť</p> <p>Základná slovná zásoba - športy, záľuby, voľný čas</p> <p>Anketa - tvorenie otázok</p> <p>Napísanie listu súkromného</p> <p>Slovesá mař rád, zbožňovať - aimer, préférer</p> <p>Jednoduché rozprávanie o trávení víkendu</p> <p>Vyčítanka</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Používať správne tvary osobných samostatných zámen a slovies écrire, lire a savoir, aimer a préférer</p> <p>Jednoducho porozprávať o trávení víkendu a o svojich záľubách</p> <p>Ovládať základnú slovnú zásobu - športy a záľuby, voľný čas</p> <p>Vytvoriť anketu a napísať súkromný list , správny aj formálne</p> <p><i>Prierezová téma: osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Jednoducho porozprávať o trávení víkendu a o svojich záľubách a o športoch, ktorým sa venuje</p> <p>Správne pritom používa slovesné tvary a tvary zámen</p> <p>Vie napísať súkromný list obsahovo primeraný svojej jazykovej úrovni a formálne správny</p> <p>Vie vytvoriť anketu</p>	13
Kde bývaš?	<p>Vyjadrenie adresy a telefónneho čísla</p> <p>Základné číslovky sto a viac do milión</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Jednoducho sa opýtať na cestu a orientovať sa v priestore, vyjadriť svoju adresu aj svoje telefónne</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Jednoducho sa opýtať na cestu, orientovať sa v priestore a opísať</p>	13

	<p>Vyplnenie šeku</p> <p>Precvičovanie číselníkov písomne i ústne</p> <p>Orientácia v priestore - opýtať sa na smer</p> <p>Výrazy blízko a ďaleko od - loin de/pres de...</p> <p>Práca s plánom, mapkou mesta</p> <p>Báseň</p> <p>Dopravné prostriedky a sloveso brať, vziať - prendre</p> <p>Slovesá apprendre a comprendre</p> <p>Väzba s neurčitkom a pour - účelové vety</p> <p>Výraz a zámenná príslovka - y -tam</p> <p>Jednoduché rozprávanie o bývaní a o ceste domov, opis mesta jednoduchý</p> <p>Napísanie pohľadnice</p> <p>Vetosled v dialógoch</p> <p>Báseň</p>	<p>číslo správne, vyplniť šekovú poukážku pomocou číselníkov</p> <p>Pracovať s plánom, mapkou mesta</p> <p>Ovládať základnú slovnú zásobu o dopravných prostriedkoch</p> <p>Jednoducho opísať cestu a mesto</p> <p>Napísať pohľadnicu, aj formálne správne</p> <p>Správne využívať výrazy blízko a ďaleko od..</p> <p>Správne časovať slovesá prendre, apprendre a comprendre</p> <p>Využívať zámennú príslovku y a účelové vety s pour</p> <p>Dbáť na správny vetosled a slovosled v dialógoch</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>cestu</p> <p>Ovláda základnú slovnú zásobu o dopravných prostriedkoch</p> <p>Jednoducho opísať mesto</p> <p>Vie napísať správne adresu a zachytiť i vyjadriť telefónne čísla</p> <p>Vie správne vyplniť šekovú poukážku pomocou číselníkov a adresy</p> <p>Vie pracovať s mapkou mesta</p> <p>Vie napísať pohľadnicu</p> <p>Správne pritom využíva výrazy na orientáciu v priestore a správne vyčasuje slovesá</p> <p>Používa zámennú príslovku a účelové vety</p>	
Opakovanie	<p>Súhrnné zhrnutie gramatického a lexikálneho učiva troch posledných lekcií</p>	<p>Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne</p>	<p>Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme</p>	6

Zdroje:

Vyučovanie francúzskeho jazyka prebieha podľa vybraných učebníc vo francúzštine - vid' nižšie uvedené zdroje. Na dôsledné precvičenie učiva, a najmä na domácu prípravu, je určený pracovný zošit. Pri práci s reáliami je zaradená práca s mapou, obrazovými publikáciami, plánmi, atď. Vybrané tematické celky sú dopĺňané

prácou s autentickými materiálmi tlačnými a audiovizuálnymi, využívajú sa i materiály uverejnené na internete, materiály doporučené Francúzskou alianciou. Pri vyučovaní sa využíva základná audiovizuálna technika, k dispozícii je aj učebňa vybavená počítačmi alebo interaktívnou tabuľou. Všetky vyučovacie hodiny sú delené.

Základným zdrojom pre vyučujúcich a žiakov v príme až kvarte sú učebnica:

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.: En français 1. Bratislava: SPN/Hachette, 2002. ISBN 80-08-03428-9

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.: En français 2. Bratislava: SPN/Hachette, 2001. ISBN 80-08-03229-4

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L' amitié“, beletria, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Realizácia hodnotenia a klasifikácie bude na základe platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,
- slohové písomné práce.

3.ročník (2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma-obsah	Cieľ	Výstup-spôsobilosti	Poč. hod.
Opakovanie	lexikálne javy zo sekundy - opýtať sa na bydlisko, orientovať sa v priestore, športy, záľuby, týždenný program osobný a školský, opis triedy, učebnice a hodiny, školy, môj týždeň, kalendár, čas, hodiny - gramatické javy - il y a, výrazy množstva, 1.slovesná trieda, časovanie nepravidelných slovies, sťahovanie člena, si/oui, samostatné osobné zámená, číslovky od 101 do milión, zámenná príslovka y	Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne	Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme	6

<p>Počasie, ročné obdobia</p>	<p>Ročné obdobia, opis počasia jednotlivých ročných období, práca s mapou - predpoveď počasia vo Francúzsku, svetové strany, mestá vo Francúzsku, pohoria, blížiac sa prázdniny, výber dovolenky a aktivít, báseň. Vyjadrenie blízkej budúcnosti - aller + neurčitok, nepravidelné sloveso dire, používanie predložiek pri ročných obdobiach, tvorba viet so správnym slovosledom, Výrazy - som spokojný, som šťastný.</p>	<p>Žiak bude vedieť: Základnú slovnú zásobu z okruhu počasia, ročných období, svetových strán, dovolenkových aktivít. Opísať jednoducho všetky ročné obdobia, opísať počasie a pracovať s mapou Francúzska, používať niektoré zaužívané výrazy so slovesom byť, správne využívať tvar blízkeho budúceho času, časovať nepravidelné slovesá a slovesá 1.slovesnej triedy, správne používať predložky a slovesné väzby. <i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>Žiak vie: Menovať ročné obdobia, svetové strany, mestá a pohoria Francúzska Opísať počasie a aktivity jednotlivých ročných období Jednoducho opísať ročné obdobia Základné rozdiely podnebia v krajine Správne použiť zaužívané výrazy so slovesom byť Správne použiť tvary blízkeho budúceho času Vyčasovať nepravidelné slovesá, používať predložky a slovesné väzby.</p>	<p>13</p>
<p>Opakovanie</p>	<p>zhrnutie gramatického a lexikálneho učiva</p>	<p>Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne</p>	<p>Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme</p>	<p>4</p>
<p>Ja čítam, ty čítaš</p>	<p>Základné lexikálne výrazy aktivít v knižnici - požičať, vrátiť, otváracie hodiny, zdravenie sa pomocou predložky à, známami autori Francúzska - Jules Verne, Antoine de Saint-Exupéry, la Fontaine, Alexandre Dumas, Victor Hugo, Molière, Maupassant, Sabatier, Alphonse Daudet, básnici a prozaici, báseň Jacquesa Préverta, novinový stánok - noviny</p>	<p>Žiak bude vedieť: Jednoducho porozprávať o aktivitách v knižnici, menovať známych autorov a ich diela, známu tlač, recitovať báseň, jednoducho opísať obsah známej knihy, vyplniť objednávku predplatiteľov tlače. Správne časovať slovesá</p>	<p>Žiak vie: Jednoducho porozprávať o využívaní svojho voľného času a o svojich aktivitách v knižnici, správne vyjadriť čas v rozprávaní Pri rozprávaní správne používa slovesné väzby a slovesné tvary, tvary nesamostatných</p>	<p>13</p>

	<p>a časopisy, známa tlač- Le Monde, Le Figaro, France-Soir, l'Auto- Journal, Elle, Marie- Claire, Pif, časopisy mladých, vyplňanie objednávacieho kupónu, kupónu predplatiteľov, ukážky diel - romány, obsah knihy, čítanie</p> <p>Nesamostatné ukazovacie zámená - ce, cet, cette, ces</p>	<p>Správne používať slovesné väzby a správne tvary prítomného a blízkeho budúceho času</p> <p>Správne odpovedať na otázky</p> <p>Správne používať nesamostatné ukazovacie zámená</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>ukazovacích zámen</p> <p>Jednoducho vie hoovoriť o známych autoroch a dielach, o obsahu známej knihy, o čítaní, o tlačí, vie si objednať - písomne vyplniť predplatiteľský kupón</p>	
Opakovanie	<p>Súhrnné zhrnutie gramatického a lexikálneho učiva posledných lekcí a preopakovanie učiva prvého dielu učebnice - desať lekcí a prepojenie úvodu do druhého dielu učebnice - reálie Francúzska, práca s mapami, práca s opisom obrázka - fantázia a príbehy podľa obrázka</p>	<p>Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne</p> <p>Rozvíť vedomosti o reáliách Francúzska</p> <p><i>Prierezová téma: osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme</p> <p>Vie prakticky využiť svoje vedomosti o reáliách Francúzska</p>	12
Spomienky, spomienky	<p>Rozprávanie o prázdninách a letných aktivitách, letná atmosféra hlavného mesta - Paríža, prázdniny ekologické - príroda, zvieratá...turisti vo Francúzsku a ich oblíbené destinácie. Báseň</p> <p>Zložený minulý čas - so slovesom avoir</p> <p>Časovanie zvratných slovies</p> <p>Zvláštnosti v časovaní slovies zakončených na - er - s'appeler, commencer, nager,</p>	<p>Žiak bude vedieť: Jednoducho porozprávať o svojich letných aktivitách a o dovolenkách vo všeobecnosti, o oblíbených destináciách vo Francúzsku</p> <p>Pracovať s plánom, mapkou mesta</p> <p>Paríž</p> <p>Ovládať základnú slovnú zásobu o letnej atmosfére vo veľkomeste a na vidieku</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Jednoducho porozprávať o letných aktivitách a dovolenkách, vie porovnať leto vo veľkomeste a na vidieku, pozná oblíbené destinácie Francúzov</p> <p>Vie pracovať s plánom Paríža</p> <p>Ovláda základnú slovnú zásobu o letnej dovolenke, dovolenke vo všeobecnosti</p> <p>Jednoducho opísať</p>	13

	<p>essayer</p> <p>Časovanie slovies - voir, connaître,</p> <p>Výrazy aj ja/ ani ja nie - moi aussi/ moi non plus</p>	<p>Jednoducho opísať a porovnať prázdniny v meste a v prírode</p> <p>Napísať o svojich prázdninách</p> <p>Správne využívať výrazy aj ja/ ani ja nie. Správne časovať slovesá voir, connaître, bude vedieť o zvláštnostiach v časovaní 1.slovesnej triedy</p> <p>Bude využívať správne slovesné tvary prítomného a minulého času - zatiaľ však iba s pomocným slovesom mať</p> <p>Správne časovať zvrätne slovesá a vytvoriť rozkazovací spôsob týchto slovies Dbať na správny vetosled a slovosled v dialógoch a písomných prejavoch</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>a porovnať dovolenky Francúzov a Slovákov, dovolenky v meste a na vidieku</p> <p>Vie napísať o svojich prázdninách</p> <p>Správne pritom využíva slovesné tvary v prítomnom a v minulom čase zatiaľ však len s pomocným slovesom mať</p> <p>Správne používa výrazy aj ja/ ani ja nie a správne vyčasuje slovesá 1.slovesnej triedy, ktoré majú isté zvláštnosti v časovaní</p> <p>Používa zvrätne slovesá a ich rozkazovací spôsob</p> <p>Správne časuje nepravidelné slovesá</p> <p>voir, connaître</p>	
Opakovanie	Súhrnné zhrnutie gramatického a lexikálneho učiva troch posledných lekcíí	Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne	Žiak vie prakticky uplatniť adobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme	5

Zdroje:

Vyučovanie francúzskeho jazyka prebieha podľa vybraných učebníc vo francúzštine - vid' nižšie uvedené zdroje. Na dôsledné precvičenie učiva, a najmä na domácu prípravu, je určený pracovný zošit. Pri práci s reáliami je zaradená práca s mapou, obrazovými publikáciami, plánmi, atď. Vybrané tematické celky sú dopĺňané prácou s autentickými materiálmi tlačenými a audiovizuálnymi, využívajú sa i

materiály uverejnené na internete, materiály doporučené Francúzskou alianciou. Pri vyučovaní sa využíva základná audiovizuálna technika, k dispozícii je aj učebňa vybavená počítačmi alebo interaktívnou tabuľou. Všetky vyučovacie hodiny sú delené.

Základným zdrojom pre vyučujúcich a žiakov v príme až kvarte sú učebnica:

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.: En français 1. Bratislava: SPN/Hachette, 2002. ISBN 80-08-03428-9

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.: En français 2. Bratislava: SPN/Hachette, 2001. ISBN 80-08-03229-4

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L' amitié“, beletria, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Realizácia hodnotenia a klasifikácie bude na základe platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,
- slohové písomné práce.

4. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie	<p>Zopakovať poznatky z reálií Francúzska – geografické fakty krajiny a zaujímavosti o Paríži,</p> <p>rozprávanie o prázdninách v minulom čase</p> <p>Zopakovať lexiku z oblastí – ročné obdobia, počasie, knižnica, otváracie hodiny, zdravenie sa s predložkou a, čítanie, príroda, zvieratá, výrazy som spokojný, šťastný..., nesamostatné ukazovacie zámená ce, cet, cette, ces</p> <p>Zopakovať gramatické javy – blízky budúci čas</p> <p>-minulý čas zložený s pomocným slovesom</p>	<p>Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne</p>	<p>Žiak vie prakticky a správne uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme</p>	4

	<p>mať, zvrätané slovesá, slovesá na –eler, eter, cer, ger, ayer</p> <p>Výrazy ja tiež, ani ja nie</p> <p>Nepravidelné slovesá</p> <p>Časovanie v prítomnom i minulom čase</p>			
<p>Prajete si?</p> <p>Nakupovanie</p>	<p>Slovná zásoba – oddelenia v obchodnom dome, tovar, nakupovanie, veľké obchodné domy a malé obchody a butiky v mestskej štvrti, služby – pošta, reštaurácie, park, výpredaj, kiosk</p> <p>Reálie – známe obchodné domy a hypermarkety</p> <p>Gramatika – zložený minulý čas sloves s pomocným slovesom byť, pravidelné slovesá 2. slovesnej triedy na – ir, nepravidelné slovesá venir, pouvoir a vouloir, zámeno tout stojace samostatne alebo v spojení so subst., slovné spojenia s tout, výraz iba, len, až- ne...que</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova,</i> <i>Osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Viesť dialóg pri nakupovaní</p> <p>Opísať svoju dedinu, mesto, či štvrť s obchodmi a službami, ktoré sa tam nachádzajú</p> <p>Vymenovať známe hypermarkety vo Francúzsku</p> <p>Pomenovať tovar, jednotlivé oddelenia vo veľkých obchodných domoch</p> <p>Povedať otváraciu dobu</p> <p>Používať zložený minulý čas s pomocným slovesom byť</p> <p>Dbáť na zhodu podmetu s minulým prídastím</p> <p>Vyčíslovať pravidelné slovesá 2. slovesnej triedy</p> <p>Vyčíslovať nepravidelné slovesá prísť, môcť a chcieť</p> <p>Používať zámeno všetko samostatne alebo v spojení so substantívom</p> <p>Ovládať význam slovných spojení so zámenom všetko</p> <p>Používať výraz iba, až</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>- viesť dialóg pri nakupovaní</p> <p>-opísať obchody a služby v mieste svojho bydliska alebo inde - pomenovať tovar, oddelenia či špecializované obchody, vie sa informovať o otváracích hodinách</p> <p>Pozná hypermarkety frankofónnych krajín v Európe</p> <p>Vie správne vytvoriť a použiť zložený minulý čas s pomocným slovesom byť</p> <p>Dbá na zhodu podmetu s minulým prídastím</p> <p>Vie správne čísať slovesá 2. slovesnej triedy na –ir a nepravidelné slovesá venir, pouvoir a vouloir</p> <p>Správne používa zámeno tout a ovláda významy slovných spojení so zámenom tout</p> <p>Správne používa výraz len, iba, až</p>	13

<p>Ulica, aké divadlo!</p> <p>Mesto</p>	<p>Slovná zásoba- dianie na ulici – vodiči, križovatka, nehoda, sanitka, hasiči, manifestácia študentov</p> <p>Opis obrázkov</p> <p>Reálie – automobilový priemysel vo Francúzsku, značky áut, vodičský preukaz a niektoré pravidlá dopravy</p> <p>Gramatické javy – nepravidelné slovesá <i>devoir, s` inquiéter</i></p> <p>Výraz – vyzerat' spokojný...</p> <p>opakovanie rozkazovacieho spôsobu aj záporného, zhoda prítomnosti minulého s podmetom, slovesná väzba s à</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova,</i></p> <p><i>Osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>Žiak bude vedieť opísať dianie na ulici</p> <p>Opísať obrázky</p> <p>Bude poznať reálie o automobilovom priemysle vo Francúzsku a o niektorých pravidlách dopravy</p> <p>Bude vedieť vyčiasovať nepravidelné slovesá musieť a znepokojovať sa,</p> <p>Používať výraz vyzerat' spokojný...</p> <p>Používať kladný aj záporný rozkaz a používať slovesné väzby s à</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Opísať dianie na ulici – nehodu a okolnosti, manifestáciu...</p> <p>Opísať obrázky</p> <p>Porozprávať o automobilovom priemysle a o niektorých pravidlách dopravy vo Francúzsku</p> <p>Vie správne vyčiasovať nepravidelné slovesá, správne použiť záporný aj kladný rozkaz sloves a slovesné väzby s à</p> <p>Správne využíva hodnotiaci výraz vyzerat' ....</p>	<p>13</p>
<p>Opakovanie</p>	<p>zhrnutie gramatického a lexikálneho učiva</p>	<p>Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne</p>	<p>Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme</p>	<p>5</p>
<p>Móda</p>	<p>Slovná zásoba – prezeranie vitrín obchodov, oblečenie, hodnotenie oblečenia, skúšanie, nakupovanie, farby, móda mladých</p> <p>Reálie – francúzski módni návrhári, prehliadky</p> <p>Gramatické javy- prídavné mená <i>beau, nouveau, vieux</i> – ich tvary, sloveso <i>plaire</i> – súhrn, nepravidelné sloveso <i>mettre</i>, záporné výrazy</p>	<p>Žiak bude vedieť porozprávať o známych francúzskych módných návrhároch, bude vedieť porozprávať o móde mladých a o ich vkuse,</p> <p>Viesť dialóg s predavačom o skúšaní oblečenia a hodnotiť oblečenie</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>porozprávať o známych francúzskych módných návrhároch,</p> <p>porozprávať o móde mladých a o ich vkuse,</p> <p>Viesť dialóg s predavačom o skúšaní oblečenia</p>	<p>13</p>

	<p>personne, jamais, rien</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova,</i></p> <p><i>Osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>Bude vedieť používať rôzne tvary prídavných mien pekný, nový, starý, vyčasovať sloveso páčiť sa a nepravidelné sloveso obliecť si, dať si</p> <p>Bude vedieť používať záporné výrazy nikto, nikdy a nič</p>	<p>a hodnotiť oblečenie</p> <p>Vie správne používať rôzne tvary prídavných mien pekný, nový, starý, správne vie vyčasovať sloveso páčiť sa a nepravidelné sloveso obliecť si, dať si</p> <p>Správne vie používať záporné výrazy nikto, nikdy a nič</p>	
U nás!	<p>Slovná zásoba – bývať, presťahovať sa, predmestie, mestská štvrť, adresa, telefónne číslo, orientácia v priestore, typy bývania – dom, činžiak..., miestnosti, zariadenie, návšteva</p> <p>Reálie – inzeráty – predat', prenajať, kúpiť, realitné agentúry</p> <p>Gramatické javy – imperfektum- jednoduchý minulý čas, príslovky miesta, času, výraz ne...plus-už nie, radové číslovky – tvorba a použitie</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova,</i></p> <p><i>Osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Vyžiadať si adresu a telefónne číslo, poradiť niekomu alebo sa opýtať na smer cesty, pozvať na návštevu a opísať miestnosti a zariadenie bytového priestoru</p> <p>Prečítať si a zorientovať sa v inzerátoch</p> <p>Vyčasovať pravidelné i nepravidelné slovesá v jednoduchom minulom čase</p> <p>Používať príslovky miesta a času</p> <p>Používať a tvoriť radové číslovky</p> <p>Používať výraz ne..plus -už nie</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Vyžiadať si adresu a telefónne číslo, poradiť niekomu alebo sa opýtať na smer cesty, pozvať na návštevu a opísať miestnosti a zariadenie bytového priestoru</p> <p>Prečítať si a zorientovať sa v inzerátoch</p> <p>Správne vyčasovať pravidelné i nepravidelné slovesá v jednoduchom minulom čase</p> <p>Správne používať príslovky miesta a času</p> <p>Správne používať a tvoriť radové číslovky</p> <p>Správne používať výraz ne..plus -už nie</p>	13

Opakovanie	Súhrnné zhrnutie gramatického a lexikálneho učiva posledných lekcí a preopakovanie učiva učebnice - päť lekcí z učebnice a reálie Francúzska, práca s mapami, práca s opisom obrázka - fantázia a príbehy podľa obrázka	Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne Rozvíť vedomosti o reáliách Francúzska <i>Prierezová téma: osobnostná a sociálna výchova</i>	Žiak vie prakticky uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme Vie prakticky využiť svoje vedomosti o reáliách Francúzska	5
-------------------	---	---	---	---

Zdroje :

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.:En français 2. Bratislava: SPN/Hachette, 2001. ISBN 80-08-03229-4

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L' amitié“, umelecká tvorba, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Bude vychádzať z platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,
- slohové písomné práce.

5. ročník (3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie	Slovná zásoba – bývať, presťahovať sa, predmestie, mestská štvrť, adresa, telefónne číslo, orientácia v priestore, typy bývania – dom, činžiak..., miestnosti, zariadenie, návšteva Reálie – inzeráty – predat', prenajať, kúpiť, realitné agentúry Gramatické javy – imperfektum- jednoduchý minulý čas, príslovky miesta, času, výraz ne...plus-už nie, radové číslovky – tvorba	Upevniť vedomosti z gramatiky a lexiky jazyka a môcť nadviazať na ne Vyžiadať si adresu a telefónne číslo, poradiť niekomu alebo sa opýtať na smer cesty, pozvať na návštevu a opísať miestnosti a zariadenie bytového priestoru	Žiak vie prakticky a správne uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme	9 + 5 14

	<p>a použitie</p> <p>Prierezová téma: Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna výchova</p> <p>Étape 2</p> <p>Gramatické a lexikálne cvičenia</p>	<p>Prečítať si a zorientovať sa v inzerátoch</p> <p>Vyčíslovať pravidelné i nepravidelné slovesá v jednoduchom minulom čase</p> <p>Používať príslovky miesta a času</p> <p>Používať a tvoriť radové číslovky</p> <p>Používať výraz ne..plus -už nie</p> <p>Zopakovať a vedieť využiť gramatiku:</p> <p>Imparfait a passé composé</p> <p>Nepravidelné slovesá – časovanie</p> <p>Zhoda prídavného mena s podstatným menom</p> <p>Nepravidelné adjektíva – beau, nouveau, vieux</p> <p>Rozkaz zvratných sloves – aj v zápore</p> <p>Zápor jamais, personne, rien</p> <p>Predložky a slovesné väzby</p> <p>Číslovky</p> <p>Vetosled</p> <p>Lexikálne cvičenia</p>		
Konver - zácia	<p>Bývanie</p> <p>Prierezová téma: Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna</p>	<p>Žiak bude vedieť</p> <p>Opísať jednotlivé typy bývaní, porovnať život v meste a na vidieku, opísať zariadenie bytu</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Opísať jednotlivé typy bývaní, porovnať život v meste a na vidieku, opísať</p>	2

	výchova		zariadenie bytu	
Čo máme dobrého?	<p>Slovná zásoba – pozvanie na večeru, potraviny, jedlá počas dňa, mám hlad, mám smäď, výraz každý deň, príprava jednoduchého jedla, typy reštaurácií</p> <p>Reálie -stravovacie zvyklosti vo Francúzsku, jedálny lístok</p> <p>Báseň J.Prévarta - Raňajky</p> <p>Gramatické javy – delivý člen, spojenia s delivým členom, výnimky, kde s používa de iba bez člena – po výrazoch množstva a po zápore, po slovese aimer</p> <p>Zámenná príslovka en a jej postavenie vo vete</p> <p>Slovesá na-re – doplnenie</p> <p>Attendre</p> <p>Porovnanie koncoviek troch skupín slovies</p> <p>Sloveso boire-piť</p> <p>C est...qui ...zdôraznenie podmetu</p> <p>Prierezová téma:</p> <p>Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna výchova</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Pozvať na večeru,</p> <p>Orientovať sa v jedálnom lístku</p> <p>Menovať zvyklosti a stravovacie návyky Francúzov</p> <p>Poznať typy reštaurácií</p> <p>Menovať základné potraviny a jedlá, nápoje, ovocie a zeleninu</p> <p>Poznať známu báseň Prévarta</p> <p>Vyčiasovať slovesá na-re – attendre, boire</p> <p>Poznať koncovky slovesných skupín</p> <p>Používať v textoch a prejavoch o jedle delivý člen</p> <p>Používať zámennú príslovku en vo vete</p> <p>Zdôrazniť podmet vo vete</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Pozvať do reštaurácie alebo na návštevu</p> <p>Zorientovať sa v jedálnom lístku a v typoch reštaurácií</p> <p>Správne sa orientovať v stravovacích zvyklostiach a vo francúzskej kuchyni</p> <p>Správne využívať základnú slovnú zásobu z oblasti-jedlá a potraviny, nápoje a správne používať delivé členy</p> <p>Správne vyčiasovať nepravidelné slovesá na-re</p> <p>Správne použiť zámennú príslovku en vo vete</p> <p>Správne zdôrazniť podmet</p>	12
Konverzácia	<p>Francúzska kuchyňa, stravovanie, jedlá</p> <p>Prierezová téma:</p> <p>Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna výchova</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Porozprávať o francúzskej kuchyni a o našej tradičnej kuchyni, vytvoriť jednoduchý recept, opísať jedlá počas dňa</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Porozprávať o francúzskej kuchyni a o našej tradičnej kuchyni, vytvoriť jednoduchý recept, opísať jedlá počas dňa</p>	2

<p>Aký rytmus!</p>	<p>Slovná zásoba –rozvrh hodín, názvy predmetov, záujmové krúžky, štúdium na lýceu vo Francúzsku, prijímacie pohovory, maturity, je lepší v..., štúdium jazykov, prázdniny, učebné pomôcky,</p> <p>Školský systém vo Francúzsku</p> <p>Reálie – školský systém vo Francúzsku</p> <p>Báseň J.Prévarta – Le cancre</p> <p>Gramatické javy – stupňovanie prídavných mien a prísloviek – komparatív a superlatív, nepravidelné stupňovanie,</p> <p>Pour + neurčitok – aby</p> <p>Vedľajšie vety účelové,</p> <p>Podstatné mená odvodené od čísloviek – aine, samostatné ukazovacie zámená – celui, celle, ceux, celles/ -ci, la</p> <p>Sloveso dávať prednosť čomu pred čím – préférer qc a qc</p> <p>Prierezová téma: Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna výchova</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Menovať predmety v škole, vyjadriť aktivity na hodinách, vymenovať učebné pomôcky, rozprávať o záujmových krúžkoch, opísať rozvrh hodín vo Francúzsku a u nás,</p> <p>Menovať jednotlivé prázdniny a rozprávať o prázdninách</p> <p>Porozprávať o možnosti študovať jazyky na lýceu vo Francúzsku,</p> <p>Poznať a vedieť porovnať školský systém francúzsky a slovenský</p> <p>Precítiť poéziu J. Prévarta</p> <p>Vedieť stupňovať prídavné mená a príslovky, aj nepravidelne</p> <p>Poznať a používať vedľajšie účelové vety</p> <p>Vedieť odvodiť od čísloviek podstatné mená</p> <p>Používať samostatné ukazovacie zámená</p> <p>Vyčasovať sloveso préférer</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Porozprávať o priebehu vyučovania a o školskom systéme vo Francúzsku a na Slovensku, porozprávať o možnosti štúdia v zahraničí, rozprávať o prázdninách a záujmových aktivitách</p> <p>Vie stupňovať adjektíva a adverbiá, aj nepravidelne</p> <p>Využíva vedľajšiu vetu účelovú</p> <p>Vie odvodiť od číslovky podstatné meno</p> <p>Vie používať samostatné ukazovacie zámená</p> <p>Vie vyčasovať sloveso préférer</p>	<p>12</p>
<p>Konverzácia</p>	<p>Školský systém, vyučovanie a prázdniny, predmety a aktivity na hodinách</p> <p>Prierezová téma: Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna výchova</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Porozprávať o školskom systéme vo Francúzsku a u nás, porozprávať o vyučovaní a prázdninách, o predmetoch a aktivitách na hodinách</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Porozprávať o školskom systéme vo Francúzsku a u nás, porozprávať o vyučovaní a prázdninách, o predmetoch a aktivitách na</p>	<p>2</p>

			hodinách	
Šport, to letí!	<p>Slovná zásoba – zimné a letné športy, vyhrať, prehrať, súťažiť, zúčastniť sa, zlomiť si, družstvo, trénovať</p> <p>Reálie – olympijské hry vo Francúzsku, Zakladateľ oh – Pierre de Coubertin</p> <p>Gramatické javy – jednoduchý budúci čas Futur simple</p> <p>Predmetové osobné zámená v prvej a druhej osobe sg. a pl.</p> <p>Príslovky odvodené od prídavných mien</p> <p>Sloveso sortir – vyjsť si, envoyer –poslať, espérer - dúfať</p> <p>Prierezová téma: Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Porozprávať o jednotlivých typoch športov, o olympijských hrách,</p> <p>Opísať jednoducho športové aktivity</p> <p>Používať slovesné tvary budúceho času</p> <p>Používať predmetové osobné zámená</p> <p>Požívať príslovky</p> <p>Vedieť tvoriť príslovky</p> <p>Vedieť časovať slovesá sortir, envoyer, espérer</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Porozprávať o jednotlivých typoch športov, o olympijských hrách,</p> <p>Opísať jednoducho športové aktivity</p> <p>Používať správne slovesné tvary budúceho času</p> <p>Používať správne predmetové osobné zámená</p> <p>Požívať správne príslovky</p> <p>Vie správne tvoriť príslovky</p> <p>Vie správne časovať slovesá sortir, envoyer, espérer</p>	12
Opakovanie a upevňovanie učiva	<p>Obrázky</p> <p>Hry</p> <p>Lexikálne a gramatické cvičenia</p> <p>Dialógy</p> <p>Prierezová téma: Multikultúrna výchova,</p> <p>Osobnostná a sociálna výchova</p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Opísať obrázok</p> <p>Vymyslieť dialógy</p> <p>Pravdivé a nepravdivé tvrdenia</p> <p>Doplnenie viet</p> <p>Používať delivé členy</p> <p>Používať zámená</p> <p>Používať slovesné časy</p> <p>Prepis textov do jednotlivých slovesných časov</p> <p>Slovesné koncovky</p> <p>Používanie prísloviiek</p> <p>Definície slov v jazyku</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>prakticky a správne uplatniť nadobudnuté jazykové poznatky ako v reči, tak i v písme</p>	9

		<p>Antonymá</p> <p>Synonymá</p> <p>Vhodná slovná zásoba – okruhy tematické</p>		
Konverzácia	<p>Šport</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova,</i></p> <p><i>Osobnostná a sociálna výchova</i></p> <p><i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Menovať letné a zimné športy, jednoducho ich opísať, jednoducho porozprávať o olympijských hrách</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Menovať letné a zimné športy, jednoducho ich opísať, jednoducho porozprávať o olympijských hrách</p>	2
Hudba	<p>Slovná zásoba –</p> <p>Názvy jednotlivých hudobných nástrojov, slovesná väzba – hrať na, divadlo, predstavenie, rocková a klasická hudba, koncert, hudobníci, skupiny, lístky</p> <p>Reálie – vývoj piesne od najstarších čias po súčasnosť, hudobníci a skupiny</p> <p>Gramatické javy – predmetové osobné zámená tretej osoby sg. a pl.</p> <p>Podmienková veta si + présent – podmienka skutočná</p> <p>Slovesá ponúknuť a otvoriť</p> <p>-offrir, ouvrir</p> <p>Zámenná príslovka en – doplnenie</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova,</i></p> <p><i>Osobnostná a sociálna výchova</i></p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p>Žiak bude vedieť:</p> <p>Porozprávať jednoducho o vývoji hudby vo Francúzsku</p> <p>Poznať jednotlivých hudobníkov a skupiny</p> <p>Pozvať na koncert alebo do divadla</p> <p>Objednať lístky, vstupenky</p> <p>Používať predmetové osobné zámená</p> <p>Používať podmienkovú vetu skutočnú</p> <p>Vyčasovať slovesá offrir, ouvrir</p> <p>Používať zámennú príslovku en</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Porozprávať jednoducho o vývoji hudby vo Francúzsku</p> <p>Menovať jednotlivých hudobníkov a skupiny</p> <p>Pozvať na koncert alebo do divadla</p> <p>Objednať lístky, vstupenky</p> <p>Používať správne predmetové osobné zámená</p> <p>Používať správne podmienkovú vetu skutočnú</p> <p>Vyčasovať správne slovesá offrir, ouvrir</p> <p>Používať správne zámennú príslovku en</p>	12

Konverzácia	Kultúra a umenie <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova, Osobnostná a sociálna výchova	Žiak bude vedieť: Jednoducho porozprávať o kultúrnych aktivitách a o umení vo Francúzsku a u nás	Žiak vie: Jednoducho porozprávať o kultúrnych aktivitách a o umení vo Francúzsku a u nás	2
Čo budeme robiť?	Slovná zásoba – záujmy a záľuby, cestovanie, kultúra, hudba, televízia, vysielanie, športy, domáce majstrovanie...voľnočasové aktivity Reálie – voľnočasové aktivity Francúzov Gramatické javy – žiaden, žiadny, žiadna – aucun, aucune Slovesá myslieť, veriť – croire Žiť – vivre Sľúbiť – promettre <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova, Osobnostná a sociálna výchova	Žiak bude vedieť: Porozprávať o voľnočasových aktivitách Francúzov a Slovákov, o svojich záľubách a záujmoch Správne používať zámená aucun, aucune Správne vyčisovať slovesá croire, vivre a promettre a využívať ich v jazykovom prejave	Žiak vie: Porozprávať o voľnočasových aktivitách Francúzov a Slovákov, o svojich záľubách a záujmoch Správne používať zámená aucun, aucune Správne vyčisovať slovesá croire, vivre a promettre a využívať ich v jazykovom prejave	16
Konverzácia	Voľný čas <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova, Osobnostná a sociálna výchova	Žiak bude vedieť: Porozprávať o voľnočasových aktivitách Francúzov a Slovákov, o svojich záľubách a záujmoch	Žiak vie: Porozprávať o voľnočasových aktivitách Francúzov a Slovákov, o svojich záľubách a záujmoch	2

Zdroje :

Taišlová, Jitka – Baranová, Elena - Jean-Louis Clus: En Francais 2. Slovenské pedagogické nakladateľstvo/ Hachette FLE, Bratislava / Paríž, 1994, s.215. ISBN 80-08-03429-7

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L´amitié“, umelecká tvorba, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Bude vychádzať z platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Opakovanie	<ul style="list-style-type: none"> gramatické a lexikálne javy prebrané v 5. ročníku 	Žiak bude vedieť používať prítomný, minulý a budúci čas sloviess	žiak: <ul style="list-style-type: none"> vie v časovom slede prerozprávať krátky príbeh s použitím zloženého minulého, prítomného a blízko budúceho času 	7
Prázdniny	<ul style="list-style-type: none"> osobné zámená ako priamy predmet jednoduchý minulý čas, časovanie sloviess, slovesá na -cer, -ger a -yer časovanie slovesa „croire“ výrazy času: „depuis“, „pendant“, „à partir de“, „jusqu' à“,... slovná zásoba: <ul style="list-style-type: none"> ľudské telo vlastnosti fonetika: <ul style="list-style-type: none"> rozdiely vo výslovnosti zvukov [y], [ʉ] a zvukov [u], [w] 	Žiak bude vedieť rozprávať o minulej udalosti, vyjadriť trvanie, rezervovať hotelovú izbu, opísať osobu, vyjadriť svoj názor, opísať čo robil cez prázdniny <i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i>	žiak: <ul style="list-style-type: none"> vie čítať a opísať kreslený príbeh vie prerozprávať príbeh použitím zloženého i jednoduchého minulého času vie čítať s porozumením a napísať inzerát vie rozprávať o trávení prázdnin na Slovensku a vo Francúzsku vie používať niektoré typické francúzske gestá 	25
Obchody a nákupy	<ul style="list-style-type: none"> nesamostatné a samostatné ukazovacie zámená opytovacie zámeno „lequel“ zámeno "quel" osobné zámená ako nepriamy predmet jednoduchý budúci čas časovanie sloviess „mettre“, „voir“ a „devoir“ osobné zámená ako nepriamy predmet 	Žiak bude vedieť nakupovať, vypýtať si tovar v obchode a zaplatiť rôznymi spôsobmi, dohovoriť sa pri skúšaní si oblečenia, rozprávať o počasí, porozumieť predpovedi počasia, poznať vzťah Francúzov k móde <i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i>	žiak: <ul style="list-style-type: none"> vie rozprávať o nakupovaní vie vyplniť objednávku tovaru vie napísať list priateľovi vie vytvoriť reklamu na tovar vie napísať a prerozprávať predpoveď počasia 	21

	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávanie • slovná zásoba: <ul style="list-style-type: none"> • oblečenia • farby <ul style="list-style-type: none"> • predpoveď počasia • fonetika: <ul style="list-style-type: none"> • sykavky 			
Plán cesty	<ul style="list-style-type: none"> • rozkaz • radové číslovky • sloveso „découvrir“ • zámená „y“ a „en“ nahradzujúce výrazy miesta • slovná zásoba: <ul style="list-style-type: none"> • mesto • plán cesty • predložky a príslovkové určenia miesta • slovesá vyjadrujúce pohyb • fonetika: <ul style="list-style-type: none"> • rozkaz alebo rada? • nosovky 	<p>Žiak sa bude vedieť opýtať sa na cestu, vysvetliť ako sa niekam dostať, rozkázať a poradiť niečo, zakázať niečo,</p> <p>rozlíšiť slušné a neslušné vyjadrovanie, premiestňovať sa prostriedkami hromadnej dopravy v Paríži</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie rozprávať o pláne exkurzie • vie napísať e-mail, list, v ktorom opíše a poradí plán cesty priateľom 	23
Vychádzky	<ul style="list-style-type: none"> • prítomný podmieňovací spôsob • výrazy množstva • zámeno „en“ a výrazy množstva • slovná zásoba: <ul style="list-style-type: none"> • potraviny a nápoje • výrazy množstva • fonetika: <ul style="list-style-type: none"> • vyjadrenie vysvetlenia 	<p>Žiak bude vedieť rezervovať si stôl v reštaurácii, lístky na predstavenie, objednať si niečo v reštaurácii, vypýtať si účet,</p> <p>vyjadriť množstvo, porovnať a vybrať si niečo,</p> <p>vyjadriť, čo by si želali robiť, navrhnúť urobiť niečo,</p>	<p>žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie opísať typické slovenské jedlo a napísať recept na jeho prípravu • napísať e-mail, v ktorom si žiada radu, resp. v ktorom dáva radu 	23

	<ul style="list-style-type: none"> • protikladné zvuky • zvuky [z], [v], [R],... 	<p>porozumieť a navrhnúť recept na prípravu jedla,</p> <p>vyjadriť svoj názor,</p> <p>správať sa v reštaurácii, u priateľa, základné informácie o francúzskej gastronómii</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>		
--	--	--	--	--

V šiestom ročníku dospejú žiaci po úroveň A2-B1 vo vybraných tematických okruhoch. Postupne sa budú tieto tematické celky rozširovať tak, aby žiaci dosiahli stanovené kompetencie vo všetkých štandardami predpísaných okruhoch.

Zdroje:

Základným zdrojom pre vyučujúcich a žiakov v druhom ročníku je učebnica:

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.:En français 3. Bratislava: SPN/Hachette, 2006. ISBN 80-10-00925-3

a učebnica:

Baylon, Ch., Campà, À., Mestreit, C., Murillo, J., Tost, M.: FORUM méthode de français 1. Paris: Hachette, 2000. ISBN 978-2-01-155085-9

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L' amitié“, umelecká tvorba, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Bude vychádzať z platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,
- slohové písomné práce.

7. ročník (3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Opakovanie	<ul style="list-style-type: none"> gramatické a lexikálne javy prebrané v 6. ročníku 	Používať prítomný, minulý a budúci čas slovíes v konverzácii.	<p>žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> vie v časovom slede prerozprávať krátky príbeh s použitím zloženého minulého, prítomného a blízko budúceho času 	3
Stretnutie	<ul style="list-style-type: none"> priama otázka (opakovanie) opakovanie minulých časov le plus-que-parfait výrazy vyjadrujúce čas, trvanie predpony „re-„ a „in-„ fonetika: <ul style="list-style-type: none"> otázka alebo prekvapenie koncové spoluhlásky 	<p>Vedieť prerozprávať nejakú udalosť v minulom čase, predstaviť seba a niekoho iného, byť schopný zoznámiť sa s niekým,</p> <p>Vedieť vyžiadať si upresnenia, byť schopný vyjadriť svoj záujem, vedieť sa vyhnúť odpovedi v rozhovore, byť schopný rozvíjať konverzáciu.</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže viesť rozhovor vie pracovať s internetom, s francúzskymi internetovými stránkami vie napísať e-mail má prehľad o školskom systéme vo Francúzsku vie rozprávať o udalostiach, ktoré prebiehajú počas roka 	23
Na turné				23

	<ul style="list-style-type: none"> • yjadrenie pocitu s konjunktívom • vzťahné zámená /opakovanie/ • výrazy „ce que“, „ce qui“ • zdôraznenie pomocou „c'est... qui“ a „c'est... que“ • komparatív a superlatív • príslovnky s „-ment“ • prípony „-ible“ a „-able“ • slovná zásoba: <ul style="list-style-type: none"> • oblečenia • farby • predpoveď počasia • fonetika: <ul style="list-style-type: none"> • zvolanie: nadšenie, sklamanie <p>zvuky [ʃ], [ʒ]</p>	<p>Vedieť povedať, čo sa mu páči a čo sa mu nepáči,</p> <p>vyčítať niečo niekomu,</p> <p>vyjadriť svoje nadšenie alebo sklamanie,</p> <p>vyjadriť výsledok alebo dôsledok, vysloviť nestrannú odpoveď,</p> <p>zmeniť tému rozhovoru.</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie vyjadriť svoj názor • vie vyjadriť svoje pocity • vie vyjadriť, napísať kritiku • je schopný vypracovať filmovú kritiku • sa oboznámi charakter Francúzov • pozná kultúrne festivaly vo Francúzsku 	
<p>Hovoríme o budúcnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrenie pochybnosti a možnosti pomocou konjunktívu (opakovanie) • prítomný podmieňovací spôsob (opakovanie) • minulý podmieňovací spôsob • podmienkové vety • ženský rod profesií • fonetika: <ul style="list-style-type: none"> • vyjadrenie hypotézy • nosovky 	<p>Vedieť formulovať hypotézy,</p> <p>vyjadriť potreby, želania,</p> <p>sformulovať projekty,</p> <p>vyjadriť pravdepodobnosť,</p> <p>strach, obavy,</p> <p>vyjadriť podmienky,</p> <p>vyjadriť istotu a neistotu,</p> <p>vedieť zmeniť, obnoviť a ukončiť konverzáciu.</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p>	<p>žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie napísať svoj životopis • vie napísať motivačný list • má základné poznatky z oblasti práce, pracovného práva • pozná často používané skratky • vie vyjadriť svoje potreby, želania,... 	<p>23</p>

				4
Písomné slohové práce a ich oprava				
Interview	<p>Pasívum</p> <p>Neurčité adjektíva a zámená</p> <p>zápor</p> <p>Nominálna veta</p> <p>Tvorba mien pomocou sufixov - age, -t,x,ion,-ment</p> <p>Vokatív</p> <p>Francúzske médiá</p> <p><i>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</i></p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p>Vedieť:</p> <p>Oznámiť skutočnosť</p> <p>Vyjadriť súhlas, potvrdiť skutočnosť</p> <p>Využívať lexikálne konektory a vedieť skomponovať prejav</p>	<p>Žiak:</p> <p>Sa vie zorientovať v zahraničnej tlači,</p> <p>Pozná štruktúru článkov a rôzne žánre</p> <p>Vie čítať francúzsku tlač</p> <p>Pozná francúzske médiá a pozná obyčaje Francúzov</p> <p>Vie oznámiť fakty, vyjadriť súhlas a vie skomponovať text pre tlač</p>	12
Ankety a reportáže	<p>Zámenné príslovky en a y</p> <p>Postavenie predmetových zámen vo vete</p> <p>Príčastie prítomné</p>	<p>Vedieť:</p> <p>Vyjadriť svoju mienku, svoje hodnotenie</p> <p>Predpokladať niečo</p> <p>Informovať sa</p>	<p>Žiak:</p> <p>Si vie prečítať reakcie čitateľov tlače pomocou elektronickej pošty či pošty</p>	11

	<p>Prechodník</p> <p>Tvorba mien pomocou sufixov -eur, -euse</p> <p>Fonetické cvičenia</p> <p>Zberatelia</p> <p>Voľný čas Francúzov</p> <p><i>Prierezová téma: Osobnostná a sociálna výchova</i></p>	<p>o niečom</p> <p>Vyjadriť skutočnosť, fakty prezentovať</p>	<p>Pozná zaujímavé a netradičné zberateľské vášne a vie porozprávať o voľnočasových aktivitách Francúzov a porovnáva ich s našimi</p> <p>Hodnotí fakty prostredníctvom svojho názoru a utvrdzuje alebo vyvracia svoje predpoklady</p> <p>Prezentuje svoj názor</p>	
--	--	---	--	--

V siedmom ročníku dospejú žiaci po úroveň B1 vo vybraných tematických okruhoch. Postupne sa budú tieto tematické celky rozširovať tak, aby žiaci dosiahli stanovené kompetencie vo všetkých štandardami predpísaných okruhoch.

Zdroje:

Základným zdrojom pre vyučujúcich a žiakov v druhom ročníku je učebnica:

Campà, À., Mestreit, C., Murillo, J., Tost, M.: FORUM méthode de français 2. Paris: Hachette, 2000. ISBN 978-2-01-155447-5

a učebnice:

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.: En français 3. Bratislava: SPN/Hachette, 2006. ISBN 80-10-00925-3

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L' amitié“, umelecká tvorba, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia výsledkov žiakov vychádza z platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,
- slohové písomné práce.

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie	gramatické a lexikálne javy prebrané v 7. ročníku	Používať prítomný, minulý a budúci čas slovíes, gramatické a lexikálne javy v konverzácii.	žiak: vie v časovom slede prerozprávať krátky príbeh s použitím zloženého minulého, prítomného a blízko budúceho času	3
Verejné vysielania	Ústny a písomný prejav Priama a nepriama reč Časová súslednosť Zmeny označovania času Jednoduchý minulý čas - informatívne Tvorba mien pomocou sufixov - té, -eur, -esse a pomocou -isme, -iste Fonetické cvičenia Ekológia Životné prostredie <i>Prierezová téma:</i> <i>Environmentálna výchova</i> <i>Multikultúrna výchova</i>	Vedieť: Prerozprávať prejav niekoho iného Zhodnotiť niekoho prejav Vyhodnotiť informácie Potvrdiť niekoho prejav, podporiť prejavom	Žiak: Vie prečítať a spracovať obsah z článku z tlače Vie prerozprávať a hodnotí použitím priamej i nepriamej reči prejav iných Vie podporiť prejavom Využíva v prejave časovú súslednosť Pozná problematiku životného prostredia a ekologické problémy vo Francúzsku	12
	Privlastňovacie zámená Neosobné vetné	Vedieť:	Žiak: Pozná štruktúru	12

<p>Plány, projekty</p>	<p>konštrukcie</p> <p>Vetné konštrukcie s neurčitkom</p> <p>Vyjadrenie účelu, cieľa</p> <p>Zložené podstatné a prídavné mená</p> <p>Otázka priama a nepriama</p> <p>- Fonetika</p> <p>Solidarita</p> <p>Človek a spoločnosť</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Osobnostná a sociálna výchova</i></p> <p><i>Multikultúrna výchova</i></p>	<p>Navrhnuť niečo urobiť</p> <p>Vyjadriť účel, cieľ alebo úmysel, zámer</p> <p>Prezentovať, sformulovať alebo upresniť nejakú myšlienku, nejaký argument</p> <p>Vyjadriť obmedzenie</p>	<p>prospektu a petície</p> <p>Používa účelové vety</p> <p>Prezentuje svoje myšlienky a argumenty</p> <p>Vie vyjadriť obmedzenia</p> <p>Používa privlastňovacie zámená a neosobné vetné konštrukcie</p> <p>Vie použiť konštrukcie s neurčitkom</p> <p>Pozná zložené podstatné a prídavné mená</p> <p>Pozná rôzne typy otázok</p> <p>Pozná rôzne asociácie vo Francúzsku zamerané na solidaritu</p>	
<p>Diskusie</p>	<p>Vyjadrenie príčiny a dôsledku</p> <p>Príkaz a zákaz</p> <p>Vyjadrenie opozície, nesúhlasu</p> <p>Prefixy negácie</p> <p>Jednoduchá oznamovacia veta - súvetie - vzťažné vety - fonetika</p> <p>Bývanie</p> <p>Umenie</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Multikultúrna výchova</i></p>	<p>Vedieť:</p> <p>Vyjadriť príčinu a dôsledok, následok</p> <p>Postaviť sa proti</p> <p>Odpovedať na argumenty</p> <p>Potvrdiť, obhájiť svoju pozíciu, tvrdenie</p> <p>Formulovať zákazy</p> <p>Vyjadriť prijatie alebo neprijatie</p>	<p>Žiak:</p> <p>Porozprávať o umení a o bývaní vo Francúzsku</p> <p>Vie vo svojom prejave vyjadriť príčinu a následok, vie odpovedať na argumenty a obhájiť svoj názor</p> <p>Vie sformulovať zákazy</p> <p>Vie vyjadriť akceptovanie alebo neakceptovanie nejakého argumentu, faktu</p> <p>Pozná formulovanie protestného listu</p> <p>Pozná diskusné</p>	<p>14</p>

			fórum Rozozná intonáciu jednoduchej vety a vzťahného súvetia	
Sľuby	Zložené vzťahné zámená Zložený budúci čas Minulý neurčitok Lexikálne konektory textu Tvorba slovies - sufixmi -er a -ir Súvetie -priraďovacie a podraďovacie Štylizračné cvičenie Francúzsko Politické inštitúcie, imigrácia do krajiny Konverzačné témy <i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova</i>	Vedieť: Presvedčiť, pokúsiť sa presvedčiť Odhaliť Vyjadriť relatívnosť a nuansy, odtienky Dať si čas na premýšľanie Prerušiť niekoho Nenechať priestor na vyjadrenie sa inému Konverzovať na dané témy	Žiak: Pozná symboly a reálie Francúzska Oboznámi sa s politickými inštitúciami a problémom imigrácie do krajiny Pozná formulovanie svedectva a vyhlásenia Využíva zložené vzťahné zámená - využíva časy - aj zložený budúci a minulý neurčitok Pozná lexikálne konektory textu Rozozná foneticky súvetie priraďovacie od podraďovacieho Vie presvedčiť iných a vyjadriť relatívnosť alebo odtienky Dokáže si dať čas na premýšľanie Vie prerušiť alebo nenechá priestor na vyjadrenie sa	15
Písomné a slohové práce a ich oprava				4

Zdroje :

Základným zdrojom pre vyučujúcich a žiakov vo štvrtom ročníku je učebnica:

Campà, À., Mestreit, C., Murillo, J., Tost, M.: FORUM méthode de français 2. Paris: Hachette, 2000. ISBN 978-2-01-155447-5

a učebnice:

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.:En français 3. Bratislava: SPN/Hachette, 2006. ISBN 80-10-00925-3

Taišlová, J., Baranová, E., Cluse, J-L.:En français 4. Bratislava: SPN/Hachette, 1996.

ISBN 80-08-01137-8

Ďalšími zdrojmi informácií sú: dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, mesačník „L' amitié“, umelecká tvorba, mapy, obrazový materiál, internet.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia výsledkov žiakov vychádza z platnej legislatívy, pričom ako podklady na záverečné hodnotenie budú slúžiť:

- priebežné gramatické testy na zhodnotenie písomného prejavu,
- projektové, posterové úlohy,
- individuálna či skupinová konverzácia na zhodnotenie ústneho prejavu,
- posluchové cvičenia, interpretácia textu na zhodnotenie porozumenia,
- slohové písomné práce.

Učebné osnovy pre predmet

NEMECKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu:

NJ je štátnym jazykom v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku a dorozumievacím jazykom v iných nemecky hovoriacich krajinách. Spoločenskou požiadavkou je jeho aktívne zvládnutie. Poňatie učebného predmetu, učebný obsah a vyučovacie metódy sú založené na princípoch komunikatívnosti, postupného rozvíjania vedomostí, zručností a návykov, veku primeranosti a postupne narastajúcej náročnosti v súčinnosti s princípmi humanity, vzájomnej tolerancie a demokracie, plne rešpektujúc individuálne schopnosti, sociálne a jazykové prostredie žiakov.

NJ prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci EÚ. Osvojením si NJ pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce. NJ umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v NJ vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky. Učenie sa NJ podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v NJ sú dôležité pre podporu mobility v rámci EÚ, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorých z jej členských štátov. Vo výuke vzniká priestor pre nadpredmetové a predmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú.

Organizačné vymedzenie:

Vyučovací predmet Nemecký jazyk je zaradený do vyučovania v prvej osemročnej triede gymnázia. Ako ďalší cudzí jazyk má dotáciu v prvej 2 hodiny. Vyučovanie je uskutočňované podľa učebnice Pingpong Neu 1, vydanej nakladateľstvom Hueber. Na hodinách sa využívajú ďalšie doplnkové materiály, napr. časopis Hurra, video kurzy, posluchové materiály, rôzne materiály dostupné online, nástenné mapy a ďalší obrazový materiál a rôzne cvičebnice gramatiky. Každý žiak má k dispozícii učebnicu a pracovný zošit.

Ciele:

Hlavný cieľ vyučovania predmetu obsahuje tri cieľové komponenty: komunikatívny, kognitívny a formatívny. Kľúčovým pojmom je komunikatívna kompetencia, čiže schopnosť žiaka porozumieť a tvoriť z lexikálnej a gramatickej stránky správne vety ako aj schopnosť interakcie v bežných životných situáciách v súlade s jazykovými normami NJ.

Kompetencie – spôsobilosti - výstup:

Kompetencie:

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností.

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácií. Komunikatívne kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- **jazyková kompetencia** *Ja a tí ostatní / Takí sme / Otec, mama, dedko, babka/ Doma/ Všetdný deň a škola*
- **sociolingvistická kompetencia** *Ja a tí ostatní*
- **pragmatická kompetencia** *Všetdný deň, škola*

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú

-**počúvanie s porozumením**

- **čítanie s porozumením**

- **písomný prejav**

- **ústny prejav** – dialóg

- monológ

Spôsobilosti:

Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie:

- nadviazať kontakt v súlade s kom. situáciou
- vypočuť si a podať informácie
- vybrať si z ponúkaných možností
- vyjadriť svoj názor
- vyjadriť svoju vôľu
- vyjadriť svoju schopnosť
- vnímať a prejavovať svoje city
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- reagovať vo vyhrotenej situácií
- stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti.
- reagovať na príbeh alebo udalosť
- ponúknuť a reagovať na ponuku
- reagovať na niečo čo sa udialo v minulosti
- reagovať pri prvom stretnutí
- korešpondovať
- telefonovať

- vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- vypracovať prezentáciu/ prednášku
- obohatiť/doplniť štruktúrovanú prezentáciu/ prednášku
- zúčastniť sa na diskusii/argumentovať
- uistiť sa v diskusii, že moje slová, môj výklad, môj argument boli pochopené
- porozprávať niečo

Výstup:

Žiaci píšú kontrolné práce, zamerané na spätnú väzbu osvojenia si učiva. Testy sa píšú po prebratí každého celku. Okrem toho sa píšú dve povinné práce. Práce sa píšú v prvom polroku a na konci školského roka.

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Metódy:

1. metódy slovné

- metódy hovoreného slova: dialóg, diskusia *Ja a tí ostatní / Otec, mama, dedko, babka/ Škola/Školské veci/ Ľudia/Mladí ľudia/ Všetný deň-Voľný čas/Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*

- metódy písaného slova a grafického znázornenia *Otec, mama, dedko, babka/ Všetný deň, škola / Doma, kamaráti/ Škola/Školské veci/ Všetný deň-Voľný čas/Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*

2. metódy názorno-demonštračné *Ja a tí ostatní/ Všetný deň, škola/ Škola/ Školské veci/ Všetný deň-Voľný čas*

3. motivačné metódy(rozprávanie, rozhovor) *Ja a tí ostatní/ Takí sme/ Otec, mama, dedko, babka/ Doma, kamaráti / Všetný deň, škola*

4. metódy reprodukčné *Takí sme/ Školské veci/ Mladí ľudia/ Všetný deň-Voľný čas*

5. metódy produkčné *Škola/Školské veci/ Mladí ľudia/ Ľudia/ Všetný deň-Voľný čas/*

6. motivačné metódy *Otec, mama, dedko, babka/ Všetný deň-Voľný čas/*

7. expozičné metódy (vysvetľovanie) *Všetný deň, škola/ Škola/Školské veci/ Ľudia/ Mladí ľudia/ Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*

8. fixačné metódy (opakovanie, precvičovanie) *Ja a tí ostatní/ Takí sme/ Otec, mama, dedko, babka/ Všetný deň, škola / Doma, kamaráti/ Škola/Školské veci/ Ľudia/Mladí ľudia/ Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*

9. diagnostické metódy *Škola/Školské veci/ Ľudia/ Mladí ľudia/ Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*

10. aplikačné metódy *Škola, Školské veci, Ľudia, Mladí ľudia, Všetný deň-Voľný čas*

11. praktické metódy *Škola/ Čo robíme dnes*

12. Inovatívne metódy IKT *Škola/Školské veci/ Ľudia/ Mladí ľudia*

Organizačné formy vyučovania:

- frontálne – formy hromadnej práce *Doma, kamaráti, Škola, Školské veci/ Ľudia/ Mladí ľudia/ Všetný deň-Voľný čas/ Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*
- skupinové – vyučovanie skupín žiakov *Škola/ Všetný deň-Voľný čas /Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*
- výučba vo dvojiciach *Ja a tí ostatní*
- individuálne – vyučovanie s jednotlivcami
- krátkodobé projekty – *Škola/Školské veci/ Ľudia/ Mladí ľudia /*
- dlhodobé
- formy zamerané na teoretické vyučovanie *Škola/Školské veci,/Ľudia/Mladí ľudia/ Všetný deň-Voľný čas/ Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*
- formy zamerané na praktickú činnosť *Škola/ Dobrú chuť*
- spontánne vznikajúce činnosti *Škola/Školské vec/, Ľudia/ Mladí ľudia/ Všetný deň-Voľný čas /Čo robíme dnes/ Prázdniny/ Dobrú chuť*
- aktivizujúce formy (napr. súťaže, kvízy) *Takí sme/ Škola/Školské vec/ Ľudia/ Mladí ľudia/ Čo robíme dnes*
- pasívne (návštevy rôznych podujatí)
- projektové vyučovanie *Otec, mama, dedko, babka / Všetný deň, škola/ Škola/Školské veci/ Ľudia/ Mladí ľudia*
- vyučovanie v odborných učebniciach *Škola/Školské veci/ Ľudia/ Mladí ľudia*

Výstup: žiaci píšú kontrolné práce, zamerané na spätnú väzbu osvojenia si učiva. Testy sa píšú po prebratí každého celku. Okrem toho sa píšú dve povinné práce. Práce sa píšú v prvom polroku a na konci školského roka.

Prierezové témy:

V predmete NJ sú realizované nasledujúce prierezové témy a ich tematické okruhy:

Osobnostná a sociálna výchova

- pri projektoch, rozhovoroch, skupinovej práci

Komunikácia

Kreativita

Seberealizácia a sebaorganizácia

Multikultúrna výchova

- pri reáliách, poznávaní významu cudzieho jazyka ako prostriedku komunikácie, poznávaní kultúrnych zvyklostí nemecky hovoriacich krajín

Kultúrna diferencia

Multikulturalita

Mediálna výchova

- pri práci v rámci konverzačných tém, pri čítaní s porozumením

Fungovanie a vplyv médií v spoločnosti

Výchova k mysleniu v európskych a globálnych súvislostiach

- pri reáliách, konverzačných témach voľný čas – cestovanie, prázdniny, hudba, film a pod.

Európa a svet nás zaujímajú

Objavujeme Európu a svet

Environmentálna výchova

- pri diskusiách, projektoch, pri čítaní na danú tému

Ľudské aktivity a problematika životného prostredia

1. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
Ja a tí ostatní	Pravopis a výslovnosť, kontakty, pozdravy <i>(mediálna výchova)</i>	Počúvať nemeckú výslovnosť a reprodukovať slová Vyjadriť svoje meno, rozoznať pozdravy a opýtať sa na inú osobu – dramatizovať	Opakoval nemeckú výslovnosť v slovách, vyjadril svoje meno, rozoznal pozdravy a predviedol rozhovor s inou osobou	17
	Nemecko, bývanie, predstavovanie <i>(Multikultúrna výchova)</i>	Rozlišovať nemecky hovoriace krajiny, mestá, vysvetliť a tvoriť otázky ku bývaniu	Popísal nemecky hovoriace krajiny a ilustroval rozhovor s neznámou osobou o bývaní	
Takí sme	Čísla a číslice, telefonický rozhovor s telefónnym číslom	Rozlíšiť a pomenovať číslice, viesť telefonický rozhovor s priateľom a uviesť číslo telefónu	Rozlíšil číslice do 20, reprodukoval telefonický rozhovor s priateľom	12
	Kto je to, mail	Viesť rozhovor so známou i neznámou osobou, stručne predstaviť novú	Rozprával sa s známou i neznámou osobou, predstavil seba a inú	

		osobu, napísať mail o sebe	osobu, napísal mail o sebe	
Otec, mama, dedko, babka	Ja a moja rodina <i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Finančná gramotnosť</i>	Rozlišovať, pomenovať a predstaviť členov rodiny, vytvoriť projekt, rozoznať používanie určitého, neurčitého člena a privlastňovacieho zámena, napísať mail o svojej rodine	Pomenoval členov rodiny a vytvoril projekt o svojej rodine, poznať a harmonizovať jednotlivé potreby, vysvetliť kedy sporiť, kedy si požičať, správne použil určitý, neurčitý člen a privlastňovacie zámená, napísal mail o svojej rodine	12
	Abeceda	Reprodukovať nemeckú abecedu, hláskovať slová, podľa fotky predstaviť niekoho z rodiny	Rozlíšil písmená nemeckej abecedy, hláskoval slová a podľa fotky popísal člena rodiny	
Doma	Doma, Ja a moji kamaráti <i>(multikultúrna výchova)</i>	Popísať domáce aktivity a aktivity vo voľnom čase, reprodukovať telefonický rozhovor s kamarátmi	Hovoril o svojej činnosti doma a vo voľnom čase, zostavil rozhovor s kamarátmi	20
	Čísla, roky, číslice	Rozlíšiť a pomenovať číslice od 20, rozoznať označenie dátumu, roka a množstva	Pomenoval číslice od 20 a naučil sa rozlíšiť rok a množstvo	
	Čo robí tvoja rodina <i>(multikultúrna výchova)</i>	Popísať a znázorniť čo robíme doma, diskutovať o tom s kamarátom, používať modálne sloveso chcieť v podmienkovacom spôsobe, analyzovať a zostaviť inzerát, utriediť informácie o neznámych mladých ľuďoch	Pomenoval činnosti doma a hovoril o nich s kamarátom, prečítal a zostavil inzerát, do tabuľky zoradil nové informácie o mladých ľuďoch	
Všetdný deň a škola	Škola	Pomenovať predmety v škole a povedať stručne, čo sa v nich učí	Rozoznal a pomenoval školské predmety a povedal, čo sa žiaci na nich učia	5
	Vyučovacie predmety	Zostaviť rozvrh hodín s predmetmi a diskutovať o hodinách	V projektovej práci utvoril rozvrh hodín na celý týždeň	

			a diskutoval o ňom	
--	--	--	--------------------	--

Zdroje:

Vyučovanie je uskutočňované podľa učebnice Pingpong Neu 1, vydanej nakladateľstvom Hueber. Na hodinách sa využívajú ďalšie doplnkové materiály, napr. časopis Hurra. Kinderspitze, video kurzy, posluchové materiály dostupné online, nástenné mapy a ďalší obrazový materiál a rôzne cvičebnice gramatiky. Každý žiak má k dispozícii učebnicu a pracovný zošit.

Hodnotenie:

Realizácia hodnotenia a klasifikácie bude na základe platnej legislatívy.

2. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tématický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup spôsobilosti	Počet hodín
Škola a všedný deň <i>(Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova)</i>	Rozvrh hodín	Pomenovať jednotlivé predmety v rozvrhu a činnosti na hodinách, zoradiť ich podľa hodín a dní, vyhotoviť vlastný rozvrh hodín. Vybrať si obľúbený a neobľúbený predmet, reprodukovať rozhovor so spolužiakmi o predmetoch. Používať radové číslovky.	Žiak pomenoval dni v týždni, hodiny a školské predmety. Vyhotovil vlastný rozvrh hodín. Vybral a pomenoval neobľúbený a obľúbený predmet. Hovoril o činnosti na hodinách, rozprával sa o predmetoch so spolužiakmi	14
	Hlúposti	Rozoznať chyby v dialóge, opraviť ich. Doplniť do dialógu správne sloveso v správnom tvare. Rozlišovať prvú a druhú osobu množného čísla	Žiak opravil nesprávne vety, správne doplnil slovesá a tvary, naučil sa rozlíšiť druhú a tretiu osobu množného čísla.	
	Školy v Nemecku	Zoradiť a popísať obrázky žiakov a ich činnosti. Povedať, čo robia žiaci v škole a mimo nej. Pomenovať typy škôl v Nemecku	Žiak popísal obrázky žiakov a ich činnosti. Pomenoval typy nemeckých a slovenských škôl, pri komunikácii	

		a porovnať ich s našimi školami. Vybrať informácie z daného vysvedčenia, porovnať ho s naším. Vyjadriť správne tretiu osobu množného čísla. Čítať samostatne s porozumením neznámy text a dokázať zodpovedať úlohy k textu	používal správne aj tretiu osobu množného čísla. Čítal samostatne a s porozumením neznámy text.	
Školské potreby <i>(Osobnostný a sociálny rozvoj)</i>	To potrebujem	Usporiadať a popísať krátky príbeh podľa obrázkov. Rozoznať základné školské pomôcky, ich rody a použiť ich v jednoduchej vete, používať prvý pád a neurčitý člen v prvej vete, určitý v druhej. Používať aj privlastňovacie zámená môj, tvoj a zápor žiaden.	Žiak popísal krátky príbeh podľa obrázkov. Rozlíšil základné školské pomôcky a ich rody. Vytvoril jednoduché vety a správne používal neurčitý, určitý člen a zápornú vetu.	16
	To máme v škole	Popísať obrázky a používať jednoduchú vetu s neurčitým a určitým členom a s bezpredložkovým a predložkovým predmetom. Vytvoriť dialóg s novými výrazmi, aplikovať v nich nové poznatky. Všimnúť si formu listu, doplniť osobné zámená v nominatíve a uvedomiť si rozdiel v rode v porovnaní so slovenčinou, napísať list priateľovi. Zvládnuť	Žiak popísal obrázky a použil jednoduché vety s predmetom. Vytvoril nové dialógy, v ktorých použil získané vedomosti. Napísal samostatne list s podstatnými menami a osobnými zámenami. Naučil sa tvoriť množné číslo podstatných mien. Nové poznatky aplikoval v hre so spolužiakom. Čítal samostatne	

		tvorenie množného čísla podstatných mien, naučiť sa ho pri každom slovíčku. Diskutovať so spolužiakmi k daným témam. Aplikovať získané poznatky v hre. Čítať samostatne a s porozumením neznámy text, rozhodnúť o správnosť výpovedí a odpovedať na otázky k textu.	neznámy text a splnil uvedené úlohy.	
Spoločnosť – ľudia <i>(Osobnostný a sociálny rozvoj)</i>	Ľudia, ľudia – učitelia	Priradiť daným obrázkom správne texty a vlastnosti, povedať kto sú tie osoby.. Tvoriť vety s prídavným menom v prísudku. Určiť, ktorý text sa hodí ku ktorému učiteľovi, charakterizovať svojich učiteľov. Reprodukovať dialóg a zostaviť zoznam vecí, ktoré môžeme doma zabudnúť. Správne používať akuzatív podstatných mien v perfekto slovesa zabudnúť. Zoradiť jednotlivé časti listu a napísať odpoveď.	Žiak popísal osoby a ich aj charakterizoval. Tvoril správne vety s menným prísudkom. Charakterizoval učiteľov. Uvtoril zoznam zabudnutých vecí a používal správny pád podstatných mien v spojení so slovesom zabudnúť v perfekto. Napísal odpoveď na list.	19
	Rozprávať sa	Reprodukovať výzvy učiteľa a pochopiť systém tvorenia rozkazu – utvoriť nové príklady. Reprodukovať dialóg, vytvoriť nový a porovnať zdvorilé a nezdvorilé frázy, prosby. Popísať, čo je študentská rada,	Žiak pochopil systém tvorenia imperatívu v nemčine, vytvoril nové dialógy. Rozlíšil zdvorilé a nezdvorilé frázy. Popísal študentskú radu a jej povinnosti. Naučil sa používať tretiu	

		<p>samospráva v nemeckej škole a aké ma povinnosti. Porovnať s študentskou radou u nás, diskutovať o téme. Používať v rozhovore zdvorilostnú frázu s vykaním. Zoradiť obrázky s správnymi dialógmi. Čítať samostatne a s porozumením názory žiakov na učiteľov a vysvedčenia.</p>	<p>osobu množného čísla na zdvorilé vykanie. Čítal s porozumením neznámy text.</p>	
<p>Mládež (Osobnostný a sociálny rozvoj)</p>	<p>Mladí ľudia</p> <p>Kamaráti</p> <p>To je zaujímavé</p>	<p>Priradil výpovede osôb ku obrázkom, popísal ich a udal miesto, kde sa nachádzajú.</p> <p>Vypočul si dialóg dvoch spolužiakov, používať správne akuzatív v spojení so sovesom mať, chcieť a požičať. Používať namiesto podstatných mien osobné zámená v správnom páde. Tvoríť nové dialógy.</p> <p>Zostaviť podľa posluhu textu tabuľku opytovacích zámien a určiť slovosled doplňovacej otázky. Tvoríť nové dialógy. Rozoznať komu patrí inzerát a podľa vzorov utvoriť svoj vlastný. V rozhovore používať opytovacie zámená. Vyhотовiť spoločenskú hru Kvarteto a zahrať si so spolužiakmi,</p>	<p>Žiak popísal osoby na obrázkoch, miesto kde sú.</p> <p>Používal správne akuzatív podstatných mien v spojení s danými slovesami.</p> <p>Tvoril dialógy, v ktorých aplikoval získané poznatky. Zostavil tabuľku opytovacích zámien a tvoril otázky.</p> <p>Pochopil obsah a formu inzerátov a vytvoril nový inzerát.</p> <p>Samostane vyhotovil spoločenskú hru a zahral sa s ňou so spolužiakmi.</p> <p>Oboznámil sa s formou listu do redakcie a napísal vlastný príspevok.</p> <p>Viedol rozhovor so spolužiakom o tom,</p>	<p>17</p>

		<p>aplikovať poznatky z predchádzajúcich hodín.</p> <p>Vytvoriť list do časopisu podľa vzoru v učebnici, používať doplňovacie otázky a modálne sloveso chcieť. Diskutovať s partnerom, čo má a čo nemá rád.</p> <p>Spontánne čítať neznámy text, odpovedať na otázky, vyjadriť svoj názor, rozhodnúť, či výpovede sú správne alebo nesprávne.</p>	<p>čo má a nemá rád.</p> <p>Čítal s porozumením neznámy text.</p>	
--	--	---	---	--

Zdroje:

Zdrojom informácií je v prvom rade učebnica a pracovný zošit PINGPONG Neu 1, gramatické tabuľky, odborné príručky, časopisy, literatúra a internet

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA 15/2006-R. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce

3. ročník (2 hodín týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Všetdný deň Voľný čas	Opäť všetky dni Koničky	<p>Hovoriť a popísať koničky vo voľnom čase, porovnať ich s minulosťou</p> <p>Vedieť časovať slovesá s odlučiteľnými, neodlučiteľnými predponami a vytvoriť</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomenuje svoje koničky, porovná ich s minulosťou - popíše činnosť vo voľnom čase - vyčasuje slovesá s odlučiteľnou, neodlučiteľno predponou 	7

		rámcovú konštrukciu	a použije ich správne vo vete	
	Deň za dňom	<p>Pomenovať činnosti počas dňa, cez týždeň, počas roka, zostaviť denný-týždenný plán, popísať jeden deň</p> <p>Správne používať časové údaje</p> <p>Používať modálne slovesá musieť a vedieť, rozoznať ich vo vete a správne tvoriť vety s nimi</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomenuje aktivity počas dňa, týždňa a roka, zostaví denný plán a popíše činnosť počas dňa - správne používa časové údaje a modálne slovesá 	8
	Čím by si chcel byť	<p>Pomenovať jednotlivé povolania, priradiť k nim činnosti</p> <p>Diskutovať o budúcom povolaní a o svojich predstavách o ňom</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> -pomenuje povolania a činnosti -diskutuje o povolaniach a o svojich predstavách o nich 	5
Čo robíme dnes	Kto kam pôjde, ide....	<p>Reprodukovať kam idú osoby, určiť cieľ a používať správnu predložku na vyjadrenie smeru</p> <p>Uviesť príklad kam chodíme najradšej, v nedeľu, kam musíme a kam by sme chceli ísť</p> <p>Správne rozlišovať smerové predložky s akuzatívom</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje smer kam idú osoby - uvedie príklady kam chodí, kam musí ísť a kam by chcel ísť - správne rozlišuje smerové príslovky s akuzatívom 	4
	Len žiadnu nudu	<p>Zoradiť činnosti mladých ľudí vo voľnom čase podľa obľúbenosti</p> <p>Napísať e-mail a SMS čo robím cez týždeň, kam pôjdem</p> <p>Rozoznať správnu</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> -zoradí činnosť žiakov vo voľnom čase podľa obľúbenosti -napíše e-mail,SMS - používa správnu 	10

		<p>štruktúru nemeckej vety s časovými údajmi</p> <p>Porovnať osoby pomocou prídavných mien a priradiť antonymum</p> <p>Ilustrovať rozhovor a používať v ňom frázy na odmietnutie a prehováranie</p> <p>Napísať pozvánku na párty s časovými údajmi</p> <p>Správne používať radové číslovky pri používaní dátumu</p>	<p>štruktúru nemeckej vety s časovými údajmi</p> <p>-porovná vlastnosti osôb a utvorí antonymum</p> <p>- rozpráva sa so spolužiakom a v rozhovore používa frázy na odmietnutie a prehováranie</p> <p>-napíše pozvánku s časovými údajmi</p> <p>- správne používa radové číslovky</p>	
Hurá na prázdniny	Cesty snov	<p>Popísať svoje prázdninové plány, sny, destinácie a čo tam je</p> <p>Vyjadriť svoje prania a želania</p> <p>Správne používať slovesá vyjadrujúce pohyb ako aj predložky v spojení s zemepisnými názvami</p> <p>Napísať pohľadnicu z prázdnin</p>	<p>Žiak</p> <p>- popíše svoje prázdninové plány, vyjadrí svoje túžby a želania</p> <p>- správne používa pohybové slovesá a predložky v spojení s zemepisnými názvami</p> <p>- napíše pohľadnicu z prázdnin</p>	6
	Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko	<p>Pomenovať nemecky hovoriace krajiny, ich polohu, pohoria, mestá, zaujímavosti</p> <p>Rozoznať predložky v spojení s zemepisnými názvami štátov, miest, pohorí a riek</p> <p>Diskutovať o prázdninách s použitím zemepisných názvov</p> <p>Porozumieť neznámemu textu</p>	<p>Žiak</p> <p>- pomenuje nemecky hovoriace krajiny, ich polohu, pohoria, najväčšie mestá</p> <p>- správne rozoznáva predložky v spojení s zemepisnými názvami</p> <p>- porozumie neznámemu textu a správne zaradí obrázky</p>	10

		a zoradiť ku nemu správne obrázky	k textu	
Dobrá chuť	To sa je u nás a niekde inde	<p>Pomenovať štáty a ich typické národné špeciality</p> <p>Popísať krátky príbeh z minulosti a používať jednoduchý minulý čas pomocných slovies</p> <p>Popísať jedlo a pitie v Nemecku, porovnať ho s jedlom na Slovensku</p> <p>Diskutovať o tom, čo komu chutí, správne používať datív</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - menuje európske štáty a ich špeciality - popíše krátky príbeh z minulosti - popíše a porovná stravovanie v Nemecku a na Slovensku - diskutuje o tom, čo komu chutí, nechutí 	8
	Čo sa kedy je	<p>Popísať stravovacie návyky v rodine a vysvetliť, kto čo rád je a ako sa stravuje</p> <p>Používať správne osobné zámená</p> <p>Hovoriť o svojich narodeninách, čo sa je pije, zostaviť zoznam potravín</p> <p>Diskutovať o jedle, pití, raňajkách, obede a večeri</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stravovacie návyky v svojej rodine - správne používa osobné zámená - hovorí o organizovaní svojich narodenín - diskutuje o jedle 	8

Zdroje : Hlavným zdrojom je učebnica Pingpong Neu 1, pracovný zošit a slovníček k učebnici, zdrojom informácií sú aj iné dostupné učebnice, odborné príručky, časopisy, literatúra, internet a gramatické tabuľky.

Hodnotenie: : Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA 15/2006 zo 7. 6. 2006. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce.

4.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
-----------------	--------------	------	-----------------------	------------

<p>Voľný čas</p> <p>Šport</p>	<p>Aký to je šport?</p>	<p>Označiť druhy športu, pomenovať letné a zimné druhy, vyjadriť svoj názor na šport a popísať najobľúbenejší druh šport</p> <p>Skloňovať opytovacie zámeno ktorý, ktorá, ktoré a použiť ho správne v otázke a zároveň odpovedať</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomenuje druhy športu, letné a zimné - vysvetlí, ktorý je jeho najobľúbenejší druh športu - vyskloňuje opytovacie zámeno ktorý, á, é a použije ho v otázke - odpovie na otázku 	<p>5</p>
	<p>Porovnaj</p>	<p>Zoradiť vlastnosti podľa troch stupňov, porovnať výkony detí a pri porovnávaní používa príslovku „ako“.</p> <p>Stupňovať prídavné mená, rozoznať nepravidelné stupňovanie prídavných mien.</p> <p>Uvádzať príklady v jednoduchých vetách. Označiť správnu alebo nesprávnu výpoveď vrcholového športovca. Popísať niektoré rizikové druhy športu.</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná výkony detí v športe. - Správne stupňuje prídavné mená, porovnáva výkony, správne používa príslovku „ako“ v prvom a druhom stupni, povie príklady v jednoduchých vetách - označí, či výpoveď je správna alebo nesprávna - popíše rizikové druhy športu 	<p>7</p>
	<p>Ako sa ti to páči?</p>	<p>Rozoznať význam slovesa „finden“, použiť ho v otázke a v odpovedi.</p> <p>Vyjadriť svoj názor na rôzne druhy športu.</p> <p>Rozoznať dva spôsoby kladnej odpovede na kladnú a aj na zápornú otázku.</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozoznáva rôzne významy slovesa „finden“, používa ho v otázke a odpovedi - rozoznáva dva spôsoby kladnej odpovede na kladnú a zápornú otázku 	<p>7</p>

<p>Ako sa máš?</p>	<p>Športuj a ostaneš zdravý</p>	<p>Pomenovať čo človek môže/nemôže, vie/nevie robiť. Opísať časti tela a ich vlastnosti. Správne používať prídavné meno v prísudku. Rozoznať mužský a ženský rod privlastňovacieho zámena „svoj“</p>	<p>Žiak -pomenuje časti tela a ich vlastnosti. -správne používa prídavné meno v prísudku. - rozoznáva privlastňovacie zámená „jeho“ a „jej“</p>	<p>5</p>
	<p>Kde to bolí?</p>	<p>Popísať zdravotné problémy, bolesti jednotlivých častí tela. Reprodukovať rozhovor s lekárom. Popísať situáciu u lekára a v čakárni. Napísať e-mail priateľovi o svojej chorobe.</p>	<p>Žiak - popíše zdravotné problémy, bolesti jednotlivých častí tela - reprodukuje rozhovor s lekárom - popíše situáciu u lekára a v čakárni - napíše e-mail priateľovi o svojom zdravotnom stave</p>	<p>8</p>
<p>Hudba včera a dnes</p>	<p>Akú hudbu máš rád?</p>	<p>Diskutovať o populárnej hudbe Nemecku, o skupinách, spevákoch, ktorí ju ovplyvnili. Používať perfektum pravidelných a nepravidelných slovies na vyjadrenie minulosti v rozhovore. Dokončiť Freddyho</p>	<p>Žiak -diskutuje o populárnej hudbe v 50.,60.,70.,80., a 90. rokoch v Nemecku - správne používa v rozhovore perfektum slovies na vyjadrenie činnosti v minulosti - dokončí program v nedeľu - hovorí s spolužiakmi,</p>	<p>11</p>

		<p>program na nedeľu.</p> <p>Dokázať podľa tohto príkladu hovoriť o svojej činnosti v nedeľu.</p> <p>Diskutovať s žiakmi o tom, čo robili popoludní včera.</p> <p>Vybrať správne pomocné sloveso alebo prídavné slovo do neznámeho textu v perfekto.</p> <p>Podľa vzoru zostaviť vlastný denník.</p> <p>Pomenovať niektoré hudobné žánre, vyjadriť svoj názor na niektoré z nich</p>	<p>čo robil včera popoludní</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplní správne tvary pomocného slovesa a prídavného minulého - zostaví denník - pomenuje hudobné žánre a vyjadri svoj názor na niektoré 	
	Mladí hudobníci	<p>Prečítať interview s Mozartom ,napísať článok do školského časopisu.</p> <p>Prečítať interview s nemeckou skupinou, zoradiť správne výroky, nájsť vhodnú vetu z textu</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - prečíta interview, napíše článok o prečítanom do školského časopisu - správne zoradí výroky a vyhledá z textu vhodnú vetu 	6
Robíme hudbu -	Hudba ako koníček	<p>Vypočúť si rozhovor a rozoznať význam slovesa „smieť“,</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozoznáva rozdiel medzi modálnym 	

hráme		<p>porovnať ho so slovesom „môcť“, uviesť príklady.</p> <p>V rozhovore otca so synom sa oboznámiť s používaním neurčitého a privlastňovacieho zámená ako samostatného vetného člena a následne ho použiť v liste, v ktorom sú vynechané miesta.</p>	<p>slovesom „môcť“ a „smieť“, uvedie pár príkladov</p> <ul style="list-style-type: none"> - používa neurčitý člen a privlastňovacie zámená samostatne ako vetný člen, - použije ich v liste 	
	<p>Hrať na hudobnom nástroji</p>	<p>Rozoznať zopár hudobných nástrojov.</p> <p>Prečítať si inzeráty a napísať podobný na predaj nejakého hudobného nástroja.</p> <p>Rozoznať privlastňovacie zámená „náš“ a „váš“ a následne ich správne doplniť do listu. V liste písať o narodinovej párty.</p> <p>Vysvetliť „prečo“ nerobí človek nejakú činnosť a v odpovedi používať „pretože“.</p> <p>Pri odpovedi dbať na správny slovosled.</p> <p>Rozprávať sa v skupinách o témach: hudba, koníčky a šport</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozoznáva niektoré hudobné nástroje a napíše inzerát na predaj - rozoznáva zámená „náš“ a „váš“ a správne ich používa v liste o narodinovej párty - vysvetlí prečo nevykonáva nejakú činnosť a v odpovedi používa „pretože“ a správny slovosled - rozpráva sa s spolužiakmi na dané témy 	8

Zdroje:

Zdrojom informácií je v prvom rade učebnica a pracovný zošit PINGPONG Neu 2, gramatické tabuľky, odborné príručky, časopisy, literatúra a internet

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce

5.ročník- druhý cudzí jazyk (3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Ľudia	Pozdravy	Pozdraviť, privítať hostí Viesť rozhovor s priateľmi	Žiak - pozdraví a privíta hostí - vedie rozhovory s priateľmi	25
	Ľudia a ich jazyk a krajina	Pomenovať a určiť národnosti a jazyk krajiny	Žiak - pomenuje a určí národnosť a jazyk	
	Škola a predmety	Hovoriť o svojej škole. Vymenovať predmety a hovoriť o obľúbených predmetoch	Žiak - hovorí o svojej škole - vymenuje predmety a hovorí o obľúbených predmetoch	
Rodina	Rodinné fotky	Hovoriť o svojich príbuzných Opísať rodinné fotky	Žiak - hovorí o svojich príbuzných na základe rodinných fotiek	12
	Súrodenci	Vytvoriť štatistiku v triede o súrodencoch. Opísať vzťah so súrodencami Diskutovať o postavení zvierat v rodine?	Žiak - vytvorí štatistiku o súrodencoch v triede - opíše vzťahy so súrodencami Žiak - diskutuje na tému, či zvieratká sú členmi	

Bývanie	Zvieratá – členovia rodiny	Patria do rodiny?	rodiny alebo nie	12
		Opísať dom alebo byt, jeho okolie.	Žiak - opíše dom alebo byt, jeho okolie	
		Pomenovať zariadenie bytu	- pomenuje zariadenie bytu	
		Opísať zariadenie svojej izby	Žiak - opíše zariadenie svojej izby	
Bývanie	Môj domov	Porozumieť obsahu inzerátov.	Žiak - rozumie inzerátom - diskutuje o problémoch bývania	12
		Diskutovať o problémoch s hľadaním bývania		
		V mojej izbe	Žiak - hovorí o obľúbenom jedle - pomenuje rôzne jedlá	
			Hovoriť o obľúbených jedlách.	
Bývanie	Hľadanie bytu	Pomenovať rôzne druhy jedál	- opíše jednotlivé jedlá počas dňa - vymenuje rôzne stravovacie zariadenia	12
		Opísať jednotlivé jedlá počas dňa.	Žiak	
		Vymenovať možnosti stravovania	- opíše slovenskú a medzinárodnú kuchyňu - porovná našu kuchyňu s nemeckou	
		Čo rád ješ?	Opísať slovenskú a medzinárodnú kuchyňu.	
Porovnať našu kuchyňu s nemeckou.	- privíta turistov a pripraví pre nich program		10	
Stravovanie				

Orientácia v meste	Stravovacie návyky		Žiak - vymenuje kultúrne pamiatky mesta	9
	(Medzi)národná kuchyňa	Privítať turistov v meste. Pripraviť pre nich program	Žiak - poskytne turistom informácie v meste - orientuje sa v meste	
		Vymenovať kultúrne možnosti a pamiatky mesta	Žiak - opíše nakupovanie v malých obchodoch a nákupných centrách	
		Poskytnúť turistom informácie na ulici	Žiak	
		Orientovať sa v meste	- hovorí o známom nákupnom centre	
	Vitajte v Lindau!		Žiak	
		Opísať výhody a nevýhody nakupovania vo veľkých a malých obchodoch	- diskutuje o režime dňa nočného strážnika	
	Čo máme v meste?		Žiak - hovorí o povolani školníka	
		Hovoriť o známom nákupnom centre	Žiak - opíše život mladých ľudí na internáte	
	Informácie na ulici		Žiak	
	Diskutovať o režime dňa nočného strážnika	- opíše najlepšieho priateľa		
		Žiak		
Kde sa čo	Hovoriť o povolani	- diskutuje o vzťahu dvojčiek		

Nakupovanie	nakupuje?	škólníka	Žiak	
Režim dňa	Nakupovanie v KaDeWe	Opísať život mladých na internáte	- vymenuje pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti	9
Priateľstvo	Deň nočného strážnika	Diskutovať o vzájomnom vzťahu dvojčiek		9
	Povolanie: školník	Vymenovať pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti		
	Deň na internáte			
	Naša partia			
	Dvojčky			13
	Sympatický, ale náladový			

--	--	--	--	--

Zdroje:

Zdrojom informácií sú dostupné učebnice, odborné príručky, časopisy, literatúra a internet

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce.

6. ročník – druhý cudzí jazyk (3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Moje skúsenosti so zahraničím	Pochádzam z....	Hovoriť o sebe, svojej rodine a svojich koníčkoch. Viesť rozhovor s priateľmi	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Hovorí o sebe a svojej rodine - Vedie rozhovor s priateľmi - Získava a odovzdáva informácie 	9
	Môj najkrajší prázdninový zážitok	Opísať zážitky a skúsenosti z prázdnin doma a v zahraničí	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Opíše zážitky z prázdnin 	
	Výmenný pobyt	Získať a odovzdať informácie o výmennom pobyte	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Získa a odovzdá informácie o výmennom pobyte formou riadeného rozhovoru 	
		Opísať udalosť (nehodu)	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Opíše udalosť (nehodu) - Použije minulý čas - Popíše situácie, 	

Cestovanie a turistika	Nehody	s použitím minulého času. Popísať situácie, vyjadriť postupnosť udalostí	<p>vyjadriť postupnosť udalostí</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informuje o skúsenostiach na cestách - Použije predložky určujúce miesto 	10
Dovolenka	Na cestách	<p>Informovať druhých o svojich skúsenostiach na cestách, používať predložky určujúce miesto</p> <p>Vyjadriť svoj názor na tému prázdniny.</p> <p>Rozprávať sa na tému priority v súvislosti s dovolenkou či prázdninami iných osôb. Opísať miesta a pamiatky, ktoré navštívili, s použitím predložiek.</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyjadriť svoj názor na tému prázdniny <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpráva o svojej dovolenke - Opíše miesta, ktoré navštívil s použitím predložiek <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opíše, akému typu dovolenky dáva prednosť - Formuluje návrhy s použitím viet s „wenn“ 	10
	Dovolenkové ciele			
	Moja najkrajšia dovolenka	<p>Opísať, akému spôsobu a forme trávenia prázdnin dáva prednosť</p> <p>Formulovať návrhy s použitím viet so spojku „wenn“</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymenuje časti tela a rôzne choroby - Popíše choroby 	
	Typy dovoleníek	<p>Vymenovať časti tela, názvy bežných chorôb. Popísať choroby a dĺžky ich trvania</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovorí o tom ako sa cíti - Podá informácie o problémoch - Navrhne ich riešenie 	

Zdravie	Čo robíš pre zdravie	Povedať, ako sa cíti a pýtať sa na to isté. Podat' informácie o problémoch a ich následkoch a navrhovať ich riešenie	Žiak - Pomenuje kusy oblečenia - Stupňuje prídavné mená - Radí ako sa obliecť	
Ľudia – výzor	Ako sa máš	Pomenovať jednotlivé kusy oblečenia Stupňovať prídavné mená Radiť ohľadom spôsobu oblečenia Rozprávať o známych ľuďoch Porovnávať osoby a vyjadriť svoj názor na nich	Žiak - Rozpráva o známych ľuďoch - Porovnáva ľudí - Vyjadri svoj názor	11
Povolania	Oblečenie	Pomenovať povolania a činnosti s nimi súvisiace	Žiak - Vymenuje rôzne druhy povolania - Hovorí o výbere svojho budúceho povolania a odôvodní ho - Napíše štruktúrovaný životopis	9
	Čo je moderné	Hovoriť o výbere povolania a odôvodniť ho, používať vedľ. vety s „damit“ Napísať štruktúrovaný životopis	Žiak - Diskutuje o brigádach - Hovorí o ich kladoch a záporoch	
	Druhy povolaní	Diskutovať o brigádach, pomenovať ich klady a zápory	Žiak - Vyjadri svoje prania - Hovorí o plánoch do budúcností	
		Vyjadriť svoje prania	Žiak - Opíše svoj vysnívaný dom	

Sny a želania	Brigády	a opísať prania iných	- Opíše mesto a jeho pamiatky	10
		Hovoriť o plánoch do budúcnosti	- Zhrnie faktografické informácie	
	Želania	Zdôvodniť svoje rozhodnutie	Žiak	- Opíše zážitky z minulosti
		Opísať svoj vysnívaný dom/byt/izbu	- Kládie a odpovedá na otázky	
Berlín	Vysnívaný dom	Opísať mesto a jeho pamiatky, tvoriť nepriame otázky	Žiak	- Číta spoločenské texty
		Zhrnúť alebo využiť faktografické informácie	- Rozpráva o udalostiach v préterite	- Používa časové vety
	Nemecké hlavné mesto	Opisovať zážitky z minulosti	Žiak	- Rozpráva o svojom prvom dni v škole
		Klást' zdvorilostné otázky	Žiak	- Prezentuje Viedeň ako turista
Na cestách v	Nemecké hlavné mesto	Odpovedať na otázky týkajúce sa podrobností	- Priradí informácie k pamiatkam	11
		Čítať spoločenskovedné texty	Žiak	- Poskytne informácie v trpnom rode
	rozprávať o udalostiach okolo seba v préterite	- Rozpráva o svojich zážitkoch vo Viedni		
Berlín	Na cestách v	používať vety s časovými spojkami	Žiak	- Osvojí si a používa viedenský dialekt
		Rozprávať o prvom dni v škole	- Osvojí si a používa viedenský dialekt	10
		Prezentovať Viedeň z pozície turistu		

Človek a spoločnosť	Berlíne	Čítať a priradovať informácie k pamiatkam Viedne		
	Nové fakty	Poskytnúť podrobnosti o jednotlivých zaujímavostiach mesta Formulovať informácie v trpnom rode Opísať zážitky Osvojiť si niektoré pojmy z viedenského dialektu		
Viedeň	Každodenný život			9
	Turisti vo Viedni			
	Viedeň inak			
	Ako sa hovorí vo Viedni			10

--	--	--	--	--

Zdroje:

Zdrojom informácií je učebnica Direkt neu 2, odborné príručky, časopisy, literatúra a internet.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce.

7. ročník (3 hodín týždenne, 99 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
PESTRO- FAREB- NÝ SVET MÉDIÍ	Média a informácie	Hovoriť o najpoužívanejších médiách, aké informácie nám poskytujú Urobiť dotazník o médiách Používať vo vetách párové spojky <i>sowohl-als auch, entweder-oder, weder noch, zwar aber</i> Hovoriť o novinách a rubrikách v nich Rozlíšiť načo sa dajú	Žiak <ul style="list-style-type: none"> • hovorí o najpoužívanejších médiách, a o tom, čo nám poskytujú • urobí dotazník o médiách • tvorí vety s párovými spojkami • hovorí o novinách, rubrikách, a o tom načo sa dajú ešte použiť • používa vo vete ďalšie párové 	19

	Noviny	<p>noviny používať</p> <p>Používať ďalšie párové spojky <i>nicht-sondern, nicht nur- sondern auch, kein – sondern</i></p> <p>Čítať článok z novin a získať informácie</p> <p>Informovať, prečo ľudia počúvajú ráno rádio, aké programy sú najobľúbenejšie</p> <p>Správne používať predložku s genitívom <i>statt</i></p>	<p>spojky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prečíta si článok z novin a získa potrebné informácie • informuje, prečo ľudia počúvajú rádio, a aké programy sú najobľúbenejšie • správne používa spojku s genitívom <i>statt</i> 	
	Rozhlas			
SPOLU ŽIŤ – POCITY, PRIA- TEĽSTVO LÁSKA	Pocity	<p>Hovorí o pocitoch iných a o svojich pocitoch, čo nás teší, hnevá, z čoho máme strach a pýtať sa na pocity</p> <p>Rozoznať zámenné príslovky opytovacie a ukazovacie</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovorí o pocitoch iných ľudí a o svojich pocitoch, čo nás teší, z čoho máme strach, vie sa opýtať na pocity iných • používa správne zámenné príslovky opytovacie a ukazovacie • hovorí a napíše o priateľstve a priateľoch, o ich vlastnostiach • vypočúje si 	11

	Priateľstvo	<p>Hovoriť a napísať, čo je priateľstvo, kto to je priateľ, aké vlastnosti má, mal by mať</p> <p>Počúvať nemeckú pieseň, porozumieť text</p> <p>Vypočuť si a porozprávať príbeh o dvoch mladých ľuďoch, ktorí sa spoznali vďaka internetu</p> <p>Používať vety v budúcom čase</p> <p>Tvoriť vety s správnym poradím predmetov</p>	<p>a porozumie modernej piesni</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozpráva príbeh dvoch mladých ľudí, ktorí sa spoznali na internete • tvorí vety s správnym poradím predmetov 	
MILÁ RODINA	Rodina	<p>Predstaviť svoju rodinu na homepage</p> <p>Hovoriť o sebe a svojej rodine</p> <p>Porovnať rodiny v minulosti a dnes</p> <p>Porozprávať o význame rodiny</p> <p>Vyjadriť názor k téme- „Rodina- deti – kariéra“</p> <p>Porozprávať o spoločných aktivitách s rodinou</p> <p>Diskutovať o výlete s rodinou</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • predstaví na homepage svoju rodinu • hovorí o sebe a rodine • porovná rodiny v minulosti a dnes • vyjadrí svoj názor na rodinu, deti a kariéru • hovorí o aktivitách s rodinou • diskutuje o výlete s rodinou • porozpráva o svojich súrodencoch • správne tvorí prípusťkové vety so spojku <i>obwohl</i> • hovorí 	19

	<p>Milí súrodenci</p> <p>Rodičia - deti</p>	<p>Predstaviť svojich súrodencov</p> <p>Používať správne prípusťkové vety so spojku <i>obwohl</i></p> <p>Hovoriť o vzťahoch a problémoch s rodičmi, navrhnúť nápady na ich zlepšenie a riešenie</p> <p>Získať informácie o babkách a rozprávať o svojej babke</p> <p>Správne tvoriť vety so spojku <i>trotzdem</i></p> <p>Vytvoriť nové slová – kompozitá- pomocou prípon <i>-heit, -keit, -ung</i></p>	<p>o vzťahoch so svojimi rodičmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne nápady na zlepšenie vzťahov a riešenie problémov • hovorí o starých mamách • tvorí prípusťkové vety so spojku <i>trotzdem</i> • správne tvorí nové slová s príponami – <i>heit, -keit, -ung</i> 	
<p>SLÁVIŤ SVIATKY</p>	<p>Vianoce</p>	<p>Opísať atmosféru na vianočnom trhu</p> <p>Tvoriť prídavné mená zo zemepisných názvov</p> <p>Hovoriť o Vianociach doma a v Nemecku</p> <p>Správne používať plusquamperfektum vo vetách</p> <p>Povedať svoj názor na Vianoce a tradície s tým spojené</p> <p>V minulom čase používať výmenu minulých časov po spojke <i>nachdem</i></p> <p>Diskutovať ako</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • opíše atmosféru na vianočnom trhu, používa prídavné mená zo zemepisných názvov • porozpráva o Vianociach vo svojej krajine a v Nemecku, používa správne tvar minulého času plusquamperfektum • povie svoj 	<p>16</p>

		<p>rozorganizovať fašiangovú párty, vo vetách používať správne časové spojky <i>während, bevor</i></p> <p>Porozprávať o veľkonočných zvykoch, tradíciách v niektorých krajinách, ako aj doma</p>	<p>názor na Vianoce</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o tom, ako zorganizovať fašiangovú párty, používa správne spojky <i>während, bevor</i> a plusquamper-fektum • porozpráva o zvykoch, tradíciách počas Veľkej noci u nás a v iných krajinách 	
	Veľká noc			
VŠEDNÝ DEŇ- BÝVANIE	Kde bývam	<p>Hovorí o možnostiach bývania</p> <p>Diskutovať o kladoch a záporoch bývania v meste a na dedine</p> <p>Správne používať časové spojky <i>als, seit, bis</i></p> <p>Porozprávať o svojom bývaní</p> <p>Diskutovať a dať návrhy, čo by sa dalo</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovorí o možnostiach • diskutuje o kladoch a záporoch bývania v meste a na dedine, používa časové spojky <i>als, seit, bis</i> • porozpráva o svojom byte a bývaní 	16

		<p>zlepšiť na bývaní</p> <p>Popísať svoju cestu do školy</p> <p>Porovnať život doma a život bez rodiny u nás a v Nemecku</p> <p>Diskutovať o kladoch a záporoch takéhoto bývania</p> <p>Správne používať vety s porovnaním</p> <p><i>je-desto</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • navrhne zlepšenia • popíše svoju cestu do školy • porovná samostatný život a život s rodinou • diskutuje o kladoch a záporoch takéhoto bývania • tvorí vety s spojками <i>je-desto</i> 	
VZDELANIE A PRÁCA	<p>Žiacka brigáda</p> <p>Povolanie</p>	<p>Diskutovať o žiackych brigádach</p> <p>Hovoriť o kladoch a záporoch brigád</p> <p>Správne používať zlučovaciu spojku</p> <p><i>deshalb/darum</i></p> <p>Porovnať vysnívané povolania žien a mužov</p> <p>Získať informácie o niektorých ženských a mužských povolaniach</p> <p>Hovorí o povolaniach,</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o brigádach žiakov, študentov • hovorí o plusoch a mínusoch brigád • tvorí vety s zlučovacími spojkami <i>deshalb/darum</i> • z grafiky porovná vysnívané povolania mužov a žien • získa informácie o niektorých povolaniach • porozpráva o niektorých povolaniach a o svojom vysnívanom 	18

		o svojom vysnívanom povolani	povolani	
		Správne používať nepriame otázky	<ul style="list-style-type: none"> • tvorí vety s nepriamymi otázkami • porozpráva čím chce byť • získa informácie o povolaniach a školách • diskutuje o prvom dni v práci • tvorí vety s predložkami <i>wegen, trotz</i> 	
	Vzdelávanie	Porozprávať, čím chcem byť a čo musím vyštudovať		
		Získať informácie o povolaniach a štúdiu		
		Diskutovať o prvom dni v práci		
		Správne používať predložky s genitívom a datívom <i>wegen, trotz</i>		
	Začiatok v povolani			

Zdroje: Zdrojom informácií je v prvom rade učebnica a pracovný zošit PINGPONG Neu 3, gramatické tabuľky, odborné príručky, časopisy, literatúra a internet

Hodnotenie: Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA 15/2006-R. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce

7.ročník – druhý cudzí jazyk (3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Šport	Šport vo voľnom čase	Hovoriť o športe vo voľnom čase Diskutovať o športových aktivitách	Žiak - hovorí o športe - diskutuje o svojich športových aktivitách	9
	Druhy športu	Vymenovať a určiť rôzne druhy športu Diskutovať o adrenalínových športoch	Žiak - vymenuje a určí rôzne druhy športu Žiak - diskutuje o adrenalínových športoch	
Udalosti	Extrémne športy	Hovoriť o najznámejších udalostiach a sviatkoch v Nemecku	Žiak - hovorí o najznámejších udalostiach a sviatkoch v Nemecku	12
	Sviatky a tradície	Vyhľadať v texte informácie o udalostiach Opísať návštevu divadelného predstavenia alebo koncertu	Žiak - vyhľadá informácie v texte Žiak - opíše návštevu kultúrneho podujatia	
	Návšteva kultúrneho podujatia	Diskutovať o organizácii osláv, koncertov, kultúrnych a športových akcií Rozumieť anglicizmom Diskutovať o ich používaní	Žiak - diskutuje o organizovaní kultúrnych alebo športových akcií Žiak - rozumie anglicizmom	
	Denglisch	Pomenovať jednotlivé médiá Rozumieť popisu funkčnosti jednotlivých médií Hovoriť o výhodách	Žiak - diskutuje o ich použití Žiak - pomenuje jednotlivé	

Médiá	Druhy médií	a nevýhodách médií Popísať vlastné skúsenosti s médiami a porovnať ich	médiá - rozumie popisu funkčnosti médií Žiak	12
	Skúsenosti s médiami	Hovoriť o vzdelávacom systéme v Nemecku Hovoriť o svojich plánoch do budúcnosti Vyjadriť predstavu o budúcnosti sveta	- hovorí o výhodách a nevýhodách médií - popíše vlastné skúsenosti s médiami Žiak	
Vzdelanie a budúcnosť	Školský systém Nemecka	Diskutovať o životnom prostredí Rozumieť textu k ekologickej tematike	Žiak - hovorí o vzdelávacom systéme v Nemecku	12
	Plány do budúcnosti	Popísať javy (ne)priaznivé pre životné prostredie Informovať o tom, čo robíme pre životné prostredie	- hovorí o svojich plánoch do budúcnosti - vyjadri predstavu o svete Žiak	
Životné prostredie	Znečistenie životného prostredia	Popísať ako sa triedi odpad Hovoriť o rôznych organizáciách	- diskutuje o životnom prostredí - rozumie textu k ekologickej tematike - popíše javy (ne)priaznivé pre životné prostredie Žiak	12
	Čo robíme pre životné	Popísať prírodné podmienky Slovenska Opísať svoj región Hovoriť o zvykoch a tradíciách	- informuje o tom, čo robí pre životné prostredie a čo robia iní - popíše triedenie odpadu - hovorí o medzinárodných	

Slovensko	prostredie	Pripraviť program pre turistov	organizáciách	15
	Prírodné podmienky, môj región, zvyky, tradície	Hovoriť o známych osobnostiach Slovenska	Žiak	
		Hovoriť o prírodných podmienkach krajiny	<ul style="list-style-type: none"> - popíše prírodné podmienky - opíše svoj región - hovorí o zvykoch a tradíciách 	
		Popísať a poznať známe švajčiarske pamiatky, osobnosti, výrobky a mestá	<ul style="list-style-type: none"> - pripraví program pre turistov 	
Známe osobnosti	Poznať o meste Zurich	Žiak	<ul style="list-style-type: none"> - hovorí o známych osobnostiach 	
	Rozprávať o prírodných podmienkach Nemecka	Žiak	<ul style="list-style-type: none"> - hovorí o prírodných podmienkach krajiny 	
	Popísať nemecké osobnosti, produkty	Žiak	<ul style="list-style-type: none"> - popíše a pozná známe švajčiarske pamiatky, osobnosti, mestá - poznať Zurich 	
Švajčiarsko	Prírodné podmienky	Diskutovať o iných národnostiach a migrantoch	Žiak	12
	Mestá, pamiatky	Diskutovať o politike	<ul style="list-style-type: none"> - rozpráva o prírodných podmienkach krajiny - popíše nemecké osobnosti a produkty 	
	Zurich	Uviest' základné informácie k politickému systému Nemecka	Žiak	
	Prírodné podmienky		<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o iných národnostiach 	
			Žiak	
			<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o politike 	

Nemecko	Problematika iných národností Politický systém Nemecka		- uvedie základné informácie k politickému systému Nemecka	15
---------	---	--	---	----

Zdroje:

Zdrojom informácií je učebnica Direkt neu 3, odborné príručky, časopisy, literatúra a internet.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce.

8. ročník (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Mladí ľudia	Mladí ľudia dnes Trošku dospelý	Rozprávať o mladých ľuďoch, ich výzore, správaní Diskutovať o ich problémoch Porovnať mladých a dospelých Hovoriť o generačných rozdieloch Používať infinitív s „zu“	Žiak - rozpráva o mladých ľuďoch, ich výzore, správaní - diskutuje o ich problémoch Žiak - porovná mladých a dospelých - hovorí o generačných rozdieloch - používa infinitív s „zu“	13

	Zákony pre mládež	<p>Hovoriť o tom, čo sa smie a čo sa nesmie</p> <p>Používať modálne slovesá v správnom význame</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovorí o tom, čo sa smie robiť a čo nie - používa modálne slovesá v správnom význame 	
Konsum a peniaze	<p>YOU – Berlin – najväčší európsky veľtrh mladých</p> <p>Reklama a konzum</p>	<p>Rozprávať o veľtrhu</p> <p>Opísať atmosféru, vymenovať produkty a oblasti prezentované na tomto veľtrhu</p> <p>Používať účelové vety</p> <p>Hovoriť o potrebách</p> <p>Diskutovať o výhodách a nevýhodách reklamy, o jej vplyve na konzumenta</p> <p>Používať vety s „statt...dass, ohne...dass/ a inf.konštrukcie</p> <p>Hovoriť ako sa mladí dostanú do dlhových</p> <p>Navrhnuť možnosti riešenia problému s dlhmi</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpráva o najväčšom európskom veľtrhu - opíše atmosféru - vymenuje produkty - používa účelové vety <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovorí o potrebách - diskutuje o výhodách, nevýhodách a vplyve reklamy - používa „statt...dass/ohne...dass , inf.konštrukcie 	12

	Mladí v dlhoch		Žiak	
			- hovorí a navrhne možnosti riešenia problémov s dlhmi	
Čítanie a počúvanie	Čítanie	Hovoriť o čítaní Vymenovať rôzne žánre kníh, opísať ich Používať zámeno „es“ v rôznych funkciách	Žiak	13
	Knihy pre mladých	Hovoriť o knihách pre mladých Opísať obľúbenú knihu a autora Viesť rozhovor s mladou autorkou	Žiak	
		Diskutovať o knihách na počúvanie	Žiak	
	Knihy na počúvanie		- hovorí o knihách pre mládež - opíše svoju obľúbenú knihu alebo autora - vedie rozhovor s mladou autorkou - diskutuje o knihách na počúvanie	
Svet filmu a reality	Seriály	Diskutovať o seriáloch, prečo ich mladí ľudia pozerajú Hovoriť o tom, ako vznikajú seriály Používať správne časové údaje Hovoriť o hereckom povolání	Žiak	12
	Herecké	Vymenovať známych hercov	Žiak	
			- diskutuje o seriáloch - o tom, prečo ich mladí ľudia radi pozerajú - hovorí o tom, ako vznikajú seriály - používa časové údaje - hovorí o hereckom povolání	

	povolanie	Rozprávať o tvorbe mladých filmárov	<ul style="list-style-type: none"> - vymenuje známych hercov 	
	Mladí filmoví tvorcovia	Tvoriť prítomné a minulé prídastie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpráva o tvorbe mladých filmárov - tvorí prídastia 	
Životné prostredie	Klimatické zmeny	Hovoriť o životnom prostredí	<ul style="list-style-type: none"> - hovorí o životnom prostredí 	14
		Vymenovať a opísať rôzne druhy znečistenia	<ul style="list-style-type: none"> - vymenuje a opíše rôzne druhy znečistenia 	
	Čo robíme pre životné prostredie	Diskutovať o alternatívnych zdrojoch energie	<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o alternatívnych zdrojoch energie 	
		Popísať čo robíme pre životné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje, čo robí pre životné prostredie 	
		Tvoriť podmienkové vety	<ul style="list-style-type: none"> - tvorí podmienkové vety 	
		Vymenovať organizácie zaoberajúce sa ochranou životného prostredia	<ul style="list-style-type: none"> - vymenuje medzinárodné organizácie 	
	Organizácie	Nahradiť pasív inými spôsobmi	<ul style="list-style-type: none"> - nahradí trpný spôsob náhradnými formami 	
Regióny	Mesto a vidiek	Diskutovať o výhodách bývania v meste a na vidieku	<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o výhodách bývania v meste a na dedine 	10
		Používať modálne častice	<ul style="list-style-type: none"> - používa modálne častice 	

	Berlín	Popísať Berlín Hovoriť o histórii Berlína	Žiak - popíše Berlín, jeho pamiatky - hovorí o jeho histórii	
Závislosti	Fajčenie Druhy závislosti Šport miesto drog	Hovoriť o nebezpečenstve fajčenia Diskutovať o zákaze fajčenia na školách Používať zdvojené spojky Vymenovať rôzne druhy závislostí Tvoriť a používať predminulý čas Diskutovať o možnostiach prevencie a liečby Reprodukovať priamu reč – Indirekte Rede	Žiak - hovorí o nebezpečenstva fajčenia - diskutuje o zákaze fajčenia na školách - používa zdvojené spojky Žiak - vymenuje rôzne závislosti - tvorí a používa predminulý čas – plusquamperfektum Žiak - diskutuje o možnostiach liečby a prevencie - reprodukuje priamu reč	11
Medziľudské vzťahy	Láska	Hovoriť o problémoch s láskou Pomenovať rôzne druhy lásky Vzťažné vety s „wer,wem,wen“ Opísať najlepšieho priateľa/najlepšiu	Žiak - hovorí o problémoch s láskou - pomenujú rôzne druhy lásky - tvorí vzťažné vety Žiak	11

	Priateľstvo	priateľku Diskutovať o priateľstve medzi chlapcom a dievčaťom Konzekutívne vety	<ul style="list-style-type: none"> - opíše najlepšieho priateľa - diskutuje o priateľstve medzi chlapcom a dievčaťom - používa konzekutívne vety 	
Ideál krásy	Ideál krásy Operácie krásy Integrácia ľudí s postihnutím	Diskutovať o ideáloch Opísať ideálneho človeka Hovoriť, prečo mladí ľudia chcú operácie Pro a contra integrovania postihnutých ľudí do spoločnosti	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o ideáloch - opíše ideálneho človeka <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovorí o príčinách potreby skrášľovacích operácií <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadrí svoj postoj k integrovaniu postihnutých ľudí 	13
Budúcnosť	Pohľad do budúcnosti Ekologický vodičský preukaz	Hovoriť o svojich predstavách budúcnosti Budúci čas Hovoriť o ekologickom vodičskom preukaze, čo je to Slovesá s predložkami	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovorí o svojich predstavách budúcnosti - používa budúci čas <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovorí o ekologickom vodičskom preukaze - používa slovesá s predložkami 	11

Zdroje:

Zdrojom informácií sú dostupné učebnice, odborné príručky, časopisy, literatúra a internet

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a slohové práce.

Učebné osnovy pre predmet

FYZIKA

Charakteristika predmetu:

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane také základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach. Získa schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne.

Štandardy tohto vzdelávacieho programu určujú iba všeobecný základ pre všetkých žiakov. Ich splnenie nie je postačujúcou prípravou na maturitnú skúšku, je pre ňu len východiskom.

Predmetu sme pridali **2 disponibilné hodiny, jednu v 2.ročníku a jednu v 3.ročníku.**

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet. Hodinová dotácia bola navýšená z dôvodu zvýšenia kvality výkonu. Kvalita výkonu sa mení tým, že sa vytvorí väčší priestor na utvrdenie, upevnenie a komplexnejšie využívanie učiva v časti **Pozorovanie, meranie, experiment, Elektrina a magnetizmus, Energia okolo nás**

Ciele:

Sú rozdelené do jednotlivých oblastí:

Oblasť: Svet/prírodovedné poznatky a myšlienky

Žiaci opíšu spôsoby, ktorými prírodné vedy pracujú,

- vyhodnotia zisky a nedostatky aplikácií vedy,
- diskutujú na tému etických a morálnych otázok vyplývajúcich z aplikácie vedy,
- diskutujú o tom, ako je štúdium vedy podmienené kultúrnymi vplyvmi,
- chápu, ako rôzne prírodovedné disciplíny vzájomne súvisia a ako súvisia s inými predmetmi,
- považujú vedu za aktivitu spolupráce,
- demonštrujú znalosť vedeckých faktov, definícií, zákonov, teórií, modelov,
- demonštrujú schopnosť používať vhodnú terminológiu, vrátane použitia symbolov.

Oblasť: Komunikácia

Žiaci vyjadrujú myšlienky, argumenty, praktické skúsenosti z pozorovania

- použitím vhodného slovníka a jazyka,
- použitím grafov a tabuliek,
- použitím vhodného formátu laboratórneho protokolu,
-

Oblasť: Prírodovedné bádanie/vykonávanie experimentov

Žiaci formulujú problém vo forme otázky, ktorá môže byť zodpovedaná experimentom,

formulujú hypotézu,

- testujú hypotézu v podmienkach riadenia jednej nezávisle premennej veličiny,
- plánujú experiment,
- naznačia záver konzistentný s realizovaným experimentom, komentujú chyby merania,
- vyhodnotia celkový experiment vrátane použitých postupov,
- postupujú podľa slovných i písaných inštrukcií,
- vyberú a bezpečne použijú experimentálnu zostavu, materiál, techniku vhodnú na meranie,
- vykonajú experiment bezpečne, zaznamenajú údaje z pozorovania a merania,
- použijú vhodné nástroje a techniku na zber dát,
- spolupracujú v skupine rovesníkov zostavenej učiteľom.

Oblasť: Spracovanie dát

Žiaci riešia úlohy s úplne definovaným problémom, ako aj úlohy s neúplne definovaným problémom a neúplne definované úlohy,

- organizujú, prezentujú a vyhodnocujú dáta rôznymi spôsobmi,
- transformujú dáta prezentované jednou formou do inej formy vrátane matematických výpočtov, grafov, tabuliek,
- identifikujú trendy v dátach,
- vytvárajú predpovede založené na dátach,
- naznačujú závery založené na dátach,
- odhadujú dáta na základe vlastnej skúsenosti,
- používajú poznatky na vysvetlenie záverov.

ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM FYZIKY

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Vyhľadávať informácie.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Formulovať svoj názor a argumentovať	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	
Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky.			

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do tematických okruhov:

Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies

Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch

Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok

Teplo

Svetlo

Sila a pohyb. Práca. Energia

Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod

Pozorovanie, meranie, experiment

Sila a pohyb

Vlastnosti kvapalín a plynov

Periodické deje

Elektrina a magnetizmus

Elektromagnetické žiarenia a častice mikrosвета

Energia okolo nás

Tematický okruh Energia okolo nás je tematicky rozdelený a vložený do okruhov: Energia , Magnetické a elektrické javy, Elektrický obvod, Sila a pohyb, Elektrina a magnetizmus, Elektromagnetické žiarenia a častice mikrosвета.

Hlavná časť okruhu Pozorovanie, meranie, experiment je sústredená hlavne do tretieho ročníka z dôvodu jednej delenej hodiny počas školského roka.

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

Ak chceme dosiahnuť stanovené ciele je potrebné žiaka zaujať a motivovať, preto je potrebné využívať rôzne metódy a formy. Počas vyučovacej hodiny je možné využiť viac foriem a metód. Ich striedanie môže prispieť k udržaniu pozornosti žiaka a vyhnúť sa stereotypu.

Výber metód a foriem súvisí s cieľom, ktorý chceme na danej vyučovacej hodine dosiahnuť.

Metódy :

- expozičná metóda – využíva sa pri výklade nového učiva
- fixačná metóda – využíva sa pri opakovaní a upevňovaní učiva
- motivačná metóda – jej cieľom je žiaka zaujať, prebudiť v ňom kreativitu
- brainstorming – burza nápadov – dáva žiakovi možnosť vyjadriť svoj názor k danému problému, prípadne viesť diskusiu s ostatnými, s cieľom vybrať najvhodnejšie riešenie
- projektová metóda

Formy:

- klasický typ hodiny – opakovanie, výklad, upevňovanie učiva
- práca v skupinách
- tvorba a prezentácia projektov
- praktické cvičenia
- samostatná práca
- hodina s využitím IT
- riadený rozhovor – beseda
- diskusia

Prierezové témy:

Enviromentálna výchova –

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;

- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Mediálna výchova:- praktickej schopnosti obhájiť svoj názor, argumentovať, diskutovať, verejne vystupovať

Multikultúrna výchova - Viest žiakov k chápaniu činnosti človeka v jej prepojení na prirodzené životné prostredie.

Podnecovať samostatné uvažovanie o vzťahu človeka k životnému prostrediu.

Formovať toleranciu k odlišným životným štýlom.

Rozvíjať schopnosť prepájať poznatky z viacerých predmetov.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu: vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať, vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe, pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery, na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, prijať kompromis alebo stanovisko inej strany.

Ochrana života a zdravia

Elektrický obvod – bezpečné zaobchádzanie s elektrospotrebičmi, prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom.

Mechanika kvapalín a plynov - tlaková vlna, podtlak ako dôsledok tlakovej vlny,

použitie prúdnic pri hasení požiarov, meranie rýchlosti prúdenia, bezpečnosť leteckej dopravy (vzdušné víry).

Molekulová fyzika a termodynamika - účinok tepelného žiarenia na ľudský organizmus, prvá pomoc, premena tepla na mechanickú

Vlnenie - zisťovanie zdroja zvuku, určovania polohy a odhad vzdialenosti zdroja zvuku, overovanie v noci, fyzikálna podstata hluku, šírenie hluku od zdrojov, nadmerný hluk na pracovisku, psychohygienické účinky hluku na človeka a ich vplyv na pracovnú úrazovosť.

Elektrina a magnetizmus - statická elektrina, zákaz plnenia ľahko zápalných kvapalín do nádob z plastov, nebezpečenstvo požiaru v prašnom prostredí, zásady použitia hasiacich prístrojov pri hasení elektrických zariadení.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Môže sa napríklad realizovať prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

2. ročník, počet hodín týždenne 2 (66 ročne)

Tematický celok	Obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
VLASTNOSTI KVAPALÍN A PLYNOV	Skúmania vo fyzike	Porovnanie technických zariadení v minulosti a dnes.	Uviest' príklady z bežného života, v ktorých skúmania vo fyzike priniesli technický pokrok	9
	Čo sa budeme učiť	Let na Mesiac	opísať priebeh jednoduchého experimentu.	
	Vlastnosti kvapalín	motivačné pokusy k obsahu vyučovania.	PT - osobnostný rozvoj, deliť si úlohy	
	Využitie vlastností kvapalín	Skúmanie vlastností kvapalín pomocou injekčných striekačiek.	Overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies.	
	Meranie objemu kvapalín	Zostrojenie modelu hydraulického zariadenia.		
	Vlastnosti plynov	Merania odmerným valcom.	Používať stratégiu riešenia problémov: predpoklad – experiment – potvrdenie (nepotvrdenie) predpokladu.	
	Spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín a plynov	Kalibrácia nádoby.		
	Zhrnutie	Skúmanie vlastností plynov pomocou injekčných striekačiek. Porovnanie vlastností	Zaznamenať si pozorovania a namerané	

	Prezentácia projektov	<p>kvapalín a plynov.</p> <p>Zavedenie spoločného názvu tekutiny.</p> <p>Vytváranie štruktúry poznatkov formou obrázkov .</p> <p>Kontrola vedomostí.</p> <p>Prezentácia práce žiakov v skupinách</p> <p>Súťaž.</p>	<p>hodnoty do tabuľky.</p> <p>Vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny.</p> <p>PT- prezenčné schopnosti</p> <p>Porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti pevných, kvapalných a plynných telies.</p>	
VLASTOSTI PEVNÝCH TELIES	<p>Deliteľnosť pevných látok.</p> <p>Skúmanie vlastností pevných látok.</p> <p>Meranie hmotnosti pevných telies.</p> <p>Meranie hmotnosti kvapalín a plynov.</p> <p>Meranie dĺžky.</p> <p>Meranie objemu pevných telies.</p> <p>Spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov, pevných látok</p>	<p>Aktívnou experimentálnou činnosťou dospieť k záveru, že látky sú deliteľné.</p> <p>Aktívnou experimentálnou činnosťou dospieť k základným vlastnostiam pevných látok.</p> <p>Váženie pevných, kvapalných a plynných telies.</p> <p>Odhad hmotnosti telies</p> <p>Odhad dĺžky telies</p> <p>Odmeranie dĺžky</p> <p>Spracovanie merania vo forme grafov.</p> <p>Porovnanie a určenie spoločných a rozdielnych</p>	<p>Spôsoby delenia pevných látok, atóm.</p> <p>Vlastnosti: krehkosť, tvrdosť, pružnosť.</p> <p>Váhy používať.</p> <p>PT - BOZP</p> <p>Hmotnosť, jednotky hmotnosti .</p> <p>Pravidlá merania hmotnosti.</p> <p>Zápis nameranej hodnoty.</p> <p>Merat' dĺžku.</p> <p>Poznať pravidlá merania dĺžky</p> <p>Jednotky dĺžky 1mm, 1cm, 1m, 1km</p> <p>Zápis nameranej</p>	7

	<p>a telies.</p> <p>Zhrnutie</p>	<p>vlastností.</p> <p>Budovanie štruktúry poznatkov.</p> <p>Kontrola vedomostí.</p> <p>Prezentácia skupinovej práce žiakov.</p>	<p>hodnoty</p> <p>Tabuľka, graf .</p> <p>Správne použiť pojem fyzikálna vlastnosť.</p> <p>Používať odmerný valec.</p> <p>Určovanie objemu geometricky pravidelných a nepravidelných telies.</p> <p>Používanie správnej terminológie.</p> <p>PT – prezentačné zručnosti</p> <p>Tvorivo aplikovať vedomosti počas riešenia projektov.</p>	
<p>SPRÁVANIE SA TELIES V KVAPALINÁCH A PLYNOCH</p>	<p>Vplyv hmotnosti na správanie sa telies.</p> <p>Vplyv objemu na správanie sa telies vo vode.</p> <p>Hustota pevných telies.</p> <p>Hustota kvapalín.</p> <p>Zhrnutie.</p> <p>Prezentácia projektov</p> <p>Objem kvapaliny vytlačenej telesami</p>	<p>Získavanie skúseností so správaním sa telies v kvapalinách, ak pri stálom objeme meníme ich hmotnosť.</p> <p>Získavanie skúseností so správaním sa telies v kvapalinách ak pri stálej hmotnosti meníme ich objem.</p> <p>Zavedenie pojmu hustota grafickou</p>	<p>Postupovať podľa návodu stratégiou: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní.</p> <p>Telesá v kvapalinách môžu: plávať, vznášať sa, potopiť sa.</p> <p>Zostrojíte graf</p>	<p>17</p>

	<p>Objem a hmotnosť kvapaliny vytlačenej telesami</p> <p>Správanie telies v kvapalinách s rôznou hustotou</p> <p>Rôzne husté kvapaliny a objem vytlačenej kvapaliny</p> <p>Vplyv teploty na hustotu</p> <p>Hustota plynov</p> <p>Zhrnutie</p> <p>Prezentácia projektov</p> <p>Záverečné opakovanie</p>	<p>metódou.</p> <p>Skúmanie hustoty pri rôznych kvapalinách.</p> <p>Prezentácia skupinovej práce žiakov.</p> <p>Aktívnou experimentálnou činnosťou skúmať objem kvapaliny vytlačený telesami plávajúcimi a potápajúcimi sa vo vode</p> <p>pozorovanie a skúmanie objemu kvapaliny vytlačeného telesami.</p> <p>Experimentálne zistenie vplyvu teploty na zmenu hustoty.</p> <p>Pozorovanie správania sa bublín v rôzne hustých plynoch.</p> <p>Vytváranie štruktúry poznatkov.</p> <p>Kontrola vedomostí.</p> <p>Prezentácia skupinovej</p>	<p>hustoty (závislosť hmotnosti od objemu) pre telesá z rovnakej látky.</p> <p>Graf hustoty.</p> <p>Vzťah pre výpočet hustoty.</p> <p>Odčítať z grafu hustoty hodnotu hustoty.</p> <p>Pracovať s tabuľkami MFCHT.</p> <p>Určiť neznámu látku pomocou jej hustoty.</p> <p>Riešiť jednoduché výpočtové úlohy.</p> <p>Vysvetliť vybrané javy z bežného života pomocou hustoty.</p> <p>Aplikácia vzťahu pre hustotu na plyny a telesá v plynnom prostredí.</p> <p>Podieľať sa na práci v skupine.</p>	
<p>TEPLOTA. SKÚMANIE PREMIEN SKUPENSTVA LÁTOK</p>	<p>Meranie teploty.</p> <p>Meranie času. Meranie teploty v priebehu času.</p> <p>Modelovanie zostrojenia Celsiovho teplomera.</p>	<p>poznávacia (kognitívna)</p> <p>trénovať modelovanie ako myšlienkový</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>znázorniť reálny teplomer modelom</p> <p>analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiar grafu</p> <p>porovnať dva grafy</p>	<p>17</p>

	<p>Kalibrácia teplomera.</p> <p>Skúmanie premeny skupenstva: kvapaliny na plyn (vyparovanie, var). Zostrojenie grafu závislosti teploty od času z nameraných hodnôt. Bod varu, plató.</p> <p>Skúmanie premeny skupenstva: vodnej pary na vodu (kondenzácia). Zisťovanie teploty rosného bodu.</p> <p>Modelovanie dažďa.</p> <p>Kyslé dažde.</p> <p>Skúmanie premeny skupenstva: topenia a tuhnutia napr. ľadu, parafínu. Zostrojenie grafu z nameraných hodnôt.</p> <p>AKTIVITA:</p> <p>Praktické meteorologické pozorovania, meteorologická stanica (dlhodobá tímová práca a pozorovanie).</p>	<p>proces ,</p> <p>analyzovať záznamy z meraní a ich grafický priebeh,</p> <p>aplikovať poznatky o vlastnostiach plynov, kvapalín a pevných telies v technických zariadeniach a v bežnom živote ,</p> <p>tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte</p> <p>komunikačná</p> <p>zaznamenať pozorovania a merania do tabuľky,</p> <p>spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC),</p> <p>prezentovať výsledky pozorovania a merania,</p> <p>podieľať sa na práci v tíme pri tvorbe projektu</p> <p>interpersonálna</p> <p>podieľať sa na</p>	<p>a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky</p> <p>využiť PC pri zostrojovaní grafov</p> <p>vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnúť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje aj formou grafov</p> <p>navrhnúť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu napr. v triede</p> <p>opísať kolobeh vody v prírode</p> <p>modelovať vznik dažďa</p> <p>rozumie vzniku a škodlivosti kyslých dažďov</p>	
--	---	--	--	--

		<p>práci v tíme, kooperovať, akceptovať skupinové rozhodnutia</p> <p>intrapersonálna</p> <p>vytvárať si vlastný hodnotový systém smerom k prírode</p>		
TEPLO	<p>Historické názory na teplo .Spôsoby šírenie tepla. Kalorimeter. Výmena tepla medzi horúcou a studenou vodou.</p> <p>Výmena tepla medzi kovmi a vodou.</p> <p>Čo sme sa naučili</p> <p>Vyskúšaj sa</p> <p>Látka a teplo. Hmotnostná tepelná kapacita</p> <p>Výpočet tepla</p> <p>Teplo a premeny skupenstva látok</p> <p>Energetická hodnota potravín</p> <p>Tepelné spaľovacie motory</p> <p>Projekty</p> <p>Čo sme sa naučili</p> <p>Vyskúšaj sa</p>	<p>Odovzdávanie a prijímanie tepla telesom.</p> <p>Zostrojenie kalorimetra z jednoduchých pomôcok.</p> <p>Odhad a meranie výslednej teploty pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou.</p> <p>Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode.</p> <p>Zavedenie označenia Δt pre rozdiel dvoch teplôt.</p> <p>Hmotnostná tepelná kapacita</p> <p>.</p>	<p>Formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok</p> <p>Odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou</p> <p>Pracovať s tabuľkami MFCHT</p> <p>Riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla</p> <p>Získať informácie o energetickej hodnote potravín</p> <p>Vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov</p> <p>Posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby ich eliminácie.</p>	16

		<p>Vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ pre výpočet tepla. Jednotka tepla 1 J.</p> <p>Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania.</p> <p>Piestové spaľovacie motory.</p> <p>Využitie spaľovacích motorov.</p>		
--	--	--	--	--

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor
2.	Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor
3.	Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov
4.	Teplo	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov

Zdroje :

- Lapitková, V. a kol.: Fyzika pre 6. ročník základných škôl
- Lapitková, V. a kol.: Fyzika pre 7. ročník základnej školy a 2. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- Internet
- planetavedomosti.iedu.sk/
- www.zborovna

3. ročník, počet hodín týždenne 2 (66 ročne)

Tematický celok	Obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
SVETLO	<p>Slnčné svetlo a teplo. Zdroje svetla. Priamočiare šírenie svetla. Rozklad svetla. Skladanie farebných svetelných lúčov. Absorpcia svetla. Odras svetla. Zákon odrazu svetla. Zobrazovanie rovinným zrkadlom. Odras svetla na guľových zrkadlách. Zobrazovanie guľovými zrkadlami. Lom svetla. Zákon lomu. Dúha. Šošovky. Zobrazenie spojkou. Zobrazenie rozptylkou Optické vlastnosti oka. Chyby oka. Okuliare. Praktické využitie šošoviek.</p>	<p>Slnčné svetlo a teplo. Svetelná energia a jej premena na teplo, ktorého veľkosť vieme vypočítať. Porovnanie zdrojov svetla – Slnka a žiarovky. Dôkazy priamočiareho šírenie sa svetla. Odras svetla. Zákon odrazu. Lom svetla. Zákon lomu. Dúha. Zobrazovanie šošovkami. Chyby oka. Okuliare. Rozklad svetla, farby spektra. Absorbovanie a odras farieb spektra povrchni rôznej farby. Skladanie farieb.</p>	<p>- dokázať experimentom premenu svetla na teplo - porovnať zdroje svetla Slnko, žiarovka - navrhnúť experiment na dôkaz priamočiareho šírenia svetla - navrhnúť jednoduchý experiment na rozklad svetla - opísať skladanie farieb - opísať absorbovanie a odras farieb spektra od bieleho povrchu a farebných povrchov - riešiť úlohy zadané testovou formou - navrhnúť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu a lomu svetla - znázorniť graficky zobrazenie predmetu zrkadlom, spojkou a rozptylkou - vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka</p>	24

			<ul style="list-style-type: none"> - získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov - čítať s porozumením odborný text - správne citovať zdroje informácií - tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu - prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede - porozumieť aplikácii zákonitostí do technických zariadení - rozlíšiť reálnu situáciu od modelovania 	
SILA A POHYB. PRÁCA. ENERGIA	<p>Telesá pôsobia na seba silou. Účinky sily na teleso</p> <p>Gravitačná sila a hmotnosť telesa</p> <p>Skladanie síl.</p> <p>Skladanie dvoch rôznobežných síl</p> <p>Rovnováha síl</p> <p>Otáčavé účinky sily</p> <p>Rovnovážna poloha páky</p> <p>Ťažisko telesa a jeho určenie</p> <p>Tlaková sila.</p> <p>Tlak v kvapaline</p> <p>Tlak v plyne</p> <p>Sily pôsobiace na telesá v kvapalinách</p> <p>Sily pôsobiace na telesá v plynch</p> <p>Opisujeme pohyb telesa</p> <p>Priamočiary a krivočiary pohyb</p>	<p>Vzájomné pôsobenie telies, sila.</p> <p>Jednotka sily 1 N.</p> <p>Gravitačná sila, gravitačné pole.</p> <p>Výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu ($F = g \cdot m$).</p> <p>Lineárna závislosť gravitačnej sily a hmotnosti telesa.</p> <p>Ťažisko telesa a jeho určenie.</p> <p>Pohybové účinky sily.</p> <p>Rovnomerný a nerovnomerný pohyb.</p> <p>Dráha a rýchlosť rovnomerného</p>	<ul style="list-style-type: none"> - demonštrovať na jednoduchom príklade vzájomné pôsobenie telies - charakterizovať silu ako fyzikálnu veličinu, ktorá má veľkosť a smer - znázorniť silu orientovanou úsečkou - vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace so skladaním síl - určiť ťažisko vybraných telies - vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace s pôsobením tlakovej sily - merať atmosférický tlak - demonštrovať prenos tlaku v 	42

	<p>Rovnomerný a nerovnomerný pohyb Rýchlosť pohybu telesa a jej meranie</p> <p>Dráha pohybu telesa a jej závislosť od času Priemerná rýchlosť nerovnomerného pohybu Grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase Mechanická práca Práca na naklonenej rovine Výkon Trenie. Trecia sila a jej meranie Pohybová energia telesa Polohová energia telesa Vzájomná premena polohovej a pohybovej energie telesa Zákon zachovania energie Vnútoraná energia telesa. Zmena energie telesa konaním práce Zmena vnútornej energie telesa tepelnou výmenou Zdroje energie. Fosílna palivá Výhrevnosť paliva Elektrárne Netradičné zdroje energie Čísla o spotrebe energie nás varujú</p>	<p>pohybu ($s = v \cdot t$, $v = s/t$). Priemerná rýchlosť. Jednotky rýchlosti 1 m/s, 1 km/h. Grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase. Deformačné účinky sily. Tlaková sila Tlak. ($p = F/S$) Jednotky tlaku 1 Pa, 1 hPa, 1 kPa. Trenie. Trecia sila Mechanická práca. ($W = F \cdot s$) Jednotka práce 1 J. Výkon, jednotka výkonu .Práca na naklonenej rovine. Pohybová energia telesa. Polohová energia telesa. Meranie svojho vlastného výkonu. Vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa. Zákon zachovania energie. Zdroje energie. Fosílna palivá. Tradičné a netradičné zdroje energie. Vodné elektrárne. Zvyšovanie spotreby energie, z toho vyplývajúce nepriaznivé dôsledky. Poznať ceny jednotlivých zdrojov energie. Cenová regulácia</p>	<p>kvapalinách a plynov - opísať pohyb telies vzhľadom na iné telesá - opísať pohyb telies cez pojmy dráha, čas, rýchlosť - klasifikovať pohyby telies - zostrojiť graf lineárnej závislosti dráhy od času pre rovnomerný priamočiary pohyb - zostrojiť graf konštantnej závislosti rýchlosti od času pri rovnomernom priamočiarom pohybe - čítať údaje z grafu - riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb - rozlíšiť okamžitú a priemernú rýchlosť - vypočítať priemernú rýchlosť pohybu telesa - aplikovať vzťah na výpočet mechanickej práce a výkonu v jednoduchých výpočtových úlohách - zaznamenať si údaje z merania a vypočítať vykonanú prácu - zaznamenať si údaje z merania a určiť veľkosť trecej sily - analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia</p>
--	--	--	---

		<p>energie.</p> <p>PT: finančná gramotnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť polohovú a pohybovú energiu telesa - na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon zachovania energie - zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie - chápať energiu a jej zdroje ako spoločenský fenomén - posúdiť zdroje energie využiteľné na Slovensku - čítať s porozumením texty zamerané na odborné problémy - získavať informácie pre tvorbu rôznych zdrojov - správne citovať zdroje informácií - tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu - prezentovať a obhájiť svoj projekt v triede - zvažovať ponuky pri výbere druhu palív, zdrojov energie, aplikácia do života 	
--	--	--	--	--

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy

1.	Svetlo	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov
2.	Sila a pohyb. Práca. Energia	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov

Zdroje :

- Lapitková, V. a kol.: Fyzika pre 8. ročník základných škôl
- Kelecsényi, P.: Pracovný zošit z fyziky pre 8. ročník ZŠ
- Kolářová, R. a kol.: Fyzika pre 7. ročník, študijná časť A, pracovná časť B
- Kolářová, R. a kol.: Fyzika pre 8. ročník, študijná časť A, pracovná časť B
- Janovič, J. a kol.: Fyzika pre 9. ročník základných škôl
- Internet
- planetavedomosti.iedu.sk/
- www.zborovna

4. ročník, počet hodín týždenne 2 (66 ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie učiva 8.ročníka	Opakovanie Čo sa budeme učiť	Zopakovať základné pojmy o teple, svetle, pohybe, energia	vysvetliť pojem pohyb, pokoj, výpočet rýchlosti, vysvetliť pojem práca , aplikovať vzťah pre výpočet práce pri riešení úloh, použiť jednotky práce	6
Magnetické a elektrické javy	Magnet a jeho vlastnosti. Póly magnetu. Magnetické pole. Zem ako magnet. Kompas. Elektrizovanie telies. Elektrický náboj. Elektrické pole.	opísať vlastnosti tyčového magnetu, ilustrovať správanie sa dvoch tyčových magnetov pojmy súhlasné a nesúhlasné póly magnetu	navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom poznať prírodný	18

	Elektrometer.	<p>princíp určovania svetových strán kompasom určiť pomocou magnetky severný a južný magnetický pól ENV určiť pomocou kompasu a buzoly severný a južný zemepisný pól modely atómov vybraných prvkov elektrické vlastnosti častíc – protón, neutrón a elektrón vznik kladného a záporného iónu pokusom ilustrovať a vysvetliť jav elektrizovania telies charakterizovať elektrické pole OSR</p>	<p>magnet znázorniť indukčné čiary magnetického poľa pokusom ilustrovať silové pôsobenie elektrického poľa na zelektrizované teleso, rozlíšiť pojmy elektrický náboj, elementárny elektrický náboj. graficky znázorniť elektrické pole siločiarami medzi dvoma zelektrizovanými telesami, siločiaru rovnírodého el. pole.</p>	
Elektrický obvod	<p>Elektrický obvod. Časti elektrického obvodu. Znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami. Žiarovka a jej objavenie. Elektrické vodiče a izolanty z pevných látok. Sériové zapojenie žiaroviek. Porovnanie jasů niekoľkých žiaroviek v sériovom zapojení.</p>	<p>zakresliť elektrický obvod zapojiť elektrický obvod podľa schémy vedenie elektrického prúdu v kovových vodičoch účinky elektrického prúdu a ich praktické využitie ENV elektrické vodiče a izolanty jas niekoľkých žiaroviek v sériovom a</p>	<p>získať informácie o objave žiarovky zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek zapojiť elektrický obvod podľa schémy odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode zostrojíte graf</p>	42

	<p>Paralelné zapojenie žiaroviek. Elektrický prúd. Jednotka elektrického prúdu 1 A. Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom. Elektrické napätie. Jednotka napätia 1 V. Meranie veľkosti elektrického napätia. Zdroje elektrického napätia. Rezistor. Experimentálne odvodenie Ohmovho zákona ($I = U/R$). Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia. Elektrický odpor. Jednotka elektrického odporu 1 Ω. Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách. Model vedenia elektrického prúdu v pevných a kvapalných látkach. Elektrická energia a jej premeny. Elektrické spotrebiče v domácnosti. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi.</p>	<p>paralelnom zapojení meranie veľkosti elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode experimentálne odvodenie Ohmovho zákona graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt riešenie úloh</p> <p>vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynch vedenie elektrického prúdu vo vodných roztokoch látok BOZP postup prvej pomoci pri úraze s elektrickým prúdom spôsob ochrany proti blesku TPPZ</p>	<p>priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt riešiť výpočtové úlohy riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi využiť tvorivo poznatky na vypracovanie projektu</p>	
--	---	--	---	--

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania
-------------------------	----------------------

		Metódy	Formy
1.	Magnetické a elektrické javy.	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov
2.	Elektrický obvod	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov

Zdroje :

- Lapitková, V. a kol.: Fyzika pre 9. ročník základných škôl
- Janovič, J. a kol.: Fyzika pre 6. ročník základných škôl
- Kolářová, R. a kol.: Fyzika pre 8. ročník, študijná časť A, pracovná časť B
- Internet
- planetavedomosti.iedu.sk/
- www.zborovna

5. ročník, počet hodín týždenne 2 (66 ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Poč. Hodín
Pozorovanie, meranie, experiment	<p>Odhad chyby merania spôsobenej meradlom.</p> <p>Odhad a znázornenie chyby merania. Vyjadrenie hodnoty fyzikálnej veličiny pomocou hlavnej jednotky aj jej násobkov a dielov.</p>	<p>Graficky zobrazit' chyby merania pri kreslení grafu fyzikálnej závislosti.</p> <p>Používať zápis jednotiek v tvare 1 nm, aj v tvare 1×10^{-9} m. Napríklad $0,0123 \text{ m} = 12,3 \text{ mm}$.</p> <p>Rozlišovať hodnotu 1,00 m a hodnotu 1 m. (prvá hodnota s presnosťou na tri platné cifry, druhá hodnota na jednu platnú cifru).</p>	<p>Vysvetliť, ako súvisí chyba merania s kreslením čiary, ktorá aproximuje meraním získanú fyzikálnu závislosť.</p> <p>Vedieť používať zápis jednotiek v tvare 1 nm, aj v tvare 1×10^{-9} m</p> <p>Zaokrúhľovať vypočítané hodnoty s ohľadom na presnosť hodnôt vstupujúcich do výpočtu.</p>	7

	Používať počet platných cifier v zápise hodnoty veličiny.			
Sila a pohyb	Znázornenie sily vektorovou úsečkou, vektorová veličina. Sila ako miera vzájomného pôsobenia. Tretí Newtonov zákon. Skladanie síl Rozklad sily na zložky s danými smermi . Trecie sily	Skúmať súvislosť medzi smerom a veľkosťou sily. Tretí Newtonov zákon Skladanie síl pôsobiacich na teleso v jednej priamke a rôznobežných síl pôsobiacich na teleso v spoločnom pôsobisku. Znázorniť tiažovú silu pôsobiacu na teleso na naklonenej rovine. Merať treciu silu silomerom. Pomenovať valivé trenie.	Vedieť znázorniť schému javu v ktorom pôsobia rôzne sily, pri zvolenom jednotkovom vektore sily. Vedieť pomenovať sily pôsobiace na teleso. Vedieť vysvetliť, ako a prečo pomáha naklonená rovina v každodennej ľudskej praxi. Vysvetliť rozdiel medzi statickým a dynamickým trením. Vysvetliť, kedy trenie potrebujeme a kedy a ako sa ho snažíme obmedziť.	41
	Mechanická práca silou vykonaná a silou spotrebovaná. Kinetická energia telesa.	Skúmať, ako sa prejaví práca vykonaná silou pri pohybe telesa na vodorovnej podložke so započítaním odporových síl. Výpočet kinetickej energie hmotného bodu.	Vysvetliť prečo sa niekedy prejaví vykonaná mechanická práca ako teplo, inokedy ako kinetická energia.	

	<p>Rozlíšenie pohybov (dejav) rovnomerných a nerovnomerných , zrýchlených a spomalených.</p> <p>Pohyb telesa bez pôsobenia sily</p> <p>1. Newtonov pohybový zákon. Pohyb telesa pri pôsobení konštantnej výslednej sily.</p> <p>Zrýchlenie.</p> <p>2. Newtonov pohybový zákon.</p> <p>Pád telesa, voľný pád.</p> <p>Hybnosť, impulz sily, zachovnaie hybnosti.</p> <p>Prečo sa mení smer pohybu? Dostredivá sila.</p>	<p>Použiť na rozlíšenie pohybov veličinu „zmena dráhy“ analýzou graficky znázornenej závislosti dráhy od času. Používať fyzikálne veličiny konkretizované v tomto programe pri opise pozorovaných javov a dejov.</p> <p>Analyzovať stroboskopickú fotografiu alebo videozáznam padajúcej guľôčky, zostrojiť graf závislosti $s = s(t)$, dráhy od času.</p> <p>Krivočiare pohyby – príklady. Kvalitatívna odlišnosť dostredivej silu a sily ako miery vzájomného pôsobenia telies. Dostredivá sila iba kvalitatívne.</p>	<p>Rozlíšiť a klasifikovať deje s rôznymi časovými rozvojmami.</p> <p>Vysvetliť, ktorú z meniacich sa fyzikálnych veličín použijeme pri opise deja. Chápať zmenu pohybového stavu ako účinok výslednice pôsobiacich síl.</p> <p>Riešiť úlohy, v ktorých vystupuje vzájomná súvislosť medzi výslednou pôsobiacou silou, zrýchlením a hmotnosťou telesa.</p> <p>Vedieť analyzovať stroboskopickú fotografiu.</p> <p>Používať veličinu hybnosť a zákon zachovania hybnosti.</p> <p>Chápať zmenu pohybového stavu ako účinok výslednice pôsobiacich síl.</p>	
	<p>Potenciálna energia telesa.</p> <p>Práca pri deformácii pružiny.</p> <p>Potenciálna energia pružného telesa. Premeny mechanickej energie.</p>	<p>Skúmať prácu vykonanú pri zmene prevýšenia telesa nad vodorovnou rovinou, pri pôsobení sily na rôznych dráhach. Zobrazit' vykonanú prácu v grafe závislosti sily od posunutia.</p> <p>Pomocou grafu závislosti sily od predĺženia určiť potenciálnu energiu napätej/stlačenej pružiny.</p>	<p>Vedieť rozlíšiť fyzikálnu prácu v tiažovom poli Zeme od „fyziologicky“ pociťovanej práce.</p> <p>Vysvetliť, ako súvisí práca v tiažovom poli Zeme s potenciálnou energiou telesa.</p> <p>závislosti od predĺženia zobrazuje prácu potrebnú na deformáciu pružiny.</p> <p>Opísať dej z hľadiska vzájomných premien mechanickej energie</p>	

	<p>Formy energie.</p> <p>Tuhé teleso. Ťažisko telesa. Moment sily. Momentová veta. Energia rotačného pohybu.</p>	<p>Rozbor športovej činnosti , skok o žrdi.</p> <p>Moment sily a statika telesa.</p> <p>Energia rotačného pohybu iba kvalitatívne.</p>	<p>Analyzovať premeny energie pri športových výkonoch, používať pojem bazálny metabolizmus. Chápať rozdiel medzi kinetickou energiou translačného pohybu (hmotný bod) a celkovou kinetickou energiou rotujúceho telesa.</p>	
Vlastnosti kvapalín a plynov	<p>Tekutiny.</p> <p>Pascalov zákon, hydraulické zariadenie.</p> <p>Atmosférický tlak, Torricelliho experiment</p> <p>Hydrostatická vztlaková sila, Archimedov zákon</p> <p>Rovnica spojitosti.</p> <p>Bernoulliho rovnica</p> <p>Prúdenie reálnej kvapaliny</p> <p>Pohyb telesa vo vzduchu a v kvapaline</p>	<p>Zdôvodniť rozdielnu tekutosť kvapalín.</p> <p>Vysloviť Pascalov a Archimedov zákon.</p> <p>Poznať rozdiely medzi reálnou a ideálnou kvapalinou.</p> <p>Definovať veličinu tlak a jej jednotku.</p> <p>Vysvetliť pojmy tlaková sila, hydrostatická tlaková sila, hydrostatická vztlaková sila,</p> <p>hydrostatický tlak.</p> <p>Vyjadriť vzťahom závislosť veľkosti vztlakovej hydrostatickej sily od iných veličín. .</p> <p>Objasniť príčinu atmosférického tlaku a jeho zmeny veľkosti so vzdialenosťou od povrchu Zeme.</p> <p>Definovať ustálené a neustálené prúdenie kvapaliny.</p> <p>Poznať súvislosť medzi tlakom v kvapaline a tlakovou energiou jednotkového objemu.</p> <p>Vyjadriť vzťah medzi</p>	<p>Používať Pascalov zákon pri riešení úloh. Určiť tlak, tlakovú silu alebo obsah plochy, na ktorú sila pôsobí, ak sú dané ostatné veličiny.</p> <p>Vypočítať hydrostatický tlak, ak sú dané potrebné údaje. Vypočítať hydrostatickú tlakovú silu na</p> <p>vodorovné dno a zvislú stenu nádoby.</p> <p>Aplikovať vzťah závislosti veľkosti vztlakovej hydrostatickej sily od iných veličín pri riešení úloh.</p> <p>Vyjadriť vzťahom objemový a hmotnostný tok. Aplikovať rovnicu kontinuity pri riešení úloh.</p> <p>Vysvetliť fyzikálny význam rovnice kontinuity. Aplikovať rovnicu pri riešení úloh.</p> <p>Vyjadriť vzťahom zákon zachovania energie pre prúdiacu kvapalinu. Aplikovať Bernoulliho rovnicu pri riešení úloh. Čítať s porozumením text, v ktorom vystupujú tieto sily.</p>	18

		kinetickou energiou jednotkového objemu prúdiacej kvapaliny a veľkosťou jej rýchlosti. Opísať tento vzťah. Aerodynamická a hydrodynamická odporová sila.		
--	--	--	--	--

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Pozorovanie, meranie , experiment	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Sila a pohyb	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Mechanika kvapalín a plynov	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Energia okolo nás	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách ,riadený rozhovor

Zdroje:

1. Prezentácie a digitálna učebnica fyziky , J. Beňuška
2. Vachek, Bednažík, Fyziky pre 1.ročník gymnázií, SPN , 1993
3. Koubek, Lapitková , Demankin, Fyzika pre 1. ročník gymnázia, EDUCO, 2009
4. Digiškola DVO
5. planetavedomosti.iedu.sk/
6. www.zborovna

6. ročník, počet hodín týždenne 2 (66 ročne)

Tematický celok	Obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
Elektrina a magnetizmus	<p>Elektricky nabité teleso, elektrický náboj</p> <p>Elektrická sila a Coulombov zákon</p> <p>Elektrické napätie</p> <p>Kapacita vodiča, kondenzátor, spájanie kondenzátorov</p>	<p>Opísať vlastnosti elektrického náboja</p> <p>Vysvetliť obsah Culombovho zákona.</p> <p>Definovať slovne a vzťahom elektrické napätie.</p> <p>Znázorniť elektrické pole.</p> <p>Definovať veličinu kapacita vodiča. Odvodiť z definičného vzťahu jednotku kapacity.</p>	<p>Vypočítať veľkosť elektrickej sily, ktorou na seba pôsobia elektrické náboje. Určiť smer tejto sily.</p> <p>Aplikovať vzťah pre kapacitu platňového kondenzátora pri riešení fyzikálnych úloh.</p> <p>Vypočítať výslednú kapacitu kondenzátorov spojených za sebou a vedľa seba.</p>	8
Elektrina a magnetizmus	<p>El. napätie a prúd Ohmov z. pre časť obvodu a uzavretý obvod;</p> <p>El. odpor vodiča, jeho závislosť od geometrie a teploty vodiča premena el. energie na vnútornú en. spotrebiča</p> <p>Spájanie rezistorov, práca a výkon v obvode s konšt. prúdom</p> <p>Úloha ističa el. prúdu.</p> <p>El. prúd v kovoch a polovodičoch, kvapalinách a plynoch</p>	<p>Pracovať so schémou el. obvodu</p> <p>Premena el. energie na vnútornú, ohrievanie</p> <p>Vysvetliť funkcie ističa v domácnosti.</p> <p>El. obvod s kovovými vodičmi a elektrolytickým vodičom</p> <p>Vysvetliť prechod el. nabitých častíc uzavretým el. obvodom a vodivosti častíc - kvalitatívne</p>	<p>Vysvetliť súvislosť medzi elektrickým napätím, elektrickým prúdom a pohybom nabitých častíc vo vodiči.</p> <p>Riešiť úlohy s využitím vzťahu pre závislosť elektrického odporu kovového vodiča od jeho geometrických rozmerov.</p> <p>Riešiť úlohy súvisiace s V-A charakteristikou vláknovej žiarovky.</p>	34

			Riešiť úlohy súvisiace s premenou elektrickej energie
<p>Magnetické pole permanentného magnetu, vodiča s prúdom.</p> <p>Pôsobenie MP na vodič s prúdom.</p> <p>Pôsobenie MP na nabitú časticu</p>	<p>Magnetické indukčné čiary.</p> <p>Oerstedov pokus.</p> <p>Ampérovovo pravidlo pravej ruky.</p> <p>Zadefinovať Flemingovo pravidlo ľavej ruky</p>	<p>Vedieť znázorniť MP .Vedieť vysvetliť súvislosť medzi el. prúdom a MP – kvalitat.</p> <p>Vedieť určiť smer sily, kt. pôsobí MP na časticu s nábojom</p>	
Elektromagnetická indukcia (EMI)	Faradayov z. EMI, opísať jav EMI v rôznych podmienkach experimentu	Vedieť opísať jav EMI pri prechode magnetu cievkou, kvalitatívne	
<p>Vlastnosti striedavého prúdu</p> <p>Generátor elektrickej energie</p>	<p>Zadefinovať pojmy frekvencia, amplitúda prúdu a napätia, efektívna hodnota prúdu a napätia, fázový posun medzi prúdom a napätím, výkon striedavého prúdu</p> <p>Opísať funkcie alternátora ako príklad využitia javu EMI</p>	<p>Vedieť používať dané pojmy pri riešení úloh</p> <p>Vedieť opísať alternátor a funkcie jeho jednotlivých častí.</p>	
<p>Transformátor</p> <p>Elektrická rozvodná sieť.</p> <p>Prečerpávacia elektrárňa.</p> <p>Elektrická energia spotrebovaná v domácnosti</p>	<p>Využiť princíp činnosti transformátora pri experimente zapojenia žiarovky</p> <p>Vyhľadávať informácie o cenách el. energie pre rôznych odberateľov</p>	<p>Vedieť aplikovať jav EMI</p> <p>Vedieť riešiť úlohy na premenu el. energie .</p> <p>Opísať prečerpávaciu elektrárňu z hľadiska</p>	

			premien energie.	
Vlastnosti kvapalín a plynov	<p>časticová stavba látok</p> <p>Vnútoraná energia telesa, teplota, teplo, vedenie tepla, kalorimetrická rovnica</p> <p>Topenie a tuhnutie látok.</p> <p>Vyparovanie a kondenzácia, nasýtené pary.</p>	<p>Kvalitatívne opísať základné predstavy o časticovej stavbe látok. Zadefinovať pojem vnútoraná energia telesa.</p> <p>Vysvetliť stav nasýtených vodných pár a relatívnu vlhkosť.</p>	<p>Vedieť vysvetliť predstavu o atónoch a molekulách. Diskutovať o prenose tepla na rôznych príkladoch, vedieť riešiť jednoduché úlohy. Poznať využitie informácií o relatívnej vlhkosti vzduchu v miestnosti a vonku.</p>	24
	<p>Zákony ideálneho plynu,</p> <p>Kelvinova stupnica</p> <p>Stavová rovnica, jej využitie.</p>	<p>Osvojiť si deje s ideálnym plynom, znázornenie ich závislosti v pV diagrame</p> <p>Zavedenie Kelvinovej stupnice,</p> <p>Zadefinovať stavovú rovnicu,</p>	<p>Kvalitatívne poznať závislosť objemu, tlaku, teploty a množstva plynu v uzavretej nádobe</p> <p>Vedieť prepočet medzi Celziovou a Kelvinovou stupnicou</p>	

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Elektrina a magnetizmus	Expozičná, fixačná	Práca v skupinách, tvorba a prezentácia projektov
2.	Mechanika kvapalín a plynov	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
3.	Energia okolo nás	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách ,riadený rozhovor

Zdroje:

- Prezentácie a digitálna učebnica fyziky , J. Beňuška
- Demankin, Horváth, Chalupková, Šuhajová, Fyzika pre 2.ročník gymnázia a 6. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EDUCO, 2010
- Koubek, Lapitková , Demankin, Fyzika pre 1. ročník gymnázia, EDUCO, 2009
- J. Pišút a kol., SPN, 2005
- Koubek, Lepil, Fyzika pre 3. ročník gymnázií, SPN, 2003
- Digiškola DVO
- planetavedomosti.iedu.sk/
- 7. www.zborovna

7. ročník, počet hodín týždenne 3 (99 ročne)

Tematický celok	Obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
Periodické deje	<p>Periodické deje v prírode a spoločnosti .Pohyby s konštantnou periódou .</p> <p>Kmitanie, perióda, frekvencia, okamžitá výchylka, amplitúda kmitania ,časový rozvoj harmonického kmitania a neharmonického periodického deja .</p> <p>Vlastnosti mechanického oscilátora.</p> <p>Pružinové kyvadlo, matematické a fyzikálne kyvadlo</p> <p>Nútené kmitanie, konkrétne príklady.</p> <p>Rezonancia, využitie v praxi, nežiaduce účinky rezonancie .</p> <p>Vlnenie v rade bodov</p> <p>Frekvencia, vlnová dĺžka, rýchlosť vlny.</p> <p>Vlnenie na vodnej hladine , vlnoplocha</p> <p>Dopplerov jav, využitie v</p>	<p>Zadefinovať pojmy perióda, frekvencia, amplitúda KP, ich overenie na pokuse s kyvadlom</p> <p>Zadefinovať základnú rovnicu KP</p> <p>Spoznať príklady núteného kmitania a využitia rezonancie a jej nežiaducich účinkov.</p> <p>Spoznať grafické modely priečného a pozdĺžneho vlnenia</p> <p>Zadefinovať pojmy perióda, frekvencia a vlnová dĺžka,</p>	<p>Vedieť vysvetliť vzťah medzi periódou a frekvenciou</p> <p>Vedieť čítať informácie z grafov KP, riešiť jednoduché úlohy využitím základnej rovnice KP</p> <p>Vedieť opísať príklady využitia rezonancii.</p> <p>Odhadnúť aj odmerať stopkami periódu dejov v bežnom živote. Vyjadriť frekvenciu deja z hodnoty periódy v intervale od 1 dňa po 1 milisekundu, objaviť z výsledkov</p>	19

	<p>medicíne, doprave... Skladanie vlnení, interferencia vlnení . Priečne a pozdĺžne vlnenie. Polarizácia vlnenia. Stojaté vlnenie na strune .</p> <p>Kmitňa, uzol, vlnová dĺžka Vlastnosti zvuku: hlasitosť, farba, výška tónu sluch</p>	<p>základná rovnica postupnej vlny</p> <p>Objasnenie pojmov kmitňa, uzol, vlnová dĺžka a ich súvislosť so strunovým nástrojom</p> <p>Zadefinovať pojmy hlasitosť, farba zvuku, výška tónu,</p> <p>Odvodiť Dopplerov jav a jeho využitie</p>	<p>experimentu faktory ovplyvňujúce periódu matematického kyvadla. Analyzovať grafy harmonického a neharmonického o periodického deja, zistiť hodnoty z grafu závislosti okamžitej výchyľky od času pre mechanický oscilátor. Vysvetliť jav polarizácie s využitím grafických modelov. Vysvetliť analógiu medzi stojatým vlnením na napnutej strune a stojatým vlnením vo vzduchovom stĺpci. Naplánovať experiment na meranie rýchlosti zvuku vo vzduchu, □ spôsoby aktívnej ochrany sluchu.</p>	
<p>Elektromagn etické žiarenia a častice mikrosveta</p>	<p>Viditeľné žiarenie Geometrické zobrazovanie svetla Difúzny odraz, disperzia svetla Interferencia svetla Difrakčná mriežka Emisné spektrum, čiarové spektrum,</p>	<p>Spoznať základné vlastnosti svetla a zákonov odrazu a lomu</p> <p>Pracovať so šoškami graficky</p>	<p>Riešiť úlohy s využitím princípov geometrickej optiky, Riešiť úlohy súvisiace s rýchlosťou svetla a</p>	<p>47</p>

	<p>spojité spektrum princíp rozkladu svetla na spektrum hranolom a optickou mriežkou Tepelné žiarenie Prenos energie tepelným žiarením Infračervené a ultrafialové žiarenie, ich vlastnosti a využitie Fotón žiarenia Röntgenové žiarenie, Využitie v medicíne a priemysle Rádioaktivita, žiarenie alfa, beta, gama Rádioaktivita prostredia Fyzikálne objekty malé a veľké, prostriedky na ich poznávanie Lineárny rozmer od Slnecnej sústavy po jadro atómu Atóm Väzbová energia jadra, hmotnostný úbytok , uvoľňovanie energie jadrovou syntézou a štiepením jadier Vedenie, žiarenie a prúdenie tepla.</p>	<p>a prakticky Opísať oko z fyzikálneho hľadiska Rozklad svetla hranolom a mriežkou , čítanie informácií z čiarového a spojitého svetelného spektra, Využitie infračerveného žiarenia v medicíne a v stavebníctve Príklady využitia infračerveného žiarenia niektorými živočíchmi Súvislosť medzi infračerveným žiarením emitovaným telesom a teplotou telesa Príklady využitia röntgenového žiarenia Vysvetlenie spoločných a rozdielných vlastností žiarení Rádioaktivita prostredia a zdroje pridanej rádioaktivity v minulosti a v súčasnosti Charakterizovať vývoj názorov na mikrosvet. Opísať podstatu</p>	<p>indexom lomu, Identifikovať jav disperzie svetla a interferencie svetla, čítať informácie z čiarového a spoj. emisného spektra, Riešiť úlohy s využitím vzťahu medzi teplotou telesa a vlnovou dĺžkou λ_{MAX} emitovaného elektromagnetic kého žiarenia, Riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet energie fotónu, Vysvetliť proces vzniku spojitého a čiarového spektra röntgenového žiarenia, Porovnať vlastnosti a podstatu žiarení alfa, beta a gama, Zaujať stanovisko v súvislosti s rádioaktivitou prostredia, zdrojmi pridanej rádioaktivity a rádioaktívnymi izotopmi používanými v medicíne (v diagnostike aj v terapii), Zaujať stanovisko v súvislosti s</p>	
--	--	---	---	--

		<p>fotoelektrického javu Vysvetliť obsah pojmov: svetelné kvantum, fotón, Opísať zloženie jadra atómu a objasniť funkciu jadrových síl. Vysvetliť vzťah medzi väzbovou energiou jadra a hmotnostným úbytkom jadra atómu. Opísať spôsob využitia rádionuklidov. Opísať základné spôsoby ochrany pred žiarením. Opísať najnovšie objavy mikrosвета a elementárnych častíc.</p>	<p>prostriedkami na skúmanie vesmíru a na skúmanie objektov na úrovni atómu, Vysvetliť historické postavenie experimentov Thomsona, Millikana a Rutherforda a teórií súvisiacich s týmito experimentmi, Posúdiť klady a zápory jadrovej energetiky v porovnaní s inými možnosťami získavania elektrickej energie.</p>	
<p>Pozorovanie, meranie, experiment</p>	<p>Meranie dĺžky telesa, spracovanie merania Meranie hustoty telesa Overenie rovnomernosti pohybu Šmykové trenie a valivý odpor Moment sily Pokusné pozorovanie vz. premien mech energie Kinematika pohybu guľôčky Meranie vlastného výkonu Práca na naklonenej rovine Meranie výtokovej rýchlosti Merná tepelná kapacita Overenie úlohy ističa Povrchové napätie</p>	<p>Pozorovanie a rozlíšenie dejov (pohybov) rovnomerných a nerovnomerných, zrýchlených a spomalených Zápis hodnoty veličiny rozlišovanie presnosti hodnoty veličiny podľa počtu platných číslíc v zápise vyjadrenie hodnoty veličiny pomocou</p>	<p>Overiť rozmerovou analýzou správnosť použitého vzťahu, Vysvetliť súvislosť chyby merania s kreslením čiary aproximujúcej fyzikálnu závislosť získanú meraním, Vysvetliť súvislosť presnosti merania s počtom meraní, Formulovať a zdôvodniť</p>	<p>33</p>

	<p>Merné skupenské teplo topenia ľadu Meranie napätia a prúdu Voltampérová charakteristika diódy Meranie indukčnosti cievky a kapacity kondenzátora Vplyv spájania rezistorov na odpor v obvode Overenie vzťahu pre periódu kyvadla. Určenie hmotnosti pomocou mechanického oscilátora Meranie rýchlosti zvuku Overenie činnosti transformátora Meranie indexu lomu Spektrum čiarové Meranie ohniskovej vzdialenosti šošovky Snímací senzor mobilu a infračervené žiarenie</p>	<p>rôznych násobkov a dielov jednotky s predponami mega až piko Chyba merania, jej príčiny a vyjadrenie odhad veľkosti chyby spôsobenej meradlom Aritmetický priemer z viacerých meraní Experiment objaviteľský a overovací Lineárna závislosť dvoch veličín Priama úmernosť medzi dvomi veličinami</p>	<p>hypotézu, Navrhnuť cieľ, metódu a aparatúru experimentu na potvrdenie hypotézy, Vyhodnotiť priebeh a výsledky experimentu, Vyvodiť záver, používať meracie prístroje poskytnuté učiteľom obvyklým spôsobom a bezpečne Zaznamenávať všetky relevantné merané údaje v primeranej štruktúre, zvyčajne tabuľkou alebo grafom Zaokrúhliť vypočítanú hodnotu veličiny s ohľadom na presnosť hodnôt vstupujúcich do výpočtu. □</p>	
--	--	--	---	--

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Periodické deje	Expozičná, fixačná, motivačná	Práca v skupinách, tvorba a prezentácia projektov
2.	Elektromagnetické žiarenia a častice mikrosвета	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
3.	Pozorovanie , meranie,	Expozičná, brainstorming,	Práca v skupinách ,prezentácia,riadený

experiment	motivačná	rozhovor
------------	-----------	----------

Zdroje:

- Prezentácie a digitálna učebnica fyziky , J. Beňuška
- Demkanin, Horváth, Chalupková, Šuhajová, Fyzika pre 2. ročník gymnázia a 6. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EDUCO, 2010
- Koubek, Lepil, Fyzika pre 3. ročník gymnázií, SPN, 2003
- Demkanin, Horváthová, Fyzika pre 3. ročník gymnázia a 7. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EDUCO, 2012
- Digiškola DVO
- planetavedomosti.iedu.sk/
- www.zborovna

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z fyziky:

Písomné formy preverovania vedomostí:

Jednotlivé úlohy sú ohodnotené počtom bodov, ktoré určí vyučujúci na základe náročnosti úlohy.

Písomným prácam vždy predchádza opakovanie.

Písomné práce sú hodnotené pomocou tabuľky percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od:	Počet percent do:	Známka:
100	90	1
89,9	75	2
74,9	50	3
49,9	33,3	4
33	0	5

1. Previerka / test, po prebratí časti tematického celku (20 – 25 min)
2. Previerka/ test, po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)
3. Päťminútovky – priebežne podľa potreby

Previerky do 15 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Ústne formy preverovania vedomostí

Je ďalšou formou hodnotenia žiaka. Vo fyzike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu ,popísať praktickú činnosť, charakterizovať a vysvetliť fyzikálne

zákonitosti a vlastnosti. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap.

Ústna forma preverovania vedomostí sa uplatňuje aj u žiakov s poruchami učenia, ktorí majú odporúčanie od špeciálneho pedagóga hlavne v prípade keď žiak zle napíše písomnú prácu alebo nestihne v limite vypracovať celú písomnú prácu.

Čiastkové hodnotenie

Žiak môže získať tzv malé jednotky, body za aktivitu, za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom, napríklad:

- tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh
- objavovanie nových súvislostí
- riešenie úloh nad rámec povinných úloh
- za nadštandardný výkon na vyučovacej hodine
- za vynikajúce vypracovanie domácej úlohy
- za riešenie nepovinnnej úlohy podľa dohody s vyučujúcim
- zapojenie sa do fyz. súťaže , FO, Projekty...

Učebné osnovy pre predmet

CHÉMIA

Názov predmetu		CHÉMIA				
Časový rozsah výučby						
	Ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu
	Štátny vzdelávací program	1	1	1	2	4
	Školský vzdelávací program	–	–	–	0,5*	0,5*
	SPOLU	1	1	1	2,5*	4,5*
Kód a názov odboru štúdia		7902 500 gymnázium				
Stupeň vzdelania		nižšie sekundárne vzdelanie ISCED 2				
Forma štúdia		denná				
Dĺžka štúdia		osemročná				
Vyučovací jazyk		slovenský jazyk				

* Laboratórne cvičenia z prírodovedných predmetov s celkovou časovou dotáciou 1 h v 4. ročník

už nie sú samostatným novým predmetom. Táto dotácia sa využije podľa podmienok školy a dohody PK na rozšírenie počtu hodín o 0,5 h dvoch prírodovedných predmetov zo vzdelávacej oblasti ČAP: fyzika, chémia, biológia. Obsahom rozšírených hodín sú predovšetkým laboratorné cvičenia a riešenie praktických úloh.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.

Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratorných prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom vyučovania chémie na osemročnom gymnáziu je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály. Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratorných cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy

medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebne je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Žiak je vedený k tomu, aby vedel:

- správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.
- popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov
- vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie
- zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov
- vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.
- opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska.

Učebný predmet chémia v Štátnom vzdelávacom programe ISCED 2 sa vyučuje ako povinný predmet v príme, sekunde, tercii a kvarte. Minimálna časová dotácia je 132 vyučovacích hodín s rozdelením do ročníkov 0,5 - 0,5 - 1 - 2 hodiny týždenne.

Časová dotácia, 0,5 a 1 hodina je určená práci s delenou triedou. Delené hodiny vyučujúci využíva najmä na formy aktívneho poznávania a bádania v chémii. Na týchto hodinách sa budú realizovať LC . Minimálny počet LC pri dvojhodinovej časovej dotácii je 5 LC v danom školskom roku, pri časovej dotácii 1 hodina týždenne 3 LC a pri 0,5 hodinovej dotácii 2 LC. V Kvarte sa na realizáciu LC využíva časová dotácia 0,5 h v rámci Laboratórnych cvičení z prírodovedných predmetov. V učebnom obsahu predmetu chémia sa realizuje časť obsahov Osobnostnej a sociálnej výchovy, Environmentálnej výchovy, Tvorby projektov a iných prierezových tématických Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 2.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

U žiakov vzbudiť záujem o chémiu, najmä prostredníctvom praktických laboratórnych cvičení, formou skupinovej práce a využívaním počítačov (internet, výukové programy), vychádzka do prírody – pozorovanie javov v okolí.

KLASIFIKÁCIA A HODNOTENIE PREDMETU CHÉMIA

Na vyučovacích hodinách chémie budeme ako podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka používať tieto metódy, formy a prostriedky:

a) sústavné pozorovanie výkonov žiaka, jeho aktivity na hodine a jeho pripravenosti na vyučovanie formou systému plusov a mínusov. Toto hodnotenie premietneme do klasifikácie žiaka / 3 plusy = známka 1, 3 mínusy = 5 / pričom tieto známky budú tvoriť najviac 25 % hodnotenia .

b) písomné skúšky

a) krátke previerky z posledných 2-3 vyučovacích hodín (s periodicitou podľa rozhodnutia vyučujúceho, minimálne však 2 za polrok),

b) tematické písomné práce (s periodicitou podľa rozhodnutia vyučujúceho), ak žiak nenapíše písomnú prácu, učiteľ rozhodne o termíne a spôsobe náhrady hodnotenia – nasledujúca hodina.

c) **ústna odpoveď** (minimálne raz za polrok pri hodinovej dotácii, minimálne 2 x za polrok pri 2 hodinovej dotácii).

d) iné hodnotenie činnosti žiaka - hodnotenie projektu, referátu, praktickej zručnosti, laboratórne cvičenia, protokoly.

Pri hodnotení ústnej odpovede uplatňovať princíp sebahodnotenia zo strany žiaka a objektívne hodnotenie odpovede triedou.

Ak žiak nesplní uvedené kritéria hodnotenia, vyučujúci navrhne komisionálne preskúšanie na záver klasifikačného obdobia.

Stupnica hodnotenia písomných

skúšok : 100 – 90 %

výborný

89 – 75 %	chválitebný
74 – 50 %	dobry
49 – 33 %	dostatočný
32 – 0 %	nedostatočný

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnica Základy chémie, Chémia, výukové programy, internet

1. ročník (1 hod. týždenne / 33hod. ročne)

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	

<p>LÁTKY A ZMESI (33 HOD.)</p>	<p>Látky a chémia</p> <p>Chemické laboratórium</p> <p>Pozorovanie, pokus, meranie 1. LC - poznávanie vlastností látok</p> <p>Chemické látky a zmesi</p>	<p>chémia ako veda, chemická výroba, chemický výrobok, prírodná surovina</p> <p>skúmavka, kadička, banka, krycie sklíčko, kryštalizačná miska, filtračný lievik, filtračný papier, odmerný valec, držiak, kruh, svorka, stojan, odparovacia miska, rozotieračka s roztieradlom, pinzeta, chemická lyžička, chemické kliešte, kahan, váhy, pipeta, chladič</p> <p>vlastnosti látok (horľavosť, skupenstvo, vôňa zápach, vzhľad, rozpustnosť)</p> <p>chemicky čistá látka, (chemická látka), zmes,</p>	<p>☐ poznať históriu vývoja chémie, význam chémie pre život človeka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pomenovať jednoduché laboratórne pomôcky a poznať základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina) ▪ vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít ▪ poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu a dodržiavať ich ▪ dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v bežnom živote <ul style="list-style-type: none"> • určiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok • vymenovať: príklady horľavých a nehorľavých látok, • zaznamenať výsledok pokusu • uviesť príklady: chemicky čistých látok, aspoň troch rôznych zmesí, rovnorodých zmesí (roztokov) 	<p>ústne skúšanie</p>
---	---	--	---	-----------------------

		rôznorodá zmes, rovnorodá		
--	--	---------------------------------	--	--

	<p>Oddeľovanie zložiek zmesí 2. C - filtrácia</p> <p>Roztoky 3. C – príprava roztokov</p> <p>Voda</p>	<p>zmes - roztok</p> <p>metódy oddeľovania zložiek zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia),</p> <p>vodný roztok, nasýtený roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka, hmotnosť roztoku, hmotnosť rozpustenej látky, hmotnostné percento,</p> <p>voda zrážková, povrchová, podzemná, minerálna, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná</p>	<p>tuhých, kvapalných a plyných), chemických látok rozpustných vo vode, chemických látok nerozpustných vo vode, vodných roztokov používaných v domácnosti, uviesť príklady piatich metód oddeľovania zložiek zmesí, využitia metód oddeľovania zložiek zmesí v hospodárstve a v domácnosti vykonať podľa návodu: filtráciu, kryštalizáciu vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku určitej hmotnosti a hmotnostného percenta zložky roztoku, pripraviť podľa návodu vodný roztok tuhej látky o určitom hmotnostnom percente, poznať: význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny, rozdelenie vôd podľa výskytu a podľa použitia, vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd poznať možnosti úpravy a čistenia vôd, dôsledky znečistenia</p>	<p>skupinová práca</p> <p>projekt</p>
--	---	---	--	---------------------------------------

			<p>vôd,</p> <p>vymenovať hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny (napr. CO₂, metán),</p>	
	Vzduch	kyslík, dusík, aerosol, dym, hmla, kyslé dažde, smog	<p>hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného zberu),</p> <p>poznať význam kyslíka pre živé organizmy,</p> <p>poznať príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky na našu planétu,</p> <p>význam ozónovej vrstvy,</p>	test

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
LÁTKY A ZMESI	Látky a chémia PT-ENV – ochrana života a zdravia Chemické laboratórium	Oboznámiť sa s chémiou ako vedou, chemickou výrobou, s chemickými výrobkami, prírodnými surovinami Poznať základné chemické sklo - skúmavka, kadička, banka, krycie sklíčko, kryštalizačná miska, filtračný lievik, filtračný papier, odmerný valec, držiak, kruh, svorka, stojan, odparovacia miska, rozotieračka s roztieradlom, pinzeta, chemická lyžička, chemické kliešte, kahan, váhy, pipeta, chladič Rozlíšiť vlastnosti látok (horľavosť, skupenstvo, vôňa, zápach, vzhľad, rozpustnosť) Rozlíšiť chemicky čistú látku, (chemická látka), zmes, rôznorodú zmes,	Žiaci poznajú históriu vývoja chémie, - význam chémie pre život človeka Žiaci pomenujú jednoduché laboratórne pomôcky a poznať základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina) -vedia používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít -poznajú zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu a dodržiavajú ich -dodržiavajú zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v bežnom živote -určujú pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok -vymenujú príklady horľavých a nehorľavých látok, -zaznamenajú výsledok pokusu	3 hod
	Pozorovanie, meranie pokus,			
	1. LC -poznávanie			

	<p>vlastností látok</p> <p>PT - ENV</p> <p>Chemické látky a zmesi</p> <p>PT - ENV - ochrana životného prostredia</p> <p>Oddeľovanie zložiek zmesí</p> <p>2.LC - filtrácia</p> <p>Roztoky</p> <p>3.LC–príprava roztokov</p> <p>PT - ENV - ochrana</p>	<p>rovnorodú zmes - roztok</p> <p>Poznať metódy oddeľovania zložiek zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia),</p> <p>Poznať vodný roztok, nasýtený roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka, hmotnosť roztoku, hmotnosť rozpustenej látky, hmotnostné percento,</p> <p>Poznať druhy vôd - voda zrážková, povrchová, podzemná, minerálna, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná</p> <p>Poznať jednotlivé</p>	<p>-Žiaci uvedú príklady: chemicky čistých látok, aspoň troch rôznorodých zmesí, rovnorodých zmesí (roztokov tuhých, kvapalných a plyných), chemických látok rozpustných vo vode, chemických látok nerozpustných vo vode, vodných roztokov používaných v domácnosti,</p> <p>-uvedú príklady piatich metód oddeľovania zložiek zmesí, -uvedú príklady využitia metód oddeľovania zložiek zmesí v hospodárstve a v domácnosti</p> <p>- vykonajú podľa návodu: filtráciu, kryštalizáciu</p> <p>-vypočítajú hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku určitej hmotnosti a hmotnostného percenta zložky roztoku,</p> <p>-pripravia podľa návodu vodný roztok tuhej látky o určitom hmotnostnom percente,</p>	
--	---	---	---	--

	<p>zdravia a prírody</p> <p>Voda</p> <p>PT – ENV – ochrana životného prostredia</p> <p>Vzduch</p> <p>PT – ENV – ochrana životného prostredia</p>	<p>zložky vzduchu -</p> <p>kyslík, dusík, aerosol, dym, hmla, kyslé dažde, smog</p>	<p>Žiaci poznajú a používajú nové termíny:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznajú význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny, - rozdelenie vôd podľa výskytu a podľa použitia, -vysvetlia rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd -poznajú možnosti úpravy a čistenia vôd, dôsledky znečistenia vôd, -vymenujú hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny (napr. CO₂, metán), hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného zberu), -poznajú význam kyslíka pre živé organizmy -poznajú príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky na našu planétu, význam ozónovej vrstvy 	
--	---	---	--	--

Zdroje :

Mgr. Daniela Romanová, Ing. Emil Adamkovič, CSc. , RNDr. Helena Vicenová, RNDr.
Veronika Zvončeková, 2009: Chémia pre 6. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií
s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2009

Materiály z Planéty vedomostí

Vlastné pracovné listy a prezentácie

2. ROČNÍK (1 hod.týždenne 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Bezpečnosť pri práci	Bezpečnosť pri práci v chemickom laboratóriu	Zopakovať zásady bezpečnej práce s chemikáliami. Zopakovať zásady prvej pomoci.	Žiaci poznajú laboratórny poriadok a zásady bezpečnej práce v laboratóriu, poznajú zásady prvej pomoci a vedia ich použiť.	1 hod
1.Fyzikálne a chemické deje – chemické reakcie	Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí Reaktanty a produkty v chemických reakciách Zákon zachovania hmotnosti Chemické rovnice- zápisy chemických reakcií Fyzikálne zmeny pri chemických reakciách- horenie Hasenie horiacich látok, hasiace prístroje Chemické reakcie, horenie, chemický rozklad, zlučovanie, chemické zmeny pri reakciách	Poznať nové pojmy - chemická reakcia, chemický dej, horenie, chemický rozklad, zlučovanie, horľavé a nehorľavé látky, reaktant, produkt, Poznať význam Lavoisiera, Lomonosova, Používať skratky pre látky - tuhá látka – solidus, kvapalná likvidus, plynná – gaseus, roztok – akveus Charakterizovať proces horenia Poznať princíp snehového a práškového hasiaceho prístroja.	Žiaci poznajú chemické procesy v našom okolí a v tele organizmov Žiaci uvedú príklady chemických reakcií bežného života □ rozlišujú chemický a fyzikálny dej, rozlišujú na príkladoch reakcie chemického rozkladu a zlučovania -rozlišujú produkty a reaktanty -vedia princíp zápisu chemickej reakcie -poznajú horenie ako chemický dej -poznajú spôsoby správneho hasenia horiacich látok -poznajú označenie horľavín □ -poznajú telefónne číslo požiarnikov -využívajú a aplikujú poznatky a schopnosti pracovať s počítačom a odbornou literatúrou, vyhľadávajú informácie na internete	16 hod

			<p>Žiaci sú schopní prezentovať adekvátnym spôsobom / obsah a forma / projekt</p> <p>Žiaci sú spôsobilí na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách / požiar/, poznávajú prostredie a nebezpečné látky, správajú sa zodpovedne a bezpečne pri práci s nimi, poznajú základné spôsoby hasenie, privolajú prvú pomoc .</p>	
2.Zmeny pri chemických reakciách	<p>Exotermické a endotermické reakcie</p> <p>Palivá / uhlie, ropa, zemný plyn, propán – bután, etanol, vodík /</p> <p>Chemické reakcie v živých organizmoch</p> <p>Rýchlosť chemických reakcií</p> <p>Tvorba a prezentácia projektu</p>	<p>Charakterizovať exotermické a endotermické reakcie, ropu, uhlie, zemný plyn, propán – bután, fotosyntézu a dýchanie, katalyzátor, vitamíny a enzýmy, biotechnológie.</p>	<p>poznať reakcie, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa spotrebúva</p> <ul style="list-style-type: none"> • s dôrazom na bežný život rozlišovať pomalé a rýchle reakcie <p>jednoducho zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov, plošného obsahu reaktantov a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií</p> <p>- schopnosť samostatne spracovať vybranú tému, prezentovať ju a obhájiť</p>	8 hod
3.Laboratór ne cvičenia	<p>Praktické laboratórne cvičenia</p> <p>1 Skúmanie rozkladu peroxidu vodíka</p> <p>2. Hasenie plameňa oxidom uhličitým</p> <p>3. Skúmanie vplyvu rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie vápenca</p>		<ul style="list-style-type: none"> • vedieť používať ochranné pomôcky <p>dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu poznať pomôcky používané pri vykonanej laboratórnej práce vedieť pozorovať deje sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať</p>	8 hod

	<p>s octom</p> <p>4. Skúmanie vplyvu rôznych látok na rýchlosť rozkladu peroxidu vodíka</p> <p>PT - ENV - ochrana života a zdravia</p> <p>Tvorba projektov a prezentačné schopnosti</p>		<p>ich zaznamenať výsledok pokusu</p> <p>Posilniť pocit zodpovednosti k ochrane zdravia a životného prostredia / zakladanie ohňa, znečistenie životného prostredia splodínami horenia/</p> <p>Podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia. Ekologické havárie – globálne problémy ľudstva.</p> <p>Naučiť sa prezentovať svoju prácu, poznať zásady jednoduchej</p> <p>argumentácie, získať rôzne typy informácií, vedieť ich použiť, uplatniť medzipredmetové vzťahy a poznatky z informatiky a fyziky</p>	
--	---	--	---	--

Zdroje :

RNDr. Helena Vicenová, RNDr. Veronika Zvončeková, Ing.Emil Adamkovič, CSc., Mgr. Daniela Romanová, : Chémia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2010

Materiály z Planéty vedomost

Vlastné pracovné listy a prezentácie

3 .ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Bezpečnosť pri práci	<p>Bezpečnosť pri práci v chemickom laboratóriu</p> <p>PT – ENV, OZZ</p>	<p>Zopakovať zásady bezpečnej práce s chemikáliami.</p> <p>Zopakovať zásady prvej pomoci.</p>	<p>Poznať laboratórny poriadok a zásady bezpečnej práce v laboratóriu, poznať zásady prvej pomoci a vedieť ich použiť.</p>	1 hod

<p>1. Opakovanie</p>	<p>Chemicky čisté látky a zmesi</p> <p>Chemické reakcie</p> <p>PT - ENV</p>	<p>Zopakovať rozdelenie látok, porovnať prvky a zlúčeniny</p> <p>Zopakovať chemické reakcie a ich rozdelenie</p>	<p>Žiaci vedia uviesť príklady na prvky a zlúčeniny.</p> <p>-poznajú zmesi a ich rozdelenie</p> <p>-uvedú príklady na jednotlivé druhy zmesí</p> <p>-žiaci poznajú chemické reakcie, vedia ich zapísať a rozdeliť</p>	<p>2 hod</p>
<p>2. Zloženie látok</p>	<p>Chemické prvky a zlúčeniny</p> <p>Atómy a chemické prvky</p> <p>Molekuly a chemické zlúčeniny</p> <p>Ióny</p> <p>Chemické vzorce a oxidačné číslo</p> <p>Chemická väzba</p>	<p>Charakterizovať a používať termíny: - látka, prvok, zlúčenina, zmes, značka prvku, chemický vzorec, názvy a značky chemických prvkov,</p> <p>atóm, jadro atómu, el. obal, mikročastice, protóny, elektróny, neutróny, protónové číslo, dvojatómové molekuly,</p> <p>oxidácia, redukcia</p>	<p>Žiaci vedia vysvetliť zloženie a rozdelenie látok.</p> <p>-rozlíšiť prvky a zlúčeniny.</p> <p>- poznajú význam chem.značiek prvkov a chem.vzorca</p> <p>-poznajú slovenské názvy a značky chem.prvkov : Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He,</p> <p>Hg, K, I, mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn</p> <p>Žiaci vedia opísať stavbu atómu,</p> <p>-poznajú označenie el. náboja protónov, elektrónov, neutónov,</p> <p>Žiaci vedia zapísať a vysvetliť vznik iónov,</p> <p>-vysvetliť vznik chem. väzby v H₂, NaCl</p> <p>-zapísať a prečítať jednoduché vzorce H₂, O₂, CO₂, H₂O -pomenovať oxidáciu a redukciu</p> <p>-uviesť príklady redoxných reakcií v bežnom živote.</p>	<p>11 hod</p>

	PT - ENV			
3. Chemické prvky	<p>Periodická sústava prvkov</p> <p>Kovy, polokovy a nekovy</p> <p>Vodík</p> <p>Kyslík</p>	<p>Charakteristika PSP objav, D. I. Mendelejev, periodický zákon</p> <p>PSP – skupiny a periódny, popis</p> <p>Význam PSP</p> <p>Kyslík – jeho vlastnosti, výskyt, význam</p> <p>Zlúčeniny kyslíka-oxidy</p> <p>Vodík- jeho vlastnosti, výskyt význam</p>	<p>Žiaci vedia popísať PSP tabuľku</p> <p>-vedia zaradiť jednotlivé prvky</p> <p>-vedia odvodiť vlastnosti prvkov a ich zlúčenín</p> <p>-poznajú históriu a význam objavu periodickej sústavy a meno autora.</p> <p>-určia počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke.</p> <p>Žiaci vedia určiť umiestnenie konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla.</p> <p>Žiaci vedia vymenovať základné vlastnosti a použitie kyslíka a vodíka.</p> <p>- Aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, kyselín a hydroxidov.</p> <p>-Poznajú oxidy, ktoré spôsobujú kyslé dažde, ich</p>	21 hod

			vplyv na životné prostredie.	
	PT – ENV, ochrana životného prostredia			
4. Chemické zlúčeniny	<p>Voda</p> <p>Oxidy – názvoslovie, oxidy v stavebníctve, v životnom prostredí</p> <p>Kyseliny – v domácnosti, skúmanie kyslosti roztokov, zloženie, vlastnosti, významné kyseliny</p> <p>Hydroxidy – skúmanie zásaditosti roztokov, zloženie a vlastnosti hydroxidov, významné hydroxidy</p> <p>Soli – čo sú soli, významné soli</p>	<p>Popísať stavbu vody a jej vlastnosti.</p> <p>Poznať a osvojiť si pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, kyselín a hydroxidov.</p> <p>Porovnať vlastnosti kyselín a hydroxidov.</p> <p>Poznať pH roztokov, kyselín a hydroxidov.</p>	<p>Žiaci aplikujú pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, kyselín a hydroxidov.</p> <p>Poznajú oxidy, ktoré spôsobujú kyslé dažde, ich vplyv na životné prostredie. Vedia názvy a vzorce – CO, CO₂, N₂O₅, SO₂, SO₃, CaO, HCl, H₂SO₄, H₂CO₃, NaOH, KOH, NaCl, NaNO₃, CuSO₄, CaCO₃</p> <p>Určiť pomocou indikátorového papiera pH roztok Opísať a previesť neutralizáciu ako chemickú reakciu</p>	10 hod

	PT – ENV, OZZ			
5.Chemické reakcie	Chemické reakcie a chemické rovnice Neutralizácia Redoxné reakcie PT - ENV	Poznať a prečítať chemickú reakciu, -zapísať ju chemickou rovnicou -poznať neutralizáciu -riešiť redoxné reakcie	Žiaci zapisujú chemické reakcie chemickou rovnicou - upravujú chemické reakcie - správne prečítajú chemickú reakciu a rovnicu - rozlišujú jednotlivé typy chemických reakcií a upravujú redoxné reakcie	9 hod
6. Laboratórne práce	1.LC – Meranie pH rôznych látok 2.LC – Pozorovanie zmeny sfarbenia prírodných farbív v závislosti od kyslosti a zásaditosti roztoku 3.LC – Neutralizácia 4.LC – Reakcia kyseliny s kovom 5.LC – Príprava síranu vápenatého	Zlepšiť manuálne zručnosti žiakov. Uplatniť teoretické vedomosti pri praktickom cvičení. Overiť si vedomosti o pH roztokov v kyslom a zásaditom prostredí. Poznať vlastnosti kyselín a kovov.	Žiaci vedú používať laboratórne sklo a laboratórne pomôcky. - Zostavujú jednoduché aparatury a sledujú pokus - Žiaci robia zápis o pokuse vo forme protokolov.	12 hod

	6.LC – Príprava oxidu meďnatého			
	PT – ENV , OZZ			

Zdroje :RNDr. Helena Vicenová– Chémia pre 8 ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o 2011

4 . ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Bezpečnosť pri práci	Bezpečnosť pri práci v chemickom laboratóriu PT – ENV , OZZ	Zopakovať zásady bezpečnej práce s chemikáliami. Zopakovať zásady prvej pomoci.	Poznať laboratórny poriadok a zásady bezpečnej práce v laboratóriu, poznať zásady prvej pomoci a vedieť ich použiť.	1 hod
1.Opakovanie	1.1 Zloženie látok 1.2 Rozdelenie látok 1.2.1 Zmesi 1.2.2 Chemicky čisté látky 1.3 Chemické reakcie a chemické rovnice PT - ENV	Zopakovať termíny - atóm, molekula, ióny, kovalentná väzba, iónová väzba, -zmesi, látky - rovnírodá zmes, rôznorodá zmes	Žiaci si zopakujú a utvrdiť si pojmy – atóm, molekula, ión, kovalentná väzba, iónová väzba -zmesi, látky, homogénna zmes, heterogénna zmes - zopakovanie názvoslovia chemických zlúčenín	2 hod
2. Chemické výpočty	Látkové množstvo Molárna hmotnosť	Poznať skutočnú hmotnosť – počet častíc, látkové množstvo, mól -molárna hmotnosť, jednotka molárnej hmotnosti	Žiaci vedia objasniť pojem mól, látkové množstvo -porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov -vedia vyjadriť 1 mól častíc niektorých chemických látok -vedia prečítať chemickú rovnicu vyjadrenú látkovým množstvom -vypočítať molárnu hmotnosť	10 hod

	<p>Vyjadrovanie zloženia roztokov – hmotnostný zlomok</p> <p>Vyjadrovanie zloženia roztokov</p> <p>Koncentrácia látkového množstva</p>	<p>Poznať nové pojmy- roztok, rozpustnosť, rozpúšťadlo, rozpustná látka, nasýtený roztok,</p> <p>hmotnostný zlomok, hmotnosť roztoku, w, m</p> <p>Využívať a pochopiť nové pojmy -</p> <p>-látková koncentrácia – c, jednotka mol/dm</p>	<p>zlúčenín zo známych molárnych hmotností atómov tvoriacich zlúčeninu</p> <p>-vypočítať látkové množstvo, ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky</p> <p>Žiaci pochopia vznik roztokov,</p> <p>- vedia správne odlíšiť roztok, rozpúšťadlo</p> <p>-vedia pripraviť nasýtený roztok</p> <p>- vedia vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztokov s určitou hmotnosťou a hmotnostného zlomku zložky roztoku</p> <p>-vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou</p> <p>-merať objem,</p> <p>- pripraviť roztok o požadovanej koncentracii</p>	
--	--	--	--	--

	PT - ENV			
3. Vlastnosti jednoduchých organických látok	<p>Uhlík a jeho anorganické zlúčeniny</p> <p>Uhlík a organické zlúčeniny</p> <p>Organické zlúčeniny a organická chémia</p> <p>Výnimočnosť atómu uhlíka</p> <p>Väzby v organických zlúčeninách</p>	<p>Uhlík a jeho anorganické zlúčeniny</p> <p>Uhlík a organické zlúčeniny</p> <p>Organické zlúčeniny a organická chémia</p> <p>Výnimočnosť atómu uhlíka</p> <p>Väzby v organických zlúčeninách</p> <p>Pochopiť pojem organická chémia, organická látka, uhľovodíky, otvorený a uzavretý reťazec, alkány, alkény, alkíny, cykloalkány, arény</p> <p>-nasýtené a nenasýtené uhľovodíky</p> <p>Poznať a napísať vzorce uhľovodíkov-molekulový, štruktúrny, zjednodušený štruktúrny vzorec</p> <p>Charakterizovať chemické väzby v organických zlúčeninách – jednoduchá, dvojitá a trojitá väzba</p> <p>-štvorväzbovosť uhlíka</p>	<p>Žiaci vymenujú príklady anorganických a organických zlúčenín</p> <p>-na konkrétnom príklade aplikujú ich význam</p> <p>Žiaci vedia napísať vzorce uhľovodíkov-alkány-metán, etán, propán, bután</p> <p>-alkény-etén</p> <p>-alkíny-acetylén</p> <p>-poznajú typy väzby medzi atómami v alkánoch, alkénoch a alkínoch</p> <p>-opíšu vlastnosti, výskyt a použitie týchto uhľovodíkov</p> <p>-poznajú využitie propán-butánovej zmesi a vysvetliť nebezpečenstvo pri unikaní z tlakovej nádoby</p> <p>-vymenujú prírodné zdroje uhľovodíkov, spôsob ich získavania a využitia</p> <p>-vymenujú prírodné zdroje uhľovodíkov, spôsob ich získavania a využitia</p> <p>-vymenujú základné frakcie spracovania ropy, negatívny vplyv na životné prostredie</p> <p>-vymenujú druhy benzínu, oktánové číslo benzínu a jeho</p>	8 hod

			<p>súvislosť s kvalitou benzínu</p> <p>-vymenujú plynné látky, ktorými prispieva automobilová doprava k znečisťovaniu životného prostredia</p>	
	<p>PT – ENV, ochrana životného prostredia</p>			
<p>4. Uhl'ovodíky</p>	<p>Uhlie, ropa a zemný plyn – zdroje uhl'ovodíkov</p> <p>Uhlie, ropa, zemný plyn a životné prostredie</p> <p>Čo sú uhl'ovodíky?</p> <p>Alkány</p> <p>Alkény</p> <p>Alkíny</p> <p>Arény (aromatické uhl'ovodíky)</p> <p>PT – ENV, OZZ</p>	<p>Poznať uhlie, ropa a zemný plyn – zdroje uhl'ovodíkov</p> <p>Vysvetliť vplyv uhlia, ropy, zemného plynu na životné prostredie</p> <p>Charakterizovať uhl'ovodíky,</p> <p>-alkány</p> <p>-alkény</p> <p>-alkíny</p> <p>-arény (aromatické uhl'ovodíky)</p> <p>PT – ENV, ochrana životného prostredia, ropa a zemný plyn – zdroje uhl'ovodíkov</p> <p>Vysvetliť vplyv uhlia, ropy, zemného plynu na životné prostredie</p> <p>Charakterizovať uhl'ovodíky,</p> <p>-alkány</p>	<p>Žiaci vedia dokázať prítomnosť niektorých prvkov v organických zlúčeninách</p> <p>-porovnajú vlastnosti alkánov a anorganických látok (parafín a NaCl</p>	<p>10 hod</p>

		<ul style="list-style-type: none"> -alkény -alkíny -arény (aromatické uhľovodíky) 		
5. Deriváty uhľovodíkov	<p>Čo sú deriváty uhľovodíkov?</p> <p>Halogénderiváty</p> <p>Kyslíkaté deriváty</p> <p>PT – ENV</p>	<p>Charakterizovať deriváty uhľovodíkov, uhľovodíkový zvyšok, halogénderiváty (chloroform)</p> <ul style="list-style-type: none"> -alkoholy – metanol, etanol - karboxylové kyseliny – kyselina mravčia, octová 	<p>Žiaci vedia roztriediť príklady zlúčenín na uhľovodíky a deriváty</p> <ul style="list-style-type: none"> -vyznačiť na konkrétnych príkladoch uhľovodíkový zvyšok -poznajú najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia derivátov -vysvetlia, prečo sa halogénderiváty zaraďujú medzi ekologické jedy -zdôraznia nebezpečenstvo používania freónov -poznajú vplyv metanolu a etanolu na ľudský organizmus -poznajú dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky -poznajú pôvod názvu kyseliny mravčej a octovej, ich význam -porovnajú vlastnosti etanolu a hydroxidu sodného -poznajú kyselinu octovú a jej vlastnosti 	8 hod
6. Organické látky v živých organizmoch	<p>Čo sú prírodné látky?</p> <p>Sacharidy</p> <p>Tuky</p> <p>Bielkoviny</p>	<p>Charakterizovať - sacharidy, fotosyntézu, glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogén,</p>	<p>Žiaci vedia vymenovať atómy prvkov, ktoré tvoria sacharidy, uviesť rozdelenie sacharidov, vymenovať reaktanty, produkty</p>	8 hod

	Biokatalyzátory Zdravá výživa PT – ENV , OZZ	celulózu, -tuky, lipidy, -cholesterol, bielkoviny, amínokyseliny -rastlinné a živočíšne bielkoviny, vitamíny, enzýmy a hormóny	a podmienky fotosyntézy -poznajú výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov -poznať vlastnosti tukov, vysvetliť funkciu tukov v živých organizmoch -vplyv na organizmus -vplyv cholesterolu na ľudský organizmus -poznať zloženie a vlastnosti bielkovín, ich funkciu v ľudskom tele	
7. Organické látky v bežnom živote	Plasty a syntetické vlákna Čistiace a pracie prostriedky Kozmetické prípravky Pesticídy Lieky Látky nebezpečné pre človeka Drogy Látky ohrozujúce životné prostredie a človeka PT – ENV, OZZ	Vysvetliť význam chémie pre človeka -plastické látky -pracie prostriedky -kozmetika -pesticídy -lieky -nebezpečné látky -drogy	Žiaci poznajú plastické látky a ich vplyv na životné prostredie, -pracie prostriedky -kozmetiku -pesticídy -lieky -nebezpečné látky -drogy	8 hod
8. Laboratórne práce	1.LC Príprava roztokov I 2.LC Príprava roztokov II 3.LC Anorganické a organické látky 4.LC Sacharidy I 5.LC Sacharidy II 6.LC Bielkoviny I 7.LC Bielkoviny II	Získať praktické zručnosti a overiť si vedomosti získané na teoretických hodinách.	Žiaci získajú praktické zručnosti.	11 hod

	8.LC Bielkoviny III 9.LC Tuky 10.LC Vitamíny 11.LC Mydlá PT – ENV, OZZ			
--	---	--	--	--

Zdroje: Materiály z Planéty vedomostí

CD Chemie II

Vlastné pracovné listy a prezentácie

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia bude prebiehať na základe Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov SŠ čl. 9.

Metódy hodnotenia:

- ústne skúšanie
- písomné skúšanie: testy s tvorbou odpovede, testy s výberom odpovede
- overovanie praktických činností a zručností
- hodnotenie schopnosti vypracovať a obhájiť projekt samostatne alebo v skupine
- hodnotenie schopnosti pri získavaní a spracovaní informácií, pri práci s internetom, pri príprave prezentácií

5. ročník (3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Bezpečnosť práce	Pravidlá bezpečnej práce v chemickom laboratóriu	Bezpečnosť práce v chemickom laboratóriu Prierezové témy: OZZ, ENV	Poznať laboratórny poriadok a zásady bezpečnej práce v laboratóriu, poznať zásady prvej pomoci a vedieť ich použiť.	1
	Základné laboratórne pomôcky a práca s nimi	Použiť správnu techniku pri práci s laboratórnymi	Poznať základné laboratórne pomôcky a vedieť	2

		<p>váhami, odmerným valcom a pipetou, poznať základné laboratórne pomôcky (sklenené aj kovové)</p> <p>Prierezové témy: OZZ, ENV</p>	<p>ich použiť pri práci : skúmavka, kadička, destilačná banka, odmerná banka, Petriho miska, filtračný lievik, hodinové sklíčko, striekačka, oddeľovací lievik, odmerný valec, pipeta, chladič, stojan, držiak, svorka, filtračný kruh, chemické kliešte, laboratórna lyžička, teplomer, filtračný papier, trojnožka, kovová sieťka (s keramikou vložkou), kahan, byreta, kryštalizačná miska</p>	
Sústavy látok, pozorovanie a experiment	Pozorovanie a pokus v chémii	Poznať základné metódy poznávania sveta v prírodovedných predmetoch.	Žiak vie uplatniť princípy pozorovania a realizovať pokusy v chémii.	1
	<p>Látky a ich vlastnosti</p> <p>Látka</p> <p>Chemicky čistá látka</p> <p>Prvok, zlúčenina</p> <p>Homogénna a heterogénna zmes, emulzia, suspenzia, pena, aerosól</p> <p>Otvorená a uzavretá sústava</p>	<p>Rozlíšiť chemicky čisté látky a zmesi</p> <p>Rozlíšiť rovnorodé a rôznorodé zmesi pomocou ich charakteristických znakov a skupenstva</p> <p>Prierezové témy: ENV</p>	<p>Žiak vie charakterizovať látky, chemicky čisté látky a zmesi. Vie uviesť príklady homogénnych a heterogénnych zmesí – emulzie, suspenzie, aerosólu a peny. Vie uviesť rozdiely medzi otvorenou a uzavretou sústavou a uviesť príklady týchto sústav.</p>	2
	Oddeľovanie zložiek zmesí	Zoznámiť sa so základnými	Žiak vie navrhnúť a uskutočniť	5

	<p>Filtrácia</p> <p>Destilácia</p> <p>Kryštalizácia, odparovanie</p> <p>Usadzovanie</p> <p>chromatografia</p>	<p>oddeľovacími metódami využívanými v chemickej praxi.</p> <p>Prierezové témy: OZZ, ENV</p>	<p>vhodný spôsob oddelenia zložiek zmesi: destilácia, filtrácia, usadzovanie, kryštalizácia, odparovanie</p>	
	<p>Relatívna atómová a molekulová hmotnosť</p> <p>Relatívna atómová hmotnosť</p> <p>Relatívna molekulová hmotnosť</p> <p>Avogadrova konštanta</p>	<p>Poznať rozdiely medzi skutočnou a relatívnou hmotnosťou atómov a molekúl.</p>	<p>Vypočítať molárnu hmotnosť zlúčeniny zo známych hodnôt molárnych hmotností atómov prvkov</p>	2
	<p>Látkové množstvo</p> <p>Látkové množstvo</p> <p>Molárna hmotnosť</p>	<p>Poznať veličinu vyjadrujúcu počet častíc a hmotnosť látky.</p>	<p>Vyriešiť úlohy na výpočet látkového množstva</p>	4
	<p>Roztoky</p> <p>Vyjadrenie zloženia roztokov</p>	<p>Charakterizovať roztoky, ich zloženie a klasifikáciu a význam.</p> <p>Rozpustnosť látky</p> <p>Hmotnostný zlomok, koncentrácia látkového množstva</p> <p>Zmiešavanie roztokov</p> <p>Prierezové témy: ENV, FG</p>	<p>Definovať roztok, klasifikovať roztoky, popísať ich zloženie a uviesť príklady ich využitia v domácnosti a technickej praxi.</p> <p>Vyriešiť úlohy na výpočet hmotnostného zlomku a koncentrácie látkového množstva zložky.</p> <p>Pripraviť roztok daného zloženia.</p>	7
Štruktúra atómov a iónov, periodická sústava	<p>Atóm, atómové jadro</p>	<p>Charakterizovať atóm, atómové jadro, protón, neutrón, nukleóny</p> <p>Vedieť určiť protónové, neutrónové</p>	<p>Znázorniť štruktúru atómu s vyznačením protónov, neutrónov</p>	2

prvkov		<p>a nukleónové číslo prvku, poznať pojem Izotop.</p> <p>Prierezové témy: TPZ</p>	<p>a elektrónov.</p> <p>Určiť počet protónov, neutrónov a elektrónov v atóme prvku na základe hodnôt protónového, neutrónového a nukleónového čísla</p>	
	Elektrónový obal atómu	<p>Charakterizovať elektrón, elektrónový obal, elektrónová vrstva, orbitály.</p> <p>Naučiť sa zapísať elektrónovú konfiguráciu atómu.</p> <p>Prierezové témy: TPZ</p>	<p>Určiť počet valenčných elektrónov na základe umiestnenia prvku v PTP</p>	3
	Ióny	<p>Charakterizovať ión, kation, anión, naučiť sa zapísať ich vznik a elektrónovú konfiguráciu.</p>	<p>Napísať schému vzniku kationu alebo aniónu z atómu</p> <p>Rozlíšiť v skupine iónov kationy alebo anióny</p>	2
	<p>Periodická sústava prvkov</p> <p>Periodický zákon , periodická sústava prvkov.</p> <p>Periodická tabuľka prvkov, perióda, skupina</p> <p>Alkalické kovy, halogény, vzácne plyny</p> <p>Elektronegativita</p> <p>Kovy, nekovy, polokovy</p>	<p>Pochopiť význam periodického zákona pre rozvoj vedeckej chémie a pre poznanie vlastností látok.</p> <p>Prierezové témy: TPZ</p>	<p>Určiť periódu a skupinu daného prvku v PTP</p> <p>Používať triviálne názvy skupín (alkalické kovy, halogény, vzácne plyny)</p> <p>Určiť základné charakteristiky atómu prvku zo základných údajov v PTP (protónové číslo, elektronegativita, relatívna atómová hmotnosť).</p> <p>Zaradiť prvok podľa umiestnenia v PTP</p>	6

			<p>do skupiny kov, nekov, polokov</p> <p>Porovnať fyzikálne a chemické vlastnosti prvkov na základe ich umiestnenia v PTP</p> <p>Roztriediť skupinu prvkov na prvky s malou a veľkou hodnotou elektronegativity na základe ich umiestnenia v PTP.</p>	
Anorganické zlúčeniny a základy ich názvoslovía, chemická väzba	Názvy a značky prvkov	Poznať značky a názvy prvkov 1. – 4. periódy PSP	Použiť značky a slovenské názvy prvkov 1. – 4. Periódy hlavných skupín a vybraných kovov (Fe, Cu, Zn, Ag, Au, Mn, Cr, Co, Ni, Hg, Pt)	1
	<p>Chemické vzorce</p> <p>Stechiometrický, molekulový, štruktúrny vzorec zlúčenín</p> <p>Oxidačné číslo</p> <p>Molekula, zlúčenina</p> <p>Oxidy, hydroxidy, halogenidy, bezkyslíkaté kyseliny, kyslíkaté kyseliny, soli kyselín, hydrogénsoli</p> <p>Výpočty zo vzorcov</p>	Na základe osvojených algoritmov určiť oxidačné čísla prvkov v zlúčeninách – pomenovať zlúčeninu a napísať vzorec.	<p>Použiť triviálne názvy a vzorce: voda, amoniak, sulfán, amónny kation</p> <p>Určiť oxidačné číslo atómov prvkov v chemických zlúčeninách</p> <p>Použiť pravidlá tvorby vzorcov a názvov zlúčenín: oxidy, halogenidy, bezkyslíkaté kyseliny, kyslíkaté kyseliny dusíka, síry, uhlíka, chlóru, fosforu, solí kyselín uvedených prvkov a hydrogénsolí kyselín uhličitej a trihydrogénfosforenej</p> <p>Vypočítat' zastúpenie prvku v zlúčenine a určiť stechiometrický vzorec zlúčeniny</p>	8

	<p>Chemická väzba</p> <p>Molekula, chemická väzba</p> <p>Väzbový elektrónový pár, voľný elektrónový pár</p> <p>Kovalentná väzba, polárna a nepolárna kovalentná väzba</p> <p>Jednoduchá väzba, násobná väzba</p> <p>Iónová väzba</p> <p>Kovová väzba</p> <p>Vodíková väzba, medzimolekulové sily</p>	<p>Pochopiť a aplikovať stavbu atómov na vznik chemických väzieb v zlúčeninách. Vывodiť vplyv chemickej väzby na vlastnosti látok.</p>	<p>Vysvetliť podstatu kovalentnej väzby molekule vodíka</p> <p>Vymenovať príklady molekúl, v ktorých sa nachádzajú jednoduché, dvojité alebo trojité väzby</p> <p>Určiť typ chemickej väzby na základe rozdielu hodnôt elektronegativít atómov viažucich sa atómov prvkov</p> <p>Vysvetliť podstatu iónovej väzby v chloride sodnom</p> <p>Zdôvodniť vodivosť kovov ako dôsledok kovovej väzby</p>	8
	<p>Kryštalické látky</p> <p>Kryštál: iónový, molekulový, kovový</p> <p>Kryštalická látka</p> <p>Amorfná látka</p>	<p>Pochopiť ako typ kryštálu určuje vlastnosti látok.</p> <p>Prierezové témy: ENV</p>	<p>Vymenovať príklady kryštalických látok, napr. NaCl, K₂SO₄, CaCO₃, grafit, diamant, ľad, železo</p> <p>Vysvetliť rozdiel medzi kryštalickou a amorfnou látkou z hľadiska štruktúry a fyzikálnych vlastností</p>	4
Chemické reakcie, chemické rovnice	Chemická reakcia, chemická rovnica	<p>Fyzikálne a chemické zmeny</p> <p>Popísať chemickú reakciu, reaktanty, produkty. Vysvetliť význam chemických rovníc a zákona zachovania hmotnosti v chemických reakciách. Naučiť sa určovať stechiometrické koeficienty.</p> <p>Výpočty z rovníc a ich</p>	<p>Zapísať chemickú reakciu schémou alebo rovnicou</p> <p>Vysvetliť kvalitatívno- kvantitatívny význam chemickej rovnice</p> <p>Zapísať rovnicu chemickej reakcie na základe jej slovného opisu</p> <p>Vypočítať stechiometrické</p>	8

		<p>význam v technickej praxi.</p> <p>Prierezové témy:</p> <p>FG</p>	<p>koeficienty v zápise chemickej reakcie na základe zákona zachovania hmotnosti</p> <p>Vypočítať hmotnosť reaktantu alebo produktu na základe chemickej rovnice, ak je daná hmotnosť tuhého produktu alebo reaktantu</p>	
	<p>Exotermické a endotermické reakcie</p> <p>Exotermická reakcia</p> <p>Endotermická reakcia</p> <p>Reakčné teplo</p> <p>Termochemické zákony</p>	<p>Oboznámiť sa s tepelnými javmi sprevádzajúcimi chemické reakcie.</p>	<p>Rozlíšiť exotermické a endotermické reakcie na základe pozorovania</p> <p>Rozlíšiť exotermické a endotermické reakcie na základe ich zápisu</p> <p>Vymenovať príklady exotermickej a endotermickej reakcie zo života</p> <p>Určiť hodnotu reakčného tepla spätnej reakcie s využitím 1. termochemického zákona</p>	4
	<p>Reakčná kinetika</p> <p>Rýchlosť chemickej reakcie</p> <p>Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií (koncentrácia reaktantov, teplota, katalyzátor, veľkosť povrchu tuhých látok)</p>	<p>Formovať ucelené predstavy o procesoch a zákonitostiach chemického deja a diskutovať o nich.</p> <p>Prierezové témy:</p> <p>ENV</p>	<p>Porovnať rýchlosť priebehu chemických reakcií na základe pozorovania</p> <p>Uviesť príklad y chemických reakcií zo života, ktoré prebiehajú pomaly a ktoré rýchlo.</p> <p>Vysvetliť podstatu vplyvu zmeny teploty, zmeny koncentrácie reaktantov a katalyzátora na rýchlosť chemickej</p>	6

			<p>reakcie</p> <p>Vymenovať príklady dejov zo života, v ktorých je rýchlosť chemickej reakcie ovplyvňovaná niektorým z uvedených faktorov</p> <p>Overiť vplyv faktorov na rýchlosť priebehu chemickej reakcie experimentom podľa vlastného návrhu</p>	
	<p>Chemická rovnováha</p> <p>Vratná reakcia</p> <p>Chemická rovnováha</p> <p>Rovnovážna koncentrácia látok</p> <p>Faktory ovplyvňujúce chemickú rovnováhu (koncentrácia, teplota, tlak)</p>	<p>Vysvetliť význam chemickej rovnováhy pre priebeh a množstvo získaných produktov v chemických reakciách.</p>	<p>Vysvetliť podstatu vplyvu prídania reaktantu alebo odobrania produktu, zmeny teploty a tlaku na rovnovážny stav sústavy</p>	3
	<p>Protolytické reakcie</p> <p>Brønstedova kyselina, Brønstedova zásada</p> <p>Protolytická reakcia, konjugovaný pár</p> <p>Amfotérne látky, slabá a silná kyselina, slabá a silná zásada</p> <p>Autoprotolýza vody</p> <p>pH, stupnica pH</p> <p>kyslý, zásaditý, neutrálny roztok</p> <p>neutralizácia</p> <p>soľ</p> <p>indikátor</p>	<p>Uvedomiť si význam poznania kyslých a zásaditých vlastností látok. Charakterizovať pojem kyselina, zásada a protolytická reakcia.</p> <p>Prakticky určiť kyslý a zásaditý charakter roztoku pomocou indikátorov.</p> <p>Prierezové témy: OZZ, ENV</p>	<p>Uviesť príklady silných a slabých kyselín a zásad</p> <p>Napísať chemickú rovnicu autoprotolýzy vody</p> <p>Rozlíšiť oxóniový kation a hydroxidový anión</p> <p>Použiť indikátory pH na určenie kyslosti alebo zásaditosti roztoku</p> <p>Klasifikovať roztoky na kyslé, neutrálné a zásadité podľa danej hodnoty pH</p> <p>Napísať chemickú rovnicu</p>	8

			<p>neutralizácie</p> <p>Vymenovať príklady praktického využitia neutralizácie</p> <p>Vymenovať rôzne spôsoby prípravy solí</p> <p>Dodržiavať zásady bezpečnej práce s kyselinami a zásadami</p>	
	Oxidačno-redukčné reakcie	<p>Charakterizovať pojmy: oxidácia, redukcia, redoxné reakcie. Naučiť sa zapísať čiastkové reakcie, určiť redukovadlo, oxidovadlo. Popísať korózia a možnosti ochrany kovov proti nej.</p> <p>Na základe umiestnenia kovov v elektrochemickom rade napätia kovov zapísať produkty reakcie.</p> <p>Poznať význam a využitie lektrolýzy.</p> <p>Prierezové témy: ENV, FG</p>	<p>Určiť oxidačné čísla atómov prvkov v redoxných reakciách</p> <p>Vyznačiť v chemickej rovnici atómy prvkov, ktorých oxidačné čísla sa v priebehu chemickej reakcie zmenili</p> <p>Vysvetliť oxidáciu a redukciu na príklade</p> <p>Zapísať čiastkové reakcie oxidácie a redukcie</p> <p>Klasifikovať kovy na základe usporiadania prvkov v elektrochemickom rade napätia kovov Na, Mg, Al, Zn, Fe, Pb, H, Cu, Ag, Au na ušľachtilé a neušľachtilé</p> <p>Spracovať záznam o priebehu elektrolýzy roztoku a taveniny NaCl</p> <p>Vysvetliť podstatu korózie kovov a spôsob ochrany kovov proti nej</p>	8

			Vymenovať príklady redoxných dejov prebiehajúcich v prírode Uskutočniť pokus s využitím poznatkov o elektrochemickom rade napätia kovov	
	Zrážacie reakcie	Vysvetliť pojem zrážacia reakcia, zrazenina, málo rozpustná látka. Vedieť zapísať iónový zápis chemickej reakcie a prakticky zrealizovať experiment. Prierezové témy: ENV	Použiť skrátený iónový zápis zrážacej reakcie Vymenovať príklady zrážacích reakcií a ich využitie v praxi Naplánovať, zrealizovať a spracovať záznam z experimentu o využití zrážacích reakcií	4

Zdroje :

J. Kmeťová, P. Silný, M. Medveď, M. Vydrová: Chémia pre 1. ročník gymnázií, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2010

J. Vacík a kol: Chémia pre 1. ročník gymnázií

Názvoslovie anorganických zlúčenín

Materiály z Planéty vedomostí

CD Chemie I

Vlastné pracovné listy a prezentácie

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Bezpečnosť pri práci	Bezpečnosť pri práci v chemickom laboratóriu	Zopakovať zásady bezpečnej práce s chemikáliami.	Poznať laboratórny poriadok a zásady bezpečnej práce v laboratóriu,	1

		Zopakovať zásady prvej pomoci.	poznať zásady prvej pomoci a vedieť ich použiť.	
Prvky a ich anorganické zlúčeniny	Vodík	Charakterizovať vodík, jeho vlastnosti, výrobu a použitie, zlúčeniny, traskavá zmes. Peroxid vodíka. Prierezové témy: ENV, OZZ	Charakterizovať vodík z hľadiska jeho zloženia, vlastností, prípravy a použitia. Zapísať chemickou rovnicou prípravu vodíka (reakciou kovu s kyselinou, alkalického kovu s vodou). Spracovať záznam o príprave a dôkaze vodíka. Určiť hlavné využitie prvku a H ₂ O ₂ .	2
	Voda	Aplikovať poznatky o vode – jej vlastnostiach a význame pre život na Zemi. Tvrdosť vody, vodný kameň, anomália vody. Prierezové témy: OZZ, ENV, TPZ	Aplikovať poznatky o fyzikálnych vlastnostiach vody (teplota topenia, teplota varu, hustota vody a ľadu, anomália vody) a poznatky o chemických vlastnostiach vody (polarita, tvorba vodíkových mostíkov). Zapísať chemickou rovnicou odstraňovanie tvrdosti vody varom a sódou.	2
	Prvky s	Charakterizovať prvky s na základe postavenia v PSP, ich štruktúru, vlastnosti, použitie, najdôležitejšie zlúčeniny (NaCl, NaOH, KOH, Na ₂ CO ₃ , NaHCO ₃ , (NH ₄) ₂ CO ₃ , CaO, Ca(OH) ₂ , CaCO ₃). Charakterizovať vplyv Na, K, Ca, Mg (biogénne prvky) na ľudský organizmus. Plameňové skúšky – spôsob dôkazu	Aplikovať vedomosti zo všeobecnej chémie pri určovaní základných fyzikálnych a chemických vlastností alkalických kovov a kovov alkalických zemín (vodivosť, lesk, tvrdosť, hustota, tvorba katiónov, oxidačné číslo, reaktivita, elektronegativita, redukčné účinky). Porovnať základné	4

		<p>prítomnosti.</p> <p>Prierezové témy: ENV, OZZ</p>	<p>fyzikálne a chemické vlastnosti alkalických kovov a kovov alkalických zemín a spôsob ich uchovávaní. Vymenovať prírodné zdroje Na, K, Mg, Ca. Zapísať chemickou rovnicou a vysvetliť chemickú podstatu neutralizácie žalúdočných kyselín, kyprenia cesta sódou bikarbónou, výroby páleného a haseného vápna, tvrdnutia malty, vzniku krasových javov.</p> <p>Spracovať záznam o uskutočnených plameňových skúškach iónov Li, Na, K, Ca, Sr; reakciách alkalického kovu s vodou, kovu s kyselinou.</p>	
	Prvky p	<p>Hliník – charakterizovať štruktúru, vlastnosti, výrobu a použitie.</p> <p>Uhlík – charakterizovať zloženie, štruktúru, vlastnosti (diamant, grafit, fullerény), najdôležitejšie zlúčeniny (CO, CO₂, uhličitany org. látky), ich vlastnosti a použitie. Skleníkový efekt, globálne otepľovanie.</p> <p>Kremík – charakterizovať zloženie, vlastnosti, význam a použitie, zlúčeniny SiF₄, SiO₂,</p>	<p>Porovnať vlastnosti kovov a nekov, ich význam a použitie.</p> <p>Určiť skupenstvá prvkov Al, C, Si, N, P, O, S, halogénov, vzácnych plynov.</p> <p>Vymenovať zdroje Al, C, Si, N, P, O, S, halogénov, vzácnych plynov (bauxit, diamant, grafit, uhličitany, organické látky, kremeň, hlinitokremičitany, íly, kaolín, vzduch, liadky, fosforečnany, oxidy, sulfán, sulfidy, sírany, halogenidy).</p>	14

		<p>kremitany, hlinitokremitany, kremeň, silikóny, sklo, keramika.</p> <p>Dusík – charakterizovať zloženie, štruktúru, vlastnosti, použitie, zlúčeniny NH_3, oxidy, HNO_3, dusičnany NaNO_3, NH_4Cl, lúčavka kráľovská, rajský plyn. Kyslé dažde. Inertná atmosféra.</p> <p>Fosfor – charakterizovať štruktúru, vlastnosti, zlúčeniny P_4O_6, P_4O_{10}, hnojivá.</p> <p>Kyslík – štruktúra, vlastnosti, použitie, O_3, oxidy, ozónová diera, dokonalé a nedokonalé spaľovanie</p> <p>Síra – charakterizovať vlastnosti, využitie a zlúčeniny SO_2, SO_3, H_2SO_4, H_2S, sírany, sadrovec. Alotropické modifikácie síry, dehydratačné účinky H_2SO_4. Charakterizovať oxidy síry ako zložky exhalátov. Zásady bezpečnej práce s H_2SO_4.</p> <p>Halogény – skupenstvá halogénov, zdroje halogénov – halogenidy, morská voda, biogénne vlastnosti F, Cl, I, oxidačné účinky a elektronegativita halogénov. Zlúčeniny HCl, salmiak, NaCl.</p> <p>Vzácné plyny – výskyt, inertnosť, využitie.</p>	<p>Zdôvodniť biogénne vlastnosti prvkov C, Si, N, P, O, S, F, Cl, I.</p> <p>Aplikovať vedomosti o základných vlastnostiach hliníka (lesk, vodivosť, kujnosť, mäkkosť, hustota, odolnosť voči korózii, redukovaadlo) na možnosti jeho využitia.</p> <p>Porovnať vlastnosti grafitu a diamantu, bieleho a červeného fosforu (skupenstvo, tvrdosť, elektrická vodivosť, teplota topenia, horľavosť).</p> <p>Porovnať nebezpečné vlastnosti CO a CO_2.</p> <p>Spracovať záznam o uskutočnených dôkazoch zásaditých vlastností NaHCO_3 a kyselinotvorných vlastnostiach CO_2, príprave a dôkazoch CO_2.</p> <p>Vysvetliť príčiny vzniku ozónovej diery, prízemného ozónu, kyslých dažďov.</p> <p>Zapísať chemickou rovnicou syntézu amoniaku z prvkov, vymenovať základné vlastnosti amoniaku (skupenstvo, zápach, hustota, žieravina, rozpustnosť a tvorba vodíkových väzieb, zásaditá reakcia s vodou,</p>	
--	--	--	---	--

		<p>Prierezové témy: ENV, TPZ</p>	<p>redukovadlo). Aplikovať poznatky o vlastnostiach HNO_3 (silná kyselina, na svetle sa rozkladá, oxidačné účinky, súčasť lúčavky kráľovskej). Klasifikovať oxidy podľa reakcie s vodou. Spracovať záznam o príprave a vlastnostiach kyslíka.</p> <p>Opísať základné vlastnosti síry (skupenstvo, tvrdosť, rozpustnosť, teplota topenia a varu, horľavosť). Vymenovať vlastnosti sulfánu a SO_2 (skupenstvo, zápach, rozpustnosť vo vode, toxicita, protolytické a redoxné vlastnosti). Zapísať chemickou rovnicou prípravu SO_2, SO_3, H_2SO_4. Aplikovať poznatky o vlastnostiach H_2SO_4 (olejovitá kvapalina, silná kyselina, dehydratačné účinky).</p> <p>Porovnať amorfné a kryštalické formy uhlíka a síry a ich využitie.</p> <p>Porovnať oxidačné účinky, elektronegativitu a reaktivitu halogénov. Zapísať chemickou rovnicou reakciu HCl s vodou a s NaOH.</p> <p>Porovnať príčinu</p>	
--	--	----------------------------------	---	--

			<p>inertnosti vzácnych plynov, dusíka a CO₂ a z toho vyplývajúce využitie. Určiť hlavné využitie halogénov, chlórnanov, chlorečnanov.</p>	
	Prvky d	<p>Charakteristika prvkov d – elektrónová konfigurácia, väzba, vlastnosti, výskyt a použitie, pasivácia kovov, liatina, zliatiny.</p> <p>Koordináčné zlúčeniny- zloženie a názvoslovie</p> <p>Chróom, mangán – vlastnosti, využitie, zlúčeniny</p> <p>Železo, výroba železa a ocele</p> <p>Prvky skupiny zinku a medi- vlastnosti, využitie, zlúčeniny</p>	<p>Porovnať základné vlastnosti a charakteristiky kovov Fe, Zn, Cr, Cu, Ag, Au, Hg (farba, oxidačné čísla, tvrdosť, hustota, reaktivita a výskyt v rýdzej forme).</p> <p>Zdôvodniť biogénne vlastnosti železa. Zaradiť prvky Cd, Hg a ich zlúčeniny do skupiny toxických látok.</p> <p>Určiť hlavné využitie prvkov Fe, Zn, Cr, Cu, Ag, Au, Hg a ich zlúčenín AgNO₃, modrá skalica, zinková beloba, amalgám.</p> <p>Spracovať záznam a uskutočnení plameňovej skúšky iónov Cu.</p> <p>Opísať základný princíp výroby surového železa a ocele a ich využitie.</p> <p>Rozlíšiť zloženie zliatin bronz, mosadz, spájka, nerezová oceľ a ich využitie.</p> <p>Porovnať reaktivitu kovov Cu, Ag, Au z hľadiska správania sa na</p>	7

			vzduchu a z hľadiska reakcie s HNO ₃ a lúčavkou kráľovskou.	
Organické látky	Organické zlúčeniny – charakteristika Väzby v organických zlúčeninách Štruktúra organických zlúčenín Rozdelenie organických zlúčenín Reakcie organických zlúčenín Názvoslovie organických zlúčenín	Charakterizovať organickú chémiu, organické zlúčeniny – uhľovodíky, deriváty uhľovodíkov, izomériu (konštitúcia, konfigurácia, konformácia) Na základe reťazcov rozlíšiť acyklický, cyklický, alifatický uhľovodík. Popísať štruktúru organických zlúčenín, primárny, sekundárny, terciárny a kvartérny atóm uhlíka, empirický (stechiometrický) vzorec, sumárny (molekulový), konštitučný (štruktúrny) vzorec, zjednodušený konštitučný vzorec. Oboznámiť sa s reakčiou schéou činiteľmi - radikál, nukleofil, elektrofil. Výpočet stechiometrického vzorca. Na základe algoritmov substitučného (systémového) názvoslovie vedieť určiť triviálne názvy, reťazec, uhľovodíkový zvyšok (alkyl-, cykloalkyl-, aryl-)	Aplikovať vedomosti o štruktúre atómu a postavení v PSP pri určovaní väzbovosti atómov C, H, S, O, N a halogénov v molekulách organických zlúčenín. Rozlíšiť na základe konštitučného vzorca druh uhľovodíka a tvar reťazca. Určiť typ vzorca organickej zlúčeniny. Zapísať vzorce všetkých konštitučných izomérov uhľovodíkov s daným molekulovým vzorcom (C ₃ – C ₆). Rozlíšiť častice: radikál, elektrofil (elektrofilné činidlo), nukleofil (nukleofilné činidlo). Určiť stechiometrický a molekulový vzorec z relatívneho zastúpenia prvkov v zlúčenine. Vypočítať zo stechiometrického vzorca relatívne zastúpenie prvkov v zlúčenine. Napísať vzorec a názov alkylových skupín: metyl-, etyl-, propyl., izopropyl-,	10

			<p>butyl-, vinyl-.</p> <p>Uviest' príklady alkánov, cykloalkánov, alkénov. alkadiénov, alkínov (vzorce a názvy).</p> <p>Utvoriť názvy a vzorce: nerozvetvených alkánov, alkénov, alkínov C1 – C10 a cykloalkánov C3 – C6, rozvetvených alkánov, alkénov a alkínov C4 – C10 s maximálne dvomi alkylovými skupinami.</p> <p>Uviest' vzorce a triviálne názvy: benzén, toluén, styrén, naftalén, skupiny fenyl-.</p> <p>Utvoriť názov a napísať vzorec arénov odvodených od benzénu s maximálne dvomi alkylovými skupinami.</p>	
Uhľovodíky	<p>Alkány a cykloalkány – štruktúra, vlastnosti, reakcie, použitie</p> <p>Alkény, alkadiény – zloženie, štruktúra, vlastnosti, reakcie, využitie</p> <p>Alkíny – zloženie štruktúra, vlastnosti, reakcie, využitie</p> <p>Arény – zloženie, štruktúra, vlastnosti, reakcie, využitie</p> <p>Zdroje uhľovodíkov – ropa, zemný plyn, spracovanie ropy, benzín, ekologické problémy</p>	<p>Charakterizovať alkány a cykloalkány, homologický rad, homologický vzorec, substitučná radikálová reakcia.</p> <p>Alkény, alkadiény, alkíny, jednoduchá a násobná väzba, adičná elektrofilná reakcia, polymerizácia.</p> <p>Poznať fosílnu surovinu – zemný plyn, ropa. Poznať spôsoby spracovania ropy - frakčná destilácia ropy a využitie jej produktov..</p> <p>(Benzín, oktánové</p>	<p>Aplikovať vedomosti o základných vlastnostiach alifatických uhľovodíkov (skupenstvo, rozpustnosť vo vode a v nepolárnych rozpúšťadlách, horľavosť, výbušnosť v zmesi so vzduchom, typ väzieb a charakteristické reakcie).</p> <p>Zapísať chemickú reakciu chlorácie metánu, horenia metánu (dokonalé, nedokonalé).</p>	12

		<p>číslo benzínu.</p> <p>Nafta, mazut, asfalt</p> <p>Petrochémia</p> <p>Plast, polymér, makromolekula, PE, PP, PVC, PS).</p> <p>Charakterizovať arény, substitučná elektrofilná reakcia na aromatickom jadre.</p> <p>Prierezové témy: TPZ, ENV</p>	<p>Zapísať chemickú rovnicu reakcie eténu a etínu s H₂O, HCl, H₂. Uviesť príklad využitia eténu a etínu.</p> <p>Vymenovať uhľovodíky, ktoré sa využívajú ako zdroje energie (metán, propán, bután) a príklady ich konkrétneho využitia.</p> <p>Porovnať fosílna palivá z hľadiska ich vyčerpatelnosti, ekologických dôsledkov ich ťažby, spracovania a využitia obsahu škodlivých prímiesí.</p> <p>Uviesť príklady alternatívnych zdrojov energie, obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov energie.</p> <p>Vysvetliť pojem plast, polymér, makromolekula.</p> <p>Priradiť skratky PP, PE, PS, PVC k názvom makromolekulových látok a porovnať ich základné fyzikálne a chemické vlastnosti (hustota, tepelná a elektrická vodivosť, horľavosť, rozložiteľnosť v zemi) a spôsob ich využitia.</p> <p>Vysvetliť podstatu aromatického charakteru arénov. Porovnať základné vlastnosti alifatických a aromatických</p>	
--	--	--	---	--

			<p>uhľovodíkov (horľavosť, rozpustnosť, skupenstvo, karcinogénne účinky, charakteristické reakcie). Zapísať chemickou reakciou nitráciu benzénu do prvého stupňa. Vymenovať príklady využitia benzénu, toluénu, styrénu a naftalénu.</p>	
<p>Deriváty uhľovodíkov</p>	<p>Charakteristika derivátov, názvoslovie derivátov</p> <p>Halogénderiváty- zloženie, štruktúra, vlastnosti, použitie; freóny a ich vplyv na ozónovú vrstvu</p> <p>Dusíkaté deriváty – amíny, nitroderiváty – zloženie, štruktúra, rozdelenie, vlastnosti, použitie</p> <p>Alkoholy a fenoly – vlastnosti, rozdelenie, využitie, alkoholizmus</p> <p>Étery</p> <p>Aldehydy a ketóny – štruktúra, vlastnosti, použitie</p>	<p>Charakterizovať deriváty, heteroatóm, funkčná (charakteristická) skupina, izoméria funkčných skupín.</p> <p>Vedieť napísať vzorce a názvy najvýznamnejších derivátov a popísať ich vlastnosti a charakteristické reakcie. Naučiť sa poznať praktické využitie jednotlivých typov derivátov.</p> <p>Halogénderiváty, insekticídy, freóny.</p> <p>Hydroxyderiváty, alkoholy (jednosýtné a viacsýtné; primárne, sekundárne, terciárne), fenoly.</p> <p>Karbonylové zlúčeniny, aldehydy, ketóny.</p> <p>Nitroderiváty, amíny (primárne, sekundárne, terciárne).</p> <p>Prierezové témy: ENV, OZZ, TPZ</p>	<p>Žiak vie označiť uhľovodíkový zvyšok a funkčné skupiny v uvedených vzorcoch.</p> <p>Uviest' charakteristické skupiny derivátov uhľovodíkov (F-, Cl-, Br-, I-, -OH, -NO₂, -NH₂, CO-, -CHO), -COOH a spôsob tvorenia ich názvov.</p> <p>Použiť triviálne názvy a vzorce derivátov uhľovodíkov: chloroform, jodoform, vinylchlorid, anilín, etylénglykol, glycerol, fenol, formaldehyd, acetaldehyd, acetón).</p> <p>Utvoriť a napísať vzorec derivátov odvodených od benzénu a alkánov C₁ – C₁₀ s maximálne jedným druhom funkčnej skupiny. Aplikovať základné vlastnosti derivátov uhľovodíkov (rozpustnosť vo</p>	14

			<p>vode, skupenstvo v porovnaní s uhľovodíkmi, charakteristický zápach, polárny charakter väzby C-heteroatóm, tvorba vodíkovej väzby, zásaditý, kyslý, amfotérny charakter, typické reakcie)</p> <p>Vyznačiť čiastkové náboje na atónoch väzby C-heteroatóm. Zapísať reakčnú schému reakcie brómetánu s NaOH (S_N aj eliminačný produkt).</p> <p>Uviest' príklady využitia chloroformu, CCl_4, teflónu, nitrozlúčenín, metanolu, etanolu, glycerolu, etylénglykolu, formaldehydu, acetónu, ich účinok na ľudský organizmus a nebezpečenstvo pri manipulácii s nimi (toxicita, horľavosť, výbušnosť).</p> <p>Uviest' využitie freónov, posúdia vplyv ich chemického pôsobenia na ozónovú vrstvu a z toho vyplývajúce dôsledky pre životné prostredie.</p> <p>Rozlíšiť primárny, sekundárny a terciárny amín a alkohol, jednosýtny a viacsýtny alkohol.</p> <p>Zapísať chemickou</p>	
--	--	--	--	--

			schémou základné princípy výroby etanolu. Napísať reakčnú schému oxidácie etanolu na acetaldehyd a kyselinu octovú.	
--	--	--	--	--

Zdroje :

J. Kmeťová, M. Skoršepa, P. Máčko: Chémia pre 2. ročník gymnázia so štvorročným štúdiom a 6. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2012

J. Pacák a kol: Chémia pre 2. ročník gymnázií, SPN Bratislava, 1992

Názvoslovie anorganických zlúčenín

Názvoslovie organických zlúčenín

Materiály z Planéty vedomostí

CD Chemie II

Vlastné pracovné listy a prezentácie

7. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Bezpečnosť pri práci	Bezpečnosť pri práci v chemickom laboratóriu	Zopakovať zásady bezpečnej práce s chemikáliami. Zopakovať zásady prvej pomoci.	Poznať laboratórny poriadok a zásady bezpečnej práce v laboratóriu, poznať zásady prvej pomoci a vedieť ich použiť.	1
Deriváty uhľovodíkov	Karboxylové kyseliny	Definovať karboxylové kyseliny, ich zloženie, vlastnosti, použitie, esterifikácia – jej význam.	Použiť triviálne názvy a vzorce - kyselina mravčia, kyselina octová, kyselina benzoová. Porovnať silu karboxylových kyselín s anorganickými	6

			<p>kyselinami.</p> <p>Uviest' využitie karboxylových kyselín mravčej, octovej, benzoovej. Rozlíšiť na príklade esteru a aminokyseliny funkčné a substitučné deriváty karboxylových kyselín.</p>	
Látky v živých organizmoch	<p>Úvod do štúdia biochémie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemické zloženie živých organizmov - Heterocyklické zlúčeniny <p>Alkaloidy</p> <p>Liečivá a lieky</p> <p>Psychoaktívne návykové látky (drogy)</p>	<p>Na základe štúdia literatúry a iných zdrojov popísať zastúpenie prvkov v živých organizmoch.</p> <p>Popísať biogénne zlúčeniny: voda, CO₂, NH₃ a ich význam</p> <p>Charakterizovať heterocyklické zlúčeniny, heteroatóm, porovnať aromatický charakter heterogénnych zlúčenín, vedieť klasifikácia heterocyklických zlúčenín a popísať význam heterocyklických zlúčenín.</p> <p>Poznať alkaloidy ako látky súčasťou ktorých sú hetrocyklické zlúčeniny a ich význam pre človeka. Oboznámiť sa so škodlivým účinkom drog a pozitívnym účinkom liečiv.</p> <p>Prierezové témy: TPZ</p>	<p>Vysvetliť obsah pojmov heteroatóm, heterocyklická zlúčenina.</p> <p>Napísať chemické vzorce furánu, tiofénu, pyrolu, pyridínu, purínu, pyrimidínu.</p> <p>Klasifikovať heterocyklické zlúčeniny podľa druhu a počtu heteroatómov a veľkosti kruhu.</p> <p>Odôvodniť a porovnať aromatický charakter heterocyklov. Uviest' význam heterocyklických zlúčenín v prírode (porfín, pyrolové farbivá, nikotínamid, purínové a pyrimidínové bázy)</p> <p>Poznať funkciu a účinok antibiotík. Vedieť o škodlivosti návykových látok na živý organizmus.</p>	7
	<p>Lipidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Štruktúra a vlastnosti jednoduchých lipidov - Štruktúra a vlastnosti 	<p>Charakterizovať lipidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché lipidy: tuky, oleje, vosky <p>Stužovanie olejov</p>	<p>Opísať lipidy z hľadiska výskytu, štruktúry, vlastností, významu a zastúpenia vo</p>	12

	<p>zložených lipidov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Štruktúra a vlastnosti izoprenoidných lipidov - katabolizmus lipidov 	<p>Popísať zmydelňovanie tukov, mydlá, zložené lipidy: fosfolipidy a ich význam.</p> <p>Hydrofóbné a hydrofilné vlastnosti látok</p> <p>Popísať význam cholesterolu, mastných karboxylových kyseliny, esenciálne mastné kyselín,</p> <p>ω-3 a ω-6 mastných kyselín.</p> <p>Zrealizovať experimenty na overenie vlastností a využitie lipidov.</p> <p>Na základe schémy popísať postup rozkladu lipidov , najmä β-oxidáciu mastných kyselín</p> <p>Prierezové témy: ENV, TPZ</p>	<p>výžive človeka.</p> <p>Porovnať oleje a tuky z hľadiska štruktúry (obsahu mastných kyselín) a z hľadiska ich významu pre organizmus (zdravá výživa, obezita)</p> <p>Aplikovať poznatky o fyzikálnych a chemických vlastnostiach látok pri vysvetľovaní podstaty významných reakcií lipidov, napr. stužovanie olejov, žltnutie tukov, zmydelňovanie.</p> <p>Porovnať výskyt, význam a zloženie jednoduchých a zložených lipidov.</p> <p>Spracovať záznam o uskutočnenom pokuse overujúcom vlastnosti a využitie lipidov.</p> <p>Opísať vlastnosti mydla, vysvetliť podstatu čistiacich účinkov mydiel</p> <p>Porovnať význam LDL – „zlého cholesterolu“ a HDL – „dobrého cholesterolu“ pre človeka.</p> <p>Lokalizovať priebeh β-oxidácie mastných kyselín v bunke a poznať energetický význam tejto metabolickej dráhy dráhy.</p>	
	<p>Sacharidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Štruktúra a vlastnosti monosacharidov 	<p>Charakterizovať sacharidy, ich vlastnosti a význam pre človeka.</p>	<p>Uviest' pôvod , výskyt a význam sacharidov.</p> <p>Identifikovať</p>	<p>15</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Zložené sacharidy - Fotosyntéza - Metabolizmus sacharidov 	<p>Mono-, oligo- a polysacharidy</p> <p>Aldózy, ketózy, tri-, pent- a hexózy</p> <p>Chiralita, chirálne centrum, optická izoméria</p> <p>Ribóza, deoxyribóza, glukóza, fruktóza, sacharóza, laktóza, glykogén, celulóza.</p> <p>Popísať biosyntézu a rozklad sacharidov a ich význam.</p> <p>Fotosyntéza</p> <p>Redoxné deje v organizme</p> <p>Glykolýza</p> <p>Alkoholové a mliečne kvasenie</p> <p>Citrátový cyklus</p> <p>Prierezové témy: ENV, TPZ</p>	<p>chirálné atómy uhlíka vo vzorci monosacharidu.</p> <p>Porovnať glukózu a fruktózu, sacharózu a laktózu, škrob, glykogén a celulózu z hľadiska štruktúry a významu pre výživu človeka.</p> <p>Spracovať záznam o uskutočnenom pokuse dokazujúcom redukčné vlastnosti sacharidov a dôkaze škrobu v potravinách.</p> <p>Opísať biochemické reakcie z hľadiska energetickej bilancie.</p> <p>Lokalizovať priebeh citrátového cyklu, dýchacieho reťazca, glykolýzy v bunke.</p> <p>Vysvetliť priebeh glykolýzy podľa predloženej schémy.</p> <p>Vysvetliť vzťah medzi glykolýzou a citrátovým cyklom a dýchacím reťazcom.</p> <p>Vysvetliť podstatu alkoholového a mliečneho kvasenia.</p>	
	<p>Bielkoviny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aminokyseliny - Peptidová väzba - Štruktúra bielkovín 	<p>Definovať proteíny, ich zloženie, štruktúru a z toho vyplývajúce vlastnosti.</p> <p>Aminokyseliny,</p>	<p>Vysvetliť vzťah medzi zložením, štruktúrou, vlastnosťami a funkciou proteínov.</p> <p>Uviesť vzorce a triviálne názvy</p>	10

	- Prehľad bielkovín	<p>proteinogénne aminokyseliny, α-uhlík</p> <p>Peptidová väzba</p> <p>Primárna, sekundárna, terciárna a kvartérna štruktúra</p> <p>Fibrilárne, globulárne proteíny</p> <p>Denaturácia</p> <p>Hém, hemoglobín, myoglobín</p> <p>Lipoproteíny, glykoproteíny, fosfoproteíny, hemoproteíny</p> <p>Prierezové témy: TPZ</p>	<p>aminokyselín (glycín, alanín).</p> <p>Vyznačiť peptidovú väzbu vo vzorci peptidu.</p> <p>Vysvetliť vzťah medzi denaturáciou a zmenou biologických funkcií proteínov.</p> <p>Prakticky overiť vplyv denaturačných činidiel a zmeny fyzikálnych podmienok na proteíny.</p> <p>Uviest' príklady fibrilárnych (kolagén, keratín) a globulárnych bielkovín (hemoglobín, myoglobín).</p>	
	<p>Nukleové kyseliny</p> <p>- Zloženie nukleových kyselín</p> <p>- Štruktúra nukleových kyselín</p> <p>- Význam a funkcia nukleových kyselín</p> <p>- Biosyntéza nukleových kyselín</p>	<p>Popísať nukleové kyseliny, ich zloženie a význam.</p> <p>Adenín, guanín, cytozín, uracil, tanín</p> <p>Nukleozid, nukleotid</p> <p>Makroergická väzba, polynukleotidový reťazec</p> <p>DNA, RNA</p> <p>ADP, ATP</p> <p>Proteosynéza – kodón, antikodón, transkripcia, translácia</p>	<p>Dať do vzťahov zloženie, štruktúru, vlastnosti, výskyt, funkcie a význam DNA a RNA.</p> <p>Aplikovať princíp komplementarity na príklade DNA</p> <p>Pomocou schémy opísať proces proteosyntézy.</p> <p>Vysvetliť a lokalizovať kodón a antikodón</p>	5
	<p>Enzýmy</p> <p>Zloženie a štruktúra enzýmov</p> <p>Špecifita enzýmovej katalýzy</p> <p>Mechanizmus enzýmových</p>	<p>Poznať význam enzýmov pre živé organizmy, najmä pri trávení potravy.</p>	<p>Vysvetliť štruktúru, vlastnosti a funkciu enzýmov.</p> <p>Vysvetliť vplyv enzýmu na priebeh reakcie.</p> <p>Opísať vplyv</p>	6

	reakcií Faktory ovplyvňujúce proces enzýmovej katalýzy Aktivácia a inhibícia enzýmov Tráviace enzýmy Biologická hodnota stravy, výživa		faktorov na rýchlosť enzýmovej reakcie. Overiť pokusom katalytický účinok enzýmu. Posúdiť kvalitu a správne zloženie stravy.	
	Vitamíny Vitamíny rozpustné vo vode Vitamíny rozpustné v tukoch Potravinové zdroje vitamínov	Pochopiť vplyv vitamínov na zdravie človeka Prierezové témy: TPZ	Poznať prehľad vitamínov rozpustných vo vode a v tukoch. Uviesť dôsledky hypovitaminózy. Vedieť uviesť zdroje vitamínov.	4

Zdroje :

J. Kmeťová, M. Skoršepa, P. Máčko: Chémia pre 3. ročník gymnázia so štvorročným štúdiom a 7. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2011

J. Čársky a kol: Chémia pre 3. ročník gymnázií, SPN Bratislava, 1992

Materiály z Planéty vedomostí

CD Chemie II

Vlastné pracovné listy a prezentácie

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia bude prebiehať na základe Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov SŠ čl. 9.

Učebné osnovy pre predmet

BIOLÓGIA

Charakteristika predmetu:

Umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Predmetu sme venovali 33 disponibilných hodín v triede PRÍMA na prehĺbenie poznatkov.

Ciele:

- Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
- Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
- Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
- Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
- viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka. Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydľia ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravinových vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi. □
- Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov. □
- Poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady starostlivosti prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach. Rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela, ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu. □
- Porozumieť vzťahu neživej a živej prírody a význam jej poznávania. Poznať základnú stavbu a stavebné jednotky Zeme, podstatné zmeny v zemskej kôre, základné vonkajšie a vnútorné geologické procesy, súvislosti geologického vývoja Zeme, prírody a človeka. □
- Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia. □
- Poznať hlavné znaky základných životných procesov baktérií, rastlín, húb a živočíchov, podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka. □

- Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších **klúčových kompetencií** žiakov:

- v oblasti komunikačných schopností:

- identifikovať a správne používať základné biologické pojmy,
- vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, ich podstatu a vzájomné vzťahy,
- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, - vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- porozumieť textovým, číselným a grafickým informáciám a využívať ich pri samostatnej a skupinovej činnosti,
- vyhľadávať, triediť, spracovávať a využívať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania, spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie na základe danej štruktúry,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,

- v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti,
- samostatne podľa inštrukcií pozorovať, experimentovať a odhadovať,

- v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupine, vzájomne si radiť a pomáhať, preberať sebazodpovednosť,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

- v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky,
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach,
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Tematické celky:

PRÍMA

Život s človekom v ľudských sídlach, Základná štruktúra života, Vnútna organizácia tela organizmov, Vnútna stavba tela rastlín a húb, Vnútna stavba tela bezstavovcov

SEKUNDA

Stavba tela stavovcov, Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo, Človek a jeho telo

TERCIA

Neživá príroda a jej poznávanie, Zem a jej stavba, Stavebné jednotky zemskej kôry, Geologické procesy, Dejiny Zeme, Príroda Slovenska, Podmienky života a vzťahy organizmov

KVARTA

Základné životné procesy, Organizácia živej hmoty organizmov, Dedičnosť a premenlivosť organizmov, Životné prostredie organizmov a človeka

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

- reprodukčné - frontálne , individuálne skúšanie,
- motivačné - rozprávanie, pozorovanie, rozhovor,
- expozičné –vysvetľovanie, diskusia, práca s učebnicou, pracovným listom,
- fixačné – exkurzia,
- diagnostické –ústne skúšanie, didaktický test, hodnotenie posteru, referátu,
- aplikačné- žiacky poster, prezentácia, referát,
- sociálne- individuálne, skupinové, frontálne,
- aktivizujúce- heuristické, objavujúce,
- krátkodobé, dlhodobé

Metódy:

▪ **rozhovor**

- Život s človekom v ľudských sídlach, Základná štruktúra života, Vnútna organizácia tela organizmov, Vnútna stavba tela rastlín a húb, Vnútna stavba tela bezstavovcov
- Stavba tela stavovcov, Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo, Človek a jeho telo
- Neživá príroda a jej poznávanie, Zem a jej stavba, Stavebné jednotky zemskej kôry, Geologické procesy, Dejiny Zeme, Príroda Slovenska, Podmienky života a vzťahy organizmov
- *Základné životné procesy, Organizácia živej hmoty organizmov, Dedičnosť a premenlivosť organizmov, Životné prostredie organizmov a človeka*

▪ **vysvetľovanie**

- Život s človekom v ľudských sídlach, Základná štruktúra života, Vnútna organizácia tela organizmov, Vnútna stavba tela rastlín a húb, Vnútna stavba tela bezstavovcov
- Stavba tela stavovcov, Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo, Človek a jeho telo
- Neživá príroda a jej poznávanie, Zem a jej stavba, Stavebné jednotky zemskej kôry, Geologické procesy, Dejiny Zeme, Príroda Slovenska, Podmienky života a vzťahy organizmov
- *Základné životné procesy, Organizácia živej hmoty organizmov, Dedičnosť a premenlivosť organizmov, Životné prostredie organizmov a človeka*

- **experimentálna činnosť žiakov**
  - Základná štruktúra života, Vnútoraná organizácia tela organizmov
  - Stavba tela stavovcov, Človek a jeho telo
  - Stavebné jednotky zemskej kôry, Geologické procesy
  - *Základné životné procesy, Organizácia živej hmoty organizmov*
- **zážitkové učenie**
  - Základná štruktúra života, Život s človekom v ľudských sídlach
  - Stavba tela stavovcov, Človek a jeho telo
  - Príroda Slovenska, Podmienky života a vzťahy organizmov
  - *Životné prostredie organizmov a človeka*

Formy:

- **individuálna práca**
  - Základná štruktúra života, Vnútoraná organizácia tela organizmov
  - Stavba tela stavovcov, Človek a jeho telo
  - Neživá príroda a jej poznávanie, Zem a jej stavba, Stavebné jednotky zemskej kôry, Podmienky života a vzťahy organizmov
  - *Základné životné procesy, Organizácia živej hmoty organizmov, Životné prostredie organizmov a človeka*
- **hromadná práca**
  - Život s človekom v ľudských sídlach, Základná štruktúra života, Vnútoraná organizácia tela organizmov, Vnútoraná stavba tela rastlín a húb, Vnútoraná stavba tela bezstavovcov
  - Stavba tela stavovcov, Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo, Človek a jeho telo
  - Neživá príroda a jej poznávanie, Zem a jej stavba, Stavebné jednotky zemskej kôry, Geologické procesy, Dejiny Zeme, Príroda Slovenska, Podmienky života a vzťahy organizmov
  - *Základné životné procesy, Organizácia živej hmoty organizmov, Dedičnosť a premenlivosť organizmov, Životné prostredie organizmov a človeka*
- **skupinová práca**
  - Vnútoraná stavba tela rastlín a húb
  - Človek a jeho telo
  - Neživá príroda a jej poznávanie, Príroda Slovenska, Podmienky života a vzťahy organizmov
  - *Organizácia živej hmoty organizmov, Životné prostredie organizmov a človeka*
- **exkurzia**
  - Život s človekom v ľudských sídlach
  - Stavba tela stavovcov
  - Príroda Slovenska
  - *Životné prostredie organizmov a človeka*

1. ročník(2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
<p>Život s človekom v ľudských sídlach-</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmen tálna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudské obydlia a ich okolie. Vplyv ľudskej činnosti na život a prispôsobovanie sa organizmov prostrediu. • Mikroorganizmy žijúce s človekom. Poznávanie a význam pre človeka. • Pestované rastliny v záhradách. 	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnať osobitosti ľudských obydí, pochopiť princíp kríženia rastlín a živočíchov a jeho význam pre človeka. • Poznať škodlivosť parazitických baktérii a pozitívny význam mliečnych a kvasných baktérii. • Poznať a rozlíšiť päť druhov zástupcov cibuľovej, hlúbovej a koreňovej zeleniny • Poznať význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť porovnať rôzne druhy ľudských obydí. Žiak musí zvládnuť jednoduché kríženie. Žiak musí vedieť uviesť príklady na domestikované zvieratá. • Žiak musí vedieť opísať využitie mliečnych a kvasných baktérii • Žiak musí vedieť uviesť podmienky výskytu plesní v domácnosti a musí vedieť uviesť príklad priemyselnej výroby s využívaním kvasinky • Žiak musí poznať a pomenovať podľa ukážky jednotlivých zástupcov zeleniny a ovocných stromov a vedieť vysvetliť význam ovocia pre zdravie človeka 	<p align="center">20</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Pestované ovocné stromy a kry. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. • Nežiaduci spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady prevencie pred šírením nákazy. 	<p>zeleniny vo výžive človeka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať a rozlíšiť dva ovocné stromy a dve rastliny s drobným dužinatým ovocím a ich význam. • Poznať parazitov človeka a živočíchy znehodnocujúce potraviny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť zdôvodniť na príklade škodlivosť vnútorného a vonkajšieho parazita. • Podľa ukážky určiť dva živočíchy znehodnocujúce potraviny a má poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi a poznať spôsob odstránenia vši z vlasov. • Žiak musí vedieť opísať význam včely matky, robotnice a trúda v úli. Na ukážke pomenovať samca a samicu kury, kačice, husi a morky • Žiak musí vedieť zásady chovu psa a mačky v domácnosti. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Včelárstvo, rybárstvo a rybnikárstvo. Spoločenský život včiel a rýb. • Chovateľský významné vtáky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam včiel, rýb a vtákov pre človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť rozpoznať na ukážke tri druhy hospodárskych zvierat.. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Blízki spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Spolunažívanie živočíchov a ľudí v domácnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť odlišné znaky psa a mačky, vedieť pomenovať na ukážke jedno plemeno psa a naučiť sa starať o drobné 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť rozlíšiť na ukážke myš a potkana a poznať spôsob ochrany pred nimi. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Chovateľsky významné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady chovu. • Nežiaduce cicavce v okolí ľudských obydí. Poznávanie podľa typických znakov, riziká prenosu nákazlivých ochorení, ochrana a prevencia. • Živočíchy v okolí ľudských sídel. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. 	<p>domáce živočíchy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznať samca, samicu a mláďa dvoch hospodárskych zvierat. Uviesť význam chovu jedného druhu. • Poznať cicavce žijúce v domácnosti a vedieť riziko výskytu myši a potkanov v domácnosti. • Poznať konkrétne druhy v okolí ľudských obydí a vedieť ich význam pre človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť dva bezstavovce žijúce v záhrade alebo sade. Vysvetliť škodlivosť premnoženia. Poznať na ukážke troch spevavých vtákov a ich význam. Uviesť príklad spevavého vtáka, ktorý sa živí hmyzom. 	
<p>Základná štruktúra života –</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rastlinná a živočíšna bunka. Základná stavba a funkcia časti bunky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať stavbu a funkciu bunky a vedieť odlišnosti medzi rastlinnou a živočíšnou bunkou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť pomenovať na ukážke časti bunky. Určiť na ukážke vhodné a rozdielne znaky rastlinnej a živočíšnej bunky a vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu. 	5
<p>Vnútoraná organizácia tela organizmov –</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nebunkové a jednoduché bunkové organizmy. Stavba tela. Význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnať nebunkové a jednobunkové organizmy, poukázať na ich význam pre človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť porovnať stavbu vírusu a baktérie, vedieť rozhodnúť či pôvodcom nákazy chrípky, žltacky, angíny 	6

<p>výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba tela jednobunkových organizmov. Stavba tela mnohobunkových organizmov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnať stavbu tela jednobunkovcov a mnohobunkovcov 	<p>je vírus alebo baktéria.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť uviesť príklad troch nákazlivých ochorení, uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych ochorení • Žiak musí vedieť pomenovať na ukážke črievičky hlavné časti tela. • Žiak musí vedieť porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a črievičky. 	
<p>Vnútoraná stavba tela rastlín a húb –</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna výchova/ Mediálna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba tela nekvitnúcich rastlín. Machy a paprade. • Stavba tela kvitnúcich rastlín. Koreň, stavba, prijímanie živín koreňom, význam pre život rastliny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať stavbu tela machov a papradí a poukázať na rozdiely. • Vedieť rozlíšiť jednotlivé orgány a ich význam pre rastlinu a človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť pomenovať na ukážke časti tela machu a paprade a vedieť význam výtrusov. • Žiak musí vedieť rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cievne zväzky a koreňové vlásky. • Žiak musí vedieť 	<p>17</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Stonka. Základná stavba stonky dreviny, byliny. Význam stonky pre život rastliny. • List. Základná stavba listu. Fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody, význam pre život rastliny a v prírode. • Kvet. Základná stavba kvetu. Opelenie a oplodnenie. Význam pre rozmnožovanie rastlín. • Plod a semeno. Rozdelenie plodov, 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť rozlíšiť typy stoniek, ich význam pre rastlinu a človeka. • Vedieť anatomickú stavbu listu a jeho význam pre fotosyntézu a dýchanie. • Poznať stavbu kvetu, vysvetliť proces opelenia a oplodnenia. • Poznať jednotlivé druhy plodov 	<p>roztriediť na ukážke dreviny a byliny podľa stavby stonky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu a uviesť význam prieduchov v pokožke listu. • Žiak musí vedieť rozlíšiť na ukážke kvetný obal, tyčinku a piestik, uviesť význam peľového zrnka a vajíčka, opísať na schéme opelenie kvetu a uviesť kedy nastáva v kvete oplodnenie. • Žiak musí vedieť určiť na ukážke plodu oplodie a semeno, rozlíšiť na ukážke dužinatý a suchý plod, pomenovať na ukážke zárodok a klíčne listy. • Žiak musí vedieť pomenovať na ukážke orgány, ktorými rastlina prijíma výživu 	
--	---	--	---	--

	<p>význam pre rozmnožovanie rastlín.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rastlinné telo ako celok. Súčinnosť orgánov pre príjem živín, prenos a vylučovanie látok. Vplyv podmienok na rast rastliny. • Huby s plodnicou a ich základná stavba tela. Rozlíšenie jedlých a jedovatých húb podľa typických znakov. Kvasinky, plesne, lišajníky a ich vnútorná stavba tela. 	<p>a semien a ich význam pre rastlinu a človeka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať príjem a výdaj látok rastlinnou a vplyv vonkajších činiteľov. • Poznať stavbu húb a rozlíšiť jedlé a nejedlé huby. Vedieť stavbu a význam kvasiniek, plesní a lišajníkov. 	<p>a dýcha, prúdia látky, prijíma a vyparuje vodu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť rozlíšiť stavbu jedlej a jedovatej huby s plodnicou, rozlíšiť na ukážke hubu s výtrusnicami na lupeňoch a v rúrkach. • Žiak musí vedieť rozlíšiť na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela a musí opísať na ukážke stavbu tela lišajníka. 	
<p>Vnútorná stavba tela bezstavovcov</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna výchova/ Osobnostný a sociálny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pŕhlivce – drobné vodné živočíchy. Vnútorná stavba tela a základné telesné funkcie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať charakteristické znaky pŕhlivcov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť vysvetliť ako nezmar prijíma potravu a dýcha, prečo sa nervová sústava nazýva rozptýlená, aký význam majú vajíčka a spermie nezmar, vysvetliť význam 	18

<p>rozvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ploskavce a hlístovce – vnútorné parazity ich stavba tela a základné telesné funkcie. • Mäkkýše – živočíchy so schránkou. Stavba tela a základné telesné funkcie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť sa s najbežnejšími druhmi parazitov s ich stavbou, spôsobom ich rozmnožovania a vedieť prevenciu pred nákazou týmito parazitmi. • Poznať stavbu tela a základné telesné funkcie hlavných zástupcov mäkkýšov. 	<p>púčikov a význam slova obojpohlavný živočích.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť opísať spôsob prijímania potravy hlísty a pásomnice, opísať podľa ukážky rozmnožovanie hlísty alebo pásomnice. Vysvetliť nevyhnutnosť dostatočnej tepelnej úpravy mäsa a umytia ovocia a zeleniny pred konzumáciou. • Žiak musí vedieť porovnať podľa ukážky schránku slimáka a šklábky, uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov, porovnať dýchacie orgány slimáka a šklábky, uviesť orgánovú sústavu, ktorou slimák prijíma a spracováva potravu. Vysvetliť prečo je slimák obojpohlavný živočích. • Žiak musí vedieť orgán pohybu 	
----------------------	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> Obrúčkavce – živočíchy s obrúčkami. Stavba tela a základné telesné funkcie. Článkonožce (Hmyz) živočíchy s článkovaným telom. Vnútoraná stavba tela a základné telesné funkcie. 	<ul style="list-style-type: none"> Oboznámiť sa so stavbou tela a základnými telesnými funkciami dážďovky. Oboznámiť sa so stavbou tela a základnými telesnými funkciami hlavných zástupcov článkonožcov. 	<p>dážďovky, dýchaciu sústavu, obehovú a nervovú sústavu a vedieť význam opasku dážďovky.</p> <ul style="list-style-type: none"> Žiak musí vedieť vysvetliť význam jedovej žľazy pavúka, pomenovať sústavu, ktorá rozvádza u pavúka a raka v tele kyslík. Uviesť orgán raka, ktorý tvorí vonkajšiu kostru, pomenovať dýchacie orgány pavúka a raka. Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy, určiť na ukážke končatiny spôsob pohybu hmyzu, pomenovať dýchací orgán hmyzu a zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy. 	
--	--	---	--	--

Námety na samostatné pozorovania žiakov:

- Vypestovať podľa návodu pleseň a pozorovať stavbu tela.
- Naklíčiť podľa návodu semeno a pozorovať jeho stavbu.
- Ako vplýva smer svetla na rast stonky.
- Potrebujú semená na klíčenie vzduch, vodu a teplo?
- Prečo sa v sfarbenej vode zafarbili biele kvety?

Námety na tvorbu žiackych projektov:

- Zeleň v okolí môjho bydliska (školy, obce, mesta, sídliska)
- Pestovanie a ochrana zelene v triede (v škole, v domácnosti)
- Dreviny v našom parku (záhrade , okolí školy)
- Môj pes (mačka, chrček, morča, kanárik)
- Vtáky v okolí môjho bydliska (školy, parku, sídliska)
- Starostlivosť o vtáky v zime (v okolí školy, bydliska)

Zdroje:

Mária Uhereková, Ida Hantabalová – Biológia pre 6. ročník

Internet: www.zborovna.sk

<http://www.e-ucebnice.sk/e-ucebnice/biologia6naWelp>

Odborná literatúra

Encyklopédie

Atlasy

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z biológie

Predmet biológia

Na záver tematického celku skúšanie formou testov a ústne skúšanie priebežne na každej hodine. Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

- 100% - 90% - výborný
- 89% - 70% - chválitebný
- 69% - 50% - dobrý
- 49% - 30% - dostatočný
- 29 % - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

Výborný:

pochopenie a aplikácia skúšanej témy a správne odpovede na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov

Chváľitebný:

pochopenie a aplikácia preberanej látky, menšie chyby v odpovedi na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov

Dobry:

pochopenie učiva, nedostatočná aplikácia učiva a jeho využitie, správne odpovede na kontrolné otázky za pomoci vyučujúceho

Dostatočný:

verbálne memorovanie učiva bez pochopenia a aplikácie a nedostatočné odpovede na kontrolné otázky

Nedostatočný:

slabé memorovanie učiva bez pochopenia a bez správnych odpovedí na kontrolné otázky

2.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Stavba tela stavovcov <i>Environmentálna výchova/ Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> Povrch tela stavovcov – spoločné a odlišné znaky Oporná sústava stavovcov, pohybová sústava stavovcov – základné funkcie a význam orgánov	<ul style="list-style-type: none"> Poznať základnú stavbu kože a jej význam. Zdôvodniť odlišnosti kožných útvarov stavovcov Zdôvodniť prispôsobenie stavovcov životnému prostrediu na ukážke kostry končatín Poznať stavbu kostry Poznať stavbu, typy, činnosť a význam svalov	<ul style="list-style-type: none"> Žiak musí vedieť označiť na ukážke časti kože a vtáčieho pera. Žiak musí vedieť na príklade stavovca zdôvodniť význam sfarbenia podľa prostredia v ktorom žije Žiak musí vedieť vysvetliť význam prsnej kosti s hrebeňom u vtákov Žiak musí vedieť zdôvodniť význam dutých kostí u vtákov Žiak musí vedieť rozlíšiť typy svalového tkaniva, porovnať činnosť hladkého a priečne - pruhovaného	27

	<ul style="list-style-type: none"> • Tráviaca sústava rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov – základné funkcie a význam orgánov 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať stavbu a činnosť orgánov tráviacej sústavy stavovcov 	<p>svalového tkaniva, poznať základné typy svalov, musí vedieť uviesť príklad stavovca, ktorý sa pohybuje plávaním, skákaním, plazením, lietaním, kráčaním a behom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť uviesť príklad stavovca s jedovými zubami, uviesť význam vysunovateľného jazyka obojživelníkov, plazov, niektorých vtákov • Žiak musí vedieť uviesť význam hrvoľa, žľaznatého a svalnatého žalúdka vtákov, musí vedieť určiť bylinožravého, hmyzožravého a mäsožravého cicavca na ukážke chrupu • Žiak musí vedieť uviesť príklad stavovca, ktorý dýcha žiabrami a pľúcami, musí vedieť vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov, musí vedieť zdôvodniť úhyn ryby ak je dlhší čas mimo vody 	
--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchacia sústava stavovcov – základné funkcie a význam orgánov 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať stavbu a funkciu orgánov dýchacej sústavy ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca • Poznať zloženie a funkciu krvi, význam krvi pre život stavovcov 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť ukázať zložky krvi a vysvetliť dôvod názvu uzavretej cievnej sústavy, vedieť rozdiely v stavbe srdca jednotlivých stavovcov • Žiak musí vedieť vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov a musí vedieť pomenovať na ukážke orgány močovej sústavy stavovcov • Žiak musí vedieť charakterizovať podnet a nervový vzruch, musí vedieť uviesť podľa ukážky význam reflexného oblúka a musí vedieť uviesť príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu stavovcov • Žiak musí vedieť uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom, vedieť vysvetliť význam bočnej čiary rýb, vedieť uviesť príklad stavovca s veľmi dobrým zrakom a sluchom • Žiak musí pomenovať samčie a samičie pohlavné bunky a musí vedieť 	
--	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Obehová sústava stavovcov – základné funkcie a význam • Vylučovacia sústava stavovcov – základné funkcie a význam orgánov • Nervová sústava stavovcov – základné funkcie a význam orgánov 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť význam vylučovania a pomenovať orgán v ktorom sa krv stavovcov zbavuje tekutých odpadových látok • Poznať a vymenovať hlavné orgány CNS 	<p>uviesť príklad pohlavnej dvojtvarnosti stavovcov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť porovnať rozmnožovanie plaza a vtáka • Žiak musí vedieť opísať vývin mláďat cicavcov • Žiak musí vedieť uviesť význam značkovania priestoru, uviesť príklad na inštinktívne správanie a uviesť príklad sťahovavého a stáleho vtáka • Žiak musí vedieť uviesť príklad stavovca živiaceho sa hmyzom alebo hlodavcami • Žiak musí poznať dopad úbytku dravých vtákov a mäsožravých cicavcov v prírode • Žiak musí vedieť uviesť príklad chráneného obojživelníka, plazy, vtáka a cicavca, musí vedieť uviesť príklad možnosti ochrany obojživelníkov 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať 		

	<ul style="list-style-type: none"> Zmyslové orgány stavovcov . základné funkcie a význam orgánov Rozmnožovanie stavovcov – základné funkcie a význam orgánov. Vývin mláďat, starostlivosť o potomstvo 	<p>umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov</p> <ul style="list-style-type: none"> Vysvetliť význam rozmnožovania a podstatu oplodnenia Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin rýb, obojživelníkov, plazov a vtákov Oboznámiť sa s rôznymi typmi správania stavovcov 		
--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Typické životné prejavy, správanie stavovcov • Význam stavovcov v prírode a pre človeka • Ochrana stavovcov. Ohrozenia a možnosti ochrany .	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať stavovcov živiacich sa hmyzom , alebo hlodavcami a poznať stavovce , ktoré po premnožení ohrozujú úrodu na poliach a potraviny v domácnosti. • Vedieť uviesť príklady ohrozenia životných podmienok vtákov a cicavcov		
--	---	--	--	--

--	--	--	--	--

<p>Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo</p> <p>Ochrana života a zdravia/ Multikultúrna a výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudský a živočíšny organizmus. Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej populácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť na príklade význam človeka v ľudskom spoločenstve, porovnať spoločné a odlišné znaky lebky, chrbtice a končatín ľudského a živočíšneho organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť vysvetliť na príklade podstatu rasizmu a jeho dôsledky. 	3
<p>Človek a jeho telo</p> <p>Ochrana života a zdravia/ Osobnostný a sociálny rozvoj/ Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch tela a kožná sústava • Starostlivosť o kožu. Typické poranenia, zásady predlekárskej prvej pomoci • Oporná a pohybová sústava • Lebka a chrbtica – stavba a význam • Kostra končatín. Stavba kostry horných a dolných končatín 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať na ukážke časti kože, ktoré zabezpečujú ochranu tela, telesnú teplotu, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety • Vedieť postup predlekárskej prvej pomoci ošetrovania popáleniny a omrzliny • Sformulovať zásady starostlivosti o kožu a kožné útvary • Popísať na ukážke stavbu kosti a ukázať a pomenovať na ukážke – hrudník, chrbticu, lebku, stavce, rebrá a hrudnú kosť • Určiť na ukážke kostry po tri kosti mozgovej a tvárovej časti lebky a určiť časti chrbtice • Ukázať a pomenovať kosti končatín 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť pomenovať viditeľné kožné útvary a vedieť uviesť význam kože pre človeka • Žiak musí vedieť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku a musí vedieť predviesť ukážku ošetrovania odreniny, alebo pľuzgiera • Žiak musí vedieť rozlíšiť na ukážke spojenie kostí väzivom, chrupkou, zrastením a kĺbom, musí vedieť zistiť jednoduchým telesným pohybom časti kostry, ktoré sa na ňom zúčastnili • Žiak musí poznať jednotlivé kosti a ich umiestnenie na kostre • Žiak musí poznať jednotlivé kosti horných a dolných končatín • Žiak musí zdôvodniť význam nosenia 	28

	<ul style="list-style-type: none"> • Svaly. Svalové tkanivá, činnosť a význam svalov. • Svaly hlavy, trupu a končatín • Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov 	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť základné typy svalového tkaniva a porovnať ich činnosť • Určiť na ukážke po tri svaly hlavy, krku, trupu, hornej a dolnej končatiny • Vedieť postup predlekárskej prvej pomoci pri otvorenej a zatvorenej zlomenine 	<p>správnej obuvi podľa obrysu správnej a nesprávnej klenby nohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť opísať na ukážke stavbu a činnosť kostrového svalu • Žiak musí vedieť predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín • Žiak musí vedieť ukázať postup predlekárskej prvej pomoci pri vytknutí a vyklbení • Žiak musí vedieť rozlíšiť druhy zubov v chrupe a uviesť základné procesy v orgánoch tráviacej sústavy • Žiak musí vedieť opísať podstatu trávenia, vstrebávania, látkovej premeny a enzýmov • Žiak musí vedieť uviesť dva druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou • Žiak musí vedieť zdôvodniť význam zeleniny a ovocia v strave človeka • Žiak musí vedieť uviesť príklad škodlivosti nadmerného 	
--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Tráviaca sústava – stavba a činnosť orgánov tráviacej sústavy • Zložky potravy. Premena látok a energie. Energetická hodnota potravín. • Zásady správnej výživy. Zlozvyky v stravovaní, poškodenia a prevencia ochorení tráviacej sústavy 	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke stavbu tráviacej sústavy a vnútorné časti zuba • Vymenovať základné živiny v potrave človeka a zdôvodniť ich význam (bielkoviny, sacharidy, tuky, vitamíny, voda a minerálne látky) • Uviesť príklad správneho zloženia stravy pre človeka. 	<p>pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy, škodlivosti prejedania , následky hladovania</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach • Žiak musí vedieť vymenovať najdôležitejšie dýchacie svaly, zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov, pozorovať nádych a výdych • Žiak musí vedieť uviesť názov škodlivej látky v cigaretách a uviesť príklad účinkov fajčenia na dýchaciu sústavu • Žiak musí vedieť poskytnúť prvú pomoc pri zastavení dychu, musí poznať význam dýchacej sústavy pre život človeka • Žiak musí vedieť jednotlivé zložky krvi a ich význam, krvné skupiny a význam transfúzie krvi • Žiak musí vedieť VKO a MKO, význam srdcových chlopní pre činnosť srdca • Žiak musí vedieť 	
--	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchacia sústava – stavba a funkcia • Dýchanie – mechanizmus vonkajšieho dýchania, význam dýchacej sústavy • Starostlivosť o dýchaciu sústavu, škodlivosť fajčenia, vdychovania toxických látok • Poškodenia dýchacej sústavy. Zásady prvej predlekárskej pomoci. Význam dýchacej 	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy, rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty • Vysvetliť podstatu dýchania, porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu • Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka 	<p>rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť opísať význam miazgových ciev a určiť umiestnenie a význam sleziny • Žiak musí vedieť uviesť príklad ochorenia obehovej sústavy zapríčineného nevhodným spôsobom života, musí vedieť opísať nepriamu masáž srdca. 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť určiť na ukážke umiestnenie
--	--	---	--	--

	<p>sústavy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obehová sústava. Krv. Zložky krvi, vlastnosti krvi, krvné skupiny, darcovstvo krvi, význam krvi • Srdce. Stavba a činnosť srdca, krvný obeh. • Krvné cievy. Význam a činnosť ciev. Miazgové cievy a slezina. Význam obehovej sústavy • Poškodenia obehovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej 	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať spôsob pomoci človeku pri zastavení dychu, opísať na ukážke postup pri umelom dýchaní 	<p>obličiek a opísať ich tvar, musí vedieť uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy, vymenovať zásady prevencie ochorenia obličiek, musí vedieť zdôvodniť význam pitia tekutín pre funkciu obličiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť uviesť význam regulovania činnosti organizmu • Žiak musí vedieť uviesť príklad významu troch žliaz s vnútorným vylučovaním a uviesť význam inzulínu • Žiak musí vedieť vymenovať časti reflexného oblúka, uviesť príklad reflexnej činnosti človeka • Žiak musí vedieť ukázať na svojom tele uloženie orgánov chuti, čuchu a hmatu • Žiak musí vedieť rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú • Žiak musí vedieť opísať podstatu krátkozrakosti a ďalekozrakosti, opísať možnosti poškodenia zraku, musí vedieť určiť 	
--	--	--	---	--

	<p>pomoci pri krvácaní a zastavení činnosti srdca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam, vymenovať krvné skupiny • Označiť a vymenovať na ukážke časti srdca, opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh • Rozlíšiť tepny , žily a vlásoknice podľa významu. Uviesť význam vencovitých tepien pre činnosť srdca • Poznať význam miazgy pre ľudský organizmus, vysvetliť funkcie obehovej sústavy • Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev, opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení tepny a žily • Vysvetliť stavbu a význam obličiek a močových ciest 	<p>vonkajšie, stredné a vnútorné ucho a opísať na príklade možnosti poškodenia sluchu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť uviesť príklad komunikácie s osobou s poškodeným zrakom alebo sluchom • Žiak musí vedieť uviesť príklad podmieneného reflexu a nepodmieneného reflexu • Žiak musí vedieť uviesť príklad správneho režimu dňa, opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení chrčtice a miechy, musí vedieť rozlíšiť protišokovú a stabilizovanú polohu na ukážke • Žiak musí vedieť vymenovať orgány, v ktorých sa tvoria ženské a mužské pohlavné bunky • Žiak musí vedieť vysvetliť význam menštruačného cyklu • Žiak musí vedieť zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským 	
--	---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> Vylučovanie a močová sústava. Stavba a činnosť poškodenia a prevencia ochorení Regulačné sústavy. Regulovanie 	<ul style="list-style-type: none"> Pomenovať spôsoby regulácie organizmu človeka Určiť na ukážke tri žľazy s vnútorným vylučovaním Opísať význam nervovej bunky, základné časti CNS Poznať stavbu 	<p>mliekom, musí vedieť uviesť typické znaky troch období ľudského života</p> <ul style="list-style-type: none"> Žiak musí vedieť uviesť príklady pohlavnej choroby a možnosti nákazy Žiak musí vedieť uviesť príklad priateľských vzťahov vzájomnej pomoci mladých a dospelých ľudí a musí vedieť uviesť na príklade význam rodiny Žiak musí poznať tri príklady infekčného ochorenia, musí vedieť charakterizovať výraz imunita a inkubačná doba a musí vedieť vysvetliť na príklade význam dezinfekcia, dezinfekcia a deratizácia. Žiak musí vedieť uviesť príklad návykovej látky, musí vedieť uviesť zásady prevencie drogových závislostí. Žiak musí vedieť uviesť príklad dedičnej vlastnosti človeka a príklad dedičného 	
--	--	---	---	--

	<p>organizmu. Látková a nervová regulácia. Význam regulačných sústav</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žľazy s vnútorným vylučovaním. Význam hormónov <ul style="list-style-type: none"> • Nervová sústava. Stavba a funkcia nervov, reflexná povaha nervovej činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Zmyslové orgány chuti, čuchu a hmatu. Receptory a zmyslové vnemy <ul style="list-style-type: none"> • Zrak. Sluch. Stavba, 	<p>a vysvetliť význam zmyslových orgánov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať časti zmyslových orgánov a opísať ich stavbu • Vymenovať zásady starostlivosti o zrakový a sluchový orgán 	<p>ochorenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť uviesť príklad významu jedinca v živote spoločnosti • Žiak musí vedieť uviesť príklad nesprávnej životosprávy a dôsledkov na život človeka • Žiak musí vedieť uviesť príklad zdravého životného štýlu 	
--	--	--	---	--

	<p>činnosť a význam zrakového a sluchového orgánu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poškodenia zraku a sluchu. Zásady hygieny zraku a sluchu	<ul style="list-style-type: none"> • Význam myslenia a reči v živote človeka • Poznať zásady hygieny duševnej činnosti		
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyššia nervová činnosť. Myslenie, pamäť, reč, schopnosti a vedomosti človeka • Zásady hygieny duševnej činnosti. Význam nervovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť určiť a pomenovať na ukážke ženské a mužské pohlavné orgány		

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmnožovanie, vývin jedinca a rodičovstvo. Rozmnožovacia sústava, pohlavné bunky, funkcia. Stavba a funkcia reprodukčných orgánov. • Vývin jedinca. Oplodnenie, tehotenstvo a pôrod. Obdobia ľudského života • Pohlavné ochorenia Prevenia pohlavných ochorení a AIDS. Priateľské a partnerské vzťahy, rodina. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva, poznať zásady starostlivosti o zdravý vývin novorodenca, charakterizovať dospievanie • Opísať podstatu ochorenia AIDS a možnosti jej predchádzania • Vedieť zásady predchádzania pohlavných ochorení • Poznať infekčné ochorenia, vysvetliť základný princíp očkovania. 		
--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravie a život človeka. Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie. Zdravie a choroba. Nákazlivé ochorenia, očkovanie, prevencia. • Toxické a návykové látky. Vplyv na zdravie človeka. Drogové závislosti a ich prevencia	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť drogovú závislosť a zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti na zdravie človeka • Vedieť uviesť vplyv dedičnosti na zdravie človeka • Vedieť vyjadriť vlastný názor na význam záujmov sebapoznávania, vzdelávania a rozvoj zručnosti pre život človeka • Poznať základné		
--	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Vnútorné vplyvy na ľudské zdravie. Dedičné vlastnosti a vplyv na zdravie a život človeka • Schopnosti a osobitosti človeka • Životný štýl. Etické a morálne princípy, kultúra medziľudských vzťahov, vzťah človeka k prírode 	<p>podmienky života a význam striedania práce a odpočinku</p>		
--	--	---	--	--

Praktické aktivity : (6 hodín)

- Pozorovanie a určovanie kostí
- Porovnanie stavby a funkcie kostry stavovcov
- Porovnanie šupiny ryby, pera vtáka a chlpu cicavca
- Stavba vtáčieho vajca
- Pozorovanie stavby pera vtáka
- Prvá pomoc pri zlomeninách a vykĺbení
- Prvá pomoc pri zastavení dychu
- Prvá pomoc pri krvácaní zo žily a tepny
- Prvá pomoc pri zastavení činnosti srdca
- Prvá pomoc pri šoku
- Činnosť zmyslových orgánov

Námety na samostatné pozorovania:

- Vonkajšie prejavy dýchania v pokoji a pri telesnej aktivite
- Zmeny tepu v pokoji a pri pohybovej činnosti

Námety na tvorbu projektov:

- Význam vybranej sústavy stavovcov
- Režim dňa
- Zdravý životný štýl
- Škodlivosť fajčenia
- Drogy okolo nás
- Živíme sa správne ?
- Medziľudské vzťahy v našej triede

Zdroje:

- Biológia pre 7. ročník
- Internet: www.zborovna.sk
- Odborná literatúra
- Encyklopédie
- Atlasy
- Anatomický atlas človeka
- Brožúrky vydané Ligou proti rakovine
- Videopásy, CD, DVD

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z biológie

Na záver tematického celku skúšanie formou testov a ústne skúšanie priebežne na každej hodine. Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

100% - 90% - výborný
 89% - 70% - chválitebný
 69% - 50% - dobrý
 49% - 30% - dostatočný
 29 % - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

- **Výborný:**
pochopenie a aplikácia skúšanej témy a správne odpovede na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov
- **Chválitebný:**
pochopenie a aplikácia preberanej látky, menšie chyby v odpovedi na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov
- **Dobry:**

pochopenie učiva, nedostatočná aplikácia učiva a jeho využitie, správne odpovede na kontrolné otázky za pomoci vyučujúceho

- **Dostatočný:**
verbálne memorovanie učiva bez pochopenia a aplikácie a nedostatočné odpovede na kontrolné otázky
- **Nedostatočný:**
slabé memorovanie učiva bez pochopenia a bez správnych odpovedí na kontrolné otázky

3.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
NEŽIVÁ PRÍRODA A JEJ POZNÁVANIE <i>ENVIRONMETÁL NA VÝCHOVA</i>	Znaky živej a neživej prírody, vzťahy živá a neživá príroda Význam vied o Zemi	Chápať vzťah medzi živou a neživou prírodou, ich podmienenosť	Na konkrétnych príkladoch poukázať závislosť živej prírody od neživej prírody. Poznať význam nerastných surovín pre človeka	1
ZEM A JEJ STAVBA <i>ENVIRONMETÁL NA VÝCHOVA</i>	Vznik Zeme, stavba Zeme, zemská kôra Pohyby zem. kôry a jej príčiny	Poznať stavbu Zeme a zemskej kôry. Poznať príčiny pohybu litosferických platní	Popísať a poznať geosféty Zeme, rozlíšiť typy zemskej kôry. Uviesť dôsledky pohybov litosferických platní	2
STAVEBNÉ JEDNOTKY ZEMSKÉJ KÔRY <i>ENVIRONMETÁL NA VÝCHOVA</i>	Minerály – vznik, vonkajší tvar a vnútorná stavba. Fyzikálne optické vlastnosti minerálov, význam minerálov i ich využitie Prehľad minerálov. Horniny – znaky, vznik, príklady	Charakterizovať pojem minerál, hornina Poznať podstatu vzniku minerálov Chápať vplyv štruktúry na vlastnosti a tvar minerálov	Vedieť prakticky a teoreticky rozlíšiť minerál a horninu Pochopiť vzťah štruktúra a vlastnosti. Vymenovať a určiť aspoň 3 fyzikálne a 1 chemickú vlastnosť, optické vlastnosti a ich využitie.	3
	Vonkajšie a vnútorné geologické procesy,	Poznať zdroje energie vonkajších	Rozlíšiť vonkajší a vnútorný	10

<p>GEOLOGICKÉ PROCESY</p> <p>TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI/ ENVIRONMETÁL NA VÝCHOVA</p>	<p>zdroje energie, magmatická a sopečná činnosť, prejavy sopečnej činnosti, vyvreté horniny – vznik, rozdelenie, typické horniny ich vlastnosti, využitie, výskyt</p> <p>Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry -vrásnenie, vrásky, zlomy,</p> <p>Zemetrasenie, druhy, dôsledky, epi- hypo-centrum, ochrana pred zemetrasením, Zemetrasenie a Slovensko, premena hornín a premenené horniny, činitele premeny, typické horniny, ich vlastnosti a využitie</p> <p>Vonkajšie geologické procesy – ich pôsobenie a prejavy, zvetrávanie - druhy, príčiny a dôsledky</p> <p>GP zemskej príťažlivosti morskej, riečnej vody, ľadovca, vetra</p> <p>Usadené horniny rozdelenie - úlomkovité, chemické a organogénne usadené horniny</p> <p>Krasové javy povrchové a podzemné, ich podstata</p>	<p>a vnútorných geologických procesov</p> <p>Poznať typické znaky hlbinných hornín</p> <p>Popísať prierez sopky a prejavy sopečnej činnosti –význam</p> <p>Charakterizovať horotvornú činnosť a tektonické poruchy</p> <p>Rozlíšiť znaky premenených hornín podľa stupňa premeny</p> <p>Rozlíšiť mechanické a chemické zvetrávanie</p> <p>Rozlíšiť rušivú a tvorivú činnosť jednotlivých vonkajších geologických činiteľov</p> <p>Popísať vznik sypkých a spevnených úlomkovitých chemických a organogénnych usadených hornín, ich praktické využitie</p> <p>Poznať chemickú podstatu krasového procesu</p>	<p>geologický proces, dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky</p> <p>Rozlíšiť magmatický a sopečný proces, na vzorke rozlíšiť hlbinnú a výlevnú horninu, odlíšiť štruktúrne znaky hlbinných a výlevných hornín</p> <p>Poznať využitie žuly a čadiča</p> <p>Poznať príčinu vzniku zemetrasenia a následky, rozlíšiť a nakresliť tek. poruchy bez a so zlomom, poznať možnosť ochrany pred dôsledkami zemetrasenia</p> <p>Poznať rulu, svor, fylit, ich vlastnosti a využitie</p> <p>Opísať prejavy a dôsledky rušivej a tvorivej činnosti vody a pod.</p> <p>Teoretické vedomosti aplikovať na konkrétnych usad. horninách pri ich zatriedení</p> <p>Uviesť príklad povrchového a podzemného krasu na Slovensku</p>	
--	---	---	---	--

<p>DEJINY ZEME</p> <p>ENVIRONMETÁL NA VÝCHOVA</p>	<p>Vek Zeme a skameneliny - druhy, vedúce skameneliny</p> <p>Určovanie veku Zeme</p> <p>Obdobia geologického vývoja Zeme</p> <p>Vývoj života v prahorách, starohorách, prvohorách, druhohorách treťohorách a štvrtohorách</p>	<p>Opísať proces vzniku skamenelín a ich význam</p> <p>Uviesť medzníky vývoja života v jednotlivých érach.</p>	<p>Poznať vedúce skameneliny prvohôr až treťohôr</p> <p>Uviesť význam papradí a prasličiek pre dnešok</p> <p>Poznať vývojové etapy človeka</p>	<p>6</p>
<p>PRÍRODA SLOVENSKA</p> <p>ENVIRONMETÁL NA VÝCHOVA/ TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI</p>	<p>Slovensko v Európe</p> <p>Geologické jednotky Západných Karpát</p>	<p>Poznať geologickú stavbu pásmového pohoria ZK</p> <p>Ochrana prírody a ťažba nerastných surovín</p> <p>Kategórie chránených území na Slovensku aj v našom regióne</p>	<p>Pomenovať, ukázať na mape geolog. jednotky ZK, poznať ich horninové zloženie</p> <p>Poznať kategórie chránených území aj príklady.</p>	<p>2</p>
<p>PODMIENKY ŽIVOTA A VZŤAHY ORGANIZMOV</p> <p>OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA/ ENVIRONMETÁL NA VÝCHOVA</p>	<p>Organizmy a prostredie</p> <p>Vzťahy organizmov s prostredím, prispôsobivosť organizmov prostrediu, znášateľnosť podmienok prostredia.</p> <p>Neživé zložky prostredia.</p> <p>Vplyv energie, svetla, tepla, vzduchu, vody a pôdy na životné podmienky a procesy organizmov.</p> <p>Znečisťovanie neživých zložiek prostredia</p> <p>Príčiny a dôsledky</p>	<p>Poznať anorganické a organické látky, ktoré sú súčasťou organizmov.</p> <p>Uviesť príklad závislosti organizmu od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami.</p> <p>Poznať prispôsobivosť organizmov</p>	<p>Žiak musí vedieť vymenovať tri anorganické a tri organické látky, ktoré tvoria telo organizmov.</p> <p>Žiak musí vedieť definovať pojmy ekológia, prispôsobivosť, znášateľnosť, optimálne, minimálne a maximálne podmienky znášateľnosti.</p> <p>Žiak musí vedieť čo je zdrojom energie</p>	

	<p>znečisťovania vody, vzduchu, pôdy pre rastliny a živočíchy.</p> <p>Živé zložky prostredia</p> <p>Populácia</p> <p>Vlastnosti populácie (veľkosť, hustota, atď.), vnútorné a vonkajšie vzťahy.</p> <p>Spoločenstvo organizmov</p> <p>Typy spoločenstiev</p> <p>Druhovú rozmanitosť, štruktúra, zloženie spoločenstva a priestorové členenie.</p> <p>Ekosystém</p> <p>Zložky a typy ekosystémov</p> <p>Obeh látok a tok energie v ekosystéme.</p> <p>Život ekosystému</p> <p>Vlastnosti ekosystému (potravové vzťahy, obnovovanie a vývin ekosystému).</p> <p>Biosféra</p> <p>Zložky biosféry</p> <p>Obeh látok a tok energie v biosfére.</p> <p>Biologická a ekologická rovnováha</p> <p>Podmienky udržania biologickej rovnováhy</p> <p>Možnosti zachovania a ohrozenia ekologickej rovnováhy.</p> <p>Globálne ekologické</p>	<p>životným podmienkam.</p> <p>Uviesť na príklade rozsah znášanlivosti podmienok prostredia organizmami.</p> <p>Poznať význam slnečného žiarenia pre rastliny.</p> <p>Rozlíšiť nároky rastlín a živočíchov na svetlo.</p> <p>Poznať prispôbenie organizmov teplote prostredia. Uviesť význam vody pre organizmy. Preukázať na príklade prispôbenie organizmov množstvu vody v prostredí.</p> <p>Poznať význam vzduchu pre rastliny a živočíchy.</p> <p>Uviesť zložky pôdy a ich význam pre organizmy.</p> <p>Uviesť príklad dôsledkov znečistenia vody, vzduchu a pôdy na život rastlín. Poznať dôsledky znečistenia</p>	<p>pre organizmy.</p> <p>Žiak vie vysvetliť význam infračerveného a ultrafialového žiarenia.</p> <p>Žiak vie vymenovať dve krátkodenné a dve dlhodobé rastliny.</p> <p>Žiak vie uviesť príklad na svetlomilnú, tieňomilnú a temnomilnú rastlinu a denného a nočného živočícha.</p> <p>Žiak je schopný uviesť príklad na teplomilné a chladnomilné organizmy.</p> <p>Žiak musí vedieť význam vody pre organizmy a uviesť príklad na vodné, vlhkomilné a suchomilné rastliny.</p> <p>Žiak musí vedieť vymenovať zložky vzduchu a ich význam pre organizmy.</p> <p>Žiak musí vedieť vymenovať zložky pôdy a ich význam pre organizmy.</p> <p>Žiak pozná dva dôsledky znečistenia vzduchu, vody</p>	
--	--	--	---	--

	<p>problémy (kyslé dažde, smog, skleníkový efekt, stenčovanie ozónovej vrstvy, hromadenie odpadov)</p> <p>Príčiny, dopady na ekosystémy, možnosti riešenia.</p>	<p>vody, vzduchu a pôdy pre život živočíchov.</p> <p>Rozlíšiť na ukážke jedinca populáciu rastlín a živočíchov. Uviesť príklad početnosti populácie. Chápať podmienky rastu populácie. Poznať význam hustoty pre prežitie populácie. Rozlíšiť na príklade konkurenciu, predáciu, parazitizmus, symbiózu.</p> <p>Rozlíšiť rastlinné a živočíšne, prírodné a umelé spoločenstvo, suchozemské, sladkovodné a morské spoločenstvo. Uviesť príklad druhovej rozmanitosti. Poznať význam priestorovej štruktúry spoločenstva. Uviesť príklad dominancie v spoločenstve.</p> <p>Rozlíšiť živé a neživé zložky ekosystému. Poznať typy suchozemských a vodných ekosystémov. Uviesť príklad producenta, konzumenta, rozkladača. Poznať význam</p>	<p>a pôdy.</p> <p>Žiak dokáže vysvetliť pojem populácia, jej vlastnosti, vnútorné a vonkajšie vzťahy .</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojem spoločenstvo a jeho typy.</p> <p>Žiak pozná pojmy druhová rozmanitosť, monokultúry, prechodné pásma a dominantné druhy.</p> <p>Žiak vie rozlíšiť živé a neživé zložky ekosystému a jeho delenie na suchozemský a vodný ekosystém.</p> <p>Pozná vplyv človeka v prírodnom a umelom ekosystéme.</p> <p>Žiak vie vysvetliť obeh látok a tok energie v ekosystéme. Vie uviesť príklad na producenta, konzumenta a reducenta.</p> <p>Žiak je schopný vysvetliť pojmy potravinový reťazec, potravinová pyramída a uviesť dva príklady.</p>	
--	---	--	---	--

		<p>premeny látok a energie v ekosystéme.</p> <p>Zostaviť príklad potravného reťazca. Chápať význam obnovy ekosystému. Poznať štádiá vývoja ekosystému.</p> <p>Rozlíšiť neživé a živé zložky biosféry. Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére podľa životných podmienok. Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére. Poznať význam toku energie v biosfére.</p> <p>Poznať význam biologickej rovnováhy. Chápať spätnú väzbu na príklade. Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy. Poznať význam ekologickej rovnováhy.</p> <p>Porovnať stabilný a nestabilný ekosystém.</p> <p>Uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy. Poznať zásady ekologického hospodárenia v krajine.</p> <p>Poznať príčiny a</p>	<p>Žiak vie vysvetliť význam obnovy ekosystému.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojmy biosféra a jej zložky. Žiak vie popísať obeh vody, kyslíka, dusíka a uhlíka v prírode.</p> <p>Žiak je schopný pochopiť význam zachovania biologickej rovnováhy.</p> <p>Žiak vie uviesť príklad na stabilný, nestabilný a umelý ekosystém.</p> <p>Žiak vie vymenovať 3 zásady ekologického hospodárenia.</p> <p>Žiak vie vysvetliť proces vzniku kyslých dažďov, ozónovej diery, skleníkového efektu a smogu.</p> <p>Žiak musí vedieť rozlíšiť prírodný odpad, komunálny odpad, odpad z ľudskej činnosti, organické odpady, toxické a rádioaktívne odpady.</p> <p>Žiak vie vysvetliť význam likvidácie odpadov a recyklácie použitých surovín.</p> <p>Žiak vie vysvetliť</p>	
--	--	---	---	--

		<p>dopady stenčovania ozónovej vrstvy,</p> <p>vzniku smogu, skleníkového efektu a kyslých dažďov.</p> <p>Uviest' príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov. Uviest' príklad príčiny hromadenia odpadov. Uviest' význam</p> <p>recyklácie druhotných surovín. Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho prínos.</p>	<p>negatívny dopad globálnych ekologických problémov.</p>	
--	--	--	---	--

Námety praktických aktivít

- Poznávanie minerálov a hornín.
- Zisťovanie vlastností minerálov a hornín.
- Rozlišovanie vyvretých a premenených hornín.
- Poznávanie a rozlišovanie usadených hornín.
- Zisťovanie obsahu vápnika v horninách.
- Minerály a horniny v okolí (školy, bydliska).
- Príroda nášho okolia.

Námety na samostatné pozorovania

- Pozorovanie rastu kryštálov kuchynskej soli.
- Zistiť výskyt minerálov a hornín v okolí návštevou miestneho múzea (na vychádzke, exkurzii).
- Spoločenstvá v okolí našej školy (bydliska).
- Aký ekosystém je v našom okolí?
- Prírodné a ekologické podmienky najbližšieho alebo širšieho okolia školy.
- Zistiť čistotu ovzdušia v okolí.
- Zistiť výskyt populácií rastlín v okolí.

Námety na tvorbu žiackych projektov

- Horniny v našej obci a jej okolí.
- Skameneliny v našom okolí.
- Osobitosti živej a neživej prírody v našom okolí.
- Uplatňovanie hospodárskych ekologických prístupov v okolitej krajine

Zdroje :

- ŠVP ISCED 2
- Učebnica prírodopisu pre 8. Ročník ZŠ: Aubrecht, R. a kol., 1998, SPN Bratislava
- Biológia pre ôsmy ročník a tretí ročník gymnázií s osemročným štúdiom.
- Internet www.zborovna.sk
<http://www.e-ucebnice.sk/biologia8/index.html>

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z biológie

Na záver tematického celku skúšanie formou testov a ústne skúšanie priebežne na každej hodine. Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

- 100% - 90% - výborný
- 89% - 70% - chválitebný
- 69% - 50% - dobrý
- 49% - 30% - dostatočný
- 29 % - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

- **Výborný:**
pochopenie a aplikácia skúšanej témy a správne odpovede na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov
- **Chválitebný:**
pochopenie a aplikácia preberanej látky, menšie chyby v odpovedi na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov
- **Dobry:**
pochopenie učiva, nedostatočná aplikácia učiva a jeho využitie, správne odpovede na kontrolné otázky za pomoci vyučujúceho
- **Dostatočný:**
verbálne memorovanie učiva bez pochopenia a aplikácie a nedostatočné odpovede na kontrolné otázky
- **Nedostatočný:**
slabé memorovanie učiva bez pochopenia a bez správnych odpovedí na kontrolné otázky

4. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Základné	<ul style="list-style-type: none"> • Životné procesy organizmov	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať základné životné procesy organizmov. Chápať význam jednotlivých	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť vymenovať prejavy života a popísať príjem	38

<p>životné procesy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa a dýchanie baktérií a húb • Výživa a dýchanie rastlín: fotosyntéza, dýchanie rastlín 	<p>životných procesov pre život organizmov. Porovnať spoločné a odlišné znaky životných procesov rastlín a živočíchov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať životné procesy baktérií, rastlín a húb - výživu a dýchanie baktérií a húb. • Poznať vyživovacie orgány rastliny: koreň, stonka, listy, anorganické látky, kyslík, oxid uhličitý, vodu, organické látky a ich význam. Poznať autotrofný a heterotrofný organizmus. • Poznať rozmnožovanie baktérií, rias, kvasiniek, húb 	<p>potravy, dýchanie, pohyb, dráždivosť, rozmnožovanie, dedičnosť, rast a vývin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak pozná výživu a prijímanie živín baktérií (rozkladných, kvasných, mliečnych, hľúzkových, parazitických). Rozlišuje výživu saprofytickej a parazitickej huby. • Poznať podstatu výživy rastlín. Opísať podľa schémy podstatu procesu fotosyntézy. Zdôvodniť autotrofnú výživu rastlín. Poznať podstatu dýchania rastlín. Vymenovať látky, ktoré pri dýchaní prijíma a vylučuje rastlina, živočích, človek. Poznať význam fotosyntézy a dýchania pre rastliny, živočíchy a človeka. • Poznať spoločné a odlišné znaky rozmnožovania baktérií a húb. Rozlíšiť na príkladoch rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi. • Poznať podstatu 	
-------------------------------	--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmnožovanie baktérií a húb • Rozmnožovanie rastlín: nepohlavné a pohlavné rozmnožovanie rastlín 	<p>s plodnicou, machov a papradí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam kvetu, peľového zrnka, vajíčka, samčej a samičej pohlavnej bunky, oplodnenia, semena, plodov, pohlavného rozmnožovanie, nepohlavného rozmnožovanie, poplazov, cibule, podzemkov a hľuzy. • Poznať pojmy dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín. Poznať pôsobenie fyzikálnych, chemických, biologických faktorov, reakcie rastlín na svetlo, teplo, vodu, chemické látky, žiarenie, dotyk, gravitáciu. 	<p>nepohlavného a pohlavného rozmnožovania rastlín. Uviesť príklady rozmnožovania poplazmi, hľuzami, odrezkami, podzemkom a cibuľou. Poznať význam pohlavných buniek rastlín. Chápať podstatu oplodnenia vajíčka rastlín. Rozlíšiť uloženie pohlavných buniek a semien ihličnatých drevín, listnatých drevín a bylín.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápať súvislosť dráždivosti a pohybu. Poznať aspoň jeden faktor dráždivosti rastlín. Uviesť príklad pohybu častí rastlinných tiel spôsobeného svetlom, vodou, teplom, gravitáciou, chemickými látkami, dotykom a žiarením. • Charakterizovať proces klíčenia. Vymenovať podmienky klíčenia semien. Porovnať podmienky klíčenia a rastu rastliny. Poznať podľa ročného životného cyklu jednoročnú, 	
--	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Dráždivosť a pohyb rastlín • Život rastlín: klíčenie semien, rast a vývin, životný cyklus rastlín 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať pojmy semeno, zárodok, kľúčne listy. Vedieť význam základu koreňa, stonky, listov, klíčenie, rast, jednoročná , dvojročná a trváca bylina. • Poznať procesy trávenia, vstrebávania a vylučovania. Poznať pojmy potravová vakuola, tráviaca dutina, ústne orgány, tráviaca rúra, pažerák, žalúdok, črevo, análny otvor, mimotelové trávenie, ústna dutina, hltan pažerák, hrvoľ, žalúdok, svalnatý a žľaznatý žalúdok, pečeň, podžalúdková žľaza, tenké, hrubé a slepé črevo, kloaka, konečník. 	<p>dvojročnú a trvácu rastlinu. Porovnať na príklade vývin jednoklíčnolistovej a dvojkľičnolistovej rastliny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam živín pre živočíchov. Zdôvodniť heterotrofnú výživu živočíchov. Porovnať časti tráviacej rúry bezstavovcov a stavovcov, v ktorých prebieha trávenie a vstrebávanie. Poznať bezstavovca s mimotelovým trávením. Poznať význam zubov, jazyka a slinných žliaz pri spracovaní potravy. Zdôvodniť súvislosť stavby chrupu cicavcov s prijímanou potravou. Porovnať stavbu tráviacej sústavy mäsožravcov a bylinožravcov. • Charakterizovať proces dýchania. Rozlíšiť vnútorné a vonkajšie dýchanie. Preukázať na príklade dýchanie povrchom tela. Poznať osobitosti dýchania vodných a suchozemských bezstavovcov. 	
--	--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa živočíchov: bezstavovcov, stavovcov 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať dýchanie povrchom tela. Význam pľúcnych vakov, žiaber, vzdušnic, vonkajšieho a vnútorného dýchania, kožného dýchania, priedušiek, hrtana, priedušnice, pľúc, vzdušných vakov. • Poznať pojmy stiahnuteľná vakuola, 	<p>Poznať princíp dýchania stavovcov žiabrami, kožné dýchanie obojživelníkov. Zdôvodniť význam vzdušných vakov vtákov. Poznať princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania cicavcov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam vylučovania. Uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou. Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Poznať sústavy orgánov stavovcov, ktorými sa vylučujú odpadové látky. Zdôvodniť význam močovej sústavy stavovcov. • Poznať význam obehu telových tekutín. Poznať obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave bezstavovcov. Poznať význam krvi stavovcov. Chápať princíp obehu krvi v zatvorenej obehovej sústave stavovcov. Uviesť funkciu ciev a 	
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchanie živočíchov: bezstavovcov, stavovcov 	<p>vyvrhovací otvor, vylučovací otvor, vylučovacie kanáliky, vejárovité trubičky, análny otvor, močová sústava, obličky, močovody, močový mechúr a močová rúra.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť pojmy otvorená a zatvorená obehová sústava, srdce, krv, krvná plazma, červené a biele krvinky, krvné doštičky, cievy: tepny, žily, vlásoknice, rúrkovité srdce, predsieň a komora srdca. • Poznať význam rozptýlenej nervovej sústavy, rebríčkovej nervovej sústavy, hormonálnej sústavy, 	<p>srdca stavovcov. Vysvetliť súvislosť obehu krvi stavovcov so stálou telesnou teplotou.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam regulovania organizmu živočíchov. Rozlíšiť význam hormonálnej a nervovej regulácie. Rozlíšiť typy nervovej sústavy bezstavovcov. Poznať súvislosť dráždivosti a nervového riadenia. Poznať súvislosť prijímania informácií zmyslovými receptormi s nervovou sústavou. Porovnať zmyslové vnímanie zástupcu bezstavovca a stavovca. Poznať regulačný význam nervovej sústavy stavovcov. Opísať princíp prenosu informácií stavovcov. Uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebnými na lov koristi. Rozlíšiť aspoň dva nepodmienené a dva podmienené reflexy, významné pre život 	
--	--	---	---	--

	<p>živočíchov: bezstavovcov, stavovcov</p> <ul style="list-style-type: none"> Obeh telových tekutín živočíchov: bezstavovcov, stavovcov 	<p>nervovej sústavy - mozog, miecha, zrak, oči: jednoduché, zložené, oči na stopkách, vnútorné ucho, ušný bubienok, ušné otvory, čuch, nozdry, čuchové jamky, hmat, tykadlá, hmatadlá, fúziky, hmatové fúzy.</p>	<p>stavovcov.</p> <ul style="list-style-type: none"> Poznať význam pohybu živočíchov. Poznať a zdôvodniť odlišnosti pohybového systému aspoň dvoch zástupcov bezstavovcov. Uviesť príklad spôsobu pohybu jedného bezstavovca. Poznať a zdôvodniť prispôsobenie pohybu zástupcov stavovcov životnému prostrediu a spôsobu života. Charakterizovať proces rozmnožovania. Poznať podstatu oplodnenia vajíčka. Odlíšiť na príklade pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. Poznať rozmnožovanie obojpohlavného živočícha. Porovnať priamy a nepriamy vývin jedinca. Rozlíšiť na ukážke (schéme) úplnú a neúplnú premenu hmyzu. Odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie stavovcov. Opísať nepriamy vývin obojživelníkov. Rozlíšiť 	
--	--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> Regulácia tela živočíchov: hormonálna a nervová regulácia, zmyslové vnímanie živočíchov 	<ul style="list-style-type: none"> Poznať pojmy brvy, bičíky, svalové bunky, svaly, svalnatá noha, články, článkované končatiny, krídla, svaly, plutvy, priečne pruhované svaly, končatiny, krídla. Poznať význam nepohlavného a pohlavného rozmnožovanie, delenia, pučania, regenerácie. Poznať pojmy: pohlavná bunka, spermia, vajíčko, obojpohlavný živočích, hermefrodit, vaječníky, semenníky, larva, kukla, priamy a nepriamy vývin, úplná a neúplná premena, ikry, pohlavná dvojtvarosť, pohlavný dimorfizmus, vonkajšie a vnútorné oplodnenie, kŕmivé a nekŕmivé vtáky, zárodok, plod, 	<p>starostlivosť vtákov o mláďatá na príklade kŕmivého a nekŕmivého vtáka. Poznať vývin a spôsob výživy mláďat cicavcov.</p>	
--	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb živočíchov: jednobunkovcov, mnohobunkovcov: bezstavovcov, stavovcov	maternica, placenta, materské mlieko		
--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmnožovanie a vývin živočíchov 			
Organizácia živej hmoty organizmov	<ul style="list-style-type: none"> • Bunka a jej štruktúra. Štruktúra a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky. • Život bunky. Základné životné procesy v bunke – príjem a výdaj látok, fotosyntéza a dýchanie, dráždivosť a citlivosť, pohyb, rozmnožovanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať pojmy: bunková stena, cytoplazma, vakuola, jadro, chloroplast, cytoplazmatická membrána, chlorofyl, mitochondrie, lyzozómy, ribozómy. • Poznať prejavy života, príjem potravy, dýchanie, pohyb, dráždivosť, rozmnožovanie, dedičnosť, rast a vývin buniek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam bunky pre organizmy. Poznať stavbu a funkciu jednotlivých častí bunky. Odlíšiť živé a neživé súčasti bunky. Porovnať znaky a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky. Zdôvodniť odlišnosť stavby rastlinnej a živočíšnej bunky. Pomenovať časti bunky, ktoré zabezpečujú dýchanie, fotosyntézu a tvorbu bielkovín. • Poznať význam príjmu a výdaja látok, fotosyntézy a dýchania ako procesov premeny látok v bunke. Rozlíšiť aktívny a pasívny pohyb bunky. Poznať súvislosť rozmnožovania bunky s prenosom dedičných informácií. Opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením. 	7
	<ul style="list-style-type: none"> • Dedičnosť a jej 	<ul style="list-style-type: none"> • Definovať pojmy: 	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať prejavy 	8

<p>Dedičnosť a premenlivosť organizmov</p>	<p>podstata. Jednotka genetickej informácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prenos genetických informácií, podstata a princíp prenosu. • Význam dedičnosti. Premennivosť a rozmanitosť organizmov, druhové vlastnosti, vlastnosti jedinca. 	<p>dedičnosť, genetika, dedičné informácie, vlastnosti, znaky, vloh, genetická informácia, gény, chromozómy, nukleové kyseliny: DNA, RNA.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať pojmy materská a dcérska bunka, chromozómový pár, pohlavná bunka, pohlavné rozmnožovanie, prevládajúci gén, potlačený gén, krížence 1. generácie, krížence 2. generácie. • Vedieť význam kríženia, šľachtienia a klonovania. Poznať dôvod rozličných odrôd rastlín, plemien zvierat. Poznať dedičné 	<p>dedičnosti organizmov. Pomenovať časť bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie. Vysvetliť význam nukleových kyselín pri prenose genetickej informácie. Poznať uloženie genetickej informácie v bunke. Opísať stavbu chromozómu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek. Chápať príčinu tvorby kópií nukleovej kyseliny pred delením jadra bunky. Poznať význam vzťahu alela, gén a znak. Opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca. • Poznať význam premenlivosti. Odlíšiť nededičnú a dedičnú premenlivosť. Uviesť príklad premenlivosti organizmov. Opísať podstatu šľachtienia. Uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočicha. Uviesť 	
---	--	---	--	--

		choroby a význam genetickej poradne.	príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka.	
Životné prostredie organizmov a človeka	<ul style="list-style-type: none"> • Životné prostredie. Zložky životného prostredia, vzájomné vzťahy a ich význam. • Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života. Vplyv na zdravie, život organizmov a ľudí. • Starostlivosť o prírodné prostredie a životné prostredie človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť pojmy: životné prostredie, zložky životného prostredia: prírodné, umelé a sociálne, pracovné, obytné, rekreačné prostredie, ekológia, environmentalistika. • Poznať pojmy: exhaláty, emisie, imisie, škodlivé látky, ťažké kovy, pesticídy, karcinogénne látky, obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje energie, preventívne opatrenia, chránené rastliny, živočíchy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať životné prostredie človeka. Uviesť príklad prírodnej, umelej, sociálnej zložky prostredia. Poznať význam pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka. Vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistik a • Uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka. Poznať príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia. Uviesť príklad nepriaznivého vplyvu priemyselnej výroby a dopravy na životné prostredie. Poznať možnosti alternatívnych zdrojov energie. • Rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. Poznať a pomenovať na ukážke aspoň tri druhy chránených 	4

		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť charakterizovať pojmy a uviesť príklad na chránenú krajinnú oblasť, národný park, chránený areál, prírodnú rezerváciu, národnú prírodnú rezerváciu, prírodnú pamiatku, národnú prírodnú pamiatku, ochranu neživých objektov, chránené minerály a skameneliny. 	<p>rastlín, chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. Poznať aspoň tri kategórie chránených území. Uviesť príklad národného parku, chránenej krajinej oblasti a prírodnej rezervácie.</p>	
Praktické aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorovanie húb • Pozorovanie životných prejavov rastlín • Pozorovanie životných prejavov živočíchov • Pozorovanie životných procesov bunky 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávať orgány rastlín: koreň, stonka, listy, plod, semeno. Poznávať stavbu tela húb: podhubie, plodnica, hlúbik, klobúk, lupene, rúrky, pošva, plachtička, prsteň, výtrusnica, výtrusy a stavbu tel živočíchov 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorovať a pomenovať typické znaky rastliny a huby, podmienky rastu rastliny, pomenovať orgány rastliny a ich význam opísať stavbu jedlej a jedovatej huby, význam húb, pomenovať stavbu tela, spôsob života rastlín a živočíchov, rozlíšiť živočíchov podľa typických znakov, pozorovať a odlíšiť bunkovú stavbu tel organizmov, porovnať vonkajšiu a vnútornú stavbu tel rastlín a živočíchov. 	5
Samostatné krátkodobé a dlhodobé	<ul style="list-style-type: none"> • Zložky životného prostredia našej triedy (školy, bydliska). 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať v praxi všetky zložky životného prostredia a ich význam. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorovať životné prostredie okolia. 	2

pozorovani a a aktivity žiakov				
Projekt	<ul style="list-style-type: none"> Ako zlepšiť životné prostredie našej triedy (vybraného priestoru školy a pod.). 	<ul style="list-style-type: none"> Poznať konkrétne zložky životného prostredia školy a vedieť uviesť možnosti zlepšenia životného prostredia. 	<ul style="list-style-type: none"> Zbierať informácie a vytvoriť projekt. 	2

Zdroje :

- Biológia pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- Atlasy, encyklopédie
- Internet
- Videopásy, CD, DVD

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z biológie

Na záver tematického celku skúšanie formou testov a ústne skúšanie priebežne na každej hodine. Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

100% - 90% - výborný
89% - 70% - chválitebný
69% - 50% - dobrý
49% - 30% - dostatočný
29 % - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

- **Výborný:**
pochopenie a aplikácia skúšanej témy a správne odpovede na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov
- **Chválitebný:**
pochopenie a aplikácia preberanej látky, menšie chyby v odpovedi na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov
- **Dobrý:**
pochopenie učiva, nedostatočná aplikácia učiva a jeho využitie, správne odpovede na kontrolné otázky za pomoci vyučujúceho
- **Dostatočný:**
verbálne memorovanie učiva bez pochopenia a aplikácie a nedostatočné odpovede na kontrolné otázky

- **Nedostatočný:**
slabé memorovanie učiva bez pochopenia a bez správnych odpovedí na kontrolné otázky

5. ročník (2 hod. týždenne / 66 hod. ročne)

Tematický celok Počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
I. Životné prostredie a organizmy (4 hod.)	<ul style="list-style-type: none"> • životné prostredie a jeho zložky • vzťah organizmu a prostredia • základné typy ekosystémov • spoločenstvo a populácia <p>Laboratórna práca č.1: rozbor vzoriek vody a dôkaz škodlivých látok vo vode a v pôde</p>	abiotické a biotické faktory, jedinec, druh, populácia, spoločenstvo, ekosystém, prírodné a kultúrne ekosystémy, vodné a suchozemské ekosystémy, potravinové reťazce a siete.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam abiotických a biotických zložiek prostredia pre existenciu organizmov. • Charakterizovať pojem ekosystém. • Vedieť porovnať základné typy ekosystémov. • Vysvetliť rozdiel medzi druhom, populáciou a spoločenstvom. • Na príklade vybraného ekosystému vysvetliť potravinové reťazce a siete. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať 	Ústna pochvala, ústne skúšanie Didaktické testy

			informácie o vybranom prírodnom ekosystéme.	
II. Prehľad systému živej prírody – taxonomické jednotky Mikrosvet (5 hod.)	Taxonomické jednotky <ul style="list-style-type: none"> • vírusy – charakteristika, rozdelenie, význam • baktérie – charakteristika, rozdelenie, význam Laboratórna práca č.4: príprava senného nálevu a pozorovanie prvkov Laboratórna práca č.5: Pozorovanie baktérií mliečneho kvasenia	VIROLÓGIA, BAKTERIOLÓGIA VÍRUS, BAKTERIOFÁG, VÍRUSY ČLOVEKA (ONKOVÍRUSY, RETROVÍRUSY, HIV, AIDS), PROFYLAXIA, REZISTENCIA, ANTIBIOTIKÁ	Prehľad systému živej prírody <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať vírusy z hľadiska stavby a spôsobu života. • Poznať najdôležitejšie ochorenia spôsobené vírusmi, prevencia, možnosti liečby. • Charakterizovať baktérie z hľadiska stavby, spôsobu života a významu v prírode. • Poznať najrozšírenejšie skupiny baktérií. • Uviesť najbežnejšie bakteriálne ochorenia, prevencia a možnosti liečby. 	Hodnotenie mikroskopických preparátov, baktérií, Vyhľadávanie chorôb človeka v literatúre a na webe Ústne skúšanie Testy Ústne skúšanie
III. Eukaryotické organizmy (47 hod)	Ríša – Jednobunkovce - Protista Prvky - Protozoa Ríša – Rastliny -	fytoplanktón (sinice, riasy), zooplanktón (prvky, drobné bezstavovce), výtrus, stielka, cievnaté rastliny, kvet, piestik, tyčinka, vajíčko,		

	<p>Plantae</p> <p>1. Podríša – nižšie rastliny- Thallobionta - riasy - Algae</p> <p>1. Oddelenie – Červené riasy - Rhodophyta</p> <p>2.Oddelenie- Rôznobičíkaté riasy - Heterokontophyta</p> <p>3.Oddelenie- Červenoočká - Euglenophyta</p> <p>4.Oddelenie-Zelené rias y - Chlorophyta</p> <p>Zhrnutie a upevnenie učiva</p> <p>2.Podríša- Vyššie rastliny - Cormobionta</p> <p>Výtrusné rastliny – Sporophyta</p> <p>Oddelenie – Machorasty - Bryophyta</p> <p>Oddelenie- Plavúňorasty - Lycopodiophyta</p> <p>Oddelenie- Prasličkorasty - Eguisetophyta</p> <p>Oddelenie- Sladičorasty - Polypodiophyta</p> <p>Zhrnutie a upevnenie učiva</p> <p>Semenné rastliny- Spermatophyta</p>	<p>peľ, semeno, plod, fotosyntéza</p> <p>demonštrovať postavenie vodných a pobrežných rastlín v ekosystéme</p> <p>dvojkľúčnicové - ružovité, bôbovité, kapustovité, ľuľkovité, mrkvovité, makovité, lipovité, čajovníkovité a pod., jednokľúčnicové -</p>	<p>• Poznať základné zložky zooplanktónu a fytoplanktónu.</p> <p>• Vysvetliť význam planktónu pre vodný ekosystém. Na príklade vybraného zástupcu popísať vonkajšiu stavbu tela mnohobunkových rias</p> <p>• Poznať najznámejšie druhy vodných a pobrežných rastlín – byliny a dreviny.</p> <p>• Vedieť zatriediť a porovnať výtrusné a semenné, nahosemenné a krytosemenné, dvojkľúčnicové a jednokľúčnicové rastliny.</p> <p>• Poukázať prostredníctvom konkrétnych</p>	<p>Písomné skúšanie</p> <p>Poznávanie a zaraďovanie rastlín do systému</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Ústne skúšanie Testy</p>
--	--	---	---	--

	<p>Oddelenie – Borovicorasty - Pinophyta</p> <p>Oddelenie- Magnóliorasty- Magnoliophyta</p> <p>Dvojklíčnolistové – Magnoliopsida, Dicotyledonae</p> <p>Zhrnutie a opakovanie učiva</p> <p>Oddelenie- Magnóliorasty - Magnoliophyta</p> <p>Jednoklíčnolistové – Liliopsida, Monocotyledonae</p> <p>.Život pri vode – RASTLINY</p> <ul style="list-style-type: none"> • vodné rastliny - významní zástupcovia morské riasy - stavba tela, zástupcovia, význam • rastliny lužných lesov, mokradí a močiarov – významní zástupcovia • • výtrusné rastliny – charakteristika, zástupcovia • semenné rastliny – charakteristika • nahosemenné a krytosemenné rastliny-porovnanie • dvojklíčnolistové a jednoklíčnolistové rastliny – 	<p>lipnicovité, ľaliovité,</p> <p>zástupcov na zákonom chránené druhy rastlín. • Vedieť vysvetliť prispôsobenie rastlín životu vo vode a v jej okolí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostredníctvom konkrétnych zástupcov demonštrovať postavenie vodných a pobrežných rastlín • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o drevinách lužných lesov, o porastoch mokradí, močiarov a pod. <p>pŕhlivce (polypovce), ploskavce, mäkkýše (ulitníky,</p>	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Testy</p> <p>Ústne skúšanie</p>	
--	--	--	--	--

	<p>Ríša živočíchov - Animalia</p> <p>Dvojlistovce – Diblastica – vývoj telesnej organizácie – zygota, morula, blastula, gastrula</p> <p>- hubky, prhlivce, neprhlivce</p> <p>Prvoústovce – ploskavce, okrúhlovce (stavba tela, životné prejavy, životné prostredie, zástupcovia, význam.)</p> <p>Prvoústovce s treťou zárodočnou vrstvou a coelomom – mäkkýše nečlánkované telo.</p> <p>Obrúčkavce – homonómna článkovanosť.</p> <p>Článkonožce – heteronómna článkovanosť</p> <p>Druhoústovce – ostnatokožce, chordáty (vývoj chordy)</p> <p>Stavovce – všeobecná charakteristika a rozdelenie (</p>	<p>lastúrniky), obrúčkavce (pijavice), článkonožce (kôrovce, hmyz), ryby tečúcich a stojatých vôd, obojživelníky (žaby, mloky).</p> <p>stielka, hubky, prhlivce (medúzy, sasanky, koraly), mäkkýše (lastúrniky, hlavonožce), článkonožce (morské kôrovce), ostnatokožce (hviezdovky, ježovky, holotúrie), drsnokožce (žraloky, raje), morské ryby, cicavce, adaptácia, kontaminácia</p> <p>PLAZY (HADY, JAŠTERICE, KORYTNAČKY) VTÁKY - (PLÁVAJÚCE, POTÁPAVÉ, BRODIVÉ), CICAVICE, PLÁVACIE BLANY, MASTNÉ PERIE, TUKOVÉ TĽAZY, SRŠŤ, ETOLÓGIA (DVORENIE, STAROSTLIVOSŤ O MLÁDATÁ,</p>	<p>• Poznať najznámejšie vodné druhy z kmeňov bezstavovcov a tried stavovcov.</p> <p>• Vedieť popísať základné morfológické znaky jednotlivých kmeňov bezstavovcov a tried stavovcov.</p> <p>• Vedieť</p>	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Testy</p> <p>Ústne Skúšanie</p> <p>Hodnotenie poznávania živočíchov a rastlín</p> <p>Ústne skúšanie</p>
--	---	---	---	--

	<p>kruhoústnice, drsnokožce)</p> <p>Ryby – všeobecná charakteristika, rozdelenie</p> <p>Obojživelníky</p> <p>Plazy</p> <p>Vtáky</p> <p>Cicavce – stavba tela, životné prejavy, zástupcovia, význam.</p> <p>1. Život pod vodnou hladinou</p> <p>1.1. ŽIVOT V SLADKÝCH VODÁCH</p> <ul style="list-style-type: none"> • planktón – zložky, význam • bezstavovce sladkých vôd – základné morfológické znaky kmeňov/tried, spôsob života, zástupcovia, význam • stavovce - základné morfológické znaky tried (ryby, obojživelníky), spôsob života, zástupcovia, význam 	<p>HNIEZDENIE, OCHRANA, KOMUNIKÁCIA</p> <p>ŽIVOČÍCHOV, MIGRÁCIA</p> <p>A POD.).</p>	<p>porovnať spoločné a rozdielne morfológické znaky vodných bezstavovcov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť porovnať spoločné a rozdielne morfológické znaky vodných stavovcov. <p>• Vysvetliť prispôsobenie organizmov životu vo vodnom prostredí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na príklade vybraných zástupcov demonštrovať postavenie bezstavovcov v potravinovom reťazci vodných ekosystémov. • Poznať možnosti druhej ochrany a význam 	<p>Testy</p> <p>Hodnotenie poznávania živočíchov a rastlín</p> <p>Ústne skúšanie</p>
--	--	---	--	--

	<p>1.2. ŽIVOT V MORI</p> <ul style="list-style-type: none"> • morské bezstavovce - základné morfológické znaky kmeňov/tried, spôsob života, zástupcovia, význam • morské stavovce – základné morfológické znaky tried (drsnokožce, ryby, plazy, cicavce) spôsob života, zástupcovia, význam <p>2. Život pri vode - ŽIVOČÍCHY</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezstavovce žijúce pri vode – významní zástupcovia (prehľad) stavovce žijúce pri 		<p>stavovcov vo vodných ekosystémoch.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať nebezpečenstvo kontaminácie vôd a jeho dôsledky na vodné organizmy. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o ekologickom a hospodárskom význame vybraných zástupcov zooplanktónu, fytoplanktónu, vodných bezstavovcov a stavovcov. • Poznať významné druhy plazov, vtákov a cicavcov žijúcich pri vode. • Vedieť popísať základnú morfológickú stavbu tela, spoločné a rozdielne znaky plazov, vtákov a cicavcov. • Poznať formy prispôbenia sa plazov, vtákov a cicavcov životu pri vode . 	<p>Hodnotenie poznávania živočíchov a rastlín</p> <p>Ústne skúšanie</p>
--	---	--	---	---

<p>Extrémne podmienky</p>	<p>vode - významní zástupcovia (prehľad) • plazy, vtáky, cicavce – základné morfológické znaky tried,</p> <ul style="list-style-type: none"> • spôsob života, zástupcovia, význam • význam živočíchov žijúcich pri vode pre vodný ekosystém <p>Laboratórna práca č.2- poznávanie živočíchov</p>	<p>heterotrofia,saprofit, parazit, poloparazit, holoparazit, endoparazit, ektoparazit, hostiteľ, medzihostiteľ, ťivotný cyklus, parazitárne ochorenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na príklade vybraných zástupcov demonštrovať postavenie vybraných druhov plazov, vtákov a cicavcov v potravinovom reťazci. • Poznať možnosti druhej ochrany a význam stavovcov pre vodné ekosystémy. • Vedieť vysvetliť rozdiel medzi vtákmi plávajúcimi, brodivými a potápavými. • Charakterizovať špecifické formy správania sa vtákov počas rôznych ročných období. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať formy správania sa vtákov a cicavcov. • Vedieť opísať špecifické životné podmienky v rôznych biotopoch. • Vedieť 	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Testy</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Testy Hodnotenie prezentácií</p>
<p>IV. Život na úkor iných – parazity</p>				

<p>V. Život s človekom (10 hod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Za polárnym kruhom. • V púšti. • Hlboko v mori. • V sladkej aj slanej vode. • Jaskyne. • V pôde. <ul style="list-style-type: none"> • parazitizmu s a jeho formy • parazitické rastliny • huby - spôsoby parazitizmu, vybraní zástupcovia • prvky - spôsoby parazitizmu, vybraní zástupcovia • živočíchy - spôsoby parazitizmu, vybraní zástupcovia • cesty nákazy, liečba a prevencia 	<p>kvasinky, plesne, vyššie huby, bielkoviny, cukry, tuky, vitamíny, vláknina, liečivo, jed, droga, fytoterapia.</p>	<p>vyhľadať a spracovať informácie o živote v rôznych typoch prostredia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripraviť a prezentovať žiacke samostatné práce a projekty. • Spolupracovať v skupinách pri práci na projektoch. • Poznať významné druhy plazov, vtákov a cicavcov žijúcich pri vode. • Vedieť popísať základnú morfológickú stavbu tela, spoločné a rozdielne znaky plazov, vtákov a cicavcov. • Poznať formy prispôsobenia sa plazov, vtákov a cicavcov životu pri vode. • Na príklade vybraných zástupcov demonštrovať postavenie vybraných druhov plazov, vtákov a cicavcov v potravinovom reťazci. • Poznať možnosti druhej ochrany a význam 	<p>referáty</p> <p>hodnotenie poznávania rastlín</p> <p>Hodnotenie referátov na tému</p>
---	---	--	--	--

	<p>1. Rastliny a huby v službách človeka</p> <ul style="list-style-type: none"> • rastliny ako potrava – hospodársky významné čľade, základná charakteristika, zástupcovia, význam • koreniny a pochutiny – základná charakteristika, zástupcovia, význam • vřznam • liečivá a drogy - základná charakteristika, zástupcovia, význam • krmoviny - hospodársky významné čľade, základná charakteristika, zástupcovia, význam • okrasné rastliny parkov a záhrad (stromy, kry a byliny – vybrané druhy) izbové rastliny – vybrané 		<p>stavovcov pre vodné ekosystémy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť rozdiel medzi vtákmi plávajúcimi, brodivými a potápavými. • Charakterizovať špecifické formy správania sa vtákov počas rôznych ročných období. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať formy správania sa vtákov a cicavcov. <p>• Vysvetliť podstatu</p>	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Referáty Ústne skúšanie</p> <p>Exkurzia do botanickej záhrady v Košiciach</p> <p>Hodnotenie mikroskopických preparátov, baktérií, húb</p>
--	--	--	---	--

	<p>druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • priemyselné využitie rastlín a húb <p>Laboratórna práca č.3:</p> <p>určovanie rastlín podľa kľúča s vychádzkou do okolia školy</p> <p>2.Živočíchy v službách človeka</p> <p>Námety na samostatné práce žiakov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podmienky chovu hospodársky významných druhov živočíchov. • Význam hospodársky významných druhov živočíchov pre človeka (hmyz, dobytok, hydina a pod.) • Pomocníci - v poľnohospodárstve, športe, zdravotníctve a pod. akvaristika, teraristika, chov exotických vtákov, hlodavcov, mačiek, 	<p>deratizácia, dezinfekcia, premnoženie, monokultúra, škodcovia,</p> <p>biologická rovnováha, prenos ochorení, spevavce,</p>	<p>parazitizmu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovnať rôzne typy parazitizmu. • Charakterizovať vybrané druhy rastlinných poloparazitov a parazitov . • Charakterizovať vybrané druhy parazitických húb, prvokov a živočíšnych parazitov. • Poznať význam parazitov pre zdravie človeka. • Vysvetliť úlohu hostiteľa a medzihostiteľa v životnom cykle parazita. <p>Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o možnostiach nákazy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať hospodársky významné druhy 	
--	---	---	--	--

	<p>psov a pod.)</p> <p>3. Adaptácia na život v ľudských sídlach/</p> <ul style="list-style-type: none"> • neželaní spoločníci v domácnosti (plesne, článkonožce, hlodavce) živočíchy záhrad a polí (bezstavovce, stavovce) • živočíchy v ľudských sídlach (bezstavovce, 		<p>rastlín a húb, ktoré slúžia ako potrava, koreniny a pochutiny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poukázať prostredníctvom vybraných zástupcov na význam rastlín pre ich nutričné hodnoty, racionálnu výživu, vplyv na imunitu a pod. • Poznať hospodársky významné a voľne rastúce druhy rastlín, ktoré slúžia ako liečivá – drogy. • Vysvetliť negatívny dopad jedov na ľudský organizmus. • Poukázať na význam fytotherapie. • Poznať hospodársky významné druhy rastlín, ktoré slúžia ako krmoviny. • Poznať vybrané druhy okrasných rastlín záhrad a parkov. • Poznať vybrané druhy izbových rastlín. • Poznať priemyselné využitie rastlín a húb. • Poznať a vysvetliť dôsledky nesprávneho postupu pri pestovaní a 	
--	---	--	---	--

			<p>skladovaní hospodársky významných rastlín. liečenia a prevencie parazitárnych ochorení.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o využití rastlín a húb človekom. • Poznať zástupcov živočíchov, ktorí	
--	--	--	---	--

			<p>uľahčujú človeku jeho činnosti v rôznych oblastiach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať zástupcov živočíchov, ktorí slúžia človeku ako spoločníci. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o spôsobe života a podmienkach chovu hospodársky významných druhov, spoločníkov a pomocníkov. <p>druhotne adaptovali na život s človekom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poukázať na dôležitosť správneho skladovania a spracovania potravín. • Poukázať na rôzne spôsoby boja človeka proti neželaným organizmom v domácnosti. • Poznať regionálne	
--	--	--	--	--

			<p>významné druhy vtákov a cicavcov ktoré žijú v blízkosti človeka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poukázať na význam vtákov a cicavcov pre udržanie biologickej rovnováhy v záhradách a ovocných sadoch. • Poznať príčiny premnoženia škodcov . • Na konkrétnych príkladoch demonštrovať negatívny dopad spolunažívania človeka a niektorých živočíchov žijúcich v blízkosti ľudských obydí na zdravie človeka. • Poznať nebezpečenstvo voľnej migrácie vtákov z hľadiska prenosu infekčných ochorení. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o konkrétnych príkladoch negatívneho vplyvu urbanizácie, ľudských zásahov do prírody a	
--	--	--	---	--

			<p>zmenách správania sa zvierat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť spôsoby adaptácie živočíchov na život v ľudských sídlach a domácnostiach. Poznať najbežnejšie druhy organizmov, • Charakterizovať mikroskopické huby z hľadiska stavby a spôsobu života. • Vymenovať najrozšírenejšie druhy mikroskopických húb, základné ochorenia ktoré spôsobujú, ich význam v prírode a pre človeka. • Charakterizovať prvky z hľadiska stavby a spôsobu života. • Vymenovať najrozšírenejšie druhy prvokov, ich význam v prírode. • Poznať najbežnejšie ochorenia, ktoré spôsobujú prvky, prevencia a liečba. 	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Poznať význam triedenia organizmov. • Vedieť zatriediť vybrané organizmy podľa charakteristických znakov do najvyšších taxonomických kategórií.	
--	--	--	---	--

2. ROČNÍK (3 hod. týždenne / 99 ročne)

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard				Prostriedky hodnotenia
	Téma		Pojmy	Spôsobilosti		
1.	<p>- živá a neživá príroda</p> <p>- organizácia živých sústav</p> <p>- vlastnosti a prejavy organizmov</p> <p>2.1 Bunka (5 hod.)</p> <p>- bunková teória</p> <p>- veľkosť a tvar bu</p>	<p>- živé a neživé, stavba a štruktúra živého (bunka, pletivo/ tkanivo, orgán, sústav orgánov, organizmus), metabolizmus, regulá</p>	-	-	-	<p>- písomný test</p> <p>- ústne hodnotenie</p> <p>- aktivita študentov na hodinách</p> <p>- prezentácia, písomný test, ústne hodnotenie</p>

<p>tela živých organizmov (15hod.)</p>	<p>2. S t a v b a a o n g a n i z á o i a</p> <p>ni ek zákl adné štr uk túry bu nk y (b un ko vé po vr ch y, m e m br án ov é a vl ák nit é štr uk tú ry</p>	<p>cia, rep rod ukc ia, schopnosť vyvíjať sa,</p> <p>- pro kar yot ick á a e uk ary oti cká bu nk a, ras tlin ná a ži voč íšn a bu nk a, bu nk ov é po vrc hy, cyt opl az ma , me mb rán</p>		<p>dné preja vy orga nizm ov</p> <p>- pís ať stavb u prok aryot ickej bu nk y</p> <p>- ozna ť všeo bec n ú štr uk túru euka ryoti ckej bu nk y</p> <p>- edieť určiť vnútr obun kové štr uk túry</p> <p>- ozna</p>	<p>Hodnotenie prípravy preparátov a zručnosti študentov</p> <p>písomný test na internete,</p> <p>hodnotenie práce s odbornou literatúrou</p>
--	--	--	--	---	--

<p>3. Životné prejavy organizmov (24 hod.)</p>	<p>2.2 Stavba rastlinného hotela – cievnaté rastliny (5 hodín.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pletivá (delivé, trváce) - vegetatívne orgány (koreň, ston 	<p>ové štruktúry, vláknité štruktúry, ribozómy, neživé súčasti buniek</p> <ul style="list-style-type: none"> - pletivo - diferenciácia buniek, krycie, vodivé a z 		<p>ť membránové štruktúry a ich význam - rčiť rozdiely v stavbe prokaryotickej a eukaryotickej buniek</p> <ul style="list-style-type: none"> - oznať rozdiely medzi delivými a trvácimi pletivami - edieť vysvetliť funkciu 	
---	---	---	--	---	--

	<p>ka , lis t) - re pr od uk čn é or gá ny (k ve t, pl od ,s e m en o)</p> <p>2.3 Základná stavba živočíšneh o organizmu</p>	<p>ákl ad né ple tiv á, veg eta tív ne org án y, sto nk a (ka mb iu m, cie vn y zvä zok , lyk ov á a d rev ná čas ť cie vn eh o zvä zku , list (če peľ , žiln ati na, epiderma, kutikula, prieduch),r</p>		<p>a výz nam krycí ch, vodiv ých a zák ladn ých pletí v v ras tline - yme nova ť vege tatív ne a rep rodu kčné orgá ny cievn atýc h rastlí n, pozn ať ich funk ciu - omo cou obra zové ho mate riálu vedi eť</p>	
--	---	---	--	--	--

	<p>– stavovce (5 hodín)</p> <ul style="list-style-type: none"> špecializácia živočíšnych buniek tkanivá – základné typy (epitely, spojivá, svalové a nervové tkanivo), prehľad orgánových sústav živočíchov (krycia, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, riadiace sústavy, zmyslové orgány, rozmnožovacia sústava), orgány tráviacej sústavy – stavba a základná funkcia, význam orgánových sústav pre fungovanie 	<p>eprodukčné orgány – kvet (kvetné obaly, tyčinka, nitka, peľnica, peľové zrnko, piestik, blizna, čnelka, semenník, vajíčko) semeno, plod</p> <p>špecializácia, krvné bunky, pohlavné bunky, tkanivo, epitel, svalové tkanivo, neurón, orgán, orgánová sústava, tráviaca sústava (ústna dutina, zuby, jazyk, slinné žľazy, hltan, pažerák, žalúdok, dvanástnik)</p>		<p>lokality zovraty jednotlivé typy pletív v vegetatívnych orgánoch rastlín - ediet opisávajú stavbu kvetu magnóliov rastov - označujú možnosti praktického využitia vegetácie</p>	
--	--	--	--	--	--

	<p>e živočíšneho organizmu ako celku</p> <ul style="list-style-type: none"> • základné životné prejavy organizmov <p>(1 hodina)</p>	<p>k, podžalúdková žľaza, pečeň, žlčník, tenké a hrubé črevo, konečník, análny otvor)</p>		<p>tatívnych orgánov, semen, plodov a častí kvetov rastlín v každom odenom živote človeka - vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o možnostiach spracovania a využitia rastlinných orgánov</p>	
--	--	---	--	--	--

				<p>nov v biote chno lógia ch</p> <p>- edieť poro vnať stavb u bunk y prvo ka (napr . . črievi čka) a vybr anej špeci alizo vane j bunk y - vedi eť opísa ť zákla dné typy tkaní v, pozn ať</p>	
--	--	--	--	--	--

				ich funk ciu - edieť vysv etliť význ am jedn otliv ých orgá nový ch sústa v pre fung ovan ie orga nizm u ako celku . - edieť vyhľa dať, sprac ovať a prez ento vať infor máci e o rozdi eloc h v stavb e vybr anej orgá	
--	--	--	--	---	--

				nove j sústa vy med zi stavo vcam i a bezst avov cami.	
				- pozn ať význ am zákla dnýc h biolo gický ch proc esov	

	<p>3.1 Metabolické procesy</p> <p>3.1.1 Premena látok a energie v bunke (2 hodiny)</p> <ul style="list-style-type: none"> • príjem a výdaj látok bunkou • anabolizmus a katabolizmus • prenos energie v bunke <p>3.1.2 Metabolické procesy rastlín (6 hodín)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poštata metabolizmu rastlín (asimilácia a disimilácia), • výživa rastlín (autot 	<p>difúzia, osmóza, aktívny transport a látkový a energetický metabolizmus, anabolizmus, katabolizmus, autotrofia, heterotrofia, energia, fotosyntéza, dýchanie, ATP, enzýmy, biokatalyzátory</p> <p>asimilácia, disimilácia, výživa rastlín, fotosyntéza, chloroplast, asimilačné pigmenty, dýchanie, respirácia,</p>	-	<p>- edieť</p> <p>vyssvetliť</p> <p>význam</p> <p>a funkciu</p> <p>ATP v bunke</p> <p>- oznať</p>	<p> písomný test a ústne hodnotenie</p> <p>test – výber z možností</p>
--	---	--	---	---	--

	<p>rofia, heterotrofia, mixotrofia),</p> <ul style="list-style-type: none"> • fotosyntéza (podmienky, priebeh, význam), • dýchanie rastlín (anaeróbne, aeróbne), • vodný režim (príjem, vedenie a výdaj vody rastlinou) <p>3.1.3 Metabolické procesy živočíchov (6 hodín)</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstaty metabolismu živočíchov • osoby výživy živočíchov, • činnosť 	<p>biologická oxidácia, cytoplazma, mitochondria, anaeróbne dýchanie, kvasenie, aeróbne dýchanie, vodný režim, koreňové vlásky, cievne zväzky, asimilačný a transpiračný prúd, transpirácia</p> <p>bylinožravce, mäsožravce, mimobunkové a vnútrobunkové trávenie, mechanické a chemické trávenie, vstrebávanie, dýchanie, respirácia,</p>		<p>v ý z n a m e n z ý m o v v p r o c e s o c h m e t a b o l i z m u</p>	
--	--	--	--	--	--

	orgánov tráviacej sústavy, • pr ocesý trávenia			- e d i e ť c h a r a k t e r i z o v a ť f o t o s y n t é z u □ □ p o z n a ť p r í k	
--	--	--	--	---	--

				l a d y r a s t l í n , k t o r é s a v y ž i v u j ú h e t e r o t r o f n e a m i	
--	--	--	--	--	--

				x o t r o f n e	
				□ edieť vysvetl iť prečo je fotosy ntéza jedine čný proces v prírod e, poznať jej význa m □□poz nať podmi enky fotosy ntézy. □ ysvetli ť význa m dýcha nia pre živé organi zmy □□poz nať princíp	

				<p>anaeró bneho a aerób neho dýcha nia □ oznať význa m kvasen ia v prírod e a pre človek a □ edieť porov nať fotosy ntézu a dýcha nie □vysv etliť význa m vodné ho režimu pre rastlin u</p> <p>- edieť vymen ovať základ né metab</p>	
--	--	--	--	---	--

				olické deje živočíc hov. - oznať základ né spôsob y výživy živočíc hov - porovn ať princíp mecha nickéh o a chemic kého spraco vania potrav y živočíc hov - edieť charak terizov ať funkciu jednotl ivých	
--	--	--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • procesy vstrebávania • dýchanie živočíchov • transport látok • vylučovanie <p>3.2 Rozmnožovanie, rast a vývin – ontogenéza (9 hodín)</p> <p>3.2.1 Rozmnožovanie (1 hodina)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepohlavné (princíp, formy) • pohlavné (princíp, formy) 	<p>mechanizmus dýchania, výmena dýchacích plynov, vonkajšie (pľúcne) a vnútorné (tkanivové) dýchanie, transport látok, obehová sústava, telové tekutiny, tkanivový mok, lymfa, okysličená, odkysličená krv, vylučovanie, homeostáza, difúzia, filtrácia, nefrón, primárna a definitívna moč, potné žľazy</p> <p>nepohlavné - vegetatívne rozmnožovanie, bunkové delenie, rozpad stielky,</p>		<p>časť tráviacej sústavy stavovcov pri spracovaní potravy</p> <p>- vysvetliť princíp dýchania živočíchov - poznať rozdiel medzi vonkajším a vnútorným dýchaním cicavcov</p> <p>- edieť vysvetliť význam telových tekutín a obehovej sústavy stavovcov vo vzťahu k metab</p>	<p>testy na počítači, test na pojmy</p> <p>ústne hodnotenie</p> <p>test – dopĺňanie textu</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>3.2.2 Delenie buniek (3 hodiny)</p> <ul style="list-style-type: none"> • bunkový cyklus • mitóza • meióza 	<p>tvorba spór, tvorba výtrusov, rozmnožovanie cibulky, hľuzy, poplavy, pučanie</p> <p>bunkový cyklus, interfáza, mitóza, S-fáza, zdvojenie genetickej informácie, chromozóm, chromatída, centroméra, diploidná a haploidná bunka, profáza, metafáza, anafáza, telofáza, deliace vretienko,</p>		<p>olizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - označ význam a princíp činnosti jednotlivých sústav - charakterizovať rozmnožovanie ako základný životný prejav organizmov - a príklade vedieť vysvetliť rozdiely medzi pohlavným a nepohlavným rozmnožovaním 	
--	---	---	--	---	--

				ím - poznať podsta tu a význa m nepohl avnéh o rozmn ožovan ia rastlín a živočíc hov - vedieť uviesť príklad y zástup cov rastlín a živočíc hov na jednotl ivé formy nepohl avnéh o rozmn ožovan ia - edieť opísať fázy bunko vého cyklu -	
--	--	--	--	--	--

				oznať význa m S- fázy bunko vého cyklu - vedieť odlíšiť chrom ozóm v interfá ze bunko vého cyklu a počas delenia bunky - oznať základ nú stavbu chrom ozómu - edieť zdôvod niť rozdiel v počte chrom ozómo v medzi diploid nou a haploi dnou bunko u -vedieť defino vať pojem mitóza	
--	--	--	--	--	--

				a charak terizov ať základ né fázy mitotic kého delenia	
--	--	--	--	---	--

	<p>3.2.3 Pohlavné rozmnožovanie a životný cyklus rastlín (2 hodiny)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodozmena - striedanie pohlavného a nepohlavného rozmnožovania • opelenie a oplodnenie u semenných rastlín • ontogenéza rastlín 	<p>mitotický aparát, meióza, gaméty</p> <p>rodozmena , gametofyt, sporofyt, výtrusnice, kvet, plod, semeno, samčie a samičie pohlavné orgány - tyčinka a piestik, gaméty, vajcová bunka, spermatická bunka, opelenie, oplodnenie , ontogenéza, klíčenie, rast, vývin, dormancia</p> <p>pučanie, regenerácia, gaméta, pohlavné orgány, párenie, vajíčka a spermie, hermafrodi</p>	-	<p>- oznať význam redukčného delenia buniek</p> <p>- a príklade machu vysvetliť princíp rodozmeny.</p> <p>- efinovať pojmy opelenie a oplodnenie.</p> <p>- vedieť uviesť príklady na rôzne spôsoby opelenia semených rastlín.</p> <p>- oznať základ</p>	<p>písomné hodnotenie pomocou otvorených otázok</p>
--	--	--	---	---	---

	<p>vývin živočíchov (3 hodiny) • formy pohlavného rozmnožovania (hermafroditizmus a gonochorizmus),</p> <ul style="list-style-type: none"> • oploďenie (mimoteloové, vnútorné) • ontogenéza (embryonálny a postembryonálny vývin) 	<p>tizmus, gonochorizmus, pohlavný dimorfizmus, partenogéza, oplodnenie, vonkajšie – mimotelové oplodnenie, vnútorné oplodnenie, zygota, embryonálny a postembryonálny vývin, priamy vývin, nepriamy vývin</p>		<p>né rozdiely medzi oplodnením nahostných a krytohostných rastlín.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť opísať základné fázy ontogenézy rastlín. - poznať základné vonkajšie a vnútorné faktory ovplyvňujúce rast rastlín. - vedieť uviesť príklady zástupcov jednookých 	
--	---	--	--	---	--

				<p>h, dvojro čných rastlín a trvalie k</p> <p>- harakt erizov ať vonkaj šie a vnútor né oplod nenie živočíc hov . - uviesť príklad y.</p> <p>- oznať podsta tné rozdiel y medzi herma frodit mi a gonoc horista mi</p> <p>- edieť odôvo dniť, prečo sa aj herma frodity pária</p> <p>- viest'</p>	
--	--	--	--	---	--

				príklad y ţivočíc hov s priamy m a nepria mym vývino m - oz na ť p o ds ta tn ý ro zd iel m ed zi e m br yo ná lní m a poste mbryo nálny m vývino m stavov cov - ys ve	
--	--	--	--	---	--

				tli ť vz áj o m n ú sú vi sl os ť m ed zi p o d mi en ka mi pr os tr ed ia, st ar os tli vo sť o u o p ot o m st vo a m n	
--	--	--	--	--	--

				ož st vo m vy tv or en ýc h va jíč ok - ed ie ť vy hř ad ať , sp ra co va ť a pr ez en to va ť in fo r m ác ie o šp ec ifi ck o	
--	--	--	--	--	--

				m sp rá va ní ži vo čí ch ov v o b d o bí ro z m n ož ov an ia	
--	--	--	--	---	--

<p>4. Dedičnosť a premenlivosť (25 hodín)</p>	<p>4.1 Podstata dedičnosti (1 hodina)</p> <ul style="list-style-type: none"> • úvod do genetiky • dedičnosť a premenlivosť • základné genetické pojmy <p>4.2 Základy bunkovej dedičnosti (5 hodín)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chromozóm • dedičnosť eukaryotických buniek • dedičnosť prokaryotických buniek 	<p>dedičnosť, premenlivosť – variabilita, kríženie - hybridizácia, znak (kvalitatívny, kvantitatívny), fenotyp, gén (veľkého a malého účinku), genotyp, alela</p> <p>chromozóm, rameno, centroméra, jednochromatidový a dvojchromatidový chromozóm, autozómy a pohlavné chromozómy, homologické a heterologické chromozómy, haploidná a diploidná</p>		<p>- označ podstatu dedičnosti a premenlivosti</p> <p>- označ základné genetické pojmy</p> <p>- edieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o významných objavoch v oblasti genetiky</p> <p>- edieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o vedcoch ktorí</p>	<p>ústne hodnotenie, písomný test</p> <p>písomná previerka</p>
--	--	---	--	---	--

	<p>4.3 Mendelove pravidlá dedičnosti (6 hodín) Mendelove zákony</p> <ul style="list-style-type: none"> • monohybridizmus • dihybridizmus <p>neúplná dominancia</p>	<p>bunka, lokus, meióza, prvé a druhé meiotické delenie, crossing over, rekombinácia génov, segregácia chromozómov, mimojadrová dedičnosť, prokaryotický chromozóm, plazmid, rezistencia</p> <p>gaméta, zygota, monohybridizmus, dihybridizmus, rodičovská (parietálna) generácia,</p>		<p>prispeli k rozvoju genetiky (J.G. Mendel)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oznať lokalizáciu genetickej informácie v bunke - edieť opísať časti chromozómu. - vysvetliť rozdiel medzi somatickou a pohlavnou bunkou - oznať rozdiel medzi medzi autozómom a pohlavným chromozómom - edieť opísať 	
--	---	--	--	--	--

				<p>základn é fázy meiózy - ysvetlíť pojem crossin g over a jeho význam pre k o m b i n á c i u g é n o v v g a m é t a c h - p o z n</p>	
--	--	--	--	--	--

				a t g e n e t i c k é d ô s l e d k y m e i ó z y - p o z n a ť l o k a l i z	
--	--	--	--	---	--

				á c i u g é n o v m i m o j a d r a . - ysvetliť podstat u dedičn osti v prokar yotický ch bunkác h - oznať podstat u vzniku reziste ncie baktérií na antibio tika	
--	--	--	--	--	--

				- ysvetlí platnos ť Mende lových zákon v: zákon o unifor mite a recipro cite (j e d n o t n o s t i p r v e j g e n e r á c i e k r	
--	--	--	--	---	--

				í ž e n c o v) - z á k o n o s e g r e g á c i i a i c h n á s l e d n e j	
--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> pl atnosť Mendelových zákonoch 	<p>generácia potomkov (filiálna), dominancia, recesivita, úplná a neúplná dominancia (intermediarita), kodominancia, dedičnosť krvných skupín, homozygot, heterozygot, štiepny pomer, uniformita, reciprocita, spätné kríženie, kombinačný štvorec, väzba génov, väzbová skupina génov</p>		<p>kombinácii v druhej generácii</p>	<p>písomná previerka riešenie príkladov</p>
	<p>4.4 Dedičnosť a pohlavie (2 hodiny)</p> <ul style="list-style-type: none"> chromozómové určenie pohlavia dedičnosť viazaná na X chromozóm 	<p>heterochromozómy, homologické a nehomologické úseky pohlavných chromozómov, dedičnosť krížom, hemofília, daltonizmus</p>		<p>na konkrétnych príkladoch</p>	<p>písomná previerka</p>
	<p>4.5 Molekulové základy</p>	<p>DNA, RNA (mediátorová, transferová, ribozómová) nukleotid, dusíkatá báza (adenín, guanín, cytozín, tymín, uracil),</p>		<p>rozdiel v platnosti Mendelových zákonov pri</p>	<p>písomná previerka</p>

<p>t i k y (4 h o d i n y)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu kleové kyseliny (DNA, RNA) • ge netický kód • re plikácia DNA • ex presia génu (transkrip cia, translácia) 	<p>expresia génu, aminokyselina, bielkovina, replikácia, matrica, triplet, kodón, antikodón, proteosyntéza, transkripčia, translácia</p>		<p>úpl ne a ne úpl nej do mi na ncii - edi eť apli kov ať Me nd elo ve zák on y na de dič nos ť krv nýc h sku pín člo vek a - poz nať výz na m Me nd elo výc h</p>
---	--	--	--

				zá- kon- o- v- p- re- p- ra- x- - ozn- a- t- p- o- d- m- i- e- n- k- y- p- l- a- t- n- o- s- t- i- M- e- n- d- e- l- o- v- ý- c- h- z- á- k- o- n- o- v- - vedieť vysvetl- iť význa- m- v- äzby génov - y- s- v- e- t- l- i- ť výz- n- a- m- p- o- h- l- a- v- n- ý- c- h- c- h- r	
--	--	--	--	---	--

				<p>om ozó mo v pri urč ení po hla via. □□na príklad e hemofí lie a daltoni zmu vedieť vysvetl iť princíp dedičn osti viazan ej na X chrom ozóm</p> <p>- ozna ť princ íp stavb y nukle ovýc h kysel ín - pozn ať rozdi</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>el v štruk túre DNA a RNA. - pozn ať typy a význ am jedn otlivý ch nukle ových h kysel ín - ysvet liť pods tatu gene tické ho kódu - písať repli káciu DNA a vysve tliť jej význ am pri dele ní bunk</p>	
--	--	--	--	---	--

				y - ysvet liť princ íp pren osu gene tickej infor máci e na mole kulov ej úrov ni.	
--	--	--	--	---	--

5. Praktické cvičenia (33 hod.)

- Bezpečnosť práce v laboratóriu
  - Laboratórne pomôcky
- Cvičenie č. 2
- Práca s mikroskopom, príprava mikroskopických preparátov
- Cvičenie č. 3
- Pozorovanie rastlinnej a živočíšnej bunky
- Cvičenie č. 4
- Pozorovanie membránových a vláknitých štruktúr bunky
- Cvičenie č. 5
- Pozorovanie pletív
- Cvičenie č. 6
- Pozorovanie vegetatívnych orgánov
- Cvičenie č. 7
- Reprodukčné orgány rastlín
  - Určovanie kvetných vzorcov
- Cvičenie č. 8
- Pozorovanie tkanív
- Cvičenie č. 9
- Príjem a výdaj látok bunkou
- Cvičenie č. 10
- Dôkaz fotosyntézy
- Cvičenie č. 11
- Práca s internetom
  - Základné metabolické deje v organizme živočíchov
- Cvičenie č. 12

- poznať zásady bezpečnej laboratóriu
- vedieť správne používať pomôcky (mikroskop, prep. laboratórne sklo)
- vedieť samostatne priprav. preparát
- vedieť používať návod pri biologických pozorovaní a pokusoch
- vedieť vypracovať protokol pokuse.
- vedieť zakresliť, pom. pozorované biologické objekty.
- vedieť porovnávať pozor. spoločné a odlišné znaky.
- na základe pozorovaní životné prejavy organizmov.
- vedieť vyhľadať obrá. biologických javov a procesov n. zaznamenať, spracovať a vyhodn. pozorovaniach a pokusoch (napr. grafu)
- vedieť analyzovať získané
- vedieť vyvodit' závery
- vedieť komunikovať, spol. riešení úloh
- vedieť prezentovať výsled. písomnou formou
-

	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorovanie delenia buniek • Fázy bunkového cyklu <p>Cvičenie č. 13</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prenos genetickej informácie Cvičenie č. 14 • Mendelove pravidlá dedičnosti • Riešenie príkladov <p>Cvičenie č. 15</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genetika človeka <p>Cvičenie č. 16</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba projektov a prezentácií 		
--	---	--	--

7. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
<p>Orgánové sústavy človeka – stavba, funkcia, najčastejšie poruchy činnosti</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna a výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tkanivá • Povrch tela a kožná sústava • Oporná sústava • Pohybová sústava • Tráviaca sústava • Dýchacia sústava • Obehová sústava a telové tekutiny • Vylučovacia sústava • Hormonálna sústava • Nervová sústava • Zmyslové orgány • Termoregulácia • Imunitný systém • Reprodukcia a vývin 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať jednotlivé druhy tkanív, porovnať ich • Poznať stavbu a funkciu kože • Poznať stavbu kostry • Poznať stavbu, typy, činnosť a význam svalov • Poznať stavbu a činnosť orgánov tráviacej sústavy • Poznať stavbu a funkciu orgánov dýchacej sústavy • Poznať zloženie a funkciu krvi, krvné skupiny, darcovstvo krvi • Poznať stavbu a činnosť močovej sústavy, poškodenia a prevenciu ochorení • Poznať regulačné sústavy človeka a porovnať ich • Poznať základné časti 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí poznať charakteristické vlastnosti jednotlivých druhov tkanív • Žiak musí pomenovať viditeľné kožné útvary na svojej koži a musí vedieť význam kože pre človeka, poznať typické poranenia kože a vedieť zásady prvej pomoci, zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku • Žiak musí vedieť popísať stavbu 	28

		<p>CNS a ONS a ich funkciu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať stavbu a funkciu jednotlivých zmyslových orgánov • Význam udržiavania telesnej teploty pre činnosť jednotlivých sústav človeka • Poznať význam imunity pre život človeka • Poznať stavbu a funkciu reprodukčných orgánov. Poznať vývin jedinca a obdobia ľudského života 	<p>kostí a pomenovať jednotlivé kosti na kostre, rozlíšiť spojenie kostí väzivom, chrupkou, zrastením a kĺbom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť rozlíšiť typy svalového tkaniva, porovnať činnosť hladkého a priečnepruhovaného svalového tkaniva, poznať základné typy svalov • Žiak musí vedieť opísať stavbu, podstatu trávenia, vstrebávania a látkovú premenu, musí vedieť zdôvodniť význam jednotlivých zložiek potravy, poznať škodlivosť nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy. Zdôvodniť škodlivosť prejedania. Uviesť následky hladovania človeka • Žiak musí vedieť ukázať a pomenovať hlavné časti dýchacej sústavy, vysvetliť podstatu dýchania. Zdôvodniť význam čistoty 	
--	--	---	--	--

			<p>ovzdušia pre človeka, poznať účinky fajčenia na dýchaciu sústavu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť ukázať zložky krvi a vysvetliť ich význam, uviesť význam transfúzie krvi, poznať stavbu srdca a jeho funkciu, poznať ochorenia srdca a obehovej sústavy zapríčinené nevhodným spôsobom života, vedieť postup prvej pomoci pri poranení tepny a žily a opísať nepriamu masáž srdca • Žiak musí poznať stavbu a vysvetliť význam obličiek a močových ciest, uviesť príčiny ochorenia močovej sústavy • Žiak musí pomenovať regulačné sústavy človeka a uviesť význam regulovania činnosti organizmu, poznať žľazy s vnútorným vylučovaním a uviesť ich význam • Žiak musí vedieť ukázať jednotlivé časti mozgu, vysvetliť význam mozgovej kôry,	
--	--	--	---	--

			<p>pomenovať časti reflexného oblúka a poznať rozdiely medzi podmienenými a nepodmienenými reflexami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí vedieť opísať stavbu zmyslových orgánov, ich funkciu, najbežnejšie chyby a ochorenia oka, ucha • Žiak musí vedieť charakterizovať termoreguláciu a porovnať fyzikálnu a chemickú termoreguláciu • Žiak musí vedieť spôsoby získavania imunity, význam očkovania • Žiak musí vedieť ukázať a pomenovať jednotlivé časti reprodukčnej sústavy, popísať menštruačný cyklus, oplodnenie a priebeh tehotenstva, charakterizovať obdobia ľudského života, poznať pohlavné choroby a možnosti nákazy, opísať podstatu ochorenia AIDS a možnosti jej predchádzania	
--	--	--	---	--

<p>Zdravý životný štýl -</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna a výchova</p> <p>Mediálna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základné predpoklady zdravia • Reprodukčné zdravie • Civilizačné choroby • Rizikové správanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie • Poznať riziká promiskuitného životného štýlu a význam plánovaného rodičovstva • Poznať najbežnejšie civilizačné choroby (kardiovaskulárne, onkologické, diabetes melitus) • Poznať toxické a návykové látky a ich vplyv na zdravie človeka 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak musí poznať správnu výživu, zdravý životný štýl, nakažlivé ochorenia • Žiak musí poznať pohlavné choroby a prevenciu pred pohlavnými chorobami a musí poznať dedičné ochorenia a možnosti prevencie pred nimi • Žiak sa oboznámi s najbežnejšími civilizačnými chorobami, ich prevenciou a liečbou • Žiak musí vedieť vysvetliť drogovú závislosť a zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti na zdravie človeka 	2
<p>Základy poskytovania prvej pomoci – cvičenia</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna a výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Prvá pomoc pri zlomeninách, poranení ciev a žíl, popáleninách, uštipnutí jedovatým hadom, otravou hubami, zasiahnutí elektrickým prúdom, poleptanie kyselinami a zásadami.</p>	<p>Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri rôznych poraneniach a otravách</p>	<p>Žiak musí nadobudnúť zručnosti a návyky pri poskytovaní prvej pomoci</p>	3

Samostatné práce a projekty (odporúčané pre zdravý životný štýl)

- Získavanie materiálu a informácií – práca s informačnými zdrojmi, interpretácia získaných informácií
- Spracovanie informácií – triedenie , porovnávanie, hľadanie rozdielov a podobností, určovanie príčin, prejavov a dôsledkov pozorovaných javov a procesov
- Vyvodzovanie záverov, riešenie úloh, vypracovanie konečnej podoby práce
- Tímová práca- deľba práce a kooperácia
- Prezentácia vlastnej práce, zdôvodnenie a diskusia

Cieľ:

- Poznať stavbu orgánových sústav človeka, oboznámiť sa s ich funkciou
- Svoje vedomosti využívať v starostlivosti o svoje telo a zdravie
- Poukázať na najčastejšie ochorenia a prevenciu voči týmto ochoreniam
- Oboznámiť sa so zdravým životným štýlom
- Poznať najznámejšie drogy a omamné látky, vedieť ich negatívny vplyv na človeka
- Oboznámiť sa s civilizačnými chorobami a prevenciou voči nim

Zdroje:

- Biológia 6 pre gymnázia
- Prvá pomoc – príručka
- Internet
- Anatomický atlas človeka

Hodnotenie:

- Percentuálne prepočítané na známku – ústna odpoveď
- Bodové prepočítané na známku – písomná odpoveď

Na záver tematického celku skúšanie formou testov a ústne skúšanie priebežne na každej hodine. Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

100% - 90% - výborný
 89% - 70% - chválitebný
 69% - 50% - dobrý
 49% - 30% - dostatočný
 29 % - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

Výborný:

pochopenie a aplikácia skúšanej témy a správne odpovede na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov

Chválitebný:

pochopenie a aplikácia preberanej látky, menšie chyby v odpovedi na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov

Dobrý:

pochopenie učiva, nedostatočná aplikácia učiva a jeho využitie, správne odpovede na kontrolné otázky za pomoci vyučujúceho

Dostatočný:

verbálne memorovanie učiva bez pochopenia a aplikácie a nedostatočné odpovede na kontrolné otázky

Nedostatočný:

slabé memorovanie učiva bez pochopenia a bez správnych odpovedí na kontrolné otázky

Učebné osnovy pre predmet

TECHNIKA

Charakteristika predmetu:

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele:

Nakoľko v učebnom pláne osemročného gymnázia predmet technika nie je rozhodli sme sa ju zaradiť v rámci **2 disponibilných hodín, jednu v 3.ročníku a jednu v 4.ročníku.**

Cieľom predmetu technika je aby žiaci

- sa naučili základné pojmy a postupy techniky
- poznali pozitíva a negatíva techniky
- naučili sa racionálne chápať techniku vo vzťahu príroda - spoločnosť – technika
- získali pracovné zručnosti
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- uvedomiť si poslanie techniky, ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia,
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

- schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
- schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť
- a vyjadrovať vlastný názor,
- schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
- schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť,

Pracovné kompetencie žiaka:

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Medzipredmetové vzťahy:

- **Matematika:** Geometria a meranie, presné rysovanie, výpočty, riešenie úloh
- **Slovenský jazyk a literatúra:** práca s textom
- **Dejepis:** vynálezcovia (Newton, Watt, Archimedes,...)
- **Fyzika:** slovenskí vynálezcovia, jednoduché stroje (páka, kladka..), meradlá – pravítko, meter, posuvné meradlo, práca s jednotkami dĺžky.
- **Biológia:** prvá pomoc pri zásahu elektrickým prúdom, bleskom, ošetrovanie krvácania reznej rany.
Informatika: práca s PC.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do tematických okruhov:

Človek a technika

Grafická komunikácia

Materiály a technológie

Elektrická energia

Technika – domácnosť – bezpečnosť

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Vyučovanie techniky sa uskutočňuje v učebni formou teoretických cvičení.

Na precvičenie získaných poznatkov a získanie potrebnej zručnosti poslúžia aktivity s využitím súťaživosti a spolupráce. Na záver preberanej témy má nasledovať zhrnutie (čo sme sa naučili, prípadne odkazy na ďalšie zdroje).

Najdôležitejším snažením techniky je ústup od reprodukčných činností, viac sa zameriavať na rozvoj tvorivosti žiakov.

V organizovaní vyučovacieho procesu využívame tímovú prácu pred frontálnou prácou žiakov. Práve tímová práca sa využíva pri riešení rôznych problémov v bežnom živote. Žiaci sa majú naučiť vzájomne komunikovať v tíme, spoločne pracovať, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa od ostatných, niesť zodpovednosť za prácu celého tímu.

Metódy :

- expozičná metóda – využíva sa pri výklade nového učiva
- fixačná metóda – využíva sa pri opakovaní a upevňovaní učiva
- motivačná metóda – jej cieľom je žiaka zaujať, prebudiť v ňom kreativitu
- brainstorming – burza nápadov – dáva žiakovi možnosť vyjadriť svoj názor k danému problému, prípadne viesť diskusiu s ostatnými, s cieľom vybrať najvhodnejšie riešenie
- projektová metóda

Formy:

- klasický typ hodiny – opakovanie, výklad, upevňovanie učiva
- práca v skupinách
- tvorba a prezentácia projektov
- praktické cvičenia
- samostatná práca
- hodina s využitím IT
- riadený rozhovor – beseda
- diskusia

PRIEREZOVÉ TÉMY

Environmentálna výchova

- chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta,
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,

- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrne mu dedičstvu,
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Ochrana života a zdravia

- formovať vzťah žiakov k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí,
- poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky,
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia života.

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti:

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznať ich funkciu, formálnu úpravu a vedieť ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Mediálna výchova

- umožniť žiakom, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi a súčasne rozvinúť u žiakov spôsobilosť -mediálnu kompetenciu t.j. zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu,
- vychovať žiakov ako občanov schopných vytvoriť si vlastný názor na základe prijímaných informácií,
- formovať schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen akademický rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú.

- rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľovanie,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok),
- pomáhať žiakom získať a udržať si osobnostnú integritu,
- pestovať kvalitné medziludské vzťahy,
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Dopravná výchova

- naučiť žiakov pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti.
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke.

Multikultúrna výchova

- poznávať vlastnú kultúru a porozumieť odlišným kultúram,
- upozorniť na využívanie výsledkov vedy a výskumov z hľadiska časového i priestorového

3. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Človek a technika	Žiaci sa oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získajú základné informácie o slovenských	- dať žiakom základné informácie o technike ako spoločenskom jave, - ukázať vzťah medzi človekom a technikou, - vychovávať žiakov k	Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie. Vedieť vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími	3

	vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.	<p>správne - racionálne chápaniu techniky vo vzťahu príroda - spoločnosť - technika.</p> <p><i>Prerezová téma:</i> multikultúrna výchova</p>	<p>objavmi a vynálezmi 18. – 20. storočia.</p> <p>Oboznámiť sa s poznatkami histórie na Slovensku a so slovenskými vynálezcami.</p> <p>Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku výrobku.</p>	
Grafická komunikácia	<p>Základy technickej komunikácie –</p> <p>zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres, zobrazenie jedným priemetom, pravouhlé premietanie.</p> <p>Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie)</p>	<p>- naučiť žiakov čítať jednoduché technické výkresy,</p> <p>- samostatne vyjadriť technickú predstavu formou technického náčrtu, alebo výkresu,</p> <p>- rozvíjať tvorivé myslenie.</p> <p>- naučiť žiakov používať počítačový software AutoCad</p> <p><i>Prierezová téma:</i> environmentálna výchova</p>	<p>Vedieť zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnúť technológie,</p> <p>Poznať proces vzniku technického produktu.</p> <p>Mat schopnosti vytvárať a realizovať technické myšlienky.</p> <p>Vedieť prakticky využiť počítačový software AutoCad.</p>	15
Materiály a technológie	Obsah tohto tematického celku je zameraný na hlavné druhy technických materiálov, ich základné vlastnosti a využitie. Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov,	<p>- oboznámiť žiakov so zariadením školských dielenských učební, s pravidlami správania sa v dielenských učebniach a so zásadami ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci,</p> <p>- viesť žiakov k</p>	<p>Poznať základné druhy technických materiálov.</p> <p>Vedieť správne preniesť tvar a rozmery predmetu z výkresu.</p> <p>Vedieť pracovať podľa jednoduchého technologického</p>	15

	<p>zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie.</p> <p>Základné technické materiály – drevo, kovy, plasty – polotovary. Základy jednoduchého – ručného obrábania technických materiálov.</p> <p>Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí.</p>	<p>dodržiavaniu týchto zásad, rozvíjať tvorivé samostatné myslenie,</p> <p>- oboznámiť žiakov s najčastejšie používanými technickými materiálmi, technologickými postupmi a nástrojmi (s funkciou a spôsobom použitia nástrojov),</p> <p>- v procese praktickej činnosti osvojiť si základné pracovné zručnosti,</p> <p>- naučiť žiakov pracovať podľa technického výkresu,</p> <p>- rozvíjať plošno-priestorovú predstavivosť žiakov.</p> <p><i>Prerezové témy: enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné schopnosti</i></p>	<p>postupu a technického výkresu.</p> <p>Poznať a rozlíšiť základné druhy technických materiálov - drevo, kovy, plasty.</p> <p>Poznať základné náradie na ručné opracovanie dreva, kovu a plastov.</p> <p>Poznať a prakticky si precvičiť a osvojiť jednotlivé elementárne zručnosti pri opracovaní dreva, kovov a plastov (pilovanie, vŕtanie, delenie materiálov, strihanie, rezanie, hobľovanie, spájanie, lepenie, povrchovú úpravu).</p>	
--	---	---	---	--

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Človek a technika	Expozičná, fixačná, motivačná, projektová metóda	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov
2.	Grafická komunikácia	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, praktické cvičenia

			samostatná práca
3.	Materiály a technológie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná, projektová metóda	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov, praktické cvičenia, samostatná práca

Zdroje:

- Krušpán a kol., Učebnica Technická výchova pre 5. – 9. ročník ZŠ
- Žáčok a kol., Technika pre 7. Ročník a 2. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- Ján Tarbajovský, Pavol Fedor, Učebnica Technické kreslenie
- odborná literatúra
- internet
- odborné časopisy
- videonahrávky,
- fotodokumentácia
- planetavedomosti.iedu.sk/
- www.zborovna

4.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Elektrická energia	Žiaci sa oboznámia s obsahom zameraným na oblasť elektrickej energie tak, aby v primeranej forme získali dostatočné množstvo poznatkov o zdrojoch elektrickej energie, o ich využití pritom zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus. Obsahom sú schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce.	Získať v primeranej forme dostatočné množstvo poznatkov o zdrojoch elektrickej energie, o ich využití pritom zásady bezpečnosti práce a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus. Ponuka a dopyt zdrojov energie.	Poznať základné batériové zdroje elektrickej energie a akumulátory. Vedieť čítať jednoduché elektrické značky schémy a zapojenia. Vedieť na elektrotechnickej stavebnici zapájať jednoduché elektrické obvody. Poznať základný elektroinštalačný	25

	<p>Práca s elektrotechnickou stavebnicou a práce súvisiace s technológiou montáže v elektrotechnike. Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a poskytovanie prvej pomoci. Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie. Základný elektroinštalačný materiál. Jednoduché elektrické obvody. Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou.</p> <p>Práca so simulačným programom.</p> <p>Alternatívne energetické zdroje.</p> <p>Základné elektrické spotrebiče. Domová inštalácia elektrického prúdu. Výpočet spotreby elektrickej energie. Moderné elektrické spotrebiče. Ochrana života a zdravia.</p> <p><i>Envíromentálna výchova</i></p>		<p>materiál, jeho funkciu a použitie. Oboznámiť sa s používaním žiarovkovej skúšačky. Poznať funkciu a oboznámiť sa s hlavnými parametrami a so správnym používaním základných elektrických spotrebičov pre domácnosť. Vedieť opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a poznať ekologické aspekty výroby elektrickej energie. Poznať význam elektromeru a oboznámiť sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie. Oboznámiť sa s modernými elektrickými spotrebičmi v domácnosti. Poznať pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom.</p> <p>Rozhodnúť sa pri výbere druhu palív, zdrojov energie a správne zvažovať ponuky.</p>	
--	---	--	---	--

Technika- domácnosť - bezpečnosť	Žiaci sa oboznámia so systémom, základmi konštrukcie a údržby jednotlivých prvkov bytovej inštalácie. Naučia sa ekonomicky a ekologicky hodnotiť jednotlivé systémy- kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne. Rozvod studenej a teplej vody. Šetrenie vodou a teplom v domácnosti. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti.	Oboznámiť žiakov so základnými technickými zariadeniami stavieb (domácností) – ústredné kúrenie, rozvody vody, so spôsobmi zníženia strát energií a zníženia nákladov na prevádzku. Schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady.	Oboznámiť sa so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou. Vedieť popísať systém rozvodu studenej a teplej vody v byte. Poznať možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby zamedzenia úniku tepla- spôsoby zateplenia okien a dverí.	8
---	--	--	---	---

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Elektrická energia	Expozičná, fixačná, motivačná, projektová metóda, brainstorming	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov, praktické cvičenia, samostatná práca
2.	Technika – domácnosť – bezpečnosť	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná, projektová metóda	Hodina s využitím IT, práca v skupinách, riadený rozhovor, tvorba a prezentácia projektov

Zdroje:

- Krušpán a kol., Učebnica Technická výchova pre 5. – 9. ročník ZŠ
- odborná literatúra
- internet
- odborné časopisy
- videonahrávky,
- fotodokumentácia
- planetavedomosti.iedu.sk/
- www.zborovna

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z techniky:

Písomné formy preverovania vedomostí:

Jednotlivé úlohy sú ohodnotené počtom bodov, ktoré určí vyučujúci na základe náročnosti úlohy.

Písomným prácam vždy predchádza opakovanie.

Písomné práce sú hodnotené pomocou tabuľky percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od:	Počet percent do:	Známka:
100	87	1
86,9	70	2
69,9	50	3
49,9	33,3	4
33	0	5

4. Previerka / test, po prebratí časti tematického celku (20 – 25 min)

5. Previerka/ test, po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)

6. Päťminútovky – priebežne podľa potreby

Previerky do 15 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Ústne formy preverovania vedomostí

Je ďalšou formou hodnotenia žiaka. V technike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka popísať praktickú činnosť, charakterizovať a vysvetliť preberané učivo. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap.

Ústna forma preverovania vedomostí sa uplatňuje aj u žiakov s poruchami učenia, ktorí majú odporúčanie od špeciálneho pedagóga hlavne v prípade keď žiak zle napíše písomnú prácu alebo nestihne v limite vypracovať celú písomnú prácu.

Čiastkové hodnotenie

Žiak môže získať tzv malé jednotky, body za aktivitu, za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom, napríklad:

- tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh
- objavovanie nových súvislostí
- riešenie úloh nad rámec povinných úloh

- za nadštandardný výkon na vyučovacej hodine
- za vynikajúce vypracovanie domácej úlohy
- za riešenie nepovinnnej úlohy podľa dohody s vyučujúcim
- zapojenie sa do súťaže , olympiády , projekty...

Praktická forma hodnotenia

Pre tematické celky, kde má žiak zvládnuť pracovné operácie, prípadne pracovné postupy hlavne v tematických celkoch: Elektrická energia – zapájanie jednoduchých elektrických obvodov, práca s elektrotechnickými stavebnicami. Grafická komunikácia - základy technickej komunikácie - zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres, zobrazenie jedným priemetom, pravouhlé premietanie. Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie).

Učebné osnovy pre predmet

DEJEPIS

Charakteristika predmetu:

Dejepis je samostatným predmetom a spolu s humánnou zložkou geografie a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Spolu s nimi predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Pomocou vyučovania dejepisu sa žiaci oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach. Postupne si osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania. Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka a uchovanie continuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Ide predovšetkým o postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Dejepis kladie dôraz najmä na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Vyučovanie dejepisu vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia. Prítom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektuje kultúrne a iné odlišnosti ľudí, rôznych skupín a spoločenských skupín. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie. Predmet dejepis sme rozšírili o jednu disponibilnú hodinu, ktorú venujeme na prehĺbenie učiva stanoveného ŠVP.

Organizačné vymedzenie

Vyučovacím predmetom Dejepis je zaradený do vyučovania v osemročnom gymnáziu s nasledujúcou dotáciou: 1. ročník (prima) 2 hodiny, 2. ročník (sekunda) a 3. ročník (tercia) 1 hodina, 4. ročník (kvarta) 2 hodiny, 5. ročník (kvinta), 6. ročník (sexta) a 7. ročník (septima) 2 hodiny.

Ciele:

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakovi, aby nepristupoval k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor. Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách. Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu

dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať :

• s historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti

• s historickým priestorom

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti

• s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

Žiaci získajú základné informácie ako:

• vyhľadávať relevantné informácie

- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
- z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie

• využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty

- vo vyberaní informácií
  - v organizovaní informácií
  - v porovnávaní informácií
  - v rozlišovaní informácií
  - v zaraďovaní informácií.
  - v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- štruktúrovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu**
- v zoradení výsledkov rozpoznaní podstatného od nepodstatného
  - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
  - vyhodnocovaní správnosti postupu
  - tvorbe súboru vlastných prác

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Pri rešpektovaní zásady veku primeranosti ako aj možných adaptačných problémov žiakov budú predovšetkým využívané tieto metódy a formy:

Metódy:

- **analytická metóda** – Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna , Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **syntetická metóda** – Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **deduktívna metóda** – Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **induktívna metóda** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období,

Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **práca s literatúrou** – Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **heterodidaktická metóda** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **autodidaktická metóda** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **metóda problémového výkladu** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **metóda informačno-receptívna** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **didaktické hry** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **metóda mentálneho mapovania** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

- **metóda WebQuest** - Od blízkeho k vzdialenému, Obrazy starovekého sveta, Obrazy stredovekého sveta, Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline , Slováci v Uhorskom kráľovstve , Rodí sa európska novoveká spoločnosť, Habsburská monarchia v novoveku , Na ceste k moderným národom , Moderný slovenský národ, Rakúsko-Uhorsko , Prvá svetová vojna, Európa v medzivojnovom období, Československo v medzivojnovom období, Druhá svetová vojna, Slovenská republika(1939-1945), Povojnový svet, Súčasný svet

Organizačné formy vyučovania:

- frontálne
- skupinové
- individuálne
- súťaže
- návštevy podujatí
- práca na projekte
- zážitkové vyučovanie
- vyučovanie hrou

Prierezové témy:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať

MEDIÁLNA VÝCHOVA Cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy je:

- umožniť žiakom, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi a súčasne rozvinúť u žiakov spôsobilosť - **mediálnu kompetenciu** t.j. zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu,

- vychovať žiakov ako občanov schopných vytvoriť si vlastný názor na základe prijímaných informácií,
- formovať schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

OSOBNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen akademický rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Cieľom je:

- rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe) sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok),
- pomáhať žiakom získať a udržať si osobnostnú integritu,
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť:

- chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta,
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,

- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

1. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Od blízkeho k vzdialenému	Priestor a čas	Naučiť žiakov orientovať sa v historickom čase	<p><u>Žiaci vedia :</u> zaradiť letopočty do príslušného Storočia <i>z ľubovoľného storočia vybrať správny letopočet</i> rozlíšiť dátum a letopočet <i>zakresliť na časovú priamku významné údaje zo života svojej rodiny</i> rozpoznať pojmy pred Kristom a po Kristovi/pred našim letopočtom a po našom letopočte <i>vytvoriť jednoduchú časovú priamku</i> poznať historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú <i>poznať jednotlivé druhy historických prameňov</i> rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom <i>vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa</i></p>	2
	Historické pramene			
Človek v premenách priestoru a času	Priestor na mape	Naučiť žiakov orientovať sa na historických mapách	<p><u>Žiaci sa naučia :</u> orientovať sa na dejepisnej mape <i>čítať dejepisnú mapu</i> uviesť príčiny sťahovania ľuďmi v minulosti a prítomnosti <i>charakterizovať život roľníkov v minulosti a prítomnosti</i></p>	4
	Človek v pohybe			
	Človek vládca prírody			

			<p>vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov</p> <p><i>nájsť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom</i></p> <p>uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka</p> <p><i>vymenovať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech</i></p>	
<p>Obrazy pravekého človeka civilizácie</p>	<p>Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi</p>	<p>Zoznámiť žiakov s pravekým človekom, s jeho spôsobom života - zberač, lovec, roľník</p>	<p>Žiaci vedia :</p> <p>rozdeliť pravek na tri doby</p> <p><i>poznať výzor, spôsob života a obživy pravekého človeka</i></p> <p>uviesť spôsob života neandertálcu</p> <p><i>ukázať na mape najdôležitejšie lokality neandertálcu v SR</i></p> <p>uviesť príklady umeleckého prejavu ľudí v praveku</p> <p><i>význam objavenia roľníctva, dôsledky, nástroje</i></p> <p>príčiny rozšírenia roľníctva, spôsob života roľníkov</p> <p><i>uviesť dôkazy viery pravekých ľudí</i></p> <p>vysvetliť význam kovov v tomto</p>	13
<p>Obrazy starovekého sveta</p>	<p>Riečne civilizácie a ich dedičstvo</p> <p>Staroveké Grécko</p> <p>Rímska republika</p> <p>Limes Romanus</p> <p>Ľudia a ich každodenný život</p> <p>Divy starovekého sveta</p>	<p>Naučiť žiakov určiť znaky riečnych civilizácií, spôsobu gréckej kolonizácie,</p> <p>aténskej demokracii, výchove v Grécku, vysvetliť jednotlivé obdobia dejín Starovekého Ríma a prínos antickej kultúry pre dnešok</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p><i>určiť znaky riečnych civilizácií</i></p> <p><i>uviesť znaky zavlažovacieho poľnohospodárstva</i></p> <p>rozpoznať vývoj dedín po teritoriálne štáty, určiť rozdiely</p> <p><i>vymenovať najvýznamnejšie štáty a ich panovníkov</i></p> <p>popísať jednotlivé vrstvy spoločnosti</p> <p><i>vysvetliť význam stavieb a najznámejšie vymenovať</i></p> <p>objasniť význam starovekej</p>	28

			<p>vzdelanosti, príklady vied</p> <p><i>poznať znaky prírodných podmienok Grécka</i></p> <p>vysvetliť grécku mytológiu</p> <p><i>popísať príčiny s dôsledky gréckej kolonizácie</i></p> <p>vymenovať spôsoby a typy vlády v Grécku</p> <p><i>vysvetliť príčiny rozmachu Atén</i></p> <p>vysvetliť pojem aténska demokracia</p> <p><i>popísať spôsob života v Sparte</i></p> <p>vysvetliť príčiny a priebeh tzv bratovražednej vojny</p> <p><i>opísať postavenie Alexandra Veľkého, jeho politiku a ciele</i></p> <p>uviesť znaky gréckej kultúry</p> <p><i>vysvetliť Rímske kráľovstvo</i></p> <p>uviesť legendy a mytológiu Ríma</p> <p><i>vysvetliť Rímsku republiku</i></p> <p>popísať rozmach Rímskej ríše a prechod k cisárstvu</p> <p><i>vysvetli Rímske cisárstvo</i></p> <p>uviesť príčiny rozpadu ríše</p> <p><i>uviesť znaky rímskej kultúry</i></p>	
Svetové náboženstvá	Kresťanstvo, islam	Zoznámiteľ žiakov s významom kresťanstva, s Bibliou a základnými znakmi islamu	<p>Žiaci sa naučia:</p> <p>význam židovského náboženstva</p> <p><i>charakterizovať Bibliu</i></p> <p>vysvetliť význam vzniku kresťanstva</p> <p><i>porozprávať o živote a činnosti Ježiša Krista</i></p> <p>o živote prvých kresťanov</p> <p><i>o význame Milánskeho ediktu</i></p> <p>základné znaky islamu</p> <p>porovnať kresťanstvo s islamom</p>	4
Obrazy stredovekého sveta	<p>Tri ríše raného stredoveku</p> <p>Prepožičiavanie pôdy</p> <p>Každodenný život</p> <p>Vzdelanie</p>	Žiaci sa naučia charakteristiku obdobia, opísať najvýznamnejšie ríše a ich význam	<p>Žiaci sú schopní :</p> <p>opísať Byzantskú ríšu, jej význam a príčiny zániku</p> <p><i>opísať Arabskú ríšu, jej rozmach a význam</i></p> <p>opísať Franskú ríšu, vládnuce dynastie, najvýznamnejší panovník</p> <p><i>vysvetliť lenny systém - nakresliť graf</i></p> <p>ukázať na mape rozmach troch</p>	15

			ríš v ranom stredoveku <i>vysvetliť pojmy hrad, mesto, dedina</i>
			vysvetliť pojmy kláštor, pisár univerzity
			<i>vysvetliť princípy stredovekej vzdelanosti</i>

Zdroje:

Dejepisné vyučovanie vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti. V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho ako vyučuje dejepis a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý má na hodinách dejepisu aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova

vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť. Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novín a časopisov, karikatúry, grafy a pod). Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie z dejepisnou problematikou. V tomto procese je veľmi významná úloha učiteľa, ktorý by mal byť skôr príjemným radcom a usmerňovateľom než prísny a neoblomným „staromódnym“ učiteľom. Za zmysluplné a efektívne vyučovanie dejepisu považujeme také vyučovanie, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní dejepisu využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov

geografia, náuka o spoločnosti , slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

Dejepis pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník osemročných gymnázií

Odporúčaná:

A.Špiesz: Dejiny Slovenska, Perfekt, Bratislava, 1992.
 Kronika ľudstva
 Kronika Slovenska 1
 Ilustrované dejiny sveta
 Pracovný zošit
 časopis Historická revue

Hodnotenie :

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z metodického usmernenia.

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom (poradie vyjadruje stupeň dôležitosti jednotlivých foriem):

1. písomné testy z opakovania tematických celkov (čas trvania 25 - 30 minút)
2. individuálne ústne skúšanie
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti z historickej faktografie, chronológie pojmov
4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

S požiadavkami na hodnotenie jednotlivými klasifikačnými stupňami budú žiaci oboznámení v úvodných hodinách.

2. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	Príchod Slovanov Veľká Morava	Zoznámiť žiakov s najstaršími dejinami predkov Slovákov, vyzdvihnúť kultúrny a politický význam Veľkej Moravy	Žiaci vedia: - vymedziť pravlasť Slovanov - charakterizovať migračné prúdy Slovanov - opísať Samovu ríšu - char. význam Pribinovho kniežatstva - vysvetliť okolnosti vzniku Veľkej Moravy - char. vládu kniežata Rastislava - vysvetliť, prečo knieža Rastislav požiadal byzantského cisára	6

			<p>o vyslanie kresťanských učiteľov</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať pôsobenie Konštantína a Metoda na Veľkej Morave - zhodnotiť zásluhy Konštantína a Metoda o vznik slovanskej kultúry – opísať okolnosti, za akých sa Svätopluk dostal na kniežací stolec - podľa mapy zistiť, ako sa rozširovalo územie Veľkej Moravy za vlády Svätopluka - zistiť, či v okolí bydliska sú pamiatky z veľkomoravského obdobia - určiť príčiny zániku Veľkej Moravy 	
<p>Slováci v Uhorskom kráľovstve</p>	<p>Kráľovstvo mnohých jazykov a mravov</p> <p>Banské mestá</p>	<p>Informovať žiakov o živote Slovákov, o ich kultúre, sociálnom postavení a hospodárskom živote v mnohonárodnostnom Uhorskom kráľovstve</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určiť príčiny zmeny spôsobu života starých Maďarov usadených v Karpatskej kotline - char. predpoklady vzniku Gejzovho kniežatstva - vysvetliť príčiny podpory kresťanstva Štefanom I. - char. výhody a nevýhody mnohonárodnostného uhorského štátu - vysvetliť, prečo Tatári tak ľahko prenikli na územie Uhorska a porazili vojsko kráľa Bela IV. 	<p>11</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť, čo spôsobilo úpadok kráľovskej moci - charakterizovať obsah Zlatej buly Ondreja II. - vysvetliť príčiny hospodárskeho a územného rozmachu krajiny za vlády Anjouovcov - char. význam stretnutia panovníkov vo Višegráde - analyzovať listinu Privilégium pre žilinských Slovákov ako dôkaz formovania slovenskej národnej identity - opísať život baníkov a char. význam bankských miest - zhodnotiť vládu Žigmunda Luxemburského a dôsledky vpádu husitov do Uhorska - zostaviť plán trasy po slovenskej gotickej ceste - vysvetliť kultúrny rozvoj Uhorska za vlády Mateja Korvína 	
Obrazy novovekého sveta	Kríza stredoveku Kníhtlač	Vzdeláť žiakov tak, aby pochopili podstatu hospodárskych zmien, nových myšlienkových a spoločenských hnutí na začiatku novoveku	<p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy humanizmus a renesancia - zhodnotiť význam osobností humanizmu a renesancie - zhodnotiť význam kníhtlače 	7

	<p>Objavitelia a dobyvatelia</p> <p>Hospodárske zmeny</p> <p>Reformácia a protireformácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opísať príčiny rozmachu zemepisných objavov v 15. storočí - na mape ukázať smery plavieb portugalských a španielskych moreplavcov - zhodnotiť pozitívne a negatívne stránky výsledkov zámorských objavov - posúdiť vzťah objaviteľov (dobyvateľov) s objavenými - vysvetliť úlohu cechov v hospodárskom živote miest, príčiny vzniku manufaktúr - opísať život mešťana - vysvetliť príčiny reformácie - analyzovať Lutherove tézy o odpustkoch - ukázať na mape smery šírenia reformácia v Európe - vysvetliť význam rozhodnutia Tridentského koncilu a činnosti Jezuitov v oblasti protireformácie 	
--	---	--	--

Habsburská monarchia	Slovensko na hranici dvoch svetov Osvietenský absolutizmus	Žiaci sa zoznámia s vývojom Uhorska v novoveku	Žiaci sú schopní: - vysvetliť príčiny porážky uhorského vojska pri Moháči - uviesť dôležité medzníky vojen s Turkami a dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku - charakterizovať najdôležitejšie princípy vlády Habsburgovcov v Uhorsku - charakterizovať Bratislavu ako hlavné a korunovačné mesto Uhorska Vysvetliť pojem osvietenský absolutizmus - zhodnotiť najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II. - zhodnotiť prínos významných osobností osvietenstva (A. F. Kollár a Matej Bel	9
-----------------------------	---	--	---	---

Prierezová, integrovaná téma

J. Gutenberg, alebo na počiatku mediálneho sveta

Žiaci vypracujú projekt, v ktorom zhodnotia význam kníhtlače a uvedú pozítíva a negatíva slobodného šírenia myšlienok

Zdroje:

Dejepisné vyučovanie na gymnáziu má umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ má aplikovať

postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese objavovania, vytvárania poznatkov z uplynulých období. Má vytvárať možnosti na prácu malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ má zabezpečiť historický materiál, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde je možné nájsť potrebný historický materiál. Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novín a časopisov, karikatúry, graf a pod.) Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie s dejepisnou problematikou. Vyučovanie dejepisu má zabezpečiť:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín

Vo vyučovaní dejepisu je potrebné využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov geografia, náuka o spoločnosti, estetická výchova, slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov, zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

LUKAČKA, J., TONKOVÁ, M., KAČÍREK, L., HANOVÁ, S.: Dejepis pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava, SPN, 2011.

Odporúčaná literatúra:

KUČERA, M.: Slovensko v dobách stredovekých. Bratislava, 1986.

DVOŘÁK, P.: Odkryté dejiny. Bratislava, 1978.

DVOŘÁK, P.: Zlatá kniha Bratislavy. Bratislava, 1993.

TIBENSKÝ, J.: Dejiny vedy a techniky na Slovensku. Martin, 1977.

Ilustrované dejiny sveta: humanizmus a renesancia. Bratislava, 1995.

Ilustrované dejiny sveta: dobýjanie nových svetov. Bratislava, 1994.

GRANT, N.: Obrazový atlas objavov. Bratislava, 1994.

Časopis Historická revue.

Hodnotenie:

Predpoklady pre hodnotenie budú získavané nasledovným spôsobom:

1. písomné testy z opakovania tematických celkov.
2. individuálne ústne skúšanie
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti historickej faktografie, chronológie pojmov
4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

3. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

	<p>Nacionalizmus</p>		<ul style="list-style-type: none"> -porovnať časti Deklarácie ľudských a občianskych práv a časti Vyhlásenia nezávislosti USA, -opísať postavenie Indiánov, -porovnať vývoj amerického Juhu a Severu, charakterizovať význam víťazstva Severu nad Juhom, -opísať vnútornú a zahraničnú politiku Ruska v 18. a 19. storočí, pochopiť význam zrušenia nevoľníctva, -vysvetliť príčiny rozdrobenosti Talianska a Nemecka a porovnať spôsob ich zjednotenia, -charakterizovať príčiny záujmu veľmocí o Balkánsky polostrov a uviesť nové štáty, ktoré tu vznikli v 19. storočí, -pochopiť význam priemyselnej revolúcie v Anglicku, rozdiel medzi cechom, manufaktúrou a továrňou, -vymenovať významných vynálezcov, -charakterizovať hlavné smery v umení 19. st.- impresionizmus, fauvizmus, kubizmus, -opísať spoločenské pomery, ktoré viedli k boju za zavedenie všeobecného volebného práva, -vysvetliť hlavné ciele liberálov, konzervatívov 	
--	----------------------	--	--	--

	Modernizácia		a ciele robotníckych strán	
Moderný slovenský národ	Slovenské národné hnutie	Informovať žiakov o procese formovania moderného slovenského národa	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> -objasniť proces formovania moderného slovenského národa, -objasniť význam a okolnosti uzákonenia prvého spisovného slovenského jazyka, -charakterizovať myšlienku slovanskej vzájomnosti a jej úlohu v slovenskom hnutí, -opísať vplyv francúzskej revolúcie na dianie v Uhorsku, -opísať rozvoj priemyselnej výroby na Slovensku v 19. st., postavenie roľníka a vznik buržoázie na Slovensku, -vysvetliť význam uzákonenia spisovnej slovenčiny Ľ. Štúrom, -charakterizovať program maďarských revolucionárov a slovenský politický program z roku 1848, -charakterizovať poslanie SNR, význam slovenských dobrovoľníckych výprav a výsledky revolúcie 1848-49 pre Slovákov, -určiť hlavné požiadavky Memoranda slovenského národa 	6
Rakúsko-	Slováci v Uhorsku	Žiaci získajú poznatky z dejín habsburskej	Žiaci budú vedieť:	4

<p>Uhorsko</p>	<p>Každodennosť</p>	<p>monarchie v období dualizmu a informácie o politických aktivitách Slovákov v 2. pol. 19. storočia</p>	<ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť príčiny politickej krízy v habsburskej monarchii, -opísať základné črty politického systému dualizmu, -porovnať vnútorný vývoj v Rakúsku s vývojom v Uhorsku, -uviesť príčiny slovenského vysťahovalectva a krajiny, do ktorých sa Slováci vysťahovali, -zhodnotiť význam činnosti Slovákov v Amerike pre SNP, -opísať priebeh a výsledky industrializácie Uhorska v 2. pol. 19. st., -rozpoznať konkrétne prejavy česko-slovenskej spolupráce, -pochopiť zmysel demokratizácie politického života na začiatku 20. storočia, -charakterizovať smery slovenskej politiky na začiatku 20. storočia, -vysvetliť podstatu Apponyiho školských zákonov z roku 1907, -zhodnotiť dôsledky maďarizácie školstva na vzdelanosť slovenského národa, -porozprávať, ako došlo k tragédii v Černovej a o jej ohlase vo svete, -vymenovať najvýznamnejšie spolky 	
-----------------------	---------------------	--	---	--

			<p>s celoslovenskou pôsobnosťou zo začiatku 20. st.,</p> <p>-charakterizovať modernú architektúru a módu na začiatku 20. storočia, význam nových technických vynálezov v dennom živote</p>	
Prvá svetová vojna	<p>Rozdelená Európa</p> <p>Zákopová vojna</p> <p>Zmeny na mape Európy</p> <p>Odboj Slovákov a Čechov</p>	<p>Žiaci sa oboznámia s príčinami, priebehom a výsledkami 1. svetovej vojny a s okolnosťami a významom vzniku Česko-Slovenska</p>	<p>Žiaci budú vedieť:</p> <p>-opísať súperenie veľmocí na prelome 19. a 20. storočia a objasniť: pojmy Trojspolok a Dohoda</p> <p>-uviesť príčiny 1. svetovej vojny</p> <p>-opísať priebeh 1. svetovej vojny podľa jej fáz na jednotlivých frontoch</p> <p>-vymenovať dôsledky 1. svetovej vojny</p> <p>-vysvetliť pojem versaillský systém a pomocou mapy porozprávať o novom usporiadaní Európy po 1. svetovej vojne</p> <p>-opísať a analyzovať pomery na Slovensku v rokoch 1. svetovej vojny</p> <p>-uviesť hlavné udalosti zo slovenského a českého odboja</p> <p>-porozprávať o prínose M. R. Štefánika ku vzniku Česko-Slovenska</p> <p>-opísať vznik Česko-Slovenska, vysvetliť význam 28. a 30. októbra 1918</p>	10

Zdroje:

Dejepisné vyučovanie na gymnáziu má umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ má aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese objavovania, vytvárania poznatkov z uplynulých období. Má vytvárať možnosti na prácu malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ má zabezpečiť historický materiál, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde je možné nájsť potrebný historický materiál. Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novín a časopisov, karikatúry, graf a pod.) Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie s dejepisnou problematikou. Vyučovanie dejepisu má zabezpečiť:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín

Vo vyučovaní dejepisu je potrebné využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov geografia, náuka o spoločnosti, estetická výchova, slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov, zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

BEDNÁROVÁ,M.,KRASNOVSKÝ,B.,ULRICHOVÁ,B.: Dejepis pre 8. Ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava :Vydavateľstvo Matice slovenskej,201

.

Odporúčaná:

JÁN TIBENSKÝ :Veľká ozdoba Uhorska

Ján TIBENSKÝ :Dejiny Slovenska slovom i obrazom I.

J.HANUSOVÁ-O.KÁŇA :Její veličenstvo Marie Terezie

L.GALANDAUER-M.HONZÍK :Osud trónu habsburského

P.KŘIVSKÝ a kol .: Věk starý a nový

Hodnotenie:

Predpoklady pre hodnotenie budú získavané nasledovným spôsobom:

6. písomné testy z opakovania tematických celkov.
7. individuálne ústne skúšanie
8. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti historickej faktografie, chronológie pojmov
9. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
10. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

4. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Európa v medzivojnovom období	Demokracia vs. diktatúra Zlaté dvadsiate roky?	Zoznámiť žiakov s politickou situáciou v medzivojnovovej Európe, s rozvojom vedy a techniky v danom období.	Žiaci sú schopní: - uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovnej krízy - ukázať na historickej mape nové štáty ktoré vznikli v Európe - opísať situáciu v Rusku roku 1917 - rozlíšiť demokraciu od diktatúry - charakterizovať stalinistickú diktatúru - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku - vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku - uviesť dôvody vzniku diktatúr - opísať vplyv vedy a techniky na	10

			zvyšovanie životnej úrovne	
Česko-Slovensko v medzivojnovom období	Politický systém	Zoznámiť žiakov s politickým, kultúrnym a hospodárskym vývojom Slovenska v rámci 1. ČSR a s príčinami rozpadu štátu	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - identifikovať národnostné menšiny v ČSR - zhodnotiť úlohu osobnosti: Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža - prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo power point - zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život - analyzovať historické pramene - rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR a ich vplyv na každodenný život - charakterizovať politický systém ČSR, vznik strán a ich vplyv na politickú scénu 	12
	Každodenný život			

			<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR - porovnať Slovensko a Česko - opísať hospodárske a politické postavenie Slovenska v ČSR - vysvetliť úsilie slovenských strán o autonómiu v rámci ČSR - uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku ČSR - opísať mníchovskú dohodu, – - opísať vyhlásenie autonómie Slovenska - analyzovať viedenskú arbitráž - kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR. 	
	Zánik ČSR			

<p>Druhá svetová vojna</p>	<p>Priebeh vojny</p>	<p>Priviesť žiakov k pochopeniu príčin druhej svetovej vojny a holokaustu, zoznámiť ich s priebehom vojny</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny - pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície - rozpoznať nebezpečenstvo ideológii, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť - opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny - ukázať na historickej mape najväčšie bitky - v chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom - opísať protifašistický odboj a život v čase vojny - zhodnotiť holokaust 	<p>6</p>
<p>Slovenská republika (1939-1945)</p>	<p>Tragédia židov</p>	<p>Žiaci pochopia príčiny vzniku SR, zhodnotia politický, hospodársky a národnostný vývoj SR, význam odboja</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny vzniku Slovenskej republiky(1939 – 1945) - rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie - kriticky zhodnotiť postoj Nemecka 	<p>6</p>

	Politický systém		<p>voči Slovenskej republike</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať dôsledky židovského kódexu - dokumentovať význam slovenského národného povstania - charakterizovať Slovenskú republiku - analyzovať politický systém SR - analyzovať hospodárstvo SR - zhodnotiť dôsledky <p>holokaustu</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať domáci odboj - uviesť význam SNP - napísať krátku úvahu o každodennom živote obyvateľstva v Slovenskej republike 	
Povojnový svet	Rozdelený svet Život v rozdelenom svete	Zoznámiť žiakov s vývojom v rozdelenom svete po druhej svetovej vojne	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory - rozlíšiť život za železnou oponou - rozpoznať zmeny v rozdelenom svete 	10

			<ul style="list-style-type: none"> - porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život - opísať dôsledky 2. svetovej vojny - uviesť príčiny vzniku dvoch mocenských blokov - dokumentovať proces sovietizácie strednej a východnej Európy - charakterizovať studenú vojnu, - opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy - opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre - vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinárodných korporácií - zaujať stanovisko k procesu	
--	--	--	---	--

	Podoby totality		<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pád železnej opony a " nežnú revolúciu" - vymenovať pozitíva a negatíva socializmu 	
Slovenská republika 1993	Nežná revolúcia	Oboznámiť žiakov s priebehom vzniku SR a s významom jej vstupu do európskych štruktúr	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky - opísať vznik Slovenskej republiky - uviesť výhody a nevýhody vstupu Slovenska do NATO a EÚ - zhodnotiť prijatie eura 	4
Súčasný svet	Doba premien	<p>Naučiť žiakov pomenovať globálne</p> <p>Problémy ľudstva v súčasnosti, primerane vysvetliť ich príčiny</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného 	8

	Koniec rozdeleného sveta		sveta - uviesť výhody a nevýhody zjednocovania Európy - hľadať dôvody vzniku terorizmu vo svete	
	Fenomény súčasnosti		- zaujať stanovisko k teroristickým útokom - zistiť príčiny globálneho otepľovania - rozlíšiť výhody a nevýhody internetu.	

Zdroje : Dejepisné vyučovanie vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti. V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho ako vyučuje dejepis a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý má na hodinách dejepisu aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde príliehavý historický materiál je možné nájsť. Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novin a časopisov, karikatúry, grafy a pod). Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie z dejepisnou problematikou. V tomto procese je veľmi významná úloha učiteľa, ktorý by mal byť skôr príjemným radcom a usmerňovateľom než prísny a neoblomným „staromódnym“ učiteľom. Za zmysluplné a efektívne vyučovanie dejepisu považujeme také vyučovanie, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín

- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní dejepisu využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov geografia, náuka o spoločnosti, slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

KOVÁČ, Dušan., KRATOCHVÍL, V., KAMENEC, I., TKADLEČKOVÁ, H.: Dejepis pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník s osemročným štúdiom. Bratislava: Orbis pictus istropolitana, 2012.

Odporúčaná:

Pavel Dvořák: Zlatá kniha Bratislavy

Denník Anny Frankovej

Okná do sveta: Stroje, ktoré zmenili náš život

Hodnotenie: Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom (poradie vyjadruje stupeň dôležitosti jednotlivých foriem):

1. písomné testy z opakovania tematických celkov (čas trvania 25 - 30 minút)
2. individuálne ústne skúšanie
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti z historickej faktografie, chronológie pojmov
4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

S požiadavkami na hodnotenie jednotlivými klasifikačnými stupňami budú žiaci oboznámení v úvodných hodinách.

5. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín

Historikova dielňa	Osobitosti historikov- ho poznávania	Informovať žiakov o význame práce historika o historických metodách, prameňoch a periodizácii dejín	<u>Žiaci sú schopní:</u> porovnať metódy historiografie s metódami exaktných vied, <i>uvedomiť si hranice objektivít historika</i> rozpoznať rôzne druhy prameňov <i>zostaviť chronologickú a syn-chronnu tabuľku v kontexte svojho regiónu,</i> špecifikovať postupne súbor adekvátnych otázok k školskému historickému prameňu, <i>používať periodické termíny - medzníky.</i>	6
	Historické pramene			
V údolí veľkých riek			<u>Žiaci vedia</u> Analyzovať príčiny vzniku starovekých civilizácií Špecifikovať ich civilizačný rozvoj Charakterizovať prírodné zdroje Analyzovať kultúrne výdobytky Charakterizovať spoločnosť Zhodnotiť význam pre súčasnosť	4
Stopy antiky	Odkaz starovekých civilizácií Ich kultúra a umenie a odkaz pre dnešok	Vyzdvihnúť rozvoj starovekých civilizácií ich prínos pre európsku civilizáciu	<u>Žiaci vedia:</u> uviesť znaky priamej demokracie <i>analyzovať oslavnú reč Perikla nad hrobmi padlých</i>	8
	Odkaz antiky	Vyzdvihnúť civilizačný		
	Antický človek	prínos antiky a kres-		
	Kresťanstvo	ťanstva k európskej civilizácii		

			<p>analyzovať Tukydidovu a Plutarchovu charakteristiku Perikla ako politika</p> <p><i>porovnať antickú demokraciu s modernou demokraciou</i></p> <p>špecifikovať podmienky vzniku kresťanstva v období rímskeho cisárstva</p> <p><i>zhodnotiť význam kalokagatie pre súčasnosť</i></p> <p>porovnať politický systém aténskej demokracie a rímskej republiky - zovšeobecniť civilizačný odkaz antiky pre súčasnosť</p>	
Stopy stredoveku	Feudalizmus	Žiaci získajú poznatky	<p><u>Žiaci sú schopní:</u></p> <p>identifikovať sociálnu štruktúru spoločnosti v období raného a vrcholného stredoveku</p> <p><i>charakterizovať pomery stredovekého štátu</i></p> <p>nakresliť graf lénnych vzťahov a rozlíšiť pojmy vazal, poddaný</p> <p><i>uviesť príčiny napätia medzi svetskou a cirkevnou mocou</i></p> <p>odhaliť vzťahy medzi mestom a dedinou</p> <p><i>vymenovať špecifické znaky kráľovského mesta a vysvetliť pojem privilégium</i></p> <p>uviesť dôsledky Veľkej schizmy</p>	7
	Stredoveký človek	o novom spôsobe or-		
	Kultúra stredoveku	ganizácie spoločnosti		
		feudalizme a o živote ľudí v stredoveku		

			vystihnúť spoločné a rozdielne	
			<i>znaky kresťanstva a islamu</i> vysvetliť pojem reconquista <i>porovnať postavenie panovníka západnej Európy s Byzantskou ríšou</i>	
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotlini	Velká Morava <hr/> Život našich predkov	Zoznámiť žiakov o predkoch Slovákov, o ich spôsobe života a presťahovaní sa do Karpatskej kotliny	<u>Žiaci vedia:</u> vymenovať najstaršie národy v Karpatskej kotlini <hr/> <i>vymedziť pravlasť Slovanov</i> rozpoznať migračné prúdy Slovanov <hr/> <i>charakterizovať slovansko-avarské spolužitie</i> vyberať z Fredagarovej kroniky informácie a Samovi a jeho ríši <hr/> <i>opísať život na slovanskom hradisku</i> vysvetliť okolnosti vzniku Veľkej Moravy <hr/> <i>odhaliť príčiny a dôsledky napätia medzi Mojmírom a Pribinom, Rastislavom a Svätoplukom</i> charakterizovať vzťahy medzi Veľkou Moravou a Franskou ríšou <hr/> <i>opísať pôsobenie Konštantína a Metoda na Veľkej Morave</i> analyzovať list Rastislava	7

			Michalovi III	
Uhorské kráľovstvo	Formovanie Uhorského štátu	Žiaci sa zoznámia so vznikom Uhorska a prínose Slovákov v	<u>Žiaci sú schopní</u> opísať proces formovania Uhorského kráľovstva	8
	Slováci v Uhorsku	tom procese, fungovaní štátu, etnickom zložení Uhorska a o kul-	<i>poznávať postupný proces začleňovania územia Slovenska do Uhorského kráľovstva</i>	
	Spôsob fungovania a organizácia štátu	túre a vzdelanosti jeho obyvateľov	analyzovať Ponaučenia kráľa Štefana synovi Imrichovi	
	Uhorsko vo vzťahu k českému a poľskému kráľovstvu, vzdelanosť a kultúra uhorského stredoveku		<i>uviesť výhody a nevýhody mnohonárodnostného Uhorského štátu</i>	
			zhodnotiť význam Zlatej Buly	
			<i>analyzovať Privilegium pro Slavis ako dôkaz formovania slovenskej etnickej identity</i>	
			uviesť dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska	
			<i>analyzovať mestské privilégia na príkladoch stredovekých miest</i>	
			rozlíšiť pojmy poddaný, nevoľník	
			<i>vysvetliť okolnosti vzniku nevoľníctva v Uhorsku</i>	

			<p>zostaviť plán trasy po slovenskej gotickej ceste</p> <p><i>zostaviť obrazový materiál architektonických pamiatok zo slovenskej gotickej cesty</i></p> <p>uviesť dôsledky husitských vpádov do Uhorska</p> <p><i>identifikovať sociálnu štruktúru uhorského kráľovstva</i></p> <p>opísať postavenie uhorských magnátov</p> <p><i>zhodnotiť kultúrny rozvoj Uhorska za vlády Mateja Korvína</i></p>	
Odkaz novoveku	<p>Novoveké myslenie a kultúra</p> <p>Novoveký človek</p> <p>Premeny novovekého štátu</p> <p>Vláda z vôle občana</p> <p>Revolúcia bez mantinelov</p>	<p>Vzdelat' žiakov tak, aby vedeli vysvetliť a pochopiť nové filozofické a vedecké myšlienky, novú organizáciu štátu a jeho častí</p>	<p>Žiaci vedia:</p> <p>vysvetliť pojem kníhtlač</p> <p><i>zhodnotiť význam khíhtlače pre človeka raného novoveku a človeka súčasnosti</i></p> <p>uviesť pozitíva a negatíva slobodného šírenia myšlienok</p> <p><i>porovnať možnosti slobody prejavu v stredoveku a novoveku</i></p> <p>vysvetliť pojmy humanizmus a renesancia</p> <p><i>vytvoriť mentálnu mapu pojmov, ktoré súvisia so stredovekým a novovekým myslením</i></p> <p>na základe analýzy prameňov vysvetliť príčiny a dôsledky re-</p>	14

formácie
<i>ukázať na mape smery šírenia reformácie v Európe</i>
vysvetliť hlavné dôsledky reformáčného procesu
<i>vysvetliť rozhodnutia Tridentského- ho koncilu v kontexte reakcie katolíckej cirkvi na reformáciu</i>
charakterizovať na základe písomných prameňov činnosť jezuitov
<i>vysvetliť výrok I.Kanta: "Osvietenstvo je vykročením človeka z nerozumnosti zavinenej ním samotným"</i>
pochopiť na základe koncepcie základných ľudských práv zmenu vnímania človeka osvietenstva a stredoveku
<i>pochopiť spojenie medzi osvietenstvom a snahou o reformu spoločnosti</i>
V jednoduchých bodoch sformulovať krátky životopis mešťanajiteľa manufaktúry
<i>pochopiť význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a ranonovovekej spoločnosti</i>
vytvoriť porovnávaciu tabuľku

			<p>základných znakov absolutizmu a parlamentizmu</p> <p><i>pochopiť základné príčiny napätia medzi absolutistickým panovníkom a nastupujúcim meštianskym stavom</i></p> <p>analyzovať Habeas corpus act a Bill of rights</p> <p><i>aplikovať svoje poznatky o ľudských právach analýzou Deklarácie nezávislosti USA</i></p> <p>identifikovať vzťah medzi Deklaráciou práv človeka a občana a Deklaráciou nezávislosti USA</p> <p><i>definovať základné pojmy francúzskej revolúcie : národné zhromaždenie, republika, jakobínsky teror</i></p> <p>na základe analýzy Deklarácie práv človeka a občana a Zákona</p> <p>o podozrivých posúdiť klady a zápory revolúcie</p>	
Habsburská monarchia v novoveku	<p>Koniec stredovekého Uhorska</p> <p>Turci v Uhorsku</p> <p>Človek osvietenstva</p> <p>Habsburgovci v európskej politike</p>	<p>Žiaci budú schopní pochopiť a vysvetliť historický rozvoj Uhorska v novoveku</p>	<p><u>Žiaci sú schopní:</u></p> <p>uviesť politické, hospodárske a sociálne zmeny po nástupe Habsburgovcov na uhorský trón</p> <p><i>identifikovať dôležité medzníky vojen s Turkami</i></p> <p>zakresliť do obrysovej mapy nové územné členenie Uhorska</p> <p><i>uviesť dôsledky tureckej prítom-</i></p>	12

			<i>nosti v Uhorsku</i>
			na jednom príklade uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní
			<i>porovnať proces reformácie a protireformácie v Uhorsku s kontextom Európy</i>
			analýzou Satumarského mieru zhornotia jeho význam pre uhorskú šľachtu a Habsburgovcov
			<i>porovnávať osvietenský absolutizmus a absolutizmus</i>
			uviesť najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II.
			<i>zhodnotiť život roľníka po zrušení nevoľníctva v Uhorsku</i>

Rozširujúce učivo

Tematické celky:

- Po dejepisných a zemepisných stopách regiónu** (významné kultúrne pamätihodnosti: kostoly, kaštiele, zámky, hrady, parky, chránené územia, knižnice, múzeá, galérie, pamätné tabule, významné osobnosti)
- Johann Gutenberg alebo na počiatku mediálneho sveta** (vynález a rozvoj písma, vynález kníhtlače, vydávanie kníh, novín, rozhlas, televízia, počítač, internet).

Zdroje:

Dejepisné vyučovanie na gymnáziu vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti. V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho ako vyučuje dejepis a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý na hodinách dejepisu má aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a

vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť. Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novin a časopisov, karikatúry, grafy a pod). Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie z dejepisnou problematikou. V tomto procese je veľmi významná úloha učiteľa, ktorý by mal byť skôr príjemným radcom a usmerňovateľom než prísny a neoblomným „staromódnym“ učiteľom. Za zmysluplné a efektívne vyučovanie dejepisu považujeme také vyučovanie, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní dejepisu využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov geografia, náuka o spoločnosti, estetická výchova, slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

BADA, M. a kol. Dejepis pre prvý ročník gymnázií a SŠ. SPN, Bratislava 2011.

Odporúčaná:

A.Špiesz: Dejiny Slovenska, Perfekt, Bratislava, 1992.

Kronika ľudstva

Kronika Slovenska 1

Ilustrované dejiny sveta

Kamenický, M. a kol.: Lexikón svetových dejín. Bratislava 1997.

Kučera, M.: Slovensko v dobách stredovekých. Bratislava, 1985.

Škvarna, D. a kol.: Lexikón slovenských dejín. Bratislava 1999.

časopis Historická revue

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom (poradie vyjadruje stupeň dôležitosti jednotlivých foriem):

1. písomné testy z opakovania tematických celkov (čas trvania 25 - 30 minút)
2. individuálne ústne skúšanie
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti z historickej faktografie, chronológie pojmov
4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

S požiadavkami na hodnotenie jednotlivými klasifikačnými stupňami budú žiaci oboznámení v úvodných hodinách.

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Zrod modernej doby a nacionalizmus	Stabilita vs. zmena Premeny spoločnosti Národný štát	Žiaci získajú poznatky o 1. fr. cisárstve a o Napoleonových výbojoch. Budú vedieť char. Európsku rovnováhu po Viedenskom kongrese, priemyselnú revolúciu a ideológie 19. storočia.	Žiaci sú schopní: - opísať okolnosti vzniku 1. fr. cisárstva - analyzovať Code Civil - zhodnotiť vnútornú politiku Napoleona Bonaparte - zostaviť poradie najdôležitejších výbojov Napoleona na časovej priamke - identifikovať najdôležitejšie zahranično-polit. aktivity Napoleona - posúdiť kontroverznosť osobnosti Napoleona	14

			<p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniť význam Viedenského kongresu - vysvetliť úlohu Svätej aliancie <p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať význam priemyselnej revolúcie, technické inovácie, industrializáciu, urbanizáciu - pochopiť nástup industriálnej spoločnosti ako i následnú premenu agrárnej spoločnosti - určiť výrobné odvetvia, ktoré sa vďaka priemys. revolúcii radikálne zmenili - definovať zásadnú premenu európskej spoločnosti v 19. st. - zdôvodniť prečo je 19. st. storočím tzv. ideológií - opísať zmeny v živote moderného človeka - zhodnotiť život kapitalistu (podnikateľa, robotníka, žien, detí v 19. st.) - porovnať spôsob života v meste a na	
--	--	--	--	--

			<p>dedine v 19. st. s predchádzajúcimi obdobiami</p> <p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopiť historický význam vzniku národných štátov - porovnať spôsob zjednotenia Nemecka a Talianska - posúdiť rozdiel medzi národným hnutím a nacionalizmom 	
<p>Moderný slovenský národ</p>	<p>Moderné politické prúdy, človek moderného veku</p> <p>Tri generácie národne uvedomelých vzdelancov</p> <p>Slováci v revolúcii 1848/49</p>	<p>Žiaci získajú informácie o procese formovania moderného slovenského národa.</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniť proces formovania moderného slovenského národa - identifikovať jednotlivé etapy formovania slovenského národa - charakt. znaky slov. národ. hnutia - analyzovať historickú úlohu troch generácií slovenských národne uvedomelých dejateľov – identifikovať spoločné a rozdielne spôsoby, ale i výsledky v činnosti slov. vzdelancov - uviesť dôvody nevyhnutnosti kodifikácie spisovného jazyka – vysvetliť na konkrétnych udalostiach posun od jazykovo kultúrnych 	14

			<p>ku politickým aktivitám – charakt. maďarské národné hnutie (L. Kossuth)</p> <p>- zhodnotiť Štúrov polit. program</p> <p>- opísať historickú úlohu revolučného roku 1848 v Rakúskej monarchii</p> <p>-</p> <p>identifikovať spoločné znaky revolúcií 1848/49 v Európe</p> <p>- zhodnotiť revolučné roky 1848/49 a boj Slovákov za národné práva</p> <p>- analyzovať prvý politický program Slovákov – Žiadosti národa slovenského</p> <p>- hodnotiť výsledky revolučných rokov 1848/49 z pohľadu jednotlivých spoločenských vrstiev, žijúcich v Rakúskej monarchii</p>	
<p>Európska expanzia</p> <p>1492 - 1914</p>	<p>Objavitelia, dobyvatelia</p> <p>Kolónie, impérium</p>	<p>Informovať žiakov o objavných plavbách a o rozdelení kolónií. Uvedomia sa potrebu vzájomného rešpektovania rôznych kultúr.</p>	<p>Žiaci vedia:</p> <p>- opísať predpoklady a príčiny rozmachu zemepisných objavov v 15. storočí</p> <p>-</p> <p>zostaviť chronologickú tabuľku objavných plavieb</p> <p>- identifikovať trasy</p>	12

	<p>Objavitelia a objavení</p>		<p>putovania najvýznamnejších moreplavcov</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť pozitívne a negatívne stránky výsledkov zámorských objavov - pochopiť okolnosti vzniku koloniálnych ríší - charak. význam kolónií - posúdiť vzťah objaviteľov (dobyvateľov) s objavenými - objasniť na vybraných príkladoch vzťah kolonizátorov a kolonizovaných - oboznámiť sa s konkrétnymi prejavmi netolerantnosti a odporu v kontexte koloniálnej expanzie - uviesť kľúčové európske mocnosti a osobnosti, ktoré sa zaslúžili o zámorské objavy - identifikovať pomocou mapy objavené a dobývané územia - pochopiť nevyhnutnosť tolerantného rešpektovania iných kultúr, iných národov, 	
--	-------------------------------	--	--	--

			<p>iného spôsobu správania sa</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť okolnosti vzniku svetového trhu a svetového obchodu - vysvetliť na konkrétnych príkladoch zmenu životného štýlu pod vplyvom európskej expanzie <p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať rozdelenie kolónií európskych veľmocí na začiatku novoveku - porovnať rozdelenie kolónií európskymi veľmocami na konci 19. st. a na začiatku 20. st. - zdôvodniť záujem o nové územné prerozdelenie sveta v závere 19. a na začiatku 20. st. 	
<p>Od koncertu veľmocí k prvej svetovej vojne</p>	<p>Zápas o veľmocenské postavenie</p>	<p>Zoznámiť žiakov s charakteristickými znakmi imperializmu, s predpokladmi vzniku veľmocenských blokov, s príčinami a dôsledkami regionálnych konfliktov na prelome 19. a 20. st.</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopiť príčiny zlyhania európskej rovnováhy určenej Viedenským kongresom - opísať znaky monopolistického kapitalizmu (imperializmu), ako produktu modernej doby závere 19. storočia - zhodnotiť pomocou 	<p>12</p>

			<p>klúčových udalostí situáciu veľmocenskej politiky v druhej polovici 19. st. (Anglicko, Francúzsko, Turecko, Rusko, Rakúsko, USA, Japonsko)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť okolnosti vzniku veľmocenských blokov v závere 19. st. - porovnať ciele Trojspolku a Dohody - zhodnotiť zásadné regionálne konflikty záveru 19. st. a na začiatku 20. st., ktoré urýchlili vznik prvej svetovej vojny - identifikovať vplyv nerovnomerného vývoja jednotlivých štátov na aktuálnu medzinárodnú situáciu - analyzovať príčiny napätia a konfliktov medzi štátmi na začiatku 20. storočia 	
Slováci v Rakúsko-Uhorsku	Mnohonárodná monarchia Politické aktivity Slovákov	Žiaci sa naučia charakterizovať Habsburskú monarchiu v období dualizmu, budú vedieť opísať politické aktivity Slovákov v druhej polovici 19. st.	<p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať cestu Habsburskej monarchie k dualizmu - zhodnotiť spôsob fungovania monarchie po vzniku Rakúsko-Uhorska - uviesť spoločné a rozdielne mocenské inštitúcie v monarchii - vysvetliť postavenie Slovenska a Slovákov 	14

	<p>Premeny Slovenska</p>		<p>v monarchii</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť politické aktivity Slovákov v druhej polovici 19. st. - analyzovať Memorandum národa slovenského a porovnať ho so Žiadosťami národa slovenského - uviesť význam založenia Matice slovenskej - identifikovať Starú a Novú školu v prostredí slovenských národne uvedomelých vzdelancov - rozpoznať okolnosti a ciele prvých politických strán na Slovensku - osvojiť si poznatky o významných osobnostiach slovenského politického, kultúrneho, hospodárskeho života v 2. polovici 19. st. - charakterizovať rozdielnosť národnostných pomerov v rakúskej a uhorskej časti monarchie - analyzovať príčiny a dôsledky černovskej tragédie 	
--	--------------------------	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať modernizáciu monarchie v druhej polovici 19. st. - opísať priebeh a výsledky industrializácie Uhorska v druhej polovici 19. st. - porovnať spôsob života v meste a na dedine v monarchii koncom 19. a na začiatku 20. st. s predchádzajúcimi historickými obdobiami - objasniť príčiny vyst'ahovalectva - charakterizovať význam Slovákov v USA - oboznámiť sa s osobnosťami amerických Slovákov 	
--	--	--	---	--

Zdroje:

Dejepisné vyučovanie na gymnáziu má umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ má aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese objavovania, vytvárania poznatkov z uplynulých období. Má vytvárať možnosti na prácu malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ má zabezpečiť historický materiál, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde je možné nájsť potrebný historický materiál. Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novin a časopisov, karikatúry, graf a pod.) Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie s dejepisnou problematikou. Vyučovanie dejepisu má zabezpečiť:

- chronologické preberanie učiva
- synchrónne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín

Vo vyučovaní dejepisu je potrebné využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov geografia, náuka o spoločnosti, estetická výchova, slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov, zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

BOCKOVÁ, A. a kol.: Dejepis pre 2. ročník gymnázií a SŠ. Bratislava : SPN, 2012.

Odporúčaná literatúra:

BĚLINA, P. a kol.: Dějiny evropské civilizace II. Praha : Paseka, 1997.

KŘIVSKÝ, P. a kol.: Věk starý a nový. Praha, 1985.

KOVÁČ, D. Dejiny Slovenska. Praha : Lidové noviny, 1998.

ŠPIESZ, A.: Dejiny Slovenska. Bratislava : Perfekt, 1992.

KAMENICKÝ, M. a kol.: Lexikón svetových dejín. Bratislava, 2003.

ŠKVARNA, D. a kol.: Lexikón slovenských dejín. Bratislava, 1999.

Dejiny Európy. Bratislava : Mladé letá, 1992.

BUTVIN, J. – KOSTICKÝ, B. – VARTÍKOVÁ, M.: Dejiny Slovenska slovom i obrazom. Martin, 1981.

TIBENSKÝ, J.: Dejiny vedy a techniky na Slovensku. Martin, 1977.

Časopis Historická revue.

Hodnotenie:

Predpoklady pre hodnotenie budú získavané nasledovným spôsobom:

1. písomné testy z opakovania tematických celkov.
2. individuálne ústne skúšanie
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti historickej faktografie, chronológie pojmov
4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

7. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma- obsah	Cieľ	Výstup spôsobilosti	Poč. Hod.
Prvá svetová	Zákopová vojna	Žiaci pochopia prí-	Žiaci sú schopní:	5

<p>vojna</p>	<p>Versailleský systém</p>	<p>činy 1.svetovej vojny, získajú informácie</p> <p>o živote v zákopoch a v zázemí, o využití vedeckých vynálezov vo vojne a geopolitických výsledkoch 1. svetovej vojny</p>	<p>-zovšeobecniť príčiny 1. svetovej vojny,</p> <p>-porozumieť zákopovej forme boja na konkrétnych príkladoch,</p> <p>-opísať život v zázemí,</p> <p>-identifikovať zmeny v spôsoboch boja vďaka novým vedecko-technickým vynálezom,</p> <p>-zostaviť sprievodcu po cintorínoch, resp, pomníkoch, či pamätných tabuliach obetiam 1. svetovej vojny v mieste svojho bydliska,</p> <p>-zdôvodniť pomenovanie vojny 1. svetová,</p> <p>-zhodnotiť geopolitické výsledky 1. svetovej vojny</p>	
<p>Slováci a vznik ČSR</p>	<p>Slovenská spoločnosť počas 1. svetovej vojny</p> <p>Cesta k československému štátu</p>	<p>Zoznámiť žiakov s československým odbojom a historickým významom vzniku 1. ČSR</p>	<p>Žiaci vedia:</p> <p>-opísať situáciu na Slovensku počas 1. vojny,</p> <p>-zhodnotiť pomocou mentálnej mapy medzníky domáceho a zahraničného odboja,</p> <p>-objasniť úlohu československých légii v kontexte s 1. svetovou vojnou,</p> <p>-identifikovať významné osobnosti československého odboja,</p> <p>-analyzovať a následne hodnotiť Clevelandskú a Pittsburskú dohodu, Washingtonskú</p>	<p>4</p>

			<p>a Martinskú deklaráciu,</p> <p>-porovnať z hľadiska spoločných a rozdielnych znakov uvedené dokumenty,</p> <p>-zhodnotiť historický význam vzniku 1. ČSR</p>	
<p>Na ceste k druhej svetovej vojne</p>	<p>Podoby totality a demokracie</p>	<p>Žiaci sa zoznámia s podstatou totalitných a demokratických režimov v medzivojnovom období</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>-charakterizovať okolnosti nástupu bolševického režimu,</p> <p>-opísať fungovanie komunistickej totality v medzivojnovom ZSSR,</p> <p>-vysvetliť vznik fašistického totalitného systému,</p> <p>-identifikovať spoločné a rozdielne znaky fašizmu a nemeckého národného socializmu,</p> <p>-objasniť úlohu propagandy totalitných režimov,</p> <p>-charakterizovať medzivojnové moderné demokratické systémy,</p> <p>-zhodnotiť klady a nedostatky medzivojnových demokratických systémov,</p> <p>-objasniť pomocou mentálnej mapy spôsob fungovania demokratických a totalitných systémov medzivojnovovej Európy,</p> <p>-zhodnotiť pozíciu ľudských a občianskych práv v medzivojnovom období,</p> <p>-vysvetliť pojmy: rasizmus, antisemitizmus, xenofóbia, extrémizmus</p>	<p>10</p>

Druhá svetová vojna	Druhá svetová vojna	Oboznámiť žiakov s príčinami, priebehom a výsledkami druhej svet. vojny	<p>Žiaci dokážu:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analyzovať príčiny 2. svetovej vojny, -opísať ťažiskové medzníky z priebehu 2. svetovej vojny, -vysvetliť historickú úlohu protifašistickej koalície, -pochopiť, čo spájalo a čo rozdeľovalo členov Veľkej trojky, -opísať formy a výsledky protifašistického odboja, -vysvetliť okolnosti vzniku a realizáciu holokaustu, -spoznávať pomocou mapy Európy koncentračné tábory, -zhodnotiť pomocou konkrétnych príkladov úlohu vedy a techniky v totálnej vojne, -zdôvodniť historické miesto etnických čistiek následkom ukončenia 2. svetovej vojny, -porovnať 2. svetovú vojnu s 1. svetovou vojnou, -zdôvodniť poslanie a význam OSN 	8
Konflikt ideológií	Studená vojna	Informovať žiakov o studenej vojne a jej hlavných konfliktoch, charakterizovať dekolonizáciu	<p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť pojem studená vojna na základe dokumentov: Churchillov prejav vo Fultone, Marshallovo plánu a Trumanovej doktríny, -porovnať fungovanie politického a ekonomického systému 	6

	Krízy v sovietskom bloku		<p>rozdeleného sveta na východný a západný blok,</p> <p>-uviesť príklady krízových javov vo východnom bloku,</p> <p>Objasniť najzávažnejšie obdobia studenej vojny,</p> <p>-opísať postavenie tretieho sveta v druhej polovici 20. storočia,</p> <p>-zhodnotiť proces dekolonizácie v druhej polovici 20. storočia</p>	
Premeny Československa	Medzivojnové Československo a Slováci	Zoznámiť žiakov so životom Slovákov v medzivojnovom Československu, v období Slovenskej republiky a v komunistickom Československu	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>-zostaviť sprievodcu po cintorínoch a pamätných tabuliach obetiam 2. svetovej vojny napr. v oblasti svojho regiónu,</p> <p>-porozumieť medzníkom histórie ČSR, vysvetliť vnútornú a zahraničnú politiku,</p> <p>-zhodnotiť politický systém medzivojnového Československa,</p> <p>-porovnať hlavné prúdy slovenskej politickej scény medzivojnového obdobia,</p> <p>-analyzovať prejavy čechoslovakizmu, centralizmu, autonomizmu,</p> <p>-opísať hospodársky systém Slovenska v medzivojnovom období,</p> <p>-charakterizovať osobnosti politického a kultúrneho života v medzivojnovovej ČSR,</p> <p>-porozumieť historickému miestu Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže,</p> <p>-opísať autonómiu a vznik Slovenského štátu,</p> <p>-zostaviť kalendárium</p>	24

	<p>Slovenská republika (1939-1945)</p>		<p>najdôležitejších vnútropolitických udalostí Slovenskej republiky v období 1939-1945,</p> <ul style="list-style-type: none"> -zhodnotiť medzinárodné postavenie Slovenskej republiky, -objasniť riešenie židovskej otázky v období Slovenskej republiky, -analyzovať Židovský kódex, -opísať historický význam Slovenského národného povstania, -uviesť formy a spôsoby protifašistického odboja na území Slovenskej republiky, -vyhľadať príklady účasti Slovákov na bojiskách 2. svetovej vojny, -opísať každodenný život obyvateľov Slovenského štátu, -opísať hospodársky a kultúrny život v Slovenskej republike, -opísať priebeh oslobodenia Slovenska, Moravy a Čiech, -vysvetliť cestu povojnovej ČSR od ľudovej demokracie ku komunistickej totalite, -zhodnotiť historické miesto februárového prevratu v roku 1948, -objasniť príčiny a dôsledky začlenenia ČSR do sovietskeho bloku, -identifikovať podoby komunistickej totality v ČSR, -opísať existujúci odpor proti komunistickej totalite, -zhodnotiť historický význam obrodného procesu z roku 1968, -uviesť významných
--	--	--	--

	Slovensko v komunistickom Československu		<p>predstaviť obrodného procesu,</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť príčiny a dôsledky československej normalizácie, -opísať spôsoby fungovania každodenného života v období komunistickej totality v ČSSR 	
Integrácia Európy a vznik Slovenskej republiky	Pád železnej opony	Vyzdvihnúť prínos integrácie Európy	<p>Žiaci dokážu:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť príčiny a dôsledky pádu železnej opony v roku 1989 so zreteľom na nežnú revolúciu, -opísať proces integrujúcej sa Európy v 2. polovici 20. storočia, -zhodnotiť historický význam fungovania EU vzhľadom na klady, ale i nedostatky, -porovnať spoločné a rozdielne znaky jednotlivých európskych kultúr, -pochopiť nevyhnutnosť vzájomnej tolerancie a rešpektovania sa, napriek existujúcej inakosti, -uvedomiť si dôležitosť zachovania úcty k tradičným kultúrnym európskym hodnotám, -chápať, čo nás v Európe rozdeľuje, -hľadať, čo nás, inak rozdielnych, v dnešnej Európe môže spájať <p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť rozdelenie ČSFR v roku 1993 na 2 samostatné štáty, -zhodnotiť historický význam vzniku Slovenskej republiky v roku 1993, -oboznámiť sa s významnými osobnosťami a udalosťami suverénnej Slovenskej republiky 	9

	Samostatná a suverénna Slovenská republika	Poukázať na význam vzniku Slovenskej republiky	od roku 1993 po súčasnosť, -zhodnotiť význam začlenenia SR do Európskeho integračného procesu, -posúdiť dôležitosť zachovania národných tradícií v európskom kontexte, -identifikovať aktuálne zmeny súčasného sveta na konkrétnych príkladoch (informačná explózia, mediálny svet, globálna dedina), -spoznávať tie vývojové trendy súčasného sveta, ktoré ohrozujú ľudstvo (terorizmus, ekológia)	
	Globalizácia	Zhodnotiť negatívne a pozitívne stránky globalizácie		

Zdroje:

Dejepisné vyučovanie na gymnáziu má umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ má aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese objavovania, vytvárania poznatkov z uplynulých období. Má vytvárať možnosti na prácu malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ má zabezpečiť historický materiál, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde je možné nájsť potrebný historický materiál. Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novín

a časopisov, karikatúry, graf a pod.) Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie s dejepisnou problematikou. Vyučovanie dejepisu má zabezpečiť:

- chronologické preberanie učiva
- synchrónne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín

Vo vyučovaní dejepisu je potrebné využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov geografia, náuka o spoločnosti, estetická výchova, slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používajú aj skupinovú prácu žiakov, zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

LETZ, R. a kol.: Dejepis pre 3. ročník gymnázií a SŠ. Bratislava: SPN, 2013.

Odporúčaná:

DAMANKOŠ, M.: Svetové dejiny III. Bratislava: Eurolitera, 2005.

BUDAJ, M.: Slovenské dejiny II. Bratislava: Eurolitera, 2009.

BĚLINA, P. a kol.: Dějiny evropské civilizace II. Praha: Paseka, 1997.

KŘIVSKÝ, P. a kol.: Věk starý a nový. Praha, 1985.

KOVÁČ, D.: Dejiny Slovenska. Praha: Lidové noviny, 1998.

ŠPIESZ, A.: Dejiny Slovenska. Bratislava: Perfekt, 1992.

KAMENICKÝ, M. a kol.: Lexikón svetových dejín. Bratislava, 2003.

ŠKVARNA, D. a kol.: Lexikón slovenských dejín. Bratislava, 1999.

Hodnotenie:

Predpoklady pre hodnotenie budú získavané nasledovným spôsobom:

1. písomné testy z opakovania tematických celkov.
2. individuálne ústne skúšanie
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti historickej faktografie, chronológie pojmov

4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

Učebné osnovy pre predmet

GEOGRAFIA

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet geografia v gymnaziálnom štúdiu rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Nadväzuje na učivo základnej školy. Pomáha správne chápať podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Ciele:

Cielom vyučovania je zvládnuť a správne vedieť využiť nadobudnuté geografické poznatky v praxi, vedieť využiť mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe ako základný zdroj informácií, vedieť správne interpretovať geografické informácie v rôznych formách (grafy, tabuľky, schémy, fotografie, filmy a. i.), vyhľadať, porovnať, posúdiť pravdivosť dostupných informácií o krajine z rôznych informačných zdrojov, rozumieť podstate rozmanitosti ľudskej spoločnosti a jej variabilným prejavom, vedieť zaujať postoj k najvážnejším otázkam existencie ľudstva na Zemi a ponúknuť vhodné riešenia, vedieť interpretovať zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek, vedieť komplexne posúdiť perspektívy rozvoja jednotlivých regiónov

Predmet má hodinovú dotáciu rozšírenú o jednu disponibilnú hodinu v 3. a vo 4. ročníku. Táto hodinová dotácia je venovaná na upevnenie učiva regionálnej geografie sveta v 3. ročníku a na upevnenie a prehĺbenie poznatkov z regionálnej geografie Slovenska vo 4. ročníku.

Ciele:

- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, auto-atlas, turistická a internetová mapa
- Pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme – vyhľadať potrebné informácie a použiť ich pre praktické potreby v bežnom živote
- Rozumieť grafom, diagramom, tabuľkám
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)
- Diskutovať o návrhoch
- Oceňovať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť

Kompetencie – spôsobilosti – výstup :

1. Rozvíjanie kompetencie pracovať s informáciami
2. Aplikovať poznatky o zákonitostiach premien krajiny
3. Pochopenie globálnych trendov vývoja spoločnosti na Zemi

4. Komunikatívnu kompetenciu – využívaním samostatných prejavov žiakov a používaním správnej geografickej terminológie
5. Viesť žiakov k vnímaniu odlišnosti medzi národmi , kultúrami a náboženstvami
6. Spoznávanie kultúr a zvykov obyvateľov rôznych štátov , vedie k akceptácii ich spôsobu života
7. vedieť pracovať s mapou , čítať , interpretovať
8. vedieť vyhotoviť projekt a prezentovať ho

Kompetencie – spôsobilosti – výstup z geografie v 1. ročníku:

- a) vysvetliť príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu
- b) zdôvodniť jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii
- c) uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii
- d) rozlíšiť pevninské, sopečné a koralové ostrovy Oceánie
- e) porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu
- f) určiť na mape polohu vybraného regiónu Austrálie a Ameriky
- g) zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Austrálie a Ameriky
- h) vysvetliť dôvody objavovania a osídľovania Ameriky a vysokého stupňa urbanizácie Austrálie
- i) zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy)
- j) rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva
- k) identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie a Ameriky a najdôležitejšiu poľnohospodársku plodinu
- l) posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie
- m) zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Austrálie a Ameriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape
- n) zdôvodniť pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom
- o) vysvetliť striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach
- p) zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí
- r) vysvetliť vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky
- s) zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike
- t) popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov
- u) zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky
- v) porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii
- y) zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa
- z) z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy)
- x) uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA

Tematické celky:

- Austrália a Océánia
- Polárne oblasti
- Amerika- Nový svet

Kompetencie – spôsobilosti – výstup z geografie v 3. ročníku:

- vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány)
- identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy
- vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy
- vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí
- zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy
- vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy
- porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi
- vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe
- uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy
- zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy
- zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy
- vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva
- zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve
- vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy,
- v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov
- porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch význam EÚ
- zaujať postoj kdvom závažným problémom Európy
- zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape
- zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete
- rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia

Tematické celky:

- Európa

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Na geografii sa budú využívať nasledovné metódy :

Motivačné metódy

Expozičné metódy

Aktivizujúce a rozvíjajúce metódy

Fixačné metódy

Diagnostické a klasifikačné metódy

Projektová metóda

Prezentačné metódy

Práca s mapou

Metódy:

- **rozhovor** – Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet
- **výklad**- Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet
- **vysvetľovanie** - Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet
- **demonštrácia** - Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet
- **práca s mapou, textom** - Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet
- **didaktické hry** - Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet
- **projektová metóda**- Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet
- **zážitkové učenie** – Amerika – Nový svet, Austrália a Oceánia
- **demonštrácia**- Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika – Nový svet

Formy :

Vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu)

- **individuálna práca** – Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika - Nový svet
- **hromadná práca** - Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika - Nový svet
- **skupinová práca** - Austrália a Oceánia, Amerika - Nový svet

Prierezové témy:

Environmentálna výchova, Tvorba projektu a prezentácia, Multikultúrna výchova, Mediálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj

Začlenenie prierezoých tém

Prierezová téma	Vzdelávacie stratégie
Multikultúrna výchova	Spolužitie domorodcov a prisťahovalcov. Multikultúrne mestá: Sydney, Melbourne, New York, San Francisco. Obyvateľstvo Ameriky Obyvateľstvo, Sídla, Problémy Európy
Mediálna výchova	Osobnosti Austrálie a Ameriky – N.Kidman, K. Minogue, C. Dion, B. Gates, B. Obama.... Obyvateľstvo, Sídla, Problémy Európy
Environmentálna výchova	Požiare, extrémne suchá a nedostatok vody v Austrálii. Tornáda a hurikány, sopky a zemetrasenia Ameriky, Výrub Amazonského pralesa, Problémy života vo veľkomestách Povrch, Podnebie, Vodstvo, Typy krajín Sídla, Hospodárstvo
Tvorba projektu	Zaujímavá príroda Austrálie, endemické druhy Cestujeme po Amerike. Povrch, Podnebie, Vodstvo, Typy krajín Sídla, Hospodárstvo, Cestovný ruch, Problémy Európy
Osobnostný a sociálny rozvoj	Austrália, Amerika – kultúra, veda, šport. Austrália, Amerika – spoločenské zvyky a tradície.

1. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín

<p>Austrália a Oceánia</p>	<p>Poloha a povrch Podnebie Vodstvo Austrália – kontinent prist'ahovalcov Hospodárstvo Austrálie Problémy obyvateľov Austrálie</p>	<p>Vedieť sa orientovať na mape , určovať geografickú polohu</p> <p>pohoria , vodstvo, púšte , rozmiestnenie obyvateľstva a sídel nerastné suroviny</p> <p>Poznať prírodné zákonitosti a odlišnosti Austrálie a Oceánie</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou</p> <p>Poznať vplyv prírodných procesov na život ľudí</p> <p>Vedieť diskutovať o problémoch obyvateľov Austrálie a Oceánie</p> <p>Vedieť vyhotoviť prezentácie a prezentovať</p>	<p>13</p>
<p>Polárne oblasti</p>	<p>Antarktída Arktída</p>	<p>Poznať odlišnosti polárnych oblastí</p> <p>Poznať prírodné zákonitosti , ktoré podmienili vznik polárnych oblastí</p> <p>Posúdiť význam polárnych oblastí</p>	<p>Vedieť sa orientovať na mape</p> <p>Diskutovať o problémoch polárnych oblastí</p> <p>Vedieť vyhotoviť prezentácie</p>	<p>3</p>
<p>Amerika</p>	<p>Poloha na Zemi Objavovanie svetadiela Členitosť pobrežia a povrchu Ameriky Vodstvo: rieky , jazerá Podnebie a typy krajín Zaujímavosti prírody Ameriky</p>	<p>Vedieť určiť polohu Ameriky</p> <p>Poznať názvy pohorí , riek , jazier</p> <p>Lokalizovať na mape prvky horizontálne a vertikálnej</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou</p> <p>Diskutovať o problémoch obyvateľstva</p> <p>Pracovať s číselnými</p>	<p>17</p>

	<p>Obyvateľstvo , jeho rôznorodosť a pestrosť života</p> <p>Sídla Ameriky</p> <p>Problémy života ľudí vo veľkých mestách</p> <p>Čím vyniká Amerika z hľadiska hospodárskych činností človeka</p> <p>Čím je výnimočná Kanada</p> <p>Čím sú výnimočné USA</p> <p>Čím sú výnimočné Mexiko a štáty strednej Ameriky a oblasti Karibiku</p> <p>Brazília</p> <p>Čím sú výnimočné Argentína a Laplatské štáty</p> <p>Čím sú výnimočné andské štáty</p> <p>Hlavné problémy Ameriky</p>	<p>členitosti</p> <p>Vedieť porovnať hustotu zaľudnenie</p> <p>Rôznorodosť obyvateľstva</p> <p>Vedieť vyčleniť jednotlivé štáty a charakterizovať ich</p>	<p>údajmi</p> <p>Prezentovať prírodné zaujímavosti Ameriky</p> <p>Prezentovať sídla , Kultúru , tradície</p>	
--	--	---	--	--

ZDROJE :

Učebnica geografie pre 1. ročník gymnázia s osemročným štúdiom / 2009 / Atlas sveta, mapy rôzneho typu, digitálne mapy
 Internet
 odborné časopisy, DVD a pohľadnice.

HODNOTENIE :

Bude prebiehať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy , tvorba prezentácií, aktivita na hodine.

Typ hodnotenia: známku

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať

primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	-	1
89% - 75%	-	2
74% - 50%	-	3
49% - 30%	-	4
29% - 0%	-	5

Hodnotiť sa bude:

- 1. Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
- 2. Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.
- 3. Samostatná práca žiakov, aktivita**
- 4. Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

2.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

TEMATICKÝ CELOK	TÉMA	CIEL	VÝSTUP SPOSOBILOSTI	POČET HODÍ
Afrika	Povrch	Vedieť opísať z mapy pobrežie a povrch Afriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky)	Vedieť určiť polohu Afriky ostatným kontinentom a oceánom	16
	Podnebie	Vedieť porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky	Zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští	
	Vodstvo	Vedieť vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia	Vedieť uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych zástupcov v jednotlivých krajinných pásmach	
	Typy krajín	podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva	Vedieť zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky	
	Obyvateľstvo Rozmiestnenie	Vedieť zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva Afriky	Vedieť uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike	
	Sídla	vedieť vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách	Vedieť v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy)	
	Hospodárstvo	Vedieť zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých		

	Cestovný ruch	<p>oblastí Afriky Vedieť uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky</p> <p>Vedieť zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a vedieť ich ukázať na mape</p>	<p>Vedieť určiť strediská s predpokladom rozvoja cestovného ruchu</p> <p>Vedieť uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky</p>	
Ázia	Povrch	<p>Vedieť opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky)</p> <p>Vedieť uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie Vedieť vysvetliť pojem cunami</p>	<p>Vedieť vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom</p> <p>Vedieť nájsť na mape a zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“)</p>	17
	Podnebie	<p>Vedieť vysvetliť monzúnové prúdenie, nebezpečenstvo tajfúnov Vedieť zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí</p>	<p>Vedieť lokalizovať monzúnové prúdenie v regiónoch Ázie, určiť v čom spočíva nebezpečenstvo tajfúnov</p>	
	Vodstvo	<p>Vedieť objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších</p>	<p>Vedieť lokalizovať a vymedziť na mape najväčšie rieky Ázie podľa veľkosti povodia, zaradiť ich do úmorí</p>	

		riek Ázie	a bezodtokových oblastí	
	Typy krajín	Vedieť zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín v Európe	Zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva v Ázii a v Amerike Vedieť uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych zástupcov v jednotlivých krajinných pásmach	
	Obyvateľstvo	Vedieť uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie	Vedieť zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva Ázie	
	Rozmiestnenie	Vedieť vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie	Podľa tematickej mapy vedieť ukázať na mape najredšie a najhustejšie osídlené regióny	
	Štruktúra obyvateľstva	Vedieť stručne charakterizovať a určiť rozdiely medzi náboženstvami: kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus	Vedieť opísať a zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľstva Ázie	
	Sídla	Vedieť porovnať rozmiestnenie obyvateľstva a hustotu zaľudnenia v rôznych oblastiach Ázie	Vedieť zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené Pomocou mapy vedieť vytvoriť zoznam 10 najväčších miest Ázie	

	Hospodárstvo Priemysel	Vedieť uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia	Vedieť vysvetliť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie	
Tematický celok	Téma	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
Európa	Povrch Cestovný ruch Podnebie	V rozvinutých a dvoch v menej rozvinutých štátoch Ázie Vedieť identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy. Vedieť vysvetliť pojem ázijské tigre Vedieť zdôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a vedieť ich ukázať na mape Vedieť zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Japonska a Indie v Ázii a vo svete	Vedieť popísať a jej regiónov Vedieť určiť dôsledky vysokej polohy a závislosti štátov z opísať oblasti Perzského pobrežia Európy z zálivu od Ťazby a mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) Vedieť určiť strediská cestovného ruchu Vysvetliť vplyv Vedieť uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov na juhozápade Ázie Vedieť uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov Jednotlivých regiónov Ázie	66

3. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

		rozloženie podnebných pásiem, zdôvodniť pojem kontinentalita	Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy	
	Vodstvo	Vedieť charakterizovať povodie, rozvodie, úmorie, uviesť príklady	Vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí	
	Typy krajín	Vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovanie povrchu Európy	Vedieť porovnať rozsah a polohu ľadovcov v minulosti a dnes	
	Vplyv človeka na krajinu	Zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín v Európe	Vedieť porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými regiónmi	
	Obyvateľstvo Rozmiestnenie	Vedieť porovnať rozmiestnenie obyvateľstva a hustotu zaľudnenia v rôznych oblastiach Európy	Vedieť zdôvodniť príčinu starnutia európskeho obyvateľstva Vedieť zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva Európy	
	Štruktúra obyvateľstva	Vedieť vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva Poznať náboženskú a národnostnú štruktúru obyvateľstva	Vedieť opísať a zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľstva Európy	

	Sídla	V obsahu tematickej mapy vedieť rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov	Vedieť vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie	
	Hospodárstvo	vedieť porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu		
	Poľnohospodárstvo	piatich rozlohou najväčších štátov Európy	Vedieť zdôvodniť nízky podiel zamestnaných v poľnohospodárstve	
	Priemysel			
	Doprava	zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a vedieť ich ukázať na mape	Vedieť určiť významné dopravné koridory a strediská cestovného ruchu	
	Cestovný ruch			
	Európska únia	Vedieť vysvetliť na konkrétnych príkladoch význam EÚ	Vedieť zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy	
	Problémy Európy			
	Oblasti Európy : Stredná Európa Západná Európa Severná Európa Južná Európa Juhovýchodná Európa Východná Európa	Vedieť rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia	Vedieť zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete Usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy	

			Vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy	
Tematický	Téma	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet

4. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

celok				hodín
Slovensko	<p>Poloha</p> <p>Povrch</p> <p>Podnebie</p> <p>Vodstvo</p>	<p>Vedieť zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy</p> <p>Vedieť identifikovať na mape najväčšie pohoria , nížiny a kotliny</p> <p>Vedieť zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska</p> <p>Vedieť vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek,</p> <p>Vedieť vysvetliť príčiny rozdielov v</p>	<p>Vedieť určiť hranice, susedné štáty (čítanie mapy)</p> <p>Vedieť určiť polohu a ukázať povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu a porovnať nadmorskú výšku podľa mapy</p> <p>Vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska</p> <p>Vymedziť podľa mapy povodia najvýznamnejších slovenských riek a zaradiť ich do úmorí</p> <p>Ukázať na mape jazerá, vodné nádrže, výskyt vybraných minerálnych a termálnych prameňov</p>	66

	<p>Rastlinstvo a živočíšstvo</p>	<p>množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska</p> <p>Vedieť uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch</p>	<p>Vedieť v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody</p> <p>Vedieť zdôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku</p> <p>v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy)</p> <p>Prezentovať vybrané chránené územie Slovenska</p>	
	<p>Ochrana prírody</p>	<p>poznať národné parky a výnimočné lokality zaradené do zoznamu UNESCO na území Slovenska</p>		

		<p>V časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska</p>	<p>Vedieť zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska</p>	
	História	<p>Vedieť vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov</p>	<p>Na základe tematickej mapy vedieť vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska</p>	
	Obyvateľstvo	<p>Vedieť zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska</p>	<p>Vedieť zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe</p>	
		<p>Vedieť porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru</p>	<p>Vedieť vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989</p> <p>V obsahu tematickej mapy vedieť rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska</p>	

		<p>priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska</p> <p>vedieť zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného</p> <p>vedieť zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape</p> <p>vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá</p> <p>Vedieť usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska</p>	<p>(„čítanie“ mapy)</p> <p>Vedieť zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska</p> <p>Vedieť porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku</p> <p>Vedieť porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné atri rozdielne črty v ich hospodárstve</p>	
	Hospodárstvo			
	Oblasti Slovenska			

5.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
<p>Geografia v praxi</p> <p>Zdroje poznávania v geografii</p>	<p>Mapa</p> <p>Súradnice na mapách</p> <p>Obsah mapy</p> <p>Tematická mapa a jej obsah</p> <p>Diagram</p> <p>Schéma</p> <p>Tabuľka</p> <p>Kartogram a kartodiagram</p> <p>GPS</p>	<p>Určiť polohu ľubovoľného bodu na Zemi pomocou geografických súradníc</p> <p>Získať údaje z rôznych tematických máp a použiť údaje pri riešení úloh</p> <p>Orientovať sa na mape</p> <p>Rozumieť a adekvátne používať údaje prezentované v GPS prístrojoch a navigátoroch.</p> <p>Porovnať využitie GPS s mapou v každodennom živote</p>	<p>Diskutovať o možnostiach uplatnenia geografických informácií v každodennom živote.</p> <p>Tvorivo využívať geografické poznatky v rôznych grafických podobách (obsah tematickej mapy, tabuľky, schémy, diagramy, kartogramy, kartodiagramy),</p> <p>Rozlíšiť informačné zdroje (dôveryhodné, menej dôveryhodné, nedôveryhodné), Vyhľadať a interpretovať štatistické údaje, fakty a dôležité skutočnosti z dôveryhodných informačných zdrojov</p> <p>Orientovať sa s mapou v krajine alebo plánom v meste <i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Ochrana človeka a zdravia</i></p>	3

			<i>Tvorba projektu a prezentácia</i>	
Mapovanie Zeme	<p>Glóbus</p> <p>Kartografické zobrazenia</p> <p>Skreslenie</p> <p>Obsah mapy</p> <p>Legenda</p> <p>Mierka mapy</p> <p>GPS navigátor</p>	<p>Poznať spôsoby, ktorými zobrazujeme zemský povrch do roviny</p> <p>Vysvetliť príčiny vzniku skreslenia a jeho prejavy</p> <p>Zhodnotiť význam a vplyv technológie GPS na bežný život</p>	<p>Vypočítať skutočnú vzdialenosť miest na mape z číselnej alebo grafickej mierky</p> <p>Vyhľadať mesto (miesto, ulicu, pamiatku) v on-line dostupnej digitálnej mape a navrhnúť k nemu trasu</p> <p><i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Environmentálna výchova</i></p> <p><i>Ochrana človeka a zdravia</i></p> <p><i>Tvorba projektu a prezentácia</i></p>	3
Planéta Zem	<p>Veľkosť Zeme</p> <p>Polomer Zeme – guľa ,elipsoid</p> <p>Rotácia Zeme/hviezdny deň</p>	<p>Porovnať veľkosť Zeme pri aproximácii jej tvaru ako gule a elipsoidu</p> <p>Uviest' príklady dôsledkov tvaru Zeme na usporiadanie typov krajín na Zemi</p> <p>Demonštrovať pohyby Zeme na modeloch ,</p>	<p>Opísať spôsob výpočtu rozdielu</p>	4

	<p>, slnečný deň , dátumová hranica, časové pásma /</p> <p>Obeh Zeme okolo Slnka</p> <p>/ tropický rok a dôsledky obehu /</p> <p>Mesiac</p>	<p>nákresoch a uviesť dôsledky jej pohybov</p> <p>Opísať obeh Zeme okolo Slnka , vysvetliť dôsledky obehu na ľubovoľné miesto na Zemi</p> <p>Vysvetliť vznik slapových javov</p>	<p>časov miest v ľubovoľných časových pásmach</p> <p>Určiť rozdiel v miestnom čase medzi dvoma bodmi na Zemi,</p> <p>Zdôvodniť príčiny vzniku prírodných pásim na Zemi.</p>	
Atmosféra	<p>Zloženie atmosféry</p> <p>Počasié , klíma a procesy v atmosfére</p> <p>Rozloženie zrážok a teploty na Zemi</p> <p>Prúdenie vzduchu v atmosfére</p> <p>Klimatické pásma a oblasti</p> <p>Zmeny klímy</p> <p>Meteorologické predpovede</p>	<p>Charakterizovať zloženie atmosféry a význam jej jednotlivých vrstiev</p> <p>Charakterizovať zmeny klímy na Zemi a jej príčiny</p> <p>Zdôvodniť rozdiely v počasí a klíme v troposfére. Na základe tabuliek a mapy vedieť ich charakterizovať</p> <p>Zhrnúť rozloženie zrážok a teplôt na Zemi</p>	<p><i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Environmentálna výchova</i></p> <p><i>Ochrana života a zdravia</i></p> <p><i>Tvorba projektu a prezentácia</i></p> <p>Analyzovať obsah tabuliek .</p> <p>Interpretovať</p>	7

		<p>Vysvetliť príčiny vzniku prúdenia vzduchu v troposfére</p> <p>Poznať význam a spoľahlivosť meteorologických predpovedí, na konkrétnych príkladoch opísať globálne zmeny podnebia</p>	<p>tematické mapy a klimatické diagramy.</p> <p>Diskutovať o možnostiach eliminovania dopadov zmeny klímy na prírodu a človeka</p>	
Hydrosféra	<p>Obeh vody na Zemi a jeho bilancia</p> <p>Svetový oceán /moria a oceány/</p> <p>Vlastnosti vody oceánov a morí</p> <p>Pohyby oceánskej morskej vody, morské prúdy, slapové javy.</p> <p>Význam oceánu pre človeka</p> <p>Vodstvo na súši, jazerá, rieky,</p>	<p>Zhodnotiť zdroje pitnej vody Zemi a na Slovensku. Zhodnotiť ich dostupnosť a navrhnúť význam jej ochrany.</p> <p>Vysvetliť príčiny vzniku rozdielov vo fyzikálnych a chemických vlastnostiach vody oceánov</p> <p>Opísať tri vodou podmienené procesy formujúce zemský povrch, zhodnotiť význam ľadovcov a podpovrchovej vody pre formovanie</p>	<p><i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Environmentálna výchova</i></p> <p><i>Ochrana človeka a zdravia</i></p> <p><i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>	6

	<p>vodopády , podpovrchová voda.</p> <p>Vodou podmienené procesy a formy reliefu.</p> <p>Pitná voda , jej zdroje , ich dostupnosť a jej ochrana</p>	<p>povrchu Zeme a život obyvateľstva</p> <p>Poznať hydrologické hrozby a varovné signály</p>		
Litosféra	<p>Stavba Zeme</p> <p>Litosferické dosky</p> <p>Pohyb litosferických dosiek</p> <p>Príčiny a dôsledky pohybu litosferických dosiek</p> <p>Pohoria , kotliny , rift ,priekopová prepadlina , sopka</p> <p>Zemetrasné pásma ,okraje litosferických dosiek</p>	<p>Poznať stavbu zemského telesa , základných jednotiek pevnín , ich mobilitu , príčiny mobility a dopady na horotvornú činnosť,</p> <p>Sopečnú činnosť a zemetrasenia</p> <p>Porovnať mechanizmy pôsobenia vnútorných a vonkajších geologických procesov na formovanie povrchu Zeme</p> <p>Zdôvodniť miesta výskytu zemetrasení , tsunami a sopečných erupcií</p> <p>A možnosti ochrany človeka pred nimi, poznať varovné signály</p>	<p><i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Environmentálna výchova</i></p> <p><i>Ochrana človeka a zdravia</i></p> <p><i>Tvorba projektu a prezentácia</i></p>	5
Biosféra a pedosféra	<p>Štruktúra a vlastnosti pôdy</p> <p>Pôdny druhy, pôdne typy</p> <p>Bioklimatické pásma</p>	<p>Zhodnotiť vplyv pôdotvorných činiteľov na vlastnosti pôdy</p> <p>Zdôvodniť rozšírenie pôd v Európe</p> <p>Bioklimatické pásma a zóny ako príčiny</p>	<p><i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Environmentálna výchova</i></p> <p><i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i></p>	5

	<p>Horizontálne a vertikálne členenie biosféry</p> <p>Dôsledky ľudskej aktivity na pôdy a biosféru</p>	<p>vertikálneho členenia biosféry.</p> <p>Opísať dôsledky ľudských aktivít na pôdy , rastlinstvo a živočíšstvo.</p> <p>Analyzovať proces odlesňovania a jeho riziká, uviesť príklady.</p>		
--	--	---	--	--

ZDROJE :

Učebnica - Geografia pre 1. ročník gymnázií / 2009 /

Atlas sveta, mapy rôzneho typu, digitálne mapy

Internet

Odborná literatúra, odborné časopisy, DVD a pohľadnice

HODNOTENIE :

Bude prebiehať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy , tvorba prezentácií, aktivita na hodine.

Typ hodnotenia: známkou

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánný prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 30% - 4

29% - 0% - 5

Hodnotiť sa bude:

- 1. Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
- 2. Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.
- 3. Samostatná práca žiakov, aktivita**
- 4. Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Regionálna geografia	Regióny Zeme	Uviesť a odôvodniť 3 príklady vyčleňovania regiónov Zeme	Vedieť rozdeliť svet na svetadiely, kontinenty, kultúrne regióny	1
	Politická mapa sveta	Poznať aktuálnu politicko – ekonomickú štruktúru sveta	Vedieť sa orientovať na politickej mape sveta, vedieť vysvetliť príčinu vzniku nových štátov	3
	Medzinárodné a regionálne zoskupenia štátov	Zdôvodniť význam a úlohu spolupráce medzi štátmi a regiónmi Poznať konkrétne názvy svetových a regionálnych organizácií	Poznať zameranie jednotlivých organizácií a ich prínos pre riešenie politických a hospodárskych problémov (EU,NATO,OSN)	
Humánna geografia	Rozmiestnenie obyvateľstva a hustota obyvateľstva	Poznať oblasti s vysokou koncentráciou a oblasti s nízkou hustotou zaľudnenie	Podľa mapy určiť oblasti a vysvetliť príčiny nerovnomerného rozmiestnenia obyvateľstva	12

			v rôznych častiach sveta
	Dynamika obyvateľstva	<p>Poznať hodnoty populačných procesov</p> <p>natality a mortality</p> <p>Poznať príčiny a populačnej explózie</p>	<p>Vedieť vysvetliť príčiny rozdielov v natalite a mortalite vyspelých a hospodárske menej rozvinutých krajín</p> <p>vedieť ich ukázať na mape</p>
	Mechanický pohyb obyvateľstva	<p>Poznať základné druhy a príčiny mechanického pohybu</p> <p>Vedieť zhodnotiť príčiny mechanického pohybu</p>	<p>Vedieť zdôvodniť význam migrácie</p> <p>Diskutovať o problémoch migrantov</p> <p>Ukázať na mape najdôležitejšie smery a oblasti migrácie</p>
	Veková štruktúra obyvateľstva	<p>Vekové kategórie</p> <p>Vekové pyramídy</p>	Vedieť čítať vekové pyramídy, grafy, tabuľky a tematické mapy
	<p>Rasová štruktúra</p> <p>Jazyková a národnostná štruktúra</p>	<p>Základné , prechodné a zmiešané formy rasovej štruktúry</p> <p>Vymenovať základné jazykové rodiny a národy sveta</p>	Vedieť pracovať s mapou a ukázať oblasti rozšírenia
	Náboženská štruktúra	<p>Svetové , regionálne a kmeňové náboženstvá</p> <p>Základné znaky a charakteristika</p>	<p>Priestorové rozšírenie jednotlivých náboženstiev</p> <p>Vedieť ich ukázať na mape</p>

			<p>Význam náboženstva v živote ľudí a spoločnosti</p> <p>Diskutovať o problémových oblastiach a ich príčinách</p>	
	<p>Sídla osídlenie v jednotlivých štátoch sveta</p>	<p>Poznať základné pojmy osídlenie sídlo , obec , mesto, aglomerácia konurbácia megalopolis</p>	<p>Z dostupných zdrojov určiť 15 najľudnatejších miest sveta</p>	4
	<p>Sídelná štruktúra Štruktúra mesta</p>	<p>Rast miest funkcie mesta</p> <p>Kultúrna rôznorodosť</p> <p>Poznať problémy veľkomiest vo vyspelých aj menej rozvinutých regiónoch sveta</p>	<p>Porovnať na konkrétnych príkladoch rast miest</p> <p>Diskutovať o problémoch v mestách, o životnej úrovni a kvalite života</p> <p>Porovnať mestá v rozvinutých a menej rozvinutých štátoch</p>	
	<p>Vidiecke sídla</p>	<p>Poznať jednotlivé typy a charakterizovať ich</p>	<p>Porovnať vidiecke sídla v jednotlivých oblastiach svet</p> <p>Diskutovať o živote vo vidieckych sídlach</p>	

	<p>Hospodárstvo</p> <p>Štruktúra svetového hospodárstva</p>	<p>Vedieť rozdeliť hospodárstvo na výrobné a nevýrobné odvetvia</p> <p>Poznať aktuálne problémy svetového hospodárstva a príčiny zväčšujúcej sa priepasti medzi bohatými a chudobnými</p> <p>vedieť porovnať štáty s najväčším a najmenším HDP na obyvateľa</p>	<p>Správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické ukazovatele hospodárskej výkonnosti jednotlivých štátov sveta a jej regiónov</p> <p>Lokalizovať na mape</p>
	<p>Lokalizačné činitele priemyslu</p>	<p>Poznať a zhodnotiť najdôležitejšie lokalizačné činitele ovplyvňujúce umiestnenie automobilového, chemického, potravinárskeho a textilného priemyselného závodu</p>	<p>Vysvetliť a vyhodnotiť vplyv nerastných surovín na rozvoj hospodárstva</p> <p>Diskutovať o surovinovej kríze a možnosti riešenia</p>
	<p>Dopravné systémy</p>	<p>Základné členenie dopravy</p> <p>Dopravné systémy v regiónoch sveta</p> <p>Vplyv prírodných pomerov na</p>	<p>Lokalizovať na mape priestorové rozmiestnenie</p> <p>Diskutovať o trendoch, význame a o vplyve dopravy na životné prostredie</p>

		dopravné systémy	Zoradiť podľa významu jednotlivé typy dopravy a posúdiť ich význam podľa regiónov Zeme
	Poľnohospodárstvo	Základné rozdelenie Rastlinná a živočíšna výroba Význam poľnohospodárskej pôdy	Vyhodnotiť súčasný stav
	Cestovný ruch Rozdelenie cestovného ruchu Oblasti cestovného ruchu	Poznať základné pojmy a poznať vplyv prírodných a ekonomických podmienok na cestovný ruch Charakterizovať postavenie cestovného ruchu v ekonomike štátov sveta Poznať najvýznamnejšie oblasti a centrá cestovného ruchu na jednotlivých svetadieloch a vedieť ich lokalizovať na mape	Pracovať s mapou Ukázať na mape oblasti Prezentácie projekty Navrhnuť trasu možnej exkurzie vo vybranom regióne
	Zahraničný obchod	Vysvetliť	Lokalizovať na mape významné miesta

		<p>podstatu zahraničného obchodu a vedieť</p> <p>určiť najvýznamnejších importérov a exportérov v regiónoch a na svete</p>	odbytu	
	Globálne problémy na Zemi	Vedieť kategorizovať globálne problémy na Zemi a ich prejavy	<p>Diskutovať o globálnych problémoch: otepľovanie, dezertifikácia, svetový oceán,</p> <p>odpadové hospodárstvo, exhaláty, voda, výživa, ozónová diera, odlesňovanie</p> <p>Vytvoriť návrhy na riešenie stavu</p> <p>Lokalizovať na mape sveta oblasti s najväčším stupňom ohrozenia</p>	
Regionálna geografia	<p>Európa</p> <p>Európska únia</p> <p>Nemecko</p> <p>Štáty susediace so Slovenskom</p>	<p>Vedieť zhodnotiť polohu regiónu a identifikovať ho na mape</p> <p>vedieť vyzdvihnúť nosné prírodné danosti regiónu</p> <p>Vedieť zhodnotiť</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou</p> <p>Pracovať s odbornou a štatistickou literatúrou</p> <p>Hodnotiť javy geografickej povahy</p>	34

	Rusko Ázia, Čína, India, Japonsko	súčasnú politickú situáciu v regióne a zaujať stanovisko k aktuálnym ohniskám vojnových konfliktov a náboženských sporov		
	Afrika, Juhoafrická republika, Nigéria	vedieť správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické ukazovatele hospodárskej výkonnosti jednotlivých regiónov, štátov		
	Amerika, USA, Brazília	správne interpretovať informácie o vývoji a zložení obyvateľstva regiónu prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových		
	Austrália	pyramíd, diagramov a tematických má		

Zdroje :

Učebnice – Geografia pre 2. ročník, doc. RNDr. L. Tolmáči PhD. A kol.,VKÚ
Harmanec 2009

Odborná literatúra

Štatistická literatúra

Mapy , atlasy

IKT, Internet

DVD, video

Hodnotenie:

bude prebiehať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu . Hodnotiť sa budú ústne odpovede , písomné didaktické testy , prezentácie , projekty.

Typ hodnotenia: známku

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	- 1
89% - 75%	- 2
74% - 50%	- 3
49% - 30%	- 4
29% - 0%	- 5

Hodnotiť sa bude:

- 1. Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
- 2. Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.
- 3. Samostatná práca žiakov, aktivita**
- 4. Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

7.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
Slovensko	<p>Geografická poloha</p> <p>Geologický vývoj</p> <p>Reliéf a typy reliéfu</p> <p>Geomorfologické členenie</p> <p>Podnebie</p> <p>Vodstvo</p>	<p>Zhodnotiť geografické súvislosti vyplývajúce z polohy Slovenska</p> <p>Orientovať sa na mape Európy a určiť podľa súradníc a mapy geografickú polohu</p> <p>Poznať geologický vývoj Slovenska</p> <p>Vplyv geologického vývoja na stavbu hornín a tvary povrchu Slovenska .</p> <p>Poznať vplyv geomorfologických činiteľov na reliéf</p> <p>Vedieť vysvetliť príčiny premenlivosti počasia na Slovensku</p> <p>Poznať a vedieť určiť významné vodné toky a vodné plochy, zdroje podzemných vôd a minerálne a termálne pramene</p>	<p>Vedieť sa orientovať na mape</p> <p>Vedieť uviesť príklady pôsobenia horotvorných procesov na území Slovenska a poznať hlavné etapy formovania povrchu Slovenska</p> <p>Vedieť čítať tematické mapy</p> <p>Vedieť určiť najvýznamnejšie povrchové tvary vznikajúce činnosťou ľadovca, vody a vetra</p> <p>Vedieť zdôvodniť vznik a rozmiestnenie klimatických oblastí</p> <p>Vedieť vysvetliť príčiny vzniku rozdielov vo vodnom stave a prietokoch významných slovenských riek počas roka</p>	14

<p>Rastlinstvo a živočíšstvo</p>	<p>Charakterizovať typické rastlinné a živočíšne druhy žijúce v jednotlivých vegetačných stupňoch</p>	<p>identifikovať na mape významné zdroje podzemnej vody</p> <p>a</p> <p>pramene termálnych vôd,</p> <p>Vedieť určiť na mape veľkoplošné chránené územia</p>	
<p>Sídla</p> <p>Osídľovanie Slovenska</p> <p>Typy sídel a ich vznik</p>	<p>Poznať základné chronologické obdobia osídľovania</p>		<p>12</p>
<p>Obyvateľstvo</p> <p>Vývoj počtu obyvateľstva</p> <p>Rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Dynamika</p>	<p>Poznať základné pojmy a súčasné tendencie urbanizácie Slovenska</p> <p>Poznať etapy vývoja počtu obyvateľstva</p>	<p>Vedie uviesť príčiny nerovnomerného osídľovania</p> <p>identifikovať významné funkcie najľudnatejších miest</p> <p>Slovenska,</p> <p>ich hospodársku vybavenosť a perspektívy rozvoj</p> <p>Vedieť správne</p>	

	<p>obyvateľstva – prirodzený pohyb</p> <p>Mechanický pohyb</p> <p>Štruktúra obyvateľstva</p> <p>Priemysel</p> <p>Vznik a vývoj priemyselnej výroby</p> <p>Odvetvia priemyselnej výroby</p>	<p>Vedieť určiť oblasti</p> <p>S rozdielnou hustotou zaľudnenie a poznať príčiny</p> <p>Vedieť určiť hodnoty populačných procesov obyvateľstva</p> <p>Poznať základné pojmy a druhy mechanického pohybu</p> <p>Poznať príčiny mechanického pohybu</p> <p>Poznať vekovú , národnostnú , náboženskú jazykovú štruktúru obyvateľstva Slovenska</p> <p>Poznať príčiny aktuálnych problémov slovenského hospodárstva a dôvody nerovnomerného rozmiestnenia priemyslu na území Slovenska</p> <p>Charakterizovať jednotlivé odvetvia(automobilový, hutnícky, chemický, potravinársky)</p> <p>Porovnať menej rozvinuté a rozvinuté</p>	<p>interpretovať informácie o vývoji a zložení obyvateľstva Slovenska, prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových pyramíd, diagramov a tematických máp</p> <p>Interpretovať údaje</p> <p>Vedieť zdôvodniť veľké hospodárske zaostávanie v</p>	<p>10</p>
--	--	--	---	-----------

	<p>Oblasti koncentrácie priemyselnej výroby</p> <p>Zahraničný obchod</p> <p>Hlavné oblasti koncentrácie</p> <p>Export a import</p> <p>Doprava</p> <p>Hlavné druhy dopravy</p> <p>Činitele ovplyvňujúce dopravu</p> <p>Príčiny rozdielov v úrovni dopravy v</p>	<p>regióny SR</p> <p>Poznať produkty exportu a importu</p> <p>Poznať hlavné druhy dopravy na Slovensku</p> <p>Posúdiť vplyv činiteľov na rozvoj jednotlivých druhov dopravy a úroveň dopravy v jednotlivých regiónoch</p>	<p>minulosti</p> <p>Vedieť odhadnúť vývoj a možné riziká zmien v kľúčových odvetviach priemyslu</p> <p>Prostredníctvom rôznych štatistických údajov vyhodnotiť postavenie Slovenska v integračných zoskupeniach</p> <p>Vedieť pracovať s mapou</p>	<p>4</p>
--	--	--	---	----------

	jednotlivých regiónoch		<p>Vedieť porovnať postavenie jednotlivých druhov dopravy</p> <p>Pri preprave osôb a nákladov</p> <p>Vedieť čítať tematické mapy</p>	
	<p>Cestovný ruch</p> <p>Predpoklady cestovného ruchu na Slovensku</p> <p>Oblasti cestovného ruchu</p> <p>Regióny Slovenska</p>	<p>Poznať základné pojmy a vplyv jednotlivých činiteľov na rozvoj cestovného ruchu</p> <p>Poznať oblasti cestovného ruchu – najvýznamnejšie centrá, pamiatky zapísané v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p> <p>Vedieť syntetizovať poznatky získané na tému Slovensko</p> <p>poznať pôsobenie a</p>	<p>Pracovať s mapou a použiť dostupné informácie pri prezentáciách jednotlivých oblastí</p> <p>Zhodnotiť potenciál rozvoja najvýznamnejších oblastí cestovného ruchu</p> <p>Navrhnuť trasu možnej exkurzie , výletu vo vybranom regióne</p> <p>Vytvoriť prezentácie vybraných regiónov</p>	<p>4</p> <p>22</p>

Západné Slovensko	vplyv človeka na krajinu	Vedieť čítať mapu a pracovať s kartografickými údajmi
Stredné Slovensko		
Sever		
Stred		
Juh		
Východné Slovensko:	v jednotlivých regiónoch	
Juh		
Sever		

Zdroje :

Učebnice – Geografia pre 3. ročník, doc. RNDr. L. Tolmáči PhD. A kol., VKÚ Harmanec 2010

Odborná literatúra

Štatistická literatúra

Mapy , atlasy

IKT, Internet

DVD, video

Hodnotenie:

bude prebiehať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu . Hodnotiť sa budú ústne odpovede , písomné didaktické testy , prezentácie , projekty.

Typ hodnotenia: známkou

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	- 1
89% - 75%	- 2
74% - 50%	- 3
49% - 30%	- 4
29% - 0%	- 5

Hodnotiť sa bude:

- 1. Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
- 2. Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.
- 3. Samostatná práca žiakov, aktivita**
- 4. Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

Učebné osnovy pre predmet

OBČIANSKA NÁUKA

Charakteristika predmetu:

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základne vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti. Zároveň im napomáha oboznámiť sa s filozofickými mysleniami a vytvárať si svoj vlastný postoj.

Daný predmet má hodinovú dotáciu rozšírenú o jednu disponibilnú hodinu v 4. ročníku. Táto hodinová dotácia je venovaná na rozvoj finančných zručností žiaka, finančnej gramotnosti žiaka.

Ciele predmetu:

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k :

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utvárania vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomeniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- získaní základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského
- polunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Kompetencie – spôsobilosti - výstup:

Žiak:

- vie opísať podstatu ľudskej psychiky – vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek ako jednotlivec
- vie vysvetliť odlišnosť prejavov správania ľudí vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek ako jednotlivec,
- pozná zásady duševnej hygieny - vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek ako jednotlivec,
- vie uviesť príčiny a dôsledky stresu - vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek ako jednotlivec,

- vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine, vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny - vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek a spoločnosť,
- na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v rôznych typoch rodín - vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek a spoločnosť,
- vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času – vychádzajúc z tematických celkov sociálne vzťahy v spoločnosti,
- uvedomuje si význam hodnôt týkajúcich sa rodiny, školy a spoločnosti vo svojom živote - vychádzajúc z tematického celku sociálne vzťahy v spoločnosti, človek a spoločnosť,
- je schopný angažovať sa v škole, v spoločnosti - vychádzajúc z tematických celkov sociálne vzťahy v spoločnosti, človek a spoločnosť, občan a štát, občan a právo,
- pozná svoje práva a povinnosti ako aj práva iných – vychádzajúc z tematických celkov občan a právo, človek a spoločnosť,
- aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi - vychádzajúc z tematických celkov sociálne vzťahy v spoločnosti,
- vie pomenovať sociálne roly a statusy - vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek a spoločnosť,
- vie rozlišovať kladné i záporné vlastnosti seba i ostatných ľudí statusy - vychádzajúc z tematických celkov vnútorný a vonkajší život jednotlivca, človek a spoločnosť, človek ako jednotlivec,
- vie komunikovať s rôznymi orgánmi štátu /štátne orgány, orgány miestnej samosprávy, orgány zabezpečujúcimi ochranu ľudských práv/, vie riešiť problémy - vychádzajúc z tematických celkov sociálne vzťahy v spoločnosti, človek a spoločnosť, občan a štát, občan a právo,
- vie sa prakticky orientovať v problematike trhového mechanizmu, trhu práce, v problematike zamestnanosti – vychádzajúc z tematických celkov základné ekonomické otázky a ich riešenie, finančná gramotnosť, ekonomický život v spoločnosti,
- pozná finančné inštitúcie a ich produkty, daňový systém štátu – vychádzajúc z tematických celkov základné ekonomické otázky a ich riešenie, finančná gramotnosť, ekonomický život v spoločnosti
- vie prezentovať a vhodne obhajovať vlastný postoj, názor, vlastné myšlienky, city – vychádzajúc zo všetkých tematických celkov,
- pozná základný kategorický aparát filozofie – vychádzajúc z tematického celku filozofia a jej atribúty, dejinno-filozofický exkurz,
- dokáže prezentovať filozofiu a jej dejiny – vychádzajúc z tematických celkov filozofia a jej atribúty, dejinno-filozofický exkurz.

Pedagogické stratégie -metódy a formy:

Rozhovor, beseda, riadený dialóg, zážitkové učenie, modelové situácie, výklad sú využívané pri každom tematickom celku.

Individuálna práca, skupinová práca sú využívané pri každom tematickom celku, exkurzia po škole sa využíva pri tematickom celku Občiansky život ako proces formovania demokracie pri téme triedny žiaci a školský parlament.

Prierezové témy:

Uplatňujeme nasledovné prierezové témy:

Multikultúrna výchova – v tematickom celku: obec, v ktorej žijem, sociálne vzťahy v spoločnosti, religionistika

Osobnostný a sociálny rozvoj – v tematickom celku: vnútorný a vonkajší život jednotlivca, sociálne vzťahy v spoločnosti, občiansky život ako proces formovania demokracie, štát a právo, človek ako jedinec, človek a spoločnosť, občan a štát, občan a právo, základné ekonomické problémy a ich riešenie

Enviromentálna výchova – v tematickom celku: obec, v ktorej žijem,,

Ochrana života a zdravia - občiansky život ako proces formovania demokracie, občan a štát, základné ekonomické problémy a ich riešenie

Finančná gramotnosť – ekonomický život v spoločnosti, občan a právo, základné ekonomické problémy a ich riešenie

Tvorba projektu a prezenčné zručnosti - v tematickom celku: obec, v ktorej žijem, vnútorný a vonkajší život jednotlivca, sociálne vzťahy v spoločnosti, občiansky život ako proces formovania demokracie, štát a právo, ekonomický život v spoločnosti, základné ekonomické problémy a ich riešenie

1.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
Obec, v ktorej žijem	<p>História a súčasnosť mojej obce</p> <p>Kronika a erb mojej obce</p> <p>Významné osobnosti našej obce</p>	<p>Vypestovať u žiaka vzťah k jeho obci, regiónu, vlasti a EÚ.</p> <p>Rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania, učiť sa preberať zodpovednosť za rozvoj obci, regiónu, v ktorom žiak žije.</p>	<p>Žiak:</p> <p>Pozná históriu a súčasnosť svojej obce, vie povedať, čo pre neho znamená rodná obec.</p> <p>Vie vysvetliť význam symbolov obce.</p> <p>Vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a pre jej prepojenie so súčasnosťou.</p> <p>Pozná osobnosti obce</p> <p>Uvedomuje si význam pozitívnych vzorov pre svoj život.</p>	15

	<p>Na čo som hrdá, hrdý v mojej obci a jej okolí (pamiatky a príroda)</p> <p>Obecná samospráva</p> <p>Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci</p> <p>Môj región</p> <p>Moja vlasť – Slovenská republika, štátne symboly</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Environmentálna výchova</p> <p>Európska únia</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova</p> <p>Prepojenie národnej identity s európskou identitou</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova</p>	<p>Uvedomiť si seba samého ako Euroobčana.</p> <p>Podporovať žiaka k vedomiu jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka.</p>	<p>Buduje si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej prírody a pamiatok.</p> <p>Vie kto je starostom (primátorom) obce. Pozná základné úlohy obecnej samosprávy.</p> <p>Pozná históriu a súčasnosť regiónu, v ktorom žije.</p> <p>Vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, pamiatok a prírody,</p> <p>Pozná štátne symboly a vie, ako im vzdať úctu.</p> <p>Vie vysvetliť význam európskej integrácia pre život občanov SR.</p> <p>Vie si vyhľadať a v praktickom živote používať základné informácie o EÚ.</p> <p>Uvedomuje si nutnosť zachovania slovenskej národnej identity. Podporuje šírenie znášanlivosti</p>	
--	--	--	--	--

<p>Vnútorý a vonkajší život jednotlivca</p>	<p>Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</p> <p>Vnútorý život jednotlivca: Ľudská psychika</p> <p>Osobnosť</p> <p>Psychológia v každodennom živote</p>	<p>Viesť ho k realistickému sebazpoznávaniu a sebahodnoteniu</p> <p>Viesť žiaka k správnym návykom pri učení sa.</p> <p>Viesť žiaka</p>	<p>a tolerancie medzi národmi EÚ.</p> <p>Uvedomuje si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi.</p> <p>Uvedomuje si, že jeho psychika je vo vývine.</p> <p>Pozná základné prvky psychiky – pocit, vnem, predstava. Vie ich rozlíšiť.</p> <p>Uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti.</p> <p>Pozná základné typy osobnosti podľa temperamentu a vie zaradiť seba samého.</p> <p>Vie rozlišovať medzi základnými emóciami a chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií.</p> <p>Vie posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činnosti,</p>	<p>18</p>
---	--	---	--	-----------

	<p>Proces učenia sa</p> <p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Vonkajší život jednotlivca: Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí (som dieťa, žiak, spolužiak, člen partie)</p> <p>Sociálne skupiny</p>	<p>k spoločenskému životu</p> <p>Viesť žiaka k spolužitiu v sociálnej skupine.</p> <p>Viesť žiaka ku komunikatívnosti a schopnosti presadiť sa</p>	<p>Vie využívať osvojené vedomosti zo psychológie vo svojom každodennom živote.</p> <p>Vie rozlíšiť 2 druhy pamäte (krátkodobú, dlhodobú) a chápe ich význam pre svoje vzdelanie.</p> <p>Uvedomuje si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa.</p> <p>Posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre svoju osobnosť.</p> <p>Vie na jednoduchom príklade odvodiť z dvoch súdov záver usudzovania.</p> <p>Uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov vo všetkých skupinách, v ktorých je členom.</p> <p>Uplatňuje poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do sociálnych</p>	
--	---	--	---	--

	Sociometria skupiny	pri riešení konfliktov.	skupín. Pozná pozície a roly jednotlivcov v spoločenských skupinách. Pozná základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupine. Rešpektuje každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine. Vie odolávať tlaku niektorých členov skupiny. Podporuje včleňovanie sa jednotlivcov do sociálnej skupiny. Uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členom sociálnej skupiny, ako aj skupiny ako celku. Ovláda, používa základné komunikačné zručnosti v každodennom živote – komunikuje, spolupracuje a rieši konflikty.	
	Sociálne zručnosti			
	<i>Prierezová téma:</i> Osobný a sociálny rozvoj			
	Tvorba projektu a prezenčné zručnosti			

Zdroje:

Drozdíková, A., Ďurajková, D.: Občianska náuka pre 6. ročník základných škôl, Bratislava SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01805-5a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivity na hodinách, projekty.

2.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
Úvodná vyučovacia hodina		Oboznámiť žiaka s obsahom predmetu.	Žiak:	1
Sociálne vzťahy v spoločnosti	Spoločnosť, jej vznik, vývoj, charakteristika Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej	Oboznámiť žiaka s vývojom a charakteristikou spoločnosti. Poukázať na štruktúru spoločnosti a vzťahy v nej.	Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka. Pozná základné znaky ľudskej spoločnosti. Rozlišuje medzi vidieckou a mestskou komunitou. Vie rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr. Vníma seba ako súčasť jednotlivých štruktúr	10

			spoločnosti.	
	Veľké spoločenské skupiny		Pozná základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti.	
	Sociálne zmeny v spoločnosti a ich príčiny	Poukázať na príčiny sociálnych zmien, na dôsledky migrácie.	Vie rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých.	
	Prirodzený pohyb obyvateľstva	Pochopiť štruktúru obyvateľstva. Poukázať na nevyhnutnosť medzi rasami, národmi, národnosťami.	Vie vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jednotlivca.	
	Štruktúra obyvateľstva – rasy, národy	Oboznámiť sa s podstatou náboženstiev, ich funkciami v spoločnosti.	Vie vysvetliť nutnosť sociálnych zmien.	
		Poukázať na pozitíva	Pozná hlavné príčiny sociálnych zmien.	
			Pozná súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva.	
			Vie vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie, pozná možnosti zmeny postavenia jednotlivca v spoločnosti.	
			Vie sa orientovať v národnom a etnickom zložení obyvateľstva.	
			Vie vymenovať rasy a ich znaky.	
			Je tolerantný voči rasám, národom a národnostiam.	
			Posilňuje svoju národnú identitu.	
			Pozná hlavné	

	<p>Štruktúra obyvateľstva - náboženstvá</p> <p>Kultúra, multikultúrnosť</p> <p>Sociálne a politické napätie v spoločnosti – vojny, terorizmus</p> <p>Projekt</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné</p>	<p>multikultúr-nosti.</p> <p>Upozorniť na nevyhnutnosť riešenia konfliktov medzi spoločenskými skupinami.</p> <p>Uvedomiť si podstatu občianstva.</p> <p>Poukázať na vznik občianskej spoločnosti.</p> <p>Oboznámiť s históriou prvých</p>	<p>náboženstvá.</p> <p>Chápe úlohy náboženstva v modernej spoločnosti.</p> <p>Vie odlíšiť sekty od cirkevných organizácií.</p> <p>Je tolerantný voči náboženstvám iných ľudí.</p> <p>Chápe kultúru ako výsledok činnosti ľudskej spoločnosti.</p> <p>Chápe hodnoty jednotlivých kultúr a toleruje kultúrnu rozmanitosť.</p> <p>Vie prejaviť hrdosť na svoje kultúrne hodnoty.</p> <p>Pozná príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami.</p> <p>Vie vysvetliť význam sociálnych hnutí pre jednotlivca a spoločnosť.</p> <p>Pozná príčiny a dôsledky vojen a terorizmu.</p> <p>Vie vysvetliť vzťah medzi občanom a štátom.</p> <p>Pozná vznik a vývoj občianstva.</p> <p>Vie vymenovať znaky štátu prospešného pre občana.</p> <p>Pozná korene občianskej</p>	
--	---	--	--	--

<p>Občiansky život ako proces formovania demokracie</p>	<p>zručnosti</p>	<p>štátov na svete.</p>	<p>spoločnosti.</p>	<p>22</p>
	<p>Občan, občianstvo</p>	<p>Vedieť podstatu právneho štátu.</p>	<p>Vie porovnať postavenie občanov v Aténskej demokracii a Rímskej republike.</p> <p>Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku štátov.</p> <p>Vie vysvetliť pojem štát.</p> <p>Vie vymenovať znaky štátu.</p>	
	<p>Proces formovania občianskej spoločnosti</p>	<p>Oboznámiť so základným zákonom štátu.</p>	<p>Pozná korene právneho štátu v antickej spoločnosti.</p> <p>Vie vymenovať znaky právneho štátu.</p> <p>Vie v konkrétnych situáciách rozlišovať, či ide o právny štát.</p>	
	<p>Vznik štátu</p>	<p>Vedieť kompetencie jednotlivých zložiek štátnej moci.</p>	<p>Chápe význam ústavy pre riadenie štátu.</p> <p>Pozná obsah Ústavy SR.</p> <p>Vie vymenovať orgány štátnej moci.</p>	
	<p>Právny štát</p>	<p>Vysvetliť podstatu demokracie.</p>	<p>Vie zdôvodniť, prečo je II. hlava Ústavy SR pre občanov najdôležitejšia.</p> <p>Vie vysvetliť, ako a prečo vzniká štátna moc.</p> <p>Vie vymenovať orgány štátnej moci.</p> <p>Vie vymenovať úlohy parlamentu.</p> <p>Vie vymenovať, kto a ako vykonáva moc v štáte.</p>	
	<p>Ústava Slovenskej</p>			

	<p>republiky</p> <p>Kto nám vládne (Štátna moc)</p> <p>Kto nám vládne (Štátna moc)</p> <p>Demokracia, jej vznik a vývoj</p> <p>Princípy demokracie</p>	<p>Získať základné poznatky o volebnom systéme.</p> <p>Poukázať na voľby ako jeden z prvkov priamej demokracie.</p> <p>Dať základné poznatky o štátnej správe a samospráve.</p> <p>Poukázať na význam pochopenia ľudských práv.</p> <p>Oboznámiť so základnými dokumentmi o ľudských právach.</p>	<p>Pozná základné právomoci prezidenta.</p> <p>Pozná význam súdov.</p> <p>Vie vysvetliť význam slova demokracia.</p> <p>Pozná korene demokracie.</p> <p>Vie vysvetliť priamu a nepriamu demokraciu a uviesť príklady.</p> <p>Vie vymenovať princípy demokracie.</p> <p>Vie posúdiť podľa konkrétnych situácií stav demokracie v krajine.</p> <p>Vie, ako môžu občania ovplyvňovať riadenie štátu. Rozumie pojmu politická pluralita.</p> <p>Vie vysvetliť čo znamená všeobecné a rovné volebné právo.</p> <p>Vie vysvetliť význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti.</p> <p>Pozná rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami.</p> <p>Zaujíma sa o komunálne voľby v obci.</p> <p>Vie rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych</p>	
--	--	---	---	--

	<p>Čo je a nie je demokracia</p> <p>Voľby, volebné právo</p> <p>Parlamentné, komunálne voľby</p> <p>Štátna správa, samospráva</p> <p>Čo sú ľudské práva a slobody a prečo sa o nich učíme</p>	<p>Pochopiť význam občianskych aktivít (mimovládne organizácie, občianske združenia,...)</p> <p>Naučiť žiaka žiť spoločenský život.</p>	<p>orgánov.</p> <p>Pozná starostu svojej obce.</p> <p>Zaujíma sa o činnosť obecnej samosprávy.</p> <p>Vie vymenovať základné ľudské práva a slobody.</p> <p>Vie vyhľadávať v Ústave SR – II. hlava jednotlivé skupiny práv.</p> <p>Vie zdôvodniť, prečo sa učíme o právach.</p> <p>Pozná svoje práva.</p> <p>Vie posúdiť situácie kedy sú práva detí porušované.</p> <p>Vie, na ktoré inštitúcie sa môže obrátiť pri porušovaní svojich práv.</p> <p>Chápe spätosť práv a povinnosti.</p> <p>Uplatňuje zodpovednosť voči právam ostatných v bežnom živote.</p> <p>Pozná najdôležitejšie mimovládne organizácie v SR.</p> <p>Vie rozlišovať medzi občianskymi aktivitami.</p> <p>Chápe podstatu dobrovoľníckej a charitatívnej činnosti.</p> <p>Zaujíma sa o možnosti</p>	
--	---	---	--	--

	<p>Patria aj deťom ľudské práva?</p> <p>Niet práv bez povinností a zodpovednosti</p> <p>Záujmové a občianske aktivity, činnosť mimovládnych organizácií</p> <p>Dobrovoľnícka a charitatívna činnosť</p>		<p>pomáhať ako dobrovoľník.</p> <p>Angažuje sa vo svojom užšom prostredí (škola, krúžky,...).</p> <p>Organizuje pomoc tým, čo ju potrebujú.</p> <p>Pozná, význam, funkcie a právomoci obidvoch parlamentov.</p> <p>Zaujíma sa o činnosť študentskej rady.</p> <p>Podľa možností sa aktívne zapája do spolupráce.</p> <p>Pozná meno predsedu študentskej rady.</p> <p>Pozná fungovanie obvodného žiackeho parlamentu.</p> <p>Vie, kto zastupuje ich školu v obvodnom parlamente.</p> <p>Zaujíma sa o aktivity obvodného žiackeho parlamentu (vie, že sa pripravuje na aktívny občiansky život v dospelosti).</p> <p>Získava zručnosť občianskeho života.</p>	
--	---	--	---	--

	<p>Triedny žiacky a školský parlament</p>			
	<p><u>Obvodný žiacky parlament</u></p>			
	<p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Ochrana zdravia a života</p> <p>Projekty</p>			
	<p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>			

--	--	--	--	--

Zdroje:

Dříza, J., Dřízová, E., Jaleczová, M., Kiss, A., Manda, V., Mandová, T., Predanociová, L., Vajda, J.: Občianska výchova pre 7. ročník ZŠ, Bratislava SPN, 1997. ISBN 80-08-02487-9

Krsková.A., Krátka, D.:Občianska výchova pre 8. ročník základných škôl, Bratislava SPN, 1996. ISBN 80-08-01211-0

Sopóci,J., Búzik, B.: Základy sociológie,Bratislava SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01444-6

a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivita na hodinách, projekty.

3.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
Štát a právo	Štát a jeho podstata	Vedieť vysvetliť príčiny vzniku štátu a poznať znaky štátu	Žiak vie: -vysvetliť príčiny vzniku štátu -charakterizovať všetky znaky štátu -nakresliť vlajku SR -naspamäť text štátnej	33

			<p>hymny</p> <p>-vzdať úctu štátnym symbolom</p>	
	Funkcie štátu	Poznať funkcie, ktoré plní štát navonok i dovnútra	<p>-uviesť príklady na jednotlivé vnútorné funkcie štátu</p> <p>-vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií</p> <p>-charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi</p>	
	Formy vlády	Vedieť rozpoznať monarchie, republiky a diktatúry	<p>-rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie</p> <p>-uviesť konkrétne príklady na demokratickú a nedemokratickú formu republiky</p> <p>-uviesť príklady na typy diktatúr v minulosti a dnes</p>	
	Zložky štátnej moci	Poznať rozdiel medzi zákonodarnou, výkonnou a súdnou mocou	<p>-vysvetliť príčiny rozdelenia štátnej moci na jednotlivé zložky</p> <p>-porovnať jednotlivé zložky štátnej moci</p>	
		Poznať zložky zákonodarnej moci, zákonodarný proces, vedieť charakterizovať Zbierku zákonov	<p>-popísať priebeh plenárneho zasadnutia parlamentu – NR SR</p> <p>-charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodarnom procese</p> <p>-rozlišovať medzi platnosťou zákona</p>	

	Zákonodarná moc		a účinnosťou zákon	
		Rozumieť pojmom právo, právny štát a právna istota	<ul style="list-style-type: none"> -definovať pojem právo -zdôvodniť spätosť štátu a práva -uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona 	
	Vzťah štátu a práva	Vedieť rozlišovať medzi jednotlivými formami noriem	<ul style="list-style-type: none"> -charakterizovať jednotlivé druhy noriem -na konkrétnych príkladoch rozlišovať druhy noriem (právna, morálna, náboženská, estetická norma) 	
	Právne normy	Poznať úlohu súdov, prokuratúry, advokácie, polície a notárstva	<ul style="list-style-type: none"> -popísať funkcie právnych inštitúcií SR -aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie súdneho pojednávania na vyučovacej hodine -rozlíšiť služby advokáta a notára 	
	Právne inštitúcie SR	Chápať základy formovania právneho vedomia	<ul style="list-style-type: none"> -popísať prepojenosť právneho vedomia s právnym poriadkom štátu -zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia -definovať pojem právne predpisy 	

	Právne vedomie	Poznať hierarchiu právnych predpisov a základné právne odvetvia SR	<p>-hierarchizovať pojmy právneho systému SR</p> <p>-opísať 2 vybrané odvetvia verejného práva</p> <p>-opísať 3 vybrané odvetvia súkromného práva</p> <p>-vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy</p> <p>-na základe príkladov z literatúry alebo filmu vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny</p>	
	Právny poriadok (systém) SR	Poznať úlohu Zákona o rodine a chápať pojmy a funkciu manželstva a rodiny	<p>-vysvetliť uvedené pojmy</p> <p>-aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie, týkajúcej sa trestného činu, na vyučovacej hodine</p> <p>-zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR</p>	
	Rodinné právo	Chápať význam pojmov Trestný zákon, trestný čin, trestná zodpovednosť, prezumpcia neviny, predbežné zadržanie, zadržanie, obvinenie, obžalovaný, odsúdený a trest		
	Trestné právo			

	<p>Projekty, prezentácie na vybranú tému</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>			
--	--	--	--	--

Zdroje:

Dříza, J., Dřízová, E., Jaleczová, M., Kiss, A., Manda, V., Mandová, T., Predanociová, L., Vajda, J.: Občianska výchova pre 7. ročník ZŠ, Bratislava SPN, 1997. ISBN 80-08-02487-9
 Krsková.A., Krátka, D.:Občianska výchova pre 8. ročník základných škôl, Bratislava SPN, 1996. ISBN 80-08-01211-0
 Sopóci,J., Búzik, B.: Základy sociológie, Bratislava SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01444-6
 a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivita na hodinách, projekty.

4. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Ekonomický život v spoločnosti	Úvodná hodina		Žiak	1
	Základné pojmy	Poznať základné pojmy ako: ľudské potreby, uspokojovanie ľudských potrieb, statky, výrobný proces, výrobné zdroje, vzácné výrobné zdroje.	<ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť , odlíšiť uvedené pojmy a uviesť ich vo vzájomných súvislostiach - vie vypracovať návrh využitia vzácného výrobného zdroja vo výrobnom procese 	16
	Ekonomika a ekonómia	Poznať pojmy ekonómia a ekonomika, mikroekonómia a makroekonómia.	<ul style="list-style-type: none"> - učí sa konať rozvážne a zodpovedne - vie vytipovať príklady riešenia ekonomických otázok 	
	Základné ekonomické otázky	Poznať základné ekonomické otázky.	<ul style="list-style-type: none"> - vie porovnať jednotlivé ekonomiky a aplikovať riešenie ekonomických otázok v typoch ekonomík 	
	Typy ekonomík	Rozlišovať príkazovú, trhovú a zmiešanú ekonomiku a vlastnícke práva.	<ul style="list-style-type: none"> - vie charakterizovať vlastnícke práva - vie na príkladoch vysvetliť vzťah medzi dopytom, ponukou a cenou 	
Trhový mechanizmus	Poznať trhový mechanizmus, pojmy trh, ponuka, dopyt, cena.			
			Žiak	
			- vie vysvetliť	

	<p>Základné formy podnikania</p> <p>Výroba, výrobca</p> <p>Spotrebiteľ, spotreba</p>	<p>Poznať pojmy ako podnik, formy podnikania.</p> <p>Poznať hospodárenie podniku, rozlišovať druhy podnikania, vedieť ako sa stať podnikateľom.</p> <p>Vedieť čo je výroba, výrobca a konkurencia.</p> <p>Poznať pojmy spotreba, spotrebiteľ typy spotreby a ochrana spotrebiteľa.</p>	<p>uvedené pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie charakterizovať podmienky úspešného podnikania - vie uviesť úspešného alebo neúspešného podnikateľa z regiónu - vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou - vie uviesť podmienky medzi súkromnou a verejnou spotrebou, príklady obmedzenia spotreby - vie uviesť príklady na ochranu spotrebiteľa 	18
	<p>Finančná gramotnosť</p> <p>Peniaze a finančné inštitúcie v trhovej ekonomike</p> <p><i>PT: Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Poznať znaky a funkcie peňazí, druhy bánk a ich produkty, typy sporiteľní a poisťovní, pojem sporenie, druhy poistení, poznať základy hospodárenia v domácnosti a v štáte.</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie definovať uvedené pojmy - vie uviesť rozdiely medzi pojmi - vie uviesť faktory tvoriace hodnotu peňazí - vie zdôvodniť opodstatnenosť finančných inštitúcií - vie cez služby porovnať finančné inštitúcie - vie posúdiť mieru rizika pri využívaní nebankového subjektu - vie zostaviť rodinný rozpočet - vie na príklade 	23

			ilustrovať vybraný problém z oblasti finančnej gramotnosti - vie zhodnotiť mieru rizika pri využívaní služieb bankových a nebankových inštitúcií	
	Projekty <i>PT: Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</i>	Vedieť tvoriť a prezentovať projekt.	Žiak - vie prakticky na projekte prezentovať svoje vedomosti a zručnosti k uvedeným témam	4
	Záverečné opakovanie			4

Zdroje:

Zdrojom informácií je v prvom rade učebnica pre 9. ročník základnej školy a kvartu.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z platného METODICKÉHO USMERNENIA. Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne odpovede, testy, projekty a práca na hodine.

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
-----------------	--------------	------	----------------------	-------------

Človek ako jedinec	<p>Podstata ľudskej psychiky /psychika, vnímanie, pozorovanie, pamäť, myslenie, emócie/</p> <p>Osobnosť človeka /temperament, schopnosti, motívy a postoje, učenie/</p> <p>Psychológia v každodennom živote /duševná hygiena, zdravie a stres, poradenstvo/</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Proces socializácie /socializácia, sociálne vzťahy, sociálne skupiny, sociálne roly, sociálne statusy, medziludská komunikácia/</p> <p>Sociálne procesy</p>	<p>Uvedomiť si svoju vlastnú jedinečnosť, identitu, identitu iných ľudí a rešpektovať ju.</p> <p>Vedieť sa seba pozorovať a sebahodnotiť.</p> <p>Pochopiť základy zdravej duševnej hygieny a riadiť sa ňou.</p> <p>Vytvárať pozitívne vzťahy k sebe a k iným.</p> <p>Uplatňovať toleranciu k rôznym sociálnym skupinám.</p> <p>Poznať život školy a aktívne sa do neho zapájať.</p> <p>Rešpektovať a uplatňovať mravné hodnoty, princípy</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať, ako človek vníma, prežíva a poznáva skutočnosť, seba a druhých ľudí a čo vplýva na jeho vnímanie - vysvetliť odlišnosti ľudí a rôznorodosť prejavov ich správania - porovnať rôzne metódy učenia - vysvetliť zásady duševnej hygieny - identifikovať príčiny stresu a uviesť dôsledky stresu - aplikovať získané poznatky pri seba poznávaní, poznávaní druhých ľudí, voľbe profesijnej orientácie - prakticky uplatniť spoločensky vhodné spôsoby komunikácie vo formálnych a neformálnych vzťahoch - uviesť na príkladoch, k akým dôsledkom môžu viesť predsudky a nerešpektovanie kultúrnych odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín. - vysvetliť rozdiely v jednotlivých typoch rodín. 	8
Človek a spoločnosť				9

	<p>/rodina, škola, voľný čas/</p> <p>Sociálne fenomény /normy správania, deviácia, sociálne problémy/</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Štát /znaky a formy štátu, právny štát, Ústava SR/</p>	<p>a pravidiel spoločenského spolunažívania.</p> <p>Vedieť racionálne využívať voľný čas.</p> <p>Uplatňovať pravidlá spoločenského spolunažívania a preberať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.</p> <p>Poznať rôzne typy štátu a podstatu ich fungovania.</p> <p>Vedieť uplatniť sa v demokratickom štáte.</p> <p>Rešpektovať základné princípy demokracie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole - na príkladoch ilustrovať možnosti angažovania sa v školskom prostredí - obhájiť racionálne využívanie voľného času - popísať spoločenskú organizáciu vo svojom okolí, pracujúcu s mládežou - objasniť podstatu niektorých sociálnych problémov súčasnosti - načrtnúť možné dopady sociálno-patologického správania na jednotlivca a spoločnosť - rozlíšiť a porovnať historické a súčasné typy štátov - popísať, akú funkciu plní v štáte ústava a ktoré oblasti upravuje - vysvetliť, prečo je štátna moc v SR rozdelená na 3 nezávislé zložky - rozlíšiť a porovnať funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR - vysvetliť podstatu demokracie, uviesť príklady nedemokratických foriem riadenia - objasniť podstatu a význam politického 	
--	--	---	--	--

<p>Občan a štát</p>	<p>Demokracia /princípy, politický systém, voľby, volebné systémy/</p>	<p>Poznať ľudské práva a vedieť uplatniť ich.</p>	<p>pluralizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb - popísať spôsoby volieb - vymenovať zložky politického systému a uviesť ich úlohu - načrtnúť príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte - navrhnúť okruhy problémov, s ktorými sa môže občan obrátiť na jednotlivé štátne inštitúcie - uplatniť zvládnutie komunikácie v styku s úradmi - uviesť dokumenty zakotvujúce ľudské práva - vysvetliť systém ochrany zabezpečujúci ochranu ľudských práv - zdôvodniť, že jednotlivец nemá právo na všetko, čo chce - na príkladoch uviesť svoje práva a práva iných - obhájiť svoje práva, rešpektovať ľudské práva druhých a osobne sa angažovať proti ich porušovaniu 	<p>13</p>
	<p>Ľudské práva /ľudské práva, dokumenty, systém ochrany ľudských práv, práva</p>	<p>Poznať právne systémy, právne normy, právne odvetvia, orgány právnej ochrany.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť rozdiely medzi morálnymi a právnymi 	

<p>Občan a právo</p>	<p>dieťaťa/ <i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana zdravia a života Právo /normy, morálka, právo/ Právo v každodennom živote /právna spôsobilosť, právny systém, odvetvia práva, občianske právo, rodinné právo, trestné právo/ Orgány ochrany práva /advokácia, prokuratúra,</p>	<p>Byť schopný obrátiť sa s konkrétnym problémom na príslušné orgány ochrany práva.. Rozoznať základné typy ekonomík.. Získať prehľad o ekonomike SR. Vedieť sa správať v rôznych situáciách na trhu.</p>	<p>normami - charakterizovať právny systém - uviesť, ktoré štátne orgány vydávajú právne predpisy aj ako a kde sú zverejňované - rozlíšiť zmysel a význam trestného, občianskeho a rodinného práva - vysvetliť základné práva spotrebiteľa - uviesť podmienky vzniku manželstva - odôvodniť účel sankcií pri porušení právnych noriem - porovnať náplň činnosti orgánov právnej ochrany - uviesť príklady právnych problémov, s ktorými sa môžu občania na nich obrátiť -vysvetliť pojem vzácnosti - porovnať rôzne typy ekonomík z hľadiska ich prístupu k riešeniu základných ekonomických otázok - charakterizovať ekonomiku SR</p>	<p>11</p>
----------------------	---	--	---	-----------

<p>Základné ekonomické problémy a ich riešenie</p>	<p>notariáty/</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana zdravia a života</p> <p>Problém vzácnosti</p> <p>Základné ekonomické otázky</p> <p>Typy ekonomík /príkazová, trhová/</p> <p>Národná ekonomika</p> <p>Ekonomický kolobeh /funkcie a úlohy trhu, typy trhov/</p> <p>Správanie spotrebiteľov a výrobcov /dopyt, ponuka/</p> <p>Trhová rovnováha /proces tvorby cien,</p>	<p>Získať základné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce.</p> <p>Byť schopný orientovať sa na trhu práce. Získať orientáciu o uplatnení sa na pracovnom trhu SR a v zahraničí.</p> <p>Poznať možnosti profesionálne-ho uplatnenia, dokumenty potrebné k uchádzaniu sa o prácu, štúdium.</p>	<p>- preukázať praktickú orientáciu v problematike fungovania trhového mechanizmu</p> <p>- opísať správanie sa subjektov trhu a rozhodovanie v rôznych situáciách na trhu</p> <p>- vysvetliť špecifiká trhu práce</p> <p>- porovnať záujmy subjektov na trhu práce</p> <p>- preukázať praktickú orientáciu v profesijnom dopyte na slovenskom a európskom trhu práce</p> <p>-identifikovať príčiny vzniku nezamestnanosti</p> <p>-navrhnuť spôsoby riešenia tohto problému</p> <p>- zaujať stanovisko k funkcii podpory v nezamestnanosti</p>	<p>2</p>
--	---	--	---	----------

<p>Trhový mechanizmus</p>	<p>konkurencia/ Trh práce /dopyt po práci, ponuka práce, cena práce/ Mobilita práce /pracovný trh v EÚ, globalizácia pracovného trhu/ Nezamestnanosť /formy nezamestnanosti/ Úrad práce /ďalšie inštitúcie riešiace problém nezamestnanosti, hmotné zabezpečenie v nezamestnanosti/</p>	<p>Byť schopný posúdiť pravosť eurobankoviek a euromincí. Poznať bankový systém, produkty bánk, poisťovní a daňový systém štátu. Získať základnú ekonomickú gramotnosť.</p>	<p>- na príkladoch uviesť, ako pomáhajú úrady práce a personálne agentúry - kriticky posúdiť svoje predpoklady k voľbe ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie - vysvetliť súvislosti medzi dosiahnutým vzdelaním a možnosťami svojho osobného profesijného uplatnenia - vyhľadať informácie o zamestnaní - vypracovať potrebné dokumenty k uchádzaniu sa o prácu /štúdium/ - posúdiť výhody a riziká podnikania v porovnaní so zamestnaním</p>	<p>3</p>
<p>Trh práce</p>	<p>Práca /povolanie, zamestnanie/ Vzdelávanie /príprava na výber povolania, kariérne poradenstvo, práca s profesijnými informáciami/</p>		<p>- uviesť, ako postupovať pri založení živnosti</p>	<p>2</p>
<p>Nezamestnanosť a jej sociálno-</p>	<p>Písomné materiály uchádzača o zamestnanie /žiadosť o prijatie do zamestnania, motivačný list,</p>		<p>- rozlišovať hodnoty eurových bankoviek a mincí</p>	

<p>ekonomický dopad</p> <p>Svet práce</p>	<p>prihláška na štúdium, profesijný životopis/</p> <p>Vstup na trh práce /pracovný pomer, pracovná zmluva/</p> <p>Samostatná zárobková činnosť /poradenské služby pre začínajúcich podnikateľov, živnostenské podnikanie, zakladanie živnosti/</p> <p>Peniaze /funkcie a formy peňazí, euro v SR/</p> <p>Finančné inštitúcie /banky, bankový účet, poisťovne, produkty poisťovní/</p> <p>Daňová sústava /dane, daňové úrady, daňové a odvodové povinnosti/</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Ochrana zdravia a života</p> <p>Finančná gramotnosť</p>		<p>- určiť ochranné znaky eurobankoviek</p> <p>- uviesť úlohu bánk a iných finančných inštitúcií ako finančných sprostredkovateľov</p> <p>- vysvetliť základné typy daní</p> <p>- opísať spôsob podávania daňového priznania z príjmov</p>	<p>2</p> <p>8</p>
---	---	--	--	-------------------

Úloha peňazí
a finančných
inštitúcií

5

Aktualizácia učiva

				3
--	--	--	--	---

Zdroje:

Sopóci, J., Búzik, B.: Základy sociológie, Bratislava SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01444-6
 Krsková, A., Krátka, D.: Základy práva a ochrana spotrebiteľa, Bratislava SPN, 2006. ISBN 80-10-00918-0
 Košč, M.: Základy psychológie, Bratislava SPN, 2003. ISBN 80-10-00202-X
 Okruhlicová, A., Zelina, M.: Základy psychológie pre stredné školy, Bratislava Litera, 1997. ISBN 80-85452-63-4
 Tóth, R.: Základy politológie, Bratislava SPN, 2004. ISBN 80-10-00599-1
 Šlosár, R., Búrová, S., Fabová, L., Lisý, J.: Základy ekonómie a ekonomiky, Bratislava SPN, 1997. ISBN 80-08-02639-1
 Novák, J., Šlosár, R.: Základy ekonómie a ekonomiky pre stredné školy, Bratislava SPN, 2008. ISBN 978-80-10-01346-3
 a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivita na hodinách, projekty.

7. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
-----------------	--------------	------	----------------------	-------------

<p>Religionistika</p>	<p>Religionistika, náboženstvo, prvky náboženstva/ Kresťanstvo Svetové náboženstvá Alternatívne náboženské prejavy/ <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova</p>	<p>Poznať základné prvky náboženstva, kresťanstvo a základy svetových náboženstiev ako aj nových náboženských hnutí. Viesť k náboženskej tolerancii.</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať pojmy ako náboženská viera, náboženské symboly, praktiky a prejavy - vysvetliť podstatné znaky kresťanstva a vybraných svetových náboženstiev a kultov, rozlíšiť jednotlivé náboženská -identifikovať prejavy náboženskej neznášanlivosti -rozoznať prejavy sektárskeho myslenia - porovnať základné rozdiely prístupov k Bohu: teizmus, panteizmus, deizmus, ateizmus -na základe ukážok rozlíšiť mýtus od filozofických úvah -odlíšiť filozofické otázky od bežných otázok -rozlišovať jednotlivé disciplíny a smery a zaradiť do nich jednotlivé filozofické problémy -sformulovať vlastné stanovisko k filozofickému textu -uviesť vzťah medzi filozofiou a inými vedami cez ich základné znaky 	<p>5</p>
<p>Filozofia a jej atribúty</p>	<p>Filozofia a mýtus Filozofické otázky a zdroje filozofických úvah Filozofické disciplíny a filozofické smery Filozofia, veda,</p>	<p>Pochopiť rozdiel medzi filozofiou a mýtom Získať základné poznatky o zdrojoch a povahe filozofického myslenia Poznať vzťah filozofie k iným oblastiam ľudského myslenia</p>	<p>-odlíšiť filozofické otázky od bežných otázok</p> <p>-rozlišovať jednotlivé disciplíny a smery a zaradiť do nich jednotlivé filozofické problémy</p> <p>-sformulovať vlastné stanovisko k filozofickému textu</p> <p>-uviesť vzťah medzi filozofiou a inými vedami cez ich základné znaky</p>	<p>6</p>

<p>Dejinno-filozofický exkurz</p>	<p>náboženstvo, umenie a ideológia</p> <p>Základné znaky západnej filozofie ako celku</p> <p>Periodizácia dejín filozofie:</p> <p>Antická filozofia</p> <p>Stredoveká filozofia</p> <p>Renesančná filozofia</p> <p>Novoveká filozofia</p> <p>Filozofia 19. Storočia</p> <p>Filozofia 20. Storočia a ich charakteristiky</p> <p>Základné filozofické domény európskeho filozofického myslenia</p>	<p>Získať prehľad o dejinách filozofie</p> <p>Získať základné poznatky o povahe filozofického poznania, o vplyve filozofického myslenia filozofov na myslenie človeka</p> <p>Vedieť sa orientovať v základných problémoch filozofie</p> <p>Vedieť porovnávať, analyzovať a systematizovať javy, ktoré sa odohrali a odohrávaj</p>	<p>-vysvetliť predpoklady vzniku filozofie v Grécku</p> <p>-charakterizovať spoločné črty západnej filozofie</p> <p>-interpretovať dejiny filozofického myslenia ako proces prechodu od skúmania objektu k skúmaniu subjektu a zároveň ako prechod od „myslenia o svete“ k analýze jazyka</p> <p>-vysvetliť predmet filozofie v jednotlivých obdobiach dejín filozofie</p> <p>-vysvetliť prínos jednotlivých filozofov pre spoločnosť</p> <p>-objasniť a vhodne používať základné filozofické pojmy</p> <p>-charakterizovať učenia vybraných filozofov</p> <p>-porovnať a analyzovať názory jednotlivých filozofov</p> <p>-zaujať vlastné stanovisko k riešeniam filozofických problémov rôznymi filozofmi</p>	<p>20</p>
-----------------------------------	--	---	--	-----------

Aktualizácia učiva				2
--------------------	--	--	--	---

Zdroje:

Fürstová,M., Trinks,J.: Filozofia, Bratislava SPN,1998.

Kiczko,L., Marcelli,M., Waldschütz,E., Dejiny filozofie, Bratislava, SPN, 1996.
a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, písomné odpovede, aktivita na hodinách, projekty.

Učebné osnovy pre predmet **ETICKÁ VÝCHOVA**

Charakteristika predmetu:

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto.

Zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu / zvnútornenie / mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností / otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných ... / ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Organizačné vymedzenie:

Vyučovacia predmet Etická výchova je zaradený do vyučovania v osemročnom gymnáziu s dotáciou 1 hodina v 1.- 6. ročníku.

CIELE :

- Žiak dostáva impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu.
- Má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť
- Má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou
- Žiak si osvojí základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učí sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- Žiak vie vysvetliť základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- Rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým chorým a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- Spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg.

OBSAH :

Otvorená komunikácia; Poznanie a pozitívne hodnotenie seba; Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých; Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva; Etické aspekty ochrany prírody

Kompetencie – spôsobilosti - výstup :

Žiak dobre zvláda základné komunikačné zručnosti – predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa. V komunikácii badať odstraňovanie komunikačných šumov.

Badať snahu o väčšie sebazpoznanie a rozvíjanie pozitívneho hodnotenia seba. V správaní badať väčšie sebaovládanie.

Je schopný verbalizovať pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach. Vie ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaže – u postihnutých, starých, chorých.

Pri robení dobra je iniciatívny a tvorivý. Vie si vážiť dobro poskytnuté iným človekom.

Podľa svojich možností a výziev, ktoré ponúka daný región, chráni prírodu a životné prostredie.

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Metódy:

zážitkové učenie- Identifikácia a vyjadrovanie citov, Kognitívna a emocionálna empatia, Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity,

beseda- Pozitívne vzory v každodennom živote, Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine, Vzťah k chorým, starým, postihnutým, mentálne alebo morálne narušeným ľuďom

riadený rozhovor- Asertívne správanie, Pozitívne vzory správania, Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory, Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti, Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota, Ekonomické hodnoty a etika

dialóg- Prosociálne správanie, prosociálnosť ako zložka vlastnej identity, Zdroje etického poznania ľudstva, Dobré meno a pravda ako etické hodnoty

Formy:

individuálna práca

skupinová práca

práca vo dvojiciach

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia. Tieto prierezové témy sú obsiahnuté v každom tematickom celku.

1. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
-----------------	--------------	------	-----------------------	-------------

<p>Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov</p>	<p>Uvádzanie žiakov do tajomstva citového života, definovanie a delenie citov, pocitov.</p> <p>Identifikácia vlastných citov, pomenovanie, uchopenie, vyjadrenie a spôsob ich usmerňovania. Pomoc pri verbalizácii citového sveta – ponúknuť žiakom paletu vyjadrení pre to, čo prežívajú</p> <p><i>Prierezová téma :</i></p> <p><i>Osobný a sociálny rozvoj.</i></p>	<p>Osvojiť si ďalšie prosociálne zručnosti, ako napr. vyjadrovanie citov, empatia, aserti-vita, prosociálne správanie</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojem city, rozumie a vie vysvetliť vplyv citov na zdravie a výkonnosť človeka.</p> <p>Vie narábať s pojmovým aparátom, ktorý sa týka identifikácie citov.</p> <p>Badať snahu vyjadrovať city zrozumiteľne a bez zraňovania iných</p>	<p>7</p>
<p>Kognitívna a emocionálna empatia, pochopenie druhých, vžitie sa do situácie druhých</p>	<p>Rozvoj empatického vnímania iných ľudí na základe pochopenia dôležitosti empatie pre seba samého. Zložky empatie – kognitívna a empatická/emočná/. Jej rozvoj – počúvanie, podobná skúsenosť, citlivosť, vyprázdnenie sa pre druhého, samotné zažívanie zo strany druhých.</p> <p><i>Prierezová téma :</i></p> <p><i>Osobný a sociálny rast.</i></p> <p>Mediálna výchova</p>		<p>Žiak rozumie a vie vyjadriť pojem empatie a jej význam v medziľudských vzťahoch, je ochotný ponúkať ju iným..</p> <p>V komunikácii badať prvky aktívneho počúvania a prejavovania empatie.</p>	<p>8</p>

<p>Zvládnutie asertivity</p>	<p>Asertivita ako súčasť komunikácie. Spôsoby správania v kolíznych situáciách – pasívne, agresívne a asertívne.</p> <p>Vysvetlenie podstaty asertivity – pokojné presadzovanie svojich bez toho, aby sme ubližovali inému.</p> <p>Výhody a nevýhody všetkých troch typov</p>	<p>Osvojiť si pojem asertivita.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojem „sebapresadenie“ a pozná jeho význam v medziľudských vzťahoch.</p> <p>Žiak je schopný reflektovať na svojom</p>	<p>8</p>
-------------------------------------	---	-------------------------------------	---	-----------------

<p>Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre</p>	<p>správania, Asertivitou odbúravame agresivitu, bránime svoje práva, bránime sa proti manipulácii a útokom a učíme sa vyjadriť svoj názor</p> <p><i>Prerezová téma: Osobný a sociálny rozvoj.</i></p> <p>Vysvetlenie pojmov vzor, model, idol. Pozitívne a negatívne vzory. Pozitívne vzory správania v histórii, literárne vzory, filmoví hrdinovia. Rozvíjať schopnosť mravného úsudku na modeloch správania, ktoré sú prezentované v médiách. Čo je dobro a zlo v ľudskom živote.</p> <p>P.t. :Mediálna a multik.výchova</p> <p>Vedíme žiakov k citlivosti na vnímanie ľudí okolo seba. Moje okolie a dobrí ľudia, čo si na nich najviac cením? Ako by som chcel žiť a ako nie, ako kto a prečo?</p>	<p>Osvojiť si pojmy empatia, asertivita, spolupráca /sociálne pozitívne/ správanie.</p>	<p>živote všetky tri formy správania a chápe výhodnosť asertívneho správania pre ozdravenia a jasnosť vzťahov</p> <p>Pri strete záujmov je schopný komunikovať asertívne, hájiť si svoje právo, avšak vnímať a rešpektovať oprávnený nárok iného.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojmy vzor, model, ideál – vie rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory.</p> <p>Prejavuje schopnosť mravného úsudku pri posudzovaní pozitívnych a negatívnych vzorov.</p> <p>Žiak vie vymenovať vlastnosti ľudí ktorí môžu byť pozitívnym vzorom. Chápe dôležitosť prítomnosti prosociálnych vzorov vo</p>	<p>4</p>
<p>Pozitívne vzory</p>				

<p>v každodennom živote</p>	<p>Komponenty prosociálneho správania – správanie v prospech</p> <p>Druhého, správanie bez očakávania protislužby , alebo vonkajšej odmeny, správanie podporujúce reciprocitu, správanie, ktoré nenaruší identitu osoby,</p>		<p>svojom živote.</p>	<p>2</p>
<p>Prosociálne správanie</p>	<p>Ktorá sa správa prosociálne. Druhy prosociálneho správania, pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Osobný a sociálny rozvoj</i></p>		<p>Z vlastnej skúsenosti si uvedomuje, čo je to nezištnosť pri konaní dobra.</p> <p>Badať rozvoj empatie ako predpokladu prosociálneho správania.</p> <p>Žiak je ochotný pomôcť, podeliť sa – vie prijať ponúkanú pomoc – participuje na tvorbe sociálnych projektov v triede, príp. v blízkom okolí.</p>	<p>4</p>

Zdroje:

Roberto Roche Olivar: Etická výchova, Orbis Pictus Istropolitana 1992,
Ladislav Lencz – Oľga Krížová Metodický materiál k predmetu Etická výchova,
internet, videokazety, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z metodického usmernenia.
Žiak je hodnotený na každej hodine za aktivitu, prístup, osobný postoj. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** -neabsolvoval.

2. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín

<p>Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity</p>	<p>Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku. Poznávanie svojich silných a slabých stránok, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé sebavedomie. Prijatie samého seba aj so svojimi nedostatkami.</p> <p>Prierezová téma : Osobný a sociálny rozvoj</p>	<p>Osvojovanie si základných postojov, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie. Učenie sa poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceno-</p> <p>nie.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť význam Poznania silných a slabých stránok osobnosti.</p>	<p>5</p>
<p>Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory.</p>	<p>Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách : opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny, alternatívne spôsoby riešenia konfliktov, asertivita a asertívne práva</p> <p>Prierezová téma: Osobný a sociálny rozvoj.</p> <p>Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie. Rozvíjať a –nie vlastnej identity</p>	<p>Učenie sa obhájiť svoje práva a názory.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť uplatnenie pojmu asertivita v každodennosti, vie vysvetliť pojem manipulácia.</p>	<p>5</p>

<p>Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity</p>	<p>v interakcii s druhými.</p> <p>Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti/ napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve.../</p> <p>Hlbšie poznanie vlastnej rodiny / ako poznám svoju matku svojho otca, súrodencov .../</p> <p>Uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny /</p> <p>byť empatickým ,otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym/</p>	<p>Osvojenie si pojmov asertivita, spolupráca a prosociálne/ sociálne pozitívne/ správanie.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť slová : ne-závislosť a rešpektovanie, ponúkajúce a prijímajúce slobody, zodpovednosť – pozná zásady prosociálneho správania, vie pomenovať možnosti prosociálneho správania vo vlastnej rodine.</p>	<p>5</p>
<p>Etické aspekty vzťahu K vlastnej rodine</p>	<p>Zdravá a nezdravá kritičnosť. Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. Pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine, tolerancia a rešpektovanie autority, vzťahy medzi súrodencami.</p> <p>Rešpektovanie pravidiel hry /práva a povinnosti / v rodine</p> <p>Rozvíjanie sexuálnej identity. Vzťahy medzi</p>	<p>Poznávanie svojich práv a povinností v rodine, učenie sa kultivovane prejavovať svoj názor</p> <p>postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg.</p>	<p>Žiak je schopný pomenovať možnosti prosociálneho správania vo vlastnej rodine</p>	<p>5</p>

<p>Prierezová téma:</p> <p>Osobný a sociálny rast osobnosti, mediálna výchova</p>	<p>chlapcami a dievčatami . Priateľstvo a láska. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi.</p> <p>„Zázrak života“ – počatie a prenatálny život ľudského plodu.</p>			
<p>Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti</p>	<p>Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou.</p> <p>Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky.</p> <p>Pohlavné choroby a AIDS.</p> <p>Následky odtrhnutia sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti.</p> <p>Rozvoj empatie, komuni-kácie s vyššie spomínanými ľuďmi.</p>	<p>Spoznávanie svojej sexuálnej identity, chápanie pozitívnych hodnôt priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomenie si rizík, spojených s predčasným sexuálnym životom.</p>	<p>Žiak vie čo je to počatie a prenatálny život človeka, vie vysvetliť dôvody pre odloženie prvého sexuálneho styku do psychosociálnej zrelosti, vie vysvetliť príčiny a dôsledky predčasného sexu, vie čo sú pohlavné choroby a AIDS.</p>	<p>8</p>
<p>Prierezové témy :</p>				

<p>Ochrana života a zdravia, osobný a sociálny rast</p>	<p>Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným,</p> <p>Tolerancia, rešpektovanie odlišností, generačné rozdiely.</p>	<p>Rozvíjanie pozitívneho postoja k postihnutým, chorým a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú a porozumenie.</p>	<p>Žiak je schopný vymenovať obmedzenia a prednosti chorých a osôb so špecifickými potrebami ,</p> <p>Vie zdôvodniť potrebu i špecifiká komunikácie s</p> <p>Osobami so špecifickými potrebami.</p>	<p>5</p>
<p>Vzťah k chorým, starým, postihnutým, mentálne alebo morálne narušeným ľuďom.</p>				
<p>Prierezová téma :</p>				
<p>Osobný a sociálny</p>				

rast, med. výchova, multikultúrna výchova.				
--	--	--	--	--

Zdroje:

Roberto Roche Olivar: Etická výchova, Orbis Pictus Istropolitana 1992, Ladislav Lencz – Oľga Krížová Metodický materiál k predmetu Etická výchova, internet, videokazety časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Klasifikácia a hodnotenie vychádza z metodického usmernenia.

Žiak je hodnotený na každej hodine za aktivitu, prístup, osobný postoj. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

3. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Zdroje etického poznania ľudstva	Etika a morálka Mravné hodnoty a normy Svedomie Pozitívne vzory (príklad zreých osobností), literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť <i>Prierezové témy:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	Osvojovanie si základných postojov súvisiacich s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami.	Žiak - vie vysvetliť, čo je to mravná hodnota a mravná norma, - pozná základné zdroje etického poznania ľudstva . Žiak - chápe význam svedomia vo svojom živote, - prejavuje rozhodnutie pre dobro ako postoj.	8
Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota	Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém Základy duševnej hygieny Niektoré problémy lekárskej etiky (eutanázia, génová manipulácia) <i>Prierezové témy:</i> Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny	Osvojovanie si pozitívnych postojov vo vzťahu k svojmu zdraviu a ochrane života človeka.	Žiak - vie vysvetliť termín zdravie a starostlivosť o zdravie, - vie zdôvodniť tvrdenie, že zdravie je etická hodnota. Žiak - chápe, čo v sebe zahŕňajú ochrana života a starostli-	9

	rozvoj Multikultúrna výchova		vosť o zdravie, - chráni zdravie svoje i zdravie iných (oblečenie, jedlo, odpočinok, pohyb, stop drogám...).	
Ekonomické hodnoty a etika	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ Primárna orientácia na peniaze a materiálne hodnoty ako jeden z deštruktívnych prvkov ľudského života – materializmus, konzumizmus Reklama - jej ciele a metódy Dešifrovanie manipulácií konzumizmu a orientácia na rozvoj celého človeka „Ekonomické cnosti“: sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť Svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším Poctivosť, ochrana spotrebiteľa <i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	Osvojovanie si základných pojmov súvisiacich s ekonomickými hodnotami vo vzťahu k etike, osvojovanie si základných ekonomických cností.	Žiak - vie rozoznať a vysvetliť inštrumentálnosť a cieľovosť hodnoty peňazí, - rozumie pojmom materializmus a konzumizmus, - vie vymenovať „ekonomické cnosti“. Žiak - chápe základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, - pozná ciele a úlohy reklamy. Žiak - v materiálnej oblasti je rozvážny, nemá veľké nároky, - nepodlieha manipulácii reklamy a nedožaduje sa nadbytku ako nevyhnutnosti, - prejavuje solidaritu a pomoc.	8
Dobré meno a pravda ako etické hodnoty	Poznanie a pravda ako etické hodnoty Pravda a lož Tajomstvo Je vždy nesprávne nepovedať pravdu? Česť, dobré meno, ublíženie na cti. <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny	Osvojovanie si základných etických hodnôt, súvisiacich s dobrým menom, cťou a pravdou.	Žiak - pozná zásady narábania s pravdou, - vie vysvetliť pojmy dobré meno, česť, ublíženie na cti. Žiak - chápe etické problémy súvisiace s pravdou a dobrým menom, - uvedomuje si hodnotu pravdy, cti	8 /7+1/

	rozvoj		a dobrého mena. Žiak - v komunikácii svoje názory a tvrdenia podkladá argumentmi a prijíma argumentáciu iných, - nevstupuje bezhlavo do kritiky iných, neohovára a neosočuje.	
--	--------	--	--	--

Zdroje :

Metodické materiály

- OLIVAR, R. R: *Etická výchova*. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 1992.
- MIEDZGOVÁ, J.: *Základy etiky*. Bratislava: SPN, 1994, ISBN 80-08-02369-4
- PREVENDÁROVÁ, J. – KUBÍČKOVÁ, G.: *Základy rodinnej a sexuálnej výchovy*. Bratislava: SPN, 1996.
- ŠMÁRIKOVÁ, A.: *Aktivity na hodiny etickej výchovy*. Banská Bystrica: Metodicko-pedagogické centrum, 2002, ISBN 80-8041-430-0
- LENCZ, L. a KRÍŽOVÁ, O.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova*. Bratislava: Metodické centrum, 1993, ISBN 80-85185-34-2
- LENCZ, L. a kol.: *Metodický materiál II k predmetu etická výchova*. Bratislava: Metodické centrum, 1994, ISBN 80-85185-62-8
- LENCZ, L. a IVANOVÁ, E.: *Metodický materiál III k predmetu etická výchova*. Bratislava: Metodické centrum, 1995, ISBN 80-85185-78-4
- ŠIMONOVÁ, B.: *Literatúra v etickej výchove I. časť*. Banská Bystrica: Metodické centrum, 1994, 80-8041-000-3

- ŠIMONOVÁ, B.: *Literatúra v etickej výchove II. časť*. Banská Bystrica: Metodické centrum, 1994, 80-8041-001-1
- Program CESTY, odborné videokazety a DVD
Televízia, tlač, internet

4.ročník (počet hodín týždenne 1, počet hodín ročne 33)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	výstup	Počet hodín
Prehlbovanie komunikačných spôsobilostí	<p>Počúvanie, vedenie dialógu.</p> <p>Riešenie konfliktov.</p> <p>Asertivita, orientovaná na prosociálnosť.</p> <p>Požiadat' o láskavosť.</p> <p>Hovorit' adresne.</p> <p>Vedieť povedať nie.</p> <p>Oprávnená a neoprávnená kritika.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p>Prehlbovanie svojich komunikačných spôsobilostí, orientovaných na riešenie problémov a vedenie dialógu.</p>	<p>Žiak</p> <p>-vie, aké má miesto asertivita v prosociálnom správaní;</p> <p>- pozná zásady prijímania a vyslovenia komplimentu, prijímania oprávnenej i neoprávnenej kritiky.</p> <p>Žiak</p> <p>- chápe dôležitosť rozvoja vlastnej komunikácie pre rozvoj vzťahov.</p> <p>- vníma vlastné omyly, čo ho vedie k väčšej otvorenosti prijať kritiku.</p> <p>Žiak</p> <p>- je schopný vyjadriť i prijať kompliment i oprávnenu kritiku;</p> <p>- na neoprávnenú kritiku reaguje podľa zásad asertívneho správania.</p> <p>Žiak:</p> <p>- pozná zásady, ktoré súvisia so zdravým živ. štýlom a vie ich vysvetliť;</p>	7
Zdravý životný štýl		<p>Rozvíjanie povedomia vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti.</p> <p>Oboznámenie sa s niektorými vlastnosťami, podporujúcimi zdravý životný štýl.</p>		

<p>Závislosti</p>	<p>Povedomie vlastnej hodnoty.</p> <p>Rozvíjanie skromnosti (opak neprimeraného sebaocenenia).</p> <p>Nepovyšovať sa nad iných vo vystupovaní, v nárokoch.</p> <p>Dobroprajnosť.</p> <p>Cieľavedomosť, pracovitosť, usilovnosť.</p> <p>Čistota zmysľania reči, prejavov správania v oblasti sexuality.</p> <p>Význam studu a intimity v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom.</p> <p>Kultivované vyjadrovanie svojich citov, hlavne negatívnych.</p> <p>Veselosť.</p> <p>Sebaovládanie.</p> <p>Zmysluplné využitie voľného času.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p> <p><i>Ochrana zdravia a života človeka</i></p>	<p>Preberanie zodpovednosti pri ponuke rozličných typov závislostí.</p>	<p>- vie popísať význam studu a intimity v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom;</p> <p>- chápe dôležitosť zdravého životného štýlu aj vo svojom živote.</p> <p>Žiak:</p> <p>- uplatňuje vo svojom živote zásady zdravého živ. štýlu;</p> <p>- má svoje koníčky a vie o nich so záujmom hovoriť;</p> <p>- voľný čas využíva na zábavu, pomoc, prehlbovanie vzťahov, svoje záujmy.</p>	<p>11</p>
<p>Masmediálne vplyvy</p>	<p>Poukázať na škodlivosť závislosti, ktoré znehodnocujú a ohrozujú život – fajčenie, alkohol, omamné látky.</p> <p>Konzumný</p>	<p>Preberanie zodpovednosti pri ponuke nevhodných</p>	<p>Žiak:</p> <p>- vie, čo spôsobuje závislosti v živote mladého človeka;</p> <p>pozná škodlivosť závislosti od fajčenia, alkoholu, omamných látok, hracích automatov, televízie, internetu, sexu, siekt, skupín orientovaných na rasovú neznášanlivosť;</p> <p>- uvedomuje si</p>	

	<p>a nezodpovedný sex. Hracie automaty. Nadmerné sledovanie televízie (internet). Sekty a kulty. Skupiny orientované na rasovú neznášanlivosť.</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i> <i>Mediálna výchova</i></p> <p>Reflektovať vplyv masmédií. Prosociálne vzory v masmédiách. Kritické hodnotenie videoprodukcie a televíznych programov. Analýza filmu, výchova kritického diváka. Možnosti pozitívneho ovplyvňovania televíziou.</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i> <i>Mediálna výchova</i></p>	<p>masmediálnych vplyvov.</p> <p>Osvojovanie si význam pozitívneho myslenia v ľudskom živote a snaha o jeho rozvíjanie a šírenie.</p>	<p>množstvo ponúk na závislosť;</p> <p>- reflektuje mieru vlastnej slobody od rôznych závislostí; túži zostať slobodným.</p> <p>Žiak:</p> <p>- na ponuky k neviazanej zábave alebo iným druhom závislostí odpovedá: „Nie!“; - je schopný posúdiť mieru pri rôznych ponukách zábavy; - akákoľvek neznášanlivosť voči osobám alebo skupinám osôb je mu cudzia.</p> <p>Žiak:</p> <p>- vie vymenovať pozitíva a negatíva masmédií, hlavne televízie a internetu; - chápe význam masmediálnych vplyvov vo svojom živote; - je citlivý na zámery filmovej produkcie (etický odkaz).</p> <p>Žiak:</p> <p>- je schopný si vybrať televízne programy; - je pripravený vyhodnotiť etické prvky filmu alebo vysielania (vhodného pre svoju</p>	<p>8</p>
--	--	---	---	----------

			<p>vekovú kategóriu);</p> <p>- vo virtuálnej realite hľadá to, čo podpovuje jeho zdravý životný štýl.</p>	<p>7</p>
--	--	--	---	----------

--	--	--	--	--

Zdroje :

Roberto Roche Olivar :Etická výchova,Orbis Pictus Istropolitana 1992, Ladislav Lencz,
 OľgaKřížová : Metodický materiál k predmetu Etická výchova, internet, videokazety,
 časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie :

Žiak je hodnotený na každom hodine za aktivitu, prístup, osobný postoj. Predmät nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** –neabsolvoval.

5. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Komunikácia	<p>Nadviazanie, udržiavanie a ukončenie rozhovoru.</p> <p>Vyjadrenie pozitívnych a negatívnych citov.</p> <p>Empatia a asertivita v komunikácii. Zdravá a nezdravá kritičnosť. Tvorivé riešenie medziľudských vzťahov prostredníctvom úcty k iným a otvorenej komunikácie.</p> <p>Komunikácia ako prostriedok prosociálneho správania.</p> <p>Poznanie svojich silných stránok a slabých</p>	<p>Umožniť žiakom na primeranej úrovni pomenovať a vysvetliť základné etické postoje a spôsobilosti.</p>	<p>Je schopný začať, udržať i ukončiť rozhovor.</p> <p>Je schopný kultivovane vyjadrovať svoje city.</p> <p>V správaní prejavuje rešpekt a úctu voči osobám iného svetonázoru, inej sexuálnej orientácie, voči iným rasám a etnikám – voči každej ľudskej osobe</p>	12

<p>Dôstojnosť ľudskej osoby</p>	<p>stránok.</p> <p>Sebaovládanie a seba výchova. Pozitívne hodnotenie druhých, umenie hľadať prijateľný kompromis.</p> <p>Pochopenie a akceptovanie ľudí, ktorí majú iný svetonázor. Ľudská dôstojnosť a náboženská etika.</p> <p>Rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám handicapovaným ľuďom</p> <p>Počatie a prenatálny život. Zdržanlivosť a vernosť ako optimálna prevencia pohlavne prenosných chorôb a AIDS, odporúčaná WHO.</p> <p>Dôsledky predčasného sexuálneho života, prirodzené a umelé metódy regulácie počatia, hodnota ľudského života, mravný dopad promiskuitného života, pornografie na človeka.</p> <p>Téma podľa potreby</p>	<p>Ďalej rozvíjať a zdokonaľovať u žiakov základné etické postoje a spôsobilosti, osvojené na základnej škole, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba a druhých, komunikačné zručnosti, tvorivé riešenie medziľudských vzťahov.</p> <p><i>PT: finančná gramotnosť</i></p> <p>Vysvetliť žiakom dôležité hodnoty a etické normy súvisiace so životom a zdravím, rodinným životom, rodičovstvom a sexualitou.</p>	<p>V oblasti sexuality sa prejavuje zodpovedne – vo vzťahoch s osobami opačného pohlavia je rozvážny.</p> <p>Je schopný konštruktívneho dialógu s rodičmi a súrodencami – pozitívne participuje na živote rodiny</p>	<p>12</p>
<p>Etika sexuálneho života</p> <p>Zhrnutie, opakovanie</p>				<p>8</p> <p>1</p>

Zdroje:

Dostupné metodické materiály, programy Cesta, Program rozvoja osobnosti zameraný na prevenciu, časopisy, internet, krásna literatúra, učebnice Základy rodinnej a sexuálnej výchovy, Základy etiky, odborná literatúra.

6. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Filozofické zovšeobecnenie dosiaľ osvojených etických zásad	Súvislosť medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami. Svedomie, rozvíjanie morálneho úsudku. Česť, pravda, poznanie a kultúra ako etická hodnota. Význam prosociálnych vzorov pre výchovu v jednotlivých kultúrach. /Etické hodnoty svetových náboženstiev/ <i>Prierezová téma :</i> <i>Multikultúrna výchova, Osobný a soc. rozvoj</i> Rodinné spoločenstvo a ja . Očakávaní mojich rodičov a ich kompatibilita s mojimi očakávaniami. Pochopenie života mojich rodičov a súrodencov a z toho vyplývajúce korigovanie alebo	Pomocou zážitkových metód , nácviku a prepojenia osvojeného správania s každodenným životom umožniť žiakovi osvojiť si základné postoje a spôsobilosti, súvisiace s uvedenými hodnotami a normami. Ďalšie rozvíjanie a zdokonaľovanie základných etických postojov a spôsobilostí žiakov osvojených na základnej škole	Žiak vie vysvetliť termíny hodnota a norma a ich vzťah – pozná význam prosociálnych vzorov pre výchovu v jednotlivých kultúrach Je ochotný dodržiavať všeobecne akceptovateľné mravné normy. Angažuje sa za spoločné dobro Žiak pozná a vie vysvetliť dôležitosť rodiny pre život človeka, vie vysvetliť	14

<p>Dobré vzťahy v rodine</p>	<p>upevnenie správania. Fungujúca rodina a prevencia voči kriminalite a závislostiam.</p> <p><i>Prierezová téma : Osobný a sociálny rozvoj. Ochrana života a zdravia.</i></p> <p>Zamestnanie a povolanie, práca a odpočinok. Profesionálna etika. Etické hodnoty súťaživosti a spolupráce. Pravidlá „fair play“ v ekonomicko-pracovných vzťahoch.</p>	<p>Umožniť žiakom na primeranej úrovni vysvetliť základné etické pojmy a hodnoty</p> <p>/zamestnanie, povolanie, profesionálna etika, etický kódex zamestnanca, súťaživosť, kooperácia, pravidlá „fair play“/</p>	<p>jej funkcie. Chápe svoje miesto v rodine a svoj podiel na jej dobrách i zlyhávaniach, usiluje sa o pozitívny vzťah k starým rodičom a širšej rodine.</p> <p>Je schopný konštruktívneho dialógu s rodičmi a súrodencami, pozitívne participuje na živote rodiny.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojem profesionálna etika a jej zásady</p> <p>Pozná pojem „etický kódex“ zamestnanca.</p> <p>Chápe dôležitosť profesionálnej etiky – rozumie hodnotám súťaživosti a kooperácie na pracovisku</p>	<p>12</p>
<p>Etika práce, etika ekonomika</p>				<p>7</p>

	<p>Etický kódex zamestnanca. Prosociálne správanie ako vedomé vytváranie dobrých vzťahov na pracovisku.</p> <p><i>Prierezová téma : Osobný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, ochrana života a zdravia.</i></p>		<p>Pri spoločnej práci v škole rešpektuje pravidlá „fair play“, je schopný rešpektovať autoritu.</p>	
--	---	--	--	--

Zdroje:

PhDr. Jana Miedzgová, CSc., 1994 Základy etiky, príručky, časopisy a iné aktuálne zdroje
Program na rozvoj osobnosti zameraný na prevenciu

Hodnotenie:

Hodnotenie v predmete etická výchova sa uskutočňuje **slovné** a do katalógového listu žiaka a na vysvedčení žiaka sa uvedie „ absolvoval/-a“.

Slovné hodnotenie je spätná väzba učiteľa žiakovi o jeho aktuálnom výkone vzhľadom na jeho osobné možnosti a porovnanie s predchádzajúcimi výkonmi. Učiteľ ocení klady a vysvetlí žiakovi, v čom sa má zlepšiť. Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.

Žiaka na etickej výchove učiteľ hodnotí komplexne, objektívne s prihliadnutím na jeho individuálne osobitosti. Na hodnotenie výsledkov žiaka v predmete etická výchova slúžia vzdelávacie štandardy. Obsahový aj výkonový štandard na seba nadväzujú a sú vzájomne prepojené. V systéme vzdelávacích štandardov pre jednotlivé tematické celky je rešpektovaná idea kontinuálneho vzdelávania v súvislosti s tým sa prostredníctvom štandardov posudzuje a hodnotí:

- úroveň osvojených poznatkov, vedomostí,
- pripravenosť na vyučovanie,
- aktivita na vyučovaní,
- kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- schopnosť vyhľadávať informácie z digitálnych zdrojov, ich spracovanie a primeranú prezentáciu, v prípade potreby aj prostriedkami
- informačných a komunikačných technológií,
- schopnosť riešiť úlohy a prezentovať zadané úlohy a aktivity samostatne, ale aj v skupinách.

Učebné osnovy pre predmet
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
EVANJELICKÉ NÁBOŽENSTVO

Charakteristika predmetu:

Náboženská výchova dáva človeku iný pohľad na svet, existenciu, pôvod a zmysel bytia. Učí deti vnímať Boha ako osobu, ako niekoho, kto je živý a prítomný v ľudskej existencii. Okrem duchovného rozmeru učí deti vážiť si život, prírodu, stvorenie. Učí vzájomnej úcte, tolerancii, znášanlivosti.

Ciele:

Za základnú cieľovú kategóriu výučby náboženstva považujeme tvorbu kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom:

- poznávať Božiu existenciu, dôvod a zmysel bytia
- poznávať náboženskú históriu, ktorá môže ľuďom pomôcť vyvarovať sa podobných chýb či brať si príklad
- vážiť si ľudí, prírodu, samých seba
- rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp ekumenických vzťahov v demokratickej spoločnosti

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií

• s historickým časom, priestorom a udalosťami

- zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy
- rozlišovať medzi miestnymi, regionálnymi, národnými, globálnymi historickými náboženskými javmi a procesmi
- chápať vzájomnú prepojenosť i rozdielnosť náboženstiev
- chápať úlohu osobností v dejinách

• s náboženskou terminológiou, duchovnými hodnotami

- chápať zmysel života, existenciu Boha, úlohu človeka
- chápať názvy a cirkevné výrazy

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Pri rešpektovaní zásady veku, primeranosti ako aj možných adaptačných problémov žiakov budú predovšetkým využívané tieto metódy:

- vysvetľovanie, výklad, zápis na tabuľu
- heuristický rozhovor
- riadená práca žiakov s textom, biblickými mapami, videoprogramom
- exkurzie do kostola
- využívanie internetu a kresťanských stránok

Prierezové témy:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunaživali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a náboženstiev. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr, náboženstiev a siekt, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy je:

- umožniť žiakom, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi a súčasne rozvinúť u žiakov spôsobilosť - **mediálnu kompetenciu** t.j. zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu,
- vychovať žiakov ako občanov schopných vytvoriť si vlastný názor na základe prijímaných informácií,
- formovať schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast,

ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

OSOBNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen akademický rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Cieľom je:

- rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe) sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok),
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť:

- chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,

1. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín

<p>II. / 6. / 1.</p> <p>1. Dejiny – Svedkovia viery SZ</p>	<p>Abrahám</p> <p>Jozef</p> <p>Mojžiš</p>	<p>- žiak sa zoznami so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti a dobou patriarchov</p> <p>- žiak si uvedomuje dôležitosť poslušnosti Abraháma ako veriaceho človeka voči Bohu</p> <p>- žiak sa zoznami so základnými životopisnými údajmi biblických osobností</p> <p>- žiak spoznáva pohnutý príbeh Jozefa, jeho pokorenie, ale aj Božiu vernosť v jeho živote</p> <p>- žiak sa zoznami so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti a životom Izraelcov v egyptskom zajatí</p> <p>- žiak spoznáva, že aj človek, ktorý nie je dokonalý, môže byť Bohom použitý v jeho plánoch na zemi</p>	<p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblických osobností</p> <p>- žiak na príklade Jozefa dokáže poukázať na Božiu vernosť v každom čase</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p>	<p>3</p>
<p>II. / 6. / 2.</p> <p>2. Etika - Dekalóg</p>	<p>Prijatie</p> <p>Znenie prikázaní</p> <p>Úvod – Ja som Hospodin tvoj Boh</p>	<p>- žiak sa zoznami so základným príbehom Dekalóg</p> <p>- žiak sa oboznami s 10. prikázaniami</p> <p>- žiak spoznáva, spojitosť jednotlivých prikázaniami s dnešnou dobou</p> <p>- žiak sa učí a spoznáva 10. Božích prikázaní</p> <p>- žiak sa učí o 10. Božích prikázaniach z Malého katechizmu Martina Luthera</p> <p>- žiak sa oboznamuje s príbehom stvorenia človeka</p>	<p>- žiak vie rozpovedať príbeh prijatia</p> <p>- žiak dokáže povedať 10. Božích prikázaní</p> <p>- žiak v jednoduchých príkladoch vie povedať aktuálnosť Dekalógu do dnešnej doby</p> <p>- žiak vie vymenovať 10 Božích prikázaní a vie ich rozdeliť</p> <p>- žiak vie povedať príbeh stvorenia</p> <p>- žiak vníma, že Boh stvoril tento svet pre neho a jeho samého vsadil ako „pána“ do tohto sveta 1M 2:17</p>	<p>3</p>

<p>II. / 6. / 3.</p> <p>3. Dejiny Starej zmluvy</p>	<p>Józue, Gideon, Samson</p> <p>Rút</p> <p>Samuel, Dávid, Šalamún</p> <p>Eliáš</p> <p>Jób</p>	<p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblických osobností</p> <p>- žiak pozná životné pomery Izraelcov v dobe sudcov pred založením izraelského kráľovstva</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti</p> <p>žiak spoznáva životný pohľad na dobu sudcov očami ženy</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblických osobností</p> <p>- žiak spoznáva hrozbu hriechu, ale aj silu pokánia na príklade kráľa Dávida</p> <p>- žiak sa učí o dôležitosti správnych rozhodnutí</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti</p> <p>- žiak spoznáva nebezpečenstvo modloslužby</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti</p> <p>- žiak spoznáva problém utrpenia v živote človeka</p>	<p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblických osobností</p> <p>- žiak vie vysvetliť aké nebezpečenstvo hrozí tým, ktorí odídu od Hospodina a splynú s okolitým svetom</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblických osobností</p> <p>- žiak na príklade Samuelovej matky Anny vie vysvetliť silu modlitby</p> <p>- žiak vníma dôležitosť daru múdrosti (príklad o dieťati)</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak vie vysvetliť pojem prorok v biblickom význame</p> <p>- žiak vie vysvetliť prečo je potrebné aj utrpenie v živote človeka a aký má prínos pre jeho život</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak vie vymenovať zariadenia Evanjelickej diakonie, ktoré ponúkajú starostlivosť ľuďom v krízových životných situáciách</p>	<p>13</p>
--	---	---	---	------------------

	<p>Izaiáš, Jeremiáš</p> <p>Daniel</p> <p>Ester</p> <p>Ezdráš</p> <p>Jonáš</p>	<p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblických osobností</p> <p>- žiak sa zoznámi s rozdelením prorokov na veľkých a malých</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti</p> <p>- žiak spoznáva život židovského národa v období babylonského zajatia</p> <p>- žiak sa dozvedá, že v Biblii majú aj ženy svoje veľké duchovné poslanie</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti</p> <p>- žiak sa dozvedá o nutnosti vonkajšej misie (misia voči národom, ktoré nepočuli o Ježišovi Kristovi)</p>	<p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblických osobností</p> <p>- žiak pozná rozdelenie prorokov na veľkých a malých</p> <p>- žiak vie zhodnotiť význam Božieho povolania v živote človeka</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak na príklade Daniela vie, že Pán Boh má v rukách aj neriešiteľné situácie života</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak na vzťahu Mordochaja a Hámána, vie vysvetliť príslovie: Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne</p> <p>- žiak vie vysvetliť význam židovského sviatku Púrim</p> <p>žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak vie vysvetliť, prečo bolo potrebné uviesť nanovo do života poexilného zboru Boží zákon</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak vie definovať pojem vnútorná a vonkajšia misia</p> <p>- žiak pozná na Jonášovom príklade následky neposlušnosti voči Bohu</p>	
--	---	--	--	--

<p>II. / 6. / 4.</p> <p>4. Dogmatika – Sviatosti</p>	<p>Milujúci Boh</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa učí o láske Boha k človeku na príbehoch z raja, dejín Izraela, z Novozmluvných príbehov a priamo zo života Ježiša Krista - žiak sa učí o Božej láske v Kristu – v Jeho obeti na kríži na odpustenie hriechov - žiak sa učí o príbehu lotrovia a Ježiš na kríži 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vysvetliť príbeh lásky a starostlivosti pri vyhnaní ľudí z raja - žiak vie vysvetliť príbeh Ježišovej obete na odpustenie hriechov 	<p>6</p>
	<p>Sviatosti - Krst Krst</p> <p>Konfirmácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa oboznámi s pojmom sviatosť a dvoma sviatosťami evanjelickej cirkvi - žiak sa dozvie podmienky ustanovenia sviatostí - žiak sa oboznámi s konkrétnou aplikáciou podmienok ustanovenia sviatostí na sviatosť krstu - žiak sa oboznamuje s vysvetlením pojmov „smrť starého Adama“ a „Nové stvorenie v Kristu“ - žiak spoznáva konkrétne podoby vykonávania krstu - žiak sa dozvie o úlohe rodičov, krstných rodičov a cirkevného zboru pri výchove pokrsteného - žiak sa oboznámi s formou a významom konfirmácie v praxi evanjelickej cirkvi - žiak sa dozvie o právach a povinnostiach dospelého člena cirkvi 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dokáže vymenovať sviatosti evanjelickej cirkvi a vysvetliť ich potrebu pre vieru človeka - žiak vie uviesť konkrétne podmienky ustanovenia krstu - žiak vie vysvetliť pojem „smrť starého Adama“ a „Nové stvorenie v Kristu“ - žiak si uvedomuje dôležitosť krstu pre vieru a spásu človeka - žiak vníma krst ako Boží čin a nie ľudskú snahu - žiak dokáže jednoduchým spôsobom opísať spôsob krstu v evanjelickej liturgii - žiak dokáže vysvetliť úlohu rodičov, krstných rodičov a cirkevného zboru pri výchove pokrsteného - žiak dokáže vysvetliť význam konfirmácie v živote veriaceho - žiak vie opísať prípravu ku konfirmácii 	

	Večera Pánova	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa oboznámi s konkrétnou aplikáciou podmienok ustanovenia sviatostí na sviatosť Večere Pánovej - žiak sa oboznamuje s vysvetlením pojmov „pravé telo a pravá krv“ - žiak spoznáva biblické miesta, ktoré obsahujú texty (príbehy) o vyznaní hriechov - žiak vie vysvetliť 1. BP podľa Malého katechizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť konkrétne podmienky ustanovenia Večere Pánovej - žiak vie vysvetliť pojem „pravé telo a pravá krv Ježiša Krista“ - žiak vníma Večeru Pánovu, ako Božiu milosť v spoločenstve - žiak pozná biblické miesta, kde sa hovorí o „spovedi“ - žiak dokáže vysvetliť pojmy „vyznanie hriechov, pokánie, rozhrešenie, milosť Božia“ 	
<p>II. / 6. / 5.</p> <p>5. Etika – Dekalóg</p> <p>Povinnosti voči Pánu Bohu</p>	<p>Osobný Boh</p> <p>Svedomie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa oboznamuje s vlastnosťami, ktoré definujú jeho osobnosť v súvislosti z osobnosťou Boha - žiak na základe života Ježiša Krista a jeho vlastností spoznáva osobitné postavenie v Božej milosti – synovstvo a dcérstvo Božie - žiak poznáva na základe biblických postáv čo je svedomie – Boží hlas v človeku - žiak sa učí rozumieť pojmom poslušnosť a neposlušnosť 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná vlastnosti milujúceho Boha a Jeho lásku k človeku - žiak vníma Boha ako svojho Stvoriteľa, osobného Záchrancu a Pomocníka v každodennom živote - žiak rozumie pojmom poslušnosť a neposlušnosť - žiak rozumie pojmom Boží zákon a „svedomie sveta“ v pohľade na svetskú morálku, právo a zákon 	8

	<p>Posvätenie</p> <p>Agape - Eros</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak poznáva na základe Božieho vyvolenia, čo je to byť postavený do služby - žiak sa oboznamuje s pojmom morálka, zdravie, dobrý a zlý životný štýl, konzum - žiakovi sa vysvetlí súvis medzi morálkou a zdravím žiak sa oboznámi a uvedie do problematiky konzumného životného štýlu a spoznáva jeho úskalia - žiak sa oboznamuje s pojmi Agapé a Eros - na príklade Božej lásky spoznáva hodnotu tej ľudskej 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dokáže povedať biblické príbehy prijatia a posvätenia - žiak vie vysvetliť pojmy morálka, zdravie, striednosť, pokora, konzum - žiak chápe potrebu správneho „Božieho“ životného štýlu - žiak uvedomuje si, prečo je dôležité dbať o svoj duchovný život a nie o konzumný svet - žiak vie pomenovať nebezpečenstvá a nástrahy života – nástročných - žiak rozumie pojmom Agapé a Eros a vie ich doložiť Biblickou a ľudskou skúsenosťou 	
	<p>Povinnosti voči Bohu</p> <p>Nebudeš mať iných bohov!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Žiak sa učí pochopiť 1. BP na základe Malého katechizmu - žiak sa vedie k pochopeniu pojmov modlárstvo, závislosti, sekty, okultizmus, ezoterika - žiak je uvedený do problematiky modlárstva na základe Mt 6 - žiak sa učí o sektách a ich vplyve na spoločnosť a tiež na život jednotlivca 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vysvetliť 1. BP podľa Malého katechizmu - žiak chápe pojmy modlárstvo, závislosti, sekty, okultizmus, ezoterika - žiak pozná Biblické pozadie Izraelského modlárstva a trestu zaň (príbeh Dekalógu) - žiak vie vymenovať hlavné charakteristiky siekt a vie povedať rozdiel medzi cirkvou a sektou 	

	<p>Nebudeš brať meno Božie nadarmo !</p>	<p>- Žiak sa učí pochopiť 2. BP na základe Malého katechizmu</p> <p>- Žiak sa učí o Ježišovej prezentácii Boha Otca na verejnosti</p> <p>- Žiak sa vedie k tomu, aby si uvedomoval, že aj on je „Božím dieťaťom“</p> <p>- Žiak sa učí o zneužívaní Božieho mena na rôzne okultistické praktiky</p>	<p>- žiak vie vysvetliť 2. BP podľa Malého katechizmu</p> <p>- žiak vie vymenovať situácie, kedy sa Božie meno zneužíva</p>	
	<p>Pamätaj, že máš sviatočný deň svätí !</p>	<p>- Žiak sa učí pochopiť 3. BP na základe Malého katechizmu</p> <p>- Žiak sa učí o nedeli, ako o dni sviatočnom – služba Bohu</p> <p>- Žiak sa učí o poriadku Služieb Božích</p>	<p>- žiak vie vysvetliť 3. BP podľa Malého katechizmu</p> <p>- žiak pozná základný priebeh Služieb Božích</p>	

Zdroje:

- učebnice náboženstva, spevník, Biblia, biblické mapy

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom

1. písomné testy z opakovania tematických celkov
2. opakovanie učiva na začiatku vyučovacej hodiny

Predmet je výchovný predmet, hodnotí sa: absolvoval – neabsolvoval

Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

2. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
-----------------	--------------	------	-----------------------	-------------

<p>II. / 7. / 1</p> <p>1. Etika</p> <p>– Povinnosti voči blíznym</p>	<p>Život v spoločenstve</p> <p>4. prikázanie</p> <p>Úcta k autoritám</p> <p>5. prikázanie</p> <p>Úcta k životu</p>	<p>- Žiak sa učí o pravidlách spolužitia v spoločenstve – pravidlách kresťanského spoločenstva a to na základe listov apoštolov</p> <p>- žiak spoznáva ľudské práva a povinnosti</p> <p>- Žiak sa učí rozumieť pojmom pacifizmus, rasizmus, nacionalizmus, tolerancia, xenofóbia, ...</p> <p>- Žiak sa učí o vzťahu Boh človek, človek Boh, Boh spoločenstvo</p> <p>- Žiak sa učí pochopiť 4. BP na základe Malého katechizmu</p> <p>- Žiak zisťuje úskalia zlého prostredia na život mladého človeka</p> <p>- Žiakovi sa vysvetľujú hodnoty rodinného spolužitia a vzťahov</p> <p>- Žiak sa učí pochopiť 5. BP podľa MK</p> <p>- žiak sa učí rozumieť hodnote ľudského života</p> <p>- žiak sa učí tomu, aby poznal dôvody ľudského života od počatia po prirodzenú smrť</p> <p>- žiak sa učí, že Boh je Tvorca života a len On pozná, kedy je čas na odchod</p> <p>- žiak sa učí, že životný štýl nie je spasiteľný</p> <p>- žiak vníma dôležitosť starostlivosti o druhých</p> <p>- žiak sa učí o rôznych druhoch závislosti a spoznáva ich nebezpečenstvá</p>	<p>- žiak dokáže na základe Biblie dosvedčiť slobodu jednotlivca v právach i povinnostiach</p> <p>- Žiak vie vymenovať pravidlá spolužitia v spoločenstve – pravidlá kresťanského spoločenstva a to na základe listov apoštolov – vie doložiť príkladom</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojmy pacifizmus, rasizmus, nacionalizmus, tolerancia, xenofóbia, ...</p> <p>- Žiak vie vysvetliť 4. BP na základe Malého katechizmu</p> <p>- Žiak rozumie potrebu zachovania určitých tradičných hodnôt v spoločnosti – rodina, manželstvo, rodičovstvo</p> <p>- Žiak vie aplikovať na život podobenstvo o márnotratom synovi</p> <p>- žiak vie vysvetliť 5. Božie prikázanie podľa MK</p> <p>- žiak chápe potrebu ochrany ľudského života a vo svojom osobnom rozhodovaní sa stavia na stranu života</p> <p>- žiak chápe zodpovednosť za starostlivosť o tých, ktorí to potrebujú</p> <p>- žiak sa vie aktívne brániť proti závislostiam a vie ich vymenovať</p>	<p>12</p>
--	--	---	--	------------------

<p>6. prikázanie a 10. prikázanie</p> <p>Sex v živote kresťana</p>	<p>- žiak sa učí pochopiť a vysvetliť 6. a 10 BP podľa MK</p> <p>- žiak sa učí rozumieť hodnote svojho života</p> <p>- žiak sa učí pojmy: rodičovstvo, adopcia, rozvod, nevera, promiskuita, prostitúcia, misia, homosexualita</p> <p>- žiak sa na základe biblickej zvesti učí, že manželstvo je prirodzené vyústenie lásky (vzťahu)</p>	<p>- Žiak vie vysvetliť 6. a 10. BP v súvislosti s vysvetlením MK</p> <p>- Žiak rozumie, že má zodpovedným spôsobom pristupovať ku problémom sexuality a dokáže kultivovaným spôsobom o nej hovoriť</p> <p>- žiak vie vysvetliť pojmy: rodičovstvo, adopcia, rozvod, nevera, promiskuita, prostitúcia, misia, homosexualita</p> <p>- Žiak vie aplikovať do svojho života problematiku predmanželského sexu a pozná riziká s ním spojené a vie ich pomenovať</p> <p>- Žiak rozumie potrebu života žiť vo vzťahoch, ktorým základom je Boh</p>	
<p>7. prikázanie a 9. prikázanie</p> <p>Správny postoj k vlastníctvu</p>	<p>- Žiak sa učí pochopiť a vysvetliť 7. a 9. BP podľa MK</p> <p>- Žiak spoznáva zmysel slova krádež vo všetkých významoch</p> <p>- Žiak sa učí o pojmoch charita, misia, humanita v kontexte Ježišovho života – príklady dnešnej doby</p> <p>- Žiak sa učí o pojme „sebecko“</p> <p>- Žiak sa učí a spoznáva dôležitosť „ľudskosti“ v tragédiách sveta</p> <p>- Žiak spozná, že aj duševné vlastníctvo je osobným vlastníctvom</p>	<p>- Žiak vie vysvetliť 7. a 9. BP podľa MK</p> <p>- Žiak si uvedomuje si význam osobného vlastníctva</p> <p>- Žiak vie vysvetliť pojmy: osobné vlastníctvo, duševné vlastníctvo, krádež, lúpež, podvod, odpisovanie, ...</p> <p>- Žiak vie vysvetliť tieto pojmy: Charita, misia, humanita v kresťanskom kontexte Ježišovej lásky</p>	

	8. prikázanie Pravda a lož	<ul style="list-style-type: none"> - Žiak sa učí vysvetliť a pochopiť 8. BP podľa MK - Žiak sa učí odlíšiť pojmy pravda, lož, omyl, zavádzanie - Žiak sa učí rozumieť pojmu „svätá lož“ a učí sa ju aplikovať na príklade 	<ul style="list-style-type: none"> - Žiak vie vysvetliť 8. BP podľa MK - Žiak vie vysvetliť pojmy pravda, lož, omyl, zavádzanie - Žiak rozumie pojmu „svätá lož“ a dokáže ju aplikovať na príklade – aj biblickom 	
II. / 7. /2. 2. Dogmatika Druhý článok Kréda	Život Ježiša Historická osobnosť Ježišov život	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zoznamuje s prameňmi, ktoré podávajú informácie o osobe Ježiša Krista - žiak spoznáva obdobie, v ktorom žil Ježiš Kristus – Rímska ríša - žiak sa zoznamuje s biblickými textami, ktoré opisujú udalosti jeho narodenia, pôsobenia, smrti, vzkriesenia 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dokáže vymenovať niekoľko historických faktov, ktoré potvrdzujú existenciu osoby Ježiša Krista - žiak pozná biblické i mimo biblické pramene, ktoré vypovedajú o Ježišovi - žiak dokáže v Biblii vyhľadať texty, ktoré hovoria o Ježišovom živote - žiak dokáže vymenovať evanjelistov 	10

<p>Ježiš ako pravý Boh a človek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva biblické miesta, ktoré hovoria o božskej podstate Ježiša - žiak spoznáva biblické príbehy, ktoré potvrdzujú Ježišovu božskú moc - žiak odhaľuje situácie, v ktorý Ježiš čelil ľudským problémom – telesné potreby, bolesť, strach, utrpenie, smútok 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná znenie druhého článku viery všeobecnej kresťanskej a chápe dôležitosť ich zaznamenania v Kréde - žiak pozná obsah biblických príbehov, ktoré opisujú Ježišove nadprirodzené schopnosti - žiak vie v Biblii vyhľadať miesta, ktoré opisujú situácie, v ktorých Ježiš preukázal svoju ľudskú stránku - žiak si uvedomuje, že Ježišovo prežívanie ľudských emócií a pocitov bolo reálne a naplno dokázalo veľkosť Božej lásky k nám 	
<p>Ježiš - náš Spasiteľ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak je oboznámený s obsahom pojmu evanjelium - žiak je vedený k poznaniu, že Ježiš Kristus je Spasiteľ - žiak sa učí o priepasti hriechu, ktorú prekryla Ježišova obeť 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dokáže vysvetliť pojem evanjelium - žiak chápe situáciu hriešneho človeka a jeho neschopnosť získať večný život - žiak dokáže vysvetliť potrebu dokonalej obete Ježiša Krista 	
<p>Ježišovo učenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva spôsob Ježišovej komunikácie s ľuďmi - žiak sa oboznamuje s časťami evanjelií, ktoré podávajú Ježišovo učenie – Kázeň na hore, podobenstvá 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak rozumie rozdielnej komunikácii Ježiša s rôznymi skupinami - žiak vie v Biblii vyhľadať a podať obsah niektorých Ježišových podobenstiev 	

	<p>Ježiš a ja</p> <p>Jonáš</p>	<p>- žiak sa zoznamuje s potrebou mať osobný vzťah s Ježišom Kristom v každodennom živote</p> <p>- žiak spoznáva možnosti budovania vzťahu s Ježišom v modlitbe, v čítaní Slova Božieho a vo vyhľadávaní spoločenstva iných kresťanov, vo sviatostiach</p> <p>- žiak vníma Ježiša ako vzor svojho života, myslenia, rozhodovania sa a konania</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti</p> <p>- žiak sa dozvedá o nutnosti vonkajšej misie (misia voči národom, ktoré nepočuli o Ježišovi Kristovi)</p>	<p>- žiak chápe, že osobný vzťah s Ježišom je možný a potrebný aj v dnešnej dobe</p> <p>- žiak vníma Ježiša Krista ako vzor pravých kresťanských postojov a služby svetu</p> <p>- žiak si uvedomuje, že priestor pre stretávanie s Kristom vzniká pri modlitbe, štúdiu Písma, stretnutiach s bratmi a sestrami vo viere, vo sviatostiach</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak vie definovať pojem vnútorná a vonkajšia misia</p> <p>- žiak pozná na Jonášovom príklade následky neposlušnosti voči Bohu</p>	
<p>II. / 7. / 3.</p> <p>3. Dejiny</p> <p>Svedkovia viery</p> <p>NZ</p> <p>a v rannej cirkvi</p>	Ján Krstiteľ	<p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti a náboženskou situáciou v Palestíne v čase vystúpenia Ježiša Krista</p> <p>- žiak si uvedomuje dôležitosť pokánia v živote človeka</p>	<p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak vie definovať význam slova pokánie</p>	11

	<p>Mária</p> <p>Peter, Pavol, Štefan</p> <p>Svedkovia viery</p> <p>Ranná cirkev - Stredovek</p>	<p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblickej osobnosti</p> <p>- žiak, sa dozvedá aj o významnej úlohe žien v živote Ježiša Krista a ich úlohe v dejinách spásy</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi biblických osobností apoštola Petra, diakona Štefana a apoštola Pavla</p> <p>- žiak spoznáva situáciu v prvom cirkevnom zbore v Jeruzaleme a príčiny prenasledovania kresťanov zo strany židov, ale aj pohanov (Nero, Domicián, Décius)</p>	<p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblickej osobnosti</p> <p>- žiak pozná základné životopisné dáta biblických osobností Petra, Štefana a Pavla</p> <p>- žiak vie vysvetliť príčiny prenasledovania kresťanov zo strany židov, ale aj pohanov</p>	
	<p>Konštantín Veľký</p> <p>Začiatky mníšstva</p> <p>Lev Veľký, Gregor Veľký</p>	<p>- žiak spoznáva základné politické okolnosti vedúce ku zrovnoprávneniu kresťanstva s pohanstvom</p> <p>- žiak sa zoznámi zo závermi Nicejského koncilu 325</p> <p>- žiak sa zoznámi s príčinami vzniku stredovekého mníšstva</p> <p>- žiak sa dozvedá o vzniku pustovníctva a samotného mníšstva</p> <p>- žiak sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi historických osobností pápežov Leva Veľkého a Gregora Veľkého</p> <p>- žiak sa dozvedá o formovaní pápežstva a rodiacom sa primáte rímskeho biskupa - pápeža</p>	<p>- žiak pozná základné politické okolnosti vedúce ku zrovnoprávneniu kresťanstva s pohanstvom</p> <p>- žiak pozná príčiny vzniku mníšstva</p> <p>- žiak vie pomenovať pozitíva a negatíva stredovekého mníšstva</p> <p>- žiak pozná základné životopisné údaje historických osobností pápežov Leva Veľkého a Gregora Veľkého</p> <p>- žiak vie vysvetliť, prečo rímsky biskup postupne získava primát (prvenstvo) v cirkvi</p>	

	Konštantín a Metod	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zoznami so základnými životopisnými údajmi historických osobnosti Konštantína a Metóda - žiak spoznáva bohoslužobný život na Veľkej Morave po príchode Konštantína a Metoda 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná základné životopisné údaje historických osobností Konštantína a Metoda - žiak vie vysvetliť dôvody, prečo sa na Veľkej Morave uplatnila byzantská misia 	
	František z Assisi	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zoznami so základnými životopisnými údajmi historickej osobnosti - žiak spoznáva životné zásady Františka z Assisi 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná základné životopisné údaje osobnosti Františka z Assisi 	

Zdroje:

Biblia, spevník, učebnica náboženstva, biblické mapy, slovníky

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom

1. písomné testy z opakovania tematických celkov
2. opakovanie učiva na začiatku vyučovacej hodiny

Predmet je výchovný predmet, hodnotí sa: absolvoval – neabsolvoval

Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

3. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický Celok	Téma - obsah	<i>Cieľ</i>	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
Dejiny predreformácie – 1918	Ján Hus	Žiak. -sa zoznami so základnými životopisnými údajmi historickej osobnosti - dozvedá sa o nutnosti života v pravde	Žiak. - pozná základné životopisné dáta historickej osobnosti - vie vysvetliť pojem pravda v biblickom význame (Ján 14)	8
	Martin Luther	- zoznami sa so základnými životopisnými údajmi historickej osobnosti - spoznáva základné udalosti svetovej reformácie - dozvedá sa o dôsledkoch reformácie pre duchovný, ale aj spoločenský život	- pozná základné životopisné dáta historickej osobnosti - vie vysvetliť pojmy: ospravedlnenie z viery, sloboda svedomia - vie popísať hlavné línie svetovej reformácie a jej členenie	
	Juraj Thurzo, Eliáš Láni Žilinská synoda	- sa zoznami so základnými životopisnými údajmi historickej osobnosti - dozvedá sa o osobnostiach ECAV, ktoré stáli pri zrode ECAV na Žilinskej synode	- vie prerozprávať priebeh Žilinskej synody 1610	
		- sa zoznami so základnými životopisnými údajmi historickej osobnosti - spoznáva okolnosti protireformácie		
	Juraj Tranovský	- sa zoznami so		

<p>Dogmatika</p> <p>Tretí článok Kréda – VVK</p>	<p>Josef II.</p>	<p>situáciou v cirkvi po prijatí Tolerančného patentu</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa dozvedá o nových možnostiach pre ECAV v dobe po tolerančnom patente (výstavba chrámov) - sa zoznámi so základnými životopisnými údajmi historickej osobnosti - spoznáva situáciu v ECAV v období narastajúcej maďarizácie 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná základné životopisné dáta historickej osobnosti a okolnosti protireformácie v Uhorsku - dokáže zhodnotiť význam Cithary sanctorum pre život cirkvi - vie zhodnotiť zmenu situácie pre život ECAV po prijatí Tolerančného patentu 	<p>5</p>
	<p>Štúrovci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - si zopakuje znenie VVK - si zopakuje vysvetlenie VVK podľa MK Dr. M. Luthera - opakuje znenie Viery všeobecnej kresťanskej - opakuje učenie o Trojici s dôrazom na osobu Ducha Svätého 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná základné životopisné dáta historických osobností - dokáže zhodnotiť význam Štúrovcov nielen ako národných buditeľov, ale aj ako cirkevných predstaviteľov v dobe maďarizácie 	
	<p>Duch Svätý</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sa zoznamuje s pojmom cirkev - pracuje s textami, ktoré hovoria o vzniku a vývoji prvotnej cirkvi - sa zoznamuje s textami, ktoré hovoria o cirkvi ako o spoločenstve 	<ul style="list-style-type: none"> - vie naspamäť VVK - vie vymenovať osoby Trojice a vysvetliť ich úlohy a vzťahy - pozná znenie Viery všeobecnej kresťanskej 	

	<p>Cirkev – Bohom ustanovená</p> <p>Cirkev – Telo Kristovo</p> <p>Cirkev – Úlohy cirkvi</p>	<p>veriacich, kde každý má svoje miesto, úlohu a zodpovednosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa zoznamuje s pojmami viditeľná a neviditeľná cirkev - spoznáva úlohy cirkvi - zvestovať Slovo Božie, prisluhovať sviatosti, slúžiť v láske - je vedený k tomu, aby vnímal cirkev ako svoj duchovný domov - sa zoznamuje s pojmom misia - spoznáva misijné poverenie cirkvi - sa zoznamuje s rôznymi formami misie v histórii a súčasnosti - na základe Sk. pochopí význam slova Diakonia - sa oboznámi so základnými životopisnými údajmi sestier Royových - sa učí o pôsobení a zariadeniach diakonie na Slovensku - sa zoznámi so základmi učenia a praxe ECAV - sa učí o štruktúre ECAV na Slovensku - sa učí o základných princípoch evanjelického učenia - sa zoznámi so základmi 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže jednoducho vysvetliť učenie o Svätej Trojici - vie charakterizovať osobu Ducha Svätého ako Posvätiťeľa, Radcu, Darcu, Utešiteľa, Pomocníka - chápe, že živá viera prináša ovocie DS - dokáže definovať pojem cirkev - pozná texty, ktoré hovoria o vzniku a vývoji prvotnej cirkvi, o zakladaní a živote prvých cirkevných zborov - chápe, že cirkev je živé spoločenstvo, tvorené úprimne veriacimi v Krista, kde každý má svoje miesto, svoje úlohy a zodpovednosť - dokáže vysvetliť pojmy viditeľná a neviditeľná cirkev - vie vymenovať základné úlohy cirkvi a pretransformovať ich na konkrétne skutky pre svoj život - vníma cirkev ako svoj duchovný domov - vie vysvetliť pojem misia - vie vymenovať rôzne spôsoby misie vo svete - dokáže uviesť príklady 	
--	---	---	---	--

Diakonia	Diakonia	<p>učenia a praxe RKC</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa zoznami so základmi učenia a praxe pravoslávnej cirkvi - sa zoznami so základmi učenia a praxe reformovanej cirkvi ako paralelnej reformačnej tradície s ECAV - sa oboznamuje s dôvodmi vzniku a charakteristikami evanjelických cirkví - sa zoznami s dôvodmi vzniku, základmi učenia a praxe charizmatického hnutia 	<p>vlastných možností konania misie v prostredí, v ktorom sa žije</p> <ul style="list-style-type: none"> - bude vedieť vysvetliť pojmy: diakonia, služba a skutok lásky - pozná základné údaje o sestrách Royových - vie vymenovať niektoré zariadenia Evanjelickej diakonie na Slovensku a vysvetliť ich význam v službe cirkvi svetu 	4
	ECAV	<ul style="list-style-type: none"> - sa zoznami so vznikom ekumenického hnutia - sa učí na základe prvotnej cirkvi zo Sk. apoštolov prečo je dôležitý ekumenizmus a jednota - sa zoznami so základnými tézami ekumenizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - vie vymenovať základné učenie ECAV 	8
Religionistika Kresťanstvo	Rímskokatolícka cirkev	<p>Sa učí o 2. vatikánskom koncile</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa zoznami so základnými znakmi siekt, mechanizmom ich pôsobenia, dozvedá sa, prečo sú nebezpečné, ako ich rozoznať a ako sa brániť ich vplyvu 	<ul style="list-style-type: none"> - je schopný popísať učenie a prax RKC 	
	Pravoslávna cirkev	<ul style="list-style-type: none"> - sa zoznami so základnými znakmi siekt, mechanizmom ich pôsobenia, dozvedá sa, prečo sú nebezpečné, ako ich rozoznať a ako sa brániť ich vplyvu 	<ul style="list-style-type: none"> - je schopný popísať učenie a prax pravoslávnej cirkvi 	
	Reformovaná cirkev			

<p>Religionistika – Sekty</p>	<p>Evanjelikálne cirkvi</p>	<p>- sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu</p>	<p>- vie popísať základy učenia a praxe ref. cirkvi, spoločné rozdielne črty</p>	
	<p>Charizmatické</p>	<p>- sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe tohto spoločenstva</p>	<p>- je schopný popísať dôvody vzniku evanjelických</p>	
	<p>Ekumenizmus</p>	<p>- sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu</p>	<p>- pozná príčiny vzniku, základy učenia, typické dôrazy charizmatických hnutí vo vzťahu s letničnými</p>	
		<p>- sa zoznámi s populárnym fenoménom vzniku UFO kultov, s príčinami vzniku a základmi učenia a praxe s dôrazom na fakty, prečo sú tieto spoločenstvá nebezpečné</p>	<p>- vie vysvetliť vznik ekumenického hnutia</p> <p>- pozná príbeh založenia prvotnej Kristovej cirkvi</p> <p>- študent pozná základné tézy ekumenizmu</p> <p>- pozná udalosti o 2. vatikánskom koncile</p>	
	<p>Pojem sekta</p>	<p>- sa oboznamuje s uvedenou problematikou prostredníctvom vlastnej aktivity, skúmaním problému na základe tvorby projektov, resp. inou, bezpečnou zážitkovou metódou</p>	<p>- pozná základné charakteristiky siekt, pozná mechanizmus ich pôsobenia, vie, prečo sú nebezpečné a ako sa brániť ich vplyvu</p>	

	Svedkovia Jehovovi		<p>- pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a ako reagovať na agitáciu zo strany jej členov</p>	
	Mormoni		<p>- pozná vznik, základy učenia a praxe spoločenstva, vie, prečo je pre členov nebezpečné</p>	
	Scientológia		<p>- pozná vznik, základy učenia a praxe sekty</p> <p>- vie prečo je pre členov aj spoločnosť nebezpečná a prečo sa považuje za sektu</p> <p>- pozná aj typické spôsoby agitácie a prezentácie sa tohto spoločenstva</p>	
	UFO kulty Vražedné kulty		<p>- pozná dôvody vzniku takýchto spoločenstiev, ich učenie a prax, v čom sú nebezpečné pre členov a ako a ne reagovať</p>	

	Projekt		- si utvrdí získané vedomosti vlastnou aktivitou pri tvorbe projektov alebo inými bezpečnými spôsobmi zážitkového vyučovania	
--	---------	--	--	--

Zdroje:

Biblia, spevník, učebnica náboženstva, biblické mapy, slovníky

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom

1. písomné testy z opakovania tematických celkov
2. opakovanie učiva na začiatku vyučovacej hodiny

Predmet je výchovný predmet, hodnotí sa: absolvoval – neabsolvoval

Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

4. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
II. / 9. / 1. 1. Dejiny – 20.	Konštituovanie ECAV	- žiak sa zoznámí so zmenami v živote ECAV po transformácii politických pomerov v Rakúsko-Uhorsku v roku 1918 a vzniku ČSR	- žiak pozná osobnosti, ktoré stáli pri zrode ECAV na Slovensku (J. Janoška, M. Ivanka)	6

<p>storočie</p>	<p>D. Bonhoeffer</p> <p>ECAV v čase nástupu komunizmu</p> <p>1948 - 1989</p> <p>ECAV v období normalizácie</p>	<p>- žiak spoznáva osobnosť, ktorá sa podieľala na odboji voči fašizmu v Nemecku</p> <p>- žiak sa zoznami s postojmi ECAV voči komunistickému režimu v jeho začiatkoch</p> <p>- žiak sa zoznami so základnými životopisnými údajmi prenasledovaných farárov a farárov ECAV prenasledovaných komunistickým režimom (P. Uhorskai, J. Juráš, skupina KVAP, D. Bancíková)</p> <p>- žiak sa dozvedá o vývoji ECAV v období normalizácie 1969-1989</p>	<p>- žiak pozná životopisné údaje D. Bonhoefera</p> <p>- žiak vie zhodnotiť potrebu totálneho nasadenia života v boji proti akejkoľvek totalite</p> <p>- žiak pozná základné postoje ECAV ku komunistickému štátu</p> <p>- žiak vie vymenovať najdôležitejšie príčiny prenasledovania duchovných ECAV komunistickým štátom</p> <p>- žiak pozná stručné životopisy a osudy evanjelických farárov: P. Uhorskai, J. Juráša, skupiny KVAP, D. Bancíkovej)</p> <p>- žiak dokáže bez akýchkoľvek predsudkov zaujať postoj ku ECAV v období normalizácie</p>	
<p>II. / 9. / 2.</p> <p>2. Služby Božie</p>	<p>Boh sa zjavuje človeku</p> <p>Slovo Božie v človeku</p>	<p>- žiak spoznáva na pozadí biblických príbehov o Abrahámovi, Mojžišovi ako Boh prichádza k človeku</p> <p>- žiak spoznáva na pozadí udalostí o Ježišovi Kristovi ako sa Boh znižuje ku človeku</p> <p>- žiak je vedený ku pochopeniu, že Božie slovo je niečo prirodzene patriace do života človeka a potrebné pre nájdenie zmyslu života a vnútorného pokoja</p>	<p>- žiak pozná Biblické príbehy, v ktorých Boh oslovuje človeka</p> <p>- žiak chápe, že v Kristovi sa Boh znížil k človeku a prejavil tým svoju veľkú lásku</p> <p>- žiak vníma Božie slovo ako každodennú potrebu pre svoj život</p> <p>- žiak vníma Bibliu ako priestor stretnutia s Bohom</p>	<p>6</p>

	Deň sviatočného odpočinku	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva znenie, obsah a význam 3. Božieho prikázania - žiak je vedený ku premýšľaniu o význame odpočinku pre život človeka - žiak je oboznámený s obsahom sviatku sabat – oddeleného dňa - žiakovi je vysvetlené prečo kresťania oslavujú nedeľu 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie podať znenie 3. Božieho prikázania - žiak vie vysvetliť význam 3. Božieho prikázania - žiak dokáže vysvetliť význam odpočinku v živote človeka - žiak chápe potrebu dňa oddeleného pre Boha - žiak dokáže vysvetliť význam nedele pre kresťanov 	
	Potreba spoločenstva	<ul style="list-style-type: none"> - žiak je vedený ku pochopeniu významu kresťanského spoločenstva pre svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak chápe význam kresťanského spoločenstva pre svoj život - žiak si uvedomuje, že v Bohu ako svojom Otcovi sme si navzájom bratmi a sestrami, čo nás zaväzuje k láske, úcte a vzájomnej službe 	
	Poriadok Služieb Božích	<ul style="list-style-type: none"> - žiak je oboznámený so základným poriadkom Služieb Božích - žiak sa zoznamuje s poriadkami iných ako hlavných Služieb Božích s pomocou Evanjelického spevníka 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná poriadok riadnych nedeľných Služieb Božích - žiak vie v spevníku vyhľadať poriadky SB - žiak dokáže v spevníku nájsť piesne a iné súčasti poriadku Služieb Božích 	
II. / 9. / 3	Prvotné náboženstvá	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zoznámi s prvotnými náboženstvami, spoznáva ich typické prejavy 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie popísať a rozoznať znaky a prejavy prvotných náboženstiev teoreticky, ale aj v ich prejavoch v súčasnosti 	13
3. Religio- nistika Náboženstvá sveta				

	<p>Polyteistické</p> <p>Východné – India</p>	<p>- žiak spoznáva najznámejšie polyteistické náboženstvá, ich mytológiu, učenie a prax</p> <p>- žiak spoznáva najznámejšie východné náboženstvá Indie, ich učenie, prax, šírenie a popularitu v západnom svete</p>	<p>- žiak sa vie zorientovať v základných polyteistických náboženstvách</p> <p>- žiak pozná základy učenia, praxe so zreteľom na používanie dnes (príslovia, ustálené slovné spojenia a pod.)</p> <p>- žiak sa orientuje v základnej problematike učenia a praxe vybraných východných náboženstiev so zreteľom na ich popularitu v našom prostredí</p>	
	<p>Monoteistické</p> <p>Svetonázory</p> <p>Deizmus</p> <p>Panteizmus</p> <p>Ateizmus</p>	<p>- žiak spoznáva najznámejšie monoteistické náboženstvá, ich učenie a prax</p> <p>- žiak sa učí o dôležitosti judaizmu pre kresťanstvo, zoznámi sa s rozdielmi v rámci každého z týchto náboženstiev</p> <p>- žiak sa oboznámi so základnými pojmami súvisiacimi s uvedenou problematikou</p> <p>- žiak sa dozvie, čo znamená slovo „svetonázor“</p> <p>- žiak sa zoznamuje so základmi deizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi</p> <p>- žiak sa zoznamuje so základmi panteizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi</p> <p>- žiak sa zoznamuje so základmi ateizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi</p>	<p>- žiak sa orientuje v učení a praxi uvedených monoteistických náboženstiev.</p> <p>- žiak dokáže prekonať predsudky a čo najobjektívnejšie</p> <p>- žiak vie definovať pojem „svetonázor“; orientuje sa v základnej problematike s týmto súvisiace</p> <p>- žiak pozná základné znaky deizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi</p> <p>- žiak pozná základné znaky panteizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi</p> <p>- žiak pozná základné znaky ateizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi</p>	

	<p>Nihilizmus</p> <p>Satanizmus</p> <p>New Age</p> <p>Postmodernizmus</p>	<p>- žiak sa zoznamuje so základmi nihilizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi</p> <p>- žiak sa zoznamuje so základmi New age, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi</p> <p>- žiak sa zoznamuje so základmi postmodernizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi</p>	<p>- žiak pozná základné znaky nihilizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi</p> <p>- žiak pozná základné znaky New age</p> <p>- žiak pozná základné znaky postmodernizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi</p>	
<p>II. / 9. / 4.</p> <p>4. Dogmatika</p> <p>1. článok</p> <p>Kréda</p>	Boh	<p>- žiak opakuje znenie Viery všeobecnej kresťanskej</p> <p>- žiak sa zoznamuje s rôznymi ľudskými predstavami Boha</p> <p>- žiak spoznáva základné tézy učenia o Svätej Trojici</p> <p>- žiak sa zoznamuje so vzťahom medzi zákonom a evanjeliom v živote kresťana</p>	<p>- žiak dokáže podať znenie Viery všeobecnej kresťanskej</p> <p>- žiak vie vymenovať a zhodnotiť niekoľko nesprávnych predstáv o Bohu</p> <p>- žiak dokáže vymenovať osoby Svätej Trojice a vysvetliť ich vzťahy a úlohy</p> <p>- žiak vie vysvetliť pojmy zákon a evanjelium</p>	8
	<p>Teórie vzniku sveta</p> <p>Veda a viera</p> <p>Viera v modernej dobe</p>	<p>- žiak sa zoznamuje biblickým opisom stvorenia sveta</p> <p>- žiak opakuje pojem viera, kresťanská viera</p> <p>- žiak sa zoznamuje s dialógom medzi vedou a vierou</p>	<p>- žiak vie podať obsah príbehu o stvorení sveta a človeka</p> <p>- žiak si uvedomuje Božie neustále stvoriteľské konanie v tomto svete</p> <p>- žiak vie definovať pojem viera a charakterizovať kresťanskú vieru ako vzťah dôvery</p>	

	Smrť, vzkriesenie, večný život	<ul style="list-style-type: none"> - žiak opakuje znenie Viery všeobecnej kresťanskej s dôrazom na 3. článok - žiak sa zoznamuje s biblickými veršami, ktoré hovoria o hriechu človeka, Božej milosti a odpustení - žiak sa zoznamuje s biblickými textami, ktoré hovoria o odsúdení tých, ktorí neprijali Božiu milosť a odpustenie - žiak sa zoznamuje s textami, ktoré hovoria o poslednom súde - žiak diskutuje o umieraní a smrti ako o nevyhnutnej súčasti života človeka 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná znenie Viery všeobecnej kresťanskej - žiak vie v Biblii vyhľadať a vysvetliť verše, ktoré hovoria o hriechu človeka, Božej milosti a odpustení - žiak dokáže nájsť a jednoducho vysvetliť biblické miesta, ktoré hovoria o odsúdení a zatratení - žiak dokáže pomocou biblických textov opísať posledný súd - žiak chápe, že umieranie a smrť sú nevyhnutnou súčasťou ľudskej existencie 	
--	--------------------------------	--	---	--

Zdroje:

- učebnice náboženstva, spevník, Biblia, biblické mapy

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom

1. písomné testy z opakovania tematických celkov
2. opakovanie učiva na začiatku vyučovacej hodiny

Predmet je výchovný predmet, hodnotí sa: absolvoval – neabsolvoval

Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

5. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
III./ 2. / 1.	1. Religionistika		.	2

	Úvod	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa oboznámi s tým, čo je religionistika, rozdelenie náboženstiev, základné pojmy (náboženstvo, boh, Boh, kult) - žiak sa zoznámi s religionistikou ako vedeckou disciplínou - spoznáva základné religionistické pojmy, učí sa ich rozlišovať a vnímať vo svete okolo seba - naučí sa, podľa akých kritérií sa delia náboženstvá 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie čo je religionistika, čo skúma, ako sa definuje pojem náboženstvo - žiak sa orientuje v prejavoch náboženstva okolo seba, vie ich definovať a zaradiť podľa jednotlivých typov 	
III./ 2. / 2.	2. Náboženstvá sveta			7
	Prvotné náboženstvá (fetišizmus, animizmus, totemizmus, démonizmus)	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zoznámi s prvotnými náboženstvami, spoznáva ich typické prejavy 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie popísať a rozoznať znaky a prejavy prvotných náboženstiev teoreticky, ale aj v ich prejavoch v súčasnosti 	
	Polyteistické náboženstvá (egyptské, grécke, rímske)	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva najznámejšie polyteistické náboženstvá, ich mytológiu, učenie a prax 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa vie zorientovať v základných polyteistických náboženstvách, pozná základy učenia a praxe 	
	Východné náboženstvá Indie (hinduizmus, budhizmus, džinizmus)	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva najznámejšie východné náboženstvá Indie, ich učenie, prax, šírenie a popularitu v západnom svete 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa orientuje v základnej problematike učenia a praxe vybraných východných náboženstiev so zreteľom na ich popularitu v našom prostredí 	

	Východné náboženstvá Číny (konfucionizmus, taoizmus)	- žiak spoznáva najznámejšie náboženstvá Číny, ich mytológiu, učenie a prax, so zreteľom na rozdiely medzi indickými náb.	- žiak je schopný popísať základy typických čínskych náb., pozná rozdiely medzi čínskymi a indickými náb. systémami; orientuje sa v prejavoch čínskych náb. vo svojom okolí	
	Monoteistické náboženstvá (judaizmus, islam)	- žiak spoznáva najznámejšie monoteistické náboženstvá, ich učenie a prax; učí sa o dôležitosti judaizmu pre kresťanstvo, zoznámi sa s rozdielmi v rámci každého z týchto náb.	- žiak sa orientuje v učení a praxi uvedených monoteistických náb. s dôrazom na ich prepojenie s kresťanstvom; dokáže prekonať predsudky a čo najobjektívnejšie posúdiť prejavy rozdielných vetiev v rámci každého z týchto náb.	
III./ 2. / 3.	3. Kresťanské cirkvi			8
	Rímskokatolícka cirkev	- žiak sa zoznámi so základmi učenia a praxe rkc, so zreteľom na spoločné prvky s ECAV a zároveň na body učenia, ktoré sú v rozpore	- žiak je schopný bez výsmechu, predsudkov a odsudzovania popísať učenie a prax rkc a porovnať s ECAV	
	Pravoslávna cirkev	- žiak sa zoznámi so základmi učenia a praxe pravoslávnej cirkvi	- žiak dokáže popísať učenie a prax pravoslávnej cirkvi s pochopením jej starobylého dedičstva	
	Reformovaná cirkev	- žiak sa zoznámi so základmi učenia a praxe reformovanej cirkvi ako paralelnej reformačnej tradície s ECAV; naučí sa spoločné črty, aj rozdiely, ktoré nedovolili zjednotenie oboch reformačných prúdov	- žiak vie popísať základy učenia a praxe ref. cirkvi, spoločné a rozdielne črty	

	Evanjelikálne cirkvi (metodisti, baptisti, cirkev bratská, adventisti siedmeho dňa)	- žiak sa oboznamuje s dôvodmi vzniku a charakteristikami evanjelikálnych cirkví; učí sa o spoločných základoch, aj iných dôrazoch v učení oproti ECAV	- žiak je schopný popísať dôvody vzniku evanjelikálnych cirkví, ich typické dôrazy, spoločné body s ECAV, aj zásadné rozdiely	
	Letničné cirkvi (apoštolská cirkev)	- žiak sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe letničného hnutia, učí sa o typických dôrazoch, ktoré toto hnutie charakterizujú	- žiak pozná príčiny vzniku, základy učenia a praxe letničných cirkví, ich typické dôrazy čo najobjektívnejšie, so snahou porozumieť a nie odsudzovať, resp. vysmievať sa aj takejto tradícii	
	Charizmatické hnutia, cirkvi, zbory (Hnutie Viery, Slovo Života, Kresťanské spoločenstvá)	- žiak sa zoznámi s dôvodmi vzniku, základmi učenia a praxe charizmatického hnutia, učí sa o typických dôrazoch, spoločných črtách a rozdieloch s letničným hnutím	- žiak pozná príčiny vzniku, základy učenia, typické dôrazy charizmatických hnutí vo vzťahu s letničnými; zároveň dokáže pomenovať aj problematické body učenia a praxe takýchto spoločenstiev	
III./ 2. / 4.	4. Sekty			8
	Vymedzenie pojmu (čo charakterizuje sektu, znaky sekty)	- žiak sa oboznámi so základnými znakmi siekt, mechanizmom ich pôsobenia; dozvedá sa, prečo sú nebezpečné, ako ich rozoznať a ako sa brániť ich vplyvu	- žiak pozná základné charakteristiky siekt, pozná mechanizmus ich pôsobenia, vie, prečo sú nebezpečné a ako sa brániť ich vplyvu	
	Svedkovia Jehovovi	- žiak sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a ako reagovať na agitáciu zo strany jej členov	
	Mormóni	- žiak sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe tohto spoločenstva	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe spoločenstva, vie, prečo môže byť pre členov nebezpečné	

	Moonisti	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a prečo sa označuje za sektu	
	Hare Krišna	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a prečo ju považujeme za sektu	
	Sri Chinmoy	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a prečo sa považuje za sektu	
	Scientológia	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov aj spoločnosť nebezpečná a prečo sa považuje za sektu; pozná aj typické spôsoby agitácie a prezentácie sa tohto spoločenstva	
	UFO kulty (Raeliáni, Nebeská brána, Vesmírni ľudia)	- žiak sa zoznami s populárnym fenoménom vzniku UFO kultov, s príčinami vzniku a základmi učenia a praxe s dôrazom na fakty, prečo sú tieto spoločenstvá nebezpečné	- žiak pozná dôvody vzniku takýchto spoločenstiev, ich učenie a prax, v čom sú nebezpečné pre členov a ako na ne reagovať	
III./ 2. / 5.	5. Svetonázory			7
	Úvod – čo je svetonázor	- žiak sa oboznami so základnými pojmami súvisiacimi s uvedenou problematikou; dozvie sa, čo znamená slovo „svetonázor“	- žiak vie definovať pojem „svetonázor“; orientuje sa v základnej problematike s týmto súvisiacej, uvedomuje si, že aj on má, resp. buduje si svoj vlastný svetonázor	

	Teizmus/ Deizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi teizmu a deizmu, ich typickými dôrazmi, spoločnými črtami, rozdielmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky teizmu a deizmu, ich dôrazy, spoločné črty a rozdiely a ich význam v praxi	
	Monizmus/panteizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi monizmu/panteizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky monizmu/panteizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi	
	Ateizmus/ Nihilizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi ateizmu a nihilizmu, dozvie sa o ich vzájomnej súvislosti a nadväznosti jedného na druhý - oboznámi sa s dôsledkami prijatia týchto svetonázorov	- žiak pozná základné znaky ateizmu a nihilizmu, ich vzájomnú nadväznosť, dôrazy a ich význam v praxi	
	Existencializmus	- žiak sa zoznamuje so základmi existencializmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky existencializmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi so zreteľom na literatúru (medzipredmetový vzťah)	
	New age	- žiak sa zoznamuje so základmi New age, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky New age, jeho dôrazy a ich význam v praxi	
	Postmodernizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi postmodernizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky postmodernizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi	

Zdroje:

učebnice náboženstva, spevník, Biblia, biblické mapy

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom

1. písomné testy z opakovania tematických celkov
2. opakovanie učiva na začiatku vyučovacej hodiny

Predmet je výchovný predmet, hodnotí sa: **absolvoval** – neabsolvoval.

6. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
III./ 2. / 1.	1. Religionistika			2
	Úvod	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa oboznámi s tým, čo je religionistika, rozdelenie náboženstiev, základné pojmy (náboženstvo, boh, Boh, kult) - žiak sa zoznami s religionistikou ako vedeckou disciplínou - spoznáva základné religionistické pojmy, učí sa ich rozlišovať a vnímať vo svete okolo seba - naučí sa, podľa akých kritérií sa delia náboženstvá 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie čo je religionistika, čo skúma, ako sa definuje pojem náboženstvo - žiak sa orientuje v prejavoch náboženstva okolo seba, vie ich definovať a zaradiť podľa jednotlivých typov 	
III./ 2. / 2.	2. Náboženstvá sveta			7
	Prvotné náboženstvá (fetišizmus, animizmus, totemizmus, démonizmus)	- žiak sa zoznami s prvotnými náboženstvami, spoznáva ich typické prejavy	- žiak vie popísať a rozoznať znaky a prejavy prvotných náboženstiev teoreticky, ale aj v ich prejavoch v súčasnosti	
	Polyteistické náboženstvá (egyptské, grécke, rímske)	- žiak spoznáva najznámejšie polyteistické náboženstvá, ich mytológiu, učenie a prax	- žiak sa vie zorientovať v základných polyteistických náboženstvách, pozná základy učenia a praxe	
	Východné náboženstvá Indie (hinduizmus, budhizmus, džinizmus)	- žiak spoznáva najznámejšie východné náboženstvá Indie, ich učenie, prax, šírenie a popularitu v západnom svete	- žiak sa orientuje v základnej problematike učenia a praxe vybraných východných náboženstiev, so zreteľom na ich popularitu v našom prostredí	

	Východné náboženstvá Číny (konfucionizmus, taoizmus)	- žiak spoznáva najznámejšie náboženstvá Číny, ich mytológiu, učenie a prax, so zreteľom na rozdiely medzi indickými náb.	- žiak je schopný popísať základy typických čínskych náb., pozná rozdiely medzi čínskymi a indickými náb. systémami; orientuje sa v prejavoch čínskych náb. vo svojom okolí	
	Monoteistické náboženstvá (judaizmus, islam)	- žiak spoznáva najznámejšie monoteistické náboženstvá, ich učenie a prax; učí sa o dôležitosti judaizmu pre kresťanstvo, zoznámi sa s rozdielmi v rámci každého z týchto náb.	- žiak sa orientuje v učení a praxi uvedených monoteistických náb. s dôrazom na ich prepojenie s kresťanstvom; dokáže prekonať predsudky a čo najobjektívnejšie posúdiť prejavy rozdielných vetiev v rámci každého z týchto náb.	
III./ 2. / 3.	3. Kresťanské cirkvi			8
	Rímskokatolícka cirkev	- žiak sa zoznámi so základmi učenia a praxe rkc, so zreteľom na spoločné prvky s ECAV a zároveň na body učenia, ktoré sú v rozpore	- žiak je schopný bez výsmechu, predsudkov a odsudzovania popísať učenie a prax rkc a porovnať s ECAV	
	Pravoslávna cirkev	- žiak sa zoznámi so základmi učenia a praxe pravoslávnej cirkvi	- žiak dokáže popísať učenie a prax pravoslávnej cirkvi s pochopením jej starobylého dedičstva	
	Reformovaná cirkev	- žiak sa zoznámi so základmi učenia a praxe reformovanej cirkvi ako paralelnej reformačnej tradície s ECAV; naučí sa spoločné črty, aj rozdiely, ktoré nedovolili zjednotenie oboch reformačných prúdov	- žiak vie popísať základy učenia a praxe ref. cirkvi, spoločné a rozdielne črty	

	Evanjelikálne cirkvi (metodisti, baptisti, cirkev bratská, adventisti siedmeho dňa)	- žiak sa oboznamuje s dôvodmi vzniku a charakteristikami evanjelikálnych cirkví; učí sa o spoločných základoch, aj iných dôrazoch v učení oproti ECAV	- žiak je schopný popísať dôvody vzniku evanjelikálnych cirkví, ich typické dôrazy, spoločné body s ECAV, aj zásadné rozdiely	
	Letničné cirkvi (apoštolská cirkev)	- žiak sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe letničného hnutia, učí sa o typických dôrazoch, ktoré toto hnutie charakterizujú	- žiak pozná príčiny vzniku, základy učenia a praxe letničných cirkví, ich typické dôrazy čo najobjektívnejšie, so snahou porozumieť a nie odsudzovať, resp. vysmievať sa aj takejto tradícii	
	Charizmatické hnutia, cirkvi, zbory (Hnutie Viery, Slovo Života, Kresťanské spoločenstvá)	- žiak sa zoznámi s dôvodmi vzniku, základmi učenia a praxe charizmatického hnutia, učí sa o typických dôrazoch, spoločných črtách a rozdieloch s letničným hnutím	- žiak pozná príčiny vzniku, základy učenia, typické dôrazy charizmatických hnutí vo vzťahu s letničnými; zároveň dokáže pomenovať aj problematické body učenia a praxe takýchto spoločenstiev	
III./ 2. / 4.	4. Sekty			8
	Vymedzenie pojmu (čo charakterizuje sektu, znaky sekty)	- žiak sa oboznámi so základnými znakmi siekt, mechanizmom ich pôsobenia; dozvedá sa, prečo sú nebezpečné, ako ich rozoznať a ako sa brániť ich vplyvu	- žiak pozná základné charakteristiky siekt, pozná mechanizmus ich pôsobenia, vie, prečo sú nebezpečné a ako sa brániť ich vplyvu	
	Svedkovia Jehovovi	- žiak sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a ako reagovať na agitáciu zo strany jej členov	
	Mormóni	- žiak sa zoznámi so vznikom, základmi učenia a praxe tohto spoločenstva	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe spoločenstva, vie, prečo môže byť pre členov nebezpečné	

	Moonisti	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a prečo sa označuje za sektu	
	Hare Krišna	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a prečo ju považujeme za sektu	
	Sri Chinmoy	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov nebezpečná a prečo sa považuje za sektu	
	Scientológia	- žiak sa zoznami so vznikom, základmi učenia a praxe tejto sekty s dôrazom na fakty, prečo je spoločenstvo nebezpečné a označované za sektu	- žiak pozná vznik, základy učenia a praxe sekty, vie, prečo je pre členov aj spoločnosť nebezpečná a prečo sa považuje za sektu; pozná aj typické spôsoby agitácie a prezentácie sa tohto spoločenstva	
	UFO kulty (Raeliáni, Nebeská brána, Vesmírni ľudia)	- žiak sa zoznami s populárnym fenoménom vzniku UFO kultov, s príčinami vzniku a základmi učenia a praxe s dôrazom na fakty, prečo sú tieto spoločenstvá nebezpečné	- žiak pozná dôvody vzniku takýchto spoločenstiev, ich učenie a prax, v čom sú nebezpečné pre členov a ako na ne reagovať	
III./ 2. / 5.	5. Svetonázory			8
	Úvod – čo je svetonázor	- žiak sa oboznami so základnými pojmami súvisiacimi s uvedenou problematikou; dozvie sa, čo znamená slovo „svetonázor“	- žiak vie definovať pojem „svetonázor“; orientuje sa v základnej problematike s týmto súvisiacej, uvedomuje si, že aj on má, resp. buduje si svoj vlastný svetonázor	

	Teizmus/ Deizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi teizmu a deizmu, ich typickými dôrazmi, spoločnými črtami, rozdielmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky teizmu a deizmu, ich dôrazy, spoločné črty a rozdiely a ich význam v praxi	
	Monizmus/panteizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi monizmu/panteizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky monizmu/panteizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi	
	Ateizmus/ Nihilizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi ateizmu a nihilizmu, dozvie sa o ich vzájomnej súvislosti a nadväznosti jedného na druhý - oboznámi sa s dôsledkami prijatia týchto svetonázorov	- žiak pozná základné znaky ateizmu a nihilizmu, ich vzájomnú nadväznosť, dôrazy a ich význam v praxi	
	Existencializmus	- žiak sa zoznamuje so základmi existencializmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky existencializmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi so zreteľom na literatúru (medzipredmetový vzťah)	
	New age	- žiak sa zoznamuje so základmi New age, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky New age, jeho dôrazy a ich význam v praxi	
	Postmodernizmus	- žiak sa zoznamuje so základmi postmodernizmu, jeho typickými dôrazmi a dôsledkami z toho plynúcimi	- žiak pozná základné znaky postmodernizmu, jeho dôrazy a ich význam v praxi	

Zdroje:

učebnica náboženstva, Biblia, spevník, biblické mapy

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom:

1. písomné testy z opakovania tematických celkov
2. opakovanie učiva na začiatku vyučovacej hodiny

Predmet je výchovný predmet, hodnotí sa: **absolvoval** – neabsolvoval.

Učebné osnovy pre predmet
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
KATOLÍCKE NÁBOŽENSTVO

Charakteristika predmetu:

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele:

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- spoznávaním identity človeka reflektovať vlastnú identitu
- uvedomiť si dôležitý význam vlastného rozhodnutia pre svetonázorový postoj
- prehĺbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- v trojičnom rozmere budovať ľudský rozmer vzťahov ako naplnenie zmyslu života
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom klúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji klúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

komunikačné kompetencie - žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa – žiak sa učí vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov – žiak sa zaujíma o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadi a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor

občianske – žiak sa adaptuje na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností

a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí

háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kultúrne – žiak si osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú

angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty)

rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám

sociálne a interpersonálne – žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

existenciálne – žiak objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nemennej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality.

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvážanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Prierezové témy:

Prostredníctvom začlenená prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak

- o objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer

Enviromentálna výchova

Žiak

- o oceňuje prírodu (zem, vodu, zvieratá, rastliny)
- o vníma človeka ako súčasť prírody
- o má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody, ktoré aktívne chráni.
- vníma človeka ako súčasť prírody

Mediálna výchova

Žiak

- je schopný samostatnej reflexie o pozitívnom a negatívnom vplyve médií
- osvojil si kritériá na hodnotenie mediálnych žánrov
- vníma účinok médií na osobnosť človeka
- vníma umelecké diela vyrastajúce z kresťanstva (obraz, literatúra, hudba) ako výraz kresťanského učenia a kresťanskej tradície

5. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
PRAVDA AKO HODNOTA	Potreba pravdy Jakub a Ezau Pravda v etike, médiá (zachovanie tajomstva) 8. Božie prikázanie	Interpretovať posolstvo biblického príbehu o Jakubovi a Ezauovi, vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch. Posúdiť silu slova. Reflektovať zásady pravdy pre správne fungovanie	-na konkrétnej modelovej situácii rozlíšiť medzi pravdou a klamstvom --interpretovať cez biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi dopad klamstva na vzťah súrodencov -vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka	6

		<p>medziľudských vzťahov.</p> <p>Oceniť hodnotu pravdy v živote človeka.</p> <p>Uvedomiť si možnosť manipulácie slovom a jej riziká.</p> <p>Formovať návyk kritického prístupu k informáciám.</p>	<p>a v medziľudských vzťahoch</p> <ul style="list-style-type: none"> -posúdiť silu slova -pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov -uviesť príklad manipulácie slovom a riziká manipulácie <p>na základe novinových článkov posúdiť hodnotu etiky pravdy v masmédiách</p> <ul style="list-style-type: none"> -vo dvojici vytvorí fiktívny list redaktorovi (novín, TV..) a posúdiť hodnovernosť daného masmédiá 	
<p>HĽADANIE PRAVDY O SVETE</p>	<p>Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti</p> <p>Mýtický obraz sveta</p> <p>Evolučná teória</p> <p>Biblický obraz stvorenia sveta (ENV)</p>	<p>Predstaviť pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení a porovnať s vedeckým pohľadom. Porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu.</p> <p>Vnímať pravdivosť obraznej reči. Vážiť si krásu stvoreného sveta. Zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta -porovnať predstavenú časovú udalosť stvorenia sveta na „lište“ času a vo Svätom písme -pomenovať biblický príbeh o stvorení ako model stvorenia, nie historickú udalosť -porovnať biblický príbeh o stvorení s vedeckým pohľadom -porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu -jednoducho vytvorí symbolický obraz 	7

			<p>stvorenia sveta</p> <p>-zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka</p> <p>-vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírode (globálne problémy)</p>	
<p>HĽADANIE PRAVDY O SEBE</p>	<p>Pôvod človeka</p> <p>Biblický obraz stvorenia človeka</p> <p>Pád človeka</p> <p>Hranice človeka (svedomie)</p>	<p>Predstaviť pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom. Porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny). Zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí. Určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy.</p> <p>Uvedomiť si hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz, bez ohľadu na vzhľad a výkon. Na modelovej situácii vnímať existenciu vlastnej viny. Uvedomiť si svoje hranice.</p> <p>Osvojiť si vonkajšie prejavy úcty k človeku. Na modelových situáciách formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou (pocit viny, vedomie viny).</p>	<p>-pomenovať symbolickosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom</p> <p>-vysvetliť hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz</p> <p>-vnímať svoje vlastné hranice</p> <p>-navonok prejavíť úctu k človeku</p> <p>-porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny)</p> <p>-zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí</p> <p>-určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy</p> <p>-na modelových situáciách rozlíšiť medzi pocitom viny a vedomím viny</p>	7

<p>OHLASOVA- TELIA PRAVDY</p>	<p>Prorok Ezechiel (Ez 3, 1-3)</p> <p>Ježiš – učiteľ pravdy (Mt, 5,37)</p> <p>Apoštolí - hlásatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan)</p> <p>Modelové ilustrovanie konceptov a princípov pravdy</p>	<p>Vysvetliť význam ohlasovania pravdy. Odvodiť logický záver z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolání proroka Ezechiela. Na základe predstavených biblických postáv interpretovať biblické posolstvo o hodnote pravdy.</p> <p>Na základe svedkov pravdy povzbudiť sa k praktizovaniu pravdy.</p> <p>Inšpirovať sa k životu podľa pravdy pozitívnymi vzormi z dejín. Identifikovať sa s predloženými vzormi pre život v pravde.</p>	<p>-vysvetliť význam ohlasovania pravdy</p> <p>odvodiť logický záver</p> <p>-z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolání proroka Ezechiela</p> <p>vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše 'áno' nech je 'áno' a vaše 'nie' nech je 'nie'“. (Mt 5,37)</p> <p>-vymenovať aspoň dvoch ohlasovateľov pravdy</p> <p>-jednoducho opísať život sv. Petra a sv. Štefana</p> <p>-porovnať svoj život s predloženými vzormi - ohlasovateľmi pravdy</p>	<p>5</p>
<p>KONAŤ PRAVDE</p>	<p>Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky (Zlaté pravidlo)</p> <p>Židovský zákon Zedaka, islamský Zakat, Ježišov príkaz lásky</p> <p>Skutky lásky (skutky milosrdenstva)</p> <p>Sociálny hriech</p> <p>Riešenie problémovej úlohy – príbeh s mravnou dilemou</p>	<p>Vysvetliť dopad rozhodnutia na život človeka. Zosumarizovať a aplikovať tému pravdy a jej hlavné body na riešenie problému s mravnou dilemou.</p> <p>Na modelovej situácii si uvedomiť existenciu svojho svedomia. Stotožniť sa s kritériami rozlišovania medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom.</p> <p>Formovať návyk zodpovednosti za svoje mravné rozhodnutia.</p>	<p>-diskutovať o význame „Zlatého pravidla“</p> <p>-porovnať židovský zákon Zedaka, islamský Zakat a Ježišov príkaz lásky</p> <p>-prispievať k diskusii v pracovnej skupine a v triede o význame „Zlatého pravidla“</p> <p>-vnímať dopad rozhodnutia na život človeka</p> <p>-na modelovej situácii demonštrovať skutky lásky</p> <p>-posúdiť hodnotu pravdy a vyvodiť závery pri riešení problémovej úlohy s mravnou dilemou</p>	<p>8</p>

			-rozlišovať medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom -definovať sociálny hriech -vymenovať 3 skutky, ktorými koná podľa pravdy -na príkladoch svätých, významných osobností a konkrétnych životných udalostiach vysvetliť spravodlivé (pravdivé) konanie	
--	--	--	---	--

Zdroje :

Metodická príručka Vzťahy a zodpovednosť, Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Hodnotenie :

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

2.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín

<p>Sloboda a človek</p>	<p>Chápanie slobody, povolanie k slobode, otroctvo človeka, - závislosti, Exodus – cesta k slobode, Hranice slobody – Desatoro</p>	<p>Opísať rozličné chápanie slobody u súčasného človeka a porovnať ho s kresťanským pohľadom.</p> <p>Uviesť príklady foriem otroctva súčasného človeka.</p> <p>Zdôvodniť hranice slobody človeka na základe Desatora. Prostredníctvom biblických príbehov vnímať, ako Boh rešpektuje slobodu človeka. Rozvíjať návyk reflexie vlastných rozhodnutí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu - posúdiť potrebu Božieho zákona v živote - definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka - vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody - vymenovať dôsledky prvotného hriechu - vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povolaním - vysvetliť pojem závislosti - uviesť príklady rôznych závislostí - reflektovať svoje vlastné rozhodnutia - posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenia 	<p>9</p>
<p>Sloboda a rozhodnutia</p>	<p>Slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby), sloboda a zodpovednosť, riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou, princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)</p>	<p>Vysvetliť dopad rozhodnutia na život jednotlivca a spoločnosti.</p> <p>Na modelovej situácii aplikovať možnosti riešenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti - definovať svedomie - posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete 	<p>6</p>

<p>Boh oslobodzuje človeka</p>	<p>Vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, kresťanský pohľad na vinu a opustenie, zaobchádzanie s vlastnou vinou, sociálny hriech chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách, Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné i mimo sviatostné)</p>	<p>nežiadúcich javov.</p> <p>Vnímať vnútorné a vonkajšie vplyvy na rozhodnutie človeka. Uvedomiť si zodpovednosť za svoje mravné rozhodnutia voči sebe, druhým ľuďom a svetu.</p> <p>Rozvíjať návyk analýzy vplyvov rozhodnutí a ich dopad na život človeka a spoločnosti.</p> <p>Na modelovej situácii si osvojiť základné riešenie vnútorných konfliktov.</p> <p>Vysvetliť archeotypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva. Konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia. Uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu. Rozlišovať sviatostné a mimo sviatostné formy pokánia.</p> <p>Konfrontovať sa so skúsenosťou viny a odpustenia.</p> <p>Osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie.</p> <p>Formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyzozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život - vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka - na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku - posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky - predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky - vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva - konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia - uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu - opísať postup sviatosti zmierenia - rozlíšiť sviatostnú formu pokánia a mimo sviatostnú formu - uviesť príklady sviatostných i mimo 	<p>6</p>
---------------------------------------	--	---	---	----------

<p>Rešpektovanie vierovyznaní</p>	<p>Rešpektovanie inakosti, rozdelenie sveta podľa kultúr rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo...), putovanie po ceste predkov</p>	<p>Charakterizovať kultúry a svetové náboženstvá.</p> <p>Porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením. Zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti. Rešpektovať slobodu vierovyznania.</p> <p>Prejaviť záujem o poznanie pozitívnych hodnôt v každom náboženstve.</p> <p>Vnímať súvis medzi kultúrou a náboženstvom. Oceniť osobné korene v kresťanstve.</p> <p>Zostaviť škálu hodnôt nachádzajúcich sa vo všetkých svetových náboženstvách. Formovať postoj rozvíjania kresťanskej identity.</p>	<p>sviatostných foriem pokánia</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojiť si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie - vymenovať základné monoteistické náboženstvá - vymenovať základné polyteistické náboženstvá - opísať základné znaky svetových náboženstiev - porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením - opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev - priradiť základné symboly svetových náboženstiev - vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania - opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev - pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti - vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa - pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život 	<p>5</p>
--	--	--	---	----------

	<p>Sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť), láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá), sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, cirkvi)</p>	<p>Vysvetliť blahoslavenstvá v kontexte dnešného človeka.</p> <p>Zdôvodniť platnosť blahoslavenstiev aj v súčasnosti.</p> <p>Uvedomiť si, že sloboda oslobodzuje od strachu. Uvedomiť si, že nedôvera a strach je opakom viery. Uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti. Oceniť angažovanosť v rodine, spoločnosti a Cirkvi.</p> <p>Vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority.</p> <p>Prostredníctvom projektu formovať návyk</p>	<p>našej spoločnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi - orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov - uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti - vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority - formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti - poznávať hranice osobnej slobody - interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva - je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci - reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych. 	
--	---	---	---	--

<p>Láska ako princíp slobody</p>		<p>prosociálneho správania.</p> <p>Formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti.</p> <p>Poznávať hranice osobnej slobody.</p> <p>Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.</p>		<p>7</p>
---	--	--	--	----------

Zdroje:

Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT

Hodnotenie:

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

3.ročník (1hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tématický celok	Téma	Cieľ	Výstup – spôsobilosti Žiak vie	Počet hodín
<p>Dôstojnosť človeka</p>	<p>1. Úvodná hodina</p> <p>2. Sebapoznanie</p> <p>3. Zodpovednosť</p> <p>4. Sebaprijatie, komplexy</p> <p>5. Sebaúcta</p>	<p>Kognitívny cieľ: Vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy.</p> <p>Afektívny cieľ: Uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov. Eliminovať svoje komplexy.</p> <p>Psychomotorický cieľ: Formovať návyk vonkajších prejavov sebaúcty. Vyjadriť</p>	<p>-vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy,</p> <p>- uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov,</p> <p>-vyjadriť vlastný názor,</p> <p>-rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty,</p> <p>-eliminovať svoje komplexy,</p> <p>-trénovať v pozitívnom</p>	<p>5</p>

		vlastný názor. Trénovať sa v pozitívnom sebahodnotení.	sebahodnotení	
Kto je človek	<p>6. Kto je človek</p> <p>7. Úcta k človeku</p> <p>8. Ľudská dôstojnosť</p> <p>9. Pohľad na človeka v dejinách</p> <p>10. Človek ako muž a žena</p> <p>11. Kresťanský pohľad na dôstojnosť človeka</p>	<p>Kognitívny cieľ:</p> <p>Objaviť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha. Sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma. Opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom.</p> <p>Afektívny cieľ:</p> <p>Vnímať a oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka. Oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu.</p> <p>Psychomotorický cieľ:</p> <p>Formovať návyk vonkajších prejavov ohľadupnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu. Prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavením úcty každému človeku.</p>	<p>- vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha,</p> <p>- sformulovať pojem dôstojnosti človeka vo svetle viery a Svätého písma, oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka, prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavením úcty každému človeku,</p> <p>- opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom,</p> <p>- oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu, rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľadupnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu</p>	6
Ľudskosť	<p>12. Odvrátená tvár ľudskosti</p> <p>13. Vojna v minulosti a dnes</p> <p>14. Zmysel utrpenia</p> <p>15. Boh ukrytý v biede sveta</p> <p>16. Božie kráľovstvo</p> <p>17. Opakovanie</p> <p>18. Ľudskosť, tolerancia</p> <p>19. Ježišov</p>	<p>Kognitívny cieľ:</p> <p>Klást' si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia. Na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti.</p> <p>Afektívny cieľ:</p> <p>Vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania.</p> <p>Psychomotorický cieľ:</p> <p>Prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným.</p>	<p>- položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď,</p> <p>- na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti,</p> <p>- vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným, spoznať a odmietnuť manipuláciu</p>	9

	postoj k ľuďom na okraji 20. Objavenie ľudskejšti	Odmietnuť manipuláciu.		
Dôstojnosť a výkon	21. Mať alebo byť 22. Hodnota práce 23. Veľkonočné obdobie 24. Cirkev slabých 25. Sociálne učenie cirkvi 26. Sv. pomazania chorých	Kognitívny cieľ: Vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe jeho výkonu. Porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti. Afektívny cieľ: Integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca. Nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi. Psychomotorický cieľ: Vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu)	- vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti, - integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca, - nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi, - vytvoriť zákony svedectva lásky obohacujúce spoločnosť	6
Kultúra života	27. Kultúra rozvoj človeka 28. Kultúra rozvoj spoločnosti 29. Hodnoty kultúry života a smrti 30. Ochrana hodnôt 31. Ľudskosť – kresťanský ideál 32. Kresťanské vzory 33. Opakovanie	Kognitívny cieľ: Zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru. Na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť. Afektívny cieľ: Uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti. Akceptovať a preferovať život ako hodnotu. Zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt). Psychomotorický cieľ: Porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní	-zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, - na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť, - uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti, - akceptovať a preferovať život ako hodnotu, - zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt), - porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní s prioritami liberalizmu, - podľa zostaveného rebríčka hodnôt v modelových situáciách demonštrovať ich vonkajšie prejavy.	7

Zdroje:

Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT

Hodnotenie:

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

4.ročník (1hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tématický celok	Téma	Cieľ	Výstup – spôsobilosti Žiak vie	Počet hodín
Dôstojnosť človeka	1. Úvodná hodina 2. Sebapoznanie 3. Zodpovednosť 4. Sebaprijatie, komplexy 5. Sebaúcta	Kognitívny cieľ: Vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy. Afektívny cieľ: Uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov. Eliminovať svoje komplexy. Psychomotorický cieľ: Formovať návyk vonkajších prejavov sebaúcty. Vyjadriť vlastný názor. Trénovať sa v pozitívnom sebahodnotení.	-vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy, - uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov, -vyjadriť vlastný názor, -rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty, -eliminovať svoje komplexy, -trénovať v pozitívnom sebahodnotení	5
Kto je človek	6. Kto je človek 7. Úcta k človeku 8. Ľudská dôstojnosť 9. Pohľad na človeka v dejinách 10. Človek ako muž a žena 11. Kresťanský pohľad na dôstojnosť	Kognitívny cieľ: Objaviť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha. Sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma. Opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom. Afektívny cieľ:	- vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha, - sformulovať pojem dôstojnosti človeka vo svetle viery a Svätého písma, oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka, prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človeku, - opísať vnímanie muža	6

	človeka	<p>Vnímať a oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka. Oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu.</p> <p>Psychomotorický cieľ:</p> <p>Formovať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu. Prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človeku.</p>	<p>a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom,</p> <p>- oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu, rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu</p>	
Ľudskosť	<p>12. Odvrátená tvár ľudskosti</p> <p>13. Vojná v minulosti a dnes</p> <p>14. Zmysel utrpenia</p> <p>15. Boh ukrytý v biede sveta</p> <p>16. Božie kráľovstvo</p> <p>17. Opakovanie</p> <p>18. Ľudskosť, tolerancia</p> <p>19. Ježišov postoj k ľuďom na okraji</p> <p>20. Objavenie ľudskosti</p>	<p>Kognitívny cieľ:</p> <p>Klást' si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia. Na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti.</p> <p>Afektívny cieľ:</p> <p>Vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania.</p> <p>Psychomotorický cieľ:</p> <p>Prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným. Odmietnuť manipuláciu.</p>	<p>- položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď,</p> <p>- na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti,</p> <p>- vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným, spoznať a odmietnuť manipuláciu</p>	9
Dôstojnosť a výkon	<p>21. Mať alebo byť</p> <p>22. Hodnota práce</p> <p>23. Veľkonočné obdobie</p> <p>24. Cirkev slabých</p> <p>25. Sociálne učenie cirkvi</p> <p>26. Sv.</p>	<p>Kognitívny cieľ:</p> <p>Vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe jeho výkonu. Porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti.</p> <p>Afektívny cieľ:</p> <p>Integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca.</p>	<p>- vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti,</p> <p>- integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca,</p> <p>- nadchnúť sa pozitívnymi</p>	6

	pomazania chorých	Nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi. Psychomotorický cieľ: Vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu)	vzormi z dejín Cirkvi, - vytvoriť zákony svedectva lásky obohacujúce spoločnosť	
Kultúra života	27. Kultúra rozvoj človeka 28. Kultúra rozvoj spoločnosti 29. Hodnoty kultúry života a smrti 30. Ochrana hodnôt 31. Ľudskosť – kresťanský ideál 32. Kresťanské vzory 33. Opakovanie	Kognitívny cieľ: Zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru. Na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť. Afektívny cieľ: Uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti. Akceptovať a preferovať život ako hodnotu. Zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt). Psychomotorický cieľ: Porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní	-zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, - na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť, - uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti, - akceptovať a preferovať život ako hodnotu, - zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt), - porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní s prioritami liberalizmu, - podľa zostaveného rebríčka hodnôt v modelových situáciách demonštrovať ich vonkajšie prejavy.	7

Zdroje:

Metodická príručka, Sväté Písmo, IKT

Hodnotenie:

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval** - neabsolvoval.

5. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma	Cieľ	Výstup – spôsobilosti Žiak	Počet hodín
Hľadanie cesty	<p>Naše cesty sa spojili</p> <p>Cesta k druhým – komunikácia</p> <p>Komunikácia cez internet</p> <p>Trojrozmernosť človeka</p> <p>Človek a jeho otázky</p> <p>Zmysel života</p> <p>Človek – bytosť náboženská</p>	<p>Zdôvodniť význam komunikácie a modlitby v živote človeka. Definovať a vysvetliť trojrozmernosť človeka. V kontexte Svätého písma a na podklade učenia Katolíckej cirkvi vysvetliť zmysel života človeka.</p> <p>Charakterizovať prvky náboženstva. Na podklade Katechizmu Katolíckej cirkvi (KKC) zdôvodniť vznik a potrebu náboženstva. Vysvetliť rozdiel medzi prirodzeným a nadprirodzeným náboženstvom.</p> <p>Spoznať sa navzájom a prejať záujem o spoluprácu v skupine. Objavovať v sebe túžbu po prekročení všednej každodennej ohraničenosti svojho života smerom k transcendentnu.</p> <p>Precvičiť a osvojiť si základné prvky verbálnej a neverbálnej komunikácie. Rozvíjať postoj zmysluplného konania v živote.</p>	<p>- je otvorený pre náboženskú rôznorodosť</p> <p>- pozná súvislosti podmieňujúce hľadanie a nachádzanie životného zmyslu a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku.</p> <p>- osvojí si tvorivý prístup k umeleckým dielam vyrastajúcim z kresťanstva (obraz, literatúra, stavba, hudba), vníma ich ako výraz kresťanského učenia a kresťanskej tradície.</p> <p>- chápe význam komunikácie pre tvorivé budovanie pozitívnych medziľudských vzťahov vo svojom živote ako naplnenie zmyslu života</p> <p>- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu plnohodnotných vzťahov</p> <p>- je pripravený vnímať hĺbku osobného dialógu s Bohom</p> <p>- volí správne komunikačné stratégie</p> <p>- účinne sa zapája do diskusie, vhodne argumentuje</p>	7
Boh v ľudskom svete	<p>Reč</p> <p>Metafora – reč viery</p> <p>Božie slovo v ľudskom slove</p> <p>Vydať sa na cestu – Abrahám</p>	<p>Uviesť príklad metaforického vyjadrenia vo Svätom písme.</p> <p>Interpretovať oslovenie Bohom a dôveru v Boha u Abraháma, Samuela a Márie. Uviesť príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom. Vysvetliť význam morálneho svedomia pre život človeka na podklade učenia KKC. Určiť prvky spravodlivých zákonov na podklade Dekalógu.</p>	<p>- pozná dokumenty zakotvujúce ľudské práva</p> <p>- Dekalóg vníma ako etický princíp pre vznik zákonov riadiacich štát</p> <p>- vníma Dekalóg ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu medziľudských vzťahov</p> <p>- chápe súvislosť Svätého písma s postojom viery a vníma ho ako výzvu pre svoj</p>	8

	<p>Počúvať Boha</p> <p>Ísť vlastnou cestou – konflikt vo svedomí</p> <p>Dekalóg - Magna charta ľudských práv</p> <p>Boh čaká na ľudské „ÁNO“</p>	<p>Vnímať hodnotu ticha, objavovať hĺbku svojho vnútra. Vnímať metaforickú reč slov. Oceniť hodnotu dôvery a zodpovednosti v medziľudských vzťahoch a vo vzťahu k Bohu.</p> <p>Precvičiť pozorné počúvanie a poukázať na komunikačné chyby. Osvojiť si pravidlá spolupráce vo vzájomnom dialógu.</p>	<p>osobný život</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíja vo svojom živote postoje ponúknutých vzorov - je otvorený pre reflexiu vlastného postoja viery - pozná pravidlá pri neistom rozhodovaní a dáva ich do súvisu s výchovou svojho svedomia - je otvorený pre chápanie metaforickej reči viery - uplatňuje aktívne techniky počúvania s dôrazom na vypočutie si druhých - dokáže preskúmať rôzne druhy prameňov informácií a vie ich využívať - Svätému písmu rozumie ako knihe, ktorej obsahom je svedectvo Boha, ktorý komunikuje s človekom a čaká od neho odpoveď viery 	
Byť človekom	<p>Môj počiatok</p> <p>Dôstojnosť osoby</p> <p>Spravodajské hodnoty</p> <p>Ježiš Boží Syn a Syn človeka</p> <p>Ježiš v evanjeliách</p>	<p>Vysvetliť tajomstvo svojho počiatku na vedeckom podklade a v kontexte Svätého písma. Vysvetliť pojmy: podstata, prirodzenosť, bytie. Definovať učenie Katolíckej cirkvi o osobe Ježiša Krista.</p> <p>Na základe prameňov obhájiť historickosť Ježiša Krista, aplikovaním poznatkov z predošlých ročníkov predložiť argumenty viery a Kristovho učenia. Zaujať kritický postoj k spochybňujúcim tendenciám kresťanského učenia o Ježišovi Kristovi.</p> <p>Uvedomiť si dar vlastnej existencie pri počatí. Vnímať ohraničenosť a priestor svojho života.</p> <p>Zostaviť charakteristiku ľudskej osoby. Vyhľadať</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie kresťanskému pohľadu na hodnotu a dôstojnosť ľudskej osoby od počatia - uznáva ľudskú osobu ako nositeľa ľudských práv - prehodnotí komponenty problémovej situácie spochybňovania Ježišovej ľudskej alebo božskej prirodzenosti - účinne sa zapája do diskusie, vhodne argumentuje, na základe prameňov obháji historickosť Ježiša a na základe evanjeliového poňatia Ježiša Krista predloží argumenty viery 	5

		v rôznych vyjadrovacích prostriedkoch, médiách, tendencie spochybňujúce kresťanské učenie o Ježišovi Kristovi.		
Na ceste k osobnosti – šance a riziká	<p>Ľudia, ktorí ma oslovili</p> <p>Na ceste k osobnosti</p> <p>Deformácia osobnosti</p> <p>Krištof – pútnik hľadajúci zmysel života</p>	<p>Charakterizovať vývoj osobnosti. Uviesť predpoklady k úspešnému utváraniu vlastnej osobnosti. Zdôvodniť negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti. Charakterizovať legendu ako literárny útvar, rozlíšiť ju od historickej správy. V legende o sv. Krištofovi objaviť výzvu pre hľadanie a odkrývanie zmyslu svojho života.</p> <p>Uvedomiť si dôležitosť vnútorného rastu a zrelosti osobnosti. Vnímať význam životného zmyslu pri vytváraní životného štýlu. Oceniť nachádzanie zmyslu a vlastného človečenstva v stretnutí s Ježišom Kristom.</p> <p>Vedome spolupracovať na formovaní vlastnej osobnosti spytovaním svedomia.</p>	<p>- chápe svoj život nielen ako dar, ale aj ako úlohu budovať samého seba a vnútorne rásť</p> <p>- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, a zodpovednosť za sebaurčenie</p> <p>- rozumie znakom a pravdivosti kresťanských stredovekých legiend</p> <p>- kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich vplyvov)</p>	4
Boh a človek	<p>Boh vzťahov</p> <p>S Tebou na ceste</p> <p>Znovunájdenny Otec</p>	<p>Vysvetliť schopnosť vytvárať vzťahy na základe spätného pohľadu na svoj počiatok. Definovať učenie o vzťahoch Najsvätejšej Trojice na podklade KKC. Nájsť analógiu medzi vzťahmi Najsvätejšej Trojice a schopnosťou človeka vytvárať vzťahy. Posúdiť svoju sieť vzťahov. Definovať sviatosti.</p> <p>Oceniť hodnotu osobných vzťahov. Uvedomiť si prítomnosť Božej blízkosti vo sviatostiach spôsobom, ktorý oslovuje zmysly.</p> <p>Na ceste svojho života znázorniť dôležité udalosti</p>	<p>- Božiu trojjedinosť chápe ako symbol kvality Božieho bytia a kvality medziľudských vzťahov, je otvorený pre uvedenú skutočnosť</p> <p>- sviatosti vníma ako symbolické znaky sprítomňujúce aktuálne Božie pôsobenie vo svojom živote a prijíma ich ako pomoc pri prekonávaní životných prekážok</p> <p>- volí správne komunikačné stratégie</p> <p>- účinne sa zapája do diskusie, vhodne argumentuje</p>	3

		<p>a priradiť k nim sviatosti sprevádzajúce tieto udalosti.</p>	<p>- je otvorený pre aktívnu účasť na slávnostiach v spoločnosti ako aj na liturgických sláveniach vo farskom spoločenstve</p> <p>- rozumie štruktúre a podstate slávania kresťanskej nedele a oceňuje jej prínos pre rozvoj vlastnej spirituality a kresťanského spoločenstva</p> <p>- oceňuje hodnotu času, ktorý nie je naplnený výkonom alebo únikom z reality, ale stretnutím so sebou, s druhými a s Bohom</p>	
<p>Človek v spoločenstve</p>	<p>Muž a žena – ikona Boha</p> <p>AIDS – choroba vzťahov</p> <p>Kto je môj brat, moja sestra?</p> <p>Povolanie</p> <p>Slávnosť ako hodnota dávajúca životu hlbší rozmer</p> <p>Opakovanie</p>	<p>Vysvetliť úlohu a význam sexuality človeka. Vysvetliť črty a význam pohlavnosti človeka v manželstve a rodine. Vysvetliť poslanie jednotlivých povolání, ich prínos pre cirkev a spoločnosť. Uviesť ľudský, náboženský a kresťanský dôvod na potrebu slávania v živote človeka aj ľudského spoločenstva. Zdôvodniť kresťanské slávenie nedele a sviatkov.</p> <p>Oceniť hodnotu otcovstva a materstva. Upevniť vedomie zodpovednosti za vlastné správanie a za svoju budúcnosť. Oceniť hodnotu jednotlivých povolání. Vnímať slávnosť ako hodnotu, ktorá dáva životu hlbší rozmer.</p> <p>Podieľať sa v skupine na hraní životných rolí potrebných k stabilite vzťahu. Hľadať si svoje miesto v cirkvi. Formovať návyk modlitby za spoznanie svojho životného povolania.</p>	<p>- rozumie kresťanskému pohľadu na ľudskú sexualitu, jej úlohu v manželstve a rodičovstve a vníma ju ako výzvu pre svoju osobnú prípravu na zodpovedné rodičovstvo</p> <p>- vyberá si z alternatív s uvedomovaním si následkov rizikového sexuálneho správania</p> <p>- stanovuje si životné ciele a chápe svoj život ako výzvu pre voľbu životného povolania.</p> <p>- oceňuje prínos jednotlivých povolání pre cirkev a spoločnosť</p>	6

Zdroje :

Metodická príručka Vzťahy a zodpovednosť, Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Hodnotenie :

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval**, neabsolvoval.

6. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
MOJE HODNO-TY	Hodnoty. Reflexia vlastného rebríčka hodnôt. Životný štýl.	Vysvetliť pojem hodnota. Posúdiť podiel výberu hodnôt na tvorbu životného štýlu. Prejaviť záujem o pravé hodnoty vo svojom živote. Zostaviť rebríček svojich hodnôt. Vytvoriť profily rôznych životných štýlov.	<ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť pojem hodnota -usporiadať vlastný rebríček hodnôt -posúdiť podiel výberu hodnôt na tvorbu životného štýlu -na konkrétnych príkladoch porovnať rôzne životné štýly	3
HODNO-TA ŽIVOTA	Obraz sveta v mýte a v logu. Biblická správa o stvorení (Gn 1,1–2,4). Veda a viera – dve nezávislé odvetvia hľadajúce pravdu. Správcovstvo Zeme človekom. Etika životného prostredia z kresťanského pohľadu. Človek ako spoločenstvo osôb. Manželstvo - jeho zmysel a význam z pohľadu štátu a cirkvi.	Položiť si základné existenciálne otázky. Vysvetliť chápanie mýtickosti mýtu, to znamená jeho pravdivosti, vo vzťahu k biblickému textu o stvorení sveta a človeka. Na podklade biblického textu vyvodiť závery pre život človeka ako muža a ženy v ich nerozlučnom spoločenstve. Obhájiť právo človeka na život od počatia, na vedeckom podklade a na základe učenia KKC. Posúdiť hodnotu rodiny	-zdôvodniť snahu človeka v každej dobe, hľadať odpovede na základné nemenné existenciálne otázky -vysvetliť chápanie mýtickosti mýtu - jeho pravdivosti, vo vzťahu k biblickému textu o stvorení sveta a človeka -opísať historické pozadie vzniku obidvoch správ o stvorení sveta a	7

	<p>Liturgia sviatosti manželstva. Manželský sľub. Plodnosť.</p> <p>Hodnota života. Riešenie problémovej úlohy - príbeh s mravnou dilemou (potrat).</p>	<p>a pomenovať jej ohrozenia v súčasnosti.</p> <p>Uvedomiť si aktuálnosť biblického posolstva správy o stvorení sveta a človeka pre dnešnú dobu. Vnímať túžbu človeka po prekročení samého seba ako základ túžby človeka po láske k človeku a k Bohu. Pozorovať zvláštnosti, krásu a dobro vyplývajúce z vlastnej pohlavnosti a plodnosti. Prejaviť zdravú sebaúctu a vzájomnú úctu. Uvedomiť si dôstojnosť ľudského života ako prvej hodnoty, za ktorú sme zodpovední.</p> <p>Pozorovať snahu človeka v každej dobe, hľadať odpovede na základné existenciálne otázky. Vytvoriť pravidlá pre jednotlivcov aj pre spoločnosť na ochranu prírody. Podieľať sa na aktivitách na ochranu života od počatia.</p>	<p>človeka vo Svätom písme</p> <ul style="list-style-type: none"> -porovnať vedu a vieru ako dve cesty vedúce k pravde -vysvetliť správcovstvo Zeme človekom na pozadí Gn1,27-30 -sformulovať posolstvo biblického textu o správcovstve Zeme človekom a porovnať ho s myšlienkami platnými v zákonoch krajín a v myslení ľudí vnímať súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu -sformulovať možné riešenia pre zdravé životné prostredie -uvedomiť si aktuálnosť posolstva biblickej správy o stvorení sveta a človeka pre dnešnú dobu -vnímať túžbu človeka po prekročení samého seba ako základ túžby človeka po láske k človeku a k Bohu -na podklade biblického textu vyvodíť závery pre život človeka ako muža a ženy v ich nerozlučnom 	
--	--	--	---	--

			<p>spoločenstve</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť symbolické úkony liturgie sviatosti manželstva vysvetliť úlohu a poslanie manželstva -zdôvodniť úlohu štátu a cirkvi pri ochrane rodiny a jej morálnych hodnôt -posúdiť hodnotu rodiny a pomenovať jej ohrozenia v súčasnosti -oceniť zvláštnosti, krásu a dobro vyplývajúce z vlastnej pohlavnosti a plodnosti -prejaviť zdravú sebaúctu a vzájomnú úctu -vysvetliť morálny aspekt abortu -uviesť následky abortu na telesné a duševné zdravie ženy -vymenovať dokumenty cirkvi o nedotknuteľnosti života -vysvetliť kresťanský pohľad na hodnotu individuálneho ľudského života -obhájiť právo človeka na život od počatia, na vedeckom podklade a na podklade učenia KKC uvedomiť si dôstojnosť ľudského 	
--	--	--	---	--

			<p>života ako prvej hodnoty, za ktorú sme zodpovední</p> <p>-zapojiť sa do aktivít za ochranu ľudského života pred narodením</p>	
<p>ŠÍRENIE KRESŤANSKÝCH HODNÔT V EURÓPE</p>	<p>Hierarchia v cirkvi. Autorita. Reflexia vlastného postoja k autoritám.</p> <p>Biblické obrazy cirkvi: Boží ľud na ceste, ovčinec, roľa, stavba, vinica, telo...</p> <p>Šírenie kresťanstva, prenasledovanie kresťanov (sv. Pavol).</p> <p>Legendy o mučeníkoch a symbolický význam legendy. Milánsky edikt a jeho dôsledky.</p> <p>Vznik mníšstva (sv. Benedikt).</p> <p>Kresťanské korene Európy a kríza hodnôt v súčasnosti (sekularizmus, konzumizmus).</p>	<p>Položiť si otázky o vonkajšej povahe cirkvi (hierarchia, autorita). Vysvetliť úlohu hierarchie v cirkvi.</p> <p>Prostredníctvom biblických obrazov cirkvi vyjadriť vnútornú povahu cirkvi.</p> <p>Opísať šírenie kresťanstva v prvých storočiach a vznik mníšstva. Ohraničiť pravdivosť kresťanskej legendy voči historickým faktom. Analyzovať dôsledky osvietenstva, konzumizmu a sekularizmu na život človeka v súčasnosti.</p> <p>Oceniť úlohu cirkvi pri šírení kresťanských hodnôt v Európe. Pozorovať znaky a pravdivosť kresťanských legiend. Prejaviť záujem o dianie v cirkvi.</p> <p>Formovať návyk kritického myslenia a hodnotenia pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi.</p>	<p>-definovať cirkev</p> <p>-vymenovať a definovať znaky cirkvi</p> <p>-opísať biblické obrazy cirkvi</p> <p>-zdôvodniť založenie cirkvi Ježišom Kristom</p> <p>-zdôvodniť potrebu autority</p> <p>porovnať hierarchiu s anarchiou a vyvodiť závery pre život v ľudskom spoločenstve</p> <p>-vysvetliť hierarchické usporiadanie v cirkvi</p> <p>-opísať šírenie kresťanstva sv. Pavlom</p> <p>-vnímať prepojenie židovskej a helenistickej kultúry vďaka sv. Pavlovi</p> <p>zhnúť šírenie kresťanstva v prvých troch storočiach</p> <p>-charakterizovať legendu ako literárny útvar, rozlíšiť ju od historickej správy a rozumie spracovaniu historických faktov</p> <p>– v symbolickej reči legendy o totníkovi</p>	7

			<p>Félixovi</p> <p>opísať počiatky vzniku mníšstva</p> <p>-pozorovať cirkev v jej dejinnom zápase pri uskutočňovaní Ježišovho odkazu</p> <p>-aplikovať poznatky z dejepisu a posúdiť osvietenstvo ako dejinný jav</p> <p>-pomenovať prvky konzumného spôsobu života v súčasnosti</p> <p>analyzovať dôsledky osvietenstva, sekularizmu a konzumizmu na život súčasného človeka</p> <p>uvedomiť si dôvody pre súčasné myslenie človeka - na pozadí vývinu európskeho myslenia</p> <p>zaujať vlastný kritický postoj k pozitívnym aj negatívnym javom v spoločnosti a v cirkvi</p>	
<p>KRES- ŤANSKÉ HODNO-TY V SPOLOČ- NOSTI</p>	<p>Človek ako súčasť celku.</p> <p>Úloha cirkvi, úloha politiky.</p> <p>Vzťah štátu a cirkvi v dejinách (konštantínovský obrat, investitúra, pápežský štát, francúzska revolúcia a jej dôsledky pre vzťah cirkvi a štátu, obdobie totality,</p>	<p>Zdôvodniť spoločnosť človeka. Posúdiť vzťah cirkvi a štátu v dejinách. Rozlíšiť úlohu cirkvi a úlohu politiky.</p> <p>Uvedomiť si slobodu ale aj zodpovednosť jedinca voči ostatným. Oceniť úlohu cirkvi a úlohu štátu v spoločnosti. Podieľať sa na spoločnej práci v triede. Navrhnuť osobné možnosti</p>	<p>-zdôvodniť spoločnosť človeka</p> <p>-definovať úlohu cirkvi a politiky</p> <p>-vymenovať rozdiely medzi štátom a cirkvou</p> <p>-rozlíšiť úlohu cirkvi a úlohu politiky</p> <p>-aplikovať poznatky z dejepisu a posúdiť vzťah</p>	4

	<p>súčasný vzťah cirkvi a štátu v SR).</p> <p>KKC 1878 – 1912</p>	<p>zodpovednosti za spoločenské a politické dianie.</p>	<p>cirkvi a štátu v dejinách</p> <ul style="list-style-type: none"> -vymenovať pozitívne prvky demokratického systému a jeho riziká -oceniť prínos štátu a cirkvi pre dobro jednotlivca a spoločnosti -uviesť príklady pre vlastné možnosti ovplyvnenia spoločenského diania v obci, štáte, vo farnosti a v cirkvi 	
<p>PRAMENE PLNO-HODNOTNÉHO ŽIVOTA</p>	<p>Modlitba ako mlčanie pred Bohom (cesta z vonkajšieho do vnútorného sveta, KKC 2563)</p> <p>Modlitba Otče náš.</p> <p>Ježiš vypočuje modlitbu (zázraky – Ježišove uzdravenia dotykom rúk)</p> <p>Sviatosti (Ježišove uzdravenia cez ruky a gestá vysluhovateľa sviatosti)</p>	<p>Položiť si kritické otázky o svojej vlastnej viere v Boha a vzťahu k nemu. Opísať jednotlivé formy modlitby. Pomenovať podmienky dobrej modlitby a ťažkosti v modlitbe. Vysvetliť štruktúru modlitby Otče náš a charakterizovať jednotlivé prosby tejto modlitby. Opísať zázraky vyliečenia v príbehoch prírodných a antických národov, zázraky v kresťanstve a vysvetliť biblické chápanie zázraku. Analyzovať negatívne vplyvy okultizmu. Zdôvodniť význam sviatostí pre osobný rast vo viere.</p> <p>Vnímať svoj vlastný stred. Prehĺbiť vlastné hľadanie Boha do osobného vzťahu s ním v modlitbe. Oceniť hodnotu stretnutia sa s Bohom v modlitbe. Vnímať sviatosti ako dotyk Ježišovej prítomnosti v dnešnej dobe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -položiť si kritické otázky k svojej vlastnej viere v Boha a vzťahu k nemu -definovať modlitbu na podklade KKC -zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život -vymenovať podmienky dobrej modlitby -pomenovať ťažkosti, s ktorými sa človek stretáva na ceste modlitby -rozlíšiť rôzne druhy modlitieb -stíšiť sa a načúvať -prehĺbiť vlastné hľadanie Boha do osobného vzťahu s ním v modlitbe -vysvetliť štruktúru modlitby Otče náš -charakterizovať jednotlivé prosby modlitby Otče náš -vysvetliť význam 	<p>7</p>

		<p>Rozvíjať schopnosť stíšenia a načúvania, ako základných schopností k chápaniu skutočnosti, v ktorej môže objaviť hlbšiu dimenziu. Písomne vyjadriť svoj postoj k zázrakom. Formovať návyk pravidelnej modlitby a pristupovania k sviatostiam.</p>	<p>modlitby pre život človeka -písomne vyjadriť svoj postoj k zázrakom -opísať zázraky vyliečenia v príbehoch prírodných a antických národov, zázraky v kresťanstve a vysvetliť biblické chápanie zázraku -vysvetliť význam sviatostného života pre svoj duchovný život -vnímať sviatosti ako dotyk Ježišovej prítomnosti -v dnešnej dobe analyzovať negatívne vplyvy okultizmu</p>	
PLNOSŤ ŽIVOTA	<p>Právo na dôstojné umieranie (paliatívna liečba). Možnosti a hranice paliatívnej liečby. Kresťanský zmysel utrpenia. Mravný aspekt eutanázie.</p> <p>KKC 2276 – 2279.</p> <p>Sviatosť pomazania chorých.</p> <p>Smrť (klinická, biologická). Obrady kresťanského pohrebu.</p>	<p>Položiť si otázky o živote a smrti. Uviesť rozdielne pohľady na starobu a chorobu človeka v súčasnej spoločnosti, porovnať ich s kresťanským pohľadom na hodnotu človeka a vyvodiť závery pre svoj život. Posúdiť mravný aspekt eutanázie. Interpretovať učenie cirkvi o smrti a posmrtnom živote. Vysvetliť význam sviatosti pomazania chorých, orientovať sa v obradoch kresťanského pohrebu a rozoznať v nich znamenia kresťanskej viery vo vzkriesenie mŕtvych.</p> <p>Na rôznych ukázkach myslenia ľudí v rôznej dobe a kultúre, zdôvodniť túžbu po nesmrteľnosti, ktorú v sebe nosí každý človek.</p>	<p>-položiť si otázky o živote a smrti</p> <p>-uviesť rozdielne pohľady na starobu a chorobu v súčasnej spoločnosti</p> <p>porovnať ich s kresťanským učením a vyvodiť závery pre svoj život</p> <p>-charakterizovať sviatosť pomazania chorých, -orientovať sa v obradoch kresťanského pohrebu a rozoznať v nich znamenia kresťanskej viery vo vzkriesenie mŕtvych</p> <p>-pomenovať príčiny najčastejšieho nepochopenia</p>	5

		<p>Porovnať kresťanské učenie o posmrtnom živote s učením iných náboženstiev. Vывodiť závery pre svoj život z apokalyptického rozmeru sveta z pohľadu kresťanstva.</p> <p>Integrovať do svojho života jeho konečnosť, zmysel utrpenia a otázky o živote po smrti. Vnímať paradox smrti a nového života.</p> <p>Oceniť kresťanské poslanstvo nádeje o posmrtnom živote.</p> <p>Výtvarne vyjadriť abstraktné pojmy: smrť a život. Spoločne vytvoriť propagačný materiál (nástenka, www stránka...) na tému: Kresťan a večný život.</p>	<p>sviatosti pomazania chorých u veriacich</p> <p>-na rôznych ukázkach myslenia ľudí v rôznej dobe a kultúre zdôvodniť túžbu po nesmrteľnosti, ktorú v sebe nosí každý človek</p> <p>-interpretovať učenie cirkvi o smrti a posmrtnom živote</p> <p>-vysvetliť eschatologické pojmy (nesmrteľná duša, osobitný a posledný súd, posmrtný život, odpustky)</p> <p>vnímať paradox smrti a nového života</p> <p>-integrovať do svojho života jeho konečnosť, zmysel utrpenia a otázky o živote po smrti</p> <p>-definovať reinkarnáciu</p> <p>vysvetliť rozdiely aj spoločné prvky v učení svetových náboženstiev k problematike utrpenia a smrti</p> <p>-porovnať a vysvetliť učenie cirkvi o večnom živote s učením iných náboženstiev</p> <p>-oceniť kresťanské poslanstvo nádeje o posmrtnom živote</p>	
--	--	--	---	--

			-vyvodiť závery pre svoj život z apokalyptického rozmeru sveta z pohľadu kresťanstva	
--	--	--	--	--

Zdroje :

Metodická príručka Hodnoty a rozhodnutia, Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Hodnotenie :

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Predmet nie je klasifikovaný, hodnotí sa **absolvoval**, neabsolvoval.

Učebné osnovy pre predmet

MATEMATIKA

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet matematika na gymnáziách je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament: „Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich. Vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.

Predmetu sme pridali **1 disponibilnú hodinu v 3.ročníku.(tercia)**

□ Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet. Hodinová dotácia bola navýšená z dôvodu zvýšenia kvality výkonu. Kvalita výkonu sa mení tým, že sa vytvorí väčší priestor na utvrdenie, upevnenie a komplexnejšie využívanie učiva v časti vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy.

Ciele:

- používať matematiku a matematické myslenie vo svojom budúcom živote,
- rozvíjať logické a kritické myslenie,
- argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh,
- vyhľadávať, získať a spracovať informácie vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy,
- spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry
- **čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy**
- **využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh**

- **chápať matematizáciu reálnej situácie a tvorbu matematických modelov**
- **používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií**

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších **klúčových kompetencií** žiakov:

1. v oblasti kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- uvedomovať si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokázať reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňovať rôzne stratégie učenia sa,
- dokázať kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať

2. v oblasti komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie,
- aktívne používať odborný jazyk,
- kriticky hodnotiť informácie (kniha, internet a iné)
- čítať slovné úlohy s porozumením,
- vyjadrovať sa jasne, presne, zrozumiteľne a vecne.

3. v oblasti uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky

- používať matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používať základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

4. v oblasti schopnosti riešiť problémy

- uplatňovať pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu problému,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh.

Vzdelávací štandard je rozdelený do dvoch častí.

Prvá časť súvisí so získaním nižšieho stredného vzdelania (1. – 4. ročník GOŠ), druhá časť sa vzťahuje na 5. – 8. ročník GOŠ.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov (pričom tematický okruh Logika, dôvodenie, dôkazy nie je explicitne vymedzený v nižšom strednom vzdelávaní, ale sa prelína celým matematickým učivom):

- 1) Čísla, premenná a početové výkony s číslami
- 2) Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy
- 3) Geometria a meranie
- 4) Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
- 5) Logika, dôvodenie, dôkazy.

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné žiaka zaujať a motivovať, preto je potrebné využívať rôzne metódy a formy. Počas vyučovacej hodiny je možné využiť viac foriem a metód. Ich striedanie môže prispieť k udržaniu pozornosti žiaka a vyhnúť sa stereotypu.

Výber metód a foriem súvisí s cieľom, ktorý chceme na danej vyučovacej hodine dosiahnuť.

Metódy :

- expozičná metóda – využíva sa pri výklade nového učiva
- fixačná metóda – využíva sa pri opakovaní a upevňovaní učiva
- motivačná metóda – jej cieľom je žiaka zaujať, prebudiť v ňom kreativitu
- brainstorming – burza nápadov – dáva žiakovi možnosť vyjadriť svoj názor k danému problému, prípadne viesť diskusiu s ostatnými, s cieľom vybrať najvhodnejšie riešenie

Formy:

- klasický typ hodiny – opakovanie, výklad, upevňovanie učiva
- práca v skupinách
- tvorba a prezentácia projektov
- hodina s využitím IT
- riadený rozhovor – beseda
- diskusia

□

1. ročník osemročného gymnázia (prima) (5 hodín týždenne, 165 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Čísla, premenná a početové výkony s číslami. Početové výkony s prirodzenými číslami.	Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom.	Upevnenie učiva sčítanie , násobenie ,odčítanie a delenie spamäti , písomne a na kalkulačke.	Vedieť v obore prirodzených čísel násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom (aj na kalkulačke). Ovládať algoritmus násobenia a delenia viacciferných prirodzených čísel viacciferným prirodzeným	30

<p><i>osobnostný a sociálny rozvoj,</i></p> <p><i>enviromentál na výchova</i></p>			číslo. Vykonať skúšku správnosti prevedenej početovej operácie.	
	Deliteľnosť.	Deliteľnosť dvoma, tromi ,piatimi , desiatimi.	Poznať základné znaky deliteľnosti prirodzených čísel .	
	Prvočíslo , zložené číslo.	Rozlíšiť prvočíslo a zložené číslo.	Vedieť rozložiť zložené číslo na súčin prvočísel.	
	Spoločný násobok. Spoločný deliteľ.	Hľadanie spoločného násobku, deliteľa.	Určiť spoločný násobok, spoločný deliteľ.	
	Riešenie jednoduchých slovných úloh (aj ako propedeutika rovníc).	<p>Pri slovných úlohách správne hodnotiť spojenia o-menej, o-viac, -krát viac, -krát menej.</p> <p>Postup pri poradí početových výkonov bez aj so zátvorkami.</p> <p>Cena tovaru, hodnota tovaru.</p> <p>Osobné financie, rozpočet.</p>	<p>Správne zvoliť postup pri poradí početových výkonov bez aj so zátvorkami.</p> <p>Dokázať vypočítať cenu nákupu na základe jednotkových cien a množstva tovaru.</p> <p>Vedieť vysvetliť význam rodinného rozpočtu.</p>	
<p>Čísla, premenná a početové výkony s číslami.</p> <p>Desatinné čísla.</p>	Rád číslice v zápise desatinného čísla . Usporiadanie a zaokrúhľovanie desatinných čísel.	Rád číslice v desatinnom čísle.	Vedieť čítať a zapisovať desatinné čísla. Vedieť uviesť príklady zo života , použitia desatinných čísel.Porovnať, usporiadať podľa predpisu a zaokrúhliť podľa zadania.	60
<p><i>osobnostný a sociálny rozvoj,</i></p> <p><i>enviromentál</i></p>	<p>Sčítovanie a odčítavanie desatinných čísel.</p> <p>Násobenie a delenie desatinných čísel. Kontextové úlohy z reálneho života.</p>	<p>Sčítanie desatinných čísel.</p> <p>Odčítanie desatinných čísel.</p> <p>Násobenie a delenie desatinných čísel.</p>	Vedieť sčítat , odčítať násobiť a deliť primerané desatinné čísla z pamäti , ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky. Vedieť	

na výchova			správne zapísať zvyšok po delení.	
	Periodické číslo a desatinný zlomok.	Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel.		
	Aritmetický priemer	Priemerná mzda.	Vedieť vypočítať jednoduchý aritmetický priemer. Porozumieť pojmu priemerná mzda. Vie vypočítať priemernú mzdu.	
	Premena jednotiek	Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie jednotiek hmotnosti .	Premieňať základné jednotky dĺžky a hmotnosti s využívaním vlastnosti desatinných čísel.	
Geometria a meranie. Rovinné útvary – štvorec obdĺžnik. <i>osobnostný a sociálny rozvoj,</i> <i>enviromentál na výchova</i>	Výpočet približného obsahu rovinných útvarov vo štvorcovej sieti.	Rozlíšiť rovinné útvary, trojuholník, štvorec, obdĺžnik.	Určiť približný obsah rovinného útvaru vo štvorcovej sieti.	22
	Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými aj s desatinnými rozmermi □□	Obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete. Vzorce pre výpočet obvodu a obsahu.	Vedieť vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika	
	Jednotky obsahu – premena jednotiek obsahu .	Hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový.	Premieňať základné jednotky obsahu s využívaním vlastnosti desatinných čísel.	
	Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Kontextové úlohy	Analyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov.	Navrhovať vlastné metódy vedúce k výpočtu obvodu a obsahu útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Riešiť úlohy z praxe.	
Geometria a meranie.	Uhol a jeho veľkosť. Veľkosť uhla, jednotky a pomôcky na meranie uhlov □□	Uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer . Ramená uhla, vrchol	Odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch. Odhadnúť	23

<p>Uhly.</p> <p><i>osobnostný a sociálny rozvoj,</i></p> <p><i>enviromentál na výchova,</i></p> <p><i>dopravná výchova</i></p>	<p>Rozdelenie uhlov podľa veľkosti. Konštrukcia osi uhla.</p>	<p>uhla, os uhla. Priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, väčší ako priamy uhol</p>	<p>primerane veľkosť uhla. Premeniť stupne na minúty a naopak. Zostrojiť os uhla pomocou uhlomera. Poznať vlastnosti osi uhla. Porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericky.</p>	
	<p>Uhly vrcholové a susedné</p>	<p>Vrcholový uhol, susedný uhol.</p>	<p>Poznať a rozlišovať uhly vrcholové, susedné □</p>	
	<p>Uhly v trojuholníku. Rozdelenie trojuholníkov podľa veľkosti uhlov.</p>	<p>Vnútorné uhly trojuholníka, pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník</p>	<p>Vedieť pomenovať trojuholník podľa jeho vnútorných uhlov. Vedieť vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla v stupňovej miere ak poznáme jeho dva vnútorné uhly.</p>	
<p>Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika.</p> <p>Kombinatorika.</p>	<p>Usporiadanie prvkov do radu.</p>	<p>Usporiadanie prvkov s opakovaním, bez opakovania.</p>	<p>Systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov.</p>	10
<p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p>Tvorenie dvoj, troj, štvorciferných čísel</p>	<p>Dáta, tabuľka, diagram stĺpcový, kruhový.</p>	<p>Analyzovať úlohu z hľadiska stratégie jej riešenia</p>	
	<p>Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou</p>		<p>Zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou s diagramom.</p>	
<p>Geometria a meranie.</p> <p>Priestorové telesá – kváder a kocka</p>	<p>Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní</p>	<p>Priestor, vzor, obraz, náčrt, sieť, voľné rovnobežné premietanie, perspektíva, kocka, kváder, viditeľné a neviditeľné hrany</p>	<p>Vedieť načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní. Vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky. Načrtnúť a narysovať sieť</p>	20

<p><i>osobnostný a sociálny rozvoj,</i></p> <p><i>enviromentál na výchova</i></p>			kvádra a kocky.
	Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie, nárys, nárys, pôdorys, a bokorys, Sieť kvádra a kocky.	Teleso, jednoduché a zložené teleso, nárys, bokorys, pôdorys, sieť kvádra, sieť kocky	Zostavovať a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek. Kresliť nárys, bokorys a pôdorys zostavených telies z kvádrov a kociek. Vedieť opísať a samostatne načrtnúť sieť kvádra a kocky.
	Povrch kocky a kvádra	Jednotky povrchu.	Vykonať v praxi potrebné výpočty povrchu geometrických útvarov
	Jednotky objemu.	Jednotky objemu meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, hektoliter, liter, deciliter, centiliter, mililiter, premena jednotiek	Poznať jednotky objemu a urobiť ich prevod. Poznať vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$ a vedieť premieňať základné jednotky objemu.
	Objem kocky a kvádra		Vypočítať objem kocky a kvádra, ak pozná dĺžky hrán.
	Slovné úlohy		Vypočítať jednoduché slovné úlohy na výpočet povrchu a objemu kocky a kvádra aj s využitím premeny jednotiek obsahu a objemu.

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách

3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách

Zdroje:

1. Žabka J, Černek P.: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2009
2. Žabka J, Černek P.: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2010
3. Šedivý O, Bálint Ľ, Čeretková S, Malperová M: Matematika pre 6. ročník základných škôl 1. časť, SPN, 1998
4. Šedivý O, Bálint Ľ, Čeretková S, Malperová M: Matematika pre 6. ročník základných škôl 2. časť, SPN, 1999
5. www.zborovna.sk
6. planetavedomosti.iedu.sk/

2. ročník osemročného gymnázia (sekunda) (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie a prehĺbovanie učiva z primy.	Desatinné čísla. Jednotky dĺžky. Počítanie s desatinnými číslami, operácie s desatinnými číslami. Aritmetický priemer. Deliteľnosť. Obvod a obsah obdĺžnik a štvorec. Jednotky obsahu. Uhly. Kocka a kváder.	Upevnenie učiva sčítanie, násobenie odčítanie a delenie spamäti, písomne a na kalkulačke. Deliteľnosť dvoma, tromi, piatimi, desiatimi. Hľadanie spoločného	Používať operácie s desatinnými číslami. Aplikovať znaky deliteľnosti pri prvočíselnom rozklade, pri hľadaní najmenšieho spoločného násobku	12

		<p>násobku, deliteľa.</p> <p>Riešenie úloh na opakovanie obvodu a obsahu .Výpočtové úlohy na objem a povrch kocky a kvádra.</p>	<p>a najväčšieho spoločného deliteľa.</p> <p>Riešiť slovné úlohy na obvod a obsah štvorca a obdĺžnika.</p> <p>Riešiť úlohy na objem a povrch kocky a kvádra. Aplikovať prevody jednotiek objemu a obsahu pri riešení úloh.</p>	
<p>Čísla, premenná a početové výkony s číslami.</p> <p>Zlomky, početové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla.</p>	<p>Zlomok ako časť celku, delenie na rovnaké množstvá.</p> <p>Delenie na rovnako veľké časti.</p> <p>Znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom).</p> <p>Porovnávanie pomocou častí celku.</p>	<p>Rozvíjanie logického myslenia a predstavivosti.</p>	<p>Správne chápať, čítať, zapisovať a znázorňovať zlomok.</p>	25
<p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj,</i></p> <p><i>enviromentál na výchova</i></p>	<p>Zlomok ako číslo.</p> <p>Znázorňovanie zlomkov na číselnej osi.</p> <p>Zlomky a ich zápis.</p> <p>Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie.</p> <p>Základný tvar zlomku.</p>	<p>Chápať a používať zlomky a vykonávať matematické operácie s nimi.</p>	<p>Rozumieť pojmom: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátenie a rozširovanie zlomku.</p> <p>Chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov.</p> <p>Vedieť v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare.</p> <p>Vedieť, kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel.</p>	

	<p>Porovnávanie a usporiadanie zlomkov s rovnakými čitateľmi alebo menovateľmi.</p> <p>Usporiadanie zlomkov podľa veľkosti, objav krížového pravidla.</p>		<p>Porovnávať a usporadúvať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi.</p>	
	<p>Desatinné čísla a zlomky</p> <p>Zápis zlomkov desatinnými číslami</p> <p>Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia</p>		<p>Vedieť graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku (zlomkom, desatinným číslom).</p> <p>Vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi.</p>	
	<p>Sčítanie a odčítanie zlomkov s rovnakými menovateľmi a prevodom na spoločný menovateľ</p>	<p>Poznať a vedieť použiť algoritmus sčítania, odčítania, násobenia a delenia zlomkov.</p>	<p>Sčítať a odčítať zlomky s rovnakými a rôznymi menovateľmi.</p> <p>Vedieť nájsť ľubovoľného spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa, nie nevyhnutne najmenšieho).</p> <p>Uplatňovať pri počítaní dohodnuté poradie operácií .</p> <p>Vedieť rozširovať a krátiť zlomky.</p> <p>Vedieť vypočítať zlomkovú časť z celku.</p> <p>Pri riešení úloh s viacerými početovými úkonmi vedieť rozhodnúť o poradí ich riešenia.</p>	

	Zmiešané číslo (pravý, nepravý zlomok)		<p>Poznať a vedieť zlomok zapísať v tvare zmiešaného čísla a vedieť zmiešané číslo previesť do tvaru zlomku.</p> <p>Vedieť rozlíšiť pravý a nepravý zlomok.</p>	
	Násobenie a delenie zlomkov		<p>Písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom.</p> <p>Rozumieť pojmu prevrátená hodnota zlomku, prevrátené čísla.</p> <p>Pochopiť vzťah zlomkov a delenia.</p> <p>Vedieť upravovať zložené zlomky prevodom na delenie zlomkov.</p> <p>Pri riešení úloh s viacerými početovými úkonmi vedieť rozhodnúť o poradí ich riešenia.</p>	
	Zložené zlomky		<p>Vedieť upravovať zložené zlomky prevodom na delenie zlomkov.</p>	
	Slovné úlohy		<p>Správne nájsť optimálnu stratégiu riešenia úlohy a použiť jednotlivé operácie pri riešení jednoduchých slovných úloh.</p> <p>Vedieť jednoducho zapísať riešenia úlohy a odpovede. Analyzovať text slovnej úlohy a diagnostikovať dané a hľadané údaje potrebné pre</p>	

			riešenie úlohy.	
<p>Čísla, premenná a počtové výkony s číslami.</p> <p>Percentá, promile.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentálna výchova</i></p>	<p>Delenie celku na rovnaké časti.</p> <p>Jedno percento.</p> <p>Časť prislúchajúca k počtu percent.</p> <p>Základ.</p> <p>Počet percent.</p> <p>Trojčlenka v percentovom počte.</p> <p>Promile. Použitie promile v praxi.</p> <p>Percentá a zaokrúhľovanie.</p>	<p>Vedieť pracovať s percentami, chápať vzťah percent, zlomkov a desatinných čísel.</p>	<p>Vedieť rozdeliť celok na rovnaké časti.</p> <p>Vedieť vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu.</p> <p>Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ.</p> <p>Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent.</p> <p>Vedieť vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent.</p> <p>Vedieť vypočítať základ, keď poznáme počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent.</p> <p>Vedieť vypočítať 1 promile ako tisícinu základu.</p> <p>Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami.</p>	20
	<p>Vklad, úrok, úroková miera.</p> <p>Jednoduché úrokovanie.</p>	<p>Poznať a vedieť použiť algoritmus jednoduchého úrokovania.</p>	<p>Vedieť vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere.</p> <p>Vykonávať jednoduché úrokovanie.</p> <p>Vypočítať hľadanú istinu.</p>	

			Vedieť riešiť primerané slovné úlohy a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch, ..)	
	Riešenie slovných a podnetových úloh.		Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent, vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života.	
	Diagramy.		Vedieť čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne. Vedieť znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v kruhovom diagrame. Porovnávať viacero časti z jedného celku a porovnanie zobraziť vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom. Vedieť zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram z údajov z tabuľky.	
Vzťahy,	Pomer, prevrátený pomer.	Objavovať a riešiť	Vedieť vysvetliť	25

<p>funkcie, tabuľky, diagramy.</p> <p>Pomer, priama a nepriama úmernosť.</p>	<p>Rozdeľovanie celku v danom pomere.</p> <p>Rôzne alebo rovnaké pomery. Úmera.</p> <p>Postupný pomer.</p>	<p>úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť.</p>	<p>pojmy pomer, prevrátený a postupný pomer.</p> <p>Vedieť zapísať a upraviť daný pomer.</p> <p>Deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere.</p> <p>Zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere.</p> <p>Chápať postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov.</p> <p>Vedieť zapísať a upraviť postupný pomer.</p>	
	<p>Mierka mapy a plánu.</p> <p>Zmenšenie a zväčšenie v danom pomere.</p> <p>Riešenie úloh s použitím mierky mapy a plánu.</p>	<p>Rozvíjanie systematického myslenia riešením slovných úloh.</p>	<p>Riešiť primerané jednoduché úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky mapy a plánu.</p>	
	<p>Závislosti.</p> <p>Priama úmernosť.</p> <p>Trojčlenka.</p> <p>Nepriama úmernosť.</p> <p>Trojčlenka a nepriama úmernosť.</p> <p>Zložená trojčlenka.</p> <p>Využitie priamej a nepriamej úmernosti v praxi.</p>	<p>Rozvíjať schopnosť zhromaždiť, usporiadať a graficky znázorniť údaje.</p>	<p>Správne chápať pojem priamej úmernosti.</p> <p>Správne chápať pojem nepriamej úmernosti.</p> <p>Riešiť úlohy s využitím vzťahu priamej a nepriamej úmernosti.</p> <p>Riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť.</p> <p>Riešiť kontextové a podnetové úlohy jednoduchou aj zloženou trojčlenkou</p>	

Geometria a meranie. Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i>	Objav trojuholníkovej nerovnosti. Rovnoramenný trojuholník. Rovnostranný trojuholník.		Poznať vetu o trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa sss. Vedieť popísať rovnoramenný a rovnostranný trojuholník. Vedieť presne a čisto narysovať ľubovoľný rovnostranný a rovnoramenný trojuholník. Poznať a uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuholníka z reálneho života.	20
	Konštrukcia trojuholníka (sss, sus, usu), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov. Trojuholník určený stranami – sss. Trojuholník určený stranami a uhlami – sus, usu. Zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom) a ich priesečník.		Vedieť vykonať rozbor konštrukčnej úlohy. Vysvetliť a zapísať konštrukčný postup zostrojenia trojuholníka (aj pomocou skôr osvojenej matematickej symboliky). Vedieť zostrojiť trojuholník podľa konštrukčného postupu s využitím vety sss, sus, usu. Vedieť urobiť skúšku (splnenie podmienok úlohy) správnosti.	
	Obvod trojuholníka. Obsah pravouhlého trojuholníka v štvorcovej sieti.		Vedieť vypočítať obvod a obsah trojuholníka.	
Kombinatorika,	Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte	Vykonávať zber, zápis, interpretáciu údajov a	Vypisovať všetky možnosti podľa	16

<p>pravdepodobnosť, štatistika.</p> <p>Kombinatorika.</p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p>(propedeutika variácií).</p> <p>Rôzne spôsoby vypisovania (bez podmienok; využiť pravidlo súčtu).</p> <p>Objavovanie možností a zákonitostí.</p>	<p>ich grafické znázornenie.</p> <p>Orientovať sa v množine údajov . hodnotu.</p>	<p>určitého systému.</p> <p>Tvoriť systém (strom logických možností) na vypisovanie všetkých možností.</p> <p>Objaviť spôsob tvorenia všetkých možných riešení (objavovať podstatu daného systému vo vypisovaní možností).</p> <p>Systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín.</p> <p>Riešiť úlohy z oblasti rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života.</p>	
	<p>Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky).</p> <p>Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh.</p> <p>Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram – stromový graf, príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností).</p>	<p>Prisúdiť výrokom z blízkeho okolia správnu pravdivostnú hodnotu.</p> <p>Riešiť úlohy rôznymi spôsobmi.</p>	<p>Vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto vybrané prvky usporiadať a určiť počet takto vybraných a usporiadaných prvkov (bez opakovania aj s opakovaním).</p> <p>Vedieť z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov menšiu ako je daný počet a určiť počet takto usporiadaných skupín prvkov.</p> <p>Získať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch</p>	

			<p>predmetov.</p> <p>Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy.</p> <p>Používať pravidla súčtu a súčinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh</p> <p>zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia.</p>	
<p>Geometria a meranie.</p> <p>Kocka a kváder, ich povrch a objem v desatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i></p>	Povrch kocky a kvádra	Vedieť vypočítať ich objem a povrch s celočíselnými aj desatinnými rozmermi.	Vykonať v praxi potrebné výpočty povrchu geometrických útvarov	14
	Jednotky objemu.	Vedieť vypočítať ich objem a povrch s celočíselnými aj desatinnými rozmermi.	<p>Poznať jednotky objemu a urobiť ich prevod.</p> <p>Poznať vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$ a vedieť premieňať základné jednotky objemu.</p>	
	Objem kocky a kvádra		Vypočítať objem kocky a kvádra, ak pozná dĺžky hrán.	
	Slovné úlohy	Poznať a vedieť charakterizovať priestorové útvary.	Vypočítať jednoduché slovné úlohy na výpočet povrchu a objemu kocky a kvádra aj s využitím premeny jednotiek obsahu a objemu.	

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách

Zdroje:

1. Žabka J, Černek P.: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2010
2. Žabka J, Černek P.: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2010
3. Šedivý O, Bálint L, Čeretková S, Malperová M: Matematika pre 7. ročník základných škôl 1. časť, SPN, 1999
4. Šedivý O, Bálint L, Čeretková S, Malperová M: Matematika pre 7. ročník základných škôl 2. časť, SPN, 2000
5. www.zborovna.sk
6. planetavedomosti.iedu.sk/
7. internet

3. ročník osemročného gymnázia (tercia) (5 hodín týždenne, 165 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie a prehĺbovanie učiva zo sekundy.	Racionálne čísla a početové výkony s nimi. Percentá. Slovné úlohy na percentá	Zlomky, zápis, porovnávanie, usporiadanie, rozširovanie, krátenie, základný tvar.	Vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi. Vedieť sčítať, odčítať, násobiť	15

	<p>a z oblasti finančnictva.</p> <p>Pomer, priama a nepriama úmernosť.</p> <p>Trojuholník, konštrukcia trojuholníka (<i>sss, sus, usu</i>)</p> <p>Objem a povrch kvádra a kocky.</p>	<p>Zmiešané čísla, zložené zlomky</p> <p>Počtové výkony so zlomkami a racionálnymi číslami.</p> <p>Percentá – počet percent, základ, časť. Slovné úlohy s percentami, promile.</p> <p>Kváder a kocka – vlastnosti.</p> <p>Premena jednotiek objemu.</p> <p>Objem a povrch kvádra a kocky.</p> <p>Pomer, rozdeľovanie celku.</p> <p>Mierka mapy a plánu.</p> <p>Priama a nepriama úmernosť.</p> <p>Kombinatorika, diagramy.</p>	<p>a deliť zlomky a racionálne čísla, výsledok upraviť na základný tvar a zmiešané číslo.</p> <p>Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ, počet percent a percentovú časť.</p> <p>Vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života a z oblasti finančnictva.</p> <p>Riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy.</p> <p>Vedieť rozlíšiť základné prvky trojuholníka a zostrojiť ho.</p> <p>Riešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných uhlov trojuholníka.</p> <p>Vedieť použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu kvádra a kocky.</p>	
<p>Čísla, premenná a počtové výkony s číslami.</p> <p>Kladné a záporné čísla, racionálne čísla.</p>	<p>Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel.</p> <p>Navzájom opačné čísla.</p>	<p>Zavedenie vlastnosti celých čísel .</p> <p>Čítanie a písanie celých čísel.</p> <p>Vypisovanie dvojíc navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi).</p> <p>Vedieť zobrazit' celé čísla na číselnej osi.</p> <p>Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne.</p>	<p>Poznať vlastnosti celých čísel a príklady využitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi.</p> <p>Čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov).</p> <p>Vymenovať a vypísať dvojice</p>	<p>32</p>

Osobnostný a sociálny rozvoj		Zobrazovanie kladných a záporných desatinných čísel na číselnej osi.	navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi).
	Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. Absolútna hodnota nuly.	Určovanie absolútnej hodnoty celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na číselnej osi	Určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na číselnej osi.
	Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi.	Porovnávanie celých čísel a usporiadanie ich podľa veľkosti.	Porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti. Vedieť zobraziť celé čísla na číselnej osi. Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne.
	Sčítovanie a odčítovanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetové.		Sčítovať a odčítovať celé a desatinné čísla. Riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). Vedieť jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď.
Násobenie a delenie záporného čísla kladným. Slovné úlohy – kontextové a podnetové. Riešenie slovných úloh s praktickou tematikou.		Vedieť spamäti i písomne násobiť a deliť celé čísla. Vedieť rozhodnúť, či výsledok násobenia a	

	Využitie IKT na prehĺbenie vedomostí z danej problematiky.		delenia dvoch celých bude kladný alebo záporný. Riešiť primerané slovné úlohy na násobenie.	
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy. Premenná, výraz. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Číselný výraz. Výrazy s premennými, členy výrazu. Sčítanie a odčítanie výrazov. Násobenie a delenie výrazu číslom. Vynímanie pred zátvorku.	Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce. Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch.	Osvojiť si pojem číselný výraz, zapísať vzťahy vychádzajúce z jednotlivých operácií, z porovnávaní. Vedieť dosadiť čísla za jednotlivé premenné. Sčítať, odčítať, násobiť a deliť (číslom rôznym od nuly) primerané číselné výrazy a výrazy s premennou. Určiť počet členov výrazu.	32
	Jednoduché úlohy vedúce k lineárnej rovnici. Lineárna rovnica s formálnym zápisom. Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch.	Riešenie jednoduchých úloh vedúcich k lineárnym rovniciam bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením. Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika). Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávaní.	Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici. Vedieť zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Overiť, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. Vedieť vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov.	
Geometria a meranie.	Rovnobežky preťaté priamkou (priečkou).	Rovnobežnosť, rovnobežné priamky, rôznobežky, priečka,	Vedieť zostrojiť dve rovnobežné priamky(rovnobežk	32

<p>Rovinné útvary – rovnobežník, lichobežník.</p> <p><i>Dopravná výchova</i></p>	<p>Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách.</p>	<p>uhol, veľkosť uhla, susedné a striedavé uhly.</p>	<p>y) a, b, ktoré sú preťaté priečkou p.</p> <p>Vedieť určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou.</p> <p>Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov.</p>
	<p>Ravnobežníky a ich základné vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti. Výška rovnobežníka. Konštrukcia rovnobežníkov.</p>	<p>Štvoruholníky, rovnobežníky, štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, strany, veľkosti strán, vnútorné uhly rovnobežníka (štvoruholníka), výšky rovnobežníka, uhlopriečky, priesečník (stred) uhlopriečok rovnobežníka (vlastnosti), súčet vnútorných uhlov.</p>	<p>Načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku).</p> <p>Správne rozlišovať (vedieť vysvetliť rozdiel). Narysovať štvorec, obdĺžnik, rovnobežník, kosoštvorec, kosodĺžnik správne označiť všetky ich základné prvky.</p> <p>Zostrojiť a odmerať v rovnobežníku jeho dve výšky.</p>
	<p>Lichobežník.</p> <p>Pravouhlý a rovnoramenný lichobežník, objav niektorých ich vlastností.</p> <p>Jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka.</p>	<p>Pravý, ostrý a tupý uhol, základňa, rameno a výška lichobežníka, všeobecný, pravouhlý a rovnoramenný lichobežník</p> <p>Konštrukcia lichobežníka podľa zadaných prvkov.</p>	<p>Načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky.</p> <p>Vedieť zostrojiť ľubovoľný lichobežník (obecný, pravouhlý, rovnoramenný)</p>

			<p>podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu.</p> <p>Vedieť riešiť rysovať primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka .</p>	
	<p>Obsah a obvod kosoštvorca, kosodĺžnika a trojuholníka.</p> <p>Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).</p> <p>Obvod a obsah lichobežníka.</p> <p>Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe</p>	<p>Odvedenie vzorcov pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika, trojuholníka.</p> <p>Riešenie slovných úloh.</p>	<p>Poznať základné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika , trojuholníka a lichobežníka. Vypočítať obvod a obsah útvarov.</p> <p>Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.</p>	
<p>Geometria a meranie.</p> <p>Rovinné útvary – kruh, kružnica.</p>	Kruh, kružnica.	Kruh K , kružnica k ako množiny bodov určitej vlastnosti, stred kruhu (kružnice), polomer a priemer kruhu (kružnice), hraničná kružnica.	<p>Zostrojiť a zapísať kružnicu a kruh s daným polomerom (alebo priemerom).</p> <p>Vedieť vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice (kruhu).</p>	17
Dopravná výchova	Dotyčnica ku kružnici, jej poloha voči príslušnému polomeru. Tetiva kružnice.	Vzájomná poloha kružnice a priamky, sečnica, nesečnica, dotyčnica ku kružnici, tetiva, vzdialenosť	<p>Určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky.</p> <p>Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici v</p>	

		stredú od tetivy, Talesova kružnica.	určenom bode ležiacom na kružnici, ale aj z daného bodu, ktorý leží mimo kružnice zvonku a opísať (stačí slovné) postup tejto konštrukcie približnou metódou aj pomocou Talesovej kružnice.	
	Kružnicový oblúk a kruhový výsek (odsek), ich stredový uhol.		Vedieť na kružnici vyznačiť kružnicový oblúk, prípadne kružnicový oblúk prislúchajúci danému stredovému uhlu.. Vedieť v kruhu vyznačiť kruhový výsek, prípadne kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu. Vedieť v kruhu vyznačiť kruhový odsek.	
	Obsah kruhu a dĺžka kružnice (obvod kruhu). Medzikružie. Kontextové úlohy.	Obsah kruhu, dĺžka kružnice, medzikružie, Ludolfove číslo a jeho približné hodnoty π , polomer, priemer, $S = \pi \cdot r^2$; $o = 2 \cdot \pi \cdot r = \pi \cdot d$	Poznať približné hodnoty Ludolfovoho čísla π Vedieť vypočítať obsah kruhu a dĺžku kružnice Poznať základné vzťahy (vzorce) pre výpočet obsahu kruhu a dĺžky kružnice.	
Geometria a meranie. Hranol.	Hranol, jeho znázornenie a sieť Objem a povrch hranola	Teleso, kocka, kváder, hranol – kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký, sieť, plášť, podstava, vrcholy, hrany, steny.	Načrtnúť kocku, kváder, hranol, valec vo voľnom rovnobežnom premietaní. Poznať vlastnosti podstavy a plášt'a	22

<i>Ochrana života a zdravia</i>			<p>hranola.</p> <p>Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola.</p>	
	<p>Ihlan, jeho znázornenie a sieť.</p> <p>Objem a povrch ihlana.</p>	<p>Povrch, objem, jednotky obsahu a objemu, odvodenie vzorcov pre výpočet povrchu a objemu hranolov a ihlanov.</p>	<p>Načrtnúť ihlan vo voľnom rovnobežnom premietaní.</p> <p>Poznať vlastnosti podstavy a plášťa ihlana.</p> <p>Vedieť určiť počet hrán a stien ihlana.</p>	
	<p>Použitie vzorcov na výpočet objemu, povrchu hranola a ihlana (aj v slovných úlohách z praxe).</p>	<p>Riešenie slovných úloh z reálneho života.</p>	<p>Vedieť robiť návrhy telies potrebných k výpočtu.</p> <p>Vedieť použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu hranola a ihlana.</p> <p>Vypočítať objem a povrch hranola a ihlana aj v slovných úlohách.</p>	
<p>Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika.</p> <p>Štatistika.</p>	<p>Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch.</p>	<p>Pravdepodobnostné hry a pokusy.</p> <p>Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí.</p> <p>Číselné porovnávanie šancí.</p>	<p>Vedieť spracovať, plánovite a systematicky zhromažďovať a triediť údaje v experimente.</p>	15
<i>Mediálna výchova</i>	<p>Štatistický súbor, jednotka a znak.</p> <p>Triedenie a početnosť.</p>	<p>Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch</p>	<p>Zo zhromaždených údajov vybrať štatistický súbor.</p>	
	<p>Výpočet aritmetického priemeru.</p>		<p>Vypočítať aritmetický priemer z primeraných</p>	
	<p>Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov.</p>		<p>Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. atď (interpretovať) údaje z tabuľky, z kruhového</p>	

			diagramu a zo stĺpcového grafu. Znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom.	
--	--	--	---	--

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách

Zdroje:

1. Žabka J, Černek P.: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 1. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2011
2. Žabka J, Černek P.: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 2. časť, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2012
3. Šedivý O, Bálint L, Čeretková S, Malperová M: Matematika pre 8. ročník základných škôl 1. časť, SPN, 2000
4. Šedivý O, Bálint L, Čeretková S, Malperová M: Matematika pre 8. ročník základných škôl 2. časť, SPN, 2001
5. www.zborovna.sk
6. planetavedomosti.iedu.sk/
7. **internet**

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z *matematiky*

Písomné formy preverovania vedomostí:

V prvom ročníku sú povinné 4 písomné práce. Obsahom písomnej práce je učivo za príslušný školský štvrtrok. Úlohy majú komplexný charakter, pri ich riešení má žiak využiť známe algoritmy výpočtov, ako aj individuálny prístup k riešeniu zadanej úlohy. Jednotlivé úlohy sú ohodnotené počtom bodov, ktoré určí vyučujúci na základe obtiažnosti úlohy.

Písomným prácam vždy predchádza opakovanie.

Písomné práce sú hodnotené pomocou tabuľky percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od:	Počet percent do:	Známka:
100	90	1
89,9	75	2
74,9	50	3
49,9	33,3	4
33	0	5

Okrem týchto predpísaných previerok učiteľ na základe zváženia a potreby zaradí nasledovné previerky:

1. Previerka po prebratí časti tematického celku (20 – 25 min)
2. Previerka po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)
3. Päťminútovky – priebežne podľa potreby

Previerky do 25 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Ústne formy preverovania vedomostí

Je ďalšou formou hodnotenia žiaka. V matematike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap.

Ústna forma preverovania vedomostí sa uplatňuje aj u žiakov s poruchami učenia, ktorí majú odporúčanie od špeciálneho pedagóga hlavne v prípade keď žiak zle napíše písomnú prácu alebo nestihne v limite vypracovať celú písomnú prácu.

Čiastkové hodnotenie

Žiak môže získať tzv malé jednotky za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom, napríklad:

- tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh
  - objavovanie nových súvislostí
  - riešenie úloh nad rámec povinných úloh
  - za nadštandardný výkon na vyučovacej hodine
  - za vynikajúce vypracovanie domácej úlohy
  - za riešenie nepovinnej úlohy podľa dohody s vyučujúcim
  - zapojenie sa do mat. súťaže (MO, KLOKAN, PYTAGORIÁDA, LOMIHLAV, MAMUT)
  - úspešný riešiteľ matematickej súťaže v školskom, prípadne vyššom kole
- Za tri malé jednotky sa udelí jedna veľká 1 - výborný.*

4. ročník (4 hodín týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie a prehĺbovanie učiva z tercie. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	Celé čísla – kladné a záporné čísla. Počtové výkony s celými číslami. Slovné úlohy – operácie s celými číslami. Číselné výrazy. Výrazy s premennou. Trojuholník – vlastnosti a základné prvky. Obsah a obvod trojuholníka. Rovnobežníky- typy a vlastnosti. Lichobežník. Obsah a obvod štvoruholníkov. Hranoly – vlastnosti. Objem a povrch hranola a valca. Kružnica a kruh.	Efektívne zopakovať a precvičiť učivo predchádzajúceho ročníka	Správne chápať, celé čísla. Sčítavať ,odčítavať, násobiť a deliť celé čísla.. Vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení slovných úloh z praktického života Poznať rozdiel medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. Určiť hodnotu výrazov. Poznať druhy trojuholníkov ,vyznačiť výšku trojuholníka. Vyznačiť na náčrte hranola ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet obsahu, objemu, povrchu a obvodu útvarov. Poznať základné prvky v kružnici a kruhu, riešiť úlohy na obsah kruhu a dĺžku kružnice.	12
Čísla, premenná a počtové výkony s číslami.	Druhá a tretia mocnina a odmocnina Mocniny s mocniteľom –	Získať zručnosti v počítaní druhej mocniny a odmocniny. Uvedomiť si rozdiel medzi mocninou	Prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla	16

<p>Mocniny, odmocniny, zápis veľkých čísel.</p> <p><i>Enviromentál na výchova.</i></p>	<p>prirodzeným číslom.</p> <p>Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami.</p>	<p>a odmocninou. Podľa získaných vedomostí sa vedieť rozhodnúť, ktorý vzorec treba použiť.</p>	<p>a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent).</p> <p>Vedieť zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov</p>
	<p>Zápis veľkých čísel v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$, $n \in \mathbb{N}$) a práca s takýmito číslami na kalkulačke.</p> <p>Vytváranie predstavy o veľmi veľkých a veľmi malých číslach.</p> <p>Počítanie s veľkými číslami, zaokrúhľovanie a odhad výsledku.</p>	<p>Vedieť sa orientovať vo veľkých číslach vyjadrených v tvare $a \cdot 10^n$, kde $1 < a < 10$</p>	<p>Zapísať aj súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne.</p> <p>Poznať zápis n-tej mocniny ľubovoľného čísla a, kde n je prirodzené číslo (a^n).</p> <p>Vedieť počítať na kalkulačke.</p> <p>Vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel</p> <p>Vedieť zapísať ako mocninu čísla: 100, 1 000, 10 000, ...</p> <p>Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre</p>

			$1 \leq a < 10, n \in \mathbb{N}$).	
Geometria a meranie. Pytagorova veta. <i>Multikultúrna výchova.</i>	Pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti. Pytagorova veta, jej odvodenie.	Ukázať žiakom súvislosť medzi geometriou a aritmetikou.	Vymenovať základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka. Poznať a vedieť formuláciu Pytagorovej vety. Zapísať Pytagorovu vetu vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri danom označení strán pravouhlého trojuholníka. Samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a a nad odvesnou b . Vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien. Vedieť vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán.	15
	Význam a využitie Pytagorovej vety	Využiť Pytagorovu vetu v praxi.	Použiť Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života.	

<p>Čísla, premenná a početové výkony s číslami.</p> <p>Lineárne rovnice a nerovnice s jednou neznámou.</p> <p><i>Finančná gramotnosť.</i></p>	<p>Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav.</p>	<p>Zopakovať si úpravu algebrických výrazov a využitím týchto vedomostí vedieť riešiť lineárne (ne)rovnice pomocou ekvivalentných úprav.</p>	<p>Vedieť rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebrických) výrazov. Riešiť jednoduchú lineárnu rovnicu (napr. $2x + 3 = 3x - 6$) a urobiť skúšku správnosti.</p>	<p>26</p>
	<p>Riešenie jednoduchých lineárnych nerovnic, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici.</p>		<p>Vedieť rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice.</p>	
	<p>Riešenie lineárnych rovníc s neznámou v menovateli.</p>	<p>Naučiť sa identifikovať výraz, lomený výraz a vedieť určiť kedy bude daný výraz riešiteľný a kedy nie.</p>	<p>Riešiť jednoduché rovnice s neznámou v menovateli. Vedieť určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s neznámou v menovateli.</p>	
	<p>Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré sa dajú riešiť pomocou lineárnej rovnice alebo nerovnice.</p>	<p>Naučiť sa dôsledne prečítať zadanie slovnej úlohy a z prečítaného zostaviť lineárnu (ne)rovniciu a nájsť tak riešenie úlohy.</p>	<p>Vedieť urobiť zápis úlohy a zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovniciou, nerovnicou, tipovaním, ...). Riešiť jednoduché slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici). Vedieť overiť správnosť riešenia slovnej úlohy.</p>	
	<p>Vyjadrenie neznámej zo vzorca</p>		<p>Vedieť vyjadriť neznámu zo vzorca (z matematických a fyzikálnych vzorcov).</p>	

Geometria a meranie. Podobnosť trojuholníkov. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	Geometrické útvary v rovine. Podobnosť geometrických útvarov, podstata podobnosti, pomer podobnosti.	Rozhodnúť sa či sú dané útvary podobné a podložiť svoj názor argumentami.	Vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov.	17
	Podobnosť trojuholníkov	Zdôvodniť svoj názor a schopnosť určiť koeficient podobnosti.	Rozhodnúť o podobnosti dvojice trojuholníkov v rovine. Vypočítať pomer podobnosti dvoch trojuholníkov.	
	Podobnosť trojuholníkov v praxi.	Využiť vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života.	Určiť skutočnú vzdialenosť a skutočné rozmery predmetov.	

Geometria a meranie. Priestorové telesá-valec, kužeľ, guľa. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	Rotačný valec a kužeľ. Guľa.	Naučiť sa identifikovať jednotlivé priestorové útvary a popísať ich vlastnosti.	Načrtnúť valec, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní. Opísať valec, kužeľ, guľa a pomenovať ich základné prvky. Zostrojiť sieť valca a kužeľa.	15
	Povrch a objem valca, kužeľa, gule.	Zistiť a vypočítať chýbajúce údaje.	Dosadením do vzorcov vypočítať objem a povrch valca, kužeľa, gule. Vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu valca, kužeľa, gule.	
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy. Grafické znázorňovanie závislostí. <i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti.</i>	Pravouhlý systém súradníc.	Naučiť sa čítať súradnice bodu, útvaru zo súradnicovej osi.	Opísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém. Zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine. zobrazíť bod a určiť súradnice daného bodu v pravouhlom súr. systéme.	19
	Priama a nepriama úmernosť ako druhy závislostí.	Prečítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a použiť ich pri výpočte.	Zostrojiť graf priamej úmernosti a lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky. Vyriešiť slovné úlohy na využitie grafov priamej a nepriamej úmernosti.	
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika. Pravdepodobnosť. <i>Tvorba projektu</i>	Pravdepodobnostné hry a pokusy.	Prostredníctvom hier získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa vopred daného kritéria.	Vedieť uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty. Vedieť posúdiť a rozlíšiť možné, ale aj nemožné udalosti.	12
	Pravdepodobnosť udalostí.	Uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty.	Posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti. Rozhodnúť	

a prezentačná é zručnosti.			o pravdepodobnosti jednoduchej udalosti.
	Plánovitý zber údajov.	Zaznamenávať usporadúvať údaje do tabuľky.	Znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom.

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách

Zdroje:

1. Kolbaská V. :Matematika pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom 1. časť, SPN, 2012
2. Kolbaská V. :Matematika pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom 2. časť, SPN, 2014
3. Šedivý O., Bálint L., Čeretková S., Malperová M.: Matematika pre 9. ročník základných škôl 1. časť, SPN, 2001
4. Šedivý O., Bálint L., Čeretková S., Malperová M.: Matematika pre 9. ročník základných škôl 2. časť, SPN, 2002
5. Kohanová I., Babišová V.,Ševerová D., Tichá H.: Matematika, Zbierka úloh pre stredné školy, Orbis Pictus Istropolitana, 2011
6. www.zborovna.sk
7. planetavedomosti.iedu.sk/

8. internet

5. ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Čísla, premenná a počtové výkony s číslami. Čísla a ich zápis. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i>	Počítame s kalkulačkou.	Rozšírenie pojmov konštanta, premenná, desatinný rozvoj, desatinné číslo, racionálne číslo, iracionálne číslo a reálne číslo.	Použiť kalkulačku na približný výpočet číselných výrazov.	10
	Mocniny čísla 10 a vedecký zápis čísel.	Rozšírenie pojmu čísla, s dôrazom na rádové hodnoty čísel a s použitím odborného jazyka aj v prípadoch konfrontácie s praxou.	Využiť počítanie s mocninami 10. Upraviť reálne číslo na tvar $a \cdot 10^n$. Používať, prečítať, zapísať, násobiť, deliť čísla zapísané vedeckým spôsobom.	
	Iné číselné sústavy.	Dvojková a šesťnástková sústava.	Vysvetliť princíp zápisu v pozičnej sústave. Vysvetliť princíp sčítania a násobenia v pozičnej sústave.	
Čísla, premenná a počtové výkony s číslami. Základné výpočtové postupy. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť</i>	Percentá, promile, úroky, miera nezamestnanosti.	Rozvíjanie algoritmického myslenia, modelovania problémov z praxe.	Vedieť uplatniť percentá, promile, úroky v riešení úloh z bežného praktického života.	10
	Mierky máp a plánov, kurzy a meny peňazí.	Rozvíjanie algoritmického myslenia, modelovania problémov z praxe.	Vedieť použiť trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť a pomer na riešenie jednoduchých úloh.	
Čísla, premenná a počtové výkony	Výrazy, vzorce, aplikácie.	Prakticky používať vzorce.	Dosadiť do vzorca. Zapísať jednoduché vzťahy opísané slovne	47

s číslami. Premenné a rovnice.			pomocou premenných, konštant, rovností a nerovností.	
<i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i>	Lineárne rovnice, nerovnice, rovnice a nerovnice v súčinnom a podielovom tvare.	Riešenie lineárnych rovníc.	Nájsť riešenie lineárnej rovnice. Zdôvodniť postup riešenia lineárnej rovnice. Zdôvodniť, ktoré z použitých úprav sú ekvivalentné a ktoré neekvivalentné.	
	Sústavy rovníc.		Nájsť všetky riešenia sústavy rovníc.	
	Mocniny		Vedieť používať pravidlá pri riešení mocnín	
Logika, dôvody, dôkazy.	Výrok - pravdivostná hodnota, negácia výroku, hypotéza, definícia, tvrdenie	Rozlíšiť výrok, úsudok, hypotéza, tvrdenie, definícia.	Určiť, či daná veta je výrokom.	20
<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Zložený výrok - logické spojky, konjunkcia, alternatíva, implikácia, ekvivalencia, negácie zložených výrokov, odlišnosti a spoločné znaky	Rozumieť zloženému výroku.	Správne vnímať logické spojky. Vysvetliť rozdiel medzi vylučovacím a nevylučovacím chápaním spojky. Vysvetliť rozdiel medzi implikáciou a ekvivalenciou. Tvoríť zložené výroky. Utvoriť negáciu zložených výrokov.	
	Kvantifikované výroky – kvantifikátory - všeobecný a existenčný	Rozlíšiť všeobecný kvantifikátor a všeobecný kvantifikátor.	Preformulovať niektoré tvrdenia vyjadrené pomocou kvantifikátorov aspoň, najviac, najmenej, ..., na ekvivalentné tvrdenia používajúce iný kvantifikátor.	
Vzťahy, funkcie,	Súradnicová sústava v rovine, funkcia jednej	Rozvíjanie funkčného myslenia, chápanie	Odčítať s dostatočnou	25

tabuľky, diagramy.	premennej, graf, opis základných vlastností funkcií, lineárne funkcie, modely, grafy, tabuľky.	priradovania ako pravidla, hľadanie vhodného modelu.	presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty. Nájsť pre dané hodnoty nezávislých premenných hodnotu závisle premennej. Zostrojiť graf lineárnej funkcie.		
	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Kvadratická funkcia, jej vlastnosti, graf.	Poznať vlastnosti funkcií a vedieť ich určovať z grafu.		Zostrojiť graf kvadratickej funkcie.
	Kvadratická rovnica, spôsoby riešenia, vzťahy medzi koreňmi a koeficientami kvadratickej rovnice.	Riešiť kvadratickú rovnicu.	Vedieť použiť vhodnú metódu riešenia kvadratickej rovnice (napr. pomocou úpravy na štvorec, diskriminantu, graficky).		
Geometria a meranie.	Základné rovinné útvary	Poznať základné rovinné útvary.	Rozlíšiť základné útvary a určiť správne ich vlastnosti.	20	
	Dvojice uhlov	Poznať dvojice uhlov.			
	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova, dopravná výchova</i>	Trojuholník, prvky, základné vlastnosti	Správne klasifikovať trojuholníky a vedieť základné vlastnosti.		Poznať vlastnosti trojuholníkov. Rozhodnúť, či dva trojuholníky sú zhodné alebo podobné. Odvodiť Pytagorovu a Euklidove vety. Použiť geometriu pravouhlého trojuholníka na výpočet veľkosti jeho uhlov a strán.
	Obvod a obsah trojuholníka	Použiť vhodnú metódu, nástroje a vzorce pri určovaní dĺžok a obsahov.	Vyriešiť slovné úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obvode a obsahu trojuholníka.		

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
5.	Logika, dôvodenie, dôkazy	Expozičná, brainstorming	Tvorba a prezentácia projektov

Zdroje:

8. Kubáček Z.: Matematika pre 1. ročník gymnázií 1. časť, SPN Bratislava 2009
9. Kubáček Z.: Matematika pre 1. ročník gymnázií 2. časť, SPN, Bratislava 2010
10. Hecht T. : Funkcie. Matematika pre 2.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997
11. Hecht T. : Planimetria. Matematika pre 1.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1996
12. planetavedomosti.iedu.sk/
13. www.zborovna

6. ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie a prehĺbovanie učiva 1. ročníka.	Výrazy. Lineárne rovnice.	Vedieť modelovať jednoduché vzťahy.	Dosadiť do vzorca. Zapísať jednoduché vzťahy opísané slovne pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností.	15
	Funkcie.	Rozvíjanie funkčného	Odčítať s	

		myslenia, chápanie priradovania ako pravidla, hľadanie vhodného modelu.	dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty. Nájsť pre dané hodnoty nezávislých premenných hodnotu závisle premennej. Zostrojiť graf lineárnej a kvadratickej funkcie.	
	Trojuholník.	Správne klasifikovať trojuholníky a vedieť základné vlastnosti.	Poznať vlastnosti trojuholníkov. Rozhodnúť, či dva trojuholníky sú zhodné alebo podobné. Odvodiť Pytagorovu a Euklidove vety. Použiť geometriu pravouhlého trojuholníka na výpočet veľkosti jeho uhlov a strán.	
Čísla, premenná a početové výkony s číslami. Mocniny, odmocniny.	Približné čísla	Rozšírenie pojmu čísla, s dôrazom na rádové hodnoty čísel a s použitím odborného jazyka aj v prípadoch konfrontácie s praxou.	Používať zjednodušené pravidlá na počítanie s približnými číslami. Vysvetliť odhad chyby.	16
<i>Osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť</i>	Mocniny s prirodzeným, celočíselným a racionálnym exponentom. Vety o mocninách.	Zvoliť správny spôsob výpočtu.	Riešiť jednoduché úlohy využívajúce operácie s mocninami.	
	Odmocniny. Vety o odmocninách. Úpravy výrazov s mocninami.		Definovať odmocninu a vysvetliť vzťah medzi mocninou a odmocninou. Používať pravidlá pre počítanie s mocninami a odmocninami pri úprave jednoduchých výrazov.	
Vzťahy,	Funkcie. Vlastnosti funkcií.	Rozvíjanie funkčného	Určiť intervaly	56

funkcie, tabuľky, diagramy. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i>	Grafy funkcií.	myslenia, chápanie priradovania ako pravidla, hľadanie vhodného modelu.	monotónnosti, extrémny funkcie, body v ktorých funkcia nadobúda kladné alebo záporné hodnoty	
	Mocninové funkcie.	Vedieť modelovať jednoduché vzťahy, vytvárať grafickú reprezentáciu vzťahu dvoch veličín, ilustrovať užitočnosť na príkladoch rôznych závislostí.	Načrtnúť a porovnať grafy funkcií $y=x^n$, pre rôzne hodnoty n.	
	Goniometrické funkcie.		Načrtnúť grafy funkcií $\sin x$, $\cos x$, $\operatorname{tg} x$. Nájsť pomocou kalkulačky riešenie rovnice $f(x)=a$, kde f je niektorá z goniometrických funkcií.	
Geometria a meranie. Základné rovinné útvary a ich vlastnosti. <i>Multikultúrna výchova</i>	Štvoruholníky	Orientovanosť a rozľadenosť v oblasti preberaných rovinných útvarov.	Vysvetliť vlastnosti a myšlienku odvodenia vzorca pre obsah rovnobežníka. Zdôvodniť postup konštrukcie.	20
	N - uholníky	Rozvíjanie predstavivosti.	Vypočítať obsah rovinných útvarov rozložiteľných na základné rovinné útvary.	
	Kruh, kružnica a jej časti.	Naučiť sa analyzovať vlastnosti a vzťahy geometrických útvarov, rozvíjať matematickú argumentáciu.	Vysvetliť vlastnosti a myšlienku odvodenia vzorca pre obsah kruhu. Zdôvodniť postup konštrukcie. Rozhodnúť o vzájomnej polohe priamky a kružnice, dvoch kružníc.	
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika. Kombinatorika.	Organizácia súboru obsahujúceho veľký počet dát. Systematické vyhľadávanie možností.	Získanie a rozvíjanie rôznych stratégií zisťovania počtu možností a hľadanie súvislostí a hľadanie súvislosti a rozdielov pri rôznych výberoch.	Navrhnuť v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru obsahujúceho veľký počet dát. Používať rôzne stratégie zisťovania	25

Mediálna výchova			počtu možností.
	Pravidlo súčtu a súčinu.		Použiť kombinatorické pravidlo súčtu a súčinu.
	Variácie.	Vypisovať možnosti, tvoriť diagramy, zisťovať počet	Využiť vzorce pre výpočet variácií, kombinácií a permutácií.
	Permutácie.		
Kombinácie. Kombinačné číslo a jeho vlastnosti.			

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
5.	Logika, dôvodenie, dôkazy	Expozičná, brainstorming	Tvorba a prezentácia projektov

Zdroje:

1. Kubáček Z.: Matematika pre druhý ročník gymnázií prvá časť, Orbis Pictus Istropolitana, spol. s. r. o., Bratislava 2009
2. Kubáček Z.: Matematika pre druhý ročník gymnázií druhá časť, Orbis Pictus Istropolitana, spol. s. r. o., Bratislava 2010
3. Hecht T. : Funkcie. Matematika pre 2.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997
4. Hecht T. : Planimetria. Matematika pre 1.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1996.
5. Smida J a kol.: Matematika pre 1. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1984

6. Smida J a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 1. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1985
7. Smida J a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 2. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1985
8. planetavedomosti.iedu.sk/
9. www.zborovna
10. [internet](#)

7. ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie a prehĺbovanie učiva 2. ročníka.	Mocniny, odmocniny.	Zvoliť správny spôsob výpočtu.	Používať pravidlá pre počítanie s mocninami a odmocninami pri úprave jednoduchých výrazov.	15
	Štvoruholníky, n-uholníky, kruh a kružnica.	Orientovanosť a rozhladenosť v oblasti preberaných rovinných útvarov. Rozvíjanie priestorovej predstavivosti.	Vypočítať obsah rovinných útvarov rozložiteľných na základné rovinné útvary.	
	Kombinatorika.	Získanie a rozvíjanie rôznych stratégií zisťovania počtu možností a hľadanie súvislostí a hľadanie súvislostí a rozdielov pri rôznych výberoch.	Využiť vzorce pre výpočet variácií, kombinácií a permutácií.	
Geometria a meranie. Množiny bodov daných vlastností a konštrukcie. <i>Osobnostný a sociálny</i>	Os úsečky, os rovnobežiek. Talesova kružnica.	Naučiť sa analyzovať vlastnosti a vzťahy geometrických útvarov, rozvíjať matematickú argumentáciu.	Opísať, načrtnúť množiny bodov s konštantnou vzdialenosťou od bodu, priamky, kružnice.	18
	Dvojica rovnobežiek rovnako vzdialených od danej priamky.	Rozvíjať schopnosť orientácie v rovine.	Opísať, načrtnúť množiny bodov, ktoré majú rovnakú vzdialenosť od dvoch bodov, dvoch	

<i>rozvoj</i>			<p>rovnobežných priamok.</p> <p>Uskutočniť konštrukciu danú opisom.</p>	
<p>Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i></p>	<p>Funkcia jednej premennej a spôsoby jej určenia.</p> <p>základné vlastnosti funkcií.</p>	<p>Rozvíjanie funkčného myslenia, chápanie priradovania ako pravidla, hľadanie vhodného modelu.</p> <p>Vedieť modelovať jednoduché vzťahy, vytvárať grafickú reprezentáciu vzťahu dvoch veličín, ilustrovať užitočnosť na príkladoch rôznych závislostí.</p>	<p>Určiť intervaly monotónnosti, extrémny funkcie, body v ktorých funkcia nadobúda kladné alebo záporné hodnoty.</p> <p>Načrtnúť graf funkcie daných jednoduchých vlastností.</p>	35
	<p>Exponenciálna funkcia.</p>	<p>Vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí.</p>	<p>Vysvetliť exponenciálny rast na základe exponenciálnej funkcie.</p> <p>Rozlíšiť lineárnu a exponenciálnu závislosť a uviesť typické príklady týchto závislostí.</p>	
	<p>Ďalšie funkcie</p>	<p>Na základe grafu aj predpisu identifikovať niektoré ďalšie typy funkcií.</p>	<p>Riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu.</p> <p>Pracovať u daného grafu na intuitívnej úrovni s pojmom rýchlosť zmeny.</p>	
<p>Geometria a meranie.</p> <p>Znázorňovanie trojrozmerného priestoru.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<p>Rozvíjanie priestorovej predstavivosti.</p>	<p>Riešiť jednoduché úlohy vyžadujúce priestorovú predstavivosť.</p>	<p>Načrtnúť v rovnobežnom premietaní kváder, jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov, pravidelný n-boký ihlan a hranol. Nakresliť bokorys, pôdorys a nárys jednoduchých útvarov zložených z kvádrov.</p>	32

	Vzájomná poloha priamok a rovín.	Riešiť jednoduché úlohy vyžadujúce priestorovú predstavivosť.	Opísať možnosti pre vzájomné polohy ľubovoľných dvoch lineárnych útvarov v priestore a dokumentovať ich príkladmi.	
	Rezy telies	V jednoduchých prípadoch zobraziť rez telesa rovinou. Riešiť jednoduché úlohy vyžadujúce priestorovú predstavivosť.	Vysvetliť základné princípy zostrojenia rovinného rezu kvádom. Zostrojiť rovinný rez kocky, kvádra rovinou určenou tromi bodmi ležiacimi v rovinách stien.	
Geometria a meranie. Telesá, ich objemy a povrchy. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Telesá.	Používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie.	Vypočítať povrch a objem pomocou daných vzorcov vrátane jednoduchých prípadov, keď je potrebné niektoré údaje dopočítať z ostatných údajov. Poznať súvislosti rezu guľou so súradnicovým systémom poludníkov a rovnobežiek.	10
Logika, dôvodenie, dôkazy. Dôkazy. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	Priamy, nepriamy dôkaz. Dôkaz sporom a implikáciou.	Formulácia nových súvislostí, podporovanie nároku na dôkazy. Rozvoj logického myslenia, tvorba hypotéz, skúmanie ich pravdivosti, základné typy dôkazov.	Opísať základné druhy dôkazov a dokumentovať ich príkladmi. Vysvetliť súvis základných druhov dôkazov s poznatkami o pravdivosti implikácie. Aplikovať základné druhy dôkazov v jednoduchých prípadoch aj v situáciách bežného života.	10

<p>Čísla, premenná a početvé výkony s číslami.</p> <p>Základné výpočtové postupy.</p> <p><i>Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Jednoduché a zložené úrokovanie. Úlohy na pravidelné vkladanie a vyberanie.</p>	<p>Rozlíšenie každodenného spôsobu myslenia a matematického myslenia.</p>	<p>Riešiť jednoduché úlohy na pravidelné vkladanie alebo vyberanie súm z banky.</p> <p>Na konkrétnom príklade vysvetliť princíp splácania pôžičky.</p>	<p>12</p>
--	--	---	--	------------------

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početvé výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
5.	Logika, dôvodenie, dôkazy	Expozičná, brainstorming	Tvorba a prezentácia projektov

Zdroje:

1. Kubáček Z.: Matematika pre druhý ročník gymnázií prvá časť, Orbis Pictus Istropolitana, spol. s. r. o., Bratislava 2009
2. Kubáček Z.: Matematika pre druhý ročník gymnázií druhá časť, Orbis Pictus Istropolitana, spol. s. r. o., Bratislava 2010
3. Kubáček Z.: Matematika pre 3. ročník gymnázia a 7.ročník gymnázia s osemročným štúdiom 1. časť, SPN – Mladé letá, s.r.o., 2012
4. Kubáček Z.: Matematika pre 3. ročník gymnázia a 7.ročník gymnázia s osemročným štúdiom 2. časť, SPN – Mladé letá, s.r.o., 2013
5. Hecht T. : Funkcie. Matematika pre 2.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997
6. Hecht T. : Planimetria. Matematika pre 1.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1996.
7. Smida J a kol.: Matematika pre 1. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1984

8. Smida J a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 3. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1985
9. Smida J a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 2. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1985
10. Bušek I a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 3. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1987
11. planetavedomosti.iedu.sk/
12. www.zborovna
13. [internet](#)

8. ročník (1 hodina týždenne, 30 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie a prehĺbovanie vedomostí.	Pravidlo súčtu a súčinu.	Vypisovať možnosti, tvoriť diagramy, zisťovať počet	Použiť kombinatorické pravidlo súčtu a súčinu.	3
	<i>Mediálna výchova</i> Variácie, permutácie, kombinácie. Kombinačné číslo a jeho vlastnosti.	Vysvetliť spôsob vyjadrenia počtu variácií, permutácií, kombinácií.	Využiť vzorce pre výpočet variácií, kombinácií a permutácií.	
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika.	Šanca a porovnávanie šancí.	Vedieť porovnať šance, vedieť odhad rizika, orientovať sa v bežnom živote.	Vedieť na základe porovnávania šancí zhodnotiť ich efektívnosť.	12
	Pravdepodobnosť a niektoré jej vlastnosti. <i>Environmentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	Používať základné pravdepodobnostné pojmy. Uviesť príklady pravdepodobnostných javov. Posúdiť pravdepodobnosť výhry v hre.	Riešiť úlohy zamerané na hľadanie pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností aj pomocou jednoduchých kombinatorických úloh, doplnkovej pravdepodobnosti. V jednoduchých prípadoch porovnať dve pravdepodobnosti. Riešiť úlohy využitím geometrickej pravdepodobnosti. Uviesť príklady pravdepodobnostných javov.	

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika. Štatistika. <i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, environmentálna výchova</i>	Štatistický súbor, rozsah súboru, štatistický znak a jeho hodnota.	Spoznať myšlienku aplikácie štatistických hodnôt v praxi.	Pre daný štatistický súbor určiť hodnoty základných štatistických parametrov.	15
	Početnosť a relatívna početnosť pre jednotlivé hodnoty št. znaku-frekvenčné tabuľky.	Vysvetliť myšlienku odhadu relatívnej frekvencie skúmaného znaku.	Zostaviť frekvenčné tabuľky.	
	Aritmetický priemer, modus, medián, rozptyl, smerodajná odchýlka.		Vypočítať aritmetický priemer. Zistiť v danom súbore modus, medián. Pomocou softvéru zistiť v danom súbore rozptyl, smerodajnú odchýlku.	
	Grafické spracovanie dát.	Použiť vhodný softvér pri grafickom spracovaní dát.	Vytvoriť jednoduché tabuľky, grafy a spracovať v grafickom prostredí	

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika.	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
2.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika.	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov

Zdroje:

1. Kubáček Z.: Matematika pre 3. ročník gymnázia a 7. ročník gymnázia s osemročným štúdiom 1. časť, SPN Bratislava 2012
2. Šedivý J.: Matematika pre 3. ročník gymnázia, SPN Bratislava 1986
3. Bušek I.: Zbierka úloh z matematiky pre 3. ročník gymnázia, SPN Bratislava 1987
4. planetavedomosti.iedu.sk/
5. www.zborovna

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z *matematiky*

Písomné formy preverovania vedomostí:

V prvom ročníku sú povinné 4 písomné práce. Obsahom písomnej práce je učivo za príslušný školský štvrťrok. Úlohy majú komplexný charakter, pri ich riešení má žiak využiť známe algoritmy výpočtov, ako aj individuálny prístup k riešeniu zadanej úlohy. Jednotlivé úlohy sú ohodnotené počtom bodov, ktoré určí vyučujúci na základe obtiažnosti úlohy.

Písomným prácam vždy predchádza opakovanie.

Písomné práce sú hodnotené pomocou tabuľky percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od:	Počet percent do:	Známka:
100	90	1
89,9	75	2
74,9	50	3
49,9	33,3	4
33	0	5

Okrem týchto predpísaných previerok učiteľ na základe zváženia a potreby zaradí nasledovné previerky:

4. Previerka po prebratí časti tematického celku (20 – 25 min)
5. Previerka po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)
6. Päťminútovky – priebežne podľa potreby

Previerky do 25 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Ústne formy preverovania vedomostí

Je ďalšou formou hodnotenia žiaka. V matematike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap.

Ústna forma preverovania vedomostí sa uplatňuje aj u žiakov s poruchami učenia, ktorí majú odporúčanie od špeciálneho pedagóga hlavne v prípade keď žiak zle napíše písomnú prácu alebo nestihne v limite vypracovať celú písomnú prácu.

Čiastkové hodnotenie

Žiak môže získať tzv malé jednotky za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom, napríklad:

- tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh

- objavovanie nových súvislostí
  - riešenie úloh nad rámec povinných úloh
  - za nadštandardný výkon na vyučovacej hodine
  - za vynikajúce vypracovanie domácej úlohy
  - za riešenie nep povinnej úlohy podľa dohody s vyučujúcim
  - zapojenie sa do mat. súťaže (MO, KLOKAN, PYTAGORIÁDA, LOMIHLAV, MAMUT)
  - úspešný riešiteľ matematickej súťaže v školskom, prípadne vyššom kole
- Za tri malé jednotky sa udelí jedna veľká 1 - výborný.*

Učebné osnovy pre predmet

INFORMATIKA

Charakteristika predmetu :

Učebný predmet **Informatika** rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov.

Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Ciele:

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy s nimi spojené,
- rešpektujú intelektuálne vlastníctvo

Vzdelávací obsah informatiky je rozdelený na päť tematických okruhov: **Reprezentácie a nástroje, Komunikácia a spolupráca, Algoritmické riešenie problémov, Softvér a hardvér, Informačná spoločnosť**

Ciele v jednotlivých okruhoch:

Reprezentácie a nástroje

- vedieť základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- vedieť vytvárať jednoduché tabuľky a grafy,
- získať zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,

- porozumieť nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopiť využitie IKT v iných predmetoch,
- pomocou IKT dokázať realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Komunikácia a spolupráca

- naučiť sa pracovať s elektronickou poštou,
- pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
- získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy),
- poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod),
- uvedomovať si bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

Algoritmické riešenie problémov

- pochopiť špecifiká riešenia problémov pomocou IKT
- získať základy algoritmického myslenia
- byť schopný uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT

Softvér a hardvér

- pochopiť logický princíp fungovania IKT
- získať základné poznatky o pojmoch softvér, hardvér, počítač a periférie
- spoznať a uvedomiť si limity súčasného technického vybavenia
- zvládnuť obsluhu počítača a jeho prídavných zariadení
- oboznámiť sa s pojmom operačný systém, rozumieť jeho úlohu

Informačná spoločnosť

- oboznámiť sa s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti
- pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám
- viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií
- podporovať záujem o účasť v komunitách a sieťach na kultúrne, sociálne a/alebo profesionálne účely

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

Informatické vzdelávanie na 8 ročnom gymnáziu buduje základy informatiky ako vednej disciplíny.

V jednotlivých okruhoch nadobudnú žiaci nasledujúce kompetencie:

Reprezentácie a nástroje

- Vysvetliť význam pojmov údaj, informácia, znalosť, digitalizácia, kódovanie, šifrovanie, komprimácia.
- Demonštrovať použitie rôznych číselných sústav.
- Poznať druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov.
- Vybrať vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie, vedieť zdôvodniť výber.
- Efektívne používať nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie).

- Poznať a dodržiavať základné pravidlá (formálne, estetické) a odporúčania spracovania rôznych typov informácií.
- Spracovať informácie tak, aby sa neznížila ich informačná hodnota a informácie boli prístupné, použiteľné a jasné.
- Poznať vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných formátov dokumentov v závislosti od typu informácie.
- Demonštrovať možnosti prenosu častí rôznych typov dokumentov medzi rôznymi aplikáciami.
- Poznať princípy kódovania rôznych typov informácie.
- Vysvetliť princíp digitalizácie v závislosti od typu informácie.
- Poznať princíp komprimácie dát, používať komprimačný program.
- Použiť jednoduché šifry.
- Poznať výhody a možnosti e-vzdelávania a dištančného vzdelávania. Poznať možnosti využitia IKT v iných predmetoch.

Softvér a hardvér

- Vymenovať jednotlivé časti počítača von Neumannovského typu, poznať ich využitie a význam.
- Poznať približné kapacity jednotlivých druhov pamätí a obmedzenia ich použitia.
- Vymenovať a charakterizovať základné prídavné zariadenia.
- Charakterizovať používaný operačný systém.
- Demonštrovať získavanie informácií o systéme, zariadeniach, priečinkoch a súboroch.
- Vysvetliť činnosti operačného systému pri práci so súbormi a priečinkami.

Komunikácia a spolupráca

- Poznať princípy fungovania internetu (klient-server) a niektoré jeho služby.
- Poznať možnosti Web2.
- Demonštrovať princípy e-pošty na konkrétnom klientovi.
- Demonštrovať princípy jednej zo služieb rozhovoru (Yahoo, ICQ, Skype, ...).
- Využívať služby webu na získavanie informácií.
- Poznať rôzne spôsoby vyhľadávania informácie (index, katalóg)
- Vytvoriť webovú prezentáciu využitím služieb internetu.
- Poznať a dodržiavať pravidlá Netikety.
- Poznať spôsoby ochrany počítača zapojeného v sieti a osoby na ňom pracujúcej.
- Poznať internetové nástroje/služby e-spoločnosti.

Algoritmické riešenie problémov

- Analyzovať problém, navrhnúť algoritmus riešenia problému, zapísať algoritmus v zrozumiteľnej formálnej podobe, overiť správnosť algoritmu.
- Riešiť problémy pomocou algoritmov, vedieť ich zapísať do programovacieho jazyka, hľadať a opravovať chyby.
- Rozumieť hotovému programom, určiť vlastnosti vstupov, výstupov a vzťahy medzi nimi, vedieť ich testovať a modifikovať.
- Riešiť úlohy pomocou príkazov s rôznymi obmedzeniami použitia príkazov, premenných, typov a operácií.
- Pracovať s textovým súborom.
- Používať a definovať procedúry a funkcie bez parametrov aj s parametrami. Správne používať lokálne a globálne premenné.
- Rozpoznať a odstrániť syntaktické chyby, opraviť chyby vzniknuté počas behu programu, identifikovať miesta programu, na ktorých môže dôjsť k chybám počas behu programu.
- Dodržiavať zásady čitateľného zápisu algoritmu.

Informačná spoločnosť

- Poznať súčasné trendy IKT, ich limity a riziká.
- Špecifikovať základné znaky informačnej spoločnosti, vymedziť kladné a záporné stránky informačnej spoločnosti.
- Charakterizovať jednotlivé typy softvéru z hľadiska právnej ochrany (freeware, shareware, ...) a rozumieť, ako sa dajú používať.
- Chápať potrebu právnej ochrany programov.
- Vysvetliť pojmy „licencia na používanie softvéru“, „autorské práva tvorcov softvéru“, multilicencia.
- Vymenovať jednotlivé typy softvérového pirátstva.
- Charakterizovať činnosť počítačových vírusov, vysvetliť škody, ktoré môže spôsobiť a princíp práce antivírusových programov.
- Poznať kultúrne, sociálne a zdravotné aspekty používania počítačov a služieb internetu.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Disponibilné hodiny

Rámcový učebný plán pre gymnáziá s osemročným štúdiom s vyučovacím jazykom slovenským predpisuje aby žiaci absolvovali počas celého štúdia 6 hodín informatiky. V školskom vzdelávacom programe Gymnázium A. H. Škultétyho pridáva na vyučovanie povinnej informatiky 2 disponibilné hodiny. Disponibilné hodiny boli pridané v prime a kvinte. Rozdelenie hodín informatiky podľa ročníkov:

Prima	1
Sekunda	1
Tercia	1
Kvarta	1

Kvinta	2
Sexta	1
Septima	1

Disponibilné hodiny sú určené na hlbšie osvojenie si zručností, v témach okruhov s vyučovacím jazykom slovenským Reprezentácie a nástroje, Komunikácia a spolupráca a Algoritmické riešenie problémov.

V sexte a septime majú žiaci možnosť vybrať si ako voliteľný predmet po dve hodiny predmetu Spracovanie informácií. Obsah predmetu má rozšíriť vedomosti a zručnosti žiakov z povinného predmetu informatika v predchádzajúcich ročníkoch a aplikovať ich pri tvorbe a spracovaní projektu. Je vhodný aj pre žiakov, ktorí nemajú k informatike hlbší vzťah a nebudú sa jej v štúdiu ďalej venovať.

V oktáve si môžu žiaci vybrať dva voliteľné predmety – Cvičenia z informatiky a Seminár z informatiky. Predmety si volia študenti, ktorí budú maturovať z informatiky. Ich obsahom sú témy, ktoré sú obsahom cieľových požiadaviek na ukončovanie štúdia v predmete Informatika a nie sú obsahom štandardov pre predmet Informatika.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete Informatika využívame pre utváranie a rozvíjanie jednotlivých kľúčových kompetencií nasledovné výchovné a vzdelávacie stratégie z pohľadu žiaka:

kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- uvedomiť si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie
- a osobného rozvoja

- kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

sociálne komunikačné kompetencie

- využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používať odborný jazyk
- chápať význam a uplatňovať formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú
- základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- efektívne využívať informačno-komunikačné technológie pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života,
- nadobudnúť schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- vedieť algoritmicky myslieť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- uvedomovať si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumieť príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a informačno-komunikačných technológií

kompetencie riešiť problémy

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri práci s IKT,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného algoritmického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,

Vyučovanie informatiky sa uskutočňuje v počítačovej učebni formou cvičení, trieda sa delí na skupiny podľa príslušných predpisov o bezpečnosti práce.

Pri delbe na skupiny sa prihliada na záujem a predchádzajúce vedomosti a zručnosti žiakov.

Na precvičenie získaných poznatkov a získanie potrebnej zručnosti poslúžia aktivity s využitím súťaživosti a spolupráce. Na záver preberanej témy má nasledovať zhrnutie (čo sme sa naučili, prípadne odkazy na ďalšie zdroje).

Dôraz vyučovania je na samostatnej, aktívnej a tvorivej práci žiakov prostredníctvom riešenia zadaní, ktorých scenár vychádza z praktických úloh, ktoré je potrebné riešiť v reálnom živote.

Vyučovanie treba organizovať do tém a projektov, v ktorých sa bude premietiť logická vzájomná prepojenosť oblastí učiva.

Každý žiak by mal mať príležitosť pracovať na vybranej téme individuálne. Je však potrebné, aby sa dala príležitosť pracovať aspoň na jednej téme alebo projekte počas roka spoločne dvom, trom, resp. skupinám žiakov.

Vo vyučovaní informatiky využívame nasledovné stratégie vyučovania:

1. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Softvér a hardvér	práca so súborami a priečkami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca v operačnom systéme	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	počítač a prídavné zariadenia	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Reprezentácie a nástroje	práca s textom	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca s grafikou	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
Komunikácia a spolupráca	práca s webovou stránkou	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	vyhľadávanie na webe	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	práca s nástrojmi na komunikáciu •	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači

2. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Softvér a hardvér	práca v počítačovej sieti a na internete	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca proti vírusom a špehovaniu	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
Reprezentácie a nástroje Reprezentácie a nástroje	práca s textom	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy)
	informácie	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Informačná spoločnosť	bezpečnosť a riziká	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Reprezentácie a nástroje	práca s prezentáciami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Softvér a hardvér	práca v operačnom systéme	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Reprezentácie a nástroje	práca s multimédiami •	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy)

		samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
--	--	--

3. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Reprezentácie a nástroje	práca s tabuľkami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca s grafikou	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	štruktúry	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Algoritmické riešenie problémov	analýza problému	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom
	jazyk na zápis riešenia	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	pomocou postupnosti príkazov	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Informačná spoločnosť	bezpečnosť a riziká	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom
	digitálne technológie v spoločnosti •	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom

4. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Softvér a hardvér	počítač a prídavné zariadenia	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
Algoritmické riešenie problémov	pomocou cyklov	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	pomocou vetvenia	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	pomocou premenných	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	pomocou nástrojov na interakciu	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	interpretácia zápisu riešenia	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači

	hľadanie a opravovanie chýb	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Softvér a hardvér	práca so súbormi a priečkami	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	práca v počítačovej sieti a na internete	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Informačná spoločnosť	legálnosť používania	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom

5. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Reprezentácie a nástroje	informácie	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Komunikácia a spolupráca	vyhľadávanie na webe	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca s nástrojmi na komunikáciu	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Informačná spoločnosť	bezpečnosť a riziká	výkladovo-ilustratívna metóda, deduktívna metóda
Softvér a hardvér	počítač a prídavné zariadenia	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom
	práca v operačnom systéme	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	práca so súbormi a priečkami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	práca v počítačovej sieti a na internete	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Reprezentácie a nástroje	práca s grafikou	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	práca s textom	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	práca s prezentáciami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači

6. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Reprezentácie a nástroje	práca s tabuľkami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	štruktúry	Výklad, riadený rozhovor, diskusia, problémové vyučovanie
Algoritmické riešenie problémov	analýza problému	Výklad, riadený rozhovor, diskusia, problémové vyučovanie
	jazyk na zápis riešenia	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	pomocou postupnosti príkazov	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom
	pomocou nástrojov na interakciu	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	pomocou premenných	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	pomocou vetvenia	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	pomocou cyklov	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca- praktické cvičenie na počítači

7. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Algoritmické riešenie problémov	interpretácia zápisu riešenia	výklad, riadený rozhovor, diskusia, problémové vyučovanie, samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	hľadanie a opravovanie chýb	výklad, riadený rozhovor, diskusia, problémové vyučovanie, samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Komunikácia a spolupráca	práca s nástrojmi na spoluprácu a zdieľanie informácií	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	prezentovanie informácií prostredníctvom webovej stránky	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači, projektové vyučovanie
Reprezentácie a nástroje	práca s multimédiami	výkladovo-ilustratívna metóda, deduktívna metóda, projektové vyučovanie
Informačná spoločnosť	legálnosť používania	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom
	digitálne technológie v spoločnosti	výkladovo-problémová metóda, samostatná práca s pracovným listom

Priebežne:

E-learning, dištančné vzdelávanie, vzdelávania využitím IKT

1. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> práca so súbormi a priečinkami 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: súbor, priečinok Vlastnosti a vzťahy: v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš Procesy: vytvorenie, ukladanie dokumentov 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ukladať produkt do súboru, otvárať rozpracovaný produkt zo súboru, orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov, používať nástroj na manipuláciu so súbormi a priečinkami, presúvať, mazať, premenúvať súbory. 	4
	<ul style="list-style-type: none"> práca v operačnom systéme 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov Procesy: používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> používať rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> počítač a prídavné zariadenia 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov), klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB-kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> pracovať s pamäťovými zariadeniami – prenášať, ukladať, kopírovať informácie. 	2

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti		Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • práca s textom 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: odrážky a číslovanie, • Vlastnosti a vzťahy: slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t. j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, skryté značky ako súčasť textového dokumentu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii) • Procesy: presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu <p>Prierezová téma: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, • voliť vhodný nástroj na prácu s textom, • používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu, • posudzovať vplyv formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom, • skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 		9

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • práca s grafikou 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: oblasť, animácia • Vlastnosti a vzťahy: obrázok ako štvorcová mriežka, priehľadnosť, obrázok v rastri, animácia ako postupnosť obrázkov, dĺžka trvania (dĺžka zobrazenia obrázkov na obrazovke) • Procesy: kreslenie základných geometrických tvarov, používanie nástrojov na kreslenie, otáčanie, preklápanie a zmena veľkosti oblasti, zmena veľkosti papiera, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie, zmena poradia, vloženie a odstránenie obrázka z animácie <p>Prierezová téma: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií, • hľadať, odhaľovať a opravovať chyby pri úprave obrázkov aj animácií, • kombinovať rôzne typy zdrojov grafiky, • skúmať nové nástroje v konkrétnom editore.. 	8

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Komunikácia a spolupráca	<ul style="list-style-type: none"> práca s webovou stránkou 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: webová stránka ako spôsob zdieľania informácií, hyperlink Procesy: pohyb po stránkach, uloženie stránky, tlač stránky 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> získavať informácie z webových stránok a používať ich vo svojich produktoch (rešpektovať autorské práva). 	2
	<ul style="list-style-type: none"> vyhľadávanie na webe 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: vyhľadávač Procesy: vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, vyhľadávanie v mapách na internete 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania), posudzovať správnosť vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania), vyhľadávať a získavať textovú a grafickú informáciu podľa zadanej frázy na webe, získavať z konkrétneho zdroja požadované výstupy, prostredníctvom presne zadaných inštrukcií vyhľadávať rôzne typy informácií na webe. 	1
	<ul style="list-style-type: none"> práca s nástrojmi na komunikáciu 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: chat ako internetový rozhovor, je to iný typ komunikácie ako e-mail Procesy: prijatie a odoslanie správy, výber adresáta, odoslanie správy viacerým adresátom naraz 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikovať prostredníctvom konkrétneho nástroja i aplikácie na neinteraktívnu komunikáciu, porovnávať klady i zápory komunikácie prostredníctvom chatu a e-mailu. 	1

	<ul style="list-style-type: none"> práca s nástrojmi na komunikáciu 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: príloha, adresár Procesy: dodržiavanie netikety, preposlanie e-mailu, priloženie prílohy, odoslanie e-mailu viacerým adresátom naraz 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> zostavovať a posilať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, hľadať a zobrazovať prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, pripájať prílohu správy, zobrazovať prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, zhodnocovať správnosť e-mailovej adresy. 	4
--	--	--	---	---

2. ročník
(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> práca v počítačovej sieti a na internete 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: sieť Vlastnosti a vzťahy: lokálne súbory vo vlastnom počítači a súbory na sieti, sieťovom disku, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť Procesy: sťahovanie a posielanie súborov 	Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v konkrétnych miestach v sieti, používať nástroje na zdieľanie (kopírovanie, prenášanie) súborov v rámci počítačovej siete, rozlišovať súbory, ktoré sú uložené na sieti a súbory vo vlastnom počítači, ukladať súbory do svojho počítača z internetu, zo sieťového disku, nahrávať súbory na sieťový disk, rozlišovať e-mailovú a webovú adresu. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> práca proti vírusom a špehovaniu 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok 	Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> akceptovať, že nemá sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie. 	1
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s textom 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: odrážky a číslovanie, tabuľka Vlastnosti a vzťahy: skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázok ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, 	Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> voliť vhodný nástroj na prácu s textom, používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu, rozlišovať neformátovaný a formátovaný text, 	12

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
		<p>špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t. j. obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaniach)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy: vkladanie tabuľky, vkladanie grafických súbotrov 	<ul style="list-style-type: none"> • posudzovať vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií. 	
<p>Reprezentácie a nástroje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • informácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk) 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • kódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, • dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, • vyhľadávať a získavať informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, elektronický obchod, rezervácie lístkov...), • získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, a pod.), • vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov). 	<p>1</p>

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť a riziká 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach • Procesy: šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete, • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, aplikácií (aj e-mailu) proti neoprávnenému u použitiu, • diskutovať o počítačovej kriminalite, • diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe. 	2
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • práca s prezentáciami 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: snímka, prezentácia, rozmiestnenie, pozadie, prechod medzi snímkami • Vlastnosti a vzťahy: snímky a ich poradie – prezentácia • Procesy: vytváranie prezentácie, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázku, spustenie a zastavenie prezentácie, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia <p>Prierezová téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba projektu a prezentačné zručnosti 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií, • skúmať nové nástroje v konkrétnom editore • používať nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií 	10

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> • práca v operačnom systéme 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov, operačný systém ako softvér, aplikácia ako softvér • Procesy: nastavenie zvuku, pracovnej plochy, klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypínať nereagujúcu alebo chybnú aplikáciu, • ovládať operačný systém na používateľskej úrovni, • prenášať informácie medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky, • používať nástroje na prispôsobenie si (pracovného) prostredia v počítači, • skúmať nové možnosti operačného systému, • používať rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku. 	1
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • práca s multimédiami 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: klip, efekt, prechod, strihanie, časová os • Vlastnosti a vzťahy: video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom • Procesy: vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu, • rozhodovať sa pre správne zariadenie pre zaznamenanie zvuku a obrazu, • skúmať nové nástroje v konkrétnom editore 	4

3. ročník
(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s tabuľkami 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky Vlastnosti a vzťahy: adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami Procesy: pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> používať konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami, voliť a používať funkcie pre jednoduché výpočty, skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	14
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s grafikou 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: obrázkov v rastrí, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy: kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa <p>Prierezová téma: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> digitalizovať grafickú informáciu, voliť vhodný formát súboru pre uloženie obrázkov rôznych typov, kódovať a rozkódovať podľa pokynov rastrový obrázok, navrhovať postupnosť daných grafických operácií pre dosiahnutie stanoveného výsledku 	6
	<ul style="list-style-type: none"> štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a 	2

<p>Reprezentácie a nástroje</p>		<p>stípec</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, význam postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, predchodca, nasledovník, sused, význam tabuľky • Procesy: práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry 	<p>získavať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií,</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, a pod.), • interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodiť existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami. 	
<p>Algoritmické riešenie problému v</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analýza problému 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí - neplatí, a/alebo/nie (neformálne) • Procesy: idea, sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať opakujúce sa vzory, • rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať, • vlastnými slovami sformulovať plán riešenia, • rozhodovať sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, • uvádzať kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje, • uvažovať o rôznych riešeniach. 	<p>2</p>
<p>Algoritmické riešenie problému v</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk na zápis riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus – výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako: postupnosť príkazov, cyklus s pevným počtom opakovaní, 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať jazyk na popis riešenia problému – aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka, • používať matematické 	<p>4</p>

		<p>podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy: zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu 	<p>výrazy v jazyku na zápis algoritmov.</p>	
<p>Algoritmičné riešenie problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomocou postupnosti príkazov 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: parameter príkazu, postupnosť príkazov • Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov • Procesy: zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov) 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov, • interpretovať postupnosť príkazov, • hľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju. 	2
<p>Informačná spoločnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť a riziká 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach • Procesy: šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete, • zhodnocovať, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím, • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie prístupu do e-mailu, do komunity, do počítača a proti neoprávnenému použitiu, • posudzovať riziká práce na počítači so škodlivým softvérom, • diskutovať o počítačovej kriminalite, • diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe, • diskutovať o rizikách kriminálneho a nelegálneho 	2

<p>Informačná spoločnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • digitálne technológie v spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách) 	<p>obsahu.</p> <p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam, • diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti. 	<p>1</p>
-------------------------------------	---	---	--	----------

4. ročník
(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> • počítač a prídavné zariadenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: program, procesor, pamäť • Vlastnosti a vzťahy: počítač ako zariadenie s procesorom a pamäťou, pamäť si pamätá programy a údaje, pamäť v počítači ako zariadenie na (krátkodobé) uchovanie informácií, disk v počítači ako zariadenie na dlhodobé uchovanie informácií, procesor vykonáva programy (program ako návod pre procesor), tlačiareň, reproduktor/slúchadlá ako zariadenia na sprostredkovanie výstupu, skener, digitálny fotoaparát, kamera, mikrofón ako zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovať s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášať, ukladať, kopírovať informácie, • pracovať s prídavnými zariadeniami (napr. naskenovať, vytlačiť dokument, nahrávať zvuk, zosnímať obraz fotoaparátom alebo kamerou), • skúmať nové možnosti použitia konkrétneho hardvéru, • porovnávať klady i zápory počítačov rôznych typov (napr. stolný počítač, notebook, tablet), • rozlišovať vstupné a výstupné zariadenia. 	4
Algoritmické riešenie problémov	<ul style="list-style-type: none"> • pomocou cyklov 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu • Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí počet opakovaní s výsledkom • Procesy: zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému, • rozpoznávať to, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu, 	6

			<ul style="list-style-type: none"> • stanovovať počet opakovaní pomocou hodnoty, • riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní, • zapisovať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka, • interpretovať algoritmy s cyklami. 	
Algoritmické riešenie problémov	<ul style="list-style-type: none"> • pomocou vetvenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: vetvenie, podmienka • Vlastnosti a vzťahy: konštrukcia vetvenia s jednoduchou podmienkou, pravda, nepravda – splnená a nespĺnená podmienka • Procesy: zostavovanie, upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky, vyhodnotenie podmienky 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávať situácie a podmienky, keď treba použiť vetvenie, • rozpoznávať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, v rámci a po skončení vetvenia, • zostavovať a zapisovať podmienku, • riešiť problémy, ktoré vyžadujú vetvenie s jednoduchou podmienkou (bez logických spojok), • zapisovať riešenie problému s vetvením pomocou jazyka, • interpretovať algoritmy s vetvením. 	6
Algoritmické riešenie problému	<ul style="list-style-type: none"> • pomocou premenných 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) • Vlastnosti a vzťahy: pravidlá 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať údaje zo zadania úlohy, ktoré musia byť zapamätané, resp. sa menia, a vyžadujú 	6

		<p>jazyka pre použitie premennej, meno pre-mennej – hodnota premennej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy: nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami 	<p>použitie premenných,</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre nastavenie a použitie premennej, • riešiť problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty, • zovšeobecňovať riešenie tak, aby fungovalo nielen s konštantami, • interpretovať algoritmy s výrazmi a premennými. 	
<p>Algoritmičné riešenie problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomocou nástrojov na interakciu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu • Procesy: čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávať situácie, keď treba čakať na vstup, • zapisovať algoritmus, ktorý reaguje na vstup, • interpretovať zapísané riešenie, • vytvárať hypotézu, ako neznámy algoritmus spracuje zadaný vstup. 	4
<p>Algoritmičné riešenie problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interpretácia zápisu riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: jazyk – vykonanie programu • Procesy: krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa, • vyjadrovať princíp fungovania návodu – 	1

			<p>objavovať a popisovať vlastnými slovami princíp fungovania jednoduchého algoritmu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • hľadať vzťah medzi vstupom, algoritmom a výsledkom. 	
<p>Algoritmičné riešenie problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hľadanie a opravovanie chýb 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) • Procesy: hľadanie chyby 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávať, že program pracuje nesprávne, • hľadať chybu vo vlastnom, nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju, • zisťovať, pre aké vstupy, v ktorých prípadoch, situáciách program pracuje nesprávne, • diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho), • rozlišovať chybu pri realizácii od chyby v zápise, • dopĺňať, dokončovať, modifikovať rozpracované riešenie, • navrhovať vylepšenie. 	1
<p>Softvér a hardvér</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práca so súbormi a priečkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), cesta k súboru a priečinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a priečinku v štruktúre 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v štruktúre priečinkov počítača, • presúvať, mazať, premenúvať priečinky, • vyhľadávať súbor alebo priečinok, 	2

		priečinkov	<ul style="list-style-type: none"> • navrhovať štruktúru priečinkov, • preorganizovať súbory do danej štruktúry priečinkov, • zisťovať parametre súborov, priečinkov. 	
Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> • práca v počítačovej sieti a na internete 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: sieť, doména • Vlastnosti a vzťahy: cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, zariadenie alebo údaje v sieti, vlastnosti priečinkov a prístupové práva v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť, štruktúra webovej adresy, štruktúra e-mailovej adresy 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v lokálnej počítačovej sieti, • pracovať so sieťovými zariadeniami (napr. tlačiareň, skener), • diskutovať o výhodách a nevýhodách práce v počítačovej sieti 	2
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> • legálnosť používania 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: texty, obrázky, hudba, filmy, a pod. • Vlastnosti a vzťahy: autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér • Procesy: legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o dodržiavaní základných princípov autorských práv, • diskutovať, či bolo dielo legálne nadobudnuté, a o tom, ako sa dá ďalej používať, • diskutovať o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela, • diskutovať o právnych dôsledkoch publikovania kriminálneho a nelegálneho 	2

			obsahu.	
--	--	--	---------	--

5. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • informácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: bit, bajt, kilobajt, megabajt, dvojková sústava, digitalizácia Vlastnosti a vzťahy: vzťahy medzi jednotlivými typmi informácií (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii, ...), formátovaný a neformátovaný text, vplyv reprezentácie na pamäť, stratová a bezstratová kompresia • Procesy: prevod čísel do postupnosti bitov (dvojkovej sústavy) a späť, kódovanie textovej, zvukovej a obrazovej informácie 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • posudzovať vlastnosti informácií rôznych typov, • posudzovať rôzne reprezentácie pri spracovaní informácií, • zakódovať informáciu do konkrétnej digitálnej reprezentácie, • dekodovať informáciu z konkrétnej digitálnej reprezentácie, • hodnotiť rozdiely medzi digitalizovanými a pôvodnými údajmi, • voliť vhodné nástroje na riešenie problému, na získanie a spracovanie informácií rôznych typov a na komunikovanie, 	<p>4</p>

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Komunikácia a spolupráca	<ul style="list-style-type: none"> vyhľadávanie na webe 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: práca s informačnými systémami, prekladanie textov, vyhľadávanie miest a trás na mape f 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhľadávať a získavať informácie rôznych typov prostredníctvom zložených výrazov, vyhľadávať a získavať informácie rôznych typov (napr. textové preklady, prevody jednotiek, kurzy, mapy, trasy), hodnotiť vyhľadávanie (napr. správnosť a kvalitu vyhľadaných informácií, ako rýchlo boli nájdené, ...). 	2
	<ul style="list-style-type: none"> práca s nástrojmi na komunikáciu 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: interaktívna a neinteraktívna komunikácia Procesy: komunikácia s jedným aj viacerými účastníkmi <p>Prierezová téma: Multikultúrna výchova</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikovať pomocou nástrojov na interaktívnu a neinteraktívnu komunikáciu, porovnávať klady i zápory interaktívnej a neinteraktívnej komunikácie, voliť najvhodnejší nástroj na komunikáciu pre danú situáciu, dodržiavať pravidlá netikety a elektronickej komunikácie 	10

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
<p style="text-align: center;">Informačná spoločnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť a riziká 	<ul style="list-style-type: none"> • Procesy: šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov, nezverejňovanie vlastných údajov na internete 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • posudzovať riziká práce na počítači so škodlivým softvérom, • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie prístupu do e-mailu, do komunity, do počítača a proti neoprávnenému použitiu, • zabezpečiť svoje údaje a komunikáciu proti zneužitiu, • hodnotiť dôveryhodnosť informácií na webe, • rozpoznať počítačovú kriminalitu, • rozlíšiť nelegálny obsah. 	<p style="text-align: center;">2</p>

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> počítač a prídavné zariadenia 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: kapacita Vlastnosti a vzťahy: procesor a pamäť, vstupné a výstupné zariadenia a pamäťové zariadenia, hardvér a softvér Procesy: odhadovanie množstva zaznamenaných údajov podľa daných parametrov 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> realizovať akcie so špecifickým hardvérom (tlačiareň, robotická stavebnica, a pod.), využívať parametre a princípy fungovania počítača, zariadení a sietí na efektívne riešenie úloh, hodnotiť parametre a princíp fungovania počítača, zariadení a sietí na efektívne riešenie úloh, prenášať údaje medzi rôznymi zariadeniami. 	4
	<ul style="list-style-type: none"> práca v operačnom systéme 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: aplikácia Vlastnosti a vzťahy: operačný systém ako softvér, operačný systém a správa prostriedkov (procesor, pamäť, ...) a poskytovanie služieb (pre aplikácie, ...), aplikácia ako softvér 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> spravovať aplikácie (napr. inštalovať, odinštalovať softvér, do- plnky, zistiť parametre bežiacej aplikácie/proceso v, zastaviť ich, ...), používať nástroje na prispôsobenie si (pracovného) prostredia v počítači a správanie sa počítača, skúmať nové možnosti operačného systému. 	2

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
	<ul style="list-style-type: none"> práca so súbormi a priečinkami 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: súbor ako štruktúra údajov rôznych typov, vzťah veľkosti súboru a uloženej informácie/zvolenej reprezentácie (napr. vplyv zvolenej kompresie) 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> organizovať súbory a priečinky, posudzovať vlastnosti súborov rôznych typov, pracovať so súborovým manažérom a získavať informácie o súboroch, priečinkoch a pamäťových zariadeniach. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> práca v počítačovej sieti a na internete 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: prenosová rýchlosť Procesy: odhadovanie množstva prenesených údajov podľa daných parametrov 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> získavať údaje zo sieťových zariadení (napr. skener, úložisko súborov, a pod.), sprístupňovať zariadenia iným ľuďom (napr. tlačiareň, sieťové pripojenie). 	4
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s grafikou 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: rastrová a vektorová grafika Vlastnosti a vzťahy: vektorový obrázok ako zoskupenie objektov Procesy: tvarovanie, transformácia a usporiadanie objektov <p>Prierezová téma: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> kombinovať rastrové, vektorové obrázky a texty, vytvárať grafické produkty pri realizácii svojich projektov, navrhovať a hodnotiť postupnosť grafických operácií 	12

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s textom 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: štýl ako nástroj na formátovanie textu Procesy: revidovanie dokumentov (komentovanie, sledovanie zmien), úprava štýlov, príprava dokumentu na publikovanie <p>Prierezová téma: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> kombinovať texty a iné objekty (grafiku, tabuľky,...), využívať nástroje na prácu s textom pri realizácii svojich projektov, navrhovať a hodnotiť postupnosť operácií pri práci s textom. 	16
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s prezentáciami 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: nastavovanie efektov, reagovanie na udalosti <p>Prierezová téma: Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> používať nástroje na tvorbu a úpravu prezentácií pri prezentovaní svojich projektov, posudzovať výhody a nevýhody rôznych nástrojov na tvorbu prezentácií, navrhovať a hodnotiť postupnosť operácií pri práci s prezentáciami 	8

6. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s tabuľkami 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: tabuľka, vzorec, podmienka, funkcia Vlastnosti a vzťahy: vzorce ako vzťah viacerých buniek, graf ako vizualizácia a prezentácia údajov Procesy: vloženie funkcie (suma, priemer), vyhodnotenie výrazu, vloženie grafu <p>Prierezová téma:</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> využívať tabuľkový editor pri riešení problémov, zostavovať výrazy s operáciami, podmienkami a funkciami, prezentovať údaje z tabuliek (napr. pomocou grafu), interpretovať súvislosti (t. j. údaje a výrazy) v tabuľkách, hľadať, odhaľovať a opravovať chyby pri práci s tabuľkami a výpočtami. 	14
	<ul style="list-style-type: none"> štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: postupnosť, tabuľka (frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), strom (napr. priečinky a podpriečinky, nadriadený – podriadený, strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), graf (mapa, kto sa komu dovoľá) 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel), orientovať sa, vyhľadávať a získavať informácie zo štruktúry podľa stanovených kritérií, voliť vhodnú štruktúru pre reprezentáciu informácie a zdôvodňovať ju (napr. kedy voliť čísla, alebo kedy meno a priezvisko evidovať v dvoch samostatných 	2

			<p>stípcoch v tabuľke, ...),</p> <ul style="list-style-type: none"> • posudzovať vlastnosti operácií s rôznymi štruktúrami (napr. možnosť mazania, vkladania, vyhľadávania, ...), • interpretovať údaje zo štruktúr – odvodzovať vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami. 	
Algoritmické riešenie problémov	<ul style="list-style-type: none"> • analýza problému 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: zadaný problém – vstup – výstup • Procesy: rozdelenie problému na menšie časti, syntéza riešenia z riešení menších častí, identifikovanie opakujúcich sa vzorov, identifikovanie miest pre rozhodovanie sa (vetvenie a opakovanie), identifikovanie všeobecných vzťahov medzi informáciami 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať vstupné informácie zo zadania úlohy, • popisovať očakávané výstupy, výsledky, akcie, • identifikovať problém, ktorý sa bude riešiť algoritmicky, • formulovať a neformálne (prirodzeným jazykom) vyjadriť ideu riešenia, • uvažovať o vlastnostiach vykonávateľa (napr. korytnačka, grafické pero, robot, a pod.), • plánovať riešenie úlohy ako postupnosť príkazov vetvenia a opakovania. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk na zápis riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojem: program, programovací jazyk • Vlastnosti a vzťahy: zápis algoritmu a vykonanie programu, vstup – vykonanie 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať jazyk na zápis algoritmického riešenia problému 	2

		<p>programu – výstup/akcia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy: zostavenie programu, identifikovanie, hľadanie, opravovanie chýb 	<p>(používať konštrukcie jazyka, aplikovať pravidlá jazyka),</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať matematické výrazy pri vyjadrovaní vzťahov a podmienok, • rozpoznávať a odstraňovať chyby v zápise, • vytvárať zápisy a interpretovať zápisy podľa nových stanovených pravidiel (syntaxe) pre zápis algoritmov 	
	<ul style="list-style-type: none"> • pomocou postupnosti príkazov 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy: príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov • Vlastnosti a vzťahy: ako súvisia príkazy a výsledok realizácie programu • Procesy: zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov) 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> • pomocou nástrojov na interakciu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: prostriedky jazyka pre získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu • Procesy: čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávať situácie, kedy treba získať vstup, • identifikovať vlastnosti vstupnej informácie (obmedzenia, rozsah, formát), • rozpoznávať situácie, kedy treba zobraziť výstup, realizovať akciu, • zapisovať algoritmus, ktorý reaguje na vstup, • vytvárať hypotézu, ako 	1

			neznámy algoritmus spracováva zadaný vstup, ak sú dané páry vstup–výstup/akcia.	
	<ul style="list-style-type: none"> pomocou premenných 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) Vlastnosti a vzťahy: pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej Procesy: nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikovať zo zadania úlohy, ktoré údaje musia byť zapamätané, resp. sa menia (a teda vyžadujú použitie premenných), riešiť problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty vo výrazoch, zovšeobecniť riešenie tak, aby fungovalo nielen s konštantami 	1
	<ul style="list-style-type: none"> pomocou vetvenia 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: vetvenie, podmienka Vlastnosti a vzťahy: pravda/nepravda – splnená/nesplnená podmienka Procesy: zostavovanie a upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky a vyhodnotenie podmienky s negáciami a logickými spojkami (a, alebo) 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznávať situácie a podmienky, kedy treba použiť vetvenie, rozpoznávať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, v rámci a po skončení vetvenia, riešiť problémy, ktoré vyžadujú vetvenie so zloženými podmienkami (s logickými spojkami), riešiť problémy, v ktorých sa kombinujú cykly a vetvenia. 	4
	<ul style="list-style-type: none"> pomocou cyklov 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: opakovanie, počet opakovaní, podmienka vykonávania cyklu, telo cyklu Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí počet opakovaní s 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznávať opakujúce sa vzory, rozpoznávať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, 	5

		<p>výsledkom, čo platí po skončení cyklu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy: vyhodnotenie hraníc/podmienky cyklu, vykonávanie cyklu	<p>počas aj po skončení cyklu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • riešiť problémy, v ktorých treba výsledok získať akumulovaním čiastkových výsledkov v rámci cyklu, • riešiť problémy, ktoré vyžadujú neznámy počet opakovaní, • riešiť problémy, v ktorých sa kombinujú cykly a vetvenia, • stanoviť hranice a podmienky vykonávania cyklov.	
--	--	--	---	--

7. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
<p>Algoritmičné riešenie problému v</p>	<ul style="list-style-type: none"> interpretácia zápisu riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: jazyk - vykonanie programu Procesy: krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> krokovat' riešenie, simulujú činnosť vykonávateľa s postupnosťou príkazov, s výrazmi a premennými, s vetvením a s cyklami, vyjadriť ideu daného návodu (objavovať a vlastnými slovami popisovať ideu zapísaného riešenia – ako program funguje, čo zápis realizuje pre rôzne vstupy), upraviť riešenie úlohy vzhľadom na rôzne dané obmedzenia, dopĺňať, dokončujú, modifikujú rozpracované riešenie, hľadať vzťah medzi vstupom, algoritmom a výsledkom, uvažovať o rôznych riešeniach, navrhovať vylepšenie. 	3
<p>Algoritmičné riešenie problému v</p>	<ul style="list-style-type: none"> hľadanie a opravovanie chýb 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba vo 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznávať, kedy program pracuje nesprávne, hľadať chybu vo vlastnom, 	3

		<p>výrazoch s premennými, chyba v algoritmoch s cyklami a s vetvením, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesy: rozpoznanie chyby, hľadanie chyby 	<p>nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zisťovať, pre aké vstupy, v ktorých prípadoch, situáciách program zle pracuje, • uvádzať kontra príklad, kedy niečo neplatí, nefunguje, • posudzovať a overovať správnosť riešenia (svojho aj cudzieho), • rozlišovať chybu pri realizácii od chyby v zápise. 	
Komunikácia a spolupráca	<ul style="list-style-type: none"> • práca s nástrojmi na spoluprácu a zdieľanie informácií 	<ul style="list-style-type: none"> • Procesy: zdieľanie priečinkov a súborov na webe, paralelná práca s textom, obrazom, tabuľkami a prezentáciami 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať nástroje na zdieľanie a publikovanie informácií, • vytvárať a upravovať zdieľané produkty pomocou nástrojov na spoluprácu, • využívať nástroje na spoluprácu pri riešení problémov 	1
Komunikácia a spolupráca	<ul style="list-style-type: none"> • prezentovanie informácií prostredníctvom webovej stránky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti a vzťahy: webová stránka ako miesto na prezentáciu a komunikáciu • Procesy: úprava a formátovanie textu, obrázka, tabuľky, vkladanie odkazu (na vlastnú podstránku, inú stránku), zverejnenie stránky <p>Prierezová téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba projektu 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať konkrétne nástroje na vytvorenie webovej stránky s požadovaným obsahom a formátom (napr. výsledky práce žiaka), • realizovať postup pre sprístupnenie/publikovanie 	16

		a prezentačné zručnosti	stránky na webe.	
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s multimédiami 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a vzťahy: vplyv časovej osi na výsledný produkt Procesy: manipulovanie s objektmi na časovej osi 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> používať multimediálne nástroje pri realizácii svojich projektov, posudzovať výhody a nevýhody rôznych nástrojov na manipuláciu s multimédiami, navrhovať a hodnotia postupnosť operácií pri práci s multimédiami. 	8
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> legálnosť používania 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: autorské práva, licencia Procesy: získavanie a používanie softvéru v súlade s licenciami 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišovať softvér s otvoreným zdrojovým kódom, rozlišovať softvér šírený zadarmo a softvér, za ktorý sa platí, odporovať autorské práva (vzťahujúce sa aj na softvér), diskutovať o právnych dôsledkoch neoprávneného správania sa. 	1
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> digitálne technológie v spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: digitálne technológie, limity a riziká digitálnych technológií 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> diskutovať o profesiách, ktoré súvisia s rozvojom digitálnych technológií, diskutovať o využití digitálnych technológií pri zjednodušení života hendikepovaných, 	1

			<ul style="list-style-type: none"> • hodnotiť súčasné trendy digitálnych technológií a ich vplyv na spoločnosť (limity a riziká) a odhadujú ich ďalší vývoj, • hodnotiť rozvoj digitálnych technológií a ich vplyv na svoje učenie sa. 	
--	--	--	--	--

Zdroje :

1. Pracovné listy pre ZŠ
2. Tvorivá informatika. Prvý zošit z programovania
3. Tvorivá informatika. Prvý zošit s internetom
4. Tvorivá informatika. Prvý zošit s obrázkami + CD
6. Tvorivá informatika. Prvý zošit o práci s textom + CD
7. Informatika okolo nás
8. Tvorivá informatika. Prvý zošit o práci s číslami + CD
9. Informatika pre SŠ. Práca s tabuľkami
10. Informatika pre SŠ. Programovanie v Delphi

Hodnotenie:

Bodový spôsob hodnotenia s percentuálnym záverom, prepočítavaný na známku.

Učebné osnovy pre predmet
VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu:

Predmet **výtvarná výchova** vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Uskutočňuje sa to dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám; nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality postupmi, ktoré takéto zručnosti nevyžadujú; väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Do vyučovania sú zaradované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Zapája sa koncepčné a konštrukčné myslenie, ktoré je uvádzané do vzťahu s myslením estetickým. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívности. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti. Preto vo výtvarnej výchove potrebuje objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu.

Do predmetu výtvarná výchova bola pridaná v ročníku sekunda 1 disponibilná hodina na rozšírenie učiva v tematických celkoch: možnosti zobrazovania videného sveta, podnety výtvarného umenia, podnety fotografie, podnety filmu a videa, podnety dizajnu, podnety tradičných remesiel.fk

Ciele:

Kognitívne

- poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií;
- rozumieť im, a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry;
- poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich;
- poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry;
- cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické

- vedome rozvíjať tvorivosť;
- umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus;

- naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov;
- rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch;
- formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne

- formovať kultúrne a postoje;
- vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií;
- cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením;
- formovať celistvú osobnosť;
- pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy výtvarnej výchovy podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi – to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

Vedomosti

Žiak pozná:

- charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia;
- znaky ťažiskových tendencií moderného a súčasného umenia;
- najdôležitejšie médiá, nástroje a technické postupy v rôznych druhoch umenia;
- základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy v umení;
- najdôležitejších autorov svetového a slovenského umenia.

Formálne zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí);
- vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika);
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobneninou (filmový trik, kulisa, maskovanie, mimikry);
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu;
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry;

- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu;
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty;
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia;
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť;
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovávať podnety z iných predmetov.

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.);
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania;
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie);
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.);
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru – balenie (paketáž), obliepanie, obväzovanie, odrôtovanie;
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.);
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry;
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží;
- zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

Žiak dokáže:

- odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobrazit') alebo hľadiska (dôležité – nepodstatné, zaujímavé – nezaujímavé);
- chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti;
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr – uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky);
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie, (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov) matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia);
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo.

Postoje

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou;
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových);
- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia);
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí;
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie;
- vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí, ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor), a porovnať ich so svojím štýlom;
- hľadať vlastné cesty sebvýjadrenie; budovania vlastného vkusu a tváre (imidžu);
- spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov.

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Vyučovacie metódy vo výtvarnej výchove, ich výber a systém závisí od špecifického obsahu predmetu, tematických celkov a konkrétnych úloh. Voľba metód a ich kombinácia má slúžiť na rozvoj tvorivého estetického vnímania, tvorivého a originálneho výtvarného riešenia a na rozvoj tvorivého osvojovania umenia.

Vo výtvarnej výchove môžeme vychádzať z takejto sústavy metód:

- **slovné metódy** – riadený rozhovor, beseda, výklad, metóda porovnávania;
Výtvarný jazyk/základné prvky výtvarného vyjadrovania. Možnosti zobrazovania videného sveta. Podnety výtvarného umenia. Podnety dejín umenia. Podnety fotografie. Podnety filmu a videa. Podnety architektúry. Podnety dizajnu. Podnety tradičných remesiel. Elektronické médiá. Podnety hudby a literatúry. Podnety rôznych oblastí porovnávania sveta. Tradícia a identita/kultúrna krajina. Škola v galérii/Galéria v škole
- **názorné metódy** – pozorovanie, demonštrácia postupu na tabuli alebo výtvarným materiálom, poučenie o technike, kompozícii a ďalších výtvarných princípoch na výtvarnom diele;
Výtvarný jazyk/základné prvky výtvarného vyjadrovania. Možnosti zobrazovania videného sveta. Podnety výtvarného umenia. Podnety dejín umenia. Podnety fotografie. Podnety filmu a videa. Podnety architektúry. Podnety dizajnu. Podnety tradičných remesiel. Elektronické médiá. Podnety hudby a literatúry. Podnety rôznych oblastí porovnávania sveta. Tradícia a identita/kultúrna krajina. Škola v galérii/Galéria v škole
- **praktické metódy** – samostatná práca žiakov, praktické overovanie princípov výtvarnej formy a hľadanie riešení
Výtvarný jazyk/základné prvky výtvarného vyjadrovania. Možnosti zobrazovania videného sveta. Podnety výtvarného umenia. Podnety dejín umenia. Podnety fotografie. Podnety filmu a videa. Podnety architektúry. Podnety dizajnu. Podnety tradičných remesiel. Elektronické médiá. Podnety hudby a literatúry. Podnety rôznych oblastí porovnávania sveta. Tradícia a identita / kultúrna krajina. Škola v galérii / Galéria v škole

Spojením pozorovania (zrkového vnímania) so slovnými metódami (hovoreným slovom) vzniká **audiovizuálny princíp**, ktorý je základnou metódou vo výtvarnej výchove. V novej koncepcii výtvarnej výchovy majú nezastupiteľné miesto aj **princípy problémového vyučovania**, ktoré rozvíjajú výtvarné myslenie a tvorivé schopnosti žiaka. V praktických výtvarných cvičeniach majú osobitné postavenie **výtvarné hry** a **metóda výtvarného**

experimentu. Obe metódy využívajú predchádzajúce skúsenosti, ale aj náhodilosť. Vyhľadávajú zaujímavé javy a tvary, ktoré citlivo dotvárajú. Uplatňujú sa v nich často netradičné postupy: fúkanie, striekanie, odtlačanie atď.

Základnou **organizačnou formou** výtvarnej výchovy je vyučovacia hodina. V praxi sa najčastejšie stretávame s nasledujúcimi typmi vyučovacích hodín:

- vyučovacie hodiny zamerané na **aktívne výtvarné činnosti** (kreslenie, maľovanie, modelovanie, strihanie a lepenie, práca s materiálom, priestorové vytváranie atď.); *Možnosti zobrazovania videného sveta. Podnety výtvarného umenia. Podnety dejín umenia. Podnety hudby a literatúry. Tradícia a identita / kultúrna krajina.*
- vyučovacie hodiny zamerané na **receptívne výtvarné činnosti** (prácu s umeleckým dielom); *Podnety výtvarného umenia. Podnety dejín umenia. Podnety fotografie. Podnety filmu a videa. Podnety architektúry. Podnety dizajnu. Podnety tradičných remesiel.*

kombinované typy vyučovacích hodín v triede, kde sa striedajú rôzne organizačné formy, metódy práce a prístupy k žiakom (praktické hodiny spojené s besedou o umení, hodiny s filmom, hodiny venované opakovaniu a upevňovaniu zručností). *Výtvarný jazyk/základné prvky výtvarného vyjadrovania. Možnosti zobrazovania videného sveta. Podnety výtvarného umenia. Podnety dejín umenia. Podnety fotografie. Podnety filmu a videa. Podnety architektúry. Podnety dizajnu. Podnety tradičných remesiel. Elektronické médiá. Podnety hudby a literatúry. Podnety rôznych oblastí porovnávania sveta. Tradícia a identita/kultúrna krajina. Škola v galérii/Galéria v škole*

Ďalšiu formu predstavujú akcie organizované mimo priestoru školy:

- **vychádzka** spojená s pozorovaním prírodných a architektonických objektov, prípadne s praktickými výtvarnými činnosťami;
- **návšteva výstavy**; -podľa ponuky OOS
- **návšteva divadelného predstavenia** s cieľom poukázať na prepojenosť divadelného a výtvarného umenia (práca scénického výtvarníka, maskéra, návrhára kostýmov, návrhára bábok a pod.).

Medzi **alternatívne formy** výtvarnej činnosti patria **happeningy** (spájanie expresií: literárnej, výtvarnej, pohybovej či hudobnej).

Prierezové témy:

V predmete výtvarná výchova sú zaradené nasledovné prierezové témy:

- Environmentálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Mediálna výchova

1.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

TEMATICKÝ CELOK	TÉMA – OBSAH	CIEĽ	VÝSTUP – spôsobilosti	POČ. HOD.
	Mierka	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomenie si 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže 	

1. Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	a proporčné vzťahy, operácie s proporciami	vzájomných pomerov zobrazovaných prvkov (zmeny proporcií)	zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí)	6
2. Možnosti zobrazovania videného sveta	Zobrazovanie figúry podľa skutočnosti a spamäti	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie a základný nácvik proporčného zobrazovania podľa skutočnosti • uvedomenie si vzájomných pomerov zobrazovaných častí • snaha vyjadriť statickým tvarom pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže výtvarne vnímať, pozorovať a analyzovať stavbu ľudskej figúry • vie zobrazovať figúru podľa skutočnosti a spamäti • vie vyjadriť pohyb 	6
3. Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Kinetické /svetelné umenie Op-art <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie možností pohybu a rovnováhy • pochopenie výrazových možností osvetlenia, svetelného lúča, pohybujúceho sa tieňa • základné pochopenie optických hier v op-artovom obraze • rozvoj vizuálnej predstavivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže vo svojom vyjadrovaní procese spracovať charakteristické podnety vybraných tendencií umenia 20. storočia až po súčasnosť 	4
4. Podnety výtvarného umenia /podnety dejín umenia	Stredoveké a gotické umenie <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby • objavovanie nových možností vyjadrovania 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má vedomosti o stredovekom a gotickom umení • chápe dobové a technické podmienky umenia 	4
	Inscenovaná	<ul style="list-style-type: none"> • príprava inscenovanej 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie tvorivo 	

5. Podnety fotografie	fotografia /kresba svetlom, zmeny osvetlenia, vplyv na plasticitu	fotografie <ul style="list-style-type: none"> • oboznámenie sa s možnosťami práce so svetlom a s tieňom • rozvoj fantázie pri práci s materiálmi a textúrami 	narábať so svetlom, priestorom a časom <ul style="list-style-type: none"> • dokáže aranžovať fotografie 	6
6. Podnety filmu a videa	Vzťah obrazu a zvuku vo filme, hudba, hlas a slovo, strih <i>Prierezová téma:</i> Mediálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • objavovať spôsoby, akými môžu komunikovať obrazy a zvuky 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže využiť základy jazyka filmu a videa vo výtvarných činnostiach 	4
7. Podnety architektúry	Urbanizmus /plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina /fantastické priestory <i>Prierezová téma:</i> Environmentálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj kombinačných schopností • rozširovanie poznatkov o štruktúre mesta a formách ich premietania do kompozície sídla kľúčové slovo: sídlo, zóna	<ul style="list-style-type: none"> • žiak pozná zákonitosti architektúry a urbanizmu ako súčasti civilizačného procesu • dokáže výtvarne vnímať a vyjadriť tvarovú a priestorovú skladbu architektúry 	6
8. Podnety dizajnu	Odevný dizajn /časť odevu, doplnok	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj predstavivosti • hľadanie výrazu rôznych materiálov • hľadanie vzťahu oblečeného tela a odevu (skrývanie, zdôrazňovanie telesného tvaru, dopĺňanie...) 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má vedomosti o odevnom dizajne • vie rozlíšiť estetickú a praktickú funkciu odevu • dokáže vytvoriť vlastný návrh 	4

			odevu	
9. Podnety tradičných remesiel	Podnety košíkárstva, pletenie	<ul style="list-style-type: none"> • objavovať nové technické možnosti • získať záujem o tradície ľudového remesla • využiť tradičný postup v aktualizovanej podobe • rozvíjať manuálne zručnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má vedomosti o ľudovej remeselnej tvorbe • dokáže aplikovať vybrané techniky a postupy tradičných remesiel v aktuálnych výtvarných činnostiach 	4
10. Elektronické médiá	<p>Spracovanie a montáž obrazu</p> <p>/vrstvy, filtre, transformácie, farebné variácie</p> <p>/písmo a obraz</p> <p>/alt.: simulovanie vrstiev a filtrov prostredníctvom mechanických a výtvarných prostriedkov</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Mediálna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatniť predstavivosť pri narábaní s obrazom • rozvíjanie zručností pri operáciách s digitálnym obrazom 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže tvorivo používať elektronické médiá – vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho dokáže vyjadriť vlastné nápady a koncepty 	4
11. Podnety hudby a literatúry /synestetické podnety	<p>Farebná hudba</p> <p>/objekt, hudobno-vizuálny nástroj</p> <p>/alt.:zvuková plastika, objekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj fantázie • hľadanie vzťahu medzi hudbou, dizajnom, objektom 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže vo svojom vyjadrovacom procese spracovávať podnety hudby a literatúry 	4
12. Podnety	Podnety prírodopisu	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj fantázie 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak si dokáže 	6

rôznych oblastí poznávania sveta	/prírodné štruktúry <i>Prierezová téma:</i> Environmentálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • objavovanie výtvarných kvalít netradičných pohľadov na prírodu... • hľadanie vzťahu medzi estetickým a funkčným • posilnenie poznatkov z biológie a ich rozšírenie o estetické hľadisko 	uvedomovať možnosti vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy <ul style="list-style-type: none"> • dokáže výtvarne vnímať a zobrazit' prírodniny v obryse, vnútornom členení a farebnosti 	
13. Tradícia a identita /kultúrna krajina	Výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov...)	<ul style="list-style-type: none"> • spoznávať a zamýšľať sa nad tradíciami a súčasným životným štýlom, hľadať kontinuitu a evidovať zmeny, inovovať • rozvíjať fantáziu • porovnávať tradičné a novodobé zvyky, rituály a životný štýl 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže výtvarne spracovávať podnety prostredia, v ktorom žije – poznanie typického vo vlastnom prostredí, jeho porovnanie s inými prostrediami 	4
14. Škola v galérii /galéria v škole	Obraz pre päť zmyslov <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby • objavovanie nových možností vyjadrovania 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak sa dokáže priblížiť a vcítiť do diela prostredníctvom zapojenia a využitia všetkých piatich zmyslov, ktoré okrem zraku v galérii zväčša nevyužívame 	4

--	--	--	--	--

Zdroje:

Priamym zdrojom informácií je odborná literatúra. Nakoľko absentuje učebnica výtvarnej výchovy, sú žiaci nútení sami alebo prostredníctvom učiteľa hľadať informácie v časopisoch, odborných publikáciách, prípadne na internete. Dôležitým zdrojom môžu byť aj filmy o umení a otázkach životného prostredia. Do tejto skupiny patria aj výtvarné reprodukcie. Niektoré slúžia ako stabilná súčasť výzdoby interiérov a chodieb školy. Ostatné získavame postupným zhromažďovaním voľných reprodukcí, fotografií a výstrižkov z časopisov.

Nepriamym zdrojom informácií sú rôzne predmety a súbory predmetov, ktoré slúžia ako modely na hodinách zobrazovania podľa skutočností a na dopĺňanie predstáv pri riešení rôznych úloh na základe fantázie. Drobné predmety, ako sú semená, jadierka a podobne, môžeme používať ako súbory pri objasňovaní dekoratívneho rytmu, ale tiež pri vytváraní štruktúr, pri riešení rôznych kompozičných priestorových zostáv a problémov.

V novej koncepcii vyučovania výtvarnej výchovy používame ako zdroj celú skutočnosť, ktorá je dostupná, esteticky vnímaná a hodnotená. Sú to prírodniny z najbližšieho okolia, krajina a krajinné detaily, umelé predmety v škole i mimo nej, architektúra a podobne. Využiť môžeme aj názorné pomôcky z biológie, fyziky a iných predmetov.

Hodnotenie:

Dôležitou súčasťou vyučovania výtvarnej výchovy je hodnotenie výtvarných prác žiakov ako výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu. Poskytuje spätné informácie o úrovni osvojovania obsahu porovnávaním a hodnotením rozličných výtvarných riešení.

Predmetom hodnotenia vo výtvarnej výchove je jednak samotný výsledok praktickej činnosti žiaka, a jednak podiel jeho osobného úsilia a pracovného vkladu. Preto aj kritériá hodnotenia budú dvojakého druhu:

- výtvarno-estetické kvality budeme určovať na základe zistených výtvarných znakov podľa kritérií, ktoré sa vzťahujú vždy len na práve riešený problém, napríklad ako boli uplatnené kompozičné požiadavky a vzťahy, ako žiak pracoval s výrazovými prostriedkami, či sa mu podarilo vyjadriť obsah alebo myšlienku, aká je úroveň technického spracovania úlohy,
- aby sme mohli určiť a zhodnotiť osobnú účasť žiaka, musíme brať do úvahy tie znaky, ktoré charakterizujú jeho vnútorné predpoklady a schopnosti, napríklad originalita a nápaditosť, fantázia a pôvodnosť, hĺbka prežitia témy a citové zaujatie pri práci, použitie nových prvkov, uplatnenie doterajších vedomostí a poznatkov, prejav tvorivého myslenia, schopnosť syntézy, abstrakcie, zovšeobecňovania a iné.

Metodika hodnotenia na hodine výtvarnej výchovy môže mať viac foriem. V každom prípade je potrebné, aby tak hodnotiaci, ako aj hodnotený vedel, čo sa bude hodnotiť. Ak sa autor práce nedokázal plne a zrozumiteľne vyjadriť výtvarnou formou, musí mať vždy možnosť doplniť svoju výpoveď ešte slovným vyjadrením. Ťažiskom hodnotenia by mal byť dialóg, diskusia, argumentácia. Učiteľ musí dbať na to, aby sa hodnotením vyzdvihlo to, čo je v práci pozitívne, čo môže žiaka povzbudiť k ďalšej tvorivej činnosti, preto uplatňuje viac pochvalu ako kritiku. Pozitívnym hodnotením sa upevňuje dôvera vo vlastné schopnosti a vyvoláva uspokojenie z dosiahnutého výsledku, čím sa posilňuje poznávacía, emocionálna,

motivačná a aktivizačná funkcia hodnotenia. **Žiaci sa na hodinách výtvarnej výchovy neklasifikujú známku.**

2.ročník (1 hodiny týždenne, 33 hodín ročne)

TEMATICKÝ CELOK	TÉMA – OBSAH	CIEĽ	VÝSTUP – spôsobilosti	POČ. HOD.
1. Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	Poriadok a chaos /stabilita a labilita	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomiť si rôzne možnosti usporiadania prvkov v kompozícii • naučiť sa hľadať a dopĺňať zmysel v náhodných kompozíciách 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže vytvoriť rôzne kompozičné variácie usporiadania prvkov na ploche podľa princípov (diagonálne, horizontálne, radiálne) alebo chaoticky 	3
2. Možnosti zobrazovania videného sveta	Zobrazovanie priestoru /perspektíva	<ul style="list-style-type: none"> • pochopiť perspektívne zobrazovanie • pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov a ich vzájomnú mierku • všímať si umiestnenie vecí v priestore, tvorivo reagovať na ne 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže zobraziť architektonický priestor (interiér alebo exteriér) • vie konštruovať perspektívu • vie modelovať priestor kresliarskymi prostriedkami 	3
3. Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Dada, neodada Akčné umenie <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie atmosféry a doby dadaizmu • základné pochopenie zmyslu pop-artu a nového realizmu • organizovanie vlastnej činnosti z hľadiska jej estetického a významového prežívania 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže spracovávať civilizačný odpadový materiál, reklamy, časti výrobkov (ready-made) a tvoriť z nich nové súvislosti (tvar, význam) vo forme obrazu alebo objektu • vie pripraviť individuálne alebo kolektívne uskutočnenie akcie (happening alebo 	2

			performancia) v prostredí (interiér, exteriér)	
4. Podnety výtvarného umenia /podnety dejín umenia	Renesančné umenie <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby • hľadanie vzťahov medzi prírodou, technikou a umením • uvedomenie si kompozície prvkov v priestore, na ploche 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má vedomosti o renesančnom umení • chápe dobové a technické podmienky umenia 	2
5. Podnety fotografie	Fotografická reportáž /spájanie obrazov – tvorba deja <i>Prierezová téma:</i> Mediálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie výrazových prostriedkov fotografickej reportáže 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak chápe zásady reportáže • vie technicky zvládnuť prvky reportážneho jazyka: výsek kompozície, čas – ostrosť, sled záberov • vie doplniť reportáž textom 	3
6. Podnety filmu a videa	Scenár /literárna príprava filmu a videa <i>Prierezová téma:</i> Mediálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pochopiť nevyhnutnosť rozpracovania námetu a scenára ako prvého štádia prípravy filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak chápe funkciu scenára - literárnej prípravy filmu • vie načrtnúť/napísať krátky námet a rozpracovať ho 	2
7. Podnety architektúry	Typ, funkcia a výraz /vzhľad stavby	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj kombinačných schopností a kauzálneho myslenia • úvod do logických súvislostí medzi funkciou, tvarom, materiálom, farbou 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže navrhnuť rôzne typy stavieb • vie uvažovať o ich funkciách a hľadať optimálnu kompozíciu, tvar, farbu – výraz danej stavby 	3

			<ul style="list-style-type: none"> • vie vymyslieť a navrhnuť hybridné typy stavieb 	
8. Podnety dizajnu	Dizajn výrobku /návrh úžitkového predmetu	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjanie inovatívneho myslenia • fantastické a „patafyzické“ nápady 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má vedomosti o priemyselnom dizajne • dokáže navrhnuť úžitkový predmet • vie uvažovať o tvare vo vzťahu k funkčnosti i vizuálnej zaujímavosti 	2
9. Podnety tradičných remesiel	Podnety krajčírstva /alt.: podnety čipkárstva	<ul style="list-style-type: none"> • poznávať tradičné spôsoby remeselnej výroby • objavovať technické možnosti – využiť tradičný postup v aktualizovanej podobe • rozvíjať manuálne zručnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže aplikovať vybrané techniky a postupy tradičných remesiel v aktuálnych výtvarných činnostiach • dokáže navrhnuť a vytvoriť objekt z kusov látky /alt.: dokáže vytvoriť textilný šperk 	2
10. Elektronické médiá	Morfing / transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom softveru /alt.: transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom rozkresby, princípy morfingu	<ul style="list-style-type: none"> • objavovanie možností morfingu • porovnávanie zmien výrazu • oboznámenie sa so zásadami morfingu 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak vie narábať s morfovacím programom • vie vykonať morfing jedného tvaru na iný, morfing tváre, morfing zobrazenia človeka a zvieratá /alt.: vie prevádzať morfing v niekoľkých fázach v médiu kresby 	2

<p>11. Podnety</p> <p>hudby a literatúry /synestetické podnety</p>	<p>Vizuálna poézia /pokus o recitáciu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrovanie synestetických vzťahov, rozvoj synestetického predstavitelstva • poznávanie symbolického vzťahu medzi výtvarnými a akustickými kvalitami hlásky, slova • hľadanie vzťahov medzi zvukom a predmetom, vlastná interpretácia významu založená na subjektívnych evokáciách • rozvíjanie schopnosti improvizovať 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže tvoriť princípom náhody (automatizmu) alebo kombinatorickými metódami slovné novotvary, slovné hračky, prešmyčky a vyjadriť ich typograficky hrou s typmi, veľkosťami, farbou, textúrou a umiestňovaním písma • vie nahradiť slová grafickými znakmi, obrazmi alebo predmetmi • vie experimentovať so zvukovou a optickou stránkou poézie 	<p>2</p>
<p>12. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta</p>	<p>Telo človeka, zvieratá</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Environmentálna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objavovanie výtvarných kvalít netradičných pohľadov na ľudské a zvieracie telo • rozvoj fantázie • posilnenie poznatkov z biológie a ich rozšírenie o estetické hľadisko 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak si dokáže uvedomovať možnosti vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy • dokáže výtvarne vnímať a zobraziť ľudské a zvieracie telo v obryse, vnútornom členení a farebnosti • s uplatnením vlastnej fantázie dokáže vytvoriť reliéf alebo objekt z rôznych materiálov 	<p>3</p>
<p>13. Tradícia a identita /kultúrna krajina</p>	<p>Rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou formou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spoznávanie a aktívne spracovávanie mikrohistórie • rozvíjanie fantázie • posilňovanie identity a tolerance 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže výtvarne spracovať kroniku obce, mesta, komunity • vie zaznamenávať, transformovať 	<p>2</p>

			a vymýšľať legendy <ul style="list-style-type: none"> • vie ich porovnávať s príbehmi iných regiónov, kultúr 	
14. Škola v galérii /galéria v škole	Slovo a obraz	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti interpretovať • schopnosť budovať a vedieť si obhájiť vlastný názor, postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže uvažovať o vzťahu slova a obrazu • vie slovne interpretovať dielo 	2

Zdroje:

Priamym zdrojom informácií je odborná literatúra. Nakoľko absentuje učebnica výtvarnej výchovy, sú žiaci nútení sami alebo prostredníctvom učiteľa hľadať informácie v časopisoch, odborných publikáciách, prípadne na internete. Dôležitým zdrojom môžu byť aj filmy o umení a otázkach životného prostredia. Do tejto skupiny patria aj výtvarné reprodukcie. Niektoré slúžia ako stabilná súčasť výzdoby interiérov a chodieb školy. Ostatné získavame postupným zhromažďovaním voľných reprodukcí, fotografií a výstrižkov z časopisov.

Nepriamym zdrojom informácií sú rôzne predmety a súbory predmetov, ktoré slúžia ako modely na hodinách zobrazovania podľa skutočnosti a na dopĺňanie predstáv pri riešení rôznych úloh na základe fantázie. Drobné predmety, ako sú semená, jadierka a podobne, môžeme používať ako súbory pri objasňovaní dekoratívneho rytmu, ale tiež pri vytváraní štruktúr, pri riešení rôznych kompozičných priestorových zostáv a problémov.

V novej koncepcii vyučovania výtvarnej výchovy používame ako zdroj celú skutočnosť, ktorá je dostupná, esteticky vnímaná a hodnotená. Sú to prírodniny z najbližšieho okolia, krajina a krajinné detaily, umelé predmety v škole i mimo nej, architektúra a podobne. Využiť môžeme aj názorné pomôcky z biológie, fyziky a iných predmetov.

Hodnotenie:

Dôležitou súčasťou vyučovania výtvarnej výchovy je hodnotenie výtvarných prác žiakov ako výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu. Poskytuje spätné informácie o úrovni osvojovania obsahu porovnávaním a hodnotením rozličných výtvarných riešení.

Predmetom hodnotenia vo výtvarnej výchove je jednak samotný výsledok praktickej činnosti žiaka, a jednak podiel jeho osobného úsilia a pracovného vkladu. Preto aj kritériá hodnotenia budú dvojakého druhu:

– výtvarno-estetické kvality budeme určovať na základe zistených výtvarných znakov podľa kritérií, ktoré sa vzťahujú vždy len na práve riešený problém, napríklad ako boli uplatnené kompozičné požiadavky a vzťahy, ako žiak pracoval s výrazovými prostriedkami, či sa mu podarilo vyjadriť obsah alebo myšlienku, aká je úroveň technického spracovania úlohy,

– aby sme mohli určiť a zhodnotiť osobnú účasť žiaka, musíme brať do úvahy tie znaky, ktoré charakterizujú jeho vnútorné predpoklady a schopnosti, napríklad originalita a nápaditosť, fantázia a pôvodnosť, hĺbka prežitia témy a citové zaujatie pri práci, použitie nových prvkov, uplatnenie doterajších vedomostí a poznatkov, prejav tvorivého myslenia, schopnosť syntézy, abstrakcie, zovšeobecňovania a iné.

Metodika hodnotenia na hodine výtvarnej výchovy môže mať viac foriem. V každom prípade je potrebné, aby tak hodnotiaci, ako aj hodnotený vedel, čo sa bude hodnotiť. Ak sa autor práce nedokázal plne a zrozumiteľne vyjadriť výtvarnou formou, musí mať vždy možnosť doplniť svoju výpoveď ešte slovným vyjadrením. Ťažiskom hodnotenia by mal byť dialóg, diskusia, argumentácia. Učiteľ musí dbať na to, aby sa hodnotením vyzdvihlo to, čo je v práci pozitívne, čo môže žiaka povzbudiť k ďalšej tvorivej činnosti, preto uplatňuje viac pochvalu ako kritiku. Pozitívnym hodnotením sa upevňuje dôvera vo vlastné schopnosti a vyvoláva uspokojenie z dosiahnutého výsledku, čím sa posilňuje poznávacia, emocionálna, motivačná a aktivizačná funkcia hodnotenia. **Žiaci sa na hodinách výtvarnej výchovy klasifikujú známkou.**

Učebné osnovy pre predmet

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu:

Základom obsahu hudobnej výchovy je hudobné umenie, neustály kontakt žiakov so znejúcou hudbou, podnecujúcou estetický zážitok a prehĺbenie poznatkov a skúseností žiakov získaných sústavou hudobných činností.

Žiaci si osvoja piesne, skladby na počúvanie a hudobno-pohybové prejavy funkčne zvolenými hudobnými činnosťami. Na jednotlivých činnostiach sa žiaci podieľajú diferencovane podľa svojich záujmov a schopností. Tým sa umožňuje všetkým žiakom plnohodnotne sa zapojiť do hudobnovýchovného procesu. Spevácke činnosti však treba usmerňovať aj z hľadiska fyziologických podmienok (mutácie).

Zvolené témy učiva a ich celky slúžia ako účinný zdroj motivácie záujmu žiakov o prácu s piesňovým a hudobným materiálom.

Organizačné vymedzenie:

Predmet hudobná výchova je do vyučovania v prvej osemročnej triede gymnázia zaradený s dotáciou 1 hodina. Na hodinách sa využívajú doplnkové materiály, posluchové materiály dostupné online.

Ciele:

Hudobná výchova má kultúrno-estetický charakter. Prispieva k harmonickému rozvoju osobnosti dieťaťa, umožňuje mu tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať umenie.

Pôsobenie hudobnej výchovy sa uskutočňuje v aktívnych a tvorivých estetických prístupoch detí k hudbe, najmä v ich speváckych, inštrumentálnych, pohybových činnostiach a pri počúvaní hudby s dôrazom na estetický zážitok.

Činnostný a tematický základ učiva hudobnej výchovy podnecuje spájanie hudby s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami a s vlastným pohybovým prejavom. Rozvíja vzťahy k iným druhom umenia, ku kultúre iných národov, k histórii, ku kultúrnemu životu umenia a rozvíja jeho vkusovú orientáciu.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

Jedným z prioritných zámerov nových vzdelávacích programov je, aby sa výchova a vzdelávanie realizovalo na základe harmonizovaných učebných osnov vyučovacích predmetov. Veľmi dôležité a potrebné je dosiahnuť, aby dobre vedená hudobná výchova participovala na dosiahnutí kľúčových kompetencií žiakov sekundárneho vzdelávania..

Úlohou predmetu je rozvíjať **kľúčové kompetencie** tak, aby sa:

- formoval a rozvíjal emocionálny svet žiakov - **Hudba minulosti a súčasnosti**
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole, rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vchovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom - **Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov**

- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
- hudobná výchova participuje na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej, komunikačnej kompetencie.

Pedagogické stratégie –metódy a formy:

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov:

- Skupinové, projektové, návštevy hudobných podujatí
- Zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy – ***Hudba minulosti a súčasnosti***
- Dialóg a diskusia – ***Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov***
- Metódy hrania rol
- Špecifické metódy: intonačná s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní
- Riadené objavovanie hudby
- Informačnoreceptívna metóda
- Improvizácia

Prierezové témy:

V predmete HV sú realizované nasledujúce prierezové témy a ich tematické okruhy:

Osobnostný a sociálny rozvoj – pri projektoch, skupinovej práci

- Komunikácia
- Kreativita
- Sebarealizácia a sebaorganizácia

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova – pri poznávaní kultúrnych zvyklostí iných krajín

- Kultúrna diferencia
- Multikulturalita

Environmentálna výchova – pri diskusiách, projektoch, pri čítaní na danú tému

- Ľudské aktivity a problematika životného prostredia

Výchova k mysleniu v európskych a globálnych súvislostiach

- Európa a svet nás zaujímajú

- Objavujeme Európu a svet

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

1.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosti	Počet hodín
Hudba minulosti a súčasnosti	Ľudové a umelé piesne podľa tematického zamerania, vokálne skladby minulosti a súčasnosti primerané schopnostiam žiakov	<ul style="list-style-type: none"> • poznávanie a porovnávanie ľudových a umelých piesní minulosti a súčasnosti • zdokonaľovanie speváckeho prejavu • rozvoj tonálneho a harmonického cítenia • vytváranie inštrumentálnych sprievodov k piesňam, • jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch „podporiť“ charakter, zmeny nálady, zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak pozná vybrané ľudové a umelé piesne minulosti a súčasnosti • dokáže vnímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela • vo vokálnom prejave sa žiak opiera o zvládnuté základné zručnosti a návyky v hlasovej technike, o prvky uvedomelej intonácie a o harmonické cítenie • žiak dokáže hrať a improvizovať na detských hudobných nástrojoch 	5
	Skupinový hudobno-pohybový prejav vyjadrujúci hudobný výraz počúvanej piesne či skladby	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjadrenie charakteru počúvanej piesne • vyjadrenie hudobného výrazu a nálady hudobnej skladby – improvizácia, pantomíma, tanečné kroky 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže využívať vhodné hudobno-pohybové prvky v počúvaných skladbách a predviesť jednoduché pohybové stvárnenie hudby 	4
	Diela našich i svetových autorov rôznych slohových období primerané stupňu hudobného rozvoja žiakov	<ul style="list-style-type: none"> • zoznámenie s typickými skladbami jednotlivých umeleckých epoch • osvojenie základných poznatkov o živote a diele autorov počúvaných skladieb 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak jednoducho a stručne charakterizuje hudobné slohy a žánre • dokáže zaradiť počúvanú hudbu do jednotlivých umeleckých slohov 	5

			<ul style="list-style-type: none"> • pozná vybrané hudobné diela a ich autorov 	
	Interpretácia sólových skladieb zodpovedajúcich tematickému zameraniu (využitie žiakov navštevujúcich ZUŠ)	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrenie vlastného chápania a cítenia hudobného výrazu osvojovanej piesne 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak je schopný vyjadriť spevom a inštrumentálne hudobnú myšlienku • pri počúvaní hudobných prejavov spolužiakov dokáže hodnotiť ich správnu interpretáciu, kvalitu sprievodu či nápaditosť hudobnej myšlienky 	3
Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov	Ľudové a umelé piesne rôznych národov s primeranou tematikou	<ul style="list-style-type: none"> • poznávanie a porovnávanie ľudových a umelých piesní rôznych národov • v oblasti speváckeho a nástrojového prejavu a estetického prežívania hudby nadviazať na ciele predchádzajúceho tematického celku • spievanie jednohlasné, dvojhlasné i s prvkami trojhlasu, zvýraznenie jednotlivých hlasov 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak pozná vybrané ľudové a umelé piesne rôznych národov • rešpektuje a váži si nielen vlastnú kultúru, ale aj kultúru iných národov • žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky piesne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné, dvojhlasné, príp. trojhlasné piesne ľudové aj umelé 	6
	Folklórny hudobno-pohybový prejav	<ul style="list-style-type: none"> • synchronizácia pohybu s hudbou • rozvoj rytmického cítenia • pohybové vyjadrenie hudobného výrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak si dokáže pohybom osvojiť jednoduchú choreografiu tanca niektorého národa 	4
	Skladby výstižne charakterizujúce hudbu jednotlivých národov	<ul style="list-style-type: none"> • zoznámenie s typickými a najzávažnejšími skladbami jednotlivých národov 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak pozná vybrané skladby výstižne charakterizujúce hudbu jednotlivých národov a ich autorov 	6

Zdroje: Učebnica hudobnej výchovy pre 6. ročník ZŠ, CD, internet

Hodnotenie:

Hodnotenie hudobnej výchovy je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos hudobnej výchovy k vzdelanostnému rastu a formovaniu osobnosti žiaka. Charakter hudobnej výchovy vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k hudbe, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho estetické úsudky, snahu vzdelávať sa v hudbe a zlepšovať svoje hudobné prejavy.

Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Napriek tomu citlivé rozlíšenie, pomenovanie a uznanie úrovne hudobných činností a vedomostí je pre žiaka a jeho osobnostný vývoj veľmi dôležité.

Dôležitá je motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri menej nadaných žiakoch. Preto učiteľ musí brať ohľad na predpoklady, ambície, vkus a predchádzajúce výkony žiaka, teda brať do úvahy aj komparačnú funkciu hodnotenia, správne odhadnúť pomer danosti, snahy a záujmu o hudbu a hudobnú výchovu, až potom úroveň hudobných činností a vedomostí. Teda aktuálny výkon žiaka hodnotíme vzhľadom na jeho možnosti.

Ťažiskovou formou je slovné hodnotenie výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania. Učiteľ musí dbať na to, aby sa hodnotením vyzdvihlo to, čo je pozitívne, čo môže žiaka povzbudiť, preto uplatňuje viac pochvalu ako kritiku. Pozitívnym hodnotením sa upevňuje dôvera vo vlastné schopnosti a vyvoláva uspokojenie z dosiahnutého výsledku, čím sa posilňuje poznávací, emocionálny, motivačný a aktivizačný funkcia hodnotenia. Z tohto dôvodu žiakov na hodinách hudobnej výchovy **neklasifikujeme známku**, ale slovné: **absolvoval** – neabsolvoval.

2.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Hudobné prechádzky storočiami	Opakovanie učiva z PRIMY	Upevniť vedomosti z predchádzajúceho ročníka Zaspievať ..Ej padá, padá rosička	Žiak - Aplikuje vedomosti z predchádzajúceho ročníka - Zaspieva pieseň „Ej, padá, padá, rosička“	16
	Návraty do minulosti - úvod	Uvedomiť si prepojenie hudby rôznych období	Žiak - Zoradí jednotlivé hudobné štýly podľa časového zaradenia	
	Prvý návrat – pravek, stredovek	Charakterizovať stredovekú hudbu, hudba kráľovských dvorov, význam gregoriánskeho chorálu	Žiak - Hovorí o stredovekej hudbe - Definuje pojmy trubadúr, truvé, gregoriánsky chorál	
	Druhý návrat - barok	Rozoznať znaky barokovej hudby, poznať významných predstaviteľov a ich najvýznamnejšie diela (Bach, Vivaldi, Händel)	Žiak - Zhromaždí znaky baroku - Informuje o predstaviteľoch baroku a ich dielach	
	Tretí návrat - klasicizmus	Uviesť príklady na klasicizmus, spoznať	Žiak - Charakterizuje	

		rozmanitosť a bohatosť J. Haydna, W.A. Mozarta, L. van Beethovena	klasicizmus - Pozná diela Mozarta, Händla a Beethovena	
	Hudobníci rôznych dôb	Poznať postavenie muzikantov v rôznych obdobiach	Žiak - Priradí muzikanta do obdobia: barok – Bach, Vivaldi, Händel, romantizmus a súčasnosť: Schumann, F. Schubert, F.M. Bartholdy, C.M. Weber, F. Chopin, N. Paganini, G. Verdi, P. Dvorský	
	Hudobné nástroje rôznych dôb	Zhromaždiť informácie o hudobných nástrojoch v rôznych obdobiach	Žiak - Informuje o vývoji rôznych hudobných nástrojov v rôznych obdobiach – lutna, organ, klarinet, husle, klavír	
	Zakladatelia modernej slovenskej hudby	Oboznámiť sa so vznikom modernej slovenskej hudby, porovnať slovenskú hudbu s európskou, spoznať hlavných predstaviteľov modernej slovenskej hudby – A. Moyzes, J. Cikker, E. Suchoň	Žiak - Analyzuje vznik modernej slovenskej hudby - Porovná slovenskú hudbu s európskou - Zhromaždí údaje o najvýznamnejších predstaviteľoch slovenskej hudby	
	Hudobní skladatelia 20. storočia	Poznať najvýznamnejších predstaviteľov 20. Storočia (C. Orff, Benjamin Britten, George Gerschwin. Šostakovič, A. weber, Béla Bartók, Stravinskij, Prokofiev	Žiak - Informuje o najvýznamnejších predstaviteľoch hudby 20. storočia	
Populárna hudba	A. Moyzes, J. Cikker, E. Suchoň	Hovoriť o najvýznamnejších predstaviteľoch hudby 20. Stor. a ich najznámejších dielach	Žiak - Predstaviť najvýznamnejších predstaviteľov slovenskej hudby 20. Stor. a ich diela	13
	Vývoj populárnej hudby	Charakterizovať populárnu hudbu, znaky, žánre	Žiak - Hovorí o znakoch populárnej hudby - Vymenuje jej žánre	

			a druhy	
	Vznik a vývoj džezu, predstavitelia džezu	Definovať džez, uviesť príklad na predstaviť džezu	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Vysvetlí pojem džez - Vymenuje predstaviť džezu 	
	Spirituály a ragtime	Poznať pojmy spirituál, ragtime, zaspievať spirituál Kumbaya	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Rozozná pojmy spirituál a ragtime - Pokúsi sa zaspievať spirituál „Kumbaya“ 	
	Zaspievajme si	Naučiť sa piesne: Žalo dievča, Horela lipka, Pod horou ovos drobný	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Reprodukuje piesne Žalo dievča, Horela lipka, Pod horou ovos drobný 	
	Džez na Slovensku Hudobné zábavné divadlo - opereta	Vymenovať predstaviť džezu na Slovensku – P. Lipa, hovoriť o Bratislavských džezových dňoch Charakterizovať operetu, jej hlavné znaky, poznať najznámejšie operety	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Zoradí predstaviť džezu na Slovensku - Informuje o Bratislavských džezových dňoch - Definuje pojem opereta a určí jej hlavné znaky - Vymenuje najznámejšie operaty 	
	Muzikál	Definovať pojem muzikál, vymenovať jej základné znaky, poznať slávne svetové muzikály	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje muzikál, jeho hlavné znaky - Uvedie príklady slávnych svetových muzikálov West side Story, Jesus Christ Superstar, Cats,... 	
	Rock and roll	Charakterizovať pojem rock and roll, jeho znaky, hudobné nástroje, určiť jeho hlavných predstaviť – E. Presley	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Definuje pojem rock and roll, určí jeho znaky - Informuje o hlavnom predstaviť – E. Presley 	
Hudba na pomedzí	The Beatles	Poznať skupinu The Beatles, ich tvorbu, spievať pieseň Let it be a iné	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Zhromaždí informácie o skupine The Beatles - Zapojí sa spevom do piesne Let it be 	4
	Miroslav Žbirka	Poznať predstaviť slovenskej populárnej hudby (Modus, Žbirka,	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - Priradí predstaviť 	

	Elán	Gombitová, Elán,...)	slovenskej populárnej hudby - Zaspieva niektoré známe piesne slovenských predstaviteľov: M.Žbirka – V slepých uličkách,...	
	Country a western hudba Muzikál „Rebelové“	Charakterizovať country hudbu, jej znaky Poznať piesne z muzikálu „Rebelové“	Žiak - Určí znaky country hudby - Pokúsi sa zaspievať pieseň Pátá	
	Hudba k filmom Hudba na internete	Chápať význam hudby vo filme, poznať pojem nemý film, zaspievať populárnu pieseň podľa vlastného výberu	Žiak - Hovorí o význame hudby vo filme - Definuje pojem nemý film - Pokúsi sa zaspievať pieseň podľa vlastného výberu - Vyhľadá na internete obľúbenú pieseň, skladbu, text piesne	

Zdroje :

Učebnica hudobnej výchovy pre daný ročník, CD, internet

Hodnotenie:

Hodnotenie hudobnej výchovy je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos hudobnej výchovy k vzdelanostnému rastu a formovaniu osobnosti žiaka. Charakter hudobnej výchovy vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k hudbe, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho estetické úsudky, snahu vzdelávať sa v hudbe a zlepšovať svoje hudobné prejavy.

Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Napriek tomu citlivé rozlíšenie, pomenovanie a uznanie úrovne hudobných činností a vedomostí je pre žiaka a jeho osobnostný vývoj veľmi dôležité.

Dôležitá je motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri menej nadaných žiakoch. Preto učiteľ musí brať ohľad na predpoklady, ambície, vkus a predchádzajúce výkony žiaka, teda brať do úvahy aj komparačnú funkciu hodnotenia, správne odhadnúť pomer danosti, snahy a záujmu o hudbu a hudobnú výchovu, až potom úroveň hudobných činností a vedomostí. Teda aktuálny výkon žiaka hodnotíme vzhľadom na jeho možnosti.

Ťažiskovou formou je slovné hodnotenie výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania. Učiteľ musí dbať na to, aby sa hodnotením vyzdvihlo to, čo je pozitívne, čo môže žiaka povzbudiť, preto uplatňuje viac pochvalu ako kritiku. Pozitívnym hodnotením sa

upevňuje dôvera vo vlastné schopnosti a vyvoláva uspokojenie z dosiahnutého výsledku, čím sa posilňuje poznávací, emocionálny, motivačný a aktivizačný funkcia hodnotenia. Z tohto dôvodu žiakov na hodinách hudobnej výchovy **neklasifikujeme známku**, ale slovné: **absolvoval** – neabsolvoval.

Učebné osnovy pre predmet

UMENIE A KULTÚRA

Charakteristika predmetu:

Predmet **umenie a kultúra** integrálne spája percepciu globálnych javov života s hlavnými umeleckými druhmi, svetom kultúry, životným štýlom. Rozvíja tvorivé myslenie zručnosti a návyky žiakov, formuje ich vlastné názory a hodnotové postoje.

Koncepcia predmetu predpokladá uplatňovanie zážitkových metód edukácie, kreatívne chápanie umenia, mimoumeleckého estetického a širšej kultúrnej aktivity človeka. Prostredníctvom zážitkových a skúsenostných metód vyučovania (projekčné metódy, dramatická výchova, priama skúsenosť atď.) sa snaží motivovať žiakov, rozvíjať a kultivovať ich osobnosť. Zámer aktívnej formy vnímania umeleckého diela smeruje k praktickej činnosti spojenej s poznávaním vyjadrovacích prostriedkov, reči umenia. Spoločné témy, námety, procesy, analógie a špecifiká vo vyjadrovacích prostriedkoch ... budú obsahom interpretácie rôznych druhov umení ako realizácia polyestetického výchovy.

Poznanie estetických pojmov a estetických názorov v paralele dejín umenia a kultúry bude záverečnou syntézou vedomostí a zručností maturanta gymnázia.

Organizačné vymedzenie:

Vyučovacia predmet Umenie a kultúra je zaradený do vyučovania v osemročnom gymnáziu s dotáciou po jednej hodine v 5. a 6. ročníku.

Ciele:

Hlavným cieľom predmetu Umenie a kultúra je teda rozvoj socio-afektívnych schopností žiaka, jeho postojov, hodnotových orientácií a kritického vnímania kultúry. Predmet sa orientuje aj na rozvoj psycho-motorických schopností žiaka, na jeho samostatné tvorivé vyjadrovanie obsahov psychiky, ako aj na rozvoj kognitívnych schopností žiaka v poznávaní kultúry súčasnosti a minulosti.

Čiastkovými cieľmi učebného predmetu sú:

- rozvoj žiakovej kultúrnej identity,
- rozvoj kultúrno-historického povedomia,
- rozvoj schopnosti porozumieť iným kultúram,
- rozvoj schopnosti rešpektovať a tolerovať hodnoty iných ľudí a kultúr,
- rozvoj schopnosti vnímať rôzne vyjadrovacie prostriedky, médiá a tendencie, ktoré v kultúre a v umeniach existujú,
- rozvoj schopnosti vyjadrovať sa na úrovni doby a na úrovni svojich optimálnych schopností s pomocou nástrojov, ktoré žiakovi kultúra ponúka,
- rozvoj kultivovanej vizuálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti,
- rozvoj schopnosti kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií). prostredníctvom rôznych médií, vrátane hudobných umení, scénických umení, písaného

a hovoreného slova, architektúry, výtvarných prostriedkov a elektronických médií. (hudobných, výtvarných, dramatických umení, multimédií, literatúry a hovoreného slova, dizajnu a architektúry).

Predmet podporuje aj zodpovedné a samostatné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram, k tradičným hodnotám vlastnej kultúry, podnecuje kritické myslenie vo vzťahu k mediálnej ponuke a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa tu žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

Predmet rozvíja vo viacerých témach tak osobnostné kompetencie, ako aj kognitívne kompetencie, komunikačné kompetencie a občianske kompetencie. Pretože žiak je komplexnou osobnosťou a nie je možné rozvíjať jeho kompetencie izolovane, niektoré kompetencie sa rozvíjajú cez viaceré témy. Predmet vedie žiakov k tomu, aby vnímali kultúrne artefakty, kultúrne prejavy a umelecké diela v ich mnohostrannosti ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

Kultúrne kompetencie (kultúrna gramotnosť):

Vo väzbe na kľúčové kompetencie možno vyčleniť tieto hlavné kultúrne kompetencie, ktoré rozvíja predmet Umenie a kultúra:

- Povedomie **kultúrnej identity**,
- rešpekt a tolerancia k hodnotám iných kultúr, základné **interkultúrne kompetencie** pre komunikáciu s príslušníkmi iných kultúr,
- pochopenie významu **estetických** faktorov, estetickej činnosti a **umenia** v živote človeka a spoločnosti,
- rozlišovanie hlavných **umeleckých druhov**, reflexia svojich estetických **zážitkov**,
- kultivovaná vizuálna, akustická, jazyková a pohybová **gramotnosť**, schopnosť kreatívneho **vyjadrovanie** myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií,
- práca s **informáciami** o významných umeleckých dielach a tendenciách z európskej tradície, a informáciami o typických dielach vybraných iných kultúrnych tradícií,
- porozumenie **súčasnej** umeleckej a kultúrnej tvorbe,
- kultúrna **komunikácia**,
- zodpovedné **postoje** a kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám.

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Aby učiaci sa pochopil, ktoré metódy sú pre jeho učenie najefektívnejšie, musí mať možnosť stretávať sa čo s najväčším množstvom interaktívnych metód a klásť si otázky, ktoré mu objasnia procesúalnu stránku učenia sa.

- participatívne metódy

- **dialóg a diskusia** – kultúrna tradícia, komunikácia, elektronické média

- **situačné (prípadové) metódy**- Komunikácia, kultúrna tradícia,

- **inscenačné metódy (metódy hrania role-play)**- Človek v spoločnosti-komunikácia, elektronické média

- **brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov)**- kultúrna tradícia, komunikácia, elektronické média

- kognitívne metódy- Kino, Človek v spoločnosti, Doprava

- zážitkové metódy- Cestovanie, Doprava, kino

- skúsenostné metódy- Doprava, kino, Človek v spoločnosti

Metódy:

- **zážitkové učenie** – Kultúra tela, zmysel športu

- **rozhovor** – Historická kultúra a súčasnosť

- **dramatizácia** – Životný štýl, móda

- **dialóg** – Kultúra a kultúrne tradície

- **diskusia** – Životný štýl, móda

- **nastolenie problému** – Kultúra tela, zmysel športu

- **modelové situácie** – Populárna masová kultúra

- **práca s textom** – Kultúra a kultúrne tradície

- **využitie IKT** – Základné vyjadrovacie prostriedky hlavných umeleckých druhov

Formy:

- skupinová práca

- individuálna práca

Prierezové témy:

V predmete umenie a kultúra sú zaradené nasledovné prierezové témy: multikultúrna výchova a mediálna výchova.

5. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
1. Svet kultúry, vizuálne, zvukové, pohybové, priestorové znaky a činnosti človeka	Kultúrna tradícia: kultúrne povedomie a identita, tvorba kultúrnej tradície.	Poznať historické pamiatky v regióne, produkty tradičných remesiel, zvyky. Vedieť sa orientovať v literatúre o pamiatkach.	Žiak vie spracovať a prezentovať danú tému. Diskutovať, vymieňať skúsenosti.	3
	Vnímanie a experimenty s každodennou kultúrou, s každodennými predmetmi okolo nás	Uvedomiť si stratégiu a psychológiu pôsobenia reklamy. Poznať rôzne žánre videoklipov (multimediálny, reklamný, sebaaprezenačný...). Porovnať a interpretovať kultúrne súvislosti.	Žiak dokáže zhotoviť logo a reklamný pútač, slogan na konkrétnu akciu. Dokáže obsahovo analyzovať scenár reklamnej kampane. Vytvorí a prezentovať „životné príbehy „ jednotlivých predmetov	5
2. Základné vyjadrovacie prostriedky hlavných umeleckých druhov	Vyjadrovacie prostriedky každodennej činnosti žiaka .	Uvedomiť si vplyv verbálnej a neverbálnej komunikácie.	Žiak vytvorí vlastný príbeh, napísanie scenára, dramaturgické spracovanie, zapojenie hudby. Telový dizajn, maska, kostým.	2
	Vyjadrovacie prostriedky kultúry okolo nás	Vnímanie jednotlivých typov kultúr (vizuálna, auditívna, slovesná a pod.)	Žiak spracuje návrh na zmenu priestorov. Spracovanie vlastného textu s možnosťou dramatizácie, zhudobnenia, ilustrácie, spracovanie kolážou a pod.	2
	Odlišnosť každodenných	Rozlišovať všednosť	Žiaci pracujú skupinovo na základe individuálnych	2

	a umeleckých vyjadrovacích prostriedkov	a slávnosť.	návrhov. Plánovanie výstavy. Inštalácia foto alebo videodokumentácie, diskusia a vzájomné hodnotenie.	
3. Historická kultúra a súčasnosť	Kultúra okolo nás.	Identifikovať masovú, populárnu, klasickú, národnú kultúru, kultúrnu tradíciu, svetové kultúrne dedičstvo.	Žiak dokáže porovnávať žánre, výrazových polôh a posolstiev vybraných artefaktov, javov. Diskusia tradícia vs. súčasnosť.	2
	Kultúra ako ľudská aktivita, ako estetická hodnota.	Vnímať estetickú kvalitu predmetov. Rozlišovať „kultúrne“ a „nekultúrne“.	Žiak analyzuje a interpretuje rôzne relácie v TV, pôsobenie obrazov v rôznom prostredí, pôsobenie dizajnu a architektúry.	4
4. Životný štýl. Móda	Komunikácia gestom, mimikou, oblečením. Funkcie oblečenia	Prezentovať rôzne módné kreácie, body art, líčenie, masky, vizáž, tetovanie, pirsing. Telový dizajn prírodných národov.	Žiak vytvorí návrhy telového dizajnu a oblečenia pre rôzne hudobné žánre, spoločenské role a pod.	2
	Kultúra životného štýlu.	Analyzovať ukážky z rôznych filmov, z literárnych diel, z výtvarných diel a pod. kde komunikujú dve a viac osôb.	Žiak vedie diskusiu o ukážkach a tvorbe vlastných modelových situácií.	2
5. Kultúra tela, zmysel športu.		Poznať kalokagatiu	Žiak vytvorí mediálnu prezentáciu športovej udalosti. Projekt vlastného zdravého životného štýlu.	2
6. Populárna masová kultúra. Elektronické médiá	Populárna kultúra.	Poznať princípy populárnej kultúry. Zameranie na silný zážitok, orientácia na konkrétne sociálne skupiny. Diferencovanosť hodnôt a zážitkov.	Žiaci realizujú triednu show – nácvik, prezentácia, propagácia, dokumentácia.	2
	Masová kultúra.	Zorientovať sa v tendencii	Žiak vytvorí suvenír z vlastného regiónu. Diskusia	3

		nadbiehať masovému vkusu. Poznať trh s kultúrou, rozlišovať gýč a brak.	k tvorbe vlastného hodnotového postoja.	
	Elektronické médiá.	analyzovať rôzne webové stránky, logá a pod.	Žiak vie vytvoriť elektronický fotoalbum, hudobný album, vlastné portfólio.	2

Zdroje :

Učebnica Umenie a kultúra pre 1. ročník SŠ, odborná literatúra, internet

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z METODICKÉHO USMERNENIA.

Pri klasifikácii sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- aktívny vzťah k predmetu
- využívanie osobnostných predpokladov
- autenticnosť, kreativita a originalita pri riešení úloh
- nachádzanie a používanie medzipredmetových vzťahov a súvislostí
- záujem a snaha o zlepšovanie
- schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastný názor
- schopnosť vyhľadávať informácie, ich spracovanie a primeraná prezentácia, v prípade potreby aj prostriedkami IKT
- schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne i v skupine

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, samostatný, využíva naplno svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autenticnosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o neustále zlepšovanie sa. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť a obhájiť svoj vlastný názor.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autenticnosti, kreativity a originality. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu zlepšovať sa. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autenticnosti, kreativity a originality. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Menej sa snaží zlepšovať. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autenticnosť, kreativitu a originalitu. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže

aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje veľmi nízku snahu o svoje zlepšenie. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné, jeho prístup skôr defenzívny. Nesnaží sa zlepšovať. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor.

6. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
1. Poznanie, Analýza a interpretácia vybraných umelec. diel a tendencií z histórie a kultúry	Úžitkové predmety a umelecké diela	<ul style="list-style-type: none"> • návrat k 2. tematickému celku z 1. ročníka • pochopenie odlišnosti každodenných a umeleckých vyjadrovacích prostriedkov 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak si dokáže sprítomniť predmety vnímané a vytvorené v 1. ročníku • vie opísať procesy tvorby 	3
	Estetické vnímanie	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj estetického vnímania a prežívania • rozvoj estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže esteticky vnímať a prežívať • vie opísať svoje zážitky a diskutovať o nich 	3
	Analýza umeleckého diela	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie štruktúry umeleckého diela • pochopenie kompozície umeleckého diela 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže analyzovať umelecké diela z rôznych umeleckých druhov • vie porovnávať ich vyjadrovacie prostriedky 	3
	Interpretácia umeleckého diela	<ul style="list-style-type: none"> • hľadanie rôznych významových vrstiev diela 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže porovnávať „intenzitu, rôznosť...“ zážitkov z vnímania umeleckých diel z rôznych 	3

			umeleckých druhov	
	Hlavné umelecké druhy	<ul style="list-style-type: none"> • oboznámenie sa s hlavnými umeleckými druhmi 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak má prehľad o štruktúre umeleckých druhov 	3
2. Princípy populárnej kultúry, masová kultúra, elektronické médiá. Kultúra a technika	Populárna kultúra	<ul style="list-style-type: none"> • oboznámenie sa s hlavnými typmi produktov populárnej kultúry • vysvetlenie pojmov idol, vzor, norma • pochopenie zmyslu populárnej kultúry 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže interpretovať konkrétne produkty (videoklip, film, graffiti, značky) • vie vytvoriť portfólio o svojom idole/vzore • má prehľad o folklórnom umení v obci 	3
	Masová kultúra	<ul style="list-style-type: none"> • oboznámenie sa s hlavnými typmi produktov masovej kultúry • masové médiá, reklama, móda • štandardizácia vnímania 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže vytvoriť reklamný šot, názov, plagát ako reklamu • vie vytvoriť rôzne spravodajské a publicistické žánre (napr. vlastný blog) 	3
	Tzv. vysoká kultúra	<ul style="list-style-type: none"> • oboznámenie sa s hlavnými produktmi tzv. vysokej kultúry • pochopenie zmyslu tzv. vysokej kultúry • voľné a úžitkové umenie • konvencia a experimentovanie v umení 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže vnímať, prežívať a analyzovať artefakty z rôznych epoch a rôznych umeleckých druhov • vie hľadať hodnoty kultúrnej tradície 	3
	Analýza a interpretácia produktov populárnej kultúry	<ul style="list-style-type: none"> • hľadanie významov, hodnôt a štruktúry produktov populárnej kultúry • pochopenie vzťahov populárna kultúra a médiá, populárna kultúra a mládež, umelecký trh a marketing 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže analyzovať a interpretovať významy a kultúrno-historické kontexty • vie pracovať s internetom • vie diskutovať o mediálnych vzoroch 	3
	Analýza a interpretácia produktov masovej	<ul style="list-style-type: none"> • hľadanie významov, hodnôt a štruktúry produktov masovej 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže analyzovať a interpretovať 	3

	kultúry	kultúry <ul style="list-style-type: none"> • pochopenie princípov fungovania masovej kultúry a vzťahov masová kultúra a médiá, umelecký trh a marketing 	významy a kultúrno-historické kontexty <ul style="list-style-type: none"> • vie diskutovať o mediálnych vzoroch 	
	Analýza a interpretácia produktov tzv. vysokej kultúry	<ul style="list-style-type: none"> • pochopenie princípov tzv. vysokej kultúry • koncert, galéria, divadelné predstavenie, kino, festival 	<ul style="list-style-type: none"> • žiak dokáže analyzovať a interpretovať významy a kultúrno-historické kontexty 	3

Zdroje :

odborná literatúra, internet

Hodnotenie:

Pri klasifikácii sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- aktívny vzťah k predmetu
- využívanie osobnostných predpokladov
- autentickosť, kreativita a originalita pri riešení úloh
- nachádzanie a používanie medzipredmetových vzťahov a súvislostí
- záujem a snaha o zlepšovanie
- schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastný názor
- schopnosť vyhľadávať informácie, ich spracovanie a primeraná prezentácia, v prípade potreby aj prostriedkami IKT
- schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne i v skupine

Učebné osnovy pre predmet
TELESNÁ ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika predmetu:

Predmet telesná športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Ciele:

Všeobecným cieľom telesnej športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:(sú uvedené pri tematických celkoch

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov

Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.

- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.

hodnotiace

Organizačné formy: individuálne

skupinové
hromadné
prúdové
kruhové na stanovištiach
kurzy

Prierezové témy:

enviromentálna výchova, ochrana života a zdravia, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

**Vyučovacie metódy, organizačné formy a prierezové témy
v tematických celkoch:**

Tematický celok: **Metódy :**   **Formy:**   **Prierez. témy:**

Poznatky z TSV   expozičné, fixačné   hromadné   OžzaZ

Tematický celok: **Metódy :**   **Formy:**   **Prierez. témy:**

Testovanie VPV   diagnostické   individuálne   osobnostný rozvoj

Atletika   expozičné   hromadné   OžzaZ
fixačné   prúdové   osobnostný rozvoj
diagnostické   individuálne
hodnotiace   skupinové

Posilňovanie a kondičná gymnastika	expozičné fixačné	hromadné prúdové skupinové kruhové na stanovištiach	OžZ
Korčuľovanie (kurz)	expozičné fixačné diagnostické hodnotiace	hromadné prúdové individuálne skupinové kurzová forma	OžZ osobnostný rozvoj
Športové hry – <i>basketbal</i> <i>prehadz.</i> <i>futbal</i> <i>vybíjaná</i> a netradičné športy a hry	expozičné fixačné diagnostické hodnotiace	hromadné prúdové individuálne skupinové	OžZ osobnostný rozvoj
Všeobecná gymnastika a akrobacia	expozičné fixačné diagnostické hodnotiace	hromadné prúdové individuálne skupinové	OžZ osobnostný rozvoj

1. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
TELE SNEJ VÝC HOV Y A Ž				

	<ul style="list-style-type: none"> ■ základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus, ■ význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a výkon ■ úspechy našich športovcov na OH, MS, ME, ■ olympijská výchova so zameraním na poznatky o Medzinárodnom olympijskom výbore, Slovenskom olympijskom výbore (poznať jeho symboliku), o olympijských hrách, kalokagatii a fair-play, ■ prvá pomoc pri drobných poraneniach odborná terminológia vo všetkých TC, 	<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie a organizmus - vybrať a vykonávať pohybové činnosti pôsobiace ako prevencia civilizačných chorôb - poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote, - racionálna jednáť v situácii ohrozenia zdravia 	<ul style="list-style-type: none"> ■ poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy, ■ vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, ■ dodržiavať pravidlá správnej životosprávy, ■ vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem, ■ definovať základné pojmy, myšlienky a hodnoty olympijského hnutia, ■ vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, 	<p>Priebežne 15% z obsahu</p>
--	---	--	--	---------------------------------------

ATLETIKA

		<p>PRIEREZOVÉ TÉMY: ochrana života a zdravia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ■ dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, ■ používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností. 	
	<p>-základná terminológia a systematika atletických disciplín</p> <p>-technika atletických disciplín,</p> <p>-základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží,</p>	<p>Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, ☐ poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, ☐ poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a 	12

	<p>-organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),</p> <p>-zásady fair-play,</p> <p>-bezpečnosť a úrazová zábrana,</p> <p>-zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.</p> <p>jeseň</p> <p>- bežecké cvičenia</p> <p>- štarty</p> <p>-vytrvalostný beh</p> <p>- skok do diaľky</p> <p>jar</p> <p>-beh na 50 m-hod kriketovou loptičkou</p>		<p>rozhodovaní atletických súťaží</p> <p>☐ poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia,</p> <p>☐ poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák</p>	
<p>VŠEOBEC NÁ GYMINAS TIKA</p>	<p>zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela,</p>	<p>Žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických</p>	<p>vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy,</p>	<p>Priebežne1 5% z obsahu</p>

	<p>-základné názvoslovie telesných cvičení,</p> <p>-pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,</p> <p>-štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,</p>	<p>činností - polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne a skupinovo, podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosahuje tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p>	<p>pohyby, cvičebné tvary;</p> <p>vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie,</p> <p>vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny,</p> <p>·vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných</p>	
--	--	--	--	--

<p>-prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,</p> <p>-organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),</p> <p>-zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity,</p> <p>-pozitívny životný štýl.</p> <p>- posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela</p>	<p>PRIEREZOVÉ TÉMY: ochrana života a zdravia</p>	<p>tvaroch,</p> <p>vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela,</p> <p>vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.</p>	
---	--	---	--

<p>Akrobatické cvičenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; sed roznožmo, hlboký predklon; sed znožmo predklon; - kotúle vpred, kotúle vzad s rôznou východiskovou a výslednou polohou, väzby kotúľov so skokmi a obratmi, ■ stojka na rukách oporou rúk na lavičku, stojka na rukách s dopomocou o rebrinu (stenu), stojka na rukách s polohou nôh bočne, čelne, ■ premet bokom s dopomocou, premet bokom samostatne, ■ podpor stojmo prehnute vzad (most na hlave, most vo vzpore na rukách). <p>Skoky a obraty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ skoky odrazom obojnožne - znožmo, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom o 180° - 360°, ■ obraty obojnožne v postojoch - prestupovaním, krížením, prísunom. Obraty jednonožne prednožením o 180°-360° . 			10
--	--	--	----

Cvičenie na náradí a s náradím:

* rebriny: rúčkovanie v podpore ležmo, vo vise prednosy skrčmo, prednosy, postupovanie po rebrinách, výdrž v zhybe, odrazom z nôh zhyby,

■ lavičky, nízka kladinka: chôdza vpred, vzad, bokom; beh; poskoky, skok striedavo strižný; váha predklonmo; obrat znožmo o 180° v drepe, podrepe, stojí; zoskok odrazom obojnožne - znožmo, roznožmo čelne, skrčmo prípäťmo, skrčmo prednožmo. Vázby, zostava (1 - 2 - 3 dĺžky náradia),

■ preskok: opakované odrazy z mostíka pri opore (rebrina, spolu cvičiaci), nadväzné odrazy z viacerých mostíkov, letová fáza znožmo, roznožmo čelne, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo s doskokom na žinenky (medzi mostíkmi krátky beh); odrazom z mostíka výskok do vzporu drepmo, vzporu roznožmo; skrčka, roznožka, odbočka,

■ hrazda: zhyb stojmo, zhyb; vis vnesmo, vis strmhlav, vis vnesmo roznožmo bočne;

výmyk; prešvihy
únožmo vpred, vzad;
zskoky - prekot
vpred, zákmihom
doskok na podložku,

■ lano: šplhanie.

Cvičenie s náčiním:

* švihadlo - preskoky
na mieste, z miesta
znožmo, jednoožne,
skrižmo,
striedavonožne.

Väzby, zostava,
pohybová skladba,

■ tyč - priamivé
cvičenia, cvičenia
zvyšujúce rozsah
pohyblivosti kĺbov,
chrbtice, elasticitu
svalov,

■ plná lopta, lopta -
kotúľanie, hádzanie a
chytanie,

■ šatka - oblúky, kruhy
osmy, vlnenie,
hádzanie a chytanie.
Väzby, zostava,
pohybová skladba,
rope skipping.

Relaxačné a dychové
cvičenie:

■ aktívna kinetická
relaxácia,

■ pasívna kinetická
relaxácia,

■ cvičenie prehĺbenia
nádychu a výdychu v
stoji, vo vzpore
kľačmo, v sede, drepe,
predklone.

Poradové cvičenie:

- nástup, pochod, povelky.

Rytmická gymnastika:

- cvičenie na taktovanie (tlieskanie, tamburínka), hudbu - pérovanie, pohupy, kroky, chôdza,

behy, rovnováhové cvičenie, obraty, skoky s pohybmi hlavy, paží, trupu vo vysokých a nízkych polohách v 2/4, 3/4 a 4/4 takte bez náčína, s náčiním.

Prísuný, poskočný, premenný (polkový) krok v 2/4 takte; prísuný, valčíkový, mazurkový v 3/4 takte.

Rytmické cvičenie navzájom spájať,

- pohybová skupinová skladba na 32 - 64 dób na hudbu.

Kompenzačné cvičenia:

- odstraňovanie a korigovanie telesných a pohybových nedostatkov spôsobených jednostrannou sedavou činnosťou,

- cvičenia kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov, pasívne - sed roznožmo, predklon; ľah vznesmo; pohyby ťahom - v ľahu prednožiť skrčmo P/L nohu, chytiť za predkolenie a ťahať k trupu; aktívne -

	<p>švihanie nohy v ľahu, stojí do prednoženia, unoženia, zanoženia,</p> <p>cvičenia posilňovacie zamerané lokálne na problematické časti tela</p>			
ŠPORTOVÉ HRY	<p>Basketbal</p> <p>- Herné činnosti</p> <p>jednotlivca: základné postavenie hráča , pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, trojtakt, zaujatie obranného postavenia , bránenie hráča bez lopty, s loptou, osobne, priestorovo, prihrávky od pleca, zhora, veľkým náprahom, streľba zhora z miesta, skokom do bránkoviska.</p> <p>- Herné kombinácie</p> <p>dva proti jednému, hod' a bež, protiútok skupiny hráčov.</p> <p>- Herné systémy:</p> <p>osobná obrana, základný útočný systém v rade, útočný systém proti</p>	<p>Vedieť hrať basketbal podľa upravených pravidiel.</p> <p>PRIEREZOVÉ TÉMY:</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>o Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>o Pomenovať a popísať základné pravidlá basketbalu.</p> <p>o Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača,</p> <p>o Vedieť vysvetliť základné pravidlá basketbalu,</p>	12

<p>osobnej obrane.</p> <p>-HČJ – uvoľňovanie bez lopty, pohyb s loptou okolo obrátenej lopty, uvoľňovanie s loptou, na mieste ,v pohybe, streľba z krátkej vzdialenosti z miesta, po dvojtakte, ukončenie driblingu skokom, krokom, dvojtaktom, chytanie, držanie prihrávanie lopty na mieste , jednou rukou, dvoma rukami, bránenie útočníka bez lopty, s loptou.</p> <p>-Herné kombinácie</p> <p>ÚK –hod' a bež, dvaja proti jednému</p> <p>-Herné systémy –</p> <p>útočný systém 2-1-2 na obrannej polovici, osobná obrana na obrannej polovici</p> <p>-Pravidlá basketbalu ,poznatky o technike herných činností, osobná hygiena, správanie sa k súperovi, zásady fair-play.</p>		<p>o Charakterizovť zásady fair– play,</p>	
		<p>o Popísať hráčske funkcie a povinnosti rozhodcov, zapisovateľov, časomeračov</p>	

celok	Vybíjaná	Vedieť hrať pohybové hry podľa dohodnutých pravidiel.	o Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,	12
	Minifutbal		o Pomenovať a popísať základné pravidlá pohybových hier	
	Florbal - herné činnosti jednotlivca - herné kombinácie - pravidlá pohybových hier, poznatky o technike herných činností, správanie sa k súperovi zásady fair – play.	PRIEREZOVÉ TÉMY: osobnostný a sociálny rozvoj	o Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača, Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať zásady fair –play, popísať hráčske funkcie a povinnosti rozhodcov, časomeračov	
			o Správne popísať, prakticky ukázať a vedieť vysvetliť Cooperov test alebo iný test	4

Testovanie	Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti (Cooperov test...)	Vedieť otestovať svoju všeobecnú pohybovú výkonnosť na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy	všeobecnej pohybovej výkonnosti. o Vedieť vysvetliť význam testovania v športe ale aj v osobnom živote	
		PRIEREZOVÉ TÉMY: osobnostný a sociálny rozvoj		

Výberové tematické celky

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Netradičné pohybové aktivity	Bedminton Florbal Ringo Prehadzovaná	Vedieť hrať pohybové hry v súlade s dohodnutými pravidlami. Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj	Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca, Pomenovať a popísať základné pravidlá pohybových hier Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať	12

			zásady fair – play, popísať hráčske funkcie a povinnosti	
Úpoly a sebaobrana (chlapci)	Preťahy Odpory Pretlaky Úpolové hry Pády, dvíhanie, nosenie a spúšťanie cvičenca a bremien	Rozvoj zručností, návykov a príprava jedinca k väčšej mentálnej odolnosti. Rozvoj pohybových schopností, kontrola psychických stavov. Prierezové témy: ochrana života a zdravia	účelne využiť vnútorné a vonkajšie sily cvičenca na likvidáciu odporu súpera a na jeho porazenie v duchu fair - play zvýšiť psychickú odolnosť pri prekonávaní nepríjemných, bolestivých pocitov z úderov, páčení, zásahov	4
Aerobik (dievčatá)	Nízky aerobik Vysoký aerobik Mierny aerobik Kombinovaný aerobik	Rozvoj rytmickej schopnosti. Zapojiť do činnosti veľké svalové skupiny, stimulovať a pozitívne ovplyvňovať prácu srdcovo - cievneho systému, zlepšiť všeobecnú telesnú zdatnosť.	správne vykonávať jednotlivé prvky aerobiku dodržiavať rytmus, tempo a techniku tvorba krátkych zostáv poznať správnu terminológiu	4

Zdroje:

FITNIS: A. Zrubák – V. Štulrajter, SPN Bratislava 1999

TERMINOLÓGIA GYMNASTIKY: H. Pelikán, UK Bratislava 2001

ŠVIHADLÁ: J. Miklovičová, UK Bratislava 2002

ÚPOLY: M. Ďurech a kol., UK Bratislava 2000

TEÓRIA A DIDAKTIKA BASKETBALU: M. Reháč a kol., UK Bratislava 1999

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA: X. Rovná – G. Varga, n.p., Banská Bystrica 1985

II. ročník OG – sekunda (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tema-tický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
<p>POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU Prierezové témy: Mediálna výchova Ochrana života a zdravia</p>	<p>Teoretická hodina: Význam TSV pre zdravie – pozitívne účinky na organizmus.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus, úloha rozcvičenia, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii ■ význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a výkon ■ úspechy našich športovcov na OH, MS, ME, 	<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie a organizmus - vybrať a vykonávať pohybové činnosti pôsobiace ako prevencia civilizačných chorôb - poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote 	<ul style="list-style-type: none"> ■ poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy, ■ vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, ■ dodržiavať pravidlá správnej životosprávy, ■ vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem, 	<p>Priebežne 15% z obsahu</p> <p>2</p>

<p style="text-align: center;">ATLETIKA</p> <p style="text-align: center;">Prierezové témy: Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p style="text-align: center;">Ochrana života a zdravia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ olympijská výchova so zameraním na poznatky o Medzinárodnom olympijskom výbore, Slovenskom olympijskom výbore (poznať jeho symboliku), o olympijských hrách, kalokagatii a fair-play, ■ prvá pomoc pri drobných poraneniach odborná terminológia vo všetkých TC, ■ pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu 	<p>- racionálna jednať v situácii ohrozenia zdravia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ definovať základné pojmy, myšlienky a hodnoty olympijského hnutia, ■ vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, ■ dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ■ dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, ■ používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností. 	
	<p>-základná terminológia a systematika atletických disciplín</p>	<p>Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, 	14

<p>-technika atletických disciplín</p> <p>-základné pravidlá súťažení a rozhodovania atletických súťaží,</p> <p>-organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),</p> <p>-zásady fair-play</p> <p>-bezpečnosť a úrazová zábrana,</p> <p>-zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.</p> <p>jeseň</p> <p>- bežecké cvičenia</p> <p>- technika rýchleho behu</p> <p>- štafetový beh</p>	<p>zručnosti a návyky v dennom živote.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, • poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží • poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, • poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák 	
---	--	--	--

	<p>- hody, (skok do výšky)</p> <p>jar</p> <p>- vytrvalostný beh</p> <p>- skok do diaľky</p> <p>- atletický dvojboj</p>			
<p>VŠEOBECNÁ GYMNASGGYMNASTIKA A ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV</p> <p>rierezové témy: Osobn Prierezové témy : Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana života a zdravia</p>	<p>-zásady držania tela správne držanie tela, chybné držanie tela,</p> <p>-základné názvoslovie telesných cvičení,</p> <p>-pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,</p>	<p>Žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností - polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne a skupinovo, podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosahuje tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p>	<p>.vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary;</p> <p>·vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie,</p> <p>·vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia,</p> <p>- zvládnuť</p>	16

**-štruktúra
gymnastickej
jednotky** - úvodná,
prípravná, hlavná,
záverečná časť
vyučovacej hodiny,

**-prípravné, imitačné
cvičenie**, metodický
postup osvojovania a
zdokonaľovania polôh,
pohybov, cvičebných
tvarov, väzieb,

-organizačná činnosť
na vyučovacej
jednotke (hodine),

-zdravotne
orientovaná zdatnosť,
pohybový režim,
redukcia hmotnosti,
obezity,

-pozitívny životný štýl.

-posilňovacie cvičenie
paží, nôh, chrbtového
svalstva, brušného
svalstva

s jednorazovým,
niekoľkonásobným
opakovaním,

s cieľným zameraním
na jednotlivé časti tela

cvičebné väzby

a pohybové
kombinácie s ich
vykonaním v
zostave
jednotlivca alebo
skupiny,

-vedieť preukázať
poznatky z
organizácie,
bezpečnosti,
dopomoci,
záchranu,

- uplatňovať
optimálnu
techniku pri
vykonávaní
základných
gymnastických
polôh,
lokomočných
pohyboch,
cvičebných
tvaroch,

-vedieť ohodnotiť
techniku, estetiku
a kompozíciu
(obsahovú
skladbu)
konaného
gymnastického
cvičenia,
postrehnúť a
posúdiť chyby v
predvedení,
držaní tela,

		rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela, ·vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.	
	<p>Akrobatické cvičenie:</p> <p>* ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením;</p> <p>sed roznožmo,</p> <p>hlboký predklon;</p> <p>sed znožmo predklon; - kotúle vpred, kotúle vzad s rôznou východiskovou a výslednou polohou, väzby kotúľov so skokmi a obratmi,</p> <p>■ stojka na rukách oporou rúk na lavičku, stojka na rukách s dopomocou o rebrinu (stenu), stojka na rukách s polohou nôh bočne, čelne,</p> <p>■ <i>premet bokom s dopomocou, premet bokom samostatne,</i></p> <p>■ podpor stojmo prehnute vzad (most na hlave, most vo vzpore na rukách).</p> <p>Skoky a obraty:</p> <p>* skoky odrazom obojnožne - znožmo, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom o 180° - 360°,</p>		

■ obraty obojnožne

v postojoch -
prestupovaním,
krížením, prísunom.
Obraty jednožne
prednožením o 180°-
360° .

Cvičenie na náradí

a s náradím:

* **rebriny:** rúčkovanie
v podpore ležmo, vo
vise prednosy skrčmo,
prednosy,
postupovanie po
rebrinách, výdrž v
zhybe, odrazom z nôh
zhyby,

■ **lavičky, nízka**

kladinka: chôdza
vpred, vzad, bokom;
beh; poskoky, skok
striedavo strižný; váha
predklonmo; obrat
znožmo o 180° v
drepe, podrepe, stoji;
zoskok odrazom
obojnožne - znožmo,
roznožmo čelne,
skrčmo prípäťmo,
skrčmo prednožmo.
Väzby, zostava (1 - 2 -
3 dĺžky náradia),

■ **preskok:**

opakované odrazy z
mostíka pri opore
(rebrina, spolu
cvičiaci), nadväzné
odrazy z viacerých
mostíkov, letová fáza
znožmo, roznožmo
čelne, skrčmo
prípätmo, skrčmo
roznožmo s doskokom
na žinenky (medzi
mostíkmi krátky beh);
odrazom z mostíka
výskok do vzporu
drepmo, vzporu
roznožmo; skrčka,
roznožka, odbočka,

■ **hrazda:** vis stojmo,

zhyb; vis vznesmo, vis strmhlav, vis vznesmo roznožmo bočne; výmyk; prešvihy únožmo vpred, vzad; zoskoky - prekot vpred, zákmihom doskok na podložku,

■ **lano**: šplhanie.

Cvičenie s náčiním:

* švihadlo - preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednonožne, skrižmo, striedavonožne.

Väzby, zostava, pohybová skladba,

■ **tyč** - priamivé cvičenia, cvičenia zvyšujúce rozsah pohyblivosti kĺbov, chrbtice, elasticitu svalov,

■ plná lopta, lopta - kotúľanie, hádzanie a chytanie,

■ šatka - oblúky, kruhy osmy, vlnenie, hádzanie a chytanie. Väzby, zostava, pohybová skladba, rope skiping.

Relaxačné a dychové cvičenie:

* aktívna kinetická relaxácia,

■ pasívna kinetická relaxácia,

■ cvičenie prehĺbenia nádychu a výdychu v stojí, vo vzpore kľačmo, v sede, drepe, predklone.

Poradové cvičenie:

* nástup, pochod, povely.

Rytmická gymnastika

* cvičenie na taktovanie (tleskanie, tamburínka), hudbu - pérovanie, pohupy, kroky, chôdza,

behy, rovnováhové cvičenie, obraty, skoky s pohybmi hlavy, paží, trupu vo vysokých a nízkych polohách v 2/4, 3/4 a 4/4 takte bez náčinia, s náčiním. Prísunný, poskočný, premenný (polkový) krok v 2/4 takte; prísunný, valčíkový, mazurkový v 3/4 takte. Rytmické cvičenie navzájom spájať,

■ pohybová skupinová skladba na 32 - 64 dôb na hudbu.

Kompenzačné cvičenia:

* odstraňovanie a korigovanie telesných a pohybových nedostatkov spôsobených jednostrannou sedavou činnosťou,

■ cvičenia kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov, pasívne - sed roznožmo, predklon; ľah vznesmo; pohyby ťahom - v ľahu prednožiť skrčmo P/L nohu, chytiť za predkolenie a ťahať k trupu; aktívne - švihanie nohy v ľahu, stojí do prednoženia, unoženia, zanoženia,

cvičenia posilňovacie zamerané lokálne na problematické časti

	tela			
<p style="text-align: center;">Športové hry</p> <p style="text-align: center;">Prierezové témy: Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Basketbal</p> <p>- Herné činnosti jednotlivca: základné postavenie hráča , pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, zaujatie obranného postavenia , bránenie hráča bez lopty,s loptou, osobne, priestorovo, prihrávky od pleca, zhora ... streľba zhora z miesta.</p> <p>- Herné kombinácie: dvaja proti jednému, hod' a bež, protiútok skupiny hráčov.</p> <p>- Herné systémy: osobná obrana, základný útočný systém, útočný systém proti osobnej obrane.</p> <p>- HČJ – uvoľňovanie bez lopty, pohyb s loptou okolo obrátenej nohy, uvoľňovanie s loptou, na mieste,v pohybe, streľba z krátkej vzdialenosti z miesta, po dvojtakte, ukončenie driblingu skokom, krokom, dvojtaktom, chytanie, držanie prihrávanie lopty na mieste , jednou rukou, dvoma rukami, bránenie útoč. bez lopty, s loptou</p> <p>- Herné kombinácie ÚK – hod' a bež, dvaja proti jednému</p>	<p>Vedieť hrať basketbal podľa upravených pravidiel.</p>	<p>o Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>o Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača</p> <p>o Vedieť vysvetliť základné pravidlá basketbalu,</p> <p>o Charakterizovať zásady fair play,</p>	<p>17</p>

	<p>- Herné systémy – útočný systém na útočnej polovici, osobná obrana na obrannej polovici</p> <p>Pravidlá basketbalu , poznatky o technike herných činností správanie sa k súper. zásady fair-play.</p>		<p>o Pomenovať a popísať základné pravidlá basketbalu.</p>	
<p>Testovanie Prierezové témy: Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia</p>	<p>Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti (Cooperov test...)</p>	<p>Vedieť otestovať svoju všeobecnú pohybovú výkonnosť na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy</p>	<p>o Správne ukázať a vedieť popísať, prakticky vysvetliť Cooperov test alebo iný test všeobecnej pohybovej výkonnosti</p> <p>o Vedieť vysvetliť význam testovania v športe ale aj v osobnom živote</p>	<p>3</p>

Výberové tematické celky

Tematický celok	téma - obsah	cieľ	výstup - spôsobilosti	počet hodín
<p>Netradičné pohybové aktivity</p> <p>Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Korčuľovanie a ľadový hokej</p> <p>Ringo</p> <p>Bedminton</p> <p>Prehadzovaná</p> <p>Vybíjaná</p> <p>Floorball</p> <p>Futsal</p>	<p>Vedieť hrať pohybové hry v súlade s dohodnutými pravidlami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca, • Pomenovať a popísať základné pravidlá pohybových hier • Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu • Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať zásady fair – play, popísať hráčske funkcie a povinnosti 	<p>8</p>

<p>Úpoly a sebaobrana</p> <p>(chlapci)</p> <p>Prierezové témy: ochrana života a zdravia</p>	<p>Preťahy</p> <p>Odpory</p> <p>Pretlaky</p> <p>Úpolové hry</p> <p>Pády, dvíhanie, nosenie a spúšťanie cvičenca a bremien</p>	<p>Rozvoj zručností, návykov a príprava jedinca k väčšej mentálnej odolnosti.</p> <p>Rozvoj pohybových schopností, kontrola psychických stavov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • účelne využiť vnútorné a vonkajšie sily cvičenca na likvidáciu odporu súpera a na jeho porazenie v duchu fair - play • zvýšiť psychickú odolnosť pri prekonávaní nepríjemných, bolestivých pocitov z úderov, páčení, zásahov 	<p>6 chl.</p>
<p>Aerobik a zumba</p> <p>(dievčatá)</p> <p>Prierezové témy: ochrana života a zdravia</p>	<p>Nízky aerobik</p> <p>Vysoký aerobik</p> <p>Mierny aerobik</p> <p>Kombinovaný aerobik</p> <p>Zumba</p>	<p>Rozvoj rytmickej schopnosti.</p> <p>Zapojiť do činnosti veľké svalové skupiny, stimulovať a pozitívne ovplyvňovať prácu srdcovo - cievného systému, zlepšiť všeobecnú telesnú zdatnosť.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • správne vykonávať jednotlivé prvky aerobiku • dodržiavať rytmus, tempo a techniku • tvorba krátkych zostáv • poznať správnu terminológiu 	<p>6 diev.</p>

3. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tema-tický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
<p>POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU</p>			<ul style="list-style-type: none"> ■ poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy, 	<p>2</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ■ základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus, úloha rozcvičenia, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii ■ význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a výkon ■ úspechy našich športovcov na OH, MS, ME, ■ olympijská výchova so zameraním na poznatky o Medzinárodnom olympijskom výbore, Slovenskom olympijskom výbore (poznať jeho symboliku), o olympijských hrách, kalokagatii a fair-play, ■ prvá pomoc pri drobných poraneniach odborná terminológia vo všetkých TC, 	<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie a organizmus - vybrať a vykonávať pohybové činnosti pôsobiace ako prevencia civilizačných chorôb - poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote, - racionálna jednáť v situácii ohrozenia zdravia 	<ul style="list-style-type: none"> ■ vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, ■ dodržiavať pravidlá správnej životosprávy, ■ vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem, ■ definovať základné pojmy, myšlienky a hodnoty olympijského hnutia, ■ vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, 	
--	--	--	---	--

ATLETIKA

	<ul style="list-style-type: none"> ■ pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu 	<p>PRIEREZOVÉ TÉMY: ochrana života a zdravia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ■ dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, ■ používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností. 	
	<ul style="list-style-type: none"> -základná terminológia a systematika atletických disciplín -technika atletických disciplín, -základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, 	<p>Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, • poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, • poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní 	14

	<p>-organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),</p> <p>-zásady fair-play,</p> <p>-bezpečnosť a úrazová zábrana,</p> <p>-zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.</p> <p>jeseň</p> <p>- bežecké cvičenia</p> <p>- štarty</p> <p>-vytrvalostný beh</p> <p>- skok do diaľky</p> <p>jar</p> <p>-beh na 50 m</p> <p>-hod kriketovou loptičkou</p>		<p>atletických súťaží</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, • poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák 	
<p>VŠEOBECNÁ GYMNASTIKA A ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV</p>	<p>zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela,</p>	<p>Žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností - polôh, pohybov, cvičebných</p>	<p>vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary;</p>	<p>12</p>

	<p>-základné názvoslovie telesných cvičení,</p> <p>-pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,</p> <p>-štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,</p>	<p>tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne a skupinovo, podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosahuje tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p>	<p>-vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie,</p> <p>-vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny,</p> <p>-vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri</p>	
--	--	--	---	--

	<p>-prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,</p> <p>-organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),</p> <p>-zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity,</p> <p>-pozitívny životný štýl.</p> <p>- posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela</p>	<p>PRIEREZOVÉ TÉMY: ochrana života a zdravia</p>	<p>vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohybov, cvičebných tvaroch,</p> <p>·vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela,</p> <p>·vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.</p>	
Akrobatické cvičenie:				

ľah vznesmo;
stojka na
lopatkách znožmo,
s čelným, bočným
roznožením; sed
roznožmo,

hlboký predklon;
sed znožmo
predklon; -
kotúle vpred,
kotúle vzad s
rôznou

Východiskovou
a výslednou
polohou, väzby
kotúľov so skokmi
a obratmi,

■ stojka na rukách
oporou rúk na
lavičku, stojka na
rukách s
dopomocou
o rebrinu (stenu),
stojka na rukách s
polohou nôh
bočne, čelne,

■ *premet bokom
s dopomocou,
premet bokom
samostatne,*

■ podpor stojmo
prehnute vzad
(most na hlave,
most vo vzpore na
rukách).

Skoky a obraty:

skoky odrazom
obojnožne -
znožmo, skrčmo
prípätmo, skrčmo
roznožmo čelne,
bočne, s obratom o
180° - 360° ,

■ obraty
obojnožne v
postojoch -
prestupovaním,
krížením,
prísunom. Obraty
jednonožne
prednožením o

180° - 360° .

Cvičenie na náradí
a s náradím:

rebriny:

rúčkovanie v
podpore ležmo, vo
vise prednosy
skrčmo, prednosy,
postupovanie po
rebrinách, výdrž v
zhybe, odrazom z
nôh zhyby,

■ lavičky, nízka
kladinka: chôdza
vpred, vzad,
bokom; beh;
poskoky, skok
striedavo strižný;
váha predklonmo;
obrat znožmo o
180° v
drepe, podrepe,
stoji; zoskok
odrazom
obojnožne -
znožmo,
roznožmo čelne,
skrčmo prípäťmo,
skrčmo
prednožmo.
Väzby, zostava (1
- 2 - 3 dĺžky
náradia),

■ preskok:
opakované odrazy
z mostíka pri
opore (rebrina,
spolu cvičiaci),
nadväzné odrazy
z viacerých
mostíkov, letová
fáza znožmo,
roznožmo čelne,
skrčmo prípäťmo,
skrčmo roznožmo
s doskokom na
žinenky (medzi
mostíkmi krátky
beh); odrazom z
mostíka výskok do
vzporu drepmo,
vzporu roznožmo;
skrčka, roznožka,

odbočka,

- hrazda: zhyb stojmo, zhyb; vis vznesmo, vis strmhlav, vis vznesmo roznožmo bočne; výmyk; prešvihy únožmo vpred, vzad; zoskoky - prekot vpred, zákmihom doskok na podložku,

- lano: šplhanie.

Cvičenie s náčiním:

švihadlo - preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednoožne, skrižmo, striedavonožne.

Väzby, zostava, pohybová skladba,

- tyč - priamivé cvičenia, cvičenia zvyšujúce rozsah pohyblivosti kĺbov, chrbtice, elasticitu svalov,

- plná lopta, lopta - kotúľanie, hádzanie a chytanie,

- šatka - oblúky, kruhy osmy, vlnenie, hádzanie a chytanie. Väzby, zostava, pohybová skladba, rope skipping.

Relaxačné a dychové cvičenie:

aktívna kinetická relaxácia,

- pasívna kinetická

relaxácia,

■ cvičenie
prehýbenia
nádychu
a výdychu v
stoji, vo vzpore
kľačmo, v sede,
drepe, predklone.

Poradové
cvičenie:

nástup, pochod,
povely.

Rytmická
gymnastika:

cvičenie na
taktovanie
(tlieskanie,
tamburínka),
hudbu - pérovanie,
pohupy, kroky,
chôdza,

behy,
rovnováhové
cvičenie, obraty,
skoky s pohybmi
hlavy, paží, trupu
vo vysokých a
nízkych polohách
v 2/4, 3/4 a 4/4
takte bez náčína, s
náčiním. Prísunný,
poskočný,
premenný
(polkový) krok v
2/4 takte;
prísunný,
valčíkový,
mazurkový v 3/4
takte. Rytmické
cvičenie navzájom
spájať,

■ pohybová
skupinová skladba
na 32 - 64 dŕb na
hudbu.

Kompenzačné
cvičenia:

odstraňovanie a
korigovanie
telesných a

	<p>pohybových nedostatkov spôsobených jednostrannou sedavou činnosťou,</p> <p>■ cvičenia kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov, pasívne - sed roznožmo, predklon; ľah vznesmo; pohyby ťahom - v ľahu prednožiť skrčmo P/L nohu, chytiť za predkolenie a ťahať k trupu; aktívne - švihanie nohy v ľahu, stojí do prednoženia, unoženia, zanoženia,</p> <p>cvičenia posilňovacie zamerané lokálne na problematické časti tela</p>			
Športové hry	<p>Basketbal</p> <p>- Herné činnosti jednotlivca: základné postavenie hráča , pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, zaujatie obranného postavenia , bránenie hráča bez lopty,s loptou, osobne, priestorovo, prihrávky od pleca, zhora, streľba zhora</p>	Vedieť hrať basketbal podľa upravených pravidiel.	<p>o Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>o Pomenovať a popísať základné pravidlá basketbalu.</p>	3

	<p>z miesta.</p> <p>- Herné kombinácie dvaja proti jednému, hod' a bež, protiútok skupiny hráčov.</p> <p>- Herné systémy: osobná obrana, základný útočný systém, útočný systém proti osobnej obrane.</p> <p>-HČJ – uvoľňovanie bez lopty, pohyb s loptou okolo obrátenej nohy, uvoľňovanie s loptou, na mieste, v pohybe, streľba z krátkej vzdialenosti z miesta, po dvojtakte, ukončenie driblingu skokom, krokom, dvojtaktom, chytanie, držanie prihrávanie lopty na mieste , jednou rukou, dvoma rukami, bránenie útočníka bez lopty, s loptou.</p> <p>- Herné kombinácie ÚK – hod' a bež, dvaja proti jednému</p> <p>- Herné systémy – útočný systém na obrannej polovici, osobná obrana na obrannej polovici</p> <p>- Pravidlá basketbalu , poznatky o technike</p>	<p>PRIEREZOVÉ TÉMY:</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>vedieť hrať volejbal podľa upravených pravidiel</p>	<p>o Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača,</p> <p>o Vedieť vysvetliť základné pravidlá basketbalu,</p> <p>o Charakterizovať zásady fair – play,</p>	
--	---	--	---	--

temat.

výberový

<p>herných činností, osobná hygiena, správanie sa k súperovi, zásady fair-play.</p> <p>Volejbal</p> <p>- Herné činnosti jednotlivca, postoj a pohyb hráča pred odbitím lopty, streh, odbitie horné na mieste, po pohybe, nad seba, pred seba, odbitie pod uhlom, spodné a vrchné podanie, príjem podania, hra podľa upravených pravidiel</p>	<p>a podľa upravených počtov hráčov</p>	<p>o Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>o Pomenovať a popísať základné pravidlá volejbalu.</p>	
<p>Futsal</p>		<p>o Pomenovať a popísať základné pravidlá pohybových hier</p>	<p>2</p>
<p>Floorball</p>		<p>o Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača,</p>	

<p style="text-align: center;">Povinný</p>	<p>- herné činnosti jednotlivca</p> <p>- herné kombinácie</p> <p>- pravidlá pohybových hier,</p> <p>poznatky o technike herných činností,</p> <p>správanie sa k súperovi a zásady fair – play.</p>	<p>PRIEREZOVÉ TÉMY:</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať zásady fair – play, popísať hráčske funkcie a povinnosti rozhodcov, časomeračov</p>	
<p style="text-align: center;">Testovanie</p>	<p>Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti (Cooperov test...)</p>	<p>Vedieť otestovať svoju všeobecnú pohybovú výkonnosť na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy</p> <p>PRIEREZOVÉ</p>	<p>o Správne popísať, prakticky ukázať a vedieť vysvetliť Cooperov test alebo iný test všeobecnej pohybovej výkonnosti.</p> <p>o Vedieť vysvetliť význam testovania v športe ale aj v osobnom živote</p>	<p style="text-align: center;">3</p>

TÉMY:

Osobnost..
rozvoj

<p style="text-align: center;">Cvičenia v prírode</p>	<p>Význam pohybových aktivít v prírode a ich vplyv na organizmus</p>	<p>Žiak si vie vybrať také aktivity v prírode ktoré majú kladný vplyv na jeho organizmus, vie ich realizovať v skupine aj individuálne v súlade s poznávaním a ochranou prírodného prostredia.</p>	<p>o Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a uplatniť telesné cvičenia, hry vykonávané v prírode</p>	<p style="text-align: center;">5</p> <p>Mimo hodinovej dotácie</p>
--	---	--	---	--

Výberové tematické celky a netradičné pohybové aktivity

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Netradičné pohybové aktivity	<p>Bedminton</p> <p>Florbal</p> <p>Ringo</p> <p>Prehadzovaná</p> <p>Vybíjaná</p>	<p>Vedieť hrať pohybové hry v súlade s dohodnutými pravidlami.</p> <p>Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>Pomenovať a popísať základné pravidlá pohybových hier</p> <p>Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu</p> <p>Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať zásady fair – play, popísať hráčske funkcie a povinnosti</p>	14

Úpoly a sebaobrana (chlapci)	Preťahy Odporý Pretlaky Úpolové hry Pády, dvíhanie, nosenie a spúšťanie cvičenca a bremien	Rozvoj zručností, návykov a príprava jedinca k väčšej mentálnej odolnosti. Rozvoj pohybových schopností, kontrola psychických stavov. Prierezové témy: ochrana života a zdravia	účelne využiť vnútorné a vonkajšie sily cvičenca na likvidáciu odporu súpera a na jeho porazenie v duchu fair - play zvýšiť psychickú odolnosť pri prekonávaní nepríjemných pocitov z úderov	5
Aerobik (dievčatá)	Nízky aerobik Vysoký aerobik Mierny aerobik Kombinovaný aerobik	Rozvoj rytmickej schopnosti. Zapojiť do činnosti veľké svalové skupiny, stimulovať a pozitívne ovplyvňovať prácu srdcovo - cievneho systému, zlepšiť všeobecnú telesnú zdatnosť. Prierezová téma: TP a PZ	správne vykonávať jednotlivé prvky aerobiku dodržiavať rytmus, tempo a techniku tvorba krátkych zostáv poznať správnu terminológiu	5

Zdroje:

FITNIS: A. Zrubák – V. Štulrajter, SPN Bratislava 1999

TERMINOLÓGIA GYMNASTIKY: H. Pelikán, UK Bratislava 2001

ŠVIHADLÁ: J. Miklovičová, UK Bratislava 2002

ÚPOLY: M. Ďurech a kol., UK Bratislava 2000

TEÓRIA A DIDAKTIKA BASKETBALU: M. Rehák a kol., UK Bratislava 1999

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA: X. Rovná – G. Varga, n.p., Banská Bystrica 1985

POHYBOVÉ HRY: G. Argaj a kol., UK Bratislava 2001

NAUČME SA POMÁHAŤ: Slovenský červený kríž, Bratislava 1994

Klasifikácia predmetu telesná a športová výchova

(1) Za najdôležitejšie pri hodnotení a klasifikácii žiaka v telesnej a športovej výchove a telesnej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považujú:

- a) posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
- b) rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,
- c) proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách.

(2) Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridrižiava sa štandardov.

(3) Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Ide o také súhrnné hodnotenie, aké sa na danej škole používa aj v iných vyučovacích predmetoch. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom.

(4) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v týchto predmetoch sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 5 až 9 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia. Žiakovi, ktorý na základe lekárskeho potvrdenia zo zdravotných dôvodov neabsolvoval pohybovú časť obsahu vyučovania za klasifikačné obdobie sa na vysvedčení uvedie „oslobodený/oslobodená“.

(5) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.

(6) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne

predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvuje je dobre pripravený.

(7) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách.

(8) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania.

(9) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie.

Hodnotenie:

Hodnotenie pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et al. (1996, 1990) :

T E S T Y CHLAPCI DIEVCATÁ	Chlapci			Dievčatá		
	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Ľah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov)	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Legenda: A = minimálny základný

B = priemerný štandard

C = nadpriemerný štandard

4.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU	<ul style="list-style-type: none"> ■ základné poznatky z biológie človeka a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus, úloha rozcvičenia, ■ význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a výkon ■ úspechy našich športovcov na OH, MS, ME a na iných súťažiach ■ olympijská výchova so zameraním na poznatky o Medzinárodnom olympijskom výbore, Slovenskom olympijskom výbore (poznať jeho symboliku), o olympijských	<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie a organizmus - vybrať a vykonávať pohybové činnosti pôsobiace ako prevencia civilizačných chorôb - poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote, - racionálne jednať v situácii ohrozenia zdravia	<ul style="list-style-type: none"> ■ vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, ■ dodržiavať pravidlá správnej životosprávy, ■ vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem, ■ definovať základné pojmy, myšlienky a hodnoty olympijského hnutia,	Priebežne 15% z obsahu

ATLETIKA

<p>hrách, kalokagatii a fair-play,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ prvá pomoc pri drobných poraneniach, používanie odbornej terminológie, ■ pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu 	<p>PRIEREZOVÉ TÉMY: ochrana života a zdravia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, ■ dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ■ dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, ■ používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností. 	
<p>-základná terminológia a systematika atletických disciplín</p> <p>-technika atletických disciplín,</p>	<p>Žiak vie využívať základné atletické činnosti pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, • poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu, 	<p>14</p>

	<p>-základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží,</p> <p>-organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),</p> <p>-zásady fair-play,</p> <p>-bezpečnosť a úrazová zábrana,</p> <p>jeseň</p> <p>-beh na 50 m</p> <p>-hod kriket. loptičkou</p> <p>- bežecké cvičenia</p> <p>- štarty</p> <p>-vytrvalostný beh</p> <p>- skok do diaľky</p> <p>jar</p> <p>-vrhačské disciplíny</p> <p>-skokanské disciplíny</p>		<ul style="list-style-type: none"> • poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží • poznať význam rozcvičenia, • poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák 	
<p>VŠEOBECNÁ GYMNASTIKA A ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV</p>	<p>zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie</p>	<p>Žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky</p>	<p>vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné</p>	<p>12</p>

	<p>tela,</p> <p>-základné názvoslovie telesných cvičení,</p> <p>-pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,</p> <p>-štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,</p> <p>-prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,</p> <p>-organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),</p> <p>-pozitívny životný štýl.</p> <p>- posilňovacie cvičenie paží, nôh,</p>	<p>dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností - polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne .</p> <p>PRIEREZOVÉ TÉMY: ochrana života a zdravia</p>	<p>polohy, pohyby, cvičebné tvary,</p> <p>vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie,</p> <p>vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, do- pomoci, záchrany, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch,</p> <p>vedieť ohodnotiť</p>	
--	---	--	---	--

	<p>chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela</p>		<p>techniku, estetiku a obsah konaného gymnastického cvičenia,</p>	
	<p>Akrobatické cvičenie:</p> <p>stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; sed roznožmo,</p> <p>hlboký predklon; sed znožmo predklon; - kotúle vpred, kotúle vzad s rôznou</p> <p>východiskovou a výslednou polohou, väzby kotúľov so skokmi a obratmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ stojka na rukách oporou rúk na lavičku, stojka na rukách s dopomocou o rebrinu (stenu), stojka na rukách s polohou nôh bočne, čelne, ■ <i>premet bokom s dopomocou, premet bokom samostatne,</i> ■ podpor stojmo prehnute vzad (most na hlave, most vo vzpore na rukách). 			

■ obraty
obojnožne v
postojoch -
prestupovaním,
krížením,
prísunom.

Cvičenie na náradí
a s náradím:

rebriny:
rúčkovanie,
postupovanie po
rebrinách, výdrž v
zhybe, odrazom z
nôh zhyby,

■ lavičky, nízka
kladina: chôdza
vpred, vzad,
bokom; beh;
poskoky, skok
striedavo strižný;

■ preskok:
opakované odrazy
z mostíka pri opore
(rebrina, spolu
cvičiaci), nadväzné
odrazy z viacerých
mostíkov, letová
fáza znožmo,
roznožmo čelne,

■ hrazda: zhyb;
vis vnesmo,
bočne; výmyk;
prešvihy únožmo
vpred, vzad;

■ lano: šplhanie.

Cvičenie s
náčiním:

švihadlo -
preskoky na
mieste, z miesta
znožmo,
jednonožne,
skrižmo,
striedavonožne.

Väzby, zostava,
pohybová skladba,

■ plná lopta,
kotúľanie,

hádzanie a
chytanie,

Relaxačné a
dychové cvičenie:

aktívna kinetická
relaxácia,

- pasívna
kinetická relaxácia,

- cvičenie
prehĺbenia
nádychu a
výdychu v stoji, vo
vzpore kľačmo, v
sede, drepe,
predklone.

Poradové cvičenie:

nástup, pochod,
povely.

Rytmická
gymnastika:

cvičenie na
taktovanie, hudbu -
pérovanie, pohupy,
kroky, chôdza,

behy, rovnováhové
cvičenie), krok v
2/4 takte; prisuný,
valčíkový,
mazurkový v 3/4
takte. Rytmické
cvičenie navzájom
spájať,

Kompenzačné
cvičenia:

odstraňovanie a
korigovanie
telesných a
pohybových
nedostatkov
spôsobených
jednostrannou
sedavou
činnosťou,

- cvičenia kĺbovej
pohyblivosti a

	elasticity svalov, pasívne - sed roznožmo, predklon; ľah vznesmo;			
Športové hry	<p>Basketbal</p> <p>- Herné činnosti jednotlivca: pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, zaujatie obranného postavenia , bránenie hráča bez lopty,s loptou, osobne, priestorovo.</p> <p>- Herné systémy: osobná obrana, základný útočný systém, útočný systém proti osobnej obrane.</p> <p>-HČJ – uvoľňovanie bez lopty, pohyb s loptou okolo obrátenej nohy, uvoľňovanie s loptou, na mieste,v pohybe, strelba z krátkej vzdialenosti z miesta, po dvojtakte, ukončenie driblingu skokom, krokom, dvojtaktom,</p>	<p>Vedieť hrať basketbal podľa upravených pravidiel.</p> <p>PRIEREZOVÉ TÉMY:</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Správne pomenovať a prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>Pomenovať a popísať základné pravidlá basketbalu.</p> <p>Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu,</p> <p>Vedieť vysvetliť základné pravidlá basketbalu,</p> <p>Charakterizovať zásady fair – play,</p>	5

	<p>chytenie, držanie, prihrávanie lopty na mieste, jednou rukou, dvoma rukami, bránenie útočníka bez lopty, s loptou.</p> <p>Volejbal</p> <p>Prípravné cvičenia, prehadzovaná, loptová vojna, vybíjaná.</p> <p>Herné činnosti jednotlivca, postoj a pohyb hráča pred odbitím lopty, streh, odbitie horné na mieste, po pohybe, nad seba, pred seba, odbitie pod uhlom, spodné a vrchné podanie, príjem podania, hra podľa upravených pravidiel,</p> <p>činnosť nahrávača, činnosť smečiara, nácvik bloku.</p>	<p>vedieť hrať volejbal podľa upravených pravidiel a podľa upravených počtov hráčov</p>	<p>Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>Pomenovať a popísať základné pravidlá volejbalu.</p>	<p>10</p>
--	--	---	---	-----------

Povinný výberový tematický celok

<p>Futbal</p> <p>-nácvik obrannej taktiky družstva</p> <p>-nácvik osobnej obrany</p> <p>-herné činnosti útočníka</p>		<p>Pomenovať a popísať základné pravidlá pohybových hier</p>	10
<p>Floorball</p> <p>- herné činnosti jednotlivca</p> <p>- herné kombinácie</p> <p>- pravidlá pohybových hier, poznatky o technike herných činností, správanie sa k súperovi</p> <p>Bedminton</p> <p>-herné činnosti jednotlivca</p> <p>-základné spôsoby odbíjania</p>	<p>PRIEREZOVÉ TÉMY:</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača,</p> <p>Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať zásady fair – play, popísať hráčske funkcie a povinnosti rozhodcov, časomeračov</p>	
		<p>Správne popísať, prakticky</p>	3

Testovanie	<p>Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti (Cooperov test)</p> <p>-hodnotenie žiakov podľa výkonnostných tabuliek a podľa dosiahnutého veku</p>	<p>Vedieť otestovať svoju všeobecnú pohybovú výkonnosť na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy</p> <p>PRIEREZOVÉ TÉMY:</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>ukázať a vedieť vysvetliť Cooperov test alebo iný test všeobecnej pohybovej výkonnosti.</p> <p>Vedieť vysvetliť význam testovania v športe ale aj v osobnom živote</p>	

Výberové tematické celky

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín

Netradičné pohybové aktivity	Korčuľovanie a ľadový hokej - korčuľovanie vpred a vzad - brzdenie základným spôsobom Ringo, Frisbee - hádzanie v dvojiciach a do viacuholníka	Vedieť hrať pohybové hry v súlade s dohodnutými pravidlami. Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, bezpečnosť a ochrana zdravia pri cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca, • Pomenovať a popísať základné pravidlá pohybových hier • Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu • Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať zásady fair – play, popísať hráčske funkcie a povinnosti 	5
Úpoly a sebaobrana (chlapci)	Preťahy Odporý Pretlaky Úpolové hry Pády, dvíhanie, nosenie a spúšťanie cvičenca a bremien	Rozvoj zručností, návykov a príprava jedinca k väčšej mentálnej odolnosti. Rozvoj pohybových schopností, kontrola psychických stavov. Prierezové témy: ochrana života a zdravia	<ul style="list-style-type: none"> • účelne využiť vnútorné a vonkajšie sily cvičenca na likvidáciu odporu súpera a na jeho porazenie v duchu fair - play • zvýšiť psychickú odolnosť pri prekonávaní nepríjemných, bolestivých pocitov z úderov, páčení, zásahov 	5
Zumba (dievčatá)	Disko tance Latinsko – americké tance Tanec s pomocou projektora Skupinový tanec	Rozvoj rytmickej schopnosti. Zapojiť do činnosti veľké svalové skupiny, stimulovať a pozitívne ovplyvňovať prácu srdcovo - cievneho systému, zlepšiť všeobecnú telesnú zdatnosť.	<ul style="list-style-type: none"> • správne vykonávať jednotlivé prvky • dodržiavať rytmus, tempo a techniku • tvorba krátkych zostáv • poznať správnu terminológiu 	5

Zdroje:

FITNIS: A. Zrubák – V. Štulrajter, SPN Bratislava 1999

TERMINOLÓGIA GYMNASTIKY: H. Pelikán, UK Bratislava 2001

ŠVIHADLÁ: J. Miklovičová, UK Bratislava 2002

ÚPOLY: M. Ďurech a kol., UK Bratislava 2000

TEÓRIA A DIDAKTIKA BASKETBALU: M. Rehák a kol., UK Bratislava 1999

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA: X. Rovná – G. Varga, n.p., Banská Bystrica 1985

POHYBOVÉ HRY: G. Argaj a kol., UK Bratislava 2001

NAUČME SA POMÁHAŤ: Slovenský červený kríž, Bratislava 1994

Hodnotenie:

Hodnotenie pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et al. (1996, 1990)

5.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
	<i>Teoretická hodina:</i> <i>Význam zdravia pre jednotlivca a spoločnosť- vplyv pohybu na opornú a pohybovú sústavu, tráviacu, dýchaciu, zmyslovú a nervovú sústavu</i>	- vnímať zdravie ako subjektívnu a objektívnu hodnotovú kategóriu - prebrať zodpovednosť za svoje zdravie - pochopiť účinok aktivity na zdravie a organizmus	žiak vie: definovať zdravie, zdravotný stav, zdravotné oslabenie, zdravotné postihnutie - vysvetliť vplyv pohybových aktivít k udržaniu zdravia - vysvetliť a prakticky aplikovať zásady prvej pomoci - vysvetliť zásady prevencie pri pohybovej aktivite	2 1
priebežná aplikácia	<i>Teoretická hodina:</i>			1

	<p><i>Všeobecné zásady prvej pomoci – poruchy zdravia, ich vznik, bezpečnosť pri športovaní – prevencia</i></p> <p><i>- základná gymnastika</i></p> <p><i>- zdravotne orientované cvičenie</i></p> <p><i>- relaxačné a dýchacie cvičenie</i></p> <p><i>- cvičenie na držanie tela</i></p> <p><i>- strečing</i></p>	<p>- vedieť poskytnúť prvú pomoc a racionálne jednať v situácii ohrozenia zdravia</p> <p>- osvojiť si poznanie, že prevencia je hlavný nástroj ochrany zdravia pri pohybových aktivitách</p> <p>vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb</p>	<p>mať schopnosť diskutovať o problematike týkajúcej sa zdravia, civilizačných chorôb a hľadať a realizovať riešenia v tejto problematike</p> <p>prakticky vykonať preventívne a nápravné cvičenia</p>	<p>počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>
<p>Zásady správnej výživy zdravého životného štýlu – význam aktívneho odpočinku a kompenzačný účinok</p>	<p>správnej výživy</p> <p>- osvojiť si základy zdravého životného štýlu</p> <p>- získať skúsenosť s využívaním adaptačných a kompenzačných mechanizmov</p>			<p>1</p>

<p>pohybu</p> <p>- pochopiť význam aktívneho odpočinku vo voľnom čase</p> <p><i>všestranne rozvíjajúce cvičenia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdrav slnku - 5 Tibeťanov - jogging - chôdza s behom - sezónne činnosti - cvičenia v prírode - pohybové a didaktické hry - hody na cieľ - prekážkové dráhy 	<p>- osvojiť si základy správnej výživy</p> <p>získať praktické zručnosti zdravotne orientovaných pohybových činností a využívať ich v dennom režime a voľnom čase</p> <p>- zorganizovať si pohybový režim a vytvoriť si program vlastných pravidelných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu</p>	<p>žiak vie:</p> <p>klasifikovať zloženie potravín a ich význam pre zdravú výživu</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať atribúty zdravého životného štýlu <p>ovládať zdravotne orientované cvičenia a vie ich primerane použiť</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostaviť program denného pohybového režimu 	<p>Priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>
<p><i>Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti</i></p>	<p>- hodnotiť a diagnostikovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť a zdatnosť vlastnú i spolužiakov</p>	<p>26 4</p>

<i>Atletika – behy, skoky, hody</i>	<p>- prostredníctvom základných lokomočných pohybov rozvíjať pohybovú výkonnosť a zdatnosť</p>	<p>žiak vie: využiť prostriedky atletiky na rozvoj vlastných pohybových schopností rozvoj vlastných schopností</p>	12
<i>Posilňovanie - fitness</i>	<p>- naučiť správne vykonávať posilňovacie cvičenia slúžiace k rozvoju pohybových schopností</p>	<p>charakterizovať zásady rozvoja kondičných a koordinačných schopností a správne aplikovať v praxi.</p>	2
<i>Plávanie</i>	<p>- osvojiť si a zdokonaľiť správnu techniku jednotlivých plaveckých spôsobov využiť zdravotný</p>	<p>- správnu techniku využiť v praxi aspoň v dvoch plaveckých spôsoboch</p>	4

		význam vodného prostredia na zvýšenie kondície		
	<i>Korčuľovanie</i>	- osvojiť si optimálnu techniku jednotlivých korčuliarskych prvkov pohybom v zdravom zimnom prostredí pozitívne pôsobiť na systémy organizmu	- vykonávať základné lokomočné pohyby na ľade	4
	- <i>aerobik</i>	- získať skúsenosti z pôsobenia rôznych telovýchovných a športových činností na telesný, funkčný a motorický rozvoj	Charakterizovať zásady rozvoja a rozdiel vo vykonávaní cvičení na rozvoj rýchlosti, sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti uplatniť princípy ich rozvoja pre svou potrebu	Prie- bežná apliká- cia počas vyučo- vacích hodín 30% z cel- kového obsahu vzdelá-
	- <i>kondičná gymnastika</i>			
	- <i>posilňovacie cvičenia</i>	- vedieť uplatniť viaceré pohybové prostriedky na rozvoj jednotlivch pohybových schopností		

	<p><i>s vlastným telom</i></p> <p>- <i>ropeskiipping</i></p>		<p>- pochopiť potrebu dosiahnutia svojej optimálnej pohybovej výkonnosti</p> <p>ako predpokladu na vykonávanie záujmovej športovej činnosti</p>		<p>vania</p>
<p>Športové činnosti pohybového režimu</p>	<p><i>Športové hry basketbal</i></p> <p>-</p> <p>- <i>volejbal</i></p>	<p>vedieť hrať basketbal podľa pravidiel a rozhodovať, pociťovať pozitívne zážitky,</p> <p>konať fair-play,</p> <p>vedieť prezentovať osobný výkon</p> <p>vedieť hrať volejbal podľa pravidiel a</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca</p> <p>- pomenovať a popísať základné pravidlá basketbalu</p> <p>- vykonávať funkciu pomocného rozhodcu</p> <p>správne pomenovať, popísať, prakticky</p>	<p>37</p>	<p>10</p>

		<p>rozhodovať, pociťovať pozitívne zážitky, konať</p> <p>fair-play, vedieť prezentovať osobný výkon</p>	<p>ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca</p> <p>pomenovať a popísať základné pravidlá volejbalu, vykonávať funkciu pomocného rozhodcu</p>	
	- <i>futbal</i>	<p>vedieť hrať futbal na malé bránky podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať, pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play, vedieť prezentovať osobný výkon</p>	<p>- správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca</p> <p>- pomenovať a popísať základné pravidlá futbalu na malé bránky</p> <p>- vykonávať funkciu pomocného rozhodcu</p>	6

	<p>- <i>ľadový hokej</i></p>	<p>- vedieť hrať ľadový hokej podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať</p> <p>- pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play</p> <p>- vedieť prezentovať osobný výkon</p>	<p>- správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca</p> <p>- pomenovať a popísať základné pravidlá ľadového hokeja na malé bránky</p> <p>- vykonávať funkciu pomocného rozhodcu</p>	<p>4</p>
	<p><i>Športová gymnastika</i></p>	<p>- preukázať pohybovú gymnastickú gramotnosť</p> <p>- prostredníctvom gymnastických cvičení rozvíjať adekvátne kondičné a koordinačné pohybové schopnosti a kreativitu</p>	<p>- preukázať osvojené vybrané činnosti zo športovej gymnastiky</p> <p>- preukázať schopnosť zachovania bezpečnosti a prevencie</p>	<p>9</p>

		- pozitívne vplývať na systémy organizmu		
	<i>Netradičné športy a hry</i>	získať poznatky a praktické skúsenosti a vedieť ich uplatniť a osvojiť si pravidlá, prispieť k rozvoju osobnosti žiaka, k pracovnej kooperácii a komunikácii	- preukázať osvojené vybrané činnosti z netradičných športov a uplatniť ich v hre - spolupracovať v kolektíve - chápať postoj voči súperovi	8

Zdroje:

FITNIS: A. Zrubák – V. Štulrajter, SPN Bratislava 1999

TERMINOLÓGIA GYMNASTIKY: H. Pelikán, UK Bratislava 2001

ŠVIHADLÁ: J. Miklovičová, UK Bratislava 2002

ÚPOLY: M. Ďurech a kol., UK Bratislava 2000

TEÓRIA A DIDAKTIKA BASKETBALU: M. Rehák a kol., UK Bratislava 1999

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA: X. Rovná – G. Varga, n.p., Banská Bystrica 1985

POHYBOVÉ HRY: G. Argaj a kol., UK Bratislava 2001

NAUČME SA POMÁHAŤ: Slovenský červený kríž, Bratislava 1994

Klasifikácia predmetu telesná a športová výchova

(10) Za najdôležitejšie pri hodnotení a klasifikácii žiaka v telesnej a športovej výchove a telesnej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považujú:

- a) posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
- b) rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,
- c) proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách.

(11) Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridrižiava sa štandardov.

(12) Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Ide o také súhrnné hodnotenie, aké sa na danej škole používa aj v iných vyučovacích predmetoch. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom.

(13) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v týchto predmetoch sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 5 až 9 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia. Žiakovi, ktorý na základe lekárskeho potvrdenia zo zdravotných dôvodov neabsolvoval pohybovú časť obsahu vyučovania za klasifikačné obdobie sa na vysvedčení uvedie „oslobodený/oslobodená“.

(14) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.

(15) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne

predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvuje je dobre pripravený.

(16) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách.

(17) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania.

(18) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie.

Hodnotenie:

Hodnotenie pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et al. (1996, 1990) :

T E S T Y CHLAPCI DIEVČATÁ	Chlapci			Dievčatá		
	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Ľah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov) - test je alternatívou testu behu za 12 minút	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Legenda: A = minimálny základný

B = priemerný štandard

C = nadpriemerný štandard

6l. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
------------------------	---------------------	-------------	------------------------------	--------------------

<p>Zdravie a jeho poruchy</p> <p><i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Ochrana života a zdravia,</i></p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p><i>Teoretická hodina:</i></p> <p><i>Civilizačné poruchy zdravia, nebezpečenstvo závislostí, ich biologické a sociálne následky, výchova k prevencii a eliminácii rizika.</i></p> <p><i>Teoretická hodina:</i></p> <p><i>Teoretické vedomosti a praktické zručnosti zo športu pri prevencii chorôb ako najúčinnější spôsob starostlivosti o vlastné zdravie</i></p> <p>- základná gymnastika</p> <p>- zdravotne orientované cvičenie</p> <p>- relaxačné a dýchacie cvičenie</p> <p>- cvičenie na držanie tela</p> <p>- strečing</p>	<p>- porozumieť základným otázkam vzniku civilizačných porúch zdravia a princípom primárnej a sekundárnej prevencie</p> <p>- porozumieť nebezpečenstvu závislostí</p> <p>- osvojiť si poznanie, že prevencia a pohybové športové aktivity sú hlavný nástroj ochrany zdravia</p> <p>- vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- definovať príčiny vzniku civilizačných porúch zdravia</p> <p>- vysvetliť vplyv pohybových aktivít k udržaniu zdravia</p> <p>- vysvetliť zásady prevencie vzniku civilizačných porúch zdravia</p> <p>- definovať závislosti a ich následky</p> <p>- mať schopnosti diskutovať o problematike týkajúcej sa zdravia, civilizačných chorôb, a hľadať a realizovať riešenia v tejto problematike</p> <p>- prakticky vykonať preventívne a nápravné cvičenia</p>	<p>2</p> <p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>
--	---	---	--	---

<p>Zdravý životný štýl</p> <p><i>Prierezové témy:</i></p> <p><i>Ochrana života a zdravia</i></p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p><i>Teoretická hodina:</i></p> <p><i>Účinok pohybu na telesný, psychický, funkčný a motorický rozvoj</i></p> <p>- <i>všestranne rozvíjajúce cvičenia</i></p> <p>- <i>Pozdrav slnku</i></p> <p>- <i>5 Tibeťanov</i></p> <p>- <i>jogging</i></p> <p>- <i>chôdza s behom</i></p> <p>- <i>sezónne činnosti</i></p> <p>- <i>cvičenie v prírode</i></p> <p>- <i>pohybové a didaktické hry</i></p> <p>- <i>hody na cieľ</i></p> <p>- <i>prekážkové dráhy</i></p> <p>- <i>masáž a relaxácia</i></p>	<p>- pochopiť význam aktívnej pohybovej činnosti na rozvoj organizmu a jeho pozitívne zmeny</p> <p>- získať praktické zručnosti zdravotne orientovaných pohybových činností a využívať ich v dennom režime a voľnom čase</p> <p>- zorganizovať si pohybový režim a vytvoriť si program vlastných pravidelných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- teoreticky i prakticky vnímať a pociťovať účinky pohybovej činnosti na svoj organizmus</p> <p>- ovládať zdravotne orientované cvičenia a vie ich primerane použiť</p> <p>- zostaviť program denného pohybového režimu</p>	<p>1</p> <p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>
<p>Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p>	<p><i>Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti</i></p>	<p>- hodnotiť a diagnostikovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť</p>	<p>25 3</p>

<p>Prierezové témy:</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Atletika – behy, skoky, hody</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prostredníctvom základných lokomočných pohybov rozvíjať pohybovú výkonnosť a zdatnosť 	<p>a zdatnosť vlastnú i spolužiakov</p> <p>žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využiť prostriedky atletiky na rozvoj vlastných pohybových schopností 	12
	<p>Posilňovanie - fitness</p>	<ul style="list-style-type: none"> - naučiť správne vykonávať posilňovacie cvičenia slúžiace k rozvoju pohybových schopností 	<ul style="list-style-type: none"> - využiť prostriedky atletiky pre pozitívne zmeny v organizme - zostaviť vlastný program 	2
	<p>Plávanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojiť si a zdokonaľiť správnu techniku jednotlivých plaveckých spôsobov - využiť zdravotný význam vodného prostredia na zvýšenie kondície 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať zásady rozvoja kondičných a koordinačných schopností a správne aplikovať v praxi. 	4
	<p>Korčuľovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojiť si optimálnu techniku jednotlivých korčuliarskych prvkov - pohybom v zdravom zimnom prostredí pozitívne 	<ul style="list-style-type: none"> - správnu techniku využiť v praxi aspoň v dvoch plaveckých spôsoboch - uvedomiť význam plávania pre organizmus - zaradiť plávanie do svojho životného štýlu 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>aerobik</i> - <i>kondičná gymnastika</i> - <i>posilňovacie cvičenia s vlastným telom</i> - <i>ropeskiipping</i> 	<p>pôsobiť</p> <p>na systémy organizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - získať skúsenosti z pôsobenia rôznych telovýchovných a športových činností na telesný funkčný a motorický rozvoj - vedieť uplatniť viaceré pohybové prostriedky na rozvoj jednotlivých pohybových schopností - pochopiť potrebu dosiahnutia svojej optimálnej pohybovej výkonnosti ako predpokladu na vykonávanie záujmovej športovej činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vykonávať základné lokomočné pohyby na ľade - charakterizovať zásady rozvoja a rozdiel vo vykonávaní cvičení na rozvoj rýchlosti, sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti - uplatniť princípy ich rozvoja pre svoju potrebu 	<p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 30% z celkového obsahu vzdelávania</p>
<p>Športové činnosti pohybového režimu</p> <p><i>Prierezové témy:</i> <i>Osobnostný</i></p>	<p><i>Športové hry – basketbal</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať basketbal podľa pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<p>žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať 	<p>38 8</p>

<i>a sociálny rozvoj</i>	<i>volejbal</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať volejbal podľa pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<ul style="list-style-type: none"> základné pravidlá basketbalu - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať 	8
	<i>futbal</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať futbal na malé bránky podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<ul style="list-style-type: none"> základné pravidlá volejbalu - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať 	6
	<i>- ľadový hokej</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať ľadový hokej podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne 	<ul style="list-style-type: none"> základné pravidlá futbalu na malé bránky - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu - správne pomenovať, popísať, 	4

	<p><i>Športová gymnastika</i></p> <p><i>Netradičné športy a hry</i></p>	<p>zážitky, konať fair-play</p> <p>- vedieť prezentovať osobný výkon</p> <p>- preukázať pohybovú gymnastickú gramotnosť</p> <p>- prostredníctvom gymnastických cvičení rozvíjať adekvátne kondičné a koordinačné pohybové schopnosti a kreativitu</p> <p>- pozitívne vplývať na systémy organizmu</p> <p>- získať poznatky a praktické skúsenosti a vedieť ich uplatniť a osvojiť si pravidlá</p> <p>- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka, k pracovnej kooperácii, spolupráci a komunikácii</p>	<p>prakticky ukázať a v hre</p> <p>uplatniť základné herné činnosti jednotlivca</p> <p>- pomenovať a popísať základné pravidlá ľadového hokeja na malé bránky</p> <p>- vykonávať funkciu pomocného rozhodcu</p> <p>- preukázať osvojené vybrané činnosti zo športovej gymnastiky</p> <p>- preukázať schopnosť zachovania bezpečnosti a prevencie</p> <p>- preukázať osvojené vybrané činnosti z netradičných športov a uplatniť ich v hre</p> <p>- spolupracovať v kolektíve</p> <p>- chápať postoj voči súperovi</p>	<p>8</p> <p>4</p>
--	---	---	---	-------------------

--	--	--	--	--

Zdroje :

FITNIS: A. Zrubák – V. Štulrajter, SPN Bratislava 1999

TERMINOLÓGIA GYMNASTIKY: H. Pelikán, UK Bratislava 2001

ŠVIHADLÁ: J. Miklovičová, UK Bratislava 2002

ÚPOLY: M. Ďurech a kol., UK Bratislava 2000

TEÓRIA A DIDAKTIKA BASKETBALU: M. Rehák a kol., UK Bratislava 1999

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA: X. Rovná – G. Varga, n.p., Banská Bystrica 1985

POHYBOVÉ HRY: G. Argaj a kol., UK Bratislava 2001

NAUČME SA POMÁHAŤ: Slovenský červený kríž, Bratislava 1994

Hodnotenie:

**Hodnotenie a klasifikácia žiakov z *telesnej výchovy*,
telesnej športovej výchovy a *telesnej a športovej výchovy*.**

Žiaci osemročného štúdia: I.OG, II.OG, III.OG, IV.OG – telesná športová výchova - hodnotenie podľa Metodického pokynu č. 8/2009 – R zo 14.mája 2009 Čl.1-5, Čl.16 bod 1,2,3

Hodnotenie a klasifikácia žiakov podľa Pokynov na hodnotenie vzdelávacích štandardov z telesnej výchovy žiakov stredných škôl

schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky dňa 15.3.2004
2004 – 3178/6208 – 1:09 s platnosťou od 1.9.2004.

pod č.CD –

Metodický pokyn č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov
stredných škôl schválený Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pre hodno-
tenie a klasifikáciu v predmetoch vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb.

Hodnotenie: Hodnotenie pomocou tabuliek modifikovaných
podľa MORAVCA et al. (1996, 1990) :

T E S T Y <i>chlapci - dievčatá</i>	<i>Chlapci</i>			<i>Dievčatá</i>		
	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Ľah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov)						
- test je alternatívou testu behu						
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Legenda: **A** = *minimálnv základný*

B = *priemerný štandard*

C = *nadpriemerný štandard*

Hodnotenie a klasifikácia:

- Stupňom 1 – výborný** sa žiak klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.
- Stupňom 2 – chválitebný** sa žiak klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvuje je dobre pripravený.
- Stupňom 3 – dobrý** sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách.
- Stupňom 4 – dostatočný** sa žiak klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania.
- Stupňom 5 – nedostatočný** sa žiak výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie.

7.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Stup - spôsobilosti	Poč. hodín
-----------------	--------------	------	---------------------	------------

<p style="text-align: center;">Zdravie a jeho poruchy</p>	<p><i>Teoretická hodina:</i></p> <p><i>Poznanky o vplyve pohybu na opornú a pohybovú sústavu vnútorné orgány a sústavy.</i></p> <p><i>Teoretická hodina:</i></p> <p><i>Charakteristiky niektorých porúch zdravia, ich vznik, bezpečnosť pri športovaní veľkosť zaťažovania. Poznanky o zásadách prvej pomoci pri športovaní</i></p>	<p>- porozumieť základným otázkam vplyvu pohybu na ľudský organizmus</p> <p>- vedieť správne zaťažovať organizmus, rozpoznať základné poruchy zdravia</p> <p>- osvojiť si poznanie, že prevencia a pohybové športové aktivity sú hlavný nástroj ochrany zdravia</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- definovať príčiny vzniku porúch zdravia</p> <p>- vysvetliť vplyv pohybových aktivít k udržaniu zdravia</p> <p>- vysvetliť zásady prevencie vzniku civilizačných porúch zdravia</p> <p>- definovať závislosti a ich následky</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">1</p>
	<p>- základná gymnastika</p> <p>- zdravotne orientované cvičenie</p> <p>- relaxačné a dýchacie cvičenie</p> <p>- cvičenie na držanie tela</p> <p>- strečing</p>	<p>- vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia na vnútorné systémy organizmu</p>	<p>- mať schopnosti diskutovať o problematike týkajúcej sa zdravia, civilizačných chorôb, a hľadať a realizovať riešenia v tejto problematike</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>

<p>Zdravý životný štýl</p>	<p><i>Teoretická hodina:</i></p> <p><i>Pohybový režim, hygienické návyky, režim dňa a správne stravovanie</i></p> <p>- všestranne rozvíjajúce cvičenia</p> <p>- Pozdrav slnku</p> <p>- 5 Tibeťanov</p> <p>- jogging</p> <p>- chôdza s behom</p> <p>- sezónne činnosti</p> <p>- cvičenie v prírode</p> <p>- pohybové a didaktické hry</p> <p>- hody na cieľ</p> <p>- prekážkové dráhy</p> <p>- masáž a relaxácia</p>	<p>- pochopiť význam dodržiavania zdravého životného štýlu a správnych návykov</p> <p>Prierezové témy: ochrana života a zdravia, mediálna výchova</p> <p>- získať praktické zručnosti zdravotne orientovaných pohybových činností a využívať ich v dennom režime a voľnom čase</p> <p>- zorganizovať si pohybový režim a vytvoriť si program vlastných pravidelných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- teoreticky i prakticky vnímať a pociťovať účinky zdravého životného štýlu</p> <p>- ovládať zdravotne orientované cvičenia a vie ich primerane použiť</p> <p>- zostaviť program denného pohybového režimu</p>	<p>1</p> <p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>
<p>Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p>	<p><i>Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti</i></p>	<p>- hodnotiť a diagnostikovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- diagnostikovať a hodnotiť pohybovú</p>	<p>25 3</p>

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	<i>Atletika – behy, skoky, hody</i>	- prostredníctvom základných lokomočných pohybov rozvíjať pohybovú výkonnosť a zdatnosť	výkonnosť a zdatnosť vlastnú i spolužiakov žiak vie: - využiť prostriedky atletiky na rozvoj vlastných pohybových schopností	12
	<i>Posilňovanie - fitness</i>	- naučiť správne vykonávať posilňovacie cvičenia slúžiace k rozvoju pohybových schopností	- využiť prostriedky atletiky pre pozitívne zmeny v organizme - zostaviť vlastný program	2
	<i>Plávanie</i>	- osvojiť si a zdokonaľiť správnu techniku jednotlivých plaveckých spôsobov - využiť zdravotný význam vodného prostredia na zvýšenie kondície	- charakterizovať zásady rozvoja kondičných a koordinačných schopností a správne aplikovať v praxi.	4
	<i>Korčuľovanie</i>	- osvojiť si optimálnu techniku jednotlivých korčuľarských prvkov - pohybom v zdravom zimnom prostredí pozitívne pôsobiť na systémy organizmu	- správnu techniku využiť v praxi aspoň v dvoch plaveckých spôsoboch - uvedomiť význam plávania pre organizmus	4

	<ul style="list-style-type: none"> - aerobik - kondičná gymnastika - posilňovacie cvičenia s vlastným telom - ropeskipling 	<ul style="list-style-type: none"> - získať skúsenosti z pôsobenia rôznych telovýchovných a športových činností na telesný funkčný a motorický rozvoj - vedieť uplatniť viaceré pohybové prostriedky na rozvoj jednotlivých pohybových schopností - pochopiť potrebu dosiahnutia svojej optimálnej pohybovej výkonnosti ako predpokladu na vykonávanie záujmovej športovej činnosti <p>Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaradiť plávanie do svojho životného štýlu - vykonávať základné lokomočné pohyby na ľade - charakterizovať zásady rozvoja a rozdiel vo vykonávaní cvičení na rozvoj rýchlosti, sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti - uplatniť princípy ich rozvoja pre svoju potrebu 	<p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 30% z celkového obsahu vzdelávania</p>
	<p><i>Športové hry – basketbal</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať basketbal podľa pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play 	<p>žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať 	<p>38 6</p>

Športové činnosti pohybového režimu	- volejbal	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť prezentovať osobný výkon - vedieť hrať volejbal podľa pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<ul style="list-style-type: none"> a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať základné pravidlá basketbalu - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre 	10
	- futbal	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať futbal na malé bránky podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<ul style="list-style-type: none"> uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať základné pravidlá volejbalu - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu 	6
	- ľadový hokej	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať ľadový hokej podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play 	<ul style="list-style-type: none"> - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre 	4

<p>Športové činnosti pohybového režimu</p>	<p><i>Športová gymnastika</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť prezentovať osobný výkon - preukázať pohybovú gymnastickú gramotnosť - prostredníctvom gymnastických cvičení rozvíjať adekvátne kondičné a koordinačné pohybové schopnosti a kreativitu - pozitívne vplývať na systémy organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať základné pravidlá futbalu na malé bránky - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu 	8
	<p><i>Netradičné športy a hry</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - získať poznatky a praktické skúsenosti a vedieť ich uplatniť a osvojiť si pravidlá - prispieť k rozvoju osobnosti žiaka, k pracovnej kooperácii, spolupráci a komunikácii <p>Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať základné pravidlá ľadového hokeja na malé bránky - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu - preukázať osvojené vybrané 	4

			<p>činnosti zo športovej gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - preukázať schopnosť zachovania bezpečnosti a prevencie <p>- preukázať osvojené vybrané činnosti z netradičných športov a uplatniť ich v hre</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupracovať v kolektíve - chápať postoj voči súperovi 	
--	--	--	--	--

Zdroje:

FITNIS: A. Zrubák – V. Štulrajter, SPN Bratislava 1999

TERMINOLÓGIA GYMNASTIKY: H. Pelikán, UK Bratislava 2001

ŠVIHADLÁ: J. Miklovičová, UK Bratislava 2002

ÚPOLY: M. Ďurech a kol., UK Bratislava 2000

TEÓRIA A DIDAKTIKA BASKETBALU: M. Rehák a kol., UK Bratislava 1999

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA: X. Rovná – G. Varga, n.p., Banská Bystrica 1985

Klasifikácia predmetu telesná a športová výchova

(19) Za najdôležitejšie pri hodnotení a klasifikácii žiaka v telesnej a športovej výchove a telesnej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považujú:

- a) posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
- b) rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,
- c) proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách.

(20) Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržiava sa štandardov.

(21) Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Ide o také súhrnné hodnotenie, aké sa na danej škole používa aj v iných vyučovacích predmetoch. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom.

(22) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v týchto predmetoch sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 5 až 9 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia. Žiakovi, ktorý na základe lekárskeho potvrdenia zo zdravotných dôvodov neabsolvoval pohybovú časť obsahu vyučovania za klasifikačné obdobie sa na vysvedčení uvedie „oslobodený/oslobodená“.

(23) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine

a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.

(24) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvuje je dobre pripravený.

(25) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách.

(26) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania.

(27) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie.

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
------------------------	---------------------	-------------	------------------------------	--------------------

Zdravie a jeho poruchy <i>/ Ochrana života a zdravia, Mediálna výchova/</i>	<i>Teoretická hodina:</i> <i>Poznanky o vplyve pohybu na opornú a pohybovú sústavu, vnútorné orgány a sústavy.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - porozumieť základným otázkam vplyvu pohybu na ľudský organizmus 	<i>žiak vie</i> <ul style="list-style-type: none"> - definovať príčiny vzniku porúch zdravia - vysvetliť vplyv pohybových aktivít k udržaniu zdravia - vysvetliť zásady prevencie vzniku civilizačných porúch zdravia - definovať závislosti a ich následky - mať schopnosti diskutovať o problematike týkajúcej sa zdravia, civilizačných chorôb, a hľadať a realizovať riešenia v tejto problematike 	1
	<i>Teoretická hodina:</i> <i>Charakteristiky niektorých porúch zdravia, ich vznik, bezpečnosť pri športovaní veľkosť zaťažovania. Poznanky o zásadách prvej pomoci pri športovaní</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť správne zaťažovať organizmus, rozpoznať základné poruchy zdravia - osvojiť si poznanie, že prevencia a pohybové športové aktivity sú hlavný nástroj ochrany zdravia 	<ul style="list-style-type: none"> - mať schopnosti diskutovať o problematike týkajúcej sa zdravia, civilizačných chorôb, a hľadať a realizovať riešenia v tejto problematike 	1
	<ul style="list-style-type: none"> - <i>základná gymnastika</i> - <i>zdravotne orientované cvičenie</i> - <i>relaxačné a dýchacie cvičenie</i> - <i>cvičenie na držanie tela</i> - <i>strečing</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia na vnútorné systémy organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - prakticky vykonávať základné úkony prvej pomoci - prakticky vykonať preventívne a nápravné cvičenia 	<p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>

<p>Zdravý životný štýl</p> <p><i>/ Ochrana života a zdravia, Mediálna výchova/</i></p>	<p>Teoretická hodina: <i>Pohybový režim, hygienické návyky, režim dňa a správne stravovanie</i></p> <p>- všestranne rozvíjajúce cvičenia - <i>Pozdrav slnku</i> - <i>5 Tibeťanov</i> - <i>jogging</i> - <i>chôdza s behom</i> - <i>sezónne činnosti</i> - <i>cvičenie v prírode</i> - <i>pohybové a didaktické hry</i> - <i>hody na cieľ</i> - <i>prekážkové dráhy</i> - <i>masáž a relaxácia</i></p>	<p>- pochopiť význam dodržiavania zdravého životného štýlu a správnych návykov</p> <p>Prierezové témy: ochrana života a zdravia, mediálna výchova</p> <p>- získať praktické zručnosti zdravotne orientovaných pohybových činností a využívať ich v dennom režime a voľnom čase - zorganizovať si pohybový režim a vytvoriť si program vlastných pravidelných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- teoreticky i prakticky vnímať a pociťovať účinky zdravého životného štýlu</p> <p>- ovládať zdravotne orientované cvičenia a vie ich primerane použiť - zostaviť program denného pohybového režimu</p>	<p>1</p> <p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 10% z celkového obsahu vzdelávania</p>
<p>Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p> <p><i>/ Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj/</i></p>	<p>Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti</p> <p><i>Atletika – behy, skoky, hody</i></p>	<p>- hodnotiť diagnostikovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť</p> <p>prostredníctvom základných lokomočných pohybov</p>	<p>žiak vie:</p> <p>- diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť a zdatnosť vlastnú i spolužiakov</p> <p>žiak vie:</p> <p>- využiť prostriedky atletiky na rozvoj vlastných</p>	<p>3</p> <p>10</p>

<p>Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p> <p><i>/ Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj/</i></p>	<p>Posilňovanie – fitness</p>	<p>rozvíjať pohybovú výkonnosť a zdatnosť</p> <p>- naučiť správne vykonávať posilňovacie cvičenia slúžiace k rozvoju pohybových schopností</p>	<p>pohybových schopností</p> <p>- využiť prostriedky atletiky pre pozitívne zmeny v organizme</p> <p>- zostaviť vlastný program</p> <p>- charakterizovať zásady rozvoja kondičných a koordinačných schopností a správne aplikovať v praxi.</p>	<p>5</p>
	<p><i>Plávanie – (alternatíva s korčuľov. a ľadovým hokejom)</i></p>	<p>- osvojiť si a zdokonaľiť správnu techniku jednotlivých plaveckých spôsobov</p> <p>- využiť zdravotný význam vodného prostredia na zvýšenie kondície</p>	<p>- správnu techniku využiť v praxi aspoň v dvoch plaveckých spôsoboch</p> <p>- uvedomiť význam plávania pre organizmus</p> <p>- zaradiť plávanie do svojho životného štýlu</p>	
	<p>Korčuľovanie</p>	<p>- osvojiť si optimálnu techniku jednotlivých korčuliarskych prvkov</p> <p>- pohybom v zdravom zimnom prostredí pozitívne pôsobiť na systémy</p>	<p>- vykonávať základné lokomočné pohyby na ľade</p>	<p>2 /dievčatá/</p>

<p>Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p> <p>/ Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>aerobik, zumba</i> - <i>kondičná gymnastika</i> - <i>posilňovacie cvičenia s vlastným telom</i> - <i>ropeskipling</i> 	<p>organizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - získať skúsenosti z pôsobenia rôznych telovýchovných a športových činností na telesný funkčný a motorický rozvoj - vedieť uplatniť viaceré pohybové prostriedky na rozvoj jednotlivých pohybových schopností - pochopiť potrebu dosiahnutia svojej optimálnej pohybovej výkonnosti ako predpokladu na vykonávanie záujmovej športovej činnosti <p>Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať zásady rozvoja a rozdiel vo vykonávaní cvičení na rozvoj rýchlosti, sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti - uplatniť princípy ich rozvoja pre svoju potrebu 	<p>priebežná aplikácia počas vyučovacích hodín cca 30% z celkového obsahu vzdelávania</p>
<p>Športové činnosti pohybového režimu</p>	<p><i>Športové hry basketbal</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať basketbal podľa pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť 	<p>žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať 	<p>6</p>

<p><i>/ Osobnostný a sociálny rozvoj/</i></p> <p>Športové činnosti pohybového režimu</p> <p><i>/ Osobnostný a sociálny rozvoj/</i></p>	<p><i>volejbal</i></p>	<p>prezentovať osobný výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať volejbal podľa pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<p>a popísať základné pravidlá</p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu v basketb. - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať základné pravidlá volejbalu - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu 	<p>10</p>
	<p><i>futbal, futsal</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať futbal na malé bránky podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<ul style="list-style-type: none"> - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať základné pravidlá futbalu na malé bránky - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu 	<p>4</p>
	<p><i>floorball</i></p> <p><i>herné činnosti jednotlivca</i></p> <p><i>herné kombinácie</i></p>	<p>Vedieť hrať podľa pravidiel</p>	<p>Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa. Vedieť vysvetliť základné pravidlá pohybových hier, charakterizovať zásady fair-play, popísať hráčske funkcie.</p>	<p>4</p>

<p>Športové činnosti pohybového režimu</p> <p><i>/ Osobnostný a sociálny rozvoj /</i></p>	<p>Ľadový hokej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať ľadový hokej podľa dohodnutých pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair-play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<ul style="list-style-type: none"> - správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať a popísať základné pravidlá ľadového hokeja na malé bránky - vykonávať funkciu pomocného a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca - pomenovať, popísať základné pravidlá ľadového hokeja na malé bránky - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu 	<p>2</p> <p><i>/chlapci/</i></p>	
	<p>Športová gymnastika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť prezentovať osobný výkon - dohodnutých pravidiel a rozhodovať - pociťovať pozitívne zážitky, konať fair - play - vedieť prezentovať osobný výkon 	<ul style="list-style-type: none"> - preukázať pohybovú gymnastickú gramotnosť prostredníctvom gymnastických cvičení rozvíjať adekvátne kondičné a koordinačné pohybové schopnosti a kreativitu - pozitívne vplývať na systémy organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - preukázať osvojené vybrané činnosti zo športovej gymnastiky - preukázať schopnosť zachovania bezpečnosti a prevencie 	<p>7</p>
	<p>Netradičné športy a hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - získať poznatky a praktické skúsenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - preukázať osvojené vybrané činnosti z netradičných športov a uplatniť 	<p>6</p>	

		a vedieť ich uplatniť a osvojiť si pravidlá - prispieť k rozvoju osobnosti žiaka, k pracovnej kooperácii, spolupráci a komunikácii Prierezové témy: osobnostný a sociál. rozvoj	ich v hre - spolupracovať v kolektíve - chápať postoj voči súperovi	
--	--	---	---	--

Zdroje :

FITNIS: A. Zrubák – V. Štulrajter, SPN Bratislava 1999
 TERMINOLÓGIA GYMNASTIKY: H. Pelikán, UK Bratislava 2001
 ŠVIHADLÁ: J. Miklovičová, UK Bratislava 2002
 ÚPOLY: M. Ďurech a kol., UK Bratislava 2000
 TEÓRIA A DIDAKTIKA BASKETBALU: M. Rehák a kol., UK Bratislava 1999
 ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA: X. Rovná – G. Varga, n.p., Banská Bystrica 1985
 POHYBOVÉ HRY: G. Argaj a kol., UK Bratislava 2001
 NAUČME SA POMÁHAŤ: Slovenský červený kríž, Bratislava 1994

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z *telesnej výchovy, telesnej športovej výchovy* a *telesnej a športovej výchovy*.

Žiaci osemročného štúdia: I.OG, II.OG, III.OG, IV.OG – telesná športová výchova
 - hodnotenie podľa Metodického pokynu č.8/2009 – R zo 14.mája
 2009 Čl.1-5, Čl.16 bod 1,2,3

Žiaci osemročného štúdia: V.OG, VI.OG, VII.OG, VIII.OG - telesná výchova -
 hodnotenie podľa Metodického pokynu č.8/2009 – R zo
 14.mája 2009 Čl.1-5, Čl.16 bod 1- 9

Žiaci štvorročného štúdia: I.A, I.B, II.A, II.B, III.A, III.B, IV.A, IV.B – telesná
 a športová výchova - hodnotenie podľa Metodického pokynu č.8/2009 – R zo
 14.mája 2009 Čl.1-5, Čl.16 bod 1- 9

Hodnotenie a klasifikácia žiakov podľa Pokynov na hodnotenie vzdelávacích
 štandardov z telesnej výchovy žiakov stredných škôl schválených Ministerstvom
 školstva Slovenskej republiky dňa 15.3.2004 pod č.CD – 2004 – 3178/6208 – 1:09
 s platnosťou od 1.9.2004.

Metodický pokyn č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov
 stredných škôl schválený Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pre hodnotenie
 a klasifikáciu v predmetoch vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb.

HODNOTENIE:

Hodnotenie pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et al. (1996, 1990) :

TESTY <i>chlapci - dievčatá</i>	<i>Chlapci</i>			<i>Dievčatá</i>		
	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Ľah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)						
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
- test je alternatívou testu behu	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Legenda: **A** = *minimálny základný*

B = *priemerný štandard*

Učebné osnovy pre predmet

LITERÁRNY SEMINÁR

Charakteristika predmetu:

Literárny seminár je voliteľný predmet, ktorý úzko súvisí s vyučovaním literatúry a nadväzuje naň. Spolu s predmetom slovenský jazyk a literatúra patrí do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia. Predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov a uvedomenia si národnej a individuálnej identity. Vede žiakov k úcte k vlastnému národu, jeho kultúre, pričom kladie dôraz aj na úctu ku kultúre iných národov a etník. Zároveň vytvára priestor na vyjadrenie citov a pocitov a je významným prvkom v tvorbe vlastného hodnotového systému žiakov

Prostredníctvom vyučovania literatúry sa žiaci oboznamujú s vývinom ľudskej spoločnosti, čo prispieva k rozvoju medzipredmetových vzťahov (dejepis, filozofia).

Ciele:

- uvedomene sústavne čítať, hodnotiť a osvojovať si krásnu literatúru;
- samostatne sa orientovať v literárnom procese, v literárnom štýle a základných funkciách umeleckého diela;
- tvorivo premýšľať o literatúre a jej funkciách v živote človeka;
- vyjadrovať svoje názory na literatúru jazykovo správne a kultivovane;
- orientovať sa v základných umeleckých prostriedkoch;
- charakterizovať jednotlivé literárne obdobia a vedieť začleniť hlavných predstaviteľov literatúry do literárnych prúdov, škôl, smerov;
- vedieť pracovať s literárnym textom, rozvíjať interpretačné a vyjadrovacie zručnosti;
- vytvoriť pozitívny vzťah k vlastnému národu a k jeho literatúre;
- pripraviť na EČ a ÚČ maturitnej skúšky.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- zapamätať si potrebné fakty (mená autorov, názvy diel, literárnovedná terminológia a definície) a vedieť demonštrovať ich znalosť;
- vysvetliť podstatu literárnych javov (jazykových prostriedkov, tematických motívov, kompozičných prostriedkov a pod.) a vzťahov medzi nimi;
- usporiadať známe javy do tried a systémov;
- aplikovať vedomosti z teórie a dejín literatúry na štandardizované literárne texty;
- aplikovať vedomosti z teórie a dejín literatúry na neštandardizované literárne texty;
- integrovať literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti a čitateľské skúsenosti s teoretickými a historickými vedomosťami a recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.

Analytické a interpretačné zručnosti

- odlíšiť medzi sebou epické, lyrické a dramatické texty;
- odlíšiť intencionálny (programový) lyrický text od pocitového (impresívneho);

- extrahovať a lineárne reprodukovať dejovú líniu štandardizovaného epického diela;
- odlíšiť dejový a významový plán štandardizovaného literárneho diela;
- chápať štandardizované literárne dielo ako štylizovanú autorskú výpoveď o svete;
- analyzovať štandardizované literárne dielo po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prostriedkov v dejovom a významovom pláne diela;
- hodnotiť dielo v kontexte doby jeho vzniku;
- hodnotiť dielo z vlastného stanoviska a v súčasnom kontexte;
- zaujať vlastné stanovisko k cudzej interpretácii a hodnoteniu literárneho diela.

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

- motivačné metódy podnecujúce k činnosti – motivačný rozhovor, rozprávanie;
- interpretačno-analytické metódy – samostatná práca s textom, interpretácia textu a diela, vyjadrenie vlastného názoru na dielo;
- autodidaktické metódy (samostatná práca s textom, s faktami, práca s PC)

Prierezové témy:

- mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektov a prezentačné schopnosti, multikultúrna výchova

8. ročník (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
LITERATÚRA A UMENIE V ŽIVOTE ČLOVEKA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ text ▪ literatúra (vecná, umelecká) ▪ funkcie literatúry ▪ estetický zážitok ▪ poézia, próza ▪ literárna veda ▪ literárne podsystémy (sci-fi, literatúra faktu, UĽS) 	<p>1. Tvorivo premýšľať o literatúre a jej funkciách v živote človeka.</p> <p>2. Vyjadrovať svoje názory na literatúru jazykovo správne a kultivovane.</p>	<p>1. Žiak chápe esteticky zmysel umenia a umeleckej literatúry a vie charakterizovať podstatu estetického zážitku.</p> <p>2. Žiak rozumie estetickú a poznávaciu funkciu umeleckého diela a vie tieto pojmy uplatniť pri interpretácii akéhokoľvek primeraného literárneho diela.</p>	2
LITERÁRNA TEÓRIA	<p>Lyrika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spoločenská, ľúbostná, reflexívna, duchovná, čistá, prírodná 	<p>1. Uvedomene sústavne čítať, hodnotiť a osvojovať si</p>	<p>1. Žiak na základe analýzy konkrétnych literárnych javov pohotovo vytvára vecne a jazykovo</p>	*54

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sonet, automatický text, lyrická báseň, populárna pieseň <p>Epika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poviedka, novela, román (sociálny, psychologický, detektívny), epos, balada, báj, podobenstvo (alegória) <p>Dráma</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komédia (veselohra) tragédia, činohra, absurdná dráma ▪ divadelná hra, inscenácia, herec, režisér, dramaturgia <p>Štruktúra literárneho diela</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozprávač (vševediaci, priamy, nespoľahlivý) ▪ literárna postava (idealizovaný typ, charakterový typ, sociálny typ) ▪ kompozičný postup (chronologický - kronikársky, retrospektívny, reťazový) ▪ kompozičné fázy diela (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, dejový obrat, rozuzlenie a záver) ▪ vnútorná kompozícia diela ▪ vertikálne členenie diela (dejový plán diela, významový (<i>myšlienkový</i>) plán diela) ▪ horizontálne členenie diela (pásmo rozprávača, pásmo postáv, vnútorný monológ, prúd autorovho vedomia) ▪ horizontálne členenie drámy (monológ, dialóg, autorská poznámka, replika) 	<p>krásnu literatúru.</p> <p>2. Samostatne sa orientovať v literárnom procese, v literárnom štýle a základných funkciách umeleckého diela.</p> <p>3. Vyjadrovať svoje názory na literatúru jazykovo správne a kultivovane.</p> <p>4. Orientovať sa v základných umeleckých prostriedkoch.</p> <p>5. Vedieť pracovať s literárnym textom, rozvíjať interpretačné a vyjadrovacie zručnosti.</p>	<p>správne definície literárnych pojmov.</p> <p>2. Chápe zásady klasifikácie pojmov a vie zaradiť literárny javy do tried na základe určených spoločných, resp. rozdielnych vlastností. Tieto vedomosti vie využiť pri ktoromkoľvek literárnom jave, ktorý sa vytvoril na vyučovaní.</p> <p>3. Žiak si dokáže zapamätať potrebné fakty z literárnovednej teórie a vie demonštrovať ich znalosť.</p> <p>2. Žiak vie vysvetliť podstatu literárnych javov (jazykových prostriedkov, tematických motívov, kompozičných prostriedkov a pod.) a vzťahov medzi nimi.</p> <p>3. Žiak dokáže usporiadať známe javy do tried a systémov.</p> <p>4. Žiak vie aplikovať vedomosti z teórie literatúry na štandardizované a neštandardizované literárne texty.</p>
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vonkajšia kompozícia (spev, výstup) ▪ autorská štylizácia reality <p>Štylizácia textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ anafora, básnické prirovnanie, metafora, metonymia, symbol, epiteton, protiklad (kontrast), humor, irónia, satira, hyperbola (zveličenie), asociácia, zvukomaľba <p>Metrika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rytmus, viazaná umelecká reč, neviazaná umelecká reč, voľný verš, rým (združený, striedavý, obkročný, prerývaný) 		<p>5. Žiak integruje literárnoteoretické vedomosti a čitateľské skúsenosti s teoretickými a historickými vedomosťami a recepcnými skúsenosťami z iných druhov umenia.</p> <p>6. Žiak dokáže odlíšiť medzi sebou epické, lyrické a dramatické texty.</p> <p>7. Žiak dokáže odlíšiť intencionálny (programový) lyrický text od pocitového (impresívneho).</p> <p>8. Žiak extrahuje a lineárne reprodukuje dejovú líniu štandardizovaného a neštandardizovaného epického diela.</p> <p>9. Žiak vie odlíšiť dejový a významový plán štandardizovaného literárneho diela.</p> <p>10. Žiak chápe štandardizované literárne dielo ako štylizovanú autorskú výpoveď o svete.</p> <p>11. Žiak vie analyzovať štandardizované</p>	
--	---	--	---	--

			literárne dielo po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a dokáže určiť funkciu jednotlivých prostriedkov v dejovom a významovom pláne diela.	
LITERÁRNA HISTÓRIA	<ul style="list-style-type: none"> • staroveká literatúra • stredoveká literatúra • renesančná literat. • baroková literatúra • klasicistická literat. • romantická literatúra • realistická literatúra (naturalizmus) • literárna moderna (symbolizmus, impresionizmus) • avantgardná literatúra (futurizmus, expresionizmus, surrealizmus, nadrealizmus) • naturizmus • socialistický realizmus • existencializmus • postmoderna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samostatne sa orientovať v historickom vývine literatúra. 2. Charakterizovať jednotlivé literárne obdobia a vedieť začleniť hlavných predstaviteľov literatúry do literárnych prúdov, škôl, smerov. 3. Vedieť pracovať s literárnym textom, rozvíjať interpretačné a vyjadrovacie zručnosti 4. Vyjadrovať svoje názory na literatúru jazykovo správne a kultivovane. 5. Vytvoriť pozitívny vzťah k vlastnému národu a k jeho literatúre. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žiak aplikuje vedomosti dejín literatúry na štandardizované a neštandardizované literárne texty. 2. Žiak integruje literárnohistorické vedomosti a čitateľské skúsenosti s teoretickými a historickými vedomosťami a recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia. 3. Žiak dokáže hodnotiť dielo v kontexte doby jeho vzniku. 4. Žiak dokáže hodnotiť dielo z vlastného stanoviska a v súčasnom kontexte. 5. Žiak vie zaujať vlastné stanovisko k cudzej interpretácii a hodnoteniu 	*54

			<p>literárneho diela.</p> <p>6. Žiak dokáže opísať základnú chronológiu vývinu umeleckej literatúry.</p> <p>7. Žiak vie vysvetliť systémovú nadväznosť jednotlivých období vo vývine umenia a umeleckej literatúry.</p> <p>8. Žiak dokáže charakterizovať z filozofického, spoločenského a umeleckého hľadiska hlavné obdobia v dejinách umeleckej literatúry.</p> <p>9. Žiak dokáže nájsť odraz základných znakov literárneho obdobia v konkrétnom literárnom diele.</p>	
OPAKOVANIE A SYSTEMATIZÁCIA POZNATKOV			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak vie aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti. 	4

Vzhľadom na to, že tematické celky Literárna teória a Literárna história sa vyučujú synchrónne, nemožno presne stanoviť počet hodín pre jeden konkrétny tematický celok.

Zdroje :

Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy, umelecká a vecná literatúra, internet.

ŽILKA, T. – OBERT, V. – IVANOVÁ, M.: Teória literatúry pre gymnáziá a stredné školy. Bratislava, Litera 1997.

IHNÁTKOVÁ,N a kol.: Čítanka pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: Poľana,2001. ISBN80-89002-34-X

IHNÁTKOVÁ,N a kol.: Čítanka pre 2. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: LIITERA,1995. ISBN 80-85452-36-7

IHNÁTKOVÁ,N a kol.: Čítanka pre 3. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: LIITERA,1995. ISBN 80-85452-46-4

IHNÁTKOVÁ,N a kol.: Čítanka pre 4. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: LIITERA,1996. ISBN 80-85452-47-2

VARSÁNYIOVÁ,M.:Príručka slovenskej literatúry pre stredoškôlakov. Komárno: VARIA PRINT, ISBN 80-89181-10-4

VARSÁNYIOVÁ,M .:Čítanka slovenskej literatúry pre stredoškôlakov, 1.časť. Komárno: VARIA PRINT, ISBN 80-968982-9-9

VARSÁNYIOVÁ,M .:Čítanka slovenskej literatúry pre stredoškôlakov, 2.časť. Komárno: VARIA PRINT, ISBN 80-89181-00-7

Hodnotenie:

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom:

1. písomné testy z opakovania tematických celkov (čas trvania 25 - 30 minút);
2. individuálne ústne skúšanie;
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti z teórie literatúry a literárnej histórie;
4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh);
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh;

S požiadavkami na hodnotenie jednotlivými klasifikačnými stupňami budú žiaci oboznámení v úvodných hodinách.

Učebné osnovy pre predmet
KONVERZÁCIA V ANGLICKOM JAZYKU

Charakteristika predmetu:

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Osvojením si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce. Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Štúdiom konverzácie v anglickom jazyku sa má dosiahnuť aktívne zvládnutie jazykových zručností, dorozumenie sa a komunikovanie v danom jazyku, úroveň B1, čo sa týka komunikačných zručností - v písomnom a ústnom prejave pre osobné, spoločenské a študijné účely v anglickom jazyku – toto všetko má smerovať k úspešnému zvládnutiu maturitnej skúšky z anglického jazyka.

Ciele:

Základným cieľom výučby konverzácie v anglickom jazyku je:

- u žiakov postupne a cieľavedome rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti t.j. ústny prejav, čítanie, počúvanie a písomný prejav na základe osvojenej slovnej zásoby a gramatiky a zároveň rozvíjať stratégie učenia sa, a to konkrétne:

- a) porozumenie hovoreného jazyka a schopnosť efektívne sa zúčastňovať rozličných konverzačných a posluchových aktivít,
- b) schopnosť čítať, porozumieť a reagovať na všetky typy textov a štýlov,
- c) schopnosť písať presným a vhodným jazykom a prispôbovať štýl čitateľom a účelu
- d) jednoznačné pochopenie gramatických štruktúr a schopnosť ich správneho a vhodného používania v hovorenej a písanej podobe,
- e) socio-kultúrne a sociolingvistické vedomosti o živote a kultúre v anglicky hovoriacich krajinách,
- f) schopnosť čítať originálne literárne texty;

- posilňovať cieľavedomosť, vytrvalosť a systematickosť v štúdiu cudzieho jazyka;

- osvojovať si tvorivý prístup k riešeniu úloh a rozvíjať vlastné kritické myslenie;

- viesť žiakov k využívaniu osvojených znalostí a zručností pri ďalšom štúdiu a v budúcej

profesii;

- prehľbovať vzájomné porozumenie medzi národmi a toleranciu k iným kultúram a zvykom prostredníctvom poznatkov z rôznych oblastí života ľudstva.

Kompetencie a spôsobilosti:

Kompetencie sú všeobecné požiadavky na vedomosti a zručnosti, ktoré si má žiak osvojiť, ak chce štúdium konverzácie v anglickom jazyku ukončiť maturitnou skúškou.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie užívateľa cudzieho jazyka zahŕňajú jeho vedomosti, zručnosti, osobnú zainteresovanosť a schopnosť učiť sa cudzí jazyk.

Žiak:

- uplatňuje vedomosti týkajúce sa zemepisných, hospodárskych, spoločensko-ekonomických a kultúrnych reálií,
- porovnáva reálie anglofónnych krajín s reáliami vlastnej krajiny,
- správa sa v súlade s konvenciami príslušných krajín,
- uplatňuje získané vedomosti a zručnosti v každodennom živote,
- chápe potrebu celoživotného vzdelávania sa v anglickom jazyku,
- získava nové vedomosti a zručnosti uvedomelo,
- opakuje si osvojené vedomosti a dopĺňa si ich,
- uplatňuje stratégie učenia sa cudzieho jazyka,
- uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti v príprave na svoje budúce povolanie.

Komunikatívne kompetencie:

Na uskutočnenie komunikatívneho zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa anglickým jazykom hovorí. Komunikatívne kompetencie zahŕňujú nasledovné zložky:

a) jazykovú kompetenciu

Žiak vie a používa:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických

- okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické a syntaktické javy (gramatická kompetencia),
- tvorenie slov a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortografická a ortoepická).

b) sociolingvistickú kompetenciu

Žiak vie:

- komunikovať v rôznych spoločenských úlohách v bežných komunikačných situáciách,
- používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so sociokultúrnym úzom v anglicky hovoriacich krajinách,
- správne reagovať v rôznych spoločenských situáciách (pozdravy, oslovenie, nadviazanie rozhovoru, zvolania),
- dodržiava konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov, informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti, obdarovanie, vyhýbanie sa priamym príkazom, vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia, vyhýbanie sa opravovaniu, protirečeniu, poučovaniu, primerané používanie slov ďakujem, prosím, vyhýbanie sa vyjadreniu asertívnej nadradenosti, neprimeranému sťažovaniu sa, neprimeranej nespokojnosti),
- používa výrazy ľudovej múdrosti (príslovia, porekadlá, ustálené spojenia),
- uvedomuje si rozdiely registra (veľmi formálneho, formálneho, neformálneho, rodinného, intímneho).

Žiak dokáže uplatňovať širokú škálu jazykových funkcií, používajúc bežné prostriedky neutrálneho štýlu. Uvedomuje si konvencie slušnosti a podľa nich aj koná. Uvedomuje si najvýznamnejšie rozdiely medzi zvyklosťami, postojmi, životnými hodnotami v krajinách, ktorých jazyk sa učí, a porovnáva ich s vlastným postojom, životnými hodnotami a zvyklosťami vo vlastnej krajine.

c) pragmatickú kompetenciu

Žiak vie:

- ako prehovoriť (zámer, téma, následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika),
- ako funkčne využívať jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov – súhlas, nesúhlas, modality – povinnosť, schopnosť, vôľa – túžby, zábery, emócie – radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, rozčarovanie, strach, etické zásady – ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie, začatie, udržiavanie a ukončenie rozhovoru,

- ako zostaviť prehovor vzhľadom na interaktívnu (výmena informácií) alebo transaktívnu (sprostredkovanie informácií) schému.

Rečové zručnosti

V obidvoch častiach maturitnej skúšky (externej i internej) sa preverujú receptívne (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a produktívne (ústny prejav a písomný prejav) rečové zručnosti. Tieto zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Žiak rozumie krátkym jednoduchým monologickým, dialogickým a kombinovaným ústnym prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v štandardnej angličtine a primeranom tempe reči.

Žiak rozumie:

- prejavu ako celku, téme a hlavnej myšlienke, rozumie podstatným a špecifickým informáciám, vie rozlíšiť hovoriacich,
- jednoduchým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy) v primeranom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- kratšiemu jednoduchšiemu prejavu naratívneho charakteru (zážitok, príbeh),
- podstatným informáciám v jednoduchých prednáškach, ak mu je tematika známa a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a zreteľne,
- podstatným informáciám rozhlasových správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči,

Čítanie s porozumením

Žiak rozumie jednoduchým textom informatívneho a faktografického charakteru, primerane náročným textom s tematikou každodenného života a jednoduchším beletrizovaným textom

Žiak:

- vie získať informácie z primerane náročných textov (tabuľky, grafy, oznamy, nápisy, a inzeráty) a vhodne používa stratégie čítania,
- rozumie obsahu jednoduchšieho autentického textu,
- vie pochopiť tému a hlavnú myšlienku primerane náročného textu,
- vie vyhľadať špecifické a detailné informácie v jednoduchšom texte,
- vie rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v jednoduchšom texte s jasnou a logickou štruktúrou,

- vie odhadnúť význam neznámych slov na základe kontextu v jednoduchšom texte,
- vie zachytiť a pochopiť logickú štruktúru jednoduchšieho textu aj na základe obsahu textu,

Ústny prejav – interakcia

Žiak vie jazykovo správne a primerane reagovať v bežných životných situáciách. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy z každodenného života. *Ústny prejav - produkcia*

Žiak vie súvislo a s využitím jednoduchších jazykových prostriedkov hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch. Vie odôvodniť a vysvetliť svoj názor. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh a prerozprávať obsah prečítaného alebo vypočutého textu a vyjadriť svoj postoj.

Žiak:

- reaguje na podnety jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- vie začať, udržiavať a ukončiť rozhovor,
- vie správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách,
- vie predniesť krátky monológ na určitú tému,
- vie opísať obrázky, mapy, diagramy, porovnať ich a vysvetliť súvislosti.

Písomný prejav

Žiak vie napísať jednoduchý súvislý prejav na témy z každodenného života a dokáže vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Vie správne používať základné lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah, adresáta písomného prejavu a slohový útvar.

Žiak vie:

- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- napísať primerane náročný súkromný list,
- napísať kratší úradný list: žiadosť o informáciu, sprievodný list, krátku správu,
- opísať predmet, miesto, osobu, udalosť (opis),
- napísať príbeh (rozprávanie),
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Aby učiaci sa pochopili, ktoré metódy sú pre jeho učenie najefektívnejšie, musí mať možnosť stretávať sa čo s najväčším množstvom interaktívnych metód a klásť si otázky, ktoré mu objasnia procesúalnu stránku učenia sa. **Ide o:**

- participatívne metódy:
- dialóg a diskusia: Rodina, Kultúra a umenie, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola a štúdium, Zamestnanie, Vzťahy medzi ľuďmi, Človek a príroda, Vedecko-technický rozvoj, Človek a spoločnosť, Komunikácia a jej formy
- situačné (prípadové) metódy: Rodina, Obchod a služby, Šport
- inscenačné metódy (metódy hrania role-play): Rodina, Kultúra a umenie, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Cestovanie, Škola a štúdium, Zamestnanie
- brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov):
- kognitívne metódy: Rodina, Kultúra a umenie, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola a štúdium, Zamestnanie, Vzťahy medzi ľuďmi, Človek a príroda, Vedecko-technický rozvoj, Človek a spoločnosť, Komunikácia a jej formy
- zážitkové metódy:
- skúsenostné metódy: Cestovanie, Obchod a služby

Pri vyučovaní cudzích jazykov je dôležité striedať rôzne formy vyučovania, aby žiak sa čo najefektívnejšie zapájal do vyučovacieho procesu:

- výučba skupinová (rozdelenie žiakov do skupín podľa rôznych hľadísk, napríklad podľa záujmu, druhu činnosti, náročnosti úloh ap. Skupinu tvoria dvaja až siedmi žiaci. Práca v skupine na zlepšenie priebehu učenia a je vhodné využívať najmä vo fáze precvičovania a upevňovania poznatkov a zručností); Rodina, Šport, Cestovanie, Zamestnanie
- výučba vo dvojiciach (využíva sa predovšetkým pri role-play, pri riešení krížoviek, pri problémových úlohách a projektoch. Táto výučba by sa mala končiť diskusiou.); Vedecko-technický rozvoj, Človek a spoločnosť, Vzťahy medzi ľuďmi, Komunikácia a jej formy
- výučba kooperatívna (skupinové vyučovanie, pri ktorom sa zdôraznia sociálne aspekty. Do popredia sa dostávajú sociálno-komunikačné kompetencie, celoživotné pravidlá ako sú aktívne počúvanie, dôvera, pravdivosť, úcta, maximálne osobné nasadenie – výkon); Človek a spoločnosť, Zamestnanie, Rodina
- samoštúdium (realizovať hlavne vo vyšších ročníkoch. Zadanie témy musí byť reálne a musí zaujať a jej vypracovanie /analýza textu, mapa mysle, kritické zhodnotenie textu/ realizuje sa v škole v rámci vyučovania, ak je prístup k informáciám /na internete, v knižnici/a možnosť ďalších aktivít);
- výučba projektová (podstatou tejto organizačnej formy je riešenie určitej úlohy komplexného charakteru – projektu, ktorý buď vychádza z praktických potrieb, alebo je s praxou úzko spätý). Pri výbere témy je potrebné zohľadniť vek a osobnosť študenta a tematický plán v danom ročníku; Rodina, Kultúra a umenie, Človek a príroda, Vedecko-technický rozvoj

- integrované tematické vyučovanie (**neprítomnosť ohrozenia a podporujúce prostredie, zmysluplný obsah, možnosť výberu, obohatené prostredie, spolupráca, adekvátny čas, okamžitá spätná väzba, dokonalosť, cielený pohyb**);

- problémové vyučovanie (problémové vyučovanie spočíva v tom, že v procese riešenia špeciálne vypracovaného systému problémov a problémových úloh žiaci získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti, prebieha tvorivé osvojovanie poznatkov a spôsobov činnosti);

Človek a spoločnosť, Zamestnanie, Obchod a služby

- tradičné vyučovanie (rozumie sa pod tým hromadné vyučovanie a využíva sa predovšetkým pri výklade nového učiva alebo pri frontálnom skúšaní a opakovaní);

- vyučovanie v odborných učebniach;

- vyučovanie v prirodzenom prostredí.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, mediálna výchova, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, ochrana života a zdravia

7. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma (Obsah)	Cieľ	Výstup (spôsobilosti)	Počet hodín
Rodina	<ul style="list-style-type: none"> - základné informácie o žiakovi a jeho rodine, rodinné vzťahy, - čo je rodina, 4 základné typy rodín, - manželstvá, rozvody, - budúci rodinný život žiaka 	<p>Žiak bude vedieť hovoriť o rodine, rodinných príslušníkoch, rodinných vzťahoch. Bude vedieť vysvetliť pojem rodina a charakterizovať typy rodín.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj, Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie porozprávať o svojej rodine a vzťahoch v nej, - vie zaradiť svoju rodinu do príslušného typu, - vie popísať predstavy o svojej budúcej rodine, - vie opísať obrázky s rôznymi typmi rodín. 	4
Kultúra a umenie	<ul style="list-style-type: none"> - čo je umenie, - druhy umenia, 	<p>Žiak bude vedieť vysvetliť, čo je umenie, čo je výtvarné umenie,</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie vyjadriť svoj názor na umenie a na 	6

	<ul style="list-style-type: none"> - známi umelci, - obľúbený umelec žiaka, - kultúrny život v žiakovom regióne, - film, druhy filmov, - filmový priemysel a jeho dejiny, - Hollywood, - známe osobnosti strieborného plátna 	<p>čo je aplikované umenie, čo je literatúra. Bude vedieť popísať konkrétne druhy umenia a ich predstaviteľov. Bude vedieť priblížiť históriu filmového priemyslu a popísať jeho najväčšie osobnosti.</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Mediálna výchova</i></p>	<p>umelcov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie popísať svojho obľúbeného umelca, - má základné poznatky o kultúrnych udalostiach v jeho regióne, - má prehľad o filmovom umení, - má základné poznatky o centre filmového umenia – o Hollywoode, - vie popísať svojho obľúbeného herca a svoj obľúbený film, - vie popísať obrázky týkajúce sa umenia, umelcov, umeleckých predstavení, filmov. 	
Šport	<ul style="list-style-type: none"> - šport a hry, - rôzne športové disciplíny a ich kategorizácia, - športové náradie, športoviská, - prečo sa ľudia venujú športu, - športové súťaže, známi športovci, - hodiny telesnej výchovy v škole, - Olympijské hry – staroveké a moderné 	<p>Žiak bude vedieť definovať šport a vymenovať základné športové disciplína a ich zadelenie do kategórií. Bude vedieť podať základné informácie o športových súťažiach, vrátane Olympijských hier a o najznámejších športovcoch.</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie opísať niekoľko športových disciplín, - vie vysvetliť, prečo sa ľudia venujú športu, - vie vyjadriť svoj názor na potrebu športu v živote človeka a na hodiny telesnej výchovy v škole, - má základné vedomosti o Olympijských hrách. 	6
Bývanie	<ul style="list-style-type: none"> - typy domov, - dom/byt a miestnosti v ňom, - nábytok a bytové doplnky, - bývanie v meste a na vidieku, 	<p>Žiak bude vedieť popísať svoje obydlie - typ, miestnosti a ich zariadenie a vymenovať jeho výhody a nevýhody. Bude vedieť popísať základné typy domov na Slovensku a v</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie opísať obrázky s rôznymi typmi domov, - vie uviesť klady a zápory bývania v meste a na dedine, - vie podrobne opísať 	4

	- vysnívaný dom/byt	anglicky hovoriacich krajinách. <i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova,</i> <i>Finančná gramotnosť</i>	svoju izbu, - vie hovoriť o svojom vysnívanom dome.	
Obchod a služby	- čo je konzumná spoločnosť, - typy nákupných možností, - reklama a iné marketingové stratégie, - služby	Žiak bude rozumieť pojmu konzumná spoločnosť. Bude vedieť popísať jednotlivé nákupné možnosti a uviesť k nim konkrétne príklady, bude ich vedieť porovnať. Bude vedieť vymenovať a popísať rôzne služby. <i>Prierezová téma:</i> <i>Mediálna výchova,</i> <i>Finančná gramotnosť</i>	Žiak: - vie vyjadriť svoj postoj k nakupovaniu, k materiálnym veciam, - vie popísať a porovnať svoje obľúbené miesta nákupov, - vie hovoriť o nákupných zvykoch svojej rodiny, - vie vyjadriť svoj postoj k reklame, - vie popísať služby, ktoré sú k dispozícii v jeho bydlisku.	4
Starostlivosť o zdravie	- zdravie a choroba, - časti ľudského tela, orgány, - druhy ochorení, - medicína, rôzne spôsoby liečenia, alternatívna medicína, - prevencia chorôb, - ako zvládať stres, - návšteva u lekára, v lekárni	Bude vedieť definovať zdravie a chorobu a vymenovať bežné choroby. Bude vedieť porovnať západnú a alternatívnu medicínu. Bude vedieť hovoriť o prevencii chorôb, o zvládaní záťaž. <i>Prierezová téma:</i> <i>Ochrana života a zdravia</i>	Žiak: - vie popísať ľudské telo, jeho časti a orgány, - vie hovoriť o chorobách, ktoré prekonal, - vie popísať svoje skúsenosti s lekárskou pomocou, - vie, ako sa má brániť pred rôznymi ochoreniami a ako má zvládať stres, predovšetkým v období skúšania.	4
Cestovanie	- dôvody cestovania, - dopravné prostriedky	Žiak bude vedieť popísať jednotlivé dopravné prostriedky	Žiak: - vie vyjadriť svoj	4

	<p>a ich kategorizácia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov, - cestovateľské zážitky 	<p>a zadeli ich do jednotlivých skupín. Bude ich vedieť porovnať a vybrať tie najvhodnejšie pre rôzne typy ciest, dovoleníek.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Multikultúrna výchova, Finančná gramotnosť</i></p>	<p>názor na cestovanie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie popísať svoj obľúbený dopravný prostriedok, - vie porozprávať o svojich cestovateľských zážitkoch, - vie komunikovať s pracovníkom cestovnej kancelárie. 	
Škola a štúdium	<ul style="list-style-type: none"> - slovenský školský systém, - organizácia školského roka, - opis školy (budova a organizácia vyučovania), - vyučovacie predmety, vyučovanie cudzích jazykov 	<p>Žiak bude vedieť podrobne popísať slovenský školský systém, pričom popíše svoju školu (typ, organizáciu vyučovania, budovu, jej zariadenie). Bude vedieť popísať priebeh vyučovacej hodiny.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie porovnať slovenský školský systém s britským/americkým, - vie vyjadriť názor na význam vzdelania v živote človeka a na kvalitu vyučovania na jeho škole, - vie sformulovať svoj postoj k potrebe učiť sa cudzie jazyky. 	5
Zamestnanie	<ul style="list-style-type: none"> - rôzne druhy zamestnaní, ich dôležitosť na začiatku 21. storočia, - kritériá výberu zamestnania, - ako si nájsť zamestnanie, - pracovný pohovor, - žiakovo vysnívané povolanie/zamestnanie v budúcnosti 	<p>Žiak bude vedieť vymenovať rôzne povolania a zadeli ich do príslušných kategórií. Bude vedieť popísať, ako si má v budúcnosti nájsť zamestnanie.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Tvorba projektu a prezentačné schopnosti, Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má dobrú slovnú zásobu týkajúcu sa zamestnaní, - vie vysvetliť, ako sa má napísať úradný životopis a žiadosť o zamestnanie, - vie, ako sa má správať na pracovnom pohovore, - vie hovoriť o svojom vysnívanom zamestnaní. 	5
Vzťahy medzi ľuďmi	<ul style="list-style-type: none"> - medziľudské vzťahy, - priateľstvo, druhy 	<p>Žiak bude vedieť hovoriť o medziľudských</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie popísať svoje 	4

	<p>priateľstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - môj najlepší priateľ 	<p>vzťahoch všeobecne ako aj o svojich vlastných. Bude vedieť hovoriť o kamarátstve a priateľstve.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<p>vzťahy s inými ľuďmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie charakterizovať svojho najlepšieho priateľa a vysvetliť, prečo je jeho priateľom, - pozná niekoľko ľudových múdrostí hovoriacich o vzťahoch. 	
Človek a príroda	<ul style="list-style-type: none"> - životné prostredie, ekológia, ekosystémy, - najzávažnejšie ekologické problémy a možnosti ich riešenia <p>environmentálne organizácie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnebie a počasie, ako sa im prispôbujeme, - význam zvierat v našom živote, - ohrozené živočíšne druhy a možnosti ich ochrany 	<p>Žiak bude ovládať základné pojmy z oblasti ekológie. Bude vedieť vymenovať a stručne popísať najzávažnejšie ekologické problémy. Bude vedieť popísať podnebie a jednotlivé ročné obdobia s typickým počasím na Slovensku a porovnať ich s Britániou/USA.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Environmentálna výchova</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie reagovať na otázku životného prostredia, - vie sám navrhnúť riešenia na tieto problémy, - vie popísať, čo sám robí v záujme životného prostredia a ochrany zvierat, - vie navrhnúť riešenia problémov v jeho regióne, - vie popísať podnebie na Slovensku a rozumie predpovedi počasia. 	6
Vedecko-technický rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> - čo je veda, jej základné črty, - vedecké disciplíny, - vedecké metódy, - veda v škole, - veda v 20. a 21. storočí, - objavy a vynálezy, - významní vedci a vynálezcovia 	<p>Žiak bude vedieť charakterizovať vedu a vymenovať jednotlivé vedecké disciplíny. Bude vedieť popísať vedecké metódy, predovšetkým tie, ktoré sám v škole využíva. Bude vedieť hovoriť o najvýznamnejších objavoch a vynálezoch.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Environmentálna výchova</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie popísať vyučovacie hodiny biológie, chémie, fyziky (t. j. prírodných vied), - vie rozlíšiť pojmy vynález, objav, bádanie, - vie popísať vynálezy, ktoré používa v bežnom živote. 	4

<p>Človek a spoločnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spoločnosť, typy spoločenských zariadení, - spoločenské triedy, - etika, morálka, - etiketa, - správanie sa mladých ľudí 	<p>Žiak bude vedieť definovať spoločnosť a jednotlivé spoločenské vrstvy. Bude vedieť hovoriť o etike a etikete. Bude vedieť podrobne porozprávať o pravidlách platiacich na jeho škole.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie porovnať jednotlivé spoločenské vrstvy na Slovensku a v Británii, - vie porozprávať o pravidlách slušného správania a vie porovnať tie slovenské s britskými, - vie, ako sa má zachovať v rôznych spoločenských situáciách. 	<p>4</p>
<p>Komunikácia a jej formy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - komunikácia, - verbálna a neverbálna komunikácia, - moderné formy komunikácie a ich výhody/nevýhody, - svetové jazyky, - anglický jazyk – kde všade sa používa, - vývin anglického jazyka, - angličtina ako materinský/druhý/cudzí jazyk, - britská a americká angličtina 	<p>Žiak bude vedieť vysvetliť pojmy komunikácia, verbálna a neverbálna komunikácie. Bude vedieť popísať model komunikácie. Bude vedieť hovoriť o najmodernejších formách komunikácie (mobilné telefóny, internet) a o ich výhodách a nevýhodách.</p> <p>Žiak bude vedieť porozprávať o anglickom jazyku ako o najpoužívanejšom svetovom jazyku.</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie rozlíšiť formálnu a neformálnu komunikáciu, - vie dešifrovať najbežnejšie formy neverbálnej komunikácie (gestá, signály, piktogramy atď.), - vie zaujať postoj k špeciálnej forme komunikácie cez mobilné telefóny a internet, - vie rozlíšiť britskú a americkú angličtinu. 	<p>6</p>

Zdroje:

Bilíková, A.: Angličtina – nová maturita (základná úroveň), Enigma Publishing, Nitra 2008, 2009

Bilíková, A.: Angličtina – nová maturita (vyššia úroveň), Enigma Publishing, Nitra 2008, 2009

Bérešová, J.: Nová maturita z angličtiny – prípadová na maturitu z anglického jazyka, Aktuell, Bratislava, 2003

Exam Activator – classroom and self-study exam preparation, Longman, V. Británie 2010

Gramatické príručky

Prekladové a výkladové slovníky

Časopisy Hello, Friendship, Bridge, Noviny a časopisy z anglicky hovoriacich krajín

Beletria z edície Penguin Reader's vydavateľstva Longman, V. Británie

Filmy z produkcie anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

Rôzne webové stránky viažuce sa k jednotlivým témam

Hodnotenie:

- ústne (frontálne a individuálne), písomné (písomky, testy, slohové práce, projekty), sebahodnotenie.

8. ročník (2 hodín týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Človek a spoločnosť	Človek a jeho postavenie v spoločnosti, morálka a spoločenská etiketa	Vedieť vypracovať prezentáciu na základe vyhľadanej informácie na danú tému a vhodne, zrozumiteľne ale plynule interpretovať, vedieť poskytnúť informácie o spoločenskej etikete Prierezová téma: multikulturálna výchova	Žiak vie Predniesť informácie na základe jeho spracovania vopred a dokáže vymenovať názory na danú tému. Vie poskytnúť informácie o spoločenskej etikete	4
Komunikácia a jazyk	Formy komunikácie a jej význam. Jazyk ako dorozumievací prostriedok. Anglický jazyk - vývin a charakteristika	Vedieť poukázať na rôzne formy komunikácie a vedieť ich aplikovať do praxe a dokázať ich využívať v reálnej komunikácii. Vedieť porozprávať o vývine anglického jazyka a vedieť rozlišovať rôzne nárečia a druhy anglického jazyka na základe počutého textu.	Žiak vie poukázať na rôzne formy komunikácie a vie ich aplikovať do praxe a dokáže ich využívať v reálnej komunikácii. Vie porozprávať o vývine anglického jazyka a vie rozlišovať rôzne nárečia a druhy anglického jazyka na základe počutého textu.	4
Média	Masovokomunikačné prostriedky, internet – výhody a nevýhody, vplyv	Vedieť vymenovať a charakterizovať rôzne druhy masovokomunikačných	Žiak vie vymenovať a charakterizovať masovokomunikačné prostriedky, vie ich	4

	médií na človeka	<p>prostriedkov a porovnať ich. Porozprávať o výhodách a nevýhodách internetu a jeho vplyvu na človeka</p> <p>Prierezová téma: mediálna výchova.</p>	porovnať a porozprávať o ich výhodách a nevýhodách	
Mladí ľudia a ich svet	<p>Charakteristika mladých ľudí a ich životný štýl.</p> <p>Problémy mladých ľudí.</p> <p>Predstavy mladých o ich budúcnosti.</p>	<p>Vedieť charakterizovať mladých ľudí podľa vekovej kategórie.</p> <p>Vedieť viesť alebo sa zapojiť do rozhovoru/diskusie o problémoch mladých ľudí a o ich životnom štýle</p> <p>Prierezová téma – Finančná gramotnosť</p>	<p>Žiak vie charakterizovať mladých ľudí podľa vekovej kategórie.</p> <p>Vedieť viesť alebo sa zapojiť do rozhovoru/diskusie o problémoch mladých ľudí a o ich životnom štýle.</p>	4

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Bankovníctvo a financie	Potreba peňazí v živote človeka Banky a platby v hotovosti a cez banku	Vedieť zhodnotiť hodnotu peňazí v živote človeka Vedieť správne využívať služby bánk Prierezová téma – Finančná gramotnosť	Žiak ovláda slovnú zásobu spojenú s peniazmi a bankovníctvom Vie viesť rozhovor v banke pri získavaní informácií Vie zameniť peniaze na inú menu	2
Jedlo	Jedlá, nápoje, národné jedlá, stravovacie návyky, stravovacie možnosti a zariadenia. Príprava jedál zdravá životospráva	Vedieť vymenovať druhy jedál a nápojov, vedieť opísať kuchársky recept a prípravu jedla /nápoja/. Vedieť plynule a zrozumiteľne porozprávať o stravovacích zariadeniach a návykoch. Vedieť viesť rozhovor v reštaurácii pri objednávaní jedla. Vedieť porozprávať o správnej životospráve. Prierezová téma: tvorba projektu a prezenčná činnosť	Žiak vie vymenovať druhy jedál a nápojov, vedieť opísať kuchársky recept a prípravu jedla /nápoja/. Vedieť plynule a zrozumiteľne porozprávať o stravovacích zariadeniach a návykoch. Vie viesť rozhovor v reštaurácii pri objednávaní jedla. Vedieť porozprávať o správnej životospráve.	4
Voľný čas	Voľný čas a jeho význam v živote človeka, druhy záujmov a vplyv spoločnosti na trávenie voľného času	Vedieť porozprávať o voľnom a čase a záľubách. Vedieť viesť plynulý rozhovor o voľnočasových aktivitách a vedieť súhlasiť alebo nesúhlasiť s názorom iných	Žiak vie hovoriť o svojom voľnom čase a vie ho porovnať s trávením voľného času iných. Vie nájsť informácie o vplyvu spoločnosti na trávenie voľného času a následne ho interpretovať plynule.	2
Multikulturál na spoločnosť	Spolunažívanie kultúr Zjednotená Európa a globalizácia.	Žiak vie plynule vyjadriť svoj názor a porovnať kultúry, zvyky, tradície	Žiak vie plynule vyjadriť svoj názor a porovnať kultúry, zvyky, tradície	4

	Sviatky, zvyky a tradície	rôznych krajín a vie formou rozhovoru porovnať sviatky v svojej krajine a v anglicky hovoriacich krajinách <i>Prierezová téma- Multikulturálna spoločnosť</i>	rôznych krajín a vie formou rozhovoru porovnať sviatky v svojej krajine a v anglicky hovoriacich krajinách	
--	---------------------------	--	--	--

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Mestá a miesta, turizmus	Turizmus a vplyv cestovania na životný štýl Rôzne druhy destinácií, miesta kde rád chodím	Vedieť si rezervovať a kúpiť cestovný lístok a dovolenku. Vedieť porozprávať o rozvoji turizmu v krajine, v Európe a svete. Vedieť porozprávať o miestach kde rád chodím	Vie si rezervovať a kúpiť cestovný lístok a dovolenku. Vie porozprávať o rozvoji turizmu v krajine, v Európe a svete .Vedieť porozprávať o miestach kde rád chodím a kde žijem.	6
Móda a obliekanie	Odev, doplnky, trendy. Vplyv rôznych faktorov na obliekanie. Obliekanie v minulosti a dnes	Vedieť vyjadriť názor na módné trendy , porozprávať o faktoroch ktoré ovplyvňujú obliekanie. Dokázať nadviazať plynulý rozhovor o móde , a vedieť nakupovať oblečenie alebo podať sťažnosť. <i>prierezová téma:tvorba projektu a prezenčné zručnosti</i> <i>Finančná gramotnosť</i>	Žiak vie plynule nadviazať rozhovor o móde a obliekaní, vie vyjadriť názor na trendy v móde a dokáže si kúpiť oblečenie alebo sa podať sťažnosť	4
Kniha-priateľ človeka	Literatúra a jej význam v živote človeka. Druhy kníh.	Vedieť porozprávať o literatúre a o význame a dôležitosti čítania	Vie porozprávať o literatúre a o význame a dôležitosti čítania	4

	<p>Čítanie ako voľnočasová aktivita.</p> <p>Kríza v čítaní.</p>	<p>pre človeka. Vedieť stručne a zrozumiteľne porozprávať obsah prečítanej knihy ktorý sa učí žiak.</p>	<p>pre človeka. Vie stručne a zrozumiteľne porozprávať obsah prečítanej knihy v origináli/anglickom jazyku</p>	
Vzory a ideály	<p>Pozitívne a negatívne vlastnosti hrdinov a celebrit.</p> <p>Reálni a fiktívni hrdinovia.</p> <p>Človek, ktorého si vážim.</p> <p>Ja ako hrdina</p>	<p>Vedieť porozprávať o vplyve hrdinov a celebrit na život mladých ľudí a človeka. Vedieť porozprávať o hrdinovi alebo človekovi ktorého si žiak váži a je mu vzorom.</p>	<p>Žiak vie porozprávať o vplyve hrdinov a celebrit na život mladých ľudí a človeka. Vedieť porozprávať o hrdinovi alebo človekovi ktorého si žiak váži a je mu vzorom</p>	4
Anglicky hovoriace krajiny	<p>Vedieť získavať správne informácie o krajinách</p> <p>Naučiť sa slovnú zásobu a fakty týkajúce sa kultúry, geografie, života a jazyka anglicky hovoriacich krajín</p>	<p>Vedieť porozprávať o týchto krajinách a porovnať ich kultúru</p> <p>Porozumieť filmu a vedieť vyriešiť úlohy týkajúceho sa filmu o týchto krajinách</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p><i>Multikulturálna výchova</i></p>	<p>Žiak:</p> <p>-vie voľne a pútavo a plynule porozprávať a živote, geografii a kultúre anglicky hovoriacich krajín</p>	6
Slovensko	<p>Krajina a obyvatelia, mestá a miesta, zvyky, tradície, konvencie, stereotypy a predsudky, miesto Slovenska v zjednotenej Európe, Slovensko ako krajina cestovného ruchu</p>	<p>Popísať rozlohu, polohu, krajinu a obyvateľov Slovenska, niektoré zvyky, tradície a festivaly, hovoriť o postavení Slovenska v zjednotenej Európe a predstaviť Slovensko ako krajinu cestovného ruchu</p>	<p>Žiak vie</p> <p>-opísať prírodné podmienky Slovenska</p> <p>-popísať obyvateľstvo</p> <p>-uviesť príklad na typické zvyky a tradície niektorých sviatkov</p> <p>-obhajovať miesto Slovenska v Európe pokúsiť sa</p>	4

			predstaviť Slovensko ako krajinu cestovného ruchu	
--	--	--	--	--

ZDROJE:

Učebnica – YES –nová maturita vyššia úroveň

Béřešová, J.: Nová maturita z angličtiny – prípadová na maturitu z anglického jazyka, Aktuell, Bratislava, 2003

Exam Activator – classroom and self-study exam preparation, Longman, V. Británia 2010

Gramatické príručky

Prekladové a výkladové slovníky

audiovizuálny materiál

časopisy Hello, Friendship

denná tlač v anglickom jazyku

beletria z edície Penguin Reader's vydavateľstva Longman, Veľká Británia

filmy anglicky hovoriacich krajín v pôvodnom znení

internet

projekty v anglickom jazyku

HODNOTENIE:

- ústne (frontálne a individuálne)
- písomné hodnotenie (formou písomiek, slohových prác, projektov)
- sebahodnotenie

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE CIELE

- prebrať a upevňovať učivo podľa časovo-tematického plánu;
- zdokonaľovať všetky zručnosti a kompetencie – rozprávanie, písanie, posluš, čítanie;
- prehĺbovať vedomosti o anglicky hovoriacich krajinách;
- pripravovať na písomnú a ústnu časť maturitnej skúšky.

Učebné osnovy pre predmet
KONVERZÁCIA V NEMECKOM JAZYKU

Charakteristika predmetu:

NEJ je štátnym jazykom v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku a dorozumievacím jazykom v iných nemecky hovoriacich krajinách. Spoločenskou požiadavkou je jeho aktívne zvládnutie. Poňatie učebného predmetu, učebný obsah a vyučovacie metódy sú založené na princípoch komunikatívnosti, postupného rozvíjania vedomostí, zručností a návykov, primeranosti veku a postupne narastajúcej náročnosti v súčinnosti s princípmi humanity, vzájomnej tolerancie a demokracie, plne rešpektujúc individuálne schopnosti, sociálne a jazykové prostredie žiakov. NJ prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť sprostredkovanú materinským a štátnym jazykom. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci EÚ. Osvojenie si NJ pomáha žiakovi prekonať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce. NJ umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v NJ vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky. Učenie sa NJ podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v NJ sú dôležité pre podporu mobility v rámci EÚ, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorých z jej členských štátov. Vo výučbe vzniká priestor pre nadpredmetové a predmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú.

V prvom cudzom jazyku učiaci sa aktívne prístupuje k získavaniu vedomostí nielen na hodinách cudzieho jazyka, ale i prostredníctvom všetkých dostupných médií (v rámci samoštúdia) v zhode so svojimi osobnými záujmami a profesijnou orientáciou. Požiadavky, ktoré sa kladú na učiaceho sa predpokladajú, že bude vedome a cielene pristupovať k osvojeniu si cudzieho jazyka. Táto koncepcia mu umožňuje, aby na základe vlastného uváženia rozhodol, do akej miery bude cudzí jazyk v budúcnosti používať.

Organizačné vymedzenie:

Vyučovací predmet Konverzácia v nemeckom jazyku úroveň B2 je do vyučovania v 4. ročníku štvorročného gymnázia zaradený s dotáciou 2 hodiny. Na hodinách sa využívajú doplnkové materiály, napr. časopis Freundschaft, videokurzy, posluchové materiály, rôzne materiály dostupné online, nástenné mapy a ďalší obrazový materiál a rôzne cvičebnice gramatiky.

Ciele:

Hlavný cieľ vyučovania predmetu obsahuje tri cieľové komponenty: komunikatívny, kognitívny a formatívny. Kľúčovým pojmom je komunikatívna kompetencia, čiže schopnosť

žiaka porozumieť a tvoriť z lexikálnej a gramatickej stránky správne vety ako aj schopnosť interakcie v bežných životných situáciách v súlade s jazykovými normami NJ.

Kompetencie- spôsobilosti - výstup:

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností. **Komunikačné jazykové kompetencie** sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii. Zapája sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych i abstraktných oblastí. Pri tomto procese si učiaci aktivuje tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Komunikatívne kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- **jazyková kompetencia**
- **sociolingvistická kompetencia**
- **pragmatická kompetencia**

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú

- **počúvanie s porozumením**
- **čítanie s porozumením**
- **písomný prejav**
- **ústny prejav** – dialóg
  - monológ

Základné **spôsobilosti** a základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje
- nadviazal kontakt v súlade s kom. situáciou
- vypočul si a podal informácie
- vyjadril svoj názor
- vyjadril svoju vôľu
- vyjadril svoju schopnosť
- vnímal a prejavoval svoje city
- vyjadril očakávania a reagoval na ne
- predstavil svoje záľuby a svoj vkus
- reagoval vo vyhrotenej situácii
- stanovil, oznámil a prijal pravidlá alebo povinnosti
- reagoval na príbeh alebo udalosť
- ponúkol a reagoval na ponuku
- reagoval na niečo čo sa udialo v minulosti
- reagoval pri prvom stretnutí
- korešpondoval
- telefonoval
- vymieňal si názory, komunikoval s niekým
- vypracoval prezentáciu/prednášku

- obohatil/doplnil štruktúrovanú prezentáciu/prednášku
- zúčastnil sa na diskusii/argumentoval
- uistil sa v diskusii, že jeho slová, jeho výklad, jeho argument boli pochopené
- porozprával niečo

Pedagogické stratégie – metódy a formy:

1. metódy slovné: Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť
  2. metódy hovoreného slova: Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť
- metódy písaného slova a grafického znázornenia: Rodina, Šport, Škola, Stravovanie, Záľuby a voľný čas
metódy názorno-demonštračné
3. metódy praktické:
  4. metódy reprodukčné: Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť
  5. metódy produkčné: Rodina, Šport, Škola, Stravovanie, Záľuby a voľný čas
  6. motivačné metódy: : Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť
  7. expozičné metódy: : Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť
  8. fixačné metódy: : Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť
  9. diagnostické metódy: Rodina, Bývanie, Cestovanie, Komunikácia, Záľuby a voľný čas
  10. aplikačné metódy: Obchod a služby, Životné prostredie, Komunikácia, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť

Organizačné formy vyučovania:

frontálne – formy hromadnej práce: : Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné

obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť

- skupinové – vyučovanie skupín žiakov: Rodina, Voľný čas, Moja vlasť, Stravovanie
- individuálne – vyučovanie s jednotlivcami
- krátkodobé: Rodina, Šport, Bývanie, Cestovanie, Škola
- dlhodobé
- formy zamerané na teoretické vyučovanie: : Rodina, Šport, Bývanie, Obchod

a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť

- formy zamerané na praktickú činnosť
spontánne vznikajúce činnosti: Rodina, Šport, Bývanie, Obchod a služby, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Škola, Zamestnanie, Životné prostredie- ročné obdobia, Komunikácia, Stravovanie, Záľuby a voľný čas, Krajina, jazyk ktorej sa učím, Moja vlasť
- aktivizujúce formy (napr. súťaže, kvízy)
- pasívne (návštevy rôznych podujatí)

Prierezové témy:

V predmete NJ sú realizované nasledujúce prierezové témy a ich tematické okruhy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- pri projektoch, rozhovoroch, skupinovej práci
komunikácia
- kreativita
- sebarealizácia a sebaorganizácia

Mediálna výchova

- pri práci v rámci konverzačných tém, pri čítaní s porozumením
fungovanie a vplyv médií v spoločnosti

Multikultúrna výchova

- pri reáliách, poznávaní významu cudzieho jazyka ako prostriedku komunikácie,
poznávaní kultúrnych zvyklostí nemecky hovoriacich krajín

kultúrna diferencia

multikulturalita

Environmentálna výchova

- pri diskusiách, projektoch, pri čítaní na danú tému ľudské aktivity a problematika životného prostredia

Výchova k mysleniu v európskych a globálnych súvislostiach

- pri reáliách, konverzačných témach voľný čas – cestovanie, prázdniny, hudba, film a pod.
Európa a svet nás zaujímajú

Objavujeme Európu a svet

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

7.ročník – (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Rodina	Ja, rodina, vzťahy	Popísať osobné údaje, členov rodiny, rodinné vzťahy; Popísať predstavy o svojej budúcnosti a o spoločnosti	Žiak - popísal meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote, zovňajšok a charakter členov rodiny, ich záľuby, vzájomné vzťahy a svoje predstavy o budúcej rodine - definoval funkciu rodiny a porovnal rodinu kedysi a dnes	4
Šport	Druhy športu; význam športu, športové podujatia a negatívne javy v športe	Definovať šport, jeho druhy a význam športu pre rozvoj osobnosti Pomenovať významné športové podujatia, olympijské hry Uviesť príklady	Žiak - rozdelil druhy športu na letné, zimné, kolektívne, individuálne, aktívne, pasívne - diskutoval o význame športových podujatí a negatívnych javoch	4

	<i>PT: finančná gramotnosť</i>	negatívnych javov v športe – sláva, peniaze, doping	v športe	
Bývanie	Môj domov, bývanie v meste na vidieku, ideálne bývanie, kultúra bývania a problém bývania	Viesť rozhovor o prostredí, v ktorom bývam, vybavenie miestností, porovnať výhody a nevýhody bývania v meste a na vidieku, popísať predstavy o ideálnom bývaní, hovoriť o domove a jeho význame v živote človeka, porovnať s inými krajinami a uviesť zopár príkladov na problémy s bývaním	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - diskutoval o svojom vlastnom bývaní, o výhodách a nevýhodách bývania v meste a na vidieku, popísal ideálne bývanie, uviedol príklady kultúry bývania u nás a v iných krajinách ako aj problémy mladých rodín s kúpou bytu 	4
Obchod a služby	Nákupné zariadenia, služby, reklama, druhy a spôsoby nákupu, export, import	Uviesť príklad nákupných zariadení u nás – obchody, hypermarkety, trhoviská, rozlíšiť služby a ich prínos pre obyvateľov, vyjadriť svoj názor k reklame a jej vplyvu na zákazníkov, uviesť iné možnosti nákupu a platenia, rozoznať pojmy export, import a uviesť pár príkladov	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - popísal rôzne druhy obchodov, hovoril o službách v meste a na dedine - diskutoval o reklame v masovokomunikačných prostriedkoch a jej vplyve na zákazníkov - uviedol aj príklad iných druhov a spôsobov nákupu - rozlíšil export, import 	4
Starostlivosť o zdravie	Ľudské telo, choroby, spôsob života, zdravotnícka starostlivosť, klasická a alternatívna medicína	Pomenovať jednotlivé časti ľudského tela, bežné a civilizačné choroby a úrazy, návštevu u lekára, popísať správnu životosprávu, telesnú a duševnú hygienu, vyjadriť možnosti prevencie, porovnať klasickú a alternatívnu	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - pomenoval jednotlivé časti ľudského tela - uviedol príklady bežných, civilizačných chorôb a úrazov - popísal návštevu u lekára - diskutoval o prevencii ako aj možnostiach klasickej a alternatívnej medicíny 	4

		medicínu		
Cestovanie	Príprava na cestu, druhy cestovania, cestovanie včera a dnes, dopravné prostriedky <i>PT: finančná gramotnosť</i>	Hovoriť o význame cestovania, o rôznych možnostiach ako aj o príprave a výbere cesty, porovnať cestovanie včera a dnes, uviesť príklad cesty u nás a do zahraničia, pomenovať rôzne druhy cestovných prostriedkov, aj takých, ktoré nezaťažujú životné prostredie	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - vyzdvihol význam cestovania pre ľudí - uviedol príklady rôznych destinácií, nielen doma ale v zahraničí - porovnal cestovanie kedysi a dnes a uviedol príklady cestovných prostriedkov a popísal cestovanie s nimi 	5
Vzdelanie	Školský systém, škola, školský rok, študenti, študentský život, cudzie jazyky	Informovať o školskom systéme, porovnať školský systém u nás a v Nemecku, popísať vyučovanie, rozvrh hodín, prestávky a aktivity mimo vyučovania, hovoriť o žiakoch a ich živote, diskutovať o dôležitosti učenia sa cudzích jazykov a vyjadriť svoj názor	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - analyzoval školský systém u nás a v SRN, popísal organizáciu školského roka - uviedol školské a mimoškolské aktivity - viedol rozhovor o nutnosti učiť sa cudzie jazyky 	4
Zamestnanie	Práca a povolanie, pracovný trh, pracovný a voľný čas, pracovné možnosti a kariéra	Definovať prácu a jej druhy, popísať pracovný trh u nás pracovné možnosti, hovoriť o pracovnom a voľnom čase, porovnať pracovné možnosti doma a v zahraničí, viesť rozhovor o kariére	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - označil pojmy práca, pracovný trh, pracovný a voľný čas - diskutoval o pracovných možnostiach doma a v zahraničí - vyjadril názor na otázku ďalšej kariéry muža a ženy 	4
Človek, príroda a životné	Ročné obdobia, fauna, flóra, krajina, ohrozené a chránené	Zoradiť a popísať štyri ročné obdobia, vysvetliť kedy začínajú a čo je pre	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - pomenoval a určil ročné obdobia a počasie v nich 	4

prostredie	zvieratá a rastliny, životné prostredie	nich charakteristické, vymenovať druhy flóry a fauny, ako aj chránené a ohrozené zvieratá a rastliny, zhromaždiť informácie o okolí a životnom prostredí v ňom a mať záujem ho chrániť a zveľaďovať	<ul style="list-style-type: none"> - uviedol príklady ohrozených a chránených zvierat a rastlín - popísal typy krajín - zhodnotil stav životného prostredia u nás - navrhol spôsob ochrany životného prostredia jednotlivcom 	
Komunikácia a jej formy	Typy komunikácie, komunikácia v rôznych situáciách, moderné formy komunikácie, jazyk ako prostriedok dorozumievania, typy jazyka	Rozoznať verbálnu a nonverbálnu komunikáciu a jej priebeh v rôznych situáciách, popísať rôzne formy komunikácie ako aj moderné komunikačné prostriedky, podporovať výučbu svetových jazykov a rozlíšiť jednotlivé typy jazyka	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomenoval typy komunikácie a jej význam - hovoril o komunikácii na verejnosti, v súkromí, medzi mladými a starými, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách - popísal moderné formy komunikácie – mobilný telefón, počítač, internet - diskutoval o výučbe svetových jazykov, ich využití - uviedol príklad rôznych typov jazyka 	4

Stravovanie	<p>Jedlá a nápoje počas dňa, stravovacie možnosti a zariadenia, národné a medzinárodné kuchyne, zdravá kuchyňa</p> <p><i>PT: finančná gramotnosť</i></p>	<p>Uviest príklad jedál počas dňa a možností a zariadení, v ktorých sa môžeme stravovať, zhromaždiť zvyky a špeciality národnej a medzinárodnej kuchyne, charakterizovať ich a porovnať rozdiely, viesť rozhovor na tému zdravá kuchyňa, návyky</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavil jedálny lístok na jeden deň - hovoril o jedlách národnej a medzi národnej kuchyne, zvyky a špeciality a porovnal ich - diskutoval o jedlách zdravej kuchyne 	4
Záľuby, voľný čas a životný štýl	<p>Možnosti trávenia voľného času, organizovaný voľný čas, individuálne záľuby, vplyv zmien v spoločnosti na voľný čas, voľný</p>	<p>Popísať rôzne druhy trávenia voľného času, ako aj mimoškolské aktivity, krúžky, brigády, uviest individuálne záľuby, diskutovať o voľnom čase kedysi a dnes a o trávení voľného</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšil rôzne druhy voľného času - popísal mimoškolské aktivity, krúžky, brigády - hovoril o svojich individuálnych záľubách vo voľnom 	4

	čas rôznych vekových kategórií	času rôznych generácií	<p>čase</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnal aktivity včera a dnes - diskutoval o trávení voľného času rôznych generácií 	
Krajina, ktorej jazyk sa učím	Prírodné podmienky, poloha a obyvateľstvo nemecky hovoriacich krajín, hlavné mestá, mestá, ktoré som navštívil alebo by som chcel navštíviť, zvyky, tradície krajín, stereotypy a predsudky, zjednotená Európa	Popísať polohu, rozlohu, obyvateľstvo krajín, hovoriť o ich hlavných a najzaujímavejších mestách, vysvetliť niektoré zvyky, tradície, výnimočnosti a konvencie krajín, diskutovať o stereotypoch a predsudkoch a uviesť ich miesto v zjednotenej Európe	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnal prírodné podmienky nemecky hovoriacich krajín – ich polohu, hranice, vodstvo, obyvateľstvo - hovoril o hlavných mestách - predstavil mesto, ktoré navštívil alebo by rád navštívil - argumentoval o stereotypoch a predsudkoch - ilustrovať ich miesto v zjednotenej Európe 	12
Moja vlasť	Krajina a obyvatelia, mestá a miesta, zvyky, tradície, konvencie, stereotypy a predsudky, miesto Slovenska v zjednotenej Európe, Slovensko ako krajina cestovného ruchu	Popísať rozlohu, polohu, krajinu a obyvateľov Slovenska, niektoré zvyky, tradície a festivaly, hovoriť o postavení Slovenska v zjednotenej Európe a predstaviť Slovensko ako krajinu cestovného ruchu	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísal prírodné podmienky Slovenska - popísal obyvateľstvo - uviedol príklad na typické zvyky a tradície niektorých sviatkov - obhajoval miesto Slovenska v Európe - pokúsil sa predstaviť Slovensko ako krajinu cestovného ruchu 	5

Zdroje:

Vzhľadom na to, že nie je jednotná učebnica na Konverzáciu nemeckého jazyka, zdrojom informácií sú dostupné učebnice, odborné príručky, časopisy, literatúra, PC a internet.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl .

Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne a písomné odpovede, testy, projekty a slohové práce.

8. ročník –prvý cudzí jazyk (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Rodina	Ja, rodina, vzťahy	Popísať osobné údaje, členov rodiny, rodinné vzťahy; Popísať predstavy o svojej budúcnosti a o spoločnosti	Žiak - popísal meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote, zovňajšok a charakter členov rodiny, ich záľuby, vzájomné vzťahy a svoje predstavy o budúcej rodine - definoval funkciu rodiny a porovnal rodinu kedysi a dnes	2
Kultúra a umenie	Možnosti kultúry v meste a na vidieku, oblasti kultúry a umenia, festivaly a druhy umenia	Analyzovať kultúrne možnosti v meste a na vidieku, oblasti kultúry a umenia, rôzne festivaly a uviesť príklad ďalších druhov umenia a najznámejšie umelecké osobnosti	Žiak - porovnal kultúrne možnosti v meste a na vidieku - popísal prípravu na návštevu kultúrneho podujatia - zhromaždil informácie o rôznych festivaloch, uviedol ďalšie druhy umenia a príklady umeleckých a kultúrnych	2

			osobností	
Šport	Druhy športu; význam športu, športové podujatia a negatívne javy v športe	Definovať šport, jeho druhy a význam športu pre rozvoj osobnosti Pomenovať významné športové podujatia, olympijské hry Uviesť príklady negatívnych javov v športe – sláva, peniaze, doping	Žiak - rozdelil druhy športu na letné, zimné, kolektívne, individuálne, aktívne, pasívne - diskutoval o význame športových podujatí a negatívnych javoch v športe	2
Bývanie	Môj domov, bývanie v meste na vidieku, ideálne bývanie, kultúra bývania a problém bývania	Viesť rozhovor o prostredí, v ktorom bývam, vybavenie miestností, porovnať výhody a nevýhody bývania v meste a a na vidieku, popísať predstavy o ideálnom bývaní, hovoriť o domove a jeho význame v živote človeka, porovnať s inými krajinami a uviesť zopár príkladov na problémy s bývaním	Žiak - diskutoval o svojom vlastnom bývaní, o výhodách a nevýhodách bývania v meste a na vidieku, popísal ideálne bývanie, uviedol príklady kultúry bývania u nás a v iných krajinách ako aj problémy mladých rodín s kúpou bytu	2
Obchod a služby	Nákupné zariadenia, služby, reklama, druhy a spôsoby nákupu, export, import	Uviesť príklad nákupných zariadení u nás – obchody, hypermarkety, trhoviská, rozlíšiť služby a ich prínos pre obyvateľov, vyjadriť svoj názor k reklame a jej vplyvu na zákazníkov, uviesť iné možnosti nákupu a platenia, rozoznať pojmy export, import a uviesť pár príkladov	Žiak - popísal rôzne druhy obchodov, hovoril o službách v meste a na dedine - diskutoval o reklame v masovokomunikačných prostriedkoch a jej vplyve na zákazníkov - uviedol aj príklad iných druhov a spôsobov nákupu	2

			- rozlíšil export, import	
Starostlivosť o zdravie	Ľudské telo, choroby, spôsob života, zdravotnícka starostlivosť, klasická a alternatívna medicína	Pomenovať jednotlivé časti ľudského tela, bežné a civilizačné choroby a úrazy, návštevu u lekára, popísať správnu životosprávu, telesnú a duševnú hygienu, vyjadriť možnosti prevencie, porovnať klasickú a alternatívnu medicínu	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - pomenoval jednotlivé časti ľudského tela - uviedol príklady bežných, civilizačných chorôb a úrazov - popísal návštevu u lekára - diskutoval o prevencii ako aj možnostiach klasickej a alternatívnej medicíny 	2
Cestovanie	Príprava na cestu, druhy cestovania, cestovanie včera a dnes, dopravné prostriedky	Hovoriť o význame cestovania, o rôznych možnostiach ako aj o príprave a výbere cesty, porovnať cestovanie včera a dnes, uviesť príklad cesty u nás a do zahraničia, pomenovať rôzne druhy cestovných prostriedkov, aj takých, ktoré nezaťažujú životné prostredie	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - vyzdvihol význam cestovania pre ľudí - uviedol príklady rôznych destinácií, nielen doma ale v zahraničí - porovnal cestovanie kedysi a dnes a uviedol príklady cestovných prostriedkov a popísal cestovanie s nimi 	3
Vzdelanie	Školský systém, škola, školský rok, študenti, študentský život, cudzie jazyky	Informovať o školskom systéme, porovnať školský systém u nás a v Nemecku, popísať vyučovanie, rozvrh hodín, prestávky a aktivity mimo vyučovania, hovoriť o žiakoch a ich živote, diskutovať o dôležitosti učenia sa cudzích jazykov a vyjadriť svoj názor	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - analyzoval školský systém u nás a v SRN, popísal organizáciu školského roka - uviedol školské a mimoškolské aktivity - viedol rozhovor o nutnosti učiť sa cudzie jazyky 	2

Zamestnanie	Práca a povolanie, pracovný trh, pracovný a voľný čas, pracovné možnosti a kariéra	Definovať prácu a jej druhy, popísať pracovný trh u nás pracovné možnosti, hovoriť o pracovnom a voľnom čase, porovnať pracovné možnosti doma a v zahraničí, viesť rozhovor o kariére	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - označil pojmy práca, pracovný trh, pracovný a voľný čas - diskutoval o pracovných možnostiach doma a v zahraničí - vyjadril názor na otázku ďalšej kariéry muža a ženy 	2
Vzťahy medzi ľuďmi	Medziľudské vzťahy, priateľstvo, láska, problémy v spoločnosti, negatívne javy a konflikty v spoločnosti	Rozoznať medziľudské vzťahy v škole, v rodine, medzi generáciami, susedmi, hovoriť o priateľstve, láske a problémoch s nimi, vyjadriť svoj názor na problémy a negatívne javy v spoločnosti, navrhnúť ich možné riešenie	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - popísal medziľudské vzťahy v škole, v rodine, medzi súrodencami, susedmi a starými rodičmi - uviedol príklad na priateľstvo - pokúsil sa podať návrh na riešenie niektorých konfliktov v spoločnosti 	2
Človek, príroda a životné prostredie	Ročné obdobia, fauna, flóra, krajina, ohrozené a chránené zvieratá a rastliny, životné prostredie	Zoradiť a popísať štyri ročné obdobia, vysvetliť kedy začínajú a čo je pre nich charakteristické, vymenovať druhy flóry a fauny, ako aj chránené a ohrozené zvieratá a rastliny, zhromaždiť informácie o okolí a životnom prostredí v ňom a mať záujem ho chrániť a zveľaďovať	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - pomenoval a určil ročné obdobia a počasie v nich - uviedol príklady ohrozených a chránených zvierat a rastlín - popísal typy krajín - zhodnotil stav životného prostredia u nás - navrhol spôsob ochrany životného 	4

			prostredia jednotlivcom	
Vedecko-technický rozvoj	Život v minulosti a dnes, objavy a vynález, veda a technika, zneužívanie výdobytkov vedy a techniky, technika a budúcnosť	Porovnať život v minulosti a dnes, zostaviť rebríček najdôležitejších objavov, vynálezov a osobností spojených s nimi, diskutovať o význame výdobytkov vedy a techniky pre človeka, ale aj o ich zneužívaní, vyjadriť názor na vzťah človeka k technike a jej využiti v budúcnosti	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - vyjadril svoj názor a postoj na problematiku vedy a techniky v minulosti, súčasnosti a v budúcnosti 	2
Človek a spoločnosť	Morálka, práva a povinnosti, normy spoločnosti, prejavy záujmu a pomoci spoluobčanov v núdzi, sponzorstvo, vplyv spoločnosti na rodinu	Definovať pojmy morálka, práva a povinnosti, spoločenské normy a ich porušovanie, konflikty, prejavíť záujem o pomoc spoluobčanom v núdzi, diskutovať o vplyve spoločnosti na rodinu	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - rozoznal jednotlivé pojmy k témam, morálka, etiketa, spoločenské normy a ich porušovanie - diskutoval o vplyve spoločnosti na rodinu 	2
Komunikácia a jej formy	Typy komunikácie, komunikácia v rôznych situáciách, moderné formy komunikácie, jazyk ako prostriedok dorozumievania, typy jazyka	Rozoznať verbálnu a nonverbálnu komunikáciu a jej priebeh v rôznych situáciách, popísať rôzne formy komunikácie ako aj moderné komunikačné prostriedky, podporovať výučbu svetových jazykov a rozlíšiť jednotlivé typy jazyka	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - pomenoval typy komunikácie a jej význam - hovoril o komunikácii na verejnosti, v súkromí, medzi mladými a starými, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách - popísal moderné 	2

			<p>formy komunikácie – mobilný telefón, počítač, internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutoval o výučbe svetových jazykov, ich využití - uviedol príklad rôznych typov jazyka 	
Masmédiá	<p>Typy masovokomunikačných prostriedkov, tlač, rozhlas, televízia, reklama, vplyv masmédií na život jednotlivca, internet</p>	<p>Rozprávať o typoch a úlohách masmédií, ich prednostiach a nedostatkoch, rozoznať jednotlivé rubriky v tlači, porovnať rozhlas a televíziu, hovoriť i vplyve médií na človeka a jeho život, vysvetliť možnosti využitia internetu</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviedol rôzne typy, úlohy masmédií, ich prednosti a nedostatky - pomenoval jednotlivé rubriky v novinách a časopisoch - diskutoval o prednostiach a nedostatkoch rozhlasu, televízie a internetu - hovoril o vplyve médií na človeka a jeho život a vplyve reklamy - diskutoval o výhodách a nevýhodách internetu 	2
Mládež a jej svet	<p>Charakteristika mladých, postavenie v spoločnosti, problémy, negatívne javy, predstavy a sny</p>	<p>Charakterizovať mladých, ich zovňajšok, módu, popísať vnútorné a vonkajšie vlastnosti, záujmy, diskutovať o postavení mladých v spoločnosti, ich právach a povinnostiach,</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - popísal vnútorné a vonkajšie vlastnosti mladých ľudí - hovoril o ich postavení v spoločnosti - uviedol príklady 	2

		<p>možnostiach štúdia, práce a problémoch mladých rodín, načrtnúť vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy-konflikty, vyjadriť svoj názor na nezdravé javy v živote mladých, ako aj ich predstavy o budúcnosti</p>	<p>problémov mladých, negatívnych javov v spoločnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutoval o svojich predstavách a snoch 	
Stravovanie	<p>Jedlá a nápoje počas dňa, stravovacie možnosti a zariadenia, národné a medzinárodné kuchyne, zdravá kuchyňa</p>	<p>Uviesť príklad jedál počas dňa a zariadení, v ktorých sa môžeme stravovať, zhromaždiť zvyky a špeciality národnej a medzinárodnej kuchyne, charakterizovať ich a porovnať rozdiely, viesť rozhovor na tému zdravá kuchyňa, návyky</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavil jedálny lístok na jeden deň - hovoril o jedlách národnej a medzi národnej kuchyne, zvyky a špeciality a porovnal ich - diskutoval o jedlách zdravej kuchyne 	3
Záľuby, voľný čas a životný štýl	<p>Možnosti trávenia voľného času, organizovaný voľný čas, individuálne záľuby, vplyv zmien v spoločnosti na voľný čas, voľný čas rôznych vekových kategórií</p>	<p>Popísať rôzne druhy trávenia voľného času, ako aj mimoškolské aktivity, krúžky, brigády, uviesť individuálne záľuby, diskutovať o voľnom čase kedysi a dnes a o trávení voľného času rôznych generácií</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšil rôzne druhy voľného času - popísal mimoškolské aktivity, krúžky, brigády - hovoril o svojich individuálnych záľubách vo voľnom čase - porovnal aktivity včera a dnes - diskutoval o trávení voľného času rôznych generácií 	2

Multikultúr-na spoločnosť	Sviatky – zvyky, tradície, spolunažívanie rôznych národností v jednej krajine, zblížovanie kultúr, negatívne javy a kultúrne hodnoty	Reprodukovať o sviatkoch, zvykoch a tradíciách vo svojej a v iných krajinách, rozprávať o niektorých sviatkoch, tradíciách a podujatiach (štátne a cirkevné), objasniť pojem multikultúrna spoločnosť, hovoriť o tolerancii medzi kultúrami navzájom, odsúdiť negatívne javy ako rasová diskriminácia, intolerancii, vzťah k menšinám, uviesť zopár príkladov na kultúrne hodnoty iných národov a spolužitie v Európe	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - popísal zvyky, tradície, sviatky, podujatia u nás a v nemecky hovoriacich krajinách - hovoril o spolunažívaní rôznych národností jednej krajine - odsúdil negatívne javy v spoločnosti - uviedol príklad hodnôt iných národov - hovoril o spolužití v Európskej únii 	4
Mestá a miesta	Dôležité miesta v mojom živote, zaujímavé miesta u nás, výhody a nevýhody života veľkého a malého mesta, mesto snov	Označiť dôležité miesta vo svojom živote – rodisko, miesto štúdia a popísať ich, porovnať výhody a nevýhody života vo veľkom a malom meste, vytvoriť miesto svojich snov	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - zhromaždil informácie o svojom rodisku, o mieste štúdia a hovoril o ich zaujímavostiach - porovnal pre a proti života v malom a vo veľkomeste - diskutoval o mieste svojich snov 	2
Oblekanie a móda	Vplyv počasia na odievanie, odev a doplnky na rôzne príležitosti, výber oblečenia, móдне trendy, šaty na mieru alebo konfekcia	Hovoriť o vplyve počasia a podnebia na odievanie s ľudí, povedať svoj názor na odev a doplnky na rôzne príležitosti, argumentovať, čo je dôležité pri výbere oblečenia, diskutovať o módných trendoch, farby, tvorcovia,	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - hovoril o vplyve počasia na módu a odievanie - pomenoval odev a doplnky na rôzne príležitosti - vysvetlil výber oblečenia podľa 	2

		módne prehliadky, vyjadriť svoj názor na šaty na mieru alebo konfekciu	veku, vkusu a nálady, starostlivosť o oblečenie <ul style="list-style-type: none"> - pomenoval pár módnych tvorcov, manekýnok - diskutoval o svojom názore na módu 	
Kniha – priateľ človeka	Knihy – výber, čítanie, obľúbený autor a žánre, život a dielo autorov – obľúbený a nemecky píšuci autori, kríza v čítaní	Vymenovať žánre a druhy literatúry, hovoriť o začiatkoch v čítaní, uviesť svojho obľúbeného autora a autora krajiny, ktorej jazyk sa učím	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - uviedol príklad na rôzne žánre a druhy literatúry - reprodukoval začiatky v čítaní - určil a zhodnotil život a dielo obľúbeného a nemecky píšuceho autora 	2
Vzory a ideály	Charakterové vlastnosti človeka, človek, ktorého si vážim, skutoční a literárni hrdinovia, konanie človeka v hraničnej situácii, „ja“ ako hrdina	Usporiadať pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, hovoriť o ideálnom človeku a kritériách hodnôt, uviesť príklad človeka, ktorého si vážim, porovnať skutočného a literárneho hrdinu, popísať konanie človeka v hraničnej situácii, predstaviť seba ako hrdinu	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - vymenoval pozitívne a negatívne vlastnosti - vymedzil pojem ideálny človek a určil kritériá hodnôt - uviedol príklad človeka, ktorého si vážim - rozlíšil skutočného a literárneho hrdinu - diskutoval o konaní ľudí v hraničnej situácii - pokúsil sa predstaviť seba ako hrdinu 	2
Krajina, ktorej jazyk sa učím	Prírodné podmienky, poloha a obyvateľstvo riacich krajín, hlavné	Popísať polohu, rozlohu, obyvateľstvo krajín, hovoriť o ich	Žiak <ul style="list-style-type: none"> - porovnal 	4

	mestá, mestá, ktoré som navštívil alebo by som chcel navštíviť, zvyky, tradície krajín, stereotypy a predsudky, zjednotená Európa	hlavných a najzaujímavejších mestách, vysvetliť niektoré zvyky, tradície, výnimočnosti a konvencie krajín, diskutovať o stereotypoch a predsudkoch a uviesť ich miesto v zjednotenej Európe	<p>prírodné podmienky nemecky hovoriacich krajín – ich polohu, hranice, vodstvo, obyvateľstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoril o hlavných mestách - predstavil mesto, ktoré navštívil alebo by rád navštívil - argumentoval o stereotypoch a predsudkoch - ilustrovať ich miesto v zjednotenej Európe 	
Moja vlasť	Krajina a obyvatelia, mestá a miesta, zvyky, tradície, konvencie, stereotypy a predsudky, miesto Slovenska v zjednotenej Európe, Slovensko ako krajina cestovného ruchu	Popísať rozlohu, polohu, krajinu a obyvateľov Slovenska, niektoré zvyky, tradície a festivaly, hovoriť o postavení Slovenska v zjednotenej Európe a predstaviť Slovensko ako krajinu cestovného ruchu	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísal prírodné podmienky Slovenska - popísal obyvateľstvo - uviedol príklad na typické zvyky a tradície niektorých sviatkov - obhajoval miesto Slovenska v Európe - pokúsil sa predstaviť Slovensko ako krajinu cestovného ruchu 	4

Zdroje:

Vzhľadom na to, že nie je jednotná učebnica na Konverzáciu nemeckého jazyka, zdrojom informácií sú dostupné učebnice, odborné príručky, časopisy, literatúra, PC a internet.

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia vychádza Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl .

Do hodnotenia sa zahŕňajú ústne a písomné odpovede, testy, projekty a slohové práce.

Učebné osnovy pre predmet

SEMINÁR Z FYZIKY

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet Seminár z fyziky je určený na zopakovanie , prehĺbenie a doplnenie učiva z predchádzajúcich ročníkov fyziky.

Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho

okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

- **Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady** – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).
- **Aplikácia vedomostí** – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska.

ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM PREDMETU SEMINÁR Z FYZIKY

<u>Poznávacia</u> (kognitívna)	<u>Komunikačná</u>	<u>Interpersonálna</u>	<u>Intrapersonálna</u>
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Vyhľadávať informácie.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	
Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky.			

Vzdelávací obsah predmetu podľa cieľových požiadaviek k maturitnej skúške z fyziky :

1. Fyzikálne veličiny a ich meranie.
2. Mechanika: - kinematika, - dynamika, - gravitačné pole, - práca a energia, - mechanika tuhého telesa, - mechanika kvapalín a plynov.
3. Molekulová fyzika a termodynamika:
  - základné poznatky molekulovej fyziky a termodynamiky, - štruktúra a vlastnosti plynov,
  - štruktúra a vlastnosti pevných látok, - štruktúra a vlastnosti kvapalín, - zmeny skupenstva látok.
4. Elektrický prúd: - elektrický náboj a elektrické pole, - elektrický prúd.
5. Magnetické pole: - stacionárne a nestacionárne magnetické pole, - striedavý prúd.

6. Mechanické kmitanie.
7. Vlnenie.
8. Základy fyziky mikrosveta.

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

Vyučovanie fyziky sa uskutočňuje vo fyzikálnej učebni.

Na precvičenie získaných poznatkov a získanie potrebnej zručnosti poslúžia aktivity s využitím súťaživosti a spolupráce.

Dôraz vyučovania je na samostatnej, aktívnej a tvorivej práci žiakov prostredníctvom riešenia zadaní, ktorých scenár vychádza z praktických úloh, ktoré je potrebné riešiť v reálnom živote. Tematika úloh by mala nadväzovať na vedomosti z učiva sprístupneného v iných predmetoch a na reálne skúsenosti žiakov zo známeho prostredia.

Ako podporná forma vyučovania bude využívaný e-learningový systém umožňujúci domáce štúdium, multimediálny spôsob prezentácie učiva a testovanie získaných vedomostí. Výber metód a foriem súvisí s cieľom, ktorý chceme na danej vyučovacej hodine dosiahnuť.

Metódy :

- expozičná metóda – využíva sa pri výklade nového učiva
- fixačná metóda – využíva sa pri opakovaní a upevňovaní učiva
- motivačná metóda – jej cieľom je žiaka zaujať, prebudiť v ňom kreativitu
- brainstorming – burza nápadov – dáva žiakovi možnosť vyjadriť svoj názor k danému problému, prípadne viesť diskusiu s ostatnými, s cieľom vybrať najvhodnejšie riešenie

Formy:

- klasický typ hodiny – opakovanie, výklad, upevňovanie učiva
- práca v skupinách
- tvorba a prezentácia projektov
- samostatná práca
- hodina s využitím IT
- riadený rozhovor – beseda
- diskusia

Prierezové témy:

Enviromentálna výchova –

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;

schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;

rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt

vnímať život ako najvyššiu hodnotu;

pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;

posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;

podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;

posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;

schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;

rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Mediálna výchova:- praktickej schopnosti obhájiť svoj názor, argumentovať, diskutovať, verejne vystupovať

Multikultúrna výchova - Viest' žiakov k chápaniu činnosti človeka v jej prepojení na prirodzené životné prostredie.

Podnecovať samostatné uvažovanie o vzťahu človeka k životnému prostrediu.

Formovať toleranciu k odlišným životným štýlom.

Rozvíjať schopnosť prepájať poznatky z viacerých predmetov.

Prezentačné zručnosti- Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu: vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať, vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe, pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, navrhnuť postup riešenia problému a spracovať algoritmus, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery, na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, prijať kompromis alebo stanovisko inej strany.

Ochrana života a zdravia

Mechanika kvapalín a plynov - tlaková vlna, podtlak ako dôsledok tlakovej vlny,

použitie prúdnic pri hasení požiarov, meranie rýchlosti prúdenia, bezpečnosť leteckej dopravy (vzdušné víry).

Molekulová fyzika a termodynamika - účinok tepelného žiarenia na ľudský organizmus, prvá pomoc, premena tepla na mechanickú

Vlnenie - zisťovanie zdroja zvuku, určovania polohy a odhad vzdialenosti zdroja zvuku, overovanie v noci, fyzikálna podstata hluku, šírenie hluku od zdrojov, nadmerný hluk na pracovisku, psychohygienické účinky hluku na človeka a ich vplyv na pracovnú úrazovosť.

Elektrina a magnetizmus - statická elektrina, zákaz plnenia ľahko zápalných kvapalín do nádob z plastov, nebezpečenstvo požiaru v prašnom prostredí, zásady použitia hasiacich prístrojov pri hasení elektrických zariadení.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Môže sa napríklad realizovať prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

8.ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
------------------------	--------------	-------------	---------------	--------------------

<p>Fyzikálne veličiny a ich meranie</p>	<p>Fyzikálne veličiny Skalárne a vektorové fyzikálne veličiny</p> <p>Fyzikálne konštanty</p>	<p>Vymenovať základné veličiny a ich jednotky v sústave SI.</p> <p>Rozlíšiť skalárne a vektorové fyzikálne veličiny.</p> <p>Vysvetliť význam fyzikálnych konštánt a odvodiť ich jednotky</p> <p>Odhad a znázornenie chyby merania.</p> <p>Použitie aritmetického priemeru pri meraní.</p> <p>Vyjadriť absolútnu a relatívnu odchýlku merania vzťahom.</p>	<p>Vedieť používať základné jednotky SI, pracovať s násobkami a dielmi jednotiek SI.</p> <p>Vyjadriť odvodené jednotky pomocou základných jednotiek sústavy SI.</p> <p>Zaokrúhľovať vypočítané hodnoty s ohľadom na presnosť hodnôt vstupujúcich do výpočtu</p>	<p>2</p>
<p>Mechanika</p>	<p>Kinematika, relativnosť pokoja a pohybu.</p> <p>Dynamika, Newtonove pohybové zákony, zotrvačné sily.</p> <p>Gravitačné pole ,pohyby telies v homogénnom gravitačnom poli , pohyby v radiálnom</p>	<p>Rozlíšenie pohybov (dejov) rovnomerných a nerovnomerných, zrýchlených a spomalených.</p> <p>Používanie fyzikálnych veličín konkretizovaných v tomto programe pri opise pozorovaných javov a dejov</p> <p>Skúmanie súvislosti medzi smerom a veľkosťou sily.</p> <p>Prvý Newtonov pohybový zákon.</p> <p>Druhý Newtonov pohybový zákon.</p> <p>Riešenie úloh, v ktorých vystupuje vzájomná súvislosť medzi výslednou pôsobiacou silou, zrýchlením a hmotnosťou telesa</p> <p>Vysloviť Newtonov gravitačný zákon Rozlišovanie pojmov gravitačné pole a tiažové</p>	<p>Vedieť vysvetliť relativnosť pokoja a pohybu. Definovať a vyjadriť vzťahom priemernú rýchlosť nerovnomerného pohybu.</p> <p>Vysvetliť význam pojmu okamžitá rýchlosť telesa.</p> <p>Analýza graficky znázornenej závislosti dráhy od času Chápať zmenu pohybového stavu ako účinok výslednice pôsobiacich síl</p> <p>Používať veličinu hybnosť</p> <p>Používať zákon zachovania hybnosti</p> <p>Pochopiť zmenu pohybového stavu ako účinok výslednice pôsobiacich síl</p> <p>Vedieť vysloviť Newtonov gravitačný zákon.</p> <p>Vyjadriť vzťah medzi veľkosťou vzájomných gravitačných síl pôsobiacich medzi dvoma</p>	<p>12</p>

	<p>poli Zeme. Keplerové zákony.</p> <p>Práca a energia ,mechanická energia, výkon telesa a účinnosť.</p> <p>Mechanika tuhého telesa, moment sily, rovnovážna poloha.</p> <p>Mechanika kvapalín a plynov .Pascalov , Archimedov zákon, plávanie telies. Prúdenie kvapalín.</p>	<p>pole. Popis pohybov v homogénnom gravitačnom poli Zeme a radiálnom poli. Keplerove zákony.</p> <p>Práca a jej jednotka.</p> <p>Potenciálna energia telesa.</p> <p>Kinetická energia posuvného pohybu telesa.</p> <p>Celkovú mechanická energia izolovanej sústavy.</p> <p>Zákon zachovania mechanickej energie.</p> <p>Výkon a jeho jednotka.</p>	<p>hmotnými bodmi, ich hmotnosťami a vzdialenosťou. Vedieť rozlíšiť pojmy gravitačné pole a tiažové pole, gravitačné zrýchlenie a tiažové zrýchlenie,</p> <p>gravitačná sila Zeme a tiažová sila Zeme na povrchu Zeme a v jej okolí.</p> <p>Opísať a porovnať trajektórie telies pohybujúcich sa prvou a druhou kozmickou rýchlosťou.</p> <p>Opísať pohyb planét okolo Slnka podľa Keplerových zákonov.</p> <p>Definovať veličinu práca a jej jednotku.</p> <p>Vyjadriť a vysvetliť vzťah pre potenciálnu energiu Vyjadriť a vysvetliť vzťah pre kinetickú energiu Vysvetliť obsah pojmu izolovaná sústava telies.</p> <p>Vysvetliť zákon zachovania mechanickej energie.</p> <p>Definovať veličinu výkon a jeho jednotku.</p> <p>Definovať veličinu účinnosť a vyjadriť vzťah medzi účinnosťou, vykonanou prácou a dodanou energiou, výkonom a príkonom.</p> <p>Definovať tuhé teleso. Definovať pojmy – pôsobisko sily, vektorová priamka sily.</p> <p>Definovať rameno sily..</p> <p>Vysvetliť momentovú vetu.</p> <p>Definovať pojem ťažisko a určiť polohu ťažiska telesa.</p> <p>Vedieť vysloviť Pascalov a</p>	
--	---	--	---	--

		<p>Tuhé teleso, moment sily. momentová veta, ťažisko telesa, rovnovážne polohy tuhého telesa</p> <p>Tlak v kvapaline.</p> <p>Tlaková sila.</p> <p>Hydrostatický tlak.</p> <p>Atmosférický tlak.</p> <p>Vlastnosti kvapalín.</p>	<p>Archimedov zákon.</p> <p>Poznať rozdiely medzi reálnou a ideálnou kvapalinou.</p> <p>Definovať veličinu tlak a jej jednotku.</p> <p>Vysvetliť pojmy hydrostatický a hydrodynamický paradox.</p> <p>Poznať súvislosť medzi tlakom v kvapaline a tlakovou energiou jednotkového objemu kvapaliny.</p>	
<p>Molekulová fyzika a termo - dynamika</p>	<p>Základné poznatky molekulovej fyziky a termodynamiky.</p>	<p>Modely štruktúry pevnej látky, kvapaliny a plynu. Termodynamická teplotná stupnica.</p> <p>Vzťah medzi teplom prijatým alebo odovzdaným telesom a zmenou jeho teploty .Použitie kalorimetrickej rovnice a prvej vety termodynamickej. tepelnou výmenou .</p> <p>Používanie stavovej rovnice.</p>	<p>Vedieť charakterizovať štruktúry pevnej , kvapalnej a plynnej látky.</p> <p>Charakterizovať rovnovážny dej, tepelne izolovanú sústavu. Charakterizovať Celziovu a termodynamickú teplotnú stupnicu, opísať výhody ich použitia. Vysvetliť zmenu vnútornej energie konaním práce a tepelnou výmenou. Vyjadriť vzťah medzi teplom prijatým alebo odovzdaným telesom a zmenou jeho teploty. Definovať ideálny plyn.</p>	<p>12</p>

	<p>Štruktúra a vlastnosti plynov.</p> <p>Štruktúra a vlastnosti pevných látok</p> <p>Štruktúra a vlastnosti kvapalín.</p> <p>Zmeny skupenstva látok</p>	<p>Izo – deje s ideálnym plynom</p> <p>Použitie Hookovho zákona pri riešení úloh. deformácie telesa.</p> <p>Povrchová vrstva kvapaliny, energia, sila, napätie. Kapilarita. Teplotná objemová rozťažnosť kvapalín.</p> <p>Skupenské premeny.</p>	<p>Vysvetliť vzťahy medzi veličinami v stavovej rovnici ideálneho plynu. Vymenovať, charakterizovať a porovnať tepelné deje s ideálnym plynom. Opísať pevné látky z hľadiska štruktúry. Charakterizovať deformáciu pevného telesa, rôzne druhy deformácií. Definovať normálové napätie, absolútne a relatívne predĺženie telesa. Opísať a vysvetliť vlastnosti povrchovej vrstvy kvapaliny. Objasniť pojmy povrchová energia, povrchová sila, povrchové napätie. Kvalitatívne vysvetliť javy na rozhraní pevného telesa a kvapaliny, kapilárnej elevácie a depresie. Opísať a vysvetliť jednotlivé premeny skupenstva.</p>	
Elektrický prúd	<p>Elektrický náboj a elektrické pole . Kondenzátor a kapacita vodiča. Elektrický prúd, elektrický zdroj. Ohmov zákon</p> <p>Kirhoffov zákon. Vedenie elektrického prúdu</p>	<p>Elektrický náboj, elektrické pole.</p> <p>Elektrická sila, elektrický potenciál, intenzita el. poľa, kapacita vodiča.</p> <p>Elektrický prúd.</p> <p>Charakteristika odporu vodiča. Závislosť odporu od teploty a od parametrov.</p> <p>Elektrické zdroje.</p> <p>Kirhoffov zákony</p> <p>Vedenie elektrického prúdu v polovodičoch.</p> <p>Faradayove zákony elektrolýzy.</p>	<p>Vedieť opísať vlastnosti elektrického náboja. Vysvetliť jav elektrostatická indukcia polarizácia dielektrika Vysvetliť obsah Coulombovho zákona. Definovať veličinu kapacita vodiča. Vysvetliť podmienky vzniku elektrického prúdu vo vodičoch, polovodičoch, kvapalinách a plynach. Slovné a vzťahom vyjadriť Ohmov zákon</p>	10
Magnetické pole	<p>Stacionárne a nestacionárne magnetické pole. Magnetická</p>	<p>Magnetické pole v okolí magnetov, vodičov s prúdom, cievok.</p> <p>magnetické pole Zeme.</p>	<p>Vedieť opísať a zdôvodniť magnetické účinky magnetického poľa Opísať magnetické pole Zeme a zdôvodniť jeho vplyv na</p>	10

	<p>indukcia a magnetický indukčný tok. Elektromagnetická indukcia.</p> <p>Striedavý prúd . činnosť generátora, transformátora.</p>	<p>Magnetická indukcia, silové pôsobenie dvoch vodičov, častica v mag. poli</p> <p>Magnetická indukcia, elektromagnetická indukcia a magnetický indukčný tok.</p> <p>Vznik striedavého prúdu</p> <p>Hodnota striedavého prúdu a napätia.</p> <p>Výkon striedavého prúdu.</p> <p>Generátor</p> <p>Transformátor.</p> <p>Elektrická sieť.</p>	<p>magnetku. Definovať veličinu magnetická indukcia, Definovať veličinu magnetický indukčný tok. Opísať jav elektromagnetickej indukcie. Vysvetliť vznik striedavého napätia a prúdu. Vyjadriť výkon striedavého prúdu v obvode s R veličinovou rovnicou. Vysvetliť činnosť generátora striedavého prúdu. Vysvetliť činnosť transformátora, definovať transformačný pomer. Opísať a vysvetliť trojfázovú sústavu striedavých napätí.</p>	
<p>Mechanické kmitanie. Vlnenie</p>	<p>Mechanické kmitanie. Energetické hľadisko kmitavého pohybu. Vlnenie. Rovnica postupnej mechanickej vlny. Optika a zobrazovanie. Zvuk.</p>	<p>Pohyby s konštantnou periódou. Periódou, frekvencia, amplitúda kmitania. Nútené kmitanie. Rezonancia. Kinematika a dynamika kmitavého pohybu.</p> <p>Postupné mechanické vlnenie.</p> <p>Rovnica postupnej vlny.</p> <p>Optické sústavy a optické zobrazovanie</p>	<p>Vedieť rozlíšiť a opísať vlastnosti postupného priečného a pozdĺžneho mechanického vlnenia. Definovať fyzikálnu veličinu vlnová dĺžka. Opísať experimenty, potvrdzujúce, že svetlo je elektromagnetické vlnenie . S využitím geometrickej optiky znázorniť zobrazenie predmetu zrkadlom, šošovkou alebo optickou sústavou .</p>	<p>10</p>
<p>Základy fyziky mikrosveta.</p>	<p>Fotoelektrický jav. Korpuskulárno-vlnový dualizmus. Laser. Jadrová energia.</p>	<p>Podstata fotoelektrického javu a jeho vysvetlenie. Riešenie úloh pomocou Einsteinovej teórie. Súčasný spôsob používania laserov . Opísať spôsob využitia jadrovej energie. Opísať základné spôsoby ochrany pred žiarením .</p>	<p>Opísať podstatu fotoelektrického javu a Einsteinovej teórie . Opísať súčasné spôsoby používania laserov . Vypočítať a porovnať polčas premeny vybraných rádionuklidov Ilustrovať na príklade ľubovoľnej jadrovej reakcie platnosť zákonov zachovania energie, hmotnosti, hybnosti a elektrického náboja .</p>	<p>4</p>

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Fyzikálne veličiny a ich meranie	Expozičná, fixačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách, tvorba a prezentácia projektov
Mechanika	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
Molekulová fyzika a termodynamika.	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
Elektrický prúd	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách ,riadený rozhovor
Magnetické pole	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
Mechanické kmitanie. Vlnenie	Expozičná, fixačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách
Základy fyziky mikrosveta.	Brainstorming, motivačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách, tvorba a prezentácia projektov

Zdroje :

Zmaturuj z fyziky, Tarábek a kol., Fyzika v kocke, internet, zbierka úloh z fyziky pre 1 a 2. Ročník, zbierka úloh z fyziky pre 1 a 2. Ročník, Nová maturita z fyziky I,II,III, Jozef Beňuška

Hodnotenie a klasifikácia žiakov :

Písomné formy preverovania vedomostí:

Jednotlivé úlohy sú ohodnotené počtom bodov, ktoré určí vyučujúci na základe náročnosti úlohy.

Písomným prácam vždy predchádza opakovanie.

Písomné práce sú hodnotené pomocou tabuľky percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od:	Počet percent do:	Známka:
100	90	1
89,9	75	2
74,9	50	3
49,9	33,3	4
33	0	5

7. Previerka / test, po prebratí časti tematického celku (20 – 25 min)

8. Previerka/ test, po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)

9. Päťminútovky – priebežne podľa potreby

Previerky do 15 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Ústne formy preverovania vedomostí

Sú ďalšou formou hodnotenia žiaka. Vo fyzike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu ,popísať praktickú činnosť, charakterizovať a vysvetliť fyzikálne zákonitosti a vlastnosti. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap. Dôležitá je forma dialógu. Ústna forma preverovania vedomostí sa uplatňuje aj u žiakov s poruchami učenia, ktorí majú odporúčanie od špeciálneho pedagóga hlavne v prípade keď žiak zle napíše písomnú prácu alebo nestihne v limite vypracovať celú písomnú prácu.

Čiastkové hodnotenie

Žiak môže získať tzv malé jednotky, body za aktivitu, za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom, napríklad:

- tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh
- objavovanie nových súvislostí
- riešenie úloh nad rámec povinných úloh
- za nadštandardný výkon na vyučovacej hodine

- za vynikajúce vypracovanie domácej úlohy

- za riešenie nepovinnnej úlohy podľa dohody s vyučujúcim ,zapojenie sa do fyz. súťaže , FO, ...

Učebné osnovy pre predmet

CVIČENIA Z FYZIKY

Charakteristika predmetu

Učebný predmet Cvičenia z fyziky spája teoretické znalosti získané z predchádzajúcich ročníkov fyziky . Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov. Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, matematikou a geografiou. Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém práca s informáciami.

Osvedčenou stratégiou je empirický model poznávania, ktorého súčasťou sú bádateľsky orientované aktivity. Učiteľ vzbudzuje u žiakov zvedavosť, vytvára v triede príležitosti na pozorovanie, meranie a experimentovanie. Podnecuje žiakov k hľadaniu informácií z vhodných zdrojov, vedie ich k aktívnej komunikácii a prezentácii výsledkov svojej práce.

Tento voliteľný predmet si môžu žiaci vyberať v 3. ročníku a 4. ročníku štvorročného gymnázia, s dvojhodinovou dotáciou so zvýšeným záujmom o predmet fyzika. Predmet napomáha k doplneniu všeobecného základu z povinných hodín fyziky .

Ciele:

Oblasť: Svet/prírodovedné poznatky a myšlienky

Žiaci opíšu spôsoby, ktorými prírodné vedy pracujú,

- vyhodnotia zisky a nedostatky aplikácií vedy,
- diskutujú na tému etických a morálnych otázok vyplývajúcich z aplikácie vedy,
- diskutujú o tom, ako je štúdium vedy podmienené kultúrnymi vplyvmi,
- považujú vedu za aktivitu spolupráce, demonštrujú znalosť vedeckých faktov, definícií, zákonov, teórií, modelov, demonštrujú schopnosť používať vhodnú terminológiu, vrátane použitia symbolov.

Oblasť: Komunikácia

Žiaci vyjadrujú myšlienky, argumenty, praktické skúsenosti z pozorovania

- použitím vhodného slovníka a jazyka, použitím grafov a tabuliek,
- použitím vhodného formátu laboratórneho protokolu,
-

Oblasť: Prírodovedné bádanie/vykonávanie experimentov

Žiaci formulujú problém vo forme otázky, ktorá môže byť zodpovedaná experimentom, formulujú hypotézu, testujú hypotézu v podmienkach riadenia jednej nezávisle premennej veličiny, plánujú experiment, komentujú chyby merania, vyhodnotia celkový experiment vrátane použitých postupov,

- postupujú podľa slovných i písaných inštrukcií, vyberú a bezpečne použijú experimentálnu zostavu, materiál, techniku vhodnú na meranie,
- vykonajú experiment bezpečne, zaznamenajú údaje z pozorovania a merania,
- použijú vhodné nástroje a techniku na zber dát,
- spolupracujú v skupine rovesníkov zostavenej učiteľom.

Oblasť: Spracovanie dát

Žiaci riešia úlohy s úplne definovaným problémom, ako aj úlohy s neúplne definovaným problémom, organizujú, prezentujú a vyhodnocujú dáta rôznymi spôsobmi, transformujú dáta prezentované jednou formou do inej formy vrátane matematických výpočtov, grafov, tabuliek, identifikujú trendy v dátach,

- odhadujú dáta na základe vlastnej skúsenosti, použijú poznatky na vysvetlenie záverov.

ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM PREDMETU CVIČENIA Z FYZIKY

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Vyhľadávať informácie.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Formulovať svoj názor a argumentovať	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	
Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky.			

Vzdelávací obsah predmetu podľa cieľových požiadaviek k maturitnej skúške z fyziky :

1. Fyzikálne veličiny a ich meranie.
2. Mechanika: - kinematika, - dynamika, - gravitačné pole, - práca a energia, - mechanika tuhého telesa, - mechanika kvapalín a plynov.
3. Molekulová fyzika a termodynamika:
  - základné poznatky molekulovej fyziky a termodynamiky, - štruktúra a vlastnosti plynov,
  - štruktúra a vlastnosti pevných látok,- štruktúra a vlastnosti kvapalín, - zmeny skupenstva látok.
4. Elektrický prúd: - elektrický náboj a elektrické pole, - elektrický prúd.
5. Magnetické pole: - stacionárne a nestacionárne magnetické pole, - striedavý prúd.
6. Mechanické kmitanie.
7. Vlnenie.
8. Základy fyziky mikrosveta.

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

Ak chceme dosiahnuť stanovené ciele je potrebné žiaka zaujať a motivovať, preto je potrebné využívať rôzne metódy a formy. Počas vyučovacej hodiny je možné využiť viac foriem a metód. Ich striedanie môže prispieť k udržaniu pozornosti žiaka a vyhnúť sa stereotypu.

Výber metód a foriem súvisí s cieľom, ktorý chceme na danej vyučovacej hodine dosiahnuť.

Metódy :

- expozičná metóda – využíva sa pri výklade nového učiva
- fixačná metóda – využíva sa pri opakovaní a upevňovaní učiva
- motivačná metóda – jej cieľom je žiaka zaujať, prebudiť v ňom kreativitu
- brainstorming – burza nápadov – dáva žiakovi možnosť vyjadriť svoj názor k danému problému, prípadne viesť diskusiu s ostatnými, s cieľom vybrať najvhodnejšie riešenie
- projektová metóda

Formy:

- klasický typ hodiny – opakovanie, výklad, upevňovanie učiva
- práca v skupinách
- tvorba a prezentácia projektov
- praktické cvičenia
- samostatná práca
- hodina s využitím IT
- riadený rozhovor – beseda
- diskusia

Prierezové témy:

Enviromentálna výchova –

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
 schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;

rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;

vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská; schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt

vnímať život ako najvyššiu hodnotu;

pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;

posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;

podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;

posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;

schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu; rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Mediálna výchova:- praktickej schopnosti obhájiť svoj názor, argumentovať, diskutovať, verejne vystupovať

Multikultúrna výchova - viesť žiakov k chápaniu činnosti človeka v jej prepojení na prirodzené životné prostredie.

Podnecovať samostatné uvažovanie o vzťahu človeka k životnému prostrediu.

Formovať toleranciu k odlišným životným štýlom.

Rozvíjať schopnosť prepájať poznatky z viacerých predmetov.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu: vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať, vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe, pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, navrhnuť postup riešenia problému a spracovať algoritmus, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery, na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, prijať kompromis alebo stanovisko inej strany.

Ochrana života a zdravia

Mechanika kvapalín a plynov - tlaková vlna, podtlak ako dôsledok tlakovej vlny, použitie prúdnic pri hasení požiarov, meranie rýchlosti prúdenia, bezpečnosť leteckej dopravy (vzdušné víry).

Molekulová fyzika a termodynamika - účinok tepelného žiarenia na ľudský organizmus, prvá pomoc, premena tepla na mechanickú

Vlnenie - zisťovanie zdroja zvuku, určovania polohy a odhad vzdialenosti zdroja zvuku, overovanie v noci, fyzikálna podstata hluku, šírenie hluku od zdrojov, nadmerný hluk na pracovisku, psychohygienické účinky hluku na človeka a ich vplyv na pracovnú úrazovosť.

Elektrina a magnetizmus - statická elektrina, zákaz plnenia ľahko zápalných kvapalín do nádob z plastov, nebezpečenstvo požiaru v prašnom prostredí, zásady použitia hasiacich prístrojov pri hasení elektrických zariadení.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Môže sa napríklad realizovať prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

7. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
Pozorovanie, meranie, experiment	Tvorba a výber projektov. Eseje s fyzikálnou problematikou.	Učiť sa zostaviť a prezentovať vlastný projekt, navrhnuť skúmanú problematiku. Esej na vybraný fyzikálny problém, fyzikálnu tému	Vedieť prezentovať výsledky svojho projektu, poprípade aj predviesť výsledky praktického prototypu. Vedecký prednes eseje	10
Fyzikálne veličiny a ich meranie	Základné veličiny a ich jednotky v sústave SI. Skalárne a vektorové fyzikálne veličiny. Fyzikálne konštanty a ich jednotky.	Vymenovať základné veličiny a ich jednotky v sústave SI. Rozlíšiť skalárne a vektorové fyzikálne veličiny. Vysvetliť význam fyzikálnych konštánt a odvodiť ich jednotky.	Používať základné jednotky SI. Pracovať s násobkami a dielmi jednotiek SI. Vyjadriť odvodené jednotky pomocou základných jednotiek sústavy SI. Vyjadriť absolútnu a relatívnu odchýlku merania vzťahom. Vypočítať absolútnu a relatívnu odchýlku pri fyzikálnych meraniach.	4
Mechanika - kinematika	Hmotný bod, mechanický pohyb a vzťažná sústava. Modely Relatívnosť pokoja a pohybu. Priemerná rýchlosť nerovnomerného pohybu. Okamžitá rýchlosť telesa. Okamžitá rýchlosť a okamžité	Voľba vhodnej vzťažnej sústavy. Určiť polohu hmotného bodu pomocou súradníc. Aplikovať poznatky o pohyboch pri riešení fyzikálnych úloh. Riešiť úlohy na rovnomerný a rovnomerne zrýchlený posuvný pohyb telesa. Určiť z grafu závislosti	Definovať pojem hmotný bod, mechanický pohyb a vzťažná sústava. Vysvetliť relatívnosť pokoja a pohybu. Definovať a vyjadriť vzťahom priemernú rýchlosť. Vysvetliť význam pojmu okamžitá rýchlosť telesa. Riešiť úlohy na	6

	<p>zrýchlenie telesa pre rôzne typy pohybov Grafy</p>	<p>rýchlosti ako funkcie času (len pre priamočiare úseky), graf dráhy v závislosti od času. Riešiť úlohy na voľný pád telesa. Riešiť úlohy na rovnomerný pohyb po kružnici (zistiť periódu, frekvenciu, uhlovú a obvodovú rýchlosť</p>	<p>rýchlosť, zrýchlenie a dráhu rovnomerne zrýchleného a spomaleného pohybu. Charakterizovať voľný pád. Definovať a vyjadriť vzťahom fyzikálne veličiny opisujúce rovnomerný pohyb po kružnici.</p>	
Mechanika - dynamika	<p>Sila a jej účinky (kde treba, zdôrazniť vektorový charakter sily). Výslednica. Izolovaná sústava hmotných bodov/telies. Newtonové pohybové zákony. Fyzikálny význam Newtonových pohybových zákonov. Hybnosť slovne a príslušným vzťahom. Zákon zachovania hybnosti. Vzťažná sústava inerciálna a neinerciálna. Tretia sila. Vyjadriť závislosť veľkosti tretej sily od iných veličín. Rôzne druhy trenia. Dostredivá, odstredivá a zotrvačná sila. Stav bez tiaže.</p>	<p>Zdôrazniť vektorový charakter sily Určovať pre rôzne prípady sily pôsobiace na dané teleso a zakresliť ich do obrázka. V prípade potreby určiť ich výslednicu. Znenie Newtonových pohybových zákonov. Zadefinovať veličinu hybnosť slovne a príslušným vzťahom. Zákon zachovania hybnosti. Príčinu vzniku tretej sily. Vyjadriť závislosť veľkosti tretej sily od iných veličín. Rozlíšiť, opísať a vysvetliť rôzne druhy trenia. Stav bez tiaže. Úlohy pre teleso pohybujúce sa po naklonenej rovine bez trenia aj s trením. Používať zákon zachovania hybnosti pri riešení úloh v jednom rozmere. Vhodne pracovať s veličinami dostredivá, odstredivá a zotrvačná sila.</p>	<p>Ilustrovať na príkladoch silu a jej účinky Vysvetliť obsah pojmu izolovaná sústava hmotných bodov/telies. Vyjadriť znenie Newtonových pohybových zákonov. Vysvetliť ohraničenosť Newtonových pohybových zákonov. Definovať veličinu hybnosť slovne a príslušným vzťahom. Vysloviť zákon zachovania hybnosti. Rozhodnúť, či je daná vzťažná sústava inerciálna alebo neinerciálna. Zdôvodniť príčinu vzniku tretej sily. Vyjadriť závislosť veľkosti tretej sily od iných veličín. Vhodne používať pojmy dostredivá, odstredivá a zotrvačná sila. Vysvetliť stav bez tiaže. Používať Newtonove pohybové zákony pri riešení úloh.</p>	6
Mechanika – gravitačné pole	<p>Newtonov gravitačný zákon. Rozlíšiť pojmy gravitačné pole a</p>	<p>Aplikovať Newtonov gravitačný zákon pri riešení fyzikálnych úloh.</p>	<p>Vedieť Newtonov gravitačný zákon. Vyjadriť vzťah medzi veľkosťou</p>	8

	<p>ťažové pole, gravitačné zrýchlenie a ťažové zrýchlenie, gravitačná sila Zeme a ťažová sila Zeme na povrchu Zeme a v jej okolí.</p> <p>Pohyby telies v homogénnom gravitačnom poli Zeme (voľný pád, vrh zvislý nahor, vrh zvislý nadol, vodorovný vrh). Šikmý vrh telies v homogénnom gravitačnom poli Zeme.</p> <p>Trajektórie telies pohybujúcich sa prvou a druhou kozmickou rýchlosťou.</p> <p>Vzťah pre kruhovú rýchlosť telesa v radiálnom gravitačnom poli Zeme. Vyčísliť veľkosť prvej kozmickej rýchlosti.</p> <p>Pohyb planét okolo Slnka podľa Keplerových zákonov.</p>	<p>Vysvetliť fyzikálny význam gravitačnej konštanty.</p> <p>Počítať veľkosť gravitačného zrýchlenia v danom mieste gravitačného poľa.</p> <p>Riešiť úlohy na pohyby telies v homogénnom gravitačnom poli Zeme. Vedieť výpočtom určiť polohu a veľkosť rýchlosti telesa v istom čase.</p> <p>Z prvej kozmickej rýchlosti určiť obežnú dobu telesa okolo Zeme.</p> <p>Aplikovať Keplerove zákony pri určení rýchlosti a doby obehu planét alebo družíc.</p>	<p>vzájomných gravitačných síl pôsobiacich medzi dvoma hmotnými bodmi, ich hmotnosťami a vzdialenosťou.</p> <p>Rozlíšiť pojmy gravitačné pole a ťažové pole, gravitačné zrýchlenie a ťažové zrýchlenie, gravitačná sila Zeme a ťažová sila Zeme na povrchu Zeme a v jej okolí.</p> <p>Opísať pohyby telies v homogénnom gravitačnom poli Zeme</p> <p>Opísať pohyby telies v radiálnom gravitačnom poli Zeme.</p> <p>Opísať a porovnať trajektórie telies pohybujúcich sa prvou a druhou kozmickou rýchlosťou.</p> <p>Odvodiť vzťah pre kruhovú rýchlosť telesa v radiálnom gravitačnom poli Zeme. Vyčísliť veľkosť prvej kozmickej rýchlosti.</p> <p>Opísať pohyb planét okolo Slnka podľa Keplerových zákonov.</p>	
Mechanika- práca a energia	<p>Mechanická práca silou vykonaná a silou spotrebovaná.</p> <p>Kinetická energia telesa.</p> <p>Potenciálna energia telesa.</p> <p>Energia pružnosti.</p> <p>Premeny mechanickej energie.</p> <p>Výkon, príkon, účinnosť.</p>	<p>Vykonať experiment podivuhodný odraz lopty.</p> <p>Skúmať, ako sa prejaví práca vykonaná silou pri pohybe telesa na vodorovnej podložke so započítaním odporových síl.</p> <p>Výpočet kinetickej energie hmotného bodu.</p> <p>Experimentálne skúmať prácu vykonanú pri zmene prevýšenia telesa nad</p>	<p>Vypočítať prácu vykonanú konštantnou silou (pre silu pôsobiacu v smere pohybu, pre silu nepôsobiacu v smere pohybu).</p> <p>Dokázať výpočtom, že pri voľnom páde telesa v izolovanej sústave platí zákon zachovania mechanickej energie.</p> <p>Riešiť jednoduché úlohy (pohyby v</p>	6

		<p>vodorovnou rovinou, pri pôsobení sily na rôznych dráhach. Zobraziť a odmerať vykonanú prácu v grafe závislosti sily od posunutia.</p>	<p>gravitačnom poli (Zeme) na použitie zákona zachovania mechanickej energie. Aplikovať poznatky o práci, výkone, energii a účinnosti pri riešení úloh z praxe. Určiť z výkonu prácu vykonanú za daný čas.</p>	
Mechanika tuhého telesa	<p>Stály tvar a objem pevných telies na základe časticovej štruktúry látok. Tuhé teleso. Pôsobisko sily, vektorová priamka sily. Rameno sily. Otáčavé účinky sily pôsobiacej na tuhé teleso v závislosti od veľkosti pôsobiacej sily a od vzdialenosti vektorovej priamky sily od osi otáčania. Moment sily vzhľadom na os otáčania, kolmú na smer sily, ako veličinu vyjadrujúcu otáčavý účinok sily na teleso. Momentová veta. Ťažisko Rovnovážne polohy tuhého telesa Stabilita. Moment zotrvačnosti tuhého telesa vzhľadom na os otáčania.</p>	<p>Vysvetliť stály tvar a objem pevných telies na základe časticovej štruktúry látok. Definovať tuhé teleso. Definovať pojmy – pôsobisko sily, vektorová priamka sily. Definovať rameno sily. Aplikovať definíciu v špecifických situáciách. Definovať veličinu moment sily Vysvetliť momentovú vetu. Definovať pojem ťažisko a určiť polohu ťažiska telesa. Vysvetliť, čo je mierou stability telies. Vysvetliť závislosť kinetickej energie rotujúceho telesa od iných fyzikálnych veličín. Charakterizovať kvalitatívne veličinu moment zotrvačnosti tuhého telesa vzhľadom na os otáčania.</p>	<p>Vedieť rozhodnúť či je pohyb tuhého telesa posuvný alebo otáčavý. Vysvetliť pojem voľná os otáčania. Rozhodnúť v rôznych prípadoch, či je os otáčania tuhého telesa voľná. Použiť v rôznych prípadoch pravidlo pravej ruky na určenie smeru momentu sily vzhľadom na os otáčania. Využiť vzťahy pre moment sily a momentovú vetu pri riešení úloh z bežného života a techniky. Určiť polohu ťažiska plochého tuhého telesa výpočtom, geometrickou konštrukciou. Charakterizovať jednotlivé rovnovážne polohy tuhého telesa. Rozlíšiť rôzne prípady rovnovážnych polôh telies. Porovnať kinetickú energiu telesa pohybujúceho sa posuvným pohybom a kinetickú energiu rotujúceho telesa.</p>	6

Mechanika kvapalín a plynov	Molekulovej štruktúry kvapalných telies Passcalov a Archimedov zákon. Tlak a jednotka. Tlaková sila, hydrostatická vztlaková sila, hydrostatický tlak. Rozbor prípadov, či teleso z danej látky bude v kvapaline plávať, vznášať sa, alebo klesne ku dnu. Hydrostatický a hydrodynamický paradox. Atmosférický tlak. Normálny tlak. Vzťah medzi kinetickou energiou jednotkového objemu prúdiacej kvapaliny a veľkosťou jej rýchlosti. Odporová sila. Aerodynamická sila.	Riešenie úloh na pascalov zákon. Určenie tlaku, tlakovú silu alebo obsah plochy, na ktorú sila pôsobí, ak sú dané ostatné veličiny. Výpočet hydrostatického tlaku. Výpočet hydrostatickej tlakovej sily. Znázorniť prúdenie kvapaliny pomocou prúdnic. Vyjadriť vzťahom objemový a hmotnostný tok. Používať rovnicu kontinuity pri riešení úloh. Vysvetliť fyzikálny význam rovnice kontinuity. Vyjadriť vzťahom zákon zachovania energie pre prúdiacu kvapalinu. Aplikovať Bernoulliho rovnicu pri riešení úloh. Aplikovať poznatky pri riešení úloh. Aplikovať vzťah pre odporovú silu pri riešení úloh.	Používať Pascalov zákon pri riešení úloh. Vypočítať hydrostatický tlak. Vypočítať hydrostatickú tlakovú silu na vodorovné dno a zvislú stenu nádoby. Vyjadriť vzťahom objemový a hmotnostný tok. Aplikovať rovnicu kontinuity pri riešení úloh. Vysvetliť fyzikálny zmysel veličín objemový a hmotnostný tok. Vyjadriť vzťahom zákon zachovania energie pre prúdiacu kvapalinu. Aplikovať Bernoulliho rovnicu pri riešení úloh. Vysvetliť princíp určenia výtokovej rýchlosti kvapaliny vytekajúcej malým otvorom v stene nádoby.	6
Molekulová fyzika a termodynamika-základné poznatky	Vnútna energia telesa, teplota, teplo, vedenie tepla, kalorimetrická rovnica Zákony ideálneho plynu, Stavová rovnica,	Zadefinovať pojem vnútna energia telesa Osvojiť si deje s ideálnym plynom, znázornenie ich závislosti v pV diagrame Zadefinovať stavovú rovnicu. Vykonať experiment problém vriacej vody	Kvalitatívne diskutovať o prenose tepla na rôznych príkladoch, vedieť riešiť jednoduché úlohy na kalorimetrickú rovnicu Kvalitatívne poznať závislosť objemu, tlaku, teploty a množstva plynu v uzavretej nádobe	6
Štruktúra	Štruktúra a vlastnosti	Opísať z hľadiska štruktúry pevné,	Používať stavovú rovnicu pri riešení	8

<p>a vlastností látok</p>	<p>pevných látok, deformácia pevného telesa.</p> <p>Povrchová energia kvapalín.</p> <p>Kapilárna elevácia a depresia.</p> <p>Teplotná objemová rozťažnosť látok.</p> <p>Stavová rovnica plynu. Tepelné deje v plynach. Práca plynu pri tepelných dejoch.</p>	<p>kvapalné a plynné látky, ich základné vlastnosti</p> <p>Charakterizovať deformáciu pevného telesa, rôzne druhy deformácií. Vysvetliť vlastnosti povrchovej vrstvy kvapaliny.</p> <p>Objasniť pojmy povrchová energia, povrchová sila, povrchové napätie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitatívne vysvetliť javy na rozhraní pevného telesa a kvapaliny. Opísať teplotnú objemovú rozťažnosť látok. <p>Vymenovať, charakterizovať a porovnať tepelné deje s ideálnym plynom. Opísať zmeny energie pri dejoch s ideálnym plynom.</p> <p>Určiť prácu plynu pri rôznych tepelných dejoch.</p>	<p>úloh.</p> <p>Využiť grafy závislosti tlaku, objemu a teploty na porovnávanie tepelných dejov ideálnych plynov.</p> <p>Určiť prácu plynu z grafu ako plochu.</p> <p>Vypočítať prácu plynu pre ľubovoľný tepelný dej.</p> <p>Znázorniť kruhové deje v $p - V$ diagramoch.</p> <p>Vysvetliť rozdiely v štruktúre látok.</p> <p>Na príkladoch z praxe ilustrovať teplotnú rozťažnosť telies.</p> <p>Aplikovať kapilárne javy v úlohách z praktického života.</p>	
----------------------------------	--	---	--	--

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Pozorovanie, meranie , experiment, fyzikálne veličiny	Expozičná, fixačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách, tvorba a prezentácia projektov
2.	Mechanika – kinematika a dynamika	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Mechanika kvapalín a plynov	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Mechanika – gravitačné pole	Expozičná, fixačná, motivačná	Riadený rozhovor
5.	Mechanika- práca a energia	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách ,riadený rozhovor
6.	Mechanika tuhého telesa	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
7.	Molekulová fyzika	Expozičná, fixačná,	Hodina s využitím IT,

	a termodynamika-základné poznatky	motivačná	tvorba a prezentácia projektov
8.	Štruktúra a vlastností látok	Expozičná, fixačná, motivačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách

Zdroje:

14. Prezentácie a digitálna učebnica fyziky , J. Beňuška
15. Vachek, Bednažík, Fyziky pre 1.ročník gymnázií, SPN , 1993
16. Koubek, Lapítková , Demankin, Fyzika pre 1. ročník gymnázia, EDUCO, 2009
17. Demankin, Horváth, Chalupková, Šuhajová, Fyzika pre 2.ročník gymnázia a 6. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EDUCO, 2010
18. J. Pišút a kol., fyzika pre 2. ročník gymnázia, SPN, 2005
19. Koubek, Lepil, Fyzika pre 3. ročník gymnázií, SPN, 2003
20. Digiškola DVO
21. planetavedomosti.iedu.sk/
22. www.zborovna
23. [Odborné časopisy](#)

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
Fyzikálne veličiny a ich meranie	Fyzikálne veličiny a ich meranie Skalárne a vektorové fyzikálne veličiny Fyzikálne konštanty	Zopakovanie a upevnenie spôsobov merania veličín Vyhodnocovanie výsledkov meraní.	Navrhnuť meranie fyzikálne veličiny alebo určovať veličiny výpočtom zo vzťahu. Vybrať vhodné prístroje na meranie danej fyzikálnej veličiny. PT: BOZP	2
Mechanika	Kinematika, relativnosť pokoja a pohybu. Dynamika, Newtonove pohybové zákony, zotrvačné sily. Gravitačné pole , pohyby telies v homogénnom gravitačnom poli , pohyby v radiálnom poli Zeme. Keplerové zákony. Práca a energia ,mechanická energia, výkon telesa a účinnosť. Mechanika tuhého telesa, moment sily, rovnovážna poloha. Mechanika kvapalín a plynov .Pascalov ,	Určovanie polohy bodu pomocou súradníc. Aplikovanie poznatkov o pohyboch pri riešení fyzikálnych úloh. Vysloviť Newtonov gravitačný zákon . Rozlišovanie pojmov gravitačné pole a tiažové pole. Popis pohybov v homogénnom gravitačnom poli Zeme a radiálnom poli. Keplerove zákony. Znázorniť pracovný diagram pri konštantnej sile .Riešenie úloh na	Používať poznatky o pohyboch pri riešení fyzikálnych úloh. Určiť z grafu závislosti rýchlosti ako funkcie času graf dráhy v závislosti od času. Riešiť úlohy na pohyby telies v homogénnom gravitačnom poli Zeme. Vedieť výpočtom určiť polohu a veľkosť rýchlosti telesa v istom čase. Aplikovať. Vedieť zakresliť	12

	<p>Archimedov zákon, plávanie telies. Prúdenie kvapalín. Hydrostatický a hydrodynamický paradox.</p>	<p>prácu, výkon a účinnosť. Výpočty momentu, použitie Momentovej vety. Určovanie polohy ťažiska . Použitie Archimedovho zákona a vztlačovej sily pri riešení úloh. Rovnice pre prúdiacu kvapalinu.</p>	<p>pracovný diagram. Vedieť riešiť úlohy na prácu, výkon a účinnosť. Obhajovať použitie momentovej vety pri riešení úloh. Vedieť určiť ťažisko telesa. Vedieť používať pri riešení úloh Archimedov zákon. Vedieť využiť rovnice pre prúdiacu kvapalinu.</p>	
<p>Molekulová fyzika a termodynamika.</p>	<p>Základné poznatky molekulovej fyziky a termodynamiky.</p> <p>Štruktúra a vlastnosti plynov. Štruktúra a vlastnosti pevných látok</p> <p>Štruktúra a vlastnosti kvapalín.</p> <p>Zmeny skupenstva látok</p>	<p>Modely štruktúry pevnej látky, kvapaliny a plynu. Charakteristika rovnovážneho deja, tepelne izolovanej sústavy. Vzťah medzi teplom prijatým alebo odovzdaným telesom a zmenou jeho teploty Riešenie úloh na zmenu vnútornej energie sústavy Používanie stavovej rovnice. Aplikácia vzťahu pre teplotnú rozťažnosť pri riešení úloh. Použitie Hookovho zákona pri riešení úloh. Aplikácia kapilárnych javov v úlohách z praktického života. Aplikácia teplotnej objemovej rozťažnosti kvapalín pri riešení úloh.</p>	<p>Charakterizovať štruktúry pevnej , kvapalnej a plynnej látky. Vedieť riešiť úlohy na teplo, kalorimetrickú rovnicu. Riešiť komplexnejšie úlohy na zmenu vnútornej energie sústavy konaním práce alebo tepelnou výmenou. Vedieť používať stavovú rovnicu pri riešení úloh. Riešiť úlohy na teplotnú rozťažnosť. Riešiť úlohy s kapilárnou eleváciou a depresiou.</p>	<p>10</p>
<p>Elektrický prúd</p>	<p>Elektrický náboj a elektrické pole , vlastnosti elektrického náboja. Coulombov zákon. Kondenzátor a kapacita vodiča. Elektrický prúd, elektrický zdroj. Ohmov zákon.</p> <p>Kirhoffov zákon. Vedenie elektrického prúdu v polovodičoch ,plynoch, v kvapalinách.</p>	<p>Výpočet elektrickej sily. Počítanie výslednej kapacity pri spájaní kondenzátorov. Charakteristika odporu vodiča. Závislosť odporu od teploty a od parametrov. Riešenie úloh s aplikáciou Ohmovho zákona, Kirhoffovho zákona. Úlohy na zmenu odporu v dôsledku zvýšenej teploty a zmeny</p>	<p>Vedieť vypočítať prácu vykonanú elektrickými silami pri prenesení elektrického náboja v homogénnom elektrickom poli. Používať pri príkladoch výslednú kapacitu kondenzátorov spojených za sebou a vedľa seba. Charakterizovať odpor vodiča, vysvetliť jeho</p>	<p>12</p>

		parametrov. Vedenie elektrického prúdu v polovodičoch. Faradayove zákony elektrolýzy.	závislosť od teploty a parametrov vodiča slovne aj matematickým vzťahom. Vedieť použiť Ohmov zákon pre časť elektrického obvodu, pre uzavretý elektrický obvod pri riešení fyzikálnych úloh .	
Magnetické pole	Stacionárne a nestacionárne magnetické pole. Permanentný magnet a magnetické pole Zeme. Magnetická indukcia a magnetický indukčný tok. Elektromagnetická indukcia. Striedavý prúd . činnosť generátora, transformátora. Jednoduché obvody so striedavým prúdom.	Riešenie úloh pomocou magnetickej sily. Úlohy na magneticкую silu . Riešenie úloh na aplikáciu Faradayovho zákona elektromagnetickej indukcie. Úlohy na transformačný pomer. Spôsob výroby a prenosu elektrickej energie.	Vedieť aplikovať vzťah pre magneticкую silu pri riešení úloh. Vysvetliť závislosť veľkosti magnetickej sily. Aplikovať Faradayov zákon elektromagnetickej indukcie pri riešení úloh. Vedieť riešiť úlohy na transformáciu napätia. Nakresliť a vysvetliť zapojenie spotrebičov do hviezdy a trojuholníka. Vedieť opísať spôsob výroby a prenosu elektrickej energie.	10
Mechanické kmitanie. Vlnenie	Mechanické kmitanie. Vzťahy medzi kinematickými veličinami. Energetické hľadisko kmitavého pohybu. Tlmené a netlmené kmitanie, rezonancia. Vlnenie. Rovnica postupnej mechanickej vlny. Optika a zobrazovanie. Žiarenie čierneho telesa. Zvuk.	Riešenie úloh na rovnicu kmitavého pohybu. Princíp superpozície pri skladaní izochrónnych kmitov v časovom diagrame a vo fázorovom diagrame. Aplikácia rovnice postupnej mechanickej vlny pri riešení úloh .Zobrazovacia rovnica na výpočet polohy a vlastností obrazu vytvoreného zrkadlom alebo šošovkou.	Vedieť vyjadriť zo známych veličín okamžitú výchylku, okamžitú rýchlosť a okamžité zrýchlenie kmitavého pohybu. Rozlíšiť a opísať vlastnosti postupného priečného a pozdĺžneho mechanickeho vlnenia Vedieť opísať experimenty, potvrdzujúce, že svetlo je elektromagneticke vlnenie , s využitím geometrickej optiky znázorniť zobrazenie predmetu zrkadlom, šošovkou alebo	10

			optickou sústavou .	
Základy fyziky mikrosveta.	Fotoelektrický jav. Korpuskulárno-vlnový dualizmus. Laser. Jadrová energia.	Podstata fotoelektrického javu a jeho vysvetlenie. Riešenie úloh pomocou Einsteinovej teórie. Súčasné spôsoby používania laserov . Opísať spôsob využitia jadrovej energie. Opísať spôsob využitia rádionuklidov. Opísať základné zariadenia a metódy práce pre výskum elementárnych častíc. Opísať základné spôsoby ochrany pred žiarením .	Vedieť opísať podstatu fotoelektrického javu a Einsteinovej teórie . Charakterizovať súčasné spôsoby používania laserov Vedieť vypočítať a porovnať polčas premeny vybraných rádionuklidov Ilustrovať na príklade ľubovoľnej jadrovej reakcie platnosť zákonov zachovania energie, hmotnosti, hybnosti a elektrického náboja	4
Názov tematického celku		Stratégia vyučovania		
		Metódy	Formy	
Fyzikálne veličiny a ich meranie	Expozičná, fixačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách, tvorba a prezentácia projektov		
Mechanika	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách		
Molekulová fyzika a termodynamika.	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov		
Elektrický prúd	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách ,riadený rozhovor		
Magnetické pole	Expozičná, fixačná, motivačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách		
Mechanické kmitanie. Vlnenie	Expozičná, fixačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách		
Základy fyziky mikrosveta.	Brainstorming, motivačná	Riadený rozhovor, práca v skupinách, tvorba a prezentácia projektov		

Zdroje :

Zmaturuj z fyziky, Tarábek a kol., Fyzika v kocke, internet, zbierka úloh z fyziky pre 1 a 2. Ročník, zbierka úloh z fyziky pre 1 a 2. Ročník, Nová matura z fyziky I,II,III, Jozef Beňuška

Hodnotenie a klasifikácia žiakov :

Písomné formy preverovania vedomostí:

Jednotlivé úlohy sú ohodnotené počtom bodov, ktoré určí vyučujúci na základe náročnosti úlohy.

Písomným prácam vždy predchádza opakovanie.

Písomné práce sú hodnotené pomocou tabuľky percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od:	Počet percent do:	Známka:
100	90	1
89,9	75	2
74,9	50	3
49,9	33,3	4
33	0	5

10. Previerka / test, po prebratí časti tematického celku (20 – 25 min)

11. Previerka/ test, po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)

12. Päťminútovky – priebežne podľa potreby

Previerky do 15 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Ústne formy preverovania vedomostí

Sú ďalšou formou hodnotenia žiaka. Vo fyzike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu ,popísať praktickú činnosť, charakterizovať a vysvetliť fyzikálne zákonitosti a vlastnosti. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap. Dôležitá je forma dialógu. Ústna forma preverovania vedomostí sa uplatňuje aj u žiakov s poruchami učenia, ktorí majú odporúčanie od špeciálneho pedagóga hlavne v prípade keď žiak zle napíše písomnú prácu alebo nestihne v limite vypracovať celú písomnú prácu.

Čiastkové hodnotenie

Žiak môže získať tzv malé jednotky, body za aktivitu, za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom, napríklad:

- tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh
- objavovanie nových súvislostí
- riešenie úloh nad rámec povinných úloh
- za nadštandardný výkon na vyučovacej hodine
- za vynikajúce vypracovanie domácej úlohy
- za riešenie nepovinnnej úlohy podľa dohody s vyučujúcim

zapojenie sa do fyz. súťaže , FO, Projekty...

Učebné osnovy pre predmet
CHÉMIA PRE MATURANTOV

Charakteristika predmetu:

Obsah vyučovacieho predmetu chémia pre maturantov nadväzuje na štátny vzdelávací program, oblasť Človek a príroda pre stupeň ISCED3A. Upevňuje, prehĺbuje, rozširuje a systematizuje poznatky žiakov získané v povinnom vyučovaní. V porovnaní s obsahovým a výkonovým štandardom vymedzeným Štátnym vzdelávacím programom pre predmet chémia je obsah predmetu rozšírený o vybrané pojmy, témy a zručnosti. Vytvára priestor pre zvýšený záujem študentov o chémiu, napomáha v ich ďalšej profesionálnej orientácii.

Sú v ňom zaradené aj témy, ktorých zvládnutie je nevyhnutné z hľadiska prípravy žiakov na maturitnú skúšku a nadväzne na prijímacie pohovory na vysoké školy.

Predmet je určený pre žiakov 4. ročníka štvorročného štúdia a 8. ročníka osemročného štúdia gymnázia v rozsahu 4 hodiny týždenne (120 hodín ročne).

Ciele:

Preopakovanie všetkých tém zo všeobecnej, anorganickej, organickej chémie a biochémie podľa cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z chémie. Cieľom predmetu je aj formovanie a rozvoj tvorivých schopností žiakov. Žiaci sa majú naučiť logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov, chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy y prebiehajúce v prírode, bežnom živote aj v technickej praxi.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

V učebnom predmete chémia pre maturantov by žiaci mali nadobudnúť a rozvíjať nasledovné kompetencie:

a) k učeniu

- schopnosť plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- efektívne využívať rôzne stratégie učenia k získavaniu poznatkov a informácii,
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení,
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracovávať a využívať pri svojom štúdiu

b) komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a údaje z rôznych zdrojov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie

c) riešenie problémov

- analyzovať vybrané problémy,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh,
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
- posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy,
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy,
- logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom chémie a iných učebných predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh

d) manuálne

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, osvojiť si zásady poskytovania prvej pomoci a vedieť ich využiť v praxi

e) sociálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- prijímať ocenenie, radu a kritiku a čerpať poučenie pre ďalšiu prácu

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

- reprodukčné - frontálne , individuálne skúšanie
- logického aspektu - analýza syntéza, indukcia, dedukcia, problémový výklad
- motivačné - rozprávanie, pozorovanie, rozhovor
- expozičné –vysvetľovanie, diskusia, práca s učebnicou, chemickými. tabuľkami, pracovným listom
- fixačné –pokus, demonštrácia, exkurzia
- diagnostické –ústne skúšanie, didaktický test, hodnotenie posteru, referátu
- aplikačné- žiacky poster, prezentácia, referát
- sociálne- individuálne, skupinové, frontálne
- aktivizujúce- heuristické, objavujúce, kvízy, súťaže, osemsmerovky, krížovky
- krátkodobé, dlhodobé

Organizačné formy: hodina základného typu (45 minút)

Tematický celok	Metódy	Formy
Sústavy látok	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonštrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Štruktúra atómov a iónov. PSP	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonštrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Chemická väzba a štruktúra látok	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonštrácia, kvíz,	Hodina základného typu

	práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	
Základy názvoslovia anorganických látok	Frontálne, skupinové, , kvíz, práca s pracovným listom, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Chemické reakcie a ich priebeh. Chemické rovnice	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonstrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Typy chemických reakcií	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonstrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Prvky a ich zlúčeniny	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonstrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Organická chémia. Uhlíkovodíky	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonstrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Deriváty uhlíkovodíkov	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonstrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu
Základy biochémie	Frontálne, skupinové, problémový výklad, heuristický rozhovor, motivačný rozhovor, demonstrácia, kvíz, práca s pracovným listom a literatúrou, ústne skúšanie, test	Hodina základného typu

8.ročník (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Sústavy látok	Chémia –látky, chemicky čisté látky, zmesi, rozdelenie zmesí, oddeľovanie zložiek, sústavy látok. Roztoky - nasýtené a nenasýtené, elektrolyt, rozpustnosť, zloženie roztokov – hmotnostný zlomok, koncentrácia, objemový zlomok, zmiešavacia rovnica	Vymenovať po 3 príklady chemicky čistej látky a zmesi, rozlíšiť rovnorodé a rôznorodé zmesi pomocou charakteristických znakov. Navrhnuť vhodný spôsob oddelenia zložiek zmesi. Zefektívniť výpočty zloženia roztokov – hmotnostný zlomok, objemový zlomok, koncentráciu, zmiešavanie roztokov.	Uvedie príklady a vyčlení zo skupiny čisté látky a zmesi, navrhne vhodný spôsob oddelenia. Vypočíta zloženie roztokov podľa vzorcov, uvedie využitie roztokov v domácnosti a technickej praxi.	6
Štruktúra atómov a iónov. PSP.	Atóm, atómové jadro - zloženie, elektrónový obal -vrstvy, valenčná vrstva, kvantové čísla, orbitál, el.konfigurácia, pravidlá obsadzovania orbitálov elektrónmi, Z,N,A, nuklid, izotop, ióny. Periodický zákon, PSP- opis periódy, skupiny. elektronegativita, el.afinita, kovy, nekovy, polokovy .s- p- d- f- prvky. Acidobázické a redoxné vlastnosti prvkov.	Opísať zloženie atómového jadra a atómového obalu, chápať pojem orbitál, poznať význam kvantových čísel, napísať elektrónovú konfiguráciu atómov s využitím pravidiel pre obsadzovanie orbitálov elektrónmi, zapísať vznik kationu a aniónu. Chápať vzťah medzi štruktúrou a vlastnosťami Analyzovať vlastnosti prvkov z PSP	Určí počet častíc v atóme a A,Z,N. Pochopí stabilitu jadier atómov – rádioaktivitu. Rozpíše el. konfiguráciu atómov a iónov. Určí el.konf. prvkov z PSP a ich vlastnosti, zaradí prvok do skupiny s-, p-, d-, f- prvkov, porovná acidobázické a redoxné vlastnosti prvkov na základe postavenia prvku v PSP.	10
Chemická väzba a štruktúra látok	Chemická väzba, molekula, väzbový a voľný elektrónový pár, kovalentná väzba- polárna a nepolárna, iónová väzba, vodíková väzba, van der Waalsove sily, koordinačná väzba, kovová väzba. Kryštalické látky, polarita molekuly, väzbová energia a väzbový uhol.	Pochopiť a aplikovať stavbu atómu na vznik chemickej väzby v zlúčeninách. Vyvodíť vlastnosti látok na základe zloženia a štruktúry (stabilita N ₂ , anomália vody). Popísať štruktúru diamantu a grafitu, vymenovať príklady kryštalických látok.	Vysvetlí energetické zmeny spojené so vznikom a zánikom väzby, určí väzbovosť atómu v molekule, vysvetlí princíp väzby kovalentnej, polárnej, nepolárnej, koordinačnej, iónovej, vodíkovej, kovovej a medzimolekulových síl. Vysvetlí stabilitu molekuly dusíka, kyselina vodíka.	10

			<p>Porovná vlastnosti H_2S, H_2O, HF a HCl, etanolu a dietyléteri,</p> <p>etanol a kys. octová, amoniaku a fosfánu. Vysvetlí vodivosť kovov. Porovná vlastnosti látok podľa typu kryšt. štruktúr</p>	
Základy názvoslovia anorganických látok	<p>Chemické vzorce - kvalít. a kvant. význam, oxidačné čísla. chemické prvky a zlúčeniny. Názvoslovie oxidov, sulfidov, halogenidov, hydroxidov, bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselín ich solí, hydrátov a hydrogénsolí, názvoslovie koordinačných zlúčenín</p>	<p>Na základe osvojených algoritmov určiť oxid. čísla prvkov v zlúčeninách, napísať vzorec, aplikovať pravidlá písania štruktúrnych vzorcov</p>	<p>Zaradí látky podľa názvu alebo vzorca do jednotlivých skupín látok. Ukáže pomocou konštitučných vzorcov geometriu molekuly, väzbové uhly polaritu molekuly (dvoatómové molekuly a molekuly s centrálnym prvkom z 2. a 3. periódy/</p>	5
Chemické reakcie a ich priebeh, chemické rovnice	<p>Chemická reakcia a rovnica, zákon zachovania hmotnosti a energie, rozdelenie reakcií podľa rôznych kritérií. Termochemická rovnica, exo a endotermické reakcie, entalpia, reakčné teplo, 1. a 2. termochemický zákon. Rýchlosť chemickej reakcie, faktory ovplyvňujúce rýchlosť, účinná zrážka, aktivovaný komplex, katalýza homo a heterogénna, inhibícia. Biokatalyzátory.</p> <p>Chemická rovnováha - dynamický charakter, rovnovážna koncentrácia látok a rov. konštanta, faktory ovplyvňujúce chemickú rovnováhu.</p>	<p>Rozumieť a rozšíriť význam pojmov, aplikovať na bežný život a priemysel - ekonomické aspekty. Prehľbovať predstavy o zákonitostiach chem. deja, diskutovať o nich .</p>	<p>Vymenuje a uvedie príklady jednotlivých kritérií klasifikácie chem. reakcií. Uvedie príklady a zapíše exo a endotermické reakcie z každodenného života. Zakreslí a vysvetlí graf zmeny energie počas chemickej reakcie, vypočíta zmenu entalpie. Definuje rýchlosť chem. reakcie a vysvetlí vplyv faktorov, ktoré ju ovplyvňujú – ich využitie v technickej praxi a v bežnom živote. Zapíše vyjadrenie rovnovážnej konštanty pre konkrétnu reakciu, vysvetlí, čo je chemická rovnováha, vymenuje faktory ovplyvňujúce</p>	10

			chemickú reakciu a uvedie ich význam v praktickom živote.	
Typy chemických reakcií	<p>Protolytické reakcie, Brønstedova teória kyselín a zásad, konjugované páry, amfotérne látky, silné, slabé kyseliny a zásady, autoprotolýza vody, pH, prostredie roztokov, indikátory, neutralizácia, hydrolýza solí.</p> <p>Oxidácia, redukcia, oxidovadlo, redukovadlo, rad napätia kovov – zákonitosti, ušľachtilé a neušľachtilé kovy, galvanický článok, elektrolýza.</p> <p>Zrážacia reakcia, jej iónový zápis, súčin rozpustnosti.</p> <p>Komplexná zlúčenina, centrálny atóm, ligand</p>	<p>Poznať príklady silných kyselín a zásad, priradiť k daným časticiam ich konjugovanú kyselinu resp.zásadu, napísať rovnicu autoprotolýzy vody, poznať stupnicu pH a jej význam, poznať vplyv silných kyselín a zásad na ľudský organizmus, napísať chemickú rovnicu neutralizácie, poznať aspoň 3 príklady solí, ktoré hydrolyzujú za vzniku kyslého, neutrálneho a zásaditého roztoku.</p> <p>Určovať oxidačné čísla atómov prvkov v redoxných reakciách, zapísať čiastkové reakcie oxidácie a redukcie, upraviť koeficienty v redoxných reakciách, vymenovať príklady látok, ktoré pôsobia ako oxidovadlá/redukovadlá, na základe usporiadania prvkov v rade napätia kovov Na, Mg, Al, Zn, Fe,</p>	<p>Priradí konjugované páry ku kyseline/zásade, pozná význam pH, napíše vzťah pre iónový súčin vody, vypočíta pH silných kyselín a zásad, napíše rovnicu neutralizácie, pozná jej význam, vysvetlí hydrolýzu solí na príkladoch.</p> <p>Určí oxidačné čísla prvkov v redoxných reakciách, vypočíta stechiometrické koeficienty, zapíše polreakcie oxidácie a redukcie, uvedie príklady oxidovadiel a redukovadiel, uvedie príklady redoxných reakcií prebiehajúcich v prírode a v ľudskom organizme. Na základe postavenia kovu v rade napätia kovov rozdelí kovy na ušľachtilé</p>	10

		<p>Pb, H, Cu, Ag, Au rozdeliť kovy na ušľachtilé a neušľachtilé, poznať princíp priebehu elektrolyzy roztokov a tavenín (CuCl_2, NaCl), poznať priemyselné využitie elektrolyzy. Poznať podstatu korózie kovov a spôsob ochrany kovov proti nej, vedieť, akú úlohu má oxidácia v ľudskom organizme, poznať príklady redoxných reakcií prebiehajúcich v prírode.</p> <p>Vysvetliť pojem zrazenina, poznať iónový zápis zrážacej reakcie, poznať</p> <p>Využitie zrážacích a komplexných reakcií v analytickej chémii.</p>	<p>a neušľachtilé, pozná princíp elektrolyzy roztokov a tavenín, zapíše reakcie prebiehajúce na jednotlivých elektródach. Pozná priemyselné využitie elektrolyzy, galvanických článkov a akumulátorov. Vie, čo je korózia a uvedie príklady ochrany proti nej.</p> <p>Uvedie príklady a význam zrážacích reakcií. Popíše zloženie komplexných zlúčenín.</p>	
Prvky a ich zlúčeniny. s-prvky	Vodík, alkalické kovy a ich zlúčeniny, kovy alkalických zemín a ich zlúčeniny, biogénne prvky, vodný kameň, tvrdosť vody	<p>Poznať značky a názvy prvkov 1. a 2. Skupiny PSP, uviesť výskyt týchto prvkov v prírode, porovnať atómové polomery, elektronegativitu a 1. Ionizačnú energiu, poznať význam a použitie zlúčenín NaCl, NaOH, KOH, NaHCO_3 a Na_2CO_3. Vysvetliť rozdiel medzi prechodnou a trvalou tvrdosťou vody. Opísať základné vlastnosti vodíka.</p>	<p>Pomenuje a napíše značky prvkov I.A a II.A skupiny, uvedie ich vlastnosti a popíše význam najdôležitejších zlúčenín týchto prvkov. Napíše rovnice prípravy CaO, Ca(OH)_2, princípu vzniku krasových javov. Vysvetlí rozdiel medzi trvalou a prechodnou tvrdosťou vody. Popíše význam a použitie zlúčenín NaCl, NaOH, KOH, NaHCO_3 a Na_2CO_3, CaO a Ca(OH)_2</p>	4
Prvky a ich zlúčeniny. p-prvky	<p>Vzácne plyny a inertná atmosféra.</p> <p>Halogény, chalkogény ich zlúčeniny, ozón, kyslé dažde.</p> <p>Dusík, fosfor a ich zlúčeniny. Hnojivá.</p> <p>Uhlík, modifikácie C,</p>	<p>Poznať výskyt C, Si, Al, N, P, O, S, halogénov a ich zlúčenín v prírode. Odvodiť na základe elektrónových konfigurácií charakteristické typy väzieb u týchto prvkov. Porovnať a vysvetliť základné vlastnosti diamantu a tuhy. Poznať</p>	<p>Pozná výskyt C, Si, Al, N, P, O, S, halogénov a ich zlúčenín v prírode. Vie zaradiť c, N, P, O, S, F, I medzi biogénne prvky. Pozná pôsobenie oxidov uhlíka na živé organizmy. Vie, že</p>	6

	<p>dokonalé a nedokonalé spaľovanie, zlúčeniny kyslíkaté a bezkyslíkaté. Sklo, kremičitany a hlinitokremičitany, ich význam.</p> <p>Hliník, aluminoterma, amfotérnosť.</p>	<p>charakteristické vlastnosti prvkov p a ich dôležitých zlúčenín. Posúdiť vlastnosti CO a CO₂. Uviesť vlastnosti NH₃. Uviesť význam HCl pre organizmus. Poznať a zdôvodniť možnosti využitia halogénov a ich zlúčenín. Poznať využitie vzácnych plynov. Chemickou rovnicou zapísať princíp výroby SO₂, SO₃, H₂SO₄. Vysvetliť ekologické problémy súvisiace s kyslými dažďami a ozónovou vrstvou.</p>	<p>CO₂ je skleníkovým plynom a že v hlavnej miere prispieva ku globálnemu otepľovaniu Zeme. Vie vymenovať a vysvetliť základné vlastnosti diamantu a tuhy. Chápe pozitíva a negatíva použitia NaHCO₃ na zníženie kyslosti v žalúdku. Pozná základné vlastnosti Al a z toho vyplývajúce jeho využitie. Vie uviesť vlastnosti NH₃. Vie o znečistení životného prostredia oxidmi dusíka. Vie vysvetliť ekologické problémy súvisiace s ozónovou vrstvou Zeme a kyslými dažďami. Pozná vlastnosti S a jej zlúčenín, halogénov a ich zlúčenín.</p>	
<p>Prvky a ich zlúčeniny. d-prvky</p>	<p>Umiestnenie v PSP, el. konfigurácia, vlastnosti prvkov d, korózia, hrdza, pasivácia kovov, oceľ, liatina, zliatina amalgám.</p> <p>Výskyt a výroba kovov</p>	<p>Popísať vlastnosti vybraných kovov (Fe, Cr, Mn, prvky I.B a II.B skupiny) a niektorých zlúčenín</p> <p>Poznať význam zliatin</p>	<p>Vysvetlí základný princíp výroby železa a ocele, ich využitie. Opíše základné vlastnosti Cu, Ag, Au, Zn, Hg, Cr, Mn.</p> <p>Pozná zloženie zliatin bronz, mosadz a ich využitie. Vymenuje faktory urýchľujúce koróziu Fe a opíše možnosti ochrany Fe pred koróziou</p>	5
<p>Organická chémia - uhľovodíky</p>	<p>Organická chémia, org. zlúčenina, štruktúra org. zlúčenín, vlastnosti, izoméria konštitučná, cis, trans, stereoizoméria, druhy chem. vzorcov (empirický, sumárny, molekulový,</p>	<p>Poznať príčinu existencie veľkého počtu organických zlúčenín uhlíka (schopnosť reťazenia). Určiť väzbovosť atómov C, H, S, O, N a halogénov v molekulách organických</p>	<p>Zaradí org. zlúčeniny medzi uhľovodíky, deriváty, nasýtenú, nenasýtenú zlúč., určí druh vzorca, typ reakcie, izomér, určí rozpustnosť. Napíše typické reakcie pre alkány, alkény,</p>	16

	<p>konštitučný, racionálny), chemické väzby (jednoduchá, násobná), väzbovosť, reakčný mechanizmus, typy reakcií adícia, eliminácia, substitúcia, oxidácia, redukcia), činidlá v org. chémii (radikály, nukleofilné, elektrofilné), rozdelenie uhlíkovodíkov.</p> <p>Homologický rad, jednoväzbová skupina, hydrogenácia, dehydrogenácia, polymerizácia, polymerizačný stupeň, monomér, polymér, fosílna a recentná surovina, ropa, zemný plyn, frakčná destilácia ropy, odorizácia zemného plynu, benzín, oktánové číslo benzínu.</p> <p>Arény, delokalizačná energia, jednoväzbové skupiny, elektrofilné substitúcie.</p>	<p>zlúčenín.</p> <p>Zaradiť organickú zlúčeninu na základe jej molekulového resp. konštitučného vzorca medzi uhlíkovodíky a deriváty uhlíkovodíkov. Zaradiť danú organickú zlúčeninu na základe jej konštitučného vzorca medzi alkány, alkény, alkény, alkadiény, alkíny, arény, nasýtené a nenasýtené zlúčeniny s cyklickým (rozvetveným a nerozvetveným) a cyklickým reťazcom, zlúčeniny obsahujúce heteroatóm. Určiť, či sa jedná o empirický, sumárny alebo konštitučný, resp. zjednodušený konštitučný vzorec zlúčeniny. Označiť uhlíkovodíkový zvyšok a funkčné skupiny v uvedených vzorcoch. Uviesť jednoduché príklady konštitučných a cis-trans izomérov. Napísať vzorce všetkých konštitučných izomérov alkánu, alkénu, cykloalkánu s daným molekulovým vzorcom (C₃ – C₄).</p> <p>Určiť na základe reakčnej schémy alebo rovnice, či sa jedná o adičnú, eliminačnú alebo substitučnú reakciu.</p> <p>Vedieť porovnať vlastnosti alkánov, alkénov, alkínov, arénov a ich typické reakcie. Poznať vzorce a triviálne názvy uhlíkovodíkov. Uviesť príklady alkánov, cykloalkánov, alkénov, alkadiénov, alkínov a arénov. Vedieť, že pre arény sú typické substitučné elektrofilné reakcie. Poznať negatívny</p>	<p>alkíny, arény.</p> <p>Pozná triviálne názvy acetylén, izoprén, názvoslovie uhlíkovodíkov C₁ až C₁₀, pozná charakteristické reakcie pre alkány, alkény, alkíny, odliší nasýtené a nenasýtené uhlíkovodíky, typické reakcie jednotlivých typov uhlíkovodíkov. Posúdi reaktivitu uhlíkovodíka vzhľadom na jeho štruktúru (prítomnosť násobnej väzby). Napísať chemickú reakciu metánu s Cl₂, reakcie eténu s H₂O, HCl, H₂ a využitie týchto reakcií pri výrobe etanolu, PVC a stužovaní tukov.</p> <p>Zapíše schému polymerizácie eténu a izoprénu.</p> <p>Aplikuje poznatky o rozpustnosti látok pri určovaní rozpustnosti organických látok v rôznych rozpúšťadlách. Zostaví modely znázorňujúce priestorové usporiadanie atómov v molekulách organických zlúčenín. Charakterizuje zemný plyn, ropu ako chemickú surovinu na výrobu organických látok, vplyv fosílnych palív na ŽP.</p> <p>Poznať negatívny vplyv benzénu a jeho</p>	
--	--	--	---	--

		<p>vplyv benzénu a jeho derivátov na zdravie. Charakterizovať zemný plyn (zloženie, výbušnosť, farba, zápach – odorizácia, horľavosť, ťažba, preprava, využitie ako surovina na výrobu organických látok a zdroj energie). Charakterizovať ropu (zloženie, horľavosť, farba, zápach, ťažba, preprava, spracovanie, základné frakcie, využitie ako surovina na výrobu organických látok a zdroj energie). Porovnať fosílna palivá z hľadiska ich vyčerpatelnosti, ekologických dôsledkov ich ťažby, spracovania a využitia, obsahu škodlivých prímiesí (kyslé dažde, skleníkový efekt).</p>	<p>derivátov na zdravie - karcinogénne účinky. Zdôvodní fakt, že pre arény sú typické substitučné elektrofilné reakcie, napíše chemickú schému polymerizácie styrénu, vysvetlí chemickú podstatu aromatického charakteru arénov.</p>	
<p>Deriváty uhľovodíko v</p>	<p>Halogénderiváty, hydroxyderiváty, alkoholy, fenoly, étery, karboxylové zlúčeniny, aldehydy, ketóny, nitroderiváty, amíny, PVC, teflón, insekticíd, freóny, karboxylová kyselina, indukčný a mezoméry efekt funkčnej skupiny</p>	<p>Vymenovať skupiny derivátov uhľovodíkov podľa funkčnej skupiny a uviesť príklady zlúčenín z jednotlivých skupín derivátov uhľovodíkov. Poznať charakteristické skupiny derivátov. Poznať najdôležitejšie triviálne názvy základných derivátov, názvoslovie derivátov. Poznať typy reakcií charakteristických pre halogénderiváty a hydroxyderiváty . Chápať, že oxidáciou primárnych alkoholov vznikajú aldehydy a ďalej karboxylové kyseliny, oxidáciou sekundárnych alkoholov vznikajú ketóny aj opačné redukčné procesy. Vedieť, že freóny a mnohé insekticidy majú charakter halogénderivátov. Posúdiť vplyv funkčnej skupiny na fyzikálne a chemické vlastnosti. Vysvetliť základný princíp výroby</p>	<p>Vie vymenovať skupiny derivátov uhľovodíkov podľa funkčnej skupiny a uviesť príklady zlúčenín z jednotlivých skupín derivátov uhľovodíkov. Pozná väzbovosť S, O, N a halogénov. Utvorí názov a napíše vzorec derivátu odvodeného od benzénu a alkánov C1 – C10 s maximálne jednou funkčnou skupinou uvedenou vyššie. Pozná typy reakcií charakteristických pre halogénderiváty a hydroxyderiváty. Napíše reakčnú schému oxidácie etanolu na acetaldehyd a kyselinu etánovú. Vie, že freóny a insekticidy sú</p>	<p>20</p>

		<p>etanolu a jeho využitie. Poznať využitie karboxylových kyselín.</p>	<p>halogénderiváty. Pozná využitie chloroformu, CCl₄, metanolu, glycerolu, etylénglykolu, formaldehydu, acetónu a ich účinok na ľudský organizmus a nebezpečenstvo pri manipulácii s nimi. Vysvetlí základný princíp výroby etanolu, jeho využitie a jeho účinky na ľudský organizmus. Pozná využitie karboxylových kyselín, význam derivátov karboxylových kyselín pre stavbu lipidov a bielkovín. Pozná využitie freónov, posúdiť vplyv ich chemického pôsobenia na ozónovú vrstvu a z toho vyplývajúce dôsledky pre životné prostredie.</p>	
Základy biochémie	<p>Lipidy, jednoduché lipidy, tuky, oleje, vosky, esenciálne kyseliny, stužovanie tukov, zmydelňovanie, mydlá, zložené lipidy, fosfolipidy, glykolipidy, hydrofóbne vlastnosti, cholesterol, ω-masné kyseliny.</p> <p>Sacharidy -rozdelenie, biologická funkcia, aldózy, ketózy, triózy až hexózy, prehľad, optická izoméria, ribóza, deoxyribóza, glukóza, fruktóza, sacharóza, laktóza, škrob, glykogén, celulóza, energetická hodnota sacharózy, glykémia.</p> <p>Bielkoviny - rozdelenie,</p>	<p>Charakterizovať lipidy z hľadiska výskytu, štruktúry, vlastností, významu a zastúpenia vo výžive človeka. Charakterizovať výskyt cholesterolu v potravinách a vysvetliť jeho význam pre organizmus. Porovnať oleje a tuky z hľadiska štruktúry a z hľadiska ich významu pre organizmus. Charakterizovať výskyt, význam a zloženie glykolipidov a fosfolipidov. Poznať princíp beta oxidácie masných kyselín.</p> <p>Charakterizovať pojem sacharidy z hľadiska významu, výskytu a pôvodu. Napísať všeobecnú schému fotosyntézy.</p>	<p>Vysvetlí rozdiel medzi tukmi a olejmi, HDL a LDL, vysvetlí pracie účinky mydla. Vysvetlí podstatu žltnutia tukov.</p> <p>Napiše Fisherov a Haworthov vzorec základných sacharidov. Klasifikuje sacharidy podľa zloženia a stavby molekúl. Porovná oxidačné a redukčné vlastnosti sacharidov, rozlíši redukujúce a neredukujúce sacharidy, uvedie negatívne účinky nadmerného príjmu sacharidov.</p> <p>Klasifikuje bielkoviny</p>	18

	<p>biologická funkcia, aminokyseliny, glycín, alanín, esenciálne aminokyseliny, peptidová väzba, štruktúra bielkovín, prehľad bielkovín, denaturácia.</p> <p>Heterocyklické zlúčeniny - 5,6-článkové, kondenzované, furán, tiofén, pyrol, pyrimidín, alkaloidy-návykové látky, využitie vo farmácii, nikotín, kofeín.</p> <p>Enzymy-apoenzym, koenzým, biokatalyzátor, enzým-substrátový komplex, špecifický účinok, kompetitívna a nekompetitívna inhibícia, amyláza, pepsín.</p> <p>Nukleové kyseliny, nukleotid-zloženie, DNA, RNA-typy, kodón, antikodón, ATP</p> <p>Vitamíny-hyperhypovitaminóza, rozdelenie.</p>	<p>Charakterizovať sacharidy podľa ich vlastností, štruktúry, zloženia a klasifikácie. Vysvetliť vznik alkoholov a kyselín zo sacharidov. Popísať základné vlastnosti D-glukózy a D-fruktózy z hľadiska významnosti pre výživu človeka. Zaradiť sacharózu a laktózu z hľadiska významnosti pre výživu človeka. Poznať negatívny účinok nadmerného príjmu sacharózy pre človeka. Uviesť rôzne potravinové zdroje sacharózy a porovnať ich vplyv na zmenu glykémie. Porovnať aeróbný a anaeróbný metabolizmus sacharidov.</p> <p>Charakterizovať bielkoviny z hľadiska výskytu, významu a pôvodu, hľadiska ich klasifikácie, zloženia a vlastností. Vymenovať esenciálne aminokyseliny a potravinové zdroje s ich najvhodnejším zastúpením. Charakterizovať primárnu, sekundárnu, terciárnu a kvartérnu štruktúru bielkovín a jej význam pri denaturácií a zmene biologických funkcií bielkovín vplyvom bielkovinových jedov, teploty a pod. Uviesť možné príčiny denaturácie bielkovín. Vysvetliť princíp proteosyntézy.</p> <p>Charakterizovať nukleové kyseliny z hľadiska výskytu a významu, z hľadiska ich zloženia. Vysvetliť dôležitosť ATP a poznať makroergickú väzbu. Porovnať stavbu DNA a RNA.</p>	<p>z hľadiska zloženia, štruktúry, výskytu a významu pre živé organizmy. Zapiše všeobecný konštitučný vzorec alfa-aminokyselín. Vymenuje esenciálne AMK, napíše vznik peptidovej väzby, opíše primárnu, sekundárnu, terciárnu a kvartérnu štruktúru bielkovín a jej význam. Opíše proces a možné príčiny denaturácie bielkovín a vysvetlí jej význam.</p> <p>Napíše základné chemické vzorce a reakcie heteroarénov, vysvetlí aromatický charakter, pyrolové farbivá, ich význam, pozná funkciu a účinok antibiotík. Vie o škodlivosti návykových látok na ľudský organizmus.</p> <p>Vysvetlí špecifickosť účinku enzýmov, druhy inhibícií a aktivácií, uvedie konkrétne príklady enzýmov a ich funkciu.</p> <p>Popíše zloženie DNA a RNA a väzby v nukleotidoch, opíše štruktúry NA, opíše hlavné fázy proteosyntézy, význam ATP.</p> <p>Uvedie potravinové zdroje vitamínov, rozdelí vitamíny na základe ich rozpustnosti vo vode, popíše ich význam pre zdravie človeka.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>Charakterizovať mediátorovú, transferovú a ribozómovú RNA z hľadiska ich funkcie a výskytu v bunke. Vysvetliť význam pojmu komplementarita. Vysvetliť syntézu bielkovín a význam DNA a RNA pri tomto procese.</p> <p>Poznať stavbu heterocyklov a vedieť vymenovať významné pre človeka dusíkaté bázy NK a alkaloidy.</p>		
--	--	--	--	--

Zdroje :

- ISCED 3
- Učebnice pre gymnáziá: Chémia pre 1.roč.gymnázia: Vacík, Antala, Čtrnáctová:
- Základy chemického deja a jeho zákonitosti: Silný, Prokša
- Zloženie a štruktúra anorganických látok: Žurková, Brestenská, Vidrová:
- Príklady zo všeobecnej a anorganickej chémie: Ulická, Ulický:
- Základy chemického deja a jeho zákonitosti: Silný, P. a kol., 1993, SPN Bratislava
- Zloženie a štruktúra anorganických látok pre gymnáziá: Ľurková, Ľ. a kol., 2002 SPN Bratislava
- Názvoslovie anorganických látok, Sirota, A.-Adamkovič, E., 2003, SPN Bratislava
- Výpočty v stredoškolskej chémii: Kandráč, J. a kol., 1996, SPN Bratislava
- Učebnica chémie pre 2. ročník gymnázia: Pacák, J., Hrnčiar, P. a kol., 1998, SPN Bratislava
- Organická chémia a biochémia: Brestenská, B., Lisá, V., 2002, Príroda Bratislava
- Názvoslovie organických zlúčenín: Heger, J., Putala, M., 2004, SPN Bratislava
- Ľubovoľná literatúra týkajúca sa opakovania pojmov z chémie určená pre maturantov

Hodnotenie:

Hodnotenie a klasifikácia bude prebiehať na základe Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov SŠ

Metódy hodnotenia:

- ústne skúšanie
- písomné skúšanie: testy s tvorbou odpovede, testy s výberom odpovede
- hodnotenie schopnosti pri získavaní a spracovaní informácií, pri práci s internetom, pri príprave prezentácií

Učebné osnovy pre predmet

CVIČENIA Z CHÉMIE

Charakteristika predmetu:

Voliteľný predmet vo štvrtom ročníku štvorročného štúdia a v ôsmom ročníku osemročného gymnázia má dvojhodinovú dotáciu týždenne. Obsah predmetu zohľadňuje študijné záujmy a potreby žiakov a prihliada na materiálne podmienky a vybavenie chemického laboratória so zreteľom na cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z chémie. Obsah predmetu zahŕňa:

- základné laboratórne techniky
- dôkazové reakcie
- prípravu anorganických látok a ich vlastností,
- prípravu organických látok a ich vlastností
- odmernú analýzu.
- chemické výpočty

Ciele:

Cieľom vyučovania je :

- prehĺbiť zručnosti pri zostavovaní a navrhovaní aparátúr /mikro a makro/,
- rozšíriť poznatky o vlastnostiach a chemických reakciách anorganických a organických látok,
- prehĺbiť logické myslenie a aktívne uplatňovať už osvojené poznatky,
- na vyššej úrovni pochopiť zákonité vzťahy medzi zložením, štruktúrou a vlastnosťami látok,
- prehĺbiť základné chemické výpočty – látkové množstvo, stechiometrické výpočty, roztoky, výpočty z chemických rovníc,
- riešiť aj náročnejšie chemické výpočty problémového charakteru.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

V učebnom predmete cvičenia z chémie by žiaci mali nadobudnúť a rozvíjať nasledovné kompetencie:

a) k učeniu

- schopnosť plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- efektívne využívať rôzne stratégie učenia k získavaniu poznatkov a informácií,
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení,
- kriticky pristupovať k zdrojom informácií, informácie tvorivo spracúvať a využiť pri svojom štúdiu a praxi,

b) komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti
- urobiť zápis o experimente pomocou textu, schém, náčrtu, obrázkov a tabuliek,

- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie
- c) riešenie problémov
- analyzovať vybrané problémy,
  - aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh,
  - používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh,
  - využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
  - vedieť posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy,
  - zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy,
  - logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom chémie a štúdiom iných učebných predmetov a využiť ich pri riešení problémovej úlohy,
- d) manuálne
- schopnosť plánovať činnosti pri realizácii experimentov,
  - používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
  - dodržiavať pravidlá bezpečnej práce a ochrany zdravia pri práci v chemickom laboratóriu,
- e) sociálne
- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
  - pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
  - vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
  - prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej práce a práce skupiny,
  - hodnotiť vlastné pokroky v učení,

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

- reprodukčné - frontálne , individuálne skúšanie
- logického aspektu - analýza syntéza, indukcia, dedukcia,
- motivačné - rozprávanie, pozorovanie, rozhovor
- expozičné – diskusia, práca s literatúrou, chemickými tabuľkami, pracovným listom
- fixačné –pokus, demonštrácia,
- diagnostické – didaktický test, hodnotenie posteru, laboratórneho protokolu
- aplikačné- žiacky poster, prezentácia,
- sociálne- individuálne, skupinové,
- aktivizujúce- heuristické, riešenie problémov
- krátkodobé, dlhodobé

Organizačné formy: laboratórne cvičenie (90 minút)

Tematický celok	Metódy	Formy
Bezpečnosť pri práci, základné laboratórne postupy	Frontálne, expozičné, skupinová práca, pozorovanie, pokus	Hodina základného typu Laboratórne cvičenie

Chemické výpočty	Reprodukčné, logické, práca s literatúrou, riešenie problémov	Hodina základného typu
Chemický dej a anorganická chémia	Pokus, práca s tabuľkami a literatúrou, skupinová práca, pozorovanie	Laboratórne cvičenie
Analytická chémia	Pokus, pozorovanie, skupinová práca	Laboratórne cvičenie
Vlastnosti a dôkaz organických zlúčenín	Pokus, pozorovanie, skupinová práca	Laboratórne cvičenie

Prierezové témy:

OZZ – ochrana života a zdravia

ENV – enviromentálna výchova

8.ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Bezpečnosť pri práci, základné laboratórne postupy	BOZP. Laboratórny poriadok. Základné chemické pomôcky Príprava roztokov Oddeľovanie zložiek zmesí -destilácia, filtrácia, sublimácia, kryštalizácia	Poznať a dodržiavať pravidlá BOZP a laboratórny poriadok. Poznať laboratórne pomôcky. Naplánovať si pracovnú činnosť a realizovať experiment so zreteľom na BOZP. Urobiť záznam z cvičenia. Navrhnuť vhodný spôsob oddelenia zložiek zmesi (filtrácia, destilácia, kryštalizácia, usadzovanie, sublimácia). Pripraviť roztok danej koncentrácie a hmotnostného zlomku. Prierezové témy: OZZ, ENV	Pozná a dodržiava pravidlá bezpečnosti práce v chemickom laboratóriu. Pozná základné laboratórne pomôcky. Zostaví aparatúru a zrealizuje filtráciu, destiláciu, kryštalizáciu, sublimáciu a spracuje ich v laboratórnym protokole. Pripraví roztok danej koncentrácie a hmotnostného zlomku.	8
Chemické výpočty	Výpočty Ar, Mr, látkového množstva, hmotnosti, objemu. Výpočty zloženia roztokov, prepočty	Využiť algoritmy pri riešení úloh, rozvoj logického myslenia.	Rozlíšiť Ar, Mr, M vo výpočtoch. Vypočítať n, V, m,	12

	<p>koncentrácií a hmotnostného zlomku. Výpočty z chemických rovníc. Výpočet stechiometrického a molekulového vzorca. Výpočty pH a K_S</p>	<p>Vypočítať molárnu hmotnosť zlúčeniny zo známych hodnôt molárnych hmotností atómov prvkov. Vypočítať látkové množstvo. Vyriešiť úlohy na zloženie roztoku. Vypočítať hmotnosť reaktantu alebo produktu na základe zápisu chemickej rovnice.</p> <p>Vypočítať pH silnej kyseliny a zásady.</p> <p>Prierezové témy: ENV</p>	<p>stechiometrický a molekulový vzorec látky.</p> <p>Vypočíta hmotnostný zlomok roztoku, jeho koncentráciu</p> <p>Vypočítať hmotnosť, látkové množstvo, objem reaktantov a produktov z chem. rovnice. Vypočíta pH roztoku silnej kyseliny a zásady, zistí koncentráciu na základe hodnoty pH, vypočíta K_S alebo určí potrebnú koncentráciu látky pre vznik zrazeniny.</p>	
Chemický dej a anorganická chémia	<p>Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chem. reakcie.</p> <p>Zisťovanie pH roztokov.</p> <p>Redoxné reakcie – výpočty koeficientov v redoxných reakciách, redoxné vlastnosti prvkov a zlúčenín, elektrolýza a korózia kovov.</p> <p>Príprava látok chemickou reakciou.</p> <p>Príprava vodíka a kyslíka, amoniaku, oxidu uhličitého a ich vlastnosti. Prvky s. Porovnanie vlastností kovových a nekovových prvkov.</p>	<p>Poznať ako ovplyvní zmena koncentrácie reaktantov, teplota, katalyzátor a veľkosť povrchu tuhých látok rýchlosť chemickej reakcie.</p> <p>Rozdeliť roztoky na kyslé, neutrálne a zásadité pomocou vhodných indikátorov.</p> <p>Vypočítať stechiometrické koeficienty v redoxnej reakcii, určiť oxidovadlo a redukovadlo. Na základe usporiadania kovov v rade napätia rozdeliť kovy na ušľachtilé a neušľachtilé, porovnať ich redoxné vlastnosti. Poznať princíp elektrolýzy roztoku a taveniny NaCl a zrealizovať ju experimentálne.</p>	<p>Experimentálne overí vplyv rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie.</p> <p>Za pomoci indikátora určí pH roztoku, dodržiava zásady bezpečnej práce s kyselinami a zásadami.</p> <p>Vie určiť koeficienty v redoxnej reakcii na základe zmien oxidačných čísel, vie určiť oxidovadlo a redukovadlo. Zrealizuje experimentálne elektrolýzu roztoku/taveniny NaCl a vplyv rôznych faktorov na koróziu železa. Na základe pokusu overí reakciu kovových a nekovových prvkov s vodou, správanie sa oxidov</p>	16

		<p>Vedieť pripraviť a dokázať kyslík, vodík, oxid uhličitý, amoniak a ich najdôležitejšie vlastnosti. Poznať vlastnosti a reaktivitu alkalických kovov, vápnika, síry a uhlíka.</p> <p>Prierezové témy: OZZ, ENV</p>	<p>niektorých kovov a nekovov vo vode. Pripraví vodík, kyslík, oxid uhličitý a amoniak a dokáže ich vlastnosti – horľavosť, reakciu s vodou.</p>	
Analytická chémia	<p>Kvalitatívna a kvantitatívna analytická chémia, dôkaz iónov, odmerná analýza – neutralizačná titrácia.</p>	<p>Využiť zrážacie reakcie pri dôkazoch katiónov a aniónov. Zapísať zrážacie reakcie iónovým zápisom.</p> <p>Dodržiavať zásady titrácie presnosť a čistota pri práci.</p> <p>Prierezové témy: OZZ, ENV</p>	<p>Realizuje plameňové skúšky alkalických kovov a kovov alkalických zemín a zrážacie reakcie na dôkaz niektorých katiónov a aniónov. Zostaví titračnú aparatúru a zrealizuje neutralizačnú titráciu.</p>	4
Vlastnosti a dôkaz organických zlúčenín	<p>Dôkaz prvkového zloženia organických látok.</p> <p>Príprava metánu a eténu, ich dôkaz.</p> <p>Príprava jodoformu a dôkaz halogénov v organických zlúčeninách.</p> <p>Vlastnosti alkoholov, fenolov, karbonylových zlúčenín, karboxylových kyselín. Sacharidy - redoxné vlastnosti, reakcie na rozlíšenie druhov sacharidov, dôkaz škrobu. Lipidy – príprava mydla a dôkaz jeho vlastností, dôkaz cholesterolu. Bielkoviny – dôkaz bielkovín, denaturácia bielkovín, Enzýmy – účinok slinnej amylázy. Vitamíny – ich vlastnosti a dôkaz.</p>	<p>Uviesť postup pri dôkaze základných prvkov v organických zlúčeninách. Pozorovať chemické reakcie vybraných chemických zlúčenín, overiť teoretické vedomosti, porovnať s údajmi v tabuľkách. Pripraviť mydlo a dokázať jeho vlastnosti – penivosť v tvrdej a mäkkej vode, zásaditosť. Vysvetliť na pokuse denaturáciu bielkovín. Dokázať redoxné vlastnosti vitamínu C. Dokázať na základe redoxných vlastností jednotlivé druhy sacharidov. Dodržiavať BOZP. Používať ochranné prostriedky.</p> <p>Prierezové témy: OZZ, ENV</p>	<p>Dokáže zloženie organických zlúčenín v podobe anorganických látok. Pripraví metán, etén, jodoform.</p> <p>Odlíši nasýtené a nenasýtené zlúčeniny. Overí vlastnosti derivátov uhľovodíkov, sacharidov, lipidov, bielkovín, enzýmov a vitamínov.</p>	20

Zdroje :

- ŠVP ISCED 3, Ciel'ové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z chémie
- Kmeťová a kol.: Chémia pre 1. ročník gymnázia, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o
- Kmeťová a kol.: Chémia pre 2. ročník gymnázia so 4-ročným štúdiom a 6. ročník gymnázia s 8-ročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o
- Kmeťová a kol.: Chémia pre 3. ročník gymnázia so 4-ročným štúdiom a 7. ročník gymnázia s 8-ročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej
- Vacík a kol. Chémia pre 1.ročník gymnázia SPN
- Pacák a kol. Chémia pre 2.ročník gymnázia SPN
- Čársky a kol. Chémia pre 3.ročník gymnázia SPN
- Silný, Brestenská: Prehľad chémie SPN 2000
- Sirota, Kandráč: Výpočty v stredoškolskej chémii SPN1989
- Podklady na prijímacie skúšky na VŠ

Hodnotenie:

- slovné,
- klasifikácia známkovaním – písomných prác z výpočtov, protokolov, zvolených postupov a manuálnych zručností

Učebné osnovy pre predmet

BOTANIKA

Charakteristika predmetu:

Cieľ: upevniť a rozšíriť poznatky z botaniky v nadväznosti na základné učivo biológie, s dôrazom na systém rastlín. Voliteľný predmet poskytuje žiakom so zvýšeným záujmom o biológiu, dostatočnú orientáciu v problematike systému rastlín. Umožní im lepšie chápať vývojové zákonitosti a vzájomné súvislosti medzi organizmami.

Proces: realizácia cieľa a obsahu závisí od výberu metód, foriem a prostriedkov vyučovania – výklad, referát, diskusia, projektové vyučovanie, práca s IKT.

Obsah predmetu

Obsah predmetu napĺňa cieľ voliteľného predmetu a pozostáva z viacerých celkov:

- 1. Ríša rastlín – nižšie rastliny /stielkaté/** - charakterizovať nižšie rastliny, stavbu, štruktúru a systém rias, vedieť poznávať a rozlišovať dôležité oddelenia rias.
- 2. Ríša rastlín – vyššie rastliny /cievnaté/** - charakterizovať systém výtrusných cievnatých rastlín, ich základné oddelenia a typických zástupcov, charakterizovať semenné rastliny z hľadiska morfológie, vysvetliť rozdiel medzi jednoklíčno a dvojkľúčolistovými rastlinami, poznať vybrané čeľade rastlín, vedieť ich určiť podľa typických znakov a rozlíšiť zástupcov dôležitých čeľadí.
- 3. Huby** – charakterizovať základné znaky húb z hľadiska stavby tela, výživy, spôsobu života a rozmnožovania. Charakterizovať systém húb, popísať základné rozdiely medzi taxonomickými skupinami húb a poznať hospodársky význam húb. Vedieť určiť dôležité druhy jedlých a jedovatých húb.
- 4. Lišajníky** – charakterizovať lišajníky ako podvojný organizmy, vysvetliť význam lišajníkov z fylogenetického hľadiska, popísať typy lišajníkov podľa ich stavby tela, vysvetliť symbiózu.

Kompetencie:

- schopnosť vnímať živú prírodu ako hierarchicky usporiadaný, neustále sa meniaci, dynamický systém;
- schopnosť chápať vzájomné vzťahy medzi organizmami a ich prostredím;
- vedieť odlišovať zákonité príčiny biologických procesov od ich vonkajších prejavov;
- schopnosť hľadať v prírodných javoch a procesoch príčinné súvislosti a tým podporovať logické myslenie;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;

- samostatne a slobodne (na základe poznania predmetu), voliť výberové a maturitné predmety, zodpovedne rozhodovať o svojom ďalšom štúdiu na VŠ a budúcej profesii.

2. Poznávať praktický význam živých organizmov pre život človeka.

Kompetencie:

- poznať najbežnejšie úžitkové a hospodársky významné druhy rastlín, húb
- poznať možnosti využitia vlastností a životných prejavov organizmov v biotechnológiách;
- poznať nebezpečné a patogénne organizmy, ich účinok na ľudský organizmus, možnosti liečby, prevencie a poskytnutia prvej pomoci.

3. Rozvíjať zručnosti pri práci v teréne a v prírodovednom laboratóriu.

Kompetencie:

- schopnosť pozorovať biologické objekty vo voľnej prírode;
- bezpečne manipulovať s bežným biologickým materiálom pri jeho zbere a spracovaní v laboratóriu;
- schopnosť pracovať s bežnými laboratórnymi pomôckami a prístrojmi

4. Formovať ucelenú predstavu o anatómii, morfológii človeka, o javoch a procesoch, ktoré v tele človeka prebiehajú, o zákonitostiach, ktorými sa riadia všetky živé organizmy. Získať poznatky pre formovanie zodpovedného prístupu k vlastnému zdraviu, poznať príčiny a prejavy poruchy činnosti orgánov, liečbe a prevencii.

Kompetencie:

- schopnosť vnímať živú prírodu a človeka ako hierarchicky usporiadaný, neustále sa meniaci, dynamický systém;
- schopnosť chápať vzájomné vzťahy medzi orgánmi, sústavami orgánov
- vedieť odlišovať zákonité príčiny biologických procesov v tele človeka od ich vonkajších prejavov; poznať princíp stavby a funkcie jednotlivých orgánov a sústav človeka a vedieť lokalizovať jednotlivé orgány
  - vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o vplyve nesprávnej životosprávy, výživy, význam zdravého životného štýlu mladého človeka
  - vedieť vysvetliť pojem reprodukčné zdravie a starostlivosť oň
  - posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k vlastnému telu, zdraviu a prostrediu v ktorom žijeme
  - samostatne a slobodne (na základe poznania predmetu), voliť výberové a maturitné predmety, zodpovedne rozhodovať o svojom ďalšom štúdiu na VŠ a budúcej profesii.

5. Poznávať praktický význam poznatkov pre starostlivosť o zdravie človeka a predchádzaniu chorôb, poznať prakticky zásady prvej pomoci

Kompetencie:

- rozpoznať najbežnejšie ochorenia a ich prejavy
- poznať vplyvy prostredia na organizmus, civilizačné ochorenia človeka

- poznať nebezpečné a patogénne organizmy, ich účinok na ľudský organizmus, možnosti liečby, prevencie a poskytnutia prvej pomoci.
- poznať zásady prvej pomoci
- pochopiť a rozpoznať vplyv rizika na zdravie človeka

6. Rozvíjať zručnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o zdravie a starostlivosť o svoje telo.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

- poznať najbežnejšie úžitkové a hospodársky významné druhy rastlín a húb
- poznať možnosti využitia vlastností a životných prejavov organizmov v biotechnológiách;
- poznať nebezpečné a patogénne organizmy, ich účinok na ľudský organizmus, možnosti liečby, prevencie a poskytnutia prvej pomoci.
- schopnosť pozorovať biologické objekty vo voľnej prírode;
- bezpečne manipulovať s bežným biologickým materiálom pri jeho zbere a spracovaní v laboratóriu;
- schopnosť pracovať s bežnými laboratórnymi pomôckami a prístrojmi pri poznávaní biologického materiálu.

Stratégia vyučovania:

Na vyučovacích hodinách budeme využívať rôzne vyučovacie metódy, napr. práca s odbornou literatúrou, internetom, skupinové vyučovanie, príprava projektov, prezentácie projektov, problémové vyučovanie, organizovať vychádzky do prírody spojené s poznávaním prírody a okolia školy, uskutočniť exkurzie do botanickej alebo zoolologickej záhrady, organizovať besedy s odborníkmi /lekár, záchranár, psychológ/.

Tématický celok:

I. Životné prostredie a organizmy – vyučovacie metódy – vychádzky do prírody, exkurzie, práca s odbornou literatúrou, práca s internetom.

II. Prehľad systému živej prírody – taxonomické jednotky, mikrosvet – práca s odbornou literatúrou, práca s internetom, skupinové vyučovanie,

III. „Eukaryotické organizmy, extrémne podmienky – práca s odbornou literatúrou, práca s internetom, skupinové vyučovanie, príprava projektov, prezentácia projektov.

IV. Život na úkor iných – parazity – skupinové vyučovanie, práca s internetom, problémové vyučovanie, beseda s odborníkmi, vychádzky do prírody .

V. Život s človekom – príprava projektov, prezentácia projektov, problémové vyučovanie, beseda s odborníkmi, práca s odbornou

Prierezové témy:

Environmentálna výchova

Celé učivo kladie dôraz na rozvoj osobnosti žiaka v tejto oblasti, učí chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi organizmom a jeho životným prostredím. Poznaním stavby a súvislosti v rastlinnej a živočíšnej ríši má žiak vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť

informácií o stave životného prostredia a tým sa zodpovedne a uvedomelo správať.. / tematické celky Životné prejavy organizmov, Rozmnožovanie organizmov, Rast a vývin /.

V tematickom celku Dedičnosť a premenlivosť poukázať na možnosť vzniku mutácií a chorôb vplyvom faktorov vonkajšieho prostredia.

Poznanie stavby ľudského tela a súvislostí spojených so životným prostredím vedie žiaka hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a tým sa zodpovedne a uvedomelo správať.

Ochrana života a zdravia

Žiaci získavajú vedomosti o vplyve rizikových faktorov životného prostredia na organizmus človeka a potrebe ochrany zdravia. Poznatky z tohto predmetu vychovávajú žiakov k bezpečnému správaniu, ochrane pred úrazmi a prevencii.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti. Súčasťou učebných osnov a hodnotenia žiakov je tvorba projektu a jeho prezentácia. Tým rozvíjame u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať a prezentovať sám seba, svoje schopnosti, ale spolupracovať aj v skupine. Pestovať kvalitné medziľudské vzťahy.

Učebné osnovy podporujú aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí - prierezová téma - **Osobnostný a sociálny rozvoj**. Predmet rozvíja ľudský potenciál žiakov, zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a životný štýl, partnerské vzťahy, sexuálne správanie, výchove k rodičovstvu a partnerstvu.

8 .ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok počet hodín		Výkonový štandard		Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	

<p>1.Úvod do botaniky – 5 hodín</p>	<p>Biológia ako veda a predmet jej skúmania</p> <p>Dejiny biológie a jej významní predstavitelia</p>	<p>-biológia, botanika, zoológia, antropológia, mikrobiológia, anatómia, morfológia, cytológia, ontogenéza, fylogenéza, genetika, ekológia, etológia, parazitológia, biochémia, biofyzika, biogeografia</p> <p>-Aristoteles, Theofrastos, Plinius, Galena, Avicena, Vesalius, Harvey, Hooke, Leeuwenhoek, Malpighi, Schleiden, Schwan, Purkyne, Pasteur, Linne, Lamarck, Darwin, Mendel, Watson, Crick, Woese</p> <p>-pozorovanie, pokus – experiment</p> <p>-hypotéza,</p> <p>-vedecké zákony</p> <p>-modelové organizmy</p> <p>-chemické zloženie</p> <p>-štruktúra</p> <p>-tok látok</p>	<p>-žiak musí vedieť jednotlivé biologické vedy</p> <p>-žiak vie rozdeliť biologické vedy podľa obsahu</p> <p>-žiak pozná dejiny biológie a ich hlavných predstaviteľov</p> <p>-žiak pozná významných predstaviteľov a ich prínos pre biológiu</p>	<p>-frontálne skúšanie</p> <p>-riešenie tajničiek, doplňovačiek</p> <p>-ústne skúšanie</p> <p>-opis významných predstaviteľov biológie podľa obrazov</p> <p>-riešenie krížoviek</p> <p>-testy IKT</p>
--	--	---	--	---

<p>2.Všeobecné vlastnosti živých sústav</p> <p>– 2 hodiny</p>	<p>Metódy štúdia živej prírody</p> <p>Príroda – jednota živého a neživého</p> <p>Všeobecné vlastnosti živých sústav</p> <p>Organizácia živých systémov</p>	<ul style="list-style-type: none"> -tok energií -regulácia -reprodukcia -vývoj -nebunkové organizmy -jednobunkové organizmy -prokaryotické a eukaryotické organizmy -bunkové kolónie -mnohobunkové organizmy -mikroskop -Robert Hooke -bunková teória -metabolizmus -anorganické látky voda, minerálne látky -organické látky cukry, tuky, bielkoviny, nukleové kyseliny -baktérie, sinice -nukleoid, inklúzie 	<ul style="list-style-type: none"> -žiak využíva metódy skúmania biológie -žiak volí najvhodnejšie metódy na pozorovanie prírody a vie ju opísať -žiak si vie stanoviť pri experimentoch hypotézu -žiak charakterizuje živé sústavy a vie ich odlíšiť od neživých sústav -žiak vie rozlíšiť 	<ul style="list-style-type: none"> -praktická činnosť žiakov -využitie teoretických poznatkov v praxi -ústne skúšanie -písomné testy -skúšanie formou testov -individuálne a frontálne skúšanie
---	--	---	--	---

<p>3.Biológia bunky – 15 hodín</p>	<p>Objav bunky a bunková teória</p> <p>Všeobecné vlastnosti bunky</p> <p>Chemické vlastnosti bunky</p> <p>Štruktúra prokaryotickej bunky</p> <p>Štruktúra eukaryotickej bunky</p>	<p>-slizové púzdro</p> <p>-bunkové povrchy</p> <p>-cytoplazma</p> <p>-bunkové organely</p> <p>-neživé súčasti bunky</p> <p>-amitóza</p> <p>-mitóza</p> <p>-meióza</p> <p>-interfáza</p> <p>-S-fáza</p> <p>-G1-fáza</p> <p>-G2-fáza</p> <p>-karyokinéza</p> <p>-cytokinéza</p> <p>-inhibícia</p> <p>-cytostatiká</p> <p>-zygota</p> <p>-totipotencia</p> <p>-kultivácia in vitro</p> <p>-pasívny transport</p> <p>-aktívny transport</p> <p>endocytóza</p>	<p>jednotlivé typy živých organizmov</p> <p>-žiak pozná vývoj živých organizmov</p> <p>-žiak vie popísať mikroskop, vie ho používať</p> <p>-žiak pripravuje dočasné preparáty</p> <p>-žiak vie popísať všeobecné vlastnosti bunky</p> <p>-žiak pozná chemické zloženie buniek</p> <p>-žiak pozná zloženie anorganických a organických látok</p>	<p>-písomné a ústne skúšanie</p> <p>-opakovanie formou krížoviek</p> <p>-individuálne skúšanie</p> <p>-frontálne opakovanie</p> <p>-popis bunky baktérií pomocou IKT</p> <p>-individuálne skúšanie</p> <p>-písomné testy</p> <p>-písomné testy</p> <p>-frontálne</p>
---	---	---	---	--

<p>4. Biológia rastlín - 15 hodín</p>	<p>exocytóza</p>	<p>-žiak pozná funkciu anorganických a organických látok v bunke</p>	<p>opakovanie učiva</p>	
	<p>Rozmnožovanie bunky</p>	<p>-štruktúra rastlinnej bunky – plastidy, vakuola, bunková stena, anorganické súčasti bunky</p>	<p>-žiak vie nakresliť a popísať prokaryotickú bunku baktérií</p>	<p>-individuálne a frontálne opakovanie učiva -ústne skúšanie</p>
	<p>Bunkový cyklus</p>	<p>-delivé pletivá - meristémy -trváce pletivá – parenchým, kolenchým, sklerenchým, sklereidy, krycie pletivo, vodivé pletivo, základné pletivo</p>	<p>-žiak vie opísať stavbu eukaryotických buniek -žiak vie nakresliť a popísať stavbu jednotlivých organel eukaryotických buniek</p>	<p>-individuálne opakovanie -písomné skúšanie</p>
<p>Príjem a výdaj látok bunkou</p>	<p>-vonkajšia stavba koreňa -vnútorná stavba koreňa -metamorfózy koreňa -vonkajšia stavba stonky -vnútorná stavba stonky -metamorfózy stonky</p>	<p>-žiak vie popísať jednotlivé typy rozmnožovania a buniek -žiak vie určiť typ rozmnožovania a pre bunky</p>	<p>-písomné skúšanie – nákras a popis organel bunky -ústne skúšanie</p>	

	<p>Stavba rastlinnej bunky</p>	<p>-stavba kvetu jednopohlavného</p> <p>-stavba kvetu obojpohlavného</p> <p>-kvetný vzorec</p> <p>-kvetný diagram</p> <p>-súkvetie</p>	<p>-žiak vie popísať bunkový cyklus</p> <p>-žiak pozná jednotlivé fázy bunkového cyklu</p>	<p>-ústne a písomné skúšanie</p>
	<p>Rastlinné pletivá</p>	<p>-opelenie a oplodnenie</p> <p>-suché plody</p> <p>-dužinaté plody</p>		<p>-skúšanie formou testov</p>
	<p>Rastlinné orgány - koreň</p>	<p>-anabolizmus, katabolizmus</p> <p>-substrát, enzým</p> <p>-funkčná a substrátová špecifickosť</p>	<p>-žiak vie opísať pasívny transport látok bunkou</p> <p>-žiak vie opísať aktívny transport látok bunkou</p>	<p>-ústne a písomné skúšanie</p>
	<p>Rastlinné orgány – stonka</p>	<p>-primárne procesy fotosyntézy</p> <p>-sekundárne procesy fotosyntézy</p> <p>-vodíkové baktérie</p> <p>-sírne, železité, železnané baktérie</p>	<p>-žiak vie porovnať rastlinnú a živočíšnu bunku</p> <p>-žiak vie porovnať jednotlivé organely</p>	<p>-ústne a písomné skúšanie</p>

<p>5.Základy fyziológie rastlín</p> <p>10 hodín</p>	Rastlinné orgány – kvet	<p>-mixotrofia, saprofytizmus, poloparazitizmus, parazitizmus</p> <p>-anaeróbne a aeróbne dýchanie</p> <p>-príjem, vedenie a výdaj vody rastlinou</p>	<p>v rastlinných a živočíšnych bunkách</p> <p>-žiak vie rozlíšiť delivé a trváce pletivá</p> <p>-žiak vie rozdeliť jednotlivé typy pletív</p> <p>-žiak pozná stavbu a funkciu jednotlivých pletív</p>	<p>-individuálne skúšanie</p> <p>-písomné skúšanie</p>
	Rastlinné orgány - plod	<p>-rodozmena – striedanie pohlavnej a nepohlavnej generácie rastlín</p>	<p>-žiak pod mikroskopom vie rozlíšiť pletivá</p> <p>-žiak vie popísať jednotlivé pletivá</p>	<p>-písomné skúšanie</p>
	Metabolizmus rastlín	<p>-ontogenéza, fylogenéza</p> <p>-klíčenie, rast, vývin</p> <p>-vegetatívne orgány rastlín</p> <p>-generatívne orgány rastlín</p>	<p>-žiak pozná funkciu koreňa</p> <p>-žiak vie opísať vonkajšiu a vnútornú stavbu koreňa</p> <p>-žiak pozná metamorfózy koreňa</p>	<p>-písomné skúšanie</p>
		<p>-nebunkové organizmy</p> <p>-prokaryotické</p>	<p>-žiak pozná metamorfózy koreňa</p>	<p>-ústne skúšanie</p>

	<p>Výživa rastlín – autotrofia</p> <p>Fotosyntéza a chemosyntéza</p>	<p>organizmy</p> <p>fytoplanktón (sinice, riasy), zooplanktón (prvky, drobné bezstavovce),</p>	<p>-žiak chápe funkciu stonky</p> <p>-žiak vie opísať vonkajšiu a vnútornú stavbu stonky</p>	<p>-ústne skúšanie</p>
	<p>Heterotrofia</p>	<p>výtrus, stielka,</p>	<p>-žiak pozná stavbu kvetov</p> <p>-žiak vie napísať kvetný vzorec a kvetný diagram</p>	<p>-písomné skúšanie</p>
	<p>Dýchanie rastlín</p>	<p>cievnaté rastliny, kvet,</p> <p>piestik, tyčinka, vajíčko, peľ, semeno, plod, fotosyntéza</p>	<p>-žiak vie opísať anatomickú stavbu a funkciu častí kvetov</p>	<p>-písomné skúšanie</p>
	<p>Voda a život rastliny</p>	<p>demonštrovať postavenie vodných a pobrežných rastlín v ekosystéme</p>	<p>-žiak opíše proces opelenia a oplodnenia</p>	
	<p>Rozmnožovanie rastlín</p>	<p>dvojkľúčolistové - ružovité, bôbovité, kapustovité, ľuľkovité, mrkvovité,</p>	<p>-žiak pozná</p>	

6.Systém rastlín - 19 hodín	Rast a vývin rastlín	makovité, lipovité, čajovníkovité a pod., jednoklíčnolistové - lipnicovité, ľaliovité,	jednotlivé druhy plodov	-ústne skúšanie
	Nebunkové a prokaryotické organizmy	-glykogén, -mykoríza	-žiak pozná procesy metabolizmu rastlín -žiak rozlišuje anabolické a katabolické procesy	-ústne a písomné skúšanie Ústne skúšanie
	Eukaryotické organizmy		-žiak pozná procesy fotosyntézy a vie ich popísať podľa schémy -žiak vie porovnať fotosyntézu a chemosyntézu	Písomné skúšanie
	Ríša – jednobunkovce – Protista Ríša – rastliny – Plantae Ríša – Jednobunkovce - Protista Prvoky - Protozoa			-žiak pozná heterotrofné

	<p>Ríša – Rastliny - Plantae</p> <p>1. Podríša – nižšie rastliny-Thallobionta - riasy - Algae</p> <p>1. Oddelenie – Červené riasy - Rhodophyta</p> <p>2.Oddelenie- Rôznobičíkaté riasy - Heterokontophyta</p> <p>3.Oddelenie- Červenoočká - Euglenophyta</p> <p>4.Oddelenie-Zelené riasy - Chlorophyta</p> <p>Zhrnutie a upevnenie učiva</p> <p>2.Podríša- Vyššie rastliny - Cormobionta</p> <p>Výtrusné rastliny – Sporophyta</p> <p>Oddelenie – Machorasty - Bryophyta</p> <p>Oddelenie- Plavúňorasty - Lycopodiophyta</p> <p>Oddelenie- Prasličkorasty - Eguisetophyta</p> <p>Oddelenie- Sladičorasty - Polypodiophyta</p> <p>Zhrnutie a upevnenie učiva</p> <p>Semenné rastliny- Spermatophyta</p> <p>Oddelenie –</p>		<p>druhy výživy</p> <p>-žiak vie opísať heterotrofné druhy výživy a uvedie príklady</p> <p>-žiak pozná rozdiel medzi anaeróbnym a aeróbnym dýchaním rastlín</p> <p>-žiak pozná význam vody pre rastliny,</p> <p>-žiak pozná procesy príjmu, vedenia a výdaja vody rastlinou</p> <p>-žiak vie rozlíšiť pohlavnú a nepohlavnú generáciu rastlín</p> <p>-žiak pozná cyklus rodozmeny</p> <p>Žiak vie opísať cyklus rodozmeny</p>	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Testy</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Testy</p>
--	---	--	---	---

	<p>Borovicorasty - Pinophyta</p> <p>Oddelenie- Magnóliorasty- Magnoliophyta</p> <p>Dvojklíčnolistové – Magnoliopsida, Dicotyledonae</p> <p>Zhrnutie a opakovanie učiva</p> <p>Oddelenie- Magnóliorasty - Magnoliophyta</p> <p>Jednoklíčnolistové – Liliopsida, Monocotyledonae</p> <p>.Život pri vode – RASTLINY</p> <ul style="list-style-type: none"> • vodné rastliny - významní zástupcovia morské riasy - stavba tela, zástupcovia, význam • rastliny lužných lesov, mokradí a močiarov – významní zástupcovia • výtrusné rastliny – charakteristika, zástupcovia • semenné rastliny – charakteristika • nahosemenné a krytosemenné rastliny-porovnanie • dvojklíčnolisto vé a jednoklíčnolistové rastliny – 		<p>-žiak vie rozlíšiť jednotlivé procesy ontogenézy rastlín</p> <p>-žiak pozná postupný vývoj rastlín</p> <p>-žiak využíva odborné termíny pri komunikácií</p> <p>-žiak pozná nebunkové organizmy</p> <p>-žiak rozlišuje prokaryotické organizmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať základné zložky zooplanktónu a fytoplanktónu. • Vysvet liť význam planktónu pre vodný ekosystém. 	<p>-výklad, diskusia, rozhovor</p> <p>-využívanie názorných pomôcok, zbierky, práca v skupine</p> <p>-písomné preverovanie vedomostí – didaktický test</p> <p>-ústne skúšanie frontálne a individuálne</p>
--	--	--	---	--

	<p>Ríša: Huby – Fungi</p> <p>Oddelenie: Slizovky</p> <p>Oddelenie: Spájavé plesne</p> <p>Oddelenie: Vreckaté huby</p> <p>Oddelenie: Bazídiové huby</p> <p>Lichenizované huby</p>		<p>Na príklade vybraného zástupcu popísať vonkajšiu stavbu tela mnohobunkových rias</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> • Poznať najznámejšie druhy vodných a pobrežných rastlín – byliny a dreviny. • Vedieť zatriediť a porovnať výtrusné a semenné, nahosemenné a krytosemenné, dvojklíčnolistové a jednoklíčnolistové rastliny. • Poukázať prostredníctvom konkrétnych 	

			<p>zástupcov na zákonom chránené druhy rastlín.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť prispôsobenie rastlín životu vo vode a v jej okolí. • Prostr edníctvom konkrétnych zástupcov demonštrovať postavenie vodných a pobrežných rastlín • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o drevinách lužných lesov, o porastoch mokradí, močiarov a pod.	
--	--	--	--	--

			<p>-žiak má vedieť vyhľadať , spracovať a prezentovať informácie o využití húb človekom, vedieť zatriediť huby do systému, poznať všeobecné vlastnosti húb a lišajníkov, ich význam, poznať najznámejšie vreckaté, bazídiové huby a plesne, paplesne, vedieť rozlíšiť škodlivé druhy húb od významných</p> <p>-žiak má poznať prvú pomoc pri otrave hubami</p> <p>-žiak vie vysvetliť význam lišajníkov ako indikátorov</p>	
--	--	--	---	--

--	--	--	--	--

Učebné osnovy pre predmet

CVIČENIA Z BIOLÓGIE

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet má splňať požiadavku modernej školy a to čo najužšie prepojenie teoretických poznatkov s praxou. Ťažiskom sú praktické cvičenia a laboratórne práce, ktorými si študenti overujú teoretické poznatky a „objaviteľským „ spôsobom získavajú nové.

Ciele:

úsilie o názornosť, o spojenie školy so životom a praxou, naučiť žiakov samostatne pozorovať, viesť ich k indukčným záverom a zovšeobecneniam, naučiť metodiku experimentovania, praktickým zručnostiam a technikám, naučiť žiakov samostatne vedecky myslieť, objektívne hodnotiť svoje pozorovania a vyvodzovať správne závery, upevňovať základné vzťahy medzi osvojenými faktami, objasňovať a prehĺbovať základné zákonitosti, učiť samostatne pozorovať, myslieť a pracovať.

Cieľom vyučovania sú pozorovania a pokusy so zameraním nielen reproduktívno-teoretickým, ale predovšetkým úvahovo-aplikačným, aby tak viedli k rozvíjaniu schopnosti kombinovať a spájať už osvojené poznatky s novými.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup:

- priblížiť biológii každému, kto má rád prírodu a pomôcť mu „pretlmočiť akademickú teóriu“ do individuálneho poznania cez zážitkovú hodnotu konkrétnej manipulácie s prírodninami.
- schopnosť pozorovať biologické objekty vo voľnej prírode;
- schopnosť hľadať v prírodných javoch príčinné súvislosti a podporovať logické myslenie
- posilňovať pocit zodpovednosti k životnému prostredie
- využívať poznatky o anatómii a fyziológii ľudského tela v starostlivosti o vlastné zdravie
- bezpečne manipulovať s bežným biologickým materiálom pri jeho zbere a spracovaní v laboratóriu;
- schopnosť pracovať s bežnými laboratórnymi pomôckami a prístrojmi
- schopnosť vyhľadávať informácie o živej prírode v literatúre a informačných médiách
- schopnosť tvorivo riešiť úlohy, navrhovať ich riešenia
- schopnosť pripraviť vlastné prezentácie
- schopnosť využívať prostriedky IKT
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine

Pedagogické stratégie - metódy a formy

a) slovné

- súvislý výklad učiteľa (prednáška)
- súvislý výklad žiaka (referát)
- heuristický rozhovor
- práce s textom (učebnicou, odbornou literatúrou)

b) názorné

- pozorovanie – prírodnín , modelov, filmu
- demonštrácia pokusu
- práca s obrázkami

c) praktické

- frontálne pokusy
- laboratórne práce

d) komplexné výukové

- frontálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- partnerské vyučovanie
- individuálne vyučovanie, samostatná práca žiakov
- kritické myslenie
- projektové vyučovanie
- vyučovanie podporované počítačom

Prierezové témy:

Ochrana zdravia pri práci: BOZ

Environmentálna výchova : Botanika, Zoológia, Biológia človeka

Ochrana života a zdravia : Zoológia, Biológia človeka, Genetika

Ekológia : Botanika

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
BOZ <i>/Ochrana zdravia pri práci/</i>	Laboratórny poriadok		aplikovať bezpečnostné predpisy v praxi	1
Botanika <i>/Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Ekológia/</i>	Rastlinná bunka a jej organely	vedieť pripraviť natívne preparáty, pozorovať tvar, sfarbenie a umiestnenie organel v bunke	rozlíšiť eukaryotickú bunku od prokaryotickej, poznať, pomenovať a uviesť význam organel	27
	Prokaryotické organizmy	pozorovať a identifikovať baktérie, potvrdiť ich prítomnosť v pôde, kyslom mlieku, v planktóne	vedieť využitie kvasných, hnilobných a fotosyntetizujúcich baktérií v prírode a pre človeka	
	Rastlinné pletivá	pripraviť natívne preparáty rôznych typov pletív-nácvik zručností mikroskopovania, rozlíšiť rôzne pletivá	vedieť rozlíšiť a pomenovať krycie, vodivé a základné pletivá, stručne ich charakterizovať	

			a uviesť ich význam	
	Rastlinné orgány	pozorovať morfológickú a anatómickú stavbu vegetatívnych orgánov	poznať stavbu a funkcie vegetatívnych orgánov a ich význam pre rastlinu a pre človeka	
	Stielkaté rastliny	pozorovať machy, riasy, sladičorasty, prasličkorasty, oboznámiť sa s najbežnejšími druhmi	vedieť odlíšiť thallus od cormus, význam v prírode a pre človeka	
	Cormobionta-rastliny nahosemenné	určovať najznámejšie druhy našich ihličín, pripraviť natívny preparát z ihlice borovice	vedieť pomenovať ihličnany, ich charakteristické znaky, ktorými sa líšia a ich význam v prírode a pre človeka	
	Cormobionta-rastliny krytosemenné	určovať najbežnejšie rastliny podľa kľúča na určovanie rastlín, odlíšiť dvojklíčnolistové od jednoklíčnolistových rastlín, porovnať taxonomické znaky jednotlivých čeľadí	pomenovať, zatriediť a vedieť význam najbežnejších rastlín, vedieť narábať s kľúčom na určovanie rastlín	
	Huby	pripraviť preparáty plesne hlavičkatej, kvasinky pивnej, konídií paplesňotvarých húb	odlíšiť jednotlivé mikroskopické huby, vedieť ich význam	
		určovať bazídiové huby, porovnať spoločné a rozdielne znaky jednotlivých druhov	v liehovárníctve, v potravinárskom priemysle a v zdravotníctve, poznať najznámejšie jedlé a jedovaté huby, vedieť poskytnúť prvú pomoc pri otrave hubami	
	Dôkazové reakcie v rôznych častiach rastlín	dokázať prítomnosť bielkovín, celulózy a škrobu v rastlinných pletivách, dokázať prítomnosť vitamínu C v rôznych šŕavách	vedieť, že v rastlinnom tele sú prítomné organické zlúčeniny a poznať ich význam pre zdravú výživu človeka	

Zoológia <i>/Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia/</i>	Jednobunkovce a mnohobunkovce	pozorovať stavbu tela črievičky, pohyb, príjem potravy	poznať črievičku, ktorá sa podieľa na samočistiacich procesoch vôd	4
		poznať morfológickú stavbu a pohyb makkýšov, poznať príjem potravy	význam slizu pri pohybe, význam hladkého svalstva	
		poznať morfológickú stavbu a pohyb dáždovky zemnej a jej základné životné prejavy	poznať prostredie a význam dáždovky zemnej pri tvorbe humusu a detoxikácii znečistenej pôdy	
Biológia človeka <i>/Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia,</i>	Oporná a pohybová sústava	poznať jednotlivé kosti, ktoré tvoria skelet a hlavné kostrové svaly, zistiť hraničnú hodnotu činnosti svalov	vedieť topografiu a význam kostí a ich spojenia, význam priečne pružovaných svalov pre pohyb, chybné držanie tela a z toho vyplývajúce poruchy chrbtice	22
	Tráviaca sústava	presvedčiť sa o tráviacich vlastnostiach slín a žlče	poznať význam tráviacich štiav, choroby tráviaceho traktu z nesprávnej životosprávy	
	Dýchacia sústava	zistiť vitálnu kapacitu pľúc, zistiť zdatnosť organizmu, dokázať škodlivosť fajčenia pokusom	poznať svoju vitálnu kapacitu pľúc, možnosť jej zlepšenia cvičením, športom, viedieť, že fajčenie znižuje vitálnu kapacitu pľúc a negatívne vplýva aj na obehový systém	
	Cievna sústava	počúvať činnosť svojho srdca, zistiť počet tepov srdca v pokoji a po námahe, zistiť si	poznať optimálnu hodnotu krvného tlaku, prevencia proti hypertenzii	

		hodnotu krvného tlaku		
	Vylučovacia sústava	dokázať prítomnosť chloridov v pote	vedieť zloženie potu	
	Nervová sústava	vyvolať niektoré nepodmienené reflexy ako zrenicový a patelárny a podmienené reflexy, zisťovať dominantnosť ruky a nohy	vedieť rozdiel medzi nepodmienenými a podmienenými reflexami, ich význam pre život a adaptabilitu	
	Zmyslové orgány	zistiť citlivosť kože na dotyk, presvedčiť sa, že každý odtlačok prsta je jedinečný, testovať citlivosť ľudského ucha, dokázať prítomnosť slepej škvrny na sietnici oka, zistiť zrakovú ostrosť	vedieť, že koža je orgán na vnímanie dotyku a tlaku, vedieť, že daktyloskopia sa využíva na identifikáciu osôb, zistiť citlivosť ucha, poukázať na význam žltej a slepej škvrny, vedieť zrakovú ostrosť a prijať príslušné opatrenia pre dobré videnie	
Genetika /Ochrana života a zdravia/	Mendelove zákony dedičnosti a ich využitie	riešiť autozómovú dedičnosť u monohybrida ako farbu očí, krvné skupiny, farba kvetov	vedieť riešiť jednoduché úlohy	6
		riešiť gonozómovú dedičnosť ako hemofília a daltonizmus		
	Populačná genetika	riešenie úloh podľa Hardy-Weinbergovho zákona	vedieť zisťovať početnosti jednotlivých genotypov v populácii	

Zdroje :

Biológia pre gymnáziá Praktické cvičenia a seminár č.7,č.8 Katarína Ušáková, Elena Čipková, Soňa Nagyová Timea Gálová

Hodnotenie:

- percentuálne prepočítané na známku – ústna odpoveď
- bodové hodnotenie prepočítané na známku – písomná odpoveď

Učebné osnovy pre predmet

SEMINÁR Z BIOLÓGIE

Charakteristika predmetu:

Poskytuje základný systém poznatkov o živej prírode, ako predpokladu formovania prírodovednej gramotnosti. Poznanie zákonov, ktorými sa riadi živá príroda, je základom pre pochopenie jej fungovania ako celku a je dôležité pre formovanie citlivého vzťahu k nej. Toto poznanie je zároveň nevyhnutným predpokladom zodpovedného prístupu k celému okolitému svetu ako aj sebe samému. Učebný predmet má spĺňať požiadavku modernej výučby biológie. Žiaci končiacich ročníkov si daný predmet volia v rámci disponibilných hodín s celkovou dotáciou 2 hodiny týždenne.

Ciele:

- získať vedomosti o stavbe živočíšnych organizmov a človeka
- vedieť podľa stavby bunky rozlíšiť o aký typ bunky ide
- získať poznatky o živočíšnych tkanivách
- získať poznatky o vonkajšej a vnútornej stavbe živočíšnych organizmov a človeka
- získať poznatky o fyziologických procesoch živočíchov a človeka
- získať poznatky o rozdelení živočíchov do systému
- získať poznatky z ekológie živočíchov

Kompetencie - spôsobilosti - výstup:

Priblížiť zoológiu a biológiu človeka každému, kto má rád prírodu a pomôcť mu „pretlmočiť akademickú teóriu“ do individuálneho poznania cez zážitkovú hodnotu konkrétnej manipulácie so živočíchmi. Priblížiť žiakom dôležitosť živočíchov a človeka pre život na Zemi.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších **klúčových kompetencií** žiakov:

- v oblasti komunikačných schopností:
  - identifikovať a správne používať základné biologické pojmy,
  - vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, ich podstatu a vzájomné vzťahy,
  - vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, - vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
  - porozumieť textovým, číselným a grafickým informáciám a využívať ich pri samostatnej a skupinovej činnosti,
  - vyhľadávať, triediť, spracovávať a využívať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
  - zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:
  - riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,

- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti,
  - v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:
- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupine, vzájomne si radiť a pomáhať, preberať zodpovednosť za seba,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky,
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Tematické celky:

Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá, Systém a fyziológia živočíchov, Ekológia živočíchov

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Metódy:

- **motivačné**
  - Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá, Systém a fyziológia živočíchov, Ekológia živočíchov
- **expozičné**
  - Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá, Systém a fyziológia živočíchov, Ekológia živočíchov
- **fixačné**
  - Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá, Systém a fyziológia živočíchov, Ekológia živočíchov
- **diagnostické**
  - Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá, Systém a fyziológia živočíchov, Ekológia živočíchov

Formy:

- **individuálna práca**
  - Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá, Systém a fyziológia živočíchov, Ekológia živočíchov
- **skupinová práca**
  - Ekológia živočíchov
- **hromadná práca**
  - Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá, Systém a fyziológia živočíchov, Ekológia živočíchov

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
<p>Biológia živočíchov a človeka, živočíšna bunka a tkanivá.</p> <p>Ochrana života a zdravia / Environmentálna výchova/ Osobnostný sociálny rozvoj/ Multikultúrna výchova</p>	Živočíšna bunka a tkanivá.		- žiak musí poznať stavbu živočíšnej bunky a základné typy tkanív	45
	Krycia sústava živočíchov a človeka	Poznať jednotlivé typy krycích sústav a ich význam.	- žiak musí vedieť stavbu kože, kožné deriváty, funkciu a význam kože.	
	Oporná sústava živočíchov a človeka.	Poznať vonkajšiu a vnútornú kostru živočíchov.	- žiak musí na konkrétnom príklade určiť typ kostry a jej zloženie.	
	Pohybová sústava živočíchov a človeka.	Poznať spôsoby pohybu živočíchov a typy svalstva.	- žiak musí vedieť spôsoby pohybu živočíchov, činnosť priečne-pruhovaných svalov, poznať typy svalov u človeka.	
	Tráviaca sústava živočíchov a človeka.	Poznať typy tráviacich sústav a fyziológiu trávenia.	- žiak musí poznať stavbu jednotlivých tráviacich sústav a procesy prebiehajúce	

			v jednotlivých častiach TS	
	Dýchacia sústava živočíchov a človeka.	Poznať typy dýchacích sústav a rozdiel medzi vonkajším a vnútorným dýchaním.	- žiak musí poznať stavbu jednotlivých dýchacích sústav a ich funkciu.	
	Vylučovacia sústava živočíchov a človeka.	Poznať vylučovacie sústavy vo fylogénéze.	- žiak musí poznať stavbu jednotlivých vylučovacích sústav a obličiek a tvorbu moču v obličkách.	
	Obehová sústava – telové tekutiny živočíchov a človeka	Stručne charakterizovať jednotlivé typy telových tekutín	- žiak musí vedieť zloženie telových tekutín a ich funkciu	
	Krvné obeh, stavba srdca vo fylogénéze živočíchov a človeka	Vedieť opísať krvné obeh, stavbu a funkciu srdca	- žiak musí vedieť stavbu srdca stavovcov a človeka, jeho funkciu a typy obehových sústav	
	Riadiace sústavy vo fylogénéze živočíchov a človeka – hormonálna sústava	Poznať endokrinné žľazy, hormóny, ktoré vylučujú – ich riadiace účinky	- žiak musí poznať funkciu jednotlivých hormónov pri riadení organizmu ,dôsledky hyper a hypofunkcie	
	Nervová sústava živočíchov a človeka – stavba a funkcia	Poznať stavbu a funkciu nervových sústav vo fylogénéze, reflexný oblúk, vedieť rozdiel medzi podmienenými a nepodmienenými reflexami	- žiak musí poznať stavbu neurónu ako základnej anatomickej jednotky nervovej sústavy, vedieť konkrétne na jednotlivých živočíchoch.	
	Rozmnožovanie živočíchov a človeka	Poznať stavbu a funkciu rozmnožovacích ústrojov	- žiak musí vedieť odlíšiť samčie a samičie rozmnožovacie ústroje, proces oplodnenia a vývin	

			zárodka a jedinca v postnatálnom vývine.	
Systém a fylogénéza živočíchov. Environmen tálna výchova	Jednobunkové organizmy, charakteristika, význam. Stavba tela, spôsob života a zástupcovia.	Poznať systém jednobunkovcov, jednotlivých zástupcov a ich význam.	- žiak musí vedieť zatriediť jednobunkovce do systému, opísať stavbu tela hlavných predstaviteľov, poznať ich význam v prírode a pre človeka	10
	Mnohobunkové organizmy. Diblastika – hubky, prhlivce , nepřhlivce.	Porovnať dvojlistovce a trojlistovce, vedieť charakterizovať diblastika na konkrétnych zástupcoch	- žiak musí vedieť stavbu tela hubiek, prhlivcov a nepřhlivcov a ich systematické zatriedenie.	
	Prvoústovce – ploskavce, okrúhlovce, mäkkýše.	Porovnať stavbu tela prvoústovcov.	- žiak musí poznať stavbu tela prvoústovcov, životné prejavy a význam.	
	Obrúčkavce	Porovnať homonómnu a heteronómnu článkovanosť.	- žiak musí vedieť stavbu tela obrúčkavcov.	
	Článkonožce	Poznať stavbu tela, prehľad systému na hlavných zástupcoch jednotlivých taxónov.	- žiak musí vedieť zatriediť hlavných predstaviteľov kmeňa, význam v prírode a pre človeka.	
	Druhoústovce – ostnatokožce a chordáty.	Porovnať prvoústovce a druhoústovce, prehľad systému.	- žiak musí vedieť charakteristiku druhoústovcov a popísať hlavných predstaviteľov jednotlivých taxónov.	
	Stavovce – všeobecná charakteristika	Porovnanie jednotlivých tried	- žiak musí opisovať morfológickú	

	a rozdelenia. / ryby, obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce/	stavovcov na hlavných zástupcoch.	a anatomickú stavbu tela a poznať význam v prírode a pre človeka.	
Ekológia živočíchov Ochrana života a zdravia / Environmentálna výchova	Ekológia, rozdelenie, vzťahy medzi živočíchmi, potravinové reťazce.	Postavenie živočíchov v ekosystéme.	- žiak musí poznať vzťahy medzi živočíchmi navzájom a medzi živočíchmi a rastlinami.	5
	Opakovanie	Upevnenie učiva	- žiak musí získať základné poznatky z ekológie živočíchov a aplikovať ich v praxi.	

Zdroje :

Biológia pre gymnáziá Katarína Ušáková, Elena Čipková, Soňa Nagyová, Timea Gálová

Internet

Atlasy a encyklopédie

Hodnotenie a klasifikácia žiakov zo seminára z biológie

Na záver tematického celku skúšanie formou testov a ústne skúšanie priebežne na každej hodine.

Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

100% - 90% - výborný
89% - 70% - chváľitebný
69% - 50% - dobrý
49% - 30% - dostatočný
29% - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

Výborný:

pochopenie a aplikácia skúšanej témy a správne odpovede na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov

Chválibný:

pochopenie a aplikácia preberanej látky, menšie chyby v odpovedi na kontrolné otázky zo strany učiteľa a spolužiakov

Dobrý:

pochopenie učiva, nedostatočná aplikácia učiva a jeho využitie, správne odpovede na kontrolné otázky za pomoci vyučujúceho

Dostatočný:

verbálne memorovanie učiva bez pochopenia a aplikácie a nedostatočné odpovede na kontrolné otázky

Nedostatočný:

slabé memorovanie učiva bez pochopenia a bez správnych odpovedí na kontrolné otázky

Učebné osnovy pre predmet

SEMINÁR Z DEJEPISU

Charakteristika predmetu:

Seminár z dejepisu je samostatným predmetom a spolu s dejepisom s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Spolu s nimi predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Pomocou vyučovania semináru z dejepisu sa žiaci oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach. Postupne si osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania.

Hlavnou funkciou semináru z dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Ide predovšetkým o postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Seminár z dejepisu kladie dôraz najmä na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej

časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Vyučovanie semináru z dejepisu vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasťou kultivovania ich historického vedomia. Pritom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám,

rovnako tak rešpektuje kultúrne a iné odlišnosti ľudí, rôznych skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele:

predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových kompetencií

Za základnú cieľovú kategóriu výučby semináru z dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) kľásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť

didaktického systému výučby semináru z dejepisu i dejepisných učebníc na stredných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Za základnú cieľovú kategóriu výučby semináru z dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom:

- poznávať históriu, ktorá nepredstavuje uzavretú minulosť (sumu faktov a letopočtov) so vždy konečnými a jednostrannými interpretáciami,
- poznávať históriu, ktorá je výsledkom mnohostranného a protirečivého procesu,
- poznávať históriu na základe kritickej analýzy primeraných multiperspektívnych (mnohostranných) školských historických prameňov, ktoré považujeme za základný prostriedok nadobúdania spôsobilosti rozumieť dejinám, preto aj za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i učebníc dejepisu,
- rozvíjať komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, prostredníctvom ktorých žiaci riešia uvedené úlohy a problémy,
- rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti,
- závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Kompetencie – spôsobilosti – výstup:

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať K1

• s historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti

• s historickým priestorom K2

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti

• **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním K3**

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

• **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri analýze školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňov – stopách po minulosti K-4**

- pri vymedzovaní predmetu skúmania, napr. kníhtlače, □
- pri analyzovaní štruktúry problému skúmania o kníhtlači, □
- pri rozlišovaní kľúčových problémov, otázok spojených so základnými znakmi kníhtlače, □
- pri vyjadrovaní toho, čo už vieme a čo ešte musíme odhaliť o kníhtlači,
- pri myslení v alternatívach, napr. prečo pisári odmietali vynález kníhtlače, □ pri vytvorení plánu skúmania kníhtlače, □
- pri komunikácii v „skúmateľskom“ tíme o výsledkoch skúmania kníhtlače,
- pri vytváraní záznamu zo skúmania kníhtlače

• **pri vyhľadávaní relevantných informácií K-5**

- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov

kombinovaných

- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
- z populárno vedeckej literatúry a historickej beletrie

• **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty K-6**

- vo vyberaní informácií
- v organizovaní informácií
- v porovnávaní informácií
- v rozlišovaní informácií
- v zaraďovaní informácií.

- v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií

. pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu K-7

- tvorbe súboru vlastných prác v zoradení výsledkov, v rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- □ pri zoradení výsledkov, napr. do chronologickej tabuľky, Vennovho diagramu, tezauru kľúčových pojmov, poznámok, □
- pri rozpoznaní podstatného od nepodstatného, napr. vymedzovaním historických pojmov, vzťahov medzi pojmami, faktov v rôznorodých textoch, □
- pri určovaní podstatného, kľúčového, napr. tvorbou mentálnej mapy, □
- pri integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca, napr. pomocou časovej priamky, □
- pri vyhodnocovaní správnosti postupu, napr. kritickým overovaním historických faktov, - pri tvorbe súboru vlastných prác (portfólio), napr. rôznorodými opakovacími zápismi, schémami, náčrtmi, kresbami, súbormi vlastných i cudzích textov a pod.

„Učenie o histórii začína vtedy, keď žiak zameria svoju pozornosť, napríklad na základe otázky, záujmu či vonkajšieho podnetu vo vzťahu k histórii ako celku a vníma z nej vybrané primerané materiály z minulosti. S týmto materiálom potom pracuje pomocou vecnej analýzy. Ďalším jeho krokom je interpretácia popísaného a hľadanie vzťahov k iným historickým svedectvám. Následne žiak hľadá historický i osobný význam, vytvára hodnotový súd. Ten sa potom stáva východiskovým bodom pre proces komunikácie s ostatnými a podnecuje ďalšie otázky vo vzťahu k minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Môže rovnako tak viesť ku konaniu, vytváraniu produktov žiakovej činnosti, k vlastnému zobrazeniu a výkladu histórie, čo možno tiež chápať ako určité rozšírenie histórie ako celku. Všetky tieto naznačené kroky možno zhrnúť do nasledujúcich špecifických kompetencií učenia sa o histórii. 1. pozorovanie 2. analýza 3. interpretácia 4. hodnotenie 5. produkcia.“

Tematický celok – kompetencie

Od praveku k stredoveku K-1 – K-7

Stredovek a prechod k novoveku K-1 – K-7

Novovek K-1 – K-7

Najnovšie dejiny K-1 - K-7

Požiadavky na výstup:

Vzdelávacie výstupy sú ustanovenia o tom, čo žiak vie, chápe a je schopný urobiť, aby ukončil proces vzdelávania. Ide o popis spôsobilostí nevyhnutných pre výkon určitej pracovnej úlohy, činnosti alebo súboru činností. Vzdelávacie výstupy stanovujú zistenie k vedomostiam a pochopeniu, k intelektuálnym zručnostiam, k praktickým spôsobilostiam a ku kľúčovým spôsobilostiam.

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- s historickým časom
- s historickým priestorom
- s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním
- aplikujú ich v nových situáciách pri pátraní v regionálnych dejinách či rodinných archívoch
- pri vyhľadávaní relevantných informácií
- pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty
- pri tvorbe vlastných prác

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Dejepisné vyučovanie na strednej škole vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti.

V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho ako vyučuje dejepis a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine, závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý má na hodinách dejepisu aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces, v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov, ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť.

Za zmysluplné a efektívne vyučovanie semináru z dejepisu sa považuje také vyučovanie, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní semináru z dejepisu je potrebné využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov vlastiveda, geografia, občianska výchova, občianska náuka,

slovenský jazyk a literatúra, využívať aj prierezové témy. Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov, zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Tematický celok – metódy

Od praveku k stredoveku – výklad, skupinová práca, problémové úlohy, diskusia, práca s historickou mapou, práca s historickým prameňom

Stredovek a prechod k novoveku - výklad, problémové úlohy, skupinová práca, diskusia, práca s historickou mapou, tvorba prezentácií, diskusia

Novovek – výklad, problémové úlohy, skupinová práca, diskusia, práca s historickou mapou, tvorba a použitie prezentácií, diskusia

Najnovšie dejiny – výklad, problémové úlohy, skupinová práca, diskusia, práca s historickou mapou, vyhľadávanie informácií na internete, práca so štatistickými údajmi a ich vyhodnocovanie

Prierezové témy:

Enviromentálna výchova a Ochrana života a zdravia.

8.ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma-obsah	Cieľ	Výstup spôsobilosti	P.hod
1. Od praveku do stredoveku	Úvod do štúdia, metódy a formy práce	Prehĺbiť doterajšie historické poznanie, naučiť chápať históriu ako proces hľadania a poznania prameňov, metód historického výskumu.	Žiaci vedia : <ul style="list-style-type: none"> - Charakterizovať predmet historiografie. - Klasifikovať, rozlíšiť a analyzovať historické pramene a orientovať sa vo výskume pomocných vied historických. - Charakterizovať 	12
	Historické pramene, historiografia	Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i> <i>Enviromentálna výchova</i>		

			<p>poznatky o zjednocovacích procesoch Slovanov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyzdvihnúť význam obdobia Veľkej Moravy a cyrilo-metodskej misie pre ďalší vývoj Slovanov. - Získavať rozširujúce informácie o konkrétnom historickom období a najmä o vývoji v regióne, kde študent žije. - Návštevou rôznych inštitúcií priamo v konkrétnom prostredí odovzdávať informácie
	<p>Osídlenie regiónu Slovania na našom území</p> <p>Veľká Morava</p> <p>Rozširujúce učivo : práca v historickej inštitúcii, MBKaH Modrý Kameň, poprípade archív.</p>		
<p>2. Stredovek a prechod k novoveku</p>	<p>Slovensko v stredovekom Uhorsku (do roku 1526)</p>	<p>Vysvetliť podmienky vzniku uhorského štátu, poukázať na postupné začleňovanie Slovenska doň.</p>	<p><u>Žiaci sa naučia :</u></p>

<p>. – Habsburgovci v Európe (1526 – 1648)</p>	<p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i> <i>Enviromentálna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizovať vznik a vývoj habsburskej monarchie. - Objasniť postavenie Slovenska v rámci habsburskej monarchie. 	
<p>Habsburgovci v Európe (1648 – 1790)</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Vysvetliť proces urbanizácie v období vrcholného stredoveku na Slovensku,-- - Analyzovať štruktúru stredovekej spoločnosti,- - Zhodnotiť význam rozvoja vzdelanosti, umenia a kultúry v období vrcholného stredoveku na Slovensku. 	
<p>Stredoveké mestá na Slovensku</p> <p>Hont a Novohrad v stredoveku</p> <p>Doplňuje učivo dejepisu prvého a druhého ročníka, návšteva evanjelického kostola vo Veľkom Krtíši, evanjelickej fary – historických pamiatok vzťahujúcich sa k danému obdobiu.</p>			

3. Novovek

I. fáza Slovenského
národného
obrodzenia

Dokumentovať
rozvoj slovenského
národného
obrodzenia.

Objasniť úlohu
a význam
Liptovského
Mikuláša
v slovenskom
národnom
obrození.

Pracovať
s historickými
dokumentmi,
pracovať v teréne,
priamo na miestach,
kde sa dané udalosti
odohrávali,
prípadne, kde o nich
môžeme nájsť
historické
dokumenty
a záznamy
a pracovať s nimi –
archív, matrika,
pamätná izba,
synagóga.

II.fáza Slovenského
národného
obrodzenia

Žiaci vedia :

18

- Objasniť príčiny,
pribeh a dôsledky
revolúcií 1848/49
v Európe.
- **Charakterizovať
vývin rev. udalostí
v roku 1848/49
v Uhorsku a objasniť
postavenie
Slovenska.**
- **Analyzovať politický
program Slovákov –
Žiadosti slovenského
národa.**
- Porovnať
hospodársky, politický
a kultúrny vývoj
európskych štátov po
revolúciách
v 1818/49,

		<p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i> <i>Enviromentálna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poukázať na rozdielnosť vývoja v západnej a východnej Európe. - Charakterizovať hospodársky, politický a kultúrny vývoj na Slovensku v druhej polovici 19. storočia. - Objasniť oživenie slovenského národného života zač. 60. rokov 19. storočia . - Analyzovať politický program Slovákov-Memorandum národa slovenského. - Rozšíriť vedomosti o špecifiká vývoja na Liptove v druhej polovici 19. Storočia - Získať rozširujúce informácie o dianí a historických osobnostiach Liptova v druhej polovici 19. storočia. - Získať rozširujúce informácie o dianí a historických osobnostiach Liptova v druhej polovici 19. storočia.
	<p>Tatrín .Štúrovci a Hont Revolučné roky 1848 – 1849 v Európe Revolučné roky 1848 – 1849 na Slovensku Hospodársky, politický a kultúrny vývoj v Európe v druhej polovici 19.</p>		

	<p>storočia</p> <p>Hospodársky, politický a kultúrny vývoj na Slovensku v druhej polovici 19. storočia</p> <p>Osobnosti tohto obdobia z Hontu a Novohradu</p> <p>Slovensko na prelome 19. a 20. Storočia</p> <p>Rozširujúce učivo : Návšteva a prierez pamätnými miestami, ktoré pripomínajú toto obdobie vo Veľkom Krtiši a v okolí.</p>			
4. Najnovšie dejiny	<p>Slováci a Česi počas prvej svetovej vojny</p> <p>Osobnosti tohto obdobia – M. R. Štefánik, V. Šrobár, M. Hodža</p>	<p>Objasniť príčiny, priebeh a dôsledky 1. svetovej vojny.</p> <p>Charakterizovať slovenský s český odboj v priebehu 1. svetovej vojny.</p> <p>Bližšie sa oboznámiť s osobnosťami tohto obdobia: M.R. Štefánik, V. Šrobár, M. Hodža.</p>	<p><u>Žiaci sú schopní:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasniť význam vzniku ČSR pre slovenský a český národ, ich boj za samostatnosť počas 1. svetovej vojny 	24

Prierezová téma:
*Ochrana života
a zdravia*
*Enviromentálna
výchova*

- Vysvetliť hospodárske, politické a kultúrne postavenie Slovenska v rámci ČSR.
- Charakterizovať podstatné vnútroštátne, zahranično – politické a medzinárodné problémy ČSR v medzivojnovom období.
- Vysvetliť špecifické postavenie Slovenska v rámci ČSR v medzivojnovom období.
- Vysvetliť základné znaky totalitného režimu – fašizmu. Porovnať taliansky a nemecký fašizmus.
- Charakterizovať politiku západných demokracií v medzivojnovom období a analyzovať postavenie ČSR v Európe.
- Vysvetliť príčiny vzniku 2. svetovej vojny, priebeh vojny, zmenu postojov veľmocí k Nemecku.
- Objasniť vznik a postavenie Slovenského štátu v Európe v pozadí 2. svetovej vojny, jeho vzťah k Nemecku.
- Vysvetliť príčiny vytvárania opozície, vyzdvihnúť národnosl. hnutie Slovenska (SNP).
- Objasniť a charakterizovať postavenie USA a ZSSR v priebehu 2. svetovej vojny.
- Objasniť príčiny, priebeh a následky

Vznik ČSR

Vznik ČSR

Postavenie
Slovenska v ČSR –

studenej vojny,
vymedziť medzníky,
systematizovať
základné tendencie
vývoja povojnového
sveta.

- Vysvetliť situáciu po 2. svetovej vojne v Československu. Analyzovať dokument – Košický vládný program.
- Charakterizovať vnútropolitický zápas v povojnovom Československu do roku 1948.
- Upevniť poznatky o kľúčových udalostiach povojnového vývoja (1948 –1968).
- Objasniť príčiny rozpadu koloniálnej ríše, informovať o nových formách a metódach koloniálnej politiky.
- Charakterizovať obdobie tzv. normalizácie a konsolidácie. Vysvetliť príčiny a dôsledky zrútenia komunistického režimu v Československu.
- Charakterizovať politický, hospodársky a kultúrny vývoj vo svete do roku 1975.
- Charakterizovať vývoj kultúry a umenie po 2. svetovej vojne.

<p>hospodárske, politické a kultúrne</p>	
<p>Politický vývoj ČSR medzi dvoma vojnami</p>	
<p>Slovensko medzi dvoma vojnami</p>	
<p>Fašizmus v Európe</p>	
<p>Mníchov 1938 a rozpad republiky</p>	
<p>Druhá svetová vojna</p>	
<p>Druhá svetová vojna a Slovensko</p>	
<p>Druhá svetová vojna</p>	
<p>Postavenie USA a ZSSR vo vojne</p>	
<p>USA a ZSSR ako superveľmoci a ich rozdielne politické systémy</p>	
<p>Studená vojna</p>	
<p>Slováci a Česi po druhej svetovej vojne – Košický vládny program</p>	
<p>Slováci a Česi po druhej svetovej vojne – vývoj do roku 1948</p>	
<p>Vývoj u nás v 50. a 60. rokoch 20. storočia</p>	

	<p>Rozpad svetovej koloniálnej sústavy a neokolonializmus</p> <p>Vývoj u nás v 70. a 80. rokoch 20. storočia</p> <p>Svet do roku 1975</p> <p>Kultúra, umenie po druhej svetovej vojne u nás</p> <p>Systematizácia a upevňovanie poznatkov</p> <p>Rozširujúce učivo tretieho ročníka. Návšteva a prierez pamätnými miestami, ktoré pripomínajú toto obdobie vo Veľkom Krtíši a v okolí.</p>			
--	--	--	--	--

Zdroje:

Dejepisné vyučovanie vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti

umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom

nepristupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti.

V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ.

Od toho ako vyučuje seminár z dejepisu a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania

uvedených cieľov. Poslaním učiteľa semináru z dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý má na hodinách semináru dejepisu aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť.

Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania semináru z dejepisu u je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novin a časopisov, karikatúry, grafy a pod).

Moderne vyučovať seminár z dejepisu nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie z dejepisnou problematikou. V tomto procese je veľmi významná úloha učiteľa, ktorý by mal byť skôr príjemným radcom a usmerňovateľom než prísny a neoblomným

„staromódnym“ učiteľom.

Za zmysluplné a efektívne vyučovanie semináru z dejepisu považujeme také vyučovanie, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní semináru z dejepisu využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov

geografia, náuka o spoločnosti , slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

Študijná literatúra:

Povinná:

- *Bartl J., Kamenický M., Valachovič P.: Dejepis pre 1. ročník gymnázií. PPgN Bratislava 2000*
- *Kamenický M., Kodajová D., Tonaková M.: Dejepis – svetové dejiny pre 2. ročník gymnázia. SPgN Bratislava 2003*
- *Bártl J., Kačírek L., Otčenáš M.: Dejepis – národné dejiny pre 2. ročník gymnázia. SPgN Bratislava 2006*

- Kodajová D., Tonková M.: *Dejepis – svetové dejiny pre 3. ročník gymnázia. SPgN Bratislava 2006*
- Bártlová A., Letz R.: *Dejepis – národné dejiny pre 3. ročník gymnázia. SPgN Bratislava 2005*

Odporúčaná:

- A.Špiesz: *Dejiny Slovenska, Perfekt, Bratislava, 1992.*
- *Kronika ľudstva*
- *Kronika Slovenska 1, 2*
- *Ilustrované dejiny sveta*
- *Pracovný zošit*
- *časopis Historická revue*
- *časopis História*

Hodnotenie :

Podklady pre hodnotenie žiakov budú získavané nasledovným spôsobom (poradie vyjadruje stupeň dôležitosti jednotlivých foriem):

1. písomné testy z opakovania tematických celkov (čas trvania 25 - 30 minút)
2. individuálne ústne skúšanie
3. čiastkové písomné odpovede preverujúce vedomosti z historickej faktografie, chronológie pojmov
4. čiastkové ústne odpovede (zapájanie sa do heuristických rozhovorov a riešenia úloh)
5. aktivita žiaka vo všetkých fázach vyučovacej hodiny a záujem prejavovaný nad rámec povinných úloh

S požiadavkami na hodnotenie jednotlivými klasifikačnými stupňami budú žiaci oboznámení v úvodných hodinách

Učebné osnovy pre predmet
GEOGRAFIA PRE MATURANTOV

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet geografia v gymnaziálnom štúdiu rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Nadväzuje na učivo základnej školy. Pomáha správne chápať podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Učebný predmet – voliteľný pre 4. ročník štvorročného gymnázia a 8. ročník osemročného gymnázia

Počet hodín : 4 hodiny týždenne , 120 hodín ročne

Ciele:

Cieľom vyučovania je zvládnuť a správne vedieť využiť nadobudnuté geografické poznatky v praxi , vedieť využiť mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe ako základný zdroj informácií , vedieť správne interpretovať geografické informácie v rôznych formách (grafy, tabuľky, schémy, fotografie, filmy a. i.) , vyhľadať, porovnať, posúdiť pravdivosť dostupných informácií o krajine z rôznych informačných zdrojov, rozumieť podstate rozmanitosti ľudskej spoločnosti a jej variabilným prejavom, vedieť zaujať postoj k najväznejším otázkam existencie ľudstva na Zemi a ponúknuť vhodné riešenia, vedieť interpretovať zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek, vedieť komplexne posúdiť perspektívy rozvoja jednotlivých regiónov

Ciele geografie:

- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – rôzne druhy máp, vrátane digitálnych
- Pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme – vyhľadať potrebné informácie a použiť ich pre praktické potreby v bežnom živote
- Rozumieť grafom, diagramom, tabuľkám
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)
- Diskutovať o návrhoch

- Ocenit' krásu prírodných pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť

Kompetencie – spôsobilosti – výstup :

9. Rozvíjanie kompetencie pracovať s informáciami
10. Aplikovať poznatky o zákonitostiach premien krajiny
11. Pochopenie globálnych trendov vývoja spoločnosti na Zemi
12. Komunikatívnu kompetenciu – využívaním samostatných prejavov žiakov a používaním správnej geografickej terminológie
13. viesť žiakov k vnímaniu odlišnosti medzi národmi , kultúrami a náboženstvami
14. Spoznávanie kultúr a zvykov obyvateľov rôznych štátov , vedie k akceptácii ich spôsobu života
15. vedieť pracovať s mapou , čítať , interpretovať
16. vedieť vyhotoviť projekt a prezentovať ho

Kompetencie – spôsobilosti – výstup z geografie pre maturantov vo 4. ročníku:

- a) poznať významná historické obdobia vo vývoji geografie ako vednej disciplíny, vedieť porovnať úlohy a význam geografie v minulosti a dnes
- b) rozlíšiť informačné zdroje (dôveryhodné, menej dôveryhodné, nedôveryhodné) a vedieť vyhľadať a interpretovať štatistické údaje, fakty a dôležité skutočnosti z dôveryhodných informačných zdrojov, tvorivo využívať geografické poznatky v rôznych grafických podobách (obsah tematickej mapy, tabuľky, schémy, diagramy, kartogramy, kartodiagramy) a adekvátne používať údaje prezentované v GPS prístrojoch a navigátoroch
- c) poznať spôsoby, ktorými zobrazujeme zemský povrch do roviny a vedieť vysvetliť príčiny vzniku skreslenia a jeho prejavy, vedieť vypočítať skutočnú vzdialenosť miest na mape z číselnej alebo grafickej mierky a vyhľadať mesto (miesto, ulicu, pamiatku) v on-line dostupnej digitálnej mape a navrhnúť k nemu trasu
- d) poznať základné hypotézy týkajúce sa vzniku a stavby Zeme
- e) vysvetliť princípy obehu Zeme okolo Slnka a dôsledky sklonu zemskej osi k rovine jej obehu, vysvetliť príčiny vzniku rozdielov v dĺžke trvania dňa a noci na rôznych miestach Zeme v priebehu roka, určiť rozdiel v miestnom čase medzi dvoma bodmi na Zemi, zdôvodniť príčiny vzniku prírodných pásiem na Zemi
- f) zhodnotiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie vybraných miest na Zemi a vysvetliť príčiny vzniku prúdenia vzduchu v troposfére, poznať význam a spoľahlivosť meteorologických predpovedí a riziká atmosférických procesov, na konkrétnych príkladoch opísať globálne zmeny podnebia a ich možné dôsledky pre život na Zemi
- g) vysvetliť príčiny vzniku rozdielov vo fyzikálnych a chemických vlastnostiach vody oceánov, charakterizovať zákonitosti prúdenia vody v oceánoch a ich vplyv na živočíšne spoločenstvá a človeka a zdôvodniť vznik a prejavy slapových javov a opísať ich priebeh
- h) vysvetliť príčiny rozdielneho režimu odtoku riek sveta a uviesť ich príklady, zhodnotiť význam ľadovcov a podpovrchovej vody pre formovanie povrchu Zeme a život obyvateľstva, poznať hlavné zdroje pitnej vody a ich obmedzenú dostupnosť a hydrologické hrozby a riadiť sa pokynmi varovných systémov

- i) rozumieť dôvodom usporiadania jednotlivých vrstiev zemského telesa a poznať dôkazy zmeny usporiadania kontinentov a oceánov na Zemi v geologickej minulosti, vysvetliť príčiny pohybu litosferických dosiek, poznať dôsledky platňovej tektoniky na zmeny povrchu Zeme, identifikovať miesta zvýšeného rizika výskytu katastrofických prejavov tektonických procesov, porovnať vplyv vnútorných a vonkajších geologických procesov na formovanie povrchu Zeme a poznať varovné systémy upozorňujúce na hrozbu živelných pohrôm a katastrofických udalostí
- j) poznať rozdiely medzi pôdou a rozdrobenou horninou zhodnotiť vplyv pôdotvorných činiteľov na vlastnosti pôdy a poznať nepriaznivé dôsledky ľudských aktivít na pôdy
- k) vysvetliť príčiny vzniku bioklimatických pásiem na Zemi a uviesť príklady najznámejších rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých bioklimatických pásmach Zeme, rozumieť príčinám a prejavom vertikálnej členitosti biosféry a opísať najväčšie ekologické problémy spôsobené činnosťou človeka
- l) uviesť a odôvodniť 3 príklady vyčleňovania regiónov Zeme, vysvetliť príčiny vzniku nových štátov na mape sveta,
- m) zdôvodniť význam a úlohu spolupráce medzi štátmi a regiónmi
- n) vysvetliť príčiny nerovnomerného rozmiestnenia obyvateľstva v regióne
- o) poznať hlavné dôvody rozdielov v natalite a mortalite vyspelých a hospodársky najmenej rozvinutých regiónov a štátov na Zemi, zhodnotiť príčiny migrácie obyvateľstva, identifikovať na mape najdôležitejšie smery a oblasti migrácie obyvateľstva
- p) správne interpretovať informácie o vývoji a zložení obyvateľstva prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových pyramíd, diagramov a tematických máp
- r) poznať problémy života obyvateľov veľkomiest vo vyspelých a menej rozvinutých krajinách sveta, porovnať štáty s najväčším a najmenším HDP na obyvateľa a lokalizovať ich na mape
- s) poznať aktuálne problémy svetového hospodárstva a príčiny zväčšujúcej sa priepasti medzi bohatými a chudobnými, správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické ukazovatele hospodárskej výkonnosti jednotlivých štátov sveta a jej regiónov, zhodnotiť najdôležitejšie lokalizačné činitele ovplyvňujúce umiestnenie automobilového, chemického, potravinárskeho a textilného priemyselného závodu, poznať najvýznamnejšie oblasti a centrá cestovného ruchu na jednotlivých svetadieloch a lokalizovať ich na mape, zoradiť podľa významu jednotlivé typy dopravy a posúdiť ich význam podľa regiónov Zeme
- t) kategorizovať globálne problémy na Zemi a ich prejavy, porovnať jednotlivé svetadiely a ich regióny (zhodnotiť polohu regiónu identifikovať ho na mape, vyzdvihnúť nosné prírodné danosti regiónu, zhodnotiť súčasnú politickú situáciu v regióne, zaujať stanovisko k aktuálnym ohniskám vojnových konfliktov a náboženských sporov, správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické

ukazovatele hospodárskej výkonnosti jednotlivých regiónov, štátov, správne interpretovať informácie o vývoji a zložení obyvateľstva regiónu prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových pyramíd, diagramov a tematických máp)

u) geografia a jej historický vývoj do 15.st., v období veľkých objavov, novodobá geografia, zmeny vo vývoji geografie oproti minulosti

v) charakterizovať polohu Slovenska, hlavné etapy formovania povrchu Slovenska, uviesť príklady pôsobenia horotvorných procesov prebiehajúcich v geologickej minulosti na území Slovenska a ich dôsledky, určiť najvýznamnejšie povrchové tvary vznikajúce činnosťou ľadovca, vody a vetra, charakterizovať najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska a identifikovať ich na mape

w) vysvetliť príčiny premenlivosti počasia na Slovenska, zdôvodniť vznik a rozmiestnenie klimatických oblastí na území Slovenska

y) vysvetliť príčiny vzniku rozdielov vo vodnom stave a prietokoch významných slovenských riek počas roka, identifikovať na mape významné zdroje podzemnej vody a pramene termálnych vôd, rozlíšiť jazerá a vodné nádrže podľa využitia

z) charakterizovať typické rastlinné a živočíšne druhy žijúce v jednotlivých vegetačných stupňoch, kategorizácia NP,CHKO, lokality na Zozname svetového prírodného dedičstva UNESCO

Tematické celky:

- Geografia v praxi
- Mapovanie Zeme
- Planéta Zem
- Atmosféra
- Litosféra
- Hydrosféra
- Biosféra a pedosféra

- Humánna geografia
- Hospodárska výroba
- Geografia Slovenskej republiky

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Na geografii sa budú využívať nasledovné metódy :

Motivačné metódy

Expozičné metódy

Aktivizujúce a rozvíjajúce metódy

Fixačné metódy

Diagnostické a klasifikačné metódy

Projektová metóda

Prezentačné metódy

Práca s mapou

Metódy:

- **rozhovor** – Mapovanie Zeme, Geografia v praxi, Planéta Zem, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky
- **výklad** - Geografia v praxi, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo
- **vysvetľovanie** – Mapovanie Zeme, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky
- **demonštrácia** – Planéta Zem, Mapovanie Zeme, Geografia v praxi, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, , Geografia Slovenskej republiky
- **práca s mapou, textom** – Mapovanie Zeme, Geografia v praxi, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky
- **didaktické hry** - Mapovanie Zeme, Geografia v praxi, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky
- **projektová metóda**- Mapovanie Zeme, Atm Humánna geografia, Hospodárstvo osféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky
- **zážitkové učenie** – Planéta Zem, Mapovanie Zeme, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Humánna geografia, Geografia Slovenskej republiky

Formy :

Vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu)

- **individuálna práca** – Geografia v praxi, Mapovanie Zeme, Planéta Zem, Atmosféra, Biosféra, Litosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky
- **hromadná práca** - Geografia v praxi, Mapovanie Zeme, Planéta Zem, Atmosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra,
- **skupinová práca** - Geografia v praxi, Mapovanie Zeme, Planéta Zem, Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky

Vychádzky a exkurzie - navrhnuť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a naplánovať jej program, odhadnúť náročnosť prístupu k zaujímavým bodom na turistickej mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky), pomocou prístroja GPS (mobilu) vyhľadať zaujímavé miesta a určiť ich dostupnosť, resp. využiť geocaching.

Prierezové témy:

Environmentálna výchova, Tvorba projektu a prezentácia, Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova, Mediálna výchova

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Vzdelávacie stratégie
Environmentálna výchova	Mapovanie Zeme Atmosféra, Hydrosféra, Litosféra, Biosféra a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo
Tvorba projektu	Geografia v praxi Mapovanie Zeme Atmosféra, Hydrosféra, Litosféra, Biosféra

	a pedosféra, Humánna geografia, Hospodárstvo
Osobnostný a sociálny rozvoj	Geografia v praxi Mapovanie Zeme Atmosféra, Hydrosféra, Litosféra, Biosféra a pedosféra
Multikultúrna výchova	Geografia v praxi, Humánna geografia, Hospodárstvo, , Geografia Slovenskej republiky
Mediálna výchova	Humánna geografia, Hospodárstvo, Geografia Slovenskej republiky

8.ročník (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Historická geografia	Geografia do 15.st Obdobie námorných objavov, Novodobá geografia Zmeny vo vývoji geografie	Poznať historický vývoj geografie, geografických objaviteľov v historickom kontexte	Vedieť uviesť príklady významných geografických objavov Vedieť diskutovať o zmenách vo vývoji geografie v minulosti a dnes	4
Geografia v praxi	Mapa Súradnice na mapách Obsah mapy Tematická mapa a jej obsah	Určiť polohu ľubovoľného bodu na Zemi pomocou geografických súradníc Získať údaje z rôznych tematických máp a použiť údaje pri riešení úloh	Diskutovať o možnostiach uplatnenia geografických informácií v každodennom živote.	5
Zdroje poznávania v geografii	Diagram Schéma Tabuľka Kartogram a	Orientovať sa na mape	Tvorivo využívať geografické poznatky v rôznych grafických podobách (obsah tematickej mapy,	

	<p>kartodiagram</p> <p>GPS</p>	<p>Rozumieť a adekvátne používať údaje prezentované v GPS prístrojoch a navigátoroch.</p> <p>Porovnať využitie GPS s mapou v každodennom živote</p>	<p>tabuľky, schémy, diagramy, kartogramy, kartodiagramy),</p> <p>Rozlíšiť informačné zdroje (dôveryhodné, menej dôveryhodné, nedôveryhodné), Vyhľadať a interpretovať štatistické údaje, fakty a dôležité skutočnosti z dôveryhodných informačných zdrojov</p> <p>Orientovať sa s mapou v krajine alebo plánom v meste</p>	
Mapovanie Zeme	<p>Glóbus</p> <p>Kartografické zobrazenia</p> <p>Skreslenie</p> <p>Obsah mapy</p> <p>Legenda</p> <p>Mierka mapy</p> <p>GPS navigátor</p>	<p>Poznať spôsoby, ktorými zobrazujeme zemský povrch do roviny</p> <p>Vysvetliť príčiny vzniku skreslenia a jeho prejavy</p> <p>Zhodnotiť význam a vplyv technológie GPS na bežný život</p>	<p>Vypočítať skutočnú vzdialenosť miest na mape z číselnej alebo grafickej mierky</p> <p>Vyhľadať mesto (miesto, ulicu, pamiatku) v on-line dostupnej digitálnej mape a navrhnúť k nemu trasu</p>	3
Planéta Zem	<p>Veľkosť Zeme</p> <p>Polomer Zeme – guľa ,elipsoid</p>	<p>Porovnať veľkosť Zeme pri aproximácii jej tvaru ako gule a elipsoidu</p>		5

	<p>Rotácia Zeme/hviezdny deň , slnečný deň , dátumová hranica, časové pásma /</p> <p>Obeh Zeme okolo Slnka</p> <p>/ tropický rok a dôsledky obehu /</p> <p>Mesiac</p>	<p>Uviest' príklady dôsledkov tvaru Zeme na usporiadanie typov krajín na Zemi</p> <p>Demonštrovať pohyby Zeme na modeloch , nákresoch a uviest' dôsledky jej pohybov</p> <p>Opísať obeh Zeme okolo Slnka , vysvetliť dôsledky obehu na ľubovoľné miesto na Zemi</p> <p>Vysvetliť vznik slapových javov</p>	<p>Opísať spôsob výpočtu rozdielu časov miest v ľubovoľných časových pásmach</p> <p>Určiť rozdiel v miestnom čase medzi dvoma bodmi na Zemi,</p> <p>Zdôvodniť príčiny vzniku prírodných pásiem na Zemi.</p>	
Atmosféra	<p>Zloženie atmosféry</p> <p>Počasié , klíma a procesy v atmosfére</p> <p>Rozloženie zrážok a teploty na Zemi</p> <p>Prúdenie vzduchu v atmosfére</p> <p>Klimatické pásma a oblasti</p> <p>Zmeny klímy</p> <p>Meteorologické predpovede</p>	<p>Charakterizovať zloženie atmosféry a význam jej jednotlivých vrstiev</p> <p>Charakterizovať zmeny klímy na Zemi a jej príčiny</p> <p>Zdôvodniť rozdiely v počasí a klíme v troposfére. Na základe tabuliek a mapy vedieť ich charakterizovať</p>		8

		<p>Zhrnúť rozloženie zrážok a teplôt na Zemi</p> <p>Vysvetliť príčiny vzniku prúdenia vzduchu v troposfére</p> <p>Poznať význam a spoľahlivosť meteorologických predpovedí, na konkrétnych príkladoch opísať globálne zmeny podnebia</p>	<p>Analyzovať obsah tabuliek .</p> <p>Interpretovať tematické mapy a klimatické diagramy.</p> <p>Diskutovať o možnostiach eliminovania dopadov zmeny klímy na prírodu a človeka</p>	
Hydrosféra	<p>Obeh vody na Zemi a jeho bilancia</p> <p>Svetový oceán /moria a oceány/</p> <p>Vlastnosti vody oceánov a morí</p> <p>Pohyby oceánskej morskej vody,</p>	<p>Zhodnotiť zdroje pitnej vody Zemi a na Slovensku. Zhodnotiť ich dostupnosť a navrhnúť význam jej ochrany.</p> <p>Vysvetliť príčiny vzniku rozdielov vo fyzikálnych a chemických vlastnostiach vody oceánov</p>	<p>Zhodnotiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie vybraných miest na Zemi a vysvetliť príčiny vzniku prúdenia vzduchu v troposfére,</p> <p>Na konkrétnych príkladoch opísať globálne zmeny podnebia a ich</p>	8

	<p>morské prúdy , slapové javy.</p> <p>Význam oceánu pre človeka</p> <p>Vodstvo na súši , jazerá , rieky , vodopády , podpovrchová voda.</p> <p>Vodou podmienené procesy a formy reliefu.</p> <p>Pitná voda , jej zdroje , ich dostupnosť a jej ochrana</p>	<p>Opísať tri vodou podmienené procesy formujúce zemský povrch, zhodnotiť význam ľadovcov a podpovrchovej vody pre formovanie povrchu Zeme a život obyvateľstva</p> <p>Poznať hydrologické hrozby a varovné signály</p>	<p>možné dôsledky pre život na Zemi</p> <p>Zdôvodniť vznik a prejavy slapových javov</p> <p>Vysvetliť príčiny rozdielneho režimu odtoku riek sveta a uviesť ich príklady,</p> <p>Poznať hlavné zdroje pitnej vody a ich obmedzenú dostupnosť</p>	
Litosféra	<p>Stavba Zeme</p> <p>Litosferické dosky</p> <p>Pohyb litosferických dosiek</p> <p>Príčiny a dôsledky pohybu litosferických dosiek</p>	<p>Poznať stavbu zemského telesa , základných jednotiek pevnín , ich mobilitu , príčiny mobility a dopady na horotvornú činnosť,</p> <p>Sopečnú činnosť a zemetrasia</p>	<p>Vedieť vysvetliť spôsob usporiadania jednotlivých vrstiev zemského telesa a poznať dôkazy o zmenách usporiadania kontinentov a oceánov na Zemi v geologickej minulosti</p> <p>Vysvetliť príčiny pohybu litosferických dosiek, poznať dôsledky platňovej tektoniky na zmeny povrchu Zeme</p>	9

	<p>Pohoria , kotliny , rift ,priekopová prepadlina , sopka</p> <p>Zemetrasné pásma, okraje litosferických dosiek</p>	<p>Porovnať mechanizmy pôsobenia vnútorných a vonkajších geologických procesov na formovanie povrchu Zeme</p> <p>Zdôvodniť miesta výskytu zemetrasení , tsunami a sopečných erupcií</p> <p>A možnosti ochrany človeka pred nimi, poznať varovné signály</p>	<p>Vedieť identifikovať miesta zvýšeného rizika výskytu katastrofických prejavov tektonických procesov</p> <p>Poznať varovné systémy upozorňujúce na hrozbu živelných pohrôm a katastrofických udalostí</p>	
Biosféra a pedosféra	<p>Štruktúra a vlastnosti pôdy</p> <p>Pôdny druh, pôdne typy</p>	<p>Zhodnotiť vplyv pôdotvorných činiteľov na vlastnosti pôdy</p> <p>Zdôvodniť rozšírenie pôd v Európe</p>	<p>Poznať rozdiely medzi pôdou a rozdrobenou horninou</p> <p>Poznať a vedieť zhodnotiť nepriaznivé dôsledky ľudských aktivít na pôdy</p> <p>Vysvetliť príčiny vzniku bioklimatických</p>	9

	<p>Bioklimatické pásma</p> <p>Horizontálne a vertikálne členenie biosféry</p> <p>Dôsledky ľudskej aktivity na pôdy a biosféru</p>	<p>Bioklimatické pásma a zóny ako príčiny vertikálneho členenia biosféry.</p> <p>Opísať dôsledky ľudských aktivít na pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo.</p> <p>Analyzovať proces odlesňovania a jeho riziká, uviesť príklady</p>	<p>pásiem na Zemi a uviesť príklady najznámejších rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých bioklimatických pásmach Zeme</p> <p>Vysvetliť príčiny vertikálnej členitosti biosféry Na príkladoch uviesť najväčšie ekologické problémy spôsobené činnosťou človeka</p> <p>Uviesť a odôvodniť 3 príklady vyčleňovania regiónov Zeme, vysvetliť príčiny vzniku nových štátov na mape sveta</p>	
Humánna geografia	Rozmiestnenie obyvateľstva a hustota obyvateľstva	Poznať oblasti s vysokou koncentráciou a oblasti s nízkou hustotou zaľudnenie	Podľa mapy určiť oblasti a vysvetliť príčiny nerovnomerného rozmiestnenia obyvateľstva v rôznych častiach sveta	10
	Dynamika obyvateľstva	Poznať hodnoty populačných procesov natality a mortality	Vedieť vysvetliť príčiny rozdielov v natalite a mortalite vyspelých a hospodárske menej rozvinutých krajín	
		Poznať príčiny a populačnej explózie	vedieť ich ukázať na mape	

	Mechanický pohyb obyvateľstva	<p>Poznať základné druhy a príčiny mechanického pohybu</p> <p>Vedieť zhodnotiť príčiny mechanického pohybu</p>	<p>Vedieť zdôvodniť význam migrácie</p> <p>Diskutovať o problémoch migrantov</p> <p>Ukázať na mape najdôležitejšie smery a oblasti migrácie</p>
	Veková štruktúra obyvateľstva	<p>Vekové kategórie</p> <p>Vekové pyramídy</p>	Vedieť čítať vekové pyramídy, grafy, tabuľky a tematické mapy
	<p>Rasová štruktúra</p> <p>Jazyková a národnostná štruktúra</p>	<p>Základné , prechodné a zmiešané formy rasovej štruktúry</p> <p>Vymenovať základné jazykové rodiny a národy sveta</p>	Vedieť pracovať s mapou a ukázať oblasti rozšírenia
	Náboženská štruktúra	<p>Svetové , regionálne a kmeňové náboženstvá</p> <p>Základné znaky a charakteristika</p>	<p>Priestorové rozšírenie jednotlivých náboženstiev</p> <p>Vedieť ich ukázať na mape</p> <p>Význam náboženstva v živote ľudí a spoločnosti</p> <p>Diskutovať o problémových oblastiach a ich príčinách</p>

	Sídla osídlenie v jednotlivých štátoch sveta	Poznať základné pojmy osídlenie sídlo , obec , mesto, aglomerácia konurbácia megalopolis	Z dostupných zdrojov určiť 15 najľudnatejších miest sveta	
	Sídlná štruktúra Štruktúra mesta	Rast miest funkcie mesta Kultúrna rôznorodosť Poznať problémy veľkomiest vo vyspelých aj menej rozvinutých regiónoch sveta	Porovnať na konkrétnych príkladoch rast miest Diskutovať o problémoch v mestách, o životnej úrovni a kvalite života Porovnať mestá v rozvinutých a menej rozvinutých štátoch	
	Vidiecke sídla	Poznať jednotlivé typy a charakterizovať ich	Porovnať vidiecke sídla v jednotlivých oblastiach svet Diskutovať o živote vo vidieckych sídloch	

Hospodárst vo	Štruktúra svetového hospodárstva	Vedieť rozdeliť hospodárstvo na výrobné a nevýrobné odvetvia	Správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické ukazovatele hospodárskej výkonnosti
------------------	-------------------------------------	---	--

		<p>Poznať aktuálne problémy svetového hospodárstva a príčiny zväčšujúcej sa priepasti medzi bohatými a chudobnými</p> <p>vedieť porovnať štáty s najväčším a najmenším HDP na obyvateľa</p>	<p>jednotlivých štátov sveta a jej regiónov</p> <p>Lokalizovať na mape</p>
	Lokalizačné činitele priemyslu	<p>Poznať a zhodnotiť najdôležitejšie lokalizačné činitele ovplyvňujúce umiestnenie automobilového, chemického, potravinárskeho a textilného priemyselného závodu</p>	<p>Vysvetliť a vyhodnotiť vplyv nerastných surovín na rozvoj hospodárstva</p> <p>Diskutovať o surovinovej kríze a možnosti riešenia</p>
	Dopravné systémy	<p>Základné členenie dopravy</p> <p>Dopravné systémy v regiónoch sveta</p> <p>Vplyv prírodných pomerov na dopravné systémy</p>	<p>Lokalizovať na mape priestorové rozmiestnenie</p> <p>Diskutovať o trendoch, význame a o vplyve dopravy na životné prostredie</p> <p>Zoradiť podľa významu jednotlivé typy</p>

			dopravy a posúdiť ich význam podľa regiónov Zeme
	Poľnohospodárstvo	Základné rozdelenie Rastlinná a živočíšna výroba Význam poľnohospodárskej pôdy	Vyhodnotiť súčasný stav
	Cestovný ruch Rozdelenie cestovného ruchu Oblasti cestovného ruchu	Poznať základné pojmy a poznať vplyv prírodných a ekonomických podmienok na cestovný ruch Charakterizovať postavenie cestovného ruchu v ekonomike štátov sveta Poznať najvýznamnejšie oblasti a centrá cestovného ruchu na jednotlivých svetadieloch a vedieť ich lokalizovať na mape	Pracovať s mapou Ukázať na mape oblasti Prezentácie projekty Navrhnuť trasu možnej exkurzie vo vybranom regióne
	Zahraničný obchod	Vysvetliť podstatu zahraničného	Lokalizovať na mape významné

		<p>obchodu a vedieť</p> <p>určiť najvýznamnejších importérov a exportérov v</p> <p>regiónoch a na svete</p>	<p>miesta odbytu</p>	
<p>Geografia Slovenskej republiky</p>	<p>Vývoj štátneho územia v historickom kontexte</p> <p>Geografická poloha</p> <p>Rozloha , hranice</p> <p>Prírodné pomery SR</p> <p>Geologický vývoj</p> <p>Reliéf</p> <p>Geomorfologické procesy , ktoré formovali reliéf</p> <p>Geomorfologické členenie</p> <p>Klíma a počasie</p> <p>Vodstvo</p> <p>Pôdy , rastlinstvo</p> <p>Živočíšstvo</p> <p>Zásahy človeka do krajiny</p> <p>Ochrana prírody</p>	<p>Poznať etapy vývoja štátnosti</p> <p>Zhodnotiť polohu SR v geografickej sieti , na vzdialenosť k oceánom a nadmorskú výšku</p> <p>Vysvetliť súvislosť medzi vytváraním reliéfu v jednotlivých geologických dobách a horninovým zložením</p> <p>Vedieť vymenovať klimatické činitele a charakterizovať ich ,posúdiť ich vplyv</p> <p>Charakterizovať riečnu sieť</p> <p>Vedieť vymenovať pôdne druhy ,typy, vegetačné pásma</p> <p>Zástupcov živočíšstva</p> <p>Vedieť posúdiť zásahy a vplyv</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou a orientovať sa</p> <p>Určiť polohu na mape</p> <p>Pomocou mapy charakterizovať vývoj Karpát a Panónskej panvy</p> <p>Aplikácia na miestny región</p> <p>Prezentácia</p> <p>Podľa mapy určiť teplotu ,klimatické pásma</p> <p>Vedieť čítať klimatické diagramy</p> <p>Pomocou mapy lokalizovať rieky, jazerá ,vodné nádrže</p> <p>Podľa mapy lokalizovať pôdy , vegetačné oblasti</p> <p>Živočíšstvo</p> <p>Pomocou mapy lokalizovať oblasti negatívnych</p>	<p>21</p>

			vplyvov Jednotlivé kategórie chránených území Prierezové témy : Environmentálna výchova Prezentácie	
--	--	--	--	--

ZDROJE :

Učebnica - Geografia pre 1./ 1994 /, 2., 3. ročník gymnázií / 2009 /

Geografia pre maturantov / 2015 /

Atlas sveta, mapy rôzneho typu, digitálne mapy

Internet

Odborná literatúra, odborné časopisy, DVD a pohľadnice

HODNOTENIE :

Bude prebiehať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy , tvorba prezentácií, aktivita na hodine.

Typ hodnotenia: známkou

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánný prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 30% - 4

29% - 0% - 5

Hodnotiť sa bude:

3. **Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
4. **Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.
3. **Samostatná práca žiakov, aktivita**
4. **Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

Učebné osnovy pre predmet
SEMINÁR Z GEOGRAFIE

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet geografia v gymnaziálnom štúdiu rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Nadväzuje na gymnaziálne učivo. Pomáha správne chápať podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Učebný predmet – voliteľný pre 4. ročník štvorročného gymnázia a 8. ročník osemročného gymnázia

Počet hodín : 2 hodiny týždenne , 60 hodín ročne

Ciele:

Cieľom vyučovania je zvládnuť a správne vedieť využiť nadobudnuté geografické poznatky v praxi , vedieť využiť mapy rôzneho druhu: v digitálnej aj tlačenej podobe ako základný zdroj informácií) , vedieť správne interpretovať geografické informácie v rôznych formách (grafy, tabuľky, schémy, fotografie, filmy a. i.) , vyhľadať, porovnať, posúdiť pravdivosť dostupných informácií o krajine z rôznych informačných zdrojov, rozumieť podstate rozmanitosti ľudskej spoločnosti a jej variabilným prejavom, vedieť zaujať postoj k najvážnejším otázkam existencie ľudstva na Zemi a ponúknuť vhodné riešenia, vedieť interpretovať zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek, vedieť komplexne posúdiť perspektívy rozvoja jednotlivých regiónov

Ciele geografie:

- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – rôzne druhy máp, vrátane digitálnych
- Pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme – vyhľadať potrebné informácie a použiť ich pre praktické potreby v bežnom živote
- Rozumieť grafom, diagramom, tabuľkám
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)
- Diskutovať o návrhoch
- Oceniť krásu prírodných pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť

Kompetencie – spôsobilosti – výstup :

17. Rozvíjanie kompetencie pracovať s informáciami
18. Aplikovať poznatky o zákonitostiach premien krajiny
19. Pochopenie globálnych trendov vývoja spoločnosti na Zemi
20. Komunikatívnu kompetenciu – využívaním samostatných prejavov žiakov a používaním správnej geografickej terminológie
21. viesť žiakov k vnímaniu odlišnosti medzi národmi , kultúrami a náboženstvami
22. Spoznávanie kultúr a zvykov obyvateľov rôznych štátov , vedie k akceptácii ich spôsobu života
23. vedieť pracovať s mapou , čítať , interpretovať
24. vedieť vyhotoviť projekt a prezentovať ho

Kompetencie – spôsobilosti – výstup zo seminára z geografie vo 4. ročníku:

- a) vysvetliť príčiny vzniku nových štátov na mape sveta a zdôvodniť význam a úlohu spolupráce medzi štátmi a regiónmi
- b) vysvetliť príčiny nerovnomerného rozmiestnenia obyvateľstva v regióne
- c) poznať hlavné dôvody rozdielov v natalite a mortalite vyspelých a hospodársky najmenej rozvinutých regiónov a štátov na Zemi a zhodnotiť príčiny migrácie obyvateľstva
- d) identifikovať na mape najdôležitejšie smery a oblasti migrácie obyvateľstva, správne interpretovať informácie o vývoji a zložení obyvateľstva prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových pyramíd, diagramov a tematických máp
- e) z dostupných informačných zdrojov určiť 15 najľudnatejších miest sveta, lokalizovať ich na mape a určiť ich zastúpenie v určitom regióne, poznať problémy života obyvateľov veľkomiest vo vyspelých a menej rozvinutých krajinách sveta
- f) porovnať štáty s najväčším a najmenším HDP na obyvateľa a lokalizovať ich na mape
- g) poznať aktuálne problémy svetového hospodárstva a príčiny zväčšujúcej sa priepasti medzi bohatými a chudobnými
- h) správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické ukazovatele hospodárskej výkonnosti jednotlivých štátov sveta a jej regiónov
- i) zhodnotiť najdôležitejšie lokalizačné činitele ovplyvňujúce umiestnenie automobilového, chemického, potravinárskeho a textilného priemyselného závodu
- j) poznať najvýznamnejšie oblasti a centrá cestovného ruchu na jednotlivých svetadieloch a lokalizovať ich na mape

k) zoradiť podľa významu jednotlivé typy dopravy a posúdiť ich význam podľa regiónov Zeme

l) kategorizovať globálne problémy na Zemi a ich prejavy

m) porovnať jednotlivé svetadiely a ich regióny (zhodnotiť polohu regiónu identifikovať ho na mape, vyzdvihnúť nosné prírodné danosti regiónu, zhodnotiť súčasnú politickú situáciu v regióne, zaujať stanovisko k aktuálnym ohniskám vojnových konfliktov a náboženských sporov, správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické ukazovatele hospodárskej výkonnosti jednotlivých regiónov, štátov, správne interpretovať informácie o vývoji a zložení obyvateľstva regiónu prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových pyramíd, diagramov a tematických máp)

n) zhodnotiť geografické súvislosti vyplývajúce z polohy Slovenska

o) poznať hlavné etapy formovania povrchu Slovenska, uviesť príklady pôsobenia horotvorných procesov prebiehajúcich v geologickej minulosti na území Slovenska a ich dôsledky, určiť najvýznamnejšie povrchové tvary vznikajúce činnosťou ľadovca, vody a vetra, charakterizovať najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska a identifikovať ich na mape

p) vysvetliť príčiny premenlivosti počasia na Slovensku, zdôvodniť vznik a rozmiestnenie klimatických oblastí na území Slovenska

r) vysvetliť príčiny vzniku rozdielov vo vodnom stave a prietokoch významných slovenských riek počas roka, identifikovať na mape významné zdroje podzemnej vody a pramene termálnych vôd, rozlíšiť jazerá a vodné nádrže podľa využitia

s) charakterizovať typické rastlinné a živočíšne druhy žijúce v jednotlivých vegetačných stupňoch

t) zosumarizovať príčiny nerovnomerného rozmiestnenia obyvateľov na území Slovenska

u) identifikovať významné funkcie najľudnatejších miest Slovenska, ich hospodársku vybavenosť a perspektívy rozvoja

v) správne interpretovať informácie o vývoji a zložení obyvateľstva Slovenska, prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových pyramíd, diagramov a

tematických máp

y) odôvodniť veľké hospodárske zaostávanie Slovenska v minulosti, poznať príčiny aktuálnych problémov slovenského hospodárstva a dôvody nerovnomerného rozmiestnenia priemyslu na území Slovenska, odhadnúť vývoj a možné riziká zmien v kľúčových odvetviach priemyslu Slovenska,

správne interpretovať štatistické údaje a ekonomické ukazovatele popisujúce hospodársku výkonnosť Slovenska a jeho regiónov

z) analyzovať údaje o nezamestnanosti v jednotlivých regiónoch Slovenska, porovnať rozvinuté a menej rozvinuté regióny Slovenska

x) zhodnotiť potenciál rozvoja najvýznamnejších oblastí cestovného ruchu na Slovensku, poznať najvýznamnejšie centrá cestovného ruchu

Tematické celky:

- Regionálna geografia sveta
- Regionálna geografia Slovenska

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Na geografii sa budú využívať nasledovné metódy :

Motivačné metódy

Expozičné metódy

Aktivizujúce a rozvíjajúce metódy

Fixačné metódy

Diagnostické a klasifikačné metódy

Projektová metóda

Prezentačné metódy

Práca s mapou, so štatistickým materiálom

Metódy:

- **rozhovor** – Poloha, Povrch, Podnebie, Vodstvo, Rastlinstvo a živočíšstvo, Obyvateľstvo, Sídla, Hospodárstvo, Doprava, Zahraničný obchod, Cestovný ruch, Regióny SR
- **výklad** - Poloha, Povrch, Podnebie, Vodstvo, Rastlinstvo a živočíšstvo, Obyvateľstvo, Sídla, Hospodárstvo, Doprava, Zahraničný obchod, Regióny SR
- **vysvetľovanie** - Poloha, Povrch, Podnebie, Vodstvo, Rastlinstvo a živočíšstvo, Obyvateľstvo, Sídla, Hospodárstvo, Doprava, Zahraničný obchod, Cestovný ruch, Regióny SR
- **demonštrácia** – Podnebie, Vodstvo, Rastlinstvo a živočíšstvo, Sídla, Cestovný ruch, regióny SR
- **práca s mapou, textom** – Poloha, Povrch, Podnebie, Vodstvo, Rastlinstvo a živočíšstvo, Obyvateľstvo, Sídla, Hospodárstvo, Doprava, Zahraničný obchod, Regióny SR

- **didaktické hry** – Po
- vrch, Vodstvo, Sídla, Cestovný ruch, Regióny SR
- **projektová metóda**- Poloha, Povrch, Podnebie, Vodstvo, Rastlinstvo a živočíšstvo, Obyvateľstvo, Sídla, Hospodárstvo, Doprava, Zahraničný obchod, Cestovný ruch, Regióny SR
- **zážitkové učenie** – Podnebie, Vodstvo, Obyvateľstvo, Sídla, Cestovný ruch, Regióny SR

Metódy:

- **rozhovor**
- **výklad**
- **vysvetľovanie**
- **demonštrácia**
- **práca s mapou, textom**
- **didaktické hry**
- **projektová metóda**
- **zážitkové učenie**

Formy :

Vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu)

- **individuálna práca**
- **hromadná práca**
- **skupinová práca**

Prierezové témy:

Environmentálna výchova, Tvorba projektu a prezentácia, Multikultúrna výchova, Mediálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Vzdelávacie stratégie
Environmentálna výchova	Humánna a regionálna geografia
Tvorba projektu	Humánna a regionálna geografia
Osobnostný a sociálny rozvoj	Humánna a regionálna geografia

Multikultúrna výchova	Obyvateľstvo, Sídla, Humánna geografia, Regionálna geografia
Mediálna výchova	Politická mapa sveta, Medzinárodné a regionálne zoskupenia štátov, Hospodárstvo, Regionálna geografia geografia

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup Spôsobilosť	Počet hodín
Geografia Slovenskej republiky	Vývoj štátneho územia v historickom kontexte Geografická poloha Rozloha , hranice Prírodné pomery SR Geologický vývoj Reliéf Geomorfologické procesy , ktoré formovali reliéf Geomorfologické členenie Klíma a počasie Vodstvo Pôdy , rastlinstvo Živočíšstvo	Poznať etapy vývoja štátnosti Zhodnotiť polohu SR v geografickej sieti , na vzdialenosť k oceánom a nadmorskú výšku Vysvetliť súvislosť medzi vytváraním reliéfu v jednotlivých geologických dobách a horninovým zložením Vedieť vymenovať klimatické činitele a charakterizovať ich ,posúdiť ich vplyv Charakterizovať riečnu sieť Vedieť vymenovať pôdne druhy ,typy, vegetačné pásma Zástupcov živočíšstva Vedieť posúdiť zásahy a vplyv	Vedieť pracovať s mapou a orientovať sa Určiť polohu na mape Pomocou mapy charakterizovať vývoj Karpát a Panónskej panvy Aplikácia na miestny región Prezentácia Podľa mapy určiť teplotu ,klimatické pásma Vedieť čítať klimatické diagramy Pomocou mapy lokalizovať rieky, jazerá ,vodné nádrže Podľa mapy lokalizovať pôdy ,	18

	<p>Zásahy človeka do krajiny</p> <p>Ochrana prírody</p>		<p>vegetačné oblasti</p> <p>Živočíšstvo</p> <p>Pomocou mapy lokalizovať oblasti negatívnych vplyvov</p> <p>Jednotlivé kategórie chránených území</p> <p>Prierezové témy :</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Prezentácie</p>	
	<p>Obyvateľstvo a sídla</p> <p>Vývoj osídľovania</p> <p>Štruktúra obyvateľstva</p> <p>Sídelná štruktúra</p> <p>Hospodárstvo</p> <p>Priemysel</p> <p>Poľnohospodárstvo</p> <p>Cestovný ruch</p> <p>Doprava</p> <p>Služby</p> <p>Zahraničný obchod</p>	<p>Charakterizovať súčasný stav a</p> <p>Vedieť zdôvodniť jeho zmeny</p> <p>Vedieť charakterizovať jednotlivé odvetvia hospodárstva</p> <p>Charakterizovať oblasti možnosťami využitia pre CR</p> <p>Navrhnuť trasu exkurzie , výletu</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou a štatistickými údajmi</p> <p>Aplikácia na miestny región</p> <p>Pomocou mapy lokalizovať priemyselné závody , oblasti ťažby nerastných surovín</p> <p>Lokalizovať poľnohospodárske oblasti</p> <p>Oblasti Cestovného ruchu</p> <p>Dopravné trasy</p> <p>Podľa štatistického materiálu zhodnotiť a porovnať zahraničný</p>	

			obchod SR Prierezové témy : Regionálna výchova Prezentácie	
	Oblasti Slovenska Západná Stredná Východná	Vedieť charakterizovať jednotlivé oblasti Posúdiť potenciál jednotlivých oblastí	Lokalizovať oblasti na mape Vedieť vyhľadávať informácie Vedieť prezentovať jednotlivé oblasti	
Regionálna geografia sveta	Európa Oblasti – regióny Európy a ich fyzickogeografická a humánna charakteristika	Vedieť určiť polohu Lokalizovať na mape prvky horizontálnej a vertikálnej členitosti Vysvetliť vplyv klimatických činiteľov na podnebie Porovnať obyvateľstvo podľa vybraných znakov Vedieť lokalizovať všetky štáty Zhodnotiť stupeň urbanizácie Charakterizovať štruktúru hospodárstva	Vedieť pracovať s mapou Štatistickými údajmi Prezentácie	10
	Ázia Regióny Ázie a ich fyzickogeografická a humánna charakteristika	Vedieť vyčleniť regióny podľa zvoleného kritéria Lokalizovať prvky horizontálnej a vertikálnej členitosti Vysvetliť odlišnosti klímy v jednotlivých oblastiach	Vedieť pracovať s mapou Pomocou štatistických údajov vedieť vyhodnotiť zaľudnenie , prirodzený prírastok ,	8

		<p>vo väzbe na bioklimatické pásma</p> <p>Vedieť porovnať — hustotu zaľudnenia jednotlivých oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> - náboženskú štruktúru - národnostnú štruktúru <p>Vedieť charakterizovať hospodárske pomery a príčiny rozdielnej úrovne</p>	<p>stupeň urbanizácie</p> <p>Prezentácie</p> <p>Prierezové témy : Multikultúrna výchova</p>	
	<p>Amerika</p> <p>Regióny Ameriky a ich fyzickogeografická a humánna charakteristika</p>	<p>Vedieť vyčleniť regióny podľa zvoleného kritéria</p> <p>Vedieť určiť -</p> <ul style="list-style-type: none"> - polohu regiónov - prvky horizontálnej a vertikálnej členitosti - analyzovať hodnoty základných klimatických charakteristík - bioklimatické pásma <p>Vedieť zdôvodniť - nerovnomerné osídlenie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rasovú a národnostnú štruktúru - urbanizáciu - kultúru <p>Porovnať hospodársku úroveň oblastí</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou a štatistickými údajmi</p> <p>Vedieť komplexne charakterizovať oblasti Ameriky</p> <p>Vedieť aplikovať najnovšie informácie o Amerike</p> <p>Prezentácie</p> <p>Prierezové témy : Multikultúrna výchova Mediálna výchova Environmentálna výchova</p>	8

	<p>Afrika</p> <p>Regióny Afriky a ich fyzickogeografická a humánna charakteristika</p>	<p>Vedieť vyčleniť regióny podľa zvoleného kritéria</p> <p>Vedieť určiť:-</p> <ul style="list-style-type: none"> - polohu - horizontálnu a vertikálnu členitosť <p>Zhodnotiť vplyv klimatických činiteľov na podnebie</p> <p>Zdôvodniť princípy vzniku a rozloženia bioklimatických pásiem</p> <p>Analyzovať : -</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozmiestnenie obyvateľstva -rasovú a národnostnú štruktúru <p>Opísať zameranie hospodárstva v jednotlivých oblastiach</p> <p>Analyzovať hodnoty HDP na obyvateľa afrických štátov</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou a štatistickými údajmi</p> <p>Vedieť komplexne charakterizovať oblasti Afriky</p> <p>Diskutovať o problémoch obyvateľstva</p> <p>Prierezové témy .</p> <p>Prezentácie</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Environmentálna výchova</p>	8
	<p>Austrália a Oceánia</p> <p>Austrálsky zväz</p> <p>Nový Zéland</p>	<p>Vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určiť polohu - horizontálnu a vertikálnu členitosť 	<p>Vedieť pracovať s mapou a štatistickými údajmi</p> <p>Vedieť komplexne</p>	4

	Oceánia	<ul style="list-style-type: none"> - podnebné pásma a bioklimatické pásma - špecifické znaky rastlínstva a živočíšstva <p>Charakterizovať Štruktúru obyvateľstva a sídel</p> <p>Zhodnotiť zameranie priemyselnej a Poľnohospodárskej výroby</p> <p>Analyzovať predpoklady pre CR</p>	<p>charakterizovať Austráliu a Oceániu</p> <p>Vedieť zhodnotiť súčasné premeny Austrálie a Oceánie</p> <p>Diskutovať o najnovších informáciách</p> <p>Prierezové témy : Prezentácie Mediálna a multikultúrna výchova Environmentálna výchova</p>	
	Polárne oblasti Arktída Antarktída	<p>Vedieť určiť polohu</p> <p>Vedieť porovnať odlišnosti klimatické a hospodárske využitie</p> <p>Význam</p>	<p>Vedieť pracovať s mapou</p> <p>Vedieť zhodnotiť využitie polárnych oblastí</p> <p>Prierezové témy : Prezentácie Environmentálna výchova</p>	2
	Svetový oceán	<p>Vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určiť polohu - hospodárske využitie 	<p>Vedieť pracovať s mapou</p> <p>Komplexne charakterizovať jednotlivé oceány</p> <p>Prierezové témy : Environmentálna</p>	2

			výchova Prezentácie	
--	--	--	------------------------	--

Zdroje :

Učebnice – Geografia pre 2. ročník, doc. RNDr. L. Tolmáči PhD. A kol.,VKÚ

Učebnice – Geografia pre 3. ročník, doc. RNDr. L. Tolmáči PhD. A kol.,VKÚ
Harmanec 2010

Odborná literatúra

Štatistická literatúra

Mapy , atlasy

IKT, Internet

DVD, video

Hodnotenie:

bude prebiehať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu . Hodnotiť sa budú ústne odpovede , písomné didaktické testy , prezentácie , projekty.

Typ hodnotenia: známkou

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 30% - 4

29% - 0% - 5

Hodnotiť sa bude:

5. **Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
6. **Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.
3. **Samostatná práca žiakov, aktivita**
4. **Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

Učebné osnovy pre predmet
SPOLOČENSKOVEDNÝ SEMINÁR

Charakteristika predmetu:

Je to voliteľný predmet, ktorý sa vyučuje v 3. ročníku s dvojhodinovou týždennou dotáciou a v 4. ročníku so štvorhodinovou týždennou dotáciou v rámci disponibilných hodín a ktorý oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti psychológie, sociológie, politológie, práva, ekonómie, sveta práce a filozofie. Je koncipovaný tak, aby svojim obsahom poskytoval možnosť pre rozširovanie, prehĺbovanie a systematizáciu vedomostí a zručností, ktoré žiaci získali v povinnom predmete občianska náuka. Pomáhal žiakom orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaniu do rôznych spoločenských vzťahov. Otvára cestu k realistickému sebazpoznávaniu a poznávaniu osobnosti druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Poskytuje základy ekonomickej gramotnosti, učí žiakov základnej orientácii a uplatneniu sa na pracovnom trhu aj v medzinárodnom meradle, oboznamuje so základným kategoriálno-pojmovým aparátom filozofie, prezentuje filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia.

Tento predmet je určený najmä študentom, ktorí majú záujem o spoločenskovednú problematiku, chcú sa jej venovať aj na vysokej škole a pre študentov, ktorí chcú maturovať z predmetu občianska náuka.

Ciele predmetu:

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií:
sociálnych a personálnych,
spoločenských a občianskych,
iniciatívnosť a podnikavosť,
schopnosť naučiť sa učiť.

Vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebazpoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- orientácii v politických, právnych a ekonomických faktov tvoriacich rámec každodenného života,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerance,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- osvojovaniu si základov ekonomickej gramotnosti, dôležitej na orientáciu v zložitých podmienkach modernej trhovej ekonomiky a k orientovaniu a rozhodovaniu sa v rôznych situáciách na trhu,

- získaniu základných vedomostí o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce, ktoré mu umožnia základnú orientáciu o uplatnení sa na pracovnom trhu aj v medzinárodnom meradle,
- zvládnutiu základného kategoriálne-pojmového aparátu filozofie,
- prezentovaniu filozofie a jej dejín ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratí zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania
- príprave na maturitnú skúšku z predmetu občianska náuka

Kompetencie – spôsobilosti - výstup:

Žiak:

- vie opísať podstatu ľudskej psychiky,
- vie vysvetliť odlišnosť prejavov správania ľudí,
- pozná zásady duševnej hygieny,
- vie uviesť príčiny a dôsledky stresu,
- vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine, vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny,
- na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v rôznych typoch rodín,
- vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času,
- uvedomuje si význam hodnôt týkajúcich sa rodiny, školy a spoločnosti vo svojom živote,
- je schopný angažovať sa v škole, v spoločnosti,
- pozná svoje práva a povinnosti ako aj práva iných,
- aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi,
- vie pomenovať sociálne roly a statusy,
- vie rozlišovať kladné i záporné vlastnosti seba i ostatných ľudí,
- vie komunikovať s rôznymi orgánmi štátu /štátne orgány, orgány miestnej samosprávy, orgány zabezpečujúcimi ochranu ľudských práv/, vie riešiť problémy,
- vie sa prakticky orientovať v problematike trhového mechanizmu, trhu práce, v problematike zamestnanosti,
- pozná finančné inštitúcie a ich produkty, daňový systém štátu,
- vie prezentovať a vhodne obhajovať vlastný postoj, názor, vlastné myšlienky, city a rešpektovať iné názory,
- pozná základný kategorický aparát filozofie,
- dokáže prezentovať filozofiu a jej dejiny

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Rozhovor, beseda, riadený dialóg, zážitkové učenie, modelové situácie, výklad.

	<p>Človek ako osobnosť</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>a sebahodnotiť. Dokázať rozpoznávať psychické procesy.</p> <p>Pochopiť základy zdravej duševnej hygieny a riadiť sa ňou.</p> <p>Vytvárať pozitívne vzťahy k sebe a k iným.</p> <p>Uplatňovať toleranciu</p>	<p>telesnou a duševnou stránkou človeka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem psychiky - na príkladoch rozlíšiť psychické procesy, porovnať vnem a predstavu - na konkrétnych príkladoch ilustrovať, čo je efekt, nálada, strach, tréma a zlosť - opísať, ako sa prejavujú psychické procesy na správaní - rozlíšiť psychické javy (stavy, procesy, javy) - vysvetliť príčiny individuálnych rozdielov medzi ľuďmi - na príkladoch rozpoznať prejavy ľudí rôzneho temperamentu - rozlišovať typológiu osobnosti Hypokrata a Junga - porovnať, čo je to charakter a povaha - uviesť význam a úlohu záujmov, hodnôt, noriem a postojov v živote - porovnať rôzne druhy učenia - rozlišovať medzi pojmi schopnosti, inteligencia, nadanie - aplikovať v živote primerané relaxačné cvičenia 	
--	---	--	--	--

Sociológia	Sociológia ako veda	<p>Poznať základy sociológie ako vedy</p> <p>Vedieť žiť v spoločnosti</p> <p>Rešpektovať a uplatňovať mravné hodnoty, princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania.</p> <p>Uplatňovať pravidlá spoločenského</p>	<ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť úlohu a predmet sociológie, charakterizovať podstatu sociologických teórií -vymedziť účel usporiadania spoločnosti -vymedziť pojmy kultúra a uviesť prvky kultúry -posúdiť spoločenské problémy prameniace z rozdielnosti kultúr -vymenovať kroky sociologického výskumu -charakterizovať spoločnosť -porovnať sociálny status, rolu a deviáciu -vysvetliť pozitíva a nebezpečenstvá deviácie pre spoločnosť -na príkladoch uviesť rôzne druhy sociálnych skupín -uviesť príklady na rôzne formy komunikácie a popísať problémy komunikácie ako možné zdroje konfliktov -rozlíšiť pojmy evolúcia, revolúcia, pokrok, sloboda, modernizácia -uviesť zdroje sociálnych zmien a možnosti ich odstránenia -rozpoznať prejavy extrémistického správania sa skupín 	18
------------	---------------------	--	---	----

	<p>sám</p> <p>/</p> <p>Socializácia osobnosti</p>	<p>spolunažívania a preberať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.</p> <p>Poznať podstatu začlenenia sa človeka do spoločnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> -na základe historického poznania uviesť príklady priebehu sociálnych zmien v spoločnosti -vysvetliť proces socializácie -posúdiť funkciu rodiny v procese socializácie -zostaviť niekoľko typových modelov rodinnej výchovy, analyzovať súčasné problémy rodiny a určiť príčiny krízy v rodine -pochopiť význam sociálne kontroly a sebakontroly -vysvetliť sociálnu interakciu v skupinách -porovnať pojmy organizácia a komunita -zhodnotiť životnú úroveň obyvateľstva v SR a zostaviť jej úrovňové hranice -rozlíšiť pojmy ľudské práva a občianske práva, pracovať s Ústavou SR, rozlišovať členenie ľudských práv -určiť generácie ľudských práv a zaradiť do nich ľudské práva -poznať svoje práva z Dohovoru o právach dieťaťa -pracovať so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv 	
--	---	---	--	--

<p>Právo a politológia</p>	<p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ľudské práva a základné slobody</p>	<p>Poznať ľudské práva a vedieť uplatniť ich.</p>	<p>a základných slobôd</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentovať vlastný názor na riešenie porušovania ľudských práv -uviesť orgány OSN, Rady Európy a Európskej únie, ktoré sa zaoberajú ochranou ľudských práv -vysvetliť pojmy hodnota, norma, právna norma, právny systém, právna sila -pracovať s dokumentmi právnej povahy -vysvetliť rozdiel medzi vnútroštátnym a medzinárodným právom -porovnať etapy legislatívneho procesu, uviesť ako sa jednotlivec môže podieľať na tvorbe práva -na príkladoch zo života uviesť mieru právomocí polície, advokácie, notárov, súdov -popísať štruktúru súdov - určiť postavenie Ústavného súdu na základe jeho právomocí -zdôvodniť potrebu práva -porovnať etapy ústavného vývoja u nás, pracovať s Ústavou, poznať jej vnútorné členenie, vybrať z II. hlavy Ústavy práva, ktoré sa ho bezprostredne dotýkajú 	<p>27</p>
----------------------------	--	---	--	-----------

	Právny systém a zákonnosť	<p>Byť schopný podieľať sa na tvorbe práva a obrátiť sa s konkrétnym problémom na príslušné orgány ochrany práva..</p> <p>Byť schopný orientovať sa v slovenskom právnom poriadku a presadzovať svoje práva</p>	<p>a analyzovať ich</p> <ul style="list-style-type: none"> -zostaviť vlastnú listinu práv a slobôd -rozlíšiť v 4 kompetenciách právomoci najvyšších štátnych orgánov -vymedziť predmet občianskeho práva, rozlíšiť pojmy právna spôsobilosť a spôsobilosť na právne úkony (uviesť kedy vznikajú a kedy zanikajú), vysvetliť na konkrétnych príkladoch, ktoré osobné práva chráni občianske právo, uviesť druhy sankcií v občianskom práve, na konkrétnych príkladoch vysvetliť, kedy ide o subjektívnu a kedy o objektívnu zodpovednosť, uviesť príklady nadobudnutia vlastníctva, spôsoby dedenia a podmienky vydedenia, analýzou rôznych zmlúv rozlišovať kúpnu, záložnú, nájomnú, poisťnú zmluvu a zmluvu o dielo a uviesť, aké konkrétne záväzky z nich vyplývajú, zostaviť jednoduchú zmluvu -vymedziť predmet rodinného práva, vysvetliť, v čom spočíva právny význam manželstva a rodiny, vymenovať 4 zásady rodinného práva, rozlíšiť 2 formy uzavretia manželstva, analyzovať žiadosť o uzavretie manželstva a uviesť podmienky vzniku 	
--	---------------------------	---	---	--

	<p>Odvetvia slovenského právneho poriadku</p>		<p>manželstva, objasniť svoje individuálne práva a z nich odvodiť povinnosti rodičov voči deťom a naopak, porovnať formy náhradnej rodinnej výchovy, na konkrétnych príkladoch posúdiť, či je možné uzavrieť manželstvo alebo nie, prípadne za akých podmienok, na konkrétnych príkladoch posúdiť, aké práva detí, resp. rodičov boli porušené</p> <p>-vymedziť, čo je predmetom pracovného práva ,uviesť spôsoby vzniku pracovného pomeru, pomocou príkladov z praxe rozlíšiť jednotlivé druhy pracovných pomerov, analyzovať pracovnú zmluvu a uviesť čo musí obsahovať, na konkrétnych príkladoch posúdiť, či nedošlo k porušeniu práv zamestnancov a zamestnávateľov, na príkladoch vysvetliť, prečo došlo k rozviazaniu pracovného pomeru, vymenovať spôsoby rozviazania pracovného pomeru, zdôvodniť, prečo štát stanovuje dĺžku pracovného času, dovolenku, pracovné podmienky mladistvých a žien</p> <p>-vymedziť predmet trestného práva, definovať, čo naše trestné právo považuje za</p>
--	---	--	---

			<p>trestné(trestný čin, pokus o trestný čin, spolupáchateľstvo, príprava trestného činu), uviesť a porovnať príklady trestných činov a priestupkov, vysvetliť, od kedy nadobúda občan trestnú zodpovednosť, uviesť druhy trestov</p> <p>-vymedziť predmet správneho práva, vysvetliť, čo je správny delikt a ktorý orgán verejnej správy ukladá sankcie, uviesť sankcie, ktoré sa uplatňujú pri postihovaní priestupkov, rozlišovať medzi orgánmi miestnej samosprávy</p> <p>-objasniť potrebu ochrany spotrebiteľa</p> <p>-ako sa uplatňujú práva a povinnosti spotrebiteľa a predávajúceho</p> <p>-popísať postup a podmienky reklamácie tovaru</p> <p>-na ktoré štátne orgány a inštitúcie má spotrebiteľ právo obrátiť sa o pomoc</p> <p>-z genézy vývoja ľudstva vysvetliť príčiny vzniku štátu</p> <p>-uviesť a vysvetliť znaky štátu</p> <p>-opísať štátne symboly SR</p> <p>-zdôvodniť potrebu delby štátnej moci v demokratických štátoch,</p>	
--	--	--	---	--

			<p>analyzovať rozdiely medzi horizontálnym a vertikálnym členením štátnej moci</p> <ul style="list-style-type: none"> -príkladmi uviesť a analyzovať parlamentnú, kabinetnú a prezidentskú formu vlády -vysvetliť základné rozdiely medzi unitárnym štátom, federáciou a konfederáciou -porovnať monarchiu a republiku -porovnať rôzne formy štátneho režimu -charakterizovať právny štát a vysvetliť jeho znaky <p>-definovať pojem demokracia, vysvetliť základné princípy demokracie a ich vývoj</p> <p>-poznať podstatu priamej demokracie, porovnať formy priamej demokracie: referendum a plebiscit</p> <p>-zhodnotiť výhody a nevýhody priamej a zastupiteľskej demokracie</p> <p>-vysvetliť princípy volebného práva SR</p> <p>-porovnať volebné systémy, zhodnotiť ich výhody a nevýhody</p> <p>-objasniť funkciu volieb v demokratických štátoch</p>	
--	--	--	---	--

			<p>-pochopiť rozdiely medzi parlamentnými, prezidentskými, komunálnymi voľbami a voľbami do vyšších územných celkov</p> <p>-vysvetliť pojem politický systém, vymenovať jeho prvky a ich zámer</p> <p>-pomenovať konkrétne ekonomické a neekonomické nátlakové združenia, na konkrétnych príkladoch uviesť, aké prostriedky používajú nátlakové skupiny na presadzovanie svojich požiadaviek</p> <p>-vysvetliť, prečo sú politické strany a hnutia najdôležitejšie subjekty politického systému</p> <p>-rozlíšiť politické strany podľa politickej orientácie</p> <p>-aké je národnostné zloženie SR</p> <p>-zdôvodniť potrebu ochrany národnostných, etnických, jazykových, náboženských menšín</p>	
		<p>Poznať a uplatňovať svoje spotrebiteľské práva</p>		
		<p>Pochopiť fungovanie jednotlivých typov štátu</p>	<p>-porovnať potreby</p>	

	<p>Ochrana spotrebiteľa</p> <p>Právny štát – základ občianskej demokracie</p>	<p>Poznať svoje možnosti uplatnenia sa v demokratickom štáte</p>	<p>a statky a uviesť na ne príklady</p> <p>-vymedziť vstupy a výstupy výroby</p> <p>-porovnať pojmy ekonómia a ekonomika</p> <p>-na príkladoch vysvetliť, ktoré problémy rieši mikroekonómia a ktoré makroekonómia</p> <p>-určiť rozdiel medzi pozitívnou a normatívnou ekonómiou a uviesť príklady</p> <p>-vysvetliť, ako môže využiť poznatky z ekonómie vo svojom súkromnom živote</p> <p>-stručne charakterizovať vývoj ekonomického myslenia</p> <p>-charakterizovať dôchodky výrobných faktorov: mzda, renta, úrok, zisk</p> <p>-vysvetliť pojem kapitál a jeho význam z hľadiska rozvoja spoločnosti</p> <p>-vysvetliť príčiny a formy nezamestnanosti</p> <p>-analyzovať štatistické údaje a charakterizovať vývoj nezamestnanosti v SR</p> <p>-porovnať, ako sa riešia 3 základné ekonomické otázky v rôznych typoch ekonomík</p> <p>-na príklade SR charakterizovať prechod z centrálnej ekonomiky na zmiešanú(sociálno-trhovú)</p>	
--	---	--	---	--

	<p>Demokracia a princíp jej uplatnenia v právnom štáte</p>	<p>Vedieť sa orientovať v politickom systéme štátu</p>	<ul style="list-style-type: none"> -na príkladoch rozlíšiť jednotlivé typy trhov a stručne ich charakterizovať -popísať správanie sa subjektov na trhu -objasniť princípy fungovania trhu na príkladoch vzťahu medzi dopytom, ponukou a cenou -vysvetliť úlohu konkurencie v trhovej ekonomike -charakterizovať domácnosť ako subjekt trhu a na základe štatistických údajov posúdiť jej životnú úroveň -analyzovať príčiny zlyhávania trhového mechanizmu a zdôvodniť potrebu zásahov štátu do ekonomiky -vysvetliť, čo je podnik a podnikanie a čo je jeho zmyslom -uviesť základné právne normy pre oblasť podnikania v SR -rozlíšiť pojmy fyzická, právnická osoba, právna subjektivita, ekonomická samostatnosť, obchodný register -charakterizovať živnosti a obchodné spoločnosti a vzájomne ich porovnať -na príklade uviesť, ako 	
--	--	--	--	--

	<p>Politický systém a politický pluralizmus</p> <p>Národ a menšiny v politike</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Viesť k tolerancii k rôznym menšinám</p> <p>Oboznámiť sa so základnými ekonomickými kategóriami</p>	<p>štát podporuje rozvoj podnikania v SR</p> <p>-na konkrétnych príkladoch uviesť formy privatizácie a reštitúcie v SR</p> <p>-vysvetliť formy a funkcie peňazí v modernej zmiešanej ekonomike</p> <p>-na konkrétnych príkladoch určiť rôzne možnosti použitia peňazí a posúdiť ich výhody a nevýhody</p> <p>-vysvetliť príčiny vzniku inflácie</p> <p>-na príkladoch určiť, aké dôsledky majú jednotlivé formy inflácie na vývoj ekonomiky</p> <p>- vysvetliť rozdiel medzi valutou, dovízou a šekom</p> <p>-charakterizovať vzťah subjektov dlžník-veriteľ a vysvetliť pojmy úver, úrok</p> <p>-určiť pozíciu centrálnej banky v bankovej sústave a jej hlavné úlohy</p> <p>-vysvetliť, aké bankové operácie vykonávajú obchodné banky a poisťovne</p> <p>-na príkladoch vysvetliť, ako možno využívať nástroje monetárnej politiky</p> <p>-zostaviť základnú tabuľku príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu</p>	
--	--	--	--	--

<p>Ekonómia a ekonomika</p>	<p>Ochrana zdravia a života</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Vzťah ekonómie a ekonomiky</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Finančná gramotnosť</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> -uviesť najdôležitejšie ciele hospodárskej politiky štátu -vymenovať základné ukazovatele, ktorými sa meria výkonnosť ekonomiky -uviesť, ktoré ukazovatele najlepšie charakterizujú rozdiely medzi vyspelými a rozvojovými krajinami -vysvetliť úlohy a ciele Európskej únie -charakterizovať podstatu a formy ekonomickej integrácie -na príkladoch uviesť výhody a nevýhody vstupu SR do EÚ 	<p>12</p>
-----------------------------	--	--	--	-----------

		Získať prehľad o fungovaní trhovej ekonomiky		
	Trh a trhový mechanizmus			
	<i>Prierezová téma: Finančná gramotnosť</i>			
		Oboznámenie sa s rôznymi možnosťami podnikania		

	<p>Podnik a formy podnikania</p> <p><i>Prierezová téma:</i> <i>Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Pochopiť podstatu monetárnej a fiškálnej politiky v zmiešanej ekonomike</p>		
--	--	--	--	--

Peniaze a bankový
systém v zmiešanej
ekonomike

Prierezová téma:
Finančná gramotnosť

Poznať základné
ukazovatele
národného
a svetového
hospodárstva
a podstatu
ekonomickej
integrácie

Aktualizácia učiva	Národné a svetové hospodárstvo <i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana zdravia a života			1
--------------------	---	--	--	---

Zdroje:

Sopóci, J., Búzik, B.: Základy sociológie, Bratislava SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01444-6

Krsková, A., Krátka, D.: Základy práva a ochrana spotrebiteľa, Bratislava SPN, 2006. ISBN 80-10-00918-0

Košč, M.: Základy psychológie, Bratislava SPN, 2003. ISBN 80-10-00202-X

Okruhlicová, A., Zelina, M.: Základy psychológie pre stredné školy, Bratislava Litera, 1997. ISBN 80-85452-63-4

Tóth, R.: Základy politológie, Bratislava SPN, 2004. ISBN 80-10-00599-1

Šlosár, R., Búrová, S., Fabová, L., Lisý, J.: Základy ekonómie a ekonomiky, Bratislava SPN, 1997. ISBN 80-08-02639-1

Novák, J., Šlosár, R.: Základy ekonómie a ekonomiky pre stredné školy, Bratislava SPN, 2008. ISBN 978-80-10-01346-3

a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivita na hodinách, projekty.

8. ročník (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
Úvod do predmetu				1
Psychológia	Psychológia ako veda	Vedieť vysvetliť, čím sa psychológia zaoberá	Žiak vie: -vysvetliť, čím sa psychológia zaoberá -uviesť príklady životných situácií, v ktorých možno využiť psychologické poznatky -na príkladoch rozlíšiť základné psychologické disciplíny -na príkladoch porovnať základné psychologické disciplíny (behaviorizmus, psychoanalýza, kognitívna psychológia, humanistická)	7

	<p>Psychika a psychické procesy</p>	<p>Uvedomiť si svoju vlastnú jedinečnosť, identitu, identitu iných ľudí a rešpektovať ju.</p> <p>Vedieť sa sebapozorovať a sebahodnotiť. Dokázať rozpoznávať psychické procesy.</p> <p>Pochopiť základy zdravej duševnej hygieny a riadiť sa ňou.</p> <p>Vytvárať pozitívne vzťahy k sebe a k iným.</p> <p>Uplatňovať</p>	<p>psychológia)</p> <p>-vysvetliť vzťah medzi telesnou a duševnou stránkou človeka</p> <p>-vysvetliť pojem psychiky</p> <p>- na príkladoch rozlíšiť psychické procesy, porovnať vnem a predstavu</p> <p>-na konkrétnych príkladoch ilustrovať, č- vysvetliť vzťah medzi telesnou a duševnou stránkou človeka</p> <p>-vysvetliť pojem psychiky</p> <p>- na príkladoch rozlíšiť psychické procesy, porovnať vnem a predstavu</p> <p>-na konkrétnych príkladoch ilustrovať, čo je efekt, nálada, strach, tréma a zlosť</p> <p>- opísať, ako sa prejavujú psychické procesy na správaní</p> <p>-rozlíšiť psychické javy (stavy, procesy, javy)</p> <p>- vysvetliť príčiny individuálnych rozdielov medzi ľuďmi</p> <p>-na príkladoch rozpoznať prejavy ľudí rôzneho temperamentu</p> <p>-rozlišovať typológiu osobnosti Hypokrata a Junga</p>	
--	-------------------------------------	---	---	--

Sociológia	<p>Človek ako osobnosť</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Sociológia ako veda</p>	<p>toleranciu</p> <p>Poznať základy sociológie ako vedy</p>	<p>-porovnať, čo je to charakter a povaha</p> <p>-uviesť význam a úlohu záujmov, hodnôt, noriem a postojov v živote</p> <p>- porovnať rôzne druhy učenia</p> <p>-rozlišovať medzi pojmami schopnosti, inteligencia, nadanie</p> <p>-aplikovať v živote primerané relaxačné cvičenia</p> <p>-vysvetliť úlohu a predmet sociológie, charakterizovať podstatu sociologických teórií</p> <p>-vymedziť účel usporiadania spoločnosti</p> <p>-vymedziť pojme kultúra a uviesť prvky kultúry</p> <p>-posúdiť spoločenské problémy prameniace z rozdielnosti kultúr</p> <p>-vymenovať kroky sociologického výskumu</p> <p>-charakterizovať spoločnosť</p> <p>-porovnať sociálny status, rolu a deviáciu</p> <p>-vysvetliť pozitíva a nebezpečenstvá deviácie pre spoločnosť</p> <p>-na príkladoch uviesť rôzne druhy sociálnych skupín</p> <p>-uviesť príklady na rôzne</p>	18
------------	--	---	---	----

	<p>V spoločnosti nie si sám</p> <p>/</p>	<p>Vedieť žiť v spoločnosti</p> <p>Rešpektovať a uplatňovať mravné hodnoty, princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania.</p> <p>Uplatňovať pravidlá spoločenského spolunažívania a preberať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.</p> <p>Poznať podstatu začlenenia sa človeka do spoločnosti</p>	<p>formy komunikácie a popísať problémy komunikácie ako možné zdroje konfliktov</p> <p>-rozlíšiť pojmy evolúcia, revolúcia, pokrok, sloboda, modernizácia</p> <p>-uviesť zdroje sociálnych zmien a možnosti ich odstránenia</p> <p>-rozpoznať prejavy extrémistického správania sa skupín</p> <p>-na základe historického poznania uviesť príklady priebehu sociálnych zmien v spoločnosti</p> <p>-vysvetliť proces socializácie</p> <p>-posúdiť funkciu rodiny v procese socializácie</p> <p>-zostaviť niekoľko typových modelov rodinnej výchovy, analyzovať súčasné problémy rodiny a určiť príčiny krízy v rodine</p> <p>-pochopiť význam sociálne kontroly a sebakontroly</p> <p>-vysvetliť sociálnu interakciu v skupinách</p> <p>-porovnať pojmy organizácia a komunita</p> <p>-zhodnotiť životnú úroveň obyvateľstva v SR a zostaviť jej úrovňové hranice</p> <p>-rozlíšiť pojmy ľudské</p>	
--	--	---	---	--

	Právny systém a zákonnosť	Byť schopný podieľať sa na tvorbe práva a obrátiť sa s konkrétnym problémom na príslušné orgány ochrany práva..	<p>-popísať štruktúru súdov</p> <p>- určiť postavenie Ústavného súdu na základe jeho právomocí</p> <p>-zdôvodniť potrebu práva</p> <p>-porovnať etapy ústavného vývoja u nás, pracovať s Ústavou, poznať jej vnútorné členenie, vybrať z II. hlavy Ústavy práva, ktoré sa ho bezprostredne dotýkajú a analyzovať ich</p> <p>-zostaviť vlastnú listinu práv a slobôd</p> <p>-rozlíšiť v 4 kompetenciách právomoci najvyšších štátnych orgánov</p> <p>-vymedziť predmet občianskeho práva, rozlíšiť pojmy právna spôsobilosť a spôsobilosť na právne úkony (uviesť kedy vznikajú a kedy zanikajú), vysvetliť na konkrétnych príkladoch, ktoré osobné práva chráni občianske právo, uviesť druhy sankcií v občianskom práve, na konkrétnych príkladoch vysvetliť, kedy ide o subjektívnu a kedy o objektívnu zodpovednosť, uviesť príklady nadobudnutia vlastníctva, spôsoby dedenia a podmienky vydedenia, analýzou rôznych zmlúv rozlišovať kúpnu, záložnú, nájomnú, poisťnú zmluvu a zmluvu o dielo a uviesť, aké</p>	
--	---------------------------	---	---	--

	<p>Odvetvia slovenského právneho poriadku</p>	<p>Byť schopný orientovať sa v slovenskom právnom poriadku a presadzovať svoje práva</p>	<p>konkrétne záväzky z nich vyplývajú, zostaviť jednoduchú zmluvu</p> <p>-vymedziť predmet rodinného práva, vysvetliť, v čom spočíva právny význam manželstva a rodiny, vymenovať 4 zásady rodinného práva, rozlíšiť 2 formy uzavretia manželstva, analyzovať žiadosť o uzavretie manželstva a uviesť podmienky vzniku manželstva, objasniť svoje individuálne práva a z nich odvodiť povinnosti rodičov voči deťom a naopak, porovnať formy náhradnej rodinnej výchovy, na konkrétnych príkladoch posúdiť, či je možné uzavrieť manželstvo alebo nie, prípadne za akých podmienok, na konkrétnych príkladoch posúdiť, aké práva detí, resp. rodičov boli porušené</p> <p>-vymedziť, čo je predmetom pracovného práva, uviesť spôsoby vzniku pracovného pomeru, pomocou príkladov z praxe rozlíšiť jednotlivé druhy pracovných pomerov, analyzovať pracovnú zmluvu a uviesť čo musí obsahovať, na konkrétnych príkladoch posúdiť, či nedošlo k porušeniu práv zamestnancov a zamestnávateľov, na</p>	
--	---	--	--	--

			<p>príkladoch vysvetliť, prečo došlo k rozviazaniu pracovného pomeru, vymenovať spôsoby rozviazania pracovného pomeru, zdôvodniť, prečo štát stanovuje dĺžku pracovného času, dovolenku, pracovné podmienky mladistvých a žien</p> <p>-vymedziť predmet trestného práva, definovať, čo naše trestné právo považuje za trestné(trestný čin, pokus o trestný čin, spolupáchateľstvo, príprava trestného činu), uviesť a porovnať príklady trestných činov a priestupkov, vysvetliť, od kedy nadobúda občan trestnú zodpovednosť, uviesť druhy trestov</p> <p>-vymedziť predmet správneho práva, vysvetliť, čo je správny delikt a ktorý orgán verejnej správy ukladá sankcie, uviesť sankcie, ktoré sa uplatňujú pri postihovaní priestupkov, rozlišovať medzi orgánmi miestnej samosprávy</p> <p>-objasniť potrebu ochrany spotrebiteľa</p> <p>-ako sa uplatňujú práva a povinnosti spotrebiteľa a predávajúceho</p> <p>-popísať postup a podmienky reklamácie tovaru</p>	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> -na ktoré štátne orgány a inštitúcie má spotrebiteľ právo obrátiť sa o pomoc -z genézy vývoja ľudstva vysvetliť príčiny vzniku štátu -uviesť a vysvetliť znaky štátu -opísať štátne symboly SR -zdôvodniť potrebu delby štátnej moci v demokratických štátoch, analyzovať rozdiely medzi horizontálnym a vertikálnym členením štátnej moci -príkladmi uviesť a analyzovať parlamentnú, kabinetnú a prezidentskú formu vlády -vysvetliť základné rozdiely medzi unitárnym štátom, federáciou a konfederáciou -porovnať monarchiu a republiku -porovnať rôzne formy štátneho režimu -charakterizovať právny štát a vysvetliť jeho znaky -definovať pojem demokracia, vysvetliť základné princípy demokracie a ich vývoj -poznať podstatu priamej demokracie, porovnať formy priamej	
--	--	--	---	--

		<p>Poznať a uplatňovať svoje spotrebiteľské práva</p>	<p>demokracie: referendum a plebiscit</p> <p>-zhodnotiť výhody a nevýhody priamej a zastupiteľskej demokracie</p> <p>-vysvetliť princípy volebného práva SR</p> <p>-porovnať volebné systémy, zhodnotiť ich výhody a nevýhody</p> <p>-objasniť funkciu volieb v demokratických štátoch</p> <p>-pochopiť rozdiely medzi parlamentnými, prezidentskými, komunálnymi voľbami a voľbami do vyšších územných celkov</p> <p>-vysvetliť pojem politický systém, vymenovať jeho prvky a ich zámer</p> <p>-pomenovať konkrétne ekonomické a neekonomické nátlakové združenia, na konkrétnych príkladoch uviesť, aké prostriedky používajú nátlakové skupiny na presadzovanie svojich požiadaviek</p> <p>-vysvetliť, prečo sú politické strany a hnutia najdôležitejšie subjekty politického systému</p> <p>-rozlíšiť politické strany podľa politickej orientácie</p> <p>-aké je národnostné zloženie SR</p>	
--	--	---	---	--

			<p>-zdôvodniť potrebu ochrany národnostných, etnických, jazykových, náboženských menšín</p>	
	Ochrana spotrebiteľa	Pochopiť fungovanie jednotlivých typov štátu	<p>-porovnať potreby a statky a uviesť na ne príklady</p> <p>-vymedziť vstupy a výstupy výroby</p> <p>-porovnať pojmy ekonómia a ekonomika</p> <p>-na príkladoch vysvetliť, ktoré problémy rieši mikroekonómia a ktoré makroekonómia</p> <p>-určiť rozdiel medzi pozitívnou a normatívnou ekonómiou a uviesť príklady</p> <p>-vysvetliť, ako môže využiť poznatky z ekonómie vo svojom súkromnom živote</p>	
	Právny štát – základ občianskej demokracie		<p>-stručne charakterizovať vývoj ekonomického myslenia</p> <p>-charakterizovať dôchodky výrobných faktorov: mzda, renta, úrok, zisk</p> <p>-vysvetliť pojem kapitál a jeho význam z hľadiska rozvoja spoločnosti</p> <p>-vysvetliť príčiny a formy</p>	

	<p>Demokracia a princíp jej uplatnenia v právnom štáte</p>	<p>Poznať svoje možnosti uplatnenia sa v demokratickom štáte</p>	<p>nezamestnanosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -analyzovať štatistické údaje a charakterizovať vývoj nezamestnanosti v SR -porovnať, ako sa riešia 3 základné ekonomické otázky v rôznych typoch ekonomík -na príklade SR charakterizovať prechod z centrálnej ekonomiky na zmiešanú(sociálno-trhovú) -na príkladoch rozlíšiť jednotlivé typy trhov a stručne ich charakterizovať -popísať správanie sa subjektov na trhu -objasniť princípy fungovania trhu na príkladoch vzťahu medzi dopytom, ponukou a cenou -vysvetliť úlohu konkurencie v trhovej ekonomike -charakterizovať domácnosť ako subjekt trhu a na základe štatistických údajov posúdiť jej životnú úroveň -analyzovať príčiny zlyhávania trhového mechanizmu a zdôvodniť potrebu zásahov štátu do ekonomiky -vysvetliť, čo je podnik a podnikanie a čo je jeho 	
--	--	--	--	--

	<p>Politický systém a politický pluralizmus</p>	<p>Vedieť sa orientovať v politickom systéme štátu</p> <p>Viesť k tolerancii k rôznym menšinám</p> <p>Oboznámiť sa so</p>	<p>zmyslom</p> <ul style="list-style-type: none"> -uviesť základné právne normy pre oblasť podnikania v SR -rozlíšiť pojmy fyzická, právnická osoba, právna subjektivita, ekonomická samostatnosť, obchodný register -charakterizovať živnosti a obchodné spoločnosti a vzájomne ich porovnať -na príklade uviesť, ako štát podporuje rozvoj podnikania v SR -na konkrétnych príkladoch uviesť formy privatizácie a reštitúcie v SR -vysvetliť formy a funkcie peňazí v modernej zmiešanej ekonomike -na konkrétnych príkladoch určiť rôzne možnosti použitia peňazí a posúdiť ich výhody a nevýhody -vysvetliť príčiny vzniku inflácie -na príkladoch určiť, aké dôsledky majú jednotlivé formy inflácie na vývoj ekonomiky - vysvetliť rozdiel medzi valutou, dovízou a šekom -charakterizovať vzťah subjektov dlžník-veriteľ a vysvetliť pojmy úver, úrok <p>-určiť pozíciu centrálnej</p>	
--	---	---	--	--

<p>Ekonómia a ekonomika</p>	<p>Národ a menšiny v politike</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana zdravia a života</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Vzťah ekonómie a ekonomiky</p>	<p>základnými ekonomickými kategóriami</p>	<p>banky v bankovej sústave a jej hlavné úlohy</p> <p>-vysvetliť, aké bankové operácie vykonávajú obchodné banky a poisťovne</p> <p>-na príkladoch vysvetliť, ako možno využívať nástroje monetárnej politiky</p> <p>-zostaviť základnú tabuľku príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu</p> <p>-uviesť najdôležitejšie ciele hospodárskej politiky štátu</p> <p>-vymenovať základné ukazovatele, ktorými sa meria výkonnosť ekonomiky</p> <p>-uviesť, ktoré ukazovatele najlepšie charakterizujú rozdiely medzi vyspelými a rozvojovými krajinami</p> <p>-vysvetliť úlohy a ciele Európskej únie</p> <p>-charakterizovať podstatu a formy ekonomickej integrácie</p> <p>-na príkladoch uviesť výhody a nevýhody vstupu SR do EÚ</p> <p>-vysvetliť predmet filozofie v jednotlivých obdobiach dejín filozofie</p> <p>-používať základné filozofické pojmy: bytie, logos, subjekt, objekt, podstata, idea, hmota</p>	<p>12</p>
-----------------------------	---	--	---	-----------

	<p>Trh a trhový mechanizmus</p>	<p>Získať prehľad o fungovaní trhovej ekonomiky</p>	<p>a vybrať z prameňov texty obsahujúce problematiku bytia a poznania a zaujať k nim stanovisko</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť rozdiel medzi monizmom, dualizmom, pluralizmom a uviesť k nim príklady -porovnať základné filozofické prístupy k otázke vzťahu k Bohu: teizmus, deizmus, panteizmus, ateizmus -vysvetliť predpoklady vzniku filozofie v Grécku -vysvetliť prečo sa menil predmet filozofie v Grécku -porovnať názory predstaviteľov ranej gréckej filozofie na chápanie pralátky a pohybu -zhodnotiť aktuálnosť Sokratovej filozofie v súčasnosti -analýzou výrokov Sokrata vysvetliť jeho filozofiu -vysvetliť podstatu Platónovej filozofie -porovnať rozdielnosť prístupov Platóna a Aristotela v metafyzike -vysvetliť podstatu Aristotelovej filozofie -pomocou poznatkov z dejepisu vysvetliť spoločensko-politické predpoklady vzniku 	
--	---------------------------------	---	---	--

	<p><i>Prierezová téma: Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Oboznámenie sa s rôznymi možnosťami podnikania</p>	<p>stredovekej filozofie</p> <ul style="list-style-type: none"> -vymedziť základné problémy učenia A. Augustína -analyzovať učenie T. Akvinského -zdôvodniť nástup humanizmu a renesancie, nový pohľad na svet a človeka -vysvetliť pojmy renesancia a humanizmus -charakterizovať panteizmus G. Bruna -vysvetliť, čo je zdrojom poznania v racionalizme a v empirizme v novovekej filozofii -zdôvodniť, prečo sa kľúčovou disciplínou tohto obdobia stáva teória poznania -aplikovať indukciu a dedukciu ako 2 rôzne metódy poznávania -na Descartovom výroku „Myslím, teda som“ vysvetliť jeho dualizmus -charakterizovať učenie F. Bacona a jeho náuku o idoloch -porovnať učenie F. Bacona a R. Descarta a zhodnotiť ich rínos pre ďalší filozofický vývoj -objasniť prínos J. Locka do teórie poznania 	
	<p>Podnik a formy podnikania</p>	<p>Pochopiť podstatu monetárnej a fiškálnej politiky v zmiešanej ekonomike</p>		
	<p><i>Prierezová téma: Finančná gramotnosť</i></p>			

	<p>Peniaze a bankový systém v zmiešanej ekonomike</p> <p><i>Prierezová téma: Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Poznať základné</p>	<p>a teórie štátu</p> <ul style="list-style-type: none"> -zdôvodniť, prečo filozofia B. Spinozu je panteistická a monistická -vysvetliť, ako chápal G. W. Leibniz monády a problematiku pluralizmu -uviesť hlavné znaky osvietenstva -vysvetliť prínos F.M.A. Voltaira pre filozofiu a spoločenskú prax -rozobrať a zdôvodniť odporúčania Voltaira na riešenie situácie vo Francúzsku v diele Filozofické listy -vysvetliť podstatu učenia Ch. L. Montesquieuh -porovnať teóriu deľby moci J. Locka a Ch. L. Montesquieuh -porovnať názory J. J. Rousseaua a jeho súčasníkov -rozobrať hlavné myšlienky diela Spoločenská zmluva -charakterizovať prínos encyklopedistov -objasniť podmienky vzniku a prínos nemeckého klasického idealizmu -vymedziť podstatné problémy Kantovej filozofie 	
--	--	------------------------	---	--

	<p>Národné a svetové hospodárstvo</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana zdravia a</p>	<p>ukazovatele národného a svetového hospodárstva a podstatu ekonomickej integrácie</p> <p>Porozumieť základným filozofickým pojmom</p>	<p>-vysvetliť, ako I. Kant riešil otázku poznania v diele Kritika čistého rozumu</p> <p>-objasniť pojem kategorický imperatív</p> <p>-pochopiť podstatu Hegelovej filozofie</p> <p>-vysvetliť Heglovo nazeranie na svet a porovnať ho s učením Platóna</p> <p>-zistiť, ktoré myšlienky nemeckých filozofov inšpirovali Štúrovcov</p> <p>-charakterizovať antropologické a scientistické prúdy poklasickej filozofie 19. storočia</p> <p>-zdôvodniť opodstatnenosť pluralizmu v poklasickej filozofii</p> <p>-vysvetliť podstatu pozitivizmu – A. Comte</p> <p>-vysvetliť podstatu filozofie existencie – S. Kierkegaard</p> <p>-posúdiť podmienky ovplyvňujúce predmet filozofických smerov 20. storočia</p> <p>-stručne charakterizovať existencializmus – J. P. Sartre</p> <p>-vysvetliť miesto a poslanie filozofie v súčasnej kultúre a uviesť príklady z dejín filozofie na</p>	
--	---	---	--	--

<p>Filozofia</p>	<p>života</p> <p>Systematická filozofia</p> <p>Antická filozofia</p>	<p>Oboznámiť sa s filozofickým myslením antického Grécka</p> <p>Oboznámiť sa s filozofickým myslením</p>	<p>prepojenie svetovej filozofie so slovenskou vedou a filozofiou</p> <p>-uviesť príklady na aplikáciu niektorých filozofických teórií v súčasnej praxi</p> <p>-posúdiť, ktoré filozofie mali najväčší vplyv na rozvoj filozofického myslenia na Slovensku</p>	<p>52</p>
------------------	--	--	--	-----------

		stredoveku		
			Poznať myslenie renesancie a humanizmu	
	Stredoveká filozofia		Pochopiť základy filozofického uvažovania v období novoveku	
	Obdobie renesancie a humanizmu			

	Novoveká filozofia			
--	--------------------	--	--	--

		Spoznať myšlienkové hnutie osvietenstva		
--	--	--	--	--

	Filozofia osvietenstva	Poznať prínos nemeckého klasického idealizmu		
	Nemecká klasická filozofia			
	Nemecká klasická			

	filozofia	Oboznámiť sa s pluralizmom poklasickej filozofie		
	Poklasická filozofia	Spoznať filozofický pluralizmus typický pre 20. storočie		

	Filozofia 20. storočia			
--	------------------------	--	--	--

Aktualizácia učiva a záverečné opakovanie učiva				3
---	--	--	--	---

Zdroje:

Sopóci, J., Búzik, B.: Základy sociológie, Bratislava SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01444-6

Krsková, A., Krátka, D.: Základy práva a ochrana spotrebiteľa, Bratislava SPN, 2006. ISBN 80-10-00918-0

Košč, M.: Základy psychológie, Bratislava SPN, 2003. ISBN 80-10-00202-X

Okruhlicová, A., Zelina, M.: Základy psychológie pre stredné školy, Bratislava Litera, 1997. ISBN 80-85452-63-4

Tóth, R.: Základy politológie, Bratislava SPN, 2004. ISBN 80-10-00599-1

Šlosár, R., Búrová, S., Fabová, Ľ., Lisý, J.: Základy ekonómie a ekonomiky, Bratislava SPN, 1997. ISBN 80-08-02639-1

Novák, J., Šlosár, R.: Základy ekonómie a ekonomiky pre stredné školy, Bratislava SPN, 2008. ISBN 978-80-10-01346-3

Fürstová, M., Trinks, J.: Filozofia, Bratislava SPN, 1998.

Kiczko, L., Marcelli, M., Waldschütz, E., Dejiny filozofie, Bratislava, SPN, 1996.

a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivita na hodinách, projekty.

Učebné osnovy pre predmet
CVIČENIA Z OBČIANSKEJ NÁUKY

Charakteristika predmetu:

Je to voliteľný predmet, ktorému sú venované 2 hodiny týždenne z disponibilných hodín a ktorý oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti psychológie, sociológie, politológie, práva, ekonómie, sveta práce a filozofie. Je koncipovaný tak, aby svojim obsahom poskytoval možnosť pre rozširovanie, prehľbovanie a systematizáciu vedomostí ale najmä zručností, ktoré žiaci získali v povinnom predmete občianska náuka a voliteľnom predmete spoločenskovedný seminár, keďže v rámci hodín tohto predmetu žiaci získané vedomosti a zručnosti praktizujú na konkrétnych životných situáciách. Pomáha žiakom orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaniu do rôznych spoločenských vzťahov. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobnosti druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Poskytuje základy ekonomickej gramotnosti, učí žiakov základnej orientácii a uplatneniu sa na pracovnom trhu aj v medzinárodnom meradle, oboznamuje so základným kategoriálno-pojmovým aparátom filozofie, prezentuje filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia.

Tento predmet je určený najmä študentom, ktorí majú záujem o spoločenskovednú problematiku, chcú sa jej venovať aj na vysokej škole a pre študentov, ktorí chcú maturovať z predmetu občianska náuka.

Ciele predmetu:

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií:

sociálnych a personálnych,
spoločenských a občianskych,
iniciatívnosť a podnikavosť,
schopnosť naučiť sa učiť.

Vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- orientácii v politických, právnych a ekonomických faktov tvoriacich rámec každodenného života,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznavaniu stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,

- osvojovaniu si základov ekonomickej gramotnosti, dôležitej na orientáciu v zložitých podmienkach modernej trhovej ekonomiky a k orientovaniu a rozhodovaniu sa v rôznych situáciách na trhu,
- získaniu základných vedomostí o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce, ktoré mu umožnia základnú orientáciu o uplatnení sa na pracovnom trhu aj v medzinárodnom meradle,
- zvládnutiu základného kategoriálno-pojmového aparátu filozofie,
- prezentovaniu filozofie a jej dejín ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytváraniu schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania
- príprave na maturitnú skúšku z predmetu občianska náuka

Kompetencie – spôsobilosti - výstup:

Žiak:

- vie opísať podstatu ľudskej psychiky,
- vie vysvetliť odlišnosť prejavov správania ľudí,
- pozná zásady duševnej hygieny,
- vie uviesť príčiny a dôsledky stresu,
- vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine, vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny,
- na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v rôznych typoch rodín,
- vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času,
- uvedomuje si význam hodnôt týkajúcich sa rodiny, školy a spoločnosti vo svojom živote,
- je schopný angažovať sa v škole, v spoločnosti,
- pozná svoje práva a povinnosti ako aj práva iných,
- aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi,
- vie pomenovať sociálne roly a statusy,
- vie rozlišovať kladné i záporné vlastnosti seba i ostatných ľudí,
- vie komunikovať s rôznymi orgánmi štátu /štátne orgány, orgány miestnej samosprávy, orgány zabezpečujúcimi ochranu ľudských práv/, vie riešiť problémy,
- vie sa prakticky orientovať v problematike trhového mechanizmu, trhu práce, v problematike zamestnanosti,
- pozná finančné inštitúcie a ich produkty, daňový systém štátu,
- vie prezentovať a vhodne obhajovať vlastný postoj, názor, vlastné myšlienky, city a rešpektovať iné názory,
- pozná základný kategoriálny aparát filozofie,
- dokáže prezentovať filozofiu a jej dejiny

Pedagogické stratégie - metódy a formy:

Rozhovor, beseda, riadený dialóg, zážitkové učenie, modelové situácie,

individuálna práca, skupinová práca, ktoré sa uplatňujú pri každej preberanej téme.

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentálna výchova, ochrana života a zdravia.

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup – spôsobilosť	Počet hodín
Úvod do predmetu			Žiak vie:	1
Psychológia	Psychológia ako veda	Vedieť vysvetliť, čím sa psychológia zaoberá	-vysvetliť, čím sa psychológia zaoberá -uviesť príklady životných situácií, v ktorých možno využiť psychologické poznatky -na príkladoch rozlíšiť základné psychologické disciplíny -na príkladoch porovnať základné psychologické disciplíny (behaviorizmus, psychoanalýza, kognitívna psychológia, humanistická psychológia) -vysvetliť vzťah medzi telesnou a duševnou stránkou človeka -vysvetliť pojem psychiky	4
	Psychika a psychické procesy	Uvedomiť si svoju vlastnú jedinečnosť, identitu, identitu iných ľudí	- na príkladoch rozlíšiť psychické procesy, porovnať vnem a predstavu	

	<p>Človek ako osobnosť</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>a rešpektovať ju.</p> <p>Vedieť sa sebaopozorovať a sebahodnotiť. Dokázať rozpoznávať psychické procesy.</p> <p>Pochopiť základy zdravej duševnej hygieny a riadiť sa ňou.</p> <p>Vytvárať pozitívne vzťahy k sebe a k iným.</p> <p>Uplatňovať toleranciu</p>	<ul style="list-style-type: none"> -na konkrétnych príkladoch ilustrovať, čo vysvetlíť vzťah medzi telesnou a duševnou stránkou človeka -vysvetliť pojem psychiky - na príkladoch rozlíšiť psychické procesy, porovnať vnem a predstavu -na konkrétnych príkladoch ilustrovať, čo je efekt, nálada, strach, tréma a zlosť - opísať, ako sa prejavujú psychické procesy na správaní -rozlíšiť psychické javy (stavy, procesy, javy) - vysvetliť príčiny individuálnych rozdielov medzi ľuďmi -na príkladoch rozpoznať prejavy ľudí rôzneho temperamentu -rozlišovať typológiu osobnosti Hyppokrata a Junga -porovnať, čo je to charakter a povaha -uviesť význam a úlohu záujmov, hodnôt, noriem a postojov v živote - porovnať rôzne druhy učenia -rozlišovať medzi pojmi schopnosti, inteligencia, nadanie -aplikovať v živote 	
--	---	--	---	--

Sociológia	Sociológia ako veda	<p>Poznať základy sociológie ako vedy</p> <p>Vedieť žiť v spoločnosti</p> <p>Rešpektovať a uplatňovať mravné hodnoty, princípy a pravidlá spoločenského</p>	<p>primerané relaxačné cvičenia</p> <p>-vysvetliť úlohu a predmet sociológie, charakterizovať podstatu sociologických teórií</p> <p>-vymedziť účel usporiadania spoločnosti</p> <p>-vymedziť pojmy kultúra a uviesť prvky kultúry</p> <p>-posúdiť spoločenské problémy prameniace z rozdielnosti kultúr</p> <p>-vymenovať kroky sociologického výskumu</p> <p>-charakterizovať spoločnosť</p> <p>-porovnať sociálny status, rolu a deviáciu</p> <p>-vysvetliť pozitíva a nebezpečenstvá deviácie pre spoločnosť</p> <p>-na príkladoch uviesť rôzne druhy sociálnych skupín</p> <p>-uviesť príklady na rôzne formy komunikácie a popísať problémy komunikácie ako možné zdroje konfliktov</p> <p>-rozlíšiť pojmy evolúcia, revolúcia, pokrok, sloboda, modernizácia</p> <p>-uviesť zdroje sociálnych zmien a možnosti ich odstránenia</p> <p>-rozpoznať prejavy</p>	7
------------	---------------------	---	--	---

	<p>V spoločnosti nie si sám</p> <p>/</p> <p>Socializácia osobnosti</p>	<p>Uplatňovať pravidlá spoločenského spolunažívania a preberať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.</p> <p>Poznať podstatu začlenenia sa človeka do spoločnosti</p>	<p>extrémistického správania sa skupín</p> <ul style="list-style-type: none"> -na základe historického poznania uviesť príklady priebehu sociálnych zmien v spoločnosti -vysvetliť proces socializácie -posúdiť funkciu rodiny v procese socializácie -zostaviť niekoľko typových modelov rodinnej výchovy, analyzovať súčasné problémy rodiny a určiť príčiny krízy v rodine -pochopiť význam sociálne kontroly a sebakontroly -vysvetliť sociálnu interakciu v skupinách -porovnať pojmy organizácia a komunita -zhodnotiť životnú úroveň obyvateľstva v SR a zostaviť jej úrovňové hranice -rozlíšiť pojmy ľudské práva a občianske práva, pracovať s Ústavou SR, rozlišovať členenie ľudských práv -určiť generácie ľudských práv a zaradiť do nich ľudské práva -poznať svoje práva z Dohovoru o právach dieťaťa -pracovať so Všeobecnou 	
--	--	---	---	--

<p>Právo a politológia</p>	<p><i>Prierezová téma:</i> Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ľudské práva a základné slobody</p>	<p>Poznať ľudské práva a vedieť uplatniť ich.</p>	<p>deklaráciou ľudských práv a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentovať vlastný názor na riešenie porušovania ľudských práv -uviesť orgány OSN, Rady Európy a Európskej únie, ktoré sa zaoberajú ochranou ľudských práv -vysvetliť pojmy hodnota, norma, právna norma, právny systém, právna sila -pracovať s dokumentmi právnej povahy -vysvetliť rozdiel medzi vnútroštátnym a medzinárodným právom -porovnať etapy legislatívneho procesu, uviesť ako sa jednotlivec môže podieľať na tvorbe práva -na príkladoch zo života uviesť mieru právomocí polície, advokácie, notárov, súdov -popísať štruktúru súdov - určiť postavenie Ústavného súdu na základe jeho právomocí -zdôvodniť potrebu práva -porovnať etapy ústavného vývoja u nás, pracovať s Ústavou, poznať jej vnútorné členenie, vybrať z II. hlavy 	<p>15</p>
----------------------------	--	---	---	-----------

	Právny systém a zákonnosť	<p>Byť schopný podieľať sa na tvorbe práva a obrátiť sa s konkrétnym problémom na príslušné orgány ochrany práva..</p> <p>Byť schopný orientovať sa v slovenskom právnom poriadku a presadzovať svoje práva</p>	<p>Ústavy práva, ktoré sa ho bezprostredne dotýkajú a analyzovať ich</p> <p>-zostaviť vlastnú listinu práv a slobôd</p> <p>-rozlíšiť v 4 kompetenciách právomoci najvyšších štátnych orgánov</p> <p>-vymedziť predmet občianskeho práva, rozlíšiť pojmy právna spôsobilosť a spôsobilosť na právne úkony (uviesť kedy vznikajú a kedy zanikajú), vysvetliť na konkrétnych príkladoch, ktoré osobné práva chráni občianske právo, uviesť druhy sankcií v občianskom práve, na konkrétnych príkladoch vysvetliť, kedy ide o subjektívnu a kedy o objektívnu zodpovednosť, uviesť príklady nadobudnutia vlastníctva, spôsoby dedenia a podmienky vydedenia, analýzou rôznych zmlúv rozlišovať kúpnu, záložnú, nájomnú, poisťnú zmluvu a zmluvu o dielo a uviesť, aké konkrétne záväzky z nich vyplývajú, zostaviť jednoduchú zmluvu</p> <p>-vymedziť predmet rodinného práva, vysvetliť, v čom spočíva právny význam manželstva a rodiny, vymenovať 4 zásady rodinného práva, rozlíšiť 2 formy uzavretia manželstva, analyzovať žiadosť o uzavretie</p>	
--	---------------------------	---	--	--

	<p>Odvetvia slovenského právneho poriadku</p>		<p>manželstva a uviesť podmienky vzniku manželstva, objasniť svoje individuálne práva a z nich odvodiť povinnosti rodičov voči deťom a naopak, porovnať formy náhradnej rodinnej výchovy, na konkrétnych príkladoch posúdiť, či je možné uzavrieť manželstvo alebo nie, prípadne za akých podmienok, na konkrétnych príkladoch posúdiť, aké práva detí, resp. rodičov boli porušené</p> <p>-vymedziť, čo je predmetom pracovného práva ,uviesť spôsoby vzniku pracovného pomeru, pomocou príkladov z praxe rozlíšiť jednotlivé druhy pracovných pomerov, analyzovať pracovnú zmluvu a uviesť čo musí obsahovať, na konkrétnych príkladoch posúdiť, či nedošlo k porušeniu práv zamestnancov a zamestnávateľov, na príkladoch vysvetliť, prečo došlo k rozviazaniu pracovného pomeru, vymenovať spôsoby rozviazania pracovného pomeru, zdôvodniť, prečo štát stanovuje dĺžku pracovného času, dovolenku, pracovné podmienky mladistvých a žien</p> <p>-vymedziť predmet trestného práva,</p>	
--	---	--	---	--

			<p>definovať, čo naše trestné právo považuje za trestné(trestný čin, pokus o trestný čin, spolupáchateľstvo, príprava trestného činu), uviesť a porovnať príklady trestných činov a priestupkov, vysvetliť, od kedy nadobúda občan trestnú zodpovednosť, uviesť druhy trestov</p> <p>-vymedziť predmet správneho práva, vysvetliť, čo je správny delikt a ktorý orgán verejnej správy ukladá sankcie, uviesť sankcie, ktoré sa uplatňujú pri postihovaní priestupkov, rozlišovať medzi orgánmi miestnej samosprávy</p> <p>-objasniť potrebu ochrany spotrebiteľa</p> <p>-ako sa uplatňujú práva a povinnosti spotrebiteľa a predávajúceho</p> <p>-popísať postup a podmienky reklamácie tovaru</p> <p>-na ktoré štátne orgány a inštitúcie má spotrebiteľ právo obrátiť sa o pomoc</p> <p>-z genézy vývoja ľudstva vysvetliť príčiny vzniku štátu</p> <p>-uviesť a vysvetliť znaky štátu</p> <p>-opísať štátne symboly SR</p> <p>-zdôvodniť potrebu delby</p>	
--	--	--	---	--

			<p>štátnej moci v demokratických štátoch, analyzovať rozdiely medzi horizontálnym a vertikálnym členením štátnej moci</p> <ul style="list-style-type: none"> -príkladmi uviesť a analyzovať parlamentnú, kabinetnú a prezidentskú formu vlády -vysvetliť základné rozdiely medzi unitárnym štátom, federáciou a konfederáciou -porovnať monarchiu a republiku -porovnať rôzne formy štátneho režimu -charakterizovať právny štát a vysvetliť jeho znaky <p>-definovať pojem demokracia, vysvetliť základné princípy demokracie a ich vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznať podstatu priamej demokracie, porovnať formy priamej demokracie: referendum a plebiscit -zhodnotiť výhody a nevýhody priamej a zastupiteľskej demokracie -vysvetliť princípy volebného práva SR -porovnať volebné systémy, zhodnotiť ich výhody a nevýhody -objasniť funkciu volieb	
--	--	--	--	--

		<p>Poznať a uplatňovať svoje spotrebiteľské práva</p> <p>Pochopiť fungovanie jednotlivých typov</p>	<p>v demokratických štátoch</p> <ul style="list-style-type: none"> -pochopiť rozdiely medzi parlamentnými, prezidentskými, komunálnymi voľbami a voľbami do vyšších územných celkov -vysvetliť pojem politický systém, vymenovať jeho prvky a ich zámer -pomenovať konkrétne ekonomické a neekonomické nátlakové združenia, na konkrétnych príkladoch uviesť, aké prostriedky používajú nátlakové skupiny na presadzovanie svojich požiadaviek -vysvetliť, prečo sú politické strany a hnutia najdôležitejšie subjekty politického systému -rozlíšiť politické strany podľa politickej orientácie -aké je národnostné zloženie SR -zdôvodniť potrebu ochrany národnostných, etnických, jazykových, náboženských menšín 	
--	--	---	---	--

	<p>Ochrana spotrebiteľa</p> <p>Právny štát – základ občianskej demokracie</p>	<p>štátu</p> <p>Poznať svoje možnosti uplatnenia sa v demokratickom štáte</p>	<ul style="list-style-type: none"> -porovnať potreby a statky a uviesť na ne príklady -vymedziť vstupy a výstupy výroby -porovnať pojmy ekonómia a ekonomika -na príkladoch vysvetliť, ktoré problémy rieši mikroekonómia a ktoré makroekonómia -určiť rozdiel medzi pozitívnou a normatívnou ekonómiou a uviesť príklady -vysvetliť, ako môže využiť poznatky z ekonómie vo svojom súkromnom živote -stručne charakterizovať vývoj ekonomického myslenia -charakterizovať dôchodky výrobných faktorov: mzda, renta, úrok, zisk -vysvetliť pojem kapitál a jeho význam z hľadiska rozvoja spoločnosti -vysvetliť príčiny a formy nezamestnanosti -analyzovať štatistické údaje a charakterizovať vývoj nezamestnanosti v SR -porovnať, ako sa riešia 3 základné ekonomické otázky v rôznych typoch ekonomík -na príklade SR charakterizovať prechod z centrálnej ekonomiky na zmiešanú(sociálno-trhovú) 	
--	---	---	--	--

	<p>Demokracia a princíp jej uplatnenia v právnom štáte</p>	<p>Vedieť sa orientovať v politickom systéme štátu</p>	<ul style="list-style-type: none"> -na príkladoch rozlíšiť jednotlivé typy trhov a stručne ich charakterizovať -popísať správanie sa subjektov na trhu -objasniť princípy fungovania trhu na príkladoch vzťahu medzi dopytom, ponukou a cenou -vysvetliť úlohu konkurencie v trhovej ekonomike -charakterizovať domácnosť ako subjekt trhu a na základe štatistických údajov posúdiť jej životnú úroveň -analyzovať príčiny zlyhávania trhového mechanizmu a zdôvodniť potrebu zásahov štátu do ekonomiky -vysvetliť, čo je podnik a podnikanie a čo je jeho zmyslom -uviesť základné právne normy pre oblasť podnikania v SR -rozlíšiť pojmy fyzická, právnická osoba, právna subjektivita, ekonomická samostatnosť, obchodný register -charakterizovať živnosti a obchodné spoločnosti a vzájomne ich porovnať -na príklade uviesť, ako 	
--	--	--	--	--

<p>Ekonómia a ekonomika</p>	<p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana zdravia a života</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Vzťah ekonómie a ekonomiky</p>		<ul style="list-style-type: none"> -uviesť najdôležitejšie ciele hospodárskej politiky štátu -vymenovať základné ukazovatele, ktorými sa meria výkonnosť ekonomiky -uviesť, ktoré ukazovatele najlepšie charakterizujú rozdiely medzi vyspelými a rozvojovými krajinami -vysvetliť úlohy a ciele Európskej únie -charakterizovať podstatu a formy ekonomickej integrácie -na príkladoch uviesť výhody a nevýhody vstupu SR do EÚ -vysvetliť predmet filozofie v jednotlivých obdobiach dejín filozofie -používať základné filozofické pojmy: bytie, logos, subjekt, objekt, podstata, idea, hmota a vybrať z prameňov texty obsahujúce problematiku bytia a poznania a zaujať k nim stanovisko -vysvetliť rozdiel medzi monizmom, dualizmom, pluralizmom a uviesť k nim príklady -porovnať základné filozofické prístupy k otázke vzťahu k Bohu: teizmus, deizmus, panteizmus, ateizmus 	<p>3</p>
-----------------------------	--	--	---	----------

	<p>Trh a trhový mechanizmus</p> <p><i>Prierezová téma: Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Získať prehľad o fungovaní trhovej ekonomiky</p> <p>Oboznámenie sa s rôznymi možnosťami podnikania</p>	<ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť predpoklady vzniku filozofie v Grécku -vysvetliť prečo sa menil predmet filozofie v Grécku -porovnať názory predstaviteľov ranej gréckej filozofie na chápanie pralátky a pohybu -zhodnotiť aktuálnosť Sokratovej filozofie v súčasnosti -analýzou výrokov Sokrata vysvetliť jeho filozofiu -vysvetliť podstatu Platónovej filozofie -porovnať rozdielnosť prístupov Platóna a Aristotela v metafyzike -vysvetliť podstatu Aristotelovej filozofie -pomocou poznatkov z dejepisu vysvetliť spoločensko-politické predpoklady vzniku stredovekej filozofie -vymedziť základné problémy učenia A. Augustína -analyzovať učenie T. Akvinského -zdôvodniť nástup humanizmu a renesancie, nový pohľad na svet a človeka -vysvetliť pojmy 	
--	--	---	--	--

	<p>Podnik a formy podnikania</p> <p><i>Prierezová téma: Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Pochopiť podstatu monetárnej a fiškálnej politiky v zmiešanej ekonomike</p>	<p>renesancia a humanizmus</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakterizovať panteizmus G. Bruna -vysvetliť, čo je zdrojom poznania v racionalizme a v empirizme v novovekej filozofii -zdôvodniť, prečo sa kľúčovou disciplínou tohto obdobia stáva teória poznania -aplikovať indukciu a dedukciu ako 2 rôzne metódy poznávania -na Descartovom výroku „Myslím, teda som“ vysvetliť jeho dualizmus -charakterizovať učenie F. Bacona a jeho náuku o idoloch -porovnať učenie F. Bacona a R. Descarta a zhodnotiť ich rínos pre ďalší filozofický vývoj -objasniť prínos J. Locka do teórie poznania a teórie štátu -zdôvodniť, prečo filozofia B. Spinozu je panteistická a monistická -vysvetliť, ako chápal G. W. Leibniz monády a problematiku pluralizmu -uviesť hlavné znaky osvietenstva -vysvetliť prínos F.M.A. Voltaira pre filozofiu 	
--	---	--	--	--

	<p>Peniaze a bankový systém v zmiešanej ekonomike</p> <p><i>Prierezová téma: Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Poznať základné ukazovatele národného a svetového hospodárstva a podstatu ekonomickej integrácie</p>	<p>a spoločenskú prax</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozobrať a zdôvodniť odporúčania Voltaira na riešenie situácie vo Francúzsku v diele Filozofické listy -vysvetliť podstatu učenia Ch. L. Montesquieuhu -porovnať teóriu deľby moci J. Locka a Ch. L. Montesquieuhu -porovnať názory J. J. Rousseaua a jeho súčasníkov -rozobrať hlavné myšlienky diela Spoločenská zmluva -charakterizovať prínos encyklopedistov -objasniť podmienky vzniku a prínos nemeckého klasického idealizmu -vymedziť podstatné problémy Kantovej filozofie -vysvetliť, ako I. Kant riešil otázku poznania v diele Kritika čistého rozumu -objasniť pojem kategorický imperatív -pochopiť podstatu Hegelovej filozofie -vysvetliť Heglovo nazeranie na svet a porovnať ho s učením Platóna -zistiť, ktoré myšlienky nemeckých filozofov 	
--	--	---	---	--

<p>Filozofia</p>	<p>Národné a svetové hospodárstvo</p> <p><i>Prierezová téma:</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana zdravia a života</p> <p>Systematická filozofia</p>	<p>Porozumieť základným filozofickým pojmom</p> <p>Oboznámiť sa s filozofickým myslením antického Grécka</p>	<p>inšpirovali Štúrovcov</p> <p>-charakterizovať antropologické a scientistické prúdy poklasickej filozofie 19. storočia</p> <p>-zdôvodniť opodstatnenosť pluralizmu v poklasickej filozofii</p> <p>-vysvetliť podstatu pozitivizmu – A. Comte</p> <p>-vysvetliť podstatu filozofie existencie – S. Kierkegaard</p> <p>-posúdiť podmienky ovplyvňujúce predmet filozofických smerov 20. storočia</p> <p>-stručne charakterizovať existencializmus – J. P. Sartre</p> <p>-vysvetliť miesto a poslanie filozofie v súčasnej kultúre a uviesť príklady z dejín filozofie na prepojenie svetovej filozofie so slovenskou vedou a filozofiou</p> <p>-uviesť príklady na aplikáciu niektorých filozofických teórií v súčasnej praxi</p> <p>-posúdiť, ktoré filozofie mali najväčší vplyv na rozvoj filozofického myslenia na Slovensku</p>	<p>27</p>
------------------	--	--	--	-----------

	Antická filozofia	Oboznámiť sa s filozofickým myslením stredoveku		
--	-------------------	--	--	--

		Poznať myslenie renesancie a humanizmu		
	Stredoveká filozofia	Pochopiť základy filozofického uvažovania v období novoveku		
	Obdobie renesancie a humanizmu			
	Novoveká filozofia			

		Poznať prínos nemeckého klasického idealizmu		
	Nemecká klasická filozofia			
	Nemecká klasická filozofia	Oboznámiť sa s pluralizmom poklasickej filozofie		

Aktualizácia učiva a záverečné opakovanie učiva				3
---	--	--	--	---

Zdroje:

Sopóci, J., Búzik, B.: Základy sociológie, Bratislava SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01444-6

Krsková, A., Krátka, D.: Základy práva a ochrana spotrebiteľa, Bratislava SPN, 2006. ISBN 80-10-00918-0

Košč, M.: Základy psychológie, Bratislava SPN, 2003. ISBN 80-10-00202-X

Okruhlicová, A., Zelina, M.: Základy psychológie pre stredné školy, Bratislava Litera, 1997. ISBN 80-85452-63-4

Tóth, R.: Základy politológie, Bratislava SPN, 2004. ISBN 80-10-00599-1

Šlosár, R., Búrová, S., Fabová, L., Lisý, J.: Základy ekonómie a ekonomiky, Bratislava SPN, 1997. ISBN 80-08-02639-1

Novák, J., Šlosár, R.: Základy ekonómie a ekonomiky pre stredné školy, Bratislava SPN, 2008. ISBN 978-80-10-01346-3

Fürstová, M., Trinks, J.: Filozofia, Bratislava SPN, 1998.

Kiczko, L., Marcelli, M., Waldschütz, E., Dejiny filozofie, Bratislava, SPN, 1996.

a internet, učebnice, časopisy, príručky a iné aktuálne zdroje.

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivity na hodinách, projekty.

Učebné osnovy pre predmet

EKONOMIKA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ekonomika na gymnáziu ako voliteľný maturitný predmet má žiakom sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Zároveň žiaci nadobudnú schopnosť narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmi, procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote. Ekonomika je veľmi dôležitý predmet najmä v súčasnom svete, keď je pre každého človeka dôležité orientovať sa v základných životných situáciách a keď musí robiť každodenné ekonomické rozhodnutia.

Ekonomika na našej škole má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie teoretických ekonomických poznatkov, ktoré budú ďalej rozvíjať na vysokých školách, ale aj nadobudnutie určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti i každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem. Tento predmet je úzko prepojený s inými predmetmi, ako je náuka o spoločnosti, dejepis, geografia, ale aj etická výchova. Žiaci totiž okrem teoretických poznatkov a praktických zručností sú vedení k určitým etickým princípom, ako je etika podnikania a spoločensky zodpovedný prístup k podnikaniu.

DIDAKTICKÉ CIELE PREDMETU

Všetky aktivity v rámci výuky ekonomiky sa odvíjajú od zvládnutia a správneho využitia nadobudnutých teoretických ekonomických poznatkov a zručností v praxi.

To znamená:

-Dokázať aplikovať a hodnotiť ekonomické informácie (z médií, literatúry, internetu a osobných skúseností) a vedieť pomocou nich relevantne rozhodovať.

- Žiaci dokážu rozpoznať možnosti a spôsoby uplatnenia informácií ekonomického rázu v bežnom živote, napr. analyzovať makroekonomické ukazovatele a výsledky hospodárenia, odvodiť všeobecné zákonitosti na základe poznania princípu a ovplyvňujúcich faktorov, získavať informácie z diagramov, schém, tabuliek, posúdiť súčasnú ekonomickú situáciu u nás i v rôznych častiach sveta a pod.

Hlavným cieľom ekonomiky je teda v širokej miere uplatniť nadobudnuté poznatky a kompetencie v praxi.

Medzi základné zručnosti, ktorý by mali žiaci v tomto predmete získať, patria::

1. pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni, vedieť porovnať fungovanie jednotlivých ekonomík a analyzovať ich problémy.

2. oboznámiť sa so stručným vývojom ekonomického myslenia a historickou podmienenosťou ekonomiky, dokázať porovnávať jednotlivé prístupy ekonomických teórií k riešeniu problémov spoločnosti a hľadať súvislosti historického vývoja spoločnosti a ekonomických javov.

3. osvojiť si poznatky o rôznych typoch ekonomických systémov, charakterizovať ich, vedieť nájsť ich pozitíva a nedostatky, pochopiť nevyhnutnosť kolapsu niektorých

ekonomických systémov a pochopiť zmeny, ktoré bolo treba urobiť počas transformácie od príkazovej ku trhovej ekonomike..

4. získať vedomosti o základných formách podnikania a základných princípoch fungovania trhovej ekonomiky, vedieť aplikovať nadobudnuté poznatky v praxi , vedieť sa rozhodnúť pre určitú formu podnikania, vedieť zostaviť podnikateľský zámer...

5. ovládať ekonomické funkcie štátu, vedieť posúdiť, do akej miery sú vhodné štátne zásahy do ekonomiky, analyzovať ich možné dôsledky a na príkladoch z reálneho ekonomického prostredia zhodnotiť úspešnosť, resp. neúspešnosť štátnych zásahov do trhového prostredia.

6. oboznámiť sa s históriou, úlohami peňazí v zmiešanej ekonomike a so vzťahmi národného

hospodárstva a svetovej ekonomiky, porovnať výhody a nevýhody integračného procesu a globalizácie, vedieť zhodnotiť dôsledky prístupového procesu..

7. uvedomiť si nevyhnutnosť etického prístupu k podnikaniu a ekonomickým rozhodnutiam jednotlivcov, firiem i politických predstaviteľov.

8. Výchovným cieľom ekonomiky je dosiahnuť, aby ekonomické rozhodnutia žiakov boli etické , dbali na ochranu životného prostredia, ochranu zdravia a života.

VÝKONOVÉ A OBSAHOVÉ ŠTANDARDY

TÉMY, OBSAH A VÝSTUP PREDMETU

Ekonomika - 4. ročník

01 História ekonómie

Najvýznamnejšie smery ekonomického myslenia od staroveku až po súčasné smery /ekonomické myšlienky v antickej filozofii, stredoveku, merkantilizmus, fyziokracia, klasická ekonómia, marxizmus, neoklasická ekonómia, monetarizmus, súčasné smery ekonomického myslenia/

02 Vymedzenie základných predpokladov fungovania ekonomického systému

Potreby, statky, výroba, spotreba, výrobné faktory, deľba práce, základný ekonomický problém, triáda základných ekonomických otázok, alternatívne náklady, typy ekonomických systémov, prechod od centrálne riadenej ekonomiky ku trhovej, resp. zmiešanej ekonomike

03 Trh a trhový mechanizmus

Trh, typy trhov, subjekty trhu, nedostatky a nedokonalosti trhu, trhový mechanizmus, zákon ponuky a dopytu, trhová rovnováha, elasticita ponuky a dopytu, monopol a konkurencia, trhové štruktúry

04 Výrobné faktory

Základné pojmy: hraničný produkt, príjem z hraničného produktu, hraničné náklady, trh pôdy a renta, agrárna politika štátu a Európskej únie /CAP/, trh práce a mzdové rozdiely a mzdová diskriminácia, úloha odborov na trhu práce, trh kapitálu a úrok, zisk a dividenda

05 Základné formy podnikania

Charakteristika podniku, podnikateľskej činnosti, založenie a zrušenie podniku, likvidácia

a konkurz, obchodný a živnostenský register, podnikateľský plán, typy podnikov, právne formy podnikania /v.o.s., komanditná spol., s.r.o., akciová spoločnosť, živnosti. Manažment – vývoj manažmentu, školy manažmentu – klasická, neoklasická, súčasné školy manažmentu – americká, japonská, európska škola. Funkcie manažmentu, štýly manažmentu, osobnosť manažéra. Manažment ľudských zdrojov, personálny manažment. Vznik a vývoj marketingu, odbytová politika podniku, prieskum trhu, nástroje marketingu - marketingový mix, výrobová politika, distribučná politika, cenová politika, podpora predaja – reklama, marketingové stratégie

06 Ekonomická úloha štátu

Hospodárska politika, ciele a nástroje, ekonomické funkcie štátu – efektívnosť, rovnosť, cenová stabilita, hospodárska politika a jej ciele, nástroje hospodárskej politiky, typy hospodárskej politiky – fiškálna, monetárna, príjmová a dôchodková, cenová, zahranično-obchodná. Daňový systém v SR, priame, nepriame dane, daňové priznanie.

07 Makroekonomické pojmy

Základné makroekonomické ciele, kolobeh peňazí v otvorenej ekonomike, základné makroekonomické ukazovatele – hrubý domáci produkt, hrubý národný produkt, národný dôchodok, meranie HDP, agregátny dopyt, agregátna ponuka, ekonomický rast a jeho činitele, hospodársky cyklus, teórie hospodárskych cyklov

08 Makroekonomické ukazovatele – nezamestnanosť a inflácia

Ekonomický rast a jeho činitele, hospodársky cyklus, teórie hospodárskych cyklov Pracovná sila, práceschopné obyvateľstvo, zamestnaní, nezamestnaní, formy nezamestnanosti, príčiny nezamestnanosti, opatrenia vlády na zamedzenie nezamestnanosti, Inflácia, priame a nepriame meranie inflácie, príčiny vzniku inflácie, dôsledky inflácie, formy inflácie, opatrenia vlády na zamedzenie inflácie

09 Peniaze a bankový systém

Vznik, formy, vlastnosti a funkcie peňazí v trhovej ekonomike, hodnota peňazí, peňažné agregáty, ponuka a dopyt po peniazoch, súčasné formy peňazí, teórie peňazí. Banková sústava, postavenie a úlohy centrálnej banky, obchodné banky, ich služby, likvidita, burza a cenné papiere, ich úloha v ekonomike

10 Svetové hospodárstvo a národné hospodárstvo

Medzinárodný obchod, medzinárodná del'ba práce a špecializácia, teória komparatívnych výhod, medzinárodný menový fond typy zahraničnej obchodnej politiky – protekcionizmus a liberálna politika, nástroje obchodnej politiky, obchodná a platobná bilancia, zahraničný obchod SR. Vývoj a formy medzinárodnej ekonomickej integrácie – pásma voľného obchodu, colná únia, spoločný trh, hospodárska únia, menová únia, úplná ekonomická integrácia, globalizácia, obchodné zoskupenia, Európska únia, Slovensko a EÚ Hospodárska politika, ciele a nástroje, ekonomické funkcie štátu – efektívnosť, rovnosť, cenová stabilita, hospodárska politika a jej ciele, nástroje hospodárskej politiky, typy hospodárskej politiky – fiškálna, monetárna, príjmová a dôchodková, cenová, zahranično-obchodná. Daňový systém v SR, priame, nepriame dane, daňové priznanie.

Prierezové témy a ich realizácia v predmete prostredníctvom práce s autentickými materiálmi

(nahrávky, texty), diskusií, referátov, besied, exkurzií na súd alebo projektu:

1. Multikultúrna výchova sa priebežne realizuje v tematických celkoch Management, Marketing, Medzinárodné menové vzťahy, Medzinárodné ekonomické vzťahy, Medzinárodná ekonomická integrácia, Bankový systém.

2. Mediálna výchova sa realizuje najmä v tematických celkoch Management, Marketing, Peniaze, Bankový systém, . Medzinárodné ekonomické vzťahy, Medzinárodná ekonomická integrácia

3. Environmentálna výchova sa realizuje v tematických celkoch Trh výrobných faktorov, Podniky ,Management, Marketing.

4. Ochrana zdravia a života sa realizuje v tematických celkoch Trh výrobných faktorov, Podniky, Management, Ekonomická úloha štátu

5. Finančná gramotnosť sa realizuje v tematických celkoch Trh práce a mzda, Podnikanie v trhovej ekonomike, Management, Peniaze a finančné inštitúcie, Inflácia, nezamestnanosť, Ekonomická úloha štátu (rozpočtová politika, daňový systém)

Požiadavky na výstup

- uplatňovať získané vedomosti a zručnosti v každodennom živote,
- chápať potrebu predmetu v každodennom živote,
- získavať nové vedomosti a zručnosti uvedomelo,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- dokázať viesť bežný dialóg na témy ekonomiky,
- vedieť robiť správne ekonomické rozhodnutia
- chápať rozdiely medzi rôznymi smermi ekonomického myslenia
- pochopiť rozdiely medzi jednotlivými ekonomickými systémami
- porozumieť základným princípom fungovania trhového mechanizmu a trhovej ekonomiky
- dokázať si založiť podnik, zrušiť podnik, viesť podnik, získať zručnosti vo vedení jednotlivých oddelení v podniku
- vedieť rozlíšiť medzi jednotlivými formami podnikania a vybrať si tú najvhodnejšiu
- ovládať základné prvky marketingu, uplatňovať rôzne marketingové stratégie, vedieť si vybrať účinnú reklamu pre svoj výrobok
- rozlišovať medzi rôznymi formami majetku podniku, ako aj jeho pasívami, pochopiť a získať prax v tvorbe podnikových výkazov
- orientovať sa v makroekonomických vzťahoch, pochopiť úlohu vlády v ekonomike
- pochopiť význam merania výkonnosti ekonomiky a rozlišovať jednotlivé makroekonomické ukazovatele
- porozumieť úlohe peňazí v ekonomike, rozlišovať ich jednotlivé formy, získať praktické poznatky o úlohe bánk v ekonomike

- naučiť sa čo najefektívnejšie využívať služby bánk a orientovať sa v bežných peňažných operáciách

STRATÉGIE VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Vo vyučovacom predmete ekonomika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

Ø sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (PC prezentácie, text, hovorené slovo) tak, aby každý každému porozumel,

Ø vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,

Ø kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),

Ø správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery, dôsledky a aplikovať ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri analýze predstavených celkov z odbornej literatúry.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Ø rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,

Ø osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,

Ø hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

Ø rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,

Ø vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,

Ø hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,

Ø používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

Ø získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (verbálne, obrazové, grafické a kombinované texty, učebnice, slovníky, noviny, časopisy, webové stránky, odborná literatúra),

Ø zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojeniu si nových poznatkov.

Metódy vyučovania:

informačnoreceptívna – výklad,

reproduktívna – riadený rozhovor,

heuristická – rozhovor, riešenie úloh

Formy práce:

frontálna výučba, frontálna a individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov práca s knihou a rôznymi druhmi prameňov

Pri štúdiu odbornej literatúry takisto môžeme využívať nasledovné, konkrétne metódy:

Ø písomné, prezentačné aktivity, zamerané na rozvoj slovnej zásoby, správnu aplikáciu fráz, orientácia v autentickom texte,

Ø štúdium jednotlivých po sebe nasledujúcich sekcií má pomôcť študentovi, aby sa oboznámil predovšetkým s relevantnou terminológiou, pričom aplikačnú rovinu získaných poznatkov môže následne uplatniť vďaka cvičeniam, modelovým situáciám,

Ø vyučujúci môže na základe kvalitatívneho a kvantitatívneho zloženia cieľovej skupiny žiakov zvoliť primeranú metodiku práce – v praxi: v prípade potreby skupinu vnútorne rozdeliť na menšie jednotky, aby mohol zadať úlohy podľa jazykových schopností členov príslušnej skupiny, týmto prístupom možno dosiahnuť to, aby schopnosti niektorých žiakov neboli ani predimenzované, ani nevyužitú,

Ø postupnosť štúdia od jednoduchších po náročnejšie textové jednotky.

Metódy práce:

1. Výklad (s použitím tabule, pracovných listov, dataprojektora ap)

Jedná sa o klasickú formu vyučovania, kedy dochádza ku frontálnemu prenosu poznatkov z učiteľa na žiaka. Využívanie dataprojektora, pracovných listov a elektronických prezentácií prispieva k lepšiemu zapamätaniu si vedomostí a osvojovania mentálnych zručností u žiakov.

2. Skupinové vyučovanie

Práca v skupinkách v rámci vyučovacej hodiny je spestrením klasickej frontálnej výuky. Osvojovanie ekonomických (a najmä analytických) zručností žiaka prebieha pomocou intenzívnej spolupráce žiakov navzájom. Táto metóda zvlášť prispieva k osvojovaniu si praktických zručností žiakov. Učiteľ potom preberá úlohu facilitátora a kontroluje činnosť žiakov na hodine.

3. Problémové vyučovanie

Prehlbovanie analytických a rozhodovacích kompetencií je možné dosahovať pomocou problémového vyučovania. Žiaci zadefinujú problém týkajúci sa istého učiva (témy, tematického celku) a následne sa snažia dospieť ku určitým vzťahom a procesom, ktoré vedú k istým následkom.

Žiaci sami navrhujú riešenia problému a rozhodujú o optimalizácii zásahov vlády do trhového prostredia, príp. o efektívnom správaní sa jednotlivcov a súkromných firiem v procese ekonomického rozhodovania sa..

Súčasťou problémového vyučovania je aj problémový výklad, pričom učiteľ zadefinuje problém a spoločne so žiakmi sa ho snaží vyriešiť.

4. Prezentácia

Určitou formou zážitkového vyučovania sú bezpochyby prezentácie, či sa už jedná o prezentácie študentov alebo prezentácie pripravené učiteľom či získané z iných zdrojov. Tieto prezentácie oživujú obrazotvornosť žiakov, pomáhajú lepšie pochopiť preberanú tematiku a sú oživením vyučovacej hodiny.

5. Exkurzia, beseda.

Exkurzie do inštitúcií, podnikov, besedy s odborníkmi z praxe – mimoškolského prostredia prispievajú k utvrdzovaniu si vedomostí a nadobudnutých zručností.

6. Simulačné hry

Prostredníctvom simulačných hier /programov/ sa žiaci vžijú do ekonomického prostredia a sú nútení robiť ekonomické rozhodnutia, pričom môžu okamžite sledovať ich dôsledky.

8. ročník (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
História ekonomie	Vznik a začiatky ekonomie. Ekonomická teória v 16.-19. Storočí. Najvýznamnejší predstavitelia ekonomie. Súčasný smery ekonomie. Charakteristika ekonomie a ekonomiky. Typy ekonomík. Základné ekonomické pojmy a otázky ekonomie. Ekonomika Slovenska	Naučiť žiakov základné ekonomické pojmy. Poukázať na význam vedy pre každodenný život jednotlivca v spoločnosti.	Vedieť teoretické základy predmetu. Mať prehľad o historickom vývoji Poznať súvislosti medzi pojmami. Posúdiť prednosti ekonomík z hľadiska histórie.	15
Trh a trhový mechanizmus	Charakteristika pojmu trh. Fungovanie trhového mechanizmu. Subjekty trhu. Typy trhov. Proces tvorby dopytu. Proces tvorby ponuky. Rovnováha na trhu. Trvanie rovnováhy na trhu.	Vysvetliť žiakom základné ekonomické zákonitosti. Poukázať na príčiny úspechu trhových ekonomík sveta. Zdôrazniť žiakom nedokonalosti na trhu vyvodit' uzávery z teórie o trhu.	Žiak dokáže posúdiť reálnu situáciu na trhu pri výrobe nejakého tovaru alebo služby. Získať prehľad o tom ako funguje Hospodársky systém krajiny. Posúdiť efektívnosť Výroby a dopytu na	15

	<p>Nedostatky na trhu.</p> <p>Konkurencia na trhu.</p>		<p>nejaký tovar.</p>	
<p>Výrobné faktory</p>	<p>Charakteristika výrobného faktora – práca.</p> <p>Dopyt a ponuka po práci.</p> <p>Odmena za prácu – mzda.</p> <p>Podstata a formy mzdy.</p> <p>Charakteristika pôdy.</p> <p>Dopyt a ponuka pôdy.</p> <p>Úrodnosť a cena pôdy.</p> <p>Vysvetlenie pojmu kapitál.</p> <p>Potenciálny a reálny kapitál.</p> <p>Vysvetlenie úverového vzťahu a úroku.</p> <p>Vysvetlenie trhu s kapitálom</p> <p>Dôležitosť zisku pre ekonomiku.</p> <p>Rozdelenie investícií.</p>	<p>Objasniť žiakom trh s výrobnými faktormi</p> <p>Vysvetliť dôležitosť práce pri podnikaní.</p> <p>Uviesť výrobné vstupy v nejakom podniku.</p> <p>Charakterizovať jednotlivé zložky mzdy.</p> <p>Riziko práce s kapitálom, riziko investovania do nebankových subjektov, možnosť úplného krachu pri podnikaní.</p>	<p>Vedieť aký je význam poctivej práce. Získať základné znalosti o tvorbe kapitálu a zisku. Mať prehľad o rozdielnych cenách pôdy v rôznych regiónoch Slovenska. Posúdiť aká je možnosť zamestnania v našom regióne.</p>	<p>15</p>
<p>Základné formy podnikania</p>	<p>Charakteristika bežného podniku v trhovej ekonomike.</p> <p>Rozdiel medzi podnikom a podnikaním.</p> <p>Právne a iné predpoklady podnikania</p> <p>Typy podnikov.</p> <p>Právne formy podnikania.</p> <p>Vysvetlenie živností.</p> <p>Delenie obchodných spoločností.</p> <p>Manažment a marketing.</p> <p>Družstvá a ich špecifiká.</p>	<p>Vysvetliť význam podnikov pre ekonomiku. Objasniť dôležitosť legálneho podnikania pre ekonomiku. Zdôrazniť výhody jednotlivých typov podnikov. Zamerať sa na konkrétne príklady z nášho okolia. Poukázať aj na neúspešné firmy z nášho okolia. Vyzdvihnúť dlhodobých úspešných podnikateľov z regiónu a v rámci</p>	<p>Získať prehľad o ekonomickej situácii v našom okrese. Vidieť perspektívy nášho regiónu. Mať znalosti o službách v okrese.</p> <p>Pochopiť vplyv konkurencie na podnikanie. Žiaci využijú skúsenosti svojich rodičov v danej problematike. Študenti budú vedieť teoretické predpoklady pre možnosť</p>	<p>15</p>

	<p>Výrobné faktory v podniku.</p> <p>Význam obchodného zákona.</p> <p>Nadnárodné spoločnosti.</p> <p>Možnosti skrytého podnikania.</p> <p>Návšteva podniku v našom okrese.</p> <p>Spôsob založenia podniku.</p>	<p>SR. Poukázať na ťahúňov našej ekonomiky.</p>	<p>podnikania.</p>	
<p>Makro - ekonomické pojmy</p>	<p>Základné makroekonomické ciele.</p> <p>Hrubý národný produkt.</p> <p>Hrubý domáci produkt.</p> <p>Ekonomický rast krajiny.</p> <p>Čistý národný produkt.</p> <p>Hrubý národný produkt.</p> <p>Nominálny a reálny produkt</p> <p>Vzťahy medzi spotrebou, úsporami a investíciami.</p> <p>Členenie investícií.</p> <p>Charakteristika nezamestnanosti.</p> <p>Vymedzenie pojmu štátny rozpočet.</p> <p>Ekonomický ukazovateľ inflácia.</p> <p>Ďalšie makroekonomické ukazovatele.</p> <p>Podstata ekonomických cyklov.</p> <p>Výhody a nevýhody krízy v ekonomike.</p>	<p>Naučiť žiakov základnú teóriu o ekonomických ukazovateľoch.</p> <p>Vyzdvihnúť v čom je Slovensko výborné a v ktorých smeroch zaostáva za vyspelými krajinami.</p> <p>Prebrať so žiakmi aj ďalšie makroekonomické ukazovatele, okrem základných štyroch.</p> <p>Poukázať na príčiny zlých ekonomických ukazovateľov.</p> <p>Vyzdvihnúť tie odvetvia, ktoré sú ťahúňom ekonomiky.</p>	<p>Získať prehľad o stave nšej ekonomiky. Vedieť ako si počínajú okolité štáty v makroekonomických výsledkoch.</p> <p>Poukázať na niektoré výsledky z minulosti.</p> <p>Načrtnúť predpokladaný vývoj v ekonomike Slovenska do budúcnosti.</p>	<p>15</p>
<p>Ekonomická úloha štátu</p>	<p>Hospodárska politika štátu.</p> <p>Makroekonomické ciele.</p>	<p>Naučiť žiakov základnú teóriu o úlohe štátnych inštitúcií pre</p>	<p>Žiaci budú mať prehľad o úrovni</p>	<p>15</p>

	<p>Makroekonomické nástroje.</p> <p>Úloha štátu – vlády v ekonomike. Aká je úloha vlády, parlamentu a politikov pri riadení hospodárstva. Význam európskych inštitúcií pre našu ekonomiku.</p> <p>Monetárna politika štátu.</p> <p>Rozpočtová politika štátu.</p> <p>Dôchodková politika.</p> <p>Zahraničnoobchodná politika Slovenska.</p>	<p>ekonomiku krajiny.</p> <p>Využiť prierezovú tému:</p> <p>z náuky o spoločnosti a z dejepisu.</p> <p>Získať znalosti o konkrétnych číslach slovenskej ekonomiky a tiež aj o číslach susedných štátov. Vedieť aká budúcnosť sa očakáva pre náš región a pre ekonomiku Slovenskej republiky.</p>	<p>Hospodárstva.</p> <p>Študenti budú vedieť potrebnú teóriu tak aby získali prehľad o našom hospodárstve.</p> <p>Budú tiež ovládať to, aký je vplyv politikov na ekonomiku štátu.</p>	
<p>Ukazovatele: nezamestnanosť a inflácia</p>	<p>Charakteristika pracovnej sily. Definície zamestnaných a nezamestnaných občanov</p> <p>Formy nezamestnanosti.</p> <p>Príčiny nezamestnanosti.</p> <p>Výpočet nezamestnanosti.</p> <p>Nezamestnanosť v regióne.</p> <p>Faktory, ktoré môžu do budúcnosti zmeniť ukazovateľ</p> <p>Charakteristika inflácie.</p> <p>Typy inflácie.</p> <p>Vzťah peňazí, cien a inflácie.</p> <p>Príčiny vzniku inflácie.</p> <p>Vplyv inflácie na iné ekonomické ukazovatele.</p> <p>Inflácia v regiónoch Slovenska.</p>	<p>Naučiť žiakov poznatky z oblasti inflácie a nezamestnanosti.</p> <p>Priblížiť žiakom význam týchto ukazovateľov na príkladoch zo života.</p> <p>Čerpať skúsenosti z minulého vývoja v ekonomikách sveta.</p> <p>Využiť poznatky z dejepisu a náuky o spoločnosti.</p> <p><i>Prierezová téma :</i> osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Vedieť poukázať na dôležitosť zamestnania sa po skončení školy.</p> <p>Poznať dôsledky Vysokej nezamestnanosti a tiež aj vplyvu inflácie na ceny.</p> <p>Pri odpovediach na otázky z tejto kapitoly treba použiť aj príklady zo svojho okolia, z domácností, od rodičov, zo školy a podobne.</p>	10
<p>Peniaze a</p>	<p>História peňazí – prierezová</p>	<p>Vysvetliť históriu peňazí</p>	<p>Žiaci by mali vedieť teóriu o peniazoch</p>	10

bankový systém	<p>téma z dejepisu.</p> <p>Funkcie peňazí v ekonomike.</p> <p>Súčasný typy peňazí.</p> <p>Vplyv množstva peňazí na ceny.</p> <p>Typy bánk na Slovensku.</p> <p>Význam centrálnej banky.</p> <p>Komerčné banky na trhu.</p> <p>Operácie komerčných bánk.</p> <p>Nebankové subjekty.</p> <p>Poisťovne na trhu.</p> <p>Význam burzy v ekonomike</p> <p>Obchodovanie s cennými papiermi.</p>	<p>z ekonomického hľadiska. Priblížiť žiakom prijateľnú teóriu z oblasti bankovníctva.</p> <p>Urobiť prehľad v sieti komerčných bánk.</p> <p>Vysvetliť úlohu poisťovní na trhu.</p> <p>Poukázať na riziko investovania do nebankových subjektov.</p>	<p>a bankách. Študenti budú mať aj vlastné skúsenosti z finančnej oblasti, z oblasti bankovníctva, turistiky, cestovania, skúsenosti rodičov a tiež musia pochopiť riziká v danej oblasti.</p>	
Svetové a národné hospodárstvo	<p>Medzinárodná deľba práce.</p> <p>Podstata medzinárodného obchodu.</p> <p>Obchodná politika štátu.</p> <p>Formy ekonomickej integrácie.</p> <p>Charakteristika integračných zoskupení.</p> <p>Medzinárodné menové vzťahy. Medzinárodná menová sústava.</p> <p>MMF a Svetová banka.</p> <p>Význam Európskej únie.</p> <p>Inštitúcie Európskej únie.</p> <p>Slovensko a Európska únia.</p>	<p>Získať znalosti o ekonomikách sveta.</p> <p>Využiť poznatky z dejepisu a geografie.</p> <p>Poznať historické súvislosti.</p> <p>Vedieť aký je vplyv politiky na ekonomiku.</p> <p>Poznať históriu Európskej únie a Slovenska.</p> <p>Použiť príklady zo svojho okolia.</p> <p><i>Prierezová téma :</i></p> <p>História európskej únie.</p>	<p>Absolventi predmetu ekonomika budú mať všeobecný prehľad o hospodárení respektíve o nehospodárení v niektorých oblastiach života.</p> <p>Žiaci sa dozvedia o kladoch a záporoch ekonomickej integrácie.</p>	<p>10</p>

UČEBNÉ ZDROJE

Pomôcky: počítače a periférne zariadenia, dataprojektor, učebnice

Učebné zdroje:

E.Hartmanová, M.Jakubechová: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. Bratislava SPN

K. Hontyová, J. Lisý, B. Satková. Základy ekonómie a ekonomiky. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm

Ďalšie zdroje:

Internet

Štatistický úrad

MF SR

Občiansky zákon

Obchodný zákon

Zákonník práce

Živnostenský zákon

Zákonník práce

Noviny (denníky – SME, Pravda a pod.)

Počítačové simulačné hry (MESE, INVESTLAND)

HODNOTENIE PREDMETU

Pri klasifikácii v predmete ekonomika sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- a) schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení spoločenskovedných teoretických a praktických úloh a pri posudzovaní spoločenských javov a zákonitostí,
- b) schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti,
- c) kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- d) schopnosť vyhľadávať informácie z digitálnych zdrojov, ich spracovanie a primeranú prezentáciu, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií,
- e) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne, ale aj v tíme.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete ekonomika klasifikujú nasledovne:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 90 %. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Chápe vzťahy medzi spoločenskými javmi, zákonitosťami a teóriami, myslí logicky správne, zreteľne sa u neho

prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 75 %. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti, pri riešení teoretických a praktických úloh postupuje samostatne, len s malými podnetmi učiteľa. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť, vie analyzovať predložené problémy a samostatne navrhnúť postup na ich riešenie. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 50 %. Osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Ústny a písomný prejav je čiastočne správny, kvalita jeho výsledkov je na dobrej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 30 %. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový, osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh zvláda na zníženej úrovni, iba za aktívnej pomoci vyučujúceho. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda na menej ako 30 %. Vedomosti a zručnosti zo spoločenskovednej oblasti požadované vzdelávacími štandardmi, si osvojil na najnižšej úrovni, má v nich závažné nedostatky, chyby nevie opraviť ani s pomocou vyučujúceho. Neprejavuje samostatnosť v myslení.

Skúšanie prebieha:

a) ústnou formou

b) písomnou formou

c) prezentáciou seminárnej práce – kombinácia písomnej a ústnej formy

ad. a) Skúšanie ústnou formou je individuálne alebo frontálne (opakovanie preberaného učiva) a prebieha v rámci triedy. Žiak má možnosť samohodnotenia, pričom pedagóg mu aj slovné vysvetlí, za čo danú známku, alebo bod za aktivitu dostal, alebo mu bol odňatý. To znamená, že sa dodržiava pravidlo, že žiak vždy vie, akou známku, alebo bodmi je ohodnotený a za čo ho pedagóg hodnotí.

ad. b) Skúšanie písomnou formou sa realizuje prostredníctvom didaktických testov, ktoré si zostavujú jednotliví vyučujúci individuálne, pričom ich výsledky vzájomne konzultujú. Pri tvorbe týchto testov sa zohľadňuje predovšetkým to, čo má žiak vedieť z daného predmetu, skúšajú sa podstatné pojmy, nie

Prezentácie študentov

Žiaci majú možnosť získať ďalšie body pomocou prezentácií k vybraným témam, spravidla maturitným zadaniam. Zoznam tém prezentácií bude zverejnený na začiatku každého školského roka, resp. pripomenuté na začiatku každého polroka. Ide o samostatnú prácu žiaka, pričom si sám vyhledá potrebné informácie, ktoré spracuje a prezentuje na hodine vo forme prijateľného a zrozumiteľného výstupu (graf, tabuľka, prezentácia, fotodokumentácia a pod.).

Aktivita na hodine

Podstatnou zložkou práce žiaka je samotné fungovanie na hodine. Táto aktivita je hodnotená extra bodmi.

Učebné osnovy pre predmet
APLIKOVANÁ EKONÓMIA

Charakteristika predmetu:

Tento predmet budú študenti potrebovať ako doplnok k predmetu Ekonomika. Žiaci získajú hlavne praktické ekonomické poznatky, ktoré môžu následne rozvíjať na vysokých školách ale aj v bežnom živote. Nadobudnú tiež aj určité zručnosti a postoje, ktoré súvisia s každodenným ekonomickým životom spoločnosti. V predmete je tiež množstvo praktických príkladov zo života podnikateľov a iných subjektov hospodárstva. Na hodinách preberáme výpočet základných ekonomických pojmov, hovoríme si o konkrétnych príkladoch z praxe. Sledujeme vývoj ekonomických ukazovateľov u nás a v okolitých krajinách. Súčasťou výučby je aj praktická návšteva podnikateľského subjektu v našom okrese.

Ciele:

Cieľom vyučovania je zvládnutie a správne využívanie nadobudnutých teoretických

ekonomických poznatkov a zručností v praxi. Absolvent je schopný aplikovať a vyhodnocovať ekonomické informácie z rôznych médií, literatúry, internetu a na základe osobných skúseností. Dôležité je tiež uplatnenie získaných poznatkov z iných predmetov v rámci ekonomiky. Na základe všeobecných zákonitostí by mal žiak vedieť posúdiť ekonomickú úroveň podnikov a podnikateľov. Tiež má vedieť čo hlavne ovplyvňuje zisk alebo stratu podnikateľa a aké sú prednosti a nedostatky nášho regiónu v konkurenčnom prostredí. Študent má poznať hlavne zásady trhovej a zmiešanej ekonomiky v praxi.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

Žiaci budú po absolvovaní predmetu spôsobilí uchádzať sa o štúdium na akejkoľvek vysokej škole ekonomického zamerania. Zároveň získajú prehľad o hospodárstve krajiny, o podnikateľoch, budú si vážiť hodnoty, ktoré život prináša, budú sa sami správať hospodárne, budú mať záujem o hlbšie štúdium ekonómie. Absolventi získajú aj prehľad v právnom a politickom systéme štátu a o dôsledkoch zlého hospodárenia podniku.

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

Najosvedčenejšou metódou je výklad nového učiva vysvetľovaný na príkladoch z praxe a z bežného života domácnosti, podnikateľa a iných subjektov. Často používame zážitkové učenie. Dôležitý je aj individuálny prístup k žiakom a ich skúsenosti s preberanou problematikou. Na hodinách používame aj informačné a komunikačné technológie. Využívame často praktickú formu vyučovania. V niektorých kapitolách robíme praktické cvičenia.

Prierezové témy:

V predmete využívame aj poznatky z iných oblastí života: z náuky o spoločnosti,

geografie, filozofie, dejepisu, politológie, práva, pôdohospodárstva a iných oblastí.

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma – obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
História ekonomie	<p>Aplikácia ekonomickej teórie v praxi.</p> <p>Uplatnenie teórií pri hospodárskych krízach.</p> <p>Súčasný smery ekonomie.</p> <p>Príklady na typy ekonomík.</p> <p>Príklady na základné ekonomicke pojmy a otázky ekonomie.</p> <p>Perspektíva ekonomiky Slovenska.</p>	<p>Precvičiť so žiakmi základné ekonomicke pojmy. Poukázať na význam príkladov pre každodenný život.</p> <p><i>Príkladové témy:</i></p>	<p>Vedieť teoretické základy predmetu.</p> <p>Poznať príklady z histórie a súčasnosti.</p> <p>Poznať súvislosti medzi pojmi.</p> <p>Posúdiť prednosti ekonomík z hľadiska histórie.</p>	6
Trhový mechanizmus	<p>Fungovanie trhového mechanizmu s konkrétnym tovarom.</p> <p>Subjekty trhu - príklady.</p> <p>Typy trhov v praxi.</p> <p>Proces tvorby dopytu na konkrétnom tovare a službe.</p> <p>Proces tvorby ponuky s nejakým tovarom.</p> <p>Rovnováha na trhu.</p> <p>Príklady na nedokonalú konkurenciu na trhu.</p>	<p>Vysvetliť žiakom príklady z trhového mechanizmu. Poukázať na príčiny úspechu trhových ekonomík sveta. Zdôrazniť žiakom nedokonalosti na trhu. Vyvodit' uzáveru z teórie o trhu. Nájsť riešenie pri nesprávnom fungovaní trhového mechanizmu.</p>	<p>Študent bude vedieť posúdiť reálnu situáciu na trhu pri výrobe nejakého tovaru alebo služby.</p> <p>Získať prehľad o tom ako funguje hospodársky systém krajiny.</p> <p>Posúdiť efektívnosť výroby a dopytu na nejaký tovar.</p>	6
Výrobné činitele	<p>Príklady na výrobný faktor – práca. Ďalšie výrobné vstupy v podniku.</p> <p>Schéma podniku.</p>	<p>Vysvetliť dôležitosť práce pri podnikaní.</p> <p>Špecifiká pri podnikateľskej</p>	<p>Vedieť aký je význam poctivej práce. Získať základné znalosti o</p>	6

	<p>Príklady rozdielnej ceny pôdy. Charakteristika pôdy.</p> <p>Rozdelenie a význam kapitálu.</p> <p>Vysvetlenie úverového vzťahu a úroku na príklade.</p> <p>Vysvetlenie trhu s kapitálom</p> <p>Výpočet zisku podnikateľa.</p>	<p>činnosti.</p> <p>Príklady výpočtu mzdy.</p> <p>Výpočet ceny pôdy.</p> <p>Príklady investovania do nebankových subjektov, možnosť úplného krachu.</p>	<p>tvorbe kapitálu a zisku. Mať prehľad o rozdielnych cenách pôdy v rôznych regiónoch Slovenska.</p>	
<p>Podnikanie</p>	<p>Návšteva bežného podniku v trhovej ekonomike.</p> <p>Príklady na podniky. Príklady úspešného podnikania.</p> <p>Právne formy podnikania.</p> <p>Príklady živností v našom okrese.</p> <p>Družstvá v našom regióne.</p> <p>Výrobné faktory v podniku.</p> <p>Práca s obchodným zákonom.</p>	<p>Vidieť výrobu v konkrétnom podniku.</p> <p>Zdôrazniť výhody jednotlivých typov podnikov. Zamerať sa na konkrétne príklady z nášho okolia. Poukázať aj na neúspešné firmy z nášho okolia.</p> <p><i>Prierezová téma :</i> základy práva</p> <p>Pracovať s konkrétnymi tlačivami a dokumentáciou podniku. Vyplniť základné tlačivá.</p>	<p>Získať prehľad o ekonomickej situácii v našom okrese. Vidieť naživo činnosti v podniku. Mať znalosti o službách v okrese.</p> <p>Žiaci využijú skúsenosti svojich rodičov v danej problematike.</p> <p>Vedieť narábať so základnou dokumentáciou.</p> <p>Poznať podniky s dobrým imidžom.</p>	<p>6</p>
<p>Aplikovaná Ekonomia</p>	<p>Precvičiť si na príkladoch bežné činnosti v podniku.</p> <p>Návšteva v podniku služieb.</p> <p>Špecifiká podnikov služieb.</p> <p>Komunikácia s bankou.</p> <p>Podnik a úrady .</p> <p>Podnik a dane.</p> <p>Príklady vedenia jednoduchého účtovníctva.</p> <p>Príklad vedenia peňažného denníka.</p> <p>Príklad z činnosti akcionárov na našej škole.</p> <p>Vyplnenie základnej</p>	<p>Návšteva banky v meste.</p> <p>Precvičiť prevod peňazí na účet.</p> <p>Poukázať na korupciu a vymáhateľnosť práva.</p> <p>Precvičiť si podnikateľský zámer.</p> <p>Čerpať zo skúseností rodičov a známych.</p> <p><i>Prierezová téma :</i> bankovníctvo, právo a</p>	<p>Použiť svoje skúsenosti v budúcnosti vlastnej firmy.</p> <p>Urobiť vlastný podnikateľský zámer.</p>	<p>12</p>

	<p>dokumentácie v podniku.</p> <p>Príklad z obchodného registra. Práca s obchodným zákonom.</p> <p>Práca s peniazmi v podniku.</p>	náuka o spoločnosti		
Makro - ekonomické pojmy	<p>Príklady na výpočet HNP.</p> <p>Konkrétne čísla HNP.</p> <p>Spôsob vyjadrenia životnej úrovne.</p> <p>Príklady na investície v SR a v regióne.</p> <p>Výpočet nezamestnanosti.</p> <p>Príklady na nezamestnanosť.</p> <p>Zostavenie štátneho rozpočtu.</p> <p>Ekonomický ukazovateľ inflácia – výpočet.</p> <p>Príklady na krízy v ekonomike.</p>	<p>Vyzdvihnúť v čom je Slovensko výborné a v ktorých smeroch zaostáva za vyspelými krajinami.</p> <p>Poukázať na príčiny zlých ekonomických ukazovateľov.</p> <p>Vyzdvihnúť tie odvetvia, ktoré sú ťahúňom ekonomiky.</p> <p><i>Prierezová téma :</i></p> <p>Štatistika.</p>	<p>Získať prehľad o stave našej ekonomiky. Vedieť ako si počínajú okolité štáty v makroekonomických výsledkoch.</p> <p>Poukázať na niektoré výsledky z minulosti v oblasti investícií.</p>	6
Marketing a manažment	<p>Uviesť príklady oddelení v podniku.</p> <p>Úlohy marketingu v podnikaní.</p> <p>Dôležitosť reklamy v podnikaní.</p> <p>Úlohy manažmentu.</p> <p>Príklady manažérskych škôl vo svete.</p> <p>Príklady úspešných manažérov vo svete a doma. Príklady úspešnej reklamy na tovar a službu.</p>	<p>Využiť prierezovú tému:</p> <p>z náuky o spoločnosti a z dejepisu.</p> <p>Získať znalosti o konkrétnych manažéroch slovenskej ekonomiky a regiónu.</p> <p>Vyskúšať si marketingový mix.</p> <p>Urobiť vlastnú reklamu.</p>	<p>Žiaci budú mať základný prehľad o úrovni manažérov a marketingových pracovníkov.</p> <p>Študenti budú pracovať na vlastnej hospodárstve.</p> <p>Budú tiež ovládať to, aký je vplyv politikov na ekonomiku štátu.</p>	6

Podniková ekonomika	<p>Charakteristika nákladov. Členenie nákladov.</p> <p>Charakteristika výnosov. Členenie výnosov.</p> <p>Výpočet nákladov, výnosov a hospodárskeho výsledku.</p> <p>Príklady šetrenia nákladov a výnosov. Použitie hospodárskeho výsledku.</p> <p>Majetok v podniku.</p>	<p>Získať praktické znalosti z výpočtu konkrétnych ekonomických výsledkov.</p> <p>Zamyslieť sa nad zvyšovaním efektívnosti a produktivity práce.</p> <p>Vedieť možnosti znižovania nákladov.</p>	<p>Žiaci budú ovládať základné majetkové poznatky o podnikoch a o hospodárení v podniku a o efektívnosti v podniku.</p>	<p>6</p>
Peniaze a bankový systém	<p>Funkcie peňazí v ekonomike.</p> <p>Súčasný typy peňazí.</p> <p>Príklady bánk na Slovensku.</p> <p>Komerčné banky na trhu.</p> <p>Príklady nebankových subjektov.</p> <p>Poisťovne na trhu.</p> <p>Činnosť poisťovní na trhu.</p> <p>Študentské zľavy v banke a pri pôžičkách.</p>	<p>Precvičiť vyplňovanie niektorých bankových tlačív, napr. prevodných príkazov. . .</p> <p>Vyskúšať internet banking v praxi.</p> <p>Oboznámiť sa s najúspešnejšími komerčnými bankami.</p> <p>Vysvetliť úlohu poisťovní na trhu.</p> <p>Poukázať na riziko investovania do nebankových subjektov.</p>	<p>Žiaci by mali mať Praktickú skúsenosť s bankami. Študenti budú mať aj vlastné skúsenosti z finančnej oblasti, z oblasti bankovníctva, turistiky, cestovania, skúsenosti rodičov a tiež musia pochopiť riziká v danej oblasti.</p>	<p>6</p>

Zdroje :

Podniková ekonomika, Šlosár a kol., SPN 1995

Základy ekonómie a ekonomiky, Šlosár a kol. , SPN 2006

Základy ekonómie a ekonomiky pre SŠ, Novák a Šlosár, 2008

Ekonomika pre 3.ročník obchod. akadémií, Majtán o kol., SPN,1993

Ekonomika výrobných odvetví, Filipek, Proxima press, 2004

Hodnotenie:

Študenti budú hodnotení na základe ústnych odpovedí, ktoré budú robené náhodným výberom zo žiakov. Tiež budú písomne hodnotení po prebratí tematických celkov.

Učebné osnovy pre predmet
PODNIKANIE V CESTOVNOM RUCHU

Charakteristika predmetu:

Predmet Podnikanie v cestovnom ruchu má všeobecno – vzdelávací charakter .

Je jedným z programov ponuky Junior Achievement Slovensko – mládež pre budúcnosť / JASR / pre školy.

Učí mládež orientovať sa v zložitom ekonomickom prostredí, pomáha orientovať sa vo svete cestovného ruchu, učí umeniu komunikácie . Žiakov spája so svetom informácií a tieto informácie získavajú prostredníctvom internetu. Aktívne zapája mládež do diania vo svojom okolí a učí hľadať nové riešenia pre rozvoj podnikania a aktívnu turistiku vo všetkých regiónoch. Výsledky práce môžu oblastiam s menej rozvinutým cestovným ruchom pomôcť objaviť možnosti rozvoja regiónu. Predmet Podnikanie v cestovnom ruchu ako súčasť medzinárodného programu Travel and Tourism Business, je vytvorený so zámerom podporovať spoluprácu jeho účastníkov nielen v rámci regiónov jednej krajiny , ale tiež po celom svete. Spolupráca s partnerskou školou rôznych regiónov Slovenska alebo ostatných krajín pomáha rozvíjať vnímavosť a chápanie regionálnych , národných a kultúrnych odlišností.

Do štruktúry programu sú zapojení tiež konzultanti – odborníci z podnikateľskej praxe, ktorí na báze dobrovoľnosti pravidelne žiakov navštevujú a vnášajú praktické pohľady a skúsenosti.

Program má 10 tematických blokov a obsahuje tri sekcie :

1. aktivity v triede
2. aktivity v teréne
3. prácu na programových webových stránkach

Predmet vznikol využitím 2 disponibilných hodín v 2. ročníku a 2 disponibilných hodín v 3. ročníku.

Predmet pomáha pozitívnej propagácii Slovenska na území nášho štátu i vo svete.

Ciele:

- predstaviť mladým ľuďom oblasť cestovného ruchu ako najrýchlejšie sa rozvíjajúce odvetvie , tak perspektívne odvetvie budúceho rozvoja a zdroja národného HDP ako aj zdroja vytvárania nových pracovných príležitostí
- posilniť u žiakov aktívny postoj k riešeniu vlastnej budúcnosti / štúdium , profesijná orientácia / a zváženie oblasti cestovného ruchu ako jednej z perspektívnych oblastí ich budúcej profesijnej realizácie sa
- podporiť u žiakov zodpovedné rozhodovanie a zvažovanie rizík / z hľadiska podnikateľského subjektu i klienta v odvetví cestovného ruchu /
- podporiť a rozvinúť záujem žiakov o poznanie regiónov Slovenska očami

Návštevníka a následne tak posilniť pochopenie významu vysokej kvality

Poskytovaných služieb v oblasti cestovného ruchu

- neformálna prezentácia regiónov Slovenska medzi mladými ľuďmi

- podporiť prezentáciu nových možností rozvoja domáceho cestovného ruchu

Kompetencie - spôsobilosti - výstup:

Žiak získa :

Kompetencie učenia sa prostredníctvom aktívnej práce s informačnými zdrojmi, vyhľadávaním informácií, skupinovú, tímovou prácou.

Kompetencie riešenia úloh prostredníctvom kooperatívneho vyučovania.

Kompetencie komunikatívne, prostredníctvom výmeny názorov, hľadajú sa spôsoby riešenia problémov, rozvíja sa vnímavosť, porozumenie.

Kompetencie sociálne sa rozvíjajú pri vykonávaní rôznych praktických činností v atmosfére rovnoprávnosti a spolupráce.

Kompetencie prezentovať výsledky svojej práce prostredníctvom vytvorených produktov na rôznych súťažiach, výstavách.

Tematické celky:

○	Úvod a ciele programu Podnikanie
○	v cestovnom ruchu
○	Poznanie lokálneho trhu
○	Význam používania informácií pre správne
○	podnikateľské rozhodnutia
○	Získavanie skúseností v cestovnom ruchu
○	Výber podnikateľskej aktivity
○	Organizácia a riadenie podnikateľských
○	aktivít
○	Ako získať zákazníkov
○	Poistenie v cestovnom ruchu
○	Založenie a efektívne riadenie malého
○	podniku v cestovnom ruchu
○	Poslanie, vízia a ciele podniku
○	Analýza primárnej a sekundárnej ponuky
○	v CR
○	Analýza mikro a makroprostredia
○	v cestovnom ruchu
○	Segmentácia trhu
○	Tvorba produktového portfólia
○	Organizačná štruktúra podniku
○	Distribúcia
○	Komunikácia
○	Kalkulácia, cenotvorba
○	Realizácia pripravených ponúk
○	Spätné väzby

Pedagogické stratégie – metódy – formy :

Vychádzajú z moderných edukačných stratégií, napomáhajú rozvoju osobností žiakov.

Na podnikaní v cestovnom ruchu sa budú využívať tieto metódy:

Aktivizujúce metódy : diskusné metódy

situačné metódy

inscenačné metódy

ekonomické hry

Kooperatívne vyučovanie

Práca v teréne

Projekty a prezentácie prác

Metódy:

- **aktivizujúce** – Úvod a ciele programu
Podnikanie v cestovnom ruchu, Poznanie lokálneho trhu, Význam používania informácií pre správne podnikateľské rozhodnutia, Výber podnikateľskej aktivity, Ako získať zákazníkov, Poistenie v cestovnom ruchu, Poslanie, vízia a ciele podniku, Tvorba produktového portfólia, Organizačná štruktúra podniku, Distribúcia, Komunikácia, Spätné väzby
- **kooperatívne vyučovanie** - Poznanie lokálneho trhu, Získavanie skúseností v cestovnom ruchu, Výber podnikateľskej aktivity, Organizácia a riadenie podnikateľských aktivít, Ako získať zákazníkov, Založenie a efektívne riadenie malého podniku v cestovnom ruchu, Analýza primárnej a sekundárnej ponuky v CR, Analýza mikro a makroprostredia v cestovnom ruchu, Segmentácia trhu, Tvorba produktového portfólia, Komunikácia, Realizácia pripravených ponúk, Spätné väzby
- **práca v teréne** – Poznanie lokálneho trhu, Segmentácia trhu, Význam a používanie informácií pre správne podnikateľské rozhodnutia, Výber podnikateľskej aktivity, Tvorba produktového portfólia, Analýza mikro a makroprostredia v CR, Výber podnikateľskej aktivity, Realizácia pripravených ponúk
- **projekty a prezentácia prác** - Poznanie lokálneho trhu, Význam používania informácií pre správne podnikateľské rozhodnutia, Získavanie skúseností v cestovnom ruchu, Organizácia a riadenie podnikateľských aktivít, Založenie a efektívne riadenie malého podniku v cestovnom ruchu, Analýza primárnej a sekundárnej ponuky v CR, Analýza mikro a makroprostredia v cestovnom ruchu, Tvorba produktového portfólia, Organizačná štruktúra podniku, Realizácia pripravených ponúk, Spätné väzby

Formy :

Vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu)

- **individuálna práca**
- **hromadná práca**
- **skupinová práca**
- **práca v teréne**
-

Prierezové témy:

Environmentálna výchova, Tvorba projektu a prezentácia, Multikultúrna výchova, Mediálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Vzdelávacie stratégie
Multikultúrna výchova	Poznanie lokálneho trhu, Význam používanie informácií pre správne podnikateľské rozhodnutia, Získavanie skúseností v cestovnom ruchu, Založenie a efektívne riadenie malého podniku v cestovnom ruchu, Tvorba produktového portfólia, Organizačná štruktúra podniku, Realizácia pripravených ponúk
Mediálna výchova	Význam používanie informácií pre správne podnikateľské rozhodnutia, Získavanie skúseností v cestovnom ruchu, Založenie a efektívne riadenie malého podniku v cestovnom ruchu, Tvorba produktového portfólia, Organizačná štruktúra podniku, Realizácia pripravených ponúk, Spätné väzby
Environmentálna výchova	Poznanie lokálneho trhu, Získavanie skúseností v cestovnom ruchu, Analýza primárnej a sekundárnej ponuky v CR, Analýza mikro a makroprostredia v cestovnom ruchu, Tvorba produktového portfólia, Realizácia pripravených ponúk, Spätné väzby
Tvorba projektu	Poznanie lokálneho trhu, Význam používanie informácií pre správne podnikateľské rozhodnutia, Získavanie skúseností v cestovnom ruchu, Organizácia a riadenie podnikateľských aktivít, Založenie a efektívne riadenie malého podniku v cestovnom ruchu, Analýza primárnej a sekundárnej ponuky v CR, Analýza mikro a makroprostredia v cestovnom ruchu, Tvorba produktového portfólia, Organizačná štruktúra podniku, Realizácia pripravených ponúk, Spätné väzby

Osobnostný a sociálny rozvoj	Poznanie lokálneho trhu, Získavanie skúseností v cestovnom ruchu, Výber podnikateľskej aktivity, Založenie a efektívne riadenie malého podniku v cestovnom ruchu, Analýza primárnej a sekundárnej ponuky v CR, Analýza mikro a makroprostredia v cestovnom ruchu, Tvorba produktového portfólia, Komunikácia, Spätné väzby
-------------------------------------	--

6.ročník / 2 hodiny týždenne , 66 hodín ročne /

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Počet hodín
Úvod a ciele programu	<p>Ako porozumieť iným kultúram – partnerské krajiny</p> <p>Ekonomický zmysel a význam cestového ruchu</p> <p>Súvislosť s rozvojom miestnej , lokálnej i globálnej Ekonomiky</p> <p>Praktické používanie informačných technológií , webstránok</p> <p>Rôzne typy cestovného ruchu</p> <p>Význam marketingového Prieskumu pri zisťovaní potrieb klientov</p>	<p>Žiaci mali byť schopní :</p> <p>Vysvetliť základné pojmy v cestovnom ruchu</p> <p>Rozlišovať rôzne druhy cestovného ruchu</p> <p>Porozumieť , že cestovný ruch je oblasť podnikania</p> <p>poskytuje pracovné príležitosti ,ovplyvňuje rozvoj národného hospodárstva a prispieva k rastu HDP v krajinách</p> <p>Používať webstránky , prezentovať sa na verejnosti</p>	<p>Žiaci majú :</p> <p>Pochopiť základné kultúry a porozumieť im</p> <p>Zhodnotiť reálne lokalizačné , selektívne a realizačné predpoklady</p> <p>Posúdiť možnosti rozvoja CR</p> <p>Vedieť komunikovať a správať sa marketingovo v CR</p>	8
Poznanie lokálneho	Identifikácia miestnych oblastí cestovného	Žiaci budú schopní :	Žiaci majú :	12

<p>/regionálneho / trhu</p>	<p>ruchu</p> <p>Zmapovanie miestnych podnikateľov pôsobiach v oblasti CR</p> <p>Zmapovanie miestnych prírodných atrakcií , kultúrneho a historického dedičstva</p> <p>Ekologický aspekt</p> <p>Jednoduchý marketingový prieskum s vyhodnotením dotazníkov</p> <p>Ako vyberať dôležité informácie</p> <p>Materiálno technická základňa</p> <p>Kategorizácia regiónov a stredísk CR SR</p>	<p>Získať informácie o podnikateľských Aktivitách v miestnej oblasti</p> <p>Zhodnotiť predpoklady CR</p> <p>Identifikovať miestne oblasti CR</p> <p>Uskutočniť jednoduchý marketingový prieskum trhu</p> <p>Definovať a posúdiť , čo je základom dobrého prieskumu trhu</p>	<p>Vedieť zhodnotiť predpoklady CR</p> <p>Zmapovať subjekty pôsobiace v CR</p> <p>Realizovať marketingový prieskum</p>	
<p>Význam používania informácií pre správne podnikateľské rozhodnutia</p>	<p>Možnosti správnej manažérskej voľby – analýza prieskumom získaných dát , voľba kritérií</p> <p>Miestne potreby , dopyt trhu porovnať s partnerskými školami</p> <p>Prehľad výsledkov</p>	<p>Popísať a charakterizovať možnosti manažérskej voľby</p> <p>Popísať miestne potreby</p>	<p>Žiaci majú : Vyhodnocovať Jednoduché dotazníky a riadené rozhovory</p> <p>Prezentovať získané údaje v rôznych grafických formách</p>	<p>10</p>

	dotazníka , ich prezentácia grafickou formou	Zhodnotiť jednotlivé informácie		
Získavanie skúseností v cestovnom ruchu	Analýza lokálnych potrieb trhu Brainstorming – výber vlastnej aktivity Odlišnosti podnikania v cestovnom ruchu Tour operátor , provízny predajca Význam podnikateľského plánu Ako začať pripravovať plán a organizáciu malého výletu	Žiaci budú schopní : Zrealizovať prieskum zaujímavostí regiónu pre CR Aplikovať informácie získané v prieskumoch na konkrétne podnikateľské situácie Posúdiť reálnosť jednotlivých podnikateľských zámerov a zaujať k nim postoj	Žiaci majú : Začať hľadať a zvažovať kritéria realizovateľnosti Vlastných potenciálnych podnikateľských operácií	8
Výber podnikateľskej aktivity	Analýza lokálnych potrieb trhu Vplyv informácií , osobných odborných zručností Začiatok práce na malom žiackom projekte	Žiaci budú schopní : Urobiť analýzu lokálnych potrieb Vytvorí vlastný systém hodnotenia a vyhodnotenia zozbieraných nápadov a návrhov Tvorí vlastný modelový podnikateľský plán formou žiackeho projektu	Žiaci majú : Tvorí model vlastného podnikateľského plánu	8
Organizácia a riadenie podnikateľský	Základné informácie o marketingu , financiách , realizácií	Žiaci budú schopní :	Žiaci majú :	2

ch aktivít	<p>výroby , službách</p> <p>Kvalita služieb , reklama , predaj , ľudské zdroje</p> <p>Faktory úspešnosti pri podnikaní v CR</p> <p>Popis pracovnej náplne v jednotlivých oblastiach</p> <p>Žiadosť o prijatie na konkrétnu pozíciu</p>	<p>Získať informácie o marketingu</p> <p>Poznať kľúčové faktory úspechu</p> <p>Poznať pracovnú náplň vybraných podnikateľských aktivít</p> <p>Napísať jednoduchú formu štrukturovaného životopisu</p>	<p>Pochopiť spôsoby , akými sa podnikateľské činnosti stávajú výnimočnými</p> <p>Určiť kľúčové faktory úspechu stimulovaného projektu</p> <p>Vytvoriť písomnú podobu popisu pracovnej náplne v modelovej podnikateľskej činnosti</p>	
<p>Ako zostaviť reálny podnikateľský plán</p> <p>Zdroje financovania podnikateľských aktivít</p>	<p>Formálne zásady písania podnikateľského plánu</p> <p>Zostavovanie podnikateľského plánu</p> <p>Rozpočet</p> <p>Simulácia podnikateľského plánu formou plánu prípravy a realizácie malého žiackeho projektu</p> <p>Jednoduché finančné plány</p> <p>Úvery , akcie , zdroje a fondy EU</p>	<p>Žiaci budú schopní :</p> <p>Poznať teoretické základy písania podnikateľského plánu</p> <p>Poznať postupnosť pri zostavovaní</p> <p>Vytvoriť jednoduchú žiadosť o poskytnutie úveru</p> <p>Zhodnotiť jednotlivé informácie o úveroch , akciách , fondoch</p>	<p>Žiaci majú :</p> <p>Prostredníctvom praktickej realizácie malého žiackeho projektu dokázať a obhájiť reálnosť navrhnutého podnikateľského plánu z oblasti CR</p> <p>Posúdiť a zhodnotiť výhody a nevýhody jednotlivých foriem financovania podnikateľských aktivít</p>	6

Ako získavať zákazníkov	<p>Tvorba marketingových materiálov – loga , firemná identita</p> <p>Prezentačné brožúry , katalógy</p>	<p>Žiaci budú schopní :</p> <p>Porozumieť a vysvetliť pojem firemná identita</p>	<p>Žiaci majú :</p> <p>Vytvoriť logo , ktoré bude predstavovať značku simulovanej modelovej firmy</p> <p>Propagačné materiály</p>	2
Poistenie v cestovnom ruchu	<p>Poistenie podnikateľských aktivít</p> <p>Poistenie klientov v cestovnom ruchu</p> <p>Zákon o cestovných kanceláriách</p>	<p>Žiaci budú schopní :</p> <p>Poznať základné pojmy</p> <p>Poznať riziká v oblasti podnikania v CR</p> <p>históriu poisťovníctva na Slovensku</p> <p>Formy poistenia</p> <p>Legislatívu</p>	<p>Žiaci majú :</p> <p>Vedieť sa orientovať v základných legislatívnych predpisoch v oblasti poistenia v CR</p> <p>Vedieť aplikovať</p> <p>Získané vedomosti pri riešení modelovej situácie</p>	4
Založenie a efektívne riadenie malého podniku v cestovnom ruchu	<p>Formy podnikania v CR</p> <p>Právna stránka podnikania , rady ako postupovať pri založení malého podniku v CR</p> <p>Kritéria úspešnosti , porovnanie plánovaných predstáv s reálnym stavom</p>	<p>Žiaci budú schopní :</p> <p>Poznať základné legislatívne kroky vedúce k založeniu firmy</p> <p>Osvojiť si základné pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - právne formy podnikania - marketingový mix - kritéria úspešnosti 	<p>Žiaci majú :</p> <p>Pripraviť agendu potrebnú k založeniu firmy</p> <p>V jednoduchej forme aplikovať praktický legislatívny postup pri začatí podnikania v CR</p>	4

--	--	--	--	--

7.ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup	Počet hodín
Poslanie , vízia a ciele podniku	Pochopenie poslania ,vízie a cieľov vznikajúceho podniku	Pochopiť základné teoretické východiská	Vysvetliť základné pojmy V CR	4
	Metóda SMART	Posúdiť možnosti rozvoja CR		
	Formulácia a definovanie poslania		Vedieť komunikovať a správať sa marketingovo v CR	

	spoločnosti			
	Práca v teréne			
	Komunikácia s cudzincami a obyvateľmi vlastného mesta			
Analýza primárnej a sekundárnej ponuky CR	Spracovanie analýzy primárnej ponuky v miestnej oblasti	Pochopiť základné teoretické pojmy	Vedieť zhodnotiť predpoklady CR	4
	Spracovanie analýzy supraštruktúry CR	Vedieť pracovať s informáciami		
	Spracovanie všeobecnej infraštruktúry			
	Objekty primárnej a sekundárnej ponuky v CR			
Analýza mikro a makroprostredia podniku CR	Teoretické základy marketingového makroprostredia	Charakterizovať možnosti poskytovania služieb v regiónoch		5
	Analýza konkurencie , spokojnosti zákazníka	Zhodnotiť jednotlivé informácie	Vedieť charakterizovať možnosti podnikania vo vybranej lokalite	
	SWOT analýza			
	Modelové situácie			
	Práca v teréne			
Segmentácia trhu	Teoretické základy segment segmentácia	Pochopiť základné ekonomické pojmy	Vedieť zhodnotiť jednotlivé segmenty	4
	Fázy segmentácie			
	Zásady tvorby dotazníka			
	Spracovanie výsledkov dotazníka			

Tvorba produktového portfólia	Teoretické základy	Popísať jednotlivé možnosti produktov	Vedieť zhodnotiť jednotlivé informácie	7
	Postupnosť tvorby produktu	Charakterizovať sprievodcovské služby	Vedieť zhodnotiť význam sprievodcovských a animačných služieb	
	Proces tvorby produktu CR			
	Sprievodcovské služby			
	Animačné služby	Charakterizovať animačné služby		
	Spracovanie ponuky v CR			
	Modelové situácie			
Organizačná štruktúra podniku	Definovanie pracovných príležitostí v Š.S v CR	Vedieť popísať založenie podniku	Zrealizovať založenie podniku	2
	Spracovanie dokumentácie			
	Š.S.v CR			
Založenie podniku	Kroky k spusteniu prevádzky študentskej cestovnej spoločnosti	Popísať vznik podniku	Zrealizovať založenie podniku	9
	Príprava podnikateľského plánu	Vedieť právne formy podnikania		
	Príprava dokumentácie			
	Predaj akcií			
	Príprava VZ			
	Samotná činnosť študentskej spoločnosti			
Distribúcia	Priama a nepriama distribúcia	Poznať právne formy podnikania	Vedieť zásady dobrej propagácie a reklamy	14
	Viazanosť k zvolenému			

	segmentu trhu			
	Spôsoby ponuky produktu			
Komunikácia	Ciele komunikácie			
	Propagácia			
	Metódy a prostriedky propagácie			
	Tvorba komunikačného plánu			
	Príprava rozpočtu			
	Metóda AIDA			
Kalkulácia a cenotvorba	Kalkulácia ceny	Poznať právne formy podnikania	Poznať praktický prínos cenotvorby	5
	Náklady a výnosy	Vedieť teoretické základné pojmy		
	Porovnanie cien s konkurenciou			
	Cenová elasticita			
	Príklady z praxe			
Prepočet rentability a efektivity	Prepočet rizika z neobsadenia	Poznať základné ekonomické pojmy		2
	Zhodnotenie príjmov a výdavkov			
	Analýza nulového bodu			
Realizácia pripravených ponúk	Analýza súčasného stavu	Poznať teoretické základné pojmy		6
	Plánovanie			
	Príprava informačnej brožúry			
	Realizácia ponuky			
	Vyhodnotenie realizácie			
Spätné väzby	Hodnotenie realizácie		Uskutočniť vyhodnotenie práce	4
	Dotazníkový prieskum			

Zdroje :

učebné texty , on line učebnica, cvičenia a aktivity, web stránky, atlasy , mapy, katalógy CK, propagačný materiál CK

Hodnotenie:

bude prebiehať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu . Hodnotiť sa bude aktivita žiakov, ústne odpovede , písomné didaktické testy , prezentácie projektov, projekty, účasť a na súťažiach a príprava na súťaže (Vitajte v našom regióne, Môj projekt pre región).

Žiaci dostanú platný certifikát od Junior Achievement

Typ hodnotenia: známkou

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	- 1
89% - 75%	- 2
74% - 50%	- 3
49% - 30%	- 4
29% - 0%	- 5

Hodnotiť sa bude:

- 1. Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
- 2. Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.

- 3. Samostatná práca žiakov, aktivita, účasť a príprava na súťaže**
- 4. Prezentácia projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.**

Učebné osnovy pre predmet

PSYCHOLÓGIA

Charakteristika predmetu:

Predmet psychológia sa podieľa na vytváraní základných odborných spôsobilostí a vedomostí. Cieľom je naučiť žiakov aktívne využívať poznatky zo psychologických disciplín pri kontakte s ľuďmi, pri riešení problémových situácií v pracovnom procese aj v osobnom živote, vnímať jednotlivca ako osobnostný celok prechádzajúci vývinom a fungujúci v sociálnom prostredí.

Žiak:

- má schopnosť orientovať sa v teoretických základoch psychológie, ovláda základnú terminológiu, dokáže samostatne študovať odbornú literatúru;
- rozumie vlastnostiam osobnosti, psychickým procesom, stavom osobnosti;
- má poznatky o vývine a formovaní psychických vlastností a procesov v celej šírke života človeka podmienené zvláštnosťami sociálneho prostredia a očakávanými sociálnymi rolami objavujúcimi sa v priebehu života jedinca, s úlohami a normami kladenými na určité vekové a rodové odlišné skupiny;
- vie využívať vedomosti z jednotlivých psychologických disciplín pre sebaopoznávanie a autoreguláciu;
- pozná metódy zvládania náročných životných situácií a zásady duševnej hygieny;
- prostredníctvom predmetu psychológia sú rozvíjané vlastnosti osobnosti:
- uvedomovanie a utváranie pocitu zodpovednosti a povinnosti k spoločnej práci, utváranie žiaducej formy ašpirácie k skupinovej činnosti;
- tolerancia odlišných názorov, presvedčení a postojov iných osôb;
- kultivácia sociálnych vzťahov, prejavovanie vzájomnej osobnej sympatie, senzibility a empatie, zabezpečenie priaznivej socio-emočnej klímy;
- rozvoj kultúrneho správania a podporovanie prosociálneho konania.

Ciele:

Cieľom vyučovania psychológie je poskytnúť žiakom základné poznatky o duševnom živote človeka, jeho zákonitostiach, naučiť ich chápať duševné procesy. Tieto poznatky budú žiakom pomáhať orientovať sa v meniacom sa spoločenskom prostredí, spoznávať samých seba a iných ľudí, chápať ich správanie. Zároveň výučba psychológie umožňuje odbornú prípravu študentov na ďalšie štúdium na vysokej škole, v odboroch, kde psychologické poznatky sú súčasťou odbornej prípravy (učiteľstvo, vychovávateľstvo, medicína a pod.). Žiaci získané poznatky, zručnosti a postoje môžu využiť pri práci s ľuďmi, v medziľudských vzťahoch, pri realizácii rodičovského poslania a pod.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

1 – kompetencie k učeniu

- vedieť vyberať a využiť efektívne spôsoby, metódy a stratégie učenia,
- plánovať, organizovať a riadiť vlastné učenie,
- zistiť svoj učebný štýl.

2 – kompetencie k riešeniu problémov

- rozpoznávať a pochopiť problém,
- premyslieť a naplánovať riešenie problému,
- schopnosť samostatne riešiť problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu,
- kriticky myslieť, hľadať kritéria pre voľbu riešenia problémov,
- zdôvodniť návrhy svojich riešení.

3 – kompetencie komunikačné

- vecne správne sa vyjadrovať verbálne a písomne k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky psychologických procesov, podstatu procesov a vzťahov,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti.

4 – kompetencie sociálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení.

Tematické celky:

Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti, Poruchy duševného vývinu

Pedagogické stratégie – metódy a formy :

- reprodukčné - frontálne, individuálne skúšanie
- logického aspektu - analýza syntéza, indukcia, dedukcia, problémový výklad
- motivačné - rozprávanie, rozhovor
- expozičné – vysvetľovanie, diskusia, práca s odbornou literatúrou
- fixačné – opakovanie, upevňovanie učiva
- diagnostické – ústne skúšanie, didaktický test, hodnotenie posteru, referátu
- aplikačné - žiacky poster, prezentácia, referát
- sociálne - individuálne, skupinové, frontálne
- aktivizujúce - heuristické, kvízy, súťaže,
- krátkodobé, dlhodobé

Metódy:

- **motivačné**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti, Poruchy duševného vývinu
- **expozičné**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti, Poruchy duševného vývinu
- **fixačné**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti, Poruchy duševného vývinu
- **diagnostické**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti, Poruchy duševného vývinu
  -

Formy:

- **individuálna práca**
  - Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Sociálne správanie
- **hromadná práca**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti, Poruchy duševného vývinu
- **skupinová práca**

- Poznávacie procesy, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Sociálna psychológia, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia.

8. ročník (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Úvod do štúdia	<ul style="list-style-type: none"> • Teória psychológie - história • Predmet psychológie – prežívanie, správanie • Psychika – vedomie, nevedomie 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci získajú informácie o vede psychológia. <p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak pozná historický vývoj psychológie od praveku až po súčasnosť. • Dokáže charakterizovať vonkajšiu a vnútornú stránku psychiky. • Vie charakterizovať vedomie a nevedomie a vie porovnať rozdiely medzi nimi. 	3
Metódy psychológie	<ul style="list-style-type: none"> • Metódy psychológie – pozorovanie, rozhovor, dotazník, experiment, psychologické testy, rozbor ľudskej činnosti, anamnéza, kazuistika, 	<ul style="list-style-type: none"> • Informovať žiakov o význame psychologických metód v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie charakterizovať jednotlivé psychologické metódy a je schopný vysvetliť použitie psychologických metód v praxi. 	1
Determinácia psychiky	<ul style="list-style-type: none"> • Determinácia • Biologická determinácia – činitele • Sociálna determinácia-činitele 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. <p>Prierezová téma: <i>Environmentálna</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojem determinizmus a determinácia psychiky. • Vie potvrdiť vplyv biologickej a sociálnej determinácie 	3

		výchova	<p>psychiky v živote človeka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie charakterizovať teóriu performizmu, environmentalizmu a konvergenencie. 	
Poznávacie procesy	<ul style="list-style-type: none"> • Pociťovanie • Vnímanie • Predstavy a fantázia • Pamäť • Myslenie a reč • Pozornosť • City • Učenie 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem pociťovanie, horný a dolný podnetový prah a dokáže rozdeliť pocity podľa analyzátorov. • Vie popísať proces vnímania, vymenovať druhy vnemov a zákony organizácie percepčného poľa, porovnať pociťovanie a vnímanie, • Pozná druhy predstáv a fantázií, podmienky tvorenia predstáv. • Vie vysvetliť rozdiel medzi predstavou a vnemom. • Pozná typy a fázy pamäte, vie vysvetliť pojem amnézia. • Vie vymenovať a charakterizovať typy, druhy myslenia, myšlienkové operácie, druhy a poruchy reči. • Vie definovať pojem a druhy pozornosti, vymenovať činitele pozornosti a čo ju ovplyvňuje. • Pozná rozdiel medzi emóciami a citmi, vie definovať afekty, nálady, vášne, 	8

			<p>strach, druhy a poruchy citov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie charakterizovať pojem, fázy, druhy a typy učenia. 	
Psychológia osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Psychológia osobnosti –predmet, • Činitele ovplyvňujúce vývin osobnosti • Štruktúra osobnosti – aktivačno-motivačné, vzťahovo-postojové, výkonové, sebaregulačné a dynamické vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnúť žiakom informácie, aby pochopili pojem osobnosti a vedeli význam činiteľov, ktoré ju ovplyvňujú. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie definovať osobnosť zo psychologického hľadiska a vie vymenovať znaky osobnosti. • Vie vymenovať a charakterizovať činitele vývinu a znaky vlastností. • Pozná vrodené mechanizmy, záujmy, záľuby, sklony, ideály, životné plány a ašpirácie. • Vie definovať pojmy charakter, postoj, sebauvedomenie, sebazpoznanie, sekoncepciu, svedomie, sebakritiku, schopnosti, vlohy, vedomosti, zručnosti, návyky, zvyky, vôľu a jej vlastnosti, temperament a jeho typy. Pozná štruktúru temperamentu a druhy schopností. 	5
Typológie osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Teórie osobnosti • Klasická psychoanalýza • Analytická psychológia • Interpersonálna psychológia • Behaviorálna psychológia • Osobnosť ako sociálne učenie • Humanistická psychológia 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť žiakov s jednotlivými teóriami osobnosti a typickými znakmi pre dané teórie. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná životopis Freuda, vie vysvetliť ako definuje pojmy id, ego, superego, vedomie, nevedomie, pudy, prenos, protiprenos, odpor, obrany a vie vymenovať a popísať fázy sexuálneho vývoja. • Vie 	14

			<p>charakterizovať Jungove chápanie osobnosti ako súhrn ja, ega, osobného a kolektívneho nevedomia. Vie vymenovať a popísať metódy jeho práce s pacientom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať Adlerovu teóriu osobnosti, rodinnú konšteláciu a komplex menejcennosti. Pozná čo vyvoláva úzkosť u dieťaťa, kategórie vzťahov a neurotické potreby podľa Horneyovej. Vie vymenovať a charakterizovať štádia Sullivanovej teórie osobnosti. Pozná Frommove zložky osobnosti – temperament a charakter, ktoré sú založené na dvoch procesoch socializácia a asimilácia. Vie vymenovať a charakterizovať Eriksonove epigenetické štádia vývinu osobnosti. • Pozná predstaviteľov behaviorálnej psychológie – Pavlov, Skinner, Watson a je schopný definovať klasické, operatívne podmieňovanie, systematickú desenzibilizáciu, averzívne podmieňovanie 	
--	--	--	---	--

			<p>a asertívny výcvik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať observačné učenie, internalizačný proces a jeho typy. • Pozná princípy humanistickej psychológie, Rogersovu teóriu zameranú na klienta a Maslowovu hierarchiu potrieb. 	
Vývinová psychológia	<ul style="list-style-type: none"> • Pojem a podstata vývinu • Činitele vývinu • Vývinové obdobia 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť žiakov so základnou psychologickou disciplínou. • Poskytnúť žiakom informácie o prenatálnom, perinatálnom a postnatálnom vývine jedinca. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná teoretickú a praktickú časť vývinovej psychológie, jej význam a zákonitosti vývinu. • Dokáže charakterizovať pojmy biogenetický základ, prostredie, vlastná aktivita jedinca, socializácia, individualita a vývinové zmeny. • Vie definovať telesný a duševný vývin počas vnútro maternicového obdobia, počas novorodeneckého obdobia, dojčat'a, batolaťa, predškolského veku, mladšieho a staršieho školského veku, adolescencie, dospelosti a staroby. 	11
Psychológia činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivácia ľudského správania • Aktivačné činitele • Psychológia konania a správania • Správanie človeka v konfliktoch • Riešenie konfliktov 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojmy aktivácia, smerovosť a cieľovosť správania. • Vie definovať pojem potreby, pozná rozdiel medzi vyššími a nižšími 	8

		rozvoj	<p>potrebami, vie vymedziť pojem pud a dokáže uviesť príklady na pudy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť ako potreby a pudy aktivizujú človeka k činnosti. • Je schopný charakterizovať výkonnosť človeka a jej determinanty. Vie vysvetliť vplyv prostredia na výkon človeka. • Dokáže vymedziť pojem konflikt. Pozná príčiny, druhy a typy konfliktov. • Vie, že riešenie konfliktov má svoje kroky a to – vymedzenie podstaty konfliktu, povedať, prečo chcem konflikt riešiť, zozbierať a prezentovať informácie, podávanie návrhov na riešenie konfliktov a výber najvhodnejšieho riešenia. 	
Poruchy duševného zdravia	<ul style="list-style-type: none"> • Normalita • Neuróza a psychóza • Psychopatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. <p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojem norma a hľadiská normality. • Vie interpretovať význam normy pre sociálnu skupinu. • Pozná pojem neuróza, psychóza a vie povedať príčiny ich vzniku. • Vie charakterizovať psychopatie, vie popísať psychotické prežívanie a pozná rozdiely medzi neurózou, 	4

			psychózou a psychopatiou.	
Psychohygiena	<ul style="list-style-type: none"> • Mentálna hygiena • Stres 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť žiakom význam psychohygieny v každodennom živote. <p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem psychohygiena, pozná jej význam a prostriedky – životospráva, úprava prostredia, úprava sociálnych vzťahov, sebaučenie a autoregulácia. • Vie definovať pojem stres, pozná prejavy stresu a techniky odolávania stresu. 	3
Sociálna psychológia	<ul style="list-style-type: none"> • Prierez históriou, východiská SP • Socializácia osobnosti • Školská trieda, pracovná a rovesnícka skupina • Poruchy socializácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť žiakov o základnej psychologickú disciplínu a poskytnúť im informácie o základných pojmov sociálnej psychológie. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná historické etapy vývoja sociálnej psychológie. Vie definovať sociálnu determináciu, sociálne prostredie a sociálny kontakt. Vie charakterizovať socializáciu, uskutočňovanie socializácie a socializačnú funkciu rodiny. • Vie definovať školskú triedu, pracovnú a rovesnícku skupinu a pozná jej socializačný vplyv na jedinca. • Vie vymenovať znaky poruchového správania, charakterizovať demonštratívne, utlmené, nedôsledné a asociálne správanie. Vie vysvetliť vplyv vrodených osobnostných faktorov a neprimeraného 	6

			sociálneho prostredia na vznik poruchového správania.	
Človek – sociálna bytosť	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálna stránka osobnosti • Sociálna kompetencia, zrelosť, dimenzie osobnosti • Pozícia, rola, status • Sociálna motivácia – motivácia k sociálnej začlenenosti, činnosti a výkonnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Informovať žiakov o sociálnych stránkach osobnosti. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie charakterizovať človeka ako biologickú a sociálnu bytosť a pozná pojmy sociálna bunka, vzťahy v nej a sociálny systém. • Vie definovať pojmy sociálna kompetencia, zrelosť a jej zisťovanie pri nástupe do ZŠ, dimenzie osobnosti – extroverzia, introverzia, emocionálna labilita a stabilita. • Pozná pojmy pozícia, status a sociálnopsychologické charakteristiky, ktoré sa podieľajú na jeho tvorbe, rola, jej druhy a Meadovu teóriu rolí. • Pozná energizujúcu, regulujúcu a cieľovú funkciu motivácie. Vie charakterizovať dvojfaktorovú teóriu motivácie, teóriu motivácie vychádzajúcu z koncepcie valencie a teóriu afiliácie. 	5
Postoje	<ul style="list-style-type: none"> • Postoje – pojem charakteristika, znaky • Tvorba a zmena postojov • Hodnoty a postoje • Sociálna interakcia – pojem, význam, časti • Sociálna percepcia – pojem, podstata • Sociálna komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem postoj a dokáže vymenovať zložky postoja. • Dokáže charakterizovať súrodú a nesúrodú zmenu postoja. 	8

			<p>Vie, že zmena postoja závisí od znakov postoja, od osobnostných charakteristík, od príslušnosti k skupine a od informácií.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem postoj a pozná jeho význam. Vie vymenovať a charakterizovať formy a podoby vzťahov. • Chápe, že sociálne vnímanie je jedna zo zložiek interakcie. Pozná 3 základné typy realizácie, komponenty, cykly, objekt a subjekt vnímania. • Vie definovať pojem komunikácia, efektívna komunikácia, pozná predpoklady úspešnej komunikácie, hlavné funkcie prijímača a poruchy komunikácie. Pri verbálnej komunikácii vie definovať aktívne počúvanie, prácu s otázkami, jazyk v poradenstve, akceptáciu, kongruenciu a empatiu. Pri neverbálnej komunikácii dokáže definovať pojmy mimika, gestikulácia, haptika, kinezika, posturoológia, proxemika, paralingvistika, produkcia, teritorialita	
--	--	--	--	--

<p>Sociálne správanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálne správanie – pojem, sociálne normy, deviácie • Kooperácia a súperenie • Prosociálnosť a hostilita • Náročné životné situácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnúť žiakom informácie o sociálnom správaní a vedieť vysvetliť príčinu a riešenie náročných životných situácií. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia</i></p>	<p>a spätná väzba.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojem sociálne správanie, dokáže analyzovať ako tlak skupiny vplyva na dodržiavanie noriem, vie vymenovať alternatívy, prečo človek dodržiava normy a chápe, že odklonenie od noriem je považované za deviáciu. • Vie definovať pojem kooperácia a pozná faktory, ktoré ovplyvňujú kvalitu a priebeh kooperácie. Vie charakterizovať pojem súperenie. Pozná výhody a nevýhody používania súperenia v skupine a medzi skupinami. • Vie vysvetliť pojmy prosociálnosť a hostilita a chápe ich ako dve protikladné druhy správania. • Dokáže charakterizovať náročné životné situácie a vie ich rozdeliť podľa náročnosti. Vie definovať odolnosť voči náročným životným udalostiam a pozná aj činitele od ktorých závisí. Vie vymenovať a definovať formy vyrovnávania sa s náročnými životnými 	<p>8</p>
----------------------------------	---	--	---	----------

			<p>situáciami odvodenými od útoku, úniku a špeciálne techniky.</p>	
<p>Sociálne prostredie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálne prostredie – pojem, funkcia, sociálne skupiny • Malé skupiny – charakteristika, delenie, ciele, normy, štruktúra a dynamika • Vodcovstvo – typy vodcov • Veľké skupiny – charakteristika, typy, kultúra, kultúrne vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> • Rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania v skupine. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem sociálne prostredie a vymenovať 4 typy sociálnopsychologických aspektov spoločnosti. • Vie rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. • Pozná psychológov, ktorý sa venovali výskumu malých sociálnych skupín a vie definovať výsledky ich výskumov. • Vie rozdeliť skupiny na rôzne druhy a typy. • Vie vymenovať základné znaky sociálnej skupiny – ciele, normy, štruktúru, atmosféru a dynamiku. • Vie vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jednotlivca. • Vie vymenovať znaky vodcov a dokáže charakterizovať autoritatívneho, demokratického a liberálneho vodcu. • Vie definovať veľké skupiny a príčiny vďaka, ktorým sa ľudia stávajú členmi veľkej skupiny. • Vie rozlíšiť explicitnú a implicitnú kultúru a charakterizovať 	12

			kultúrne vzorce – obyčaje, mravy, zákony a tabu	
Človek v spoločnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Človek v dave – dav a davové situácie • Spoločnosť a človek 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať dav, jeho charakteristiky a správanie človeka v dave. Dokáže charakterizovať druhy davov – vystúpenie hudobných skupín, náboženské obrady, manifestácie, športové podujatia a život ohrozujúce situácie. • Pozná význam sociálne žiaduceho, nežiaduceho správania, agresia, sociálna manipulácia a jej prostriedky. • Vie definovať reklamu a jej vplyv na príjemcu. Pozná rôzne reklamné triky, ktoré vzbudzujú záujem o predkladaný predmet. 	4
Poruchy duševného vývinu	<ul style="list-style-type: none"> • Poruchy duševného vývinu – vplyv na socializáciu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. <p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať a vysvetliť príčiny vzniku deprivácie, konfliktu a frustrácie. • Dokáže analyzovať vplyv vonkajších a vnútorných faktorov na vznik deprivácie v rodine. 	2

Maturitné zadania	<ul style="list-style-type: none"> • Opakovanie maturitných zadaní 	<ul style="list-style-type: none"> • Sceliť nadobudnuté poznatky z celého roka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie uplatniť poznatky z jednotlivých psychologických disciplín. Dokáže prepojiť nadobudnuté poznatky zo psychológie s konkrétnymi životnými skúsenosťami. Upevňovanie získaných vedomostí z celého roka. 	15
--------------------------	---	--	--	----

Zdroje :

1. Boroš, J., *Základy sociálnej psychológie*. Bratislava: IRIS, 2001. ISBN 80-89018-20-3.
2. Helus, Z. et. al. *Psychológia III*. Bratislava : SPN. 1986.
3. Klindová, L., Rybárová, E. *Psychológia II*. Bratislava : SPN. 1985.
4. Koščo, M., *Základy psychológie*. Bratislava : SPN, 2009. ISBN 978-80-10- 01677-8.
5. Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy a internet

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivita na hodinách, projekty.

Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

- 100% - 90% - výborný
- 89% - 75% - chválitebný
- 69% - 50% - dobrý
- 49% - 30% - dostatočný
- 29 % - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre psychológiu, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami. Je schopný samostatne študovať vhodné texty.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre psychológiu, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Žiak je schopný samostatne alebo s menšou pomocou študovať vhodné texty.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí nepodstatné medzery. Požadované intelektuálne a motorické činnosti nevykonáva vždy presne. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie za pomoci učiteľa korigovať. Osvojené vedomosti a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky. Je schopný samostatne študovať podľa návodu učiteľa.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí pri výklade a hodnotení javov je nesamostatný. V logickosti myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie je spravidla málo tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má spravidla závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby vie žiak za pomoci učiteľa opraviť. Pri samostatnom štúdiu má veľké nedostatky.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné nedostatky. Jeho schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti má veľmi podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa. Nevie samostatne študovať.

Učebné osnovy pre predmet

CVIČENIA ZO PSYCHOLÓGIE

Charakteristika predmetu:

Predmet cvičenia zo psychológie slúži na praktické precvičenie učiva z predmetu psychológia. Cieľom je naučiť žiakov aktívne využívať poznatky zo psychologických disciplín pri kontakte s ľuďmi, pri riešení problémových situácií v pracovnom procese aj v osobnom živote, vnímať jednotlivca ako osobnostný celok prechádzajúci vývinom a fungujúci v sociálnom prostredí. Žiaci končiacich ročníkov si daný predmet volia v rámci disponibilných hodín s celkovou dotáciou 2 hodiny týždenne.

Žiak:

- má schopnosť orientovať sa v teoretických základoch psychológie, ovláda základnú terminológiu, dokáže samostatne študovať odbornú literatúru;
- rozumie vlastnostiam osobnosti, psychickým procesom, stavom osobnosti;
- má poznatky o vývine a formovaní psychických vlastností a procesov v celej šírke života človeka podmienené zvláštnosťami sociálneho prostredia a očakávanými sociálnymi rolami objavujúcimi sa v priebehu života jedinca, s úlohami a normami kladenými na určité vekové a rodové odlišné skupiny;
- vie využívať vedomosti z jednotlivých psychologických disciplín pre sebaopoznávanie a autoreguláciu;
- pozná metódy zvládania náročných životných situácií a zásady duševnej hygieny;
- prostredníctvom predmetu psychológia sú rozvíjané vlastnosti osobnosti:
- uvedomovanie a utváranie pocitu zodpovednosti a povinnosti k spoločnej práci, utváranie žiaducej formy ašpirácie k skupinovej činnosti;
- tolerancia odlišných názorov, presvedčení a postojov iných osôb;
- kultivácia sociálnych vzťahov, prejavovanie vzájomnej osobnej sympatie, senzibility a empatie, zabezpečenie priaznivej socio-emočnej klímy;
- rozvoj kultúrneho správania a podporovanie prosociálneho konania.

Ciele:

Cieľom vyučovania psychológie je poskytnúť žiakom základné poznatky o duševnom živote človeka, jeho zákonitostiach, naučiť ich chápať duševné procesy. Tieto poznatky budú žiakom pomáhať orientovať sa v meniacom sa spoločenskom prostredí, spoznávať samých seba a iných ľudí, chápať ich správanie. Zároveň výučba psychológie umožňuje odbornú prípravu študentov na ďalšie štúdium na vysokej škole, v odboroch, kde psychologické poznatky sú súčasťou odbornej prípravy (učiteľstvo, vychovávateľstvo, medicína a pod.). Žiaci získané poznatky, zručnosti a postoje môžu využiť pri práci s ľuďmi, v medziľudských vzťahoch, pri realizácii rodičovského poslania a pod.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

1 – kompetencie k učeniu

- vedieť vyberať a využiť efektívne spôsoby, metódy a stratégie učenia,
- plánovať, organizovať a riadiť vlastné učenie,
- zistiť svoj učebný štýl.

2 – kompetencie k riešeniu problémov

- rozpoznávať a pochopiť problém,
- premyslieť a naplánať riešenie problému,
- schopnosť samostatne riešiť problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu,
- kriticky myslieť, hľadať kritéria pre voľbu riešenia problémov,
- zdôvodniť návrhy svojich riešení.

3 – kompetencie komunikačné

- vecne správne sa vyjadrovať verbálne a písomne k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky psychologických procesov, podstatu procesov a vzťahov,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti.

4 – kompetencie sociálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení.

Tematické celky:

Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti, Poruchy duševného vývinu

Pedagogické stratégie – metódy a formy :

- reprodukčné - frontálne, individuálne skúšanie
- logického aspektu - analýza syntéza, indukcia, dedukcia, problémový výklad
- motivačné - rozprávanie, rozhovor
- expozičné – vysvetľovanie, diskusia, práca s odbornou literatúrou
- fixačné – opakovanie, upevňovanie učiva
- diagnostické – ústne skúšanie, didaktický test, hodnotenie posteru, referátu
- aplikačné - žiacky poster, prezentácia, referát
- sociálne - individuálne, skupinové, frontálne
- aktivizujúce - heuristické, kvízy, súťaže,
- krátkodobé, dlhodobé

Metódy:

- **motivačné**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti
- **expozičné**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti
- **fixačné**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti
- **diagnostické**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti
  -

Formy:

- **individuálna práca**
  - Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Sociálne správanie
- **hromadná práca**
  - Úvod do štúdia, Metódy psychológie, Determinácia psychiky, Poznávacie procesy, Psychológia osobnosti, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Psychohygiena, Sociálna psychológia, Človek sociálna bytosť, Postoje, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti
- **skupinová práca**

- Poznávacie procesy, Typológie osobnosti, Vývinová psychológia, Psychológia činnosti, Poruchy duševného zdravia, Sociálna psychológia, Sociálne správanie, Sociálne prostredie, Človek v spoločnosti

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia.

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Úvod do štúdia	<ul style="list-style-type: none"> • Teória psychológie - história • Predmet psychológie – prežívanie, správanie • Psychika – vedomie, nevedomie 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci získajú informácie o vede psychológia. <p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak pozná historický vývoj psychológie od praveku až po súčasnosť. • Dokáže charakterizovať vonkajšiu a vnútornú stránku psychiky. • Vie charakterizovať vedomie a nevedomie a vie porovnať rozdiely medzi nimi. 	1
Metódy psychológie	<ul style="list-style-type: none"> • Metódy psychológie – pozorovanie, rozhovor, dotazník, experiment, psychologické testy, rozbor ľudskej činnosti, anamnéza, kazuistika, 	<ul style="list-style-type: none"> • Informovať žiakov o význame psychologických metód v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie charakterizovať jednotlivé psychologické metódy a je schopný vysvetliť použitie psychologických metód v praxi. 	1
Determinácia psychiky	<ul style="list-style-type: none"> • Determinácia • Biologická determinácia – činitele • Sociálna determinácia- činitele 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. <p>Prierezová téma:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojem determinizmus a determinácia psychiky. • Vie potvrdiť vplyv biologickej 	1

		<i>Environmentálna výchova</i>	<p>a sociálnej</p> <ul style="list-style-type: none"> determinácie psychiky v živote človeka. Vie charakterizovať teóriu performizmu, environmentalizmu a konvergencie. 	
Poznávacie procesy	<ul style="list-style-type: none"> Pociťovanie Vnímanie Predstavy a fantázia Pamäť Myslenie a reč Pozornosť City Učenie 	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Vie definovať pojem pociťovanie, horný a dolný podnetový prah a dokáže rozdeliť pocity podľa analyzátorov. Vie popísať proces vnímania, vymenovať druhy vnemov a zákony organizácie percepčného poľa, porovnať pociťovanie a vnímanie, Pozná druhy predstáv a fantázií, podmienky tvorenia predstáv. Vie vysvetliť rozdiel medzi predstavou a vnemom. Pozná typy a fázy pamäte, vie vysvetliť pojem amnézia. Vie vymenovať a charakterizovať typy, druhy myslenia, myšlienkové operácie, druhy a poruchy reči. Vie 	8

			<p>definovať pojem a druhy pozornosti, vymenovať činitele pozornosti a čo ju ovplyvňuje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná rozdiel medzi emóciami a citmi, vie definovať afekty, nálady, vášne, strach, druhy a poruchy citov. • Vie charakterizovať pojem, fázy, druhy a typy učenia. 	
Psychológia osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Psychológia osobnosti –predmet, • Činitele ovplyvňujúce vývin osobnosti • Štruktúra osobnosti – aktivačno-motivačné, vzťahovo-postojové, výkonové, sebaregulačné a dynamické vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnúť žiakom informácie, aby pochopili pojem osobnosti a vedeli význam činiteľov, ktoré ju ovplyvňujú. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie definovať osobnosť zo psychologického hľadiska a vie vymenovať znaky osobnosti. • Vie vymenovať a charakterizovať činitele vývinu a znaky vlastností. • Pozná vrodené mechanizmy, záujmy, záľuby, sklony, ideály, životné plány a aspirácie. • Vie definovať pojmy charakter, postoj, sebauvedomenie, sebaopoznanie, sekonceptiu, svedomie, sebakritiku, schopnosti, vlohy, vedomosti, zručnosti, návyky, zvyky, vôľu a jej vlastnosti, temperament a jeho typy. Pozná štruktúru temperamentu a druhy 	3

Typológie osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Teórie osobnosti • Klasická psychoanalýza • Analytická psychológia • Interpersonálna psychológia • Behaviorálna psychológia • Osobnosť ako sociálne učenie • Humanistická psychológia 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť žiakov s jednotlivými teóriami osobnosti a typickými znakmi pre dané teórie. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	schopností. <ul style="list-style-type: none"> • Pozná životopis Freuda, vie vysvetliť ako definuje pojmy id, ego, superego, vedomie, nevedomie, pudy, prenos, protiprenos, odpor, obrany a vie vymenovať a popísať fázy sexuálneho vývoja. • Vie charakterizovať Jungove chápanie osobnosti ako súhrn ja, ega, osobného a kolektívneho nevedomia. Vie vymenovať a popísať metódy jeho práce s pacientom. • Vie definovať Adlerovu teóriu osobnosti, rodinnú konšteláciu a komplex menejcennosti. Pozná čo vyvoláva úzkosť u dieťaťa, kategórie vzťahov a neurotické potreby podľa Horneyovej. Vie vymenovať a charakterizovať štádia Sullivanovej teórie osobnosti. Pozná Frommmove zložky osobnosti – temperament a charakter, ktoré sú založené na dvoch procesoch socializácia a asimilácia. Vie vymenovať a charakterizovať Eriksonove epigenetické štádia vývinu 	7
----------------------------	---	--	---	---

			<p>osobnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná predstaviteľov behaviorálnej psychológie – Pavlov, Skinner, Watson a je schopný definovať klasické, operatívne podmieňovanie, systematickú desenzibilizáciu, averzívne podmieňovanie a asertívny výcvik. • Vie definovať observačné učenie, internalizačný proces a jeho typy. • Pozná princípy humanistickej psychológie, Rogersovu teóriu zameranú na klienta a Maslowovu hierarchiu potrieb. 	
Vývinová psychológia	<ul style="list-style-type: none"> • Pojem a podstata vývinu • Činitele vývinu • Vývinové obdobia 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť žiakov so základnou psychologickou disciplínou. • Poskytnúť žiakom informácie o prenatálnom, perinatálnom a postnatálnom vývine jedinca. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná teoretickú a praktickú časť vývinovej psychológie, jej význam a zákonitosti vývinu. • Dokáže charakterizovať pojmy biogenetický základ, prostredie, vlastná aktivita jedinca, socializácia, individualita a vývinové zmeny. • Vie definovať telesný a duševný vývin počas vnútromaternicového obdobia, počas novorodeneckého obdobia, dojčat'a, batol'aťa, predškolského 	9

			veku, mladšieho a staršieho školského veku, adolescencie, dospelosti a staroby.	
Psychológia činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivácia ľudského správania • Aktivačné činitele • Psychológia konania a správania • Správanie človeka v konfliktoch • Riešenie konfliktov 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. <p>Prierezová téma:</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojmy aktivácia, smerovosť a cieľovosť správania. • Vie definovať pojem potreby, pozná rozdiel medzi vyššími a nižšími potrebami, vie vymedziť pojem pud a dokáže uviesť príklady na pudy. • Vie vysvetliť ako potreby a pudy aktivizujú človeka k činnosti. • Je schopný charakterizovať výkonnosť človeka a jej determinanty. Vie vysvetliť vplyv prostredia na výkon človeka. • Dokáže vymedziť pojem konflikt. Pozná príčiny, druhy a typy konfliktov. • Vie, že riešenie konfliktov má svoje kroky a to – vymedzenie podstaty konfliktu, povedať, prečo chcem konflikt riešiť, zozbierať a prezentovať informácie, podávanie návrhov na riešenie konfliktov a výber najvhodnejšieho riešenia. 	4
Poruchy duševného zdravia	<ul style="list-style-type: none"> • Normalita • Neuróza a psychóza • Psychopatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojem norma a hľadiská normality. • Vie interpretovať 	2

		<p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<p>význam normy pre sociálnu skupinu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná pojem neuróza, psychóza a vie povedať príčiny ich vzniku. • Vie charakterizovať psychopatie, vie popísať psychotické prežívanie a pozná rozdiely medzi neurózou, psychózou a psychopatiou. 	
Psychohygiéna	<ul style="list-style-type: none"> • Mentálna hygiena • Stres 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť žiakom význam psychohygieny v každodennom živote. <p>Prierezová téma: <i>Ochrana života a zdravia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem psychohygiéna, pozná jej význam a prostriedky – životospráva, úprava prostredia, úprava sociálnych vzťahov, sebvýchova a autoregulácia. • Vie definovať pojem stres, pozná prejavy stresu a techniky odolávania stresu. 	2
Sociálna psychológia	<ul style="list-style-type: none"> • Prierez históriou, východiská SP • Socializácia osobnosti • Školská trieda, pracovná a rovesnícka skupina • Poruchy socializácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť žiakov o základnej psychologickej disciplíne a poskytnúť im informácie o základných pojmoch sociálnej psychológie. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná historické etapy vývoja sociálnej psychológie. Vie definovať sociálnu determináciu, sociálne prostredie a sociálny kontakt. Vie charakterizovať socializáciu, uskutočňovanie socializácie a socializačnú funkciu rodiny. • Vie definovať školskú triedu, pracovnú a rovesnícku skupinu a pozná jej socializačný 	5

			<p>vplyv na jedinca.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie vymenovať znaky poruchového správania, charakterizovať demonštratívne, utlmené, nedôsledné a asociálne správanie. Vie vysvetliť vplyv vrodených osobnostných faktorov a neprimeraného sociálneho prostredia na vznik poruchového správania. 	
<p>Človek – sociálna bytosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálna stránka osobnosti • Sociálna kompetencia, zrelosť, dimenzie osobnosti • Pozícia, rola, status • Sociálna motivácia – motivácia k sociálnej začlenenosti, činnosti a výkonnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Informovať žiakov o sociálnych stránkach osobnosti. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie charakterizovať človeka ako biologickú a sociálnu bytosť a pozná pojmy sociálna bunka, vzťahy v nej a sociálny systém. • Vie definovať pojmy sociálna kompetencia, zrelosť a jej zisťovanie pri nástupe do ZŠ, dimenzie osobnosti – extroverzia, introverzia, emocionálna labilita a stabilita. • Pozná pojmy pozícia, status a sociálnopsychologické charakteristiky, ktoré sa podieľajú na jeho tvorbe, rola, jej druhy a Meadovu teóriu rolí. • Pozná energizujúcu, regulujúcu a cieľovú funkciu motivácie. Vie charakterizovať dvojfaktorovú 	2

			teóriu motivácie, teóriu motivácie vychádzajúcu z koncepcie valencie a teóriu afiliácie.	
Postoje	<ul style="list-style-type: none"> • Postoje – pojem charakteristika, znaky • Tvorba a zmena postojov • Hodnoty a postoje • Sociálna interakcia – pojem, význam, časti • Sociálna percepcia – pojem, podstata • Sociálna komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem postoj a dokáže vymenovať zložky postoja. • Dokáže charakterizovať súrodú a nesúrodú zmenu postoja. Vie, že zmena postoja závisí od znakov postoja, od osobnostných charakteristík, od príslušnosti k skupine a od informácií. • Vie definovať pojem postoj a pozná jeho význam. Vie vymenovať a charakterizovať formy a podoby vzťahov. • Chápe, že sociálne vnímanie je jedna zo zložiek interakcie. Pozná 3 základné typy realizácie, komponenty, cykly, objekt a subjekt vnímania. • Vie definovať pojem komunikácia, efektívna komunikácia, pozná predpoklady úspešnej komunikácie, hlavné funkcie prijímača a poruchy komunikácie. Pri verbálnej komunikácii vie definovať aktívne počúvanie, prácu 	4

			<p>s otázkami, jazyk v poradenstve, akceptáciu, kongruenciu a empatiu. Pri neverbálnej komunikácii dokáže definovať pojmy mimika, gestikulácia, haptika, kinezika, posturoológia, proxemika, paralingvistika, produkcia, teritorialita a spätná väzba.</p>	
<p>Sociálne správanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálne správanie – pojem, sociálne normy, deviácie • Kooperácia a súperenie • Prosociálnosť a hostilita • Náročné životné situácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnúť žiakom informácie o sociálnom správaní a vedieť vysvetliť príčinu a riešenie náročných životných situácií. <p>Prierezová téma: <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie vysvetliť pojem sociálne správanie, dokáže analyzovať ako tlak skupiny vplyva na dodržiavanie noriem, vie vymenovať alternatívy, prečo človek dodržiava normy a chápe, že odklonenie od noriem je považované za deviáciu. • Vie definovať pojem kooperácia a pozná faktory, ktoré ovplyvňujú kvalitu a priebeh kooperácie. Vie charakterizovať pojem súperenie. Pozná výhody a nevýhody používania súperenia v skupine a medzi skupinami. • Vie vysvetliť pojmy prosociálnosť a hostilita a chápe ich ako dve protikladné druhy správania. • Dokáže charakterizovať náročné životné 	4

			<p>situácie a vie ich rozdeliť podľa náročnosti. Vie definovať odolnosť voči náročným životným udalostiam a pozná aj činitele od ktorých závisí. Vie vymenovať a definovať formy vyrovnávania sa s náročnými životnými situáciami odvodenými od útoku, úniku a špeciálne techniky.</p>	
<p>Sociálne prostredie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálne prostredie – pojem, funkcia, sociálne skupiny • Malé skupiny – charakteristika, delenie, ciele, normy, štruktúra a dynamika • Vodcovstvo – typy vodcov • Veľké skupiny – charakteristika, typy, kultúra, kultúrne vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> • Rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania v skupine. <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať pojem sociálne prostredie a vymenovať 4 typy sociálnopsychologických aspektov spoločnosti. • Vie rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. • Pozná psychológov, ktorý sa venovali výskumu malých sociálnych skupín a vie definovať výsledky ich výskumov. • Vie rozdeliť skupiny na rôzne druhy a typy. • Vie vymenovať základné znaky sociálnej skupiny – ciele, normy, štruktúru, atmosféru a dynamiku. • Vie vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jednotlivca. • Vie vymenovať znaky vodcov a dokáže 	5

			<p>charakterizovať autoritatívneho, demokratického a liberálneho vodcu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať veľké skupiny a príčiny vďaka, ktorým sa ľudia stávajú členmi veľkej skupiny. • Vie rozlíšiť explicitnú a implicitnú kultúru a charakterizovať kultúrne vzorce – obyčaje, mravy, zákony a tabu 	
Človek v spoločnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Človek v dave – dav a davové situácie • Spoločnosť a človek 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť <p>Prierezová téma: <i>Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vie definovať dav, jeho charakteristiky a správanie človeka v dave. Dokáže charakterizovať druhy davov – vystúpenie hudobných skupín, náboženské obrady, manifestácie, športové podujatia a život ohrozujúce situácie. • Pozná význam sociálne žiaduceho, nežiaduceho správania, agresia, sociálna manipulácia a jej prostriedky. • Vie definovať reklamu a jej vplyv na príjemcu. Pozná rôzne reklamné triky, ktoré vzbudzujú záujem o predkladaný predmet. 	2

Zdroje :

1. Boroš, J., *Základy sociálnej psychológie*. Bratislava: IRIS, 2001. ISBN 80-89018-20-3.
2. Helus, Z. et. al. *Psychológia III*. Bratislava : SPN. 1986.
3. Klindová, L., Rybárová, E. *Psychológia II*. Bratislava : SPN. 1985.
4. Koščo, M., *Základy psychológie*. Bratislava : SPN, 2009. ISBN 978-80-10- 01677-8.
5. Zdrojom informácií pre vyučujúcich a žiakov je predovšetkým dostupná odborná literatúra, odborné časopisy a internet

Hodnotenie:

Žiaci sú hodnotení na základe platnej legislatívy. Podkladom pre hodnotenie je ústna odpoveď, testy, aktivita na hodinách, projekty.

Stupnica hodnotenia pre písomné testy:

100% - 90% - výborný
89% - 75% - chváľitebný
69% - 50% - dobrý
49% - 30% - dostatočný
29 % - 0% - nedostatočný

Stupnica hodnotenia pre ústne skúšanie:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre psychológiu, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami. Je schopný samostatne študovať vhodné texty.

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre psychológiu, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Žiak je schopný samostatne alebo s menšou pomocou študovať vhodné texty.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí nepodstatné medzery. Požadované intelektuálne a motorické činnosti nevykonáva vždy presne. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie za pomoci učiteľa korigovať. Osvojené vedomosti a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave

má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky. Je schopný samostatne študovať podľa návodu učiteľa.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí pri výklade a hodnotení javov je nesamostatný. V logickosti myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie je spravidla málo tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má spravidla závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby vie žiak za pomoci učiteľa opraviť. Pri samostatnom štúdiu má veľké nedostatky.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné nedostatky. Jeho schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti má veľmi podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa. Nevie samostatne študovať.

Učebné osnovy pre predmet
CVIČENIA Z MATEMATIKY

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament: „Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

Cvičenia z matematiky na gymnáziách je voliteľný predmet, ktorý slúži na:

- preberanie rozširujúceho učiva, ktorý nie je uvedený v učebných osnovách povinného predmetu matematika,
- precvičovanie už známeho učiva matematiky, upevňovanie poznatkov, prehĺbovanie matematických zručností,
- práca so žiakmi, ktorí majú o matematiku hlbší záujem, s talentovanými a nadanými žiakmi,
- prípravu žiakov na maturitu a prijímacie skúšky na vysoké školy.

Ciele:

- používať matematiku a matematické myslenie vo svojom budúcom živote,
- rozvíjať logické a kritické myslenie,
- argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh,
- vyhľadávať, získať a spracovať informácie vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy,
- spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry
- **tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť**
- **používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy)**
- **orientácie v rovine a priestore**
- **používať algoritmické myslenie**
- **pracovať s návodmi a tvoriť ich**
- **správne používať matematickú symboliku a znázorňovanie**
- **čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy**
- **využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh**
- **chápať matematizáciu reálnej situácie a tvorbu matematických modelov**
- **používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií**

Ciele uvedené v predchádzajúcom odseku sa týkajú žiakov, ktorí budú z matematiky maturovať. Maturant v porovnaní so žiakom, ktorý nebude z matematiky maturovať, má dosiahnuť vyšší stupeň automatizácie výpočtových zručností, používať väčší rozsah matematických nástrojov a dosiahnuť vyšší stupeň formalizácie matematických poznatkov (vrátane používania symboliky a odbornej terminológie) a abstrakcie.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších **klúčových kompetencií** žiakov:

1. v oblasti kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- uvedomovať si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokázať reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňovať rôzne stratégie učenia sa,
- dokázať kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať

2. v oblasti komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie,
- aktívne používať odborný jazyk,
- kriticky hodnotiť informácie (kniha, internet a iné)
- čítať slovné úlohy s porozumením,
- vyjadrovať sa jasne, presne, zrozumiteľne a vecne.

3. v oblasti uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky

- používať matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používať základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

4. v oblasti schopnosti riešiť problémy

- uplatňovať pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu problému,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

- 1) *Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy*
- 2) *Geometria a meranie*

Pedagogické stratégie - metódy a formy :

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné žiaka zaujať a motivovať, preto je potrebné využívať rôzne metódy a formy. Počas vyučovacej hodiny je možné využiť viac foriem a metód. Ich striedanie môže prispieť k udržaniu pozornosti žiaka a vyhnúť sa stereotypu.

Výber metód a foriem súvisí s cieľom, ktorý chceme na danej vyučovacej hodine dosiahnuť.

Metódy :

- expozičná metóda – využíva sa pri výklade nového učiva
- fixačná metóda – využíva sa pri opakovaní a upevňovaní učiva
- motivačná metóda – jej cieľom je žiaka zaujať, prebudiť v ňom kreativitu
- brainstorming – burza nápadov – dáva žiakovi možnosť vyjadriť svoj názor k danému problému, prípadne viesť diskusiu s ostatnými, s cieľom vybrať najvhodnejšie riešenie

Formy:

- klasický typ hodiny – opakovanie, výklad, upevňovanie učiva
- práca v skupinách
- tvorba a prezentácia projektov
- hodina s využitím IT
- riadený rozhovor – beseda
- diskusia

□

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
Opakovanie a prehĺbovanie vedomostí. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	Výrazy. Lineárne rovnice.	Vedieť modelovať jednoduché vzťahy.	Dosadiť do vzorca. Zapísať jednoduché vzťahy opísané slovne pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností.	10
	Funkcie. Vlastnosti funkcií.	Rozvíjanie funkčného myslenia, chápanie priraďovania ako pravidla, hľadanie vhodného modelu.	Odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty. Nájsť pre dané	

			hodnoty nezávislých premenných hodnotu závisle premennej.	
	Trojuholník.	Správne klasifikovať trojuholníky a vedieť základné vlastnosti.	Poznať vlastnosti trojuholníkov. Rozhodnúť, či dva trojuholníky sú zhodné alebo podobné. Odvodiť Pytagorovu a Euklidove vety. Použiť geometriu pravouhlého trojuholníka na výpočet veľkosti jeho uhlov a strán.	
Geometria a meranie. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i>	Súradnicová sústava, rovinné vzťahy, analytické vyjadrenie niektorých geometrických útvarov, vzájomná poloha priamok, uhol priamok, vzdialenosť bodu od priamky, súradnicová sústava v priestore, rovnice priamky a roviny v priestore, vzájomná poloha priamok a rovín, uhly a vzdialenosti.	Rozvíjať poznatky v rovine a v priestore. Využívať súradnicovú sústavu pri opise a analýze rovinných vzťahov.	Zostrojiť obrazy bodov, ak pozná ich súradnice a určiť súradnice bodov. Vypočítať súradnice stredu úsečky. Napísať analytické vyjadrenie priamky, roviny. Vypočítať uhol priamky a roviny, uhol dvoch priamok. Riešiť jednoduché metrické úlohy.	40
	Kružnica, kružnica a priamka, analytické vyjadrenie, guľa, guľová plocha.	Poznať analytické vyjadrenia lineárnych útvarov, kružnice, gule.	Vedieť napísať rovnice kružnice, guľovej plochy.	
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál</i>	Kvadratická funkcia, jej vlastnosti, graf.	Poznať vlastnosti funkcií a vedieť ich určovať z grafu.	Zostrojiť graf kvadratickej funkcie.	16
	Mocninové funkcie.	Vedieť modelovať jednoduché vzťahy, vytvárať grafickú reprezentáciu vzťahu dvoch veličín, ilustrovať užitočnosť	Načrtnúť a porovnať grafy funkcií $y=x^n$, pre rôzne hodnoty n .	

na výchova		na príkladoch rôznych závislostí.	
	Goniometrické funkcie	Modelovanie jednoduchých vzťahov, vytvárať grafickú reprezentáciu, ilustrovať užitočnosť na príkladoch .	Načrtnúť grafy funkcií $\sin x$, $\cos x$, $\operatorname{tg} x$. Nájsť pomocou kalkulačky riešenie rovnice $f(x)=a$, kde f je niektorá z goniometrických funkcií.
	Sínusová a kosínusová veta.		

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
2.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov

Zdroje:

6. Kubáček Z.: Matematika pre 1. ročník gymnázií 1. časť, SPN Bratislava 2009
7. Kubáček Z.: Matematika pre 1. ročník gymnázií 2. časť, SPN, Bratislava 2010
8. Hecht T. : Funkcie. Matematika pre 2.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997
9. Odvárko O.: Matematika pre 2. ročník gymnázia, Funkcie II, SPN Bratislava 1990
10. Bušek I.: Zbierka úloh z matematiky pre 3. ročník gymnázia, SPN Bratislava 1987
11. planetavedomosti.iedu.sk/
12. www.zborovna

8. ročník (oktáva), (4 hodiny týždenne, 120 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. hodín
<p>Logika, dôvodenie, dôkazy.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i></p>	<p>Logika a množiny</p> <p>Výrok, pravdivostná hodnota, logické spojky, negácia, kvantifikátory, priamy a nepriamy dôkaz, dôkaz sporom.</p>	<p>Používať</p> <p>matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách.</p> <p>Uplatňovať pri riešení problémov vhodné metódy založené na analytickom kritickom a tvorivom myslení.</p>	<p>Rozlíšiť používanie logických spojok a kvantifikátorov. Zistiť pravdivostnú hodnotu zloženého výroku.</p> <p>Rozhodnúť, či je výrok negáciou daného výroku. Vytvoriť negáciu zloženého výroku.</p>	8
	<p>Množina</p> <p>Prvky množiny, podmnožina, prienik, zjednotenie a rozdiel množín, Vennove diagramy, disjunktné množiny, konečná a nekonečná množina.</p>	<p>Množina ,prvky množiny, podmnožina, prienik, zjednotenie a rozdiel množín, Vennove diagramy, disjunktné množiny, konečná a nekonečná množina.</p>	<p>Zapísať a určiť množinu vymenovaním jej prvkov charakteristickou vlastnosťou.</p> <p>Rozhodnúť o konečnosti či nekonečnosti danej množiny.</p> <p>Určiť zjednotenie, prienik a rozdiel množín i doplnok množiny A (ak A je podmnožinou B) vzhľadom na množinu B.</p> <p>Použiť vzťah pre počet prvkov zjednotenia dvoch množín pri hľadaní počtu prvkov týchto</p>	

			<p>množín, resp. ich prieniku alebo zjednotenia</p> <p>pri riešení úloh o množinách použiť ako pomôcku Vennove diagramy.</p>	
<p>Čísla, premenná a počtové výkony s číslami.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť</i></p>	<p>Čísla a výrazy</p> <p>Konštanta, premenná, výraz, obor definície výrazu, mnohočlen, doplnenie do štvorca, vynímanie pred zátvorku, úprava na súčin, prirodzené, celé, racionálne, iracionálne a reálne čísla, mocnina, odmocnina, exponent a základ mocniny, absolútna hodnota čísla, úmera, pomer, percento, promile, desiatková sústava, interval.</p>	<p>Vedieť počítať s približnými hodnotami viacerými spôsobmi, efektívne využívať IKT.</p>	<p>Zaokrúhľovať čísla, upraviť reálne číslo na tvar $a \cdot 10^n$, kde n je celé číslo a a číslo z intervalu.</p> <p>Vypočítať absolútnu hodnotu reálneho čísla.</p> <p>Zapísať vzdialenosť na číselnej osi pomocou absolútnej hodnoty.</p> <p>Znázorňovať čísla na číselnú os, porovnávať čísla na číselnej osi, odčítať čísla z číselnej osi.</p> <p>Pre konkrétne n všeobecne zapísať n-ciferné číslo.</p> <p>Upravovať mnohočlen na súčin vynímaním pred zátvorku a pozitívím vzťahov pre rozklady výrazov.</p> <p>Používať percentá a úmeru.</p>	<p>7</p>
	<p>Teória čísel</p> <p>Deliteľ, násobok, deliteľnosť, NSD, NSN, prvočíslo, zložené číslo, prv číselný rozklad.</p>		<p>Zistiť bez delenia, či je dané číslo deliteľné niektorým z čísel uvedených v znakoch deliteľnosti.</p> <p>Nájsť NSN, NSD daných čísel.</p>	

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagrapy. <i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova.</i>	Funkcia Funkcia, definičný obor, obor hodnôt, graf funkcie, rastúca, klesajúca, monotónna funkcia, maximum (minimum) funkcie, ohraničenosť funkcie, inverzná funkcia, zložená funkcia, periodická funkcia.	Rozvíjať funkčné myslenie, chápať priraďovanie ako pravidlo hľadania vhodného modelu. Vedieť modelovať jednoduché vzťahy, vytvárať grafickú reprezentáciu vzťahu dvoch veličín, ilustrovať užitočnosť na príkladoch rôznych závislostí.	Nájsť definičný obor funkcie, rozhodnúť, či dané číslo patrí do oboru hodnôt. Nájsť funkčnú hodnotu funkcie v danom bode. Určiť jej priesečníky so súradnicovými osami. Nájsť priesečníky grafov dvoch funkcií. Načrtnúť grafy funkcií. Načrtnúť graf inverznej funkcie, ak pozná graf prostej funkcie. Určiť intervaly, na ktorých je funkcia rastúca resp. klesajúca. Rozhodnúť, ktoré z nich sú na danom intervale prosté, zdola (zhora) ohraničené.	40
	Lineárna funkcia, lineárna rovnica a nerovnica a sústavy rovníc. Kvadratická funkcia, kvadratická rovnica a nerovnica.	Opísať základné vlastnosti lineárnej funkcie. Načrtnúť graf danej lineárnej funkcie. Správne interpretovať pojem funkcia s absolútnou hodnotou. Načrtnúť graf kvadratickej funkcie. Vyšetrit' vlastnosti kvadratickej funkcie.	Nájsť predpis kvadratickej funkcie. Nájsť všetky riešenia rovníc. Nájsť množinu všetkých riešení nerovnice.	
	Mocninová a lineárna	Poznať základné	Schematicky	

	<p>lomená funkcia.</p> <p>Mocnina, mocnina s prirodzeným, celočíselným a racionálnym exponentom, n-tá odmocnina, polynóm, mocninová funkcia, lineárna lomená funkcia, asymptoty grafu lineárnej lomenej funkcie.</p>	<p>vlastnosti mocninovej funkcie.</p> <p>Načrtnúť graf mocninovej funkcie.</p>	<p>načrtnúť a porovnať grafy funkcií $y=x^n$ pre rôzne hodnoty $n \in \mathbb{Z}$.</p> <p>Nájsť rovnice asymptot grafu lineárnej lomenej funkcie.</p> <p>Riešiť rovnice a nerovnice s polynomickými, mocninovými a lineárnymi lomenými funkciami.</p> <p>Využiť poznatky o mocninách a odmocninách (resp. o príslušných funkciách) pri riešení rovníc s neznámou v odmocnenci.</p>	
	<p>Exponenciálna funkcia, rovnica a nerovnica</p> <p>Logaritmickej funkcia, rovnica a nerovnica</p> <p>Základ exponenciálnej a logaritmickej funkcie, logaritmus, prirodzený logaritmus</p>	<p>Poznať vlastnosti exponenciálnej a logaritmickej funkcie.</p> <p>Poznať vety o logaritmoch a vedieť ich využívať pri riešení úloh.</p> <p>Riešiť základné exponenciálnej a logaritmickej rovnice a nerovnice.</p>	<p>Kresliť grafy exponenciálnych a logaritmickej funkcie.</p> <p>Odhadovať logaritmus daného čísla a naopak.</p> <p>Odhadovať číslo, ktorého logaritmus je známy.</p> <p>Používať dekadický logaritmus pri zjednodušovaní numerických výpočtov.</p> <p>Riešiť základné exponenciálne a logaritmickej rovnice.</p> <p>Využívať vlastnosti exponenciálnych a logaritmickej funkcie (prostosť a monotónnosť) pri riešení exponenciálnych a</p>	

			<p>logaritmických rovníc.</p> <p>Používať metódu substitúcie a zámény základov pri riešení logaritmických a exponenciálnych rovníc.</p>	
	<p>Goniometrická funkcia</p> <p>Sínus, kosínus, tangens, perióda.</p>	<p>Poznať a vedieť používať grafy goniometrických funkcií.</p> <p>Poznať základné vzťahy medzi goniometrickými funkciami a mať zručnosť v úpravách jednoduchých goniometrických výrazov</p>	<p>Vyjadriť hodnoty goniometrických funkcií pre uhly ako pomery strán pravouhlého trojuholníka.</p> <p>Použiť goniometrické funkcie pri výpočte prvkov pravouhlého trojuholníka.</p> <p>Načrtnúť grafy funkcií $\sin x$, $\cos x$, $\operatorname{tg} x$, určiť hodnoty v bodoch.</p> <p>Určiť najmenšie periódy týchto grafov.</p> <p>Určiť pod intervaly daného ohraničeného intervalu, na ktorých sú funkcie $\sin x$, $\cos x$, $\operatorname{tg} x$ rastúce, resp. klesajúce</p> <p>rozhodnúť o ohraničenosti funkcie $\operatorname{tg} x$ na danom intervale.</p> <p>Riešiť goniometrické rovnice a nerovnice.</p>	
<p>Vzťahy, funkcie, tabuľky,</p>	<p>Aritmetická postupnosť</p> <p>Diferencia aritmetickej</p>	<p>Rozhodnúť, či daná postupnosť je aritmetická alebo</p>	<p>Určiť hodnotu ľubovoľného člena aritmetickej</p>	<p>20</p>

<p>diagramy.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova.</i></p>	<p>postupnosti.</p>	<p>geometrická.</p> <p>Rozvíjať funkčné myslenie, chápať priradovanie ako pravidlo hľadania vhodného modelu.</p>	<p>postupnosti, ak pozná :</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeden jej člen a diferenciu, - dva rôzne členy. <p>Pre aritmetickú postupnosť (danú explicitne) napísať zodpovedajúci rekurentný vzťah</p> <p>nájsť súčet n (pre konkrétne n) za sebou nasledujúcich členov danej aritmetickej postupnosti.</p>	
	<p>Geometrická postupnosť</p> <p>Kvocient geometrickej postupnosti.</p>	<p>Vedieť popísať postupnosť, určiť členy postupnosti zo vzorca, postupnosť daná rekurentne, vedieť zostrojiť graf postupnosti v rovine a na priamke, vedieť z grafu čítať vlastnosti, poznať aritmetickú a geometrickú postupnosť.</p> <p>Aplikovať poznatky o postupnostiach.</p>	<p>Vedieť popísať postupnosť, určiť členy postupnosti zo vzorca, postupnosť daná rekurentne, vedieť zostrojiť graf postupnosti v rovine a na priamke, vedieť z grafu čítať vlastnosti, poznať aritmetickú a geometrickú postupnosť.</p> <p>Aplikovať poznatky o postupnostiach.</p>	
<p>Geometria a meranie.</p> <p><i>Multikultúrna výchova</i></p>	<p>Základné rovinné útvary</p> <p>Lineárne útvary, kružnica a kruh, trojuholník, štvoruholníky a mnohoúhelníky.</p>	<p>Rozoznávať preberané rovinné útvary, formulovať, nové súvislosti, rozvíjať priestorovú predstavivosť.</p>	<p>Približne vypočítať obvod a obsah narysovaných trojuholníkov, n-uholníkov, kruhov a ich častí.</p> <p>Vypočítať v trojuholníku, jednoznačne určenom jeho stranami, resp. stranami a uhlami,</p>	<p>15</p>

			<p>zvyšné strany a uhly, dĺžky ťažníc, výšok, obvod a obsah.</p> <p>Rozhodnúť, či sú dva trojuholníky zhodné alebo podobné.</p> <p>Vlastnosti zhodnosti a podobnosti použiť vo výpočtoch.</p> <p>Vypočítať obvod a obsah kruhu a kruhového výseku.</p> <p>Rozhodnúť o vzájomnej polohe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priamky a kružnice, - dvoch kružníc, ak pozná ich polomery a vzdialenosť stredov. <p>Vypočítať plošný obsah rovnobežníka, lichobežníka, resp. rozkladom na trojuholníky aj obsah iných mnohoúhelníkov.</p>	
	<p>Analytická geometria v rovine</p> <p>Súradnicová sústava na priamke a v rovine, súradnice bodu, všeobecná rovnica priamky, smernica priamky, smernicový tvar rovnice priamky, rovnica kružnice.</p>		<p>Zostrojiť obrazy bodov, ak pozná ich súradnice, a určiť súradnice daných bodov.</p> <p>Vypočítať súradnice stredu úsečky.</p> <p>Napísať analytické vyjadrenie priamky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúcej dvoma danými bodmi, - daným bodom rovnobežne s danou priamkou, 	

			<p>- prechádzajúcej daným bodom kolmo na danú priamku.</p> <p>Určiť vzájomnú polohu dvoch priamok (ak sú dané ich rovnice) a nájsť súradnice ich prípadného priesečníka.</p> <p>Vypočítat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzdialenosť dvoch bodov, - vzdialenosť bodu od priamky, - vzdialenosť dvoch rovnobežných priamok, - obsah trojuholníka určeného jeho vrcholmi, - uhol dvoch priamok. <p>Napísať rovnicu kružnice, ak pozná jej stred a polomer.</p> <p>Určiť z rovnice kružnice jej stred a polomer.</p> <p>Rozhodnúť o vzájomnej polohe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priamky a kružnice, - dvoch kružníc. 	
Geometria a meranie.	<p>Zhodné a podobné zobrazenie</p> <p>Osová súmernosť, stredová súmernosť, posunutie, otočenie, orientovaný uhol, osovo a stredovo súmerný útvar.</p>	<p>Pochopiť podstatu zhodného zobrazenia v rovine.</p> <p>Vedieť riešiť jednoduché konštrukčné úlohy pomocou zhodných zobrazení.</p> <p>Vedieť použiť vety o podobnosti trojuholníkov.</p>	<p>Zobraziť daný bod v danom zhodnom zobrazení.</p> <p>Rozhodnúť, či je daný útvar osovo (stredovo) súmerný.</p> <p>Napísať súradnice bodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v súmernosti podľa začiatku 	5

			<p>súradnej sústavy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - v súmernosti podľa niektorej súradnej osi, - v posunutí. <p>Zostrojiť obraz daného útvaru v danom zhodnom zobrazení, resp. útvar podobný s daným útvarom, pri danom pomere podobnosti.</p>	
<p>Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika.</p> <p><i>Mediálna výchova</i></p>	<p>Kombinatorika a pravdepodobnosť</p> <p>Kombinatorické pravidlo súčtu a súčinu, permutácie, variácie a variácie s opakovaním, kombinácie, faktoriál, kombinačné číslo, Pascalov trojuholník, pravdepodobnosť, doplnková pravdepodobnosť, náhodný jav, nezávislé javy.</p>	<p>Vypisovať možnosti, tvoriť diagramy, zisťovať počet.</p> <p>Využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, mať adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia.</p>	<p>Riešiť jednoduché kombinatorické úlohy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypisovaním všetkých možností, pričom - vie vytvoriť systém (strom logických možností) na vypisovanie všetkých možností (ak sa v tomto strome vyskytujú niektoré možnosti viackrát, vie určiť násobnosť ich výskytu), - dokáže objaviť podstatu daného systému a pokračovať vo vypisovaní všetkých možností, - použitím kombinatorického pravidla súčtu a súčinu, - využitím vzťahov pre počet kombinácií, variácií, variácií s opakovaním, permutácií a permutácií s opakovaním. 	<p>10</p>

			<p>Rozhodnúť</p> <p>o závislosti javov A, B, ak pozná $P(A)$, $P(B)$ a</p> <p>v jednoduchých prípadoch o správnosti použitia rovnosti.</p> <p>Riešiť úlohy na pravdepodobnosť, založené na hľadaní pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností, resp. všetkých nepriaznivých a všetkých priaznivých možností, ak vie tieto počty určiť riešením jednoduchých kombinatorických úloh.</p> <p>Riešiť úlohy pomocou doplnkovej pravdepodobnosti.</p>	
	<p>Štatistika</p> <p>Diagram-graf (stĺpcový, obrázkový, kruhový, lomený, spojitý, histogram), základný súbor, výberový súbor, rozdelenie, modus, medián, aritmetický priemer, smerodajná odchýlka, rozptyl, triedenie.</p>	<p>Vyhľadávať, vyhodnotiť a spracovať údaje, na základe toho porovnávať súbory údajov, interpretovať ich prostredníctvom diagramov, grafov a tabuliek.</p> <p>Určiť početnosť súboru a aritmetický priemer.</p>	<p>Vypočítať aritmetický priemer daných čísel.</p> <p>Získavať informácie z rôznych tabuliek a diagramov.</p> <p>Spracovať údaje do vhodných diagramov.</p> <p>Zistiť v danom súbore modus, medián, strednú hodnotu, priemer</p> <p>Uviesť príklad súboru s požadovanými podmienkami na modus, medián,</p>	

			<p>strednú hodnotu, priemer, rozptyl, smerodajnú odchýlku.</p> <p>Znázorniť a vyhodnotiť namerané hodnoty.</p> <p>Urobiť triedenie a znázorniť ho.</p>	
<p>Geometria a meranie.</p> <p><i>Osobnostný a sociálny rozvoj, enviromentál na výchova</i></p>	<p>Základné spôsoby zobrazovania priestoru do roviny</p> <p>Premietanie, priemet priestorového útvaru do roviny.</p> <p>Súradnicová sústava v priestore</p> <p>Sústava súradníc v priestore, bod a jeho súradnice, vzdialenosť bodov.</p>	<p>Dokázať kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať.</p>	<p>Použiť vlastnosti voľného rovnobežného premietania pri zobrazovaní kocky, pravidelných hranolov.</p> <p>Zostrojiteľ obrazy bodov, ak pozná ich súradnice.</p> <p>Určiť súradnice stredu úsečky.</p>	15
	<p>Lineárne útvary v priestore – polohové úlohy</p> <p>Bod, priamka a rovina v priestore, rovnobežné, rovnobežné a mimobežné priamky, rovnobežnosť a rôznobežnosť priamky a roviny, rovnobežné a rôznobežné roviny, priesečnica dvoch rovín, rez telesa rovinou.</p>		<p>Opísať možnosti pre vzájomné polohy ľubovoľných dvoch lineárnych útvarov.</p> <p>Rozhodnúť o vzájomnej polohe dvoch lineárnych útvarov pomocou ich obrazu vo voľnom rovnobežnom premietaní.</p> <p>Zostrojiteľ vo voľnom rovnobežnom priemete jednoduchého telesa priesečník priamky s rovinou steny daného telesa.</p> <p>Zostrojiteľ rovinný rez</p>	

			<p>kocky, kvádra rovinou určenou tromi bodmi ležiacimi v rovinách stien, z ktorých aspoň dva ležia v tej istej stene daného telesa.</p>
	<p>Lineárne útvary v priestore – metrické úlohy</p> <p>Uhol dvoch priamok, kolmosť priamok a rovín, priamka kolmá k rovine, uhol dvoch rovín, kolmý priemet bodu a priamky do roviny, vzdialenosť dvoch lineárnych útvarov, uhol priamky s rovinou.</p>		<p>Označiť na zobrazených telesách:</p> <ul style="list-style-type: none"> - úsečky, ktorých skutočná veľkosť predstavuje vzdialenosť daných lineárnych útvarov, - uhly, ktorých skutočná veľkosť predstavuje uhol daných lineárnych útvarov.
	<p>Telesá</p> <p>Teleso, mnohosten, vrchol, hrana, stena, kocka, hranol, kolmý a pravidelný hranol, kváder, rovnobežnosten, ihlan, štvorsten, pravidelný štvorsten, podstava, guľa valec, kužeľ, objemy a povrchy telies.</p>		<p>Riešiť úlohy, ktorých súčasťou je výpočet objemu, resp. povrchu kocky, kvádra, pravidelného kolmého hranola, pravidelného ihlana, gule, valca, kužeľa a vie pri tom nájsť a aktívne použiť vzťahy pre výpočet objemov a povrchov telies potrebné pre vyriešenie úlohy.</p>

Názov tematického celku		Stratégia vyučovania	
		Metódy	Formy
1.	Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Expozičná, fixačná	Klasický typ, riadený rozhovor
2.	Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
3.	Geometria a meranie	Expozičná, fixačná, brainstorming, motivačná	Hodina s využitím IT, tvorba a prezentácia projektov
4.	Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	Expozičná, fixačná	Hodina s využitím IT, práca v skupinách
5.	Logika, dôvodenie, dôkazy	Expozičná, brainstorming	Tvorba a prezentácia projektov

Zdroje:

1. Kubáček Z.: Matematika pre 1. ročník gymnázií 1. časť, SPN Bratislava 2009
2. Kubáček Z.: Matematika pre 1. ročník gymnázií 2. časť, SPN, Bratislava 2010
3. Hecht T. : Funkcie. Matematika pre 2.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997
4. Hecht T. : Planimetria. Matematika pre 1.ročník gymnázií a SOŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1996
5. Kubáček Z.: Matematika pre druhý ročník gymnázií prvá časť, Orbis Pictus Istropolitana, spol. s. r. o., Bratislava 2009
6. Kubáček Z.: Matematika pre druhý ročník gymnázií druhá časť, Orbis Pictus Istropolitana, spol. s. r. o., Bratislava 2010
7. Smida J a kol.: Matematika pre 1. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1984
8. Smida J a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 1. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1985
9. Smida J a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 2. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1985
10. Kubáček Z.: Matematika pre 3. ročník gymnázia a 7.ročník gymnázia s osemročným štúdiom 1. časť, SPN – Mladé letá, s.r.o., 2012
11. Kubáček Z.: Matematika pre 3. ročník gymnázia a 7.ročník gymnázia s osemročným štúdiom 2. časť, SPN – Mladé letá, s.r.o., 2013
12. Bušek I a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 3. ročník gymnázia. SPN, Bratislava 1987
13. www.zborovna.sk
14. planetavedomosti.iedu.sk/
15. **internet**

Hodnotenie a klasifikácia žiakov z cvičení z *matematiky*

Písomné formy preverovania vedomostí:

Úlohy majú komplexný charakter, pri ich riešení má žiak využiť známe algoritmy výpočtov, ako aj individuálny prístup k riešeniu zadanej úlohy. Jednotlivé úlohy sú ohodnotené počtom bodov, ktoré určí vyučujúci na základe obtiažnosti úlohy.

Učiteľ na základe zváženia a potreby zaradí nasledovné previerky:

13. Previerka po prebratí časti tematického celku (20 – 25 min)

14. Previerka po prebratí konkrétnej témy (10 – 15 min)

15. Päťminútovky – priebežne podľa potreby

Previerky do 25 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Písomné previerky sú hodnotené pomocou tabuľky percentuálnej úspešnosti:

Počet percent od:	Počet percent do:	Známka:
100	90	1
89,9	75	2
74,9	50	3
49,9	33,3	4
33	0	5

Ústne formy preverovania vedomostí

Je ďalšou formou hodnotenia žiaka. V matematike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu, v čom vyniká ap.

Ústna forma preverovania vedomostí sa uplatňuje aj u žiakov s poruchami učenia, ktorí majú odporúčanie od špeciálneho pedagóga hlavne v prípade keď žiak zle napíše písomnú prácu alebo nestihne v limite vypracovať celú písomnú prácu.

Čiastkové hodnotenie

Žiak môže získať tzv malé jednotky za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom, napríklad:

- tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh
- objavovanie nových súvislostí
- riešenie úloh nad rámec povinných úloh
- za nadštandardný výkon na vyučovacej hodine
- za vynikajúce vypracovanie domácej úlohy

- za riešenie nepovinnej úlohy podľa dohody s vyučujúcim
Za tri malé jednotky sa udelí jedna veľká 1 - výborný.

Učebné osnovy pre predmet
CVIČENIA Z INFORMATIKY

Charakteristika predmetu :

Voliteľný predmet **Cvičenia z informatiky** má rozšíriť vedomosti a zručnosti žiakov, ktoré získali v povinnom predmete informatika. Žiaci sa majú podrobnejšie oboznámiť s informačnými a komunikačnými technológiami (IKT), s vlastnosťami výpočtových procesov, s tokmi údajov a ich formami, s počítačovými systémami a algoritmizáciou.

Vedomosti a zručnosti získané absolvovaním tohto predmetu majú pomôcť žiakom pri práci v stredoškolskej odbornej činnosti, v príprave na súťaže (olympiády, korešpondenčné semináre a pod.) a v príprave na vysokoškolské štúdium. Predmet má tiež pomôcť žiakom pri príprave na maturitu z Informatiky.

Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty

Ciele:

Cieľom vyučovania predmetu je aby žiaci

- naučili sa analyzovať a zostavovať komplexnejšie programy s využitím základných i zložených údajových a riadiacich štruktúr. Spoznali ďalšie postupy pri riešení problémov, rozvíjali svoje logické myslenie a formálne postupy,
- zdokonaľovali sa v tímovej práci s využitím IKT a v zručnostiach potrebných pre výskumnú prácu,
- prehĺbili svoj rešpekt k intelektuálnemu vlastníctvu a autorstvu softvéru, hlbšie pochopili sociálne, etické a právne aspekty komunikačných technológií.

Obsah predmetu tvoria základné informácie a poznatky o informatickej vede a o práci s informačnými technológiami s dôrazom na programové vybavenie. Vzdelávací obsah predmetu rozvíja a prehľbuje kompetencie žiakov v tematickom okruhu, ktorým sa zaoberali v predmete Informatika: **Algoritmické riešenie problémov.**

Ciele v jednotlivých okruhoch:

Algoritmické riešenie problémov

- naučiť sa analyzovať problémy a navrhovať programy, rozšíriť si predchádzajúce vedomosti,
- spoznať ďalšie zložené údajové a riadiace štruktúry, rekurziu,
- riešiť zaujímavé aplikačné úlohy s dôrazom na ich interaktívnosť (riadenie klávesnicou a myšou) a na vizualizáciu výpočtu, údajov, výsledkov,
- naučiť sa analyzovať a navrhovať vhodné spôsoby KGUI (grafického interfejsu) pre svoje programy.
- naučiť sa vytvárať intuitívne predstavy o výpočtovej zložitosti (lacné a drahé výpočty), a zložitosti algoritmov v závislosti na "veľkosti" problémov. Žiaci by mali pochopiť, že niektoré úlohy sú zložité, ťažké alebo neriešiteľné svojou podstatou.
- prakticky si vyskúšať tímovú prácu na tvorbe aplikácie.

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

Algoritmické riešenie problémov

- Poznať ďalšie údajové a riadiace štruktúry. Procedúry a funkcie.
- Vedieť riešiť problémy s reálnou aritmetikou, operácie s maticami.
- Programovať interaktívne projekty, napr. hier.
- Programovať projekty s grafickým užívateľským rozhraním.
- Poznať základné princípy tvorby softvéru, údržby softvéru, bezpečnosť.
- Rozpoznať a odstrániť syntaktické chyby, opraviť chyby vzniknuté počas behu programu, identifikovať miesta programu, na ktorých môže dôjsť k chybám počas behu programu.
- Dodržiavať zásady čitateľného zápisu algoritmu.

Metódy a formy :

Vyučovanie sa uskutočňuje v počítačovej učebni formou cvičení. Trieda sa delí na skupiny podľa príslušných predpisov o bezpečnosti práce. Efektívne delenie je také, aby každý žiak pracoval pri jednom počítači.

Pri delbe na skupiny sa prihliada na záujem a predchádzajúce vedomosti a zručnosti žiakov.

Na precvičenie získaných poznatkov a získanie potrebnej zručnosti poslúžia aktivity s využitím súťaživosti a spolupráce. Na záver preberanej témy má nasledovať zhrnutie (čo sme sa naučili, prípadne odkazy na ďalšie zdroje).

V priebehu školského roku žiaci realizujú niekoľko projektov s písomnou (elektronickou) dokumentáciou, prezentáciou resp. záverečnou obhajobou.

Aspoň jeden projekt žiaci realizujú v skupine.

Dôraz vyučovania je na samostatnej, aktívnej a tvorivej práci žiakov prostredníctvom riešenia zadaní, ktorých scenár vychádza z praktických úloh, ktoré je potrebné riešiť v reálnom živote. Tematika úloh by mala nadväzovať na vedomosti z učiva sprístupneného v iných predmetoch a na reálne skúsenosti žiakov zo známeho prostredia.

Ako podporná forma vyučovania bude využívaný e-learningový systém umožňujúci domáce štúdium, multimediálny spôsob prezentácie učiva a testovanie získaných vedomostí

Vo vyučovaní predmetu využívame nasledovné stratégie vyučovania:

8. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Algoritmické riešenie problémov	Algoritmus, vlastnosti algoritmu	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
	Algoritmizácia úlohy	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	Programovanie vo vyššom programovacom jazyku	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači

	Úvod do OOP	výkladovo-ilustratívna metóda, deduktívna metóda pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
--	-------------	--

8. ročník (2 hodiny týždenne, 60 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Algoritmické riešenie problémov	<ul style="list-style-type: none"> • Algoritmus, vlastnosti algoritmu, • Algoritmizácia úlohy, • Programovanie vo vyššom programovacom jazyku <ul style="list-style-type: none"> ○ použitie procedúr, ○ použitie funkcií, ○ štruktúrované údajové typy – pole, dvojrozmerné pole, záznam, súbor, ○ udalosti myši, ○ udalosti klávesnice, ○ ošetrovanie výnimiek, ○ ladenie programu • Úvod do OOP <ul style="list-style-type: none"> ○ trieda, ○ objekt, ○ metódy objektu, ○ konštruktor objektu, ○ dedičnosť, ○ polymorfizmus 	<ul style="list-style-type: none"> • Byť schopný uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT • Byť schopný vytvoriť interaktívny program • Byť schopný vytvoriť program s vlastným grafickým užívateľským rozhraním <p>Prierezová téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba projektu a prezentačné zručnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyzovať problém, navrhnúť algoritmus riešenia problému, • Na základe algoritmu vytvoriť program riešiaci problém • Overiť správnosť riešenia problému. 	60

Priebežne:

E-learning, dištančné vzdelávanie, vzdelávania využitím IKT

Zdroje :

Učebnice

1. Informatika - učebnica pre SŠ
2. Tvorivá informatika. Prvý zošit z programovania
3. Tvorivá informatika. Prvý zošit s internetom
4. Informatika pre SS - tem. zošit Práca s tabuľkami
5. Tvorivá informatika. Prvý zošit s obrázkami + CD
6. Tvorivá informatika. Prvý zošit o práci s textom + CD
7. Informatika okolo nás
8. Tvorivá informatika Prvý zošit o práci s číslami + CD
9. Informatika na maturitu a prijímacie skúšky
10. Informatika pre SŠ. Programovanie v Delphi
11. Informatika pre SŠ. Práca s multimédiami

Hodnotenie:

Bodový spôsob hodnotenia s percentuálnym záverom, prepočítavaný na známku.

Učebné osnovy pre predmet
SPRACOVANIE INFORMÁCIÍ

Charakteristika predmetu :

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete **Spracovanie informácií** je potrebné rozšíriť vedomosti a zručnosti žiakov, ktoré získali v povinnom predmete informatika. Žiaci sa majú podrobnejšie oboznámiť s informačnými a komunikačnými technológiami (IKT), s vlastnosťami výpočtových procesov, s tokmi údajov a ich formami, s počítačovými systémami a algoritmizáciou.

Predmet má oboznámiť žiakov s IKT, ktoré sú k dispozícii v škole, aby ich mohli využívať pri učení sa a zefektívniť aj svoju prípravu na rôzne učebné predmety. Predmet má tiež pomôcť talentovaným žiakom pri práci v stredoškolskej odbornej činnosti, v príprave na súťaže (olympiády, korešpondenčné semináre a pod.) a v príprave na vysokoškolské štúdium.

Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty

Ciele:

Cieľom vyučovania predmetu je aby žiaci

- sa hlbšie oboznámili s výpočtovými procesmi a prostriedkami na manipuláciu s údajmi, spôsobmi ich zbierania, spracovania a prezentácie,
- naučili sa analyzovať a zostavovať komplexnejšie programy s využitím základných i zložených údajových a riadiacich štruktúr. Spoznali ďalšie postupy pri riešení problémov, rozvíjali svoje logické myslenie a formálne postupy,
- pochopili architektúru počítačových systémov, systémov riadených počítačom, základnú štruktúru operačného systému, prenos údajov a komunikáciu medzi komponentami počítačového systému,
- zdokonaľovali sa v tímovej práci s využitím IKT a v zručnostiach potrebných pre výskumnú prácu,
- získali hlbší prehľad o používaní IKT v rôznych odboroch a zamestnaniach, o vplyve IKT na spoločnosť a štruktúru trhu práce,
- prehľadili svoj rešpekt k intelektuálnemu vlastníctvu a autorstvu softvéru, hlbšie pochopili sociálne, etické a právne aspekty komunikačných technológií.

Obsah predmetu tvoria základné informácie a poznatky o informatickej vede a o práci s informačnými technológiami s dôrazom na programové vybavenie. Vzdelávací obsah predmetu rozvíja a prehľbuje kompetencie žiakov v tematických okruhoch, ktorými sa zaoberali v predmete Informatika: **Reprezentácie a nástroje, Komunikácia a spolupráca, Algoritmické riešenie problémov, Softvér a hardvér, Informačná spoločnosť.**

Ciele v jednotlivých okruhoch:

Reprezentácie a nástroje

- významne prehliť vedomosti a zručnosti žiakov z povinného predmetu informatika
- popri praktických skúsenostiach s prácou s počítačovým balíkom pre kancelárske prostredie majú žiaci hlbšie spoznať výpočtové procesy, toky a formy údajov, a tiež problémy, ktoré sa v takomto prostredí bežne riešia.
- poznať možnosti kooperácie rôznych aplikácií (dynamické väzby medzi súbormi, napr. medzi obrázkami a textom a pod.), definovať a používať makrá pre opakovanie určitej činnosti,
- poznať zásady tvorby, štruktúrovania a spracovania dokumentov
- vedieť diskutovať o programovom vybavení kancelárií,
- poznať základy bezpečnosti informačných systémov, ochranu údajov, archivovanie údajov,
- vedieť zvoliť pre daný problém vhodný komponent kancelárskeho balíka.

Komunikácia a spolupráca

- oboznámiť sa s Internetom a jeho službami ako prostriedkom na komunikáciu a vyhľadávanie, získavanie a výmenu odborných a záujmových informácií,
- vedieť využiť vhodné aplikácie na prezentáciu odborných a záujmových informácií na Internete
- rozvinúť informačné zručnosti žiakov, ktoré sú nevyhnutné pri vzdelávaní sa v ľubovoľnej oblasti, a tiež v budúcej profesionálnej práci,
- spoznať sociálne, etické a právne aspekty komunikácie na Internete,
- rozumieť základom bezpečnosti a ochrany údajov pri prenose,
- nadobudnúť také vedomosti a zručnosti, aby žiaci mohli v tejto problematike diskutovať, hodnotiť, tvoriť hypotézy a obhajovať ich.

Algoritmické riešenie problémov

- naučiť sa analyzovať problémy a navrhovať programy, rozšíriť si predchádzajúce vedomosti,
- spoznať ďalšie zložené údajové a riadiace štruktúry, rekurziu,
- riešiť zaujímavé aplikačné úlohy s dôrazom na ich interaktívnosť (riadenie klávesnicou a myšou) a na vizualizáciu výpočtu, údajov, výsledkov,
- naučiť sa analyzovať a navrhovať vhodné spôsoby GUI (grafického interfejsu) pre svoje programy.
- naučiť sa vytvárať intuitívne predstavy o výpočtovej zložitosti (lacné a drahé výpočty), a zložitosti algoritmov v závislosti na "veľkosti" problémov. Žiaci by mali pochopiť, že niektoré úlohy sú zložité, ťažké alebo neriešiteľné svojou podstatou.
- prakticky si vyskúšať tímovú prácu na tvorbe aplikácie.

Softvér a hardvér

- oboznámiť sa s reprezentáciou čísel v dvojkovej sústave,
- poznať základy architektúry počítača (s dôrazom na architektúru PC),
- poznať základné funkcie operačných systémov a základy architektúry LAN a WAN.
- vzhľadom na rýchly rozvoj informačných technológií je potrebné pochopiť informácie principiálneho charakteru.

Informačná spoločnosť

- rozšíriť kompetencie žiakov v používaní IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti,
- prehľbovať zručnosti využiteľné v praktickom živote žiakov – spracovanie rôznych typov informácií (spracovanie videa, zvukových a grafických súborov a pod.)
- pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám
- viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií

Kompetencie - spôsobilosti - výstup :

V jednotlivých okruhoch nadobudnú žiaci nasledujúce kompetencie:

Reprezentácie a nástroje

- Vedieť efektívne použiť pokročilé spracovanie textov, hromadnú korešpondenciu, slovníky, makrá.
- Vytvoriť a spracovať počítačovú grafiku.
- Vedieť efektívne pracovať v prostredí tabuľkového kalkulačného programu, vyhľadávať a filtrovať údaje, využiť tabuľkový kalkulačný program na štatistické spracovanie informácií.
- Pracovať s databázou - vyhľadávanie, dotaz, základy relačného jazyka.
- Vedieť efektívne používať prezentačný softvér.
- Vedieť efektívne používať plánovací softvér.

Softvér a hardvér

- Vedieť počítať v dvojkovej sústave, v iných sústavách,
- Poznať základy reálnej aritmetiky.
- Poznať základnú architektúru počítača.
- Poznať periférne zariadenia počítača.
- Poznať základy fungovania operačného systému. Vedieť pracovať vo viacerých operačných systémoch.
- Poznať architektúru počítačových sietí, technickú podporu Internetu.

Komunikácia a spolupráca

- Vedieť efektívne využívať neinteraktívnu komunikáciu - elektronická pošta, diskusné skupiny, blog.
- Vedieť efektívne využívať interaktívnu komunikáciu na Internete – Skype, videokonferencie.
- Vedieť vyhľadávať informácie - vyhľadávanie e-poštových adries, vyhľadávanie súborov (FTP servrov).
- Poznať spôsoby práce na vzdialenom počítači - pripojenie sa na vzdialený počítač (telnet, ssh) a prenos súborov (ftp), základy teórie o počítačových sieťach, streaming.
- Vedieť efektívne používať aplikácie na Internete – elektronické podateľne, knižničné systémy a katalógy, nakupovanie cez Internet, bankovníctvo.
- Vedieť pracovať s aplikáciami pre publikovanie na Internete. Poznať servery ponúkajúce priestor na stránku.
- Poznať základy programovania na Webe - príklady s JavaScriptom a PHP.
- Poznať pravidlá počítačovej bezpečnosti, klady a zápory siete typu Internet, sociálne aspekty.

Algoritmické riešenie problémov

- Poznať ďalšie údajové a riadiace štruktúry. Procedúry a funkcie.
- Vedieť riešiť problémy s reálnou aritmetikou, operácie s maticami.
- Programovať interaktívne projekty, napr. hier.
- Programovať projekty s grafickým užívateľským rozhraním.
- Poznať základné princípy tvorby softvéru, údržby softvéru, bezpečnosť.
- Rozpoznať a odstrániť syntaktické chyby, opraviť chyby vzniknuté počas behu programu, identifikovať miesta programu, na ktorých môže dôjsť k chybám počas behu programu.
- Dodržiavať zásady čitateľného zápisu algoritmu.

Informačná spoločnosť

- Poznať a vedieť použiť aplikácie na editáciu a konverziu zvukových súborov.
- Poznať a vedieť použiť aplikácie na editáciu a konverziu videa.
- Charakterizovať jednotlivé typy softvéru z hľadiska právnej ochrany (freeware, shareware, ...) a rozumieť, ako sa dajú používať.
- Vysvetliť pojmy „licencia na používanie softvéru“, „autorské práva tvorcov softvéru“, multilicencia.
- Vymenovať jednotlivé typy softvérového pirátstva.
- Charakterizovať činnosť počítačových vírusov, vysvetliť škody, ktoré môže spôsobiť a princíp práce antivírusových programov.

Disponibilné hodiny

Rámcový učebný plán pre gymnáziá s osemročným štúdiom s vyučovacím jazykom slovenským predpisuje aby žiaci absolvovali počas celého štúdia 6 hodín informatiky. V školskom vzdelávacom programe Gymnázium A. H. Škultétyho pridáva na vyučovanie povinnej informatiky 2 disponibilné hodiny.

Disponibilné hodiny sú určené na hlbšie osvojenie si zručností, v témach okruhov s vyučovacím jazykom slovenským Reprezentácie a nástroje, Komunikácia a spolupráca a Algoritmické riešenie problémov.

V 2. a 3. ročníku majú žiaci možnosť vybrať si ako voliteľný predmet po dve hodiny predmetu Spracovanie informácií. Obsah predmetu má rozšíriť vedomosti a zručnosti žiakov z povinného predmetu informatika v predchádzajúcich ročníkoch a aplikovať ich pri tvorbe a spracovaní projektu. Je vhodný aj pre žiakov, ktorí nemajú k informatike hlbší vzťah a nebudú sa jej v štúdiu ďalej venovať.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete Spracovanie informácií využívame pre utváranie a rozvíjanie jednotlivých kľúčových kompetencií nasledovné výchovné a vzdelávacie stratégie z pohľadu žiaka:

kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- uvedomiť si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie
- a osobného rozvoja
- kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

sociálne komunikačné kompetencie

- využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu

- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používať odborný jazyk
- chápať význam a uplatňovať formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú
- základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- efektívne využívať informačno-komunikačné technológie pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života,
- nadobudnúť schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- vedieť algoritmicky myslieť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- uvedomovať si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumieť príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a informačno-komunikačných technológií

kompetencie riešiť problémy

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri práci s IKT,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného algoritmického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,

Vyučovanie sa uskutočňuje v počítačovej učebni formou cvičení. Trieda sa delí na skupiny podľa príslušných predpisov o bezpečnosti práce.

Na precvičenie získaných poznatkov a získanie potrebnej zručnosti poslúžia aktivity s využitím súťaživosti a spolupráce. Na záver preberanej témy má nasledovať zhrnutie (čo sme sa naučili, prípadne odkazy na ďalšie zdroje).

V priebehu školského roku žiaci realizujú niekoľko projektov s písomnou (elektronickou) dokumentáciou, prezentáciou resp. záverečnou obhajobou.

Aspoň jeden projekt žiaci realizujú v skupine.

Dôraz vyučovania je na samostatnej, aktívnej a tvorivej práci žiakov prostredníctvom riešenia zadaní, ktorých scenár vychádza z praktických úloh, ktoré je potrebné riešiť v reálnom živote.

Tematika úloh by mala nadväzovať na vedomosti z učiva sprístupneného v iných predmetoch a na reálne skúsenosti žiakov zo známeho prostredia.

Ako podporná forma vyučovania bude využívaný e-learningový systém umožňujúci domáce štúdium, multimediálny spôsob prezentácie učiva a testovanie získaných vedomostí.

Vo vyučovaní informatiky využívame nasledovné stratégie vyučovania:

2. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
Softvér a hardvér	práca so súbormi a priečinkami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca v operačnom systéme	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	počítač a prídavné zariadenia	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Reprezentácie a nástroje	práca s textom	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca s grafikou	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
Komunikácia a spolupráca	práca s webovou stránkou	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	vyhľadávanie na webe	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
	práca s nástrojmi na komunikáciu •	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači

3. ročník

Tematický celok	Téma	Stratégia vyučovania
-----------------	------	----------------------

Softvér a hardvér	práca v počítačovej sieti a na internete	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
	práca proti vírusom a špehovaniu	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) získavanie zručností – praktické cvičenie
Reprezentácie a nástroje	práca s textom	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy)
Reprezentácie a nástroje	informácie	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Informačná spoločnosť	bezpečnosť a riziká	práca s textom, rozhovor, diskusia, získavanie zručností – praktické cvičenie
Reprezentácie a nástroje	práca s prezentáciami	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Softvér a hardvér	práca v operačnom systéme	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači
Reprezentácie a nástroje	práca s multimédiami •	pozorovanie a predvádzanie (demonštračné metódy) samostatná práca- praktické cvičenie na počítači

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s textom 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: vytvorenie dokumentov s použitím pokročilých spôsobov spracovania textových informácií <p>Prierezová téma:</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> Efektívne používať nástroje aplikácií na spracovanie textových informácií (zlučovacie polia, stĺpcová sadzba, zabezpečenie dokumentov...) Využívať spoluprácu jednotlivých aplikácií kancelárskeho balíčka. 	8
	<ul style="list-style-type: none"> práca s prezentáciami prezentácie 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: vytvorenie prezentácií s použitím pokročilých spôsobov nastavenia vlastností snímok a objektov <p>Prierezová téma:</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> využívať akcie a odkazy na tvorbu nelineárnych prezentácií vklaďať multimediálne súbory do prezentácie použiť nastavenia vlastností prezentácie. 	8
	<ul style="list-style-type: none"> práca s grafikou . 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: práca s fotoaparátom, získanie a spracovanie digitálnych fotografií, práca v prostredí bitmapového a vektorového grafického editora 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> efektívne používať digitálny fotoaparát vytvárať a upravovať rôzne formáty grafiky pracovať s bitmapovým editorom (práca s vrstvami, použitie masky, uplatnenie efektov pracovať s vektorovým editorom (transformácia 	20

			objektov, samostatná práca)	
--	--	--	-----------------------------------	--

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s tabuľkami 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: vytvorenie dokumentov s použitím pokročilých spôsobov spracovania informácií vo forme tabuliek <p>Prierezová téma:</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> používať pokročilejšie funkcie pre: spracovanie textových reťazcov – left, right, mid, zreťazenie spracovanie dátumu a času štatistické funkcie filtrovanie – automatický filter, logické „a“ a „alebo“ v nastavení filtrov zoradenie spracovanie databázy pomocou kontingenčnej tabuľky 	16
	<ul style="list-style-type: none"> práca s databázou vlastnosti databázových systémov príklady použitia DB systému práca v databázovom systéme tabuľky – vytvorenie a definovanie polí a ich typu, primárneho kľúča pridávanie, editovanie, vymazávanie, vyhľadávanie, filtrovanie záznamov, tvorba „query“ dotazy – vytvorenie, úprava a použitie, formuláre – vytvorenie, úprava a prepojenie formulára s tabuľkou nastavenie relácií zostavy – tvorba, úprava a použitie 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: záznam, pole, dotaz, formulár Vlastnosti a vzťahy: index, primárny kľúč Procesy: pohyb (navigácia) databáze, vkladanie údajov, ich upravovanie výstup <p>Prierezová téma:</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvárať tabuľky – definovanie polí a ich typu, primárneho kľúča pridávať, editovať, vymazávať, vyhľadávať, filtrovať záznamy, tvorba „query“ dotazy – vytvorenie, úprava a použitie, formuláre – vytvorenie, úprava a prepojenie formulára s tabuľkou nastavenie relácií zostavy – tvorba, úprava 	14

7. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Algoritmické riešenie problémov	<ul style="list-style-type: none"> Algoritmy programovanie 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: žiak je schopný uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT, vytvoriť interaktívny program, vytvoriť program s vlastným grafickým užívateľským rozhraním 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> analyzovať problém, navrhnúť algoritmus riešenia problému, na základe algoritmu vytvoriť program riešiaci problém overiť správnosť riešenia problému, používať štruktúrované údajové typy – textový súbor, pole, záznam. 	24
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> práca s multimédiami 	<ul style="list-style-type: none"> Procesy: vie s použitím základných pravidiel použitia videokamery natočiť a spracovať video <p>Prierezová téma:</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Žiak vie/dokáže napísať scenár videa, efektívne využívať možnosti videokamery efektívne používať nástroje aplikácií na prácu s videom (strih videa, prechody medzi klipmi, efekty, miešanie zvuku, titulky, export videa dodržiavať základné pravidlá a odporúčania spracovania videa. 	24

Tematický celok	Téma - obsah	Cieľ	Výstup - spôsobilosti	Poč. Hodín
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • prezentovanie informácií prostredníctvom webovej stránky • Úvod do tvorby dynamických www stránok • html – základy html potrebné pre php • JavaScript <ul style="list-style-type: none"> ○ syntax jazyka ○ typy premenných ○ operátory ○ cykly a vetvenie výpočtu • php – jazyk na tvorbu dynamicky generovaných stránok na strane servera <ul style="list-style-type: none"> ○ syntax jazyka PHP ○ typy premenných ○ operátory ○ cykly a vetvenie výpočtu ○ PHP a súborový systém ○ práca so súbormi – čítanie a zápis ○ html, php a formuláre 	<ul style="list-style-type: none"> • Procesy: vytvorenie dynamických www stránok s využitím základných možností práce s JavaScriptom a PHP 	<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • efektívne používať nástroje aplikácií na tvorbu dynamických www stránok (JavaScript <ul style="list-style-type: none"> ○ syntax jazyka ○ typy premenných ○ operátory ○ cykly a vetvenie výpočtu php – jazyk na tvorbu dynamicky generovaných stránok na strane servera <ul style="list-style-type: none"> ○ syntax jazyka PHP ○ typy premenných ○ operátory ○ cykly a vetvenie výpočtu ○ PHP a súborový systém ○ práca so súbormi – čítanie a zápis ○ html, php a formuláre • pozná a dodržiava základné pravidlá a odporúčania pre tvorbu www stránok 	18

Zdroje :

Učebnice

1. Informatika - učebnica pre SŠ
2. Tvorivá informatika. Prvý zošit z programovania
3. Tvorivá informatika. Prvý zošit s internetom
4. Informatika pre SS - tem. zošit Práca s tabuľkami
5. Tvorivá informatika. Prvý zošit s obrázkami + CD
6. Tvorivá informatika. Prvý zošit o práci s textom + CD
7. Informatika okolo nás
8. Tvorivá informatika Prvý zošit o práci s číslami + CD
9. Informatika na maturity a prijímacie skúšky
10. Informatika pre SŠ. Programovanie v Delphi
11. Informatika pre SŠ. Práca s multimédiami

Hodnotenie:

Bodový spôsob hodnotenia s percentuálnym záverom, prepočítavaný na známku.